REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

MINISTERUL DE INTERNE

ARHIVA

FOND INFORMATIV

Dosar Nr. 40001 **Vol. Nr.** 29

Privind DECLARAȚIILE MARTORILOR (ACUZĂRII COPII) ÎN COMPLOTUL ORGANIZAT DE IULIU MANIU ȘI ION MIHALACHE (FUGA DELA TAMADAU)

Data 13 XII 1979

C 1.C9

P213/29

I

ROMÂNIA

Dosarul Nr.______ Vol. Nr. 29

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECȚIA GENERALĂ A POLIȚIEI

ANUL 194__

DOSARUL

relativ la Actele ale Martorilor acuzării în complotul organizat de Iuliu Maniu și I. Mihalache

Observațiuni:

Nr. volumului următor:______

M. O., Imprimeria Națională

00001

7 Sept 1947

Copie după vol. 6 fi 6-15

000002

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General Veteran in retragere Gabriel Negrei,născut in Iulie 1 1872 din comuna Mogăseşti,jud. Iaşi,din prărinţii I. şi Maria Negrei,căsătorit,fără copii,domiciliat in Bucureşti,strBrezoianu Nr.7,asupra activităţii C.P.M. declar următoarele:

Secţia militară din care am făcut parte până in Noemvrie 1946,a fost infiinţată de P.N.T de la inceputul 1931.

La finele Oct.1946 secţia militară prin ordinul Capitalei (v pr.v.Nr 1) a'primit dispoziţii de a aduna militarii din Capitală şi a alege un comitet definitiv pentru un cerc insp.militar al Capitalei (conf.ar 58 din Statutele P.N.T) şi comitetul care a provocat adunarea era numit de centrul (Capitală) şi era prezidat de col.St.Stoica preşed.secţiei militare.

Solicitat fiind de a mă prezenta şi eu la alegeri,am fost ales preşedinte probabil contra aşteptărilor,fiindcă in sală erau circa 120 militari in care cei mari erau foştii mei elevi.

Mi-am pus in gând să organizez C.P.M după anul nou,crede fără să am nici o instrucţiune dela centru. După părerea mea şi art.58 C.P.M era să fie un fel de sindicat al militarilor cu scop de a se ocupa de nevoile lor şi de intrunirea politico-militară potrivit cu statutele şi pe programul partidului,mai ales că majoritatea militarilor erau ofiţeri şi mai ales grade scoase din armată şi aveau nevoie de a fi conduşi rezonabil spre a nu lua cine ştie de apucături.

Toţi cari erau primiţi in C.P.M trebuiau să fie inscrişi mai intâi in circomscripţia politică N.T din Capitală şi cu o fiţă personală.

In circomscripţie erau sub ordinele şefului de sector politic là C.P.M erau numai pentru chestiuni militare.In acest scop am alcătuit un regulament de funcţionare a C.P.M (n.dosar) pe care l'am trimis la centrul, dar nu am primit nici o confirmare.

Potrivit acelui regulament şi cel al Capitalei,ar fi trebuit să fac parte personal din delegaţia permanentă a Capitalei,dar nu am primit nici a confirmare la cererea mea şi n'am luat contact cu nici un for responsabil al P.N.T. sau al Capitalei,aşa că am rămas simplu membru al P.N.T. fără contact cu organele reprezentare din P.N.T. Probabil fiind că in regulamentul trimis pentru C.P.M am spus că mai voi ocupa şi de C.P.M pe ţară,lucru de la care am fost oprit (vezi pro.v. Nr.47).

Atunci,fără nici o indicaţie de la centru şi din proprie iniţiativă am dispus (v.pro.v.de la dosar)

C.P.M. al Capitalei va fi compus din:

Comitetul de conducere (v.pr.v. 34); gen.G. Negrei preşed,Col.St.Stoica,gen.Gr.Stoica,Gen.V.Zorzăh şi gen.V.Barbu vice preşedinte,Cpt.Zaharia,sub lt.Lăzărescu,Sublt.Col.Walter,cpnt.Albu,maistru cazan şi un alt maistru (v.pr.v.34).

Comitetul acesta a fost ales fără vot secret şi in democratic (conţine toate gradele şi categoriile),el a fos. ales in prezenţa dlui C.R C-tescu v.preşed. delegatt al Dl Sef al Capitalei dl Mihalache şi c.Coposu,delegat al şefului P.N.T (Dl Maniu).

Am dispus ca secţiile deja existente foste in secţia militară să fie următoarele:

Secţia de organizare şi Tehnică sub gen-Gr.Stoika.
" de documentare sub col.Dumitrescu
" juridică sub gen.V.Zorzor.

Fiecare secţie işi va alege benevol membrii de care are nevoie,şi secretar.

Col.St.Stoila a declarat prim vicepreşedinte de mine a fost insărcina cu organizarea Capitalei pe sectoare su conducerea politică a secretarului Capitalei şi inţelegere cu şefii de sector politic a Capitalei şi cu Popescu Botoşani secretarul General al cercurilor profesionale.

Pentru clarificarea ideilor am făcut personal un grafic colorat de cum este organizat partidul şi unde este locul C.P.M in fiecare organizaţie politică.(v.dosar acel grafic),secţia de organizare a reprodus acel grafic specificat sub formă de patrate legate intre ele şi la afişat in sala de sus a secretarului.

In acea sală stătea sublocot.Lăzărescu care primea cum s'a spus mai sus inscrierile in C.P.M şi avea legături cu circ.politice pentru a se informa asupra lor.

Col.Stoika a anunţat că va numi şefi de sector pe gen.A.Deculescu,Col. Sslătescu şi gen.A.Vasilescumdar nu am primit nimic scris asupra acestei organizări,din cauza evenimentelor.

Col.S.t.Stoika asista la lucrările comisiunilor secţiilor de mai sus,,nu am asistat niciodată decât la disuţia in comitet asupra lucrărilor prezentate de acele secţii,care nu au fost prea numeroase din lipsă de timp (v.la Nr.34 la 47-48).

Se constată (v. pr.v.44 la 47) că o lucrare făcută d o secţie era discutată in comitet şi dacă era bună i se cerea să fie scrisă pentru a o trimite la ocazie cu darea de seamă la centru.

In program am dispus să se ţină conferinţe plenare despre chestiunile importante şi am invitat să se prezinte amatorii cu subiectele să le fixăm ziua şi primul a fost col. S.Stoika care a anunţat şi apoi a ţinut conferinţa (v.la dos Armata de mâine,care s'a disuctat in 2 şedinţe (v.pro.v) şi am cerut autorului a propune ceva concret,căci ideile erau adoptate de noi.Nu am primit aceea lucrare de detalii,probabil din lipsă de timp.De la centrul cum am spus,personal nu am primit nici o indicaţie,ce şi cum să facă,dacă membru ai C.P.M sau din comitet au primit ei personal indicaţiuni, din altă parte,decât dela mine,se poate credeau că sunt dela centru,este treaba lor.

Unii lucrau peste capul meu,lucru pentru care am făcu oarecare observaţiuni (v.m.pr.v) ; aşa a fost cu un membru (gen.Ghiorghieş),care a prezentat dlui I.Mihalache planul său de org. al C.P.M pe ţară,lucur care mi l'a spus chiar d.Mihalache şi probabil dl Maniu va numi pe gen.Ghiorghieş, când mi-a spus să nu mă ocup decât a Capitalei,alt fel nu aş fi ştiut;poate au fost duse la centru şi late lucrări fără să ştiu din cariva din C.P.M;cred insă că mai degrabă a fost date lucrări la centru de către ofiţeri acoperiţi din P.N T şi cari nu sunt inscrişi in C.P.M ce prezidam;aceşti ofiţeri mari in grad sunt mai numeroşi in afară de C.P.M decât inlăuntrul lui.De altfel m'am luat contact direct cu

şefii din obişnuinţă decât rar,inainte de Paşti;iar după ce am căzut bolnav şi eşeam puţin;mai ales că mi se pusese că cei din C.P.M vor putea fi arestaţi şi mulţi fusese deja.

Nu aveam de ce mă teme,nu aveam ce ascunde,că lucrasem pe faţă in şedinţe cu uşile deschise la care asistau cine voia;nu făceam parte din un partid clandestin şi nu făceam decât să aplic statutele lui,regulamentul capitala şi o ţinută demnă.

Când un maior a vorbit critic(era beat) contra guvernului l'am oprit şi a dispărut din C.P.M,pentru a nu mai reveni (v.prov.Nr.44-47).

Aşa că la şedinţele plenare nu se făcea educaţie politică ci la circ.politice,de unde rezultă nu eram in drept a mă amesteca in politica făcută de ei in afara C.P.M.

In P.N.T răspunderea o are de obicei delegaţia Permanentă,din care nu făcea parte nici un membru din C.P.M, lucru pentru care am protestat in darea de seamă a C.P.M in şedinţa plenară prezidată de dl I.Mihalache (v.pr.v.47).

Cred că am făcut un serviciu şi guvernului,dacă reuşeam să adun pe militari in C.P.M,pentru a fi personal răspunzător la preşedinte de acţiunile lor colective;dar nu am reuşit,căci numai o mică parte din militar,in general grade inferioare s'au inscris in C.P.M şi nici nu am avut timp să fac acest lucru.

La şedinţele plenare participau puţini ofiţeri de grade mari in general veneau şefii de sector,câţiva pensionari,ofiţeri inferiori deblocaţi şi majoritatea grade inferioare deblocate (total 60-100);veneau şi ofiţeri din partidul liberal ca la o academie militară.

Militarii deblocaţi erau mai numeroşi,fiind printre ei erau şi unii scoşi fără motiv serios,după spusa lor, pe când alţii codaci erau menţinuţi .Se svonise că P.N.T. ar reviza la ocazie aceste nedreptăţi in urma cererei intemeiate a celor cari ar fi reclamat;de fapt P.N.T nu a promis prin şefii săi o revizuire generală ci in unele cazuri izolate.

De aceia am dispus ca secţia juridică să facă o dare de seamă asupra nedreptăţilor făcute pensionarilor de către guvernul Antonescu.

Gen.v.Zorzor a făcut o astfel de dare de seamă,din care rezultă (v.pr.v.Nr.44-47) că el insuşi a fost scos din activitate deşi tânăr a trecut nu in rezervă ci in retragere, deşi era un f.bun general Dv in drept.Cu această ocazie am spus că cine a fost prea nedreptăţit va putea cere nu a reintrare in armată ci o satisfacere măcar morală,după a anchetă inparţială,nu ca cele făcute sub Antonescu;cât despre deblocaţi au recunoscut toţi că operaţia era necesară, cerută de nevoie ţării,dar totuşi pentru nedreptăţi strigătoare se va putea căpăta o satisfacţie sau compensare.

In opunere +⁺+

~~Impxxxnk~~ cu ordinul meu să cerem la judeţe la şefii de org.politice să facă şi ele C.P.M judeţean,pentru a face apoi alegerea C.P.M. pe ţară.Am fost oprit după cum am arătat mai sus.Numai 7 judeţe (in care imi amintesc:Vaslui,Hunedoara, Timiş,,,,,) au trimis un tabel de comitet.Acestea le-am trimis dlui I.Mihalache care mi-a spus să nu mă ocup decât de capitală şi pe ţară se amână şi va fi insărcinat altcineva.

Intr'o şedinţă (v.pr.v.47) am anunţat că voi cere ofiţerilor din orice armă,aş alege preşedintele armei respec-

./.

tive;s'au pronunţat atunci câteva nume pe arme,dar nu s'a perfectat nimic prin pr.v.,cum trebuia (trebuia alegeri).

Comunicarea cu centrul se făcea prin dări de seamă şi incheiere de procese verbale(prima a fost pr.v.47),afară de această dare de seamă nu s'a avut timp a mai face alta; căci am fost arestat.

Legătura cu judeţele fusese începută prin Dreptatea,dar s'a intrerupt din ordinul centrului.

Tineretul militar din C.P.M nu era organizată parte;el a făcut inaintea alegerei mele un memoriu Dlui Maniu cerând ca tineretul militar să fi alipit tineretului civil din P.N.T;acest memoriu după spusa dlui Lt.Lăzărescu a fost găsit la Siguranţă şi i s'a arătat lui.

Pentru studiul chestiunei mai detailate a deblocaţilor şi fiind că se spusese că ne ocupăm mai mult de pensionari, am insărcinat pensionarul Pupăzăx să prezinte prin comisia juridică,o lucrare care să discute această chestiune a deblocaţilor.

Această lucrare nu mi-a fost încă adusă spre a o judeca şi decide in comitet.

La club tineretul C.P.M asista numai la şedinţele plenare;iar la şedinţele politice erau sub ordinele şefului politic de sector.

Aceşti tineri au fost trimişi de sectorul politic la unele secţii de votare ca delegaţi.

In afara partidului nu pot şti activitatea lor.

Prima conferinţă (v.dosar) a fost "Armata de mâine" de col.St.Stoika,cum am spus; o compunere scurtă de principiile generale de bază a organizării armatei in legătură cu impunerile ~~xxxxxxxxx~~ armistiţiunilui şi nevoile ţării. In cadrul unui efectiv de 115.000 oameni se va căuta a se instrui toţi tinerii recruţi;de aceea va fi nevoie de a reduce termenul de activitate şi a avea mai multe contigente. Gradaţii să fie bine pregătiţi şi ofiţerii mai numeroşi pentru ca la mobilizare să se poată chema efective mai mari, formând şi unităţi de rezervă.Instrucţia in şcoli să fie ingrijită in scop de a avea cadre bune din tineret.

Lucrarea aceasta a fost discutată de comitet (v.pr.v) şi s'a spus de mine ,Col.Stoika,o fac după ea propuneri de detalii,lucru care nu s'a făcut incă.

Conferenţa col.Stoika a fost cerută de mine să fie scrisă că aşa era dispoziţia de la inceput.(această conf. este la dosar); nu am trimis la centrul pentrucă nu era curat scrisă şi cerusem autorului să o scrie mai curat şi nu am primit-o nici până azăzi (conf.era in 3 pagini de coală).

In darea de seamă făcută Dlui Mihalache (v.pr.v.47) după mine a vorbit pe scurt col.S.Stoika tot despre conferenţa sa de mai sus,cu aceleaşi principii.Apoi am dat cuvântul dlui I.Mihalache,care (v.pr.v.) a spus cam următoarele:

Mulţumesc dlui gen.Negrei pentru activitatea depusă şi cercului Dvs şi sunt de acord că trebuie să ne gândim la org.armatei in cadrul legei de armistiţiu,care ne pune restricţiuni;desigur că armata noastră nu va servi decât pentru menţinerea ordinei ~~xxx~~ mai ales;trebuie insă cetăţenii să fie conştienţi de necesitatea armatei şi de aceia trebuie deplinşi din şcoli a fi disciplinaţi.

Ca partid democratic vom lucra in semnul ca fiecare să-şi facă datoria şi să aibă incredere in ofiţeri.

In ce priveşte C.P.M nu sunt de părerea dlui general Negrei;cercul C.M aceasta este numai pe capitală;pentru a fi şi pe ţară,trebuie cerut invoirea dlui Maniu.

După această ședință am cerut dlui Maniu să hotărească și el a spus că va discuta dl Mihalache, care mi-a sp... că rămâne cum a spus Dsa, adică C.P.M pe Capitală.

Dl Ioan Mihalache insoțit de câteva persoane, și rețina pe dl av. Măcărescu, ing. Popescu Botoșani și cred și dl G.K. Constantinescu, vicepreședinte.

In ședințele plenare N. Pnéescu nu a luat parte niciodată la cele poziții.

Nu s'au impărțit manifeste in ședințele plenare și nici instrucțiuni niciodată.

Despre legătură cu misiunile streine nu am idee, decât că odată S.I. Lăzărescu a făcut cunoștință cu un col. american in Moldova când a mers cu el de a impărțit alimente pe acolo.

Nu știu despre un plan de org. a armatei; col. St. Steika urma după conferință de principii, de care am spus mai sus, să prezinte un plan de detalii și nu l'a prezentat așa că nu-i cunosc lucrarea și nu am primit acest plan până in prezent de la niciun membru al C.P.M.

Susțin că nu am primit un asemenea plan (de org. detailată a armatei) prin col. Stoinescu C., secretarul C.P.M. pe care nu l'am văzut de după Paști, nefiind nici acasă la el.

Si ca atare nu este adevărat că aș fi primit acest plan de org. de detalii al armatei de la Stoinescu și l'aș fi dat cuiva; nu-l puteam da fără discuție in comitet și fără incheiere de pr.v. respéctiv; cum am făcut cu conf. lui Col. St. Stoika.

Aceasta imi este declarația pe care o susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.

ss. Gen. S. Negrei Veteran

București 7 Septemvrie 1947

9 Sept 1947

00007

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, General Veteran pensionar NEGREI, născut în 1872 Iulie 1 în Mogoşeşti Iaşy, cu urmare a declaraţiunilor ce am dat la 7 Septembrie, răspund rezumativ şi la următoarele întrebări, cari pot complecta acele delcaraţii deja atunci şi la Malmezon.-

Intrebare: 1. Data de când aţi fost înscris în P.N.T.(de când activaţi)?

Răspuns: 1931 eşit, la pensie, m'am înscris la P.T.Dr. Lupu şi am fost preşedinte la jud.Vaslui; apoi m'am contopit cu P.N. şi am devenit Vice preşedinte; iar după sinuciderea profesorului Andrei P., am rămas preşedinte al P.N.T.Vaslui Pe timpul legionarilor am fost atacat de ei şi nu am scăpat decât impuşcând mortal pe şef (v.dosar Unceşti).

In timpul ocupaţiei nemţeşti, nu am mai activat şi nu am mai fost la Vaslui, după ce a venit Ruşii am fost în 1945 odată, să se aleagă preşedintele conf.statutelor; atunci Dl. Mihalache a trimis să prezideze, adv.G. Măcărescu, cu dispoziţia să nu fiu ales şi nu am fost ales.- Dl.Maniu nu a zis nimic! Deci, din 1945 nu mai sunt în P.N.T. decât simplu membru fără nici un atribut de răspundere sau drept de a asista la delegaţii, congres etc.-

Intrebare: 2.- Data când a luat fiinţă secţiunea militară?-

Răspuns: Secţia, put militarătecnica, avea fiinţă de prin 1930; era şi în 1946, când s'a dat voie că militarii să voteze, condusă de: Col.St. Stoika, numit de Dl.Maniu, nu făceam parte din acea secţie.

Intrebare: 3.- Data când aţi luat conducerea secţiei militare ?

E.F. ..//..

Răspuns: Ofiţeri toţi şi soldaţii având voie să voteze, P.N.T., a transformat secţia pur militară, in cerc profesional militar, cu caracter politico militar, potrivit art.58 din statute care se aplicase numai la Celelalte profesiuni.-

In acest scop Dl.I.Mihalache preşedintele Capitalei, a dispus (v.pr.v.Nr.1) că un comitet provizoriu, prezidat de Col.St.Stoika şi cu membri: gen.Gr.Stoika, gen.V.Zorzor, V.Barbu col.Fetecău şi Calan....? să adune militarii din Capitală şi să aleagă un comitet definitiv al C.P.M. pe Capitală.

Foştii mei elevi m'au rugat să viu să-mi pun candidatura pentru ca în cap să fie un general, nu un Lt.Col.avansat în rezervă.-

M'am prezentat şi am fost ales (v.pr.v. 34 şi 35) preşedinte probabil contra aşteptărilor multora chiar de la conducere.

O dată ales, şi fără a fi primit nici o indicaţie sau instrucţiuni, de la conducere, am dat personal directive şi am împărţit atribuţiunile de detaliu, pe care trebuia să le aprob sau nu.

Intrebarea: 4.- Structura organizatorică a secţiunei împreună cu numele membrilor din comitetul de direcţie şi al secţiilor?

Răspuns: Se vede din prima şi ultima dare de seamă a mea (v.pr.Nr.Nr.47), cum şi din mersul lucrărilor de la dosar.- Structura reprezintă concepţia proprie a unuia care este şi pedagog şi didactic (normalist), care a instruit generaţii de copii sau de generali timp de zeci de ani, fiind ofiţer tecnic şi de front, şi-a vroit a se arăta că militaroo es din ţărani, că rău a făcut P.N.T. (v.pr.v.47) de a-i neglija, că în nici un for răspunzător politic al acestui partid, nu sunt ofiţeri, ca în alte ţări sau chiar la liberali. C.P.M. trebuia să fie un sindicat organizat democratic în inte-

 00009

resul ofiţerilor şi gradelor pensionari şi deblocaţi şi în interesul electoral al P.N.T. partid recunoscut, prin înţelegerea de la Moscova şi prin armistiţiu, ca partid legal; conform legei electorale militarii activi, având drept la vot era natural că şi ei să fie iniţiaţi în chestiunile politice, ca să voteze cu un partid care care, şi era mai bine a fi educaţi, în acel partid de către C.P.M. respectiv, de cât de cutare sau cutare bisericuţă politică civilă a acelui partid; dar nu s'a aprobat.

Am avut însă indicaţia (singură de altfel) de a nu primi în C.P.M. pe activ şi nu i-am primit.-

Dar nu am reuşit, să am in C.P.M. al capitalei de cât puţine grade mari, 10%, restul erau grade inferioare; moticul este că multe grade mari nu sau înscris pentru a nu se ştie ce politică fac; dar mulţi lucrau direct cu conducerea, cum au fost gen. Rădescu, Sănătescu etc. - de care nu ştiam că fac parte din P.N.T., sau alt partid.-

Ca atare comitetul de direcţie conţinea pe cel provizoriu (v.pr.v.Nr.1), în capul căruia am venir pe neaşteptate, provocând nemulţumiri, cari au dat naştere unor curente ostile sau bisericuţe în jurul unor v.preşedinţi, sau motive de a lucra unii direct cu conducerea!; nu mi-am tulburat însă, în planurile de organizare, ci cel mult le-a întârziat Comitetul se compunea din: gen. G. Negrei preşedinte, Col. St. Stoika prim vice preşedinte (ajutor), gen. V. Zorzor, Gr. Stoika şi V. Barbu vice preşedinţi; membri: Căp. M. Zaharia, S.Lt. Walter, S.I. Lăzărescu, Maistru Cazan; Maestru....? şi plutonier Albu.
S'a hotărit a ~~patr~~ pastra numele celor 3 secţii ai vechii secţii militare:
Secţia tecnică şi de organizare condusă de

..//..

generalul Gr. Stoika.
Secţia documentară condusă de Col.C.Dumitresc
Sub directa răspundere a primului v.preşedinte şi ajutori.-
Secţia juridică condusă de gen.V.Zorzor.
Fiecare secţie îşi alegea benevol membrii din diferite arme şi specialităţi,în înţelegere cu primul vice preşedinte şi numea sau propunea să se numească în sânul ei comisiuni de specialitate; aşa a fost, de o pildă,în secţia juridica,numită o comisiune în care maiorul Pupa Deblocat să prezinte scrisă,prin secţia juridică,o lucrare despre chestiunea deblocaţilor,alta pentru chestiunea pensionarilor,era vorba şi de una pentru chestiunea I.O.V.

Dar,în scurtul interval,în care a putut să fúncţioneze C.P.M. (Nov.1946 până la Paşti 1947,când s'a luat vacanţă şi apoi nu s'a mai lucrat) nu s'a ajuns la nimic definitiv^ni-a impedecat de^a perfecta această organizare.

Dispoziţiunea,ce dădusem (v.pr.v.) era că Or cine poate prezenta o lucrare prin^secţia respectivă; dar comitetul va da o preşedintelui care va hotări,scris pe ea,dacă se poate ţine în sală ca expunere sau dacă nu, în urma discuţiei din sânul comitetului (v.pr.v.); nu eram dictator.-

Intrebare: 5.- Scopul şi rolul fie cărei secţii şi subsecţii (şi de cine erau conduse efectiv) ?

Răspuns: S'a răspuns la Nr4.

Secţiîle erau conduse de fie care şef al ei, cu asistenţa frecventă a Col.St.Stoica prim vice preşedinte (ajutorul).

Ele nu se ţineau numai la Club.
Nu am asistat decât la şedinţele plenare şi era dispoziţia că dacă întârzii peste 15, conduce v.preşedintele; dar nici nu întrâm înainte de 15, de cât chemat ca : "e gata"!

Intrebare: 6.- Activitatea dusă pe teren politic la^

..//..

Club de membri?

Răspuns: Activitatea pur politică o duceau membrii la circ.politice respective,unde erau obligaţi de C.P.M. să fie înscrişi.
La club era dispoziţia să se studieze. Programul P.N.T. statutele şi in urma legea electorală, căci mai ales cei mici aveau nevoie de aceasta şi am declarat adesa (v.pr.v.) că C.P.M. este o academie pentru cei mici in grad şi tineri. Citeaua "Dreptatea" la care era abonat biroul.- Pentru cei cari nu aveau radio,li se rezuma câteva noutăţi de către secţia documentară cu control. Nu s'a avut timp să se organizeze bine această Secţie.
La unele discuţiuni s'a retras cuvantul celor cari făceau critici politice (v.pr.v.) de către preşedinte; unii au demisionat.-

Intrebare: 7.- Activitatea dusă de membri în afară de Club,pe tărâm politic ?

Răspuns: Nu i-am urmărit; nu-i vedeam decât câte 3 ori pe lună de la 5 la 7 p.m. şi nu pe toţi. Circumscripţiile politice î-i avea mai des; ele i-a intrebuinţat probabil,a face discuţii politice.-

Intrebare: 8.- Activitatea politică în cadrul P.N.T.-

Răspuns: O făceau mai mult la circ.politice,ele i-au intrebuinţat ca delegaţi la urne pe o parte din ei; noi le-am citit legea electorală.-

Intrebare: 9.- Activitatea politică a membrilor în afara P.N.T. ?

Răspuns: E posibil să se fi prezentat la alte partide zicând că nu sunt N.T.? unii au fost ceruţi să meargă cu americanii să împartă alimente în Moldova şi fiind bine plătiţi au primit (de o pildă L.Lt.Lăzărescu); alte cazuri nu-mi amintesc.

Intrebare:10.- Frecvenţa ofiţerilor la şedinţele de la

Club ?

Răspuns: Activi nici unul; de rezervă şi pensionari puţini; deblocaţi mai ales grade inferioare, cei mai mulţi.-

Intrebare: 11.- Frecvenţa ofiţerilor la şedinţele secţiilor ?

Răspuns: Foarte slabă şi neregulată; mi s'a plâns adesa şefii de secţii şi am dispus ca cine lipseşte de 3 ori, fără motiv, este exclus din secţie, probabil că-i plictisau discuţiile inutile.-

Intrebare: 12.- Promisiuni făcute cadrului disponibil, (natura lor şi de cine erau făcute) ?

Răspuns: Nu cunosc ce promisiuni s'ar fi făcut; cred însă că ele au fost făcute în discursurile premergătoare alegerilor la care nu am arătat la nici una, majoritatea recunosc nevoia deblocării. Ofiţerii din acel cadru au pus chestiunea în o şedinţă sau două, prin arătarea unor nedreptăţi, cari s'ar fi făcut şi atunci Comitetul a dispus, cum s'a arătat mai sus, că secţia juridică să primească propuneri de la o comisiune în care să intre maiorul Pupa şi chestiunea să fie supusă preşedintelui spre a decide; nu s'a enunţat aceasta dispoziţie.

Intrebare: 13.- Numele delegaţilor: Sectoare, Judeţe, Arme, Regiuni — Misiunea de legătură cu centru

Răspuns: După şedinţa, dare de seamă prima şi ultima la care a asistat Dl. I. Mihalache (V. Nr. 47), s'a încetat orce lucrare relativ la organizarea pe ţară, din ordinul său.-
Până la acea dată, se primise numai pr.v. de comitet pe 3-6-7 judeţe; ele s'au trimis D-lui I. Mihalache (Vaslui, Timişi...) Destinarea pe Regiuni: gen. V. Zorzor Vechiul regat, gen. V. Barbu Ardeal şi Banat, Col. Stoika, St. Capitală

..//..

Pe arme a fost vorba să se facă alegeri în regula şi erau propuneri, dar nu s'a avut timp a se perfecta nimica.- Mijloacele de legătură cu centru erau: poşta, ziarul Dreptatea şi curieri; dar nu s'a aplicat, mulţi au fost arestaţi. Nu-mi amintesc ce delegaţi ar fi fost şi nu erau de cât provizorii, nu încă aleşi, decât la Capitală: Col.St.Stoica: pe Capitală, cu dreptul de a-şi numi delegaţi provizorii, pe capitală (sectoare) până la alegeri, s'a numit pe: gen.Deculescu, Col. Stătescu şi gen.Vasilescu A., după cât ştiu definitiv, nu s'a făcut nimică, din lipsă de timp (adică nu s'au făcut alegeri pe sector).

Intrebare:14.- Cum s'a organizat tineretul militar ?

Răspuns: Nu s'a organizat încă, din lipsă de timp; tineretul făcuse înainte, de alegerea comitetului, un memoriu Dlui Maniu ca să fie alipit tineretului Universitar; nu s'a făcut aşa ceva; iar memoriul a fost arătat de către siguranţă lui S.L.Lăzărescu, pe care la chemat ca informator de la birou.-

Intrebare:15.- Activitatea dusă de tineretul deblocat ?

Răspuns: Nu o cunosc şi nu am însărcinat pe nimeni să fie delegat al C.P.M., mulţi s'au înscris l la Facultate şi alte şcoli şi or fi avut legături cu tineretul Universitar în afara ştiinţei mele (probabil).

Intrebare:16.- Activitatea dusă de tineret la Club ?

Răspuns: Ascultа conferinţele şi directivele date, se punea la curent cu programul şi cu statutele; nu era încă organizată grupul lor.-

Intrebare:17.- Activitatea tineretului în afara Clubului?

Răspuns: Nu am controlat-o şi nu aveam încă mijloacele pentru aceasta.-

..//..

Intrebare:18.- Activitatea tineretului în cadrul partidului ?

Răspuns : Tinea de circumscripţiile politice respective şi la dispoziţia lor ; au fost puşi delegaţi la urne.-

Intrebare:19.- In afara Partidului ?

Răspuns: V. Nr.17.

Intrebare:20.- Ce misiuni se dădeau acestor tineri.

Răspuns: de la C.P.M. mai nici una,decât să se pună la curent cu statutele,programul şi legea electorală,restul ţinea de circ.politice.

Intrebare:21.- Ce fel de plan'a făcut Gen.Gheorghieş ?

Răspuns: Nu'l cunosc; Dl.Mihalache mi-a spus că ar fi pentru organizarea C.P.M. pe ţară şi că a amânat chestiunea;nici nu aşi fi reţinut-o, dacă aşi fi fost sigur că Dl.Mihalache la anchetă,nu ar fi declarat'o,ne având după mine nici o importanţă deosêbită.-

Intrebare:22.- Aversiunea între Dvs.şi Gl.Gheorghieş, (motiv) ?

Răspuns: Nu poate fi nici o aversiune între noi; ne stimăm reciproc; Mi-a fost elev, am găsit numai,ca trebuia să-mi spună,el nu şeful,că i-a dat o lucrare;departe de mine ideia de a gândi că nu aşi fi înaintat acea lucrare cu elogii şi departe dē a fi supărat.

Intrebare:23.- Ce ştiţi derpre maior Pupa; ce studiu a făcut el?

Răspuns: I-am cerut să exprime secţiei juridice chestiunea deblocaţilor,după părerea sa şi aceasta se refereze; lucru nu s'a executat.

..//..

Intrebare:24.- Câte conferinţe s'au ţinut în club, subiect şi de cine ?

Răspuns: Prin pr.v.Nr.42 cred am anunţat să se prezinte subiecte şi am fixat prima conferinţă cerută de Col.St.Stoika; „Armată de mâine" care s'a ţinut şi criticat în 2 şedinţe (v. pr.v.); s'a mai ţinut una de gen.V.Zorzor, despre pensionari şi deblocaţi (v.pr.v.); una de Col.Cantea de strategie, şi restul mai puţin importante s'au amânat după cât îmi amintesc.-

Intrebare:25.- Conf. afară de Club ?

Răspuns: Nici una.-

Intrebare:26.- S'au făcut diverse planuri,proecte şi studii,cari n'au fost predate Dvs.,ci direct la Centru,de cine?

Răspuns: Dl.Mihalache mi-a spus de acel proect a lui Gen.Gheorghieşi despre org.C.P.M. pe ţară; ancheta de la Malmezon, mi-a citit fraze, din un proect de org.a armatei şi am declarat şi susţin că nu-l cunosc decât, conferenţa pe scurt a Col.St.Stoica "Armata de mâine" pe care am discutat-o şi urma s'a trimet la centru,cu acele comentarii (pr.v.); dar nu s'a avut timp (este la dosar). Cred că s'a mai dat lucrări direct la centru un număr din membrii din C.P.M.,dar din gradele mari neinscrise în acest cerc ci acoperiţi.-

Intrebare:27.- Organizarea armatei române (premilitare, scop,etc.) ?

Răspuns: Centru nu putea să aibă decât,ce i-aşi fi trimis şi nu aveam decât scurta conferinţă a lui Col.Stoika,pe care repet nu am trimis'o,dar am cerut autorului ei să concre-

tizeze acele principii într'o lucrare de detalui; acest lucru nu l'a făcut, către mine nici el nici secţia de organizare; probabil nu au avut timp.-

Intrebare:28.- Conferinţă Col.Stoika, cu subiectul "armată de mâine", ţinută în prezenţa Dlui Mihalache (rezumat al conf.şi efectul produs) ?

Răspuns: In faţa Dlui Mihalache Col.Stoika a vorbit scurt şi rezumat, despre conferinţa, ce ţinuse el în sală, cu mult înainte (şi care conf.este la dosar).-
Ce a vorbit a 2-a oră, de acelaşi subiect nici n'am fost atent şi cred că nu a produs nici un efect special.-

Intrebare:29.- Dece aţi cerut col.Stoika să scrie conferinţa sa ?

Răspuns: Pentru ca toţi trebuia s'a dee scrisă, la dosar şi el întârziase şi acea conferinţa făcea obiectul de discuţie, în 2 procese verbale, cari trebuiau la darea de seamă, care însă nu s'a făcut, cum am arătat.-

Intrebare:30.- Aţi primit conferenţa, ce aţi făcut cu ea?

Răspuns: Este la dosarul anchetei de la Malmezon cum am mai repetat; este în 3 max.4 pagini.

Intrebare:31.- De câte ori a asistat Mihalache la şedinţele plenare ?

Răspuns: O singură dată, poftit insistent, pentru prima şi ultima dare de seamă (v.pr.47) a mea

Intrebare: La şedinţele secţiilor ?

Răspuns: Nu pot spune dacă a asistat sau nu; cred că nu !

Intrebare:32.- Ce a spus (activitate, ~~petre~~ pe teren, arme raniţe, baricade etc., hotărârile luate şi efectele, produse) ?

..//..

Răspuns: Ce a spus in esenţă am scris în pr.vr.Nr.47; mi-a mulţumit mie şi comitetului de activitatea arătată; să continuăm a lucra, dar că nu este de părerea mea, că acest C.P.M., este şi pe ţară, el este numai pe capitală şi pentru ţară va hotări Dl.Maniu; că ofiţerii sunt o clasă de intelectuali; cari au prin deprindere spirit de autoritarism şi exactitate, care trebuie adaptat ideilor democratice (ca răspuns la afirmaţia mea că P.N.T. a neglijat această categorie de cetăţeni; că să avem în vedére că astăzi luptele politice cer o pregătire mai importantă, la care trebuie să ne gândim, etc.; a făcut oarecare comparaţie intre ideologele partidelor etc. D.Mihalache are talent de vorbitor (v.discursul dela Aro la dosar); Eu nu fac însă atenţie, decât la ideile pozitive dintr'un discurs, care poate avea şi înflorituri, care nu mă interesau; nu prea eram nici atent că vorbisem mult şi eram şi obosit asemenea discursuri auzisem multe. Poate a fi exprimat şi fraze din intrebare, dar, nu le-am reţinut.-

Intrebare: 33.- De cine a fost insoţit ?

Răspuns: De omul său de incredere adv.G.Măcărescu, de secretarul cercurilor profesionale inginer Popescu Botoşani, cred că de.G.B.Constantinescu prov.de veterinărie, v.preşedinte la Capitala şi de alţii.-

Intrebare: 34.- De câte ori a participat Penescu la şedinţele plenare şi pe secţii ?

Răspuns: La plenare nici odată, la secţii nu ştiu.

Intrebare: 35.- Ce a spus (ce instrucţiuni a dat şi ce hotărâri s'au luat) ?

Răspuns: La şedinţele plenare sau mie personal nu ar fi îndresnit să-mi dee instrucţiuni, ci eu l'aşi fi putut inştiinţa.-
Nu a dat nimic, prin cineva la C.P.M., ci poate

personal la membri sau secretar.

Intrebare: 36.- S'au impărţit manifeste cu ocazia vizitării acestora ?

Răspuns: Nici odată, după ştirea mea.-

Intrebare:37.- Dar înainte de vizite ? după vizite ?

Răspuns: Cred că s'ar fi impărţit numai la circ. politice, la ofiţerii cari trebuia să fie delegaţi la urne; dar nu sunt sigur.-

Intrebare:38.- Ce a spus col.Gheorghiu Muscel (vecin cu Mihalache) la conferinţa ofiţerilor deblocaţi. Ce ştiţi despre el ?

Răspuns: Când mi s'a cerut să-i dau cuvântul, la discuţii conf. Gen.Zorzor,mi s'a spus că este ofiţer bun de stat major,deblocat. El a inceput să spună că întâi să vorbim de deblocaţi şi apoi de pensionari; altfel ar fi o nelegiure; a vorbit puţin de oare care deblocări nedrepte şi l'am rugat a înceta,arătându-i că chestiunea aceasta este mai grea şi ca,probă e că, misiunea,o comisiune specială,să o prezinte prin secţia juridică; apoi în şedinţa următoare am dispus că nu se mai poate da cuvântul ofiţerilor cari nu sunt membri în C.P.M.; căci intrebat de mine acel colonel, da se va înscrie, a răspuns că încă nu,că trebuie să vorbească cu Dl.I.Mihalache, lucru care a produs defavorabil. (v.pr.v.)

Intrebare:39.- Unde se află arhivele secţiei militare, Mihalache a dat ordin de distrugere ?

Răspuns: Arhiva vechii secţii militare nu am văzut-o, ~~ceace~~ cea a C.P.M. a conducerei este la dosarul anchetei; cea a col.Stoinescu fost secretar şi a secţiei militare nu m'a interesat; un şef nu întră în detalii. Nu cred că să se fi dat ordin de distrugere,nefiind pericol,cu nimic.-

..//..

 000019

Intrebare: 40.- Aţi avut depozit de arme ?

Răspuns: C.P.M. nici odată nu el făcea vr'o pază. C.P.M. era o org.auxiliară (art.58 statute) a circ.politice; când Clubul a fost atacat l'au apărat oamenii de serviciu fără arme.-

Intrebare:41.- Legăturile cu M.S.M. (de cine erau făcute) ?

Răspuns: Nu aveam nevoie de ele şi nu avem drept la ele; noi găsim legi şi decrete numai în Mon.Of.

Intrebare:42.- Legăturile cu misiunile aliate (idem

Răspuns: Nu emitau, de cât poate sporadic,cu unii membrii şi din ordin,cum a fost cazul cu ofiţerii ceruţi de americani pentru a împărţi alimente în Moldova, cum s'a mai spus.-

Intrebare:43.- Ce cereau (lucrări)misiunile aliate? (De cine erau făcute) ?

Răspuns: Nu am idee; misiunile aliate aveau relaţiuni de la centru,C.P.M. nu a întocmit lucrări decât puţine şi care se discutau în sală,unde putea să le asculte orcine.-

Intrebare:44.- Se predau din proprie iniţiativă (de cine erau predate) ?

Răspuns: V. Nr.43.

Intrebare:45.- Dacă se înaintau copii după pr.verbale ale şedinţelor plenare dau de secţii, misiunilor aliate din proprie iniţiativă sau cerute ?

Răspuns: Nici odată - v.mai sus Nr.43.

..//..

Intrebare: 46.- Cine a intocmit planul de org.a armatei ?

Răspuns: Nu am nici o cunoştinţă de acel plan şi cine l'ar fi întocmit,cum am arătat şi cu Nr.26 la 30, nu am cunoştinţă de cât de mica conf.a Col.Stoică care este la dosar.-
Ancheta de la Malmezon, mi-a citit câteva fraze din o lucrare de acest gen,dar am declarat, ca nu o cunosc; că cerusem lui Col.Stoika să traducă ideile reduse din conf.sa într'un plan de organizare detaliat,lucrat cu secţia de org.(Gen. Stoika); această lucrare nu am primit'o, căci aşi fi pus'o in discuţia comitetului cu rez olu ţia mea că aşa lucram eu.-

Intrebare: 47.- Când s'a intocmit planul de org.a armatei ?

Răspuns: După cum arăt în Nr.46,nici odată, după ştirea mea.-

Intrebare: 48.- Dela cine aţi primit acel plan de org.a armatei ?

Răspuns: (v.nr.46,47 şi 26 la 30); de la nimeni şi nici odată.

Intrebare: 49.- Prin col.Stoinescu l'aţi primit şi predat lui Stoika ?

Răspuns: Nici cum,nu l'am primit de la nimene!; Lucrarea ce cerusem lui Col.Stoika era importantă şi cum am spus la Nr.46, nu o puteam primi şi înapoia pur şi simplu; Col.Stoika mi-a trimis prin Col. Stoinescu conferinţa sa ţinută şi discutată in 2 pr.v. căci primul exemplar nu era curat şi trebuia s'a trimit la Centru,lucru ce nu am făcut şi ea este la dosar. Dacă primiam şi planul cerut nu-l puteam păstra,ci trebuia pus şi el în

..//..

Comitet cum am spus; De altfel Col. Stoinescu de prin 15 Iunie nu a mai venit la mine; aşa că nu cred să fi plecat fără a-mi depune o lucrare cerută şi importantă.-

Intrebare: 50.- Planul a fost dat lui Maniu prin Serdici de către Col.Stoika ?

Răspuns: E posibil; ei sunt legaţi prieteneşte şi apropriat de Dl.Maniu.

Intrebare: 51.- Col.Stoika susţine că planul de org.a armatei a fost cerut de Dl.Maniu?

Răspuns: M'ar mira foarte mult,că Dl.Maniu să nu mi-l ceara mie ! dar totul e posibil ! E mai posibil însă că: Col.Stoika, după ce a văzut părerile mele şi ale comitetului şi discursul Dlui I.Mihalache (v.pr.v.47) unde a cerut probabil inadins să repete şi el ceva din conferinţa sa spre a se afirma autor (v.dosar)lucru care mi s'a părut curios atunci,s'a gândit să nu.mi mai prezinte lie lucrarea,ca poate o modificăm,ci să spună la centru că eu o cunosc (că este cu antetul secţiei de organizare,a C.P.M. presupun) şi că eu l'am rugat s'o prezinte el şefului de partid; am dovedit însă că nu am văzut acea lucrare făcută, cum este şi data peste capul meu; şi o fi ~~ţinut~~ ţinut să n'o modific însuşindu-mi cine ştie ce idei a lui personal, lucru la care nu am obiceiul.-

E adevărat că foarte rar am văzut pe şefi şi nu-mi place a mă evidenţia că nu am nevoie,se facă antişambră cei mai tineri,cari au nevoie de promovări.

Cer dar să nu mi se pună mie în socoteală, cea ce nu am făcut sau nu cunosc eu ca preşedinte, sau membrilor cercului P.M., cari au rămas conduşi

de mine şi nu au deviat sau lucrat de cât în vederile mele şi nu peste capul meu.-

Rolul meu a fost de şef cari dă directive, controlează execuţia şi în nu întră în detaliile ei, decât când nu-i plac.

Afară de ce am declarat aici şi la 7 Septembrie, sau la Malmezon (în total vr-o 35 pagini de coală), cred inutil a mai fi interogat, că nu aşi putea de cât se repet cele declarate deja.-

Din toate se vede că, departe de a face ceva clandestin, nepermis sau dăunator ordinei, am căutat să sindicalizez pe ofiţerii din P.N.T. şi pe gradaţi spre a-i ajuta să n'o iee razna şi să le fac un serviciu lor şi obştiei; nu am reuşit, căci cei mari în grad m'au evitat, P.N.T. nu m'a încurajat, iar ofiţerii mari în grad din partid, au lucrat cu centrul diminuând importanţa C.P.M. în care a rămas mai mult grade inferioare.

Eu nu am fost numit de centru, ci alegere mi-a fost contra aşteptărilor; am fost rugat să vin la alegeri că să nu fie condus C.P.M. de un Lt.col. înaintat în rezervă şi care avea nevoie de compensaţii.-

In C.P.M. nu se făcea politică militanţă era o academie pentru cei necunoscători a legilor electorale, statute, programe etc., în P.N.T. democratic recunoscut de aliaţi, şi am lucrat cu uşile deschise.-

Cer acuma să fiu judecat liber că am nevoie fiind de 76 ani grav bolnav şi debilitat.

Aceasta este declaraţia mea scrisa şi subscrisă de mine nesilit.

ss. General Negrei.

Bucureşti 9 Sept.1947.

14 Septembrie 1947.

00023

R E F E R A T

Reţinutul GENERAL VETERAN NEGREI GABRIEL, de ani 76, căsătorit fără copii, domiciliat în Bucureşti, Str.Brezoianu Nr.7, (în prezent internat în Spitalul Militar Regina Elisabeta).

1.- Este membru al P.N.T. din anul 1931.

2.- Din Octombrie 1946 a activat în secţia militară P.N.T.

3.- Preşedinte al secţiei militare P.N.T.

4.- A prezidat şedinţele secţiei militare, ce se ţineau la sediul din Str.Clemenceau.

5.- A făcut un grafic colorat, indicând locul secţiei militare în P.N.T.

6.- A făcut un regulament de funcţionarea secţiei militare P.N.T., pe ţară (sperând să devină şef al acestei organizaţii pe ţară), a fost oprit însă de Mihalache.

7.- A dat raportul de activitatea secţiei militare lui Mihalache, cu ocazia venirii acestuia la una din şedinţele secţiei militare P.N.T.-

8.- A organizat secţia militară după propria sa concepţie.-

9.- A delegat pe Col.Stoica Stefan, cu organizarea secţiei militare din Capitala, pe Sectoare politice, sub conducerea secretariatului Capitalei şi a lui Popescu Botoşani.

10.- A cerut Maiorului Popa să facă un studiu despre militarii deblocaţi.

11.- A delegat pe Col.Stoica, Generalul Zorzor, şi Colonel Cantea să ţină câte o conferinţă.

a.- Colonel Stoica "Armata de Mâine".

b.- General Zorzor "Pensionari şi Deblocaţi"

c.- Colonel Cantea "Strategie".

12.- A cerut Colonelului Stoica să concretizeze şi să-i prezinte scris principiile conferinţei "Armata de Mâine".

DECLARA CA:

1.- A fost ales comitetul secţiei militare P.N.T.

..//..

în Octombrie 1946, compus din:

a.- Preşedinte, General NEGREI

b.- Prim vice-preşedinte, Col. STOIÇA

c.- Vice-preşedinţi, Generali STOICA, ZORZOR şi BARBU V.

d.- Membrii: Cpt. ZAHARIA, Slt. LAZARESCU şi WALTER, Plut. Major ALBU şi maestru CAZAN.

2.- Secţia militară P.N.T., era compusă din 3 subsecţii:

a.- Organizarea sub conducerea Gen. Stoica

b.- Documentarea " " Col. Demetrescu

c.- Juridică " " Gen. Zorzor

3.- Au fost aleşi delegaţi pe sectoare : Gen. DICULESCU ACHILE şi VASILESCU, Col. STATESCU.

4.- Au luat fiinţă secţii militare în oraşele: Vaslui, Timişoara, etc.

5.- Au fost desemnaţi delegaţi pe regiuni:

a.- Vechiul Regat, Gen. Zorzor

b.- Ardeal şi Banat, Gen. Barbu

c.- Capitala, Col. Stoica Stefan.

6.- Au fost numiţi delegaţi pe arme (nu-i cunoaşte).

7.- Tineretul militar a făcut un memoriu, care a fost inaintat lui Maniu, prin care se cerea să fie afectat Tineretului Universitar.

8.- General GHEORGHIES, a făcut un proect de organizarea secţiei militare pe ţară, care a fost predat lui Mihalache.

9.- Cu ocazia vizitei lui Mihalache la una din şedinţele secţiei militare, acesta a apreciat activitatea secţiei militare, mulţumind Generalului Negrei şi comitetului şi indemnându-i să continue a lucra mai departe, menţionând că ofiţerii sunt o clasa de intelectuali, cari au prin deprindere spirit de autoritarist şi exactitate în vederea luptelor politice la care trebue să se gândească.-

La aceasta şedinţă MIHALACHE a fost insoţit de advocatul MACARESCU, ING. POPESCU BOTOSANI şi Prof. Universitar Veterinar GH. K. CONSTANTINESCU.

10.- La una din şedinţele secţiei militare Col. GHEORGHIU MUSCEL, in timp ce vorbea despre deblocaţi, a fost intrerupt şi solicitat de Generalul Negrei, să se

..//..

înscrie în secţia militară, la care Col.GHEORGHIU, a răspuns că are să-l întrebe mai întâi pe Mihalache, deoarece este vecin cu el. Colonel GHEORGHIU a fost recomandat de către Gen. Zorzor, ca un f.bun ofiţer de Stat Major.

11.- Arhiva secţiei militare P.N.T., se află la Col.STOENESCU, secretarul secţiei, iar o parte la dosarul secţiei, la Siguranţa.

12.- Se ţineau şedinţe restrânse ale subsecţiilor sub preşedinţia Col.Stoica Stefan la "METROM" unde acesta avea serviciu.-

13.- Comandorul Aviator MURESETEANU la una din şedinţele secţiei militare, a început să critice regimul actual, a fost oprit însă de Generalul NEGREI.

Din declaraţiile date până în prezent, reese că Generalul NEGREI, ştie foarte,foarte multe,însă răspunde numai ceiace î convine; de aci trimiterile din declaraţiile date (vezi procesul-verbal Nr.... dela dosar) unde a fost inserat numai ceiace a fost în cadrul strict legal,în conformitate cu art.58 din Statutul P.N.T. de funcţionarea a Cercurilor Profesionale.

Intrucât este internat în spital, fiind bolnav de anemie pernicioasă,inimă şi genito urinare,nu poate rezista prea mult timp, pentru a fi anchetat,decât cca. jumătate de oră, în care timp răspunde la întrebări sau dă declaraţii, după care cere permisiunea de a merge afară sau a sta în pat.

COMISAR SEF,

Babei Gheorghe.

22 Septembrie 1947.-

00026

1

R E F E R A T

Urmare referatului depus pe ziua de 14 Sept. a.c. privitor pe generalul veteran NEGREI GABIREL / în prezent internat la spitalulul militar Regina Elisabeta din Bucuresti/, am onoarea a raporta că începând din ziua de 18 Septembrie a.c., generalul NEGREI numai poate fi anchetat întrucât i s'a făcut de către medicii dela secţia genito-urinare o primă operaţie urmând ca în scurt timp să i se facă a doua operaţie.-

COMISAR ŞEF.-

BABEI GHEORGHE,

[signature]

15 Sept 1947

00027

DECLARATIE

Subsemnatul general GABRIEL NEGREI veteran declar următoarele, ca răspuns la noile intrebări de mai jos.

1.- Ce înţelege prin secţie militară tehnică ?

R.- Că secţia se ocupă de tehnica militară, adică de a face proecte de construcţie de arme, nu de modul de a le întrebuinţa, adică de tactică sau strategie militară.-

2.- Ce înţelege prin C.P.M. cu caracter politico militar ?

R.- Adică cerc care deprinde pe militari şi în chestiunile politice, cum ar fi exercitarea corectă a dreptului politic de vot, dat militarilor prin noua lege electorală.-

3.- Ce ştiţi despre activitatea secţiei militare condusă de col. STOIKA ?

R.- Mai numica ea dura de prin 193o şi nu cuprindea depe atunci chestiuni politice şi numai teme militare ; dar nu-i cunosc arhiva si activitatea cred că era redusă deoarece P.N.T. nu da atenţie la militari / V.Pr. v. 1947/

4.- Unde se mai ţineau şedinţele secţiilor în afară de club şi de ce ?

R.- Unele la col. STOIKA la biroul lui la Metrom, fiindcă la club erau camerele ocupate de alte organizaţii.-

5.- Câte sedinţe restrânse s'au ţinut la Dvs; cine a luat parte? ce s'a discutat ?

R.- O singură sedinţă la început pentru a hotărî modul de a lucra propus de mine; au luat parte 3 vice preşedinţi din patru / lipsea general STOIKA/.

6.- Există o evidenţă a ofiteriilor deblocaţi înscrişi în P.N.T.?

R.- La C.P.M. nu ; poate la secretariatul P.N.T

.//.

ei se înscriu la circ. politice şi apoi veneau la C.P.M.

7.- Ce se urmărea de Dvs prin organizarea pe arme?

R.- Ordinea şi răspândirea,aveam nevoie de a vorbi despre artilerie ? nu pomeneam chestiunile în vag,ci chemam pe preşedintele militarilor artilerişti să-i dau insărcinări anumite .-

8.- Ce curieri cunoaşteţi.-

R.- Pe niciunul ; nu eu mă ocupau să cunosc corespondenţa ci biroul din club.-

9.- Ce tineri inscrişi la Facultăţi şi care erau contingenţa lor cu studenţii.-

R.- Nu aş putea răspunde la detalii cari nu priveau pe preşedinte.-

lo.- S'a încercat organizarea grupului de militari, care era enponental lor ?

Rl.- Nu cunosc această denumire,conducătorul militarilor din C.P.M.,era preşedintele,el da directivele.-

11.- In ce conferinţă col. STOIKA;"armata de mâine"? şi de ce s'a criticat în 2 şedinţe ?

R.- Conferinta este la dosar ca şi cele 2 pr. verbale care arăta criticele,cerute de mine.-

S'a criticat in bine şi în contradictoriu,aşa de o pildă: Col. STOIKA spunea că să nu fie gradat militar cine nu are clase de liceu; eu am opiniat că nu este democraţie, că gradaţia cu clase de liceu nue ~~şi~~ număi decât cei mai destoinici etc.majoritatea vorbitoriilor s'a alăturat la părerea mea etc.-

12.- Cine este ofiţerul pe care laţi desemnat să facă cronica internă.-?

R.- Mi-aduc aminte că am cerut a se numi unul propus de secţia de organizare şi ca va propune ceva, dar nu-mi aduc aminte şi nici nu s'a mai ţinut apoi rezumate de cronică internă.-

13.- Ce ştiţi despre generalul Ilenşi ?

R.- Mi-aduc aminte că lucra cu generalul ~~defunc~~ defunct Rujinski in sectia militară şi că a fost secretar general la Ministerul Apărării Naţionale,este de infanterie provenit din armata austriacă.-

14.- Ce mebrii cunoaşteţi,cari angajează discuţii urmate de critice asupra politicei interne şi

de ce natură erau ?

R,- Nu imi amintesc,deoarece se ştia că nu permit in sedinţă;un singur caz am de relatat când un maior,care era turmentat,în chestia deblocaţilor a spus ceva contra Conducătorilor li l-am oprit,ş'a dat dimisia pe loc şi nu a mai venit,era inscris la o circ. politică şi numele lui incepea cu R. dar l-am uitat.-

15.- La câte sedinţe restrânse a asistat col. STOIKA?

R.- La prima / v nr. 5 / şi odată l-am chemat singur pe el, cred ca să-l intreb despre lucrarea gen-GHEORGHIESdară ştia că a trimis-o direct sefului capitalei,eu eram bolnav.

16.- Numele ofiţerilor cari au însoţit pe Americanii la împărţirea alimentelor.-

R.- Nu mi s'a cerut mie ci la secretariatul P.N.T. ,cunosc numai pe slt. LAZARESCU fiindcă el mi-a spus-o.

17.- Ce ştiţi despre regulamentul special al C.P.M. elaborat de MANIU şi MIHALACHE.-

R.- Nimic,nu cred că MANIU a elaborat aşa ceva, Reg.CP.Mprezent i l-am trimis eu/ este la dosar/,dar nu am primit confirmarea.Seful capitaleia elaborat Regulamentul Capitalei in care se vorbeste in general de toate cercurile profesionale,a cărui secretar era POPESCU BOTOSANI.-

Acel regulament dădea reguli de alegeri atele de cât cele din statutulw P.N.T,lucru relevat de mine către partid./ v.pr.v. şi Reg. Cap. dosar/

Aceasta este declaratia scrisă si subserisă de mine nesilit prin care am confirmat cele din 9 Sept. că n'am spus nimic nou.XXXXXXXXXXXXXXXXXX.-

/ss/ GRAL GABRIEL NEGREI

19 Septembrie 1947.-

- 13 sept 1947

Copie vezi Vol. VI / f 21-30

00031

DECLARATIE

Subsemnatul General pensionar ZORZOR ST. VASILE, domiciliat în Strada Căluzei 33 Bucureşti, declar:

Sunt născut în Olteniţa judeţul Ilfov, în anul 1890 luna August ziua 11, fiul lui Stefan şi al Marii decedată, sunt căsătorit cu Zoe născută Mihăilescu, copii am un băiat Stefan-Constantin, de ani 15 şi o fată Zoe-Maria de 12 ani; am proprietate imobilul dela adresa de mai sus, 20 pogoane de pământ în comuna I.C.Brătianu moşia Valea Căpitanului şi o vila la Mamaia. Mai am un loc de casă de circa 270 mp. la Constanţa.

Nici odată nu fost condamnat sau supus judecăţi pentru vre-o faptă penală sau politică.

Declar :

1.- Sunt membru activ al P.N.T.Maniu, după eşirea mea la pensie din anul 1943 şi în ultimul timp înscris la Olteniţa.-

2.- Fac parte din organizaţia militară P.N.T. Maniu, încă decând fiinţa ca Secţie militară sub prezidenţia Dlui Colonel Stoica Stefan, imputernicit de Dl.Maniu preşedintele partidului, cu care ocazie am participat la mai multe şedinţe publice ţinute la sediul partidului în Strada Clemenceau.-

După câte îmi amintesc prin primăvara anului 1946, Dl.Colonel Stoica Stefan, a primit directivele pentru elaborarea regulamentului special şi organizarea cercului profesional militar al partidului, conform statutului partidului P.N.T. Maniu.-

Cu această ocazie am avut sarcina să prezizez comisiunea de elaborarea regulamentului.

La lucrările comisiuni au participat mai regulat următori :

Dl.Colonel Stoica Stefan, în calitatea sa de preşedinte al secţii militare.-

Col.Dumitrescu Sergiu, Colonel Pancu Gh.Gene-

E.F.

..//..

ral Suteu şi alţi consemnaţi într'o dare de seamă ce am intocmit unde se precizează şi numărul de şedinţe la care au participat.-

Regulamentul a fost desăvârşit în cursul verii 1946 şi intocmit în 4 exemplare, care au fost repartizate astfel:

1 exemplar Secretariatului General al Partidului, înaintat cu adresă de Dl.Col. Stoica Stefan.-

2 exemplare tot prin Dsa, Dlui Maniu şi Mihalache şi 1 exemplar la dosarul comisii juridice.-

In toamna anului 1946, nu-mi amintesc precis datele la o convocare prezidată de Dl. Bunescu asistat de Dl. Popescu Botoşani, s'a instituit un comitet de iniţiativă sub prezidenţia Dlui Col.Stoica Stefan în compunerea căreia intra Dl.General Stoica Gr., General Barbu V., Maior Fetecău şi subsemnatul, cu misiunea de a organiza alegerea unui comitet al cercului profesional militar P.N.T. care a avut loc curând după aceia.-

Alegerea comitetului cercului profesional Militar P.N.T. a avut loc în prezenţa Dlui Coposu ca reprezentant al partidului.-

Cu această ocazie s'a ales comitetul din circa 10 membri.-

Constituindu-se comitetul, a fost ales ca preşedinte Dl.General Negrei, un prim vice preşedinte Dl.Colonel Stoica Stefan şi 3 vice preşedinţi, General Barbu, General Stoica Grigore şi subsemnatul, prin vot.

Pe lângă cei de mai sus îmi amintesc că în acest comitet au fost aleşi Capitanul Zaharia Marin, Locot. Lăzărescu Tr., Plut.Maj.Albu, Maistru Cazan şi după câte îmi amintesc cred că era şi al zecilea, cu toate că regulamentul prevedea maximum 9 membri. Totuşi comitetul a rămas aşa cum a fost declarat ales.-

La una din şedinţele publice, vechile comisiuni au fost şi ele reorganizate intregindu-se cu noi ofiţeri, care au dorit să colaboreze şi s'au format: Comisiunea juridică sub preşedenţia subsemnatului ajutat în mod mai regulat de: Colonel Pancu ca secretar, Colonel Dumitrescu Sergiu, General Georgescu (amiral) Maior Pupa dintre deblocaţi şi alţi 2 coloneli şi un Locotenent a căror nume mi scapă dar care sunt consemnaţi în tabloul de prezenţă a şedinţelor.-

..//..

- Comisiunea de organizare,tehnică şi documentare, sub prezidenţia Generalului Stoica Grigore, a cărei compunere nu o cunoesc.-

- Comisiunea informativă dela început nu s'a adunat niciodată şi nici nu a activat din cât ştiu eu şi nu-mi amintesc nici cine a fost desemnat preşedintele ei. Eu în orice caz am fost contra unei astfel de comisiuni.

- După constituirea comitetului cercului,din câte îmi amintesc,s'au ţinut circa 2 sau 3 şedinţe de comitet.-

Afară de şedinţele săptămanale,care aveau loc în fiecare lune după amiază, şedinţele de comitet în totalitatea lor, au avut loc în Strada Clemenceau la sediul central al Partidului.-

Sedintele biuroului comitetului 3-4 circa, au fost ţinute la locuinţa Dlui General Negrei, la care au participat de regulă următoarele persoane:

General Negrei, General Barbu, Colonel Stoica Stefan şi Subsemnatul şi odată a venit Colonelul Stătescu deşi nu era membru în comitet.- Secretarul comitetului Col Stoenescu a participat la aceste şedinţe în mod mai regulat.- De tot neregulat la început, nu a venit Dl.Gl.Stoica Gr.-

Am înţeles că au fost în ultimul timp unele şedinţe a biuroului la sediul partidului,la care eu nu am participat,nefiind avizat în timp util.-

La şedinţele biuroului ţinute la Dl.General Negrei acasă, s'a revizuit şi adnotat dândui-se formă definitivă "Reg.Special al Cerc.Prof.militar P.N.T.,care apoi a fost bătut la maşină conform dispoziţiunilor Dlui General Negrei - de data aceasta nu ştiu în câte exemplare dar ştiu că au fost predate câte un exemplar Secretariatului, Dlui Maniu şi Mihalache predate personal acestora de Dl. Gl.Negrei, după chiar afirmaţia sa,iar un exemplar la arhiva comisii juridice.-

- Am auzit de o secţie sau comisie de propagandă ai cărei componenţi nu-i cunosc,ale cărei atribuţiuni precise nu le cunosc,dar cred că în cadrul acesteia se distribuiau manifestele către organizaţiile militare din ţară şi capitală,bazat pe faptul că la finele uneia din şedinţe mi s'a plâns Colonel Stoenscu că ar fi întocmit o listă de delegaţi militari membri ai organizaţii cercului profesio-

nal militar să meargă după anume itinerarii, după câte mi-aduc aminte discutaţe în cadrul biuroului la Dl. General Negrei acasă, plângându-se că nu are fondurile necesare şi nu ştie ce să facă; fiind vorba de sume mari de bani.-

- Atribuţiunile comisiilor erau următoarele:

a) Comisia de organizare : - să prevadă şi să întocmească în principiu organizarea armatei în mare.

- să ţină conferinţe şi lucrări în legătură cu ultimele organizări moderne ale armatelor mari,-

- să fie la curent cu organizarea şi modificările survenite în Armata română,-

- propuneri modificatoare în organizarea C.P.M. P.N.T.,

- să prezinte forului statutar (comitetului C.P.M.) sugestii în legătură cu organizarea şi dotarea armatei, în cazul veniri la guvern a P.N.T.

De-alte atribuţiuni ale comisii de organizare nu-mi-le mai reamintesc, deşi discuţiunile purtate cu ocazia organizării au fost puse într'o şedinţă de biurou, de către Dl.Gl.Stoica Grigore, ce le avea înşirate pe o notă şi cărora nici nu le-am acordat prea multă atenţii, întrucât nu mă priveau direct.-

b.- Comisia juridică :

- Să fie la curent cu toate legile militare
- Să studieze şi să constate care sunt legile utile şi importante şi trebuesc modificate sau chiar înlăturate.-
- Studii asupra legilor noi ce ar trebui introduse şi să fie la curent cu orice lege care ar avea contingenţă cu armată.-

c.- Comisie informativă : Nu reţin atribuţiunile acestei comisiuni şi afirm cu tărie că am fost împotriva unei astfel de comisiuni, tot astfel cum în jandarmerie am fost contra unor tendinţe şi concepţiuni, ca pe această cale să se perverteasca caracterele militare pe care trebue să le educăm în oştire implicit în jandarmerie.-

In legătură cu acest resort ştiu că buletinel

 00035

informative de radio, presă etc. se făceau verbal la finele şedinţelor de către Dl.Col. Dumitrescu şi adesea suplinit de Sublocot. Walter Paul.-

In comentariile buletinelor de ştiri, expuse în şedinţele publice de lunea,Colonelul Dumitrescu crea o atmosferă de aţâţare între anglo-americani şi U.R.S.S. cu aprecieri personale cam tari la adresa U.R.S.S. şi căuta să evidenţieze credinţa sa că numai Anglo-Americani ar putea fi de un real ajutor pentru P.N.T.-

Am auzit odată, un ofiţer - nu-i ştiu numele pronunţându-se cu expresii ce a creiat, o atmosferă de antisemitism în rândurile membriloc din sala, idei cu care eu nu m'am solidarizat şi le detest.-

Sedinţele comisiei juridice se ţineau de obicei Joia după amiază la Societatea Metron în biroul Dlui Col.Stoica Stefan cu excepţia primelor şedinţe car au avut loc la Colonelul Dumitrescu Sergiu acasă şi la circumscripţia politică P.N.T. depe Strada Traian în apropiere de Str.Nerva-Traian pe vremea Prezidenţii ac acestei circumscripţii a Dlui General Suteu.-

Sedinţele comisii de organizare erau stabili te deasemeni în şedinţă publică de luni, programate fiind tot de Dl.Colonel Stoica Stefan care ţinea să fie prezent atât la şedinţele acestei comisii şi cât şi la şedinţele comisii juridice.- Aceste şedinţe se anunţau că vor avea loc la sediul partidului,de către Dl.Gl. Stoica Grigore.-

Nu ştiu şi n'am fost informat dacă şedinţele acestei comisii s'ar fi ţinut şi în alte părţi şi nu am cunoştinţă unde s'a elaborat lucrarea intitulată "Planu Gl.de organizare al Armatei" şi nici alte lucrări ale c misii de organizare.-

Am asistat la comunicarea (conferinţa) Dlui Colonel Stoica Stefan, al cărei subiect a fost "Armată de mâine" atât în prima ei şedinţa cât şi la repetarea ei în mod succint la o dată ulterioară, cu care ocazie a fost prezent şi Dl.Ion Mihalache.

Această conferinţă a prilejuit un viu inter în rândurile ofiţerilor şi s'a făcut comentarii cu mul

..//..

lux de amănunte.-

Imi reamintesc de spusele Dlui Mihalache că se impune ca organizarea ei să fie după modelul Armatei Elveţiene, adică cantonală şi tot deauna în măsură de a fi gata în minimum de timp la datorie, complect echipată, instruită şi dotată.-

Mai adaeg că deşi comisia de organizare după câte ştiu şi-a anunţat regulat şedinţele de lucru, n'au prezentat nici o lucrare sau dare de seamă a activităţii comisii, de care eu să am cunoştinţă, ceace mă face să cred că au făcut lucrări pe care nu le-au dat publicităţii şi de care probabil ştiau numai cei ce lucrau la această comisie.-

ss.General V.St.Zorzor

13 Septembrie 1947.

14 Septembrie 1947

Copie vezi vol VI f 34-35

00037

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General C.ST.ZORZOR, în continuare declar:

Precizez că am fost preşedintele comiei juridice încă de pe vremea când organizaţia militară P.N.T., funcţiona sub denumirea de "Secţie Militară" sub prezidenţa D-lui Col. STOIKA STEFAN.-

In aceasta calitatea am avut sarcina şi am elaborat Regulamentul special al Cercului profesional Militar P.N.T.,

1/.General SUTEU.2.Col.DUMITRESCU SERGIU şi

3/.Col.PANCU GH.care a îndeplinit şi funcţia de secretar al comisii Au mai participat şi alţi membrii ai comisiei dar rar.

Comisiunea a lucrat permanent în prezenta preşedintelui "Secţiei Militare" Dl.Col.STOIKA STEFAN.

- Inainte de 9 Decembrie 1946, tineretul militar al P.N.T., funcţiona în cadrul tineretului partidului, iar după această dată a fost înglobat în organizaţia militară P.N.T.

- Cu ocazia unei şedinte a Biroului prezidat de Dl. Gl.NEGREI, pe lângă sarcina de preşedinte al Comisii Juridice, am fost desemnat de către Dl.Gl.NEGREI ca preşedinte al regionalei Vechtului Regat, iar pentru Ardeal a fost desemnat Domnul G-ral BARBU V.şi pentru Capitală Dl.Col.STOIKA STEFAN.

In această calitate mi-am ales ca secret pe Col.STATESCU.-

In aceasta calitate urma si am primit şi centralizat lucrările de constituirea comitetelor locale a judetelor Ialomiţa, Vaslui şi încă unul sau două pe care nu mi le reamintesc.-

Declar, stărui şi semnez propriu nesilit de nimeni.

ss/ Gl.St.V.Zorzor.

11

Copie Dosar Vol VI f 36-37.   15. sept 1947

00038

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General V.St.ZORZOR, în continuare declar:

Statul C.P.M., aflat la dosarul organizaţii Militare P.N.T., nu sunt tocmai sigur dacă este analog cu lucrarea executată de comisiunea juridică de sub prezidenţa mea pe care o intitulasem " Regulamentul special de organizarea şi funcţionarea C.P.M., întrucât am impresia că ar avea modificări în conţinut în afară de titlu, modificări de care nu am nici o cunoştinţă.

Lucrarea a fost semnată de toţi membrii comitetului mai puţin Dl.Gl.STOIKA GRIGORE care a refuzat să-l semneze pe motivul că venind puţin mai târziu, a fost absent dela o parte din discuţii şi avea pretenţia să reluăm recitirea.

- Afirm cu tărie ca după reeditarea conferinţei D-lui Col.STOIKA STEFAN "Armata de mâine" în prezenta D-lui MIHALACHE, Dl.Gl.BARBU care îmi este un bun prieten, mi-a încredinţat o lucrare cu caracter militar, al cărei titlu şi conţinut nu mi le mai pot preciza cu rugămintea să le citesc şi eu şi să-i spun părerea mea. Când mi-a înmânat-o îmi amintesc precis că Dl.Gl.BARBU a afirmat că un exemplar din aceasta lucrare îl înmânase D-lui MIHALACHE. Lucrarea mi-a lăsat impresia xxxxx unei confuzii de idei şi i-am restituit-o după vre'o 2-3 zile.

Declar, stărui şi semnez propriu.

ss/ Gl.V.St.Zorzor.

15 Sept.1947.

II/

Copie vezi Vol VI f 43-45 16. Sept 1947

00039

D E C L A R A T I E

Subsemnatul general ZORZOR VASILE, in continuare declar :

Prin Domnul Colonel STOIK STEFAN, membrii cercului profesional, le reveneau obligaţia de a fi mebri intr'o circunscripţie politică, unde trebuiau să desfăşoare activitate politică.-

Precizez că subsemnatul eram membru al organizaţei politice P.N.T., din Olteniţa, unde figuram incă cred din anùl 1945 şi de unde nu mi-am făcut transferare la vre'una din organizaţiile politice din Bucureşti şi deci in mod firesc şi în realitate n'am activat pe tărâm politic în nici-o circunspripţie.-

Pe domnul IULIU MANIU il cunosc personal din cred Februarie 1944, când m'am prezentat la Domnia Sa însoţit de generalul BARBUL care m'a însoţit şi recomande Cu această ocazie am fost introdus în cabinetul său şi am avut o intrevedere intre noi doi, de aproximativ 3/4 de oră timp în care m'a examinat din punctu de vedere autobiografic şi ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ cunòştinţelor mele de ordin general.-

Invitat sau chemat personal n'am fost niciodată

Anual îl vizitam totdeauna insoţit de câte cineva/ de regulă general BARBU sau col. BUCUR/ de 3-4 or

In ziua de 19 Neombrie 1946 / alegerule parlamentare/ eram destinat a fi delegat la secţia de votare a Inspectoratului general de Jandarmi, dar nu m'am dus, însoţitorul care era în posesia delegaţiei n'a venit să mă ia de acasă, după cum era înţelegerea. Curiosxx să văd rezultatul alegerilor generalul BARBU mi-a dat telefon şi m'a invitat să mergem la Dl. SARDICI aeasă, unde era Biroul de centralizarea rezultatelor P.N.T. şi unde se aflà Dl. MANIU, unde l'am ăntâlnit pe dl. Col. STOIKA STEFAN care organizase garda personală a Dlui MANIU din

.//.

mai mulţi ofiţeri,uni în uniformă.- Cu ocazia prezenţei mele acolo,am remarcat în asistenţă pe dl. DINU BRATIANU dr. VIRGIL SOLOMON,SERBAN GHICA,iar in rândul militarilor pe generalul STOIKA GRIGORE,colonel STOIKA STEFAN iar pe ceilalţi ofiţerii din gardă nu-i cunosc după nume.-

Cu această ocazie l'am văzut in momentul când a esit şi a plecat cu maşina când în controlul secţiilor de votare,însoţit fiind de dl. SERBAN GHICA şi unul - 2 ofiţerii paremi-se dl. col. STOIKA STEFAN pe care l-am văzut lângă maşină. In trecere spre maşină ne-a dat mâna fără a fi discutat ceva .-

Ultima dată l-am văzut,dar n'am vorbit cu Dlui la locuinţa Dlui BOILA,in primăvara acestui an. De alte intrevederi peste iarnă,nu-mi xxxxxxxxx reamintesc.-

Cu domnul MIHALACHE am avut un contact şi mai rar. Imi lăsa impresia că aştepta să-i reamintesc ori de câte ori indicental il întâlneam.-

L-am vizitat o singură dată acasă la domiciliul său din strada Berna nr. 3 rugat fiind de un văr al meu RIUREANU director la Casa Scoalelor să-l însoţesc şi care îl cunoştea şi nu-l văzusem de multă vreme .-

Alte vizite la domiciliu nu i-am mai făcut.-

Precizez că intrevederea şi discuţiile au fost de scurtă durată şi a avut ca scop numai pentru reînprospăterea cunoştinţei. Vărul meu este social-democrat. Discuţii politice nu au avut loc nici cu mine nici cu el.-

L'am mai văzut la clubul central cu ocazia conferinţei Dlui col. STOIKA şi odată la domiciliul Dlui LEUCUTIA la Sf. Constantin şi Elena când în holl fiind l-am auzit spunând că vine dela Palat şi ne-a avertizat pe cei din holl că are mult de vorbit cu dl. MANIU, avertismentul avea de scop să ne prevină pe cei ce ar avea de vorbit mai puţin ca să nu ne pierdem răbdarea. Indată a fost chemat de dl. MANIU,iar noi am plecat.-

Declar susţin si semnez propriu.-

/ss/ general ZORZOR VASILE

16 Septembrie 1947.-

H. M.

11

16. Sept. 1947

Copie Dosar vol VI f 38-42.

00041

DECLARATIE

Subsemnatul General V.ST.ZORZOR, în continuare declar:

Legătura "Secţiei Militare", apoi a Cercului Profesional militar se făcea atât de jos în sus cât şi invers prin Domnii Col.STOIKA STEFAN şi General NEGREI care aveau contact direct sau prin Secretariatul General al Partidului cu Domnii MANIU sau MIHALACHE, dela care primeau instrucţiuni şi ni se comunicau atât în şedinţele publice de Lunea, cât şi în biroul Comitetului.

Totdeauna Domnul General NEGREI, după deschiderea şedintelor de Lunea, da citire Procesului Verbal al şedintelor anterioare, în care se trecea atunci când era cazul şi numele personalităţi celui care dase instrucţiunea cuvenită. In general aceste directive sau instrucţiuni veneau direct sau indirect dela Domnul MIHALACHE.

Pentru constituirea comitetelor locale provinciale, legătura cu organizaţiile respective s'a făcut prin comunicatele publicate în "Dreptatea".

In urma acestor comunicate, au început să sosească rezultatele /Procese Verbale de Constituire/ ce se centralizau de către Secretariatul General al organizaţii Militare al Cercului Profesional şi repartizate pe regiuni. Astfel, subsemnatul în calitate de Preşedinte al regionalei vechiului Regat, din care am remarcat constituirea comitetului de Ialomiţa. în a cărui componenţă era prevăzut un membru militar activ, pe care subsemnatul în conformitate cu regulamentul special l-am contestat, în şedinţa Comisii Juridice, cu care ocazie s'a decis clasarea la dosar, pe considerentul de mai sus.-

Nu am nici cunoştinţă şi nici contact personal n'am avut cu organizatiile provinciale - adică legăturile între

./.

centru si provincie şi invers - Stiu numai că actul de constituirea comitetului de Ialomiţa ffost adus prin curier în persoana unui membru din componenţa comitetului respectiv la sediul partidului.-

Normele după care lucrările comisiunilor luau formă definitivă erau următoarele: Proectul lucrării elaborat de comisiune se citea si comenta în şedinţă publică şi după ample desbateri lua forma definitivă, exemplu: "Regulamentul Special C.P.M." după care se preda Secretariatului General P.N.T.-

După constituirea comitetului cu Dl.General NEGREI ca preşedinte, acesta a indicat să nu se mai procedeze astfel întrucât ar putea fi transmis prin indiscretiuni în afara partidului ci să se dezbată numai în şedintele comitetului, după care urma să fie predat secretatiatului general al P.N.T.,/şi principalilor exponenţi/ D-lui MANIU şi MIHALACHE/redactat în forma lui definitivă.-

Astfel s'a procedat cu a 2-a editie a regulamentului special care a fost transmis prin Domnul General NEGREI Secretariatului General, D-lui MANIU şi MIHALACHE spre ştiinţă, aşa cum a şi procedat cu lucrarea "Regulamentul special al C.P.M.din P.N.T. Constat prin lucrările intitulate "Statul de organizare ...şi acea ~~de~~ a Planului General de organizare a Armatei" ce mi s'au arătat la dosarul organizaţii, că Dl.Col.STOIKA STEFAN şi General ATOIKA GRIGORE si-au luat libertatea să prezinte aceste lucrări direct partidului prin Dl.SERDICI, lucrări cari în prealabil n'au fost cunoscute de plenul comitetului, aşa cum se stabiliseră normele indicate de Dl.General NEGREI.

<u>Consider suspectă</u> dotarea organizatiei Cercului Profesional militar, cu un statut paralel cu al P.N.T., întrucât în mod logic şi firesc trebuia să se conducă după normele stabilite de statutul P.N.T.şi regulamentul special întocmit, în conformitate cu prevederile statutului.P.N.T.-

- Progarmul ciclului de conferinţe, cu cari s'au inscris diferiţi membrii ofiteri, a fost întocmit şi programat în cadrul Comisii Juridice prezidată de subsemnatul şi aprobată în Biroul Comitetului.-

./.

000413

Intr'o şedintă publică am dat citire "Dării de seamă a comisii juridice" de activitatea comisii dela înfiinţare până la zi. Tot atunci colonelul CANTEA şi-a dezvoltat conferinţa cu subiectul "Dezarmarea" subiect care în acea vreme era de actualitate cu opinia publică,-şi îmi reamintesc,că conferenţiarul conchidea că nu se poate realiza o dezarmare.

- Convingerea mea eschide posibilitatea unui nou războiu, deşi în opinia generală stăruia credinţă inevitabilă a unui apropiat conflict armat.

ss/Gl.V.ST.ZORZOR.

16 Sept.1947

Copie Dosar vol VI/f 46-50 000044

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Grneral ZORZOR ST.VASILE în continuare declar:

- Cu ocazia constituiri comitetului de inițiativă pentru pregătirea alegerii comitetului C.P.M.P.N.T., intrând în sala de ședințe săptămânale de Lunea, Ca masă prezidențială se aflau 2 persoane necunoscute mie, ce mi-au fost recomandați; ocazia cu care am aflat că se numesc unul Dl.BUNESCU, iar al doilea Dl.POPESCU BOTOSANI.- Tot odată am fost informat că Dl.BUNESCU este secretar general al organizației Capitalei P.N.T., iar secundul ar fi "secundul său".-

Domnul BUNESCU cu aceasta ocazie, după deschiderea ședinței de către Dl.Col.STOICA STEFAN, luând cuvântul, a evidențiat mulțumirea sa, că vede un număr așa de mare de membri militari, în raport cu celelalte organizații profesionale din P.N.T.-

Cu această ocazie a spus că noi pe lângă calitatea de membri ai secții militare, ni se recomandă să păstrăm contact cu organizațiile politice din circumscripțiile respective și îndemnați să activăm și pe această linie.

Intrebând cine formează comitetul, Dl.Col.STOIKA STEFAN Președintele Secției a cam incurcat-o si atunci Dl.BUNESCU observând că nu poate da un răspuns - nu aveam comitet - a spus că în vederea alegerilor comitetului C.P.M.,P.N.T., al Capitalei, să numit atunci un "Comitet de inițiativă" să-i spunem si D-lui Col.STOIKA, a desemnat atunci pe loc pe Dl.general BARBU, STOIKA GRIGORE si subsemnatul ca comitet de inițiativă.

Unul din cei doi reprezentanți ai Org.Capitalei, a spus să intre în acest comitet si Maiorul FETECAU la care propunere nu s'a opus nimeni, iar comitetul a fost constituit cu aceștia.

A doua imprejurare in care am văzut pe Dl.BUNESCU mai apropriat a fost cu ocazia "constituirii comitetului C.P.M. în prima lui ședință, când am ales președinte pe Dl.Gl.NEGREI,

./.

cei patru din comitetul de inițiativă ca Vicepreședinți și un casier în persoana Cpt.ZAHARIA.Intendentul Cercului nu-i știu numele a încercat să ne dea afară din camera unde eram.

S'a întâmplat un conflict destul de serios între el și noi. N'am părăsit sala și n'am cerut să vină cel care a dat acest ordin la noi.-

Nu mult după aceasta sosește Dl.BUNESCU.

Ia cunoștință de incident,cere scuze și face "mea culpa" pentru intendent.

Noi ~~xixxx~~ ne-am continuat ședința Dl.BUNESCU plecând.

Alte contacte cu dl.BUNESCU,n'am avut în nici o altă împrejurare și spre surprinderea mea,de unde la plecarea sa dela ședința comitetului de inițiativă ne spusese că va fi prezent la adunarea ce va alege comitetul." Eu n'am observat prezența sa,ci a apărut Dl.COPOSU,care știu că este "secretar general adjunct",care a prezidat aceea alegere,ca trimis probabil al centrului.-

Apariția D-lui BUNESCU la alegerea /numirea/ comitetului de inițiativă,m'a surprins și am și atras atențiunea D-lui Col. STOIKA STEFAN,mai târziu D-lui G-ral NEGREI și altora că "organizatia Capitalei" urmărește să ne subordoneze și înregimenteze ceeace ar fi însemnat o deviere dela principiile statutului al partidului dela normele fixate de "regulamentul special" al C.P.M.,întocmit și depus la Secretariatul Partidului prin Dl. Col.STOIKA și dela părerile militare care au guvernat lucrările de până atunci.

Precizez că aceasta trecere la organizatia Capitalei,ar fi însemnat o schimbare dela actiunea noastră în principal profesională la o actiune în principal politică.

Declar stărui și semnez propriu.

ss/G-ral ZORZOR.

Mai adaug cu privire la prezența D-lui COPOSU cu ocazia alegerii comitetului C.P.M.,că nu s'a relevat decât ca prezidare și nu știu dacă a ținut vre'o cuvântare la încheerea scrutinului,întrucât subsemnatul m'am retras /am plecat/ înainte de terminarea alegerii.

La alte ședințe,ale organizației profesionale militare nu știu să-și fi mai făcut apariția.Alt contact personal cu dl.CO-

./.

POSU nu am avut,în afară de intâlnirile trecătoare pe care le-am avut,când vizitam pe Dl.MANIU la domiciliul său.

Maiorul PUPA,a fost insărcinat intr'o şedinţă plenară de Lunea,de către dl.general NEGREI,să ţină evidenţele ofiterilor deblocaţi din rândurile cărora Maiorul PUPA î-şi organizase însărcinarea sa.-

Maiorul PUPA la finele şedinţelor plenare,anunţa pe ofiterii deblocaţi să vină cu o oră înainte de inceperea şedinţelor plenare,ca să-şi concretizeze ţelurile.

A fost cooptat de mine,în comisia Juridică,la ale cărei şedinţe a participat foarte regulat.Cooptarea,am făcut-o în urma criticii ce a făcut acesta,cu privire la conferinţa ţinută de mine intitulată: " Comentarii asupra legii cadrului disponibil".

- Stiu că se ţineau şedinţe la Dl.MIHAESCU STEFAN acasă dar deşi invitat de Dl.General NEGREI să particip la ele,n'am fost niciodată.Totuşi am făcut o vizită de felicitare la ziua sa onomastică /Sf.Stefan/ anul acesta - şi ştiu că D-sa era casierul general al partidului.-

Imi amintesc,data nu o pot preciza, cu ocazia conferinţei D-lui STAN,in cadrul problemelor tehnice,că a aistat si dl. MIHALACHE precum si dl.STEFAN MIHAESCU.

Nu-mi amintesc dacă dl.Mihaescu a luat cuvântul stiu însă că dl.MIHALACHE a tinut o cuvântare subliniind că in lumea rurală este un număr foarte mare de brate de muncă, de care trebue să ţină seama in lucrările tehnice,braţe care astfel rămân neutilizate.

- Precizez că in caz de venire la putere a P.N.T.,în lumea ofiterilor cercului,se preconiza ideea desfiinţării E.C. P.şi inlăturarea E.C.P.,din armată,o părere pe care eu personal n'o imbrăţişez şi am si combătut-o cu ocazia unei şedinţe a comisiei juridice.

In a doua măsură în cazul venirii la putere pe plan militar,era repunerea în drepturi a tuturor deblocaţilor,măsură pe care eu deasemeni am combătut-o.

De vreme ce astfel de idei sunt prevăzute in programul de infăptuiri promise de partid,ele devin lozinci pentru membrii ei şi cu ajutorul cărora se duce propaganda de captare de noui membrii.

Declar,sustin si semnez. ss/Gl.Zenzer Vasile

19 · sept 1947

Copie V.C.z. Vol VI f 53-56.

X

00047

DECLARATIE

Subsemnatul general V. Zorzor, în continuare, declar :

Stiu şi precizez următoarele, cu privire la şedinţa de birou, care a avut loc la locuinţa dlui Gl Negrei din Str. Brezoianu Nr.7 (mi se pare) - în ziua de 7 Noemvrie 1946, al cărei dovadă este procesul verbal Nr.1 data de mai sus, că procesele verbale ale biroului nu se întocmeau în timpul şedinţei, ci dl. general uneori dl. colonel Stoenescu îşi făceau notiţe, după care le redactau şi erau bătute la maşină prin grija colonelului Stoenescu.

Afirm cu certitudine că de unde până la constituirea comitetului organizaţiei C.P.M., secţia militară era un instrument cu caracter mai mult profesional, din acest moment şi în special din momentul apariţiei Dlui general Negrei ca preşedinte începe să se accentueze într'un ritm de accelerare, trecându-se dela caracteristica cercului de studii la organizaţie accentuat politică, după chiar afirmaţiile dlui general Negrei, care a anunţat încă din prima audienţă a biroului comitetului, că a primit instrucţiuni în acest sens dela dl. Iuliu Maniu. Afirmaţiunea sa a fost categorică, că politica trebue să fie în principal preocuparea cercului.

Dl. general Negrei sau dl. col. Stoika, în orice caz unul dintre d-lor, au încercat să introducă, cărţi de membru al cercului, paralel cu cele ale organizaţiilor politice, în scopul de a strânge fonduri, la care eu personal neînţelegând raţiunea nici nu mi-am scos, şi am căutat să provoc explicarea acestei dispoziţii, după care fără nici o explicaţie a încetat emiterea cărţilor de membru ale cercului.

Nu s'a mai cerut deasemeni ca în vederea alegerilor parlamentare din 19 Noemvrie 1946, să intensificăm

./.

M.C.

propagandă pentru alegeri prin toate mijloacele posibile.

Imi amintesc că dl.general Negrei la ordinul lui I.Mihalache a dat dispoziţii colonelului Stoenescu secretarul comitetului să întocmească lista membrilor cercului, pentru a-şi alege unde vor fi fixaţi să-şi ducă activitatea în vederea alegerilor şi să li se stabilească sarcinile pentru alegeri de organizaţia Capitalei.

Imi amintesc că s'au dat dispoziţii să se caute legături şi relaţii strânse cu ofiţeri activi dela trupe şi servicii în vederea alegerilor, dela cari să se culeagă informaţii şi devezi de felul cum se decurs alegerile.

Afirm că în una din şedinţele de lunea (plenare) am înţeles că o comisie de informaţie ar funcţiona sub preşedinţia dlui colonel Dumitrescu Ctin (nu colonel Dumitrescu Sergiu din Artilerie, care lucra efectiv în Comisia juridică de sub preşedinţia mea). Acesta era cel care exprima buletinul extern de informaţii şi cel de radio şi în lipsa căruia uneori sublocot.Walter Paul îl suplinea.

Deduc că după expunerea orală a buletinului de ştiri - dl.colonel Dumitrescu C. cred că întocmea o lucrare ordonată pe care o transmitea preşedintelui comitetului iar acesta mai departe (mă refer la buletinele de ştiri).

- Precizez cu certitudine că pe când funcţiona "Secţia militară", informaţiunile cu caracter militar, despre armată erau culese în şedinţele plenare de către dl.col.Stoika Stefan, care lua notăr de comunicările făcute de diverşi membri din sală, care la rândul lor aveau legăturile lor personale cu diverşi ofiţeri activi.

Nu pot preciza cu certitudine timpul, dar îmi amintesc, cu ocazia unei şedinţe că dl.colonel Plesnilă, care ştiu că este provenienţă din cavalerie, şi mai vârstnic decât mine, că s'a oferit să aducă ştiri şi informaţii dela Statul Major, având legături acolo.

Stiu că au mai fost şi alţi care au făcut astfel de oferte, dar întrucât misiunea mea nu avea contingentă cu această latură, nu i-am dat atenţiunea cuvenită,

./.

ei, din contră era complect contrarie vederilor mele, contribuind şi aceasta la mărirea nemulţumirei mele, fapt care justifică venirea mea din ce în ce mai rar şi în ultimul timp aproape de loc la şedinţele plenare.

Declar, stărui şi semnez propriu.

ss.general Zerzer.

19 Septemvrie 1947.

20. sept. 1947

00050

Vezi Copie vol VI f 51-62

D E C L A R A T I E

Subsemnatul general Zorzor Vasile, în continuare declar :

Dl.colonel Stoika Stefan, după constituirea comitetului C.P.M. a fost ~~xxxxxxxx~~ însărcinat cu organizarea Capitalei. In această calitate avea sarcina să-şi aleagă şi să organizeze sectoarele.x Din cei 4 şefi de sectoare îl ştiu pe col.Stătescu, ca şef militar al sectorului de Negru. La rândul lor, şefii de sectoare aveau sarcina să-şi numească şefi de circumscripţie, paralel cu şefii circumscripţiilor politice. In ceeace priveşte organizarea restului ţării, menţin declaraţiile anterioare.

Din câte ştiu, această organizaţie militară cu comitetele ei locale şi organizarea pe ţară, aveam credinţa că avea de scop susţinerea intereselor şi doleanţelor militarilor proveniţi din activitate, iar mai târziu şi a celor deblocaţi sau şi nedreptăţiţi şi promovarea intereselor acestora, - fără tendinţe aparte politice -, caracteristică ce s'a imprimat treptat, treptat, începutul marcându-se înainte de alegerile parlamentare din 1946 şi după care îmi dau seama, că această caracteristică s'a accentuat înspre primăvara anului 1947.

Recunosc cele cuprinse şi afirmate în Pr.verbal Nr.1 al şedinţei Biroului, cu data de 7 Noemvrie 1946 ce s'a ţinut în locuinţa Dlui general Negrei, dar contest că eu aş fi făcut vreo propunere, de înfiinţarea comisiei de informaţie, ideie care aparţine dlui g-ral Negrei şi pe care eu am combătut-o şi dovadă este că în şedinţa respectivă nici n'a fost numit un şef.

Declar, stărui şi semnez propriu.

20 Septemvrie 1947. ss.G-ral Zorzor.

N.C.

Capu Vechi Vol VI f 57-61

00051

DECLARATIE

Subsemnatul general Zorzor St.Vasile, în continuare declar :

In calitate de preşedinte al comisiei juridice, în urma consultării Statutului P.N.T. şi discuţiunilor purtate în şedinţa Secţiei militare, am elaborat "Regulamentul special al C.P.M. din iniţiativa mea, propusă de mine şi acceptată de secţie, şi în conformitate cu art.58 din Statut.

Acelaş regulament după constituirea comitetului C.P.M. în urma directivelor primite dela dl.general Negrei, preşedintele comitetului, a fost revăzut, supus şi semnat de componenţii comitetului, devenind normă de conducere până la aprobarea lui de către forul statutar P.N.T.

In comisiune, potrivit planului de lucrări ce ne-am propus să elaborăm, am lucrat, legea poziţiei ofiţerilor definitivi şi legea înaintărilor în armată lucrare neterminată, iar maiorul Pupa a mai prezentat un proect de decret în legătură cu problema militarilor deblocaţi. Acest proect a fost desbătut în comisiune în mai multe şedinţe, fără însă a căpăta o formă definitivă, fiind surprinşi de încetarea activităţii.

O altă lucrare executată de subsemnatul, general Barbu, şi colonel Bucur, în afara cadrului comisiei juridice - lucrare cu caracter jandarmeresc pur şi din a noastră iniţiativă - a fost "legea jandarmeriei rurale", pe care am înmânat-o de desbătut cu dl.Aurel Dobrescu, urmând a fi transmisă de acesta forurilor partidului.

Intenţionam tot noi trei să redactăm şi un proect al "Legi Poliţiei generale a Statului".

./.

M.C.

Insuşi programul ciclului conferinţelor de lunea din şedinţele plenare sunt tot sugestii şi înfăptuirile mele prin comisia juridică.

In calitate de preşedinte al regionalei vechiului regat, în afară de comunicatele lansate prin "Dreptatea" şi centralizarea celor 3 - 4 comitete locale provinciale, din declaraţiile anterioare, nu am avut altă activitate.

In calitate de vice preşedinte al comitetului, nu am avut altă activitate decât cea prevăzută în declaraţiile anterioare.

Din cele expuse mai sus se desprinde în mod evident şi categoric că intenţiunea mea se limita la lucrări cu caracter profesional şi biurocratic şi mai puţin politic şi deloc în teren, iar scopul ce urmăream şi ţelul meu unic, în cadrul activităţii mele în partid şi în organizaţia militară, era ca prin eventuala venire a partidului la putere să câştig reintegrarea şi comanda jandarmeriei.

Aceste revendicări sunt prea bine cunoscute prietenilor mei cărora le-am împărtăşit în repetate rânduri, şi pe care îi citez : general Barbu, colonel Bucur, colonel Dumitru C-tin, dl.Dr.Virgil Solomon, dl.Ghiţă Pop şi alţi.

Sinceritatea şi caracterul meu franc şi de om de lege consequent cu viaţa mea întreagă şi concepţiilor mele constite şi de ordine, mă situiază în afara acţiunilor tulburi întunecoase, ne permise şi de violenţă,fapt de care probabil şi sunt mai mult ca sigur că au fost sesizaţi anumiţi factori ai organizaţiei militare şi politice printre care printre care vizez pe general Negrei, colonel Stoika Stefan, general Stoika Stefan, dnii Mihalache, Penescu şi poate şi alţi să mă lase la remorcă şi înafara preocupărilor faptelor lor, de natură a submina ordinea şi siguranţa Statului, concluzie pe care o trag din faptul că mă găsesc complect strein de tot ce s'a organizat şi văd că s'a pus la cale de această organizaţie politică.

Un argument în plus de cele afirmate mai sus

00053

este şi faptul că într'o discuţie - nu-mi amintesc împrejurarea - dl.general Stoika Grigore se arăta nemulţumit de activitatea organizaţiei profesionale militare şi în general şi a partidului, punând accentul că trebue să încetăm cu sedentarismul şi să păşim la fapte şi realizări concrete şi nu la vorbe goale şi lucrări biurocratice.

Cerând lămuriri pentru a mă edifica cu cele afirmate de d-sa, răspunsul a fost mai mult un echivoc ceeace mă face să cred că s'a temut să mă lămurească - simţindu-se cred încolţit de această întrebare - după care am rămas cu impresia, iar acum sunt convins că am fost izolat de preocupările secrete şi de aceea conchid că uneori se ţineau şedinţe de birou şi prin alte părţi, eu fiind pus în imposibilitate de a participa la ele.

Din câte constat că s'au făcut şi lucrări de care subsemnatul n'am fost încunoştiinţat, e o dovadă în plus a caracterului subversiv încare s'au complăcut şi se puteau teme de opoziţia şi reacţiunea mea.

Declar, stărui şi semnez propriu.

ss. General Zerzer.

Copie vezi vol VI f 62-63.

22 Sept 1947

000054

D E C L A R A T I E
=========================

Subsemnatul general ZORZOR VASILE, în continuare declar :

- Nu-mi amintesc precis, cine m'a anunţat ultima dată să nu mă mai prezint la sedinţa organizaţiei C.P.M. dar cred că tot Domnul colonel STOIKA STEFAN, a fost ca şi de obicei.-

Dintre ofiţerii delegaţi de P.N.T. cu distribuirea alimentelor trimise de Americani în calitate de asistenţi-ştiu pe colonelul STOENESCU, cari la înapoierea din misiune, ne povestea cum a decurs distribuirea alimentelor. Alte nume de ofiţeri nu mai ştiu, iar eu personal n'am luat cunoştinţă de acest fapt, decât după ce a fost consumat.-

- Mă duceam uneori, pela A.O.R. din strada Regală, fără a frequenta, decât foarte rar această asociaţie, ~~în~~ în scopul de a-mi procura alimentele dela cooperativa în care eram şi eu înscris şi cu care ocazie, mă adresam către vre'unui cunoscut sau coleg, invitându-l pela C.P.M. P.N.T. dar nu-mi amintesc dacă vre'unul din aceştia au dat curs invitaţiei mele.-

- Stiu că domnul general GHEORGHIES, venea foarte rar la şedinţele C'p.M. fapt pentru care, când îl întâlneam îi reproşam aceasta. Cu Domnia-sa n'am avut niciodată nici o contigenţă de serviciu.-

Nu sunt de acord asupra modului cum conducerea partidului N.T. a rezolvat probleme ca.-

1.- Părăsirea de post a Dlui Mihalache

2.- Activitate parlamentară.-

3.- Plângeri adresate exclusiv Anglo-americanilor

4.- Colaborări în guern prin reprezentanţii săi.

Declar ~~xxxţîxx~~ stărui şi semnez.-

22 Septembrie 1947.- /ss/ general ZORZOR VASILE

Copie vezi vol VI f 64-67

23 Sept 1947

00055

DECLARATIE

Subsemnatul General ZORZOR ST. VASILE, în continuare declar :

Prin luna Octombrie - Noembrie 1946, după ce s'a ales comitetul în frunte cu Dl.General Gabriel Negrei, s'a trecut la organizarea pe comisii după cum urmează:

- De organizare technică sub prezidenţia dlui General Stoica Grigorie.
- Comisia juridică, sub prezidenţia subsemnatului.
- Comisia informativă, de care am luat cunoştinţă într'una din şedinţele săptămânale şi al cărei preşedinte l'am văzut pe Dl.Col.Dumitrescu C.
- Biroul Presei, cu care a fost însărcinat Maior Fătăcău.-
- Regionale: Vechiul Regat sub preşedinţia subsemnatului; Ardealului = preşedinte General Vasile Barbu; Organizaţia militară a Capitalei = preşedinte Col.Stoika Stefan.-

Regionalele aveau în subordine organizaţiile locale judeţene.

Organizaţia militară a Capitalei, avea în sub ordine organizaţiile militare pe sectoare şi circumscripţii.

Toate organizaţiile militare erau subordonate în total din punct de vedere politic, organizaţiilor politice respective.

- Dl.ION MIHALACHE cu ocazia reeditării conferinţei Dlui Col.Stoika Stefan, a recomandat activitate în teren spre deosebire de cele scrise în regulamentul special.

- Am cunoştinţă de unii ofiţeri ca Dl.Gen. Negrei, General Stoica Grigorie, Dl.Gen.Barbu, Dl.Gen.

E.F. ..//..

Gheorghieş şi Dl.Col. Stoika Stefan, că aveau contact direct cu Dl.Ion Mihalache după cum am mai afirmat şi în declaraţiile anterioare.

Atmosfera şi convingerea generală în C.P.M. începând dela finele anului 1946 era ca se duce o acţiune de răsturnare a regimului actual şi îmi dau seàma după ce am luat cunoştinţă şi m'am convins de faptele şi actele iniţiatorilor acestor acţiuni, că era o activitate dirijată spre acţiuni subversive.

Acest scop se materializa prin toate măsurile ordonate şi toata activitatea desfăşurată ~~prin~~ de organele C.P.M., insuflat după câte văd prin exponenţii care primeau directive dela Dnii Iuliu MANIU şi Ion MIHALACHE. Aşa se explică, că începând din anul 1947 iaù fiinţă organizaţii C.P.M. in ţară şi se stărue să se infiinţeze şi acolo unde nu existau. Tuturora, li se dă o organizare militară.

- Acţiuni violente nu se recomandau. Se cereau însă să se lucreze cât mai intens, pentru ca masele să fie formate pentru orice eventualitate. Pentrucă nu se puteau face intruniri fiind interzise, propaganda se ducea dela om la om.-

- După repartizarea atribuţiunilor în organizarea C.P.M. pe ţară, pela inceputul anului 1947 şi odată cu fixarea preşedinţilor regionalelor, s'a stabilit de către dl.Gen. Negrei că legătură intre C.P.M. şi Cercul de Studii al P.N.T. se va face de fiecare preşedinte de comisiune pentru lucrările comisiei respective.-

- Au fost publicate doua comunicate privind organizarea C.P.M. în provincie - în Dreptatea - şi vrând să se publice un altul, Dl.Col.Stoika Stefan nea făcut cunoscut că nu se vor mai publica nici un fel de comunicate ale organizaţiei militare în presa.

- Circula credinţa in primăvara acestui an (1947) că Anglo-Americanii vor interveni pe lângă Rusia Sovietică pentru a se ajunge la o formulă de guvern de concentrare tip 23 August 1944.-

- Printr'o campanie de defăimare a regimului începută încă din 1946, speculându-se unele nemulţumiri

..//..

şi făcându-se promisiuni mari, s'a intensificat acţiunea de câştigare de aderenţi în rândurile militarilor.-

Declar, stărui şi semnez nesilit de nimeni.

ss. Gen. Zorzor.

23 Septembrie 1947.

II

REZUMAT

24 Sept 1947
00058

Copie vezi vol VI/f 68-77

DECLARATIE

Subsemnatul General ZORZOR ST.VASILE, rezum după cum urmează, asupra declaraţiilor anterioare:

- Sunt membru activ în P.N.T. din anul 1945.

- Am fost recomandat Dlui Iuliu Maniu de Dl.Gen. Barbu, în luna Februarie 1944.- Cu această ocazie, am avut o convorbire de cca 3/4 ore cu Dsa.

- Scopul înscrierei mele în P.N.T.: speram să fiu reintegrat în armată şi să mi se dea comanda Jandarmeriei, în eventualitatea posibilităţilor P.N.T.

- Am activat în secţia militară P.N.T. încă decând funcţionase preşedinţia dlui Col.Stoika Stefan.

- In secţia militară P.N.T. am îndeplinit funcţiunea de preşedinte al comisiei juridice, am făcut parte din comitetul de iniţiativă confirmat de Dl.Bunescu, în vederea şi pregătirea transformării secţiei în cerc profesional, în urma căreia s'a ales un comitet, în frunte c Dl.Gen.Negrei.-

- Alegerea comitetului - Octombrie 1946 - a fost prezidată de Dl.Coposu.-

- In noul comitet am fost ales vicepreşedinte şi mi s'au dat următoarele sarcini:

a) Preşedinte al comisiei juridice

b) Preşedinte al Regionalei Vechiului Regat

- Cu ocazia alegerilor parlamentare (Noembrie 1946) ştiu că s'au trimis manifeste în ţară, în care sc Col.Stoenescu avea instrucţiuni şi într'o şedinţă de birou s'a plâns, arătând o listă de delegaţi, că nu are fonduri pentru trimiterea delegaţilor.- (Vezi delcraţia din 13 Sept.1947, fila 3)

- Stiu că în timpul propagandei electorale (Octombrie-Noembrie 1946) Dl.Gen.Negrei cât şi Dl.Col.Stoika Stefan, au dat instrucţiuni ofiţerilor din sală, să facă legătură cu ofiţeri activi cunoscuţi din unităţi şi servicii, de la care se culeagă informaţii şi dovezi de fe.

E.F.

..//..

lul cum au decurs alegerile (vezi declaraţia din 19 Sept. 1947).

- La 19 Noembrie 1946 (ziua alegerilor) am avut misiunea de delegat al P.N.T. la secţia de votare a Insp. Gen.al Jand. (vezi declaraţia din 16 Sept.1947).

- In ziua alegerilor parlamentare (19 Noembrie 1946) am vizitat împreună cu Dl.Gen.Barbu, biroul de centralizarea rezultatelor electorale dela locuinţa Dlui Ing.Seraici, unde se afla şi l'am văzut pe Dl.Maniu, pe Dl.Col.Stoica şi o garda de militari unii in uniforma. (Decl.16 Sept.1947).

- In calitate de preşedinte al comisiei juridice am elaborat următoarele lucrări: (vezi decl.din 18 Sept. 1947).-

a) Regulamentul special de organizare şi funcţionare C.P.M.

b) Legea poziţiei ofiţerilor (lucrare terminată şi nedepusă)

c) Legea inaintărilor în Armată (în curs de terminare)

d) Programul ciclului de conferinţe săptămânale

e) Redactarea şi lansarea comunicatelor în "Dreptatea" pentru constituirea comitetelor locale provinciale (militare)

- Pentru intocmirea acestor lucrări am fost ajutat de următori ofiţeri: Colonel Pancu Gh.ca secretar şi Colonel Dumitrescu Sergiu, Amiral Suteu, Amiral Georgescu, Maior Rupa, în mod mai regulat, în prezenţa permanentă a Dlui Col.Stoika Stefan.

- Impreună cu Dl.Gen.Barbu V. şi Colonel Bucur am elaborat "Legea Jandarmeriei rurale" pe care am desbătut-o şi predat-o Dlui Aurel Dobrescu, la Domnia Sa acasă.

- In calitate de preşedinte al Regionalei Vechiului Regat, am primit spre centralizare câte-va rezultate de constituirea comitetelor organizaţiilor militare provinciale din vechiul regat. (vezi decl.din 14 Sept, 1947).

- Arhiva comisiei juridice şi mapa cu lucrările regionalei Vechiului Regat se află la Colonel Pancu

..//..

Gheorghe - secretarul comisiei.-

- Stiu că s'au ţinut şedinţe de birou la locuinţa Generalului Negrei (3-4 şedinţe) (vezi decl.13 Sept. 1947).-

- Am luat parte la 2 şedinţe de comitet la sediul central din strada Clemenceau, ce au avut loc imediat după constituirea comitetului.

- Am luat parte regulat (de regulă Joia) la şedinţele comisiei juridice, care se ţineau la "Metrom" în Calea Victoriei la biroul şi totdeuna în prezenţa Dlui Col.Stoika Stefan.

- Mai ştiu că au mai avut loc şedinţe la locuinţa Dlui Stefan Mihăescu, la care am fost şi eu invitat de Dl.Gen.Negrei, dar n'am luat parte nici odată.

- Este adevărat că propaganda ce se făcea în şedinţele plenare, avea caracter antisovietic şi antisemit în comentariile Buletinului informativ de ştiri ţinut de Dl.Col.Dumitrescu C. şi de câte un ofiţer izolat din sală.(vezi decl.din 13 Sept.1947, fila 3 verso.)

- Inainte de constituirea organizaţiei militare C.P.M. Tineretul militar P.N.T. funcţiona in cadrul tineretului, iar cu ocazia constituirii au apărut în cadrul nouei organizaţiei.

- Legătura intre centru şi provincie, organizaţia C.P.M. o făcea prin "Dreptatea" şi ştiu că un rezultat al constituirei comitetului local Ialomiţa s'a primit prin curier.-

- Lucrările comisiunilor dela venirea Dlui Gen Negrei ca preşedinte, aveau un caracter confidenţial, D-sa indicând să nu mai fie desbătute în şedinţele publice plenare, intrucât ar putea fi transmise prin indiscreţiuni în afara partidului. (Declaraţia din 16 Sept.1947, fila 2).

- Pe Dl. IULIU MANIU îl vizitam anual de 3-4 ori de obicei însoţit de altcineva - de regulă Gen. Barbu, Col.Bucur, iar pe dl.Ion Mihalache la domiciliu l-am vizitat o singură dată acompaniat (vezi decl.2 din 16 Sept.1947).-

..//..

- Col.Stoika Stefan, cu ocazia şedinţelor plenare culegea informaţii despre Armată dela ofiţerii din sală,cari aveau legătură cu ofiţeri activi. Intr'o astfel de ocazie Col. PLESNILA s'a oferit să procure informaţii dela M.St.M. (vezi decl.din 19 Sept.1947).-

- Col.STOENESCU secretarul Comitetului,mi-a istorisit de misfunea sa de asistent al P.N.T. cu ocazia distribuirii alimentelor de către Misiunea Americană pentru Moldova.(vezi decl.din 22 Sept.1947).

- Domnul Gen. NEGREI GABRIEL, a explicat şi expus planul de organizare C.P.M. după o schemă personală (vezi decl.din 14 Sept.1947).

- Instrucţiunile şi directivele organizaţiei militare erau transmise prin Dl.Gen. NEGREI GABRIEL şi Col.STOIKA STEFAN, care le primeau dela Dl. MANIU sau Dl. MIHALACHE (vezi decl.16 Sept.1947)

- Dl.Gen. GHEORGHIES ne-a afirmat într'o zi pe strada că a executat şi dat o lucrare în legătură cu organizaţia - Dlui I.Mihalache (vezi decl.din 14 Sept.1947)

- Dl.Gen. BARBU într'o zi pe primăvara (1947) mi-a încredinţat să citesc o lucrare - cu menţiunea că a dat un exemplar şi Dlui Ion Mihalache. Nu-mi mai amintesc nici titlul şi nici conţinutul (vezi decl.din 15 Sept. 1947).

- Dl.Col. CANTEA cu ocazia conferinţei "Armare şi Dezarmare" a conchis că nu e posibilă desarmarea.- (Vezi declaraţia I-a din 16 Sept. 1947).

- Stiu că orice lucrare a comisiilor se preda în copie, atât Dlui MANIU cât şi Dlui MIHALACHE prin Dl. General NEGREI, originalul predându-se secretariatului (vezi decl.I-a din 16 Sept. 1947).

- Maiorul PUPA era însărcinat de Dl. Gl.NEGREI

..//..

evidența ofițerilor deblocați.(vezi declarația din 17 Septembrie 1947.)

- In rândurile ofițerilor A.O.R. din Strada Regalăgală se făcea propagandă de unii ofițeri,pentru recrutare de membri (vezi declarația din 22 Sept.1947).

- Militari deblocați erau atrași în P.N.T. cu promisiunea de a fi reintegrați,iar în altă ordine de idei se preconiza desființarea E.C.P. și îndepărtarea ecepiștilor din Armată (vezi declarația din 17 Sept. 1947 fila 2 verso).-

- Stiu că Dl.Ion Mihalache, a ~~fost~~ fixat țelurile politice ale organizații militare, cu ocazia reeditări conferinței Dlui Colonel Stoika Stefan; a dat directive și tot odată a preconizat că Armata noastră trebue să fie organizată după modelul cantonal elvețian, adică fiecare să-și aibă ranița și arma lui (declarația I-a din 14 Sept.1947).

- La ședințele plenare ale organizații militare C.P.M,s'a observat prezența unor personalități marcante din P.N.T.,ca: Domnii Ion Mihalache,Bunescu,Popescu Botoșani,Coposu și alții, iar la o convocare a cercurilor profesionale a prezidat Dl.Gh.K.Constantinescu (vezi declarația din 17 Sept.1947 și 13 Sept. 1947 pag.I-a verso).-

- Prezența Dlui Bunescu și Popescu Botoșani,cu ocazia constituiri comitetului de inițiativă a fost interpretată că se urmărește subordonarea C.P.M. de către organizația Capitalei și se considera aceasta ca o deviere delà principiile Statutului P.N.T. și a Regulamentului special, Această schimbare,dacă era înfăptuită se considera ca o schimbare dela o acțiune principial profesională, la o acțiune principial politică (declarația din 17 Sept.1947).

- Sunt complect strein de tot ce s'a organizat

..//..

şi tot ce e de natură a submine ordinea şi siguranţa Statului, nefiind pus la curent de anumiţi factori cu manevrele şi manoperele lor intunecoase, fapte rezultând din eschivele Generalului Stoika Grigorie, care se arăta nemulţumit de activitatea organizaţiei profesionale în general şi a partidului, punând accentul că trebue să incetăm cu sedentarismul şi să păşim la fapte şi realizări concrete (declaraţia 18 Sept. 1947).

- De unde până la constituirea comitetului organizaţiei C.P.M., secţia militară era un intrument cu caracter mai mult profesional, din acest motiv şi în special din momentul apariţiei Dlui Gen. NEGREI ca preşedinte începe să se accentueze activitatea într'un ritm de accelerare trecându-se dela caracteristica cercului de studii la o organizaţie accentuat politică, după chiar afirmaţiunile Dlui Gen. NEGREI, care a anunţat încă din prima şedinţa biroului comitetului, că a primit instrucţiuni in acest sens, dela Dl. Iuliu Maniu. Afirmaţiunea sa a fost categorică,... (Declaraţia din 19 Sept. 1947).-

- Nu sunt de acord cu modul cum conducerea partidului N.T. a rezolvat probleme ca: a) părăsire de post a Dlui I. MIHALACHE; b) activitatea parlamentară c) plângeri adresate exclusiv Anglo-Americanilor şi d) colaborări în Guvern prin reprezentanţii săi. (Declaraţia din 22 Sept. 1947).

- Organizaţia C.P.M. este aceea arătată de mine în declaraţia din 28 Sept. 1947.

- Atmosferă şi convingerea generală incepând dela finele anului 1946, era că se duce o acţiune de răsturnare a regimului actual, şi-mi dau seama după ce am luat cunoştinţă şi m'am convins de faptele şi actele iniţiatorilor acestor acţiuni, că era o activitate dirijată spre acţiuni subversive.

Acest scop se materializa prin toate măsurile ordonate şi toată activitatea C.P.M. insuflată după

câte văd prin exponenţii care primeau directive dela Dnii IULIU MANIU şi MIHALACHE.- Aşa să explică că începând din anul 1947,iau fiinţă organizaţii C.P.M. în ţară şi să stăruie să se înfiinţeze şi acolo unde nu erau, dându-li-se o organizare unitară. Se cerea să să lucreze cât mai intens pentru ca masele să fie formate pentru orice eventualitate. Pentrucă nu se puteau face intruniri fiind interzise, propagandă se ducea dela om la om. (Vezi decl.din 23 Sept.1947).

Declar,stărui şi semnez propriu.

ss. General V.St.Zorzor.

24 Septembrie 1947.

9

000006

Copie vezi vol XI/f 85-96

6 Septembrie 1949

DECLARATIE

= = = = = = = = = = =

Subsemnatul General AL.GHEORGHIES,născut la Iaşi în 1885,căsătorit,având un copil major,pensionar din anul 1942, scos anticipat de I.ANTONESCU,domiciliat in Bucuresti Str. Mântuleasa Nr.5,asupra celor întrebate,declar următoarele:

a/. M'am prezentat la Dl.MANIU / prima dată când l-am cunoscut de fapt/ în Str.Sfintilor,cu cererea de inscriere in partid,pe la finele anului 1944,sau mai probabil,in primăvara anului 1945.Am fost bine primit.

De aici,am fost trimis la D-rul N.LUPU,care m'am primit foarte rece şi vorbind foarte putin,m'a repartizat la Sectorul II.Negru,unde era şef Dl.CEZAR SIMIONESCU.

b/. Lungă vreme,nu mi s'a dat nici o intrebuintare ceeace m'am determinat să mă plâng D-lui C.SIMIONESCU,care mi-a spus: " să intervin la sectia militară a P.N.T.,unde colonelul STOIKA ST.este preşedinte. Subsemnatul am refuzat, pe motivul că sunt general de Corp de Armată, iar el Colonel, plus că suntem acelaşi promotie.

E de remarcat,că Sectia Militară,functiona inainte de înfiinţarea cercului profesional militar al Capitalei,iar sediul în avea in Str.Clemenceau,la şedinţa partidului.

c/. In felul acesta,am stat in partid,fără a-fi folosit din timp,în vederea unui serviciu important,ce cred că l-aşi fi putut indeplini mai târziu.Apreciez aceasta,ca un viciu de organizare a partidului,sub raportul pregătirei cadrelor.-

d/. La infiinţarea Cercului Profesional Militar al Capitalei,am luat parte, /sub preşedinţia D-lui COPOSU/,la şedinţa de alegeri,unde G-ralul ZORZOR şi Colonelul ST.STOIKA, rugându-mă în sală m'a trecut pe lista candidaţilor.- Deşi îmi dădeam seama că nu voi avea nici-o şansă - sala era plină cu circa 15o persoane,ofiteri superiori,inferiori,subofiţeri ;

./.

maiştrii,cari nu mă cunoşteau,totuşi am acceptat,pentru a nu da naştere la acuze malițioase.

Dupăce D-ral ZORZOR si Colonelul STOIKA,au făcut darea de seamă asupra activităţii lor,s'a hotărât la alegeri şi natural au fost aleşi; Dl.General NEGREI,G-ral ZORZOR,Gl.STOIKA si Col.STOIKA.-

Subsemnatul,de-atunci,n'am mai fost la nici-o şedinţă al C.P.M.C.,până la şedinţa finală cu Darea de Seamă la care a participat şi Dl.MIHALACHE.Si nici n'am activat în niciun fel nici la acest Cerc,nici în afara lui,deşi G-ralul ZORZOR şi Dl. Gl.NEGREI m'au chemat mereu.Motivul,a fost lipsa de încredere, în posibilităţile lor de conducere.- Dl.Gl.NEGREI,este o fire foarte mândră şi foarte autoritară,iar G-ralul STOIKA şi Colonelul STOIKA,fiind promoţie cu mine,aşi fi avut o colaborare dificilă.-

Si n'am activat nimic,nici în partid,deoarece n'am fost chemat la nici un Comitet,mic sau mare şi nici Secretariatul P.N.T.,nu s'a ocupat de persoana subsemnatului.

Dintre membrii marcanţi ai partidului,n'am cunoscut decât pe domnii: SERDICI şi COPOSU,dar ca persoane particulare, în societate şi nici decum ca persoane politice,cu care să am un contact oficial.- Plângându-mă D-lui COPOSU,de situaţia mea, D-sa a spus: " nu sunteţi încă cunoscut,să aşteptăm până la alegerile generale."

e/.- M'am prezentat a doua oară la întrunirea C.P.M. C.,cu ocazia încheerii activităţii sale,când Darea de Seamă a D-lui General NEGREI,a fpst făcută în prezenţa D-lui MIHALACHE.

Au luat cuvântul,domnii Gl.NEGREI,Col.STOIKA,Gl.ZORZOR şi Dl.MIHALACHE.-

Dl.General NEGREI,a arătat toată activitatea,mai mult analizând ce-au produs subalternii săi,iar acolo unde s'a prezentat cu iniţiativă proprie şi anume organizarea câtorva Cercuri Profesionale Militare în provincie,Dl.MIHALACHE s'a opus imediat,anulându-i măsurile luate.

Colonelul ST.STOIKA,a repetat conferinţa sa "Armata de mâine",iar Generalul ZORZOR,a expus ce studii juridice a întreprins.

Dl.MIHALACHE,a mulţumit tuturora pentru munca depusă şi a raportat că nu aprobă,măsurile luate în judeţe.

./.

ciocniri ,care ar putea degenera în mişcări antisemite,ceiace ar fi fost foarte periculos,pentru partid,în faţa puterilor occidentale.-

b/.- Nu-mi acorda,cred,increderea la care mă aşteptam, atunci când i-am obiectat că amfost lăsat în neactivitate,motivând aceasta că membrii noui trebuesc verificaţi,iar în membrii vechi,există chiar o gelozie,împotriva celor noui sosiţi.-

Nu prea încurajat,m'am prezentat totuşi,peste câtva timp,cu o schiţă de organizare /totul pe două sferturi coală/ şi o justificare.In mare aceasta schiţă cuprindea: a/.Un grup de conducere,constituit dintr'un general Şef,2 generali ajutori şi un cabinet saû Stat Major propriu. b/.Un grup politic c/. Un grup militar,în care intrau diferite birouri,precum: organizare, - instructie - personal - administraţie - justiţie informaţii /statistică/ etc.

Dl.MIHALACHE,văzând-o a exclamat "aceasta necesită studiu,o lăsaţi la mine" şi pe urmă am început să-i dau explicaţii,cum ar lucra diferitele eşaloane,având ca bază: Conventia de Armistiţiu,Tratatul de Pace si Directivele Politice ale P.N.T.-

Deşi nu m'a mai chemat,m'am dus singur,la Dl.MIHALACHE, /toate vizitele au fost făcute la locuinţa D-lui NESTOR BADEA/ cu care ocazie,mi-a spus,că principial este de acord,dar să-l mai amânăm,ca nefiind de actualitate.- Acest fapt,cred că s'a petrecu prin luna Mai - Iunie.

Ultima vizită,am făcut-o D-lui MIHALACHE,cu circa o săptămână înaintea tentativei sale de plecare,când i-am cerut:

- Părerea D-sale,pentruca fiul meu,Locot.RADU GHEORGHIES din R.3.A.G.Bucureşti /azi comprimat pe 1 Septembrie/ să se înscrie la Partidul Comunist.-

- Un sprijin,pentruca subsemnatul să pot găsi un post convenabil la vre'o întreprindere,- căci sunt fără mijloace suficiente de trai.

La prima chestiune,mi-a răspuns că după masă va cere avizul D-lui Preşedinte MANIU,şi-mi va telefona.N'am mai primit nici-o comunicare.-

./.

Subsemnatul, am plecat cu impresia că:

- Activitatea C.P.M.C., a depăşit cadrul unui cerc profesional local, întrucât problemele ce trebuiau luate în considerare, nu puteau fi de cât de pur interes personal al ofiţerilor adică chestiuni materiale, economice, sanitare, culturale, revendicări etc. şi nici decum, probleme de organizare de armată /secrete, C.P.M. Judeţene, juridice etc. care trebuiau să fie puse unui Centru superior de partid.-

- Prezenţa D-lui MIHALACHE, am considerat-o mai mult pentru a mări prestigiul C.P.M.C., unde lipsa de conducere şi de procedură a şefilor, au adus conferinţe lezante pentru guvern şi chiar pentru U.R.S.S., Informaţiile mi-au fost date de colonelul Stătescu, în acelaşi spirit de dezaprobare.-

f/.- In primăvara anului 1947, interesându-mă dacă P.N.T., face vre'o pregătire, sub raportul conducerii armatei / Minister de Războiu şi M.S.M./ în vederea unei eventuale guvernări şi constatând că nu există nici-una şi încă slabul şi nepotrivitul randament al C.P.M.C., m'am hotărât să fac act de iniţiativă şi să propun P.N.T., constituirea unui Cerc Profesional pe Partid, care să aibă o dublă misiune.-

- Pregătirea militară a P.N.T., pentru a putea conduce prompt şi în plină cunoştinţă, toate treburile armatei, imediat ce ar fi dobândit guvernarea;

- Dirijarea şi coordonarea activităţii tuturor C.P.M., Judeţene, inclusiv Capitala, pentru un randament omogen.

In acest scop, m'am prezentat D-lui Preşedinte MANIU, care a aderat imediat şi m'a trimis să iau contactul cu Dl. MIHALACHE.-

M'am prezentat apoi, D-lui MIHAKACHE, care a fost deasemenea de acord şi a rămas să-i prezint o schiţă, cu organizarea acestui C.P.M. pe partid.-

Tot atunci, când am discutat cu D-sa, chestiuni politice ale zilei, am constatat neted că:

a/. Are o mare încredere în viitorul partidului, prin propria sa forţă, din care cauză nu găsea necesar nici conferinţe publice, nici cea mai mică manifestare şi aştepta în linişte; ba mai mult, considera acestea ca periculoase, sau riscante, pentrucă presupunea, că în sală, sau la ieşire, s'ar putea produce bătăi,

./.

La a doua,mi-a răspuns,că nu cunoaşte nici-o întreprindere,la care să intervină.

Am plecat,fără cea mai mică discuţie,a proectului lăsat./ C.P.M.,al Partidului/.

Cu aceasta ocazie,a lipsei mele materiale,ţin să fac o digresiune,care va ajuta la luminarea poziţiei mele sociale.-

1/.Am fost comandat al Corpului II.I,Bucuresti,cu care ocazie,am mânuit toate maşinile auto ale Capitalei şi toţi evreii din Bucureşti,fără ca cineva să fi făcut atunci sau azi,cea mai mică obiecţiune asupra demnităţii mele.

2/.- Mi s'a cerut dimisia în 1943,din postul de director al Exploatărilor Soc.Naţ.de Gaz Metan,pentru a se curma,cu "bolşevismul Generalului GHEOGHIES şi cu sovietele sale de la Mediaş"!/ Se poate verifica aceasta prin registrul de sedinţe,al Comitetului de Conducere din Bucureşti şi prin Dl. Inginer GHEORGHIU,Directorul Creditului Minier,care mi-a luat apărarea.-

Aprecieri asupra conducerii Partidului N.T.

1/. Problema organizării cadrelor,a fost sumar tratată,pentrucă elementele apte de-un randament pozitiv şi cu o reputaţie,în vederea unei misiuni,ce li s'ar fixa în cadrul general.-

2/. Partidul N.T.,nu trebuia să părăsească colaborarea iniţială,în care se angajase la 23 August 1944,că trebuia să muncească mai departe,alături de primii colaboratori. Colaborare, nu înseamnează acord perpetuă,ci muncă fără precupeţire, până la terminarea misiunei - indiferent frecările.

Si marile naţiuni,au avut multe neînţelegeri în timpul colaborării,dar împlinirea misiunei i-au făcut să lucreze mai departe,făcându-şi reciproc concesiunile necesare.

3/.Partidul N.T.,trebue să-şi pue în linia I-a de lucru,elementele cele mai de preţ şi nu elemente noui sau de o altă categorie,pentrucă situaţia ţării,la acea vreme /armistiţiul şi aspectul foametei/ impunea concentrarea celor mai valoroase figuri politice.-

Cred că Dl.MIHALACHE,ar fi fost necesar,direct în guvern.-

./.

4.Partidul Naţ.Tăr.trebuia să ia,indiscutabil,parte şi la greaua muncă din parlament,cu atât mai mult cu cât,nu ne poate fi permis să refuzăm mandatul poporului,care acordându-ne încrederea,ne-a trimis în parlament,să-l repezentăm.

Problema recunoaşterii alegerilor,sau a nerecunoaşterii trebuia să fie,secundată.-

5/. Dl.MIHALACHE,nu trebuia să-şi părăsească postul pentrucă:

- poporul nu trebue părăsit în clipele grele;

- D-sa,era cel mai tânăr,cel mai dinamic,vicepreşedinte şi deci cel mai indicat să fie imediat pe teren,în mijlocul poporului,când acesta ar fi căzut într'o criză periculoasă partidului şi chiar ţării.

INCHEERE

- Subsemnatul m'am înscris în P.N.T.,după scoaterea mea la pensie,cu anticipaţie,de către guvernul I.ANTONESCU,numai pentru a-mi asigura existenţa,cândva.

- N'am făcut parte din Secţia Militară,a P.N.T.,dinaintea Cercului Profesional Militar al Capitalei.

- N'am făcut parte nici din C.P.M.C.,sau din vre'o altă formaţiune politică - militară,nesubversivă şi cu atât mai mult subversivă,dacă va fi fost.

- N'am luat parte la ABSOLUT la nici-o întrunire politică de partid,fie restrânsă pe Comitete,fie generală pe partid,nici chiar la sediul din Str.Clemenceau?

- Mica mea preocupare,a fost constituirea unui C.P.M.,pe partid.- Rezultatul,nul.-

- Am fost la timpul cuvenit şi sunt şi azi,împotriva modului cum conducerea P.N.T.,a rezolvat,următoarele chestiuni:

a/.Colaborarea în guvern,şi ca durată şi din punct de vedere calitate.

b/. Părăsirea de post a D-lui MIHALACHE.

c/, Activitatea parlamentară.

d/. Plângerea exclusivă,numai la Anglo-Americani.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o sustin si o semnez propriu.-

ss/G-ralul Gheorghiu

6 Septembrie 1947.

Copie vezi vol. V f. 97-99 7. Sept. 1967 60072

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GENERAL AL.GHEORGHIES de ani 62 cu domiciliul în Bucureşti Str.Mântuleasa Nr.5 declar următoarele :

1/. Am făcut parte din partidul P.N.T.,grupul Cercul Profesional Militar,de sub conducerea Generalului Negrei.- Am fost înainte o organizaţie formată din membrii partidului foşti militari de sub conducerea Colonelului de Rezervă St.Stoika.-

2/. Cercul Profesional Militar,cum îl denumeam noi, a luat fiinţă din ordinul partidului P.N.T.preşedintele era Generalul G.Negrei.- Generalul Negrei era cel care ţinea legătura cu partidul şi anume cu Dl.Mihalache,care avea conducerea politică a Capitalei.-

Această organizaţie,a luat fiinţă,din ordinul P.N.T. -ului,recte Dl.Mihalache,care avea conducerea politică a Capitalei.-Directivele necesare,nu ar putea fi cunoscute bine,de cât de Dl.General Negrei,-

3/. Pe Dl.Maniu l'am cunoscut,când m'am prezentat,cu cererea de înscriere în P.N.T.ori în toamna anului 1943,ori în primăvara anului 1944.- Pe Dl.Mihalache,l'am cunoscut pe când eram comandantul C.II.T.Bucureşti între anii 1942 - 1940.-

Stiu că Dl.I.Mihalache,care a luat parte la o şedinţă plenară a noastră,a spus D-lui General Negrei că D-sa are atribuţiuni numai asupra organizaţiei Capitalei / C.P.M. al Capitalei/.-

4/. Subsemnatul am înmânat D-lui Mihalache,un proect de organizare,al unei conduceri pe partid,a tuturor chestiunilor militare,în legătură cu Ministerul de Războiu şi Marele Stat Major.-

Aceasta se compunea din : I. O conducere : Un general şef,un mic Stat Major şi 2 generali ajutori.- II.Etc.-

5/. Cu mult înainte,circa 1 lună zile,la arestarea D-lui Mihalache,am fost chemat de D-sa,pentru a-mi comunica că, negăsind pe Generalul Negrei,mă însărcinează să-i comunic,să pună de-o-parte arhiva C.P.M.Bucureşti.- Inţelegându-se prin aceasta, să o ascundă.-

6/. Planul de organizare al Armatei, atribuit G-lului Stoika Gr., nu l'am văzut şi nici n'am ştiut de existenţa lui.-

Lt.Col.Stătescu,l'am avut elev şi este un om corect, de onoare şi se poate pune multă bază pe afirmările sale.-

Aceasta este declaraţia mea,pe care o dau şi o semnez.

ss/.Generalul Al.Gheorghieş

7 Septembrie 1947

Copie vezi vol VII f 101-102   8. Sept. 1947   000074

D E C L A R A T I E

Subsemnatul general Al. Gheorghieș, declar următoarele :

1.- Atribuțiunilr C.P.M. al Capitalei, nu erau acelea de a se ocupa de studii și proecte de legi, care urmau să fie aplicate de P.N.T. in cazul unei guvernări -Comitetul C.P.M. al Capitalei, cred, nu făcea parte din Cercul de Studii al Partidului.-

2.- Subsemnatul m'am prezentat Dlui MANIU și apoi Dlui Mihalache, și am propus să mi se încredințeze conducerea tuturor C.P.M. din întreaga țară, pentru asigurarea omogenității conducerii, -inclusiv C.P.M. al Capitalei.- Deasemenea, doream prin aceasta, să pregătesc conducerea Ministerului de Război și a M.St.M..-

Subsemnatul doream să pregătesc conducerea militară a P.N.T. intr'o eventuală xxxxxxxx guvernare, care nu puteam s'o posed în timp, -dar o credeam posibilă.-

Subsemnatul doream prin partid să fiu prefect al Poliției Capitalei .-

/ss/ Gl. Gheorghieș

8 Septembrie 1947.-

8 sept. 1947

00075

D E C L A R A T I E

Subsemnatul generel Al. GHEORGHIES, născut la Iaşi in 1885, domiciliat in Bucureşti str. Mântuleasa 5, asupra celor intrebate şi urmare celor declarate de mine la 6 Septembrie 1946, vin cu următoarele complectări :

1.- Am preconizat înfiinţarea C.P.M. pe P / Cerc Profesional Militar pe Partid/ din următoarele motive :

- nu există in partid un for superior, care să se ocupe, în sens pregătire, de toate chestiunile militare, în vederea conducerii militare, atunci când partidul ar fi fost chemat la o guvernare ;

- O astfel de pregătire, care ar atinge Ministerul de Război şi M.S. Major, reclama ~~xxxxxxx~~ studiul intens, al tuturor Deciziilor Ministeriale, Legi şi Instrucţiuni, în vigoare, pentruca la o instalare în aceste două mari instituţii să nu se piardă, atunci, vremea cu punerea la curent, ci să se activeze prompt şi cu continuitate.-

Toate această activitate, n'a vizat nici pentru acel moment, nici pentru mai târziu, vre'o camuflare a unei organizări militare subversive, fie din cadrele active, fie din cele deblocate, fie din rezervă.-

Iniţial n'am angajat pe nimeni, pentrucă doream întâi să am o aprobare legală a P.N.T. şi pe urmă să caut- în special din ofiţerii deblocaţi, unde se găsesc elemente de mare valoare profesională-ofiţerii necesari, care să satisfacă tabelul de incadrare, la care m'am referit în cealaltă declaraţie şi care am înmânat-o Dlui Mihalache.-

2.- Privind activitate C.P.M. al Capitalei, deţin recent / inchisoare/ dela Lt. Col. Stătescu că în timpul unor conferinţe obişnuite, un camarad / al cărui nume l-am uitat / a denigrat persoana Dnei Ana Pauker; iar un altul Colonelul Dumitrescu Sergiu/ dacă nu mă înşel/ făcea dări de seamă referitoare la U.R.S.S. în stil disconvenabil.

./.

3.- Nici la Cercul Profesional Militar al Capitalei, nici în socetatea generală pe care o frecventez,n'am auzit că s'ar urmări de către C.P.M. al Capitalei,organizarea militară subversivă,care să caute să răstoarne actualul regim.-

4.- Toată activitatea subsemnatului in P.N.T. nu numai că a fost redusă şi oprită în realizări de către Dl. Mihalache,dar n'am avut altă intenţie pentru partid,de cât a-l face să poată treburile militare-atunci când în mod legal i-ar fi venit vremea-pe baza unei pregătiri serioase,minuţioase şi din timp făcută; iar pentru subsemnatul ,să-mi asigur,o viitoare întrebuinţare,ca unul ce mă apreciam incă în stare de a activa pe un plan superior şi mai ales pentru a-mi asigura existenţa,ca unul ce nu dispun de nici-o avere.-

Aceasta imi este declaraţia,pe care o susţin şi o semnez propriu.-

/ss/ General Gheorghieş

8 Septembrie 1947.-

C 31

8. Sept. 1947
00077

DECLARAŢIE

Subsemnatul Gl. EMIL GHEORGHIU, în continuare declaraţiilor mele anterioare, relatez următoarele:

1.- In luna Februarie 1947 am făcut o vizită Dlui Mihalache, împreună cu Lt. Cdor Cioroiu.

După contactul avut cu o serie de oameni politici aparţinând formaţiilor guvernamentale de astăzi sau partidelor politice la putere, am simţit nevoia de a cunoaşte şi opinia politică a oamenilor din opoziţie pentru documentarea mea personală.

Intre aceştia am hotarât o vizită la Dl. Mihalache pe care-l cunoşteam din trecut - mesele cavalerilor ord. Mihai Viteazul şi înmormântarea Generalului Rujinsky Gh.

Cu ocazia acestei vizite, în prezenţa Lt. Cdor Cioroiu, după schimbarea formulelor de politeţă, Dl. Mihalache mi-a spus, deschizând discuţia propriu zisă, că partidul Naţional-Ţărănesc rămâne ca şi în trecut pe linia de conduită fermă ce şi-a manifestat-o în diferite ocaziuni cum a fost între altele cazul fostului Rege Carol II. care a fost sfătuit în mai multe rânduri să nu rămână intrasigent pe poziţia ce şi-a ales.-

D-sa mi-a mai vorbit de atitudinea lipsită de consecvenţă a Dlui Tătărescu.

In această atitudine, Partidul are nevoie de oameni de acţiune, denumiţi de Dsa luptători de linia I-a. Oameni cu posibilităţi de conducere nu-l interesează pentru moment.-

De altfel oamenii din prima categorie sunt aceia pe care Partidul va trebui să-i recompenseze când va fi cazul.-

Partidul se găseşte şi astăzi angajat într'o luptă cu actualul regim similară acelei avută cu fostul Rege Carol II. din care va eşi învingător având asentimentul maselor.-

Apoi, că situaţia politică internaţională e

E.F. ..//..

confuză şi că nu se poate lucra decât văzând şi făcând.-

Dsa a încheiat că ar fi mulţumit dacă ar avea şi contribuţia noastră în specialitatea noastră.

2.- Studiul rezumativ interesând necesitatea înfiinţărei Aerului şi Marinei şi celor 2 Subsecretariate aer şi marină ca idei generale fusese conceput de mine şi Lt.Cdor Cioroiu, în liniile sale generale, încă din epoca în care eram în serviciul activ.-

El a fost redactat la apariţia tratatului de pace şi în urma vizitei făcută Dlui Mihalache.

Acest studiu a fost redactat, cu concursul Lt.Cdor Cioroiu şi a fost scris în 6 exemplare cărora li s'a dat întrebuinţarea următoare:

2(două) au fost predate Dlui Maniu de către subsemnatul cu ocazia unei vizite ce i-am făcut cu Lt.Cdor Cioroiu, către sfârşitul lunei Maiu 1947.

1(un) exemplar a fost predat Dlui Titel Petrescu de către Dl.Lt.Cdor Cioroiu,

3(trei) exemplare au rămas asupra Lt. Cdor Cioroiu despre a căror întrebuinţare nu ştiu nimic.

3.- Afirm categoric că nu am asistat niciodată, cu nici un titlu oficial sau particular la vre-o şedinţă a Corp.prof.militar, organizaţie a P.N.T.Maniu.

De asemenea afirm tot categoric că nu am fost înscris în P.N.T. şi nici nu am activat în nici un sens pe linia acestui partid.-

Această declaraţie o susţin şi o semnez.

ss. Gl.M.Gheorghiu.

8 Septembrie 1947.

VI

8. sept. 1947 0079

DECLARATIE

Subsemnatul general Al. Gheorghieş, declar următoarele :

1.- Atribuţiunilr C.P.M. al Capitalei, nu erau acelea de a se ocupa de studii şi proecte de legi, care urmau să fie aplicate de P.N.T. in cazul unei guvernări -Comitetul C.P.M. al Capitalei, cred, nu făcea parte din Cercul de Studii al Partidului.-

2.- Subsemnatul m'am prezentat Dlui MANIU şi apoi Dlui Mihalache, şi am propus să mi se încredinţeze conducerea tuturor C.P.M. din întreaga ţară, pentru asigurarea omogenităţi conducerii, -inclusiv C.P.M. al Capitalei.- Deasemenea, doream prin aceasta, să pregătesc conducerea Ministerului de Război şi a M.St.M..-

Subsemnatul doream să pregătesc conducerea militară a P.N.T. intr'o eventuală xxxxxxxx guvernare, care nu puteam s'o posed în timp, -dar o credeam posibilă.-

Subsemnatul doream prin partid să fiu prefect al Poliţiei Capitalei .-

/ss/ Gl. Gheorghieş

8 Septembrie 1947.-

15-sept 1947/0080

Copie dosar vol VI f 107-108

DECLARATIE

Subsemnatul general A. GHEORGHIES, la intrebările puse declar următoarele :

1. In primăvara acestui an 1947, am înmânat Dlui MIHALACHE, o notă -proect, referitoare la organizarea C.P.M. al Partidului. Inţeleg prin aceasta, un cerc similar celui al Capitalei, care ar cuprinde toate C.P.M., judeţene a căror conducere să fie centralizată pe partid, pe lângă care propusesem un grup militar de conducere. Odată cu Nota-Proect de organizare, a C.P.M. pe Partid, i-am dat, şi o scrisoare, în care ceream realizarea celor propuse, -adică aprobarea ca subsemnatul, să mă ocup de aceasta.-

2. La conferinţa Dlui MIHALACHE, ţinută la C.P.M. inainte de Paşte 1947, stiu că Dsa a espus ţelurile politice ale P.N.T. şi a insistat asupra acelor care reveneau organizaţiei profesionale militare.-

Prezenta declaraţie o dau de bună voe şi o susţin în totul.-

/ss/ Gral. GHEORGHIES

15 Septembrie 1947.-

Copie vezi vol VI f 109-112

15. Sept. 1947

00081

DECLARATIE

Subsemnatul General GHEORGHIES AL. pentru completarea declaraţiilor date, fac următoarele precizări:

1.- Mi-am dat seamă, încă de la Conferinţa Colonelului St.Stoika, că organizaţia militară P.N.T. condusă de Dl.Mihalache în Capitală, prin Gl.Negrei şi Col. Stoika, că deviază într'un cadru nelegal.- Aceasta pentru că, am constatat că Dl.Mihalache a cerut Planuri de organizare pe arme, cu aplicare imediată, deşi P.N.T. nu avea perspectiva legală de-a veni la guvern.-

Acelaş lucru, rezultă, şi din cuvântarea Dlui Mihalache.

Aceasta convingere mi s'a întărit, dupăce am înmânat şi eu Dlui Mihalache, un plan de organizare al C.P.M. pe partid, pe care nu l'a mai luat în considerare.-

Imi aduc aminte că puţin înainte de Paşte, anul acesta, l'am întâlnit pe Gralul Zorzor, la poştă, care mi-a spus, pentru ce nu vin să activez la ei la C.P.M. al Capitalei şi i-am răspuns că nu vin, pentrucă acolo se fac prostii. Inţelegând prin aceasta, că conducătorii organizaţiei depăşesc cadrul profesional.-

2.- Mi-am dat seama mai precis că P.N.T. şi Dl. Mihalache, prin organizaţia militară a capitalei, au urmărit şi scopuri grave şi subversive, asupra cărora nu eram lămurit, atunci când Dl. Mihalache m'a chemat acasă, pentru a-mi da dispoziţiunea, să comunic Dlui Gl.Negrei, ca să ascunda arhiva C.P.M. Capitala.-

Acest fapt s'a petrecut, cam cu 2-3 săptămâni înainte de tentativa de plecare a Dlui Mihalache.-

De aceia, l'am întrebat, pentruca. Dânsul mi-a răspuns " m' aştept la arestări "

Am comunicat Dlui Gl.Negrei a doua zi acasa la el, la telefon, ca să ne întâlnim în Str.Regală la A.O.R. unde l'am pus la curent cu dispoziţia Dlui Mihalache.-

Dl.Gl.Negrei, a scos un carnet, pe care a scris numele câtirva ofiţeri, printre care mi-amintesc ca primul era Lt.Col.Stătescu şi Col.Spiridoneanu. I-am spus.

E.F. ..//..

"dar ce mă priveşte, dispuneţi singur" şi i-am arătat pe ambii, care se aflau în curte. I-a chemat imediat şi-a vorbit cu ei.-

Aceasta dispoziţie, mi-a fost incredinţata spre a o executa personal, de-aceia după executare, am comunicat acasa la Dl.Mihalache, prin telefon, ca s'a executat comunicarea, adică mai precis, am spus "am executat însărcinarea primită".-

La telefon nu am vorbi cu Dl. Mihalache, ci cu avocatul Horezu - pe care l'am rugat să-i comunice aceasta, Dlui Mihalache.-

3.- Am prezentat Dlui Mihalache un plan,pentru organizarea conducerei centrale pe partid, a tuturor Organizaţiilor Militare Profesionale pe ţara, inclusiv şi aceia a capitalei.-

Acest plan, l'am înmânat Dlui Mihalache, însoţit de o scrisoare justificativă.-

4.- Am fost la Dl. Mihalache de patru ori, de trei ori la Dl. Nestor Badea şi o data la Dl.Popescu Mehedinţi, aici înainte cu circa o săptămâna,de tentativa de fugă.-

ss.Gl.Gheorghieş.

15 Septembrie 1947.

16. Aug. 1947 00083

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General AL. GHEORGHIES, din rezervă domiciliat in stra Mântuleasa nr. 5, intrebat asupra chestiunilor de mai jos declar următoarele :

1.- Dezavuez, cu toată convingerea si in termeni cei mai severi, tentativa de fugă din Tară a Dlui MIHALACHE :

Indignarea mea, nu-şi găseste egal, decât intr'o condamnare categorică a gestului său.-

In programul politic propopăduit initial, prin această tentativă de fugă, i s'a tradus printr'o rusinoasă inselare a maselor, poporului.-

2.- Greutătiile făcute si lupta dusă, inpotriva măsurilor luate de guvern, sub raportul economic si financiar, nu erau decât rezultatul aceleias permanente atitudini adică : De necolaborare si apoi de discreditare, fără să tină seama că prin aceasta impiedicau usurarea nevoilor maselor, in suferintă, după terminarea războiului si doi ani de secetă.-

3.- Sub raportul reformei agrare, desi partidul se numea national tărănesc, totusi s'a opus si a ingreunat realizarea acestei r eforme.-

4.- Sub raportul extern a făcut marea crimă de a semâna neincredere in ajutorul dat de U.R.S.S. tării noastre, atât pe câmpul de luptă cât si ulterior; in special sub raportul economic, atunci când poporul nostru a trecut prin mari crize.-

Aceasta imi este declaratia si pe care o mentin.-

/ss/ General Al. GHEORGHIES.-

16 August 1947.-

Copie vezi vol VI f 113-116   10 sept. 1947   00084

D E C L A R A T I E

1). La prima mea întâlnire cu dl.Mihalache, în casa dlui Nestor Badea, când m'am dus în urma recomandării dlui Maniu, pentru a primi informaţii asupra punctului de vedere a dlui Mihalache, în legătură cu sarcinile ce le-aş putea primi din partea P.N.T., dl.Mihalache, după ce a ascultat părerea mea cu privire la reorganizarea organizaţiei militare (conducerea centralizată a tuturor cercurilor profesionale militare) D-sa mi-a comunicat, să-i prezint un plan, adăugând ca P.N.T. are nevoie de oameni de acţiune, de teren, combativi şi nu de oameni de conducere. Si toţi trebuesc verificaţi.

Partidul N.T. va recompensa numai pe aceia cari vor fi în linia 1-a. La discuţie nu a participat nimeni, deoarece cred că dl.Mihalache, a dat discuţiei un caracter mai confidenţial.

2). A doua oară am fost la dl.Mihalache, la câteva zile după prima convorbire, i-am lăsat dlui Horezu, o scrisoare şi cu planul respectiv, deoarece deseori, nu-l găseam în Bucureşti.

Când a venit în Bucureşti, am luat contact cu Dsa, spunându-mi c'a primit planul şi că-mi va da răspunsul, după ce-l va studia.

Nici până azi n'am primit răspunsul, dar cred că aluat planul în considerare.

3). A treia oară am fost la dl.Mihalache, cu circa trei săptămâni înainte de arestarea sa, chemat fiind telefonic şi urgent.

Mi-a spus, să-l caut de urgenţă pe glul Negrei şi să-i comunic, să ia urgente măsuri de a pune la adăpost, arhiva organizaţiei militare. Intrebându-l dacă s'a întâmplat ceva, mi-a răspuns că se teme de cercetări.

Negăsindu-l pe dl.general Negrei până la ora 21, l'am chemat a doua zi la telefon, cerându-i să ne

./.

M.C.

întâlnim în Str.Regală având a-i face o comunicare urgentă şi foarte importantă. Ne-am întâlnit la A.O.R.unde i-am comunicat însărcinarea de mai sus. El a scos un carnet şi a scris numele câtorva ofiţeri, dintre care îmi amintesc pe col.Spiridoneanu şi Stătescu, rugându-mă să le comunic lor să ia măsurile ordonate de dl.Mihalach I-am răspuns, că aceasta este însărcinarea D-sale şi ofiţerii sunt în curte.

Am plecat şi am raportat de executare dlui Mihalache, prin dl.Horezu, la telefon, că am executat misiunea încredinţată.

4). Am mai fost odată la dl.Mihalache într'o chestiune personală, pe când stătea la dl.Popescu Mehedinţi.

5). Mi-am dat seama că organizaţia militară (C.P.M.Buc.) lucrează subversiv şi ilegal după conferinţa la care a vorbit col. St.Stoika, despre armata de mâine şi dl.I.Mihalache, care a vorbit de ţelurile imediate ale P.N.T. făcând apel la acţiune şi la trecerea pe teren exemplificând cu instruirea elveţienilor, care îşi au permanent arma şi raniţa asupra loc.

Eu nu am participat, la acţiuni pe teren, dar m'am străduit să aduc în P.N.T. militari cunoscuţi mie.

Această participare la şedinţa la care a vorbit dl.col.Stoika şi I.Mihalache, înainte puţin de Paşti 1947 a fost a doua şedinţă la care am participat la Org.Mil. a Capitalei.

N'am mai participat la nici-o altă şedinţă.

Credinţa că se tindea la o acţiune subversivă şi ilegală, sub conducerea dlui Mihalache, a devenit convingere, atunci când mi-a comunicat că trebue ascunsă arhiva Org.Mil. Fiindcă arhiva nu era în păstrarea mea, n'am făcut decât oficiul de a transmite un ordin.

Declar nesilit de nimeni, o susţin şi semnez propriu.

ss.Glul Gheorghieş.

16 Septemvrie 1947.

Copie vezi vol VI f 124, 125

18. Sept. 1947

000086

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General ALEX.GHEORGHIES declar următoarele:

1/. Au existat directive generale din partea P.N.T., de-a se recruta aderenţi pentru partid, adică noui membrii.

Pentru membrii militari, erau dispozitiuni categorice, ca recrutarea să se facă tot dintre militari, demne, de încredere, de acţiune etc.-

Procedeele întrebuinţate, pentru recrutarea nouilor membri, erau şi satisfacerea revendicărilor, xxxx fiecăruia, îmbunătăţirea situaţiei materiale şi alte promisiuni ca acestea. Pentru ofiţerii activi, erau promisiuni de situaţii favorabile.-

2/. Propuneri pentru a intra în partid a făcut următorilor:

Generali: Gl.I.TEODORESCU din Infanterie /Jagneş/ întâlnindu-l pe Calea Victoriei. M'a refuzat categoric, fiindcă putea pierde solda, fiind ofiţer deblocat. Gl.ZLATESCU din Art., tot deblocat. M'a refuzat pe acelaşi motiv. Gl.ŞIMIONESCU, din Infanterie, tot deblocat, pe când îl întâlneam la A.O.R./Str.Regală/ Si acesta m'a refuzat, tot aşa de categoric, pe acelaşi motiv. Toţi ofiţeri de Stat Major.

Prezenta declaratie o dău de bună voie şi o susţin în totul.

ss/Gl.Gheorghieş

18 Sept.1947

00087

D E C L A R A T I E

Sunsémnatul general Al. Gheorghieş, domiciliat în str. Mântuleasa nr. 5, în continuarea declaraţiilor ce am dat, declar :

1.- xx Ştiu că au fost două conferinţe la C.P.M. al Capitalei, unde a asistat Dl. Mihalache. La una am fost, la cealaltă nu.-

2.- Eu când am prezentat planul de organizare al C.P.M. pe partidul P.N.T. adică pentru a activa pe întreaga ţară, aveam să desemnez cine să fie şefii celor trei birouri, ce compuneau organizaţia propusă.-

In momentul când eu am prezentat planul de mai sus xxrdxxxxxx Dlui Mihalache, Dsa la frunzărit şi mi-a spus" să-l las, că-l va studia, deoarece acest plan, conţinea şi justificarea conceptiei lui.-

3.- Scopul C.P.M. pe partid, a fost dublu:

a.- A pregăti partidul pentru a guverna, sub raportul conducerii militare, înţeleg prin aceasta pregătirea M. de R. şi a M.S.M.

4.- Pe dl. general Negrei C îl consider ca un bun tehnician militar, dar ca o persoană exterm de orgolioasă- Motiv pe care l-am evitat.-

5.- Toată conducerea militră din P.N.T. înainte de înfinţarea C.P. Militare, o avea colonelul Stoika St.

Afirma aceasta, deoarece, Dl. Cezar Simionescu şeful sect. II negru, când m'am plâns de neactivitatea în partid, mi-a propus să intervină pentru mine a activa în secţie militară / organizaţia militară/ condusă de col. St. Stoika, lucru ce am refuzat.-

Despre neactivitatea mea, m'am plâns şi Dlui Mihalache, la prima întâlnire, la care Dsa mi-a răspuns, cu aer de încurajament, că sunt prea nou in partid, iar persoanele care primesc însărcinări, sunt verificate.-

6.- Socotesc că numai datorită pregătirei sale

./.

tehnice militare şi pe dealtă.parte şi vechmei din partid,a fost desemnat cu conducerea C.P. M. Cpitela.-

Aceasta este declaraţia pe care o dau de bună voe şi o susţtin.-

/ss/ gl. Gheorghieş.-

Copie dosar vol VI f 118-123

00089

PROCES-VERBAL

de confruntare.

Astăzi, anul una mie nouă sute patruzeci şi şapte, luna Septemvrie ziua şaptesprezece.

Noi, C.Mihalcea, inspector general de poliţie, asistat de Dnii : S.Davidescu, prim chestor P.P.C. şi V.Alexandru, procedând la confruntarea dintre: reţinuţii G-ral în rezervă Gheorghieş Alexandru şi Ion Mihalache, cu privire la activitatea susnumiţilor din organizaţiile militare ale fostului partid naţional - ţărănesc, constatăm următoarele:

1). General Gheorghieş : M'am înscris în P.N.T. în primăvara anului 1945, înmânând cererea de înscriere dlui Iuliu Maniu la el acasă în Str.Sfinţilor, pentru a-mi căuta un plasament în viitor.

Pe dl.Mihalache l'am cunoscut personal după înscrierea mea în partid, abia în primăvara anului 1947, când i-am făcut o vizită în urma recomandării Dlui Iuliu Maniu, pentru a primi informaţii asupra punctului de vedere a dlui Mihalache în legătură cu sarcinile ce le-aşi putea primi din partea P.N.T. Am fost singur la dl.Mihalache. Dl.Mihalache m'a primit şi am avut o discuţiune între patru ochi. Am discutat cu dl.Mihalache problema organizaţiilor militare din P.N.T. pe ţară şi necesitatea înfiinţării unei conduceri centrale pe ţară. Dl.Mihalache mi-a spus să-i prezint un plan de organizare şi că are nevoie în primul rând de oameni de acţiune, de teren şi combativi şi nu de oameni de conducere, precizând că în privinţa viitoarelor recompense se va ţine seama de activitatea practică în teren. Plângându-mă dlui Mihalache de lipsa de activitate timp de doi ani, D-sa mi-a răspuns că toate elementele trebuesc verificate. Dl.Mihalache a

./.

M.C.

subliniat că vor fi recompensaţi acei cari vor fi în linia întâia. Toată discuţia a avut un caracter confidenţial.

Dl.Ion Mihalache :

Recunosc că dl.General Gheorghieş m'a vizitat la domiciliul meu dela Nestor Badea la începutul anului 1947, fără să-mi amintesc dacă mi-a spus că este îndrumat de dl.Iuliu Maniu. Accept în totul cele declarate de dl.General Gheorghieş că au avut loc, cu deosebirea că eu am înţeles că este vorba de separarea comitetului pe ţară de cel pe Capitală.

General Gheorghieş :

Când am avut prima întâlnire cu dl.Mihalache, eram informat că funcţionau două organizaţii militare, una pe ţară şi una pe Capitală, ambele organizaţii conduse de un acelaş comitet sub preşedinţia dlui general Negrei. Peste toate organizaţiile militare (Capitală, ţară şi judeţe, propuneam un grup militar de conducere sub preşedinţia mea.

Ion Mihalache :

Nu-mi amintesc că aceasta ar fi fost sensul propunerii în legătură cu organizaţiile militare.

Generalul Gheorghieş :

Al doilea scop al întrevederii cu dl.Mihalache a fost acela de a-l întreba dacă partidul când va veni la Guvern are pregătită problema conducerii Ministerului de Răsboi şi M.St.M. şi a organizării armatei, făcându-i o expunere sumară şi asupra acestei probleme, pe care am tratat-o amănunţit în planul înmânat ulterior.

Ion Mihalache :

Accept cele susţinute de dl.General Gheorghieş, mai ales că această problemă mi-au mai pus-o şi alţi generali.

./.

General Gheorghieş :

Am efectuat planul cerut de dl.Mihalache şi peste câteva zile m'am interesat la telefon dacă D-sa este acasă şi răspunzându-mi-se negativ am scris şi o scrisoare anexată planului prin care dădeam lămuriri complimentare şi pe care le-am predat dlui avocat Horezu, secretarul dlui Mihalache. La înapoierea dlui Mihalache în Bucureşti, dl.Mihalache mi-a dat o oră când m'am prezentat la Dsa acasă şi am discutat din nou acest plan, avându-l în faţa noastră după care D-sa mi-a spus că după ce va studia mai bine planul îmi va da un răspuns.

Ion Mihalache :

Recunosc.

General Gheorghieş :

Planul dat de mine a fost luat în considerare, însă un răspuns categoric nu mi s'a dat cu privire la numirea mea sau a altuia.

Ion Mihalache :

Nu i-am dat nici o urmare .

General Gheorghieş :

A treia vizită la dl.Ion Mihalache a avut loc cu circa trei până la patru săptămâni înainte de tentativă d-sale de plecare în străinătate, în urma unui telefon în care-mi comunica să mă prezint urgent la D-sa. Deşi aveam musafiri în casă, faţă de chemarea urgentă a dlui Mihalache, am plecat imediat. Dl.Mihalache m'a primit imediat şi mi-a spus că l-a căutat şi nu l-a găsit pe dl.general Negrei, şi atunci să-i comunic de urgenţă generalului Negrei să ia măsuri să ascundă arhiva organizaţiei militare. Intrebându-l ce s'a întâmplat, D-sa mi-a răspuns că se teme de arestări.

Ion Mihalache :

Este exact.

./.

00092

General Gheorghieş :

L-am căutat pe Negrei la telefon chiar în seara aceleiaşi zile, dar nu l'am găsit. L'am găsit a doua zi la telefon, cerându-i să ne întâlnim în Str. Regală la Cercul nostru având a-i face o comunicare urgentă şi foarte importantă.

Ne-am întâlnit la A.O.R. unde i-am comunicat dispoziţia dlui Mihalache. El a scos un carnet şi a scris numele câtorva ofiţeri, dintre cari îmi amintesc de colonel Spiridoneanu şi Stătescu, care erau în capul listei, rugându-mă să le comunic eu acestora măsurile ordonate de dl.Mihalache. I-am răspuns că aceasta este însărcinarea D-sale şi ofiţerii sunt în curte, după care am plecat şi am raportat prin telefon dlui Horezu (dl.Mihalache nefiind acasă) să-i comunice dlui Mihalache că am executat misiunea încredinţată. Precizez că atunci când dl.Mihalache mi-a dat dispoziţiunea de mai sus, eram numai noi doi.

Ion Mihalache :

Nu-mi amintesc dacă Horezu mi-a comunicat dacă dl.general Gheorghieş şi-a îndeplinit misiunea încredinţată.

General Gheorghieş :

L-am mai vizitat pe dl.Mihalache cu circa o săptămână înainte de tentativa sa de plecare din ţară, pe când locuia la dl.Popescu - Mehedinţi, unde m'am dus cu un scop personal şi cu unul informativ. Scopul personal era acela de a cere avizul dlui Mihalache ce răspuns să dau fiului meu, locotenent Radu Gheorghieş din Reg. 3 Artilerie Gardă, cu privire la înscrierea sa în partidul comunist.

Ion Mihalache.

Răspunsul meu a fost să lase băiatul să se înscrie, neavând nici un fel de reflex asupra poziţiei d-sale în partid.

./.

General Gheorghie :

Dl.Mihalache mi-a spus că-mi va da după masă un telefon după ce se va consulta cu dl.Maniu şi că în ceeace-l priveşte personal poate să se înscrie deoarece d-na a dat libertate tuturor să se înscrie unde vor.

Scopul informativ era acela de a afla ce s'a întâmplat cu arhiva şi dacă s'a petrecut ceva.Am aşteptat ca dl.Mihalache să mă informeze, dar nu m'a informat, eu neîntrebându-l.

General Gheorghieş:

Am asistat la o conferinţă la care a vorbit colonelul Stoika şi dl.Mihalache. Colonelul Stoika a repetat în întregime conferinţa privitoare la armata de mâine.După conferinţa ţinută de col.Stoika, Zorzor, etc. a luat cuvântul dl.Mihalache care a vorbit despre ţelurile imediate ale P.N.T. făcând, apel la acţiune şi la trecere pe teren, cu care ocazie a dat exemplu armata elveţiană unde se face o instrucţie mai sumară, fiecare elveţian având arme în raniţă permanent asupra lui. Conferinţa a avut loc puţin înainte de Paşti 1947 şi a fost a doua conferinţă la care am participat.

Ion Mihalache :

Este exact că am asistat la conferinţa dlui Stoika care era expusă în rezumat. Am vorbit după col.Stoika făcând obişnuitul apel ca lumea să treacă pe teren în circumscripţii. Imi amintesc de o exemplificare făcută de mine şi cu alte ocazii, dar contest că aş fi spus ca fiecare să aibă arma şi raniţa la el acasă.

General Gheorghieş :

Credinţa mea după conferinţa col.Stoika şi cuvântarea dlui Mihalache a fost că se tindea la o acţiune subversivă şi ilegală sub conducerea dlui Mihalache. Această credinţă a devenit convingere, atunci când dl.Mihalache mi-a dat dispoziţia ca să comunic să se ascundă arhiva organizaţiei militare. Imprejurarea că nu mi-a comunicat

./.

nimic ce s'a întâmplat cu arhiva, când l'am vizitat ultima dată, mi-a întărit convingerea şi mi-a dat siguranţa că în Organizaţia militară se lucrează subversiv şi ilegal. Am constatat că această convingere a mea era corespunzătoare realităţii mai ales în momentul când am aflat de încercarea dlui Mihalache de a pleca din ţară şi când am luat contact cu dnii ofiţeri în închisoare.

Declaraţiile mele date în anchetă sunt făcute liber şi din convingerea mea.

Ion Mihalache :

Sunt surprins că dl.general a putut să-şi facă această impresie şi totuşi nu mi-a comunicat nimic, dimpotrivă mi-a cerut sprijin.

General Gheorghieş :

Eu nu am participat la nici o acţiune dar m'am străduit să aduc în P.N.T. militari cunoscuţi mie. Eu doream să aflu dacă este ceva la mijloc în legătură cu arhiva secretă, dar m'am jenat să întreb, nevroind să risc eu personal ceva.

ss.Gl.Gheorghieş
ss.I.Mihalache.

Drept care am dresat prezentul proces verbal, spre cele legale.

INSPECTOR GENERAL,
ss.Mihalcea.

ASISTENTI,
ss. Davidescu
ss. Alexandru.

Copie vezi vol VI f. 131-136 9. sept. 1947 00096

DECLARATIE

Subsemnatul General de Div. STOIKA GRIGORE domiciliat în Bucureşti Str. Adrian Nr.4 declar următoarele :

Am fost membru al Partidului Naţional Tărănesc din anul 1937 când am părăsit armata activă.- Am fost repartizat de Dr. N. Lupu, Sectorului 3 Albastru şi m'am înscris la Secţia Militară P.N.T. la Generalul Rufinski.- La Circ. 25 din Albastru, nu am activat deloc ci numai la Secţia Militară.-

După 23 August 1944, la reînfiinţarea P.N.T. s'a reconstituit şi Secţia Militară sub conducerea provizorie a Colonelului Stefan Stoica, întrucât Generalul Rufinski nu mai frecventa Secţia Militară.-

In această calitate a funcţionat până ce adunarea ofiţerilor din secţia militară a ales un comitet, în fruntea căruia era Dl. General G. Negrei.-Aproximativ prin luna Septembrie sau Octombrie 1946.-In altă şedinţă următoare, Comitetul a ales Preşedinte chiar pe Dl. General Negrei.-

Odată cu apariţia broşurei Organizarea Capitalei, aproximativ prin luna Octombrie 1946, s'a transformat din secţie militară în Circ. profesională militară.-

Organizarea Comisiilor de studii, era şi înainte de apariţia broşurei, dar după această apariţie a fost mai precizat rolul fiecărei Comisiuni.-Erau 3 comisii de studii : I. Organizarea, II. Juridică şi III de Documentare.- Subsemnatul fusesem Preşedintele Comisiei de Organizare după 23 August 1944, când au luat fiinţă comisiile.- Calitatea în care am funcţionat până când aceste întruniri au fost suspendate - aproximativ după Paşte 1947 - dispoziţii date de Dl. General Negrei.- Dela acea dată nu am mai avut nici o activitate până la data când m'am înscris în partidul Tărănesc Democrat de sub şefia D-lui Prof. N. Lupu, aproximativ în luna Iulie 1947.-

Din Comisia de Organizare mai făceau parte : Col. Stătescu, Dl. Col. Solomonescu. Col. Mihai, Maestru Cazan, Plut. Albu.- Această comisie lucra odată pe săptămână în localul Clubului

./.

00097

în Str. Clemenceau 9.-

Proectul de organizare al Cerc.Militar Profesional pe Ţară consta dintr'o schemă în care se arăta ca în fiecare organizaţie Judeţeană să aibe o organizaţie Militară, formată din ~~xxxxxxxxx~~ ofiţeri,subofiţeri,maeştrii de rezervă din judeţul respectiv.- Nu era contra ofiţerilor,subofiţerilor şi maeştrilor din activitate.-

Fiecare organizaţie militară judeţeană trebuia să aibe un şef / preşedinte /şi un comitet format din un Vice preşedinte şi membrii şi secretar ; ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ în comitetele organizaţiilor militare judeţene ~~xxxxxxx~~' intra ca membrii şi şefii militari dela Plăşi.-

La Plăşi era o organizaţie militară de plasă având un preşedinte secretar şi membrii organizaţiei de plasă.-Acestea depindeau de organizaţiile militare de Judeţ.- Organizaţiile militare judeţene atârnau din punct de vedere politic de organizaţiile judeţene respective,iar din punct de vedere technic profesional de organizaţia Profesională Militară Centrală.-

Legătura între organizaţiile militare profesionale Judeţene şi Organizaţiile Profesionale Militare Centrale, se făceau prin ocazii/persoane care ocazional ar fi avut drum între cele două organizaţii.- Organizaţia militară centrală comunica conform proectului,cu organizaţiile militare judeţene prin organizaţiile : Vechiul Regat / General Zorzor/ Banat şi Ardeal / General Barbu /.-

Organizaţia profesională militară a Capitalei avea un organ central de conducere (Dl.General Negrei care era şi al organizaţiei pe Ţară,nevoind a ceda locul pe Capitală Colonelului Stoika Stefan).-

Acest organ central era format din un preşedinte (General Negrei),un Vice Preşedinte(Colonel Stoika Stefan)membrii, din care făceau parte şi şefii organizaţiilor militare profesionale de sectoare(Col.Stătescu Sect.II.Negru)şi alţii numiţi la început provizoriu de Col.Stoika Stefan,rămânând a se face ulterior alegeri din care să rezulte şefii definitivi.-

Misiunea Cercului Profesional Militar era pur technică profesională,cea politică urmând a se face de organizaţiile politice respective.-

Organizaţia Centrală Profesională Militară urma să dea în studiu organizaţiilor profesionale în subordine (Vechiul Regat),Ardeal Banat,organizaţiilor Judeţene şi de plasă, - unde ~~xx~~ erau ofiţeri calificaţi,diverse probleme technice profesionale, colaborând astfel la diferite studii.-

./.

Studiile de xxx executat în comisia de organizare erau ordonate de organul militar central,profesional care apoi le înainta forurilor de conducere şi cercului de studii.-

In chestiunea organizării armatei Colonelul Stoika Stefan a ţinut o conferinţă cu principiile generale de avut în vedere la noua organizare a armatei noastre; conferinţă ce a fost apoi redactată în scris.- Concomitent s'a întocmit şi de către Comisia de Organizare şi o lucrare tot generică referitoare tot la organizarea armatei şi ambele lucrări (cea întocmită de Comisie şi conferinţa Col.Stoika pe care o primisem la Comisie în acest scop) au fost date Colonelului Mihăilescu spre a întocmi dânsul o lucrare, adăogând cele ce va mai crede de cuviinţă,ca unul ce este foarte versat şi priceput la astfel de lucrări.-

De atunci n'am mai lucrat nimic în Comisie cu privire la urmarea ce trebuia dată de Col.Mihăilescu (planului de organizare al armatei)şi nici eu nu l'am mai întrebat şi nu ştiu dacă l'a întocmit sau nu lucrarea.-

Nici o altă lucrare în acest gen nu s'a mai făcut în Comisie.-

Planul de organizare al Armatei întocmit de Comisie a fost citit de mine într'o şedinţă a Comisie la care a participat şi Colonelul Stoika Stefan.-

Această şedinţă a avut loc aproximativ în luna Aprilie 1947.-

Planul aflat la dosar nu este întocmit de Colonel Mihăilescu ci de Comisie.-

Prezenta declaraţie este făcută de bunăvoie şi o susţin în totul.-

ss/.General Stoika Gr.

9 Septembrie 1947

Vezi vol VI f
Copie 148-145

10 Sept 1947

00099

D E C L A R A T I E

Subsemnatul General de Div.Rez.GRIGORE STOIKA, domiciliat in Bucureşti Str.Adrian Nr.4 declar următoarele:

In primavara anului 1947, conducerea Partidului N.T. se aştepta ca prin intervenţia Anglo-Americană, pe lângă Rusia Sovietică, să se poată ajunge la o formulă guvernare de Guvern de Concentrare tip 23 August 1944. In acest scop, prin directivele ce dădea, se căuta ca masele să fie formate, şi cum intrunirile erau interzise, se recomanda ca propaganda să se facă dela om la om, in acest sens. Deşi nu se recomanda de ei o acţiune violentă; insă pentru venirea la putere, in modul de mai sus, se căuta ca atât cercurile profesionale in travaloul technic profesional cât şi pe teren, să se lucreze cât mai intens.

Masele formate şi ţinute treze şi in mână, pentru a putea fi intrebuinţate pentru ajungerea la putere.-

Transpire in P.N.T. că se aştepta ajutor Anglo-American in toate domeniile, şi eventual chiar in ajutor armat şi probabil ca in acord cu aceasta se şi recomanda pregătirea maselor "dela om la om", fără ca aceasta să o spună clar Dl.Mihalache şi Dl.G.N.Constantinescu, când recomandau pregătirea mai intensiv pe teren decât in birou.-

Referitor la Planul de organizare al Armatei, in afară de citirea lui in Comisie in 2 rânduri (ultima oară fiind prezent şi Col.Stoika Stefan, dar a fost citit şi in Comitetul de conducere prezidat de Dl. Gl.Negrei care era prezent, (deşi lipseau unii din membri). Nu a fost citit şi deci nici discutat in şedinţa plenară. Această lucrare.

In plan s'a substituit cuvântului de "Ruşi", cuvântul "de Germani" pentru a nu da naştere la susceptibilităţi şi bănueli.-

..//..

E.F.

Cu ocazia vizitei Dlui Mihalache, la C.P.M. , îmi amintesc că adus ca pildă Armata Elvețiana, în care, după cum a spus D-sa "fiecare cetățean are acasă în cui, arma și ranița."

Aceasta ca să concretizeze cum trebue să fim și noi pregătiți.-

Am cunoștință că conducerea Partidului N.T. era în contact cu Anglo-Americanii cărora le transmitea lucrările ce-i interesa.-

Este posibil ca lucrările ce se cereau Cerc. Prof. Militar, să fi fost cerute de Conducerea P.N.T. pentru a fi predate Anglo-Americanilor.-

Aceasta este declarația mea pe care o dau de bună voe și o susțin în total.-

ss.General Stoika.

10 Septembrie 1947.

VI

Copie de la vol. VI f 137-141 10 sept 947

00101

D E C L A R A T I E.

Subsemnatul general de Div.Rez. Stoika Grigore domiciliat în Bucureşti Str.Adrian 4, declar următoarele:

In şedinţa din Aprilie 1947 când dl.Mihalache a venit la C.P.M. a vorbit dl.Gral Negrei, apoi colonelul Stefan Stoika repetându-se conferinţa "Armata de mâine" apoi a luat cuvântul dl.Mihalache care a expus şi chestiuni de politică care priveau C.P.M. - complectând cu xxxxx.chestiuni referitoare la organizarea C.P.M. şi activitatea lor - interne şi în Comisii. A recomandat a se da mai multă preponderenţă lucrului în teren şi numai cei mai proeminenţi să activeze numai în cercul P.M. (în comisii) spre deosebire de cele scrise în broşură Dl.Mihalache verbal ne-a spus cu acea ocazie, să lucrăm mai mult în teren.

Dl G.K.Constantinescu, deasemeni ne recomanda în numele dlui Mihalache, de a activa mai mult în teren.în vederea unei mai bune organizări a C.P.M. în teren.

In Aprilie 1947 atmosfera în Partid, era că Partidul N.T. Maniu este foarte puternic, adecă, că au massele cu ei. In această ordine de idei, activitatea în teren a membrilor C.P.M. era recomandată de conducerea partidului, în vederea organizărei acestor masse pentru caz de necesitate.... menţinându-le în permanenţă treze.

S-au dat dispoziţiuni de către C.P.M. ca organizaţiile militare al C.P.M. de sector precum şi cele judeţene, să se pună din punct de vedere politic, total sub ordinele organizaţiilor politice respective, pentru a fi întrebuinţaţi cu scopul arătat mai sus (Organizarea şi ţinerea în mână a masselor) iar din punct de vedere tehnic profesional să depindă direct de C.P.M. Aceste dispoziţiuni au fost date în urma recomandaţiilor ce reeşeau

./.

M.G.

000102

din vorbirile Dlor Mihalache şi C.K.Constantinescu ştiu că atunci când dl.Mihalache a făcut recomandaţiuni la C.P.M. (Aprilie 1947) a mai vizitat şi alte Cercuri Profesionale probabil în acelaş scop.

Planul general de organizare al Armatei a fost întocmit de mine, şi citit şi discutat în Comisia de Organizarea C.P.M. la baza acestui plan, sta şi ideia eludărei tratatului de pace, prin diferite camuflări, relative la instrucţie, organizare, dotare. El poate fi aplicat imediat.

Prezenta declaraţie o dau nesilit de nimeni şi o susţin în totul.

ss.General Stoika.

10 Septemvrie 1947.

Copie Dosar vol VI f 146-152 14 sept 1947 000103

D E C L A R A T I E
= = = = = = = = = = = = = =

Subsemnatul General GRIGORE STOIKA,domicilіat în Bucureşti Str.Adrian Nr.4,declar următoarele:

La început când s'a înfiinţat C.P.M.,P.N.T.,scopul lui era aproape numai tehnic profesional,ulterior,s'a deviat activitatea lui,pe teren din ce în ce politic transformând C.P.M.,dintr'un organism static de studii şi documentar,într'un organism dinamic de forţă,a cărui activitate era dirijată spre actiuni subversive,prin care se urmărea răsturnarea regimului actual.- Aceasta era atmosfera şi convingerea generală a C.P.M.,începând dela finele anului 1946 în coace.- Acest scop era insuflat nouă tuturor de Dl.MANIU şi MIHALACHE,şi era materializat prin toate măsurile ce se ordonau şi toată activitatea ce se desfăşura de organele C.P.M.-ului.- Astfel începând din 1947,încep să se ia măsuri în vederea înfiinţării C.P.M.,în toată ţara / şi în judeţele în care nu existau/ Incep să li se dea o organizare unitară. Dl.G-ral NEGREI,căutând personal să numească pe şefii de organizaţii militare dela judeţe,din ofiţerii pe care îi constata dânsul ca cei mai energici şi devotaţi care să polarizeze în jurul lor oameni de încredere şi de acţiune cu ajutorul cărora organizaţia militară din întreaga ţară,putea fi uşor condusă şi folosită pentru executarea răsturnării Guvernului prin forţă pusă la cale de Dl.MANIU şi MIHALACHE.

Tot în acest scop,s'au luat măsuri pentru câştigare de noui aderenţi,şi în număr cât mai mare din rândurile militarilor activi deblocaţi şi de rezervă.-

S'au dat dispoziţiuni pentru intensificarea propagandei în unităţi militare căutând să se discrediteze regimul actual şi să se speculeze nemulţumirile din armată,pentru a aţâţa spiritele împotriva regimului şi făcându-se promisiuni de rectificări şi îndreptare a tuturor nedreptăţilor.

./.

La întrunirile săptămânale Dl.General NEGREI invita cât mai mulţi ofiţeri dela Cercul Pensionarilor din Str.Regală chiar din cei ce nu erau membrii, invitându-i să se înscrie ca membrii aderenţi sau chiar numai ca simpatizanţi.

La aceste întruniri săptămânale erau încurajaţi să vină şi subofiţeri activi care chiar începuse-ră să frecventeze.

Deasemeni şi în acelaşi scop, diferite figuri proeminente din partid, erau invitate de Dl.G-ral NEGREI, sau trimişi de Dl.MIHALACHE, spre a ţine anumite conferinţe prin care se îndemna membrii C.P.M., să treacă la o activitate mai vie în teren, activitate subversivă şi conspirativă dela om la om. Astfel citez: Dl.Ing.BUNESCU, care cu ocazia explicării Statutului pe Capitală, a îndemnat să procedeze după cum se procedează în fabrici, tot astfel şi în unităţile militare; era vorba de crearea de nuclee P.N.T.ste, puse sub conducerea unui şef, cu misiunea de a se lărgi şi a ţine legătura cu centrul, pentru a acţiona la ordine.

Idem Dl.Ing.POPESCU BOTOŞANI, a vorbit în acelaşi sens.

Idem Dl.G.K.CONSTANTINESCU, care a conferenţiat în numele D-lui MIHALACHE îndemnându-ne la mai multă activitate în teren şi mai puţină în birou, după cum am arătat în altă declaraţie.

Idem Dl.MIHALACHE a venit în persoană, înainte de Paşti când a arătat scopurile politice urmărite de P.N.T., dela organizaţiile militare, insistând să se ducă toţi la activitatea în teren şi numai vârfurile să rămână să lucreze în birouri.

Deasemenea a îndemnat ca toţi membrii organizaţiei militare să-şi aibă, după modelul elveţian, pregătit echipamentul şi armamentul necesar, pentru a putea răspunde la chemare.

In vederea constituirei organismului militar de forţă ştiu că Dl.MIHALACHE a avut discuţii separate la domiciliul său cu diferiţi ofiteri calificati, din care ştiu precis pe G-ral GHEORGHIES, căruia i-a cerut - şi acesta i-a înaintat un plan de organizare centralizat pe ţară a tuturor organizaţiilor militare.

Tot ca urmare al îndemnurilor date de Dl.MIHALACHE, precum şi fruntaşii P.N.T.şti, care au conferenţiat la C.P.M., precum şi datorită ambianţei în care ne găseam în primăvara lui 1947, subsemnatul am alcătuit aşa zisul plan de organizare al armatei, predat de Col.STOIKA STEFAN, D-lui SERDICI pentru Dl.Maniu.

./.

Am auzit că s'ar mai fi întocmit şi alte planuri de organizare / al Jandarmeriei şi Poliţiei/ în acelaşi spirit şi vizând acelaşi scop: pregătirea instrumentului de forţă pentru a ajunge la putere.

Planul de organizare al armatei întocmit de subsemnatul recunosc că are un caracter subversiv, însă a fost întocmit în vederile P.N.T., după sugestiile D-lui MIHALACHE, - planul urmărea eludarea Tratatului de Pace şi camuflarea efectivelor şi a instrucţiei şi a dotării. El era cerut pentru a putea fi aplicat imediat chiar în timpul prezenţei trupelor ruse în ţară.

In ce priveşte momentul când trebuia declanşată acţiunea de răsturnarea a guvernului, nu am auzit indicându-se vre'o dată fixă, rămânând să fie pregătită şi gata în orice moment- cred că conta foarte mult pe concursul anglo-americani, cu care acţiunea internă trebuia fi pusă de acord cu cea din afară.

Subsemnatul mi-am dat seama de această conspiraţie naţional-ţărănistă dirijată de Dl. MANIU şi MIHALACHE, întrucât din toate manifestările şi măsurile ce luau, reeşa scopul subversiv urmărit cu asiduitate pentru răsturnarea guvernului şi ajungerea la putere.-

Intrucât eu am dezaprobat aceasta politică, m'a întărit în convingerea că nu am ce căuta la activitatea politică ilegală unde eram trimişi în sectoare sau circumscripţii unde trebuiau organizate nucleele conspiraţiunii de forţă, şi în care n'am pus niciodată piciorul şi m'am hotărât să părăsesc P.N.T., şi m'am înscris în Partidul Ţărănesc Democrat Dr. LUPU; tot în acelaşi ordin de idei se explică şi caracterul subversiv al planului de organizare al armatei, care a fost întocmit într'o foarte slabă măsură faţă de cele ce cerea partidul, şi care nu putea fi de nici un folos în cazul când ar fi voit să-l aplice, neavând nici chiar obiect pentru asta.

Cred că în cazul când s'ar fi trecut la acţiune, conducerea Org. Militare C.P.M., ar fi revenit sau D-lui G-ral NEGREI, sau G-ralului GHEORGHIES şi probabil în multe compartimente să fi fost prevăzuţi ofiţeri din afar- C.P.M., sau chiar în afara partidului. G-ralului ZORZOR i-ar fi revenit dirijarea Jandarmeriei idem G-ralului VASILESCU / din Art/, i-ar fi revenit însărcinare importantă.-

Prezenta declaraţie o dau nesilit de nimeni şi o susţin în totul.

14 Sept. 1947 ss/ G-ral Stoica Gr.

00106

P R O C E S - V E R B A L

de confruntare.

Astăzi, anul una mie nouă sute patru zeci şi şapte, luna Septemvrie, ziua nouăsprezece.

Noi, C.Mihalcea, inspector general de poliţie, asistat de d-nii :

S.Davidescu, prim chestor P.P.C. şi V.Alexandru procedând la confruntarea dintre reţinuţii: Ion Mihalache şi General Grigore Stoika.

General Grigore Stoika:

Sunt membru al partidului naţional ţărănesc de când am ieşit din armată, adică din anul 1937.

Am participat ca membru al secţiei militare dela înfiinţare (toamna 1945 începutul anului 1946 ca membru în secţia militară.

Pe dl.Ion Mihalache l'am cunoscut personal la secţia militară. Am avut rolul de preşedinte al Comisiei de organizare înfiinţată împreună cu Comisia informativă şi comisia juridică încă dela începutul anului 194[illegible] Până în anul 1947 Comisia de organizare n'a depus o activitate mai importantă, deoarece nu se stabilisexă componenţa ei şi se ţineau numai discuţiuni. Secţia Militară a fost împărţită în comisiuni după modelul Statelor Majoare ale Comandamentelor Militare.

Inainte de alegeri a venit dl.Mihalache la Secţia Militară şi s'a interesat de Comitetul provizoriu al Secţiei Militare precum şi de toţi membri secţiei cerând un tabel cu numele, domiciliul şi numărul de telefon al tuturor membrilor secţiei militare. Cu acea ocazie ni-a vorbit şi de sarcinile noastre în alegeri. Confirmarea comitetului provizoriu al Secţiei Militare ni s'a trimis în scris prin dl.Alexandru Popescu Botoşani.

./.

In timpul campaniei electorale am primit manifeste dela Secretariatul partidului. Aceste manifeste se înmânau ofiţerilor la şedinţele care le aveau la club. S'au cerut mai târziu mai mulţi ofiţeri la secţiile de votare, ca delegaţi sau asistenţi. In ziua alegerilor am stat ca delegat împreună cu alţi ofiţeri la locuinţa dlu Serdici unde se găsea dl, Maniu şi unde era biroul electoral central al Organizaţiei Capitalei. Sedinţele pleca la Secţia Militară se ţineau odată pe săptămână la început Lunea şi mai târziu Vinerea. In afară de aceste şedinţe se ţineau şi şedinţe de comitet şi şedinţele comisiilor. Sedinţele de comitet se ţineau rar.

ION MIHALACHE :

Cele spuse de dl.General Stoika privesc Organizaţia centrală, cu excepţia dispoziţiilor date pentru alegeri care privesc conducerea Capitalei. Deasemenea Comitetul militar de pe lângă Organizaţia centrală a primit însărcinarea de a pune în funcţie secţia militară a Capitalei.

GENERAL STOICA GRIGORE :

In timpul campaniei electorale s'au distribuit manifeste prin ofiţerii secţiei militare şi în special prin cei din cadrul disponibil, la instituţiile şi unităţile militare. După alegerile din 19 Noemvrie 1946 s'a păşit la alegerea de comitete definitive, cerând conducerii partidului să trimeată un delegat care să asiste la aceste alegeri. Conducerea partidului a delegat pe dl. Coposu. La alegeri au votat numai militarii înscrişi în partid. In afară de militarii înscrişi în partid-mai veneau la şedinţe şi simpatizanţi în număr destul de mare. S'a ales un comitet compus din 11 persoane. Acest comitet şi-a ales ca preşedinte, într'o altă şedinţă, pe dl.general Negrei, prim vice preşedinte col.St.Stoika şi trei vice preşedinţi: Gl.Zorzor, gl.Stoika Gr. şi Gl.Barbu.

./.

Acest comitet a fost ales pe tot partidul, inclusiv Capitala. Pe Capitală a fost ales dl col.St.Stoika pe Vechiul Regat Gl.Zorzor, pe Ardeal şi Banat, gl Barbu, subsemnatul a rămas să fac legătura între noi şi cercul de studii ca referent.

Comisiile de care am vorbit mai sus, au fost înfiinţate la începutul anului 1946 şi anume : comisia de organizare, comisia juridică şi comisia de documentare sau informativă. Comisia juridică a funcţionat dela început până la dizolvare incontinuu ; comisia de organizare a luat fiinţă ceva mai târziu şi a funcţionat până la dizolvare, iar comisia informativă n'a funcţionat şi nici n'a luat fiinţă.

ION MIHALACHE :

Am luat cunoştinţă de alegerea comitetulu , mai târziu şi am fost nemulţumit că nu a fost anunţată şi Capitala să trimită delegat la alegerea comitetului. Nu şi-au îndeplinit misiunea de a organiza separat comitetul profesional militar pe Capitală (secţia militară), alegând un comitet pe ţară ca şi mai înainte. In realitate a funcţionat acelaş, comitet, pe Capitală şi pe ţară până la desfiinţare.N am avut cunoştinţă de existenţa comisiilor, aceasta privind organizaţia pe ţară.

GENERAL STOICA GRIGORE :

După alegerile din Noemvrie 1946, Organizaţia Militară care îşi luase numele de cerc profesional militar se transformase dintr'o organizaţie militară cu caracter static (de studii) treptat, treptat într'o organizaţiune politică cu tendinţă de pregătire de acţiuni de forţă, cu scopul evident de a răsturna Guvernul şi a ajunge la conducere partidul. Aceasta reeşea din măsurile care se ordonau şi din activitatea care se desfăşura în organizaţia militară astfel : măsuri în vederea înfiinţării de organizaţii militare în toată ţara (şi în judeţele în care nu existau), trimiţându-se adrese în acest scop şefilor organizaţiilor judeţene de a înfiinţa organizaţii militare în judeţele respective; dl.General Negrei căuta să nu-

./.

mească personal şefii de organizaţii militare judeţene dintre ofiţerii pe cari îi cunoştea dânsul, cei mai energiţi şi devotaţi, care să polarizeze în jurul lor oameni de încredere şi de acţiune cu ajutorul cărora organizaţia militară din întreaga ţară putea fi uşor condusă şi folosită pentru executarea răsturnării Guvernului prin forţă; măsuri în vederea câştigării de noui aderenţi, în număr cât mai mare din rândurile militarilor activi deblocaţi şi de rezervă. Deasemenea, s'au dat dispoziţiuni pentru intensificarea propagandei în unităţile militare, căutând să se descrediteze regimul actual şi să se speculeze nemulţumirile din armată, făcându-se promisiuni de rectificări şi îndreptate a tuturor nedreptăţilor.

La întrunirile săptămânale dl.gl.Negrei invita câţi mai mulţi ofiţeri dela A.O.R şi chiar din cei cari nu erau membri, invitându-i să asiste la şedinţe numai ca simpatizanţi. Deasemenea erau încurajaţi ca să vină şi subofiţerii activi care începuseră să frecventeze şedinţele.-

Diferite figuri proeminente din partid ca : D-ni Inginer Bunescu,Dl.Popescu Botoşani,Dl.G.K.Constantinescu au ţinut la organizaţia militară diferite conferinţe în numele D-lui Mihalache diferite conferinţe cu care ocazie ne-a îndemnat la o activitate intensă în teren,să mai lăsăm studiile,activitate care trebuia făcută dela om la om.- Dl.Inginer Bunescu cu ocazia explicării Statutului pe Capitală, a îndemnat să se procedeze şi în unităţile militare aşa cum se procedează în fabrici,adică,creere de nuclee P.N.T.,puse sub conducerea unui şef cu misunea de a se lărgi şi a ţine legătură cu centrul pentru a acţiona la ordine.-

In acelaş sens au vorbit şi ceilalţi conducători ai organizaţiei Capitalei : Ing.Al.Popescu-Botoşani şi G.K.Constantinescu.- Recomandaţiile ce ni s'au dat în comitet de Col.Stoika,ca rezultat al convorbirilor sale cu Dl.Mihalache,erau în acelaş sens.-

Activitatea peteren şi formarea de nuclee naţional ţărăniste în instituţii şi unităţi militare avea caracter subversiv şi conspirativ,în scopul de a pregăti o acţiune de forţă pentru răsturnarea regimului actual.-

./.

ION MIHALACHE :

Am delegat pe D-nii Prof.Constantinescu, Ing. Bunescu şi Popescu-Botoşani ~~xx~~ încă dela sfârşitul anului 1946 să explice regulamentul şi să determine comitetul organiz militare să pună în funcţiune secţia separată a organizaţiei Capitalei.- In ceeace priveşte îndemnurile făcute de cei de mai sus membrilor organizaţeiie militare de a activa în teren îmi asum răspunderea întrucât ulterior eu am făcut acelaş lucru.-

Nu-mi însuşesc interpretarea dată acestor dispoziţiuni de Dl.General Grigore Stoika.-

GENERAL STOIKA GRIGORE :

Dl. Mihalache cu ocazia conferinţei ţinută la Organizaţia Militară în Aprilie 1947 a arătat scopurile politice urmărite de P.N.T. prin organizaţia militară, insistând să se ducă toţi la activitate în teren şi numai vârfurile să rămână să lucreze în birou ; Deasemenea D-sa a îndemnat ca toţi membrii org.militare să-şi aibe, după modelul elveţian, pregătit echipamentul şi armamentul necesar, pentru a putea răspunde la chemare.- Dl. Mihalache atunci când a făcut îndemnul ca fiecare să avem arma şi raniţa asupra noastră s'a referit aşa cum am înţeles cu toţii nu numai la noi ci şi la toţi aderenţii din circumscripţii şi unităţile militare.-

DL.ION MIHALACHE :

Nu exclud că în conferinţa mea, în atmosfera sălii şi atunci când i-am îndemnat să treacă la activitate pe teren să fi întrebuinţat ca metaforă afirmaţia D-lui Col.Stoika că în Elveţai fiecare are arma şi raniţa asupra sa.-Scopul şi fondul conferinţei a fost de a fixa poziţia programatică şi doctrinară a partidului şi rostul ~~xxxxxxxxxxx~~ secţiilor militare pe Capitală şi Ţară şi raportul lor cu Centrul de Documentare şi Studii.-

GENERAL STOIKA GRIGORE:

In vederea constituirii organismului militar de forţă ştiu că Dl.Mihalache a avut discuţii separate la domiciliul său cu diferiţi ofiţeri calificaţi, din care ştiu precis pe General Gheorghieş căruia Dl.Mihalache i-a cerut şi acesta i-a înaintat un plan de organizare centralizat pe ţară a tuturor organizaţiilor militare.-

.//.

 00111

Tot ca urmare a îndemnurilor date de Dl.Mihalache precum şi de fruntaşii P.N.T.-işti care au conferenţiat la C.P.M. precum şi datorită comunicărilor făcute de Col.Stoica în urma convorbirii avută cu Dl.Mihalache la D-sa acasă,subsemnatul am alcătuit planul general de organizare al Armatei, plan pe care l-am predat Col.Stoica Stefan,iar acesta l-a predat D-lui Maniu prin Serdici.- Planul de organizare al Armatei întocmit de subsemnatul are un caracter subversiv şi a fost întocmit în vederile P.N.T.după sugestiile D-lui Mihalache date nouă prin cuvântarea D-sale şi a delegaţilor săi,precum şi prin comunicarea făcută de ColStoika Stefan în urma discuţiei avută cu Dl.Mihalache.- Planul urmărea eludarea Tratatului de Pace şi camuflarea efectivelor,instrucţiei şi dotărei armatei;- El a fost cerut pentru a putea fi aplicat imediat chiar în timpul prezenţei trupelor ruse în ţară.-

Acţiunea de răsturnare a guvernului trebuia să fie pregătită şi gata în orice moment ; ea trebuia pusă de acord cu o acţiune din afară întrucât se conta foarte mult pe ~~concu~~ cursul anglo-american în toate domeniile chiar şi în acel armat Subsemnatul mi-am dat seama de această conspiraţie naţional-ţărănistă dirijată de Dl.Maniu şi Mihalache întrucât din toate măsurile şi manifestările lor reeşea scopul subversiv urmărit. Eu am desaprobat această politică şi mi-am întărit convingerea că nu am ce căuta în această activitate,ca urmare nu am activat deloc în teren şi nici planul de organizare al armatei nu l-am întocmit conform intenţiunilor de mai sus.- Cred că în cazul când S'ar fi trecut la acţiune conducerea organizaţiei militare P.N.T. ar fi revenit sau D-lui General Negrei sau Generalului Gheorghieş şi probabil în multe compartimente ar fi fost întrebuinţaţi ofiţeri din afara organizaţiei militare.-

DL'I.MIHALACHE :

Sunt absolut străin de planul de care vorbeşte Dl. General Stoika.- Aici am aflat pentru prima dată despre existenţa acestui plan,sau că ar exista.-

GENERAL STOIKA GRIGORE

La întrebarea D-lui Ion Mihalache dacă cele de mai sus declarate de mine sunt adevărate şi au ca bază convingerea mea,răspund că " DA " sunt adevărate şi au ca bază convingerea mea formată prin faptele enumerate mai sus.-Adaug că sunt cercetat de puţine zile şi că în tot timpul am fost tratat legal

./.

şi nu am a mă plânge de tratament sau de modul cum a decurs ancheta.- Dovadă despre toate acestea este că eu am plecat din P.N.T.şi m'am înscris în partidul ţărănesc democrat încă din luna Iunie 1947.-

Drept care am dresat prezentul proces verbal de confruntare spre cele legale.-

1. sept 1947

00114

D E C L A R A T I E
=========================

Subsemnatul general GHEORGHIU ERMIL in continuare declaraţiei mele anterioare relatez următoarele ;

In ziua de 23.VIII 1944 am fost chemat la Bucuresti de dl. gl. SANATESCU pe care l-am văzut către orele 9 la Palatul Regal unde am fost chestionat in detaliu asupra situaţiei forţelor aeriene de pe front şi din interior cu recomandaţia de a le avea cât mai mult in mână şi in ori ce moment.-

In timpul cât raportam situaţia in detaliu Dlui. general,Dsa a fost in legătură de mai multe ori cu diferiţi ofiţeri generali de pe front.

In cursul zilei m'am achitat in mod special de însărcinare pe care o primisem deoarece erau unele indicii asupra unor evenimente deosebite,lucru care s'a confirmat către orele 21 când la radio s'a aflat despre incheierea armistiţiului şi formarea unui nou guvern din care am aflat că fac parte in calitate de subsecretar de stat la aer.

Mi-am justificat această numire prin faptul că in calitatea mea de sef de Stat major al aerului eram acela ce comandam direct şi indirect toate forţele noastre aeronautice cât şi xxxxxxxxx din motivul că eram cunoscut ca militar si ca idei de dl. gl. SANATESCU.-

Ca subsecretar de stat al aerului am regrupat forţele aeriene formând Corpul aerian ce a operat in Transilvania,am apărat aerian Capitala,am reaprovizionat şi dotat Corpul aerian etc.

Am funcţionat ca Subsecretar aer până la 6 XI când a dimisionat guvernul gl. SANATESCU.-

2.- Am predat studiul cdorului CIOROIU,pentru a nu păstra asupra mea nici un act ce după unii s'ar preta la alte la alte caracterizări decât acela de a face o operă utilă ridicării organizaţiei şi eficienţei forţelor aeriene cu drept de a le avea in organizarea noastră din timpul de a face /tratatul de pace/. Studiul era lucrat in 2 exemplare.-

In momentul când studiul a fost predat Cdorului

./.

00115

CIOROIU aceasta se află trecut in cadrul disponibil.-

3. Nu am exclus posibilitatea ca acest studiu să ajungă şi la P.N.T. deoarece lt. cdor. CIOROIU colaborând la el îl cunoştea şi nici nu avea nevoie să se servească de el in original ca unul ce cunoştea pe dinafară ceiace trata studiul.-

4. Nu am fost inscris nici **nu** am luat parte la C.P.M. din partidul P.N.P cu care nu am avut sub nici o formă şi nici vre'o dată nici un contact,legătură,etc.

Aceasta declar,sustin si semnez.

/ss/ gl. GHEORGHIU ERMIL

1. IX. 1947._

2. sept. 947

00116

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Gl.GHEORGHIU ERMIL în continuarea declaraţiunilor mele anterioare, transcriu şi răspund următoarelor intrebări:

1.- Intrebare. Care a fost motivul ce v'a făcut să încredinţaţi studiul aeronautic Lt.Cdor Cioroiu ?

Răspuns: Am încredinţat stidiul aeronautic Lt.Cdor Cioroiu pentru ca atunci când va fi posibil să fie dat pentru publicare unei reviste cu caracter de specialitate apreciind că Lt.Cdor Cioroiu le cunoaşte mai uşor aceste reviste ca un fost colaborator la o parte din ele (Ex) Rom. militară, revista aeronautică etc.

Al 2-lea motiv, după cum am declarat anterior a fost acela de a nu mai păstra asupra mele nici un fel de document ce ar putea suferi interpretări, din punct de vedere al scopului pentru care sunt făcute, deîndată ce nu mai contam în cadrele active.-

Subliniez cu această ocazie că studiul de faţă a fost făcut pentru motivul că mă găseam încă legat de aeronautică prin meseria mea anterioară şi prin funcţiunile ce am ocupat.

2.- Intrebare. Care a fost procesul psihologic, care v'a determinat teama unor interpretări diferite în viitor ?

Răspuns: Teama unor interpretări diferite în viitor se baza pe faptul că apreciam că pentru unii un lucru oarecare poate fi apreciat dintr'un punct de vedere şi sub o anumită formă de către alţii poate fi văzut şi sub o altă formă.

Dovadă este cazul de faţă adică că în

E.F. ..//..

timp ce eu fac acest studiu dintr'un interes ce-l cred favorabil aeronauticei, mă găsesc astăzi în faţa atâtor suspiciuni cu privire la scopul urmărit.-

3.- Intrebare. Precizaţi ce puncte de vedere sau anumite forme de apreciere bănuiaţi că ar putea surveni ulterior ?

Răspuns : Bănuiam numai pe acela că nu mai eram indicat să mă mai ocup de chestiuni ce din momentul ce mă găseam în C.D. nu'mi mai reveneau în mod oficial, când am subliniat, totuşi faptul că nu era cazul să-mi nu-mi pot spune cuvântul într'o chestiune în care părerile mele mai puteau fi luate încă în considerare.

4.- Intrebare. Dat fiind faptul că studiul aeronautic îl aveaţi lucrat în 2 exemplare, cum explicaţi că nu v'aţi oprit Dvs. unul, iar celălalt să-l fi dat Lt.Cdor Cioroiu şi din contra v'aţi grăbit să i le încredinţaţi pe amândouă exemplarele ?

Răspuns: Răspunsul este dat prin ceia ce am spus la intrebarea 2. Dacă s'ar fi găsit un singur exemplar interpretările nu puteau fi decât aceleaşi ca în cazul că s'ar fi găsit şi al 2-lea exemplar.-

5.- Intrebare. In timpul când aţi predat studiu Lt. Cdor Cioroiu prevedeaţi posibilitatea unei eventuale percheziţionări a locuinţei Dvs.?

Răspuns: O prevedeam prin situaţia ce mi se crease şi prin funcţiunea ce deţinusem.

6.- Intrebare. Nici un alt motiv special, nu mai determina prevederea unei eventuale percheziţionări ?

Răspuns: Categoric nu, pentru că nu mă ştiam cu nimic angajat în alte chestiuni; făceam agricultură şi nimic mai mult.-

..//..

7.- Intrebare. Legalmente, poziţiunea C.D. nu vă permitea să vă ocupaţi de studiu aeronautice cu caracter militar ?

Răspuns : Cred că nu e nimic precizat d.p.v.legal în această privinţă în legea cadrului disponibil.-

8.- Intrebare. Găsiţi că funcţiunea deţinută în trecut şi situaţia ce o aveaţi în acel timp ar fi putut implica vre-o suspiciune asupra Dvs.?

Răspuns : Situaţiunea din trecut îmi dădea dreptul să cred, să fiu chiar convins că nu poate exista nici un fel de suspiciune.-

Eram convins chiar de contrarul adică că poziţia mea era intărită prin faptul că am fost subsecretar de stat la 23 August în momente grele unde apreciam că s'au adus în guvern oameni de nădejde şi cu un trecut serios, constructiv şi orientat în sensul noilor vremuri.-

Legăturile mele cu o sumă de oameni din partidele de stg.cari mă considerau pentru părerile şi actele mele din trecut mă întăreau în această convingere.-

Nu am ştiut insă ce să mai cred când fără să mi se specifice motivul, de la un ceas la altul, am fost îndepărtat din postul important de Sd.Dej al aerului.

Acest motiv nici acuma nu-l ştiu deşi nu s'au făcut afirmări din partea mai multor persoane de vază, că s'a comis o eroare cu mine prin măsura luată.-

9.- Intrebare. Reesă din acest răspuns că nu eraţi convins de eventualitatea unor suspiciuni asupra Dvs.?

Răspuns: Din cele de mai sus reesă că credeam că sunt oarecari suspiciuni în mintea acelora ce

..//..

au luat hotărârile de mai sus.-

Eram neliniştit că nu mi se precizau, nu mi se motivau, nu mi se dădea dreptul de a mă apăra, de a scoate adevărul, ştiindu-mă nevinovat sub ori ce formă.-

10.-Intrebare. Aţi făcut parte din C.P.M. al Partidului Naţional-Ţărănesc ?

Răspuns. Răspuns categoric nu. Sub nici o formă şi nici intr'un moment nu am avut nici un fel de legătură cu organizaţiile acestui partid. Mă întreb chiar cum se iveşte o asemenea întrebare.-

11.-Intrebare. Ce relaţiuni a-ţi avut cu Glul de art. Stoica Grigore.

Răspuns: Nu-l cunosc. Nu am auzit că ar exista un General cu acest nume.

12.-Intrebare. Cunoaşteţi pe Vice Amiralul Georgescu şi Glul de Escadră Diculescu Achil.

Răspuns: Ii cunosc pe amandoi. Pe primul de când a fost s/secretar de stat la Marină, pe al 2-lea de când fusese în cadrele aero, ca ofiţer activ.

13.-Intrebare. Aţi avut vre-o relaţiune politică cu aceste persoane ?

Răspuns: Nici una. Nu i-am văzut nici măcar pe stradă de multă vreme.-

14.-Intrebare. In ce stadiu se găseşte relaţiunile Dvs. personale cu el ?

Răspuns: Intre noi nu au fost pe timpuri decât relaţinni de serviciu. Ele au rămas aşa cum le-a lăsat despărţirea provocată prin plecarea Dlor din armată. De atunci nici un alt contact.-

15.-Intrebare. Aţi luat vre-o dată parte - chiar incidental fiind - la vre-o şedinţă sau reuniune a C.P.M. ?

..//..

Răspuns: De îndată ce spun că nu am nici o cunoştinţă măcar de existenţa acestui organ, răspund categoric nu.-

16.-Intrebare. Ce posibilităţi scontaţi din intrevederea cu Ion Mihalache ?

Răspuns: Nici o posibilitate, Am acceptat această intrevedere:

a.- întâi că luam contact cu un om ce-l cunoşteam ca persoană particulară de atâta vreme (cavaler al ord.M.V.) fără ca între timp să-l fi văzut decât la înmormântarea G-lului Rujinski Gh.-

b.- al 2-lea: o făceam din curiozitatea de a şti ce gândeşte Dl.Mihalache,în paralel cu ceiace ce ştiam că gândesc partidele de stg.-

17.-Intrebare. Cât a durat intrevederea Dvs.cu Ion Mihalache ?

Răspuns: 10 - 15 minute.

18.-Intrebare. Ce a-ţi discutat în cursul acelei intrevederi ?

Răspuns: Nu a avut loc propriu zis nici un fel de discuţiune adică tot timpul a vorbit Dl.Mihalache expunându-mi acţiunea partidului pe timpul Regelui Carol II.-

Intrerupt mereu de o persoană care îi arăta că trebuie să primească pe altceva, întrevederea se termină fără nici o concluţiune din partea D-sale şi fără nici un fel de propunere.-

19.-Intrebare. Cum a evoluat convorbirea Dv.cu Ion Mihalache,de s'a ajuns la narearea şi apologia activităţei P.N.T. pe timpul Regelui Carol II ?

Răspuns: Nu-mi pot aminti detaliile discuţiunei care a avut loc în Decembrie 1946. Dl.Miha-

..//..

lache îmi pare că a început prin a spune ca partidul luptă ca şi în trecut pe o serie de principii şi idei cari s'au dovedit de atunci că au o bază de adevăr. Aşa a luat şi analizat cazul Regelui Carol, subliniind autoritatea acestuia şi arătând că i se spunea în faţă lipsa de fundament al felului în care Regele vede situaţia.-

20.-Intrebare. In cursul şi concluziile acelei întrevederi vi s'a făcut din partea lui Ion Mihalache vre-o ofertă sau angajament cu caracter politic ?

Răspuns. Era prima intrevedere; mă cunoştea şi-l cunoşteam aşa de puţin, Se discutase lucrări cu totul generale aşa că nu era măcar cazul să se gândească la şa ceva. Deci nici o ofertă, nici un fel de angajament. Intrevederea se sfârşeşte în generalităţi.-

21.-Intrebare. Aţi mai avut ulterior vre-o altă intrevedere cu Ion Mihalache sau cu cineva din rândurile apropiaţilor săi politici ?

Răspuns: Nu.-

Aceasta declar, susţin şi semnez.

ss. Gl.Gheorghiu Ermil

2 Septembrie 1947.

Copie Dosar vol VI f 156-160 8. sept. 1947 00122

DECLARATIE

Subsemnatul Gl. EMIL GHEORGHIU, în continuare declaraţiilor mele anterioare, relatez următoarele:

1.- In luna Februarie 1947 am făcut o vizită Dlui Mihalache, impreună cu Lt.Cdor Cioroiu.

După contactul avut cu o serie de oameni politici aparţinând formaţiilor guvernamentale de astăzi sau partidelor politice la putere, am simţit nevoia de a cunoaşte şi opinia politică a oamenilor din opoziţie pentru documentarea mea personală.

Intre aceştia am hotărât o vizită la Dl. Mihalache pe care-l cunoşteam din trecut - mesele cavalerilor ord. Mihai Viteazul şi inmormântarea Generalului Rujinsky Gh.

Cu ocazia acestei vizite, în prezenţa Lt. Cdor Cioroiu, după schimbarea formulelor de politeţă, Dl. Mihalache mi-a spus, deschizând discuţia propriu zisă, că partidul Naţional-Tărănesc rămâne ca şi în trecut pe linia de conduită fermă ce şi-a manifestat-o în diferite ocaziuni cum a fost între altele cazul fostului Rege Carol II. care a fost sfătuit în mai multe rânduri să nu rămână intrasigent pe poziţia ce şi-a ales.-

D-sa mi-a mai vorbit de atitudinea lipsită de consecvenţă a Dlui Tătărescu.

In această atitudine, Partidul are nevoie de oameni de acţiune, denumiţi de Dsa luptători de linia I-a. Oameni cu posibilităţi de conducere nu-l interesează pentru moment.-

De altfel oamenii din prima categorie sunt aceia pe care Partidul va trebui să-i recompenseze când va fi cazul.-

Partidul se găseşte şi astăzi angajat într'o luptă cu actualul regim similară aceleia avută cu fostul Rege Carol II. din care va eşi invingător având asentimentul maselor.-

Apoi, că situaţia politică internaţională e

E.F. ..//..

confuză şi că nu se poate lucra decât văzând şi făcând.-

Dsa a încheiat că ar fi mulţumit dacă ar avea şi contribuţia noastră în specialitatea noastră.

2.- Studiul rezumativ interesând necesitatea înfiinţărei Aerului şi Marinei şi celor 2 Subsecretariate aer şi marină ca idei generale fusese conceput de mine şi Lt.Cdor Cioroiu, în liniile sale generale, încă din epoca în care eram în serviciul activ.-

El a fost redactat la apariţia tratatului de pace şi in urma vizitei făcută Dlui Mihalache.

Acest studiu a fost redactat,cu concursul Lt.Cdor Cioroiu şi a fost scris in 6 exemplare cărora li s'a dat intrebuinţarea urmăroare:

2(două) au fost predate Dlui Maniu de către subsemnatul cu ocazia unei vizite ce i-am făcut cu Lt.Cdor Cioroiu, către sfârşitul lunei Maiu 1947.

1(un) exemplar a fost predat Dlui Titel Petrescu de către Dl.Lt.Cdor Cioroiu,

3(trei) exemplare au rămas asupra Lt. Cdor Cioroiu despre a căror întrebuinţare nu ştiu nimic.

3.- Afirm categoric că nu am asistat niciodată,cu nici un titlu oficial sau particular la vre-o şedinţă a Corp.prof.militar,organizaţie a P.N.T.Maniu.

De asemenea afirm tot categoric că nu am fost înscris în P.N.T. şi nici nu am activat în nici un sens pe linia acestui partid.-

Aceasta declaraţie o susţin şi o semnez.

ss. Gl.E.Gheorghiu.

8 Septembrie 1947.

00124

PROCES-VERBAL.
==============

Anul 1947, luna Septembrie, ziua 11.

Noi, Prim Chestor S.Davidescu, asistat de chestor V.Dumitrescu şi comisar şef Stoiculescu Ilie:

Am procedat la confruntarea reţinutului Ion Mihalache cu reţinutul Gral Gherghiu Ermil, cu următorul rezultat.-

GENERAL GHEORGHIU ERMIL: L-am zărit pe Dl.Ion Mihalache la mesele comune ale cavalerilor ordinului: "Mihai Viteazu" şi la înmormântarea generalului Gh.Rujinscki, fără a vorbi cu Dsa.

ION MIHALACHE: Exact.

GENERAL GHEORGHIU ERMIL: N'am avut contact cu Dl.Mihalache până la vizita care i-am făcut-o la începutul lunei Februarie 1947. Comandorul Cioroiu mi-a făcut sugestia să-l vizitez şi pe Dl. Mihalache, pentru a mă informa, vizita fiind aranjată de Dl.Comandor Cioroiu. Am fost însoţit de Dl.Comandor Cioroiu, care a asistat la discuţie.-

In esenţă Dl.Mihalache mi-a făcut o expunere în linii generale asupra atitudinei în care se păstrează partidul în acţiunea pe care o duce, această atitudine fiind similară celei din trecut când a avut curajul să sfătuiască pe Regele Carol II, să nu rămână intransigent pe poziţia, care şi-a ales-o.- Dl.Mihalache, în continuare asupra situaţiei actuale pe plan internaţional, mi-a arătat că este o situaţie confuză şi că trebue acţionat: "Văzând şi făcând" In ceace priveşte situaţia internă din punct de vedere politic, partidul are nevoe de acţiune, de oameni de acţiune, de oameni pe cari dsa ia denumit: "luptători de linia I-a," iar cu posibilităţi de conducere, nu-l interesează pentru un moment.

Relativ la oamenii din linia I-a, partidul se va gândi să-i recompenseze în primul rând.-

A arătat că partidul se găseşte într'o luptă cu actualul regim, din care va ieşi invingător, având asentimentul maselor.-

Am tras conclusia din discuţie, că eră vorba de organizarea unei lupte prin forţă.-

E.F. ..//..

IoN MIHALACHE: Recunosc fondul discuţiei expusă de Dl.General Gheorghiu, nu-mi amintesc expresiile, concluzia îi aparţine.-

GENERAL GHEORGHIU ERMIL: Studiul înfiinţării Ministerului Aerului şi Marinei cu cele 2 (două) Subsecretariate de Stat aer şi marină a fost redactat ulterior vizitei pe care am făcut-o Dlui Mihalache. Redactarea s'a făcut de către subsemnatul în colaborare cu Dl.Comandor Cioroiu M.

ION MIHALACHE : Nu cunosc acest studiu, şi nu am vreo ştiinţă despre el.-

Drept care am încheiat prezentul proces-verbal.

ss. Gl.Gheorghiu
ss. I.Mihalache

Prim Chestor: ss.S.Davidescu
Asistent: Chestor,
ss.V.Dumitrescu.

14 Septembrie 1947.

06126

R E F E R A T

Generalul în rezervă GHEORGHIU ERMIL este arestat pentru cercetări de la 6 August 1947, la moşia sa (lot Mihai Viteazu) din satul Lucianca judeţul Ilfov.

- Promoţie 1915 ca artilerist.

- Face campania 1916-1918 cu reg.11 artilerie şi la sfârşitul campaniei ca observator aerian, când în timpul unei recunoaşteri aeriene este grav rănit, fapt pentru care este decorat cu ordinul "Mihai Viteazu".

- După campania 1918 trece definitiv în aviaţie, unde prin muncă şi fiind un bun organizator, urcă în ierarhia militară şi ajunge la gradul de general.-

- In activitatea sa militară a activat la Inspectoratul General al Aeronauticei, iar din anii 1929-1934, este trimis la Roma, Paris şi Anglia ca ataşat militar şi ataşat aeronautic, unde se documentează asupra datelor technice şi posibilităţilor aviaţiei, pe cari treptat le sugerează şi Ministerului de resort din România, şi ia parte activă în noua organizare a aviaţiei militare din ţară.- După 1934 are comanda diferitelor unităţi de aviaţie din ţară, unde îşi câştigă simpatia subalterne, şi încrederea şefilor ierarhici fiind un element muncitor şi bun organizator.- In August 1944 întră ca subsecretar de stat la M.Aerului şi Marinei în primul Guvern Sănătescu.

- Trecut în C.D. în 1946 şi în rezerva în 1947.-

- Recunoaşte că l-a cunoscut pe Lt.Comandor Cioroiu cu un element valoros în aviaţie, fiindu-i elev şi mai târziu la cabinetul său, şi a acceptat sugestia acestuia de a vizita pe Ion Mihalache în Februarie 1947, cu titlu de informare asupra situaţiei ofiţerilor din C.D., şi în special asupra situaţiei sale, după ce ape-

E.F.

lase la toţi cunoscuţi din actualul guvern, şi căci îi dase asigurări evazire, asupra situaţiei sale.-

- Recunoaşte că vizita la Mihalache s'a făcut la 10 Februarie 1947, fiind însoţit de către Lt.Comandor Cioroiu, şi că Mihalache nu l-a satisfăcut, ca om politic, după explresia pe care i-a făcut şi după accentul care l-a pus pe expresia: "Ii trebue oameni de acţiune, oameni de linia I." Cere şi lupte pentru partid, şi nu oameni de prestigiu pentru posturi de conducere.-

- Recunoaşte ca Ion Mihalache le-a cerut contribuţia militară pentru partid, şi că această ofertă le-a sugerat D-sale şi lui Cioroiu, redactarea studiului rezumativ asupra înfiinţărei şi organizării Ministerului Aerului şi Marinei cu 2 subsecretariate technice: Aer şi Marină.-

- Recunoaşte că în acest studiu, se punea accent pe desvoltarea aviaţiei civile, care nu avea nici o restricţie impusă de tratatul de Patru dela Paris, desvoltare care în primul rând readucea în activitate cei 3000 ofiţeri din C.D. ai aviaţiei, şi în plus aviaţia militară avea o pepinieră de unde se puteau recruta elemente.-

- Recunoaşte că acest studiu s'a scris în 6 (şase) exemplare cărora li s'a dat următoarea întrebuinţare :

a) 2 exemplare predate lui Iuliu Maniu cu ocazia unei vizite pe care i-a făcut-o împreună cu Lt.Comandor Cioroiu, după eşecul vizitei la Mihalache în Februarie 947.

b) 1 exemplar s'a înmânat personal de către Cioroiu prin^ştirea sa lui Titel Petrescu (după afirmaţia Lt.Cmdor Cioroiu)

c) 3 exemplare au rămas la Lt.Comandor Cioroiu.-

- Nu recunoaşte a fi fost înscris în cadrele P.N.T. sau în C.P.M., sau să fie adus altă contribuţie partidului ţărănist Maniu.-

..//..

CONCLUZIUNI :

Generalul Gheorghiu Ermil este un om de caracter, cinstit şi onest. A fost indus în eroare de către Lt.Comandaor Cioroiu, şi negăsind nici-o vină de culpabilitate, opiniăm pentru punerea sa în libertate.-

ANCHETATOR,

Chestor V.Dumitrescu

I

31-VIII-947 04129

V

D E C L A R A T I E
===========================

Subsemnatul general GHEORGHIU ERMIL,in etate de 51 ani, căsătorit,fără copii,domiciliat în Bdul Dacia nr. 14,Bucuresti declar următoarele :

Sunt născută în oraşul Botoşani in anul 1896 luna Februarie ziua 13,din părinţii Petre + fost funcţionar financiar şi Ecaterina +,fără profesie, căsătorit în anul 1931 în oraşul Bacău cu Dra. GABRIELA HILARIU.

Studii: 7 clase liceu / Laurian/ în oraşul Botoşani, terminate in 1913 când am intrat ca elev în sc. militară de art. şi geniu,eşind sublt. activ in 1915.-

Posed un apartament in Bdul. Dacia 14 şi un lot 25 Ha M. Viteazu în satul Lucianca jud. Ilfov.

Am fost pus la dispoziţia M.R. in 1945,trecut in cadrul disponibil in August 1946 şi apoi trecut in cadrele de rezervă în aceiaşi lună a anului 1947.-

Dela trecerea in cadrul disponibil /1946/ şi până în momentularestărei / 6.VIII.1947/ m'am ocupat cu cultivarea/lotului M. Viteazu/

Il cunosc pe lt. Cdor. CIOROIU din 1942 când l-am avut subaltern,ca unul ce făcea parte din Esc.Recunoaştere ce se ~~găs~~ găsea sub ordinele subsemnatului.

Am lucrat impreună cu el Studiul relativ la nevoia înfiinţărei unui minister al aerului şi marinei,ca unul ce era apreciat de mine ca un ofiţer capabil de Stat Major,cum l-am remarcat de pe când era in Statul major al aerului,a cărui sef am fost aproape 1 an.-

Acest Studiu a fost redactat numai cu Lt. cdor.CIORIU.

Am inceput studiu după ce s'a publicat tratatul de Pace,in care se arătau efectivele ce ne erau rezervate pentru aeronautică,am terminat studiul după circa 1 lună/aproximativ in Aprilie /

./.

Am întocmit acest studiu din dorinţa de a arăta o pisibilitate mai bună ca mijloacele aero ce ne erau lăsate să se poate întruni sub un comitet care să le permită o organizare şi o conducere mai propice cum o simţisem de pe când am ocupat funcţiunea de subsecretar de stat la aer,la 23 VIII.1944.-

Acest studiu urmăream să fie publicat la momentul oportun in o revistă de specialitate pentru ca ceincel- vor citi să cunoască şi să se documenteze asupra modului in care vede această problemă un om ce a avut prilejul să se ocupe de ea.-

Am văzut pe Dl. MIHALACHE in Decembrie 1946,din curiozitatea de a cunoaşte opiniile unuia din oamenii politici cari difereau ca opinie de actuala conducere din a cărei grupare avusese prilejul să cunosc un număr important de oameni politici a căror orientare o cunoşteam prin contactul des ce avusesem cu Dlor,-

Cu. Dl. MIHALACHE am avut o singură intrevedere de 15,xxxx minute,xx Dsa locuia la un Ddr. ce nu-l cunosc fiind condus acolo de lt. Cdor. CIOROIU.-

In cursul intrevederi Dl. MIHALACHE pe care-l cunoşteam dela intrunirile cavalerilor ord. Mihai Viteazu,mi-a făcut o xxxxx narare a acţiunei partidului pe timpul fostului Rege Carol II şi mi-a subliniat faptul că în prezent conducerea actuală nu este interesată decât în sensul oamenilor cari ar putea să-i aducă un aport efectiv. Intrevederea s'a terminat fără nici-o concluzie,eu având impresia că persoana mea nu interesează pentru moment partidul,după cum nici eu nu mă vedeam cu nimica interesat prin cele ce'mi vorbise Dl. MIHALACHE.-

Nu cunosc dacă lt. cdor. CIOROIU ocupa vre'un post sau avea vre'o insărcinare specială in P.N.T.,ştiam numai că scrie regulat in ziarul DREPTATEA sub pseudonimul MATEI ODOBESCU.-

Lt cdor. CIOROIU nu mi-a mai făcut alte propuneri de a ma: vedea pe dl. Mihacale sau vre'un alt membru al P.N.T. După intrevederea de 15minute cu Dl. Mihalache i-am spus că nu şi-ar mai avea rostul să-l mai revăd pe dl. MIHALACHE după cum s'a şi intâmplat.-

Nu am mai văzut absolut pe nimeni din P.N.T.

Nu am fost inscris in acest partid,nu m'am gândit măcar să o fac vreodată.

Nu fac parte xxxx din nici o organizaţie politică.

Aceasta declar,sustin si semnez.

/ss/ GHEORGHIU ERMIL

31.VIII.1947.-

I

31 .VIII.1947

00132

4

DECLARAȚIE

Subsemnatul Colonel rez.provenit din activitate PANCU N.GHEORGHE ,născut în Bucuresti în anul 1890, 10 Februarie , căsătorit fără copii,domiciliat în Bucuresti Str.Viitor Nr.31, declar următoarele:

Sublocotenent la 1 Iulie 1912 în Reg. 6 Mihai Viteazul unde am indeplinit comanda de pluton,ofiter cu aprovizionarea şi comisar oficial.In 1914 am făcut scoala de Tragere,Locotenent avansat la 1.VIII.1915,in acelaşi regiment,până la 15 VIII.1916,când am fost mobilizat la Comandamentul Diviziei IV-a ca ofiţer informator.

6-XII-1916 luat prizonier de germani în timpul retragerii,după executarea unei misiuni.Tinut in lagăr pe insula R;gen / Marea Baltică/ apoi la Helmstedt / Hanovra/până la 8 - VII-1918.

Avansat Căpitan la 1 VIII.1917.,8.VI.1918 - 1.IV.1919, la Reg.de Tractiune Automobilă in Iaşi am executat evacuarea la Bucuresti a tuturor instituţiilor /Ministere/ si autorităţi militare.

1.Aprilie 1919 - 1.Aprilie 1920.Comandant de Companie în regimentul IV.Inf.in Bucuresti,avansat maior la 1 Aprilie 1920 si mutat la Ministerul de Războiu la Inspectoratul Tehnic la Infanteriei,ca Sef al Bir.Scoalelor.

1 Aprilie 1920 - 1 Oct.1923,in Ministerul de Războiu Insp.Tehnic la Inf.ca Sef al Bir.Scoalelor.

1 Oct.1923 - 1 Oct.1925 , Maior Comandant de Batalion si Comandant al Scoalei de Instructorilor in Reg.6 Mihai Viteazul /Bucuresti/,. 1.Oct.1925 - 1 Decembrie 1926,preluat la Ministerul de Războiu Insp.Tehnic al Inf.tot ca Sef al Bir. Scoalelor

1.XII.1926 - 1.X.1929 Director de Studii al Centrului de Instructii al Infanteriei de la Sft.Gheorghe.

./.

1.X.1929 mutat după cererea mea în Reg.33 Dorobanţi Tulcea având soţia Tulceancă şi profesoară acolo.

1.X.1929, - 1.IX. 1932 Ajutor Tactic în Reg.33 Dorobanţi Tulcea.

1.IV.1932 avansat Lt.Col.

1.IV.1932 - 1.X.1937 Ajutor Administrativ şi Tactic în Reg.33 Dorobanţi Tulcea.

14 X.1934 . Citat al Ordinei de Zi, în faţa regimentului sub arme.

1.XI.1934 ales membru activ titular al Soc.Scriitorilor militari pe baza lucrărilor personale cu caracter profesional.

1.X.1937 - 8 VI 194o Subinspector al Pregătirei Premilitarexxx în Municipiul Bucuresti.

8.VI.194o, avansat Colonel.

8.VI.194o - 1.X.1942 Inspector al Pregătirei Prem.si extrascolare al Municipiului Bucuresti.

1.X.1942, - 1.IV.1943.Comandant al Zonei de Instructie al Divizia II.Gardă Ploesti /regiunea petroliferă/

1.IV.1943,- 4 X.1944,Seful Serv.Statistic al Ministerul de Imzestrare al Armatei.

4 X.1944.Iesit la pensie,normal,pentru limită de vârstă colonel cu gradaţie.

Posed 1o decoraţii şi medalii.

Am peste 2o publicatii diferite apărute în următoarele reviste: Revista " Infanteriei"

"România Militară"

"Revista Bisericească a Patriarhiei"

"Foaia Diacezană a Episcopiei din Caransebeş"

"Revista Economia"

"Revista Baioneta"

- 16 articole de studii Urbanistice asupra Bucurestiului publicate în ziare si gazeta Municipiului Bucuresti.

4.X.1944,1.II.1945.Mi-am aranjat drepturile la pensie

1.II.1945,am fost numit ca Sef de Sectie M.O.N.T.,al Soc.Astra-Română post pe care il deţin si azi si unde pe ziua de 1 IV.1947,xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx am fost definitivat si avansat iar pe ziua de 9.VII.1947,mi s'a acordat o primă de merit.

Incepând dela data de 1.III.1946,din îndemnul D-lui Col. Rez.STOICA STEFAN,fostul meu şef dela Div.Infanterie am activat în Cercul Profesional Militar,al P.N.T.,care era sub conducerea sa,activând în special în Sectia Juridică a Cercului.Din cauza

./.

preocupărilor mele de serviciu la Soc.Astra-Română, participarea mea a avut un caracter sporadic, neputând lua parte în mod regulat la conferințele săptămânale care obișnuit avea loc Vinerile p.m. la centrul partidului, convocările fiind publicate înainte în ziarul "Dreptatea".

Cercul Profesional Militar P.N.T., era organizat prin analogie ca toate celelalte Cercuri Profesionale ale celorlalte partide conduse de : Dl.G-ral CIUPERA / P.N.L.T./
Dl.Col.STANESCU CALISTRAL / P.N.L.Br./
Dl.G-ral ALINESCU BARBU /P.N.Popular/
etc.

Conducerea Secției Militare a P.N.T., pe timpul dela 1.III.- 8.XI.1946, a avut-o colonelul STOICA STEFAN, iar pe timpul 8.XI.1946 - 1.III.1947. conducerea a fost luată de către Dl.G-ral NEGREI ca președinte de Onoare, Col.STOICA rămânând ca presedinte activ si sef al Secției Militare P.N.T., Bucuresti.

Sectia a fost organizată pe trei subsectii:
Organizare - G-ral STOICA GRIGORE
Informatii - G-ral Col.DUMITRESCU C.
Judiciară - G-ral ZORZOR VASILE.

Sedințele aveau caracter public, anunțate prin ziare putând lua parte membrii oricărui partid.

Scopul sectiei era ca incadrându-se in Statutul P.N.T., să studieze propuneri si proecte de legi cu caracter militar care să servească ca un început de eventualitatea venirei la putere P.N.T., In ce priveste armata la inceput nu s'a putut concretiza nimic, deoarece nu se stia efectivul si randamentul ce va fi fixat prin Tratatul de Pace.

Ideea conducătoare era ca in viitoarea organizare a armatei să țină seamă de următoarele:

Eliminarea politicului din ărmată pentru a reveni la prestigiul pe care l-a avut Ostirea pe timpul Regelui Carol I. si a Regelui Ferdinand I.

- Introducerea unei doctrine românești prin studiul războielor pe care le-a dus Mircea cel Mare, Stefan cel Mare si Mihai Viteazul, precum si studiile publicate din ultimii 3o de ani de diferiți autori care au cerut mereu realizarea doctrinei românești luându-se bineinteles ca bază efectivele si armamentul ce ne-a fost fixat prin Tratatul de Pace.

./.

00135

La sectia Informaţii se făcea comentarea radiojurnalelor străine, de către Dl.Col.DUMITRESCU.

La Sectia Juridică s'a discutat vederile legii in raport cu cele noui in ce priveste. Legea Pozitiei ofiterilor si legea inaintărilor in armată.Aceste ce erau publicate in Codurile de Legi Hamargiu si C.Negulescu făcându-se propuneri diferite.

S'au tinut următoarele Conferinte:

Col.PANCU:	Cum s'ar putea păsi la Organizarea armatei tinându-se seama de doctrina românească.
Gral.NEGREI:	Scopurile si organizarea cercului Profesional Militar
Col.ZAMFIRESCU:	Propuneri de organizare,teoretice, deoarece nu se ştia efectivul ce îi va fi fixat de Tratatul de Pace.
G-ral ZORZOR:	Cadrul disponibil in lămurirea legilor.
Col.STOICA STEFAN:	Propuneri de organizare pe baza Tratatului de Pace.
Col.PANCU Gh.	Urbanistica Capitalei si Oastea.

Dela 1.III.1947,Dl.General NEGREI a dat dispozitii de incetarea oricărei activităţi a Cercului Prof.Militar:

Stiu că activitatea Cercului s'a desfiinţat in mod normal in spirit cinstit cetăţenesc fără nici un amestec deci afară activitatea limitându-se din cadrul statutului general al P.N.T.

In diminata de 9 .VIII.1947,s'a prezentat doi agenti dela Sigurantă care mi-au perchezitionat apartamentul si toate actele din casă.,după care m'au insotit ~~ax~~ la Siguranţă unde sunt si azi.

Aceasta este declaratia pe care o sustiu si o semnez propriu.

ss/Col.Rez.Gh.Pancu
str.Viitor Nr.31 Bucuresti

31 .VIII.1947.

1 - sept - 1947

00136

3 Copie V.Xi vol VI f 200-208

D E C L A R A T I E

==========================

Subsemnatul Colonel rezervă G.PANCU provenit din activitate,născut în Bucureşti la 10.II.1890,căsătorit fără copii,domiciliat în Bucureşti,Str.Viitor Nr.31,relativ la activitatea Cercului Profesional Militar P.N.T.-Maniu,din Capitală, declar următoarele :

Stiu că cercul a luat fiinţă,la începutul lunei Martie 1946,sub denumirea de secţia militară sub conducerea Colonelului Stoica Stefan şi că şedinţele se ţineau odată pe săptămână (obişnuit Vinerea)la Centrala Partidului,prin analogia cu secţiile militare ale celorlalte partide conduse de : Dl.General Ciupercă la P.N.L.-Tătărescu,Gl. Alinescu Barbu la P.N.P. ; Colonel Stoenescu Calistrat la P.N.L.Brătianu, etc.-

Subsemnatul am fost atras în această formaţiune de către personalitatea D-lui Colonel Stoica Stefan care ca Secretar General al Ministerului Inzestrărei,mi-a fost şef.-

Secretar al Secţiei iniţial a fost Colonelul Stoenescu C-tin din rezerva artileriei.-

Secţia s'a împărţit dela început în 3 subsecţiuni :

Organizare	General Stoica Grigore	(Art.)
	" Georgescu D-tru	(Inf.)
	Colonel Negulescu C-tin	(Inf.)
	" Leonescu	(Art.)
	" Mihai Ion	(Inf.)
	" Zamfirescu	(Inf.)
	Int.Gl. Vasilescu	(Int.)
	" Col.Safirescu	(Int.)
	" " Ionescu Aristide	(Int.)
	Vice Amiral Georgescu	
	General Gheorghiu Emil	
	Gl.Escadră Diculescu Achile	
	Lt.Col.Solomonescu	(Inf.)
	Colonel Mihai	(Inf.)
	" Cantea	(Inf.)
	" Racoveanu	(Cav.)

./.

Colonel Plesnilă N. (Cav.)
" Dimitropol Stefan (Cav).

şi alţii care au avut ulterior şi al căror nume îmi scapă.-

Misiunea acestei subsecţii era de a studia şi face propuneri de organizare a Armatei,ţinându-se seamă de efectivul şi armamentul ce ni se ca faixa prin Tratatul de Pace,având idei conducătoare :

a/. eliminarea politicului din armată spre a se reveni la prestigiul pe care l-a avut armata sub Regii Carol I şi Ferdinand I.-

b/. intronarea unei doctrine româneşti luându-se de bază războaiele lui Mircea cel Mare,Stefan cel Mare şi Mihai Viteazu revăzându-se toate publicaţiile autorilor militari care au preconizat în ultimii 30 ani,introducerea unei doctrine româneşti.- In legătură cu această organizare subsemnatul am fost primul care am prezentat propuneri pe care le-am expus secţiei.

Din cauză că nu apărase clauzele tratatului de pace (efective,armament)activitatea secţiei organizării a stagnat mai multă vreme.-

Au prezentat sugestii de organizare :
Inainte de apariţia tratatului de pace :
Colonel Pancu
Colonel Zamfirescu
După apariţia tratatului :
Colonel Stoica Stefan,verbal
" Leonescu, "
" Cantea D-tru,prin conferinţa sa, " Armare şi dezarmare.-

A rămas ca sub conducerea D-lui Gl.Stoika Grigore să studieze şi să facă propuneri de organizare,cari nu ştiu dacă se vor fi produs poate în şedinţele ân care eu n-am luat parte, subsemnatul activând obişnuit în secţia juridică,-
Sunt de părere ca fiecare să prezinte lucrările ce le-au făcut.-

Subsecţia Informaţii : Lt.Col.Dumitrescu C-tin(Inf.) şi Sublocot.Walter.- Se făcea comentarea Radio-Jurnalelor străine pentru informarea la zi a situaţiei internaţuinale.-
Când lipsea Lt.Col.Dumitrescu,le comunica Subl.Walter.-

Subsecţia Justiţiei : Gl.Zorzor V.(Jandarmi)

.//.

General Barbu V. (Jandarm).
" Polihroniade (Art.)
" Popescu (Geniu C.F.R.)
Vice Amiral Georgescu
Colonel Dumitrescu Sergiu (Art.)
" Mihăilescu (Geniu)
" Dumitrescu (Geniu)
" Apostolescu (Artilerie)
" Pancu Gh. (Inf.)

Maior Fetecău şi alţii al căror nume îmi scapă ; frecvenţa neregulată, fiecare după posibilităţi veneau la convocaţiile care se făceau prin ziare.-

La această subsecţie s'a lucrat la propuneri pentru Proectul de lege al poziţiei ofiţerilor şi proectul de lege asupra înaintărilor în armată făcându-se adnotări la vechile legi din codul Hamangiu şi colecţia de legi militare (broşuri Col.C.Negulescu).-

Numărul membrilor cercului a crescut odată cu deblocarea (luna August) când secţia militară s'a transformat în Cercul Profesional Militar pentru a se încadra în statutul activând însă tot ca secţie, până la finelelunei Octombrie şi începutul lui Noembrie, când Dl.General Negrei a fost numit preşedinte de onoare al Cerc.Prof.Militar, Colonelul Stoica rămânând ca preşedinte activ al secţiei pe Capitală.-

Dl. General Negrei a expus dorinţa Centrului Partidului ca Cercul Profesional Militar să fie extins pe toată ţara.-

Stiu că a răspuns : Tulcea, Iaşi, Ploeşti, Brăila, Timişoara sau Aradul iar la Bucureşti au fost numiţi de Dl. Col.Stoica, 4 şefi de sectoare corespunzătoare celor 4 sectoare politice.-

Dl.General Negrei a mai cerut ca pentru fiecare armă să fie fixată persoana care să expue nevoile armei, în lucrările cercului, hotărându-se ca cel mai vechi în grad să reprezinte arma astfel : Inf.General Georgescu D-tru
Cav.Colonel Cantea
Art.General Stoica
Geniu : General Popescu (C.F.R.)
Marina : Vice Amiral Georgescu
Aviaţia : General Diculescu Achile şi Gheorghiu Ermil

./.

După alegeri la una din şedinţe a luat parte, după ce vizitase şi alte cercuri profesionale, Dl. Mihalache care timp de 1 ceas şi jumătate a expus dorinţele Partidului în general şi în special ce doresc dela Cercul Profesional Militar şi anume : studii şi puncte pentru organizarea armatei ţinându-se sema de efectivele şi armamentul făcut prin tratate şi că noi nu putem avea decât o armată de apărare impusă de situaţia geografică a ţărei, că am fost şi sunten încă săraci şi că trebue să ţinem seamă de specificul românesc care singur a putut birui pe duşmani pe timpurile lui Mircea, Stefan cel Mare, şi Mihai Viteazul, iar în ce priveşte organizarea Cercului Profesional Militar aşa cum s'a făcut, o crede realizabilă, rămânând alături de Centrală numai ofiţerii din Bucureşti, urmând ca cei din judeţe să se organizeze pe judeţe, în paralel cu organizaţiile politice locale, insistând ca activitatea cercurilor profesionale judeţene să fie împletită cu activitatea politică locală, urmând ca legătura cu centrul să fie făcută prin organizarea judeţelor respective, iar la Bucureşti a cerut să fie numit comand de sectoare în cadrul celor 4 sectoare politice (Negru, Albastru, Roşu şi Galben) urmând ca noile înscrieri în Cercul Profesional Militar să se facă prin aceşti comandanţi de sectoare care urma să îngrijească de înscrierea a cât mai mulţi membrii din sectorul respectiv care în felul acesta deveneau şi membrii de partid, nu numai membrii ai secţiei militare cum a fost până în prezent.-

Ca încheere Dl. Mihalache, a spus că partidul este foarte mulţumit moralmente de rezultatul alegerilor căci numai din faptul că este situat imediat după guvern, cu toate că s'a făcut ce s'a făcut ca să i se diminueze puterea şi că tăria partidului Naţional Tărănesc nu reprezintă persoanele D-lor Maniu şi Mihalache ci însuşi structurii naturale a acestui partid care se bazează pe procentul de 85 % ţărani care sunt legaţi de bucata de pământ ce le aparţine şi de aversiunea pe care în general ţăranul român o are faţă de colhoz şi făcând o privire în trecutul politic al Tării a spus că toate partidele constitueşte în urma unor conjuncturi politice de moment, au dispărut dând de exemplu : Averescu, Iorga, Armand Călinescu, Legionarii şi Dictaturile şi credinţa ce este că şi de aci înainte toate formaţiunile care nu au la bază structura partidului ţărănesc în plină coaliţie, nu vor putea rezista

partidului nostru.- I-

In concluzie Dl.Mihalache a spus că are credinţa că în curând situaţia politică ce va izvorâ prin aplicarea ~~txx~~ tratatelor de pace,va impune noui alegeri din care partidul ţărănesc va fi adus la putere şi că deci nu persoanele lui Maniu şi Mihalache,reprezintă linia partidului ci însuşi structura lui.-

La această şedinţă/Dl. Mihalache a venit însoţit de încă 4 persoane,dela conducerea partidului,printre care am recunoscut pe Dl.Zane şi pe Dl.Popescu Botoşani care participase la o şedinţă anterioară la secţia militară,ca delegat al D-lui Mihalache,fiind unul dintre secretarii săi,iar după terminarea şedinţei au plecat împreună.-

In lunile Ianuarie şi Februarie 1947,şedinţele au urmat regulat săptămânal conform publicaţiilor apărute în ziarul " Dreptatea " şi Vinerile p.m. la Centrală.-

După 1 Martie 1947, a încetat activitatea oficială a Cercului Profesional Militar în urma ordinului D-lui General Negrei de a nu se mai ţine şedinţe.-

Aceasta este declaraţia pe care o susţin şi om semnez propriu nesilit de nimeni.-

ss/.Col.rez.G.PANCU

Str. Viitor Nr.61 Bucureşti

1 Septembrie 1947

5-Sept. 1945

00141

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel rez. Pancu N.Gh. în continuarea declaraţiei date, declar:

1). Stiu că dl.general Negrei a fost din arma artileriei mai mult utilizat în activitate ca ofiţer tehnic ca unul ce urmase Politehnica la Paris.

Deasemenea ştiu că intrase în viaţa politică imediat ce a ieşit la pensie, activând în partidul N.T. şi se vorbea că într'o campanie electorală ar fi ucis un ţăran, fapt pentru care ar fi fost judecat şi achitat fiind considerat în legitimă apărare.

Nu l-am cunoscut personal decât în Noemvrie 1946, când s'a prezentat şi a luat conducerea cercului profesional militar al P.N.T. când ne-a spus că este un vechiu luptător al P.N.T. şi că a fost şeful organizaţiei P.N.T. a jud.Vaslui şi că are mandat din partea partidului să ia conducerea cercului prof.militar, că împărtăşeşte organizarea pe 3 subsecţii de sub conducerea Col.Stoica, dar că doreşte ca secţia să devie Cercul Prof.militar vizitat de conducerea partidului adică organizarea Cerc.Prof.Militar să se extindă pe toată ţara.

După alegeri, cu ocazia vizitei Dlui Mihalache, dl.General Negrei a făcut la începutul şedinţei o expunere a organizărei Cerc.Prof.militar, în prezenţa dlui Mihalache, conchizând că acest cerc prof.militar şi va împleti şi suprapune activitatea cu sectoarele politice ale P.N.T. judeţene, că va propune organizarea armatei pe bază de doctrină românească, ţinându-se seama de efectul fixat prin tratatul de pace şi că în eventualitatea venirei la putere a P.N.T. se va face eforturi mari ca politica să fie scoasă din armată.

Alte expuneri personale, nu îmi amintesc ca să mai fi făcut dl.Gl Negrei, decât conducerea normală a şedinţelor până la circa 1 Martie 1947 când a dat dispoziţii că şedinţele se suspendă sine die.

./.

Aceste afirmaţiuni le fac, întrucât subsemnatul am participat la şedinţe în mod sporadic, fiind absorbit zilnic de serviciu ce l-am avut la Soc.Astra Română ca şef al Secţiei M.O.N.T.

2). Pe dl.Colonel Stoica Stefan, ştiu că şi-a dat dimisia din armată când era Lt.Colonel şi că ulterior a fost avansat Col.de rez.

Nu l-am cunoscut personal decât la 1 Aprilie 1943, când subsemnatul am fost mutat în Min.Inzestrării ca şef al Serv.Statistic, iar Dsa îndeplinea funcţia de secretar general al acelui minister, având-l ca şef până la 4 Oct. 1944 când am ieşit la pensie.

Dela această dată nu l-am mai văzut până la 1 Martie 1946, subsemnatul fiind angajat de Soc.Astra Română,ca şef al Secţ.M.O.N.T. iar Dsa a trecut la Soc.Metrom.

Cam la 1 Martie 1946, fiind chemat la telefon, mi-a spus că i s'a încredinţat conducerea secţiei militare a P.N.T. şi că s'a gândit să-şi ia colaboratori elemente pe care ne cunoaşte bine din activitate şi că să venim în Str.Clemanceau la centrala P.N.T., fiind considerat la acea vreme ca cel mai numeros şi eventual partid de guvernământ.

Subsemnatul,până la acea dată nu făcusem nici un fel de politică şi fiind atras de personalitatea dlui colonel Stoica ştiindu-l ca om întreg, serios şi limpede în toată activitatea sa pe timpul cât a funcţionat ca secretar general al Ministerului Inzestrării, am acceptat colaborarea.

De la primul contact, ne-a spus că dânsul este un vechi adept al P.N.T. de când a ieşit din cadrele şcolare a le armatei şi că de atunci a fost onorat de încrederea dlui Maniu pe care-l vizita des.

3).Pe dl.general Stoica Gr. ştiu că provine din activitatea artileriei dar nu am lucrat niciodată în serviciu şi nu l-am cunoscut personal decât când a apărut la P.N.T. ca şef al secţiei organizare, când a declarat că recomandările pe care le-am făcut eu de a se studia diferitele publicaţii în legătură cu introducerea unei doctrine româneşti de armată, sunt foarte importante şi le-a recomandat membrilor subsecţiei pentru a le lua în studii.

./.

00143

Mai ştiu că era considerat ca un agent de legătură între Direcţia P.N.T. şi secţia militară.

4). Pe dl.general Zorzor Vasile, îl cunosc bine fiind o promoţie înaintea mea (1911), în urma infanteriei. Luându-şi licenţa şi doctoratul în drept a trecut cu gradul de ~~jandarm~~ căpitan în jandarmerie, unde şi-a luat gradele la alegere.

Stiu că este nepot al dlui general Negrei şi că a fost cununat de către răposatul general Piki Vasiliu.

Nu cunosc motivele pentru care în 1942 sau 1943 a fost trecut în retragere din oficiu de către chiar general Piki Vasiliu.

Colonelul Stoica şi general Zorzor fiind aceia care cunoscându-mi bine activitatea pe timpul cât am fost ofiţer activ m'au rugat să îndeplinesc funcţia de secretar la secţia juridică.

Generalul Zorzor a condus propunerile şi discuţiile la secţia juridică, fiind indicat prin pregătirea sa (doctor în drept) şi avocat pe la Curţile Marţiale.

Era foarte nemulţumit că a fost scos din armată deoarece spera că va ajunge Inspector al Jandarmeriei.

5). Pe dl.General Barbu N. nu l-am cunoscut personal decât prin participările la secţia juridică.

Stiu că este Ardelean şi spunea că este un ~~vechi~~ vechi cunoscut al dlui Maniu, fiind dintr'un sat aproape de acel al dlui Maniu şi că avea acces la dânsul oricând.

6). Pe dl.Col.Stătescu, ştiu că este provenit din activitatea artileriei şi nu l-am cunoscut decât la Cerc. Prof.Militar, când a fost numit ca şef al sectorului IV. Negru.

Mi-a declarat odată că a fost câţiva ani adjutant al dlui general Negrei. Stiu că se oferise să îndeplinească şi funcţia de casier al C.Prof.Militar.

7). Pe Cpt.Zaharia, nu l'am cunoscut nici din activitate, iar în secţia militară P.N.T., ştiu numai că a fost ales în comitet, cu ocazia alegerei.

Nu,ştiu din ce armă a făcut şi nici sub ce formă a eşit din cadrele active ale armatei.

./.

8). Dl.Col.Solomonescu Dumitru (Inf.) ştiu că a ieşit normal pentru limită de vârstă.

In secţia militară P.N.T. a contat în secţia organizărei şi spunea că este şeful unei circumscripţiuni politice (mi se pare 28 sau 29) din Bucureşti.

9). Colonel rez.Stoenescu Ctin din Artilerie. A îndeplinit funcţia de secretar al Cerc.Prof.Mil. şi citea ordinea de zi a şedinţelor.

Cu ocazia alegerilor, m'a întrebat telefonic dacă vreau să fiu delegat la urne din partea secţiei militare, fapt ce am refuzat.

Stiu că cu ocazia ajutorului alimentar american, a însoţit un tren de ajutoare în Moldova, pe Valea Trotuşului fiind numit de către Crucea Roşie.

10). Colonel rez. Plesnilă N. (Cavalerie) ştiu că a ieşit la pensie cu gradul de Lt.Col., că a fost avansat colonel în rezervă, anul trecut.

S'a oferit că ar avea un nepot prin care ar putea furniza informaţiuni asupra armatelor americane şi engleze, dar la şedinţa următoare a spus că nu poate să procure nimic deoarece în starea de provizorat al relaţiunilor diplomatice nici dela Statul Major nici dela Legaţiunile streine nu se pot obţine relaţii asupra organizărei armatelor.

11). Imi mai reamintesc că la începutul şedinţelor, înainte de alegeri, s'a prezentat un colonel de artilerie îmbrăcat în uniformă, cu accent străin lax vorbă (ne-a spus însă că este bucovinean neaoş).

Acest ofiţer, care ni s'a oferit să furnizeze date asupra organizării armatelor străine, ca unul ce era ofiţer de Stat Major, în acel moment demisionat din armată însă fără a i se fi primi până atunci dimisia, s'a prezentat şedinţa viitoare, fără însă a aduce materialul promis, iar pe de altă parte manifestându-şi nemulţumirea că nu i s'a încredinţat conducerea secţiei de organizare, faţă de colonelul Stoica Stefan, care iar fi promis că îi încredinţează conducerea secţiei organizărei, la care col onelul Stoica Stefan ia răspuns că să-l scuze dar prezentându-se ofiţeri

./.

generali şi colonei mult mai vechi decât el, este nevoit să încre inţeze secţia unui general, totuşi chestiunea rămâne deschisă fiind în funcţiune de aportul ce l-ar aduce în secţie, ulterior.

Aceasta este declaraţia pe care o semnez.

ss. Colonel rez.G.Pancu.

3 Septemvrie 1947.

VI

Copie Ozli vol VI f 209-215 4. Sept 1947

00146

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel rez.Pancu N.Gh., în continuarea declarației anterioare, declar :

Cu ocazia vizitei dlui Mihalache la Cerc.Prof. Militar, ședința a fost deschisă de către Dl.General Negrei, care pe scurt, citind după însemnări a declarat: " Cerc.Prof.Militar al P.N.T., a fost organizat pe baza Statutelor P.N.T., și că în acest scop și-a întocmit un regulament de funcționare pe care l-a înaintat Direcției P.N.T. A insistat asupra organizărei pe sectoare adresându-se tineretului ca să facă cât mai mulți prozeliți și ca fiecare județ să-și organizeze cercurile prof.locale și să activeze paralel cu organizările politice județene, căutându-se ca Centrul să obție cât mai multe știri și informații prin aceste organizări județene, arătând că s'a dat deja instrucțiuni Colonelului Stoica Stefan pentru a se face publicații prin ziar, ca Cerc.prof.mil. să se organizeze pe județe și să se căznească a obține cât mai multe informațiuni de la județe.

După aceea, dl.general Negrei, a dat cuvânt[ul] dlui colonel Stoica Stefan, care și-a desvoltat verba[l] conferința sa, "Armata de mâine", spunând în rezumat ur[]mătoarele:

In organizarea armatei de mâine trebue să se [] ție seamă de următoarele criterii:

1). Eliminarea politicului din armată,

2). Organizarea pe bază de doctrină românească[] care s'a preconizat de decenii de diferiți autori mili[] dar care nu s'a înfăptuit până acum.

3). Trebue să se ție seamă neapărat de efec[] și armamentul fixat prin Tratatul de Pace (circa 150[] manei).

4). Pentrucă s'ar putea întâmpla ca contin[]

./.

M.C.

anual să depăşească acest efectiv noi fiind o ţară excedentară în naşteri, trebue să ne gândim cum s'ar putea preda instrucţie intregului contingent ajungând la concluzia că forma cea mai nimerită ar fi fost premilităria, în forma în care această organizare a mai funcţionat.

5). Armata propriu zisă să fie formată numai din sâmburele combatant. Ofiţeri şi reangajaţi asimilaţi să nu mai existe:

- Jandarmeria să treacă la Ministerul de Interne.
- Intendenţa şi administraţia la Ministerul Economiei Naţionale.
- Medicii, la Ministerul Sănătăţii.
- Să nu existe ofiţer sau reangajat în armată fără comandă de unitate.
- Recrutarea ofiţerilor să se facă numai din absolvenţii de liceu (militare şi civile). Recrutarea subofiţerilor numai din absolvenţi a 4 clase gimnaziale.

In fine înfiinţarea unui corp tehnic militar format din ofiţeri din toate armele, nu după cum a fost până acum, format mai mult numai din artilerişti şi genişti.

Totul bineînţeles încadrat în efectivul şi armamentul fixat prin tratatul de pace.

In ce priveşte înaintările, să se suprime sistemul alegerilor, rămânând numai înaintarea la vechime.

La fiecare grad, (ofiţer sau reangajat) examen.

Cel văzut la examen, să fie mutat la altă unitate, acordându-i-se un an de încercare.

Cei reuşiţi avansaţi odată toată promoţia.

Dacă numărul reuşiţilor întrecea unităţile disponibile la cei care prisoseau, Statul să le asigure func[ţii] echivalente gradului şi prestigiului ce îl aveau în arma[tă] în toate instituţiile şi marile întreprinderi din ţară.

In sfârşit întreţinerea din ţară a unor fabric[i] de armament şi muniţiuni care să asigure dotarea armat[ei] în mod unic, pentru a se evita împestriţarea în armam[ent] ce a fost mai înainte, iar organizarea industrială a [...] să fie astfel făcută, încât să se poată păşi repede d[in] starea de pace, la starea de război şi invers, fără a [...]

face perturbări mari în economia generală a Țării.

După această expunere verbală a colonelului Stoica Ștefan dl.General Negrei s'a exprimat ca această expunere pe care dânsul o consideră valoroasă, să o puie pe hârtie și să o încredințeze și dumnealui, la care col. Stoica a răspuns că se va căzni să satisfacă această dorință a dlui Președinte.

După aceasta a urmat expunerea dlui Mihalache care a vorbit circa 1 1/2 oră, rezumatul acestei expuneri l-am făcut într'o declarație anterioară.

Subsemnatul nu știu ce s'a făcut cu proectul expus de către dl.Colonel Stoica, și dacă acest proect s'a predat sau nu dlui Gl Negrei, știu numai că mi s'a predat de către dl.General Zorzor regulamentul Cerc.Prof. militar, la o ședință anterioară, pentru a-l preda secretarului (Col.Stoenescu) care l-a înaintat prin dl.general Stoica, Direcției Partidului, iar un exemplar a rămas la secretarul Cerc.Profesional pentru a fi pus la dosarul Cercului Prof.militar.

Cu această ocaziune îmi reamintesc că cineva a făcut o glumă spunând " Ă ! acum ar fi bine ca acest regulament să-l vadă și un profesor de limba română" la care dl.Zorzor a spus, râzând : "Ai fost bine ! vasăzică un colonel Stoica, autor de lucrări, eu doctor în drept și Pancu vechi autor de lucrări nu suntem în stare să formulăm un regulament ca acesta fără cenzura unui profesor de limba română; totuși dacă țineți morțiș vă pot aduce aci pe dl. Papadopol profesor de limba română al copiilor mei dela liceu ".

Mai știu că odată cu arestarea dlui gl Negrei, s'a făcut descindere acasă și la gl.Zorzor care nefiind găsit, i s'a ridicat servitoarea și mașina de scris pe care gl Zorzor o avea proprietate, dânsul având și birou de avocatură acasă.

Susțin că toți cei care au ținut conferințe la cercul prof.militar și pe cari i-am arătat într'o declarație anterioară și le-au întocmit personal, venind cu ele scrise, minus col.Stoica care a ținut-o verbal și că un exemplar trebue să fie la Secretariatul Cerc.

Prof.Militar. Declar,susţin şi semnez.

ss.Colonel rez. G.Pancu.

4 Septemvrie 1947.

4. sept 1947

00150

DECLARATIE

Subsemnatul Col.Rez. G.PANCU, în continuarea declaraţiunilor anterioare, declar:

Mi-am reamintit că, Colonelul care s'a oferit ca sp procure date referitoare la organizarea armatelor străine, în vederea propunerilor de viitoare organizare a armatei noastre, se numeşte Galin.

Că acest lucru s'a petrecut în sala mică de la sediul P.N.T. în Strada Clemanceau, la una din primele şedinşe ale secţiei militare condusă de Dl. Col. Stoica.

Că, cu această ocaziune a avut loc un dialog între Dl.Col.Stoica şi Dl.Col.Galin din care reeşea că acesta se aştepta ca să fie numit şef al subsecţiei organizărei.-

Că Dl.Col Stoica i-a răspuns că faţă de numărul mare de Generali şi Colonei mai vechi şi mai bătrâni care sunt în sală nu ştie pe cine îl va desemna ca şef al subsecţiei organizărei.-

Declar şi susţin propriu şi semnez nesilit de nimeni.-

ss. Colonel rez.G.Pancu

Bucureşti, 4 Septembrie 1947.

E.F.

II

4. sept. 1947

00151

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel rez. Pancu N.Gh. în continuarea declarației date, declar:

1). Stiu că dl.general Negrei a fost din arma artileriei mai mult utilizat în activitate ca ofițer tehnic ca unul ce urmase Politehnica la Paris.

Deasemenea știu că intrase în viața politică imediat ce a ieșit la pensie, activând în partidul N.T. și se vorbea că într'o campanie electorală ar fi ucis un țăran, fapt pentru care ar fi fost judecat și achitat fiind considerat în legitimă apărare.

Nu l-am cunoscut personal decât în Noemvrie 1946, când s'a prezentat și a luat conducerea cercului profesional militar al P.N.T. când ne-a spus că este un vechiu luptător al P.N.T. și că a fost șeful organizației P.N.T. a jud.Vaslui și că are mandat din partea partidului să ia conducerea cercului prof.militar, că împărtășește organizarea pe 3 subsecții de sub conducerea Col.Stoica, dar că dorește ca secția să devie Cercul Prof.militar vizitat de conducerea partidului adică organizarea Cerc.Prof.Militar să se extindă pe toată țara.

După alegeri, cu ocazia vizitei Dlui Mihalache, dl.General Negrei a făcut la începutul ședinței o expunere a organizărei Cerc.Prof.militar, în prezența dlui Mihalache, conchizând că acest cerc prof.militar și va împleti și suprapune activitatea cu sectoarele politice ale P.N.T. județene, că va propune organizarea armatei pe bază de doctrină românească, ținându-se seama de efectu fixat prin tratatul de pace și că în eventualitatea venirei la putere a P.N.T. se va face eforturi mari ca politica să fie scoasă din armată.

Alte expuneri personale, nu îmi amintesc ca să mai fi făcut dl.Gl Negrei, decât conducerea normală a ședințelor până la circa 1 Martie 1947 când a dat dispoziții că ședințele se suspendă sine die.

M.C. ./.

Aceste afirmaţiuni le fac, întrucât subsemnatul am participat la şedinţe în mod sporadic, fiind absorbit zilnic de serviciu ce l-am avut la Soc.Astra Română ca şef al Secţiei M.O.N.T.

2). Pe dl.Colonel Stoica Stefan, ştiu că şi-a dat dimisia din armată când era Lt.Colonel şi că ulterior a fost avansat Col.de rez.

Nu l-am cunoscut personal decât la 1 Aprilie 1943, când subsemnatul am fost mutat în Min.Inzestrării ca şef al Serv.Statistic, iar Dsa îndeplinea funcţia de secretar general al acelui minister, avându-l ca şef până la 4 Oct. 1944 când am ieşit la pensie.

Dela această dată nu l-am mai văzut până la 1 Martie 1946, subsemnatul fiind angajat de Soc.Astra Română,ca şef al Secţ.M.O.N.T. iar Dsa a trecut la Soc.Metrom.

Cam la 1 Martie 1946, fiind chemat la telefon, mi-a spus că i s'a încredinţat conducerea secţiei militare a P.N.T. şi că s'a gândit să-şi ia colaboratori elemente pe care ne cunoaşte bine din activitate şi că să venim în Str.Clemanceau la centrala P.N.T., fiind considerat la acea vreme ca cel mai numeros şi eventual partid de guvernământ.

Subsemnatul,până la acea dată nu făcusem nici un fel de politică şi fiind atras de personalitatea dlui colonel Stoica ştiindu-l ca om întreg, serios şi limpede în toată activitatea sa pe timpul cât a funcţionat ca secretar general al Ministerului Inzestrării, am acceptat colaborarea.

De la primul contact, ne-a spus că dânsul este un vechi adept al P.N.T. de când a ieşit din cadrele şcolare ale armatei şi că de atunci a fost onorat de încrederea dlui Maniu pe care-l vizita des.

3).Pe dl.general Stoica Gr. ştiu că provine din activitatea artileriei dar nu am lucrat niciodată în serviciu şi nu l-am cunoscut personal decât când a apărut la P.N.T. ca şef al secţiei organizare, când a declarat că recomendările pe care le-am făcut eu de a se studia diferitele publicaţii în legătură cu introducerea unei doctrine româneşti de armată, sunt foarte importante şi le-a recomandat membrilor subsecţiei pentru a le lua în studii.

./.

Mai ştiu că era considerat ca un agent de legătură între Direcţia P.N.T. şi secţia militară.

4). Pe dl.general Zorzor Vasile, îl cunosc bine fiind o promoţie înaintea mea (1911), în urma infanteriei. Luându-şi licenţa şi doctoratul în drept a trecut cu gradu de căpitan în jandarmerie, unde şi-a luat gradele la alegere.

Stiu că este nepot al dlui general Negrei şi că a fost cununat de către răposatul general Piki Vasiliu.

Nu cunosc motivele pentru care în 1942 sau 1943 a fost trecut în retragere din oficiu de către chiar general Piki Vasiliu.

Colonelul Stoica şi general Zorzor fiind aceia care cunoscându-mi bine activitatea pe timpul cât am fost ofiţer activ m'au rugat să îndeplinesc funcţia de secretar la secţia juridică.

Generalul Zorzor a condus propunerile şi discuţiile la secţia juridică, fiind indicat prin pregătirea sa (doctor în drept) şi avocat pe la Curţile Marţiale.

Era foarte nemulţumit că a fost scos din armată deoarece spera că va ajunge Inspector al Jandarmeriei.

5). Pe dl.General Barbu N. nu l-am cunoscut personal decât prin participările la secţia juridică.

Stiu că este Ardelean şi spunea că este un vechi cunoscut al dlui Maniu, fiind dintr'un sat aproape de acel al dlui Maniu şi că avea acces la dânsul oricând.

6). Pe dl.Col.Stătescu, ştiu că este provenit din activitatea artileriei şi nu l-am cunoscut decât la Cerc. Prof.Militar, când a fost numit ca şef al sectorului IV. Negru.

Mi-a declarat odată că a fost câţiva ani adjutant al dlui general Negrei. Stiu că se oferise să îndeplinească şi funcţia de casier al C.Prof.Militar.

7). Pe Cpt.Zaharia, nu l'am cunoscut nici din activitate, iar în secţia militară P.N.T., ştiu numai că a fost ales în comitet, cu ocazia alegerei.

Nu,ştiu din ce armă a făcut şi nici sub ce formă a eşit din cadrele active ale armatei.

./.

8). Dl.Col.Solomonescu Dumitru (Inf.) ştiu că a ieşit normal pentru limită de vârstă.

In secţia militară P.N.T. a contat în secţia organizărei şi spunea că este şeful unei circumscripţiuni politice (mi se pare 28 sau 29) din Bucureşti.

9). Colonel rez.Stoenescu Ctin din Artilerie. A îndeplinit funcţia de secretar al Cerc.Prof.Mil. şi citea ordinea de zi a şedinţelor.

Cu ocazia alegerilor, m'a întrebat telefonic dacă vreau să fiu delegat la urne din partea secţiei militare, fapt ce am refuzat.

Stiu că cu ocazia ajutorului alimentar american, a însoţit un tren de ajutoare în Moldova, pe Valea Trotuşului fiind numit de către Crucea Roşie.

10). Colonel rez. Plesnilă N. (Cavalerie) ştiu că a ieşit la pensie cu gradul de Lt.Col., că a fost avansat colonel în rezervă, anul trecut.

S'a oferit că ar avea un nepot prin care ar putea furniza informaţiuni asupra armatelor americane şi engleze, dar la şedinţa următoare a spus că nu poate să procure nimic deoarece în starea de provizorat al relaţiunilor diplomatice nici dela Statul Major nici dela Legaţiunile streine nu se pot obţine relaţii asupra organizărei armatelor.

11). Imi mai reamintesc că la începutul şedinţelor înainte de alegeri, s'a prezentat un colonel de artilerie îmbrăcat în uniformă, cu accent străin lax vorbă (ne-a spus însă că este bucovinean neaoş).

Acest ofiţer, care ni s'a oferit să furnizeze date asupra organizării armatelor străine, ca unul ce era ofiţer de Stat Major, în acel moment demisionat din armată însă fără a i se fi primi până atunci dimisia, s'a prezentat şedinţa viitoare, fără însă a aduce materialul promis, iar pe de altă parte manifestându-şi nemulţumirea că nu i s'a încredinţat conducerea secţiei de organizare, faţă de colonelul Stoica Stefan, care iar fi promis că îi încredinţează conducerea secţiei organizărei, la care col onelul Stoica Stefan ia răspuns că să-l scuze dar prezentându-se ofiţeri

generali şi colonei mult mai vechi decât el, este nevoit să încre inţeze secţia unui general, totuşi chestiunea rămâ ne deschisă fiind în funcţiune de aportul ce l-ar aduce în secţie, ulterior.

Aceasta este declaraţia pe care o semnez.

ss. Colonel rez.G.Pancu.

3 Septemvrie 1947.

4. sept. 947

00156

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Col.Rez. G.PANCU, în continuarea declaraţiunilor anterioare, declar:

Mi-am reamintit că, Colonelul care s'a oferit ca sp procure date referitoare la organizarea armatelor străine, în vederea propunerilor de viitoare organizare a armatei noastre, se numeşte Galin.

Că acest lucru s'a petrecut în sala mică de la sediul P.N.T. în Strada Clemanceau, la una din primele şedinţe ale secţiei militare condusă de Dl. Col. Stoica.

Că, cu această ocaziune a avut loc un dialog între Dl.Col.Stoica şi Dl.Col.Galin din care reeşea că acesta se aştepta ca să fie numit şef al subsecţiei organizărei.-

Că Dl.Col Stoica i-a răspuns că faţă de numărul mare de Generali şi Colonei mai vechi şi mai bătrâni care sunt în sală nu ştie pe cine îl va desemna ca şef al subsecţiei organizărei.-

Declar şi susţin propriu şi semnez nesilit de nimeni.-

ss. Colonel rez.G.Pancu

Bucureşti, 4 Septembrie 1947.

E.F.

19-Sept-1947

00157

D E C L A R A T I E

Subsemnatul EVA LUCA, gardian public din Corpul Gardienilor Bucuresti din Comp.6 în continuarea cercetărilor mai declar următoarele:

Imi mențn declarația anterioară prin care recunoştiam că am predat partidului Național-Țărănesc prin numitul COPOSU 2-3 note informative referitoare la starea de spirit şi la situația politică din Corpul Gardienilor Publici.-

Aceste note informative le-am predat personal numitului COPOSU iar 1/ una/ prin gardianul GIURCA SFLOREA.

Mai adaug că din rea voință am omis să declar până în prezent că am mai predat numitului COPOSU încă trei note informative care îmi proveneau astfel urmând să controlez pe gardianul Nicolae Ilie, ce se afla în post la domicilitul lui Iuliu Maniu din Str.Cristian Tell si negăsind pe gardian prezent deoarece acesta era trimis cu Iuliu Maniu, pe care, comform ordinelor îl insoțeam în oraş. Primeam plicul in care se afla nota informativă în carnetul de inspectie al gardianului Nicolae Ilie.

Acest carnet de inspectie se afla în permanentă la poarta domiciliului lui Iuliu Maniu în care gardianul venea şi găsea plicul cu nota informativă, -îl preda lui Coposu.

Declar sustin si semnez propriu.

ss/Gard.P.Eva Luca.

19 Sept.1947

Copie Dosar vol VI f 216-217 20. Sept 1947

00158

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Col.rez. GH.PANCU, în continuarea declaraţiilor anterioare declar:

Stiu că în afară şedinţelor săptămânale ce se ţineau în Str. Clemenceau (la sediul centralei partidului comitetul cercului profesional militar a ţinut câteva şedinţe la Dl.General Negrei, acasă, iar câteva şedinţe s'au ţinut în biroul Dlui Col.Stoika la "METROM" convocate de el personal, sub motivul că sălile din str.Clemenceau erau ocupate de adunarea celorlalte cercuri profesionale.

Cu ocazia vizitei făcută de Dl. Mihalache, dânsul s'a arătat mulţumit de activitatea secţiei militare, mulţumind Dlui General Negrei şi cerând ca aceasta activitate să nu se desfăşoare numai în birou ci să se activeze şi în teren, împlătindu-se cu activitatea politică.

In ceeace priveşte ideile expuse de Dl.Col.Stoik in conferinţa sa "Armata de mâine" ţinută verbal, şi care a fost cerută să fie predată în scris Dlui Gen. Negrei, idei ce s'au concretizat într'un plan general de organizarea al armatei elaborat de către Dl.Gen. Stoika Grigore, corespund în parte cu cele declarate de mine anterior în plus recrutarea cadrelor (ofiţeri şi reangajaţi) comparaţia fiindu-se făcută cu armata germană care pe lângă comandanţi tactici aveau organe administrative deosebite, iar cân ce priveşte subofiţerii, toţi aveau la baza şcoli echivalente unui gimnaziu.

Aceasta este declaraţia pe care o susţin şi semnez propriu.

ss.Colonel Rez.Gh.Pancu.

Bucureşti, 20.IX.1947.

21 sept. - 1947

Copie Dosar Vol VI f 218-221.

000159

D E C L A R A T I E

Subsemnatul colonel rezervă G. PNACU recapitulând declarațiile date anterior în continuare declar :

Nu am făcut niciodată politică.-

Nu am fost membru al P.N.T.

Eşit din armată la 4 X. 1944, prin limită de vârstă.-

Din Martie 1946, am activat în mod sporadic, în secția militară a P.N.T. din îndemnul col. STOIKA, ca secretar al subsecției juridice. Am făcut o comunicare, despre " cum s'ar putea păşi la organizarea armatei ţinându-se seama de doctrina românească, scopul în care a indicat toate publicațiile apărute în ultimi 30 de ani în revistele militare prin care se vorbeşte despre doctrina românească".

Am ţinut o conferință despre : Urbanisticea Capitalei şi amenajarea pieţelor sale, citându-le din studiile mele urbanistice, publicate în ziar.-

La începutul lunei Martie 1946, a luat ființă secția militară sub conducerea colonelului STOIKA STEFAN, având ca secretar pe col. STOENESCU CONSTANTIN.-

Secția era compusă din 3 subsectii:

1.- Organizare sub conducerea generalului STOIKA

2.- Informații sub conducerea lt. col. DUMITRESC

3.- Justiției sub conducerea geralului ZORZOR V.

Scopul urmărit de secția militară, era să studieze şi să facă propuneri în legătură cu diferite proecte de legi militare care să servească ca un început, pentru a nu surprinde P.N.T. nepregătit la momentul oportun / dec. 31 VIII 194

Prin Octombrie 1946, s'a făcut alegerea comitetului, dl general NEGREI a fost ales preşedinte al secției militare P.N.T,

Stiu că a luat ființe secții militare şi în oraşele : BRAILA, TIMISOARA, PLOESTI, TULCEA, IASI şi VASLUI.-

./.

iar la Bucuresti au fost desemnaţi, 4 şefi de sectoare corespunzători sectoarelor politice.-

Dl. general NEGREI, a numit reprezentanţi, pe arme.

Cu ocazia, vizitei făcute de domnul MIHALACHE la secţia militară, în rezumat a spus următoarele :

Secţia militară din Bucuresti să rămână numai pe capitală, iar prin sectoarele politice să treacă la captarea militarilor mai întâi ca membri ai partidului şi apoi ai secţiei militare.-

La toate organizaţiile judeţene din ţară să se formeze şi secţii militare care să colaboreze cu acestea.-

In continuare a spus că în propunerile sale secţia militară ar fi fost bine să ţină seama de organizarea armatei judeţene, aplicată specificului romănesc, pentru a se putea ajunge ca fiecare bun român să aibă arma şi raniţa sa pentru a fi gata la chemarea ţării"

Tăria P.N.Ţ. nu o constituie persoanele lui MANIU şi MIHALACHE ci ţăranul român care reprezintă 85 % din populaţia ţării şi care are aversiune faţă de colhoz, fiind legat mult de pământ.-/ vezi dec. din 1 IX.1947/.-

Deschiderea şedinţei, cu ocazia vizitei dlui MIHALACHE a fost făcută de dl. general NEGREI, care printre altele a cerut tineretului ca să fie mai activ şi să facă câţi mai mulţi prozeliţi şi că secţiile milotare judeţene să se căznească a obţine cât mai multe informaţii dela judeţe pe care să le comunice centrului.-

După care, dl. general NEGREI a dat cuvântul col. STOIKA care a expus verbal conferinţa sa despre " armata de mâine" / vezi declaraţia din 4 IX. a.c., iar la urmă dl. general NEGREI a cerut col. STOIKA ca săi prezinte această conferinţă şi in scris. La una din şedinţe, col. rezervă PLESNILĂ NICOLAE, s'a oferit să procure informaţii asupra armatelor străine, pentru un nepot al său/ vezi dec. din xxx 3 IX.1947/.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez propriu ne silit de nimeni.-

/ss/ col. rez. Gh. Pancu

21 Septembrie 1947.-

22 SEPTEMBRIE 1947.-

I

00161

R E F E R A T

Reţinutul col.rezervă PANCU N. GHEORGHE,de ani 56 căsătorit,fără copii,domiciliat în Bucuresti str. Viitor nr. 31 / sub şef serv. M.O.N.T. dela soc. Astra Bucuresti/

1.- Susţine că nu este membru al P.N.T.

2.- Din Martie 1946 a activat în secţia militară P.N.T. din îndemnul col. STOIKA STEFAN.

3.- Secretar al secţiei juridice

4.- Din diferitele biblioteci şi reviste,în special România militară, în care diferiţi militari încă de acum 5o de ani şi până astăzi au publicat studii şi articole indicând introducerea în armata noastră a doctrinei românesti bazată pe războaiele lui Mircea cel Mare, Stefan cel Mare şi Mihai Viteazu;aceste date au fost predate subsecţiei de organizare.-

5.- A făcut o comunicare despre felul cum s'ar putea păşi la organizarea armatei ţinunsu-se seama de doctrina românească.

6.- A ţinut o conferinţă cu subiectul "URBANISTICA CAPITALEI"

DECLARA CA :

1.- La începutul lunei Martie 1946 a luat fiinţă secţia militară P.N.T. sub conducerea col. STOIKA STEFAN având ca secretar pe col. STOENESCU CONSTANTIN.-

2.- Secţia Militară P.N.T. era organizată din trei subsecţii:

A. Organizare condusă de generalul STOIKA GRIGORE ajutat de alţi ofiţeri generali şi ofiţeri superiori având ca scop organizarea armatei pe baza de doctrină românească luându-se ca exemplu războaiele lui Mircea cel Mare,Stefan cel Mare şi Mihai Viteazu.-

a.- Au conferenţiat următorii coloneii: STOIKA, ZAMFIRESCU,PANCU,LEONESCU şi CANTEA DUMITRU.-

B.- ~~In~~formaţii : condusă de col. DEMETRESCU CONSTANTIN / Infanterie / şi sub. WALTER PAUL şi maior FETECAU

.//.

/ cu presa/ având ca scop informarea la zi a evenimentelor externe, difuzate prin radio şi presă.-

C.- Juridică condusă de generalul ZORZOR ajutat de alţii ofiţeri generali şi ofiţeri superiori, având ca scop prelucrarea proectului de lege asupra înaintărilor în armată poziţia ofiţerilor, cu adnotări din codul Hamangiu şi broşurile col. C Negulescu.

3.- Scopul urmărit de secţia militară P.N.T. era să studieze şi să facă propuneri în legătură cu diferite proecte de legi militare, care să servească ca un început, pentru a nu surprinde P.N.T. nepregătit la momentul oportun.

4.- In August 1946, odată cu deblocarea militarilor numărul membrilor a crescut iar sala era mereu plină/vezi declaraţia din 31 August a.c./

5.- In Octombrie 1946, a avut loc alegerea unui nou comitet, iar conducerea secţiei militare a luat-o generalul NEGREI, col. STOIKA STEFAN a rămas preşedinte al secţiei militare pe ţară.-

6.- Au luat fiinţă secţii militare afectate organizaţiilor politice judeţene în oraşe: Tulcea, Brăila, Timişoara, Ploeşti, Iaşi, Vaslui etc.

7.- Au fost numiţi sefi de sectoare militare afectaţi sectoarelor politice din capitală.-

a.- Sectorul de negru lt. col. STATESCU
b.- " " galben " " LEONESCU/artilerie /
c.- " " roşu " " SOLOMONESCU / infanterie

8.- Au fost numiţi reprezentaţi pe arme :

a.- Infanterie general GEORGESCU DUMITRU
b.- Cavalerie Col. CANTEA
c.- Artilerie general STOIKA GRIGORE
d.- Geniu general POPESCU / C.F.R./
e.- Marina vice amiral GEORGESCU IOAN
f.- Aviaţia general DICULESCU ACHILE şi GHEORGHIU ERMIL

9.- După alegerile parlamentare, la una din sedinţele secţiei militare a luat parte şi Mihalache, insoţit de Popescu Botoşani.-

a.- In expunerea sa făcută în timp de o oră şi jumătate a arătat că dorinţa partidului şi în special a sa, este ca secţia militară din Bucuresti să rămână numai pe capitală pentru ca prin sectoarele politice să se treacă ca captare tuturor militarilor, mai întâi ca membri ai partidului şi apoi a

.//.

secţiei militare P.N.T.

b.- La organizaţiile politice judeţene din ţară să se formeze secţii militare afectate acestora,iar activitatea politică să fie împletită paralel cu cea a secţiei locale.-

c.- Propune ca secţia militară P.N.T. să ţie seama de organizarea armatei elveţiene,aplicată specificului românesc pentru a se putea ajunge ca fiecare bun român să aibă arma şi raniţa sa pentru a putea fi gata la chemarea ţării.-

d.- Conjuctura politică actuală nu va putea rezista deoarece nu are la baza ideologia P.N.T. care are pe ţăranul român în proporţi de 85 % din populaţia ţării noastre,legată de pământ şi cu aversiune faţă de colhos-

e.- După încheierea păcii se vor face noi alegeri,când P.N.T. va prelua conducerea ,eşind victorios în alegeri,nu ca la alegerile recente,când s'a făcut totul ppentru ca să i se diminueze puterea / vezi din declaratia din 1 Sept. 1947/

lo.- Generalul Negrei după raportul făcut lui MIHALACHE asupra activităţii secţiei militare P.N.T. a cerut tineretului prezent la şedinţă să fiemai activ şi să fac câţi mai mulţi prozeliţi şi că secţiile militare judeţene să se căsnească a obţine cât mai multe ştiri şi informaţii pe care să le comunice centrului.-

După aceasta a dat cuvântul col. STOIKA STEFAN care a expus verbal conferinţa armata de mâine/ in rezumat/.-

Armata propriu zisă să fie formată numai din sâmburele combatant,ofiţeri şi reangajaţi asimilaţi să nu mai existe

Recrutarea ofiţerilor să se facă numai din abbolvenţi de liceu / militare si civile/ iar a subofiterilor numai din absolvenţi a 4 clase gimnaziare .-

Pentru că sar putea întâmpla ca contigentul anual să depăşească efectivul fixat prin tratatul de pace,noi fiind o ţară incidentală în naşteri trebuie să ne gândim cum s'ar putea preda instrucţia întregului contigent,ajungând la concluzia că forma cea mai nimerită ar fi premiliteria.-

In sfârşit întreţinerea în ţară a unor fabrici de armament şi muniţiuni care să asigure dotarea armatei în mod unic,pentru a se evita înpestriţarea cu armament ce a fost mai înainte,iar organizarea industrială a ţării să fie astfel făcută,încât să se poate păsi repede dela starea de pace,la starea de război şi invers,fără a se face pertulbări mari în economia generală a ţării.-

./.

După această expunere a col. STOIKA STEFAN, generalul NEGREI a cerut colonelului STOIKA STEFAN să scrie rezumatul conferinţei " Armata de mâine" şi să o încredinţeze Dlui.- la care col. STOIKA a răspuns că va satisface dorinţa Dlui general Negrei/ vezi declaraţia din 4 Septembrie 1947/

11.- Col. PLESNILA NICOLAE / cavalerie/ s'a oferit să procure date referitoare la organizarea armatelor aliate, prin nepotul său care făcea serviciul la M.St. M.

12.- col. GALIN STEFAN / artilerie/ s'a oferit să procure date şi informaţii despre armatele aliate/vezi declaraţia din 3 Sept. 1947/

13.- Col. STANESCU CONSTANTIN / secretarul secţiei/ a fost delegat pentru recrutarea absorvatorilor la secţiile de votare P.N.T. şi la distribuirea ajutoarelor americane pe valea Trotuşului.-

14.- Date suplimentare despre unii membri din comitetul secţiei militare P.N.T./ pe care îi cunoaşte/ vezi declaraţia din 3 Septembrie 1947.-

COMISAR SEF,

BABEI GHEORGHE,

22 sept 1947 / 00165

D E C L A R A T I E

Subsemnatul PAMFU C. abs.al Sco.Inf.de Meseri născut în anul 1915 luna Mai ziua 22 în comuna Scoreiu, jud.Făgăraş din părinţi Ioan şi Maria, necăsătorit, condamnat nu am fost, domiciliat în prezent, în comuna Scoreiu, jud. Făgăraş, asupra provenienţi documentelor aparţinând P.C.R. declar următoarele:

Nu am făcut nici un fel de politică şi nu sunt înscris în nici un partid politic. Din Iulie 1938 şi până la 3 Aprilie 1945 am lucrat la Fabrica "Malaxa" Bucureşti de unde am plecat motiv de boală.-

Din Aprilie 1945 am ajutat pe sora mea Marico Pampu ce era in serviciul la Dna Ghilezan, care locuia împreună cu fiul său Emmil Ghilezan în Bucureşti, Str. Ioan Ghica Nr.5-7 Et.6 (clădirea Băncii Ardelene).

In Iunie 1947 Emil Ghilezan s'a căsătorit şi s'a mutat in Bucureşti pe str.Polonă Nr.23 la soţia sa, unde in prezent se află şi sora mea în serviciu.-

La inceputul lunii Iulie 1947 odată cu plecarea Doamnei Hortensia Ghilezan la băi la Vâlcele, Braşov, subsemnatul am plecat acasă la părinţii mei în comuna Scoreiu jud.Făgăraşi, unde am început să muncesc la pământul ce aparţine părinţilor mei.

Cu ocazia plecării mele din Bucureşti la Scoreiu, Făgăraş, la impachetarea lucrurilor mele, am luat din lada de gunoi comună dela parter nişte hârtie pentru împachetat bagaju meu, după care am plecat la Scoreiu.

Cu ocazia dizolvării partidului Naţional-Ţărănesc, mi s'a făcut o perchiziţie acasă în comuna Scoreiu de către jandarmi din comună cu care ocazie s'a găsit acele hârtii cu care am împachetat bagajul la Bucureşti, fără ca eu să fiu ştiut că acele hârti ar putea fi de o importanţă atât de mare, ca să se intereseze jandarmi;

E.F. ..//..

Eu fiind ocupat cu munca câmpului, nu am avut timp să mă uit prin ele, şi numai câte o dată atât eu cât şi tatăl meu făceam ţigări, deoarece hârtia erau subţire şi ţinea loc de foiţă care era mai bună decât ziarul. Dacă aşi fi ştiut că acele hârti prezentau o importanţă mare, nu le luam dela lada de gunoi, le predam postului de jandarmi sau în cel mai rău caz le ardeam pentru a nu fi găsite la mine.-

Certificatul de alegător pe numele Iancu N. Radu din comuna Bălăceanu, jud. Râmnicu-Sărat l'am găsit în iarna lui 1946-1947 pe stradă lundu-l la mîne când a fost găsit la perchiziţie.

Pe Colonelul Zaharia l-am cunoscut la Doamna Ghilezan înainte de căsătoria fiului său Emil Ghilezan.

Când a vebit a doua oară după căsătoria Dlui Emil Ghilezan, am aflat că este deputat de Braşov al partidului Naţional popular şi că locueşte la Braşov în Str. Gheorghe Bariţiu Nr. 14-18, (nu ştiu precis) însă mi-a dat numărul de telefon care este 2310, din Braşov.-

Datorită acestui fapt, am rugat pe domnul Colonel Zaharia, după ce mai întâi îi prămisase şi doamnei Ghilezan, să-mi procure 2000 Kgr. ciment (deoarece era blocat) ciment ce mi era necesar la construirea (refacerea) casei părinţeşti din com. Scoreiu-Făgăraş.-

Domnul Deputat Zaharia, me-a spus să mă prezint la Braşov la domnealui cu o cerere semnată la primăria comunei mele şi de Prefectura de Făgăraş şi să i-o dau domnelui, că se va interesa D-lui ca să mi scoată cota necesară de 2000 kgr. ciment, unde eu am dus din Bucureşti acasă am făcut cererea semnată de primărie, unde am făcut al doileaa drum la Făgăraş la prefectura mi-o pus aprobarea, de unde am urmat drumul la Braşov de i-am mânată personal Domnului Colonel Zaharia.-

Văzând că nu poate face imediat mi-a spus să vin peste o săptămână, gândindu-mă că mai cheltui banii cu trenu m'am reîntors din poartă şi am cerut numărul de telefon că să nu mai dau bani la tren şi să-i dau un telefon. Care număr mi-l-a dat o parte femenină, spunându-mi şi sunândul 2.310 după care m'am dus acasă la Scoreiu fără însă a mai primi nici până astăzi acel ciment.-

..//..

Aceasta a fost scopul drumurilor mele la Braşov - Făgăraş şi Bucureşti.-

Aceasta este declaraţia care o susţin şi semnez propriu ne silit de nimeni.

ss.Pampu C.

Bucureşti,22 Septembrie 1947.

22. Sept 1947

00168

PROCES- VERBAL

Astăzi unsprezece Septembrie anul una mie nouă sute patruzeci şi şapte, in Bucureşti.-

Noi comisar sef, BABEI GH. din Direcţia Poliţiei de Siguranţă, având in vedere ordinul verbal al Dlui Inspector General de Siguranţă BONDRESCU, pentru a confrunta pe col. rez. PANCU N. GH. cu col. rez. GLIN R. ST. asupra contradicţiilor din declaraţiile date de aceştia cu ocazia cercetărilor, am procedat la confruntare, astăzi data de mai sus, orele 19,oo in localul Prefecturei Poliţiei Capitalei, rezultatul fiind:

1.- col. rez. PANCU GH. pus faţă în faţă cu col. rez. GALIN R. ST. declară.-

Recunosc că la două şedinţe ale secţiei militare P.N.T. ce se ţineau la sediul din Clemenceau la care a luat parte col. GALIN care s'a oferit să furnizeze date şi informaţii despre viitoarea organizare a armatei noastre in care scop era nevoie de date şi despre armatele străine, acestea sau petrecut in sala mică a sediului din Clememceau.-

Tot în această sală la şedinţa următoare sa prezentat col. GALIN, care a spus că nu are posibilitate să procuresecţiei nici un fel de date în legătură cu organizarea viitoare a armateu şi că trebuie să plece in provincie.-

Nu ştiu dacă a mai adus aceste date ulterior intrucât nu l-am mai văzut la şedinţele secţiei deoarece şi eu luam parte sporadic.-

2.- Tot in sala mică la prima sedinţă, fiind de faţă mai mulţi generali si colonei mai bătrâni decât Dl. col. GALIN, a avut loc un dialog intre col. STOIKA şi col. GALIN, din care reesea că col. GALIN ar fi urmat să fie desemnat ca sef al secţiei organizării la care dl. STOICA ia răspuns col. GALIN, că prezentându-se in secţie mai mulţi generali şi colonei mai

bătrâni decât col. GALIN,nu ştie asupra cărei persoane se va opri ca săxx numească la conducerea acestei secţii fiind numit ulterior generalul STOIKA.-

Nu l-am cunoscut pe col. GALIN,decât la primele două sedinţe din Clemenceau,după care nu ne-am mai intâlnit.-

Delclar susţin şi semnez,

col. rez. Gh. PANCU.-

3.- col. rez. GALIN ST. la acuzaţiunea adusă de col. PANCU GH. ne declară :

Menţin in totul declaraţia mea dată în ziua de nouă Septembrie 1947.-

Nu am cerut col. STOIKA,să fiu seful unei secţii sau subsecţii de organizare,iar despre acel dialog nu ştiu nimic,ceace cred că acel dialog să fi avut loc cu altcineva si dl. col. PANCU face o confuzie căci sunt doi ani dela şedinţele la care facealizie dl. col. PANCU

Declar susţin şi semnez.

col. rez. GALIN

Drept care am incheiat prezentul proces-verbal

Comisar sef,

BABEI GH.

N M

00170

D E C L A R A T I E

Subsemnatul PAMPU C. abs.al Sco.Inf.de Meseri născut în anul 1915 luna Mai ziua 22 în comuna Scoreiu, jud.Făgăraş din părinţi Ioan şi Maria, necăsătorit,condamnat nu am fost, domiciliat în prezent, în comuna Scoreiu,jud. Făgăraş, asupra provenienţi documentelor aparţinând P.C.R. declar următoarele:

Nu am făcut nici un fel de politică şi nu sunt înscris în nici un partid politic. Din Iulie 1938 şi până la 3 Aprilie 1945 am lucrat la Fabrica "Malaxa" Bucureşti de unde am plecat motiv de boală.-

Din Aprilie 1945 am ajutat pe sora mea Marico Pampu ce era in serviciul la Dna Ghilezan, care locuia împreună cu fiul său Emmil Ghilezan în Bucureşti,Str. Ioan Ghica Nr.5-7 Et.6 (clădirea Băncii Ardelene).

In Iunie 1947 Emil Ghilezan s'a căsatorit şi s'a mutat in Bucureşti pe str.Polónă Nr.23 la soţia sa, unde in prezent se află şi sora mea în serviciu.-

La inceputul lunii Iulie 1947 odată cu plecarea Doamnei Hortensia Ghilezan la băi la Vâlcele,Braşov, subsemnatul am plecat acasă la părinţii mei în comuna Scoreiu jud.Făgăraşi,unde am început să muncesc la pământul ce aparţine părinţilor mei.

Cu ocazia plecării mele din Bucureşti la Scoreiu,Făgăraş, la impachetarea lucrurilor mele, am luat din lada de gunoi comună dela parter nişte hârtie pentru împachetat bagaju meu, după care am plecat la Scoreiu.

Cu ocazia dizolvării partidului Naţional-Ţărănesc, mi s'a făcut o perchiziţie acasă în comuna Scoreiu de către jandarmi din comună cu care ocazie s'a găsit acele hârtii cu care am împachetat bagajul lă Bucureşti,fără ca eu să fiu ştiut că acele hârti ar putea fi de o importanţă atât de mare,ca să se intereseze jandarmi;

E.F. ..//..

Eu fiind ocupat cu munca câmpului,nu am avut timp să mă uit prin ele,şi numai câte o dată atât eu cât şi tatăl meu făceam ţigări,deoarece hârtia erau subţire şi ţinea loc de foiţă care era mai bună decât ziarul. Dacă aşi fi ştiut că acele hârti prezentau o importanţă mare,nu le luam dela lada de gunoi,le prèdam postului de jandarmi sau în cel mai rău caz le ardeam pentru a nu fi găsite la mine.-

Certificatul de alegător pe numele Iancu N. Radu din comuna Bălăceanu,jud.Râmnicu-Sărat l'am găsit în iarna lui 1946-1947 pe stradă lundu-l la mine când a fost găsit la perchiziţie.

Pe Colonelul Zaharia l-am cunoscut la Doamna Ghilezan înainte de căsătoria fiului său Emil Ghilezan.

Când a vebit a doua oară după căsătoria Dlui Emil Ghilezan,am aflat că este deputat de Braşov al partidului Naţional popular şi că locueşte la Braşov în Str.Gheorghe Bariţiu Nr.14-18,(nu ştiu precis) însă mi-a dat numărul de telefon care este 2310,din Braşov.-

Datorită acestui fapt,am rugat pe domnul Colonel Zaharia, după ce mai întâi îi prămisase şi doamnei Ghilezan, să-mi procure 2000 Kgr. ciment (deoarece era blocat) ciment ce mi era necesar la construirea (refacerea) casei părinţeşti din com.Scoreiu-Făgăraş.-

Domnul Deputat Zaharia, me-a spus să mă prezint la Braşov la domnealui cu o cerere semnată la primăria comunei mele şi de Prefectura de Făgăraş şi să i-o dau domnelui,că se va interesa D-lui ca să mi scoată cota necesară de 2000 kgr.ciment,unde eu am dus din Bucureşti acasă am făcut cererea semnată de primărie, unde am făcut al doilea drum la Făgăraş la prefectura mi-o pus aprobarea,de unde am urmat drumul la Braşov de i-am mânatö personal Domnului Colonel Zaharia.-

Văzând că nu poate face imediat mi-a spus să vin peste o săptămână,gândindu-mă că mai cheltui banii cu trenu m'am reîntors din poartă şi am cerut numărul de telefon că să nu mai dau bani la tren şi să-i dau un telefon. Care număr mi-l-a dat o parte femenină,spunându-mi şi sunândul 2.310 după care m'am dus acasă la Scoreiu fără însă a mai primi nici până astăzi acel ciment.-

...//..

00172

Aceasta a fost scopul drumurilor mele la Braşov - Făgăraş şi Bucureşti.-

Aceasta este declaraţia care o susţin şi semnez propriu ne silit de nimeni.

ss.Pampu C.

Bucureşti,22 Septembrie 1947.

7-X-1947 00173

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colonel rez. G. PANCU, în continuarea declaraţiilor anterioare, declar:

La începutul lunei Martie 1946, mi s'a comunicat telefonic de către Dl.Col. Stoika, pe care-l avusesem şef la M.I.A.P.R., că a fost numit şef al secţiei militare P.N.T., de către Dl. Maniu şi că s'a gândit la câţiva dintre foştii colaboratori ca să ne aibe lângă dânsul.-

Cu această ocazie mi s'a comunicat să viu prima Vineri la ora 17, în str. Clemenceau Nr.9 (în sala mare) unde ducându-mă am găsit pe Dl.Col.Stoika şi încă câţiva, din care îmi reamintesc pe: Col. Stoenescu, Col. Mihai I., Lt.Col. Solomonescu, Maior Fetecău, Col. Spiridoneanu şi alţii.-

Dl. Col. Stoika, în câteva cuvinte ne-a arătat că scopul secţiei militare P.N.T. era de a pregăti proecte ale situaţiei şi legi, în legătură cu armata, pentruca la o eventuală venire a P.N.T. la putere guvernul să aibă dela început anumite chestiuni gândite şi formulate gata de a le pune în aplicare, iar nu atunci să înceapă a se gândi ce face.-

Că secţia se va încadra conform statutelor P.N.T. în Cercul Profesional Militar şi că se vor organiza 3 subsecţii: organizare, Informaţiei şi Juridică.-

Cu această ocazie a recomandat ca fiecare să se străduiască a face câţi mai mulţi adepţi, că P.N.T. va veni în curând la putere şi că el crede că în curând vor fi fixate alegerile şi că P.N.T. şi-a impus ca un punct de onoare ca armata să şi recapete prestigiul ei de altă dată şi să se repare toate nedreptăţile care s'au făcut până în prezent că prin legiuirile ce se vor face atât existenţa şi stabilitatea corpului ofiţeresc va fi întărită şi că în general standardul de viaţă va fi ridicat, pentru a putea face faţă indicelui de scumpete actual, înlăturându-se situaţia actuală creată atât ofiţerilor activi cât şi de rezervă în care scop recomanda să se facă o vizită în str. Regală 14, pentru a se vedea halul în care se prezentau ofiţerii pensionari după o viaţă întreagă închinată oştirei

./.

toţi având între 1 şi 3 campanii.-

In luna August, cu ocazia apariţiei ofiţerilor deblocaţi, Dl.Col. Stoika a cerut ca aceştia să fie înscrişi mai întâi la sectoarele politice, pe raza căruia domiciliau şi numai după aceasta să fie înscrişi la secţia militară dând ordin Col. Stoenescu, pentru a forma un registru de înscriere a tuturor, pe specialitate şi arme împreună cu lucrările de specialitate elaborate eventual de fiecare membru lucrări ce ar fi putut fi folosite în activitatea secţiei.-

A mai cerut Col. Stoenescu să aibe un tabel cu adresele şi Nr. de telefon ale membrilor secţiei, pentru a putea fi chemaţi la nevoie.-

Secţia a întocmit un regulament de funcţionare elaborat de Dl. Gl. Zorzor care a fost înaintat conducerei partidului prin biroul de studii condus de Dl. Prof.Taşcă.-

Imi amintesc că la una din şedinţele care a vut loc în sala mică a partidului (în ziua când se adusese la Câmpulung procesul Dlui Mihalache) au venit în şedinţă Dnii Bumescu şi Popescu Botoşani, care după ce s'au recomandat, Dl. Popescu Botoşani a declarat că direcţia partidului a luat act de constituirea secţiei militare şi că recomandă că activitatea ei să se împletească cu activitatea politică, deoarece alegerile bat la uşe şi partidul speră mult în ajutorul pe care-l va avea la alegeri, din partea secţiei militare, recomandând ca fiecare membru să caute să aducă mai mulţi aderenţi în P.N.T.-

La şedinţa când s'a făcut alegerea comitetului în frunte cu Dl.Gl. Negrei, au luat parte Dnii Coposu din partea Dlui Maniu şi Dl.Prof.G.K. Constantinescu, din partea Dlui Mihalache, care a recomandat secţiei militare să caute să organizeze nuclee de adepţi în unităţile şi instituţiile armatei, asemănătoare celor din marile întreprinderi, unde organizarea se face vertical şi orizontal, pentru a se obţine astfel câţi mai mulţi membri.-

A urmat apoi un ciclu de conferinţe, pe care le-am declarat anterior, redând aci numai sumarul conferinţei Dlui General Zorzor despre "Cadrul disponibil", arătând că deblocarea actuală n'ar fi fost făcută obiectiv şi că P.N.T. îşi propune ca toţi ofiţerii deblocaţi să fie reintegraţi în armată însă după trecerea lor printr'o comisie care cerea să vadă situaţia dela caz la caz, nu ca în prezent când au fost scoşi şefi de promoţii şi reţinute în activitate unele elemente slabe, numai pentru motivul că aceştia din urmă s'ar fi încadrat în regimul de azi.-

.//.

Deasemenea urma ca P.N.T. să desfiinţeze legea cadrului disponibil şi E.C.P. întrucât P.N.T. preconizează ca politica să fie înlăturată din armată.-

Colonelul Cantea în conferinţa sa "Dezarmarea şi apărarea naţională" a arătat că de când lumea războaiele au fost frecvente şi că dacă s'ar număra anii de răsboi şi pace ai omenirei, s'ar vedea că 2/3 au fost numai răsboaie conchizând că orice popor care vrea să-şi asigure pacea trebuie să aibe o armată bine organizată şi că dezarmarea ar fi o iluzie, iar înarmarea este o chestiune naturală şi eternă şi că azi când s'a ajuns la bomba atomică, chestiunea înarmărilor devine de această actualitate.-

In ce ne priveşte, pe români, configuraţia geografică ne-a impus să fim mereu la remorca celor mari, dovadă că până la 1916, contam ca o anexă a armatei germane, între 1918-1940, am copiat pe francezi, iar dela 1940 ne-am alăturat iar germanilor,astfel că mult dorita dactrină românească n'a putut fi înfăptuită în armată până azi.-

La şedinţa următoare, subsemnatul şi Col.Demetrescu C-tin am făcut câte o scurtă întâmpinare asupra celor spuse de Col. Cantea, subsemnatul arătând că faţă de tratatul de pace organizări preconizate de Col. Cantea, nu se pot realiza şi că vom fi nevoiţi a ne mulţumi cu instrucţii analoage premilităriei, iar Col. Demetrescu C-tin a arătat că situaţia internaţională este de aşa natură că în cele din urmă lumea se va împăca şi se va putea treee la dezarmare.-

La una din şedinţele ale Secţiei Col. Stătescu a propus că din cauza numărului mare de participanţi a timpului redus al sedinţei, nu se pot intra în discuţia multor chestiuni de detaliu şi importanţă, aceste chestiuni să fie discutate pe subsecţii în anumite sedinţe restrânse, care urma să se ţie pe subsecţii, urmând ca numai concluziile să fie aduse în şedinţele obişnuite.-

Stiu că legătura dintre Secţia militară şi Direcţia Partidului era făcută de către Dl.General Stoika Gr. afirmaţie făcută în plinul sedinţelor de către Dl.Col. Stoika Stefan.-

Mai ştiu că Dl. Gl. Negrei a propus şi s'a aprobat ca, Col. Stoenescu să aibe de ajutor un ofiţer mai tânăr, denumindu-i-se pe maiorul Dristorian Dlui Col. care i-a ţinut şi locul în timpul cât Col. Stoenescu a fost delegat de Crucea Roşie, cu ajutorul american, pe V. Trotuşului.-

Aceasta este declaraţia pe care o semnez propriu.-

Colonel,

7.X. 1947

/ss/ G. Pancu

Bucureşti.

00177

6 . sept 1947 ✓

0178

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Ing.colonel Demetrescu Constantin,veteran de răsboiu,asupra celor intrebate declar următoarele:

Fac parte din organizaţia desecţiei militare a Part. Naţ.Tărănesc,unde am fost insărcina cu misiunea de a comunica ştirile radiofonice.Această misiune mi-au atribuit-o fără ca s'o cer.

N'am făcut parte din comitetul de direcţiune,care cuprinde pe lângă vicepreşedinţi şi pe şefii secţiei organizaţiei,juridice şi legislaţie.

Niciodată n'am fost convocat de vre-o intrunire a comitetului ca unul care nu eram pe placul Dlor şi nici nu eram ales.

La această secţie militară s'a făcut mai mult demagogie în scopul de a reţine in partid pe tinerii ofiţeri deblocaţi,cărora li se promiteau reintegrarea in vechile lor drepturi.

Era insă un alt curentcare propovăduia o eventuală colaborare cu atualul guvern-dând speranţa celorlalte că in curând vor veni la"putere".

Stiu despre preşedintele secţiei generalul Negrei că a luptat contra colonelului St.Stefan Stoika ca să conducă această secţie in mod efectiv,iar nu onorific,după cum ii propusese fostul şef adinterim colo.Stoika.

Stiu că generalul Stoica,văr cu acesta din urmă,lupta contra generalului Negrei,ca astfel să revină la şefie vărul dsale.

Stiu că in contra acestor doi din urmă,lupta generalul Zorzor,unul din şefii din comitet,intrucât acesta era rudă cu general Negrei.

S'a cerut la un moment dat dizolvarea comitetului nou ales şi nu a reuşit gruparea Stoica.

Eu n'am cerut şi nici n'am fost pus pe vreo listă de candidatură pentru acest comitet.

Dacă au văzut că eu nu activez,au numit un amior ca supleant şi aceasta din cauza că nu le-a plăcut obiectivitatea,cu care le vorbeam.

./.

In scipul de a-mi păstra această independenţă de spirit , n'am voit să candidez şi nici n'am luat parte la alegerile din Circimscripţie

Aşa fiind activitatea mea in partid s'a incetinit, până la urmă,incetând şi din motive de sănătate,subsemnatul fiind in vârstă de 62 ani şi bolnav de o gravă maladie aproape incusabilă [redacted].Rog a se cerceta [redacted] inainte de a fi depus in inchisoare.

Rog respectuos a dispune eliberarea mea intrucât activitatea mea politică a incetat,convingându-mă de inutilitatea mea la o vârstă inaintată şi bolnav de o maladie atât de gravă,asociată cu un grav reumatism infecţios.

6 Septemvrie 1947

ss.Ing.Col.Demetrescu

8 Sept. 1947

00180

2

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Ing.Colonel DEMETRESCU CONSTANTIN, veterinar de războiu, născut la 23 Martie 1886 în Craiova din părinţi Radu + şi Iconia +, căsătorit fără copii, domiciliat în Bucureşti Str.Dr.Manoleanu 2, asupra activităţii secţiei militare a P.Ţ.N. declar următoarele :

Sunt membru al P.N.T. din 1940 şi m'a determinat la aceasta - Dl.Col.Stoica - de care mă leagă prietenie din şcoala militară dela Iaşi şi pentru sprijinul pe care mi l'a dat, în contra prigoanei Antonesciene.-

Fac parte din secţia militară a P.N.T. din luna Martie 1946 - în calitate de şef al comisiei de informaţii ajutat fiind de Sublt. Walter Paul. Când a luat fiinţa secţia militară compusa dintr 'un comitet de conducere şi 3 comisiuni după cum urmează:

Comitetul de conducere era compus din Col.Stoica Stefan ca preşedinte şi General Stoica Grigore ca referend iar ca membru Dl. General Zorzor.-

Comisia de organizare era condusă de generalul Stoica Grigore - cea juridică de gen-Zorzor şi cea de informaţii de subsemnatul Col.Demetrescu C-tin.-

In acest timp s'au ţinut şedinţe săptămanale în fiecare Vineri la sediul Partidului din Str. Clemenceau. In aceste şedinţe s'a discutat şi lucrat la diferite proecte de regulament de organizare a secţiei militare şi despre legea poziţiei ofiţerilor.

In Octombrie 1946 s'a procedat la alegerea unui nou comitet al secţiei militare P.N.T. care a fost compus din următorii: Generalul Negrei ca preşedinte, Col.Stoica Stefan ca vicepreşedinte Gral Stoica Grigore, ca şef al comisiei de organizare, Dl.Gen.Zorzor ca şef al comisiei juridice şi dl.General Barbu, ca membru, iar secretar al comitetului de conducere, era Colonelul Stoenescu.

Componenţa comisiunilor a rămas acelaş menţionată anterior.-

Comisia de organizare avea ca scop organizarea

N.F. ..//..

armatei pe baza de doctrina-românească, şi campaniile trecutului nostru.-

Comisia juridică, avea de scop ca să studieze şi să intocmească legi militare.-

Comisia de informaţii n'a activat decât în ştirile radiofonice extrene.A luat fiinţa secţii militare judeţene în oraşele din Ploeşti - Craiova, etc.-

Au luat fiinţa secţii militare ale celor 4 sectoare politice din Capitală.- La Negru era Col.Stătescu.- La Albastru era general Vasilescu.

S'au ales şi delegaţi pe arme şi anume: Col.Cantea pentru Cavalerie, la Infanteria,Generalul Georgescu Dumitru din infanteria; la Artileria Generalul Stoica Grigorie - la aviaţie, generalul aviator Diculescu - la marina vice amiralul Georgescu Ion - la geniu Generalul Popescu.-

Colonelul Stoica a ţinut o conferinţa în rezumat cu subiectul Armata de mâine, cu ocazia vizitei la secţia militară în Str.Clemenceau a Dlui Mihalache.

In acest rezumat a spus în rezumată,că armata de mâine a României trebue să fie bine instruită,gata în fiecare moment a se apără, in care scop este necesar ca tot tineretul să fie instruit, începând încă din şcoli.- A mai vorbit despre ridicarea stagiului militar,în scopul măririi efectivelor pentru timp de războiu, întrucât prin acest procedeu se vor putea mări efectivele armatei,pentru exemplarizarea înstruirei complecte a tineretului Dl. Colonel Stoica prevedea înfiinţarea premilităriei.-

In acest rezumat a pus în discuţie şi industria naţională.- In legătura cu aceasta a susţinut ideia ca marea industrie trebue desvoltată astfel ca în timp de războiu să poată fi uşor transformată în industrie de războiu.-

După terminarea acestui rezumat a luat cuvântul şi Dl.Ion Mihalache, care în timp de o oră - în care a spus - între altele următoarele: că dorinţa partidului şi a sa, este să înfiinţeze secţii militare în toata ţara pentru captarea de membrii - ai P.N.T.-

Mijlocul de legătura cu Centrul va fi făcut prin organizaţii politice a judeţului respectiv.

A dat dispoziţii ca toata lumea să iasă pe teren şi să activeze, deoarece din birou nu se poate face nimic.

..//..

Armata română trebuie să ia exemplu dela armata elveţiană, iar un bun român trebue să aibe armă şi raniţa sa, pentru a putea face faţa atunci când va fi nevoe.-

Atât la sosire cât şi la plecare Dl. Mihalache a fost însoţit de 4 persoane, printre cari am recunoscut pe Inginer Popescu Botoşani.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, o semnez propriu.

ss.Col.Demetrescu.

Bucureşti,8 Sept.1947.

8 Sept 1947

00183

DECLARATIE

Subsemnatul colonel inginer Demetrescu Constantin veteran de răsboiu, in continuarea declarației anterioare, asupra activității mele din secția militară P.N.T., declar următoarele:

Odată cu infiinţarea secţiei militare P.N.T am fost rugat de dl colonel Stoica ca să tin săptămânal la şedinţele secţiei, câte o cronică externă scurtă de 10-15 minute.

La vreo lună de zile mai târziu s'a organizat secţie in comisiuni, dintre care una improprie a fost denumită impropriu comisiunea de informaţie, care mai apoi s'a schimbat ~~in~~ titulatura in acea de documentare, unde m'a numit pe mine şef ca să o organizez. Eu insă n'am organizat-o niciodată această comisiune n'am intrunit-o niciodată. Astfel că ea a rămas in stare de proect. In realitate eu făceam o simplă cronică externă, ca o sinteză extrasă din revistele streine, din acele prinsă din emisiunile dela diferite radiouri- şi anume dela Radio Moscova-Londra, N. York, etc. Bucureşti.

Tin să menţionez că eu n'am făcut niciodată parte din comitetul de conducere al secţiei, astfel că nici aşa zisă comisiune de informaţii, care n'a funcţionat niciodată. De fapt n'a avut rolul ce i s'ar fi cuvenit prin definiţiune.

Eu predam la aceste cronice externe in felul următor: Adunam extrase din diferite reviste ale presei dela Radio, Postdamm şi deci comentariile făcute la radio-pe care apoi la şedinţele secţiei le comunicam auditorului.

Ideile din aceste comentarii nu erau concepute de mine ci redată in rezumat după ~~e~~misiunile dela Radio. Se poate ca unii dintre membrii care au ascultat aceste cronici să-şi fa inchipuit ca comentariile erau ale mele. In realitate toate erau extrase dela emisiunile dela Radio şi ziare. Eu personal nu-mi dădeam nici o părere şi nu făceam nici o critică, ci lăsam pe ascultători să tragă singuri concluzii din comunicările făcute.

Intrucât in luna Decemvrie 1946 la o şedinţă s'a ridica. dl maior Fefecaru,care a obiectat că aşa cum se face cronica şi comuncarea comentariilor mele ar rezulta că se face o propagandă unilaterală.

La aceasta eu am obiectat imediat că am fost rău inţeles şi că aceste comentarii nu erau altceva,decât comentariile redate din diferite ziare strânse,auzite la radio şi atunci dl gl Negrei a hotărât ca pe viitor să mă prezint cu lista revistelor din care am extreas comentariile.De atunci inainte eu m'am conformat intocmai.

La urma din şedinţe s'amai ridicat şi dl Colonel Sergiu Dumitrescumcare a obiectat că sumt cam pesimist şi nu este de părerea mea.La aceasta am obiectat imediat că expunerea comentariilor din presa streină nu sunt părerile mele şi ale diverşilor raportori streine şi că rog ca să nu se mai facă vreo confuzie pe viitor.Dl colonel a obiectat ca spărtura dintre cele două lumi nu era atât de [illegible] pesimistă,adică atât de gravă,după cum [illegible] ar reeşi din cele expuse in comentariile presei streine.

In anul trecut dl colonel Plesnilă Nicolae din cavalerie la una din şedinţele secţiei s'a oferit să furnizeze informaţii dela M.St.M prin o cunoştinţă a Dsale,dela M.St.Maj.

Nu-mi amintesc să fi indicat numele acelei persoane, insă nu s'a primit de mine,nici un document.Nu ştiu cui s'a s'a dat materialul informativ şi nici ce conţinea acel material.

Tot anul trecut dl colonel Galin a comunicat la una din şedinţele secţiei ca şi el ar putea furniza ştiri dela diplomaţii streini.Eu insă n'am primit dela dânsul nici o informaţie din acestea.Cui anume au fost predate şi ce conţineanu nu ştiu.

Stiu că sublt.Lăzărescu primea adeziunile de membrii, la sediul partid.din Clemenceau.

Stiu că se ţinea şedinţe şi in alte parte decât la sediul din Clemenceau şi anume la Bároul Metroma al Dlui colonel Stoica,pentru secţia de organizare-cu care scop făcea invitaţii la terminarea fiecărei şedinţe,ficându-le ziua şi ora.Nu-mi amintesc de alte locuri să se fi ţinut şedinţele comisiilor.

In ceeace priveşte comisia de informaţie eu x n'am ţinut nicăieri la nici o dată o asemenea şedinţă,intrucât

./.

n'a funcţionat această comisiune.

Stiu că planul de organizare a secţiei militare a fost făcut de dl col.Stoica in colaborare cu alţi ofiţeri din secţie.

Despre planul de organizare a armatei nu-mi amintesc cine l'a intocmit.

Mă duceam la dl Maniu la ziua onomastică şi la ziua de naştere.Acolo mai intâlneam din membrii secţiei pe dl general Barbu,Deculescu şi Zorzor,Col.Stoica,general Negrei.

Stiu că generalul Zorzor a făcut un proect de lege intitulat legea poziţiei ofiţerilor,pe care apoi a discutat-o la şedinţa secţiei la sediul secţiei.

Aceasta imi este declaraţie pe care o semnez.

8 Septemvrie 1947

ss.Col.Demetrescu

9. Sept. 1947
18186

DECLARATIE

Subsemnatul ing.colonel Demetrescu Constantin,cu domiciliul in Bucureşti,str.Dr.Manolescu Nr.2,in continuare declar următoarele:

1.Intrebare:Se mai ţineau şi alte şedinţe in cerc restrân,şi afară de şedinţele comisiunilor?

R. N'am cunoştinţă se se fi ţinut asemenea şedinţe.

2. Cine fixa programul ce urma să fie discutat in fiecare comisiune?

R. Sefii ~~xxx~~ fiecărei din cele 2 comisiuni adică de organizare şi juridică.

In ce priveşte comisiunea de infromaţie aceasta n'a funcţionat niciodată,nici nu s'a constituit.Pentru comis. de informaţie a fost dat ca ajutor sublt.Walter,iar mai târziu un maior al cărui nume imi scapă.

Walter avea misiunea ca să facă argumente de pe ştiri-le externe dela Radio şi revistă.

Dânsul când eu lipseam,avea misiunea să facă cronica ştirilor externe.

Maiorul respectiv menţionat mai sus urma să facă cronica ştirilor interne.Eu nu am auzit niciodată şi nici nu ştiu dacă a activat in acest sens.

3. Cine fixa programul şedinţelor pelnare?

R. Comitetul de conducere a secţiei militare din care eu nu făceam parte-fixa programul şedinţelor plenare.

4. Cine dădea directive şi dispoziţiuni referitor la modul de activitate şi scop al secţiei militare,din partea conducătorilor P.N.T.

R. Nu cunosc~~xx~~ această chestiune.

5. Ce ştiţi in legătură cu dispoziţiunea ce s'ar fi dat pentru inscrierea unui număr mai mare de ofiţeri şi subofiţeri deblocaţi in secţia militară?

R. Stiu că in toamna anului 1946,inainte de alegere,la o şedinţă plenară a secţiei militare,un membru din sala s'a ridicat şi a ~~x~~propus ca o idee importantă stăruinţa tuturor membrilor de a aduce şi inscrie cât mai mulţi ofiţeri şi subofiţeri,deblocaţi pentru a fi inscrişi in secţia militară in vederea alegerilor,care au avut loc

40187

S'a acceptat această propunere şi s'a indemnat ca fiecare membru să activeze in acest sens.

Stiu că au venit in urma acestui indemn prea puţin ofiţeri şi subofiţeri deblocaţi.

6. Ce ştiţi in legătură cu dispoziţia de a se face o apreciere de cadrele active ale ammatei şin scopul de a se obţine informaţii şi de a câştiga impatia acestora in favoarea P.N.T.

R. Nu cunosc această chestiune.

Notez că eu in ştirea mea nu eram de părere ca să funcţioneze secţia militară, până nu se publică tratatul de pace cu România, pentru că numai cunoscând deispoziţiile acestui tratat-secţia să ia in discuţie organizarea viitoare a armatei.

7. Câre erau posturile de radio şi revistele din care făceaţi rezumate pentru cronică externă?

R. Semnalul, Jurnalul, Scânteia, Glasul Armatei, Timpul, revista reviste de presa difuzată de posturile dîn radio din România, Moscova, Londra şi American.

Aceasta imi este declaraţia pe care o semnez.

9 Septemvrie 1947

ss. Col. Demetrescu

9. Sept 1947

10188

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Colon.Ing. DEMETRESCU CONSTANTIN, domiciliat în Bucureşti Str.Dr.Manoleanu 2 în complectare declar următoarele:

1.- Intrebare: Care era scopul aparent şi care era scopul în fond al secţiei militare ?

Răspuns: Aparent avea scopul strângerei legăturilor dintre membrii militari al P.N.T., iar în fond scopul era de a se organiza în vederea succesului în alegeri iar după alegeri să se consolideze în vederea propăşirei, în vederea unor eventuale noi alegeri.-

2.- Intrebare: Cine dădea dispoziţiuni secţiei militare dintre conducătorii P.N.T. ?

Răspuns: Secţia militara a Capitalei, ca ori ce circ.profesional, era sub conducerea şefului politic a Capitalei, adică a Dlui Mihalache.-

3.- Intrebare: A cui a fost ideia organizărei secţiei militare pe comisiuni ?

Răspuns: Ideia a fost al Col.Stoica. El s'a ghidat, în acest scop de pe tipul de organizare obişnuită şi militare şi civile.-

4.- Intrebare: Ce senz avea ideile susţinute şi indemnul lui I.Mihalache, cu ocazia discursului ţinut la secţia militară?

Răspuns: Scopul a fost ca să facă să iasa partidul din moleşală de până atunci - lăsată în urma unei conduceri slabe a Drului Lupu.-

Aceasta i-mi este declaraţia pe care o semnez.

ss.Col.Demetrescu.

9 Sept.1947.

E.F.

11, sept. 1947

251189

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Ing.Colonel DEMETRESCU CONSTANTIN, domiciliat în str.Dr.Manolescu Nr.2, în complectare declar următoarele:

1.- Intrebare: Stiţi că Maiorul Fetekău la o şedinţă a cronicei externe s'a sculat şi a făcut obiecţiuni, că aceste cronici sunt îndreptate în contra U.R.S.S. ?

Răspuns: Imi aduc aminte că la o şedinţă când făceam cronica externă - Maiorul Fetekău s'a sculat şi a spus - că din cronicele făcute de mine - are impresia că sunt indreptate în contra U.R.S.S.

In continuare eu i-am răspuns ca eu fac redare rezumatelor şi comentarilor dela presa şi Radio - aşa cum le adun şi că ideile nu sunt ale mele, ci numai redate după aceste posturi şi reviste.-

2.- Intrebare: Care a fost ecoul şi efectul celor spuse de Ion Mihalache, la secţia militară ?

Răspunsul: Ecoul celor spuse a fost galvanizarea membrilor, în vederea activărei mai intens pentru eventuale noi alegeri parlamentare, întrucât ideia era ca se vor face noi alegeri.-

Un alt ecou a fost convingerea că se va activa mai mult pe plan politic la circumscripţii şi culori.

In ceiace priveşte armată, ecoul produs era ideia ca ar intenţiona să vadă armata române ca pe cea Elveţiană, adică cu armamentul şi echipamentul fiecărui la indemână - pentru a putea acţiona prompt şi la timp -

3.- Intrebare: Cine este maiorul care a primit misiunea de a culege informaţiuni interne ?

Răspuns: Este un maior deblocat, pe care la însărcinat direct Dl.General Negrei, dar nu-mi amintesc numele. Dacă l'aş vedea l'aş recunoaşte.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez.

ss.Colonel Demetrescu

E.F. 11 Septembrie 1947.

13. sept. 1947

00190

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Col.Ing. DEMETRESCU CONSTANTIN, în continuare declar următoarele:

1.- Intrebare: Cine a dat indicaţiuni despre scopul şi activitatea secţiei (comisiunei) de informaţii ?

Răspuns: Dl. Colonel Stoica mi-a indicat scopul în senzul următor - Comisiunea de informaţii avea scopul de a se ţine la curent cu toate legile militare şi să consulte toate Monitoarele oficiale precum şi Monitorul Oastei - pentru a le folosi la discuţiile proectelor de legi ce se vor lua în desbaterea Comitetului de Conducere.-

A mai spus că comisiunea de informaţii va cauta să adune ştiri radiofonice externe şi apoi ştiri radio despre situaţia interna (radio Bucureşti).

Despre armata română se hotărât de către Dl. General Negrei ca un ofiţer maior - pe care l'a numit Dsa - să se ocupe de ştiri interne în legătură cu starea de spirit a armatei şi celor deblocaţi.-

Cine este acel maior nu ştiu.-

Din aceste dispoziţiuni s'au realizat până în prezent următoarele:

- Stirile şi cronica radiofonice externe s'au făcut de către mine la şedinţele plenare obişnuite.- In lipsa mea eram înlocuit de către sublt. Walter Paul.

- In ceiace priveşte culegerea informaţiilor interne şi în legatura cu starea de spirit a armatei active şi a deblocaţilor nu ştiu ce s'a realizat, caci eu n'am primit asemenea informaţii - şi nici nu ştiu dacă s'au dat şi cui s'au dat.-

După cum am arătat în declaraţiile anterioa-

E.F.

re Col. Plesnila Nicolae din Cavalerie s'a oferit să aducă informaţii radio - de la M.St.Major, prin o cunoştinţa axsam ce.se le ia dela Cercul Militar din Bucureşti, unde se găseşte un asemenea buletin.-

Tot astfel Col.Gălin s'a oferit ca să procure informaţii radiofonice de la legaţii străine (bulgară,rusă,etc.).

Aceste informaţii radiofonice urma să le ia dela diferite redacţii de ziare cari au legătură cu acele legaţii şi care au buletine radio.

Aceasta î-mi este declaraţia pe care o semnez.-

ss.Col.Ing.Demetrescu.

13 Septembrie 1947.

00192

R E F E R A T
===================

din 14 Septembrie 1947

Inginer COLONEL DEMETRESCU CONSTANTIN

de 62 ani,născut în Craiova,inginer şi colonel în pensie din artilerie,căsătorit,fără copii,domiciliat în Bucureşti Str.Dr. Manolescu Nr.2,

Este foarte inteligent,inginer diplomat,posedă multe cunoştinţe în chestiuni de ştiri - cunoaşte bine limba franceză şi germană.- Este cunoscut ca un expert în cronica de ştiri.-

- S'a înscris în P.N.T. în anul 1940 - fapt la care a f fost determinat de către Col.Stoika Stefan de care îl leagă o prietenie strânsă din şcoala militară şi pentru sprijinul care i l-a dat în timpul de prigoană a dictaturei lui I.Antonescu.-

- In secţia militară P.N.T. s'a înscris în luna Martie 1946 când a luat fiinţă acea secţie.-

- Stie că secţia militară a fost organizată la ideia şi concepţia lui Col.Stoika Stefan pe 3 comisiuni : de organizare, juridică şi de informaţiuni,în care scop s'a ghidat după tipul organizaţiilor militare.-

- Recunoaşte că a fost numit şi a activat ca şef al comisiunei de informaţii ajutat de Sublocot.Walter Paul.-

- Indicaţiunile şi misiunea comisiei (secţiei)de informaţii le-a dat Dl.Col.Stoika Stefan :

Comisiunea de informaţii are scopul de a se ţine la curent cu toate legile militare şi să consulte toate monitoarele oficiale precum şi monitoul oastei,pentru a le folosi la discuţiunile proectelor de legi ce se vor lua în desbaterile comitetului de conducere.-

Comisiunea de informaţii vacantă să adune ştiri informative radiofonice,externe şi interne.-

In legătură cu armata română s'a numit de către Gen. Ngrei un maior să se ocupe de ştirile interne,despre starea de spirit a armatei şi a celor deblocaţi.- Cine este acel maior,nu ştie.-

Din aceste dispoziţiuni s'au realizat următoarele :

- In ceeace priveşte informaţiile externe, în fiecare săptămână la sfârşitul şedinţelor plenare, Col.Demetrescu Constantin ţinea 10-15 minute cronica ştirilor externe.-

Aceste ştiri erau extrase de către dânsul dela radio şi reviste cu ştiri din care făcea un rezumat.- După comunicarea rezumatului făcea şi comentariul lor, tot după extrase dela radio şi din reviste.- Dânsul nu-şi dădea părerea, ci lăsa pe auditori să tragă singuri concluzia din cele redate.-

- Recunoaşte că la o şedinţă a fost întrerupt de către Maiorul Fetecău, care i-a reproşat că din aceste cronici şi comentarii reese o acţiune de aţâţare şi propagandă antisovietică

- Recunoaşte, că tot astfel a fost interpelat şi de către Col.Dumitrescu Sergiu, care i-a obiectat că este prea pesimist şi că aţâţă prin comentariile sale auditorul contra U.R.S.S.- Col.Demetrescu Constantin declară că dânsul le-a răspuns că ideile nu sunt ale sale ci numai redate după posturile de radio streine şi reviste ia concluziile să şi le formeze fiecare auditor.-

- Când dânsul lipsia, cronica externă se făcea de către Sublocot.Valter Paul.-

- In ceeace priveşte culegerea de informaţii interne şi ~~externe~~ starea de spirit în Armată nu ştie ce s'a realizat.-

- Stie însă că într'o şedinţă plenară Col.Plesnilă Nicolae din Cavalerie, s'a oferit să aducă informaţii dela Marele Stat Major printr'o cunoştinţă sau rudă a sa.-

- Tot astfel Col.Galin s'a oferit să aducă informaţiuni dela Legaţiile Străine ca ex :(bulgară, rusă, etc.).-

Cui i s'au predat sau dacă s'au primit informaţiile acestora nu ştie.-

- Controlul celor comunicate la cronica externă era făcut în prealabil de către Gen.Negrei.-

In legătură cu activitatea secţiei militare declară următoarele :

La început comitetul de conducere se compunea astfel : Col.Stoika Stefan preşedinte, Gen.Stoika Grigore referent, iar Gen.Zorzor membru.-

După ideia lui Col.Stoica Stefan Secţia militară a fost organizată pe comisiuni (subsecţii) după sistemul militar şi anume :

- Comisiunea de organizare condusă de Gen.Stoika Grigore.-

- Comisiunea juridică condusă de Gen.Zorzor.-

- Comisiunea de informaţii condusă de către Col. Demetrescu Constantin.-

In timpul acesta s'au discutat şi lucrat la diferite proecte de organizare a secţiei militare şi referitor la legea poziţiei ofiţerilor.

In luna Octombrie 1946 s'a ales un nou comitet de conducere compus din :

General Negrei,preşedinte

Col.Stoica Stefan,vice preşedinte

General Stoika Grigore,preşedintele comisie de organizare,

General Zorzor,preşedintele Comisiei Juridice,

Colonel Demetrescu Constantin,preşedintele Comisiei de Informaţii,

Colonel Stoânescu,secretarul secţiei

- Dispoziţiunile şi ordinele din partea P.N.T.,către această secţie militară se dădeau de către Ion Mihalache.-

- Scopul comisiei de organizare era de a face proecte pentru organizarea armatei române,după doctrina românească şi campaniile trecutului nostru.-

- Scopul comisiei juridice,era de a studia şi întocmi proecte de legi pentru justiţia militară.-

- Fie că generalul Negrei a fixat şefi de sectoare în Bucureşti din ofiţerii superiori.-

Stie că s'au numit şi delegaţi pe specialităţi de arme cari să ţină contact cu arma respectivă şi dă nuemele acestora.-

- A luat parte la o şedinţă plenară când Col.Stoica Stefan în prezenţa lui Ion Mihalache a făcut un rezumat al conferinţei sale " Armată de mâine ".- In acest rezumat Col. Stoica a susţinut următoarele :

" Armata de mâine a României trebue să fie bine instruită,gata în fiecare moment,cu care scop este necesar ca tot tineretul să fie instruit începând încă din şcoli.- A vorbit despre reducerea stagiului militar în scopul măririi efectivelor pentru timpul de război căci prin acest procedeu se vor putea mări efectivele armatei.- Pentru instruirea tineretului a propus reînfiinţarea premilităriei.- A pus în evidenţă şi

industria naţională spunând că marea industrie trebuie astfel desvoltată ca să poată fi uşor transformată în caz de războiu în industria de războiu.-

- După terminarea acestui rezumat a luat cuvântul Ion Mihalache care a spus între altele următoarele :

" Dorinţa partidului şi a sa este,să se înfiinţeze secţii militare în toată ţara,pentru ca să se urmărească numărul membrilor P.N.T.- A spus că toată lumea să iasă pe teren şi să activeze,deoarece din birou nu se poate face nimic.-

Armata română trebue să ia exemplu dela armata elveţiană - iar fiecare bun român trebue să aibă arma şi raniţa sa,pentru a putea face faţă atunci când va fi nevoie ".-

La acea şedinţă Ion Mihalache a fost însoţit de 4 persoane dintre cari a recunoscut pe inginerul Popescu-Botoşani

- Stie că programul şedinţelor plenare se fixa de către Comitetil de conducere iar al comisiunilor de către preşedintele secţiei respective.-

Comisiunea de informaţii n'a ţinut nici o şedinţă căci nici nu s'a constituit.- Căci era compusă numai de către Col.Demetrescu Constantin ajutat de Walter Paul._

REZUMAT SI CONCLUZIUNI:

- Ing.Col.Demetrescu C-tin,recunoaşte că face parte din P.N.T.,din anul 1940,unde s'a înscris dus de prietenia ce o avea cu Col.Stoica Stefan.-

- A fost numit şi a activat ca preşedinte şef,al comisiunei de informaţii.- In această calitate recunoaşte că n'a făcut decât cronica ştirilor externe.-
Nu recunoaşte că ar fi făcut cronica ştirilor externe sau să fi cules informaţii despre armată.-

- Cronica internă şi informaţii dela Armată urma să fie făcută de un Maior numit de către Gen.Negrei.- Nu ştie cine este acel maior.-

- Stie că la o şedinţă Col.Plesnilă Nicolae din Cavalerie s'a oprit să furnizeze informaţii dela Marele Stat Major printr'o rudă sau cunoştinţă a sa.-

- Stie că tot astfel Col.Galin s'a oferit să aducă informaţii dela Legaţiunile Străine din Bucureşti.-

- Recunoaşte că i s'au făcut de câteva ori obiecţiuni şi admonestări de către ofiţeri la şedinţă că prin cronica şi comentariile sale,aţâţă auditorul şi face propagandă antiso-

.//.

vietică.- Dânsul le-a răspuns că nu sunt ideile sale şi numai rezumate dela radio şi din presă (reviste)iar concluziile să şi le tragă fiecare.-

- Arată pe scurt scopul şi organizarea secţiei militare şi a activităţii conducătorilor ei.-

- Dă relaţii referitor la conferinţa lui Col.Stoica Stefan repetată în rezumat cu ocazia vizitei lui I.Mihalache la secţia militară şi cele spuse de I.Mihalache după acea conferinţă.-

- Arată că ecoul produs de acea cuvântare a fost luată drept o îndrumare a partidului şi un îndemn la acţiune pe teren a secţiei militare,astfel că să fie gata când partidul va cere aceasta.-

- Dă relaţii privitor la numirea de către Gen.Negrei a celor 4 şefi de sectoare în Bucureşti şi a delegaţilor pe specialităţi de arme.-

- A dat relaţii referitor la activitatea lui : Gen.Negrei,Gen.Stoika Grigore,Col.Stoica Ştefan,Col.Plesnilă Nic.,Col.Galin,Gen.Zorzor.-

- Credem că ştie mai mult în legătură cu adunarea de informaţii în legătură cu armata căci este prieten bun cu Col. Stoica Stefan.-

A N C H E T A T O R,

20. sept. 1947

001597

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Col.Ing.DEMETRESCU C-TIN cu domiciliul în Bucureşti Str.Dr.Manolescu 2,redau mai jos extrasele esenţiale din declaraţiile date de mine în cauză :

- Odată cu înfiinţarea Secţiei P.N.T.,am fost rugat de Dl.Colonel Stoika Stefan ca să ţin săptămânal la şedinţele secţiei,câte o cronică externă asupra ştirilor radiofonice,de o durată de 10-15 minute.-

La vre-o lună de zile secţia militară s'a organizat pe comisiuni,iar uneia dintre ele i s'a dat impropriu denumirea de comisiune de informaţie, a cărui şef am fost numit eu.-

Această comisiune,mai târziu a primit titulatura de comisiune de documentare.-

Urma ca eu să organizez această comisiune,dar n'am organizat-o niciodată şi nici n'am ţinut cu ea nici o şedinţă, neavând nici un membru,în afară de Sublocot.Valter Paul,care îmi ţinea locul când lipseam.-

Eu n'am făcut parte niciodată din conducerea secţiei militare.- Deasemenea n'am luat parte la nici o şedinţă a Comitetului de Conducere.-

La cronica externă de radio,eu lucram astfel :

Adunam extrase din diferite reviste străine şi române (gazette de Lausane,Universul,Timpul,Scânteia,etc.)apoi extrase din diferite emisiuni de radio streine şi române şi anume dela Posturile : Berna - Mpscova - Londra - N.York - Bucureşti.- Adunam şi comentarii dela revista presei străine şi române de radio. Acest material adunat îl expuneam - La cronica de radio externă, la şedinţele săptămânale.-

Eu personal nu-mi dădeam xxxxx nici o părere şi nu făceam nici o critică personală ci lăsam pe ascultători să tragă singuri concluzii din acele comunicări.-

In luna Decembrie 1946 la o şedinţă când ţineam cronica externă,s'a ridicat Maiorul Fetecău care a obiectat,că aşa cum se face această cronică şi comentariile ar rezulta că se făcea o propagandă unilaterală.- La aceasta imediat am răspuns că am fost rău înţeles şi că aceste comentarii nu erau altceva decâ

./.

comentariile redate din diferite ziare străine şi române şi auzite la radio.- Atunci Dl.General Negrei a hotărât ca pe viitor să mă prezint cu lista revistelor din care am extras comentariile.- Complectez cu aceia că toate revistele din care am extras cronica şi comentariile ale presei de radio erau cenzurate de guvern.-

Eu nu m'am ocupat cu cronica internă şi nici de ştirile interne precum şi nici de cele în legătură cu armata română.-

Colonelul Stoika Stefan la început mi-a indicat scopul şi activitatea Comisiei de Informaţie în următoarele : Comisia de Informaţii avea de scop de a ţine la curent toate legile militare şi să consulte toate monitoarele oficiale precum şi monitorul oastei - pentru a le folosi la discuţiile proectelor de legi,care se vor lua în desbaterea comitetului de conducere.-

A Mai spus că această comisiune,va căuta să aduhe ştiri radiofonice externe.- Generalul Negrei a hotărât şi a numit pe un ofiţer maior care să se ocupe de ştirile interne şi cu starea de spirit a armatei şi a celor deblocaţi.- Cine era acel maior nu ştiu.-

Din aceste dispoziţiuni s'au realizat numai următoarele :

- Stirile şi cronica radio externă s'au făcut de către mine la şedinţele plenare obişnuite(la finele şedinţelor câte 10-15 minute)iar când eram lipsă,le făcea Subl.Valter Paul.-

Eu cu informaţii interne sau în legătură cu Armata nu m'am ocupat,nici n'am primit asemenea informaţii dela nimeni şi nici nu ştiu să se fi dat cuiva.-N'am dat nici o urmare la consultarea monitoarelor oficiale sau a monitorului oastei.-

- Accentuez încă odată că toată activitatea mea la comisiunea de informaţii a fost numai cronica de radio externă.-

- Referitor la ştirile interne şi în legătură cu armata după cum am arătat,în declaraţiile date ştiu următoarele :

- In iarna 1945-1946 nu-mi amintesc data la o şedinţă plenară - la sfârşitul ei,după cât îmi amintesc mi se

pare că :

Colonel Pleşnilă Nicolae din cavalerie s'a oferit să adune informaţii radio dela Marele Stat Major prin o cunoştinţă a sa, prin Cercul Militar Bucureşti şi anume buletine radio - ce se găseau la diferite unităţi, care le primea din acele furnizate de postul nostru de Radio ascultare ale Marelui Stat Major.-

- Tot astfel mi se pare, Col. Galin s'a oferit ca să procure informaţii radio, dela legaţiile sterine (bulgară, rusă, etc.) prin redacţiile de ziare, care au legătură cu acele legaţii.-

- In legătură cu conferinţa ţinută de către Colonel Stoika Stefan intitulată " Armata democrată de mâine " eu ştiu următoarele :

- Colonel Stoika Stefan, cu ocazia vizitei lui Ion Mihalache la secţia militară, a făcut un rezu,at al conferinţei sale de mai sus pe care o ţinuse anterior, şi din a cărui rezumat am putut reţine următoarele idei :

Armata de mâine a României trebue să fie bine instruită, gara în fiecare moment a se apăra în care scop este necesar ca tot tineretul să fie instruit, începând încă din şcoli.- A mai vorbit despre reducerea stagiului militar în scopul măririi efectivelor pentru timp de războiu - întrucât, prin acest procedeu se vor putea mări efectivele Armatei.-

Pentru exemplificarea instruirei complecte a tineretului - Col. Stoika - propunea reînfiinţarea premilităriei.-

A pus în discuţie şi industria naţională, susţinând ideia că marea industrie trebue desvoltată astfel că în timp de răsboi să poată fi uşor transformată, în industrie de război.-

După terminarea acestui rezumat a luat cuvântul şi Ion Mihalache, care între altele a spus următoarele :

Dorinţa partidului şi a sa este să se înfiinţeze secţii militare, în toată ţara, pentru a se putea coopta cât mai mulţi membrii în P.N.T.- Mijlocul de legătură a acestor secţii cu centrul va fi făcut prin organizaţiile politice a judeţului respectiv.- A dat dispoziţii ca toată lumea să iasă pe teren şi să activeze spunând că din birou nu se poate face nimic - şi aceasta în vederea unor noui alegeri.-

- In legătură cu organizarea armatei române a spus că armata română trebue să ia exemplu dela Armata elveţiană iar orice bun român trebue să aibă arma şi raniţa sa, pentru a putea face faţă atunci când va fi nevoie.-

./.

Cred că ecoul şi efectul celor spuse de Ion Mihalache la secţia militară arătată mai sus a fost următorul : Galvanizarea membrilor în vederea activărei mai intensx - pentru eventuale noi alegeri,căci era ideia că se vor face noui alegeri.- Să se activeze mai mult pe plan politic,la circumscripţii şi culori - Că armata română urma să imiteze pe cea elveţiană, având armamentul şi echipamentul fiecare la îndemână pentru a putea acţiona prompt şi la timp.-

In legătură cu activitatea comisiunilor de organizare şi juridică ştiu următoarele :

Sedinţele acestor comisiuni se ţineau aparte de şedinţele plenare.- Aceste şedinţe se ţineau în mod obişnuit la sediul secţiei militare.- Stiu însă că Col.Stoica Stefan ţinea uneori şedinţe cu Comisiunea de Organizare la firma " Metrom " unde avea serviciu.-

- Stiu că dispoziţiunile şi ordinele din partea conducerei P.N.T.către secţia militară le dădea,în vederea alegerilor - Ion Mihalache.-

- Stiu că programul celor discutate în şedinţele plenare se făceau de către Comitetul de Conducere împreună cu preşedintele Gen.Negrei.- Programul şedinţelor pe comisiuni, se fixa de către preşedinţii respectivi-afară de comisia se informaţii care nu s'a constituit şi n'a ţinut nici o şedinţă.-

- Stiu că la începutul anului 1947,general Negrei a numit ca şefi la fiecare sector politic din Capitală câte un ofiţer superior.- Scopul acestor şefi era de a ţine legătura între secţia militară şi şeful organizaţiei politice din sectorul respectiv.-

Imi amintesc că la Negru era desemnat Col.Stătescu iar la Albastru era General Vasilescu.-

Stiu şi aceia că s'au desemnat şi ofiţeri superiori pe specialităţi de arme,care cred că aveau misiunea de a ţine legături de camaraderie cu ofiţerii din arma respectivă (rezerva).-

Eu cred că scopul secţiei militare era de ase strânge legăturile între membrii militari înscrişi în P.N.T.şi de a se organiza în vederea succesului în alegeri iar după alegeri să se consolideze în vederea unor eventuale noi alegeri.-

./.

Declar că n'am nici un prieten ofiţer în armată activă, întrucât am trecut la pensie încă din anul 1937.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez.-

ss/Ing.Col.Dumitrescu

20 Septembrie 1948

00202

I

Bis 202

202 bis

(D E C L A R A T I E)

Sunsemnatul Loct. Comandor aviator MIRCEA CIOROCIU, născut la 27/XI 1913 în comuna Calafat domiciliat în Bucureşti Aleea Matei Corbescu nr. 8 sectorul I, fără să fi fost judecat niciodată declară următoarele:

1.- Pe dl NICOLAE CARANDINO l-am cunoscut în toamna anului 1943 la teatrul Studio-Naţional epocă în care soţia sa Dna LILY CARANDINO juca în piesa subsemnatului "Descătusarea".

2.- Ulterior nu am mai avut legături cu Dl CARANDINO până în toamna anului 1946 când l-am întâlnit la Athene-Palas unde a venit şi Dl Căpitan Cdor MOCANU dela care data am stabilit legături mai apropiate.-La propunerea Dlui CARNDINO şi căpitan Cdor. MOCANU în vederea unei documentări asupra programului P.N.T. am început să frecventez biroul presei cu intermităţi pe baza unui"lainer-ner", dat de către Dl CARANDINO pe o carte de vizită a Dsale. Aceasta carte de vizită a fost găsită la subsemnatul.

3.- Am fost colaborator al ziarului " Dreptatea" scriind diverse articole sub peudonimul "MATEI ODOBESCU". In aceste articole am arătat probleme cu caracter de politică internă.

Referitor la armată am scris un singur articol intitulat " Despre armată" cu subiectul"fragment"

4.- N'am solicitat şi n'am fost niciodată înscris în vreuna din secţiile P.N.T.

5.- Din conducerea P.N.T. am cunoscut pe Dnii IULIU MANIU şi ION MIHALACHE cu care am avut raporturi mai apropiate. Idem pe Dl N CARANDINO.

Iar cu Dnii CORNELIU COPOSU şi N PENESCU a avut raporturi foarte vagi.

Notez că am cunoscut deasemeni şi aveam raporturi de pretenţie cu Dl ION GHINEA .

Pe Dl NESTOR BADEA l-am cunoscut pe bază de simplă politeţe acasă la Dsa ducându-mă săl vizitez pe Dl MIHALACHE. Nu am avut nici un fel de raporturi cu Dsa.

6.- Am fost prezentat Dlui IULIU MANIU şi

./.

I MIHALACHE de către Dl căpitan Cdor MOCANU GHEORGHE.

7.- Din primul contact cu dl MIHLACHE am fost întrebat dacă sunt membru partidului Naţional Tărănesc şi dacă activez în secţia militară. Răspunzând negativ mi-a spus că nu are la secţia militară specialişti aero. Atunci i-am remarcat că neavând competenţia şi dispoziţia să tratez dite probleme pot să lucrez pentru Dsa personal, xxxxxxx un studiu informativ despre aviaţia civilă. A acceptat propunerea şi în acest scop am întocmit studiul rezumativ interesând politica aeriană şi valoarea factorului aerian. Pe care l-am predat Dlui MIHALACHE la locuinţa Dsale însoţit de o scrisoare întrucât Dsa nu era acasă.

Menţionez că din partea Dlui MIHALACHE n'am mai primit niciodată altă însărcinare.

8.- Cunosc peDl general C.A. Adj. TEODORESCU PAUL încă din vremea ultimelor săptămâni de şcoala militară. La acea epocă dsa găsindu-se la Sibiu în cadrul unei călători de comandament, informat că sunt şeful promoţiei xx m'a îndemnat să cer a fi repartizat în Regimentul de Gardă " Mihai Viteazu".

Dela acea dată am păstrat raporturi continue şi apropiate cu Dsa.-

La începutul anului 1947 vizitându-l şi comunicându-i că am cunoscut la 19/XI 946 pe Dnii MANIU şi MIHALACHE Dsa mi-a relatat ca fapt divers că cineva care se pretinde foarte bine informat i-a spus că intr'o împrejurare oarecare rostindu-se numele de PAUL TEODORESCU în faţa Dlui MANIU acesta din urmă ar fi declarat : " Il ştiu. Este fost om al lui Carol II -lea"

Dl general TEODORESCU ma rugat dacă este posibil să verific în ce măsură această chestiune corespunde realităţii.

Ne putând întrebat acest lucru pe Dl MANIU am reflectat să-l întreb pe Dl MIHALACHE. In această ideie, mai târziu, anunţându-l pe Dl MIHALACHE telefonic, că vreau să-i aduc lucrarea despre aviaţia civilă./ iar Dsa comunicându-mi că era acasă întrucât va pleca adoua zi în zori la Dobreşti/I-am spus că aş avea să-i comunic o chestiune în legătură cu Dl gral adj. PAUL TEODORESCU. Dl MIHALACHE a insistat să-i comunic la telefon pentru a putea răspunde imediat.

I-am relatat cele ce-mi comunicase Dl general TEODORESCU iar Dsa mi-a făcut cunoscut că faptul este inexact şi din câte ştie Dl MANIU xxxxxxxxxx îl apreciază pentru atitudinea avută în ultimi ani ai domniei Carol al II-lea . Mi -a adăugat că ar putea s-i confirme acest lucru chiar personal. I-am răspuns că

voi comunica răspunsul Dsale, Dlui general TEODORESCU.

Adoua zi am lăsat la locuinta Dlui MIHALACHE studiul interesând aviatia civilă insotindu-l de o scrisoare. In aceasta scrisoare referitor la general TEODORESCU îl anuntam pe Dl MIHALACHE că urmează să văd dacă Dl general nu ar accepta să-l vadă la Dobresti.

/ notez că mai târziu discutând cu Dl general T această chestiune Dsa nu a acceptat să-l vadă pe Dl MIHALACHE./

Tot în acea scrisoare anuntam pe Dl MIHALACHE că voi propune dlui general T să meargă la Dobresti.

9.- Nu cunosc pe Dnii generali GHEORGHIES şi I STEFANESCU.

lo.- Cunosc pe Dl Căpitan cdor aviator NEGRESCU însă după trecerea în cadrul disponibil nu ne-am întâlnit decât o singură dată pe stradă, absolut întâmplător schimbând câteva faze din ~~xxxxxx~~ simplă politete.

11.- Referitor la Dl Căp. Cdor MOCANU GHEORGHE nu stiu dacă era membru al P.N.T. stiu însă activa la biroul presei Partidului National Tărănesc.

Avea relatiuni de strânsă prietenie cu Dnii ION GHINEA NICOLAE CARANDINO si CORNELIU COPOSU.

Frecventa pe Dnii IULIU MANIU si MIHALACHE si era de nuantă manistă.- Am avut impresia că nu se intelegea cu Dl N PENESCU.

Aceasta îmi este declaratia pe care o semnez.

Lt. Cdor av.

/ss/ MIRCEA CIOROIU

6.Aug-1947

7

0208

<u>DECLARATIE</u>

Subsemnatul, declar următoarele:

1/. Am cunoscut pe Dl. I. MIHALACHE, în casa d. SERDICI - în ziua de 19 Noembrie 1946, fiindu-i prezentat de către d. Cpt. MOCANU GHEORGHE.

a/. In aceasta împrejurare, în cele câteva fraze schimbate, i-am arătat că nu fac politică dar că, preocupându-mă pro movarea interesului public pentru Aviatie, aşi putea să-i întocmesc o lucrare relativă la "politica aviatiei civilă"

Dl. MIHALACHE si-a exprimat dorinta să aibă.

b/. Aproximativ o lună si jumătate după aceasta dată, fiind gata cu lucrarea /pe care am intitulat-o: "Studiul Rezumat interesând factorul Aerian" etc./, am telefonat la casa BADEA, unde locuia Dl. MIHALACHE. Mi s'a comunicat că D-sa vapleca a doua zi si că, în consecintă mă roagă să il depun acasă.

c/. L-am depus a doua zi.

2/. Prezenta subsemnatului în casa SERDICI se datora faptului că, neavând dreptul să votez, Dl. Cpt. C-dor, MOCANU m'a invitat să mergem la sectia de votare "Visarion".

Am acceptat si ne-am întâlnit în Piata Amzei.

In drum către sectia de votare "Visarion" trecând /pare mise pe strada Cristian Tell/, Dl. Cpt. Cdor. MOCANU mi-a propus să intrăm câteva clipe la Dl. SERDICI pentru a se informa despre unele chestiuni care il interesează.

Am acceptat. Intrând acolo, după câteva minute a venit si Dl. ION MIHALACHE.

3/. Admit că aceasta aducere a mea, în acel moment în casa SERDICI, a fost urmărită în mod special de către Cpt. Comand MOCANU GHEORGHE. Cred că acest fapt îsi găseste explicatia în dorinţa D-lui C-dor. MOCANU de a mă angaja într'o activitate de ordin politic /P.N.T./

4/. Despre legăturile D-lui Cpt. Comandor MOCANU cu mem brii ai P.N.T., stiu că ele erau bune cu domnii N. CARANDINO, ION VINEA, CORNELIU COPOSU, IULIU MANIU, ION MIHALACHE /cu rezerve asupra acestei legături/ şi N. PENESCU /cu care stiu că avea de se discutii care il nemultumeau/

./.

5/. In epoca in care elabora studiul rezumat despre factorul aerian /vezi punctul 1.xx /b./ am vorbit Dului G-ral Cdt.av.GHEORGHIU despre impresiile mele după cunoştinţa cu Dl. ION MIHALACHE.

Dl.G-ral GHEORGHIU mi-a specificat că-l cunoaşte pe Dl. MIHALACHE dela intrunirile Cavalèrilor Ordinului "Mihai Viteazu" si că l-a intâlnit si au vorbit ultima oară funeraliile G-ralului RUJIMSCHI.

Si-a exprimat dorinta de al vedea cândva pe dl.MIHALACHE.

Mi-am luat angajamentul să-i facilitez aceasta.

Intr'adevăr,vorbind cu Dl.MIHALACHE la telefon pentru a-i anunta că îi voi aduce studiul meu a fixat pentru a treia zi ora intrevederii cu dl.G-ral GHEORGHIU.

Dl.G-ral GHEORGHIU,a mers la Dl.MIHALACHE /casa NESTOR BADEA/ si mi-a făcut impresia a nu-l fi interesat si satisfăcut aceasta intrevedere.

Scrisă de mine si sustin in totul.

Lt.Comand.MIRCEA CIOROIU.

6 August 1947.

9. Aug. 1947

10207

D E C L A R A T I E
==========

Subsemnatul Lt.Cdor.MIRCEA CIOROIU,născut în anul 1913, în comuna Calafat şi domiciliat în Bucureşti Aleea Matei Corbescu nr.8,declar următoarele:

1/. M'am apropiat de P.N.T.,debutând prin prietenia cu dnii.CARANDINO,cdor.MOCANU şi VINEA,în speranţa că în conformitate cu declaraţiile oficiale ale conducerii partidului,îmi voi putea recăpăta cariera de ofiţer activ pe care am iubit-o atât de mult.

Această chestiune o vedeam realizabilă cu deosebire înainte de 19.XI.1946, (alegeri) când credeam că va reuşi partidul N.T.xx şi am crezut-o posibilă şi mai târziu,fie prin participarea depuaţilor la lucrările Camerei,fie prin eşirea vre'un partid din Bloc,fapt care ar fi mobilizat raportul de faţă şi ar fi făcut posibilă participarea la guvernareaP.N.T.

Chiar dacă nu sau împlinit aceste speranţe ale mele, activitatea mea a continuat justificată de faptul că,prietenia mea cu dl.CARANDINO,MOCANU şi în special cu dl.ION VINEA se consolida-se,precum şi de faptul că în totdeauna a existat un motiv care să mă facă să nutresc speranţa unei participări a P.N.T.-ului la guvernare (ratificarea Tratatului de Pace,discuţiile asupra posibilităţii unei apropieri între P.N.T. şi Bloc prin acţiunea Prof.ZANE,etc.)

Atenţiunea specială de care m'am bucurat din partea dlui.MIHALACHE mi-o explic prin una din următoarele posibilităţi:

a/. Fie că i-am fost recomandat în mod special,în prealabil,de către acela care m'a prezentat (cpt.cdor.MOCANU), sublinindu-i-se faptul că mă găsesc în bune raporturi cu o serie de personalităţi marcante din afara politicei militare.

b/. Fie că i-am inspirat personal o simpatie specială d.MIHALACHE. .//.

Intr'o măsură oarecare am putut verifica aceasta prin faptul că dl.MIHALACHE,într'o ulterioară intrecedere s'a arătat foarte dispus să cunoască foştii ofiţeri sau elementele pregătite în domeniul aerian,întrucât P.N.T.,nu dispune de o secţie Aero,ci numai de recenta înscriere a dlui. gral.NICULESCU ACHIL.

Astăzi mi se pare curios că nu nu-l fi citat şi pe dl.com. MARIN ANTON.

3.- Tot dela dl.MIHALACHE am afalt că de secţia Maritimă se ocupă dnii-vice amiral GEORGESCU şi com.GHEORGHE MOCANU.

4.- In afară de însărcinările primite din partea dlui. MIHALACHE şi citate în declaraţiile anterioare,ţin să precizez că,după o convorbire telefonică avută cu D-sa, motivând că nu i se răspunde la apelul telefonic,m'a rugat să telefonez la com .POPESCU MEHEDINTI,unde să comunic că urmează a se vedea cu dl.MIHALACHE la ora 18,aco.o unde s'au înţeles.Nu ştiu cine este dl.POPESCU MEHEDINTI şi nici nu-l cunosc.

5.- Interesul dlui.MIHALACHE pentru Aviaţie şi pentru specialiştii aviatori îmi explic astfel:

a.- Prin lipsa unui material documentar referitor la Aviaţie de care partidul avea nevoe la secţia militară;

b.- In mod firesc prin recenta tentativă de fugă, cred că urmărea să-şi facă un cât mai mare cerc de cunoştinţe între cei cu preocupări în domeniul aviaţiei.

6.- Despre raporturile dlui.com.MOCANU cu dl.IULIU MANIU am convingerea că ele erau strânse.Cred că dl.com. MOCANU,era un om apreciat şi ştia că avea uşor acces la preşedintele P.N.T.

In acelaşi timp menţionez că dl.MOCANU, era,chiar faţă de cei mai apropiaţi prietani ai săi, de o discreţie absolută în privinţa relaţiilor sale şi a celor discutate cu dl.MANIU.

7.- Referitor la "Memoriul asupra situaţiei mondiale sub raportul economic,politic şi militar,cu concluziuni întocmit de către dl.gral.STEFANESCU I.,declar că el aparţine dlui.gral.C.A.Adj.TEODORESCU PAUL,care mi l-a încredinţat în următoarea imprejurare:

- .//.

Intr'o Duminică dimineaţa înaintea Conferinţei dela Moscova, ducându-mă ca de obiceiu la D-sa în mod firesc am stabilit o discuţie de ordin general asupra situaţiei politice mondiale dela acea dată.

Discuţiile se angajaseră în jurul verssulităţei svonurilor despre posibilitatea izbucnirii unui nou conflict.

Personal m'am exprimat că nu cred în posibilitatea unui răsboiu. De aceiaşi părere era şi dl.gral.TEODORESCU PAUL.

După aceea, dl.gral.T., mi-a dat textul menţionat mai sus, să-l citésc de curiozitate şi să-i spun părerea despre el.

N'am mai avut prilejul să-i expun părerea şi nici să îl restitui însă pot afirma că, dacă este lipsit de logică, conţine totuşi unele pasagii cu caracter incendiar, aueditând ideea de iminentă a răsboiului.

Declar că, acest text, nu a fost dat de mine absolut nimănui şi era păstrat de mine într'un plan director 1/20,000 arendă (după cum dealtfel, aşi fost găsit), urmând al restitui dl.Gral.TEODORESCU.

8.- Ordinul General nr.984200/30 Sept..944, al M.St.M., recunosc că nu avea ce căuta în hârtiile mele particulare. Justific existenţa lui prin aceia că a fost luat, între alte hârtii personale din biuroul meu, hârtii care n'au mai fost cercetate de subsemnatul ulterior.

9.- Următoarele ziare: Nota telefonică din 23.VIII-a 1944, între col.DRAGOMIR şi gral.SANATESCU, raportul Armatei I.A.300422 din către M.St.M., Cabinet 24.VII-a 1844, nota din 17.VIII-a 1944 nr.304629 cu rezoluţia dlui.gral.AVRAMESCU şi a dlui.col.DRAGOMIR, telegrama nr.303656 din 5 VIII-a 1944, Paltre către Straja I, telegrama Grupului de C.A., Kirchner, către Paltre II. (transmis prin sulite), care poată o rezoluţie a dlui.col.DRAGOMIR, raportul Armatei IV către Preşidenţia Consiliului de Miniştri, (Cab.Militar al conducătorului nr.309180/23.VIII.1944, toate acestea fiind copii certificate de cpt.M.S.LUCESCU şi purtând sigiliul Armatei IV, au fost găsite la mine cu ocazia percheziţiei ce mi s'a făcut.

Toate aceste piese au intrat în posesia mea în următoare împrejurări:

./.

Aj.Lr.com.BALAIARU V. care a fost ofiţer de legătură dat de Comandamentul Armatei penlângă Armata IV.In perioada când aceste piese au fost elaborate, a lucrat în Statul Major al Armatei, împreună cu mine la secţia oeraptii-instrucţii.

Decedat într'un accident de avion,am avut ordin să iau asupra mea şi obligaţiunile biuroului său.

Lichidând conţinutul biuroului său de lucru am găsit aceste acte (pe care mi le arătase înainte cu câteva luni) pe cari le-am reţinut pentru mine.

Justific reţinerea lor din acea că le-am găsit interesante ca valoare istorică,a unui act ce se consemnase şi emise de autorităţi a căror misiune operativă iniţială încetase în mod absolut a mai exista.

Scrisă de mine,susţin şi semnez.

ss.Lt.Com.Rez.M.Cioroiu.

9.VIII.1947.

00211

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.col.aviator MIRCEA CIOROIU născut la 27 Noembrie 1813 în comuna Calafat Dolj, domiciliat în Bucureşti Aleea Matei Corbescu nr.8, declar următoarele în continuarea declaraţiei din 7 August 1947:

1.- Cu dl.general ddor.av.IERMIL GHEORGHIU mă găseam în raporturi foarte apopiate.I-am fost sub altern în mai multe unităţi şi comandamente, iar în anul 1945/7 Ianuarie m'a cununat.

2.- Intr'o discuţie avută cu dl.general GHIORGHIU informându-l că fusese prezentat dlui.MIHALACHE dl. general mi-a supus că cunoaşte dela mesele cavalerilor ordinului "Mihai Viteazu" şi că ultima oară la întâlnit la funeralile generalului RUJINSCHI.Si-a expirmat atunci dorinţa că dacă el posibil să-l vadă câteva momente pe dl.MIHALACHE.

Comunicând acest lucru, dl.MIHALACHE, la telefon, a acceptat.

Intrevederea aavut loc peste aproximativ 2 zile. Fiind în încăperea de alături şi uşa nefiind închisă am auzit confersaţia: fraze obijnuite, fără importanţă.

Dl.general GHIORGHIU câteva clipe înainte de plecare a întrebat pe dl.MIHALACHE ce crede despre situaţia generală.Dl.MIHALACHE a răspuns că este confuză şi evoluiază: "văzând şi făcând "Reţin că la înapoere dl.general GHIORGHIU mi-a comunica că nu lâa impresionat de loc adeastă intrevedere.Crede a se fi referi la răspunsul dat de dl.MIHALACHE, relativ la caracterizarea situaţiei politice generale.

Notez că dl.general GHIEORGHIU n'a mai revăzut pe dl. MIHALACHE şi nici pe alţi fruntaşi ai partidului.

3.- Studiul rezumativ interesând necesitatea înfinţării Ministerului Aerului şi Marinei, găsit la subsemnatul l-am întocmit în colaborare cu dl.general cdor.av.

GHOERGHIU IERMIL.

A fost redactat după publicarea în presă a tratatului de pace cu România şi are ca bază elementele precise fixate în acest tratat referitoare la aeronautică.

In acest studiu s'au inclus şinelemente din "studiul rezumativ", interesând politica aeriană şi valoarea faptului aerian", formând astfel un studiu complect în care sunt tratate în general şi problema aviaţiei militare cât şi aceia civilă.

Schiţele anexe la studiu în mai multe exemplare le-am lucrat la Institutul Aero, fotogrametric prin bunăvoinţa Dlui. cpt.cdor.ANTON STEFANESCU, comandantul Institutului .

Lucrarea a fost bătută la maşină prin grija dlui. gral.IERMIL GHEORGHIU ; nu ştiu exact prin câte exemplare.

4.- După opinia mea, acest studiu general nu are un caracter secret, exceptându-i schema de organizare a S.S.A., în ipoteza că propunerea (ipotetică) ar fi fost aplicată integral.

5 .- Recunosc că studiul de mai sus conţine anumite elemente, cari ar putea fi interpretate ca o critică nevaforabilă a politicei actualului regim din România în materie de organizare administrativă şi funcţionare a factorului aerian naţional, deasemenea poate conţine şi elemente de îndemn pentru ameliorarea sau anularea angajamentelor luate de stat, sub imperiul presiunei tratatului de pace.

6.- Lucrarea "23 August 1944 " (orientări, precizări, contribuţii) a fost întocmită de subsemnatul, în scopul de a documenta şi desvolta în vederea tipăririi şi răspândirii în comerţ.

Afirm că această lucrare nu am dat-o nimănui. Notez că i-a fost citită parţial şi în prezenţa mea de către dl. CARANDINO căruia nu i-a rămas în propriu exemplarul consultat.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez.

ss.Lt.Cdor.Av.MIRCEA CIOROIU.

(1)

2.IX.1947

00213

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.Comandor av.MIRCEA CIOROIU,născut la 27.XI.1913 în Com Calafat Dolj,fiul lui Stefan şi al Teodorei, de naţionalitate română,religie creştină-ortodoxă,profesiune: of.rezervă,fără a fi fost vre-odată judecat şi condamnat,având ultimul domiciliu în aleia Matei Corbescu Nr.8,fără a fi fost vreodată înscris formal în vre-un partid politic,declar următoarele :

1/. BIROUL PRESEI P.N.T.

a/ " Am luat cunoştinţă de existenţa unui Birou al Presei,aproximativ în luna Noembrie 1946,când trebuind să-l văd pe Dl.N.Carandino în legătură cu opinia sa asupra unui text dramatic ce-i încredinţasem, - acesta mi-a indicat ca loc de rendez-vous " Bir.Presei P.N.T.".-

De două sau trei ori nu mi s'a permis accesul în localul Clubului unde se găsea instalat biroul presei.- Comunicând aceasta telefonic(acasă)D-lui Carandino,m'a convocat a doua zi la redacţia " Dreptatea " unde mi-a dat un laisser - passe pentru Biroul Presei pe o carte de vizită a sa.-Acest act era semnat de Dl.Carandino ca şef al Biroului Presei şi numai în baza lui am putut intra ulterior la Biroul Presei.-

b/.Din observaţiile mele directe coroborate ca fragmentare informaţiuni ulterioare ştiu că scopurile acestui birou erau :

- Executarea unei sinteze (Buletin de presă intern)informative prin exploatarea presei indigene,selecţionându-se numai ştirile sau articolele cu referire specială la activitatea P.N.T. sau membrilor P.N.T. ;

Această presă era trimisă numai la aprox.10 membrii ai partidului,întrucât aceasta era cifra copiilor cari se excutau la maşina de scris.-

- Informarea şi difuzarea comunicatelor oficiale (date de conducerea P.N.T) la ziarele din Bucureşti.- ;

- Executarea seriilor de colecţii interesând presa românească zilnică ;

- Exploatarea buletinelor oficiale de presă trimise de Ministerul Informaţiilor sau legaţiile străine(văzut personal bul.de presă al Mis.Britanice);

- recepţia ziariştilor străini cari doreau informaţiuni interesând activitatea P.N.T.(Deduc aceasta din faptul că, fiind într'o zi la Biroul Presei) a venit acolo un domn Kormoş, reprezentând agenţia Tellpress care vorbea limba franceză şi care dorea să-l vadă pe Dl.N.Carandino în acest scop).-

- In acest birou se găsea o listă (afişată)cu reprezentanţele străine de presă şi numerile respective de telefon.-

In plus fără a cunoaşte necesitatea acestei prese aci sau genul să de exploatare,la Biroul Presei,am văzut la Dl.N. Carandino,un text de Buletin Radio-ascultare,redactat de Ministerul Informaţiilor.-

Altădată chiar Dl.Penescu (Secret.G-ral P.N.T.) a comunicat D-lui Carandino că a reuşit să aranjeze a avea acest buletin.-

Deasemeni, am asistat odată când un domn,care mi-a fost prezentat sub numele : Vasilescu,a citit D-lui Carandino(la ora 10 dim.)după un text stenografiat,texte de emisiuni radio din seara şi dimineaţa zilei (Ankara,Londra,Brazaville,Moscova,Vocea Americei,etc.).-

c/. Personalul întâlnit şi cunoscut de subsemnatul :
- N Carandino
- Ion Vinea
- Savu
- Vasilescu
- Aristiţa Cazimir
- Cpt.C-dor Mocanu Gh.

- O doamnă dactilografă,cunoscând franceza şi engleza (soţia unui ofiţer aparţinând unui Reg.Art.A.A.)
- Colete Bruteanu

d/. Funcţiuni îndeplinite :

- N.Carandino - şef sau sub-şef al Biroului Presei (vezi I. Vinea)

Desigur conducător afectiv al Biroului în acţiunea sa de interior şi exterior (vezi Kormos).-

- Ion Vinea - idem.- Prezenţă intermitentă coincizând cu aceia a subsemnatului.-

- Cpt.C-dor MOcanu Gh. - Element de permanenţă al Biroului şi Executant al lucrărilor antecitate.-Salariat al acestui serviciu.-

- Savu : nu ştiu cu ce se ocupa.- Apariţii intermitente.-

- Vasilescu : radio-ascultarea.- Nu lucra în birou.-

Prezenţă numai pentru raport.-

- Doamna (al cărui nume nu-l cunosc)executa lucrări de dactilo.-

- Aristiţa Cazimir ; dactilo şi traduceri diverse.- In majoritate aceste traduceri,interesau acte date de către Dl. Penescu şi care erau lucrate,cu multă discreţie,într'un birou anexă cu acces strict.-

De cele mai multe ori,lucra acasă la Dl.Penescu,având aerul a fi secretară particulară.-

- Colette Bruteanu,am văzut-o şi cunoscut mult mai târziu,cu ocazia unei vizite de politeţă ce am făcut Comandorului MOCANU.

Efectua lucrări dactilo.

e/. Caracterizez astfel pe cei cunoscuţi mie:

- N.CARANDINO.Inteligent,instruit,abil.Excesiv în discuţiile cu caracter contradictoriu.Temperament sanguin.- Concesiuni în materie de scrupule ca ex: în presă " se înjura " cu dl.Zaharia Stancu cu violenţă,uneori mult dincolo de extrema toleranţă,fără ca aceasta să-i interzică a continua să ia masa du d.Z.S. sau să lucreze împreună la Teatrul Naţional,etc,etc.-

Interpelat de mine pe această temă s'a justificat astfel :". . . . moravuri tolerate între gazetari pe cari nu ai de unde să le cunoşti! "

- Filo englez,fără manifestări ostile faţă de alte state.-

- Ion Vinea ,Cult inteligent,fin,calm,corect în relaţiunile cu prietenii săi.- Foarte comod.- Desinteresat.- (spre ex : m'a informat că salariul său dela Biroul Presei,l-a cedat D-nei dactilografe al cărei nume nu l-am reţinut).-

- Savu,Vasilescu,Doamna dactilografă....,nu-i pot caracteriza.-

- Cpt.Cdor Mocanu Gh.- Foarte bine pregătit profesional.- Spirit clar şi net.- Viaţă onestă.- Venituri limitate.- Categoric în hotărâri şi perseverent.-Foarte politicos şi discret în relaţiunile cu prietenii săi sau cunoscuţii.- Bun şi vechi prieten cu Carandino N,Ion Vinea,Corneliu Copósu.- Era " manist ".-

- Aristiţa Cazimir : Instruită,inteligentă.- Discretă în activitatea sa.-

- Colete Bruteanu (cu aproximaţie) inteligentă,Temp. Sanguin.- Modestă ca gen de existenţă.-

Ulterior a rezolvat (cred)starea de modestie în urma prietenie cu Karaburgeak (mis.presă turcă).-

2/. Dela o anumită dată (pe care nu o pot preciza exact) în urma unui diferend între dl.Carandino şi dl.Penescu s'a petrecut următoarea modificare în organizaţia Bir.Presei.-

à Dl.Carandino n'a mai exercitat funcţiunea de şef al Biroului Presei,n'a mai frecventat acel birou şi era nemulţumit că N'a fost urmat şi de Comandor Mocanu în această acţiune.-;

- Dl.Comandor Mocanu a rămas,după această dată,cel mai mare în birou şi a asigurat continuitatea sa,(cred că până la sfârşit,întrucât subsemnatul nici pe cale directă nici indirectă nu mai aveam informaţiuni precise despre acest birou,mai ales după plecarea D-lui Carandino dela Conducere).

In legătură cu aceasta,ştiu dintr'o mărturie că Dl. Comandor Mocanu - care era indignat de această destrămare de activitatea,că dl.Carandino,(deşi plecat dela Bir.Presei,dar ca un " defi " aruncat dl.Penescu!)redactează un buletin de presă în redacţia " Dreptăţii".-

In ceeace interesează activităţile C-dor Mocanu :
- Bir.Presei
- Secţia Militarş

a/. în cadrul partidului,cred că activitatea sa era,în principal,desvoltată în sectorul bir.Preşei.-

b/. în relaţiile exterioare (Dl.Maniu)cred că activitatea sa era,în principal,desvoltată pe tema " Secţia Militară "

Drept care dau prezenta declaraţie,

Lt.Domandor Mircea Cioroiu

2.IX.1947

3. sept. 1947

00217

D E C L A R A T I E
========================

In continuarea declaraţiei anterioare, - cu referire specială la colaborarea cu dl.General C-dor av.ERMIL GHEORGHIES relatez următoarele :

1/. Studiul intitulat " memoriul interesând înfiinţarea Ministerului Aerului şi Marinei etc." l-am lucrat împreună, fără colaborarea vre-unui terţ.-

2/. El a fost elaborat iniţial verbal, în cursul a câtorva conversaţiuni ce am avut pe tema desfiinţării totale a Subsecretariatului de Stat al Aerului şi pe aceia a defalcărei Av.Civile dela S.S.A.aceasta din urmă trecându-se la Minist. Comunicaţiilor pentru exploater.-

Acest subiect ne-a interesat întrucât, - anterior - adică în vremea când dl. General Gheorghiu exercitase atribuţiunea de Ministru Subsecretar de Stat al Aerului şi după demisia guvernului 23.VIII.1944, pe acela de Comandant al Aeronauticei şi Sef de Stat Major al Aerului, - subsemnatul în funcţiunile ce primisem pe lângă persoana D-sale, m'am găsit într'un perfect, sincer şi intim acord cu domnia sa, asupra punctului de vedere după care, în loc a se tinde la desfiinţarea S.S.A.-ului şi la dispersarea mijloacelor aero era mai indicat a se grupa aceste mijloace sub egida politică a unui minister al aerului şi marinei.-Adică : situaţia mijloacelor puţine şi reduse, pentru obţinerea unui mai pronunţat randament, obligă la centralizare, - descentralizarea nefiind permisă decât de o situaţie excedentară a mijloacelor respective.-

In acest sens am sesizat, în toate ocaziunile, autorităţile de resort.-

Rezultă, din cele arătate aci, că, mai târziu cele două operaţiuni succesive: trecerea aviaţiei civile la Ministerul Comunicaţiilor şi apoi desfiinţarea Subsecretariatului de Stat al Aerului, ne-a găsit solidari pe tema unei opinii care nu era de acord cu ceeace se întâmpla de fapt.-

Convinşi de temeinicia susţinerilor noastre, am continuat a discuta acest subiect(discuţii care erau colorate şi de regretul pe care-l susţineam că fusesem eliminaţi din cadre-

./.

le armei !)anvizajând un caracter comercial şi productiv social-mente pentru Subsecretariatul de Stat al Aerului,aşa cum îl imaginam noi.-

Coordonarea cu un acelaş gen de funcţiune comercială a factorului maritim,socoteam necesară o autoritate patronală pe care o vedeam reprezentată prin Ministerul plin al aerului şi marinei.- Soluţia, dealtminteri,verificată altădată şi foarte prosperă pentru cei doi factori coordonaţi.-

3/. Lipsiţi de elementele pozitive pe care să ne întemeiem demonstrarea punctului nostru de vedere,am aşteptat apariţia Tratatului de Pace.-

Elaborarea scrisă a lucrării a început o zi - două după difuzarea publică (prin presă)a Textului Tratatului de Pace având astfel la dispoziţie o serie de informaţiuni precise şi pozitive pentru lucrarea ce mă preocupa.- De ex : raportul permis între av.militară şi av.civilă,efective de avioane,restricţiuni relative la angajarea reţelri de trafic aerian,bugete, etc.-

Ceeace ne interesa,în special,erau libertăţile tolerate în domeniul aero-civil care constituia factorul fundamental pentru teza noastră,adică o aviaţie naţională :

- militar,redusă la proporţiile fixate prin tratatul de Pace şi la cifrele publicate în textul său;
- civil,desvoltată şi organizată pe ideia productivităţii comerciale,cunoscând că,Tratatul de Pace,nu făcea nici o menţiune prohibitară specială la acest capitol,mai mult,acesta lăsa complect liberă situarea mijloacelor aero la unul sau altul dintre Departamente.-

Deci, la baza lucrărei noastre, - aşa cum este perfect şi uşor verificabil stau cifrele şi stipulaţiile Tratatului de Pace.-

4/. Redactarea s'a efectuat acasă la dl.General Gheorghiu în bună parte.-

Technica de lucru : am fixat în comun : " planul de demonstraţie " adică punctele de atins şi justificările de făcut.-

Am convenit a trata subiectul,evitând o redactare prea technică,adică a redacta limpede şi adorabil pentru orice speţă de cetitor.-

Acest ultim punct l-am studiat cu atenţie întrucât scopul redactărei acestei lucrări,dintr'nceput a fost acela de

a participa la orice desbatere care s'ar fi făcut în revistele de specialitate(România militară,Revista aeronauticei,România Aeriană,etc.)sau în presă,pe tema organizărei şi exploatărei publice a mijloacelor aeriene naţionale,după intrarea în vigoare a Tratatului de Pace.-

In acest mod din dragoste pentru arma noastră,înţelegeam a face un act de prezenţăîn cursul oricărei acţiuni de luptă legală şi oficială pentru un mai marcat,necesar şi benefic iar progres al factorului aerian.-

5/. In cursul redactării nu au existat disensiuni între mine şi dl.General Gheorghiu în ceeace privea tratarea.-Domnia Sa a făcut în special observaţiuni pe tema clarităţei în redactare,controlând să nu vorbim o limbă obişnuită pentru specialist dar inaccesibilă pentru lectorul din afara cercului de tehnicieni al domeniului aerian.-

6/. Aproximativ într'o săptămână două lucrarea a fost gata.-

7/. A fost luată de mine,întrucât dl. General Gheorghiu m'a găsit ca cel mai indicat a o preda fie la " România Militară " fie la " Revista aeronauticei", ca unul care fusesm colaborator şi deci eram cunoscut de către redactori.-

Domnia sa şi-a rezervat dreptul de a opinia asupra momentului când să se publice.-

8/. Până la data când,lucrarea s'a găsit pe masa mea de lucru,ea nu fusese difuzată nimănui şi nici cunoscută de cineva.-

Eram deci în aşteptarea ratificărei Tratatului de Pace şi a începerei discuţiilor asupra exploatărei spaţiului aerian român ca urmare a stipulaţiilor tratatului în acest compartiment, - în reviste sau ziare.-

9/. Intreaga lucrare este un acumulat de principii situate pe o linie de logică pe care am voit-o cât mai clară şi cât mai convingătoare.-

Aşi putea-o vedea ca o pledoarie pentru progresul factorului aerian naţional.-

10/. Fac specificaţiunea că, acolo unde numai în schemă am tratat aeronautica militară,folosind numai datele publicate în Tratat şi emiţând o ipteză de corelare a acestor date,Dl. General Gheorghiu mi-a relatat un punct de vedere neobişnuit în organica noastră militară adică " scoaterea serviciilor şi organelor de asistenţă,întreţinere şi reîmprospătare ale armei de sub autoritatea militară,încadrarea acestora ca civili şi

şi gruparea lor într'o direcţiune pendinte de Minister.

Aceasta în ideia de a reduce la neant caracterul de agresivitate pe care-l presupune existenţa oricărui organism militar de sine stătător.-

Am adoptat amândoi acest punct de vedere, cu toate că n'am fost de acord asupra dificultăţii de a putea convinge pe toată lumea asupra utilităţii sale.-

11/. Nu există nici o legătură între redactarea acestei lucrări şi P.N.T.- Adică,mai clar şi riscat nu ne-a fost cerut nici de Dl.Ion Mihalache,nici de altă personalitate a conducerii P.N.T.- Menţionez că acest studiu a fost redactat la apariţia Tratatului de Pace în presă (respectiv Februarie 1947).- Dacă el ar fi fost cerut de P.N.T. şi lucrat de noi în acest scop nu era posibil ca tezele să mai fi putut fi găsite la mine la data de 22 Iulie 1947.- In interval de 5 luni ele puteau fi predate.-

Insă,încă odată afirm, lucrarea aceasta este rezultatul unei iniţiative care ne aparţine exclusiv şi " NU " are nici o legătură,directă sau indirectă,cu Dl.Ion Mihalache sau P.N.T.-

Drept care dau prezenta declaraţie.-

ss/.Lt.C-dor Mircea Cioroiu

3 Septembrie 1947

4. Sept. 1967

00221

Copie dosar vol VI f 229-238

DECLARATIE

=========================

Subsemnatul Lt.C-dor Av.MIRCEA CIOROIU,în continuarea declaraţiilor mele anterioare,relatez următoarele :

1/. In ajunul zilei de 19.XI.1946,am fost solicitat telefonic de către Dl.Comandor Mocanu Gheorghe să-l acompaniez la o secţie de votare pentru a vedea cum decurge voturile.-

Cum nu avusesem ocazia să văd nici odată un spectacol similar,am acceptat, cu atât mai mult cu cât mi se precizase că este vorba de " Secţia Visarion " (Biserica Visarion)care era apropae de locuinţa subsemnatului.-

In ziua de 19 XI.1946,dimineaţa ne-am întâlnit în Piaţa Amzei şi am fost spre Visarion.- Ajungând pe Strada General Tell Dl.C-dor Mocanu s'a oprit în faţa unei case indicându-mi că are de aranjat o chestiune de câteva minute cu cineva din interior.- M'a rugat să-l însoţesc,la uşe mi-a spus că acolo locueşte Dl. Serdici.-

Intrând am văzut hall-ul plin până la refuz de oameni.- Am întâlnit acolo pe Dl.Ion Vinea cu care am vorbit până a venit Dl.Comandor Mocanu.-

După înapoierea sa s'a deschis uşa şi a apărut Dl.Ion Mihalache,care dând mâna cu cei doi interlocutori ai mei,Dl.C-dor Mocanu a profitat de acest prilej pentru a mă prezenta D-lui Mihalache.-

Acesta din urmă a fost extrem de cordial şi de amabil.-

La întrebările sale i-am precizat succesiv că : nu fac politică, - nu sunt membru al P.N.T.,- nu aparţin secţiei militare.- nu cunosc nimic din problemele politice în genere.- Am făcut specificaţiunea că specialitatea mea este aviaţia şi în materie de aviaţie civilă,dacă este personal interesat,îi pot sta la dispoziţie cu orice lămurire,remarcându-i că nici un factor politic responsabil,indiferent din ce ţară,nu poate ignora rolul esenţial ce joacă astăzi factorul aerian în viaţa socială şi economică a naţiunilor.-

Dl. Mihalache în termeni categorici,mi-a dat dreptate şi ne-am înţeles să-i fac un studiu despre aviaţia civilă (Com-

versaţia a durat aprox.10-15 minute).-

Imediat după aceasta am plecat.- (La eşirea ne-am întâlnit cu dl. Maniu căruia i-am fost prezentat tot de Dl.C-dor Mocanu.- Am văzut apariţia D-lui Maniu la secţia de vot şi am plecat acasă împreună cu Dl.Comandor Mocanu de care m'am separat în dreptul Muzeului Simu.-

2/. Studiul despre aviaţia civilă intitulat : " Studiul interesând factorul aerian ....." l-am lăsat la locuinţa D-lui Mihalache în ziua de 6.II.1947.-

3/. Conţinutul său se poate caracteriza ca fiind"pledoaria unui avocat al aviaţiei civile adresată unui necunoscut în materie ".-

Am arătat în text :

- Rolul factorului aerian în ansamblul vieţii naţionale şi inetrnaţionale a unui stat;
- Influenţele exercitate ;
- capacitatea sa rentabilitate ;
- Istoricul general a situaţiei aviaţiei civile în România ;
- Nevoile generale de organizare ale acestui sector ;
- Exemple de utilizarea a aviaţiei comerciale;
- Enumerarea a câtorva posibilităţi şi năzuinţi la cale.

4/. După aproximativ o lună am putut vedea pe Dl.I.Mihalache în această chestiune (ultima mea întrevedere cu D-sa) şi în câteva minute mi-a arătat că a citit textul,că l-a studiat şi mi-a promis că-l va discuta cu mine,luându-şi angajamentul să mă sesizeze telefonic în ziua când va putea face.-

Acest telefon nu mi-a fost dat şi eu am renunţat de a-l mai aştepta.-

5/. Am arătat cum am cunoscut pe D-nii Maniu şi Mihalache (vezi pct.2).-

Intrevederi cu dl. Mihalache.-

- In ziua de 19.XI.1946 (vezi pct.2).-
- In ziua de 6.II.1947, am fost la locuinţa D-lui Nestor Badea unde locuia Dl.Mihalache,lăsând acolo textul studiului despre " factorul avion " pentru a fi predat D-lui Mihalache care plecase în dimineaţa zilei în provincie.-
- după aproximativ o săptămână am avut o conversaţie telefonică în cursul căreia am discutat cu Dl.Mihalache despre o vizită a D-lui General Gheorghiu Ermil la D-sa şi despre Dl.General Teodorescu Paul.-

./.

00223

In legatura cu dl.General Teodorescu Paul,conversatia sa purtat pe tema verificarei unei opinii nefavorabele ce a existat la conducerea P.N.T (maniu) asupra d-lui General Teodorescu ~~Teodorescu~~.- Mihalache

Dl. ~~Maniu~~ a respins aceasta şi s'a arătat foarte dispus să precizeze personal acest lucru D-lui General dacă se pot vedea.-

Am acceptat să comunic aceasta D-lui General T.urmând a-i transmite răspunsul ce-l voiu obţine.-

Faptul nu s'a putut realiza nici atunci,nici mai târziu.-

- C'am pe la finele primei jumătăţi a lunei Februarie am însoţit pe Dl.General Gheorghiu Ermil la Dl.Mihalache acasă (casa Nestor Badea).-

- Aproximativ în luna Martie,am revăzut pe Dl.Mihalache câteva minute,toto la locuinţa Badea,în scopul de a cunoaşte opinia D-sale asupra studiului ce-i predasem.-

Răspunsul primit l-am arătat la punctul 4 al acestei declaraţii.- A fost ultima întrevedere.-

6/. Intrevederi cu Dl.Iuliu Maniu :

- 19.XI.1946 la locuinţa D-lui Serdici când am fost prezentat.- Incidentală şi fără obiect.-

- Mai târziu (nu pot preciza data) am însoţit pe Dl. Comandor Mocanu la locuinţa D-lui Boilă (Sosea) unde când a eşit Dl.Maniu mi-a vorbit şi l-am chestionat asupra atitudinei partidului în problema cadrului siponibil.a armatei.- Mi-a răspuns lacomic că această chestiune este tratată în Program adăogând că vor fi cercetate toate reclamaţiile,caz la caz.-

- Ultima oară cred a-l fi revăzut prin luna Mai (Iunie - la dl. Leucuţia acasă,unde m'am dus să duc nişte insecticid D.D.T. D-lui Liveanu.-

Eşind dintr'o conferinţă am schimbat câteva cuvinte de pură politeţe cu Dl.Maniu.-

7/.Pe D-nii :

- Col.rezervă Stoica Stefan,
- General rezervă Gabriel Negrei,
- Col.rezervă Aldea R.

nu i-am cunoscut şi n'am avut niciodată nici o legătură.-

8/.Cu Cercul Militar Profesional din P.N.T. nu am avut niciodată nici o legătură.- Nu am fost înscris.-

9/. Relativ la întrevederea D-lui Ion Mihalache - Generalul Gheorghiu Ermil fac următoarele preciziuni :

a/. Dl. General Gheorghiu pe care-l informasem că am cunoscut pe Dl.Mihalache şi-a exprimat dorinţa de a-l vedea şi D-sa pe Dl.Mihalache.-

MI-a specificat că îl cunoaşte mai demult şi anume : dela întrunirile Cavalerilor ordinului " Mihai Viteazul" menţionând că ultima oară,la întâlnit la funerariile Generalului Rujinski.-

b/. Am vorbit la telefon cu Dl.Mihalache şi i-am comunicat acest lucru " (vezi pct.5/al.3).-

dl. Ion Mihalache a acceptat imediat foarte binevoitor,stabilind că peste două zile să-l primească la locuinţa D-lui Nestor Badea.-

c/. In ziua fixată (prima jumătate a lunei Februarie 1947) am însoţit pe Dl.General Gheorghiu Ermil la locuinţa D-lui Mihalache.-

Indirect,am putut," asista " parţial la întrevederea.- mai precis mă găseam în holl,lângă uşa biroului D-lui Mihalache,uşe care rămăsese întredeschisă.-

Conferinţa, - atât cât am putut-o intercepta -, s'a menţinut pe terenul celei maiimpure banalităţi.-

Reţin a fi auzit pe Dl.Mihalache vorbind despre faptul că situaţia politică este confuză,că totul trebue tratat pe formula"văzând şi făcând." şi mai aleş insistenţa cu care preţuia " omul de acţiune ",lăsând pe planul al doilea " omul de prestigiu "(aluzie, la Dl.General Gheorghiu care ocupase anterior demnitatea de ministru al aerului,-probabil)

Intrevederea s'a consumat în aproximativ 10-15 minute.-

d/.La înapoiere fără a intra în detalii,(probabil bănuind că am putut auzi convorbirea cum era şi firesc,Dl.General Gheorghiu mi-a făcut cunoscut că nu l-a impresionat deloc dl. Mihalache şi găseşte banală şi fără interes întrevederea, acţionând pentru domnia-sa numai satisfacţia de a fi făcut o vizită de politeţe.-

e/.Nici o altă întrevedere nu a mai avut loc ulterior între Dl.General Gheorghiu şi Dl.Ion Mihalache.-

10/. Am colaborat la ziarul " Dreptatea " în primele luni ale anului 1947,semnând : Matei Odobescu.-

./.

a/. Colaborarea aceasta am făcut-o la invitația repetată a D-lui Carandino.-

Am acceptat-o ca o " achitare " a unei vechi poliţe de recunoştinţă ce datoram D-lui Carandino pentru gratuita şi prietenoasa amabilitate cu care (în 1943,cu ocazia reprezentării piesei mele " Descătuşarea " la Studio Naţional) mi-a pus la dispoziţie paginile revistei " BIS " pe care o conducea pentru a face reclamă sau a răspunde criticelor puţin binevoitoare.-

b/. Nu am cerut şi nici nu mi s'a vorbit vreodată despre o salarizare.-

Refuzam a discutat orice aluzie la eventuală încadrare.regulată a mea în redacţie,pentrucă vroiam să-mi păstrez toată independenţa în redactarea articolelor,nu ţineam deloc să fiu subordonatul D-lui Carandino şi - mai ales, - vroiam să am libertatea de a decide personal asupra încetărei colaborării mele.-

c/. Am tratat o serie de subiecte cu caracter general, precum : articolul aniversar pentru Mareşalul Averescu Alex., elogii pentru armată,elogii pentru rezistenţa Franceză,(cazul Colonelului Hardy) despre " Anul Nou " (răspuns polemic pentru un articol similar apărut într'o gazetă de stânga) precum şi câteva articole cu contingenţă la politica internă.-

Am considerat liberă această colaborare bazat pe următoarele justificative :

- Imprimarea se făcea cu ~~xxprxxxx~~ aprobarea legală a serviciului cenzurei de Stat ;
- Semnătura cu un pseudonim ;
- Articolele cu caracter politic şi polemic în (special acesta ar putea interesa ancheta)apăreau în toate cotidianele sau săptămânalele armatei,tratând probleme de partid, curent tratate în ziarele oficioase de orice culoare.-

d/. Publicarea acestor articole în " Dreptatea " , articole care le predam DIRECT D-lui Carandino (şi un secretar general de redacţie cum se proceda de către ceilalţi colaboratori) o motivez astfel :

- nu mi se plăteau şi deci interesa din punct de vedere pecuniar,ziarul ;
- eram,ca temă şi tratare,situate la polul opus, geniul articolelor care se imprimau în presa de stânga.-

Spre ex.: articole - elogiu pentru Mareşalul Ave-

rescu, diferea net de ceeace scria despre Averescu, presa de stânga pe tema " 1907 ".-

La fel, pentru celelalte.-

Nu mi s'a făcut niciodată rezerva că, publicarea articolelor, ar fi funcţia de o prealabilă înscriere în partidul Naţional Ţărănesc.-

Drept care dau prezenta declaraţie.-

ss/.Lt.C-dor MIRCEA CIOROIU

4 Septembrie 1947
Bucureşti

5. Sept 1947
00227

D E C L A R A T I E

Subsemnatul,declar următoarele:

1.- Am gradul de locot.comandor aviator (vechime 16.VI.1945).-

2.- Sunt ofiţer brevetat de Statul Major (şeful promoţiei 5-a cer).

3.- La data de 9.VIII 1946 am fost trecut în cadrul disponibil.

4.- Ultima mea unitate a fost S.S.A. (Statul Major al Aerului Secţia Operaţii).

5.- Nu am fost înscris niciodată în mod formal ca membru al partidului naţional ţărănesc.

In mod intermitent am activat prieteneşte,pentru doi din prietenii mei care lucrau în Paritdul Naţional ţărănesc. (D-nii N.Carandino cpt.,comandor Mocanu).

Deasemenea menţionez pe dl.Ion Vinea.

6.- Prin d-nii Carandino Mocanu şi Vinea am cunoscut pe următorii membri ai PNT.

- pe dl.Iuliu Maniu şi dl.Mihalache Ion în casa d-lui V.Serdici.
- Pe dl.Nicolae Penescu la biroul prései.
- Pe dl. Corneliu Coposu,idem.

7.- Intrebare: In afară de conlucrarea prietenească despre care aţi vorbit aţi mai acceptat alte însărcinări din partea conducerii PNT?

Răspuns: Am acceptat şi alte însărcinări primite din partea conducerii PNT (în afară de contribuţia dată prietenilor citaţi).

Si anume:

a) un studiu asupra aviaţiei civile,pe care l-am predat d-lui Ion Mihalache.

Această lucrare am rugat să o fac ca specialist,comunicându-i d-lui Mihalche,că nu am competenţa şi nici dispoziţia să satisfac alte lucrări.

b) o tentativă eşuată de a stabili o legătură între dl.Mihalache şi dl.general C.A. Adj.Teodorescu Paul.

c) Am solicitat prin luna Ianuarie crt.,d-lui Miha-

./.

lache o zi în care dl.general cdt.Emil Ghiorghiu să-l poată vede.Intrevederea a avut loc peste câteva zile.

Scrisă de mine,o susţin în totul
Lt.Comandor avicator Mircea Cioroiu

5.VIII.1947

---

8 Sept 947

VI

00229

DECLARATIE

Subsemnatul, Lt.Cdor av.Mircea Cioroiu, în con-
tinuarea declarației dată la 7 Septemvrie 1947, - relat
următoarele :

1). Cu d.Ion Mihalache, în intervalul 1 Septem-
vrie 1946 - 22 Iulie 1947 (când am fost arestat) am avu
3 (trei) intrevederi :

- La 19 Noemvrie 1946 (ziua alegerilor) în
casa Serdici când, -prin d. Cdor Mocanu, - l-am cunoscu
Cu această ocazie mi-a cerut lucrarea "Politica ariană
şi factorul arian" (lăsat la locuința Badea la 6 Febru-
rie 1947).

- La 10 Februarie 1947, în casa Nestor Badea,
însoțind pe dl.general Gheorghiu Emil.

Convorbirea cu dl.Mihalache s'a caracterizat
prin expunerea Dsale asupra situației politice şi care
se poate rezuma astfel :

a). Situația actuală, similară celei din epoc
Regelui Carol II-lea când P.N.T. a luptat şi a reuşit
răsturnarea regimului.

b). Nu-l interesează omul de prestigiu sau de
competență. Acum este epoca omului de acțiune, a omulu
de baricadă. Actualul regim va trebui răsturnat pentru
a se salva țara.

c). Cere colaborarea dl.General Gheorghiu şi
subsemnatului, în sensul acestor idei.

(vezi pentru detalii, declarația dată la 7.IX.

- Aprox.la 20 Februarie 1947, în casa Nestor
Badea, pentru a discuta fondul lucrării dată la 6 Febr-
rie 1947.

In câteva minute, d.Mihalache mi-a comunicat
că a citit textul şi mă roagă să aştept un telefon del

./.

M.C.

Dsa pentru a fixa o altă zi pentru discuţiuni. S'a scuzat că are timpul cedat clipă cu clipă. (A reţinut studiul care s'a găsit la domiciliul său, ulterior).

2). Cu d.Iuliu Maniu, în intervalul 1 Noemvrie 1946 - 22 Iulie 1947, am avut deasemeni trei întrevederi:

- La 19. Noemvrie 1946 (ziua alegerilor) în casa Serdici când i-am fost prezentat de către d.Cdor Mocanu.

- Sfârşitul lunei Mai 1947, însoţind pe dl.Cdor Mocanu la casa Boilă (la şosea) . Schimb de politeţi la ieşirea din audienţă a Cdorului Mocanu însoţit de d.Maniu.

Intrebând pe dl.Maniu asupra punctului de vedere pe tema cadrului disponibil, mi-a specificat că acesta a fost clarificat în program şi mă asigură că toate cazurile vor fi cercetate individual.

- Aprox.în Iunie 1947 împreună cu dl.General Gheorghiu. Personal eram nesatisfăcuit de conduita dlui Mihalache faţă de mine şi - în acord cu dl.general Gheorghiu, nesatisfăcuţi de "invotaţia pe baricadă" ce ne făcuse la 10 Februarie cr.,- ca atare am fost de acord să-l vedem pe dl.Maniu pentru o ultimă şi limpede lămurire a noastră.

Intrevederea a avut loc în casa Leucuţia. dl Maniu arată că îl cunoaşte pe dl.general dela şedinţele Cons.Miniştri de după 23 August 1944. D.General arată că vine la d.Maniu pentru a-i atrage atenţiunea asupra problemei aviaţiei care a trecut pe al 3-lea plan în România prin recenta desfiinţare a Subsecret.de Stat al Aerului.

D.Maniu face elogiul aviaţiei "care s'a dovedit decisiv în răsboi şi se va dovedi decisiv şi în timp de pace". Condamnă pe omul politic care s'ar desinteresa de "cel mai modern factor social".

D.General îi dă textul relativ la^{re}înfiinţarea Ministerului Aerului şi Marinei care nu era altceva decât un rezumat al conversaţiei avute.

./.

3). Relativ la Cdorul Mocanu mai relatez următoarele:

- A elogiat fără rezerve,"puterea"politică a P.N T. în fața mea, persuadându-mă că valoarea mea și reintegrarea în armată depind exclusiv de biruința partidului.

- A depus toate diligențele (fără a reuși să mă convingă) să accept a lucra permanent la Bir.Presei, în care scop voia să mă lege prin salariu lunar (am refuzat constant).

- A căutat să mă convingă că eliminarea B.P.D.-ului dela conducere nu este posibilă (în urma eșecului P.N.T. în alegeri) decât :

- fie ca o consecință a situației externe;

- fie prin forță (după ce trupele sovietice se retrag depe teritoriul român).

Pentru a-mi demonstra "forța" ca un element existent realmente mi-a citat următoarele argumente:

- în toate satele există arme rămase dela trupel germane;

- țăranii sunt ostili regimului și nu așteaptă nimic altceva decât ocazia de a lichida pe comuniști;

- Armata este "alături de Iuliu Maniu" și exist informațiuni precise cari arată că 75 % din armată a vor bit cu P.N.T.

Era convins și încerca a mă convinge că, în cel din urmă, fie extern, fie intern, Forța este aceia care va decide.

Se vedea clar, mai ales după o oarecare perioad în care am avut asemenea discuțiuni, că dl cdor Mocanu era în perfect și unitar acord cu ideile dl Ion Mihalach în această chestiune.

Grija cu care dl Cdor Mocanu se ocupa de exploa tarea informațiilor ce deținea relativ la armată (vezi, declarația anterioară relativă la votul în unități, sau supravegherea difuzării manifestului P.N.T. către Armată sau redactarea personală ce a făcut acestui manifest și ulterior colaborarea cu dl I.Mihalache, etc.), precum ș insistența cu care îmi solicita un concurs pozitiv în această materie, mă întărește în credința că elementul

./.

motor al "forţei" în baza căreia urma să se execute acţiunea politică naţional-ţărănistă de "salvare" era armata, în speţă cadrele din disponibilitate (cadrul disponibil) cari fiind nemulţumiţi şi deci adversari ai regimului, erau elementele cele mai indicate a fi cultivat în ideia "forţei" urmând :

-fie a acţiona în oraşe, minând disciplina în unităţile militare ;

-fie a conduce partizani-ţărani în comunele rurale natale.

- Dl.Cdor Mocanu mi-a sugerat, în repetate ocaziuni, să colectez informaţiuni relative la starea de spirit din unităţile aero-militare sau să recrutez camarazi de ai mei pentru secţia militară P.N.T.

Mi-a cerut să-i procur "Buletinul radio-ascultare". (I-am cerut, fără prea multă insistenţă. Lt.Cdorului Niculescu, din St.Major Aer care nu m'a satisfăcut. O a doua intervenţie nu i-am mai făcut. Faptul s'a petrecut prin Februarie 1947, aproximativ)

- D.Cdor Mocanu era foarte bine informat asupra anumitor fapte ce se petreceau în armată şi în special în Marină. N'am putut şti niciodată cine erau informatorii săi.

In orice caz, pot afirma cu certitudine că, - la un moment dat - moment care s'ar putea situa spre începutul verii 1947, - atenţiunea specială a Cdorului Mocanu era îndreptată spre informaţii de ordin militar interesând cadrul disponibil şi ştirile privitoare la starea morală sau activitatea E.C.P.în unităţi.

Am certitudinea că această acţiune a d.Cdor Mocanu nu era una de ordin personal. El mi-a apărut totdeauna ca exprimând ideile şi lucrând după ideile dlui Maniu şi Mihalache.

Am arătat anterior că dl Cdor Mocanu îşi făcea un punct de glorie personală, afirmând că este "vechiu manist".- Dealtminteri, periodic, dar constant, dl.Cdor Mocanu vizita pe dl.Maniu.

./.

4). Conversaţiuni despre P.N.T. şi politica sa în materie de cadru disponibil n'am avut decât cu următorii :

- d.general Emil Gheorghiu,
- Lt.Cdor Dinu Isaia,
- Lt.Cdor Georgescu Florea, despre care ştiu că era înscris în secţia militară. Cel puţin aşa mi-a mărturisit cândva. (Mi se pare că locueşte la croitorul militar Mitică Bidurescu.)

5). Relativ la sistemul de informaţii precizez că am văzut aducând informaţii:

- ofiţeri,
- civili,
- grade inferioare,

din diversăx regiuni ale ţării, unităţi militare sau oraşe, etc.

6). Nu ştiu şi nici n'am fost vreodată informat că ar exista un plan de organizare a vreunei acţiuni ilegale de forţă după sau condusă de elemente aparţinând cadrului disponibil.

7). Relatez că, aproximativ în jur de 8 - 10 Iulie cr. d.Cdor Mocanu mi-a telefonat acasă indicându-mi să iau legătura la .... (mi-a dat un nr.de telef.) cu dl.Nicolae Penescu. Nu a vrut sau nu a ştiut să-mi explice motivul.

Luând legătura cu dl.Penescu, m'a invitat acasă la dânsul.

După amiază m'a primit în birou şi după o introducere de legăminturi şi cuvinte de onoare mi-a pus intempestiv următoarea problemă :

" să studiez, să mă informez şi să găsesc modalitatea ca un avion să transporte peste hotare unul sau două personagii de foarte mare importanţă".

I-am arătat în 2 - 3 vorbe d.Penescu părerea mea asupra imposibilităţii unei asemenea tentative.

Deasemenea i-am specificat că,în ziua de 11.VII crt.urmează să fac la Iaşi cu soţia mea care are de trec un examen la Facultatea de ştiinţe,de unde nu revin decât către 17-18.VII.crt.-

M-a rugat să-l caut imediat ce mă înapoiez pent a mai discuta.-

Fiind la Iaşi am aflat de"tentativa Tămădău" din ziarele locale.-

La înapoiere l-am văzut pe Dl.Ion Vinea căruia i-am relatat această conversaţie cu Dl.Penescu.- Au fost de acord, calificând gestul ca " fantezia unui alienat.- "

8/. Stiu dela Dl.Comandor Mocanu că în cursul operaţiunilor militare din Transilvania şi Cehoslovacia,acesta executa o acţiune de intermediar,transmiţând D-lui Iuliu Maniu rapoarte, interesând starea de spirit a trupelor,colaborarea sovieto-română şi aspecte interesând societatea românească,- rapoarte care erau redactate de către Dl.C-dor av.Marin Anton care era în acel timp,şef de Stat Major al Corpului Aerian Român.-

S'a dovedit ulterior(începutul anului 1947)că Dl.C-dor av.Marin era vechi militant naţional ţărănist,manifestându-se ca atare în inspecţiile ce făcea la unităţi(cazul dela 1946 Buzău) motiv pentru care a fost trecut în cadrul disponibil.-

In cursul lunei Mai 1947,Lt.C-dor Georgescu Florea mi-a arătat că este îngrijorat de faptul că se face o anchetă asupra activităţei societăţii de vânătoare " Sburătorii" care era organizată numai cu ofiţeri şi personal de aviaţie şi care avea ca Preşedinte pe Dl.C-dor Marin Anton,iar ca vice preşedinte pe Dl.General Insp.C.Argeşeanu.-

Impresia Lt.C-dor Georgescu Florea era că între activitatea soc." Sburătorii" şi activitatea politică a Dl.C-dor Marin Anton ar putea avea vre-o legătură,depe urma cărui fapt ar putea suferi consecinţe nemeritate membrii societăţii.-

Această declaraţie o susţin şi o semnez propriu,

ss/.Lt.C-dor Mircea Cioroiu

In continuare mai declar :

9/. Nu mi s'a arătat şi nici nu mi s'a cerut avizul în vre-o ocaziune asupra vre-unui document sau lucrări cu caracter militar,venite din exterior pentru utilizare în cadrul P.N.T.sau C.P.Militar.-

ss/.Lt.C-dor Mircea Cioroiu.-

9. Sept. 1947 V

(=)

00235

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.Comandor av.MIRCEA CIOROIU,născut la 27.XI.1913 în Com Calafat Dolj,fiul lui Stefan şi al Teodorei, de naţionalitate română,religie creştină-ortodoxă,profesiune: of.rezervă,fără a fi fost vre-odată judecat şi condamnat,având ultimul domiciliu în aleia Matei Corbescu Nr.8,fără a fi fost vreodată înscris formal în vre-un partid politic,declar următoarele :

1/. BIROUL PRESEI P.N.T.

a/ " Am luat cunoştinţă de existenţa unui Birou al Presei,aproximativ în luna Noembrie 1946,când trebuind să-l văd pe Dl.N.Carandino în legătură cu opinia sa asupra unui text dramatic ce-i încredinţasem, - acesta mi-a indicat ca loc de rendez-vous " Bir.Presei P.N.T.".-

De două sau trei ori nu mi s'a permis accesul în localul Clubului unde se găsea instalat biroul presei.- Comunicând aceasta telefonic(acasă)D-lui Carandino,m'a convocat a doua zi la redacţia " Dreptatea " unde mi-a dat un laisser - passe pentru Biroul Presei pe o carte de vizită a sa.-Acest act era semnat de Dl.Carandino ca şef al Biroului Presei şi numai în baza lui am putut intra ulterior la Biroul Presei.-

b/.Din observaţiile mele directe coroborate ca fragmentare informaţiuni ulterioare ştiu că scopurile acestui birou erau :

- Executarea unei sinteze (Buletin de presă intern)informative prin exploatarea presei indigene,selecţionându-se numai ştirile sau articolele cu referire specială la activitatea P.N.T. sau membrilor P.N.T. ;

Această presă era trimisă numai la aprox.10 membrii ai partidului,întrucât aceasta era cifra copiilor cari se excutau la maşina de scris.-

- Informarea şi difuzarea comunicatelor oficiale (date de conducerea P.N.T) la ziarele din Bucureşti.- ;

- Executarea seriilor de colecţii interesând presa românească zilnică ;

- Exploatarea buletinelor oficiale de presă trimise de Ministerul Informaţiilor sau legaţiile străine(văzut personal bul.de presă al Mis.Britanice);

- recepţia ziariştilor străini cari doreau informaţiuni interesând activitatea P.N.T.(Deduc aceasta din faptul că, fiind într'o zi la Biroul Presei) a venit acolo un domn Kormoş, reprezentând agenţia Tellpress care vorbea limba franceză şi care dorea să-l vadă pe Dl.N.Carandino în acest scop).-

- In acest birou se găsea o listă (afişată)cu reprezentanţele străine de presă şi numerile respective de telefon.-

In plus fără a cunoaşte necesitatea acestei prese aci sau genul să de exploatare,la Biroul Presei,am văzut la Dl.N. Carandino,un text de Buletin Radio-ascultare,redactat de Ministerul Informaţiilor.-

Altădată chiar Dl.Penescu (Secret.G-ral P.N.T.) a comunicat D-lui Carandino că a reuşit să aranjeze a avea acest buletin.-

Deasemeni, am asistat odată când un domn,care mi-a fost prezentat sub numele : Vasilescu,a citit D-lui Carandino(la ora 10 dim.)după un text stenografiat,texte de emisiuni radio din seara şi dimineaţa zilei (Ankara,Londra,Brazaville,Moscova,Vocea Americei,etc.).-

c/. Personalul întâlnit şi cunoscut de subsemnatul :

- N Carandino
- Ion Vinea
- Savu
- Vasilescu
- Aristiţa Cazimir
- Cpt.C-dor Mocanu Gh.

- O doamnă dactilografă,cunoscând franceza şi engleza (soţia unui ofiţer aparţinând unui Reg.Art.A.A.)

- Colete Bruteanu

d/. Funcţiuni îndeplinite :

- N.Carandino - şef sau sub-şef al Biroului Presei (vezi I. Vinea)

Desigur conducător afectiv al Biroului în acţiunea sa de interior şi exterior (vezi Kormos).-

- Ion Vinea - idem.- Prezenţă intermitentă coincizând cu aceia a subsemnatului.-

- Cpt.C-dor MOcanu Gh. - Element de permanenţă al Biroului şi Executant al lucrărilor antecitate.-Salariat al acestui serviciu.-

- Savu : nu ştiu cu ce se ocupa.- Apariţii intermitente.-

- Vasilescu : radio-ascultarea.- Nu lucra în birou.-

./.

Prezenţă numai pentru raport.-

- Doamna (al cărui nume nu-l cunosc)executa lucrări de dactilo.-

- Aristiţa Cazimir ; dactilo şi traduceri diverse.- In majoritate aceste traduceri,interesau acte date de către Dl. Penescu şi care erau lucrate,cu multă discreţie,într'un birou anexă cu acces strict.-

De cele mai multe ori,lucra acasă la Dl.Penescu,având aerul a fi secretară particulară.-

- Colette Bruteanu,am văzut-o şi cunoscut mult mai târziu,cu ocazia unei vizite de politeţă ce am făcut Comandorului MOCANU.

Efectua lucrări dactilo.

e/. Caracterizez astfel pe cei cunoscuţi mie:

- N.CARANDINO.Inteligent,instruit,abil.Excesiv în discuţiile cu caracter contradictoriu.Temperament sanguin.- Concesiuni în materie de scrupule ca ex: în presă " se înjura " cu dl.Zaharia Stancu cu violenţă,uneori mult dincolo de extrema toleranţă,fără ca aceasta să-i interzică a continua să ia masa du d.Z.S. sau să lucreze împreună la Teatrul Naţional,etc,etc.-

Interpelat de mine pe această temă s'a justificat astfel :". . . . moravuri tolerate între gazetari pe cari nu ai de unde să le cunoşti! "

- Filo englez,fără manifestări ostile faţă de alte state.-

- Ion Vinea ,Cult inteligent,fin,calm,corect în relaţiunile cu prietenii săi.- Foarte comod.- Desinteresat.- (spre ex : m'a informat că salariul său dela Biroul Presei,l-a cedat D-nei dactilografe al cărei nume nu l-am reţinut).-

- Savu,Vasilescu,Doamna dactilografă....,nu-i pot caracteriza.-

- Cpt.Cdor Mocanu Gh.- Foarte bine pregătit profesional.- Spirit clar şi net.- Viaţă onestă.- Venituri limitate.- Categoric în hotărâri şi perseverent.-Foarte politicos şi discret în relaţiunile cu prietenii săi sau cunoscuţii.- Bun şi vechi prieten cu Carandino N,Ion Vinea,Corneliu Coposu.- Era " manist ".-

- Aristiţa Cazimir : Instruită,inteligentă.- Discretă în activitatea sa.-

- Colete Bruteanu (cu aproximaţie) inteligentă,Temp. Sanguin.- Modestă ca gen de existenţă.-

Ulterior a rezolvat (cred)starea de modestie în urma prietenie cu Karaburgeak (mis.presă turcă).-

2/. Dela o anumită dată (pe care nu o pot preciza exact) în urma unui diferend între dl.Carandino şi dl.Penescu s'a petrecut următoarea modificare în organizaţia Bir.Presei.-

- Dl.Carandino n'a mai exercitat funcţiunea de şef al Biroului Presei,n'a mai frecventat acel birou şi era nemulţumit că N'a fost urmat şi de Comandor Mocanu în această acţiune.-;

- Dl.Comandor Mocanu a rămas,după această dată,cel mai mare în birou şi a asigurat continuitatea sa,(cred că până la sfârşit,întrucât subsemnatul nici pe cale directă nici indirectă nu mai aveam informaţiuni precise despre acest birou,mai ales după plecarea D-lui Carandino dela Conducere).

In legătură cu aceasta,ştiu dintr'o mărturie că Dl. Comandor Mocanu - care era indignat de această destrămare de activitatea,că dl.Carandino,(deşi plecat dela Bir.Presei,dar ca un " defi " aruncat dl.Penescu!)redactează un buletin de presă în redacţia " Dreptăţii".-

In ceeace interesează activităţile C-dor Mocanu :
- Bir.Presei
- Secţia Militară

a/. în cadrul partidului,cred că activitatea sa era,în principal,desvoltată în sectorul bir.Presei.-

b/. în relaţiile exterioare (Dl.Maniu)cred că activitatea sa era,în principal,desvoltată pe tema " Secţia Militară "

Drept care dau prezenta declaraţie,

Lt.Comandor Mircea Cioroiu

2.IX.1947

00239

PROCES-VERBAL

Anul 1947 luna Septembrie ziua 11.

Noi, Prim Chestor S.Davidescu, asistat de Chestor Victor Dumitrescu şi comisar şef Stoiculescu Ilie:

Am procedat la confruntarea reţinutului Ion Mihalache cu reţinutul Mircea Cioroiu, Lt.Comandor, cu următorul rezultat:

COMANDOR CIOROIU: In ziua de 19.XI. însoţind pe Comandorul Mocanu la Serdici, m'am prezentat lui Dl. Mihalache.

I.MIHALACHE: Este exact.

COMANDOR CIOROIU: Dl.Mihalache a fost foarte amabil, m'au întrebat dacă fac parte din partid sau din organizaţia militară, i-am răspuns că nu, am spus că specialitatea mea este aviaţia fiind singurul domeniu pe care-l cunosc.-

Acum Dl.Mihalache m'a întrebat dece nu vreau să activez în domeniul acesta la care am răspuns că pot să lucrez în domeniul acesta şi m'a rugat să fac un studiu în acest domeniu.-

I.MIHALACHE : Nu-mi amintesc, posibil. !

COMANDOR CIOROIU: Am mai avut după această convorbire, 1-2 convorbiri telefonice prin care ceream să mi se fixeze când să dau studiu, am vorbit cu Dl. Mihalache la una din aceste convorbiri.

D-sa s'a scuzat că este ocupat şi trebue să plece şi m'a rugat să las lucrarea la Dl.Nistor Badea.

Am dus lucrarea personal şi am lăsat-o Dlui Nistor Badea, în ziua de 6.II. cu o scrisoare.

I.MIHALACHE : Este exact.

COMANDOR CIOROIU: După aceia am însoţit pe Dl.Gl.Gheorghiu la Dl.Mihalache.

Dl.Mihalache aflându-se în ziua de 19.XI. a

E.F.

..//..

spus că dacă alţi camarazi ai mei pot lucra în acest domeniu, am vorbit la telefon cu Dsa cu care ocazie am fixat o zi de audienţă pentru Dl. General Gheorghiu.

Dl.Mihalache ne-a făcut cunoscut că nu e străin,Dl.Gl.Gheorghiu,cunoscându-l dela înmormântarea generalului Rujinschi,fapt pe care l-a confirmat Dl. Mihalache şi când s'a întâlnit cu Dl.Gl.Audienţa a fost fixată către sfârşitul primei jumătăţi a lunei Februarie

ION MIHALACHE: Exact, cu precizarea că nu i-am sugerat eu persoana Dlui General Gheorghiu.

COMANDOR CIOROIU: In seara când a fixat Dl. Mihalache,l-am însoţit pe Dl.Gl.Gheorghiu la locuinţa Dlui Mister Baden. Am asistat la conversaţie,stând încapoia Dlui Mihalache în hool, uşa fiind deschisă însă între hool şi antreu.-

ION MIHALACHE: Este exact că Dl.Comandor Cioroiu a asistat la domiciliu la discuţii între mine şi Dl.Gl.Gheorghiu.

COMANDOR CIOROIU: Iniţial,schimb de politeţă şi-a amintit de cunoştinţe mai vechi: Dl.Generul a precizat Dlui Mihalache că face o vizită de informaţii.

Dl.Mihalache a răspuns asupra situaţiei generale şi nu se poate lucra decât văzând şi făcând.

In această formulă se înţelege şi politica internă şi externă.

ION MIHALACHE: Nu-mi amintesc, nu este exclus.-

COMANDOR CIOROIU : Dl.Mihalache a făcut precizarea că de şi există această situaţie P.N.T. are o linie bine stabilită şi anume: aşa cum sub dictatura Regelui Carol II printr'o atitudine potrivnică şi o luptă continuă şi hotarâtă s'a reuşit a se doborî regimul tot astfel în prezent printr'o luptă dârză şi hotărâtă se va reuşi a se salva ţara doborându-se regimul de impilaţie.-

ION MIHALACHE: Nu-mi amintesc ideia, posibil Ideia este a mea.-

..//..

00241

<u>COMANDOR CIOROIU</u>: Dl.Mihalache face elogii omului de acţiune,a omului de luptă şi de baricadă, arătând că interesează în aceste momente mai puţin omul de prestigiu sau de elaboraţie intelectuală,făcând unele specificaţii,prefer şi răsplătesc un om care a riscat alături de mine, chiar dacă din punct de vedere intelectual nu corespunde,decât să răsplătesc oameni pasivi care ar corespunde postului.-

<u>ION MIHALACHE</u>: Nu-mi amintesc cuvintele,posibil. Recunosc ideia mea.-

<u>COMANDOR CIOROIU</u>: Precizez că Dl.Mihalache a spus că are nevoie de baricade,oameni de linia I-a. Aceasta în legătură cu recompensele,pe care le-am arătat în răspunsul de mai sus.-

<u>ION MIHALACHE</u>: Nu-mi amintesc.

<u>COMANDOR CIOROIU</u>: Concluzia aceasta era categorică,că regimul trebuia îndepartat şi că Dl.Mihalache ajunsese la concluzia că aceasta nu se putea face decât prin colaborare de oameni de risc şi de linia I-a,adică prin forţă.

<u>ION MIHALACHE</u>: Concluzia a tras-o D-lor.

<u>COMANDOR CIOROIU</u>: A încheiat spunând că în spiritul celor expuse de D-sa ne aşteaptă colaborarea.

<u>ION MIHALACHE</u>: Nu este exact că am solicitat colaborarea,ci am lăsat-o la aprecierea D-lor.

<u>COMANDOR CIOROIU</u>: Am plecat însoţit de Dl.Gl. Gheorghiu.

Am mai vorbit ulterior cu Dl.Hereza şi pe urmă cu Dl.Mihalache care mi-a fixat o zi specificând că nu poate decât câteva minute în scopul de a discuta lucrarea ce i fusese lăsată la domiciliu la 6.II.şi care se găsea la D-sa.

<u>ION MIHALACHE</u>: Sigur că este exact.

<u>COMANDOR CIOROIU</u>: L'am văzut pe Dl.Mihalache, mi-a arătat studiul,mi-a specificat că l-a citit cu atenţie şi l-a adnotat,am remarcat personal că textul purta pe margine o serie de adnotări în creion şi mi-a preci-

..//..

sat că fiind extrem de ocupat cu problema de partid, păstrează lucrarea şi-mi va comunica telefonic cât mai curând posibil ziua când ne putem vedea pentru a discuta pe îndelete lucrarea.

Inainte de a ne despărţi de D-sa mi-a reamintit din nou necesitatea de a se complecta în cadrul secţiei milutare cu existenţa unei secţii de aviaţie, pomenindu-mi că la aviaţie există un Dl.Gl.Miculescu, din câte ştie D-sa, iar la Marină se ocupă Comandorul Mocanu şi Amiral Georgescu, aşa că orice colaborare pe care o voi aduce în acest domeniu personal sau prin camarazi sau cunoscuţi de ai mei, este valutata cu bucurie de D-sa şi va da tot sprijinul.-

Cu aceste cuvinte m'am despărţit de Dl.Mihalache. Telefon nu am mai primit şi nici eu nu l-am mai căutat a-l mai intreba. Lucrarea nu mi-a mai fost restituită, am recunoscut-o mai târziu în dosarul de percheziţie.-

ION MIHALACHE: Fondul este exact nu-mi amintesc amănuntele. Contest amănuntele cu amiralului Georgescu.-

COMANDOR CIOROIU: La prima intrevedere la 19.XI. precum şi la ultima intrevedere, Dl.Mihalache mi-a arătat dar dorinţa D-sale de a aduce colaboratori dintre camarazii mei în cadrul partidului.-

ION MIHALACHE: Posibil.

COMANDOR CIOROIU: Primul studiu pe care l-am lăsat, era un studiu principial, deci de generalităţi şi atunci când Dl.Mihalache mi-a spus că le-a adnotat şi u urmează a-l discuta, am înţeles că nu am satisfăcut necesităţile informative ale Dsale în mod complect, fapt care m'a determinat să reiau împreună cu Dl.Gl. Gheorghiu un studiu precis cu date mai complecte, interesând organizarea şi funcţionarea Ministerului Aerului şi Marinei.-

Acest studiu nu i l-am dat Dlui Mihalache pentrucă nu l-am revăzut.

Precizez că primul studiu purta titlul: "Studiul rezumativ interesând politica aeriană şi valon-

00243

rea factorului aerian?

Al doilea studiu poartă titlul "Necesitatea înființării Ministerului Aerului și Marinei și a celor două subsecretariate Aer și Marină"

De acest studiu l-am informat pe Dl.Mihalache,arătându-i că pentru chestiuni de marină îl voi consulta pe Comandorul Mocanu,iar Dl.Mihalache mi-a răspuns :"Dați drumul!".

IOM MIHALACHE: Este exact,nu-mi-aduc aminte dacă ași fi spus de al II-a studiu, dați drumul,dar nu-i exclus.-

COMANDOR CIOROIU: Pentru cel de al doilea studiu asupra căruia noi mai reflectasem și-l informasem pe Dl.Mihalache asupra planului, am primit asentimentul și impulsul D-sale pentru a-l lucra.-

Acest lucru ne-a determinat să trecem la acțiune și să-l lucrez. Ne mai primind nici un telefon dela Dl.Mihalache, am renunțat de a-i da acest studiu Dlui Mihalache.-

ION MIHALACHE: Am spus că este necesar refacerea studiului,dar nu am dat nici o indicație.

COMANDOR CIOROIU: A acceptat întocmai planul pe care l-am spus eu.-

ION MIHALACHE: Este exact,dar nu mi-a expus noul plan.

COMANDOR CIOROIU: Ideia care ne-a călăuzit la redactarea celui de al 2-lea studiu,a fost:

- Prin tratatul de pace a fost limitat prin restricții precise aviația militară,fiind însă lăsată liberă desvoltarea aviației civile,unde nu există nici un fel de restricție.

Pe această idee de bază ne-am brodat convingerile noastre care în speță erau:

a.- Respectarea cu strictețe a cifrelor militare.

b.- Desvoltarea la maximum în domeniul aviației civile în scopul de a :

- Recupera și plasa aci, personalul specia-

..//..

00244

lizat care depăşea efectivul aviaţiei militare şi era deci licenţiat.

- Transformarea acestui departament într'o mare unitate de beneficii sociale (bani,câştig de timp, ameliorarea reţelei de comunicaţie care era distrusă de război).

Precizez că studiul acesta dădea posibilitatea de a se depăşi efectivele de oameni şi material printr'o desvoltare mai intensivă a aviaţiei civile.

Acest lucru ne-am dat seama după ce am luat contactul cu Dl.Mihalache, căci atunci l-am lucrat, fapt care rezultă şi din împrejurarea că am lucrat conspirativ şi numai în exemplare reduse (şease).

ION MIHALACHE: N'am primit acest studiu nici dela Dl.Comandor Cioroiu sau altă persoană şi nici dela Dl.Iuliu Maniu care nu m'a informat de existenţa şi conţinutul acestui studiu.

COMANDOR CIOROIU: Stiam că există organizaţie militară în P.N.T.,dar n'am participat la nici o şedinţă.

Comandorul Mocanu,m'a informat că se ţin niste conferinţe,făcând rezerve şi chiar ironii asupra capacităţii celor care pregătesc aceste conferinţe,de ex.Slt.Lăzărescu care după memoria mea semna convocările pentru şedinţele organizaţiei militare, Acest Slt.Lăzărescu căruia i-am transmis opinia lui Mocanu, m'a informat că lucrurile s'au schimbat (Martie 1947) în sensul că s'au organizat această organizaţie,două compartimente: cadrul disponibil şi ofiţeri de rezervă.

Despre secţia militară, însine atâta ştiam.

Am căpătat convingerea că se tindea cu toată insistenţa,constant şi continuu să se copteze cât mai numeroşi ofiţeri din cadrul disponibil,prin org.militare sau prin propagandă,prin agenţi anumiţi.

Prin modul cum am luat cunoştinţă direct sau indirect, am ajuns la convingerea că P.N.T. se organiza pentruca element de putere făcând legatură normală între concepţia maniană asupra sistemului de lucru şi

..//..

ceace se vedea în realitate că se lucra.-

ION MIHALACHE: Organizare pe cadrul disponibil şi ofiţeri de rezervă este o chestiune de organizare internă a organizaţiei militare respectivă.

ION MIHALACHE: Nu mi-a comunicat Penescu nici odată că ar fi luat contact cu vr'o persoană militară pentru a ne pregăti plecarea în străinătate.

COMANDOR CIOROIU: Reţin expresia D-lui Mihalache de : "Oameni de baricade", în discuţia ce a avut-o cu Dl.Gl.Gheorghiu.-

ION MIHALACHE: NU-mi amintesc această expresie, dar poate fi posibilă.

Drept pentru care s'a încheiat prezentul proces-verbal.-

ss. Lt.Cdor M.Cioroiu
ss. Mihalache

Prim Chestor: ss.S.Davidescu

Asistenţi: ss. Chestor Dumitrescu
ss.Comisar şef,Stoiculescu

14 Sept 947

00246

R E F E R A T

==================

14 Septembrie 1947

Lt.Comandor Cioroiu Mircea reţinut pentru cercetări dela 22 Iulie 1947,ca un element ce a luat parte activă în mijlocirea complotului pentru răsturnarea regimului,în declaraţiile date la anchetă la 7 şi 9 Septembrie 1947,declară :

- Recunoaşte că a avut cu Ion Mihalache 3 întrevederi în anul 1947 şi anume :

a/. 19.XI.1946

b/. 10.II.1947

c/. 20.II.1947

Din aceste 3 vizite,numai a doua a făcut-o asistat de generalul GHEORGHIU ERMIL,pe care l-a condus la cererea lui Ion Mihalache.- Celelalte două le-a făcut singur având ca scop studiul redactat de dânsul " asupra politicei aviaţiei şi factorului aerian ".-

- Recunoaşte că la vizita a doua pe care a făcut-o cu Generalul Gheorghiu,Ion Mihalache le-a făcut o expunere politică a situaţiei,din care reţine expresia " Partidul este într'o situaţie grea similară cele din timpul Regelui Carol II-a,şi îi trebue oameni de acţiune,oameni de baricade pentru a răsturna regimul,şi că nu are deocamdată nevoe de oameni cu prestigiu pentru posturi de conducere.- Totodată le-a cerut şi contribuţia militar pentru sectorul " Aviaţie " precizând că pentru marină are pe : vice-amiralul Georg şi comandorul MOCANU GHEORGHE.-

- Recunoaşte că deasemeni la vizitat în cursul anului 1946 şi 1947 pe Iuliu Maniu,din care numai la una din vizite l-a condus pe Generalul Gheorghiu Ermil,celelalte două vizite fiind făcute singur cu scopul de a păstra legătura cu preşedintele partidului.-

- Recunoaşte că pe Comandorul Mocanu Gh,la văzut şi vizitat foarte des la redacţia Ziarului " Dreptatea " vizită în care Comandorul Cioroiu i-a făcut instructajul politic pe linia programului Partidului Tărănist.-

- Recunoaşte că Mocanu i-a expus,că partidul luptă pentr răsturnarea guvernului,şi că nu se aşteaptă decât plecarea sovieticilor şi cete de partizani ţărani,cari sunt înarmaţi cu arma-

./.

mentul rămas de la trupele germane,vor porni la exterminarea comuniştilor.-

- Recunoaşte că Mocanu i-a spus ; că prin diferiţi agenţi să caute a se polariza în jurul partidului ofiţeri din C.D. şi armată,care vor da concursul la momentul potrivit.-

- Recunoaşte că tot Mocanu i-a expus că armata este câştigată pentru P.N.T.în proporţie de 75 %,după verificarea care s'a făcut cu rezultatul alegerilor.-

- Recunoaşte că Mocanu i-a cerut expres :

a/. Să recruteze pentru sectorul militar al P.N.T.câţi mai mulţi ofiţeri din C.D. şi aviaţie.-

b/. Si să procure orice informaţii cu caracter militar din diferite unităţi.-

Soluţia la care Lt.Comandor Cioroiu a răspuns atrăgând spre cadrele P.N.T.,sub titlul de informatori pe următorii :

a/. General Gheorghiu Ermil

b/. Lt.Comandor Dinu Isaia

c/. " " Georgescu Florea

iar ca informaţii a încercat să procure dela Statul Major al aerului "Buletinul de informaţii al Aviaţiei " fapt ce nu i-a reuşit fiind refuzat de către Comandantul activ Milculescu Grigore şeful Secţiei I-a din sus citatul Comandament.-c

- Recunoaşte activitatea sa ziaristică din presa P.N.T., şi caracterul de polemică ce a avut-o cu Grigore Preoteasa pe chestia articolului " 23 August 1944 ".-

- Recunoaşte că a fost solicitat de către N.Penescu să găsească un avion militar,care să transporte peste graniţă 1-2 persoane de mare importanţă.- Solicitarea s'a făcut între 8 - 10 iulie 1947,deci cu câteva zile înainte de punerea în aplicare a grupului Mihalache de a fugi din ţară.-

- Recunoaşte că Mocanu i-a explicat că răsturnarea Guvernului nu se va putea face decât pe 2 căi :

a/. Ca o consecinţă a evenimentelor externe

b/. Pe cale violentă organizată de P.N.T.cu concursul C.D.care ar antrena pe ţăranii partizani,şi cu concursul armatei, în care scop se lucrează la subminarea disciplinei.-

- Nu recunoaşte a fi acţionat ca membru al P.N.T.sau al C.P.M.-

C O N C L U Z I U N I

Lt.Comandor Cioroiu element foarte bine pregătit din punct de vedere profesional,dotat de natură cu suficientă inteligenţă, caută să parvină în posturi de conducere,şi cum era în C.D.,se duce şi se orientează spre ~~xxxxxxxx~~ conducerea P.N.T.,unde spera să-

ajungă scopul.-

Dornici de a întreţine legături cu persoane marcante din opoziţie, căuta prin orice mijloace să-i cunoască şi să întreţină legătura cu ei, sub pretextul oferirei de studii, cu caracter militar.-

Exemplu : Mihalache, Iuliu Maniu şi Titel Petrescu cărora le-a oferit studiile.-

a/. Studiul rezumativ asupra politicei aviaţiei şi factorului aerian.-

b/. Studiul rezumativ asupra înfiinţărei şi organizărei Ministerului Aerului şi Marinei, cu două subsecretariate Technice : aer şi marină.-

- A stiut şi conlucrat la organizarea Comitetului organizat de P.N.T. pentru răsturnarea guvernului pe cale violentă, cu bună ştiinţă.-

- Pentru cele xpuse mai sus opinăm a fi trimis în faţa justiţiei.-

ANCHETATOR,

ss/. Chestor V. Dumitrescu

Copie Dosar vol VI f 239-251

00249

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, Lt.Cdor av.Mircea Cioroiu, în continuarea declarației dată la 7 Septemvrie 1947, - relat următoarele :

1). Cu d.Ion Mihalache, în intervalul 1 Septemvrie 1946 - 22 Iulie 1947 (când am fost arestat) am avu 3 (trei) întrevederi :

- La 19 Noemvrie 1946 (ziua alegerilor) în casa Serdici când, -prin d. Cdor Mocanu, - l-am cunoscu Cu această ocazie mi-a cerut lucrarea "Politica ariană și factorul arian" (lăsat la locuința Badea la 6 Februarie 1947).

- La 10 Februarie 1947, în casa Nestor Badea, însoțind pe dl.general Gheorghiu Emil.

Convorbirea cu dl.Mihalache s'a caracterizat prin expunerea Dsale asupra situației politice și care se poate rezuma astfel : .

a). Situația actuală, similară celei din epoca Regelui Carol II-lea când P.N.T. a luptat și a reușit răsturnarea regimului.

b). Nu-l interesează omul de prestigiu sau de competență. Acum este epoca omului de acțiune, a omului de baricadă. Actualul regim va trebui răsturnat pentru a se salva țara.

c). Cere colaborarea dl.General Gheorghiu și a subsemnatului, în sensul acestor idei.

(vezi pentru detalii,declarația dată la 7.IX.9

- Aprox.la 20 Februarie 1947, în casa Nestor Badea, pentru a discuta fondul lucrării dată la 6 Februarie 1947.

In câteva minute, d.Mihalache mi-a comunicat că a citit textul și mă roagă să aștept un telefon dela

./.

M.C.

00250

Dsa pentru a fixa o altă zi pentru discuţiuni. S'a scuzat că are timpul cedat clipă cu clipă. (A reţinut studiul care s'a găsit la domiciliul său, ulterior).

2). Cu d.Iuliu Maniu, în intervalul 1 Noemvrie 1946 - 22 Iulie 1947, am avut deasemeni trei întrevederi:

- La 19. Noemvrie 1946 (ziua alegerilor) în casa Serdici când i-am fost prezentat de către d.Cdor Mocanu.

- Sfârşitul lunei Mai 1947, însoţind pe dl.Cdor Mocanu la casa Boilă (la şosea) . Schimb de politeţi la ieşirea din audienţă a Cdorului Mocanu însoţit de d.Maniu.

Intrebând pe dl.Maniu asupra punctului de vedere pe tema cadrului disponibil, mi-a specificat că aceasta a fost clarificat în program şi mă asigură că toate cazurile vor fi cercetate individual.

- Aprox.în Iunie 1947 împreună cu dl.General Gheorghiu. Personal eram nesatisfăcuit de conduita dlui Mihalache faţă de mine şi - în acord cu dl.general Gheorghiu, nesatisfăcuţi de "invotaţia pe baricadă" ce ne făcuse la 10 Februarie cr.,- ca atare am fost de acord să-l vedem pe dl.Maniu pentru o ultimă şi limpede lămurire a noastră.

Intrevederea a avut loc în casa Leucuţia. dlManiu arată că îl cunoaşte pe dl.general dela şedinţele Cons.Miniştri de după 23 August 1944. D.General arată că vine la d.Maniu pentru a-i atrage atenţiunea asupra problemei aviaţiei care a trecut pe al 3-lea plan în România prin recenta desfiinţare a Subsecret.de Stat al Aerului.

D.Maniu face elogiul aviaţiei "care s'a dovedit decisiv în răsboi şi se va dovedi decisiv şi în timp de pace". Condamnă pe omul politic care s'ar desinteresa de "cel mai modern factor social".

D.General îi dă textul relativ la înfiinţarea Ministerului Aerului şi Marinei care nu era altceva decât un rezumat al conversaţiei avute.

./.

3). Relativ la Cdorul Mocanu mai relatez următoarele:

- A elogiat fără rezerve, "puterea" politică a P.N.T. în faţa mea, persuadându-mă că valoarea mea şi reintegrarea în armată depind exclusiv de biruinţa partidului.

- A depus toate diligenţele (fără a reuşi să mă convingă) să accept a lucra permanent la Bir. Presei, în care scop voia să mă lege prin salariu lunar (am refuzat constant).

- A căutat să mă convingă că eliminarea B.P.D.-ului dela conducere nu este posibilă (în urma eşecului P.N.T. în alegeri) decât :

- fie ca o consecinţă a situaţiei externe;

- fie prin forţă (după ce trupele sovietice se retrag depe teritoriul român).

Pentru a-mi demonstra "forţa" ca un element existent realmente mi-a citat următoarele argumente:

- în toate satele există arme rămase dela trupel germane;

- ţăranii sunt ostili regimului şi nu aşteaptă nimic altceva decât ocazia de a lichida pe comunişti;

- Armata este "alături de Iuliu Maniu" şi există informaţiuni precise cari arată că 75 % din armată a vorbit cu P.N.T.

Era convins şi încerca a mă convinge că, în cel din urmă, fie extern, fie intern, Forţa este aceia care va decide.

Se vedea clar, mai ales după o oarecare perioad în care am avut asemenea discuţiuni, că dl cdor Mocanu era în perfect şi unitar acord cu ideile dl Ion Mihalach în această chestiune.

Grija cu care dl Cdor Mocanu se ocupa de exploatarea informaţiilor ce deţinea relativ la armată (vezi, declaraţia anterioară relativă la votul în unităţi, sau supravegherea difuzării manifestului P.N.T. către Armată sau redactarea personală ce a făcut acestui manifest şi ulterior colaborarea cu dl I. Mihalache, etc.), precum şi insistenţa cu care îmi solicita un concurs pozitiv în această materie, mă întăreşte în credinţa că elementul

./.

motor al "forței" în baza căreia urma să se execute acțiunea politică național-țărănistă de "salvare" era armata, în speță cadrele din disponibilitate (cadrul disponibil) cari fiind nemulțumiți și deci adversari ai regimului, erau elementele cele mai indicate a fi cultivate în ideia "forței" urmând :

-fie a acționa în orașe, minând disciplina în unitățile militare ;

-fie a conduce partizani-țărani în comunele rurale natale.

- Dl.Cdor Mocanu mi-a sugerat, în repetate ocaziuni, să colectez informațiuni relative la starea de spirit din unitățile aero-militare sau să recrutez camarazi, de ai mei pentru secția militară P.N.T.

Mi-a cerut să-i procur "Buletinul radio-ascultare". (--am cerut, fără prea multă insistență. Lt.Cdorului Niculescu, din St.Major Aer care nu m'a satisfăcut. O a doua intervenție nu i-am mai făcut. Faptul s'a petrecut prin Februarie 1947, aproximativ)

- D.Cdor Mocanu era foarte bine informat asupra anumitor fapte ce se petreceau în armată și în special în Marină. N'am putut ști niciodată cine erau informatorii săi.

In orice caz, pot afirma cu certitudine că, - la un moment dat - moment care s'ar putea situa spre începutul verii 1947, - atențiunea specială a Cdorului Mocanu era îndreptată spre informații de ordin militar interesând cadrul disponibil și știrile privitoare la starea morală sau activitatea P.C.R.în unități.

Am certitudinea că această acțiune a d.Cdor Mocanu nu era una de ordin personal. El mi-a apărut totdeauna ca exprimând ideile și lucrând după ideile dlui Maniu și Mihalache.

Am arătat anterior că dl Cdor Mocanu își făcea un punct de glorie personală, afirmând că este "vechiu manist".- Dealtminteri, periodic, dar constant, dl.Cdor Mocanu vizita pe dl.Maniu.

./.

4). Conversaţiuni despre P.N.T. şi politica sa în materie de cadru disponibil n'am avut decât cu următorii :

- d.general Emil Gheorghiu,
- Lt.Cdor Dinu Isaia,
- Lt.Cdor Georgescu Florea, despre care ştiu că era înscris în secţia militară. Cel puţin aşa mi-a mărturisit cândva. (Mi se pare că locueşte la croitorul militar Mitică Bidurescu.)

5). Relativ la sistemul de informaţii precizez că am văzut aducând informaţii:

- ofiţeri,
- civili,
- grade inferioare,

din diverse regiuni ale ţării, unităţi militare sau oraşe, etc.

6). Nu ştiu şi nici n'am fost vreodată informat că ar exista un plan de organizare a vreunei acţiuni ilegale de forţă după sau condusă de elemente aparţinând cadrului disponibil.

7). Relatez că, aproximativ în jur de 8 - 10 Iulie cr. d.Cdor Mocanu mi-a telefonat acasă indicându-mi să iau legătura la .... (mi-a dat un nr.de telef.) cu dl.Nicolae Penescu. Nu a vrut sau nu a ştiut să-mi explice motivul.

Luând legătura cu dl.Penescu, m'a invitat acasă la dânsul.

După amiază m'a primit în birou şi după o introducere de legăminturi şi cuvinte de onoare mi-a pus intempestiv următoarea problemă :

" să studiez, să mă informez şi să găsesc modalitatea ca un avion să transporte peste hotare unul sau două personagii de foarte mare importanţă".

I-am arătat în 2 - 3 vorbe d.Penescu părerea mea asupra imposibilităţii unei asemenea tentative.

Deasemenea i-am specificat că,în ziua de 11.VII crt.urmează să fac la Iaşi cu soţia mea care are de trecu un examen la Facultatea de ştiinţe,de unde nu revin decât către 17-18.VII.crt.-

M-a rugat să-l caut imediat ce mă înapoiez pent a mai discuta.-

./ /.

Fiind la Iaşi am aflat de"tentativa Tămădău " din ziarele locale.-

La înapoiere l-am văzut pe Dl.Ion Vinea căruia i-am relatat această conversaţie cu Dl.Penescu.- Au fost de acord, calificând gestul ca " fantezia unui alienat.- "

8/. Stiu dela Dl.Comandor Mocanu că în cursul operaţiunilo militare din Transilvania şi Cehoslovacia,acesta executa o acţiune de intermediar,transmiţând D-lui Iuliu Maniu rapoarte interesând starea de spirit a trupelor,colaborarea sovieto-română şi aspecte interesând societatea românească,- rapoarte care erau redactate de către Dl.C-dor av.Marin Anton care era în acel timp,şef de Stat Major al Corpului Aerian Român.-

S'a dovedit ulterior(începutul anului 1947)că Dl.C-dor av.Marin era vechi militant naţional ţărănist,manifestându-se ca atare în inspecţiile ce făcea la unităţi(cazul dela Buzău 1946) motiv pentru care a fost trecut în cadrul disponibil.-

In cursul lunei Mai 1947,Lt.C-dor Georgescu Florea mi-a arătat că este îngrijorat de faptul că se face o anchetă asupra activităţei societăţii de vânătoare " Sburătorii" care era organizată numai cu ofiţeri şi personal de aviaţie şi care avea ca Preşedinte pe Dl.C-dor Marin Anton,iar ca vice preşedinte pe Dl.General Insp.C.Argeşeanu.-

Impresia Lt.C-dor Georgescu Florea era că între activitatea soc." Sburătorii" şi activitatea politică a Dl.C-dor Marin Anton ar putea avea vre-o legătură,depe urma cărui fapt ar putea suferi consecinţe nemeritate membrii societăţii.-

Această declaraţie o susţin şi o semnez propriu,

ss/.Lt.C-dor Mircea Cioroiu

In continuare mai declar :

9/. Nu mi s'a arătat şi nici nu mi s'a cerut avizul în vre-o ocaziune asupra vre-unui document sau lucrări cu caracter militar,venite din exterior pentru utilizare în cadrul P.N.T.sau C.P.Militar.-

ss/.Lt.C-dor Mircea Cioroiu.-

6.X.1947
00255

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.Comandor MIRCEA CIOROIU,în continuarea declaraţiilor mele anterioare, - mai relatez următoarele :

1/. Am văzut pe Dl.Maniu de trei ori :

- la 19.XI.1946 (ziua elegerilor)când i-am fost prezentat de Comandorul Mocanu.-Cu această ocazie n'am schimbat decât simple formule de politeţe.-

- la Dl.Inginer Boilă acasă (în orice caz în primăvara lui 1947) însoţind pe C-dor Mocanu care avea o audienţă.- Aşteptând în hall,la eşirea Comandorului Mocanu,Dl.Maniu care-l conducea,mi-a adresat cuvântul.- Am întrebat pe Dl.Maniu dacă D-sa întăreşte cele anunţate de presa partidului relativ la revizuirea situaţiei ofiţerilor din cadrul disponibil.- Dl.Maniu a răspuns tranşant că atestă aceste obligaţii.-

la finele lui Mai 1947 la Dl.Leucuţia acasă însoţind pe Dl.General Gheorghiu care a cerut D-lui Maniu un aviz asupra politicei P.N.T. în materie de politică aeriană.-Dl.General Gheorghiu a făcut o caracterizare a contribuţiei sociale pe care o putea duce factorul aerian în epoca de pace.-

Dl.Maniu a fost cu totul de acord,elogiind proeminenţa factorului aerian în epoca de reconstrucţie şi angajându-se să urmărească o asemenea ideie chiar în programul de guvernare P.N.T.

Dl.General Gheorghiu i-a dat D-lui Maniu 2 ex.din studiul interesând înfiinţarea Ministerului Aerului şi Marinei.... "care înfăţişa rezumatul expunerii ce-i făcuse D-lui Maniu,la începutul audienţei.-

2/. Relativ la activitatea biroului de presă P.N.T.

- element de conducere permanentă : Cdor Mocanu
- Convingeri politice : " manist" şi filoenglez
- Caracterizare : inteligent,de[illegible]s,constant,foarte discret,sintetic.-
- Relaţiuni : foarte strânse cu Dl.Iuliu Maniu, N.Carandino,Corneliu Coposu,N,Penescu etc.-
- In plus nu a negat nici odată, - ci, din contră s'a afişat demonstrativ ca "manist" lăsând să se înţeleagă, în mod clar,că exprimă totdeauna opinia (identică sau foarte apropiată),D-lui Maniu.-

./.

\+

\+ \+

In afară de cele arătate,în textul declarațiilor mele anterioare,interesând activitatea Bir.Presă P.N.T.,menționez că în epoca "contestării alegerilor" am văzut lucrându-se la Bir. Presei (sub supravegherea C-dorului Mocanu)traduceri în limba engleză din cuprinsul unor texte oficiale de conferințe tip elaborate de Inspectoratul General al Armatei pentru E.C.P.-

Traducerea interesa fragmentele de text,în care era încriminată politica anglo-americană în România (spre ex.petrolul, etc.).-

Judecând după:natura conținutului acestor texte și după limba în care se traduceau,pot conchide că lucrările erau destinate misiunilor străine respective.-

\+

\+ \+

In ceeace privește opiniile C-dorului Mocanu relative la acțiunea de forță a P.N.T.pentru răsturnarea regimului guvernant, (în ce consta această "forță" am arătat în declarațiile anterioare N.A.)sunt convins că ele reflectau punctul de vedere al conducerei partidului și în speță acela al D-lui Maniu.-

Cum am cunoscut pe Dl.C-dor Mocanu ca pe un om foarte ponderat și atent la tot ceeace formula,nu-l cred capabil de a fi făcut eroarea să atribue partidului N.T.opinii care îi erau strict personale în această ordine de idei.-

De aci isvorăște convingerea mea că dl.C-dor Mocanu, - respectiv,omul de convingeri și credințe " maniste ",- nu făceau altceva decât să reproducă,la rece,opinia D-lui Maniu.-

3/. Cunosc pe Dl.Comandor Negrescu din relațiile obligatorii de serviciu,în cursul anilor 1940-1945.-

Dela plecarea mea din cadrele active (9.VIII.1946)până astăzi,nu l-am mai văzut pe Dl.Comandor Negrescu decât în arestul Siguranței Prefecturei Capitalei.-

In consecință nici odată și în nici o ocazie n'am vorbit cu Dl.Comandor Negrescu despre întrevederea ce a avut la insistența D-lui Penescu (cu Dl.Penescu) la 9.VII.1947 acasă la D-sa.-

4/. Este absolut inexact că în cursul convorbirei confidențiale ce au avut cu Dl.Nicolae Penescu,aşi fi afirmat că sunt unicul posesor al unei soluții pozitive din țară pe calea aerului a grupului de fruntași P.N.T.interesați.-

./.

Dealtminteri,- ca urmare a confruntării dintre mine şi Dl.Penescu,- tot ceeace am relatat Dl.Penescu a fost deformat, denaturat sau inventat.-

5/.Pentru satisfacerea funcţionării Bir.Presei,Dl.C-dor Mocanu Gh.mi-a făcut următoarele rugăminţi :

a/.Să procur un buletin radio-ascultare redactat de Minist. Informaţiilor.-

(Am solicitat pe Dl.Lt.C-dor Milculescu din Statul Major Aer. Secţia I-a să-mi dea un asemenea buletin.- M'a refuzat şi nu am mai insistat.)

Ulterior,am văzut un asemenea buletin la Dl.N.Carandino.

b/.Să îi prezint camarazii personali care ar dori să activeze în P.N.T.-

(Am discutat o asemenea eventualitate cu Dl.Lt.C-dor Georgescu Florea din cadrul disponibil.-

Acesta m'a informat că este deja înscris în Cercul,Profesional Militar P.N.T..- Deci,intervenţia mea a fost tardivă).

c/.A insistat să accept a lucra constant la Bir.Presei ca salariat al partidului.-

(Am refuzat.- Dela incidentul Carandino-Penescu (vezi primele mele declaraţii)nu am mai frecventat decât la intervale foarte mari de timp,Bir.Presei).-

d/.M'a chestionat de 2-3 ori dacă ştiu ceva despre starea de spirit din Minist.Aerului,precum şi ce atitudine au ofiţerii acestei instituţii faţă de P.N.T.-?

(Cum dela 9.VIII.1946 (trecerea în cadrul disponibil)n'am mai frecventat Ministerul în nici o ocaziune,n'am fost în măsură să-i dau un răspuns precis,negativ sau pozitiv.).-

Relatez că n'am avut relaţii cu unităţile aero din Bucureşti.-

Dl.Ministru al Aerului,interzisese formal accesul ofiţerilor din C.D.în minister sau în unităţi sub sancţiuni foarte grave.-

Cu unităţile din provincie, - cu atât mai puţin.-Nu am avut nici o legătură cu nici una.-

Aceastea declar,susţin şi semnez.-

ss/.Lt.C-dor Mircea Cioroiu

6.X.1947
Bucureşti

00258

6-X- 1947.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.Cdor.MIRCEA CIOROIU,în continuarea declaraţiunilor mele anterioare,- mai relatez următoarele:

1/. Am luat legătura cu P.N.T.,în scopul de a obţine reintegrarea în cadrele active în cazul când P.N.T.,primea puterea de guvernare.-

Primul contact l-am luat prin intermediul Dl.N.Carandino /cunoscut de mine din 1943/ şi Cdor.Mocanu Gh.,pe care-l cunoştiam dela şcoala superioară de războiu.

Cu această ocazie am aflat că dl.Cdor.Mocanu era una din figurile reprezentative în partid şi cu influenţă pe lângă conducerea partidului.

Deaceea am căutat să obţin cele mai sigure informaţiuni asupra chestiunei care mă interesă - dela Cdorul MOCANU.

2/. Primul contact cu Cdorul.Mocanu l-am luat la finele lui Oct.1946.

Acesta în mai multe discuţiuni ulterioare mi-a arătat că P.N.T.,este organizat pentru o acţiune de răsturnare a regimul guvernat prin forţă rugându-mă să păstrez cel mai strict secret asupra convorbirilor.

In altă ordine de idei mi-a arătat că, - în cadrul acţiunei de forţă a partidului - activitatea sa este inspirată de Dl.Maniu şi Mihalache.

Deasemeni mi-a arătat că acţiunea de forţă a partidului se bazează pe:

a/.Sprijin dinafară,eventual,chiar militar,anglo-american;

b/. Organizarea la sate a unor nuclee de ţărani membrii ai P.N.T.,pregătiţi şi echipaţi cu armament rămas dela unităţile germane, - care urmau să acţioneze sub directiva centrului şi sub conducerea şefilor locali P.N.T.- idem,în târguri şi oraşe.

..//..

c/. Conducerea acestor echipe, rurale sau urbane, se putea exercita în special de către ofiteri din cadrul disponibil al regiunilor respective.

Câstigarea de aderenţi P.N.T., in unităţile şi Institutţiile Militare care să formeze cuiburi P.N.T., în armată,.Pentru acest lucru se utilizau elemente din Sectia Militară care făcea propagandă dela om la om şi prin manifeste pentru a întretine o atitudine ostilă guvernului în rândurile ostaşilor şi a provoca dezagregarea a disciplinei.

e/.Obtinerea de informaţii interesând starea de spirit, activitatea organelor E.C.P., precum şi procurarea de documente cu caracter secret, interesând armata.

f/. Eventualitatea unei crize politice pe plan internaţional sau declanşarea unui conflict armat între Marile Puteri.

3/. Comandorul Mocanu Gheorghe, m'a prezentat Domnilor Maniu şi Mihalache care m-au invitat să activez în P.N.T., în legătură cu sectia Militară pentru probleme de Aviatie.

In urma unei cereri personale a D-lui Mihalache am redactat o lucrare despre Aviatie pe care ~~xx~~ i-am predat-o D-sale.

O altă lucrare tratând tot despre Aviatie, a fost predată de către Dl.G-ral Gheorghiu, D-lui Maniu cu ocazia unei întrevederi ulterioare dintre G-ral Gheorghiu-Maniu /la care am asistat şi eu/.

Lucrarea aceasta a fost redactată sub impulsul D-lui Mihalache.

5/. Am fost rugat de către Cdor.Mocanu să-i procur "Buletinul radio-ascultare" al Ministerului informatiilor,.Pentru aceasta am luat legătura cu Lt.Cdor.Av.Mihăilescu dela Statul Major Aero care m'a refuzat.

6/. Am vorbit apoi cu Lt.Cdor.Av.Georgescu Florea în scopul de a-l interesa să activeze în P.N.T., care însă m'a informat că este deja inscris în Sectia Militară şi ca atare intentia mea a fost tardivă.

7/. Am facilitat un contact între G-ralul Gheorghiu Ermil şi domnii Maniu şi Mihalache.

Drept care dau prezenta declaratie.

ss/Lt.Cdor.Av.Mircea Cioruiu

6 - X-1947.
Buc.

Copie Vigi vol VI f 256-263

002б0

PROCES VERBAL
de confruntare.

Astăzi, anul una mie nouă sute patruzeci şi şapte, luna Octombrie; ziua două ;

Noi, DIACONESCU DUMITRU, Referent special, asistat fiind de dl. Inspector de Poliţie S. DAVIDESCU, procedând la confruntarea reţinutului C-dor CIOROIU MIRCEA cu reţinutul PENESCU NICOLAE, am constatat următoarele :

Comandor CIOROIU MIRCEA : Chemarea care s'a făcut de Dl. Penescu a avut un caracter special şi insistent şi cu totul neobişnuit pentru mine.

Această chemare mi-a fost transmisă prin Dl. Comandor Mocanu, care mi-a dat un număr de telefon unde am telefonat imediat, luând legătura cu dl. Penescu care mi-a reproşat că aştepta telefonul meu mai devreme. Am fost în după amiaza aceleiaşi zile la dl. Penescu acasă în str. Andrei Mureşanu, unde din nou mi-a făcut reproşuri că am întârziat.

(ss) Cdor. Cioroiu Mircea

NICOLAE PENESCU :

N'am comunicat D-lui Comandor Mocanu că chestiunea este de mare urgenţă, dar pe acesta l-am rugat să-i transmită D-lui C-dor Cioroiu, rugămintea mea să mă vadă; dacă se poate în aceiaşi zi, sau a doua zi, întrucât intenţionam să plec din Bucureşti.

Este adevărat că am reproşat D-lui Comandor Cioroiu că a întârziat o jumătate de ceas, când a venit la mine acasă, deoarece aveam oră dată unui ziarist SOREANU. Am comunicat D-lui C-dor Cioroiu că sunt aşteptat de acest domn SOREANU.

ss. S. Davidescu ss. Diaconescu D. ss. Cioroiu M. ss. N. Penescu

C-dor CIOROIU MIRCEA : La întrebările puse mie de dl.N. PENESCU prin oficiul anchetatorilor, că: "De unde rezultă pentru mine impresia de urgenţă", răspund :

1. Nicicdată nu s'a întâmplat ca dl.Penescu să mă caute sau să-mi dea un număr de telefon la care să-l caut.

2. Insistenţele repetate ale Comandorului Mocanu de a lua legătura cu dl.Penescu.

3. Reproşul politicos al D-lui Penescu, la telefon, care mi-a spus: "Haide D-le Comandor, că am întârziat aşteptând telefonul D-tale,. Era ora 13-13.30 sau 14.

Acasă la dl.Penescu mi-a recomandat să vorbim încet, pentru că este cineva în altă cameră pe care nu se poate conta

(ss) M.Cioroiu

NICULAE PENESCU explică :

Că sensul reproşului dela telefon era că dl.Cdor.Mocanu îl informase că dl.Cioroiu îmi va telefona până la ora 1.

(ss) N.Penescu

Comandor CIOROIU MIRCEA :

In convorbirea avută cu dl.PENESCU cu privire la o eventuală plecare în străinătate a D-sale cu avionul, mi-a comunicat printre altele că este vorba să plece patru persoane importante şi "să presupunem că una dintre ele ar fi chiar Dl.MANIU".

(ss) M.Cioroiu

NICULAE PENESCU :

Este inexact. Adaug că dl.Cioroiu mi-a comunicat că pleacă în provincie pentru a pune la punct chestiunea cu plecarea noastră, urmând a se întoarce peste opt zile cu rezultat definitiv şi favorabil.

ss. D.Diaconescu ss. S.Davidescu

ss. M.Cioroiu ss. N.Penescu

-/-

Comandor CIOROIU MIRCEA :

Este adevărat că am explicat D-lui PENESCU, cu ocazia convorbirei avute, că pentru a putea pleca cu un avion "TARS", plecare care era foarte riscantă, va trebui să se preia de cei care pleacă şi responsabilităţile familiilor, precum şi întreţinerea echipajului în străinătate, ceiace după socoteala mea sumară, ar fi ajuns la 5000-6000 dolari. Indicarea sumei n'a descurajat pe dl. Penescu, care mi-a comunicat că de bani să n'am nici o grije.

Nu este adevărat că i-am spus D-lui Penescu că voiu pune la punct chestiunea, în care scop pleca, în provincie.

(ss) Cioroiu Mircea

NICULAE PENESCU :

Nu am declarat D-lui Comandor Cioroiu nimic cu privire la bani, chestiunea întreagă rămânând în suspensie, până când dl. Cioroiu aduce răspunsul, cu intenţia de a informa pe dl. MANIU.

(ss) N. Penescu

C-dor CIOROIU MIRCEA :

La plecare am avut impresia că am fost chemat de dl. Penescu pentru două probleme precise : prima, să se informeze asupra soluţiei plecării cu un avion TARS şi a doua, pentru a-mi cere în mod precis să găsesc o posibilitate de plecare pentru cele patru personagii importante.

(ss) Cioroiu Mircea

NICOLAE PENESCU : Nu eu am propus soluţia două, ci dl. CIOROIU.

(ss) N. Penescu

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal de confruntare, spre cele legale.

(ss) D. Diaconescu (ss) S. Davidescu

ss. M. Cioroiu ss. N. Penescu

7. oct. 1947

10263

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.Comandor MIRCEA CIOROIU,- în continuarea declaraţiilor mele anterioare- mai relatez următoarele :

1/. Imi reamintesc că, - în cursul convorbirii ce am avut cu dl.Nic.Penescu,atunci când am fost chemat la D-sa acasă în ziua de 8 (sau 9) Iulie 1947, - acesta mi-a comunicat că :

a/. Plecarea în străinătate a celor patru personagii este determinantă pentru reuşita politicei generale a partidului precum şi pentru succesul acţiunei de forţă a partidului care continuă a de desvolta în interior,fără a suferi în cazul plecării acestor personagii.-

Drept pentru care dau prezenta declaraţie.-

ss/.Lt.Comandor Av.Mircea Cioroiu

7 Octombrie 1947

00264

26 Aug. 1947

00265

D E C L A R A T I E

In continuarea declaratiiixx mele mai am de de adăugat următoarele :

Pe N. Carandino l'am cunoscut prin sotul meu si de când era Director la Teatru National, a fost cu noi in casă si ne-a procurat si bilete de teatru, l'am mai xxxxx intâlnit in casă la Coposu impreună cu Dna la o petrecere.-

Pe C Coposu il cunosc prin sotia sa Arlette Marcovici prietenă din copilărie cu mine si mamele noastre deasemeni au fost prietene din copilărie.-

Pe Dl. Ion Vinea il cunosc tot dela sotul meu sunt cunoştinţe dela Evenimentul, a fost in casă la noi de mai multe ori prin 1945-1946.-

Pe Dnul. S Vlasopol / care a avut vilăa din Băneasa actualmente vândută Domnitei Ileana/ il cunosc prin sotul meu, deoarece făceau serviciul impreună.

DnuIl Vlasopol si Dna Cdor Roman ne-au cununat in casă la D-l Vlasopol.-

Pe căpitanul Bujenita Mihai l'am cunoscut impreună cu sotia si copilul la inceputl lunei August pe plajă la Constanta.-

Dau această declaratie ne silită de nimeni si o sustiu.-

/ss/ M. Mocanu

26 August 1947.-

1/

26 aug 947

00266

D E C A L A R A T I E

Subsemnatul Cpt. Cdor. Mocanu Gh. domiciliat in Bucuresti Sos. Panduri nr. 62, declar următoarele :

Sunt născut la Constanta in anul 1904 luna Noembrie ziua 9 .î

Părinti mei : Gheorghe Mocanu, functionar public decedat in anul 1933- Angela -actualmente Ghica ,domiciliată in comuna Ferdinand, jud. Constanta.-

Soră, Elvira Lt. col. Navasart, profesoară de liceu.-

Căsătorit prima oară cu Elisabeta Oprescu,divorţat sotia nemăritată Theohari, doi copii, fete: Ioana 19 ani studentă si Maria 17 ani elevă.-

Căsătorit a doua oară cu Madeleine Nichifor,copil o fată de ani 2½.-

Scoala primară la Constanta, liceul la Constanta / liceu real/. In scoala Navală in anii 1922-1924. Primi 3 ani de ofiter, am barcat pe Bricul Mircea / vechi/ când am făcut in scoala specială.-

Din 1924 până in 1927,am fost fie ambarcat la Constanta sau in voiaje de instrucţie, fie in orasul Constanta la unitate / Scoala/ .-

Voiaje de instructie in Marea Neagră, Egee, Mediterână si Adriatică, ~~xxxxxxxxxx~~ / 1925/

Căsătprit prima oară in 1927, apoi iarăsi imbarcat pe N.M.S. Mărăsesti, ca ofiter la bord, un an. In anul 1928, la Baza navală si Div. de mare Constanta in anul 1929-30 la Institutul militar de Ed. Fizică Buc- In 1930 ofiter in cadre la Scoala Navală , dupăce in 1928 fusesem avansat locotenent.-

La Scoala Navală, am fost ofiter de clasă si profesor. In 1930 am barcat pe N.M.S. Constanta ca vas de instructie, având functie de instructor pt. elevi.-

Scoala Navală. Voiaj in Marea Egee si Mediterană cu acest prilej. In toamna 1930 si iarna 1930-1931, cu N.M.S. Constanta la Viume pentru receptia Submarinului Delfinul.-

./.

Reintors in tară, continui ambarcarea pe N.M.S. Constanta până in toamna 1932 când sunt imbarcat la N.M.S. Ferdinand, ca ofiter cu navigatia, apoi Comandant secund iar in 1934 ca ofiter cu operatiile la escadrila de distrugătoare, ambarcată pe aceias navă. Intre timp, in 1933 luna Martie divortasem .-

In anul 1934, Septembrie, debarc de pe XXXXXXX Distrugătorul Regele Ferdiand si sunt mutat in Marele Stat Major Sectia II, Bir. Cifru si Marin. Rămas in această functiune până in 1936 toamna, când incep stagiile pentru Sc. superioară de Război unde venisem.

Aceste stagii au fost executate la Apărarea Fixă Maritimă, Submarinul Delfinul, Distrugătorul Regina Maria, Reg Mihai Viteazu, Scoala de Trageri Artilerie Sadislov si intreg anul 1937-38, la ofiter cu operatiile/ avansat cpt. in 1937/ pe N.M.S. Regina Maria la escadrila de Distrugătoare. In Ianuarie 1938, am partivipat ca ofiter cu navigatia, la furtuna din Marea Neagră pu Voevodul Mihai plecat la Atena cu această navă.-

In Mai 1938 nava intră in reparatie la Malta, unde am rămas până in Septembrie 1938.-

In Noembrie 1938 incep cursurile Sc. Sup. de Război pe care o absolv in 194o. In tot acest timp am stat in Bucuresti, locuind intâi in oras, si apoi la Scoala de Război.-

Am fost brevetat ofiter de Stat Major, in luna Aprilie 1941 si repartizat la Marele Stat Major., Statul Major al Marinei si la Comandamentul Marinei Regale.- In acelas timp am fost numit profesor la Scoala Superioară de Război

La Comandamentul Marinei am indeplinit functiunea de sub. sef al Div. Operatii la inceoutul operatiunilor di 1941. Apoi, Sef al Biroului 2 până in Aprilie 1942.-

In Aprilie 1942, am luat comanda N.M.S. Constanta, pe care am păstrat-o până in Aprilie 1943. Intre timp fusesem avansat Lt. Cdor.-

In Aprilie 1943 si până in Ianuarie 1944, am functionat la Subsecretariatul de Stat al Marinei, Bir. Studii. In Octombrie 1943 m'am recăsătorit.-

In Ianuarie 1944, am fost numit ofiter profesor in cadrele Scoalei Superioare de Război.-

La suspendarea cursurilor din Mai 1944, am fost numit sef de stat Major al Litoralului Maritim, unde am functionat până in Decembrie 1944, dată la care am revenit

profesor in Cadrele S.S. Război.

Am predat in mod continiu Istoria Mediterană si Tactica generală Navală si Strategia Maritimă. Incontinu am predat Tactica Matematicei Maritime, Fortelor Fluviale si Vointelor de Suprafaţă.-

In Aprilie 1945, am cerut si obtinut să fiu trimes pe frontul de West, unde am functionat la Armata I ca ajutor al Bir. Operatii. M'am intors cu armata in vara lui 1945 si am revenit la Scoala Superioară de Război ca profesor in cadre. Am functionat apoi ca profesor in cadre si ca Sef al Sectiei de marină la Sc. Superioară de Război, până la trecerea in cadrul disponibil- August 1946.-

După această dată am rămas necontenit in orasul Bucuresti.-

Ca publicist am scris la revistele de specialitate marină şi armată, articole militare tehnice ,tactica si strategica incă dela gradul de locotenent.-

In 1939- 4o am scris 3-4 articole la Timpul/caracter naval/ si apoi,regulat la Facla, până la suspendarea acesteia de către legionari.-

Am colaborat ulterior la Revista Familiei/ 1941î1944/ si la " Dictionarul Politic al Curentului/ 15#2o cuvinte cu caracter naval sau marinăresc geografic/ si la ziarul " Evenimentul" aceleas caracter militar. " Strategia Mării Negre" si Strategia Mediterană" pe care le-am pus in vânzare sau le-am impărtit. Am scris numeroase articole de ordin naval si marinăresc,cu caracter strategic si tactic in România militară.-

Duă trecerea in C. Disponibil,am colaborat la ziarul " Dreptatea", scriind cronica externă,regulat zilnic,director fiind N Carandino pe care-l cunosteam dela Dictionarul Politic.-

Pentru salariu eram trecut la biroul Presei P.N.T. spre a nu ingreuna bugetul redactiei. Acest Bir. al Presei nu a putut niciodată functiona ca atare, din ~~xxixxx~~ prinini administrative, tehnice si de directie .-

Relatii familiare, in cadrul familie subsemnatului in cadrul colegilor si camarazilor don Marină- Foarte putin in cadrul Scoalei de Război si aproape deloc cu ofiteri sau familile lor, din restul armatei.-

Col.Navesart / cumna/ domiciliat Buc. str. Romană81

./.

Lt. col. Georgescu / unchiu sotiei/ domiciliat in Bucuresti .-

Colonel / R/ Stefănescu Ion / unchiul subsemnatului/ str. Vinc. Babes Bucuresti.-

C Amiral Roman Aug. domiciliat in Bucuresti str. General Manu.-

Cdor. Voinescu Victor, domiciliat In Bucuresti Sos. Panduri 62.-

Cpt. Cdor. Bănică Ion, domiciliat in Filantropiei Bucuresti.-

Copt. Cdor. Tudor Popescu domiciliat in Cotroceni,-
" " Bercea Al. " " "
Lt. col. Max. Niculescu " " Panduri 62
Lt. Cdor. Petriman " " "
Cpt. / R/ Puricescu N - fără familia sa -
Lt. Cdor. Cioroiu - " " "

Din P.N.T.- relatii de familie numai cu Dl. C Coposu si N Carandino.-

Cunostinte de P.N.T. mai frequventate :
Dl. Iuliu Maniu din P.N.T.
" Leucutia
" Hatieganu Em.
" Penescu N. / cu dificultăti/
" Lepădatu /cta/
" Ghită Pop
" Mihalache / mai,putin.-

Pe Dnii General Negrey si Colonel Stoika St. i-am cunoscut trecător numai in anticamera Dlui Maniu.-

Nu am fost inscris in P.N.T. si nu am făcut parte din cercul profesional militar al P.N.T.

1.- In Februarue 1947, am participat la conducerea si impărtirea darurilor americane in Moldova, jud. Iasi,in Cadrul Cruci Rosii.- Nu m'am inscris ,după aceia,ca membru al Cruci Rosii.-

/ss/ Cpt. Cdor. Mocanu Gh.-

26 August 1947.-

I

27 aug. 1947

10270

D E C L A R A T I E

In continuarea declaraţiei dată în ziua de 26 August 1947, declar următoarele :

Dl COPOSU :

Cunoscut prin familia soţiei sale G-ral Marcovici şi a mea, NICHIFOR, soacrele respective fiind de origine franceză. Această cunoştinţă a avut loc în anul 1943 toamna; ne-am împrietenit cu uşurinţă şi destul de strâns având împreună aceleaşi idei asupra mersului şi rezultatului evenimentelor politice şi militare. In toamna lui 1944, ne-am revăzut deseori când veneam dela Constanţa la Bucureşti iar D-sa era la Preşedinţia Consiliului de Miniştri. In iarna 1944/45, l'am reîntâlnit la dl.Iuliu Maniu unde mă întrodusese dl.Pepădatu dela Constanţa.

După începerea colaborării subsemnatului la Dreptatea, l'am întâlnit foarte des, aproape zilnic, atât la ziar unde colabora şi D-sa cât şi la club în acelaş local. In afară de aceste legături şi întâlniri, relaţiile familiare decurgeau normal şi destui de strâns. Ultima oară l'am întâlnit în ziua de 12 Iulie, Sâmbătă, pe la ora 13, la ziar.

DL. CARANDINO:

Cunoscut în anul 1941 când conducea "Curentul Familiei", ulterior "Revista Familiei", unde se redacta şi "Dicţionarul Enciclopedic" politico-militar". Relaţiile au fost din ce în ce mai strânse. In aceiaşi redacţie funcţiona dl.Stefan Voitec şi constituiau cu toţii trei o strânsă legătură ideologică, ca oameni de stânga şi având aceleaşi păreri asupra desfăşurării răsboiului şi evenimentelor.

După 23 August 1944, deşi mă găseam la Constanţa, corespondam cu dl.Carandino şi dl.Voitec care încă colaborau.

./.

Relaţii familiare am avut cu D-sa, dela căsătoria subsemnatului, când, fiind invitat cu soţia, am rămas în vizite reciproce. A urmat o lungă pauză de pierderea contactului eu fiind pe frontul de West şi poi preocupat cu Scoala de răsboi. In 1946, după reapariţia Dreptăţii, mi-a oferit şi am acceptat să scriu cronica externă a ziarului. De atunci am rămas în raporturi de colegi de redacţie şi aceleaşi raporturi familiare. Uneori îmi da directive, care reeşeau din discuţiile între noi, asupra liniilor generale din cronica externă.

Ultima oară l'am văzut în zilele premergătoare lui 12 Iulie, înainte de plecarea mea la munte, la ziar.

<u>Dl.ION VINEA</u> :

Cunoscut în 1940 primăvara, când am colaborat la ziarul "Facla". Relaţii foarte strânse de ordin literar şi mai ales pentru identitatea de vederi în timpul răsboiului.

Am dus împreună cu D-sa, o acţiune de propagandă împotriva germanilor (hitleriştilor), în mod discret şi cu mult succes, printre ofiţerii de marină. In acest scop mă vizita deseori la Constanţa când comandam nava "Constanţa".

După 23 August 1944, am avut corespondenţă cu D-sa care a condus, scurt timp, ziarul "Curierul".

Ulterior, după întoarcerea din Cehoslovacia şi trecerea în C.D. am reluat relaţiile cu Dl.Vinea, de ordin absolut familiar şi personal, el nemai publicând decât foarte rar şi literatură.

Ultima oară ne-am văzut la băi la Mangalia în August cor.

<u>DL IULIU MANIU:</u>

Prima cunoştinţă în 1928, când D-sa fiind prim ministru a făcut un voiaj cu distrugătorul dela Galaţi la Constanţa.

I-am urmărit tot timpul acţiunea şi atitudinea D-sale oficială. Deasemenea, am cunoscut atitudinea d-sale dusă în timpul regimului Antonescu, din memoriile care circulau printre cetăţeni şi din relaţiile unor prieteni

mai apropiaţi D-sale.

In Ianuarie sau începutul lui Februarie 1944, am redactat şi înaintat dlui Iuliu Maniu un memoriu, în numele generaţiei de 40 ani, prin care-l ruga să acţioneze pentru ieşirea României din Axă, pentru pace separată cu Naţiunile Unite şi pentru demiterea guvernului aflat la putere; acestea, pe baza conştiinţei ce o aveam despre calea greşită a politicei de atunci şi despre rezultatul inevitabil al răsboiului.

In Ianuarie sau începutul lui Februarie 1945, am fost prezentat dlui Maniu de către dl.Lepădatu dela Constanţa, la căsătoria fiicei dlui Lepădatu. De atunci am frequentat pe dl.Maniu care mi-a arătat multă prietenie,. Această frequenţă, a devenit regulată (cam săptămânal) după ce am devenit colaborator al "Dreptăţii" pentrucă trebuia să cunosc punctul de vedere al D-sale, în politica externă a cărei cronică o făceam la ziarul partidului.

În afară de chestiunile de politică externă care coincideau cu punctul de vedere al solidarităţii internaţionale în cadrul principiilor O.N.U.-lui, am mai discutat cu dl.Iuliu Maniu de marină comercială, pe care le considerau primând faţă de marina militară, chestiuni de ordin administrativ (mica mea retribuţie de pe urma colaborării la Dreptatea), chestiuni sociale (sunt şi am rămas de stânga). Principiile de dreptate socială, de colaborare internaţională, de naţionalism democratic, de toleranţă şi omenie, pe care le exprima, erau în acord cu acelaş din inima şi creerul meu. Niciodată nu mi-a vorbit decât aşa. Deasemenea, faţă de mine, s'a exprimat împotriva acţiunii subversive şi pentru lupta pe faţă.

Principiul fundamental dela care spunea că porneşte era : "să fi cu poporul căci poporul nu greşeşte".

Ultima oară am văzut pe dl.Iuliu Maniu în săptămâna dinainte de 12 Iulie, când m'am dus la d-sa pentru a mă plânge de încadrarea nedreaptă care mi s'a făcut printre colaboratorii Dreptăţii.

./.

DL LENCUTIA :

L'am cunoscut la nunta fiicei dlui Lepădatu în iarna 1945 (Ianuarie sau Februarie).

Ulterior, când dl Iuliu Maniu locuia la d-sa în str.Schitu Măgureanu (lângă Cişmigiu), am schimbat deseori păreri şi impresii pe când aşteptam să fiu primit de dl Maniu.

D-sa, bun povestitor, mi-a vorbit despre evenimente şi oameni politici şi am avut impresia că este un umanist.

Nu l'am văzut multă vreme înainte de 14 Iulie 1947.

DL EMIL HATIEGANU:

L'am cunoscut după numirea d-sale ca ministru în guvern în toamna 1946, la dl Maniu acasă. Mi s'a părut dela început un om întreg, îi cunoşteam antecedentele de om îndrăzneţ rămas să susţină românimea în vremea dictatului dela Viena. L'am vizitat des mai cu seamă în timpul ministeriatului. Ultima dată l'am vizitat după 14 Iulie, pela sfârşitul lunii, când am venit dela Constanţa la Bucureşti pentru 3 zile, şi când mi-a arătat tristeţea sa pentru cele întâmplate.

DL N.PENESCU :

L'am cunoscut vreo lună după refacerea sănătăţii d-sale în urma agresiunii suferite (nu-mi amintesc data ştiu că schiopăta destul de rău).

Fiind secretar general al P.N.T. el a propus să fiu încadrat pe statele ziarului Dreptatea dar conducerea administrativă a ziarului s'a opus şi - pentru a nu îngreuia bugetul redacţiei, am fost trecut pe statele secretariatului.

Figurând la Bir.Presii, unde doream să se facă o organizare şi o funcţionare demnă de un partid, m'am lovit de dificultăţi ... de ordin financiar, ad-tiv şi tehnic (maşini de scris şi dactilografie) pe care dl Penescu mi le-a putut rezolva. Din această pricină şi a neîncrederii d-sale în persoanele înconjurătoare dela

./.

secretariat, Bir.Presii nu a putut funcţiona niciodată în realitate, mărginindu-se la o colecţie de ziare româneşti, la un buletin al presii române şi curier pentru corespondenţa secretariatului, la membrii marcanţi ai partidului, în special buletinului care venea dela englezi şi americani.

Prietenia pe care mi-o arăta dl.Penescu nu era absolut continuă. Ultima oară l'am văzut - cred - la 12 Iulie a.c.

DL GHITA POP :

Cunoscut în redacţia Dreptăţii: totdeauna foarte afabil, totdeauna excesiv de modest în raporturile cu mine. Discuţii de presă, judicioase din partea d-sale şi de acord cu mine. Nu-mi amintesc când l'am văzut ultima oară.

DL LEPADATU:

Cunoscut din Constanţa de foarte multă vreme. Fiind popular în judeţ, l'am urmărit şi am găsit justificarea: bun vorbitor, ponderat, viaţă exemplară de familie, uman şi prietenos cu toţi oamenii şi cu adversarii. Cred că nu are nici o ură şi nici un ranqune personal.

Il socot incapabil de a"conspira" sau de a acţiona subversiv. Din toate discuţiile şi cele ce ştiu despre d-sa, recunosc în el un democrat întreg. A sărit în ajutorul acelora care erau urmăriţi de regimurile de teroare - cuzişti, legionari, Antonescu - şi i-a apărat. In această lumină l'am cunoscut şi agreiat, după cum dealtfel îl cunosc şi adversarii săi politici dela Constanţa. In aceste vederi s'au desvoltat relaţiile între noi.

După 23 August 1944, fiind şeful organizaţiei judeţene a unui partid dela Guvern, a crezut în capacitatea mea şi având eu atitudine de stânga, m'a propus prefect de Constanţa. Nu s'a făcut însă numirea, deoarece s'a opus Ministerul de Interne, G-ral Aldea, şi eu însumi eram împotriva acestei numiri. Motivele pentru care dl.Lepădatu m'a propus la Prefectura Constanţa,

au fost, în afară de încrederea în capacitatea mea, bunele mele raporturi cu cercurile de stânga (Dnii Moraru actual secretar general de minister, dl.Steflea Al., dl. Duşa ulterior prefect) şi cu muncitorimea ~~din~~ marinărească din Constanţa. Deasemenea atitudinea mea fără ezitare dela 23 August şi bunele relaţii de conlucrare militară cu armata şi armata sovietică,.

Dl.Lepădatu m'a prezentat dlui Maniu, recomandându-mă cu căldură.

Ultima oară l'am văzut la Paşti 1947 când am trecut spre părinţii mei la Caramurat, judeţul Constanţa. Ulterior, în Mai, am aflat că a fost arestat şi am stăruit mult pe lângă dl.Haţieganu să intervină pentru eliberarea sa, deoarece eu îl consider nevinovat.

DL MIHALACHE :

L'am cunoscut personal tot la nunta fiicei Dlui Lepădatu din Constanţa. Nu l'am frequentat des din pricină că nu se ştiau bine sosirile d-sale la Bucureşti. Din discuţiile cu d-sa am înţeles că în politică primatul ţărănesc îl preocupă. Era de acord cu cronicele mele dela ziarul Dreptatea.

Atât d-sale cât şi dlui Iuliu Maniu, le-am comunicat că nu mă înscriu în partid şi că nu fac parte din cercul profesional militar al P.N.T. din motive de independenţă.

\+

\+ +

Ultimele 30 zile înainte de prezentarea mea la Ministerul de Interne (sunt nevoit să încep dela 13 Iulie, din preajma evenimentelor cunoscute):

In dimineaţa de 13 Iulie am plecat la Braşov pentru o excursie pe Piatra Mare, singur, deoarece soţia mea plecase la 10 Iulie la Constanţa cu fetiţa iar eu urma să plec ulterior la Constanţa, după ce lăsam înlocuitor pentru cronica externă la Dreptatea. La 14 Iulie ora 12 mă găseam în vârful Petrii Mari, cota 1854. Noaptea de 14/15 Iulie , am petrecut-o la Piatra Mare (unde

./.

sunt înscris în registrul Cabanei). Am coborât la 15 Iulie şi în aceiaşi zi, seara, am plecat la Bucureşti. Sosit la Bucureşti, seara, am dormit acasă, la Scoala superioară de Răsboi. A doua zi în zori (16.VII) am citit anunţurile din ziar care anunţau arestarea grupului cu dl.Mihalache şi m'am dus direct la ziarul Dreptatea îmbrăcat în uniformă aşa cum umblam tot timpul în afară de sport. La ziar sentinela mi-a spus că sediul ziarului şi clubul sunt ocupate.

M'am dus la tipografia Ziarului, unde am văzut că ziarul a ieşit la 15 şi la 16 Iulie dar nu se ştie dacă va mai ieşi.

Atmosfera generală printre cei găsiţi la tipografie era că nu se poate ca această chestiune a fugii să fie reală. Strânsa mea legătură cu dl.Carambino şi faptul că niciodată mie nu mi-a împărtăşit vreo astfel de dorinţă, m'a determinat să cred deasemenea că lucrul nu este cu putinţă.

Am rămas în Bucureşti până la 20 Iulie seara, urmând tratamentul unei măsele la Spitalul militar, Dr. Lt.Col.Victor Ionescu, dentist.

La 20 Iulie seara am plecat la Constanţa la soţia şi copilul meu. Intreaga săptămână 21- 27 .VIII am fost zilnic la Băile Mamaia şi Modern, eu soţia şi copilul, apoi singur, căci ele au căzut amândouă greu bolnave de reumatism poliarticular infecţios. In afară de băi, la Constanţa m'am plimbat zilnic pe stradă, am făcut o vizită la"Ferdinand" părinţilor mei, am luat parte la înmormântarea unchiului meu Cicerone Stefănescu (25 Iulie) şi am vizitat pe bunul meu prieten şi fosta gazdă din Constanţa, Dr.Reidel din Str.Scarlat Vârnav, pe care l-am încurajat mult pe vremea prigoanei antisemită. La 26 Iulie mi s'a comunicat prin cunoscuţii dela Bucureşti, că la 25 Iulie mi se făcuse o percheziţie domiciliară. Am plecat la Bucureşti în seara de 27 Iulie atât pentru acest motiv cât şi pentru a-mi pune o plombă provizorie care să mă ţină până la 1 Septemvrie, dată când urma să se întoarcă din concediu dentistul meu, Dl.Dr.Victor Ionescu.

./.

In zilele de 28, 29 şi 30 cât am stat în Bucureşti, am văzut că percheziţia fusese amănunţită, mi-am făcut tratamentul dentar zilnic iar la 30 Iulie seara am plecat la Constanţa. In acele zile la Bucureşti am luat masa odată la Continental (invitat) altădată la alt restaurant şi celelalte mese acasă, cu ce am găsit. Nu m'am prezentat la autorităţi deoarece:

- Mă ştiam nevinovat (afară de prietenia cu dl Maniu, cu persoanele arătate şi colaborarea la Dreptatea sub legile presei şi cenzurii);

- Stiam că dela percheziţie nu va fi ieşit defavorabil care să necesite deţinerea mea, pentru că toate scriptele mele nu conţineau nimic ascuns sau ilegal;

- Nu s'a lăsat nici o vorbă sau scris vreo invitaţie sau mandat să mă prezint la vreo autoritate;

- Eram la băi cu soţia şi copilul pe care le lăsasem bolnave şi fără bani suficienţi;

- Mărturisesc că mi s'ar părea un exces de zel din partea cuiva, în zilele acestea de tensiune, să se prezinte singur şi să se priveze astfel de cel puţin câteva zile de libertate.

M'am întors la Constanţa şi am continuat băile la Mamaia şi Modern, făcând deasemenea o vizită la părinţii mei la Caramurat şi una la Mangalia.

La Constanţa am mâncat acasă în familie iar la Mangalia la restaurantul de pe strada din spatele lui Delureanu. Intr'o zi mi s'a comunicat la Mamaia că sunt căutat de siguranţă. Am continuat să mă duc şi să mă plimb fără să mă feresc.

La 10 August seara, terminându-se concediul soţiei mele, am plecat la Bucureşti cu rapidul cu aburi.

Am rămas la Bucureşti, până în ziua de 14 August fără să mă deranjeze nimeni. La 14 August dupa ce facuse declaratie de sichmbat lei vechi la Cercul Teriotrial Bucuresti unde deasemenea nimeni nu ma cautase din partea sigurantei, am plecat la Constanta cu oarecare bani pentru copil si soacra care ramasese acolo si pentru a cauta ceva ceva alimnete, (derivate de lapte de oaie si untdelemn.

./.

00278

Acolo am fost surprins de schimbul leilor şi n'am avut posibilitatea de a găsi loc la rapid, fuseseră vândute. Am trimis pe soacra şi copil la Bucureşti (avia bilet luat dinainte), Joi, 21.VIII.

Voiam să mai stau la Constanţa şi eventual la ţară, circa o săptămână pentru oarecare aranjamente alimentare de iarnă şi căutarea unor bani de tren (lei noui)

Duminecă 24 August, mi s'a trimis vorbă de mama soţiei mele, dela Bucureşti (cel puţin Duminică a ajuns la mine ştirea) că soţia mea a fost arestată în lipsa mea.

Am plecat imediat din Constanţa la Bucureşti, am ajuns seara, am voit să mă prezint imediat la Ministerul de Interne, dar m'am gândit că nu e nimeni şi tot nu o pot elibera pe soţia mea la acea oră târzie.

Am aşteptat până în dimineaţa de 25 August şi la ora 10,30 - 11, m'am prezentat la Ministerul de Interne.

In afară de percheziţia dela 25 Iulie, portarii şi unele persoane dela căminul Scoalei, precum şi la Constanţa pe stradă, mi-au spus că întreabă de mine unele persoane care se prezentau drept cunoştinţe.

Deasemeni, la Constanţa, unde am ~~xxxxx~~ locuit pe I.C.Brătianu Nr.18 ? (probabil) nu m'a căutat nimeni care să-mi lase certitudinea sau impresia că urmăreşte să mă invite la Siguranţă. Am avut numai impresia că sunt supraveghiat şi că după percheziţie este probabil să se ridice eventualele bănueli asupra mea.

Nu m'am ascuns sub nici o formă, niciodată şi dacă aş fi ştiut m'aş fi prezentat imediat după arestarea soţiei mele, n'aş fi lăsat-o în nici un caz o secundă mai mult.

ss.Cpt.Cdor Mocanu.

27 August 1947.

I

28 aug 947

00279

D E C L A R A T I E
=========================

Subsemnatul Comandor MOCANU GH.în continuarea declaraţiilor date la 26,27 şi 28 August declar următoarele :

- Cunosc pe Dl. Comandor de Aviaţie MARIN ANTON de 6-7 ani,cunoştinţă întâmplătoare.-

Nu l-am mai întâlnit şi nu am mai vorbit cu el până în primăvara anului 1945.- Stiam că fusese căsătorit cu o cunoştinţă a mea.- In primăvara 1945 m'am întâlnit cu D-sa la Pistian,Cehoslovacia,când mă duceam la Armata I-a,iar D-sa mi-a dat,cu aprobarea Comandantului Corpului Aerian,G-ral Buduloiu,un avion care m'a dus la Comandamentul Armatei.-

M'am mai întâlnit cu el în primăvara lui 1947 şi am stat de vorbă 20-25 minute.- MI-a spus el că l'a cunoscut pe Dl.Iuliu Maniu.-

Nu l-am mai văzut deloc altădată.- Nu l-am mai văzut niciodată la partid.-

- Pe Lt.C-dor CIOROIU MIRCEA, l-am cunoscut prima oară în anul 1937, la Regt.6 M.V.Inf.-

L-am revăzut aviator,în toamna 1946,în preajma iernii, la ziarul DREPTATEA.-

A colaborat fără plată, la Dreptatea,cu intermitenţe, subiecte diferite.- Vizitele sale la redacţie şi la Bir.Presei erau frequente şi întotdeauna constau în indelungate convorbiri.- Ne vedeam de câteva ori pe săptămână în măsura prezenţei noastre în Bucureşti.- Nu aveam încă relaţii de familie.-

Dorind să-l cunoască pe Dl.Maniu şi din pricina circumstanţelor,l-am prezentat eu,c'am la începutul lui Noembrie 1946.-

Om inteligent,cult,talentat la scris piese de teatru şi una i-a,mi-a afirmat că a fost jucată).-

Il consider un om loial.-

Stiu că l-a mai vizitat atât pe Dl.Maniu cât şi pe Dl. Mihalache.-

./.

- Despre Dl. Vice Amiral GEORGESCU ION,am auzit întâmplător,cred că de la Dl.C.Amiral Roman,că ar face parte din P.N.T..- Nu mi s'a confirmat acest lucru.-

- Nu am făcut niciodată o lucrare de ordin profesional sau general pentru P.N.T. sau conducători,afară de cele destinate publicării în Dreptatea - aceste lucrări erau date la redacţia " Dreptăţii ".-

- Nu am cunoştinţă despre lucrări pe care Lect. C-dor CIOARĂ le-a făcut pentru conducerea P.N.T. sau pentru partid,afară de publicaţiile pe care le dădea la " Dreptatea"

ss/.Cpt.C-dor MOCANU

28 August 1947

28 aug 947

00281

D E C L A R A T I E

In continuarea declaraţiilor anterioare dela 16 şi 17 Aug.persoanele cu care m'am întâlnit dela 12 Iulie a.c. şi până la prezentarea subsemnatului la M.I. /25 VIII/ şi circumstanţele acestor întâlniri, au fost următoarele :

1/. Perioada 13 VII - 20 Iulie;

Lt.Col.NUVERSAT - cumnatul meu - cu care am plecat la Braşov la 13 VII.

Personalul cabanei dela Piatra Mare - 14 şi 15 Iulie,

Seful Postului Jandarmi dela Piatra Mare care făcea controlul legitimaţiilor.

Portarii S.S.Războiu în seara de 15 VII când am sosit acasă şi dim.de 16 când am plecat de acasă / ne-am văzut în trecere/.-

Sentinelele dela ziarul "Dreptatea ", intrarea leului, când, la 16-7.după ce am aflat din ziare despre arestarea D-lui MIHALACHE, m'am dus la ziar să văd ce este şi am fost oprit să intru.

Personalul dela Imprimeria "Dreptatea" /lângă M.Războiu/ unde m'am dus să mă interesez dacă mai iese ziarul.-

La 17 sau 18 VII.la Dl.Hateganu, unde m'am dus să mă interesez despre cele întâmplate .Am stat circa 1 oră şi mi-a arătat tristeţea D-sale şi situatia grea în care este pus partidul.-

Pe stradă, numeroşi cunoscuţi dela P.N.T., sau alţii care mă întrebau ce ştiu : Dl.Alecu Ionescu dela "Dreptatea" Dl.Ene dela Economatul "Dreptăţii", Dl.Răutu care fusese reţinut la Siguranţă şi apoi eliberat şi care mi-a povestit circumstanţele în care a fost arestat la Clubul P.N.T.

Dr.Dentist /Maxilo-Faciale/ Lt.Col.Victor Ionescu, la Spitalul Militar Regina Elisabeta, care m'a tratat zilnic

./.

fie la Spital, fie acasă la D-sa, Cabinetul dentar din Str. Dacie i

Cumnatul meu, Lt.Col. NĂVERSAT cu care luam masa, familia mea fiind plecată încă dela 1o VII. la Cţa.

Plecat la Cţa. la 2o Iulie seara, am călătorit în tren cu cumnatul meu, care se ducea la Mangalia, unde îşi avea soţia şi copilul, şi pentru serviciu /Garda Financiară/.

2/. La Constanţa după 2o Iulie:

Familia mea - soţia, copilul, soacra /D-na Nichifor/ familia soacrei /Dl. si D-na Thorez, părinţi, Jeana Nichifor, fiul, marinar de comerţ.-

Persoane aflate în sezon la Constanţa: Cdor. Voinescu, Cpt.Cdor. Dumitriu Tv. şi familia /soţiei/, soţia Cptorului Bujoreanu, soţia Lt.Cdorului Zaharia, cu toţii pe plaje la Mamaia sau Modern - şi alţi marinari.

Părinţii mei la Caramurat - bunica şi un unchiu ţăran.

Cu toţii mă întrebau ce s'a întâmplat la Bucureşti şi le spuneam cetace aflasem şi eu.

Părerea generală era că nu este posibil să se fi întâmplat aşa cum se relatează.-

3/. La Bucuresti între 28 - 3o Iulie.

- Acelaşi doctor dentist zilnic.

Colonel Stefănescu Ion, rezervă, unchiul meu, cu care am călătorit împreună, în tren, dela Cţa. la Buc.

- Incă o vizită la Dl. Hateganu care mi-a spus că Dl. MANIU este arestat şi bine tratat. Alte lucruri noui, în afară de nehotărârea parlamentarilor P.N.T., / care era relatată şi în ziare/, nu mi-a spus.

- Dl. Ion Vinea, care mi-a spus că plecarea cu avionul la Mangalia /unde a şi plecat/ la 29 Iulie / cred/ şi care avea aceleaşi îndoeli cu toată lumea asupra celor întâmplate mărturisind în special /ca şi mine dealtfel/ surprinderea asupra D-lui Carandino şi mai ales asupra prezentei lui împreună cu dl. Penescu / raporturile între cei doi, nu erau bune /

La C-ţa. Mamaia, Caramurat şi Mangalia, între 31 Iulie - 1o August.

Aceleaşi persoane ca la pt.2 - plus Dl. Vinea şi sora mea D-na Lt.Col. Navasară la Mangalia.

5/. La Bucuresti între 11-14 Aug.

Soţia, pe care am condus-o la Buc.

./.

Colegele de birou ale soției /A.N.I.C./ unde am fost pentru a-mi lua soția, după serviciu.-

Cred că în acelaşi interval am trecut pe la D-na Colette Bruteanu care mi-a spus că fusese chemată şi dăduse o declarație la Siguranță. Mi-a spus că despre mine nu o întrebasw nimeni. Era la fel de surprinsă şi mi s'a părut cu totul în necunoştința despre cele întâmplate la 14 VII.

6/. La Cța.15-24 VIII.

- Foarte puțin din persoanele aflate la pt.2 şi 4 deoarece îşi luase bilete şi plecau la domiciliu.

Soacra mea - copilul si familia soției care avea declarațiile de bani făcute la Cța. au plecat din Cța. la 21 VIII.

7/. Bucuresti 24 VIII - 25 VIII.

- Soacra si copilul care sosiseră acasă.

- Lt.Col.Navesart pe care l-am căutat, mi-a dat informații mai ample despre ridicarea soției mele şi că fusesem, după 25 VIII. căutat şi acasă la el - Deasemenea soacra mea mi-a comunicat că a fost căutat - după ridicarea soției mele, la fiul şi René Nichifor - Str.Viitor, precum şi la Cdor.Voinescu V.şi la Lt.Cdor.Dumitrache vecini de apartament la Căminul Sc.Sup. Războiu .- la 25 VIII dim., m'am prezentat la M.I.D-lui Maior Dobre, pe care îl cunoştia atât cumnatul meu /fuseseră împreună la Grăniceri/ cât şi eu /fusesem împreună profesori la Sc.Războiu în anul 1946.

Pe Lt.Cdor.Puricescu l-am văzut la una din neamurile mele la Bucuresti, nu-mi amintesc exact care, căci l-am mai căutat odată acasă - Str.C.A. Rosetti colț cu Bd.Brătianu şi nu l-am găsit. Era plecat la țară - Mi-a spus că o văzuse pe D-na Bruteanu sau pe D-na Cazimir /nu-mi amintesc bine/

ss/Cpt.Cdor.
Mocanu

28.VIII. 1947.

I

28 Aug. 1947

284

DECLARATIE

Subsemnatul Cpt. Codr Moceanu Gh, in continuarea declaraţiilor anterioare declar următoarele :

- La 19 Noembrie, ziua alegerilor, neavând buletin de vot, m'am dus dimineaţa la ziar, unde strada era barată şi nu am putut intra. De acolo, am plecat la Dl. Maniu care locuia la Dl. Serdici.- Se găsea lume foarte multă care se interesa de mersul alegerilor.-

Cred că am găsit pe Dl. Cdr. Cioroiu acolo sau că a venit ulterior mie, deoarece ar fi fost prea mare coincidenţa să ne întâlnim in scurtul parcurs dintre str. Clemenceanu si Cristian Tele nr. lo.-

In momentul când Dl. Maniu se pregătea să meargă la vot, Dl. Ghica care-l ducea cu maşina, a intrebat cine vrea să-l conducă. M'am oferit şi fie, că s'a oferit şi el, fie că i-am propus eu, a multor si Dl. Cdor. Cioroiu După un mic incident provocat de faptul că nu-mi găseam şapca, am plecat cu toţi la biserica Visarion unde Dl. Maniu a intrat şi a votat, noi nu deoarece nu aveam buletin.-Ulterior m'am intors din nou acasă la Dl. Maniu unde se urmărea rezultatele .

Nu am interzis nimănui si nu am sfătuit să nu fiu căutat la telefon.-

Cu privire la cerculprofesional Militar unde subsemnatul nu am fost niciodată inscris si nu am frequentat absolut nici-o sedinţă, L'a, sfătuit si pe Dl. Lt. Cdor. Cioroiu să facă, ca şi mine.- După câte ştiu, nu a făcut parte din cercul Profesional Militar.-

/ss/ Cpt. Cdor. Moceanu

28 August 1947

T/

28 aug 947

00285

D E C L A R A T I E

In continuarea declaraţiilor date anterior, declar următoarele referitor la redacţia ziarului Dreptatea.-

După Dl. Badea Nestor, a venit ca director al ziarului Dl. N Carandino.- Ulterior, din moţiune de partid, cred s'a constituit un comitet de direcţie in care au intrat si Dnii xxxxxxxx Cioculescu şi Vl. Streinu. Astfel, atribuţiile Dlui Carandino au devenit un parte, dacă nu stabilite, in orice caz impărţite.-

Secretariatul general de redacţie a fost condus multă vreme de Dl. Al. Ionescu sau prin rotaţie ulterior a fost adus Dl. Totu, care a funcţionat până la 16 Iulie 1947 ca secretar general de redacţie- Acest secretariat nu a funcţionat in condiţii strălucite, niciodată. Dl. Carandino a trebuit dese ori să-i suplinească lipsurile făcând lectura articolelor.-

Ziarul apărea in grele condiţii tehnice si Ad-tie De aici au reesit multe dificultăţi reflectate şi pe lan redacţional. Redactori si reporteri uneori prea tineri şi fără experienţă şi in totdeauna lipsiţi de strictul necesar traiului, poate că nu dădeau randamentul maxim Lasă de dorit in special informaţia internă / chiar dela P.N.T./ precum si cea externă. Spaţiul redus, si prea numeroasele articole de doctrină, contribuiau la aceste. Probabil că, totdeodată, reporterii nu prea aveau acces in in minister sau la autorităţi, iar secretariatul P.N.T. nu avea o legătură absolut continuă şi instantanee cu ziarul.-

Funcţionarea aceasta a secretariatului greselile de imprimerie, de corectură şi lipsurile personalului de redacţie, au pricinuit multe neajunsuri, Dlui Carandino Greselile sau termeni nepotriviţi, lipsuri de evenimente sau- rare-unele evenimente care incă nu se produseră, ii dădeau probleme de rezolvat cu cenzura cu Ministerul

./.

Informaţiilor şi cu Partidul insăşi. Totodată partidul era pretenţios cu Dl. Carandino si Dsa trebuia să ţie piept multor alte idei cu privire la format,conţinut etc.-

Pentru remelierea locurilor, Dl. Carandino,convoca săptămânal ,de obicei sâmbăta,personalul din redacţie, arăta greşelile constatate şi dădea sfaturi-uneori foarte tare pe cei in vină,arătând că in afară de redacţie el trebue să suporte consecinţele erorilor.-

Nua dat afară din redacţie pe nimeni din aceste pricini ale erorilor, pentrucă le considera neintentionate. A pus insă amenzi,reţineri din salariu şi a admonestat.-

In privinţa politicei externe,sfaturile Dsale erau pornite din principiu colaborării internaţionale şi bunelor relaţii cu toate marile şi micile naţiuni,in primul rând cu U.R.S.S. - U.S.A. şi Marea Britanie,apoi vecini.-

Din punct de vedere intern, economic, politic,social se incadra pe liniile partidului N.T. cu note de stânga pe care o marca Dsa. personal.-

/ss/ Cpt. Cdor. Moceanu.-

28 August 1947.-

In continuare,referitor la buletinul intocmit la Dl. Serdici,stiu dela Dna Colette Binetea un că acolo se redacta un buletin economic"

Nu am avut niciodată sub ochi acest buletin nici nu am cerut detalii,deoarece inţelegeam "economic" strictu sensu.-

Dela Dl. Serdici acel buletin nu era trimis la Bir. Presei ci veneau alte buletine economice ale unor agenţii oficiali .-

Nu mi-a dat deasemeni nici un cunoscut din P.N.T. un astfel de buletin parvenit dela Dl. Serdici.-

/ss/ Cpt. Cdor. Moceanu

28 August 1947.-

31 Aug 1947
0287

D E C L A R A T I E

In continuarea declaraţiilor anterioare, Subsemnatul cpt. Cdor Moceanu Gh. declar următoarele :

Informaţiile veneau direct dela organizaţiile P.N.T. xxxx sau dela persoane, avea deobicei notată calitatea acestei / sigură, nesigură, verificată sau nu/ şi se prezentau fie la secretariat fie la Bir. Presei- când nu găsea pe nimeni la secretariat.-

Difuzarea lor se făcea deasemenea restrâns, adăogându-se aceiaş menţiune asupra calităţii informaţiei.-

Predarea buletinului de presă se făcea prin curier care ducea la domiciliu corespondenţa. Unele persoane treceau si le luau dela Bir. Presii pentru a scuti curierul / acesta mergea de obicei pe jos/.-

Cei doi curieri au fost : până in primăvara 1947 Mureşeanu si după aceia Radu. Când nu era ei prezenţi, orice om de serviciu dela secretariat. Tot ei aduceau si bultetinul de presă american si englez, pe cel american pentru traducere si pe cel englez pentru difuzare / era scris in limba română/.-

Buletinul presei nu se trimetea la americanii sau la englezi : se trimiteau prin curieri Bir. Presei, uneori si foarte rar protestele si memoriile adresate de P.N.T. către misiunile aliate.-

/ss/ Cpt. cdor Moceanu

31 August 1947.-

31 Aug. 1947
0288

D E C L A R A T I E

In continuarea declratiilor date la 26,27 si 28 si 29 August declar următoarele :

Buletinul de presă internă al Bir. Presei PNT era redactat de subsemnatul. Din " schimbul" care venea, estrăgeam stirile, articole, comentăriile etc. care priveau P.N.T. si anume : atacuri la persoane pe motive de afaceri, posturi politice, stiri despre persoane sau comitet ale P.N.T. Acestea le treceam la rubrica " Interne" a Buletinului. La rubrica "Externe" treceam evenimentele internaţionale de primă importanţă totul era absolut rezumativ constituind un fel de " trimeteri" a celor interesati la ziarul respectiv / se indica si ziarul care a publicat stirile. Nu aveam altă presă decât bucuresteană.-

Uneori, la sfârsitul buletinului, cu mentiunea " Informatii" erau adăugate, pentru motive de economie de material si timp, stiri diverse pe care le furniza secretariatul. Această rubrică ar fi trebuit tăiată de foarfecile după ce a fost scrisă la maşină pentru ca buletinul de probă să rămână singur si să poată fi colectionat. Nu se tăia insă, deobicei, tot din economie de timp.

Stiriile acestea nu veneau cu regularitate ci din timp in timp / probabil pe măsura ce se colectau şi când existau/

Buletinul de presă internă l-am redactat intre 6 Sept.946 si aproximativ până la 12 Iulie 1947, cu pauze care uneori au trecut de 3o zile.-

Redactarea buletinului de presă internă n'am făcut-o decât eu.-

Dra Cazimir si Dna Bruteanu / cât a fost/ n'au făcut decât dactilografie si traducerea buletinului venit dela americani. Numărul de exemplare bătute si distribuite a fost intre 5-lo exemplare la membrii

./.

00289

marcanți ai partidului. Dl Maniu, Mihalache, Mihai Popovici, Penescu, Stefan Mihăescu, Ghilezan, Leucutia Ghiță. Popp, Serdici, Zane.-

/ss/ Cpt. Cdor. Moeanu.-

31 August 1947.-

6. sept. 1947

00290

D E C L A R A T I E
=====================

Subsemnatul Cpt.Cdor Mocanu Gh. în continuarea declaraţiilor anterioare, declar :

Informaţiile care se adăogau uneori Buletinului de presă internă (Revista Presei) erau aduse fie de Org. P.N.T. (Capitală sau provincie) fie de persoane marcante de partid. Ele erau de ordin politic sau economic - mai ales politic, referitoare la viaţa din partide, deobicei.

Treceau pela secretariat şi de acolo se înaintau către Bir.Presei care le însera sau nu;

In majoritatea cazurilor aceste informaţii erau aduse de persoanele marcante ale partidului care prin relaţiile şi posibilităţile lor, cunoştinţe în alte partide, le aveau.

Astfel, la început, în toamna 1946, le aducea dl. Carandino. Ulterior, dl.Penescu, care avea cele mai multe informaţii ce trebuiau ştiute de personalităţile partidului.

Calificarea lor era menţionată sau reeşea din text. Difuzarea se făcea, ca în toate celelalte buletine dela Bir.Presei, în 6 - 10 exemplare, pentru cele mai importante persoane ale partidului.

= = =

Cunosc pe dl. Dinu... Alimănişteanu dela Constanţa, din copilăria lui, dela familie. Prin aceste legături familiare Dsa era prieten cu cercurile marinăreşti din oraş.

In 1941-42 (cred) a fost mobilizat ca of. de rezervă artilerie, la una din unităţile marinei Constanţa (Rgt. Art.Coastă, Bateria Mamaia), unde raporturilr cu cercurile marinăreşti s'au strâns. Făcea parte dintre ofiţerii (mai mici în grad) care păstrau rezervă faţă de germani.

In 1945, primele luni, a ajutat ca echipa de teatru a propagandei M.St.M. să vină la Constanţa pentru a

M.C. ./.

spectacole Unităţilor de marină aflate pe litoral. Această echipă mi-a încredinţat-o chiar mie care am condus-o pe litoral. Ulterior a stăruit la Propaganda M.St.M. şi s'a înfiinţat o echipă de teatru din soldaţi de marină care a mers în prima linie a frontului din Cehoslovacia, organizată de mine şi de el.

După aceia, a trecut la Misiunea Americană.

In iarna şi primăvara 1945/46, am primit invitaţii cu familia la persoane din Misiunea americană (Comandor Thomas) şeful misiunii navale, la filme de cinematograf şi recepţii (2 - 3). Ulterior, după schimbarea şefului misiunii navale, la Comandor Carp. Acolo erau chemaţi ofiţeri din marină dela Comandamentele din Bucureşti: Ministrul Marinei, secretarul general, directori din ministere, ofiţeri dela Sc.de răsboi - cu familiile. Cred că listele de invitaţi erau întocmite şi cu concursul Dlui Dinu Alimănişteanu. In 1946, primăvara, a pus la dispoziţia Sc. de răsboi, o serie de filme documentare pentru Marină, asipra operaţiunilor de debarcări şi combinate din Pacific

Aceste filme erau rulate la Sc.de Răsboi fiind prezent şi dl.Alimănişteanu care le aducea împreună cu aparatul.

Intr'un interval de timp destul de înaintat, am aranjat cu dl.Alimănişteanu să traducem rapoartele generalului Marshall şi Amiralului Kimg asupra mersului războiului din Pacific. Partea englezească trebuia să o facă el, cea franceză eu. Acest lucru s'a făcut, dar nu s'a obţinut nici autorizaţia de publicare, nici nu am avut posibilităţi.

Ultima oară l'am văzut, cred, în primăvara 1947.

ss. Cpt.Cdor Mocanu.

6 Septembrie 1947.

8. Sept 1947

00292

D E C L A R A T I E

In continuarea declaratiilor anterioare, subsemnatul Cpt.Cdor.MOCANU, declar următoarele:

Dl.CORNEL COPOSU, este, după cât ştiu, unul din cei mai apropiaţi colaboratori ai D-lui IULIU MANIU. Deşi de o vârstă mult diferită, cred că Dumniaşa a obţinut încrederea totală a D-lui MANIU, ca unul ce i s'a arătat întotdeauna devotat.

Un spirit practic şi cu iniţiativă în special activă Dl.COPOSU s'a impus pentru postul de Secretar Adjunct unde a funcţionat realmente satisfăcând în măsura timpului disponibil nevoile administrative ale Clubului. Spun " în măsura timpului disponibil" pentrucă, de fapt, foarte mult timp D-sa rămânea lângă Dl.IULIU MANIU, fie în Bucuresti, fie acolo unde Dl.MANIU pleca, la Sinaia sau la Sibiu etc.

In toate convorbirile pe care le-am avut Dl.COPOSU mi s'a arătat credincios D-lui MANIU, dar în general nemulţumit de felul cum merge lucrurile în partid, despre situaţia fondurilor, a încasărilor, a casieriei mai ales.

In privinţa acţiunii de opoziţie internă, D-sa cautâ mai mult pe această acţiune şi-mi spunea că nu aşteaptă mare lucru dela protestele făcute puterilor din West. Socotea ca inamici redutabili ai P.N.T., pe comunişti, dar vinovată de situaţia ciliată P.N.T., celelalte partide din B.P.D., şi în special liberalii Tătărăscu. Nu dădea importanţă P.N.T., ALEXANDRESCU.-

Mi-a mărturisit de mai multe ori desamăgirea D-sale faţă de reacţiunile americane şi britanice la memoriile şi protestele D-lui MANIU. Uneori o ironiza spunându-mi: " va urma întâi un protest american sau englez către Guvern".- In general, vedea bine situaţia din acest punct de vedere. Cu tot scepticismul D-sale, însă, nu dezicea pe Dl.MANIU şi colabora pentru continuarea actiunii de protest. Nu aşi putea afirma cu precizie dacă redacta D-sa protestele sau o parte din ele - nu mi-a spus-o şi nici nu l-am întrebat căci era

./.

00293

o chestiune delicată în care se putea amesteca şi amorul propriu.Cred însă că dădea cel puţin idei.In privinţa redactării l-am văzut redactând,direct şi verbal dactilografei,telegrame de felicitare diverse.

In general era în criză de bani,atât el cât şi familia. Aceasta cu atât mai mult cu cât purta şi grija socrilor şi a familiei din partea sa / nu total ci parţial/.

Cred că ar fi avut mari neplăcerix în partid din cauza criticei deschise pe care o făcea unor persoane marcante / chiar D-lui MIHALACHE/ dacă nu s'ar fi aflat sub simpatia şi - fireşte- protecţia D-lui MANIU.

Cu cercurile americane şi britanice ştiu în principiu - că era bine şi invitat împreună cu Dl.MANIU.Eu nu am putut confirma,de visu,acest lucru.-

In casa în care xx locuia ştiu că se găsea chiar un ofiţer britanic pe care-l cunoştia,dar pe care eu nu l-am întâlnit niciodată la Dl.COPOSU.

Nu mi-a spus nimic absolut despre vre'o intenţiune a cuiva de a pleca în străinătate.După cât îl ştiu şi mai ales faţă de scepticismul pe care -l manifesta pentru intervenţia străinătăţii şi părerea că acţiunea opoziţiei trebue dusă şi intensificată în ţară,nu cred că ar fi aprobat o astfel de intenţie.Dacă însă Dl.MANIU ştia şi aproba plecarea,atunci ar fi greu să n'o fi ştiu şi Dl.COPOSU şi fie că a exprimat sau nu părerea sa,probabil că nu a insistat din disciplină sau respect faţă de opinia D-lui MANIU.- Aceasta este însă numai o ipoteză a mea.- Ceeace mă face însă să cred că n'a ştiu,este prezenţa lui la Club în dimineaţa de 14 VII.când,faţă de gravitatea evenimentelor ar fi trebuit să se afle lângă Dl.MANIU,dacă le-ar fi cunoscut.

Repet x încăodată că Dl.COPOSU era la curent cu protestele şi memoriile D-lui MANIU şi că desigur şi colabora cu ideie dacă nu cu redactarea.Colaborarea între dumnealor era prea intimă şi timpul cât se găseau împreună prea continua,ca Dl.COPOSU să nu fi ştiut absolută toată această actiune.Pe deoparte,Dl. Maniu nu avea - propriu zis - un birou de lucru al D-sale decât în persoana D-lui COPOSU,alţi câţiva secretari cari făceau mai mult serviciul de prezentare al persoanelor şi dactilografa, D-na ROMANOS / ultima nu îm mod continuu,din pricina preocupărilor ei familiare şi unor neplăceri pe care le-a avut cu anturajul din anticamera D-lui MANIU.

ss/ Cpt.Cdor.Mocanu

8 Sept.1947

8 Sept. 1947

00294

D E C L A R A T I E

In continuarea declaratiilor anterioare, subsemnatul Cpt.Cdor.MOCANU, declar următoarele:

Dl.CORNEL COPOSU, este, după cât ştiu, unul din cei mai apropiaţi colaboratori ai D-lui IULIU MANIU. Deşi de o vârstă mult diferită, cred că Dômniasa a obţinut încrederea totală a D-lui MANIU, ca unul ce i s'a arătat întotdeauna devotat.

Un spirit practic şi cu iniţiativă în special activă Dl.COPOSU s'a impus pentru postul de Secretar Adjunct unde a funcţionat realmente satisfăcând în măsura timpului disponibil nevoile administrative ale Clubului. Spun " în măsura timpului disponibil" pentrucă, de fapt, foarte mult timp D-sa rămânea lângă Dl.IULIU MANIU, fie în Bucuresti, fie acolo unde Dl.MANIU pleca, la Sinaia sau la Sibiu etc.

In toate convorbirile pe care le-am avut Dl.COPOSU mi s'a arătat credincios D-lui MANIU, dar în general nemulţumit de felul cum merge lucrurile în partid, despre situaţia fondurilor, a încasărilor, a casieriei mai ales.

In privinţa acţiunii de opoziţie internă, D-sa căută mai mult pe această acţiune şi-mi spunea că nu aşteaptă mare lucru dela protestele făcute puterilor din West. Socotea ca inamici redutabili ai P.N.T., pe comunişti, dar vinovată de situaţia ... P.N.T., celelalte partide din B.P.D., şi în special liberalii Tătărăscu. Nu dădea importanţă P.N.T., ALEXANDRESCU.-

Mi-a mărturisit de mai multe ori desamăgirea D-sale faţă de reacţiunile americane şi britanice la memoriile şi protestele D-lui MANIU. Uneori o ironiza spunându-mi: " va urma întâi un protest american sau englez către Guvern".- In general, vedea bine situaţia din acest punct de vedere. Cu tot scepticismul D-sale, însă, nu dezicea pe Dl.MANIU şi colabora pentru continuarea acţiunii de protest. Nu aşi putea afirma cu precizie dacă redacta D-sa protestele sau o parte din ele - nu mi-a spus-o şi nici nu l-am întrebat căci era

./.

o chestiune delicată în care se putea amesteca şi amorul propriu. Cred însă că dădea cel puţin idei. In privinţa redactării l-am văzut redactând, direct şi verbal dactilografei, telegrame de felicitare diverse.

In general era în criză de bani, atât el cât şi familia. Aceasta cu atât mai mult cu cât purta şi grija socrilor şi a familiei din partea sa / nu total ci parţial/.

Cred că ar fi avut mari neplăceri în partid din cauza criticei deschise pe care o făcea unor persoane marcante / chiar D-lui MIHALACHE/ dacă nu s'ar fi aflat sub simpatia şi - fireşte- protecţia D-lui MANIU.

Cu cercurile americane şi britanice ştiu în principiu - că era bine şi invitat împreună cu Dl.MANIU. Eu nu am putut confirma, de visu, acest lucru.-

In casa în care locuia ştiu că se găsea chiar un ofiţer britanic pe care-l cunoştia, dar pe care eu nu l-am întâlnit niciodată la Dl.COPOSU.

Nu mi-a spus nimic absolut despre vre'o intenţiune a cuiva de a pleca în străinătate. După cât îl ştiu şi mai ales faţă de scepticismul pe care -l manifesta pentru intervenţia străinătăţii şi părerea că acţiunea opoziţiei trebue dusă şi intensificată în ţară, nu cred că ar fi aprobat o astfel de intenţie. Dacă însă Dl.MANIU ştia şi aproba plecarea, atunci ar fi greu să n'o fi ştiu şi Dl.COPOSU şi fie că a exprimat sau nu părerea sa, probabil că nu a insistat din disciplină sau respect faţă de opinia D-lui MANIU.- Aceasta este însă numai o ipoteză a mea.- Ceeace mă face însă să cred că n'a ştiu, este prezenţa lui la Club în dimineaţa de 14 VII. când, faţă de gravitatea evenimentelor ar fi trebuit să se afle lângă Dl.MANIU, dacă le-ar fi cunoscut.

Repet încăodată că Dl.COPOSU era la curent cu protestele şi memoriile D-lui MANIU şi că desigur şi colabora cu ideia dacă nu cu redactarea. Colaborarea între dumnealor era prea intimă şi timpul cât se găseau împreună prea continuu, ca Dl.COPOSU să nu fi ştiut absolută toată această actiune. Pe deoparte, Dl. Maniu nu avea - propriu zis - un birou de lucru al D-sale decât în persoana D-lui COPOSU, alţi câţiva secretari cari făceau mai mult serviciul de prezentare al persoanelor şi dactilografa, D-na ROMANOS / ultima nu în mod continuu, din pricina preocupărilor ei familiare şi unor neplăceri pe care le-a avut cu anturajul din anticamera D-lui MANIU.

ss/ Cpt.Cdor.Mocanu

8 Sept.1947

11. sept 1947
00296

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul cp.t Cdor. Mocanu Gh in continuarea declaraţiilor anterioare declar următoarele :

- Lt. Cdor Cioroiu a participat la împărţirea darului american prin Crucea Roşie română, fără să se deplaseze, pe teren ci numai în birourile Crucii Roşi. Funcţiona în anticameră Pres. Crucii Roşii unde îşi avea biroul Dl. General Mardare şi urmărea distribuirea diurnei, foilor de drum şi celor necesare pentru deplasarea în teren a personalului Crucii Roşii.-

Dela americani, venea maiorul / ?/ Siegerist, conducătorul distribuţiei din partea Crucii Roşii americane însoţit de maiorul român Rosetti.-

- Rolul meu, in această distribuţie afost de a încărca la Constanţa trenul de 48 vagoane destinat jud. Iaşi de a-l conduce la Iaşi şi a-l distribui judeţului. Am plecat la Constanta la sfârşitul lui Februarie 1947, am încărcat şi şi noaptea trenul la cheiul Constanţa am plecat cu el la Iaşi şi l-am distribuit. După terminarea distribuţiei din tren, am urmat distribuirea în judeţul în oraşul Iaşi şi am făcut cu Dna Ghica o inspecţie in jud. Dorohoi şi Botoşani, cu un automotor.-

In total, totul a durat 9-lo zile.-

Din partea misiunei americane a fost pentru judeţul Iaşi Dl. col. Lorel, iar din partea Y.M.C.A. câteva persoane /cetăţeni români care vorbeau bin englezeşte/.-

Către sfârşitul distribuţiei lainceputul lui Martie, a venit cu un tren special dela Bucuresti Dl. General Sckeiler, insoţit de persoane dela ajutorul american pentru România şi pentru Europa, Dl. General Mardare şi un preot. Am fost convocat la o conferinţă unde Dl col Lovel a expus mecanismul şi funcţion~~area~~ distribuţiei în

./.

în faţa Gral. Sckeiler şi celorlalţi.-

M'am prezentat cu acea ocazie Dlui Sckeiler precum şi celorlalţi.-

Pe dl. Gral. Sckeiler îl cunoscusem în 1946 vara la Bucuresti, cu prilejul plecării Cdorului Thoma, fost cu misiunea de marină, americană.-

Relaţiile între mine şi Dk. col Lovel, au fost bine Dsa urmărând, în gara Iaşi şi Judeţ, activitatea mea, dându-mi ţigări şi întăritoare deoarece nu dormeam noaptea şi m'a elogiat cu prilejul conferinţei ţinute.-

Intors la Bucureşti, am făcut către Crucea Roşie, Română, al cărui delegat fusesem, un raport despre felul cu a decurs distribuţia şi am prezentat un dosar dela comunele Iaşi jud. in care se arăta de catre primării cum au mers aceste distribuţii, împreună cu semnăturile primităriilor.-

Raportul meu conţinea datele exacte, numerice ale distribuţiei.-

Cu prilejul vizitelor la Dl. Mihalache, am avut cu Dsa discuţii asupra situaţiei externe in special Dsa lipsind majoritatea timpului din Bucuresti, îi atrăgeam atenţia, informându-l despre unele evenimente care ~~fxxxxx xxxîx~~ figuraseră în buletinele ce-i erau trimise la Dl. Badea Nestor.-

La Ministerul de Externe, cunosc pe Dl. Călin Botez fost ofiţer de marină, actualmente consul. In afară de această persoană nu mai cunosc absolut pe nimeni .-

Nu cunosc nici pe Dl. Camil Demetrescu nici pe Dl. Victor Radulescu Pogoneanu, nici personal nici din auzite.-

Aceasta îmi este declaraţie pe care o dau, o susţin şi o semnez.-

/ss/ Cp.t dor. Mocanu

11 Septembrie 1947.-

P. dl. Cdor. Cioroiu, nu l'am prezentata absolut nici unei persoane străine /ne român/ de când îl cunosc.-

/ss/ Cp.t Cdor Mocanu

11 Septembrie 1947.-

00297

11. Sept. 1947

10298

D E C L A R A T I E

Subsemnatul cp.t Cdor. Mocanu Gh in continuarea declaraţiilor anterioare declar următoarele :

- Lt. Cdor Cioroiu a participat la împărţirea darului american prin Crucea Roşie română, fără să se deplaseze, pe teren ci numai în birourile Crucii Roşi. Funcţiona în anticameră Preş. Crucii Roşii unde îşi avea biroul Dl. General Mardare şi urmărea distribuirea diurnei, foilor de drum şi celor necesare pentru deplasarea în teren a personalului Crucii Roşii.-

Dela americani, venea maiorul / ?/ Siegerist, conducătorul distribuţiei din partea Crucii Roşii americane însoţit de maiorul român Rosetti.-

- Rolul meu, in această distribuţie afost de a încărca la Constanţa trenul de 48 vagoane destinat jud. Iaşi de a-l conduce la Iaşi şi a-l distribui judeţului. Am plecat la Constanta la sfârşitul lui Februarie 1947, am încărcat şi şi noaptea trenul la cheiul Constanţa am plecat cu el la Iaşi şi l-am distribuit. După terminarea distribuţiei din tren, am urmat distribuirea în judeţul în oraşul Iaşi şi am făcut cu Dna Ghica o inspecţie in jud. Dorohoi şi Botoşani, cu un automotor.-

In total, totul a durat 9-lo zile.-

Din partea misiunei americane a fost pentru judeţul Iaşi Dl. col. Lorel, iar din partea Y.M.C.A. câteva persoane /cetăţeni români care vorbeau bin englezeşte/.-

Către sfârşitul distribuţiei lainceputul lui Martie, a venit cu un tren special dela Bucuresti Dl. General Sckeiler, insoţit de persoane dela ajutorul american pentru România şi pentru Europa, Dl. General Mardare şi un preot. Am fost convocat la o conferinţă unde Dl col. Lovel a expus mecanismul şi funcţionarea distribuţiei în

./.

00229

în faţa Gral. Sckeiler şi celorlalţi.-

M'am prezentat cu acea ocazie Dlui Sckeiler precum şi celorlalţi.-

Pe dl. Gral. Sckeiler îl cunoscusem în 1946 vara la Bucuresti, cu prilejul plecării Cdorului Thoma, fost cu misiunea de marină, americană.-

Relaţiile între mine şi Dk. col Lovel, au fost bine Dsa urmărând, în gara Iaşi şi Judeţ, activitatea mea, dându-mi ţigări şi întăritoare deoarece nu dormeam noaptea, şi m'a elogiat cu prilejul conferinţei ţinute.-

Intors la Bucureşti, am făcut către Crucea Roşie, Română, al cărui delegat fusesem, un raport despre felul cum a decurs distribuţia şi am prezentat un dosar dela comunele Iaşi jud. in care se arăta de către primării cum au mers aceste distribuţii, împreună cu semnăturile primităriilor.-

Raportul meu conţinea datele exacte, numerice ale distribuţiei.-

Cu prilejul vizitelor la Dl. Mihalache, am avut cu Dsa discuţii asupra situaţiei externe in special Dsa lipsind majoritatea timpului din Bucuresti, îi atrăgeam atenţia, informându-l despre unele evenimente care figuraseră în buletinele ce-i erau trimise la Dl. Badea Nestor.-

La Ministerul de Externe, cunosc pe Dl. Călin Botez fost ofiţer de marină, actualmente consul. In afară de această persoană nu mai cunosc absolut pe nimeni .-

Nu cunosc nici pe Dl. Camil Demetrescu nici pe Dl. Victor Radulescu Pogoneanu, nici personal nici din auzite.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, o susţin şi o semnez.-

/ss/ Cp.t dor. Mocanu

11 Septembrie 1947.-

Pe dl. Cdor. Cioroiu, nu l'am prezentata absolut nici unei persoane străine /ne român/ de când îl cunosc.-

/ss/ Cp.t Cdor Mocanu

11 Septembrie 1947.-

12. sept 1947

00300

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, Cpt. Comandor MOCANU GH. în continuarea declaraţiilor anterioare, declar următoarele:

- Inaintea alegerilor din toamna 1947, discutându-se la Dl. Iuliu Maniu despre necesitatea unui manifest către alegătorii militari care să fie tipărit în ziarul Dreptatea, mi s'a recomandat să întocmesc şi eu un proect.- Am întocmit un proect, scris cu creionul şi foarte scurt; acolo se prevedea scurtarea stagiului militar la minimum cerut de instrucţie şi în cadrul efectivelor permise de tratatul de pace, desfiinţarea ordonanţelor şi intensificarea instrucţiei astfel ca să ia minimum de timp şi fiecare tânăr să-şi poată face această instrucţie.-

- Proectul acesta nu a fost aprobat ca neavând accent politic şi fiind prea technic şi în termeni militari.- Cred că recomandarea de a-l redacta mi-a fost făcută de Dl. Iuliu Maniu.- Proectul acesta l-am predat D-lui Coposu.-

- Venirea la putere a P.N.T.-ului, după data de 19 Noembrie 1946, cânad alegerile au dat majoritate B.P.D. - o vedeam abţinându-se, în timp, prin luptă de opoziţie, în presă, întruniri, parlament, proclamaţii, critică deschisă a actelor guvernului, până la venirea crizei politice care să ducă la alte alegeri în baza cărora, dacă obţinea majorităţi să fie adus la cârma ţării.-

- Criza politică internă, o consider perioada când guvernul intra în dificultăţi de ordin politic şi economic, premergătoare neputinţei de a mai guverna.-

Ce înţelegeţi prin dificultăţi politice şi de unde ar fi pornite ele ?

O criză crescândă de popularitate accentuată de propagandă şi acţiunea deschisă a opoziţiei.-

Dificultăţile economice sunt de ordin alimentar, industrial, financiar, etc.-

ss/. Cpt. C-dor MOCANU GH.

12 Septembrie 1947

12 Sept 1947

00301

DECLARATIE

Subsemnatul, Cpt. Comandor MOCANU GH. în continuarea declaraţiilor anterioare, declar următoarele :

- Inaintea alegerilor din toamna 1947, discutându-se la Dl. Iuliu Maniu despre necesitatea unui manifest către alegătorii militari care să fie tipărit în ziarul Dreptatea, mi s'a recomandat să întocmesc şi eu un proect.- Am întocmit un proect, scris cu creionul şi foarte scurt; acolo se prevedea scurtarea stagiului militar la minimum cerut de instrucţie şi în cadrul efectivelor permise de tratatul de pace, desfiinţarea ordonanţelor şi intensificarea instrucţiei astfel ca să ia minimum de timp şi fiecare tânăr să-şi poată face această instrucţie.-

- Proectul acesta nu a fost aprobat ca neavând accent politic şi fiind prea technic şi în termeni militari.- Cred că recomandarea de a-l redacta mi-a fost făcută de Dl. Iuliu Maniu.- Proectul acesta l-am predat D-lui Coposu.-

- Venirea la putere a P.N.T.-ului, după data de 19 Noembrie 1946, cânad alegerile au dat majoritate B.P.D. - o vedeam abţinându-se, în timp, prin luptă de opoziţie, în presă, întruniri, parlament, proclamaţii, critică deschisă a actelor guvernului, până la venirea crizei politice care să ducă la alte alegeri în baza cărora, dacă obţinea majorităţi să fie adus la cârma ţării.-

- Criza politică internă, o consider perioada când guvernul intra în dificultăţi de ordin politic şi economic, premergătoare neputinţei de a mai guverna.-

Ce înţelegeţi prin dificultăţi politice şi de unde ar fi pornite ele ?

O criză crescândă de popularitate accentuată de propagandă şi acţiunea deschisă a opoziţiei.-

Dificultăţile economice sunt de ordin alimentar, industrial, financiar, etc.-

ss/. Cpt.C-dor MOCANU GH.

12 Septembrie 1947

12 sept 1947

00302

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Căpitan Comandor MOCANU GH. în continuarea declaraţiilor anterioare declar următoarele :

- Ce lucra biroul presei P.N.T. unde lucram subsemnatul
- Buletinul de presă şi radio care venea dela americani - îl traducea şi-l multiplica în 6-10 exemplare(cât se putea la maşină).- Il expedia membrilor importanţi ai partidului ;
- Buletinul de presă şi radio englez,care venea în traducere românească,îl trimitea destinatarilor ;
- Revista presei - sau buletinul de presă internă - îl redacta după consultarea ziarelor şi-l difuza ca mai sus.-
- Informaţiuni diverse din partid şi afara partidului- luate dela organizaţii,persoane,radio sau - uneori foarte rar, ziare străine - fie le adăoga la"revista presei " fie făcea o notă specială.-

Toate cele de mai sus au fost distribuite numai celor 6-10 funcţionari ai partidului.-

- Memoriile şi protestele D-lui Maniu către Comisiile Aliate,M.S.Regele,Ministerul Interne şi Justiţie sau Guvern, atunci când acestea nu erau lucrate direct de Dl.Maniu.-
- anexele acestora pe care le dădea secretariatul P.N.T. : liste de arestări,percheziţii,etc.-
- Conferinţele de presă pe care le pregătea Dl.Maniu pentru presa străină : se traduceau -în franţuzeşte - şi se multiplicau pe numărul participanţilor declaraţiile D-lui Maniu- care se citeau apoi în Conferinţa de Presă.-

După plecarea dela conducerea biroului presei a D-lui Carandino nu a mai existat un şef propriu zis al Biroului.- Biroul a rămas total desorganizat până la sfârşit,funcţionând sporadic,sub direcţia Secretariatului General şi sub supravegherea mea technică.- A avut perioade de inactivitate trecute de 30 zile.-

Dela cine şi prin cine se primeau informaţiile dela organizaţii ?

Fie şefii de organizaţii,fie trimişii lor aduceau scris sau verbal notele la Secretariat ; dela secretariat,după ce se reţineau datele ce-i interesau se trimitea,fie prin per-

00303

sonalul de acolo (ioniţă,Ionescu Dumitru) fie prin dactilografă.- La biroul presei erau înmânate fie subsemnatului,fie direct dactilografei.-

Ce ştiţi despre traduceri făcute de D-na Aristiţa Cazimir în biroul presei,traduceri referindu-se la uneleordine şi instrucţiuni emanate de Inspectoratul General E.C.P. ?

Astfel de lucrare nu a fost făcută cu cunoştinţa subsemnatului.-

Nu am văzut aduse la Biroul Presei şi la Club P.N.T. asfel de ordine.-

Manifestul pentru armată făcut de P.N.T. - a fost altul decât cel redactat de mine ; - ştiu că a fost dat pentru publicare la ziarul Dreptatea şi că a fost cenzurat.-

Despre difuzarea vre-unui manifest P.N.T. către armată nu am avut nici un amestec şi nu ştiu nimic.-

ss/.Căpitan C-dor MOCANU GH.

12 Septembrie 1947

VI /

26 sept 1947

00304

D E C A L A R A T I E

Subsemnatul Cpt. Cdor. Mocanu Gh. domiciliat in Bucuresti Sos. Panduri nr. 62, declar următoarele :

Sunt născut la Constanta in anul 19o4 luna Noembrie ziua 9 .î

Părinti méi : Gheorghe Mocanu, functionar public decedat in anul 1933- Angela -actualmente Ghica ,domiciliată in comuna Ferdinand, jud. Constanta.-

Soră, Elvira Lt. col. Navasart, profesoară de liceu.-

Căsătorit prima oară cu Elisabeta Oprescu,divortat sotia nemăritată Theohari, doi copii, fete: Ioana 19 ani studentă si Maria 17 ani elevă.-

Căsătorit a doua oară cu Madeleine Nichifor,copil o fată de ani 2½.-

Scoala primară la Constanta, liceul de Constanta / liceu real/. In scoala Navală in anii 1922-1924. Primi 3 ani de ofiter, am barcat pe Bricul Mircea / vechi/ când am făcut in scoala specială.-

Din 1924 până in 1927,am fost fie ambarcat la Constanta sau in voiaje de instructie, fie in orasul Constanta la unitate / Scoala/ .-

Voiaje de instructie in Marea Neggră, Egee, Mediterană si Adriatică, ~~xxxxxxxxxx~~ / 1925/

Căsătprit prima oară in 1927, apoi iarăsi imbarcat pe N.M.S. Mărăsesti, ca ofiter la bord, un an. In anul 1928, la Baza navală si Div. de mare Constanta in anul 1929$3o la Institutul militar de Ed. Fizică Buc- In 193o ofiter in cadre la Scoala Navală , dupăce in 1928 fusesem avansat locotenent.-

La Scoala Navală, am fost ofiter de elevă si profesor. In 193o am barcat pe N.M.S. Constanta ca vas de instructie, având functie de instructor pt. elevi.-

Scoala Navală. Voiaj in Marea Egee si Mediterană cu acest prilej. In toamna 193o si iarna 193o-1931, cu N.M.S. Constanta la Viume pentru receptia Submarinului Delfinul.-

./.

Reintors in tară, continui ambarcarea pe N.M.S. Constanta până in toamna 1932 când sunt imbarcat pe N.M.S. Ferdinand; ca ofiter cu navigatia, apoi Comandant secund iar in 1934 ca ofiter cu operatiile la escadrila de distrugătoare, ambarcată pe aceias navă. Intre timp, in 1933 luna Martie divortasem .-

In anul 1934, Septembrie, debarc de pe XXXXXXX Distrugătorul Regele Ferdiand si sunt mutat in Marele Stat Major, Sectia II, Bir. Cifru si Marin. Rămas in această functiune până in 1936 toamna, când incep stagiile pentru Sc. superioară de Război unde venisem.

Aceste stagii au fost executate la Apărarea Fixă Maritimă, Submarinul Delfinul, Distrugătorul Regina Maria, Reg. Mihai Viteazu, Scoala de Trageri Artilerie Sadislov si intreg anul 1937-38, ca ofiter cu operatiile/ avansat cpt. in 1937/ pe N.M.S. Regina Maria la escadrila de Distrugătoare. In Ianuarie 1938, am participat ca ofiter cu navigatia, la furtuna din Marea Neagră cu Voevodul Mihai plecat la Atena cu această navă.-

In Mai 1938 nava intră in reparatie la Malta, unde am rămas până in Septembrie 1938.-

In Noembrie 1938 incep cursurile Sc. Sup. de Război pe care o absolv in 1940. In tot acest timp am stat in Bucuresti, locuind intâi in oras, si apoi la Scoala de Război.-

Am fost brevetat ofiter de Stat Major, in luna Aprilie 1941 si repartizat la Marele Stat Major., Statul Major al Marinei si la Comandamentul Marinei Regale.- In acelas timp am fost numit profesor la Scoala Superioară de Război.

La Comandamentul Marinei am indeplinit functiunea de sub. sef al Div. Operatii la inceputul operatiunilor din 1941. Apoi, Sef al Biroului 2 până in Aprilie 1942.-

In Aprilie 1942, am luat comanda N.M.S. Constanta, pe care am păstrat-o până in Aprilie 1943. Intre timp fusesem avansat Lt. Cdor.-

In Aprilie 1943 si până in Ianuarie 1944, am functionat la Subsecretariatul de Stat al Marinei, Bir. Studii. In Octombrie 1943 m'am recăsătorit.-

In Ianuarie 1944, am fost numit ofiter profesor in cadrele Scoalei Superioare de Război.-

La suspendarea cursurilor din Mai 1944, am fost numit sef de stat Major al Litoralului Maritim, unde am functionat până in Decembrie 1944, dată la care am revenit

./.

profesor in Cadrele S.S. Război.

Am predat in mod continiu Istoria Mediterană si Tactic generală Navală si Strategia Maritimă. Incontinu am predat Tactica Matematicei Maritime, Fortelor Fluviale si Vointelor de Suprafață.-

In Aprilie 1945, am cerut si obtinut să fiu trimes pe frontul de West, unde am functionat la Armata I ca ajutor al Bir. Operatii. M'am intors cu armata in vara lui 1945 si am revenit la Scoala Superioară de Război ca profesor in cadre. Am functionat apoi ca profesor in cadre si ca Sef al Sectiei de marină la Sc. Superioară de Război, până la trecerea in cadrul disponibil- August 1946.-

După această dată am rămas necontenit in orasul Bucuresti.-

Ca publicist am scris la revistele de specialitate marină şi armată, articole militare tehnice ,tactice si strategice incă dela gradul de locotenent.-

In 1939- 4o am scris 3-4 articole la Timpul/caracter naval/ si apoi,regulat la Facla, până la suspendarea acesteia de către legionari.-

Am colaborat ulterior la Revista Familiei/ 1941î1944/ si la " Dictionarul Politic al Curentului/ 15ε2o cuvinte cu caracter naval sau marinăresc geografic/ si la ziarul " Evenimentul" aceleas caracter militar. " Strategia Mării Negre" si Strategia Mediterană" pe care le-am pus in vânzare sau le-am impărtit. Am scris numeroase articole de ordin naval si marinăresc,cu caracter strategic si tactic in România militară.-

Duă trecerea in C. Disponibil,am colaborat la ziarul " Dreptatea", scriind cronica externă,regulat zilnic,director fiind N Carandino pe care-l cunosteam dela Dictionarul Politic.-

Pentru salariu eram trecut la biroul Presei P.N.T. spre a nu ingreuna bugetul redactiei. Acest Bir. al Presei nu a putut niciodată functiona ca atare, din ~~prixni~~ prinini administrative, tehnice si de directie .-

Relatii familiare, in cadrul familie subsemnatului in cadrul colegilor si camarazilor don Marină- Foarte putin in cadrul Scoalei de Război si aproape deloc cu ofiteri sau familile lor, din restul armatei.-

Col.Navesart / cumna/ domiciliat Buc. str. Română81

./.

Lt. col. Georgescu / unchiu sotiei/ domiciliat in Bucuresti .-

Colonel / R/ Stefănescu Ion / unchiul subsemnatului/ str. Vinc. Babes Bucuresti.-

C Amiral Roman Aug. domiciliat in Bucuresti str. General Manu.-

Cdor. Voinescu Victor, domiciliat In Bucuresti Sos. Panduri 62.-

Cpt. Cdor. Bănică Ion, domiciliat in Filantropiei Bucuresti.-

Copt. Cdor. Tudor Popescu domiciliat in Cotroceni,-
" " Bercea Al. " " "
Lt. col. Max. Niculescu " " Panduri 62
Lt. Cdor. Petriman " " "
Cpt. / R/ Turicescu N - fără familia sa -
Lt. Cdor. Cioroiu - " " "

Din P.N.T.- relatii de familie numai cu Dl. C Coposu si N Carandino.-

Cunostinte de P.N.T. mai frequventate :
Dl. Iuliu Maniu din P.N.T.
" Leucutia
" Hatiegenu Em.
" Penescu N. / cu dificultăti/
" Lepădatu /cta/
" Ghită Pop
" Mihalache / mai,putin.-

Pe Dnii General Negrey si Colonel Stoika St. i-am cunoscut trecător numai in anticamera Dlui Maniu.-

Nu am fost inscris in P.N.T. si nu am făcut parte din cercul profesional militar al P.N.T.

1.- In Februarie 1947, am participat la conducerea si impărtirea darurilor americane in Moldova, jud. Iasi, in Cadrul Cruci Rosii.- Nu m'am inscris ,după aceia,ca membru al Cruci Rosii.-

/ss/ Cpt. Cdor. Mocanu Gh.-

26 August 1947.-

VI

27 Sept 1947

00308

D E C L A R A T I E

In continuarea declaraţiei dată în ziua de 26 August 1947, declar următoarele :

DL COPOSU :

Cunoscut prin familia soţiei sale G-ral Marcovici şi a mea, NICHIFOR, socrele respective fiind de origine franceză. Această cunoştinţă a avut loc în anul 1943 toamna; ne-am împrietenit cu uşurinţă şi destul de strâns având împreună aceleaşi idei asupra mersului şi rezultatului evenimentelor politice şi militare. In toamna lui 1944, ne-am revăzut deseori când veneam dela Constanţa la Bucureşti iar D-sa era la Preşedinţia Consiliului de Miniştri. In iarna 1944/45, l'am reîntâlnit la dl.Iuliu Maniu unde mă introdusese dl.Pepădatu dela Constanţa.

După începerea colaborării subsemnatului la Dreptatea, l'am întâlnit foarte des, aproape zilnic, atât la ziar unde colabora şi D-sa cât şi la club în acelaş local. In afară de aceste legături şi întâlniri, relaţiile familiare decurgeau normal şi destul de strâns. Ultima oară l'am întâlnit în ziua de 12 Iulie, Sâmbătă, pe la ora 13, la ziar.

DL. CARANDINO:

Cunoscut în anul 1941 când conducea "Curentul Familiei", ulterior "Revista Familiei", unde se redacta şi "Dicţionarul Enciclopedic" politico-militar". Relaţiile au fost din ce în ce mai strânse. In aceiaşi redacţie funcţiona dl.Stefan Voitec şi constituiau cu toţii trei o strânsă legătură ideologică, ca oameni de stânga şi având aceleaşi păreri asupra desfăşurării răsboiului şi evenimentelor.

După 23 August 1944, deşi mă găseam la Constanţa, corespondam cu dl.Carandino şi dl.Voitec care încă colaborau.

./.

Relații familiare am avut cu D-sa, dela căsătoria subsemnatului, când, fiind invitat cu soția, am rămas în vizite reciproce. A urmat o lungă pauză de pierderea contactului eu fiind pe frontul de West și poi preocupat cu Scoala de răsboi. In 1946, după reapariția Dreptății, mi-a oferit și am acceptat să scriu cronica externă a ziarului. De atunci am rămas în raporturi de colegi de redacție și aceleași raporturi familiare. Uneori îmi da directive, care reeșeau din discuțiile între noi, asupra liniilor generale din cronica externă.

Ultima oară l'am văzut în zilele premergătoare lui 12 Iulie, înainte de plecarea mea la munte, la ziar.

<u>Dl.ION VINEA</u> :

Cunoscut în 1940 primăvara, când am colaborat la ziarul "Facla". Relații foarte strânse de ordin literar și mai ales pentru identitatea de vederi în timpul răsboiului.

Am dus împreună cu D-sa, o acțiune de propagandă împotriva germanilor (hitleriștilor), în mod discret și cu mult succes, printre ofițerii de marină. In acest scop mă vizita deseori la Constanța când comandam nava "Constanța".

După 23 August 1944, am avut corespondență cu D-sa care a condus, scurt timp, ziarul "Curierul".

Ulterior, după întoarcerea din Cehoslovacia și trecerea în C.D. am reluat relațiile cu Dl.Vinea, de ordin absolut familiar și personal, el nemai publicând decât foarte rar și literatură.

Ultima oară ne-am văzut la băi la Mangalia în August aor.

<u>DL IULIU MANIU</u>:

Prima cunoștință în 1928, când D-sa fiind prim ministru a făcut un voiaj cu distrugătorul dela Galați la Constanța.

I-am urmărit tot timpul acțiunea și atitudinea D-sale oficială. Deasemenea, am cunoscut atitudinea d-sale dusă în timpul regimului Antonescu, din memoriile care circulau printre cetățeni și din relațiile unor prieteni

./.

00310

mai apropiaţi D-sale.

In Ianuarie sau începutul lui Februarie 1944, am redactat şi înaintat dlui Iuliu Maniu un memoriu, în numele generaţiei de 40 ani, prin care-l rugam să acţioneze pentru ieşirea României din Axă, pentru pace separată cu Naţiunile Unite şi pentru demiterea guvernului aflat la putere; aceasta, pe baza conştiinţei ce o aveam despre calea greşită a politicei de atunci şi despre rezultatul inevitabil al războiului.

In Ianuarie sau începutul lui Februarie 1945, am fost prezentat dlui Maniu de către dl.Lepădatu dela Constanţa, la căsătoria fiicei dlui Lepădatu. De atunci am frequentat pe dl.Maniu care mi-a arătat multă prietenie,. Această frequenţă, a devenit regulată (cam săptămânal) după ce am devenit colaborator al "Dreptăţii" pentrucă trebuia să cunosc punctul de vedere al D-sale, în politica externă a cărei cronică o făceam la ziarul partidului.

În afară de chestiunile de politică externă care coincideau cu punctul de vedere al solidarităţii internaţionale în cadrul principiilor O.N.U.-lui, am mai discutat cu dl.Iuliu Maniu de marină comercială, pe care le considerau primând faţă de marina militară, chestiuni de ordin administrativ (mica mea retribuţie de pe urma colaborării la Dreptatea), chestiuni sociale (sunt şi am rămas de stânga). Principiile de dreptate socială, de colaborare internaţională, de naţionalism democratic, de toleranţă şi omenie, pe care le exprima, erau în acord cu acelaş din inima şi creerul meu. Niciodată nu mi-a vorbit decât aşa. Deasemenea, faţă de mine, s'a exprimat împotriva acţiunii subversive şi pentru lupta pe faţă.

Principiul fundamental dela care spunea că porneşte era : "să fi cu poporul căci poporul nu greşeşte".

Ultima oară am văzut pe dl.Iuliu Maniu în săptămâna dinainte de 12 Iulie, când m'am dus la d-sa pentru a mă plânge de încadrarea nedreaptă care mi s'a făcut printre colaboratorii Dreptăţii.

./.

00311

DL LENCUŢIA :

L'am cunoscut la nunta fiicei dlui Lepădatu în iarna 1945 (Ianuarie sau Februarie).

Ulterior, când dl Iuliu Maniu locuia la d-sa în str.Schitu Măgureanu (lângă Cişmigiu), am schimbat deseori păreri şi impresii pe când aşteptam să fiu primit de dl Maniu.

D-sa, bun povestitor, mi-a vorbit despre evenimente şi oameni politici şi am avut impresia că este un umanist.

Nu l'am văzut multă vreme înainte de 14 Iulie 1947.

DL EMIL HAŢIEGANU:

L'am cunoscut după numirea d-sale ca ministru în guvern în toamna 1946, la dl Maniu acasă. Mi s'a părut dela început un om întreg, îi cunoşteam antecedentele de om îndrăzneţ rămas să susţină românismea în vremea dictatului dela Viena. L'am vizitat des mai cu seamă în timpul ministeriatului. Ultima dată l'am vizitat după 14 Iulie, pela sfârşitul lunii, când am venit dela Constanţa la Bucureşti pentru 3 zile, şi când mi-arătat tristeţea sa pentru cele întâmplate.

DL N.PENESCU :

L'am cunoscut vreo lună după refacerea sănătăţii d-sale în urma agresiunii suferite (nu-mi amintesc data ştiu că schiopăta destul de rău).

Fiind secretar general al P.N.T. el a propus să fiu încadrat pe statele ziarului Dreptatea dar conducerea administrativă a ziarului s'a opus şi - pentru a nu îngreuia bugetul redacţiei, am fost trecut pe statele secretariatului.

Figurând la Bir.Presii, unde doream să se facă o organisare şi o funcţionare demnă de un partid, m'am lovit de dificultăţi ... de ordin financiar, ad-tiv şi tehnic (maşini de scris şi dactilografie) pe care dl Penescu mi le-a putut rezolva. Din această pricină şi a neîncrederii d-sale în persoanele înconjurătoare dela

./.

secretariat, Bir.Presii nu a putut funcţiona niciodată în realitate, mărginindu-se la o colecţie de ziare româneşti, la un buletin al presii române şi curier pentru corespondenţa secretariatului, la membrii marcanţi ai partidului, în special buletinului care venea dela englezi şi americani.

Prietenia pe care mi-o arăta dl.Penescu nu era absolut continuă. Ultima oară l'am văzut - cred - la 12 Iulie a.c.

DL GHIŢĂ POP :

Cunoscut în redacţia Dreptăţii: totdeauna foarte afabil, totdeauna excesiv de modest în raporturile cu mine. Discuţii de presă, judicioase din partea d-sale şi de acord cu mine. Nu-mi amintesc când l'am văzut ultima oară.

DL LEPADATU:

Cunoscut din Constanţa de foarte multă vreme. Fiind popular în Judeţ, l'am urmărit şi am găsit justificarea: bun vorbitor, ponderat, viaţă exemplară de familie, uman şi prietenos cu toţi oamenii şi cu adversarii. Cred că nu are nici o ură şi nici un ranqune personal.

Il socot incapabil de a"conspira" sau de a acţiona subversiv. Din toate discuţiile şi cele ce ştiu despre d-sa, recunosc în el un democrat întreg. A sărit în ajutorul acelora care erau urmăriţi de regimurile de teroare - cuzişti, legionari, Antonescu - şi i-a apărat. In această lumină l'am cunoscut şi agreiat, după cum dealtfel îl cunosc şi adversarii săi politici dela Constanţa. In aceste vederi s'au desvoltat relaţiile între noi.

După 23 August 1944, fiind şeful organizaţiei judeţene a unui partid dela Guvern, a crezut în capacitatea mea şi având cu atitudine de stânga, m'a propus prefect de Constanţa. Nu s'a făcut însă numirea, deoarece s'a opus Ministerul de Interne, G-ral Aldea, şi eu însumi eram împotriva acestei numiri. Motivele pentru care dl.Lepădatu m'a propus la Prefectura Constanţa,

au fost, în afară de încrederea în capacitatea mea, bunele mele raporturi cu cercurile de stânga (Dnii Moran actual secretar general de minister, dl.Stefles Al., dl. Duşa ulterior prefect) şi cu muncitorimea din marinărească din Constanţa. Deasemenea atitudinea mea fără ezitare dela 23 August şi bunele relaţii de conlucrare militară cu armata şi armata sovietică,.

Dl.Lepădatu m'a prezentat dlui Maniu, recomandându-mă cu căldură.

Ultima oară l'am văzut la Paşti 1947 când am trecut spre părinţii mei la Caramurat, judeţul Constanţa. Ulterior, în Mai, am aflat că a fost arestat şi am stăruit mult pe lângă dl.Haţieganu să intervină pentru eliberarea sa, deoarece eu îl consider nevinovat.

DL MIHALACHE :

L'am cunoscut personal tot la nunta fiicei Dlui Lepădatu din Constanţa. Nu l'am frequentat des din pricină că nu se ştiau bine sosirile d-sale la Bucureşti. Din discuţiile cu d-sa am înţeles că în politică primatul ţărănesc îl preocupă. Era de acord cu cronicele mele dela ziarul Dreptatea.

Atât d-sale cât şi dlui Iuliu Maniu, le-am comunicat că nu mă înscriu în partid şi că nu fac parte din cercul profesional militar al P.N.T. din motive de independenţă.

+

+ +

Ultimele 30 zile înainte de prezentarea mea la Ministerul de Interne (sunt nevoit să încep dela 13 Iulie, din preajma evenimentelor cunoscute):

In dimineaţa de 13 Iulie am plecat la Braşov pentru o excursie pe Piatra Mare, singur, deoarece soţia mea plecase la 10 Iulie la Constanţa cu fetiţa iar eu urma să plec ulterior la Constanţa, după ce lăsam înlocuitor pentru cronica externă la Dreptatea. La 14 Iulie ora 12 mă găseam în vârful Pietrii Mari, cota 1854. Noaptea de 14/15 Iulie , am petrecut-o la Piatra Mare (unde

./.

sunt înscris în registrul Cabanei). Am coborât la 15 Iulie şi în aceiaşi zi, seara, am plecat la Bucureşti. Sosit la Bucureşti, seara, am dormit acasă, la Şcoala Superioară de Războ. A doua zi în zori (16.VII) am citit anunţurile din ziar care anunţau arestarea grupului cu dl.Mihalache şi m'am dus direct la ziarul Dreptatea îmbrăcat în uniformă aşa cum umblam tot timpul în afară de sport. La ziar sentinela mi-a spus că sediul ziarului şi clubul sunt ocupate.

M'am dus la tipografia Ziarului, unde am văzut că ziarul a ieşit la 15 şi la 16 Iulie dar nu se ştie dacă va mai ieşi.

Atmosfera generală printre cei găsiţi la tipografie era că nu se poate ca această chestiune a fugii să fie reală. Strânsa mea legătură cu dl.Carambino şi faptul că niciodată mie nu mi-a împărtăşit vreo astfel de dorinţă, m'a determinat să cred deasemenea că lucrul nu este cu putinţă.

Am rămas în Bucureşti până la 20 Iulie seara, urmând tratamentul unei măsele la Spitalul militar, Dr. Lt.Col.Victor Ionescu, dentist.

La 20 Iulie seara am plecat la Constanţa la soţia şi copilul meu. Intreaga săptămână 21- 27 .VIII am fost zilnic la Băile Mamaia şi Modern, cu soţia şi copilul, apoi singur, căci ele au căzut amândouă greu bolnave de reumatism poliarticular infecţios. In afară de băi, la Constanţa m'am plimbat zilnic pe stradă, am făcut o vizită la"Ferdinand" părinţilor mei, am luat parte la înmormântarea unchiului meu Cicerone Stefănescu (25 Iulie) şi am vizitat pe bunul meu prieten şi fosta gazdă din Constanţa, Dr.Reidel din Str.Scarlat Vârnav, pe care l-am încurajat mult pe vremea prigoanei antisemită. La 26 Iulie mi s'a comunicat prin cunoscuţii dela Bucureşti, că la 25 Iulie mi se făcuse o percheziţie domiciliară. Am plecat la Bucureşti în seara de 27 Iulie atât pentru acest motiv cât şi pentru a-mi pune o plombă provizorie care să mă ţină până la 1 Septemvrie, dată când urma să se întoarcă din concediu dentistul meu, Dl.Dr.Victor Ionescu.

./.

In zilele de 28, 29 şi 30 cât am stat în Bucureşti, am văzut că percheziţia fusese amănunţită, mi-am făcut tratamentul dentar zilnic iar la 30 Iulie seara am plecat la Constanţa. In acele zile la Bucureşti am luat masa odată la Continental (invitat) altădată la alt restaurant şi celelalte mese acasă, cu ce am găsit. Nu m'am prezentat la autorităţi deoarece:

- Mă ştiam nevinovat (afară de prietenia cu dl Maniu, cu persoanele arătate şi colaborarea la Dreptatea sub legile presei şi cenzurii);
- Stiam că dela percheziţie nu va fi ieşit defavorabil care să necesite deţinerea mea, pentru că toate scriptele mele nu conţineau nimic ascuns sau ilegal;
- Nu s'a lăsat nici o vorbă sau scris vreo invitaţie sau mandat să mă prezint la vreo autoritate;
- Eram la băi cu soţia şi copilul pe care le lăsasem bolnave şi fără bani suficienţi;
- Mărturisesc că mi s'ar părea un exces de zel din partea cuiva, în zilele acestea de tensiune, să se prezinte singur şi să se priveze astfel de cel puţin câteva zile de libertate.

M'am întors la Constanţa şi am continuat băile la Mamaia şi Modern, făcând deasemenea o vizită la părinţii mei la Caramurat şi una la Mangalia.

La Constanţa am mâncat acasă în familie iar la Mangalia la restaurantul de pe strada din spatele lui Pelureanu. Intr'o zi mi s'a comunicat la Mamaia că sunt căutat de siguranţă. Am continuat să mă duc şi să mă plimb fără să mă feresc.

La 10 August seara, terminându-se concediul soţiei mele, am plecat la Bucureşti cu rapidul cu aburi.

Am rămas la Bucureşti, până în ziua de 14 August fără să mă deranjeze nimeni. La 14 August după ce facuse declaratie de sichmbat lei vechi la Cercul Teriotrial Bucuresti unde deasemenea nimeni nu ma cautase din partea sigurantei, am plecat la Constanta cu oarecare bani pentru copil si soacra care ramasese acolo si pentru a cauta ceva alimnete, (derivate de lapte de oaie si untdelemn.

./.

Acolo am fost surprins de schimbul leilor şi n'am avut posibilitatea de a găsi loc la rapid, fuseseră vândute. Am trimis pe soacra şi copil la Bucureşti (avia bilet luat dinainte), Joi, 21.VIII.

Voiam să mai stau la Constanţa şi eventual la ţară, circa o săptămână pentru oarecare aranjamente alimentare de iarnă şi căutarea unor bani de tren (lei noui).

Duminecă 24 August, mi s'a trimis vorbă de mama soţiei mele, dela Bucureşti (cel puţin Duminică a ajuns la mine ştirea) că soţia mea a fost arestată în lipsa mea.

Am plecat imediat din Constanţa la Bucureşti, am ajuns seara, am voit să mă prezint imediat la Ministerul de Interne, dar m'am gândit că nu e nimeni şi tot nu o poxt eliberaxx pe soţia mea la acea oră târzie.

Am aşteptat până în dimineaţa de 25 August şi la ora 10,30 - 11, m'am prezentat la Ministerul de Interne.

In afară de percheziţia dela 25 Iulie, portarii şi unele persoane dela căminul Şcoalei, precum şi la Constanţa pe stradă, mi-au spus că întreabă de mine unele persoane care se prezentau drept cunoştinţe.

Deasemeni, la Constanţa, unde am xxxxxx locuit pe I.C.Brătianu Nr.18 ? (probabil) nu m'a căutat nimeni care să-mi lase certitudinea sau impresia că urmăreşte să mă invite la Siguranţă. Am avut numai impresia că sunt supraveghiat şi că după percheziţie este probabil să se ridice eventualele bănueli asupra mea.

Nu m'am ascuns sub nici o formă, niciodată şi dacă aş fi ştiut m'aş fi prezentat imediat după arestarea soţiei mele, n'aş fi lăsat-o în nici un caz o secundă mai mult.

ss.Cpt.Cdor Mocanu.

27 August 1947.

00317

11 Aug. 1947

V 00318

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Locot.Col. rez.C.MIHAILESCU,domiciliat în București,str.Gramont Nr.7 fiind interogat asupra punctelor de mai jos, declar următoarele:

Am început să frecventez P.N.T.,secția militară, imediat după alegerile din Noembrie 1946.

Nu sunt membru de partid

Mi s'au dat însărcinări pe care le-am acceptat.

Cred-că mi s'au dat aceste însărcinări,deși nu eram membru de partid,atât pentrucă se conta că voi executa lucrări bune,cât și pentruca să fiu atras,prin atenția care mi se acorda.

Trei au fost însărcinările primite:

- Să țiu o conferință despre "Armata și Democrația" pe care nu am ținut-o;

- Să comprim într'o singură lucrare un program de lucru al acestei secții,scris de dl.Col.STOIKA STEFAN,și și un proect de organizare în general al armatei,creionat de dl.General STOIKA GRIGORE,lucrarea nu s'a efectuat și să fac un proect de organizare a unui serviciu de informații al secției militare.Insărcinarea am primit-o dela comitet(Gral NEGREI,STOIKA și Col.STOIKA).Când am fost gata am predat-o dlui Gr.STOIKA,d-sa a citit-o cu dl. general NEGREI,modificând titulatura/din "Secția Militară" în cerc profesional a studii militare/ și titlu/din Serv. de informații/ în Biuroul de Documentare"/ fondul a rămas acelaș.Lucrarea a fost recitită într'un cerc restrâns/ Gral.STOIKA,subsemnatul și un maior DRISTORIAN/ și predat maiorului DRISTORIAN, pentru a fi bătută la mașină.

La prima vedere,maiorul DRISTORIAN,mi-a spus că ar fi distrus lucrarea și că urmează să o refacă el din memorie.

Secția Militară P.N.T.,căuta să capteze elemente active din armată.

./v.

00319

Intrucât aceste elemente nu puteau participa la şedinţe, instrucţiunile verbale prevedeau ca propaganda între ei să se ducă dela om la om şi felul de instrucţiuni s'au dat în şedinţe de comitet de către dl.General STOIKA şi colonel STOIKA.

S'au făcut în repetate râânduri afirmaţia că guvernul nu poate conta pe armată. Cred că acestea se refera la eventualitatea unui conflict intern,mai ales că afirmaţia s'a făcut când s'a comentat rezultatul alegerilor.

Se afirma că regimul actual nu pleacă dela putere decât după baricade.

In privinţa armamentului ştiu următoarele: Imediat după alegeri,când agenţii militari dela urne,au raportat că au fost închişi şi bătuţi să spună unde şi câte arme au P.N.T.,dl.Colonel STOIKA STEFAN,şi ceilalţi din comitet au râs,spunând că ei nu au arme şi că acest lucr lucru nu mai constitue astăzi o problemă.Arme se pot aduce uşor.Spuneam că interesant ar fi să se ştie unde ţine guvernul armele,ca să nu se poată folosi de ele.

Despre "Planul General de Organizare al Armatei" care mi sa arătat la anchetă,nu am ştiut nimic.

Luând cunoştinţă despre el,constat că este crimiminal,că sabota tratatul de pace şi ducea la înarmarea ţării în vederea unui răsboiu care ar fi însemnat distrugerea fiinţei etnice a neamului.

Măsocotesc şi socotesc pe ofiţerii mici care veneau cu încredere acolo şi care nici nu bănuiau nimic despre acestă acţiune subversivă,că am fost înşelaţi şi târâţi fără ştirea noastră într'o luptă împotriva intereselor poporului român.

Scris şi subscris de mine de bună voe şi nesilit de nimeni.-

/ss/Lt.Col.C.MIHAILESCU

Bucureşti 11 August 1947

14 Aug. 1947
320

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.Col.Rez.C.Mihailescu Ticută,domi ciliat in Bucuresti Str.Gramont Nr.7,de ani 47,căsătorit, declar urmatoarele:

Imi exprim cea mai categorică si intignată dezaprobare,pentru actiunea trădătoare a P.N.T.a D-lui Iuliu Maniu,care a culminat cu rusinoasa fugă dela Tămădău. Inselând masele cu fluturarea unui program de reforme in interesul lor Partisul Manist a dus in fapt cea mai crimi nală actiune in contra poporului.-

Insusindu-si elemente si metode legionare,partidul a dat frâu liber celor mai inversunate porniri sovine rasiste si antisovietice.-

Abandonând orice simt de demnitate natională. a atentat la indepedenta si Suveranitatea Statului căutând să provoace interventie străină pentru promovarea intereselor unei clici hrăpărete impotriva poporului.

Pentru interese străine de partid nu s'a sfiit să speculeze greutătile economice isvorâte din consecintele războiului si a unor ani de secetă,opunându-se surd dar din toate puterile oricăror măsuri menite să usureze nevoile maselor.-

Partitul zis "tărănesc " a sabotat reforma agrară. Partid zis" Democrat" a dus cea mai violentă politică reactionară, in suljba clicilor exploatatoare din tară si străinătate.-

Pretinzând că urmează politica externă linia lui N. TITULESCU, nu a scăpat nici un prilej să creeze o atmosferă deneincredere si dusmănie impotriva popoarelor sovietice,in dispretul interesalor permanente ale neamului românesc,uitând spirjinul frătesc pe care aceste popoare ni l-au dat.-

Sunt bucuros să constat că demascarea uneltirilor criminale maniste a venit la timp pentru a impiedica consecintele dezastroase pe care continuarea activitătii maniste le-ar fi adus poporului românesc.-

./.

Doresc in mod sincer ca această declaratie, pe lângă mărturisirea unei credinte, să reprezinte un apel si un indemn pentru toti acei cari atrasi de cântecul de sirenă a acestui om nefat, nu am putu vedea la timp calea justă pe care s'a indreptat tot poporul românesc.-

Scrisă si subscrisă de mine, astăzi 14 August 1947

/ss/ Lt. Col. MAHAILESCU C

31 Aug. 1947

00322

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Locot.rezervă TICUTA MIHAILESCU,domiciliat în Bucureşti Str. Gramont 7,căsătorit cu un copil,judecat şi condamnat nu am fost,declar următoarele :

Născut în Brăila la 14 Martie 1900,liceul militar Iaşi terminat 1918,ieşit ofiţer în 1920 în arma artileriei, trecut în rezervă în Aprilie 1945.-

Dela pensionare am avut tipografia " Ticuţă" din Str. Academiei 2 până la 10 Octombrie 1946,când am vândut-o " tineretului progresist ".-

Am luat contact cu P.N.T.,secţia militari,la începutul lunei Decembrie 1946,din necesitatea orientărei mele politice.-

M'am prezentat Col.Stoenescu,secretarul secţiei care cenzura conferinţa Căpitanului Popa,ce urma să se ţină în aceiaş zi.-

In şedinţă am luat contact cu Col.Stătescu,Gl.Stoika şi am fost prezentat D-lui Gral Negrei Gabriel,ColStoika Stefan şi Gl.Zorzor,care mi-au propus să mă înscriu imediat în secţie. Am refuzat acest lucru,cerând timp de orientare,întrucât atmosfera nu era aceia pe care să o pot preţui.-

Din prima şedinţă am luat cunoştinţă de organizarea şi expunerea comitetului,care erau :

1/. Compunerea Comitetului :

Preşedinte	G-ral Negrei Gabriel
Prim Vice Preş.	Col Stoika Stefan
Vice Preşedinte	G-ral Zorzor
	" Barbu
	" Stoika Grigore
Membrii :	Col.Dumitrescu I.
	" Apostolescu (venit mai târziu)
	Maior Popa " " "
	Plot.Bălan
	Maistru Cazan
	Cpt.Zaharia Marin
	Lt.Valter Paul

./.

Casier Lt.Col. Stătescu D.
Secretar General : Col.Stoenescu
Secretar : Subl.Lăzărescu,înlocuit ulterior cu Subl.Cristescu

şi încă un membru pe care,momentan,nu mi-l reamintesc.-

2/. Organizarea secţiei

Pe patru secţii :

a/. Secţia juridică : Sef Gl.Zorzor

Se ocupa cu studiul legislaţiei militare actualei guvernări şi cu pregătirea legislaţiei pentru o viitoare guvernare.-

b/. Secţia organizare : Sef Gl.Stoika Grigore

Se ocupa cu studiul organizărei militare actuală şi cu pregătirea unei alte orgamizări- care respectând aparent clauzele Tratatului de Pace,să asigure totuşi un potenţial cât mai ridicat,depăşind cel pa care îl fixa tratatul de pace.

Se întocmise după un proect complect de organizare,aparţinând Col.Stoika Stefan,care - copiind sistemul german din 1918 - prevedea un sistem de organizare şi instrucţie capabil să asigure potenţialul mai sus pomenit,în scopul de a fi pregătit pentru eventualitatea unui război cu U.R.S.S.-

Acest proect era secret şi nu am aflat de xistenţa ăi cuprinsul lui,decât la ancheta dela Malmaison,unde l-am văzut iscălit de Col.Stoika Stefan care îl recunoaşte ca autentic.-

Ideile fundamentale erau următoarele :

- Crearea de armate pe teritorii străine,echipate modern,constituind un angajament şi un simbol,care trebuia să intervină în cazul unui conflict armat cu U.R.S.S.-
- Instruirea cadrelor cât mai numeroase,pentru a se putea încadra efective cât mai numeroase la răsboi ;
- Instruirea cu grije a trupelor speciale (aviaţia şi tancuri)care trebuia să înghită maximum de efective.-
- Instruirea celorlalte trupe (inf.art.) în termen scurt,astfel ca tot contingentul să treacă sub arme în cuprinsul unui an,fără ca efectivul total,considerat la un moment dat,să depăşească efectivul fixat prin Tratatul de Pace ;
- Crearea unei industrii grele,care să fie capabilă să se transforme uşor în industrie militară de răsboi ;

- Stabilirea de convenţii cu ţările aliate care dispun de mari industrii de război,care să asigure aprovizinarea de material de război în caz de conflict armat.-

Sufletul secţiei militare era Col.Stoika St.,care era credinciosul D-lui Maniu(pe care nu-l părăsise nici după prima dizolvare a partidului Naţional Ţărănesc) şi care ţinea în secţia militară linia politică a partidului şi legătura cu conducerea politică.-

c/. Secţia informaţii : Sef Col.Dumitrescu,care se rezuma deocamdată la informarea membrilor S.M.asupra situaţiei politice interne şi externe.-

Era în intenţia conducătorilor să se xtindă această secţie,pentru a face oficiul de colectare a informaţiilor din cadrul militar în special şi cel civil în general, care să dea pulsul ţării,în eventualitatea unui conflict intern,sau când partidul Naţional Ţărănesc ar fi venit la putere

Această intenţie nu a fost înfăptuită.-

d/.Secţia Presă şi propagandă : Sef,Maior Fetecău Ion.- Totul se reduce la curieria pe care Maiorul Fetecău o făcea între comitetul care redacta comunicate şi redacţia ziarului " Dreptatea " ,care trebuia să le publice.-

Conferinţe ţinute :

- Cpt.Popa (deblocat din 2 A.G.) a vorbit despre disciplina şedinţelor,dând sfaturi comitetului şi acuzând P.N.T.că nu face mimic pentru ofiţerii deblocaţi.-
- Col.Cantea despre " armata modernă ",conferinţă în care stabilea compunerea şi organizarea unei armate;
- Col.Stoika Stefan despre organizarea lucrului în secţii.-

Numărul membrilor înscrişi în secţia militară era în Mai 1947 din 380 (informaţie luată de Subl.Cristescu).-

Scopul S. M.

Aparent judecând după şedinţele publice,scopul părea a fi revendicarea drepturilor lezate ale militarilor şi studiul armatei prezente şi viitoare.-

Judecând după goana care se ducea după ofiţerii deblocaţi cât şi după permanenta alimentare şi adâncire a nemulţumirilor inerente după un războiu pierdut şi 2 ani de secetă,cât şi după defăimarea armatei actuale,se putea trage

./.

concluzia că se urmărea dezagregarea morală şi motivată a armatei existente pentru a nu fi piedică unui regim P.N.T.-

Adăogând " proectul de organizare "pomenit mai sus, se desprindea scopul ascuns al organizaţiei,aceasta de a crea un mijloc ascuns de luptă,la dispoziţia P.N.T.,atât pentru un conflict armat intern sau extern.-

Acestea declar,susţin şi semnez.-

ss/. Lt.Col.C.Mihăilescu Ticuţă

31 August 1947

2 sept 1947

V 10326

DECLARATIE
==========================

Subsemnatul Lt.rezerv.C.MIHAILESCU- TICUTA în continuarea declaraţiei mele anterioare,declar următoarele :

Insărcinarea de a întocmi un proect pentru înfiinţarea unui"serviciu de informaţie" mi s'a dat de D-nii Col.Stoika Stefan şi Gl.Stoika Grigore.-

Modificarea titlului în " biroul de documentare ", au fost făcut de Gl.Stoika Grigore personal,după ce l-a citit şi Dl.G-ral Negrei Gabriel.-

Proectul cuprindea în esenţă următoarea organizare :

Organizare :

- un birou central la Bucureşti
- birouri similare la toate organizaţiile judeţene, conduse pe cât posibil de ofiţeri de Stat Major.-
- toţi membrii activi se considerau ca fiind agenţi informatori.-

Piese ce se lucrau :

- Rapoarte informative lunare,asupra stărei de spirit din armată (activă) C.D. şi rezervă)populaţie civilă şi asupra curentelor politice şi economice.-Aceste rapoarte informative erau trimise la Biroul Central, unde se centralizau într'o
- Sinteză informativă lunară,care trebuia să fie folosită şi de partid.-

Această lucrare încredinţată de Dl.General Stoika Grigore cu modificarea en tet-ului şi a titlului (i s'a " birou de documentare")Maiorului Dristarian,ca să fie bătută la maşină,a fost distrusă de Maior Dristarian,de teamă să nu se găsească la el,în cazul unei percheziţii.-

Maiorul Dristarian era un om de încredere al G-ral Stoka Gh.şi era destinat să conducă acest birou de documentare.-

Nu ştiu dacă printre ofiţerii participanţi la şedinţă în uniformă,era şi ofiţeri activi.- Stiţi că la una din şedinţe mi s'a atras atenţia că în sală ar fi doi ofiţeri

activi trimişi de Marele Stat Major ca să observe ce se petrece în şedinţă.-

Dintre cele 4 secţii, cea mai importantă era secţia organizare, în care fiecare armă trebuia să fie reprezentată.- La o şedinţă, au fost cooptaţi.- Amiral Iacovici şi Col. Cantea, respectiv pentru marină şi cavalerie.-

Dl. General Diculescu lua parte foarte rar la şedinţele S.M.- La una din şedinţe (prima dată când l-am văzut) i s'a oferit de General Negrei, colaborarea în secţia organizare sau unde ar dori.- A răspuns că nu poate primi nimic, până ce nu se consultă cu prietenul D-sale Mihalache.- Am aflat după aceia că ar fi fost numit şef de secţie politic, funcţie cu care nu ar fi fost mulţumit.-

Era observatorul D-lui Mihalache.-

Aceasta declar, susţin şi semnez.-

ss/. Locot C. Mihăilescu

2 Septembrie 1947

3 sept 1947

V

00328

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Locot.rez.TICUTA MIHAILESCU,în continuarea declaraţiunilor mele anterioare,declar următoarele :

1/. Colonel STOIKA STEFAN a întocmit un plan pentru organizarea lucrului în secţia organizării,pe care prin luna Iunie mi l-a încredinţat mie,cu nişte notiţe creionate,Dl.Stoika Grigore,care cuprindeau în esenţă organizarea instrucţiei şi învăţământului militar în şcoli şi unităţi militare.- Aceste două piese trebuiau comprimate într'una singură şi stilizate.- De faţă a fost şi Maior Dristarian.- Aceste lucrări nu am avut timp să le citesc.- Se găseau la mine acasă pe noptieră.- Fuseseră citite şi în şedinţă publică şi nu prezentau nimic nou sau subversiv.-

2/. Prin luna Mai,în urmă hotărârei Comitetului S.M. de a se constitui secţii militare pe lângă fiecare organizaţie naţional Tărănistă judeţeană,s'au trimis scrisori personale la parte din şefii de organizaţii judeţene de către Gl.Negrei şi s'a dat comunicat prin " Dreptatea ",pentru organizarea şi compunerea comitetului.-Această hotărâre s'a luat de General Negrei şi Col.Stoika şi s'a aprobat de comitet.-

In Mai se primiseră răspunsuri că s'au constituit secţii militare la : Timişoara,Ploeşti(preş.Col.Comănescu)Dolj, Severin,Focşani.-

Din Iunie interzicându-se de către Dl.I.Mihalache din cauza arestărilor activitatea S.M.nu s'a mai trimis nici o circulară şi contactul se făcea cu centrul întâmplător,- Nici până la această dată,organizarea fiind la început,nu se organizase încă un serviciu de curier,cum ar fi fost firesc,legătura făcându-se prin membrii care veaneau ocazional în Bucureşti Este cazul Centrului Ploeşti,de unde a venit la Dl.Gl.Negrei, col.Constantinescu expunându-i cum au decurs alegerile de comitet şi starea de spirit din armată la unităţile din Ploeşti.-

3/. Nu ştiu de existenţa vre-unui depozit de arme.- Stiu că Dl.Stoika Stefan,la sfârşitul unei şedinţe din Decembrie 1946 (când a dat raportul Subl.Lăzărescu că a fost bătut să spună

./.

unde are arme P.N.T.) a spus râzând : " Arme ? Noi nu avem ! dar astăzi nu mai este o problemă să-ţi procuri armele când îţi trebue.- Ei au arme.- Si ar fi interesant să ştim înainte unde le au ! "

4/. Nu ştiu că ar fi existat un serviciu organizat pentru legătura cu unităţile active.- Stiu însă că se urmărea desagregarea morală a ofiţerilor activi printr'o propagandă dela om la om, care ţinea pe ofiţerii activi sub presiunea că vor avea curând soarta ofiţerilor deblocaţi.- Col.Stoika a spus categoric : " prudenţă cu ofiţerii activi.- Ei sunt supraveghiaţi " Iar Gl.Stoika Grigore a spus că " starea de spirit din xxxxxxx armată e proastă ! " Armata nu este cu Guvernul !"

5/. Asupra legăturilor cu misiunile străine, nu cunosc decât următorul fapt.- M'am întâlnit către 25 Iunie xx la " Carul cu Bere " cu Maiorul Dristarian care mi-a cerut să-i prezint un ofiţer din Statul Major, pe care să-l pună în contact cu cineva dela Ministerul de Externe, pentru a-i da informaţii asupra mişcărilor de trupe ruseşti în ţară şi în special în Ardeal.-

Nu am primit să-l satisfac.-

6/. Capitala (S.M.) era organizată pe sectoare şi circumscripţii.- Organizarea o cunoaşte tot comitetul şi în special Col.Stoika Stefan (Pancu, Stătescu, Zaharia, Valter).- Nu cunosc organizarea pentrucă nu am luat parte decât la 2-3 şedinţe, în care această organizare nu a fost discutată.-

7/. Stiu că a luat fiinţă către sfârşitul lunei Mai o subsecţie militară a tineretului, aflată în curs de organizare când s'a interzis activitatea secţiei militare şi că sufletul acestei organizaţii era Maior Popa.- Nu cunosc scopul, nici organizarea ei.- Stiu că activa şi Lt.Valter în secţie.-

8/ Nu am lucrat nici un plan de organizare, în afara celui despre " Documentare " asupra căruiaaam declarat anterior şi stilizarea lucrării expusă în această declaraţie, întocmită de Col.Stoika Stefan şi predată mie de Gl.Stoika Grigore.-

9/. Nu ştiu să se fi împărţit manifeste la sfârşitul şedinţelor la care am participat eu.-

10/. Am văzut în " proectul de organizare " întocmit de Col.Stoika Stefam probabil după indicaţiile D-lui Maniu, cu care Col.Stoika avea strânse legături, că se prevăzuse organizarea de armate Române pe teritorii străine, care să fie folosite contra Rusiei în cazul unui conflict armat.-

Acest plan nu a fost discutat în nici o şedinţă plenară.- Ceeace s'a discutat în şedinţa plenară a fost planul

organizărei lucrului pe secţie.-

11/. Nu am asistat la conferinţa Col.Stoika Stefan când a vorbit despre " Armata de Mâine " şi nici la vre-o şedinţă a secţiei organizare la care ar fi asistat Dl.Penescu.-

Aceasta declar,susţin şi semnez.-

00330

ss/.Locot.C.Mihăilescu

3 Septembrie 1947

6 sept 1947

00331

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul, Lt.Col.C.Mihăilescu, în continuarea declaraţiilor mele anterioare, mai relatez următoarele:

1). Nu recunosc şi este absolut inexact că eu aşi fi întocmit "Planul de organizare al armatei". Accentuez că până la arestarea mea nu am avut nici o cunoştinţ despre existenţa acestui plan şi că nu am ştiut de el decât când mi s'a arătat la ancheta dela Malmaison, când l'am citit şi l'am înfierat.

Repet, eu am întocmit proectul de organizare al secţiei informaţiei şi am primit dela Gl Stoika Gr. planul organizărei lucrului în secţia organizărei şi un bruillon al dlui general, privitor la organizarea instrucţiei în armată (şcoli).

2). Cunosc pe Gl.Galin şi Lt.col.Plesnilă Virgil şi nu i-am văzut nici odată la secţia militară P.N.T.

3). Legătura între secţia militară şi P.N.T. se făcea direct de col.Stoika Stefan şi ţin să arăt că orice hotărâre şi iniţiativă luată de secţia militară era venită şi stimulată de conducerea centrală a partidului care era ţinută în curent cu toată activitatea secţiei militare. Directivele şi aprobările hotărîrilor ce se luau în sânul secţiei militare, erau făcute de către dl.Iuliu Maniu prin col.Stoika Stefan sau Gl Negrei G.

Astfel, în şedinţa plenară care a urmat imediat după alegeri, dl.Colonel Stoika a spus că l'a văzut pe dl.Maniu care i-a povestit că a prezentat misiunei americane un dosar cu neregulile săvârşite de guvern în alegeri.. I s'a răspuns Dlui Maniu că americanii au un dosar mai complect despre aceste nereguli şi i s'a recomandat "să aibe răbdare". Au asistat la şedinţă, între alţii: Lt.col.Stătescu, col.Stoenescu, Gl Zorzor, Gl Negrei, maior Fecătău etc.

./.

M.C.

Tot astfel, în cursul lunei Aprilie a.c., dl.Gl Negrei Gabriel a obţinut direct dela dl.Maniu să se continue organizarea de secţii militare pe ţară, pe lângă organizaţiile judeţene care urmau să fie sub conducerea directă a dlui Maniu, iar secţia militară a Capitalei, să continue a rămâne sub conducerea dlui I.Mihalache.

4). In luna Mai - Iunie, după relatarea Slt. Cristescu (care înlocuise la secretariat pe Slt.Lăzărescu) numărul membrilor era de 380. Tendinţa era ca numărul să fie sporit cât mai mult şi se lucra intens pentru a fi paralizate elementele susceptibile de a fi cooptate.

5). In timpul cât am fost anchetat la Malmaison mi s'a arătat "proectul de organizare al armatei" şi el purta în en-tête recunoaşterea col.Stoika Stefan că este autentic şi a Lt.col.Stătescu D. că îl cunoaşte ca aparţinând col.Stoika.

Tot atunci am văzut un sfert de coală de hârtie pe care era scris şi iscălit de col.Stoika Stefan, că în textul proectului mai sus citat, cuvântul "german" trebue înlocuit cu "rus".

Aceasta declar, susţin şi semnez.

ss.Lt.Col.rez.C.Mihăilescu.

6 Septemvrie 1947.

M.C.

II

7 Septembrie 1947

V

00333

DECLARATIE

Subsemnatul Căpitan ZAHARIA MARIN, în continuare declar următoarele:

1/. Dela cine se primea directive şi dispozitiuni pt. activitatea C.P.M.?

RASPUNS :

Stiu că atât Dl.Col.STOIKA STEFAN cât timp a fost Presedinte al acestei organizaţii cât şi Dl.G-ral NEGREI după ce a fost ales Presedinte, primeau directive si dispozitiuni de activitate de la Dl.I.MIHALACHE Preşed.Organizatiei P.N.T. al Capitalei.

Acest fapt îl ştiu dela Dl.Gl.NEGREI, care mi-a spus în mai multe rânduri că toate ordinele le primeşte dela Dl.I.MIHALACHE, exemplu este cazul când mi-a spus că Dl.I.MIHALACHE l-a oprit de a se ocupa D-sa de organizarea C.P.M., pe Tară, spunându-i că de acest lucru se va ocupa D-sa personal.-

Ca explicatie Dl.Gl.NEGREI, începuse să se ocupe de aceasta organizare şi când a adus la cunoştinţa D-lui I.MIHALACHE, acestuia nu i-a convenit şi atunci l-a oprit de a mai continua organizarea pe ţară ci să rămână numai cu organizatia pe Capitală.

Dl.Gl.NEGREI mi-a comunicat că aceasta dispozitiune, i-a fost dată în sensul de către Dl.I.MIHALACHE.

In primăvara anului 1947 Dl.Gl.NEGREI se plângea către mine că D-nii Gl.STOIKA GR. şi Col.STOIKA STEFAN, probabil că lucrează peste capul D-sale direct cu Dl.I.MIHALACHE şi Dl.MANIU, deoarece în acel timp a observat că Dl.I.MIHALACHE se purta mai rece cu D-sa.-

2/. Dela cine mai primea directive şi dispozitiune organizatia C.P.M., în afară de Dl.I.MIHALACHE, dela P.N.T.?

RASPUNS:

Eu n'am cunostinţe directe, decât cele auzite dela Dl.Gl. NEGREI după cum am arătat mai sus că directivele le primea dela Dl.I.MIHALACHE.

Aceasta îmi este declaratia pecare o susţin şi semnez.

ss/Cpt.Zaharia Marin

7-IX-1947

11 Aug. 1947

V 10334

DECLARATIE

Subsemnatul Locot.rez.C.MIHAILESCU,domiciliat in Bucuresti Str.Gramont 7,fiind interogat asupra puctelor de mai jos,declar următoarele:

Am inceput să frecventez P.N.T.,sectia militară, imediat după alegerile din Noembrie 1946.

Nu sunt membru de partid.

Mi s'au dat insărcinări pe care le-am acceptat.

Cred cp mi s'au dat aceste insărcinări,desi nu eram membru de partid,atât pentrucă se conta că voi executa lucrări bune,Cât si pentruca să fiu atras,prin atentia care mi se acorda.

Trei au fost insărcinările primite:

- Să tiu o conferintă despre "Armată si Democratie pe care nu am tinut-o;

- Să comprim intr'o singură lucrare un program de lucru al sectiei,scris de dl.Col.STOIKA STEFAN,si un proect de organizare in general al armatei,creionat de Dl.G-ral STOIKA GRIGORE,.Lucrarea nu s,a efectuat si să fac un proect de organizare a unui serviciu de informatii al sectiei militare.Insărcinarea am făcută dela comitet /G-ral NEGREI,ST OICA si Col.STOIKA/.Când am fost gata am predat-o D-lui Gr.STOIKA D-sa a citit-o cu Dl.Gral.NEGREI,modificând titulatura./din "Sectia Militară" in cerc profesional a studii militare/. si titlul /din Serv.Informatii/ in "Biroul de Documentare"/ fondul a rămas acelasi.Lucrarea a fost recitită intr'un cerc restrâns /G-ral STOIKA,subsemnatul si un maior DRISTORIAN/ si predată maiorului DRISTORIAN pentru a fi bătută la masină. La primarevedere,maiorul DRISTORIAN,mi-a spus că ar fi distrus lucrarea si că urmează să o refacă el din memoriu.

Sectia Militară P.N.T.,căuta să capteze elemente active din armată.-

./.

Intrucât aceste elemente nu puteau participa la şedinte, instructiunile verbale prevedeau ca propaganda printre ei să se ducă dela om la om si felul de instructiuni sau dat in şedinte de comitet de către Dl.G-ral STOIKa si Col.STOIKA.

Sau făcut in repetate rânduri afirmatia că guvernul nu poate conta pe armată.Cred că acestea se referea la eventualitatea unui conflict intern,mai ales că afirmatia sa făcut când s'a comentat rezultatul alegerilor.

Se afirmă că regimul actual nu pleacă dela putere decât după baricadare.-

In privinta armamentului stiu următoarele: Imediat după alegeri,când agenţii militari dela Urne,au raportat că au fost inchişi şi bătuţi să spună unde şi câte arme au P.N.T.,Dl.Col. STOIKA si ceilalti din comitet au râs,spunând că ei nu au arme si că acest lucru nu mai constituie astăzi o problemă.Arme sau putea aduce uşor.Spuneam că interesant ar fi să se stie unde ţine guvernul armele,ca să nu se poată folosi de ele.

Despre "Planul General de organizare al Armatei" care mi s'a arătat la anchetă,nu am stiut nimic.

Luând cunoştinţă despre el,constat că este criminal,că sabota Tratatul de Pace şi ~~xxxxxxx~~ ducea la înarmarea ţării în vederea unui războiu care ar fi insemnat distrugerea fiinţei etnice a neamului.

Mă socotesc si socotesc pe ofiterii mici care veneau cu incredere acolo si care nici nu bănuiau nimic despre această actiune subversivă,că am fost inşelaţi şi târâţi fără stirea noastră într'o luptă impotriva intereselor poporului român.

Scris si subscris de mine de bună voie si nesilit de nimeni.-

ss/Lt.rez.C.Mihăilescu

11 VIII.1947
Bucuresti.

10 sept 1947

V

1336

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, lt.col.Mihăilescu Ticuţă, în continuarea declaraţiilor mele anterioare, mai relatez-următoarele:

Deşi nu am freqventat prea mult secţia militară a partidului N.T. şi deşi până la sfârşit mă găseam încă în perioada de informaţie, întrucât nu m'am înscris nici odată în partid, mă consider înşelat, pentrucă astăzi când perdeaua cade, văd că unul era aspectul care mi s'a prezentat şi altul dedesupturile reale. Anumite fapte capătă astăzi semnificaţie nouă şi le voi relata.

Atraşi de mirajul reintegrării noastre în armată sau de plasarea noastră în administraţiile publice, puncte trecute ca momeală în programul P.N.T., îmi dau seama acum că eram destinaţi să servim numai ca instrumente şi masă de manevră politică.

1). Incercarea de polarizare a tuturor militarilor, din toate poziţiile (activi, rez. c.d..) nu se făcea din altruism ci pentru a dezagrega coeziunea corpului ofiţeresc activ. De nenumărate ori, în cerc restrâ sau în şedinţe publice s'a spus de gl. Negrei, Gl.Zorzor Col.Stoika, etc., că "aici" (la P.N.T.) se va face adevărata încadrare a oştirei, că "soarta ofiţerilor rămaşi încă în cadrul activ este pecetluită" că " nu mai avem armată", urmăreau dezagregarea morală a oştirei, uitându-se că armata este a ţării, nu a unui partid. Infierez astăzi această acţiune.

Le adânceau astfel nemulţumirile fireşti ale ofiţerilor născute atât din deblocarea cerută de condiţiile tratatului de pace, cât şi de greutăţile economice prin care trecea ţara după doi ani de secetă şi un răsboi pierdut.

2). Dar dacă acţiunea P.N.T. este până aici necinstită, ea devine criminală prin următoarele elemente:

./.

M.C.

1337

a). Proectul de organizare al armatei, care prevedea eludarea tratatului de pace, crearea de armate pe teritorii streine şi răsboi alăturea de unii aliaţi în contra altora, este o crimă în contra celor care ne-au întins mâna în necaz, ca şi în contra fiinţei etnice a neamului, care a sângerat prea mult, ca să mai poată supravieţui unui al treilea răsboi între titani.

b). Când - după alegeri - s'au dat rapoartele delegaţilor militari dela secţii, asupra neregulelor constatate, s'a raportat de Slt.Lăzărescu şi alţii, că au fost cercetaţi să spună unde şi câte arme au P.N.T.. Col.Stoika St. le-a răspuns râzând că "nu au arme", că "astăzi nu mai este o problemă procurarea armelor" şi că " este o prostie să-şi închipue cineva că se poate încerca ceva cât timp ruşii sunt în ţară". Ultimul punct circula curent în cercurile P.N.T. Deci se aştepta momentul ratificării tratatului de pace, ca Ruşii să plece şi o acţiune în forţă să devină posibilă.

c). S'a întreţinut chiar în şedinţele publice, prezidate de Gl.Negrei şi secondat de col.Stoika şi Gl. Zorzor adversitatea contra U.R.S.S.. Nu odată Lt.col. Demetrescu, şeful informaţiilor a atacat pe ruşi în turul de orizont politic pe care îl făcea săptămânal. Nimeni nu l'a oprit, nu i-a luat cuvântul. Si simpla afirmaţie făcută odată de Gl.Zorzor că "aceasta nu angajează secţia şi P.N.T.", astăzi nu o mai consider suficientă.

3). Si acţiunea secţiei militare nu poate fi considerată ca necunoscută de conducerea P.N.T. Intrunirile se ţineau doar în casa lor; publicaţiile se făceau în "Dreptatea".

La alegerea comitetului, dl.Maniu a trimis pe dl.Coposu, cunoscut ca fiind unul din credincioşii săi, ca observator personal.

Dl.Mihalache a venit şi a vorbit secţiei militare.

Dl.Maniu a dat personal deslegare dlui General Negrei să continue organizarea S.M. pe întreaga ţară. Tot Dsa a informat pe membrii secţiei, prin general Stoika St. asupra convorbirei avute cu americanii asupra

./.

"neregulelor" săvârşite de alegeri, când i s'a recomandat "răbdare".

Când s'a prezentat anteproectul biroului de informaţii, dl.Gl Negrei a spus că după ce va fi definitivat, trebue prezentat la Partid, pentru aprobare. Iată elemente cari dovedesc că chiar pentru lucruri mai mici se primeau instrucţiuni şi se raporta de executare.

4). In timp ce spiritele se înfierbântau, pentrucă momentul ratificării se apropia şi cu el sorocul tuturor revendicărilor şi al tentaţiilor, şefii noştri erau "alături de noi" cu trup şi suflet, după cum urmează :

- Dl.Maniu se înbolnăvea grav;
- dl.Mihalache şi Penescu plecau sau încercau să plece (ceeace este tot una) cu avionul în străinătate, dezertând depe baricadele pe care putea muri prostimea şi lăsându-ne să ne descurcăm cum vom putea;
- Dl.Gl Negrei Gabriel îşi aducea aminte că este bătrân şi se interna în spit.militar.

Aceştia erau "marii şefi" pe care trebuia să-i urmăm.

Uitaseră că ei fuseseră aceia care stimulaseră, controlaseră şi hotărîseră activitatea secţiei militare.

Toate aceste elemente, asociate cu cele cari îmi scapă acum, capătă astăzi aspectul înşelătoriei a cărei victimă am fost.

O desolidarizare ar fi puţin, eu înfierez cu tărie atât sistemul politicianismului vechiu, care m'a făcut să ezit luni de zile fără să mă înscriu în partid, cât şi -mai ales- acţiunea P.N.T. de inconştientă subminare şi crimă contra ţării.

Aceasta declar, susţin şi semnez.

ss.Ltcol.C.Mihăilescu.

10 Septemvrie 1947.

10 Sept 1947

00339

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Lt.rezerv.C.MIHAILESCU- TICUTA în continuarea declaraţiei mele anterioare,declar următoarele :

Insărcinarea de a întocmi un proect pentru înfiinţarea unui"serviciu de informaţie" mi s'a dat de D-nii Col.Stoika Stefan şi Gl.Stoika Grigore.-

Modificarea titlului în " biroul de documentare ", au fost făcut de Gl.Stoika Grigore personal,după ce l-a citit şi Dl.G-ral Negrei Gabriel.-

Proectul cuprindea în esenţă următoarea organizare :

Organizare :

- un birou central la Bucureşti
- birouri similare la toate organizaţiile judeţene, conduse pe cât posibil de ofiţeri de Stat Major.-
- toţi membrii activi se considerau ca fiind agenţi informatori.-

Piese ce se lucrau :

- Rapoarte informative lunare,asupra stărei de spirit din armată (activă) C.D. şi rezervă)populaţie civilă şi asupra curentelor politice şi economice.-Aceste rapoarte informative erau trimise la Biroul Central, unde se centralizau într'o
- Sinteză informativă lunară,care trebuia să fie folosită şi de partid.-

Această lucrare încredinţată de Dl.General Stoika Grigore cu modificarea en tet-ului şi a titlului (i s'a ". birou de documentare")Maiorului Dristarian,ca să fie bătută la maşină,a fost distrusă de Maior Dristarian,de teamă să nu se găsească la el,în cazul unei percheziţii.-

Maiorul Dristarian era un om de încredere al G-ral Stoka Gh.şi era destinat să condusă acest birou de documentare.-

Nu ştiu dacă printre ofiţerii participanţi la şedinţă în uniformă,era şi ofiţeri activi.- Stiţi că la una din şedinţe mi s'a atras atenţia că în sală ar fi doi ofiţeri

.//.

activi trimişi de Marele Stat Major ca să observe ce se petrece în şedinţă.-

Dintre cele 4 secţii, cea mai importantă era secţia organizare, în care fiecare armă trebuia să fie reprezentată.- La o şedinţă, am fost cooptaţi.- Amiral Iacovici şi Col.Cantea, respectiv pentru marină şi cavalerie.-

Dl. General Diculescu lua parte foarte rar la şedinţele S.M.- La una din şedinţe (prima dată când l-am văzut) i s'a oferit de General Negrei, colaborarea în secţia organizare sau unde ar dori.- A răspuns că nu poate primi nimic, până ce nu se consultă cu prietenul D-sale Mihalache.- Am aflat după aceia că ar fi fost numit şef de secţie politic, funcţie cu care nu ar fi fost mulţumit.-

Era observatorul D-lui Mihalache.-

Aceasta declar, susţin şi semnez.-

ss/. Locot C.Mihăilescu

2 Septembrie 1947

20 sept 1947

00341

Copie Dezi vol VI f 284-292

D E C L A R A Ț I E

Subsemnatul Locot. Mihăilescu Ticuță, recapitulând declarațiunile mele anterioare, fac următoarea declarație-sinteză, cuprinzând punctele importante din cuprinsul celor anterioare :

1). Am luat contact cu secția militară P.N.T. la începutul lunei Decemvrie 1946, din capacitatea orientărei mele politice.

2). Dela prima ședință am luat cunoștință de organizarea comitetului de conducere, care era următorul :

Președinte: G-ral Negrei Gabriel,
Prim. V. Preș. Col. Stoika Stefan,
V. Președ.: Gral Zorzor,
Gral Barbu
Gral Stoika Grigore.
Membrii: Col. Dumitrescu
Col. Apostolescu
Maior Pupa
Cpt. Zaharia Marin
Lt. Valter
Plt. Bălan și
Maistru Cazan.
Casier : Locot. Stătescu Dumitru
Secret. gl.: Col. Stoenescu
Secret adj. Sbt. Lăzărescu, înlocuit ulterior cu Slt. Cristescu.

3). Organizarea S.M., P.N.T. era făcută pe patru subsecții de activitate :

a). S Secția juridică, condusă de gral Zorzor;
b). Subsecția organizare condusă de gl. Stoika Gr.
c). " informații " de col. Dumitrescu
d). " presă și prop. " de maior Feteanu Io[n]

./.

M.C.

4). Scopul secţiei militare P.N.T. era următorul :
- "aparent, judecând după şedinţele publice, scopul părea a fi revendicarea drepturilor lezate ale militarilor şi studiul armatei prezente şi viitoare .Judecând după goana care se ducea după ofiţerii deblocaţi şi după permanenta alimentare şi adâncire a nemulţumirilor inerente după un războiu pierdut şi doi ani de secetă, cât şi după defăimarea armatei actuale, se putea trage concluzia că se urmărea dezagregarea morală şi materială a armatei existente, pentru a nu fi piedică unui regim P.N.T. Adăugând proectul de organizare al armatei, se desprindea scopul ascuns al organizaţiei, acela de a crea un mijloc ascuns de luptă la dispoziţia P.N.T., atât pentru un conflict armat intern, cât şi unul extern." (Pentru punctul 1-4, vezi declaraţia din 31 Aug.1947).

5). Am întocmit un proect pentru înfiinţarea unui "serviciu de informaţie", însărcinare pe care am primit-o dela gral Stoika Grigore şi col. Stoika Stefan. Acest proect prevedea următoarea organizare :

a). un birou central la Bucureşti,

b). birouri similare la toate org. judeţene, conduse pe cât posibil de ofiţeri de Stat Major.

c). informatori, pentru care erau folosiţi toţi membrii activi, consideraţi ca atare.

Sistemul de activitate prevăzut prin acest proect era organizarea de rapoarte informative lunare, asupra stărei de spirit din armată (activi, C.D. şi rezervă) populaţie civilă, precum şi asupra curentelor politice şi economice, care erau trimise biroului central, unde se centralizau toate într'o sinteză informativă lunară care se înainta apoi forurilor superioare ale partidului.

Ulterior, titlul acestui proect a fost modificat de gl Stoika Grigore, în acela de "birou de documentare".

6). Stiu că gl Diculescu Ahile participa rar la şedinţele secţiei militare, în calitate de observator al dlui Mihalache (pentru punctul 5 şi 6 vezi declaraţia din 2 Sept.1947).

./.

7). Prin luna Iunie 1947 mi-a fost încredinţat un plan pentru organizarea lucrului în secţia organizării, împreună cu nişte notiţe creionate de gl Stoika Grigore, ce cuprindeau organizarea instrucţiei şi învăţământului militar în şcoli şi unităţi, în scopul de a fi stilizate şi comprimate într'o singură lucrare.

8). In luna Mai a.c. se primiseră răspunsuri de constituire a S.Mil.din Timişoara, Ploeşti, Dolj, Severin şi Focşani.

9). Spre sfârşitul lunei Mai a.c. a luat fiinţă o subsecţie a tineretului militar al cărui organizator era maiorul Pupa.

10). Către sfârşitul lunei Iunie a.c. maiorul Diratorian mi-a cerut să-i prezint un ofiţer de încredere dela M.S.M., pe care să-l pună în legătură cu "cineva" del Min.Afacerilor Externe, în scopul de a-i da informaţiuni asupra mişcărilor de trupe sovietice din ţară şi în special din Ardeal. (Pentru punctul 7 - 10 vezi declaraţia din 3 Sept.1947).

11). Legătura între secţia militară şi P.N.T. se făcea de col.Stoika Stefan "şi orice hotărîre şi iniţiativ luate.de secţia militară, era venită şi stimulată dela conducerea centrală a partidului, care era ţinută în curen cu toată activitatea secţiei militare; directivele şi aprobările hotărîrilor ce se luat în sânul secţiei militar erau făcute de către dl.Iuliu Maniu, prin col.Stoika Stefa sau general Negrei Gabriel ".

In cursul lunei Aprilie a.c., dl.General Negrei a obţinut direct dela dl.Maniu să se continue organizarea de secţii militare pe ţară, pe lângă organizaţiile judeţene, care urmau să fie sub conducerea directă a dlui Mani iar S.M. a Capitalei să continue a rămâne sub conducerea dlui Mihalache.

12). In luna Mai a.c.,după relatarea Slt.Cristesc (care înlocuise la secretariat pe Slt.Băzărescu) numărul membrilor S.M. era de 380.

./.

00344

13). In timpul când am fost anchetat la Malmoisen mi s'a arătat "proectul de organizare al armatei" şi el purta în en-tête recunoaşterea Col.Stoika Ştefan că este autentic şi a Locot.Stătescu că îl cunoaşte ca aparţinând Col.Stoika. Tot atunci am văzut un sfert de coală de hârtie pe care era scris şi iscălit de col.Stoika Ştefan că în textul proectului mai sus citat, cuvântul "german" trebue înlocuit cu "rus" . (Pentru punctele 11 - 13 vezi declaraţia din 6 Sept.1947).

14). La şedinţele publice prezidate de gral Negrei şi secundat de col.Stoika Stefan şi gl.Zorzor, s'a întreţinut adversitatea contra URSS". Nu odată Locot.Dumitrescu, şeful informaţiilor, a atacat pe ruşi în turul de orizont politic pe care-l făcea săptămânal. Nimeni nu l-a oprit, nu i-a luat cuvântul şi simpla afirmaţie, făcută odată de gl Zorzor că - aceasta nu angajează secţia şi P.N.T. - astăzi nu o mai consider suficientă".

15). Desolidarizarea mea faţă de acţiunile P.N.T., este puţin spus ; înfierez acţiunea sa subversivă ca şi dezertarea căpeteniilor, prin fuga dela Tămădău.
(Pentru p-tele 14 - 15, vezi declaraţia din 10 Sept.1947).

16). Nu sunt membru de partid. Nu am nimic comun cu P.N.T., mai ales după ce am văzut prin închisori "dansul laşităţilor" şi egoismele celor potentaţi şi mă declar vrăjmaş acţiunei de şubrezire a ţării, dusă de oameni interesaţi numai de dorinţa de a parveni.

In concluzie, dezavuarea este organică, cinstită şi categorică.

Aceasta declar, susţin şi semnez.

ss.Locot.c.Mihăilescu Ticuţă.

Bucureşti, 20 Septemvrie 1947.

7 oct 1947 V

00345

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, Lt.Col.rez. TICUTA MIHAILESCU, în continuarea declaraţiilor mele anterioare, mai relatez următoarele:

1.- Am cunoscut pe Lt.Comandor Cioroiu ca sublt.în Reg. Gardă "M.V.", unde mi-a făcut stagiul în infanterie. De atunci l-am văzut rar, iar în ultimul an nu l-am văzut decât o singură dată, în treacăt, pe strada Regală.-

Pe Comandorul Mocanu îl cunosc vag.

Nu am întreţinut nici un fel de relaţii cu ei.

2.- In ceace priveşte orientarea antisovietică şi antisemită a P.N.T. complectez cu următoarele elemente:

a). Dl.Maniu nu a dat curs audienţei obţinute la Dl.Vâşinski;

b) Dl.Maniu a trimis emisari în apus (şi vroia să trimită şi pe Mihalache et comp.) dar la Moscova nu a trimis pe nimeni;

c). Nemulţumit de rezultatul alegerilor, Dl.Maniu s-a plâns la Anglo-Americani; nu însă şi la Sovietici;

d). Secţia militară, prin Col.Dumitrescu C., a criticat curent peRuşi, în turul de orizont politic săptămânal. La intervenţia Lt.Col.Stătescu şi Maior Fetecău, Dl.Gen. Negrei a răspuns că: "are el boală la Ruşi", iar Gl.Zorzor că "aceste afirmaţii nu angajează P.N.T." Dar nu i s'a luat cuvântul, cum era normal, când se vorbeşte rău de un prieten;

e). Col.Stoika Ştefan a spus prin Decembrie a.c. imediat după alegeri, că nimic nu se poate încerca contra actualului regim, atât timp cât sunt Ruşii în ţară. Ii considera deci ca o piedecă.-

f). Intr'o şedinţă din luna Mai a.c., când se vorbea că lucrurile merg prost în ţară, Maiorul Murăşeţeanu a luat cuvântul, arătând că este normal să fie astfel, când ţara este condusă de "Jidoafca de Ana Pauker". Asistau: Gl.Negrei, Gl.Zorzor, Gl.Stoika Grigore, Col.Stoika Stefan, Col.Spiridoneanu, Col.Stoenescu, Maior Fetecău, etc.

E.F.

..//..

g). Atmosfera era insinuos antisemită. Prin acceptarea grupului legionar în partid, în cap cu Comarniciu ea s-a accentuat.-

3.- Prin Martie 1946, am vorbit cu Dl.Gl.Constantin Niculescu, şeful Casei Militare a M.S.Regelui, care mi-a dat însărcinarea să-i fac un studiu asupra organizărei propagandei în general şi a Ministerului Propagandei în special în ideea că se va crea un guvern neutru, care să ducă la alegeri libere şi la destindere internă. In acest guvern care urma să fie prezidat de Dl.Gl.Niculescu C.,eu urma să conduc propaganda. In acest guvern trebuia să între numai oameni care să nu aibe nici o coloratură politică. Durată era limitată strict de alegeri şi consultări regale pe baza rezultatului lor.-

Motivele pentru care au apelat la mine erau: faptul că mă cunoştea şi mă aprecia; fusesem deja secretar general la Ministerul Propagandei, între 23 Ianuarie 1941 - 1 Iulie 1941 şi pentrucă eram considerat ca unul dintre puţinii specialişti în propagandă dintre oamenii neinsoldaţi în vre-un partid.-

Acestea declar, susţin şi semnez.

ss.Lt.Col. Ticuţă Mihăilescu.

7 Octombrie 1947 Bc.

00347

Anexa V

00348

R E F E R A T
=========================

Asupra activităţii politice a maiorului rez. FETECAU IOAN, domiciliat în Bucureştii Noi, strada Oastei nr. 77.-

Inscris în C.P.M. din P.N.T. în luna Septembrie 1947, pela 9 August 1946, a fost trecut în cadrul disponibil.-

Arată că până la alegeri C.P.M. era condus de către STOICA STEFAN, iar după alegeri s'a procedat la formarea unui comitet de sub preşidenţia generalului NEGREI. şi s'au format 4 secţii.-

Secţia Jurdică, condusă de gralul ZORZOR.-

Secţia Organizare, condusă de gralul BARBU.-

Secţia de Presă a fost încredinţată lui.-

Secţia Informaţii-arată că nu ştie cui a fost încredinţată.-

La secţia de presă arată că avea misiunea să ia legătura cu Redacţia ziarului Dreptatea pentru a obţine o rubrică pentru C.P.M., însă nu s'a aprobat de către redacţia ziarului- în acea rubrică urma să fie publicate zilnic diferite articole de către C.P.M.

A publicat la ziarul DREPTATEA" rezumatul sed. de deschidere a activităţii C.P.M. pe anul 1947 şi rez conferinţei col. STOIKA, despre " Armata de mâine".-

Arată că nu a avut nici o sedinţă specială unde să fi primit instrucţiuni de felul cum trebuie să activeze. Niciodată nu a luat parte la sedinţe de comitet. A luat parte la şedinţele publice. In ziua de alegeri, am fost la domiciliul lui MANIUun număr de lo ofiţerii membri in C.P.M iar el împreună cu gralul BARBU, au însoţit pe MANIU la secţia de vot.- toţi ofiţerii au stat acolo până a doua zi la orele 12.- Tot aci a cunoscut pe CIOROIU pe MOCANU, însă care au stat numai puţin şi nu ştie cu cine au luat legătura.-

./.

3349

CONCLUZII Maiorul FETECAU IOAN a activat în org. militară P.N.T., cu scopul de a fi reîncadrat în armată. Nu a luat parte la şedinţe restrânse de comitet- cunoaşte numai ce s'a discutat în sedinţe xxxxxxxxx- publice. In secţia de presă,arată că nu a avut altă activitate afară de cea arătată deoarece nu i s'au dat suficiente instrucţiuni de felul cum trebuie să activeze.-

COMISAR SEF,

CHITAN ILIE.-

30 Aug. 1947

VI

Copie dosar vol VI f 303-307

00350.

DECLARATIE

Subsemnatul Maior rez. IOAN FETECAU, domiciliát în Bucureştii Noi, Strada Oastei Nr.77, căsătorit nu am copii, declar următoarele:

1.- M'am înscris în partidul N.Ţărănesc în luna Septembrie 1946, după ce mai înainte la 9 August 1946, am fost trecut din oficiu în cadru disponibil.-

2.- Scopul pe care l'am urmărit, înscriindu-mă în acest partid, a fost acela de a putea să fiu reîntegrat în armata de unde după părerea mea fusesem îndepărtat pe nedrept.-

3.- In cursul lunei Sept.şi Noembrie 1946 până la alegeri, Cercul profesional militar al Capitalei, funcţiona sub preşedinţia Dlui Col.Stoika Stefan.

- Discuţiile ce se purtau în şedinţele din acest interval, erau facute în jurul legei electorale care se citea şi explica, cum trebui să ne înscrim şi anume unde pentru a obţine certificate de alegător, şi cum să procedăm în cazul când nu ni-se eliberează.

- In general Legea electorală era considerată nefavorabilă, pentru anumite puncte ce le conţinea şi care nu conveneau partidului.-

4.- După alegeri, s'a procedat la alegerea unui comitet, care a fost format din următorii Domnii: Gl. Negrei Gabril preşedinte, Col.Stoica Stefan, prim vicepreşedinte, Gl.Stoica vice preşedinte, Gl.Zorzor şi Gl.Barbu deasemenea vicepreşedinte, col.Stoenescu, secretar, Cpt. Zaharia membru împreună, cu Lt.Walter, Sublt.Lăzărescu, maestru Cazan, plot maj.Albu Gh., fiind cooptaţi mai târziu ca membrii Dnii Col.Apostolescu şi maior Pupa.-

5.- Organizarea secţiei militare profesionale era făcută astfel:

a) secţia juridică, preşedinte Dl.Gl.Zorzor, avea misiunea să pregătească diferite proecte de legi referitoare la poziţia Of.., înaintări în armata, pensii etc.

E.F.

..//..

b) Secţia organizare, preşedinte Dl.Gl.Stoi. Grigore; avea misiunea să pregătească,diferite proecte de legi referitoare la organizarea armatei.-

c) Biroul presei,prin care se propunea să se obţină aprobarea ca ziarul partidului să ne rezerve o rubrică în care să se publice toate chestiunile ce interesa activitatea Cercului militar profesional.- Acest serviciu mi-a fost mie încredinţat pentru a-l conduce, de către Dl.general Zorzor.-

- Acţiunea mea la acest birou a fost aceea de a face legătură cu redacţia ziarului,unde duceam spre publicare diferite convocări,precum şi rezumatul conferinţelor ţinute.-

- Am publicat rezumatul şedinţei de deschidei a activităţii cercului pe anul 1947, prezidata, de Dl. Prof.Dr.Constantinescu vice-preşed.al organizaţiei Capitalei şi rezumatul Conf.Dlui Col,Stoika Stefan cu titlu "Armata de mâine".

6.- In şedinţele cercului ţinute în intervalul Decembrie 1946 - Februarie 1947, s'au discutat în deosebi programul de activitate al cercului pe anul în curs,propus de Dl.General Negrei preşedintele cercului în care se solicita, atât preşedinţilor de secţii cât şi of.încadraţi în aceste secţii să facă la rândul lor, programe de lucru amănunţite asupra diferitelor chestiuni de organizare ale armatei.-

- Dintre aceştia singur Dl.General Zorzor a prezentat un plan de lucru, pe care l'a cetit în şedinţa şi care se referea la proectele de legi; Inaintăi în armată pentru of.şi subof., Legea poziţiei Of. şi subof.şi Legea căsătoriei Of.şi Subof.-

- Mai târziu a depus un memoriu, Comitetului Dl.Maior Pupa, referitor la Of.din cadru disponibil, al cărui cuprins nu-l cunosc deoarece el, s'a discutat numai în secţia juridică, de către Dl.General Zorzor şi membrii acesteia.-

- Personal nu am luat parte la nici o şedinţă ţinuta de aceste secţii, întâi pentru că nu figuram ca membru în nici una din ele şi în al doilea rând pentru

..//..

că am considerat un lucru destul de neserios act.tatea lor.- Exemplu: se făceau acum proecte de legi, pe care şi le propuneau, sau mai bine zis care în mod normal nu ar fi fost posibil să se pună în aplicare decât în cel mai bun caz, după patru ani, dacă şi atunci partidul ar fi venit la putere.- Ceea ce după mine constitue o itopie.-

- Incepând din luna Februarie eu nu am mai luat parte la nici o şedinţa a cercului, pentru că m'am imbolnăvit.-

- Declar că nu am avut cunoştinţa că nici unul din membrii partidului înainte de a mă înscrie, înscrierea am făcut'o singur, fără să mă fi recomandat cineva.-

- Pe Dl.Penescu l' cunoscut prima oară la Clubul Central al partidului în ziua de 18 Noembrie iar pe Dl.Maniu şi Mihalache i-am văzut şi cunoscut pentru prima oară în ziua de alegeri la locuinţa Dlui V.Serdici din Bucureşti, unde am fost repartizaţi 12 ofiţeri pentru acea zi, pe care am petrecut-o acolo.- De atunci şi până azi pe Dl.Maniu şi Penescu nu i-am mai văzut, iar pe Dl.Mihalache l'am mai văzut odată când a venit la o şedinţa a Cercului nostru dela Club, cam pe la sfârşitul lui Ianuarie sau începutul lui Februarie 1947.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de bună voe şi nesilit de nimeni.-

ss.Maior I.Fetecău.

30 August 1947.

31 Aug. 1947

VI

Copie vezi vol VI / f 308-313

10353

DECLARATIE

Urmare la declaraţia dată în ziua de 30.VIII.1947, subsemnatul Maior Ioan Gr.FETECAU mai declar următoarele :

1/. Cercul profesional militar al Capitalei a dat un comunicat scris,publicat în ziarul Dreptatea şi adresat tuturor organizaţiilor Judeţene din ţară,prin care ruga pe şefii acestor organizaţiuni să înfiinţeze secţie militară profesională, care să procedeze la alegerea unui comitet de conducere,format din circa 9 membrii,al căror nume să fie comunicat secţiei militare profesionale din Capitală.-

Stiu că s'au primit numai trei răspunsuri referitoare la această chestiune şi anume : Din judeţele Timiş,Sibiu şi un judeţ din Moldova pe care nu mi-l amintesc numai acestea aşa dar au răspuns că au format cercuri profesionale militare,înaintând tabele, de membrii Comitetului ales.-

2/. Discuţiile ce s'au produs la şedinţele de după alegeri, în cursul lunilor Noembrie şi Decembrie 1946,au fost în cea mai mare parte consacrate modului cum s'au făcut alegerile şi asupra rezultatului acestora,care produsese o stare demoralizantă în rândurile membrilor Cercului.-

3/. Adaog deasemenea că pe lângă secţiile de organizare, juridică şi presă iar c'am la aceiaşi dată s'a vorbit de înfiinţarea unui serviciu de informaţii pe care Dl.General Negrei a spus în şedinţă publică,că-l va numi pe Dl.Col.Mihăilescu - Ticuţă,cu conducerea lui,totuşi în cele din urmă,nu a mai fost dat D-lui Col.Mihăilescu,aceasta din ceeace am auzit eu,vorbindu-se şi probabil a fost încredinţat altei persoane pe care eu nu o cunosc.-

4/. Adaog deasemenea că din Comitetul de Conducere al Cercului mai făcea parte,în calitate de casier Central,Dl.Col. Stătescu D-tru.-

5/. Deasemenea mai declar că într'una din şedinţele dinainte de Crăciun sau după Crăciun imediat (nu-mi pot aminti cu precizie)comitetul a luat hotărârea să numească câte un delegat al Cerculu,pe lângă fiecare sector politic din Capitală,care

./.

să colaboreze cu toţi militarii din acel sector înscrişi în partid la acţiunea desfăşurată de secretarul politic după o prealabilă şi amănunţită înţelegere.-

- Printre aceştia ştiu că au fost numiţi, Dl.Col.D-tru Stătescu şi un comandor Marin,la sectoarele unde-şi aveau domiciliile.- Pe ceilalţi nu mi-i amintesc.-

6/.In ziua de alegeri şi noaptea de 19/20 Noembrie până a doua zi la orele 10-11 dimineaţa le-am petrecut după cum am afirmat în declaraţia din ziua de 30 l.c.la locuinţa D-lui Serdici,adică unde ei aveau domiciliul şi Dl.Maniu.-

- Dl. General Barbu şi cu mine am însoţit pe Dl.Maniu la localul de Vot la Scoala Visarion,iar de aici am mers la Băneasa,apoi la Dudeşti Cioplea şi în cele din urmă am revenit acasă pe la orele 12,30 - 13.- In acelaşi timp cu noi au mai fost în maşină Siguranţei care deobicei îl însoţea pe Dl.Maniu încă 2 sau 3 ofiţeri şi anume : Lt.Nicolau S., Lt.Popescu Mircea,Lt.Armăutu.-

7/. In cursul unei şedinţe ce s'a ţinut în luna Ianuarie 1947,Dl.Colonel Dumitrescu C.care făcea cronica internă şi externă,a afirmat că U.R.S.S.cu toată atitudinea intrasigentă pe care a avut-o atât la Paris cu ocazia încheeri Tratatului de Pace cu ţările satelite cât şi în conferinţa miniştrilor de Externe din America a fost nevoită să cedeze dârzeniei anglo-americane.-

- Subsemnatul am protestat contra acestor afirmaţiuni şi am atras atenţia să nu se mai permită de către Comitet asemenea comentarii cari ar putea fi interpretate într'un sens dăunător şi periculos relaţiunilor de prietenie loialitate ale ţării faţă vecinul nostru dela răsărit.- In acest sens a intervenit şi Dl.Colonel Stătescu.-

- După ce s'a ridicat şedinţa ~~xxx~~ am atras atenţia în ~~x~~ mod deosebit D-lui/~~General~~ Presed. Negrei asupra acestui lucru şi D-s a promis că va lua măsuri.-

- Este adevărat că dela acea dată Dl.Col.Dumitrescu nu a mai venit la nici o şedinţă la care am mai luat eu parte

8/.Mai declar că în una din şedinţe am fost de faţă când câţiva ofiţeri din cadrul disponibil,noui veniţi la şedinţă a întrebat pe Dl.Colonel Stoika cum se va rezolva situaţia lor.

- Dl. Colonel Stoika le-a răspuns să fie ~~sx~~ liniştiţi că pe lângă faptul că în programul partidului există un punct prin care se obligă să rezolve favorabil toate nedreptăţile

./.

făcute în această privinţă,are şi promisiuni solemne din partea conducerii că chestiunea se va soluţiona cum se cuvine la momentul oportun.-

9/. După conferinţa ţinută de Dl.Colonel Stoica cu subiectul " Armata de Mâine " s'au înscris la cuvânt în contradictoriu Dl.Col.Leonescu,un colonel de administraţie al cărui nume nu-l ştiu şi maiorul Mureşeteanu din Aviaţie.-

- Acesta din urmă în expunerea sa apronunţat ceva în legătură cu"D-na Ana Pauker şi oamenii săi "

- Ce anume nu pot preciza,pentrucă eram în holl-ul Clubului,fumam o ţigare,uşile fiind deschise,însă am reţinut exact cuvintele : " Ana Pauker şi oamenii săi ".-

- Trebue să accentuez că în declaraţia ce am dat-o în ziua de 6 August la Malmaison când am fost anchetat prima pară,greşit am afirmat că cuvintele de " D-na Ana Pauker şi oamenii săi " ar fi fost pronunţate de Dl.Col.Apostolescu.-Acum mai amintesc precis că acestea au fost pronunţate de maiorul Mureşeteanu aşa,cum am afirmat mai sus şi nu de Col.Apostolescu.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi semnez de bună voie şi nesilit de nimeni.-

ss/. Maior Petecău I.

31 August 1947

3 Sept 1947

1356

Copie Dosar vol VII f 314-316

D E C L A R A T I E

Urmare la declaraţia mea dată în ziua de 31.VIII.1947 subsemnatul Maior rez.IOAN FETECAU declar următoarele :

1/. In calitate de şef al biroului presei,funcţie pe care mi-a încredinţat-o Dl.General Zorzor am primit următoarea însărcinare.-

- Să fac legătura cu ziarul Dreptatea stăruind să mi se afecteze o rubrică pentru cronica militară.-

- In acest scop am luat contact cu Dl.I.Totu primul redactor,care a primit spre publicare câteva convocări,precum şi un comunicat,al Cercului Profesional Militar pe care le-am predat personal inclusiv rezumatul a 2 şedinţe ţinute în cursul lunei Ianuarie 1947.-

2/. Sedinţe speciale în scopul primirii de instrucţiuni, nu am avut.- Toate însărcinările ce am primit mi-a fost date cu ocazia şedinţelor publice.-

3/. Inainte de alegeri s'au dat dispoziţiuni de Dl.Col. Stoika Stefan ca să se depună cât mai multe stăruinţe pentru obţinerea certificatelor de vot şi toţi cei ce le vor obţine să se prezinte secretarului comitetului,pentru a fi numiţi ca delegaţi şi asistenţi pe lângă localurile de vot.-

- Din ceeace ştiu eu, un număr foarte restrâns de ofiţeri au obţinut certificatele de vot şi care au fost numiţi asistenţi pe lângă localurile de vot

4/. Pe Dl.Comandor Mocanu şi Cioroiu i-am cunoscut în ziua de alegeri la locuinţa D-lui Serdici,unde se afla şi Dl. Maniu.-Au venit amândoi pe la ora 8,30-9 dimineaţa,au stat câteva minute şi apoi au plecat.- Inainte de aceasta nu-i mai văzusem şi nici nu ştiam cum îi cheamă.-

- Mai târziu pe Mocanu l-am mai întâlnit de două3ori fără să vorbesc cu dânsul şi am auzit că conduce serviciul presei de pe lângă Secretariatul General al partidului.-

./.

357

- Pe Cioroiu nu l-am mai văzut decât aici la închisoare.-

5/. Legătura cu conducerea partidului cred că o făcea Dl. Colonel Stoika.- D-sa fiind un membru vechi al partidului.-

- Cu cine anume lua legătura şi de cine era anume mai mult agreiat nu am cunoştinţă.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi semnez.-

ss/. Maior I.Betecău

3 Septembrie 1947

21 sept 1947

00358

Copie dosar vol VI f 317-320

DECLARAŢIE

Subsemnatul maior rez. ION GH' FETECAU, domiciliat în Bucuresti str. Oastei nr. 77, declar următoarele:

1.- In declaraţia mea din 3o.VIII.1947 am arătat că până la alegeri Cercul profesional militar funcţiona sub conducerea Dlui col. STOIKA STEFAN.-

- După alegeri s'a procedat la alegerea unui comitet format din :

-generalul Negrei Gagriel preşedinte
-colonelul Stoika Stefan prim vice preşedinte
-generalul Stoika Grigore vice preşedinte
-general Zerzer şi general Barbu vice-preşed-
-colonel Stoenescu C Secretar
-căpitan Zahara
--slt. Walter
-slt. Lăzărescu — Membrii
-maestru Cazan
-plot. major Albu

mai târziu au fost cooptaţi ca membrii Dl. col. Apostolescu şi maior Pupa.-

2.- Organizarea xxmxtxix Cercului profesional militar s'a organizat astfel:

a.- Secţia juridică condusă de dl. general Zorzor
b.- secţia organizare, condusă de gl. Stoika Gr.
c.- Biroul presei, încredinţat spre conducere subsemnatului.-

3.- In sedinţele cercului ţinute în intervalul Decembrie 1946-Februarie 1947, dl. general Negrei preşedintele Cercului a solicitat atât preşedintelui secţiei organizare cât şi ofiţerilor încadraţi în această secţie să facă programe de lucru, amănuntele asupra diferitelor chestiuni de organizare ale armatei, care intrau decât în conferinţa acestei secţii.-

./.

00359

In declaraţia mea din ziua de 31 August 1947, la punctul 1, am arătat că cercul profesional al Capitalei a dat un comunicat scris publicat în ziarul" Dreptatea" adresat tuturor organizaţiunilor judeţene din ţară cerând să se înfinţeze secţii militare profesionale, care să procedeze la alegerea unei Comitet de Conducere, format din circa 9 membrii, al căror nume să fie comunicat secţiei militare profesionale din capitală.-

S'au primit răspunsuri din judeţele Timiş, Sibiu şi un judeţ din Moldova pe care nu mi-l amintesc.-

5.- La punctul 3 din aceiaşi declaraţie am arătat că s'a infinţat şi o secţie de informaţie, a conducerri nu ştiu cui s'a încredinţat.-

6.- La punctul 5 din aceiaşi declaraţie am arătat c Comitetul a luat hotărârea să numească, câte un delegat al cercului pe lângă fiecare sector politic din capitală, care să colaboreze cu toţi militari din acel sector înscrişi în partid, la acţiunea desfăşurată de sectorul respectiv, după o prealabilă înţelegere cu şeful civil al sectorului.-

- Printre aceştia ştiu că au fost numiţi:

- Dl. col. Stătescu xx D. şi un comandor Marin la sectoarele unde îşi aveau domiciliile, pe ceilalţi nu mii amintesc.-

7.- La punctul 7 am arătat că în cursul unei sedinţe ce s'a ţinut în luna Ianuarie 1947 dl. col. Demetresc C, care făcea cronica internă şi externă, a spus că xx.U.R.S. cu toată atitudinea intransigentă pe care a avut-o atât la conferinţa de pace cu ţările satelite la xxxxxxxxxx xxxxxx la Paris, cât şi în Conferinţa dela New-York, a fost nevoită să cedeze dârzeniei anglo-americane.-

- Subsemnatul am protestat contra acestor afirmaţiuni şi am cerut să nu se mai facă asemenea comentarii care ar putea fi rău interpretate şi ar influenţa în rău relaţiunile noastre de prietenie cu U.R.S.S..-

8.- La punctul 9 am arătat că după Conferinţa ţinută de dl. col. Stoika, cu subiectul" armata de mâine" I-am inscris la cuvânt în contradictoriu pentru alţii.- şi maior Mureşeţeanu din aviaţie care în expunerea sa a pronunţat, ceva despre Dna Ana Pauker şi oamenii săi însă nu ştiu ce anume precis a spus nefiind atent.-

Atât declar şi semnez propriu de bunăvoe şi nesilit de nimeni.- 24.IX.1947 /ss/ Maior Fetecău.-

10360

23 VII 947

00361

D E C L A R A T I E
= = = = = = = = = = =.

Subsemnatul Cpt.rezervă ZAHARIA MARIN,domiciliat in Bucuresti,Splaiul Indepedentei Nr.21,pensionat şi ad-torul Societăţii de Salvare din Bucuresti ca urmare declaratiei date in ziua de 22 Iulie,ami declar următoarele:

In ziua de 14 Iulie 1947,pe la orele 8.3o,9,D-na POPESCU MEHEDINTI,a intrebat la Societatea de Salvare de subsemnatul .Care era plecat in oras si negăsindu-mă a lăsat numărul de telefon la sanitarul de ~~pxxdaxx~~ serviciu ,rugându-l ca la inapoierea mea,sanitarul să-mi predea numărul de telefon si că sunt rugat de D-sa să-i dau un telefon.

Inapoindu-mă din oraş sanitarul de serbiciul mi-a prezentat numărul de telefon si mi-a spus că D-na POPESCU MEHEDINTI,mă roagă să-i dau un telefon.

Dând telefon D-nei POPESCU MEHEDINTI,mi-a comunicat următoarele:

D-le Cpt.te rog să-mi spui unde este unchiul meu Dl.Ioan Mihalache,care nu s'a mai înapoiat acasă decând a plecat cu dumneata la Dl.Iuliu Maniu.La aceasta intrebare, subsemnatul i-am răspuns net că nu ştiu nimic şi am intrebat o dacă nu s'a mai interesat şi pe la alte persoane de situaţia D-lui Mihalache,când doamna mi-a răspuns că ~~xxxxxxxxxxxxxx xxxxxxx~~ a întrebat chiar pe Dl.MANIU şi incă pe alţi membrii ai partidului,al căror nume i-mi scapă si că toţţi iau răspuns ca si mine,că nu stiu nimic despre Dl.Ioan Mihalache şi m'a rugat ca să mai intreb si eu dintre membrii partidului sau prin alte cunoştinţe,poate că aflăm de soarta D-lui IOAN MIHALACHE.

Primul cu care am luat contact si pe care l-am intrebatdespre Dl.IOAN MIHALACHE a fost Dl,Ing.VASILE SERDICI, care mi-a răspuns că nu stie absolut nimic despre Dl.IOAN MIHALACHE.-

Atunci subsemnatul am mai intrebat la telefon pe

./.

D-na ROSETTI, dacă dumneaei nu cumva stie ceva despre dispariția D-lui IOAN MIHALACHE și mi-a comunicat că nu știe nimic, și atuncea am rugat pe D-na ROSETTI să se intereseze D-sa dacă cumva poate să afle ceva si să intervină în acest sens, când D-na Rosetti ,mi-a spus că se va interesa.-

După aceste convorbiri, i-am dat un telefon D-nei POPESCU MEHEDINTI, comunicându-i că am vorbit cu dl.Ing.SERDICI, care mi-a comunicat că nu stie nimic, cum si D-na ROSETTI dela Misiunea Americană, care deasemeni nu stie nimic de dispariția D-lui MIHALACHE.-

Aceasta a fost conversatia mea din ziua de 14 Iulie 1947, cu D-na POPESCU MEHEDINTI - dată dela care nu am mai vorbit cu D-na POPESCU MEHEDINTI.

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si semnez propriu.

ss/Cpt.Zaharia Marin

P.S.Pe D-na ROSETTI am cunoscut-o la Misiunea Americană, fără să fi mai văzut-o vre'odată, când m'am prezentat cu o scrisoarea făcută către un preot din America, prin care rugat pe P.C.Părinte Hateganu, Parohul Bisericii Ortodoxe Române din New-York ca să strângă foncudri dela enoriașii săi, pentru a se veni în ajutorul Soc.Salvarea, care a fost bombardată de aviația germană la 25 August 1944, ca să se poată reclădi

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si semnez propriu.

Cpt.Zaharia Marin

23 VII.1947

8 VIII 947

8 August 1947

Cpt.ZAHARIA MARIN

0363

D E C L A R A T I E

Subsemnatul declar următoarele:

Dl.General NEGREI Preşed.C.P.M.,pe Capotală mi-a spus într'una din zile,că Dl.I.MIHALACHE la oprit să se mai ocupe D-sa de organizarea C.P.M. pe ţară,deoarece de această chestiune se va ocupa D-sa personal.

Căpitan Zaharia

8 VIII.1947

II

1 Sept 1947

10364

DECLARATIE

Subsemnatul căpitan pensionar Zaharia Marin, domiciliat in Bucuresti Splaiul Independenţei 21, in complectarea declaraţiilor mele anterioare declar următoarele :

Stiu că la C.P.M. existau 3 secţii si anume:

- Sectia de organizare pe care o conducea Dl. General Stoika Grigore .-
- Sectia juridică condusă de Dl. General Zorzor Vasile.-
- Sectia de informaţii condusă de către Dl. Col. Dumitrescu.-
- După câte am inteles eu sectiile de organizare si juridic, aveam de scop intocmirea de proecte de legi si regulamente pentru organizarea armatei si a justitiei militare.-

După câte stiu din cele discutate la câteva sedinte la cari eu am luat parte Dl. General Stoika a schiţat in creion un inceput deproect de lege pentru organizarea armatei.-

- Intrucât am luat parte numai la putinele sedinte nu stiu dacă acest proect a fost sau nu terminat
- N'am cunoştintă de alte proecte sau lucrări.
- Din conferinţe ce s'au ţinut la C.P.M. imi amintesc de o conferinţă ţinută de către Dl. Col. Stoika Stefan cu titlul de " Armata de mâine".-
- In această conferintî pe care n'am ascultat-o complect , in rezumat cuprinde următoarele idei :
- Ca armata noastră să fie organizată in asa fel să corespundă celor stipulate în tratatul de pace
- Scopul acestor proecte de legi şi regulament ce s'ar intocit de aceste sectiuni, era ca atunci când P.N.T. ar fi venit la conducerea Tării, să le aibă gata la indemână, pentru a le suspune Ministerului.-

./.

de resort pentru a fi aduse in faţa parlamentului.-

- Secţia de informaţii cum a lucrat şi ce dispoziţiuni primea dela Pres. C.P.M. nu am putut afla.-

Stiu că după terminarea sedintelor săptămânale Dl. Col. Dumitrescu făcea cronica ştiriilor externe culese dela posturile radio.-

- După ce termina expunerea stirilor dela radi facea este odată si comentarii asupra acestor stiri.-

Stiu că in toamna anului 1946 Dl. General Negrey Presed. C.P.M. a hotărât şi numit câte un colonel de fie care sector in Bucuresti, ca sef peste toţi militarii din culoarea peste sectorul respectiv.

Persoanele numite după cât imi amintesc erau;

- Sectorul I galben Dl. Col. Leonescu
- " II negru " " Stătescu
- " III albastru " Solomonescu
- " IV rosu " " Spiridonescu

Misiunea acestor sefi de sectoare era de a ţin in evidenţă membrii militari din sectorul respectiv si adresele lor.-

Scopul acestor evidente nu -l stiu care era.

Stiu că am fost si eu numit in Comisia sectii de organizare si aceste fără a fi intrebat, unde insă nu am luat parte de cât la 2 ori, fiind foarte ocupat la Socetatea de salvare unde aveam serviciul transporturilor de accidente si bolnavi grav.-

In ce priveste pe Cpt. Preotu Micu nu stiu că n'a făcut parte din nici un fel de comisiune, neavând nici un fel de atribuţiunie, ci doar simplu in C-P.M.

Aceasta imi este declaratia pe care o xxxxxx sustin si semnez.-

/ss/ Cp.t Zaharia

1 Septembrie 1947.-

I

0366

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul Cpt.pens. ZAHARIA MARIN, domiciliat în Bucureşti la Soc. de Salvare Spl. Indepedenţei 21, în complectare declar următoarele:

La şedinţele la care am luat parte la C.P.M., îmi aduc aminte că am văzut printre cei prezenţi pe următorii ofiţeri:

1/.- Gl. NEGREI GABRIEL
2/.- " ZORZOR VASILE
3/.- " BARBU VASILE
4/.- " STOICA GRIGORE
5/.- " BUTUNOIU - invalid
6/.- " GHEORGHIES ALEX.
7/.- " DICULESCU AHILE
8/.- " GEORGESCU DTRU.
9/.- Int.Gl. VASILESCU
10/.- Col. D.TRESCU SERGIU
11/.- " SPIRIDONEANU
12/.- " LEONESCU
13/.- " PANCU
14/.- Lt.Col. STATESCU DTRU.
15/.- " " MIHAILESCU TICUT
16/.- " " STOENESCU
17/.- Int.Col. IONESCU ARISTIADE
18/.- Maior DRISTORIAN
19/.- Col. DUMITRESCU C /cronic ext/
20/.- Col. STOICA STEFAN
21/.- Cdor. GEORGESCU
22/.- Amiral GEORGESCU
23/.- Col. SOLOMONESCU
24/.- " SALIN /debloc/
25/.- " CANTEA
26/.- Maior POPA /debl/
27/.- " FETECAU
28/.- " MURESETEARU
29/.- " TUTUNARU
30/.- Cpt. PREOTU MICU
31/.- " STANOIU MIH. /debloc/
32/.- Lt. OANCEA
33/.- Slt. VALTER PAUL
34/.- " LAZARESCU

La şedinţele la care eu am luat parte la C.P.M., dintre membrii de conducere ai P.N.T., am văzut acolo pe următorii şi anume:

- Pe Dl. Prof. G.K. CONSTANTINESCU şi pe Dl. COPOSU ziarist, care au asistat la alegerea Comitetului în toamna anului 1946.

- Pe Dl. ION MIHALACHE la ţinerea unei conferinţe de către

./.

10367

Dl, Colonel STOICA, STEFAN, despre "Armata de Mâine".-

După conferinţă Dl. ION MIHALACHE în rezumat a xxx spus că armata noastră trebue să fie organizată ca în Elveţia adică armata cu caracter defensiv.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez.

ss/Cpt. Zaharia

2.IX.1947

6 IX 1947

00368

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cpt.retr.ZAHARIA MARIN, in complectare declar următoarele:

- Revin asupra declaratiei mele în care am afirmat că la şedinţa când s'a ales noul comitet al C.P.M., ar fi asistat şi Dl.Prof.G.K.CONSTANTINESCU, în sensul că acesta n'a fost prezent, ci numai ziaristul COPOSU.

1/. Aveţi cunoştinţă că la C.P.M., în Sectia de Informaţii s'au dat dispozitiuni să se culeagă informaţii despre starea de spirit a armatei şi în ce fel.?

RASPUNS:

N'am cunostinţă să se fi dat asemenea dispozitiuni. Eu am făcut parte din secţia / comisia/ de organizare şi nu am luat parte decât la câteva şedinţe a acestei sectii, fapt pentrucare m'au şi înlocuit văzând că eu lipsesc des de la şedinţe.-

2/. Stiţi că la C.P.M., s'au dat manifeste politice dela P.N.T., pentru difuzare şi ce contineau acele manifeste.?

RASPUNS:

Nu stiu că s'ar fi dat spre difuzare membrilor manifeste politice.

3/. Ce stiţi în legătură cu întocmirea unui plan de organizare a armatei, cine l-a intocmit, şi cui a fost predat.?

RASPUNS:

Nu stiu nimic despre întocmirea vre'unui plan de organizare a Armatei.

4/. Aţi fost prezent în comisia de organizare când a fost acolo şi PENESCU secretarul Gl.P.N.T.

RASPUNS:

Nu îmi amintesc nimic despre aceasta.

5/. Ce lucrări se cereau dela C.P.M., din partea P.N.T.?

RASPUNS:

N'am nici o cunoştinţă.

6/. Cum lucrau sectiile /Comisia/ dela C.P.M.?

RASPUNS:

Sedintele plenare cu toţi membrii C.P.M., se tineau odată

./.

pe săptămână unde luat parte toţi membrii.

- Sedinţele /Comisiunile/ de organizare, juridică şi de informaţii, lucrau separat fie care în zile, ore şi lucruri diferite.-

- In şedinţele acestor sectii /Comisii/ nu lucu parte decât membrii numiţi în comisia respectivă.

- Programul si chestiunile ce trebuiau să se discute în sectii /Comisiuni/ nu se puneau în discuţii la şedinţele plenare.

7/. La şedintele Sectiei de organizare la care aţi luat parte se discutax despre organizarea armatei şi ce anume.?

RASPUNS:

La cele 2-3 şedinţe la care am luat parte nu s'a discutat nimic despre organizarea armatei ci numai despre pregătirea de diferite legi de organizare, dar nici din acestea n'am văzut nici una definitivată.-

Dl.Gl.STOIKA GR.spunea la membrii, ca Dl.Col.SPIRIDONESCU, STATESCU, Col.STOIKA STEFAN, LEONESCU etc. să mediteze asupra acestei chestiuni şi mai târziu să vină cu propuneri.

Ce s'a realizat in aceasta chestiune nu ştiu, căci eu nu am mai luat parte la şedintele, din cauza că eram prea mult ocupat cu serviciul la Salvare.

Aceasta imi este declaratia pe care o semnez propriu.

ss/ Cpt.Zaharia Marin

6-IX-1947

1-1

6 X 947

00370

DECLARATIE

Subsemnatul Căp. ZAHARIA MARIN cu domiciliu în Bucureşti Splaiul Independ.Nr.21, în complectare, declar următoarele:

Din conferinţa Dlui Col. Stoika Stefan asupra "Armata de mâine", îmi reamintesc de următoarele idei:

D-Sa a vorbit despre efectivele reduse aşa cum erau concepute în tratatele de pace, apoi a susţinut ideia reducerei termenului de 2 ani al instrucţiei militare, preconizând armata teritorială, (trupa cu schimbul şi cu instrucţia făcută pe Comuni Dumineca şi Sărbătorile legale).-

Din aceste idei, spunea D-Sa că se pot trage foloase, căci se poate instrui mai repede trupa şi se vine în ajutorul economiei naţionale, prin aceia că Statul va face cheltueli mai puţine cu întreţinerea efectivelor în cazărmi şi apoi se vine în ajutorul agriculturei, a industriei şi comerţului.-

In legătură cu Jandarmii şi Grănicerii, D-Sa preconizează scoaterea lor dela Minist. de Răsboi şi trecerea lor la Minist.Af.Interne, micşorând astfel cheltuelile armatei, adică ale Minist de Răsboi.-

- Din conferinţa Dlui Col. Cantea, despre "dezarmare" îmi reamintesc că în concluzie, punând în discuţie dezarmarea Statelor a susţinut că în actuala situaţie internaţională, nu se poate pune problema unei dezarmări, ci din contră, cele mai multe state mari, se întrec în înarmări.-

- Imi reamintesc că am fost prezent la o şedinţă plenară când Dl.Gl. Negrei a numit pe Maiorul Dristorianu ajutor de secretar, pe lângă Dl.Col. Stoenescu, iar tot în acea şedinţă pe Col. Spiridoneanu ca chestor de şedinţe.-

- Stiu din spusele Dlui Gl. Negrei, cari mi s'a plâns în mai multe rânduri, că sunt mai mulţi ofiţeri Generali şi

./.

19371

superiori, cari mergeau fără ştirea D-Sale la Dl. I.Maniu şi I. Mihalache, cu propuneri şi licrări, fără să le treacă în prealabil pela Comitetul de Conducere sau nici pe la D-Sa cel puţin.-

- Dintre aceştia, D-Sa s'a plâns despre Dl. Gheorghieş Alex., care spunea că lucrează direct cu Dl. I. Mihalache iar Dl. Gl. Gr.Stoika şi Col. Stoika Stefan, lucrează direct cu Dl. Maniu şi Mihalache.-

Stiu că comitetul restrâns, se compunea din Preşedinte şi toţi Vice Presed. ai U.P.M. şi ţinea şedinţe separate de ale Comitetului de Conducere şi uneori acest comitet restrâns, ţinea şedinţe şi la locuinţa Dlui Gl. Negrei.-

Aceasta este declaraţia mea, pe care o susţin şi semnez.

Căpitan,

/ss/ Zaharia

6.X.1947.

I

2 Aug - 1947

00373

DECLARATIE

Subsemnatul Sublocot.Rez.VALTER I.PAUL,declar urmatoarele:

1/.Decând esti membru in P.N.T. MANIU?

1/.Dela 12 Aprilie 1946.

2./Dece te-ai inscris in acest partid?

2/.Am fost amăgit cu promisiunea că voi fi reintegrat in cadrele active ale armatei,fiind la inceput de carieră am sperat că mi-o pot reface.

3/.Ce rol ai avut in P.N.T.?

3/.Membru in Comitetul de Conducere al Sectia Militară Profesională.

4/.Cum ai luat cunostintă de promisiunea reintegrării?

4/.Din informatii,dela diferiti ofiteri scoşi din armată pentru diferite motive,iar dela sediul am aflat in mod categoric dela Dl.Col.Stoica Stefan,care ne-a asigurat că are asigurarea din partea D-lui IULIU MANIU că va aceasta odată cu venirea la Guvern a P,N.T.

5/.Ce insărcinare specială ai avut din partea P.N.T.?

5/.Cu ocazia alegerilor am fost delegat la o sectie de votare /regimentul 6 Călări/insă nu am participat.

6/.Ai avut pocibilitatea să-ti dai seama că Partidul National Tărănesc i-si tine promisiunile date?

6/ Fiind arestat din cauza P.N.T., si urmând a fi trimis in judecată, după cercetările preliminare m'am adresat partidului să-mi dea un avocat deoarece fiind sărac n'aveam posibilitatea să-mi plătesc singur un avocat.
D-na ELLA NEGRUZZI a spus că nu stă de vorbă până ce nu se stabilesc conditiile onorariului.
Adresându-mă după aceia D-lui Col.

./.

STOICA STEFAN,mi l-a indicat pe Dl. G-ral ZORZOR,.Acesta mi-a răspuns că nu-si poate neglija procesele sale particulare pentru un membruu din sectia militară care ar fi să facă 2-3 ani puscărie de fată fiind si Dl.Col.STATESCU DUMITRU.

7/. Ce scopuri urmărea Sectia Profes.Militară P.N.T.?

7/.Pe lângă interesele profesionale urmărea: a/ Cunoasterea stării de spirit din armată. b/ Propagandă in mijlocul unitătilor armatei. c/Tinerea la curent cu ordinile militare privitoare la organizarea si dotarea armatei.

8/.Ce se urmărea prin cunoasterea stării de spirit din armată,prin propaganda dusă si in general din cunoasterea situatiei.

8/.Se urmărea o cât mai mare legătură intre partid si armată pentru ca partidul să-si apropie armata si să poată conta pe ea la un moment prielnic.

9/.Ce mijloace foloseau pentru a atinge acest scop.?

9/.Fiecare din ofiterii din rezervă si cadrul disponibil care aveau cunoscuti in activitate sau a căror unităti erau in garnizoana respectivă trebuia să tină legătură cu acestia.

- Prin manifeste,adresate ofiterilor,subofiterilor si trupei.

Am aflat că ele să dădeau dela om la om, se puneau pe birouri,mese,sertare sau dulapuri.

Despre aceste procedee am aflat dela cei din sectia tineretului militar P.N.T.,anume:Locot.Av.SICRIERU,Plot. ALBU GHEORGHE şi Plot.ZOTA .

1o/.Cine era seful si animatorul Tineretului Militaru P.N.T.?

1o/.Secretarul lui PENESCU un oarecare MUTUS IONESCU.

11/.In afară de sedintele publice cunoscute de toti membrii se mai tinea si sedinte secrete?

11/.In afară de sedinta săptămânală, un număr restrâns de membrii se intruneau la câte unul acasă si discutau lucruri pe cari ceilalti nu le cunostiau.

./.

12/.Ca membru in Comitetul de Conducere ai participat la asemenea sedinte?

12/.N'am participat niciodată fiindcă n'am fost chemat niciodată.

13/.Cine participa la aceste sedinte?

13/.Col.STOICA,Col.STATESCU,Col. DUMITRESCU SERGIU,G-ral ZORZOR.

Sustin in tocmnai toate cele declarate nesilit si nefortat de nimeni.

ss/Slt.Rez.Valter Paul

Bucuresti 2 August 1947

7 Aug-1947

10376

D E C L A R A T I E

SCOPUL CERCULUI PROFESIONAL MILITAR P.N.T.,era:

1. Să se facă propagandă în unitățîi
2. Să adune informații din unități
3. Se urmărea acțiuni de defăimare în armată regimului actual pentru a se facilita la un moment dat răsturnarea actualului guvern.-
4. Directivele în această privință erau date de conducerea partidului prin dl.Col. STOIKA STEFAN și Dl. General ZORZOR.-Dl.General BARBU,Dl.General STOIKA,Dl. Colonel STATESCU.-
5.Acțiunea de defăimare era dusă în special de ofițeri activi și apoi de către ofițerii din C.D., a căror unități se găseau în localitatea respectivă și care aveau priză asupra ofițerilor și subofițerilor de care erau cunoscuți.
6.Ideiile de defăimare și de insigare la creerea de de nuclee favorabile P.N.T.,se făcea prin manifeste imprimate pe ascuns de oamenii de încredere ce aparțineau tineretului militar sub conducerea lui MITUS IONESCU,ce primea directive dela PENESCU.

Acești oameni de încredere erau Lt.aviator SICRIERU lt.aviator COSTICA POMPEI,locot.aviator TEODORESCU,care dispun de un Ghestentner,multiplicau manifestele și le difuzau,lucruri aflate dela ei cu ocazia arestării împreună în luna Noembrie.-

7.Am făcut parte dintr'o echipă de opt oameni,primind misiunea ca să ne ducem-câte doi la fiecare sector în preajma alegerilor.-

8.Partidul național țărănesc avea speranță mare ca să ajungă la guvern,odată cu ajutorul anglo-american /presiuni asupra guvernului prin note diplomatice,îngreunând situația regimului actual prin constrângeri economice și chiar într'un ajutor armat/.Chestiunile acestea erau puse în vedere de către dl.Col.DUMITRESCU,care făcea cronica externă.

In timpul absenței Col.Dumitrescu,cronica externă o făceam eu,fiind însărcinat cu aceasta deoarece cunoșteam limba franceză,și mă puteam informa bine ascultând posturile de radio străine.-

/ss/ slt.rez.WALTER PAUL

București 7 August 1947

10 Aug-1947

00377

DECLARATIE

Subsemnatul Sublt. rez. WALTER I PAUL in vârstă de 27 ani trecut in rezervă in baza legi 186/945 la data de lo Aprilie 1945 domiciliat in Bucuresti str. Ciresului 23 declar următoarele :

- Sunt in P.N. T. MANIU dela data de 12 Aprilie 1946 si am activat in cadrul cercului profesional militar unde am fost ales in comitetul de conducere la 28 Octombrie 1946, până atunci fiind simplu membru militar.

Am asistat in sedinta de comitet la inceputul lunei Iunie ca ultima manifestare a colaborări mele, deoarece dela sărbătorile Sf. Pasti n'am mai avut loc decât această singură sedintă, ele fiind suprimate /după cum am auzit că a comunicad Dl general NEGREI/ după dispozitiunile MANIU pentru a se preintâmpina diferite frictiuni cu autoritătile.

Scopul cercului profesional militar erau in afară de cele profesionale legate de interesele membrilor si următoarele :

Se urmărea o cât mai mare legătură intre partid si armată pentru ca partidul să-si apropie armata si să poată conta pe ea pentru un moment prielnic.

Se urmea cunoasterea stării de spirit din armată dotării si armamentului unitătilor.

Se urmărea adâncirea propagandei in mijlocul unitătilor pentru formarea grupului N.Tărăniste.

Se mai urmărea o actiune de defăimare in armată a actualului regim pentru a se pregăti terenul la un moment dat in scopul răsturnări guvernului actual.

Din modul cum era dirijată activitatea C.P.M. se deducea că P.N.T. urmărea răsturnarea guvernului chiar pe alte căi de cât cele ale unei activităti politice normale.

Directivele de mai sus eau date de conducerea partidului prin Dnii Col STOIKA STEFAN general ZORZOR, general BARBU general STOIKA general NEGREI din conducerea C.P.M.

./.

Fiecare din ofiteri de rezervă ca si C.D. care aveau cunostinte printre militari activi din unitătile unde fuseseră, sau din garnizoanele unde locuiau aveau obligatia să activeze pentru formarea acelor pungi P.N.T. din unitate cu care trebuiau să tină legătura.

Actiunea de defăimare era dusă in special de ofiterii activi, in unităti si apoi prin ofiterii din C.D. care aveau priză asupra ofiterilor subofiterilor pe care îi cunoşteau.

Ideiile de defăimare si de instigare la creera de nuclee favorabile P.N.T. se făceau si prin manifeste duse pe ascuns in unităţi de oameni de incredere ai P.N.T. in special cei ce apartineau tineretului militar.

Aceste manifeste am aflat că se răspândeau in unităţi dela om la om, se puneau in birouri, mese, sertare sau dulapuri.

Animatorul si organizatorul tineretului militar precum si a sistemului de difuzare a manifestelor era MITUS IONESCU secretarul lui PENESCU.-

El actiona in acest scop prin oameni lui de incredere lcot. av. SCRIERU, loct. Av COSTICA POMPEI, locot. av. TEODORESCU care dispuneau chiar de un ghestetner cu care multiplicau manifestele.

Aceste detali le detin chiat dela acesti ofiteri ce făceau parte din tineretul militar P.N.T, Co ocazia arestării impreună in luna Noembrie inainte de alegeri, cu ocazia acestei arestări toti acesti ofiteri îsi arătau mirarea sau revolta că nu au fost arestat si seful avocatul MITUS IONESCU, care era principalul vinovat de această activitate.

Partidul national tărănes avea sperante mari să fie ajutat spre a ajunge la guvern de către anglo-americani pentru că se comentau in sedinte ca foarte vaforabile interventile americanilor ca : presiuni prin note diplomatice, ingreunarea situatiei regimului prin constrângeri economice si in ultimal instantă chiar cu ajutor armat.

Chestiunile acestea erau puse in vedere membrilor C.P.M. de către colo. DUMITRESCU care făcea săptămânal o revistă a evenimentelor politice.-

In afară de sedintele săptămânale cu toti membri C.P.M. se mai tineau intruniri restrânse uneori acasă la câte un membru si la care lua parte in mod obijnuit Dnii

Col STOIKA STEFAN,general STOICA,general BARBU și general ZORZOR.

La ultima sedintă de comitet la care am luat parte la inceputul lui Iunie 1947 Dl Col. STOIKA STEFAN ne-a adus la cunostintă că Dl MIHALACHE intentionează să dea sefia organizatiei P.N.T. pe intreaga tară Dlui general GHEORGHIES

Fată de această comunicare Dl general NEGREI, Gral STOIKA, col. STOIKA, care erau prezenti si-a exprimat nemultumirea si indignarea fată arătând că Dl general GHEORGHIES desi nu a activat zi de zi la C.P.M. are reusit să câstige increderea Dlui MIHALACHE.-

In aceste discutii am auzit pe Dnii ofiteri mai sus citati spunând că Dl general GHEORGHIES s'a apucat să intocmească o lucrare asupra activitäti C.P.M. peste capul lor, si pe care fără stirea lor a prezentat-o direct Dlui MIHALACHE care insusindusi-o intentiona să-l numească seful organizatiei C.P.M. pe tară.-

Aceasta este declaratia pe care o sustin in totul și o dau nesilit si nefortat de nimeni.-

Sub. lt. Rez. WALTER I PAUL

Bucuresti 10 August 1947.-

I

10380

5 Septembrie 1947

D E C L A R A T I E

Subsemnatul WALTER I.PAUL, Slt.Rez.născut în anul 1920, în Dej.Jud.Someş, la 20 Iulie, din părinţi Ioan şi Raina, necăsătorit, domiciliat în Bucuresti, Str.Cireşului Nr.23, asupra activităţii Sectiei Militare P.N.T., declar următoarele:

- Subsemnatul am fost trecut în rezervă în baza legii 186/945, in'luna Aprilie 1945.

- In P.N.T., m'am înscris la data de 12 Aprilie 1946, din următorul motiv: Auzindu-se vorbind că P.N.T., promite reintegrarea tuturor ofiţerilor, m'am prezentat la Club D-lui Col.STOIKA STEFAN, care în acel timp deţinea funcţia de Presedinte a Secţiei Militare P.N.T., .Dânsul mi-a confirmat că are asigurări din partea D-lui MANIU că îndată ce partidul va ajunge la Guvern, vom fi reincadrati în armată, urmându-se ca să se facă o nouă epurare, după criteriile stabilite de partid, adică, inteleepregătire profesională, corectitudine, memorii etc., pentru a se respecta condiţiunile tratatului de pace.Acest lucru, pentru mine ca fiu de militar şi ca fost ofiţer activ a fost un motiv foarte tentant, ceiace m'a determinat să mă înscriu în partid.Dealtfel acestea afirmaţiuni din partea D-lui Col. STOIKA au fost făcute în repetate rânduri în şedinţele publice tuturor ofiterilor şi subofiterilor în şedintele publice spre a-i strânge în P.N.T.Incepând cu aceea dată am frecventat aproape regulat sedinţele acestei sectii până in preajma alegerilor din Noembrie 1946, când urmând a fi delegat ca asistent la o sectie de votare, n'am putut lua parte deoarece am fost arestat din motive în care P.N.T.era cauza -

Delegând pe părintele unui camarad / Locot.CRACIUN/ spre a lua contact cu un avocat, dânsul s'a dus la D-na ELLA NEGRUZI, spre marea noastră mirare dânsa ne-a ~~xxxx~~ răspuns că nu stă de vorbă până ce nu stabilim onorariu,-Fiind apoi puşi în libertate provizorie m'am adresat D-lui Col.STOIKA cerându-i un avocat deoarece fiind băeţi fără mijloace materiale, partidul

./.

era dator să ne delege un avocat.Dl.Col.STOIKA,ni l-a indicat pe Dl,General ZORZOR,care făcea parte din secția noastră și care era avocat.Spre indignarea mea Dl.General ZORZOR mi-a răspuns că n'are timp de procesele partidului și că nu poate pierde din cauza lor procesele sale particulare spunându-mi textual "ce-are a face dacă un membru al partidului va face câți va ani de pușcărie".Scârbit mi-am dat seama imediat de soliditatea promisiunilor făcute de P.N.T.,și n'am mai participat la ședințe decât de trei ori.- de atunci până la încetarea funcțiunei acestei Secții.

- Făcându-se alegeri de comitet la sectia militară în ziua de 28 Oct.1946,a fost propus ca să fiu ales - spre a se aduce la îndeplinire o formulă democratică cum că în comitet trebue să fie și reprezentanți ai ofițerilor inferior,ai subofiterilor și ai maistrilor militari.Astfel am fost ales eu pentru ofiterii inferiori - Plot.ALBU pentru subof.și Maistru CAZAN pentru maiștrii militari.

- Ca membrii a acestui comitet activitatea noastră a fost nulă.Acest comitet adunându-se de două ori decând a luat ființă,deși după statut el urma a se intruni tot la două săptămâni. Prima dată am procedat la alegerea unui președinte,care de fapt s'a impus mai mult,decât a fost ales în persoana Generalului NEGREI.Dânsul prin vârsta să înaintată și situația pe care o avusese în armată încât toți cei de față îi fuseseră elevi pe vremuri,a cerut insistent să fie ales președinte activ neadmițând să fie nici președinte de onoare,nici vicepresedinte amenințându-ne cu retragerea D-sale.După unele dicutii dânsul a fost ales președinte.

- La a doua sedintă a comitetului de directie a Sectiei militare s'a luat in discutie stirea adusă de Dl.Col . STOIKA,că Dl.MIHALACHE,intentionează al numit pe G-ralul GHEORGHIES ca președinte al organizatiei militare pe țară.Această stire a produs o vie indignare pentru domnii Generali STOIKA, ZORZOR,BARBU,NEGREI,deoarece se simteau oarecum bazati ca preferința D-lui MIHALACHE să fie pentru Dl.Gl.GHEORGHIES,care nu participasă la ședinte decât o singură dată. Tot atunci am aflat dela Dl.Col.STOIKA ca această preferință să datorește faptului că Dl.G-ral GHEORGHIES a lucrat un proect de organizare al acestei sectii pe țară și l-a prezentat D-lui MIHALACHE fără știrea nimănui ~~xxxxxxxxxxxxxx~~ reușind în felul acesta

./.

să-şi capete increderea sa.

Deci conducerea sectiei militare urmând a se face tot de către cei mari, care erau sau nu in comitetul de directie la Gl. NEGREI, Gl. BARBU, Gl. ZORZOR, Gl. STOIKA, Col. STOIKA, Col. STATESCU, Col. SERGIU DUMITRESCU, etc. cari deastfel s'au impărtit in trei subsectii. Organizarea sub conducerea D-lui Gl. STOIKA, juridică, sub conducerea D-lui Gl. ZORZOR si Informaţii sub conducerea D-lui Col. DUMITRESCU.

Membrii sectiilor juridice se organiza-se intrunindu-se in alte zile decât cele obisnuite pentru şedintele publice la Club, la locuinţa unuia dintre ei s'au la Metrom /Palatul Mica"/ unde Dl. Col. STOIKA avea serviciu. Sectia de Informaţii fiind strict rezervată pentru expunerea evenimentelor in şedintele publice după ştirea mea nu s'a intrunit niciodată propriuzis ea nici nu-şi avea rostul-căci Dl. Col. DUMITRESCU n'avea nevoie de nimeni ca să-i ajute la expunerea cronicelor sale.

In afară de a fi membru in comitet, subsemnatul am fost insărcinat de Dl. Col. STOIKA in vara anului 1946, de a tine locul D-lui Col. DUMITRESCU care se imbolnăvi-se. Nepricepându-mă a face comentări şi neavând nici timp a pierde ascultând in fiecare zi postul de radio mă mulţumeam a culege din ziare cu o zi înainte de şedinte evenimentele ce mi se păreau mai importante si pe care le prezentam intr'un mod subcinat auditorilor în şedinţa publică, lucru ce nu dura mai mult de trei la cinci minute.

Insănătosindu-se Dl. Col. DUMITRESCU misiunea mea a luat sfârşit urmând ca in cazul de va lipsi din nou să-i ţin locul.

Sectia militară a P.N.T., avea menirea de a grupa un număr cât mai mare de membrii in jurul steagului P.N.T., de a răspândi ideile partidului si de a recruta membrii chiar din sânul armatei, căruia i se permisese de a face politică.

Propaganda se făcea dela om la om verbal, in mod general, iar in preajma alegerilor s'a distribuit tot ~~xxxx~~ în mod benevol manifeste de către Col. STOIKA STEFAN spre a fi răspândite la cunoştinţe şi întroducându-se chiar şi în cazărmi lăsate pe birouri si sertare.

In afară de aceasta sectie militară prin subsectiile sale trebuia să studieze si alcătuiască legi şi regulamente privitoare la organizarea armatei in vederea unei eventuale guvernări, deastfel ca un asemenea eveniment să nu surprindă partidul nepregătit si ca el să se prezinte cu un program bine precizat incă din timpul opozitiei.-

./.

Admosfera din sânul sectiei militare era favorabilă anglo-americanilor care vedea cu ochi buni partidul N.T.,aceasta simpatie o desvolta si Col.DUMITRESCU,prin cronicele subexterne,urmate de comentări făcute tot de D-sa,comentarii ce erau culese din ziare xxxx sau la posturile străină după revistele străine.

La o sedintă la care am asistat,un comandor cu numele de MURESETEANU,ce venise la intrunire in stare de ebrietate a insultat pe D-na ANA PAUKER,el a fost evacuat din sală,cari peste câteva minute s'a ivit din nou prezentându-şi dimisia ceiace insă ia fost refuzată de Dl.General NEGREI.In afară de cele enumărate mai sus,in şedintele sectiei militare era programată o serie de conferinţe.Cum însă acest program a fost stabilit după alegerile din Noembrie,eu n'am asistat decât la cele ale D-lui General ZORZOR şi Col.CANTEA,intitulate "Amândouă" - cadrul disponibil", aci se aducea critici modului cum au fost făcute deblocările şi se arăta cum ele ar fi trebuit făcute.S'au mai tinut si alte conferinte dar neluând parte la şedinţe nu le cunosc.

In afară de şedintele publice se mai ţineau intruniri ale subsectiilor juridice si organizarea -

xxxxxxxx Membrii lor se intruneau la club sau în afară cele ce se discutau nu erau cunoscute de noi,celorlalţi membrii deoarece nu erau aduse la cunoştinţă in şedintele publice.

In afară de membrii obişnuiti mai erau unii care lucrau direct cu Dl.MIHALACHE ex: Dl.Gl.GHEORGHIES si bănuesc Dl.General MILCUS,pe care deasemenea nu l-am văzut la şedintele noastre decât o singură dată anul trecut.

Tot la o şedinţă de după Crăciun membrii din cadrul disponibil si-au arătat nemultumirea că şectia militară nu se ocupă şi de ei şi de interesele lor.Deaceea s'a hotărât ca de fiecare sedintă toţi cei din cadrul disponibil să se intrunească cu o jumătate de oră înainte sub presedintia Maiorului POPA din Art.Chiar subsemnatul am fost solicitat de către Dl.MAIOR POPA de a lua parte dar am refuzat ca unul ce nu fac parte din cadrul disponibil. Eu n'am mai avut alte misiuni decât cele menţionate in declaratie.

Aceasta imi este declaratia pe care o semnez nesilit si neforțat de nimeni.

ss/ Slt. Rez.Walter I.Paul

Bucuresti 5 Sept.1947.

ii Sept. 1947

99384

I

DECLARATIE

Subsemnatul WALTER I. PAUL sublocot.rez. în continuarea declaraţiilor date anterior, declar următoarele:

1.- Care a fost scopul înfiinţării secţii de informaţii ?

A fost numit de către Dl.Col.Stoika Stefan, Dl.Col.Dumitrescu Const. spre a face în fiecare şedinţă o cronică săptămânală a evenimentelor externe, deoarece majoritatea membrilor la înfiinţarea secţiei erau pensionari n'aveau radio şi nu cumpărau ziare. Deci cronica făcută de Dl.Col.Dumitrescu era un punct de divertisment după ora de şedinţă care în general era plicticoasă. La inbolnăvirea Dlui Col.Dumitrescu, simţindu-se lipsa acestei cronici Dl.Col.Stoika Stefan m'a însărcinat pe mine s'o fac. Lucru ce l'am executat în timpul lipsei Dlui Col.Dumitrescu.-

2.- Care a fost scopul real urmărit de secţia de informaţii ?

Afară de cele expuse mai sus nu cunosc alt scop, deoarece mie personal nu mi s'a spus nimic de către Col.Dumitrescu sau ceilalţi mëmbrii din comitete de direcţie.-

3.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu făcea cu obiectivitate cronica externă ?

Dl.Col.Dumitrescu după expunerea evenimentelor din cursul săptămânii trecea la un comentariu al celor intâmplate, comentarii ce erau extrase din comentăriile ziarelor sau posturilor de radio străine sau româneşti.- De multe ori s'ar fi părut că comentariul era părtinitor, dar lucrû nu atrăgea importanţă deoarece de multe ori chiar în ziarul "Scânteia" apăreau reproduceri din comentariileposturilor de radio străin cari criticau una din cele trei mari puteri.

4.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu în cronicele sale ataca U.R.S.S.? N'am putut să-mi trag o concluzie cu

E.F.

..//..

precizie decarece în unele şedinţe se comenta favorabil politică Anglo-Americanilor iar în altele se lăuda politică U.R.S.S. Făcând însă un bilanţ s'ar părea totuşi că balanţa era mai favorabilă Anglo-Americanilor.-

5.- Dacă Dl.Col.Dumitrescu în cronicile sale favoriza pe Anglo-Americani ?

In majoritatea cazurilor Da.-

Ex. Comenta favorabil notele diplomatice trimise de guv.Englez şi American guvernului nostru.

Arata că P.N.T.era privit cu simpatie de către Anglo-Americani.-

In unele cazuri însă Nu.

Ex. La fixarea condiţiilor de pace,criticăi atitudinea Anglo-Americanilor în ce-ace priveşte uñele puncte ce ne erau impuse,unde eram susţinuţi de U.R.S.S.-

6.- Dacă secţia informaţii a ţinut şedinţe restrânse în afară de cele ţinute în sediul din Str. Clemenceau ?

N'am auzit niciodată ca aceasta secţie să se fi întrunit vreodată nici măcar la sediu,dar nicidecum în altă parte.-

7.- Dacă se aduceau informaţii dela unităţile militare felul informaţiiloe şi de către cine anume erau aduse ?

N'am auzit niciodată pe cineva care să aducă informaţîi dela unităţile militare,şi chiar de ar fi fost aşa nu le-ar fi adus în chipul ca noi să ştim ceva.-

De altfel eu nu am participat efectiv la toate şedinţele.-

8.- S'a făcut cronica evenimentelor interne la şedinţele ţînute la sediul din Clemenceau ?

Nu s'a făcut niciodată şi nici n'am auzit pe cineva că s'ar intenţiona să se facă o asemenea cronică.-

9.- Cine anume a desemnat pe un maior să facă cronica internă (numele maiorului şi arma) ?

Nu cunosc că s'ar fi desemnat cineva

..//..

pentru o asemenea misiune, bănuesc însă că era desemnat de către preşedinte sau vice preşedinte pentru a nu se risca ca să se difuzeze de către secţia de informaţii cele culese de către acesta.-

10.- Ce ştii despre Generalul Gheorghieş?

Il cunosc dela Cluj de prin anul 1936-37 când era la C.VI.A. Era o fire inchisă şi nu era agreat de către subalterni. La secţia militară l'am văzut o singură data cu ocazia alegerii comitetului. La acestă alegeri s'a propus singur dar n'a obţinut decât două voturi.- Am auzit apoi că lucrează direct cu Dl.Mihalache căreia i-a prezentat un plan de organizare a secţiei militare pe ţară şi că, Dl.Mihalache intenţiona să-l numească preşedinte al acestei secţii pe ţară.- Fapt confirmat chiar de dânsul personal, la clubul ofiţerilor de rezervă din Str.Regală, când Dl.General Stoika Grigore, i-a reproşat că a întrat în partid pe poarta din dos,- şi când Dl.General Gheorghieş i-a răspuns "Când tu ai intrat pe poarta din faţa, pentru mine nu mai era loc decât pe cea din dos".

11.- Ce ştii despre Generalul Ilcuş ?

L'am văzut o singură data anul trecut la şedinţa secţiei militare, când era numai în trecere deoarece căuta pe Dl.Mihalache - Ceace m'a determinat să deduc că a lucrat direct cu Dl.Mihalache fără a trece şi face cunoscut şi secţiei noastre despre ce era vorba.-

12.- Ce ştii despre maiorul Pupa ?

L'am văzut anul acesta pentru prima dată, părea mai energic şi de aceia a fost însărcinat să ţină cu o jumătate de oră înainte de începerea şedinţelor întruniri cu toţi ofiţerii din C.D. Fiind solicitat de a lua parte la aceste întruniri la care nu am participat întrucât subsemnatul nu sunt in C.D.

13.- Ce ştii despre maiorul Fetecău ?

L'am văzut la club în repetate rânduri

..//..

însă n'am vorbit cu dânsul decât foarte rar.- Nu ştiu ca dânsul să fi avut vre-o misiune sau vre'o însărcinare **specială** din partea secţiei militare.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi o susţin, şi o semnez propriu nesilit şi neforţat de nimeni.-

Sublocot.rez.ss.Walter I.Paul

Bucureşti,11 Septembrie 1947.

21 sept 947

00388

DECLARATIE

Subsemnatul Walter I.Paul recapitulând declarațiile anterioare date de subsemnatul în continuare declar :

- Sunt membru al P.N.T. dela 12 Aprilie 1946.

Din Aprilie 1946 am activat în Secția militară determinat de motivul că aș putea fi reintegrat în armată de către P.N.T.

- Am fost membru în comitetul de direcție al secției militare P.N.T.

- Am fost locțiitorul colonelului Dumitrescu la ședințele secției, făcând cronica externă timp de circa una lună jumătate în lipsa D-sale, fiind bolnav, din ordinul col.Stoika.

- Secția militară P.N.T. era compusă din trei subsecții - a) organizare - sub conducerea G-ral Stoika
b) Juridică - sub conducerea G-ral Zorzor
c) Informații - sub conducerea Col.Dumitrescu.

- In luna Octomvrie 1946 a fost ales un nou comitet, având în frunte pe generalul Negrei - (vezi declarația din 5 Septemvrie 1947).

- Secția militară P.N.T. avea ca scop următoarele: Să studieze și să alcătuiască legi și regulamente privitoare la organizarea armatei române aceasta pentru a nu surprinde P.N.T. nepregătit în cazul unei eventuale guvernări.

- Cunoașterea stării de spirit din armată
- Propaganda în unitățile armatei
- Tinerea la curent cu dotarea armatei și cu ordinele militare privitoare la organizarea armatei
- Se urmărea o cât mai mare legătură între partid și armată pentru ca partidul să-și apropie armata și să poată conta pe ea la momentul prielnic.

./.

M.C.

00389

- Fiecare din ofiţerii de rezervă şi din C.D. a căror localităţi erau în localitatea respectivă având cunoscuţi din activitate trebuia să ţină legătura cu aceştia. (Vezi declaraţia din 2 August 1947).

- Se urmărea o acţiune de defăimare a guvernului care era dusă în special de ofiţerii activi şi apoi de către ofiţerii din cadrul disponibil a căror unităţi se găseau în localitatea respectivă şi cari aveau priza asupra ofiţerilor şi subofiţerilor de către cari erau cunoscuţi pentru a se facilita la un moment dat răsturnarea régimului actual.

- Ideile de defăimare şi de instigare inclusiv crearea de nuclee favorabile P.N.T. se făceau dela om la om precum şi prin manifeste imprimate pe ascuns de oameni de încredere ce aparţineau "tineretului militar" sub conducerea lui Mituş Ionescu care primea directive dela Penescu. Aceşti oameni de încredere erau : Locot.aviator Sicrieru, locot. av. Teodorescu, locot.av.Costică Pompei, Plut.Zolta, cari dispuneau de un Getstetner - multiplicau manifeste şi apoi le difuzau.

- Directivele erau date în această privinţă de către conducerea partidului prin col.Stoika Stef., General Zorzor, general Barbu, general Stoika, colonel Stătescu şi general Negrei Gabriel.

- P.N.T. avea mari speranţe de a lua conducerea cu ajutorul anglo-american.

In care scop col.Dumitrescu în crônicele sale urmate în comentariile făcute de el căuta să producă aţâţarea ~~spiriti~~ spiritelor contra marilor aliaţi şi că P.N.T. va prelua conducerea cu ajutorul anglo-american prin presiuni asupra Guvernului - , prin note diplomatice, prin constrângeri economice şi chiar printr'un ajutor armat (vezi declaraţia din 7 August 1947).

- Col.Stoika a comunicat la una din şedinţe că dl.Mihalache intenţionează a numi preşedinte a secţiei militare pe ţară pe general Ghiorghieş - ceeace a ~~xxo~~ produs nemulţumiri şi proteste din partea generalilor - Negrei - Stoika, Barbu, Zorzor etc.

./.

- Generalul Ghiorghieş a întocmit un plan de organizare a secţiei militare pe ţară pe care l-a prezentat direct lui Mihalache.

- Maiorul Pupa din artilerie a fost însărcinat de a ţine cu ofiţerii din cadrul disponibil şedinţe cu o jumătate de oră înainte de începerea şedinţei generale săptămânale - ce se discuta nu ştiu deoarece n'am luat nici odată parte, ca nefăcând parte din C.D.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez propriu şi nesilit de nimeni.

ss.Sublocot.Walter I.Paul.

Bucureşti, 21 Septemvrie 1947.

22 Septembrie 1947

00391

R E F E R A T

Retinutul sub. lt. rezervă WALTER I PAUL de ani 26 , necăcăstorit, domiciliat in Bucuresti str. Ciresului nr. 23.-/ lucrează la un laborator de dentistică din capitală/.-

1.- Este membru al P.N.T. dela 12 APRILIE 1946

2.- Din Aprilie 1946 a activat in secţia militară P.N.T, determinat de motivul că,ar putea fi reintregrat in armată de către P.N.T.

3.- Membru in comitetul de conducere al sectiei militare P'N.T.-

4.- Lectuitorul col. DEMETRESCU seful subsecţiei de informaţie.-

5.- Din ordinul col. STOIKA STEFAN a făcut cronica externă,timp de circa 1 ½ lună in locul col. DEMETRESCU care a fost bolnav.-

6.- A fost numit delegat la o secţie de votare însă nu a luat parte deoarece a fost arestat.-

DECLARA CA

1.- Secţia militară P.N.T. era compusă din 3 subsectii.-

a.- Organizare sub conducerea generalului STOIKA

b.- Juridică sub conducerea generalului ZORZOR

c.- Informaţii sub conducerea col. DEMETRESCU

2.- In Octombrie 1946 a fost ales noul comitet:

a.- presedinte general NEGREI

b.- membrii : slt. WALTER şi LAZARESCU plot. maj. Albu şi maestru CAZAN / vezi dec. din 5 Sepz. 1947/

3.- Scopurile pe care le urmăsa secţia militară P.N.T.-

a.- Să studieze si să alcătuiască legi şi regulamente privitoare la organizarea armatei române pentru a nu surpinde P.N.T. nepregătit.-

.//.

b.- cunoaşterea stării de spirit în armată
c.- propagandă în mijlocul unităţilor armat.
d.- ţinerea la curent cu ordinele militare privitoa[re] la organizarea şi dotarea armatei.-

e.- se urmărea o cât mai mare legătură între partid şi armată, pentru ca partidul să-şi apropie armată şi să poată conta la un moment prielnic.-

f.- Fiecare ofiter de rezervă şi din cadrul disponi[-]bil care avea cunoscuţi în activitate s'au a căror unităţi erau în garnizoana respectivă, trebuia să ţină legătură cu aceştia/ vezi dec. din 2 Aug. 1947/

g.- Acţiunea de defăimare a guvernului să fie dusă în special de ofiţerii activi şi apoi de către ofiţerii din cadrul disponibil, a căror unităţi se găsea în locali[-]tatea respectivă şi care aveau priză asupra ofiţerilor şi subofiţerilor de care erau cunoscuţi, pentru a se facilita la un moment dat răstrunarea regimului actual.

h.- Ideiile de defăimare şi de instigare inclusiv creearea de nuclee faforabile P.N.T. se făceau dela om la om prin manifeste imprimate pe ascuns de oameni de încre[-]dere ce aparţineau tineretului militar P.N.T. sub condu[-]cerea lui MITUS IONESCU, care primea directive dela PENESCU

Elementele de încredere erau : lt. av. SCRIERU, POMPEI COSTICA, TEODORESCU şi plot. ZOTA care dispunea de un gestetner, multiplicau manifeste şi le difuzau apoi

Directive în această privinţă erau date de con[-]ducerea partidului prin col. STOIKA STEFAN, generalii ZORZO[,] BARBU, STOIKA, NEGREI şi col. STATESCU.-

4.- P.N.T. avea mari speranţe de a prelua conducer[ea] în care scop col. DEMETRESCU avea instrucţiuni pentru ca în cronicele sale urmare de comentarii făcute de el căuta să producă aţâţarea spiritelor contra Marilor Aliaţi şi că P.N.T. va prelua conducerea cu ajutorul anglo-americanilor prin presiuni asupra guvernului, prin note diplomatice, prin constrângeri economice şi chiar printr'un ajutor armat. /verzi declaraţia din 7 August 1947/

5.- col. STOIKA a spus la una din sedinţele secţiei că MIHALACHE ar intenţiona să numească pe generalulul GHEORGHIES ca preşedinte al secţiilor militare pe ţară ceace a produs nemulţumiri şi proteste din partea genera[-]lului NEGREI, STOIKA, BARBU etc.-

6.- Generalul GHEORGHIES a predat direct lui MIHALACHE un proect de organizare al secţiilor militare pe ţară.-

7.-In preajma alegerilor au fost distribuite manifeste membrilor de către col. STOIKA pentru a fi răspândite la cunoştinţe, iar în cazărmi lăsate pe birouri şi în sertare.-

8.- General ZORZOR şi col. CANTEA au conferenţiat despre"cadrul disponibil" aducând critice în modul cum s'au făcute deblocările în armată,arătând cum ar fi trebuit făcute.-

9.- Sub presidenţia maiorului POPA,cadrul disponibil /tineretul/ ţineau sedinţe cu o jumătate de oră înainte de începerea sedinţele spătămânale.- Dlt. WALTER fiind solicitat să ia parte a refuzat deoarece era în pozişia de rezervă

10.- Cdorul av. MURESETEANU a fost evacuat din sala de şedinţe al secţiei/ Clemenceau/ deaorece a început să insulte pe deputaţii de astăzi.-

11.- Generalul GHEORGHIES şi ILCUSU lucrau direct cu Mihalache.-

COMISAR ŞEF.-

BABEI GHEORGHE.-

7 oct - 947
00394

DECLARATIE

Subsemnatul WALTER I. PAUL, recapitulând declaraţi le anterioare în continuare declar.-

La începutul lunii Aprilie 1946 prezentându-mă la secţia militară P.N.T. cu sediul în Bucuresti str. Clemenceau, condusă de dl. col. STOIKA STEFAN, fiind de faţă dl. col SOLOMONESCU, gl STOIKA, col. STOENESCU, aceasta petrecându-se în sala mică a sediului, iar după ce am fost prezentat celor de faţă dl. col. STOIKA mi-a spus următoarele :

- " Află că sunt un vechi adept al P.N.T. că am misiunei din partea dlui MANIU de a organiza şi conduce provizoriu această secţie, şi că sunt bucuros când văd că numărul membrilor se măreşte mereu, mai ales că avem nevoie de elemente tinere ca DTa., dar nu este suficent să fiu numai mebru al secţiei militare că trebuie să te inscri în circunscripţia politică de care aparţii, de unde urmează să primeşte instrucţiuni în ceace priveşet activitatea politică, iar în ceace priveşte activitatea secţiei militare urmează să primeşte instrucţiuni dela mine.-

In primul rând ai datoria de a recruta cât mai mulţi mebri din rândurile militarilor de orice categori, de a face propaganda în rândurile acestora spre a-i determina de a se înscrie în secţia militară P.N.T. în număr cât mai mare, căci numai prin P.N.T. va fi asigurată existenţa zilei de mâine a ofiţerilor când se va putea repara toate greşelile făcute şi a nu trăi în nesiguranţa din prezent.-

A încerca de a afla starea de spirit din armată prin creearea de relaţii cu ofiţeri activi.-

De a afla influenţa pe care o are B.C.P.-ul în rândurile armatei şi a succesului realizat de acesta.-

Ca încheiere Dl. col. STOIKA mi-a spus că nu trebuie să fiu mulţumit de a fi numai mebru ci trebuie să activez intens după instrucţiunile pe care urmez să le primesc dela Dsa.- "

.//.

La una din şedinţele următoare col. STOIKA ŞTEFAN a cerut să se facă un registru în care să se treacă numele ofiţerilor membri pe arme şi specialităţi împreună cu toate lucrările de specialitate pe care aceştia le posedă- deasemenea şi un tabel cu adresele şi numerile de telefon ale fiecărui membru pentru a fi înştinţaţi sau chemaţi atunci când este nevoie.-

In toamna anului 1946 am luat parte la o şdeinţă de comitet din cameră mică a sediul din Clemenceau la care s'au prezentat dl. general NEGREI spunând că este trimis de cpnducerea P.N.T. ca să preia conducerea secţiei militare şi ca atare trebuie să fie ales preşedinte al acestei secţii deoarece urmează ca secţia militară P.N.T. să activeze mult mai intens ca pâmă în prezent şi că conducerea P.N.T. pune mari speranţe pe aceasta secţie militară, deoarece lupta politică se intensifică dela o zi la alta,urmând ca în viito secţia militară să aibă un rol covârşitor în ideologia politică P.N.T. care urmăreşte schimbarea conjucturii politice actuale din ţară.-

In continuare dl. general NEGREI a spus că partidul a acentuat ca fiecaremembru al secţiei militare este obligat să activeze pe tărâm politic la circunscripţia politică de care aparţine de unde urmează a primi instrucţiuni,iar din punct de vedere tehnic militar urmează a se primi instrucţiuni dela secţia militară, anunţând ca cei ce nu vor activa sau vor lipsi trei sedinţe la rând vor fi excluşi din rândurile secţiei militare.-

Cu ocazia alegeri comitetului din toamna anului 1946, din partea conducerii P.N.T., au fost delegaţi să ia parte printre alţii COPOSU ca delegatx al dlui MANIU şi profesor E. K. CONSTANTINESCU ca delegat al Dlui MIHALACHE care cu această ocazie că secţia militară are datoria de a organiza vertical şi orinzontal în unităţiile militare creindu-se nuclee asemănătoare cu cele din marile intreprinderi,unde este trimis un om de încredere cu misiunea de a organiza un nucleu propriu zis având ca scop de a atrage la P.N.T. dacă este posibil chiar intreg personalul întreprinderii respective,urmărindu-se acelaş scop şi în armată,dânsul a mai accentuat că aceia ce nu vor depune străduinţe pentru a activa conştincios şi cu loialitate pentru P.N.T. şi victoria P.N.T. care nu este îndepărtată,aceia vor fi apreciaţi ca atare,urmând ca numai cei ce au dat dovadă

că au adus foloase P.N.T.,numai aceştia vor fi recompensaţi de către P.N.T.,încredinţându-li-se funcţiile scontate în urma munci depuse.-

Launa din şedinţe Dl. general ZORZOR a ţinut o conferinţă despre cadrul disponibil în armată în care a adus critici felului cum s'au făcut deblocările spunând că conducerea P.N.T.,va revizui operaţia deblocărilor în armată, reparându-se greşelile făcute de actuala conducere când a u fost îndepărtaţi din armată şefi de promoţie ce n'a vrut să se încadreze regimului actual şi reţinuţi elementele slabe pentru simplu motiv că s'au încadrat în una din grupările B.P.D.-

Cu ocazia unei şedinţe de comitet,col. STOIKA a mulţumit plot. GANCEARUC pentru activitatea depusă în cadrul secţiei militare dându-i ca drept recompensă suma de un milion lei.-

Plot. GANCEARUC a făcut parte din una dintre formaţiunile sanitare ale armatei.-

Legătura între secţia militară şi dl. MANIU era făcută de către dl. col. STOIKA care avea acces la dânsul oricând,accentuând aceasta la deiverse şedinţe ale secţiei militare.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o suţiu şi o semnez propriu şi nesilit de nimeni.-

/ss/ Slt. rez. WALTER I PAUL

Bucuresti 7 Octombrie 1947.-

00397

6

VI

9 Sept 1947

00398

D E C L A R A Ţ I E

Subsemnatul Albu P. Gheorghe, născut în anul 1911 luna Februarie ziua 6, în comuna Preajba-Poeni Jud. Vlaşca, fiul lui Petre şi al + Nedeliei, absolvent al Scoalei de subofiţeri de geniu din Bucureşti, căsătorit cu Maria Gh. Jegu, am un băiat de 5 ani Marius şi unul de 2 ani Lucreţiu de profesiune pensionar militar avere personală nu am, domiciliat în strada Radu dela Afumaţi nr. 17 Bucuresti declar următoarele.-

Sunt inscris in partidul P.N.T. dela finele lunei Maiu 1946, fiind propus de col. Stoica Stefan, în partid am fost ales membru în comitetul organizţiei militare, activitatea mea era de a asista la sedinţe şi de a învăta felul de a conduce în partid, pe cei nemulţumiţi din armată. Nu am făcut legatură intre organizaţia militară şi altă organizaţie, aceste legaturi erau făcute de către colonelul Stănescu secretar care făcea între organizaţia militară şi celelalte organizaţii, cu Maniu şi Mihalache, precum şi cu Secretarul general al partidului Penescu.-

Mituş Ionescu secretarul lui Penescu şi chiar Penescu, duceau la misiunea anglo-americană note şi memorii de cele petrecute în ţară, aceste a fost spuse de Dl. col. Stoica Stefan intr'o sedinţă inainte de alegerile din anul 1946.-

Partidul naţional ţărănesc, organizase, organizaţia militară in scopul de a urma in orice moment, nuclee de intervenţie şi de pază personalităţilor P.N.T.-

Col. Stoica Stefan, in sedinţă ruga pe ofiţerii activi dela unităţi să culeagă informaţiuni şi să le predea la Bir. Informaţii sau dânsului personal.-

Plot. Constantinescu dela M.N. i-a dat Dlui col. Stoica o circulară privitoare la cadrul disponibil prin luna Septembrie 1946.-

./.

Col. Dumitrescu, în cronica externă, exprima părerea că un conflict armat între U.R.S.S. şi anglo-americani, este posibil.-

Părerea col. Dumitrescu era că noi vom fi alături de anglo-americani.-

In ceace priveşte instrucţiunile relative la funcţionarea şi punerea în practică a directivelor org. militare aceastea am auzit pe Dl. col. Stoica şi Gl. Negrei că ei personal le primesc dela Dl. Maniu şi Mihalache.-

Pentru care dau prezenta declaraţie nesilit de nimeni.-

/ss/ Albu P. Gheorghe.-

9 Septembrie 1947.-

0399

VI

11 Sept 1947

00400

DECLARATIE

Subsemnatul Albu P. Gheorghe in continuare declar:

- am auzit pe Dl. col Pancu spunând că fuga lui Mihalache ar fi în legătură cu o înţelegere avută între conducerea P.N.T. şi anglo-americani.-

-Tot Dl. Colonel Pancu spunea că legături între conducerea P.N.T. şi anlo-americani a existat întrucât s'a văzut protestările făcute de misiunile anglo-americane din România către guvernul Român.-

Pentru care dau prezenta nesilit de nimeni.-

/ss/ Albu P. Gheorghe,

11 Septembrie 1947.-

22 sept - 947

00401

DECLARATIE

Subsemnatul ALBU P.GH., plut.maj.rez.declar următoarele:

In timpul anchetelor îmi amintesc că am declarat următoarele:

5 August 1947. Răspândirea de broşuri în unităţi pentru alegeri erau organizaţi de Av.MITUS IONESCU secretarul D-lui PENESCU.-

Tot MITUS IONESCU a încercat organizarea Tineretului Militar având ca om de încredere pe Lt.SAVA PAUL, acest tineret n'a existat pentrucă a trecut la secţia militară.

5 August 1947, activitatea mea în Partidul N.T., a fost următoarea:

Numit secretar al tineretului în care nu am activat deloc fiind desfiinţat.

Am fost ales în comitetul secţiei militare la disciplină.-

Scopul C.P.M., era strângerea a cât mai mulţi membrii militari, rezervişti, deblocati, şi activi şi pe care P.N.T., să-i organizeze pentru ca să lupte şi să activeze pt.răsturnarea Guvernului B.P.D., şi a ordinei democratice şi a aduce la putere P.N.T.-

O metodă de câştigare a membrilor militari era ca la cei deblocaţi li se promitea reintegrarea iar la cei activi o avansare mai repede.

Manifestele pentru unităţi se luau direct de către delegaţi dela unităţi.

La Sava Paul mâna dreaptă a lui MITUS IONESCU, împărţea după şedinţe manifeste.-

Lt.WALTER PAUL, ştie sigur unde se găseşte XXXX Plut. Maj.Sanit.GONCEARUC şi bănuesc că la Col.STOENESCU secretar şi Plut.Maj.GONCEARUC se găseşte corespondenţă secretă C.P.M.

.//.

La interogatoriul de astăzi mi s'a arătat ~~xp~~ fotografia cu org.C.P.M., pe țară, am recunoscut schema pentrucă era afișată la Sediul P.N.T., și era făcută de Dl.Gl.NEGREI.

- Col.STOIKA STEFAN la ședințe punea în vedere oamenilor veniți dela unități, să caute și să aducă documente fie copii fie originale din unitățile fiecăruia și mai punea în vedere că atunci când aduce astfel de documente să i se dea lui personal în plic închis nu în fața publicului.

6 August 1947, In unități erau organizate grupuri cu ofițeri și subofițeri care să strângă în jurul lor cât mai multă trupă.

La ședințele cu responsabili de filiale și ofițeri din unități Col.STOIKA STEFAN dădea instrucțiuni de organizare și lucru pe teren în cazul unei răscoale contra guvernului.

In unități grupurile de militari P.N.T., când primea ordine dela Dl.Col.STOICA STEFAN, într'un caz ca mai sus să antreneze pe ofițeri care nu erau ai lor și țineau cu guvernul.

Tot Dl.Col.STOIKA STEFAN, spunea că E.C.P. sunt trădători de țară și Dl.Col.STOIKA spunea că Div.de Panduri e să fie desființată în 24 ore pentrucă sunt înarmați de ruși pentru a lupta contra poporului.-

In privința sustragerii de documente Plut.CONSTANTINESCU C. prin luna Sept.1946, a dat D-lui Colonel Stoica Stefan o copie de niște instrucțiuni ale M.N. privitor la cadrul disponibil.

9 August 1947, Col.STOIKA STEFAN spunea că P.N.T., pentru răsturnarea guvernului se sprijină pe anglo-americani care e să aducă la putere P.N.T.-

La ședințe se ținea și cronica externă ținută de Col. DUMITRESCU; iar în caz de lipsă el Slt.WALTER PAUL.

La aceste cronici se spunea că este probabil să se iște un conflict între anglo-americani și U.R.S.S., și că la noi în țară nu se vor îndrepta lucrurile decât după plecarea trupelor U.R.S.S.-

La ședința din 19 Sept.1946 Col.STOIKA STEFAN a vorbit de planul de organizare al Cercului Profesional Militar, căutând ca acest plan are aprobarea D-lui MANIU și MIHALACHE.

.//.

1e August 1947, . La ședința C.P.M.,Col.STOIKA STEFAN numea câte un membru din C.P.M., să ia parte la ședințele Org.Muncitorești ce se țineau înainte de Secția Militară.Muncitorii erau conduși de IONESCU C.F.R.-

Av.TEODORESCU prin luna August 1946 mi-a cerut să-i procur muniții pentru pistol dar l-am refuzat întrucât nu am.-

9 Sept. 1947,MITUS IONESCU secretarul lui PENESCU și chiar PENESCU duceau la Misiunea Anglo-Americană note și memorii de cele petrecute în țară,acestea au fost spuse de Dl. Col.STOIKA STEFAN,într'o ședință înainte de alegeri.

P.N.T.,organiza secția militară în scopul de a forma în orice moment un membru de intervenții și de pază personalităților P.N.T.-

1e Sept.1947,am auzit pe Dl.Col.PANCU spunând că fuga lui MIHALACHE ar fi în legătură cu o înțelegere avută între conducerea P.N.T.și Anglo-Americani.

Eu am fost exclus din C.P.M.,la 16 Oct.1946,întrucât nu am mai activat luându-mi serviciu în provincie.

Aceasta îmi este declaratia pe care o dau nesilit de nimeni.-

ss/Albu P.Gh.

22 Septembrie 1947.

(4)

00407

R E F E R A T

asupra activității politice a Plot.ALBU GH.

Inscris în P.N.T.în Mai 1946 a fost numit în diferite funcțiuni - secretar al tineretului militar,
- membru în comitetul de conducere a C.P.N.
- membru în Comisia de Disciplină
- om de legătură între organizația militară și organizația muncitorească P.N.T.-

din toate funcțiunile a fost înlocuit pe rând.-

A fost înscris în partid la propunerea Col.Stoica Stefan

Aduce acuzații lui Mituș Ionescu și lui Penescu că se duceau la Misiunea anglo-americană cu note și memorii.-

Recunoaște că P.N.T.creiase organizația militară în scopul de a avea în orice moment nuclee de intervenție și de paza personalităților.-

Invinuește pe Col.Stoica Stefan că în ședință ruga pe ofițerii activi să culeagă informațiuni dela unități și să le transmită Biroului de Informații sau lui personal.-

A auzit pe Col.Stoica și pe General Negrei că ei primeau dela Maniu și Mihalache îndrumări în legătură cu funcționarea organizației militare.-

A auzit pe Col.Pancu spunând că fuga lui Mihalache a fost plănuită în urma unei înțelegeri între conducerea P.N.T. și anglo-americani.-

Vorbește despre Col.Dumitrescu că în toate cronicile externe agită ideia unui războiu între anglo-americani și U.R.S.S.-

Concluzii:

Deși a fost ales și numit în diferite funcțiuni,a fost înlocuit din toate,iar după alegeri nu a mai luat parte la ședințe.-

Nu a asistat decât la ședințele publice căci la celelalte cu membrii marcanți,nu luau parte decât ofițerii superiori .- Nu cunoaște ce s'au discutat la aceste ședințe.-

A N C H E T A T O R,

7 August 1947.

5/

00406

DECLARATIE

Intr'una din seri înainte de alegeri, rămânând seara la sediu, am văzut mai multe tinere şi tineri ce făceau tabele, pe cari spuneau că le trimit la Misiunea Americană.

Cred că anumite documente erau trimise Misiunii Americane printr'un tânăr care vorbea limba engleză, pe care nu pot să-l numesc deoarece nu l-am văzut decât odată, dar portarul sediului cred că-i ştie numele.

De multe ori la şedinţele cercului profesional militar se difuza ofiţerilor şi subofiţerilor activi veniţi din diferite unităţi, manifeste adresate ostaşilor, pe care trebuiau să le difuzeze printre personal şi trupă în mod discret.

Inainte de alegeri a, făcut parte dintr'o echipă de zece oameni cu misiune pe lângă Sectorul de Galben la Dl.Dr.STANCULESCU spre a ridica certificate de asistenţi la urnă şi procese verbale de despuire a scrutinului.

Maestru,
(ss) Th.Cazan.

7 August 1947.

Maestru Cazan Teodor.

9 August 1947 00107

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CAZAN TEODOR, maestru de Aviatie trecut
in rezervă la 15 Februarie 1946, in vârstă de 3o ani, domici-
liat in Str. Preotu Bidoianu Nr. 4, declar următoarele:

M'am inscris in P.N.T., in luna August 1946, și am acti
vat până in luna Martie 1947, când dându-mi seama de calea gre
sită pe care eram indrumati, am căutat să nu mai am nici o le
gătură cu acest partid. Scopul urmărit de xxxx C.P.M., era să
se grupeze si să se organizeze militarii de toate categorii
le, mai ales activi, ca fiind elementul de bază care să ajute
partidul national-tărănesc, la răsturnarea Guvernului Democra
tic şi a ordinei în Stat.

Aceasta idee era arătată limpede de Comitetul de Condu-
cere in special de generalii: NEGREI, STOIKA, ZORZOR, BARBU si
Col. STOIKA STEFAN, care cereau membrilor C.P.M., să recruteze
pentru acest scop câti mai multi ofiteri si subofiteri activi
din unităţi.

Instructiunile acestea prevedeau mai ales să se consti
tue nuclee pe unităţi, care la momentul hotărât avea să primea
scă ordine când organizatiile politice din localitătile res-
pective. Actiunea acestor nuclee urma să fie legată cu a civi-
lelor si cred că trebuia să fie o actiune armată, pentru că
la o sedintă a C.P.M., in luna Oct. 1946, G-ralul VASILESCU spun
nea unui alt ofiter pe care nu-l cunosc, că la ţărani se găses
destul armament ascuns de provenientă germană.

Cu privire la importanta activităţii C.P.M., in cadrul
P.N.T., la o sedintă dela inceputul lunei Noembrie 1946, Dl.
Gral. NEGREI mi-a arătat că partidul pune baze pe acest cerc,
fiind singura organizatie care poate activa cu sorţi de ime-
diată izbândă, intr'o actiune rapidă pentru inlocuirea actua-
lului regim: si că Dl. MANIU acordă un deosebit interes orga-
nizării si xxxxxxxxxx activităţii acestui cerc.

Pentru activitatea acestui Cerc să dea rezultate bune
si să-si atingă scopul, Dl. Col. STOIKA STEFAN, cerea membrilor

./.

ofiteri activi să-i aducă informatiuni din unităţi, asupra armamentului de care dispunea unităţile si din care ei făceau parte. Dânsul spunea cu aceasta ocazie: Numai ofiterii activi pot face acest lucru, având acces in cazărmi. Toate datele acestea imi vor fi date mie personal şi e bine să le am din timp pentru a nu ne surprinde evenimentele nepregatiti.

Tot Dl.Col.STOIKA STEFAN s'a adresat ofiterilor activi să-si arunce ochii printre hârtiile din birouri ca să poată culege informatiuni pretioase partidului.

Cele ce urmăreau să fie comunicate dela provincie către centru C.P.M., s'a dat dispozitiuni de Dl.Col.STOIKA STEFAN să fie trimise prin curieri speciali si nu cu posta obisnuită.

Intr'o altă sedintă tot Dl.Col.STOIKA STEFAN, a făcut cunoscut că rumează să se organizeze anumite echipe formate din militari si ne-a arătat că scopul lor ar fi să facă gardă personală pe lângă membrii marcaneti din P.N.T,

Dl.G-ral ZORZOR, si-a luat insărcinarea să studieze acest lucru si să facă propuneri concrete.

Propaganda in unităţile militare se făcea si prin manifeste care să impărteau după sedintă, pentru a fi duse apoi in cazărmi si cu instructiunea de a fi răspândite cât mai pe ascuns

La sedinte se tineau aproape totdeauna cronici externe de către Dl.COLONEL DUMITRESCU si prin care se ~~făcea~~ preamărea actiunea politică Anglo-Americană indreptată contra U.R.S.S., si arătându-se că aceasta politică este un ajutor real pentru P.N.T.-

Cronicile erau foarte batjocoritoare la adresa U,R.S.S.

Stiu că P.N.T.-ul avea legături cu Misiunea Americană pentru că intr'o seara inainte de alegeri rămânând mai târziu la sediu, am văzut mai multe tinere si tineri care complectau niste tabele, spunând că le trimet Misiunei Americane.

La sediul, era un anumit Domn HOLBAN, care vorbea limba engleză si făcea legătură cu americanii.

La sedinte, am observat printre membrii de toate categoriile, ale C.P.M.-ului o foarte pronuntată admosferă anti-semită, cu care nu am fost de acord niciodată.-

In afară de sedintele publice ale C.P.M.-ului, se tineau sedinte secrete cu un număr restrâns de ofiteri intre care G-rali NEGREI, ZORZOR, STOIKA, BARBU si Col.STOIKA STEFAN, iar sedintele comisiei pentru organizarea armatei se ţineau cu un număr restrâns si chiar cu uşile incuiate. Astfel, la una din sedinte, prin

./.

409

luna Noembrie 1946,desi fusesem numit de formă in Comisiune,nu am putut să rămân in camera de sedinţă intelegând că prezenta mea stânjenea pe ceilalţi si indată ce am ieşit eu cu uşa a fost incuiată cu cheea şi zăvorul in urma mea.

La aceasta sedintă au intrat G-ral BARBU,Col.STOIKA, Col.STOINESCU,si altii ofiterii al căror număr nu-l cunosc.La aceasta sedintă venise si Dl.N.PENESCU.

Intr'o sedintă când un ofiter activ al cărui nume nu-l cunosc a raportat că actiunea organelor E.C.P. le stinghereste mult activitatea lor pentru partid,Col.STOIKA STEFAN,s'a pronuntat atunci că la numai câteva ore după luarea puterii de către P.N.T.,nu mai exista,nici picior de E.C.P.-st inrre'o cazarmă si că fiecare ofiter activ din partid să-şi noteze numele acestor E.C.P.sti,pentru ca să fie trasi la răspundere când va veni momentul.

La o şedintă din luna Februarie 1947,am auzit pe Col. STOIKA STEFAN,in legătură cu informatiunile ce le capătă din unităţi că ia fost adusă o copie după un ordin secret in legătură cu supravegherea celor ce urmau să fie deblocati.

In ziua de 24 Iulie,când eram adunati cu totii in sala de arest a Prefecturei,Dl.G-ral NEGREI a spus fiecărui grad inferior in parte,că la cercetări,când vom fi intrebati asupra scopului si activităţii C.P.M.,să spunem că am fost de a strânge pe toti ofiterii si subofiteriiactivi,deblocati sau de rezervă spre a nu-i lăsa să facă prostii.

Dându-mi seama cu vremea,că activitatea C.P.M.-ului nu este aceia ce ni s'a spus la inceput,ci din contră,contra intereselor poporului,am rupt incă din luna Martie 1947,orice legătură cu P.N.T.

Aceasta este declaratia mea pe care o sustin intru totul si o dau nesilit de nimeni.

ss/Cezan Teodr.

00410

R E F E R A T

Asupra activităţii politice a Maestrului CAZAN I.TEODOR.

Inscris în P.N.T.,la sfârşitul lunei August 1946,a luat parte la 11-12 sedinte inainte de alegeri si conform Statutului P.N.T.,a fost ales membru in Org.Militară a P.N.T.fiind propus din cauză că în sală erau mulţi aviatori.Statutele prevedeau că în comitetul de organizaţie să figureze un maistru şi un subofiţer.-

El fiind singurul maistru mai cunoscut a fost ales.-

Ca activitate personală declară că a luat parte la 11-12 şedinţe plenare şi la o singură început de şedinţă a comitetului când văzând că este indezirabil a eşit afară.- In urma sa s'au închis uşile camerii.-

Din declaraţiile sale rezultă că din cele discutate la conferinţele organizaţiei militare reţin următoarele :

Organizaţia militară era condusă de Generalul Negrei care ţinea legătura directă cu Iuliu Maniu.-

Scopul înfiinţării organizaţiei militare era de a canaliza şi organiza pe toţi nemulţumiţii din oştire pentru a-i întrebuinţa la răsturnarea ordinei de Stat şi a Guvernului.- Dr.Petru Groza.-

Cei mai de vază activişti în organizaţia militară erau General Negrei care avea legătura cu I.Maniu,Col.Stoika Stefan care-şi aducea merite că a pus bazele Organiz.Militare,Col. Dumitrescu ce făcea cronica externă,General Zorzor,Gen.Barbu şi ColStoenescu.-

Din discuţiile cu ceilalţi membrii ai organizaţiei militare,discuţii în afară de şedinţe, a putut reţine şi declară următoarele :

Colonel Stoika Stefan că părerea D-lui Maniu este că se poate pune mare bază pe organizaţia militară ca fiind formată din oameni de cuvânt şi acţiune cărora dacă le încredin-

./.

țezi un secret știu să-l țină, iar dacă li se dă o însărcinare o duc la bun sfârșit.-

Colonel Stoica Stefan a arătat că a primit o copie după un ordin primit de o unitate și că a recomandat tuturor să intre prin birourile Unităților să culeagă informațiuni și să le aducă partidului.-

Colonel Stătescu i-a comunicat că într'una din ședințele Com.de organizare, Col.Stoica Stefan a dat citire unui proect de organizare a armatei peste graniță în Franța.-

In toate ședințele plenare Col.Dumitrescu, făcând cronica evenimentelor externe, făcea comentarii cu caracter exploziv la adresa U.R.S.S. spunând că un războt cu U.R.S.S. ar fi iminent.-

Colonel Stoica Stefan a comunicat membrilor și președinților din provincie să trimită corespondența prin curier, expunându-și teama că prin poștă ar putea fi interceptată.-

Slt.Valter a afirmat că Generalul Gheorghieș a făcut un plan de organizarea armatei care a fost supus aprobării lui Mihalache în scopul de a obține președinția organizației militare.-

Colonel Stoenescu i s'a destăinuit că la percheziția făcută nu i s'a găsit nimic, deoarece toată arhiva fusese pusă la loc sigur.-

Inainte de alegeri a văzut la sediul partidului bătânduse niște tabele la mașină, tabele ce cuprindeau numele celor ~~xxpuși~~ excluși din listele electorale și cari urmau să fie înaintate misiunii anglo-americane.-

In ședințele plenare există un pronunțat caracter antisemit.-

C O N C L U Z I I

Maestrul Cazan T. în scopul de a parveni a activat în organizația militară a P.N.T., fiind ales și în comitetul organizației.- A fost ținut la distanță din pricina gradului său mic, astfel încât nu este în curent decât cu discuțiunile ce au avut loc în ședințele plenare în intervalul Noembrie 1946 - Martie 1947.-

A n c h e t a t o r,

0411

6 sept 1947

10412

DECLARATIE

Subsemnatul CAZAN I THEODOR, născut in anul 1917 luna Ianuarie ziua 10 in comuna Bucuresti str. Minotarului nr 7 fiul lui Ioan si al Elena, absolvent al Scoalei Militare de ofiteri si Mestrii din aviaţie, divorţat ; am un copil de 7 ani numit Cornelia ; judecat de Curtea Martială C.II C. in anul 1946 pentru crimă de inaltă trădare şi achitat cu unanimitate, de profesiune maestru radio-electro tehnician, in rezervă dela data de 15 Februarie 1946, cu domiciliul actual in Bucuresti str. Preotul Bidoianu 4 declar următoarele :

Sunt inscris in P.N.T. dela sfârsitul lunei August 1946.-

Activitatea mea se rezumat la faptul că am luat parte la câteva sedinţe. In general in număr de 11-12 sedinţe.-

Inainte de alegeri, am fost ales membru in comitetul C.P.M.-ului in care calitate am luat parte numai la sedinţa de alegeri a presedintelui C.P.M-ului.-

Presedinte a fost ales, sub presiunea de a nu primi postul de presedinte de onoare Generalul Negrey.-

Au fost aleşi trei vice-presedinti, generalul ZORZOR VASILE, generalul BARBU şi colonelul STOICA STEFAN. Secretar a fost numit Colonelul Stănescu.-

Dintre toţi membri acestui comitet, cei mai activi erau : generalul Negrei, care lua legătura cu Dl. MANIU si spunea că a fost Presedintele organizaţiei de Vâslui. Colonelul STOICA STEFAN, care şi-aducea merite că el a pus baza C.P.M.-ului.-

Colonelul STOICA STEFAN pret indea că scopul formării C.P.M-ului estede a pregăti organizarea armatei conform stipulaţiunilor Tratatului de Pace, in vederea venirii la putere.-

./.

Colonelul Dumitrescu care făcea comentariul situaţiei internaţionale spunea că un război cu U.R.S.S.-ul este iminent. De fapt toate comentariile Colonelului Dumitrescu, erau indreptate contra U.R.S.S.-ului

Ideea formării C.P.M.-ului am auzit pe Dl. BOILA că a fost emisă de Penescu, care i-a trimis-o lui Mihalache care a aprobat-o cu toate că membrii adunării permanente au fost contra.-

In ceace priveste lărgimea C.P.M-ului acesta a luat fiinţă in felul următor. A fost format pe capitală, apoi s'a luat hotărârea de a se forma C.P.M. pe localităţi / cam in luna Fenruarie 1947/ urmând ca, colonelul STOIKA STEFAN să ia organizaţia C.P.M.-ului pe Capitală, in timp ce Dl. general NEGREI, rămâne presedinte al C.P.M.-ului pe intreaga ţară, până la formarea C.P.M. pe localităţi, când urma să se aleagă alt comitet.-

După alegeri, cam prin luna Februarie, am auzit pe colonelul STOIKA STEFAN că a primit o copie după un ordin, in care se stipula observarea personalului activ ce urmau să fie trecuţi in cadrul disponibil.-

Cu această ocazie a propus tuturor ofiterilor activi cari au prieteni pela BiroulAdjutanturei, să răsfoiască printre hârtiile venite cu scopul de a culege informaţiuni.-

Inainte de alegeri cu două trei zile, am văzut nişte tineri si tinere făcând tabele cu numele si numărul Biroului Populatiei, a persoanele ce venise să reclame să nu sunt trecuţi in listele electorale; aceste tabele ni s'a spus că vor fi inaintate americanilor cari eventual va interveni să li se elibereze certificate de alegători.-

Tot in acea noapte, rămânând la sediul din str. Clemenceau a venit un individ bătut. Un oaracare HALBU, care vorbea limba engleză, a chemat telefonic, doi reporteri americani cari au fotografiat individual molestat.-

Pentru care dau prezenta declaratie nesilit de nimeni .-

/ss/ Maestru CAZAN THEODOR.

6 Septembrie 1947.-

413

V

7 sept 947

00414

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CAZAN I THEODOR, in continuare delcar următoarele :

Discutând cu Dl. colonel Stătescu mi-a comunicat că intr'o sedinţă restrânsă a Comisiei de organizare a armatei, colonelul Stoica Stefan a dat citire unui proect de organizare a armatei peste graniţă, in Franţa. Au fost de faţă şi generalul Vasilescu Gheorghe şi Căpitanul Zaharia, când s'a dat citire acestui proect.-

Intr'o sedinţă a Organizaţiei Profesionale Militare, înainte de ţinerea alegerilor Colonelul Dumitrescu a ţinut o cronică externă în care a atacat vehement U.R.S.S. In acest timp, maiorul Fetecău s'a ridicat şi-a cerut să fie oprite astfel de discuţi şi comentării cu caracter exploziv la adresa U.R.S.S.-ului spunând că dacă se aude aceste lucruri vor fi arestaţi pe loc. In acelaş timp m'am dus şi eu la colonelul Stoenescu, apoi la General Negrei şi colonel Stoica Stefan in timpul sedinţei, cerând ca pe viitor toate cuvântările să comentările să fie supuse unei cenzuri- Lucru care a fost admis şi comunicat în aceiaş sedinţă.-

Stând de vorbă cu colonelul Dumitrescu, acesta, printre altele mi-a spus că fiind in casa Dl. Maniu .

Acum doi ani, în prezenta Dlui Popescu Mehedinţi l-a auzit pe acesta întrebând pe Dl. Maniu, când sosese cele două divizii de aeropurtate? Nu am întrebat ce răspuns a primit Dl. Popescu Mehedinţi.-

Dl. col. Stătescu, mi-a afirmat că Dl. Mihalache a fost transportat dela Topoloveni in Capitală cu ocazia încercării de fugă, cu o ambulanţă a Socetăţii de Salvare, de către căpitanul Zaharia.-

Generalul Zarzar a elaborat statutul organizaţiei Profesionale Militare. Colonelul Stoica Stefan interpreta în sedinţe, cum trebuie să fie aplicat acest statut.-

Organizaţia Profesională Militară era condusă de Dl. General Negrei care ţinea legătura directă cu Dl. Maniu.

./.

09/115

După 5 minute a apărut Dl. general Negrei care mi-a adresat câteva cuvinte şi m'a întrebat dacă a venit Dl. Maniu. Primind răspunsul afirmativ, mi-a spus că pleacă sus la secretariat căci are şedinţă cu Dl. Maniu. Cu această ocazie, Dl. Maniu a venit însoţit de Dl. Ing. Ghica.-

Colonelul Stoica a comunicat membrilor şi preşedinţilor de organizaţie militară din provincie, să trimită corespondenţa secretă prin curieri speciali, căci prin poştă oficială poate fi interceptată. Această comunicare s'a făcut în şedinţa publică, când veniseră cei din provincie.-

Planul de Organizare a armatei urma să fie aplicat imediat ce partidul N.T. ar fi venit la putere, aşa încât evenimentele să nu-i surprindă nepregătiţi. Aceasta chiar dacă ar fi fost armatele sovietice în Ţară.-

Slt. Walter mi-a spus că xxxxxxxx generalul Gheorghieş a făcut un plan de Organizare a armatei care a fost supus aprobării Dlui Mihalache, cu scopul de a obţine, de către generalul Gheorghieş, postul de preşedinte al Organizaţiei Profesionale Militare pe Ţară. Din această cauză existau neînţelegeri între generalul Gheorghieş, pe deoparte şi generalul Negrei cu col. Stoica Stefan, pe de altă parte.-

Intr'o seară, plecând dela şedinţă col. Stoenescu, destăinui că la percheziţia ce i s'a făcut, înainte de alegeri nu i s'a făcut, înainte de alegeri, nu i s'a găsit nimic pentrucă toată arhiva a fost pusă la loc sigur. Nu mi-a spus însă unde.-

Dl. col. Stătescu, m-a informat că generalul Negrea dase dispoziţie colonelului Stoica Stefan, să ardă toată arhiva ce priveşte Organizaţia Militară.-

Pentru care dau prezenta declaraţie, nesilit de nimeni.-

7 Septembrie 1947 /ss/ Maestru Cezar Th.-

VI

10 IX 947

10416

DECLARATIE.

Subsemnatul Cazan I Theodor, in continuare declar următoarele :

In comitet am fost ales, deoarece in statute spunea că trebuie să facă parte şi un subofiţer şi un maestru. Fiind numai doi maeştri în sală şi cum eram mulţi aviatori prezenţi, ce mă cunoşteau, m'au ales pe mine, in urma propunerii de candidare ce-a făcut-o Dl. general Negrei. Col. Dumitrescu Ctin făcea cronica externă în scopul de a ţine mereu moralul ridicat, în vederea apropierei cu anglo-Americani. Am dedus acest lucru, din afirmaţia sa că Politica Anglo-Americană este, politica spre care trebuie să se dirijeze partidul National-Ţărănesc, indepartându-se de U.R.S.S.-

Intr'una din şedinţele înainte de alegeri am auzit pe Dl. Col. Stoica Stefan, că pentru orice eventualitate este bine să se ştie oamenii pe care puţem conta în unităţi, să fie grupaţi în orice moment, să se cunoască bine unii pe alţii şi să ia contact cât mai des unii cu alţii, astfelîncât să fie gata oricând pentru orice eventualitate. Nu pot preciza ce se înţelegea prin cuvintele : " pentru orice eventualitate".-

Deasemeni Dl. col. Stoica Stefan a recomandat în şedinţă, să se culeagă informaţiuni asupra intregului armament aflat în Unităţi.-

Colonelul Stoica Stefan, îndemna pe ofiţerii şi subofiţerii activi şi din cadrul disponibil să recruteze cât mai mulţi membri, dinre cei nemulţumiţi sau cei ce se cred nedreptăţiţi pentrucă organizaţia Profesională Militară luptă pentru drepturile lor şi pentru recâştigarea drepturilor lor. Mai ales din cadrele active ale armatei, care au acces în cazărmi şi poate face propagandă printre ostaşi şi poate aduce informaţiuni preţioase partidului.-

Pentru care dau prezenta declaraţie, nesilit de nimeni.- lo.IX.1947.- /ss/ Maestru Th. Cazan

V

10 IX 947

10417

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cazan I Theodor,in continuare declar următoarele :

In comitet am fost ales,deoarece in statute spunea că trebuie să facă parte şi un subofiţer şi un maestru. Fiind numai doi maeştri în sală şi cum eram mulţi aviatori prezenţi,ce mă cunoşteau,m'au ales pe mine,in urma propunerii de candidare ce-a făcut-o Dl. general Negrei. Col. Dumitrescu Ctin făcea cronica externă în scopul de a ţine mereu moralul ridicat,în vederea apropierei cu anglo-Americani. Am dedus acest lucru,din afirmaţie sa că Politica Anglo-Americană este,politica spre care trebuie să se dirijeze partidul National-Ţărănesc,indepartându-se de U.R.S.S.-

Intr'una din sedineţele inânte de alegeri am auzit pe Dl. Col. Stoica Stefan, că pentru orice eventualitate este bine să se ştie oamenii pe care putem conta în unităţi,să fie grupaţi în orice moment,să se cunoască bine unii pe alţii şi să ia contact cât mai des unii cu alţii,astfelîncât să fie gata oricând pentru orice eventualitate. Nu pot preciza ce se înţelegea prin cuvintele : " pentru orice eventualitate".-

Deasemeni Dl. col. Stoica Stefan a recomandat în şedinţă,să se culeagă informaţiuni asupra intregului armament aflat în Unităţi.-

Colonelul Stoica Stefan,indemna pe ofiţerii şi subofiţerii activi şi din cadrul disponibil să recruteze cât mai mulţi membri,dinre cei nemulţumiţi sau cei ce se cred nedreptăţiţi pentrucă organizaţia Profesionala Militară luptă pentru drepturile lor şi pentru recânştigarea drepturilor.lor. Mai ales din cadrele active ale armatei, care au acces în cazărmi şi poate face propagandă printre ostaşi şi poate aduce informaţiuni preţioase partidului.-

Pentru care dau prezenta declaraţie,nesilit de nimeni.- lo.IX.1947.- /ss/ Maestru Th. Cazan

11 sept 947

10418

DECLARATIE

Subsemnatul Cazan I. Zheodor, în continuare declar următoarele :

General Vasilescu mi-a spus că col. Galin şi col. Plesnilă sunt căutaţi ca făcând parte din primul comitet al organizaţiei Profesionale Militare. Că pe col. Galin nu-l cunoaşte, nici pe col. Plesnilă care a făcut parte din comitet, pentrucă sunt trei fraţi, însă spunea că a auzit că intr'adevăr au făcut parte din primul comitet. Nu mi-a spus dela cine a auzit.-

Intr'o sedinţă col. Stoica Stefan a arătat părerea Dlui Maniu, că pe Cercul Profesional Militar pune mare bază, ca fiind format din foşti ofiţeri, oameni de cuvânt şi acţiune, oameni cărora dacă le încredinţezi un secret ştiu să-l păstreze, iar dacă le dă o însărcinare o duc la bun sfârşit.-

Intr'una din sedineţele col. Stoica Stefan a spus că a primit o copie după un ordin care da dispoziţiuni de a se observa purtarea ofiţerilor şi subofiţerilor trecuţi pe tabelul de trecere în cadrul disponibil. Totodată a invitat pe ofiţerii activi, ce au prieteni în Biroul Adjuntaturei, să intre la ei ţi să-şi arunce ochii prin corespondenţă, spre a culege informaţiuni ce ar putea fi de un real folos partidului.-

Pentru care dau prezenta declaraţie nesilit de nimeni .-

/ss/ Maestru Cazan Th.

11 Septembrie 1947.-

26 sept 1947

00419

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Cazan I.Theodor, îmi aduc aminte că în cursul anchetei am făcut următoarele declaraţiuni :

- 6 Aug.1947. La şedinţele publice se dau directive ofiţerilor să se formeze în mici unităţi de ţărănişti, cari să se cunoască cât mai bine între ei şi când va fi nevoie să se poată anunţa uşor, unul pe altul.

- 7 Aug.1947. In cercul militar profesional era limpede ideea ca toţi militarii activi, membri acestui cerc, vor fi elemente de bază, cari vor ajuta prin puterile lor la răsturnarea guvernului democratic şi a ordinei de Stat.

Propaganda în unităţile militare se făcea prin manifeste ce se dădeau ofiţerilor să le ducă în cazărmi cu instrucţiunea de a le difuza cât mai discret.

La şedinţe se ţineau cronici de evenimentele externe, care erau foarte batjocoritoare la adresa U.R.S.S.-ului.

Printre membri se observa la şedinţe, o atmosferă, reală, antisemită.

La o şedinţă din luna Februarie 1947, am auzit pe dl.colonel Stoika Stefan că i-a fost adusă o copie după un ordin secret, sustras dela unitate.

- 8 August 1947. Intr'una dintre şedinţe dl. general Negrei s'a pronunţat că partidul pune bază pe acest cerc, fiind singurul care poate acţiona cu sorţi de isbândă, într'o acţiune rapidă, necesară înlocuirii regimului democratic actual.

- 8 Aug.1947. Inainte cu aproximativ zece zile înainte de data alegerilor, dl.Colonel Stoika Stefan, a rugat ofiţerii activi, să culeagă informaţiuni asupra armamentului aflat în unităţi.

./.

M.C.

- 9 Aug.1947. In afară de şedinţele publice, se ţineau şedinţe secrete, cu număr restrâns de ofiţeri şi chiar cu uşile încuiate.

- 6 Sept.1947. Dl.colonel Stoika Stefan îşi aducea merite, că el a înfiinţat C.P.M.-ul

- 7 Sept.1947. Discutând cu dl.colonel Stătescu mi-a comunicat : că într'o şedinţă restrânsă a Comisiei de organizare a armatei, dl.col.Stoika Stefan a dat citire unui proect de organizare a armatei, peste graniţă, în Franţa.

Colonelul Stătescu mi-a afirmat că Mihalache a fost transportat cu ocazia încercării de fugă, déla Topoloveni, în Capitală cu o maşină a Soc."Salvarea".

Colonelul Stoika Stefan, a comunicat membrilor şi preşedinţilor din provincie, să trimită corespondenţa secretă, prin curieri speciali, căci prin poştă poate fi interceptată.

Dl.colonel Stătescu, m'a informat că dl.general Negrei dase ordin colonelului Stoika Stefan, să ardă toată archiva organizaţiei militare.

- 11 Sept.1947. Intr'o şedinţă dl.colonel Stoika Stefan, a arătat părerea dlui Maniu că pe cercul profesional militar, pune mare bază, ca fiind format din foşti ofiţeri, oameni de cuvânt şi acţiune, cărora dacă le încredinţezi un secret, ştiu să-l păstreze, iar dacă le dă o însărcinare, o duc la bun sfârşit.

Pentru care dau prezenta declaraţie, nesilit de nimeni.

ss.Th.Cazan.

26 Sept.1947.

5 Aug - 1947

00122

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Gh POPP in continuare declar următoarele :

In vara anului 1946 convocând congresul organizatiei P.N.T. din judetul Somes in localitatea Ileanda, unde urma să aibă loc concomitent o mare intrunire publică in cadrul campaniei electorale, având convingerea fermă că organizatia B.P.D. va face totul spre a inpiedica tinerea acestei adunări /intrucât cu câteva săptămâni inainte am fost atacati personal eu si D. Dv. I MURASEANU la Dej iar anterior Dl Ministru Dr. E HATEGANU a fost obiectul unei grave agresiuni la Dej/, am găsitde cuvinţă din proprie initiativă să cer misiuniloe americane şi britanică trimiterea câte unui observator la fata locului. La misiunea britanică am prezentat cererea mea unui functionar al cărui nume nu il cunosc, iar la misiunea americană am fost primit intâi de Dna PLACA si pe urmă de D ALIMANESTEANU căruia i-am expus scopul ~~ventrii~~. La intrunire s'a prezentat intr'o masină und englez care a văzut multimea şi a informat sumar de cele ce se petrec. Am aflat ~~că~~ ulteriorcă domnul care s'a prezentat se numeste Key.

/ss/ Gh POPP

Bucuresti 5 August 1947.

5 Aug. 1947

00123

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.POPP,de profesiune ziarist, domiciliat în Splaiul Unirii 5,născut în comuna Poiana Sărată (Trei Scaune)căsătorit,fără copii,serviciul militar satisfăcut,nu am fost condamnat,membru în Delegaţia Permanentă a P.N.T.Maniu, fiind interogat declar următoarele :

Am auzit dela alţi membrii P.N.T. că Dl. GAFENCU ar fi cerut instrucţiuni dela P.N.T. cu privire la comportarea grupului românilor din Franţa la Conferinţa Păcii din Paris din anul 1946.- In aceste instrucţiuni ar fi fost şi unele îndrumări pentru a se susţine de către acest grup cauza înapoierii Basarabiei şi Bucovinei de Nord.-Acest lucru nu s'a discutat în şedinţele Delegaţiei Permanente ci într'un grup de prieteni, compus din I. HUDITA, ST. MIHAESCU şi alţii împreună cu mine, în cursul anului 1946.-

Mai recent,într'o şedinţă a Delegaţiei Permanente ni s'a adus la cunoştinţă acţiunea grupului de mai sus (CRETZEANU,GAFENCU,TILEA,etc.)acţiune care mi se pare că este paralelă cu acţiunea Partidului N.T..-Cu această ocazie s'a constatat că în ultimul timp activitatea lui este mai redusă decât la Conferinţa Păcii.-

In ceeace priveşte legăturile conducerii P.N.T. cu misiunile anglo-americane aceste contacte au fost întreţinute de D-nii IULIU MANIU,I. MIHALACHE,M.POPOVICI,PENESCU şi SERDICI.-

Stiu deasemenea că între P.N.T. şi P'N.Liberal (Brătianu)şi Partidul Social Democrat condus de Dl.TITEL PETRESCU există o acţine politică comună în scopul de a răsturna guvernul şi de a instaura un regim democratic, adevărat,aşa cum îl înţelege P.N.T'-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez propriu.-

ss/. GH. POPP

Bucureşti 5 August 1947

5 Aug - 1947

12424

D E C L A R A T I E
= = = = = = = = = = =.

Subsemnatul Gh.POPP,ziarist,dom.in Bucuresti Splaiul Unirii 5,născut in comuna Poiana Sărată-Trei Scaune,actualmente membru in Delegatia Permanentă a Partidului National-Tărănesc,la intrebarea:

Cu privire la existenta in străinătate a unor membrii ai P.N.T.,ce ne puteţi spune?,răspund următoarele:

Dintre membrii P.N.T.,ştiu că a fost trimis Dl. CORNEL BIANU care în prezent se află la Londra,el a fost trimes de Dl.IULIU MANIU.Scopul plecării sale a fost de a face legătura cu Guvernul Englez si cu Natiunile Unite si de a informa pe Dl.MANIU,despre evenimente.Nu a-şi putea preciza dacă Dl.BIANU mai are si astăzi vre'o legătură cu Dl.MANIU,dar cred că aceasta legătură mai există intrucât in urmă cu circa 6 luni aproximativ stiu că ea exista.-

Stiu că in străinătate se mai găseste Dl.CONSTANTIN VISOIANU si Dl.Gr.NICULESCU BUZESTI,membrii ai P.N.T.,deasemenea şi Dl.AUGUSTIN POPA care se află la Roma.

In afară de aceştia se mai găsesc in străinătate domnii VIOREL V.TILEA,CRETEANU,GRIGORE GAFENCU.-

Dela domnii I,HUDITA si mi se pare si St.MIHAESCU am auzit că domnii de mai sus,cari in acel moment se aflau in străinătate ,au făcut un memoriu adresat Conferintei de Pace si că intocmirea acestui memoriu s'ar fi făcut cu ştirea forurilor conducătoare ale P.N.T.- Eu care făceam parte din Delegatia Permanentă a P.N.T., nu stiu să fi discutat in prealabil in acest for memoriul Noi cari am aflat ulterior de acest memoriu am primit stirea cu oarecare satisfactiune,socotind că memoriul apără interesele ţării.

./.

Mi s'a părut că actiunea intreprinsă de grupul român din străinătate, arătat mai sus, merge paralel cu actiunea dusă in tară de P.N.T. In una din sedintele Delegatiei Permanente, tinute c'am acum o lună jumătate ni s'a comunicat de către Dl. MANIU sau MIHALACHE că actiunea grupului de un timp in coace stagnează.-

Consider că in momentul de fată România nu se află in exercitiul deplin al Indepedentei sale, intrucât este ocupată de armate străine şi sub conducerea unei Comisii Aliate de Control.-

Această declaratie am dat-o azi 5 August 1947, nesilit de nimeni.-

ss/Gh.Popp

Adăugirile şi stersăturile sunt făcute de mine in urmă recitirii declaratiei.

ss/Gh.Popp

5 August 1947.

5 Aug - 947

00426

DECLARATIE

Subsemnatul GH.POPP,în continuare declar următoarele cu privire la cunoştinţa mea cu Dl.General STEFANESCU.-

Am făcut cunoştinţă cu dl. general,prin anul 1942 sau 1943,la o masă dată de Cooperativa Refugiaţilor Ardeleni care avea la Obor o secţie de vânzare a peştelui.-

Dl. general STEFANESCU, a participat fiind invitat în calitatea sa de inspector al pieţii, calitate pe care o avea sub regimul Antonescu,iar subsemnatul în calitate de membru în consiliul acelei cooperative,fiind şi eu refugiat,originar din regiunea cedată Ungariei în anul 1940.-

La această masă stând din întâmplare lângă(sau alături pe aproape de Dl.general)pe atunci Colonel STEFANESCU,D-sa mi-a comunicat că este o victimă a unui act arbitrar al mareşalului Antonescu şi a criticat cu asprime pe acesta şi regimul lui,lucru care mi-a făcut o bună impresie,întrucât militarii pe atunci simpatizau acel regim.-

Dl. Colonel STEFANESCU,mi-a cerut voe să-mi vorbească odată despre cazul său şi a venit mai târziu la mine acasă unde mi-a prezentat un memoriu amănunţit despre acest caz personal.-

Intrebând ce aş putea să fac eu în această situaţie de simplu opozant cu acest memoriu,neavând nici o putere,el m'a rugat să prezint memoriul D-lui MANIU,pentrucă D-sa să vadă ce nedreptăţi se fac în oştire.-

A Am prezentat D-lui MANIU memoriul care nu ştiu dacă a avut timp să-l citească,întrucât primea multe memorii cu diferite chestii şi adesea se mulţumea cu rezultatul oral ce i se făcea.- Nu mai ştiu dacă l-am prezentat pe urmă pe Dl. col. STEFANESCU personal D-lui MANIU,care adesea în asemenea cazuri îmi cerea să-l scutesc pe cât posibil de vizite inutile.-

Această cunoştinţă a mea cu Dl. Col.STEFANESCU,pe care o uitasem a fost înoită la câţiva ani,când în primăvara aceasta, D-sa a venit la mine, de data asta având gradul de general.- D-sa spunea că nemulţumirea sa a fost soluţionată,şi D-sa

./.

a fost înaintat la gradul de general.-De data asta era în uniformă.- CU acest prilej mi-a predat un memoriu amănunţit despre situaţia militară generală,cu rugămintea de a-l prezenta D-lui MANIU,- Am citit vre-o două trei pagini, după ce a plecat şi am reţinut că după felul cum vedea D-sa lucrurile,situaţia militară între Statele Unite şi U.R.S.S',nu ar exclude posibilitatea unui conflict.-

Când după câteva zile,dl. general m'a întrebat din nou i-am răspuns că am citit memoriul întreg (deşi mărturisesc că nu citisem decât 2-3 pagini,) şi că e interesant.- Mi-a cerut să-l predau D-lui MANIU, cu rugămintea de a fi primit.-

L-am satisfăcut,dar nu l-am mai condus la Dl. MANIU.-

D-sa, Dl. General,mi-a comunicat că s'a dus singur acolo.-Acest lucru mi l-a comunicat în ziua de Sft.Gheorghe, când a venit să mă felicite.-

De atunci nu am mai revăzut pe DL. General STEFANESCU.-

Ulterior am întâlnit pe dl.general DRAGANESCU (în rezervă)pe care l-am întrebat dacă poate să-mi dea informaţi despre persoana D-lui General STEFANESCU,- D-SA mi-a spus că nu poate da referinţe prea bune şi mia precizat că dl. general STEFANESCU, a avut cu mai mulţi ani în urmă un duel pentru o cucoană,în care duel adversarul (nu mai ţin minte numele)şi-a pierdut viaţa.-

Dl. general DRAGANESCU,după informaţia mea,e membr al P.N'T..-

Drept care dau prezenta declaraţie pe care o semnez propriu.-

ss/. GH. POPP

Adaug că părerea nefavorabilă a D-lui general DRAGANESCU,despre Dl.general STEFANESCU, am comunicat-o şi D-luiI. MANIU,deoarece,D-Sa îmi ceruse referinţe.-

ss/.Gh.POPP

5 August 1947

7 Aug-1947

00128

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Gh. POPP, in continuare, declar următoarele :

La intrebarea: Cum se face cp Dl. MANIU, i-a hotărâri fără să consulte forurile Dvs. Statutare ?

Eu răspund următoarele :

In timpul dictaturii Regelui Carol II partidul neputând functiona legal, comitetul central executiv printr'un vor unanim ia acordat Dlui MANIU depline putei de a-l conduce singur, fără a mai consulta pe nimeni. Totuşi nici vhiar atunci Dsa nu a prea uzat de această putere şi a preferat să consulte pe cei mai apropiaţi şi in special Biroul.-

După 23 August 1944, Dsa a revenit la vechea preactică de a nu lua nici.o hotărâre pe pripria sa răspundere şi in toate ocaziile a consultat unul dintre cele trei foruri Statutare: Comitetul Central Executiv, Delegatia Permanentă sau Birpul Partidului.

Drept care daz prezenta declaratie si semnez propriu.-

/ss/ Gh. Popp.-

Bucuresti 7 August 1947.-

10 Iulie 1947

00429

DECLARATIUNE

Subsemnatul Gh.POPP, cu privire la activitatea mea din ziua de 5 Iulie 1947 şi următoarele, declar următoarele :

După cât mă ajută memoria, în acest răstimp am luat parte la vreo trei sau patru şedinţe ale Comisiunii P.N.T., formată pentru asanarea financiară şi îmbunătăţirea redacţională a ziarului "Dreptatea", comisiune prezidată de dl.Ing. Şt.Mihăescu şi având membrii şi pe d-nii prof.Gh.Zane, I.Hudiţă şi subsemnatul. Comisiunea e proectată să ia locul actualului consiliu de administraţie al Societăţii "Dreptatea" şi şi-a început activitatea încă înainte de această schimbare formală. In acest interval, am vizitat pe dl.Maiu împreună cu persoanele de mai sus, spre a-i raporta starea de fapt a ziarului şi am mai fost la D-sa, mi se pare, o zi, două mai târziu, când am luat parte la o consfătuire cu vreo 7-8 persoane, chemate să discute modul de contribuţie a partidului naţional-ţărănesc la comemorarea centenarului revoluţiei din 1848-1849 din ţară şi din Principate.

Am vizitat în sfârşit în ziua de Duminecă 13 luna curentă, pe dl.Iuliu Maniu, cu care am avut o convorbire de zece minute maximum, aşa cum am precizat în declaraţia mea anterioară, dată D-lui Comisar Şef Popa.

La Dl.Maniu (în casa D-lui Dr.Jovin) am găsit pe dl.Coposu şi Şerban Ghica. La sosirea mea, dl.Coposu mi-a spus că dl.Maniu are o vizită, încât am fost obligat să aştept vreo 20-30 minute. Nu am văzut însă aceste persoane care au plecat, deoarece mă aflam în altă cameră.

După plecarea lor, Dl.Coposu a venit să-mi comunice că dl.Maniu mă aşteaptă.

La plecare am eşit pe uşa din faţă care dă direct în Bulev.Dacia, fără a mai trece pe unde am intrat.

Bucureşti, 16 Iulie 1947.

(ss) Gh.Popp.

30 Iulie 1947

00431

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.POPP ,născut în 3 Ianuarie 1883, în comuna Poiana Sărată Jud,Treiscaune,fiul lui Gheorghe si al Elenei,căsătorit,de profesie ziarist,religie ortodoxă,nàtionalitatea română,serv.militar satisfăcut,nu am fost condamnat,situatia politică,membru al Partidului N.T., /membru în Delegatia Permanentă/,referitor la activitatea mea politică din anii 1945-46,declar următoarele:

Ca membru al Delegatiei Permanentă,am luat parte la cele mai multe din şedintele acestui for,participând la discuţia problemelor puse de conducerea partidului.

Discutiile acestea sau purtat pe liniile cunoscute ale politicei partidului,constând în următoarele: Luptă hotărâtă împotriva regimului instaurat la 6 Martie 1945, luptă dusă cu mijloace legale,strângerea sub steagul Partidului a tuturor celor ce simteau româneşte şi aveau sentimente democratice/întrucât totdeauna am avut în politica românească o atitudine democratică accentuată,lucru care mi-a atras adeseaa din partea adversarilor calificativul de "bolşevic" şi "jidovit",fiind socotit un element radical,/ iar în politica externă continuarea orientării politice alături de Marii Aliaţi Anglia,U.R.S.S.,Statele Unite si Franţa,ţinând in mod special seama de necesitatea bunelor relaţii cu vecinul nostru U.R.S.S.-

In ce priveşte propaganda politică dusă de subsemnatul în cadrul întrunirilor la care am participat,declar următoarele: Am intrebuinţat în activitatea de propagandă următoarele teme,obişnuite de altfel în propaganda politică: că sindicatele profesionale sunt instrumente de propagandă ale partidelor muncitoresti; că legea de epurare are un supstrat politic,licentiindu-se din armată ofiţeri şi subofiteri care nu sau încadrat în regimul instaurat la 6 Martie 1945;că dela Rege şi până la ultimul om în ţara asta toţi românii sunt alături de P.N.T.;că guvernul actual

./.

nu simte româneste,pentru că el nu-si intemeiază ideologia cu Istoria Natională si nu invocă amintirea Marilor Eroi Nationali,TRAIAN,DECEBAL,STEFAN cel MARE şi MIHAI VITEAZUL,şi că din istoria noastră el reţine numai amintirea lui HORIA,CLOSCA si CRISAN si pe a lui TUDOR VLADIMIRESCU , prezintându-i in lumină comunistă.-

In ce priveste actiunea de plecare în străinătate a grupului ION MIHALACHE,NIC.PENESCU,ILIE LAZAR şi N.CARANDINO declar următoarele: Nu am avut nici un fel de cunoştinţă despre pregătirea acestei actiuni,nici pe cale oficială nici particulară,deşi Duminecă 13 Iulie a.c.,ora lo dimineţa,deci in preziua plecării celor de mai sus,am făcut D-lui MANIU o vizită la Sanatoriu Dr."JOVIN" in Bd.Dacia Nr.19, ,unde am avut cu D-sa o convorbire de lo minute,fără ca D-sa să-mi comunice ceva in aceasta chestiune.Părerea mea este ca acest grup a voit să plece pentru a lua contact cu cercurile politice din străinătate în scop de informarea a acestor cercuri,lucru care nu constitue,după părerea mea, o crimă.

Pentru care dau prezenta declaratie pe care o sustin şi o semnez.

ss/Gh.Popp.

Bucuresti 3o Iulie 1947.

00433

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GHEORGHE POPP de profesiune ziarist căsătorit fără copii de 65 ani,domiciliat în Splaiul Unirii nr.5,asupra celor întrebate declar următoarele :

Ultima oară am văzut pe Dl. IULIU MANIU preşedintele P.N.T.în ziua de Duminică 13 Iulie 1947,în locuinţa D-lui Profesor Dr.JOVIN aproximativ la ora 10 dimineaţa.-

Am aşteptat aproximativ 30-40 minute până când a terminat cu alte persoane,iar eu am stat cu Dl.MANIU c'AM 10 minute de vorbă.-

Am discutat cu D-sa chestiuni generale politice şi am stăruit între altele ca D-sa să-şi facă odihna de vară dacă nu mă înşel.-

Am întrebat la urmă pe Dl.Preşedinte ce atitudine se va lua în şedinţa comitetului Central executiv convocat pe ziua de 19 Iulie a.c.-

D-sa mi-a răspuns scurt că problema se va discuta şi hotărâ a doua zi.-

Am primit nu direct dela Dl.MANIU ci dela partid însărcinarea de a ne ocupa,subsemnatul şi Dl.profesor GHEORGHE ZANEA,ing.STEFAN MIHAESCU pr.I.HUDITA şi Dl.LAZAR ILIESCU şi de consolidarea ziarului " Dreptatea " atât sub raport financiar cât şi redacţional şi technic.-

In ultima săptămână sau cu o zi două mai înainte am avut cu Dl. MANIU o conferinţă cu încă vre-O 6 - 7 persoane între care şi Dl. Mihalache în care s'a discutat modul cum va contribui P.N.T. la comemorarea revoluţiei din 1848 când s'a pus temelia acestui partid.- Am mai participat D-nii Prof. JIANU,COPOSU,NETEA şi dacă nu mă înşel MIHAI POPOVICI. Nu mi s'a dat vre-o însărcinare precisă,dar presupun că Dl. Preşedinte proectează constituirea unui comitet în care e posibil să fiu d semnat şi eu ca membru.-

./.

Nu cunosc nimic în legătură cu eventuala încetare a funcţiunei de secretar general actualului titular D-lui NICOLAE PENESCU şi nici nu am auzit vorbindu-se despre aceasta. Deasemenea nu ştiu că s'ar proecta în prezent ca această funcţiune să mi se confere mie.- Asemenea propuneri mi s'au făcut de unii prieteni (nu de DL.MANIU) c!am vre-o 12-18 luni în urmă dar discuţiile de această natură au luat sfârşit de mult timp faţă de refuzul meu categoric şi perseverent de a candida la această importantă demnitate.-

Declar, susţin şi semnez cele de mai sus.-

ss/' GH. POPP

2 Sept 1947
6435

11

D E C L A R A T I U N E (Autobiografie)

Subsemnatul Gh.Popp,ziarist,domiciliat în Splaiul Unirii 5 Bucureşti,căsătorit fără copii,născut în comuna Poiana Sărată (Jud.Trei Scaune) în 3 Ianuarie 1883,fiul notarului comunal Gh.Popp,având cinci surori din care două în viaţă, declar următoarele :

Am urmat şcoala primară parte în comuna mea natală, parte la Braşov,liceul în Braşov,iar Universitatea la Budapesta şi Viena /dreptul/.- Am luat doctoratul în drept la Universitatea din Cluj.-MI-am format sub raport intelectual în mare parte sub influenţa culturii şi lecturilor germane din tinereţe,iar sub raportul sentimentelor politice în spiritul ideologiei naţionale a clasei intelectuale româneşti din Transilvania care deşi preţuia limba şi cultura germană, a rămas credincioasă idealurilor româneşti.-Din tinereţe mediul şi familia m'au deprins să-mi iubesc neamul şi Tara,care pe atunciîncă nu era a mea.- (România) şi să preţuesc şi să respect pe omul de jos,pe târâmul român,temelia vieţii şi forţei noastre ca neam,rezervorul limbii şi naţionalităţii româneşti, bunuri morale ameninţate în clasele de sus prin influenţe străine,atât în Trnsilvania cât şiîn România încă de atunci.-

Deşi mă simţeam la început atras de studiile litere rare (mă atrăgea mai ales şcoala romantică germană prin Hine pe care l-am citit şi admirat mult şi şcoala romantică franceză prin Musset şi Hugo,cum şi Eminescu şi Vlahuţă) am înţeles din ţinereţe că datoria noastră în Ardeal e de a ne înrola în lupta naţională pentru desrobirea noastră,şi pentru unirea cu Tara mumă.-

Astfel am intrat în politică prin ziaristică,dedicată lupte de deşteptare a masselor româneşti.-

Cel dintâi pas în cariera aceasta a fost un articol trimis ziarului " Tribuna " din Arad,principalul organ de luptă al românilor din Transilvania.- Spre surprinderea mea articolul a fost publicat de ziar la loc de cinste, ca prim articol,o încurajare excepţională pentru un student în anul al II-a,întrucât în Ardeal redacţiile erau sub acest raport foarte exigente.- Articolul a apărut în Iulie 1904 şi constitue pentru mine începutul dela care datează activitatea

mea politică.- De atunci,de 43 de ani,am rămas fără întrerupere în slujba aceluiaş partid şi a aceleiaşi idei, a democraţiei naţionale româneşti.- Mă ~~în~~ mândresc că acel prim articol din " Tribuna "a avut ca subiect o comparaţie între Ministrul de instrucţie al Ungariei de atunci Berzeviczy,şi al României, Spiru Haret, şi culmina şi culmina în criticarea celui dintâi şi în elogierea celui de al doilea.-

Am continuat,întâi mult mai rar pe urmă mai des, colaborarea la " Tribuna ".- In anul 1905 am intrat în redacţie ca corespondent permanent făcând rubrica reportajelor parlamentare din Budapesta,iar din 1906 trecând direct în redacţie, la Arad,până în anul 1911,când îmbolnăvindu-mă din cauza surmenajului la ziar(făceam 3-4 inşi ziarul) şi după o scurtă activitate la " Foaia Poporului " / Sibiu /am fost nevoit să mă retrag în satul meu natal spre a mă căuta.-

Aici am stat aproape trei ani de zile suferind de piept,colaborând însă dela distanţă la " Tribuna " şi, după dispariţia ei,la " Românul " din Arad, cum şi la " Luceafărul" /Sibiu/,"Libertatea " /Orăştie/ şi"Gazeta Transilvaniei" /Braşov /.-

In aceşti ani s'a întâmplat " rebeliunea " publicistică a ziariştilor şi scriitorilor grupaţi în jurul " Tribunei ", conduşi de Octavian Goga,cu care eram atunci în strânse legături de prietenie.- A trebuit după doi ani de luptă,să încetăm focul contra conducxrii de partid în urma intervenţiei lui Constantin Stere,trimes anual la Arad de Ionel Brătianu spre a restabili unitatea şi disciplina în partid.- Dl. Iuliu Maniu îmi aminteşte adesea şi acum articolul ce am scris atunci împotriva D-sale,fără a-mi manifesta însă vre-o supărare.-

In anul 1914,după o cură făcută pe Coasta de Azur /inainte de isbucnirea războiului/mi-am refăcut sănătatea.- După prima zi dela declararea războiului adresată Serbiei de Austro Ungaria,în 17 Iulie 1914,am părăsit clandestin Ungaria şi venind la Bucureşti,am publicat în " Minerva " cotidian foarte răspândit pe atunci,primul articol prin care cereau ca România să intre în acţiune alături de Franţa şi Rusia împotriva Austro-Ungariei.-In acelaş timp am adresat Marelui Stat Major o cerere ca să fiu înscris ca voluntar în armata română,în cazul când România va merge contra Austro-Ungariei şi Germaniei.-Din nenorocire neutralitatea României s'a prelungit doi ani de zile.-In tot timpul acesta am publicat numeroase articole în " Adevărul " şi " Epoca " în sensul po-

politicii de război contra Austro-Ungariei şi Germaniei şi am luat parte activă la agitaţia glorioasă a opoziţiei condusă de Nicu Filipescu,şi Teclu Ionescu pentru intrarea în acţiune a României alături de Rusia.-

După intrarea în acţiune a României/August 1916/ am îmbrăcat uniforma armatei române şi am servit la Divizia IV-a ca interpret / deşi cerusem să fiu dat la front/.- In anul 1917 îmbolnăvindu-mă de tifos exantematic,după refacere am fost trimes la Kiev,unde împreună cu D-nii Sever Bocu,Iosif Schiopul şi Filaret Doboş am publicat ziarul " România Mare ".- Scopul ziarului era de a fi răspândit în numeroasele tabere cu prizonieri români din Austro-Ungaria,răspândit în Rusia spre a-i invita să se înroleze ca voluntari în armata română.-Intr'adevăr,numărul lor s'a ridicat până la urmă la circa 40-50.000.-

După instaurarea regimului comunist în Rusia,ziarul nemaiputând să apară,Ucraina şi Kievul fiind ocupate de trupele germane şi austro-ungare,la început m'am refugiat la Moscova, iar după patru luni am reuşit să trec în România.- A fost o călătorie periculoasă prin Ucraina,căci fiind condamnat la moarte ca trădător din anul 1915 în Ungaria,în cazul când autorităţile de ocupaţiune austro-ungare m'ar fi recunoscut aş fi fost îndată executat,precum s'a întâmplat cu mai mulţi sârbi din Ungaria,executaţi la Odess.-

Revenit în ţară în Septembrie 1918 am colaborat scurt timp la " România Nouă " /Chişinău/iar pe urmă trecând la Iaşi, împreună cu alţi doi prieteni am trecut clandestin frontiera spre Ardeal /România încheiase pacea dela Buftea/pentru a începe aici o acţiune revoluţionară împotriva Ungariei,dar în momentul când am ajuns pe pământul Ardealului,trecând nemţii la Năsăud, revoluţia începuse,28 Oct.1918.- Am luat atunci parte la organizarea " Gărzilor Naţionale " şi la marea Adunare Naţională care la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia a proclamat unirea cu Tara mamă.- La acest apogeu al vieţii întregei mele generaţii am participat şi eu în calitate oficial recunoscută de delegat du drept de vot,în sala mare în care s'a adus marea hotărâre.- Totodată atunci s'a ales un Parlament provizoriu numit : " Marele sfat Naţional ",care a fost votat mai târziu o lege electorală provizorie şi o reformă agrară provizorie pentru Transilvania.- Am fost şi eu proclamat membru al acestui parlament ardelean care a ales primul guvern ardelean " Consiliul Dirigent ".-

După puţin timp am primit împreună cu doi prieteni însărcinarea dată de Dl.Iuliu Maniu,preşedintele Consiliului

Dirigent, de a pleca în anul 1919, subit la Paris pe care, efectul propagandei maghiare care, în vederea conferinţei păcii, încerca să salveze Transilvania.- Am activat, cred cu bun rezultat, timp de 6 luni la Biroul de presă român " din Berna " condus cu mult tact şi pricepere de dl. Nic. Petrescu Comnen, patriot de care de atunci m'a legat o sinceră prietenie şi afecţiune.-

Intors în ţară în Noembrie 1918, am fost ales întâia oară în Parlamentul întâi al României Mari, care a trăit numai 4 luni.- La venirea la cârmă a primului guvern Averescu am refuzat să urmez chemarea lui Octavian Goga, de a trece cu el la Averescu, dar fiind bolnăvicios, nu am candidat în alegeri.-

In toate celelalte parlamente /afară de 1931-32 sub Iorga/, m'am ales de cele mai multe ori în opoziţie / de 6 ori din 8/ în parlament, în Jud. Someş,- In ultimele alegeri din 19 Noembrie 1946 nu am reuşit să fiu proclamat.-

In acest timp dintre cele două războaie am luat parte la toate campaniile P.N.T. împotriva Guvernelor Brătianu, Averescu, Iorga,- In anul 1924 sau 1925 am luat atitudine contra acţiunii D-lui A.C.Cuza printr'o serie de articole publicate în " Adevărul " sub titlul de " Intre " democraţie şi " Antisemitism ", iar în alte articole au atacat politica de intoleranţă şovină a regiunilor liberale, mai ales politica antiminoritară a D-lui Dr.C.Angelescu.- In polemicele sale cu mine " Viitorul" mă califica în permanenţă ca " bolşevic " " comunist " şi " jidovit " şi chiar stipendiat când de Budapesta când de Moscova.- Ajunsesem astfel să am reputaţia de om de stânga extremă.- In realitate eu am rămas credincios ideologiei mele naţionale, dar nu am înţeles să dau acestei ideologii o interpretare de intoleranţă ci dimpotrivă am ocolit că sensul ei/adevărat este acela de egalitate/ a dreptului naţional pentru toate neamurile fără deosebire.- Orice agresiune în zona de drepturi a altui neam este, după concepţia mea, o negare a adevăratului naţionalism şi nu merită acest nume ci pe acela de imperialism.-

De asemenea în o serie de articole, publicate în " Adevărul " de ai cărui conducători fraţii Graur şi Socor ne-a legat comunitatea de idei, am combătut prin 1933-36 regimul de dictatură, chiar zisă " populară " sau " democratică " e o negaţiune a democraţiei şi periculoasă căci poate duce la război.-

Aceste idei m'au îndepărtat şi de vechiul meu prieten Octavian Goga.- In 1936 fiind ales în parlament în ~~XXXXXXX~~ urma unei lupte electorale parţiale crâncene la Hunedoara am avut cu el şi partizanii lui o ciocnire violentă.- Calificându-l drept o

" lichea politică " deputaţii Robu şi Tilică Ioanid m'au lovit până la sânge.- De atunci am ajuns să nu ne mai salutăm cu Goga pentru care pierdusem ultimul rest de stimă.-

După proclamarea dictaturii Regelui Carol II,P.N.T. fiind desfiinţat,activitatea lui s'a redus mult,dar am continuat ca şi sub Antonescu,să menţinem contactul cu partizanii,atât în judeţul Someş cât şi în restul ţării.- După asasinarea regretatului Virgil Madgearu,Dl.Iuliu Maniu a insistat să primesc funcţia de secretar general al P.N.T..- Am declinat la început propunând pe prietenul meu Ing.St. Mihăescu,dar Dl.Maniu a stăruit spunând că,după pierderea Ardealului de Nord,e nevoe ca acest post să fie deţinut de un ardelean care cunoaşte problema spre a o susţine.- In calitatea aceasta am răspândit în organizaţiile P.N.T. numeroase buletine din informaţiunul timp de 4 ani în cari am alimentat mereu credinţa în victoria finală a Angliei,Rusiei şi St.Unite,asupra lui Hitler am atacat odată cu mare violenţă pe legionari pentru ereziile lor.- Casa mea era pe atunci mereu vizitată,în special de tineretul P.N.T.care simţea nevoia de a primi încurajare şi întărire.- După 23 August am demisionat în Noembrie 1944 din locul de secretar general.-Incă din anul 1938-39 proectam ca la eşirea la pensie a soţiei mele,institutoare, să trec pe linia a /2-a şi a 3-a a luptei politce şi retrăgându-m la ţară să cultiv cele vre-o 6-7 jugăre de pământ moştenire părintească,trăind mai mult pentru pasiunea lecturilor mele.- Proectam chiar unele lucrări pe care speram să le public despre " Istoria luptelor naţionale din Transilvania ",despre problema minorităţilor etc.-După 6 Martie 1945 am avut o activitate politică redusă în mod treptat pregătind retragerea care,subită ar fi provocat poate rezistenţa prietenilor.-

Demnităţi : Membru în Delegaţia Permanentă a P.N.T., Deputat în opt legislaturi ; Subsecretar de Stat la Culte în 1930 31 ; Ministrul Cultelor în Noembrie 1944 - 6 Martie 1945 ; Delegat la Conferinţa pentru încheerea Armistiţiului cu Aliaţii în Septembrie 1944 la Moscova unde am semnat Tratatul de Armistiţiu.

ss/.Gh.Popp

Bucureşti 2 Septembrie 1947

4 sept 1947

00440

DECLARATIUNE

Subsemnatul Gh.POPP în continuare declar următoarele la întrebările ce mi se pun :

1/. Care este structura organizatorică a P.N.T. ?

P.N.T. avea trei foruri de conducere : Comitetul Central executiv,compus din şefii organizaţiilor judeţene 58 la număr, plus cei patru şefi de organizaţii ai sectoarelor din Bucureşti, şi foştii miniştri,(membrii de drept)la cari se adăugau câţiva şefi ai organizaţiilor profesionale (muncitori,femei,tineret etc.),în total c'am o sută de membrii.-

Al doilea for statutar era Delegaţia Permanentă, aleasă de Comitetul Central executiv,compusă din vre-o 28 de membrii.- In sfârşit în ultimii ani s'a adăugat un nou for nestatutar, întrucât nu e prevăzut în statut,biroul partidului,compus din preşedinte,vicepreşedinţi,secretarul general şi casierul central.

La şedinţele biroului mi se pare că luau parte şi cei trei adjuncţi ai D-lui Secretar General,şi adjunctul casierului, deşi nu am informaţii precise despre acest lucru.-

Comitetul central executiv nu s'a întrunit dela 23 August 1944 încoace decât de 2-3 ori ; Delegaţia Permanentă nu avea răstimpuri sau date fixe,ce se întrunea la convocarea preşedintelui după necesitate,de 2-3 ori pe lună sau la 2-3 luni odată; biroul,deşi neprevăzut în statut,se întrunea în ultimul timp tot mai des,chiar şi de 2-3 ori pe săptămână şi căpătase un rol de conducere tot mai accentuat.-

2/. Cine erau membrii care compuneau Delegaţia Permanentă şi biroul politic ?

Delegaţia Permanentă era compusă din D-nii I.Maniu, I.Mihalache, M.Popovici,N.Penescu,St.Mihăescu,Ionel Pop,Sever Bocu,Cezar Spineanu,Gh.Măcărăscu,Gh.Popp,Dr.Marel Dobrescu, Gh.Zane,N.Cartojan,Dr.V.Solomon,Aurel Leucuţia,Dr.Petrescu,Ion Hudiţă).- Nu-mi amintesc de ceilalţi membri dar lista lor trebue să se afle uşor dela Dl.N.Penescu secretar general.-

Biroul politic se compunea din D-nii I.Maniu,Ion Mihalache,Nic.Penescu,Mihai Popovici şi St.Mihăescu.- Adjuncţii

secr.gl.erau D-nii C.Coposu,N.Pascu şi V.Veniamin,al D-lui Mihăescu Dl.Ghilezan.-

Adaug la întrebarea Nr.1 că, în timpul când exista un Parlament pe lângă cele trei de conducere,foruri amintite mai sus,mai funcţiona şi sfatul parlamentar, compus din toţi parlamentarii,cari înainte de dictatura regală din 1938 se întruneau aproape zilnic în vederea organizării şi coordonării discuţiilor zilnice din Parlament.-In anul acesta parlamentarii noştrii neparticipând la şedinţe,acest for a fost pus în funcţiune foarte târziu şi nu a avut şedinţe atât de dese.-

3/. Prin ce organe erau înfăptuite hotărârile partidului ?

In timp de opoziţie în principiu hotărârile erau puse în lucru de secretarul general,dar acest principiu nu constitue o regulă absolută.- In general natura însăş a hotărârilor luate determina şi organul care le îndeplinea.-Pentru chestiile de natură financiară de ex.se dădea însărcinare D-lui casier central ; pentru luare de atitudine într'o anumită problemă publică la ordinea zilei se dădea instrucţiuni directorului ziarului de partid ; în caz de alegeri generale sau parţiale secretarul general adresa şefilor de organizaţii circulare sau îi chema la Bucureşti pentru instrucţie ; pentru luare de contact cu alte partide intra în acţiune secretarul general sau alt membru însărcinat special de dl.preşedinte,sau chiar însuş preşedintele etc.-

Cu problemele de organizaţie în general se ocupa secretarul general,ajutat de cei trei adjuncţi amintiţi mai sus. In ultimul timp după plecarea din partid a D-lui Dr. Lupu, Dl.Ion Mihalache a luat conducerea organizaţiei din Bucureşti şi s'a ocupat de ea cu multă intensitate.-

4/. Cari erau organizaţiile de massă şi organizaţiile profesionale în P.N.T. ?

Statutul partidului nu avea în această privinţă dispoziţiuni precise (pusе alcătuit în anul 1935).Cred că în principal el prevedea trei organizaţii,una pentru muncitori, una pentru femei şi una pentru tineret.- Organizaţia pentru femei era condusă de D-na Ella Negruzzi,ajutată de D-nele Lelia Mihăilescu şi Valli Alexandrescu.- La muncitori organizaţia în ultimul timp era condusă de Dl.Virgil Veniamin, Dl. Ilie Lazăr rămânând mi se pare preşedinte de onoare,iar la tineret conducerea mi se pare că era a d-lui M.Tarţea ajutat de dl.Bărbuş.-

./.

Pentru celelalte profesiuni organizarea,pe cât știu, era mai mult în curs de formațiune.- Inginerii erau conduși de Dl.Ing.St.Mihăescu,medicii am auzit că se organizau și ei, dar nu știu sub a cui conducere etc.- Nu m'am interesat mai deaproape întrucât lucrurile fiind în formațiune,așteptam ca mai întâi săse ajungă la o cristalizare,după care urma ca rolul și situația acestor organizații în cadrul general al ierarhiei de partid să fie fixat în mod definitiv prin textul noului statut,care era de vre-un an în pregătire,dar care era mereu amânat din cauză că evenimentele politice impuneau alte probleme mai urgente.- Se alcătuise o comisiune în frunte cu Dl. Aurel Leucuția / din care făceam parte și eu / și se ajunsese la un ante-proect,dar lucrările se opriseră aici din cauză că dl.Mihalache alcătuise alt proect și urma ca cele două proecte să fie confruntate și armonizate.-

Cercul de studii al P.N.T. era prezidat de Dl. Prof.universitar Gh.Tașcă.-Acest cerc avea vre-o trei secții principale care la rândul lor dacă nu mă'nșel,sub secții foarte numeroase specialități.-

Intre ele cred că era și subsecția pentru studierea problemelor militare,a organizației armatelor moderne în vederea reorganizării armatei române în cazul guvernării partidului.- Nu-mi aduc aminte de cele trei principale secțiuni ale cercului de studii,știu însă că există una pentru ideologie generală la care am fost propus ca președinte/sau secretar/ ? .- Dar am refuzat să primesc.- Am fost însă,pe cât știu desemnat președinte al subsecției pentru problemele bisericești unde am primit la început,dar la dorința părintelui Dumitrăchescu i-am cedat D-sale acest loc.- Am participat acum un an și ceva,ultima oară la discuțiile acestei subsecții,de atunci nu am mai auzit de activitatea ei și nici de a cercului de studii în general.-

In general nu m'am interesat de activitatea nici a cercurilor profesionale /am participat întâmplător odată la o ședință a organizației muncitorești acum mai mult de un an/ și nici de a cercului de studii întrucât eu am avut de gând de mai mult timp să trec tot mai mult în linia a treia a activității partidului,cu intenția de a mă retrage la țară.-

5/. Cine a organizat acțiunea partidului din ziua de 8 Noembrie 1945 ?

După știința mea partidul nu a luat nici o inițiativă în organizarea manifestației din această zi.- In

ziarul " Ardealul " a apărut însă o notiţă prin care pu
cul Capitalei era invitat ca în acea zi să vie în faţa pa..
tului spre a aclama pe Majestatea Sa regele de ziua numelui.
Am venit pe la ora 11 şi eu cu intenţia de a mă înscrie în registrul dela Palat şi am văzut manifestaţia pe care am privit-o un timp : deoparte tineretul care aclama necontenit pe M.S.Regele de altă parte un număr de camioane care circulau necontenit prin piaţă printre manifestanţi spre a-i stingheri,cu incidente între cele două tabere,până când s'a produs ciocnirile.- Văzând că una din maşini a fost incendiată am părăsit piaţa împreună cu Dl.Prof.D.Gerota cu care m'am întâlnit întâmplător.- Când am părăsit piaţa înaintând pe Calea Victorie spre Teatrul Naţional,am auzit din urmă primele focuri de armă,trase în piaţă.- Am avut impresia că manifestaţia nu a fost organizată ci spontană,M.S.binecuvântându-se de o popularitate unanimă.-

6/. Cum s'a pregătit compania de alegeri,care a fost planul de organizare,ce instrucţiuni s'au dat,cum au fost aplicate pe teren,unde ai fost D-ta în ziua alegerilor şi ce ai făcut ?.-

Campania de alegeri a fost pregătită din centru de secretarul general şi de către organizaţia partidului pentru Transilvania şi Banat prezidată de Dl.Mihail Popovici prin mai multe circulări adresate organizaţiilor judeţene.- Citculările cuprindeau dispoziţiunile ~~în~~ obişnuite în asemenea ocazii şi erau la început ţinute în generalităţi iar, după ce s'a promulgat legea electorală ele au dat instrucţiuni amănunţite,adaptate dispoziţiunilor din textul legii, privind desemnarea delegaţilor procedura de votare,controlul pazei urnelor,despuierea scrutinului etc,atrăgând mai ales atenţiunea asupra necesităţii de a se preveni fraudele şi abuzurile posibile.- Amănuntele acestor dispoziţiuni nu-mi mai sunt prezente după trecerea unui an de zile şi nici nu m'au interesat prea mult întrucât am o veche experienţă în alegeri.-

In judeţul Someş unde am candidat,am numit vre-o 7 şefi de plasă pentru pregătirea campaniei / Dl. Iuliu Micşea,Ion Cucu,Casim Pop,Victor Munteanu,C.Radocea, A.I. Mureşanu şi Dl.Agreşanu/electorale,dar trebue să contat cu regret că din cauza teroarei partidului comunist ei nu au prea activat.- Numai unul din ei Dl.C.Radocea a adresat secţiei sale o circulară prin care recomandă for-

00444

marea de echipe de apărare a propagandiştilor noştrii şi de apărare a urnelor,dar nici această dispoziţiune nu a fost tradusă în fapt din cauză că ulterior Dl.Radocea s'a retras din campania electorală,nu a primit să figureze pe lista candidaţilor şi nu s'a mai dus în judeţ (locueşte în Bucureşti), desinteresându-se de alegeri,încât sectorul lui Chenchiş a rămas fără conducător şi animator.-

Personal eu nu am fost în judeţ decât de 5 ori la următoarele date : Fevruarie 1946 pentru o scurtă consfătuire prealabilă pentru alegerea unui preşedinte, consfătuire ţinută la Dej cu 4 - 5 fruntaşi în care nu ne-am putut înţelege, a doua oară prin 27-28 Aprilie 1946 când însă din nou nu ne-am înţeles şi când eu împreună cu Dl.Dr.A.I.Mureşanu am fost obiectul unei grave agresiuni în restaurantul " România", Dl. Mureşanu fiind lovit până la sânge.- Am fost nevoiţi să părăsim a doua zi Dejul nemaifiind în siguranţă dar am fost expuşi şi atacaţi în drum de trei maşini cu comunişti,iar noi ascunzându-ne maşina noastră,proprietatea D-lui Mureşanu, a fost incendiată.-

A treia oară am fost în Someş în ziua de 21 Iunie 1946 /fără să mai merg la Dej/la Congresul Organizaţiei Judeţene a partidului naţional ţărănesc la Ilanda,când din nou am avut parte de o agresiune comunistă.-In campania electorală nu am fost la Dej de loc,am fost însă cu o săptămână înainte de alegeri la Gherla timp de 3-4 ceasuri,unde m'am prezentat în piaţă fiind zi de târg,şi a doua oară în ziua de alegeri /19 Noembrie 1946/tot la Gherla tot timp de 3-4 ceasuri,când m'am prezentat între alegători.- M'am ferit să merg la Dej unde ştiam că mă aşteaptă o echipă de bătăuşi chiar din gară,având convingerea că voi fi atacat aşa cum a fost atacat şi grav bătut în gara Dej şi pe urmă în piaţă Dl.Aurel Mărgineanu,capul de listă al partidului liberal.-In rezumat eu nu am văzut de fel din luna Aprilie 1946,adică de 1 an şi jumătate.- Am condus campania electorală aşa cum se putea, din Cluj.- A doua zi după alegeri producându-se în jurul Dejului o mişcare de protest împotriva fraudelor electorale,am fost chemat la telefon de Dl.General Drăgănescu din Dej care m'a găsit la Cluj la Dl.Emil Haţieganu în casă.- D-sa mi-a comunicat că mulţimea venind spre Dej este temere de grave incidente şi mi-a cerut să viu îndată acolo pentru a o potoli.-Am răspuns că sunt gata să viu,dar i-am cerut să-mi trimită o maşină /neavând un tren la acea oră/.- D-sa mi-a promis o ma-

şină dar am aşteptat zadarnic mai multe ceasuri sosirea e dela Dl.Emil Haţieganu,-După masă eşind dela Dl.Haţieganu, unde am luat masa, am fost arestat în stradă şi dus la Chestura Cluj.-Arestarea mea a durat trei săptămâni până în ziua de 10 Decembrie 1946.-

Ne fiind la Dej nici înainte nici în timpul " rebeliunii "dela Dej,cum mi s'a spus,nu cunosc amănunte asupra ei.- Mi s'a spus mi se pare de Dl.Mureşanu care a aflat dela persoane venite din judeţ că ea a pornit din comuna Climeşti unde s'au găsit buletinele de vot falşificate în vederea fraudei electorale ce se pregătea.- Sătenii indignaţi au pornit spre Dej ca să ceară altă alegere,în drum li s'au alăturat locuitorii din alte sate,Căşeni,Măgoaşa,Urişor, Câţcău etc,încât mişcarea a crescut ca o avalanşe.- Ajuns la Dej am fost opriţi la un pod de armată unde au început parlamentările.- Dl. General Drăgănescu a admis ca trei sau cinci delegaţi ai mulţimii să intre în oraş ca să-şi prezinte plângerea la autorităţi.- Ei s'au întors cu un răspuns care se pare că nu a satisfăcut mulţimea,care însă după un timp mi s'a spus că a obosit şi s'a împrăştiat treptat întorcându-se la vetre.- Am auzit că în acest timp/că în unul din sate un propagandist sau agent comunist,lipsit de tact provocând lumea a fost lovit cu un topor şi că nu se ştie dacă mai trăeşte.- Nu ştiu însă nici comuna unde s'a ptrecut incidentul nici numele victimei.- Deşi incidentul s'a petrecut în jud.Someş unde am candidat, nu m'am dus deloc în judeţ spre a afla amănunte,deşi aş fi dorit să le cunosc,deoarece ştiam că organizaţia locală a partidului comunist aşteaptă să mă prezint şi e gata să execute o nouă agresiune.- La întoarcerea mea la Bucureşti în Decembrie 1946,conducerea centrală a P.N.T. avea cunoştinţă din svon public de cele întâmplate, evident în linii mari,şi nu mi-a mai cerut amănunte,ştiind că am fost arestat.- Organizaţia locală din Jud.Someş nu a mai activat de atunci întrucât cei doi vicepreşedinţi D-nii Cucu şi Micşa nu au luat parte în campania electorală,plecând la Cluj înainte de alegeri cu vre-o două săptămâni iar Dl.Valer Pop secretarul judeţean a declarat că se retrage din politică şi nu mai activează.- Astfel de fapt organizaţia judeţeană de atunci este paralizată.- Deşi pe hârtie avem acolo un comitet judeţean şi o delegaţie permanentă judeţeană,membrii acestor cooperaţii nu au ţinut nici o şedinţă nefiind convocaţi de noi şi nu au luat nici o iniţiativă.-

Dintre aceşti membrii pot să amintesc pe d.Dr. Casin Pop,Victor Munteanu,Dr. A.I.Mureşeanu(care locueşte în Bucureşti)Dr. Corneliu Radocea /Idem/,Părintele St.Pintea, Aurel Cosma etc.din partea Tineretului d.Puiu Boldeanu student cari nici unul nu au mai luat iniţiative.- Nu cunosc numele preşedinţilor de organizaţii comunale ale comunelor amintite mai sus / Căşei,Urişor,etc./dar probabil ele sunt sunt cunoscute D-lui Iuliu Micşa,care e şeful plasa Dej.-

In luna Noembrie 1946,curând după arestarea mea , în Cluj am fost pus în libertate pe două zile cu condiţia să anunţ ziua şi ora plecării mele.- Când am voit să plec în gara Cluj am fost scos din tren de către doi agenţi ai Chesturii.- Ei mi-au percheziţionat bagajul şi mi-au confiscat mai multe proteste primite între timp din judeţ contra fraudelor electorale,semnate de numeroşi alegători din judeţul Someş.- Aceste hârtii trebue să se găsească la Chestura din Cluj.-

Nu ştiu să fi primit din partea partidului o listă de ofiţeri şi subofiţeri de jandarmi cari ar fi activat în partid în timpul alegerilor.- Imi amintesc că am auzit că au fost arestaţi mai mulţi jandarmi cu ocazia alegerilor din Jud.Someş,dar nu ştiu ce s'a întâmplat pe urmă cu dânşii şi nu cunosc numele lor.-

După alegeri la câteva luni în cursul iernii trecute m'a vizitat aici în Bucureşti un domn învăţător Meşa din Jud.Someş,venit se pare pentru o intervenţie la Ministerul Educaţiei Naţionale.- Dânsul mi-a făcut o povestire a incidentelor petrecute la alegeri cu prilejul aşa zisei"rebeliuni " din Cluj.-

7/. Ca consfătuirea avută la locuinţa D-lui Dr. A.I. Mureşanu în Str. Dionisie,ţinută în preajma Crăciunului 1946,cine a participat şi ce s'a discutat ?

Am vizitat de multe ori pe Dl.Mureşanu după cum mă vizita şi dânsul, şi nu ştiu la care din aceste întâlniri se face aluziune.- Luau parte Dl.Mureşanu,câte odată Dl. Radocea,odată au participat nişte săteni veniţi întâmplător din judeţul Someş şi se întâmpla să fie şi alte persoane prezente,venite în vizită la Dl.Mureşanu.- De mai multe ori a mai participat şi Dl.Puiu Beldeanu student,originar din Dej, un tânăr care în campania electorală ne-a făcut un important serviciu,depunând lista noastră de candidatură la Trib.Dej , lucru pentru care a fost grav maltratat de comunişti chiar

în faţa judecătorului respectiv.- Eu tot timpul acela des pe Dl.Mureşanu şi nu ştiu dece consfătuire se face ziune.- Sătenii pe care i-am văzut la Dl.Mureşanu erau din Jud.Someş şi mi-au fost prezentaţi de el,dar nu-mi amintesc nici numele lor,nici comuna din care erau,cred că erau din regiunea Dejului.-Deşi întrebarea este precisă şi localizată în timp totuşi nu pot să declar mai mult,neaducându-mi aminte de amănunte.-

Bucureşti 4 Septembrie 1947

ss/. GH.Popp

Adăugirile şi ştersăturile sunt făcute de mine.

ss/.Gh.Popp

6 IX 9470 0448

DECLARATIUNE

Subsemnatul Gh. Popp, în continuare, declar următoarele :

Prezentându-mi-se manuscrisul unui cifru scris cu creionul, începând cu literile alfabetului numerotate, urmate de o explicaţie cu referire la un text german recunosc că acest cifru este scris de mine.

Intrebare La ce text german se referă cifrul Dvs.-?

Răspund : Nu-mi mai aduc aminte de loc, deoarece manuscrisul datează din a.1941 sau 1942 şi cifrul a rămas fără nici'o întrebuinţare, întru'cât nu l-am utilizat nici'o dată.

Intrebare Care e persoana cu care trebuia să comunicaţi prin acest cifru ?

Răspund : Dl Dr. Comşa, fiul ~~lui~~ Dlui Ionel Comşa, directorul general sau preşedintele socetăţii " Industria sârmei " al cărei ~~sediu~~ sediu se găseşte în Bucureşti. Am întâlnit pe dl. Dr. Comşa întâia oară în locuinţa dlui IULIU MANIU, în str. Caragea Vodă unde l-am cunoscut în a. 1941 sau 1942. Dânsul mi-a comunicat că vrea să-mi vorbească în mod confidenţial, şi eu i-am comunicat adresa mea deatunci, în str. Dionisie, unde va vizitat în câteva rânduri. Venind la mine în ziua următoare mi-a comunicat că a studiat medicina / mi se pare la Paris, / şi că e căsătorit cu o franţuzoaică, cu care are şi un copil . Spunea că vrea să se înapoieze în Franţa la soţia sa şi că aşteaptă paşaportul. Mi-a comunicat că, aşa ca noi toţi, şi dânsul are mai simpati pentru cauza aliaţilor şi că, deşi nu a făcut şi nu are intenţia de a face nici'o politică, întru' cât îl preocupă ştiinţa medicală în care are şi lucrări, ar dori să fie util cauzei româneşti. S'ar putea profita

./.

00449

de călătoria sa întâmplătoare în Franţa şi Anglia pentru a se face legătura cu englezii,aceasta,întru'cât el are intenţia ca din Franţa să plece clandestin / Franţa era ocupată de armatele germane / în Anglia,având o lucrare sau mai bine un nou tratament medical original al său pentru boala cutare / nu o mai ţin minte care/. Acest tratament el nu vrea să-l facă cunoscut la Paris de unde ar putea profita şi germanii,şi preferă să-l prezinte savanţiilor din Anglia. Cu ocazia acestei călătorii,spunea dânsul ar putea să facă Dlui MANIU serviciul de a înlezni contactul cu Anglia,şi că dela Radio Londra să se emită pentru România mesagii confidenţiale. Dânsul m'a rugat stăruitor ca să nu comunic tatălui dânsului nimic, căci nu mi-ar aproba acest amestec în politică. Am promis,întru'cât nici nu întâlneam pe tatăl său decât la ~~sifra~~ 2 -3-5 ani odată şi numai întâmplător pe stradă. Când l-am cunoscut pe dl. Dr. Comşa la Dl. MANIU,nu ştiu dacă era la dânsul întâia oară,dar el mi-a spus că scopul vizitei sale era să-i vorbească de această călătorie.

<u>Intrebare</u> Cum se explică faptul că DL. Dr. Comşa va încredinţat Dvoastră acest confidenţe,deşi vă cunoscuse atunci,şi nu dlui I MANIU,pe care îl cunoştea dinainte şi cu care se vizita.-

<u>Răspuns</u> : Nu ştiu dacă se cunoştea mai dinainte cu dl. MANIU ştriu numai că l-am găsit şi cunoscut acolo. Nefiind pe atunci secretarul general al P.N.T. am găsit că nu e de mirare că a avut încrederea să-mi vorbească de această chestiune,de care spunea că i-a vorbit şi Dlui MANIU,dar se plângea mai târziu că are impresia că Dl. MANIU nu-i dă destulă importanţă.-

<u>Intrebare</u> Dacă Dl. MANIU avea cunoştinţă de confidenţele împărtăşite de dl. Dr. Comşa,dece nu va comunica Dsa direct cele discutate cu Dl. Dr. Comşa în această orivinţă,fără a mai fi nevoie să vi se ceară de către Dl. Dr. o întâlnire la Dvs. acasă în acest scop ?

<u>Răspuns</u> : Cred că Dl. Maniu este singur indicat să răspundă. Dl. Dr. Comşa mi-a cerut întâlnirea acasă la mine,deoarece la Dl. MANIU,într'o singură cameră,era totdeauna lume şi nu se putea vorbi liber. Dealtfel Dl. MANIU mi-a confirmat pe urmă cele spuse de Dl. Dr. Comşa. Ultima dată am văzut pe dl. Dr. Comşa tot în acel an 1942

./.

00460

înainte de plecarea sa în Franța dar nu am primit dela dânsul niciodată niciun mesaj și nu știu dacă s'a întors în țară.-

Bucuresti 27 Septembrie 1947

/ss/ Gh. Popp.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26				
P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z				

A se căuta ce număr de ordine are litera în alfabetul de mai sus . Cu acest număr se găsește litera în textul german .

Ex. O.G.U.2E. G.S. acesta e textul legat. Se dezleagă astfel : Prima literă O este în alfabet litera a 15-a. Cu această cifră / 15 / se va căuta în textul german litera a 15-a / numărând literele dela început / care e D etc. 2 E însemnează că tr. să se numere alfabetul întreg odată, iar a doua oară numai până la litera E, ceace face 26 + 5 = 31. In textul german litera a 31-a e T . Când o literă e precedată de 3 sau 4 alfabetul se va număra de 3 sau 4 ori, dar a treia sau a 4-a oară numai până la litera indicată.

1.- WOHLBEHALTEN = sosit bine

2.- Reise nach Berlin, München sau Stutgart.- / Berlin = impresie bună / în Elveția /, München = mai puțin bună, Stutgart = slabă /

Hoffe am-ten in Bukarest anzukommen / se va citi " L " în loc de " Bukarest ".-

3.- Incepând cu data sosiri indicată mai sus se vor urmări mesajele personale la ora 10 1/4 / vara 9 1/4

Găsită în casa mea, face parte din hârtiile Dlui MANIU, care are și azi bagajul, hârtii și garderobă la mine .-

/ss/ V.V. SERDICI

~~6.IX.1945~~

6.IX.1947

Corectura datei de 6.IX.1945 în 6.IX.1947 este făcută de mine, întru'cât din eroare am pus 1945 în loc de 1947.-

/ss/ V.V. SERDICI,

11 Sept 1947

0452

DECLARATIUNE

Subsemnatul Gh.Pop în continuare declar următoarele:

In ziua alegerilor din 19 Noemvrie 1946 eu intrat în judeţul Someş venind dela Cluj în modul următor. In timpul care a precedat ziua alegerilor, vreme de 2 - 3 săptămâni am locuit la Cluj, de unde am plecat în seara zilei de 18 Noembrie (spre seara alegerilor) spre localitatea Gherla (jud.Someş) cu trenul care pleacă seara pe la ora 6 ½. In apropierea Gherlei cu vreo 2 km înainte m'am dat jos din tren la un pod unde trenul opreşte şi m'am dus în comuna Hăşdate unde am dormit la un sătean, iar a doua zi dimineaţa am plecat singur pe jos la Gherla. Aci m'am interesat unde se adună alegătorii, în vederea votării. Aflând că ei sunt adunaţi în curtea liceului m'am prezentat între ei. Erau mai ales acolo alegătorii (bărbaţi şi femei) din comuna Mintiu. Ei m'au primit cu mare bucurie şi am petrecut printre dânşii timp de aproape două ceasuri. In acest timp fanfara din Mintiu a început să cânte şi oamenii din Mintiu s'au prins la joc. Dela un timp m'am prins şi eu la joc, astfel că s'a produs o atmosferă foarte animată. Către ora mesii am părăsit curtea liceului şi, însoţit de mai mulţi alegători, m'am dus la principalul local de vot în centru, în localul primăriei Gherla. Votarea se suspendase. Am aşteptat până când biroul electoral a terminat masa. Când a reintrat preşedintele m'am prezentat dânsului declarându-i că sânt capul de listă al P.N.T. Numele preşedintelui biroului îl ţin întâmplător minte, întrucât dânsul e frate cu profesorul şi poetul Emil Giurgiuca, domiciliat în Bucureşti, dar originar din judeţul Someş. După reluarea votării am părăsit localul şi am trecut la secţia

./.

M.C.

cealaltă de votare, în şcoala primară de unde pe urmă m'am îndreptat spre gară pentru a lua trenul către Cluj. Tot timpul am fost însoţit de un grup de săteni cari, fără să fie rugaţi, s'au oferit să meargă cu mine spre a mă apăra de o eventuală agresiune. Pe la ora trei după masă sosind trenul dinspre Dej m'am urcat în el şi, renunţând de a mă mai opri în drum la Iclod, cum proectasem spre a vedea şi secţia de votare de acolo, am urmat drumul înainte până la Cluj, fără oprire. Am sosit în gara Cluj pe la ora 4 ½ - 5, fiind încă lumină şi nu am mai părăsit Clujul până la arestarea mea, care s'a produs în ziua de 21 Ianuarie.

D.Dr.Anton I.Murăşanu, candidat şi dânsul pe lista P.N.Ţ. a fost, în timpul care a precedat alegerea, ca şi mine în Cluj şi a plecat şi Dsa în preziua alegerii din Cluj în jud.Someş ducându-se la Ileanda, unde este şef de plasă. D-sa s'a înapoiat la Cluj mai târziu ca min adică nu în ziua de 19 Noemvrie, ci după vreo trei zile. Mi-a comunicat după alegere nu s'a înapoiat pe linia directă Ileanda - Dej - Cluj ci că, ~~xx xx~~ din cauza bandelor de bătăuşi din Dej, cari pândeau chiar în gară, a preferat, să părăsească judeţul pe altă cale, mi se pare prin Jibou, localitate în judeţul vecin, Sălaj, unde locueşte Dna Radâcea, soacra D-sale.

După alegeri m'am înapoiat la Bucureşti unde înainte de Crăciun au venit la Bucureşti tânărul Gavril Rusu, student la o şcoală de subingineri din Cluj, originar din judeţul Someş, şi cu doi jandarmi (numele lor nu mi-l reamintesc) cari ne-au povestit, în casă la dl. Murăşanu, cele ce s'au petrecut la alegerea din Someş. Dl.Rusu a fost la aceste alegeri delegatul P.N.Ţ. în secţia de votare Chiueşti. Aici cei doi, jandarmii i-au dat concurs la descoperirea fraudei electorale dela acea secţie şi, fiind arestaţi, au fugit din arestul jandarmeriei. Ei spuneau că au intenţia de a se ascunde în munţii Braşovului pela Zărneşti şi mi s'a pus problema ajutorării lor materiale. Am hotărît să contribuim, dl. Murăşanu şi cu mine, lunar la întreţinerea lor,ceeace

./.

am şi făcut. Le-am trimes timp de vreo 6 luni câte 1 ½ milioane lei prin curieri întâmplători, fie dl.Nişcov din Zărneşti, fie o rudă a lui, odată prin învăţătorul Vesa, venit din Someş odată la Bucureşti etc. Odată a fost şi dl.Rusu aici. Nu-mi aduc aminte precis de toare persoanele cari au luat parte la discuţia mai sus amintită dela dl.Murăşanu. Cu ocazia aceasta dl.Murăşanu le-a dat o sumă de 3 ½ milioane odată pentru totdeauna, spre a-şi putea satisface unele nevoi de acasă, iar suma de 1 ½ milioane le-am trimis-o ulterior lunar. In ultima lună (Iunie) am mărit suma la 2 ½ milioane.

In preajma Crăciunului cu ocazia pomului de Crăciun din sediul P.N.T. în Str.Clemanceau am participat şi eu împreună cu dl.Murăşanu. A asistat şi Dna Lelia Mihăilescu. Dânsa sau dl.Murăşanu mi-a spus că între obiectele oferite şi aflate sub pom se află şi unele destinate celor trei mai sus amintiţi. Nu ştiu prin cine urmau să le fie trimise. In scrisorile ce am trimes eu am numit pe dl.Gavril Rusu cum numele de Puiu Olteanu, aceasta pentruca nu cumva scrisorile căzând în mâini nechemate ei să fie descoperiţi şi arestaţi.

Cu ocazia venirii dlui învăţător Vesa la Bucureşti, această sosire a lui mi-a fost anunţată de dl. Murăşanu prin telefon lacare eu i-am răspuns să-l trimeată la mine pentru a-mi aduce veşti despre cei trei refugiaţi, dela Zărneşti.

Cu un prilej oarecare cineva (dl.Ghimicescu ?) mi-a adus ştirea că cei trei refugiaţi murmură contra mea şi a dlui Murăşanu şi sunt nemulţumiţi. El spunea că un tovarăş al lor, dl.Novac, i-a spus acest lucru şi că nu se poate avea încredere într'însu. Mai târziu dl. Rusu a venit odată la Bucureşti şi mi-a desminţit această informaţie. In scrisorile mele către ei, eu văzând nerăbdarea lor, am căutat să le ridic moralul, arătându-le că este speranţă ca situaţia lor să se înbunătăţească prin schimbarea situaţiei politice. Cred că le-am trimis odată sau de două ori şi un buletin de informaţii al P.N.T. spre a-i informa despre cele ce se petrec în lume.

./.

Revenind la discuţia care a avut loc în preajma Crăciunului la dl.Murăşanu cu privire la ajutorarea celor trei refugiaţi, ţin să declar că nu-mi aduc aminte că a fost un moment vorba să-i trimitem la Borsec, cum propunea dl.Murăşanu. Deasemenea nu-mi aduc aminte ca dl.Murăşanu să fi propus jandarmilor şi dlui Rusu ca să ucidă pe prefectul judeţului Someş, pe şeful poliţiei Dej Briceag şi pe comandantul legiunei Dej în schimbul unei recompense în pământ şi că eu m'aş fi ridicat cu hotărîre contra acestui proect, şi că eu aş fi determinat plecarea lor la Zărneşti ca soluţie definitivă.

Mai târziu, câteva luni după aceasta, într'un rând dl.Rusu m'a chemat odată din Zărneşti la telefon arătându-şi nemulţumirea pentru întârzierea ajutorului promis. I-am arătat şi eu oarecare nemulţumire pentru tonul întrebuinţat, dar am promis că va fi satisfăcut.

In ce mă priveşte preocuparea mea principală a fost aceea de a mă îngriji de cei trei refugiaţi sub raportul întreţinerii lor materiale. Mărturisesc că nu m'am preocupat de problema educării lor, problemă pe care nici nu aş fi ştiut cum s'ar putea rezolva, dată fiind distanţa ce ne despărţea şi împrejurările în care se găseau cei trei. Tot astfel nu m'am preocupat de ocupaţiile lor şi de felul lor de trai în munţi, socotind că este o chestiune care-i priveşte mai mult pe ei personal şi crezând că se găsesc într'o stare trecătoare de provizorat. Am auzit că ei se ocupau cu vânătoarea, dar nu ştiu de unde şi-au procurat arme şi muniţii. Stiam că ei locuiau la cabana unui sas şi că la un moment dat, fiind urmăriţi, au fost nevoiţi să se mute în alt loc tot în munţi.

In legătură cu povestirea pe care dl.Rusu mi-a făcut-o despre întâmplările dela Dej, amintesc că atât dânsul cât şi dl.Vesa mi-au comunicat că după alegerea din ziua de 10 Noemrvei 1946 la Chieşti el, dl.Rusu, a chemat pe oameni şi punându-se în fruntea lor a pornit cu ei spre Dej. S'au tras clopotele şi mulţimea a pornit înainte. Ei au tăiat firele telefonice spre a împiedeca comunicaţia. Oamenii din satele vecine, aşezate în drum, li s'au ală-

./.

turat şi astfel ei au ajuns în apropierea Dejului unde au fost opriţi de armată în faţa podului de peste Someş unde au început tratativele.

In ce priveşte posibilităţile mele materiale lămuresc că până pe la 1 Iulie a.c. au am figurat în consiliul de administraţie al cercului ca membru, loc retribuit în ultimul timp cu 8 milioane lei lunar. In afară de aceasta soţia mea încasa o pensie de vreo patru milioane.

Dl.Dr.Anton I.Murăşeanu, este fiul unui preot avut din judeţul Someş care era încă acum 15 ani proprietarul unei moşii de vrei 300 - 400 de jugăre. Dl.Murăşanu însuşi este proprietarul unei vile cu vreo 34(sau 43 ?) camere la Borse, şi a unei vii de vreo 30 jugăre în comuna Dîrsăul Mare (Someş) şi a unui pământ la Frîncenii de Piatră (Someş) D-sa a fost până acum două luni inspector general în Ministerul Finanţelor.

Declar în sfârşit că nu-mi amintesc să mă fi întâlnit cu dl.G.Rusu şi cei doi jandarmi la clubul P.N.T. din Clemanceau înainte de a-i vedea la dl.Dr.A.I.Murăşanu în casă, în Decemvrie 1946.

Bucureşti, 11 Septemvrie 1947.

ss.Gh.Pop.

Adăogirile şi ştersăturile sunt făcute de mine.

11 sept 1947

00457

DECLARATIE

Subsemnatul GH.POPP în continuare declar următoarele :

Persoana O.despre care am vorbit într'un bilet e de OTTO DIMITRIU,avocat Str.Dionisie.- Nu este şi nu a fost niciodată membru în P.N.T. şi nu desvolta nici o activitate politică,fiind de peste 70 ani şi bolnav incapabil de a părăsi casa.- Am primit la dânsul o servietă cu nişte hârtii şi cărţi, între ele : vreo 2 articole neterminate,unul un fel de retoric cronologic al evenimentelor politice interne din România,scris pentru uzul meu,şi hârtie de concept " Kleine Englische Grammatik " (în limba germană) Kossuth Lajos (în l.ungurească).- Un plic conţinând chitanţele de sumele ce am dat lui Gh.Rusu, şi persoanele cărora le-am încredinţat bani pentru el, actele mele militare,mai multe petece de hârtie cu însemnări pe cari nu le ţin minte.-

" Nonel " e tânărul d.Racoviţă pe care în bilet l-am numit " Mişu " e fiul D-nei Racoviţă care locueşte în acelaş bloc cu noi.- După cât am aflat el a intrat în ultimul timp în contact cu misiunea americană,pe care eu am denumit-o " patronii " sau " stăpânii " lui pentru ca soţia mea să înţeleagă mai bine pe cine vizitez.- Dacă aşi fi spus " prietenii lui ea poate nu ar fi înţeles de cine e vorba.-

Geamantanul pe care l-am trimis tot la Otto Dimitriu,conţine buletine de informaţii pe care le-am făcut în epoca dinainte de 23 August 1944,în calitate de secretar general P.N.T.,şi o parte din memoriile D-lui Maniu,adresate lui Antonescu(pe cât îmi aduc aminte).- Buletinele, de cari vorbeşte soţia mea că le-a trimis tot la O.Dimitriu,sunt probabil buletinele de informaţii dela radio,emise de misuunea americană.-

Nu ştiu cine e " Altcineva " la care face aluziune soţia mea.-

Dl. Ion Totan de care vorbeşte soţia mea este proprietarul unei fabrici de ciorapi.- Eu i-am botezat o fetiţă şi sunt naşul ei. Locueşte în Str.Cristian Tell.-

./.

0015

In legătură cu afirmaţia făcută de Dl.Iuliu Maniu care mi se aduce la cunoştinţă,că eram membru în Comitetul de Redacţie al " Dreptăţii " precizez următoarele : Este adevărat că conducerea de partid numise în acest an un comitet compus din D-nii St.Mihăilescu,Gh,Zane,I.Hudiţă şi subsemnatul,la care urma să se adaoge şi dl.Carandino,menit să se ocupe de ziarul " Dreptatea " sub toate aspectele.- Acest comitet,deşi a ţinut o serie întreagă de şedinţe,nu a ajuns să ocupe aproape de loc de partea redacţională propriu zisă a ziarului din cauză că,ziarul fiind în mare criză financiară,a trebuit să se ocupe de echilibrarea " Imprimeriei ",tipografia care îl tipărea,apoi de echilibrarea bugetului " Dreptăţii ",şi în al treilea rând de reorganizarea şi ierarhizarea redacţiei.- Terminasem tocmai cu această a treia fază,fără a fi putut începe a funcţiona în calitate de comitet de redacţie,ultimul scop al acestui comitet.-

Până la data arestării mele ziarul a rămas deci tot sub conducerea efectivă a D-lui Carandino,ce-i drept,luase cu câteva zile înainte,concediu de o lună şi era înlocuit provizoriu de dl.Lazăr Iliescu.- Menţin dealtfel declaraţia mea amănunţită dată anterior asupra acestei chestiuni.-

ss/. Gh.Popp

Bucureşti 15 Septembrie 1947

Adăogirile şi ştersăturile sunt făcute de mine.-

ss/.Gh.Popp

11 sept 1947

159

DECLARATIE

Subsemnatul Gh. POPP in continuare declar :

In luna Decembrie 1946, in preajma Crăciunului s'a prezentat la mine acasă un d. GHIMIOESCU, care mi-a comunicat că vine din munţi, dela locul unde se găsesc d. GAVRILA RUSU şi cei doi jandarmi- Mi-a comunicat că ei au sosit cu bine la destinaţie şi că sunt bine cazaţi şi mi-a redat şi atmosfera de acolo.-

La intrebarea ce mi se pune dacă am scris vre'o lo articole pentru străinătate care urmau să fie duse d. MIHALACHE acolo, răspund :

Eu am obiceiul de a scrie din când în când note, expuneri şi proecte de articole, destinate numai pentru mine, fie pentru memoria mea, fie ca simple încercări de a lămuri o problemă pentru mine. E un exercitiu pe care il fac pentru a nu pierde depinderea scrisului şi a gândirii in timpuri când din cauza cenzurei, nu pot exercita efectiv ziaristica.-

Cele mai multe din ele rămân aproape totdeauna neterminate tocmai fiindcă nu sunt destinate publicări In epoca dictaturei Carol şi Antonescu am luat aceast obişnuită, când am scris multe asemenea articole pe cari pe urmă nu le-am păstrat.-

Dacă aş fi scris acele articole pentru Dl. Mihalache le-aş fi terminat şi i le-aş fi predat ceace nu-insă cazul.-

/ss/ Gh. Popp.-

Bucuresti 15 Septembrie 1947.-

N M.

19 sept 1947

00460

D E C L A R A T I U N E

Subsemnatul GH.POPP, în continuare declar următoarele:

La întrebarea cine a propus plecarea lui RUSU, ISTRATE şi MOCANU la Zărneşti, răspund: Eu nu ştiam nici un loc potrivit ca refugiu, dar unul din cei prezenţi, Dl.BARBUS sau MURESANU, s'au poate ambii alternativ, a spus că avem două soluţii: La Zărneşti, în munţi, sau la Bonsec, şi că urmează să alegem.

Eu am opinat pentru munţii Zărneştilor, deoarece Borsecul fiind o localitate locuintă de o numeroasă poporatiune, ei ar fi fost văzuţi şi cu timpul Jandarmeria iar fi putut descoperi, în timp ce în munţii Zărneştilor ei putea să scape de aceasta eventualitate până când schimbarea situaţiei iar fi permis să ~~saspax~~ părăsească ascunzătoarea.

ss/Gh.Popp

Bucuresti 19 Septembrie 1947

12 Sept 1947

10461

D E C L A R A T I E
==============&==============

Subsemnatul GH.POPP, în continuare declar următoarele:

In ce priveşte pe tânărul NOVAC, care se afla în munţii dela Piatra Craiului şi tovarăşul său tovarăşu lui, nu ştiu cine i-a trimis acolo, cine erau şi cine îi întreţineau. Stiu numai dela Dl.MURESANU atât că ei se aflau acolo încă înainte de a trimute noi pe GAVRILA RUSU şi ceilalţi doi acolo. La trimiterea acestora din urmă s'au ivit mai multe soluţii, întrucât Dl.MURESANU propusese şi Borsecul ca refugiu /unde dânsul are o vilă/; eu însă am opinat pentru refugiul dela Zărneşti, întrucât acolo mai erau şi alţii şi, refugiul deci oarecum verificat şi aprovizionarea uşurată. După cât îmi amintesc la consfătuirea, care a avut loc în această chestiune, au participat afară de mine domnii MURASANU, BARBUS /care a stat f.puţin/ G.RUSU, mi se pare şi cei doi jandarmi. Nu-mi aduc aminte de alţii întrucât convocarea se făcuse de Dl.MURESANU, la el acasă, eu i-am găsit adunaţi. Suma totală ce le-am trimes în cursul celor vre'o 6 luni se ridică aproximativ la vre'o 15 /cinsprezece/ milioane lei din cari vre'o 4.1/2 milioane le-am avut din fondul de 10 milioane depuse pentru depunerea candendaturilor noastre în Jud. Someş din care ne-a rămas însă un rest de vre'o 4.1/2 milioane, pe care le-am întrebuinţat pentru ajutorarea lor. Am socotit că trebue să fac pentru rest şi eu sacrificii personale, nevoind să apelez la partid /organizatia centrală/ care ştiam că e sărac în fonduri, şi întrucât ca preşedinte al organizaţiei judetene mă socoteam obligat să-i ajut pe cei urmăriţi. Sumele le-am trimis prin Dl.NISCOV care a fost la mine de două ori, odată prin Dl.VESA, odată prin altă persoană din Zărneşti,, al cărui nume îmi scapă, nu-mi amintesc însă prin cine am mai trimis a cincea oară. E posibil că i-am trimis poate prin PUIU BELDEANU, care pleca la ei, dar e mai probabil că nu i-am trimis prin el ci prin Dl.RUSU care a venit odată personal la Bucuresti şi ştiu că i-am dat atunci o sumă de bani.

./.

Pe Dl.GHIMICESCU l-am cunoscut numai atunci când a fost odată la mine.Venise ca să-mi comunice că cei trei au sosit la destin ţie,că se află bine,dar au adăugat că ei manifestă nemulţumire şi ne cârtesc,pe mine si pe Dl.MURESANU.Mai târziu eu am arătat aceasta D-lui RUSU care insă a desminţit că ei ar fi făcut asem nea manifestare.D.GHIMICESCU m'a intrebat cu ocazia vizitei sale dacă am încredere într'înşii ; eu i-am răspuns afirmativ.

Privitor la convorbirea mea telefonică cu Dl.RUSU dela Zărneşti,nu aş putea spune că el ar fi fost agresiv,dar a manifestat indispozitie şi nerăbdare pentrucă nu primise încă aju torul lunar acadent,deşi trecuse termenul.

Lam liniştit că îl va primi,întrucât,dacă nu mă înşel expediasem banii şi erau pe drum.Informaţia că între altele cei trei se îndeletniceau şi cu vânătoarea cred că o am dela Dl NISCOV.Buletinele informative pe cari le-am trimis odată sau de două ori cuprindeau unele informaţii din străinătate pe care ni le comunica secretariatul general.Erau stiri care nu apăreau în ziare şi erau probabil prinse din emisiunile de radio.

INTREBARE:

Dv.ca fost ministru şi deputat şi făcând parte dintr'un partid, care se intitula si partid de ordine,cum explicaţi că în loc să îndemnaţi pe cei doi jandarmi dela Someş cari dezertase-ră,să se înapoieze la unităţile lor şi să-şi vadă de treab Dv.,îi rupeţi societăţii şi-i trimiteţi în munţi ? Nu era mai logic să-i fi ajutat materialiceste şi juridiceste pentruca ei să fie redati societăţii .?

RASPUND URMATOARELE: Intrebarea dumneavoastră,este,în pr cipiu foarte îndreptăţită şi am regretat şi eu că ei trebue să apuce pe această cale ilegală şi riscată.Eram insă subt impresia povestirii celor doi jandarmi cari spuneau că în arest au fost trataţi foarte aspru,că au fost ţinuţi într'o pivniţă cu picioarele în apă până la genunchi,iar mai târziu într'o latrină şi că erau ingroziti de acest tratament.Am sperat pe urmă că,aşa cum s'a acordat o amnistie pentru cei cari au fraudat ale gerile,ea se va extinde şi asupra lor.Imi părea că neputinţa să se amnistieze numai cei cari au fraudat alegerile fără a cuprinde,şi pe cei cari au apărat într'un fel sau altul libertatea şi sinceritatea votului.De altfel mai exista şi posibilitatea unei destinderi ulterioare între partide care,cu toată

./.

încordarea politică dinx epoca electorală ar fi fost logică şi indicată de necesitatea de a se ajunge la o potolire a pasiunilor răscolite.

INTREBARE:

Cum se face că Dv., aveaţi încredere în afirmaţiile lor că erau persecutaţi şi că fapta lor se reducea la o simplă descoperire a unor fraude electorale.?

RASPUND: Că am avut încredere în informaţia lor pentrucă nu vedeam motivul ce i-ar fi îndemnat să se expue la urmăriri şi prigoană.

De altfel afirmaţia lor mi-a fost confirmată şi de Dl. RUSU GAVRILA în a cărui onorabilitate aveam toată încrederea. Nu am încercat să controlez nici până în prezent verocitatea afirmaţiilor lor pe care le cred şi acuma pentru motivul arătat mai sus.-

Drept care dau prezenta declaraţie.

ss/ Gh.Popp

Bucuresti 12 Sept.1948

13 sept 1947

00464

D E C L A R A T I U N E

Subsemnatul GH.POPP în continuare declar următoarele.

La întrebarea dacă aşi fi declarat la o întrunire publică că românul fiind credincios nu ar admite ca din biserică să se facă cinematograf şi că la aceaş întrunire vorbind despre Gheorghiu - Dej,Ana Puker şi Luca Laszlo din sală s'a strigat : Moarte lor ! Jos cu ei ! răspund că este adevărat că am spus că românul nu ar admite ca din biserică să se facă cinematograf.- Cu privire la partea a 2-a a întrebării răspund că îmi amintesc că la una din întrunirile,la cari am participat,nu ştiu la care, am spus c'am următoarele : Partidul Comunist nu vorbeşte nici odată de eroii naţionali ai istoriei noastre,ca Traian şi Decebal,Stefan cel Mare şi Mihai Viteazul,dar în schimb el vorbeşte des despre Horia Cloşca şi Crişan şi despre Tudor Vladimirescu ca de nişte luptători ai unei revoluţii pur sociale,deşi ei au reprezentat şi ideea naţională şi au fost buni români,primii luptând contra stăpânirii maghiare,al doilea (T.Vladimirescu) contra grecilor.-

Comuniştii îi prezintă deci ca pe nişte simpli precursori ai comunismului ai D-lor GH.Dej,D-nei Ana Pauker şi D-lui Luca Laszlo.- Nu-mi amintesc să se fi strigat atunci " Moarte lor ".- Stiu însă că la una din întruniri s'a strigat acest lucru,dar în altă legătură şi anume ,eu, vorbind în aceaş ordine de idei,am spus că partidul comunist,neavând concepţia ideii naţionale ci luptei sociale,a lipit pe toţi pereţii şi pe tramvae afişe cu inscripţia " Moarte lui Maniu,moarte lui Brătianu " cari reprezintă ideia naţională.- La auzul acestor cuvinte cineva a strigat în sală " Moarte lor " sau " Moarte comuniştilor " ca o reacţiune la " Moarte lui Maniu şi Brătianu ".

La întrebarea : Ce v'a determinat să afirmaţi într'o întrunire publică că românul nu admite să se facă din biserică cinematograf ? Era vre-un pericol în acest sens ? răspunsul : Este ştiut că socialismul în general şi comunismul,bazate pe concepţia materialistă a istoriei,nu sunt favorabile bisericii şi religiei,şi că multă vreme în Rusia s'a făcut o activă propagandă pentru ateism.-

./.

Am auzit chiar dela persoane,care se întorceau de pe front în timpul regimului Antonescu,că au găsit în unele localităţi biserici transformate în cinematografe.- În cuvântarea mea eu însă nu am amintit nimic despre Rusia,ci am vorbit de acest lucru fără a o pomeni.-

Susţin şi semnez.-

ss/.Gh.Popp

Bucureşti 13 Septembrie 1947

13 sept 1947

0466

D E C L A R A T I U N E

Subsemnatul GH.POPP în continuare declar următoarele:

La întrebarea dacă aşi fi declarat la o întrunire publică că românul fiind credincios nu ar admite ca din biserică să se facă cinematograf şi că la aceaş întrunire vorbind despre Gheorghiu - Dej,Ana Puker şi Luca Laszlo din sală s'a strigat : Moarte lor ! Jos cu ei ! răspund că este adevărat că am spus că românul nu ar admite ca din biserică să se facă cinematograf.- Cu privire la partea a 2-a a întrebării răspund că îmi amintesc că la una din întrunirile,la cari am participat,nu ştiu la care, am spus c'am următoarele : Partidul Comunist nu vorbeşte nici odată de eroii naţionali ai istoriei noastre,ca Traian şi Decebal,Stefan cel Mare şi Mihai Viteazul,dar în schimb el vorbeşte des despre Horia Cloşca şi Crişan şi despre Tudor Vladimirescu ca de nişte luptători ai unei revoluţii pur sociale,deşi ei au reprezentat şi ideea naţională şi au fost buni români,primii luptând contra stăpânirii maghiare,al doilea (T.Vladimirescu) contra grecilor.-

Comuniştii îi prezintă deci ca pe nişte simpli precursori ai comunismului ai D-lor GH.Dej,D-nei Ana Pauker şi D-lui Luca Laszlo.- Nu-mi amintesc să se fi strigat atunci " Moarte lor ".- Stiu însă că la una din întruniri s'a strigat acest lucru,dar în altă legătură şi anume ,eu, vorbind în aceaş ordine de idei,am spus că partidul comunist,neavând concepţia ideii naţionale ci luptei sociale,a lipit pe toţi pereţii şi pe tramvae afişe cu inscripţia " Moarte lui Maniu,moarte lui Brătianu " cari reprezintă ideia naţională.- La auzul acestor cuvinte cineva a strigat în sală " Moarte lor " sau " Moarte comuniştilor " ca o reacţiune la " Moarte lui Maniu şi Brătianu ".

La întrebarea : Ce v'a determinat să afirmaţi într'o întrunire publică că românul nu admite să se facă din biserică cinematograf ? Era vre-un pericol în acest sens ? răspunsul : Este ştiut că socialismul în general şi comunismul,bazate pe concepţia materialistă a istoriei,nu sunt favorabile bisericii şi religiei,şi că multă vreme în Rusia s'a făcut o activă propagandă pentru ateism.-

./.

Am auzit chiar dela persoane,care se întorceau de pe gront în timpul regimului Antonescu,că au găsit în unele localităţi biserici transformate în cinematografe.- In cuvântarea mea eu însă nu am amintit nimic despre Rusia,ci am vorbit de acest lucru fără a o pomeni.-

Susţin şi semnez.-

ss/.Gh.Popp

Bucureşti 13 Septembrie 1947

13 sept 947 00468

D E C L A R A T I E

Sibsemnatul Gh.Pop în continuare declar următoarele :

La întrebarea : Cu ocazia consfătuirii pe care am avut-o la locuința dlui dr. A.I.Murăşanu, când s'a pus la cale trimiterea la Piatra Craiului a lui Rusu Gavrilă şi a celor doi jandarmi dela Someş, ştiţi că dl. Murăşanu a îndemnat pe cei doi jandarmi să asasineze pe prefectul, poliţaiul Briceag şi pe comandantul Legiunei, şi care a fost atitudinea Dvs.? Răspund : când mi-aţi pus întâia oară această întrebare, acum vreo 2 zile, v'am răspuns hotărît şi îndată că nu este exact că dl. Murăşanu le-a făcut această propunere. Intr'adevăr, eu nu-mi aduceam aminte de această scenă foarte scurtă şi mi se ştersese cu totul din memorie. Am negat-o cu toată tăria fiind de bună credinţă. Acum ulterior, când îmi forţez memoria, mi se pare că îmi reamintesc de o scenă de acest fel, fără să-mi pot evoca amănunte. Ţin minte că am avut un moment de ieşire vehementă, dar nu aş putea preciza sigur motivul pentru care am avut această ieşire. Scena fiind scurtă şi trecându-se îndată la altă discuţie, ea mi s'a şters aproape complect din amintire. Imi pare bine că Dvs.confirmaţi că eu la propunerea dlui Murăşanu m'am opus categoric şi cu vehemenţă lucru care cadrează perfect cu concepţia mea despre metodele de violenţă şi teroare în politică. Desigur dl.Murăşanu nu a mai insistat nici el nici un moment asupra propunerii sale şi a renunţat complect la ea, ceeace a contribuit ca scena să dispară din memoria mea aproape cu desăvârşire.

Susţin şi semnez propriu.

ss.Gh.Pop.

Bucureşti 13 Septemvrie 1947.

M.C.

15 sept 1947

(1)

3169

DECLARATIE

=====================

Subsemnatul Gh. POPP in continuare declar :

In luna Decembrie 1946, in preajma Crăciunului x s'a prezentat la mine acasă un d. GHIMICESCU, care mi-a comunicat că vine din munţi, dela locul unde se găsesc d. GAVRILA RUSU şi cei doi jandarmi- Mi-a comunicat că ei au sosit cu bine la destinaţie şi că sunt bine cazaţi şi mi-a redat şi atmosfera de acolo.-

La intrebarea ce mi se pune dacă am scris vre'o lo articole pentru străinătate care urmau să fie duse d. MIHALACHE acolo, răspund :

Eu am obiceiul de a scriê din când în când note, expuneri şi proecte de articole, destinate numai pentru mine, fie pentru memoria mea, fie ca simple încercări de a lămuri o problemă pentru mine. E un exercițiu pe care il fac pentru a nu pierde depinderea scrisului şi a gândirii in timpuri când din cauza cenzurei, nu pot exercita efectiv ziaristica.-

Cele mai multe din ele rămân aporape totdeauna neterminate tocmai fiindcă nu sunt destinate publicări In epoca dictaturei Carol şi Antonescu am luat această obişnuită, când am scris multe asemenea articole pe cari pe urmă nu le-am păstrat.-

Dacă aş fi scris acele articole pentru Dl. Mihalache le-al fi terminat şi i le-aş fi predat ceace nu-i insă cazul.-

/ss/ Gh. Popp.-

Bucuresti 15 Septembrie 1947.-

N M.

15 sept 1947

1-1

10470

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.POPP în continuare declar următoarele :

Persoana O.despre care am vorbit într'un bilet e de OTTO DIMITRIU,avocat Str.Dionisie.- Nu este şi nu a fost niciodată membru în P.N.T. şi nu desvolta nici o activitate politică,fiind de peste 70 ani şi bolnav incapabil de a părăsi casa.- Am primit la dânsul o servietă cu nişte hârtii şi cărţi, între ele : vreo 2 articole neterminate,unul un fel de retoric cronologic al evenimentelor politice interne din România,scris pentru uzul meu,şi hârtie de concept " Kleine Englische Grammatik " (în limba germană) Kossuth Lajos (în l.ungurească).- Un plic conţinând chitanţele de sumele ce am dat lui Gh.Rusu, şi persoanele cărora le-am încredinţat bani pentru el, actele mele militare,mai multe petece de hârtie cu însemnări pe cari nu le ţin minte.-

" Nonel " e tânărul d.Racoviţă pe care în bilet l-am numit " Mişu " e fiul D-nei Racoviţă care locueşte în acelaş bloc cu noi.- După cât am aflat el a intrat în ultimul timp în contact cu misiunea americană,pe care eu am denumit-o " patronii " sau " stăpânii " lui pentru ca soţia mea să înţeleagă mai bine pe cine vizitez.- Dacă aşi fi spus " prietenii lui ea poate nu ar fi înţeles de cine e vorba.-

Geamantanul pe care l-am trimis tot la Otto Dimitriu,conţine buletine de informaţii pe care le-am făcut în epoca dinainte de 23 August 1944,în calitate de secretar general P.N.T.,şi o parte din memoriile D-lui Maniu,adresate lui Antonescu(pe cât îmi aduc aminte).- Buletinele, de cari vorbeşte soţia mea că le-a trimis tot la O.Dimitriu,sunt probabil buletinele de informaţii dela radio,emise de misuunea americană.-

Nu ştiu cine e " Altcineva " la care face aluziune soţia mea.-

Dl. Ion Totan de care vorbeşte soţia mea este proprietarul unei fabrici de ciorapi.- Eu i-am botezat o fetiţă şi sunt naşul ei. Locueşte în Str.Cristian Tell.-

.//.

In legătură cu afirmaţia făcută de Dl.Iuliu Maniu care mi se aduce la cunoştinţă,că eram membru în Comitetul de Redacţie al " Dreptăţii " precizez următoarele : Este adevărat că conducerea de partid numise în acest an un comitet compus din D-nii St.Mihăilescu,Gh,Zane,I.Hudiţă şi subsemnatul,la care urma să se adaoge şi dl.Carandino,menit să se ocupe de ziarul " Dreptatea " sub toate aspectele.- Acest comitet,deşi a ţinut o serie întreagă de şedinţe,nu a ajuns să ocupe aproape de loc de partea redacţională propriu zisă a ziarului din cauză că,ziarul fiind în mare criză financiară,a trebuit să se ocupe de echilibrarea " Imprimeriei ",tipografia care îl tipărea,apoi de echilibrarea bugetului " Dreptăţii ",şi în al treilea rând de reorganizarea şi ierarhizarea redacţiei.- Terminasem tocmai cu această a treia fază,fără a fi putut începe a funcţiona în calitate de comitet de redacţie,ultimul scop al acestui comitet.-

Până la data arestării mele ziarul a rămas deci tot sub conducerea efectivă a D-lui Carandino,ce-i drept,luase cu câteva zile înainte,concediu de o lună şi era înlocuit provizoriu de dl.Lazăr Iliescu.- Menţin dealtfel declaraţia mea amănunţită dată anterior asupra acestei chestiuni.-

ss/. Gh.Popp

Bucureşti 15 Septembrie 1947

Adăogirile şi ştersăturile sunt făcute de mine.-

ss/.Gh.Popp

25 Sept 1947

0472

D E C L A R A T I U N E

Subsemnatul Gh. Popp, în continuare declar următoarele :

Prezentându-mi-se manuscrisul unui cifru, găsit în 6 Septembrie 1945 la dl. V.V. Serdici acasă, începând cu literile alfabetului numerotate şi având legătură cu un text german necunoscut care servea la deslegare, text care n este menţionat în manuscris, declar următoarele : Acest manuscris este scris de subsemnatul şi datează din epoca guvernării regimului Antonescu, pe când deţineam locul de secretar general al P.N.T.- El a fost compus spre a servi la mihloc de comunicaţie între subsemnatul şi o persoană, care se pregătea să plece în Franţa pe atunci ocupată de germani de unde spera să treacă în Anglia.- Textul german la care se face referire şi care servea ca bază pentru deslegarea mesagiilor, era probabil atât în posesiunea mea cât şi a acelei persoane, dar azi el îmi este necunoscut şi nu nu-mi mai aduc aminte de unde era luat şi ce cuprindea, întru cât lucrurile s'au petrecut cam prin anii 1941-1942, deci cu vre'oxxxxxxxxxx 5-6 ani în urmă. Persoana respectivă, cu tot angajamentul ce şi-a luat, angajament la care s'a oferit singură, fără a fi solicitată de mine, nu s'a ţinut de astfel de acest angajament nici'o dată şi nu mi-a xxxx scris nici'un rând din străinătate, nici nu a transmis nici'o comunicare prin radio sau pe altă cale. Cifrul a rămas deci complect neutilizat. Voi putea comunica numele acestei persoane îndată ce voi avea autorizaţia dlui Iuliu Maniu, întrucât Dsa deasemenea ştia cine e persoana respectivă, deoarece nu aş vrea să primesc reproşuri dela Dsa pentru această indiscreţie.-

Bucuresti 25 Septembrie 1947.-

/ss/ Gh. Popp.

29 sept 1947

00473

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GH.POPP, in continuare declar următoarele:

INTREBARE: Stiaţi Dvs., că AL.ISTRATE, MOCANU GH., erau urmăriţi de Siguranţă ?

RASPUNS: Da.

INTREBARE: Recunoasteţi că i-aţi trimis pe Istrate Al. Mocanu Gh. şi Rusu Gavrilă în munţii Piacra-Craiului /Zărnesti/.?

RASPUNS: Da .

INTREBARE: Recunoaşteţi că le-aţi trimis bani, scrisori, ajutoare şi buletine informative.?

RASPUNS: Da.

Susţin si semnez propriu.

ss/Gh.Popp

Bucuresti 29 Sept.1947.

Stersăturile sunt făcute de mine.

ss/Gh.Popp.

7 oct. - 1947

10474

I

D E C L A R A T I E

Subsemnatul NESTOR BADEA,domiciliat în Bucureşti Str. Berna Nr.3,declar următoarele :

Am fost însărcinat cu conducerea ziarului " Dreptatea " şi în această calitate înţelegeam să imprim o atitudine care să arate şi în formă şi în fond o atitudine obiectivă şi lipsită de patimă.- Cum însă peste capul meu s'au început campanii şi un ton altul decât cel preconizat de mine la lămuririle cerute,dl. Carandino mi-a comunicat că aşa i s'au dat dispoziţiuni de Dl.Maniu.-

Luând legătura cu Dl.Maniu,mi-a confirmat că aceste campanii într'adevăr(sau f.)au început (la) cu autorizaţia dânsului.- Cum acestea nu erau în vederile mele - în special chestiunile personale - am înţeles să trag consecinţele şi să părăsesc conducerea ziarului.-

Eu înţelesesem să imprim o atitudine calmă de difuzare a principiilor şi de examinare liniştită ca formă a lor,în timp ce în fapt se preconiza şi imprima gazetei o atitudine de agitaţie,de răscolire.-

Drept care semnez prezenta declaraţie.-

ss/. Nestor Badea

7 Octombrie 1947

00476

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ZAHARIA BOILA, născut la 29 Noembrie 1892, la Târnăveni, Jud. Târnava Mică, fiul lui Zaharia și Berta, de ocupație avocat și publicist, domiciliat în Cluj, Str. Băii 1, declar următoarele :

Din tinerețe încă am început să activez în politică încă sub așa numita domnie ungurească. Am fost sau mai exact m'am considerat membru al Partidului Național din fosta Ungarie, ca aproape tot românul ardelean. Mai târziu am fost membru în Partidul Național-Țărănesc, fuzionat. In acest partid am îndeplinit funcțiunea de secretar al organizației din T.Mică (Blaj). Mai târziu în anul 1928, am fost numit prefect al județului T.Mică (1928-1930).

In anul 1930, mi s'a încredințat funcțiunea de director al ziarului "Patria" dela Cluj, până în anul 1933. Din acest an însă în luna Septembrie am fost exclus din partid deoarece am scris și am răspândit o broșură în care am atacat regimul carlist. Am fost în această situație timp de 13 ani, adică până la Ianuarie 1947.

Trebue să amintesc în această ordine de idei, că am fost un simpatizant al mișcărilor democratice de stânga. Astfel, în anul 1920 am apărat absolut gratuit pe Iréne KUHN, sora lui BELLA KUHN, fost prim comisar sovietic din Ungaria, precum și 44 comuniști, în frunte cu un anume Gyöngyossy. Am dus în anul 1943 dela Sibiu, cererea de grațiere a comunistului Mețiu, judecat la moarte.

Sub guvernarea antonesciană am fost internat în lagărul dela Tg.Jiu, deoarece am refuzat să susțin în ziarul meu "România Nouă", așa zisul războiu sfânt al nemților și al guvernului român de ocupație satelit.

Partidul Național-Țărănesc a dus după 23 August 1944, o politică anti-sovietică, anti-democratică, anti-muncitorească, deci putem spune anti-națională. Desigur că prin această politică, s'a ajuns la situația de azi și drept concluzie Guvernul român prezidat de dl.Dr.PETRU GROZA a hotărât dizolvarea Partidului Național-Țărănesc.

In specificarea tezei de mai sus, să-mi fie îngăduit a arăta următoarele :

1. Politica Partidului Național-Țărănesc și în special a D-lor Iuliu Maniu, Ion Mihalache, tindea spre o atitudine refractară față de ideia de colaborare strânsă și prietenie cu Sovietele (U.R.S.S.). S'a început prin gesturi izolate și anemice pentru a se termina cu raporturi net inamice.

Astfel, îndată la început, adică câteva zile după 23 August 1944, s'a produs schimbul de scrisori între dl.Iuliu Ma-

niu şi Comaniciu, afirmative şeful legionarilor rămaşi în ţară şi după cele întâmplate. In urma acestui schimb de scri sori, legionarii s'au orientat spre Partidul Naţional-Ţărănesc, iar partidul însăşi a deviat spre dreapta şi a fost considerat drept un colector şi acumulator al tuturor elementel reacţionare şi fasciste. Faptul acesta a avut desigur o înrâ rire dezastruoasă din punct de vedere moral, dar nu mai puţin adevărat este că a fost unul din motive pentru care Guvernul sovietic s'a supărat pe conducerea de partid, socotind gestul drept o manifestare duşmănoasă faţă de Rusia Sovietică şi faţă de forţele democratice din România şi aiurea.

Tactica partidului a căutat să speculeze divergenţele presupuse sau inerente între Marile Puteri şi a căutat să se icuiască între ele, prezentând partidul ca aderent neclintit al puterilor anglo-saxone şi ca adversar al Rusiei Sovietice, pe care o prezenta într'o lumină tendenţioasă, erijându-se în postura de apărător al intereselor ţării cari însă nu au fost primejduite de către Soviete sau în orice caz nu erau altfel privite decât de celelalte Puteri, şi prin urmare nu era nevoe de niciun fel de acţiune în această privinţă. Continuuele plângeri, critici, memorii şi intervenţii, a supărat cu drept cuvânt Rusia Sovietică, adică Guvernul URSS, care socotea deci şi trata de pe atunci conducerea de partid şi partidul întreg drept un adversar al Rusiei după cum era în realitate şi după cum s'a accentuat această adversitate prin exploatarea unor imaginare divergenţe între Marile Puteri.

Membrii Partidului au fost sfătuiţi şi directivaţi nu oficial, ci în particular şi cu prilejul unor conversaţii intime să nu participe şi să sprijinească nici o acţiune socială, culturală, sau cu atât mai puţin politică, prin care s'ar putea creia o apropiere de Rusia Sovietică.

Astfel, numai foarte puţini au fost înscrişi la ARLUS, în majorutatea lor covârşitoare membrii partidului au fost şi au rămas neînscrişi. Cu prilejul unei şedinţe a Delegaţiei Permanente, ţinută la 5 Iunie 1947, Dl. Profesor Zane, şeful organizaţiei dela Iaşi, secondat de d-nii Cartojan şi de un delegat dela Craiova, al cărui nume îmi scapă, au cerut chiar conducerii de partid să îngădue şi să încurajeze membrii partidului ca să se înscrie la ARLUS şi să colaboreze la revis te sovietice sau filo-sovietice, sau româneşti, cari caută prietenia U.R.S.S.

Nu s'a adus nici o hotărâre în această direcţie.

Tendinţele anti-sovietice s'au manifestat şi prin propaganda în scris, adică prin cele câteva publicaţii cari apăreau şi în special în ziarul "Dreptatea". Personal îmi aduc aminte că am publicat un articol în Dreptatea contra regimului turc actual, pe care il socoteam anti-democratic şi antisoveitic. Pentru acest articol, Ministrul Turciei la Bucureşti a protestat la conducerea de partid, iar eu am fost admonestat nu numai de conducerea oficială, ci şi de alţi membri ai partidului.

Un gest ~~mana~~ hotărât inamical a fost desigur aşa numitul voluntariat al d-lui I. Mihalache, în timpul războiului, care orice s'ar zice, s'a resfrânt şi asupra partidului pentru că

-/-

deşi mulţi membri ai partidului nu l-au aprobat,totuşi conducerea şi în mod oficial,deci partidul,nu l-au dezavuat,păstrând cel puţin echivocul sau această postură de duplicitate, ceiace mai târziu a cauzat partidului imense daune morale, adică politice.

In toate memoriile,protestele,scrisorile sau adresele oficiale scrise,comunicate sau publicate de conducerea de partid,mai ales în acelea care au fost prezentate Misiunilor Străine,au fost plasate şi chiar subliniate nu numai fraze, ci chiar afirmări concrete pejorative sau insinuante împotriva U.R.S.S.,ceiace desigur că a contribuit la opinia publică generală care socotea partidul naţional-ţărănesc drept un adversar al U.R.S.S.

In fine, în viaţa socială,culturală şi economică, se susţinea mai ales prin mijloace invizibile şi care cu greu pot fi urmărite,o atmosferă de categorică ostilitate împotriva U.R.S.S. Asupra acestui fapt am atras şi eu şi alţii atenţiubea cercurilor diriguitoare,dar lucrurile au rămas baltă.

O bună parte a membrilor fruntaşi ai partidului printre cari amintesc pe d-nii prof.Zane,Mihai Popovici,Nestor Badea, Măcărescu,etc.,doreau,inspirau şi chiar solicitau şefului partidului o politică de apropiere şi de mai strânsă colaborare cu U.R.S.S. şi cu partidul comunist.

Dl.Maniu,drept răspuns,aproape stereotip,spunea următoarele :

- Eu nu-mi schimb politica şi tactica mea.

Pentru o politică de apropiere cu U.R.S.S.,eu nu sunt persoana potrivită,deoarece nu mă bucur de încrederea Guvernului sovietic.

De fapt însă deşi dl.Maniu şi-a oferit de trei ori demisia,nimeni sau foarte puţini din partid s'au gândit să traducă în fapte o schimbare de tactică sau atitudine. Eu pe acel timp n'am fost încă reprimit în partid,dar în mod neoficial ştiu că aşa zisa conducere a partidului nu s'a gândit niciodată serios la o schimbare în atitudine.

2. Antidemocraţia partidului naţional-ţărănesc formează un subiect viu în discuţii permanente care era şi este ţinută mereu în cadrele unei expuneri ideologice. In realitate, conducerea partidului şi mai ales unii membrii,au săvârşit gesturi şi au dus acţiuni cari nu se pot încadra nici într'una din multiplele formule ideologice ale democraţiei,chiar controversate uneori. Astfel,incadrarea şi recrutarea sgomotoasă a elementelor reacţionare îndeosebi legionare,apoi a membrilor fostelor grupări antisemite,nu se pot numi gesturi democratice,deoarece politica se face prin oameni şi oamenii nu se pot lepăda de năravuri sau de o anumite mentalitate de pe azi pe mâine. Deşi nu putea crede nimeni în mod serios că foştii legionari,printre cari fireşte foştii asasini politici sau demnitari înalţi ai regimului dictatorial vor pune în practică regimul democratic.

Deşi dl.Maniu personal,mai ales,înainte de 1944,nu arătase sintimente antisemite, totuşi alţi membri ai partidului

printre care dl. Ion Mihalache, au crezut de bine să stimuleze un curent antisemit în devenire, în loc să-l potolească. Astfel, vorbind dl. Mihalache în luna Februarie 1947, la clubul central, în fața tineretului, a crezut de bine să verse uleiu pe foc, vorbind împotriva străinilor care caută să ne subjuge, deși trăesc din sudoarea noastră, etc. etc., frazele exacte nu-mi vin în minte, știu însă că vorbirea d-lui Ion Mihalache a produs penibilă impresie în toate cercurile democratice sic chiar ale partidului și a fost interpretată de către toată lumea drept o gravă lezare a mentalității și atitudinei noastre democratice.

Sub presiunea morală a devierii partidului spre dreapta s'au născut diferite organizații subversive, anti-democratice și teroriste ca spre pildă "Sumanele Negre", "Batalioanele Iuliu Maniu" comandate de Gavrilă Olteanu, organizația "T" etc. Știu din ziare și din conversații particulare că în aceste organizații au activat și au fost implicați și distinși membri ai partidului, ca spre pildă profesorul și publicistul Victor Isac, apoi Gheorghe Beeru și alții, care au fost condamnați de atunci. Insuși Gavrilă Olteanu nu era membru al partidului, dar am văzut că în repetate rânduri trimetea un comis în uniformă de locotenent la biroul dela minister al D-lui Maniu, pentru raport. Personal m'am indignat și nu numai eu, ci și alții, spre pildă D-nii Leucuția și Ghilezan. Datorită intervențiilor noastre și ale rapoartelor primite, dl. Maniu a fost convins să ceară el însuși disolvarea așa numitelor gărzi, care purtau numele lui.

Bineînțeles, că tolerarea și sprijinirea acestor formațiuni au slăbit considerabil caracterul democratic al partidului, deoarece un partid democratic nu putea admite funcționarea și încă sub egida sau a binevoitoarei sale toleranțe, asemenea manifestări și evidențieri.

Aici trebue să vorbim de așa numita acțiune de reorganizare a partidului. A fost numită o comisiune sub președinția D-lui Aurel Leucuția, care a avut menirea să elaboreze un proect de statute care trebue pe urmă discutat și votat. Dar această comisiune tocmai când își terminase aproape lucrările s'a găsit față în față cu un anteproect redactat de dl. Mihalache sau în orice caz după sugestiile D-sale de către altcineva. Acest anteproect păcătuia prin tendințele și dispozițiile sale împotriva principiilor și mentalității democratice, deoarece conținea o serie întreagă de idei și de sisteme quasi-fasciste. Anume demnitarii partidului nu erau aleși ci numiți, nu reprezentau voința majorității ce erau delegați în slujbele lor. Apoi era vorba de diferite secții muncitorești, tinerești, femenine, militare și de alte corporațiuni, după branșe și profesiune. Ori după părerea d-lui Leucuția, și a altor membri ai comisiunei, precum și a mea, desmembrarea partidului pe categorii sociale și profesionale nu congrua nici decum cu principiile democratice cari se bazează pe votul majorității și se năzuesc la armonizarea intereselor specifice și nu la accentuarea lor.

Acest anteproect hotărât anti-democratic, ce e drept n'a fost votat, dar diferite organizații aflând că este vorba de

un anteproect al D-lui Ion Mihalache, au avansat primirea și votarea lui și au început să se organizeze în baza acestui anteproect. Astfel, în unele organizații au apărut așa numite secții militare, femenine și muncitorești, etc. Cât și cum au lucrat aceste secții nu știu, deoarece repet, eu nu făceam parte nici dintr'o organizație județeană, eram primit în partid numai prin luna Noembrie 1946 și atunci în calitatea mea de fost director al ziarului Patria, care ziar își încetase apariția încă din luna Aprilie 1946. Din auzite știu că un oarecare General Georgescu sau Giurgiu, sau nu știu cine ar fi lucrat la elaborarea Statutelor, dar ecact nu știu.

Firește că nu trebue să accentuez că asemenea acțiuni prezentau partidul tot în sens anti-democratic și nu mă îndoesc că au influențat în rău opinia publică.

Mai știu că biroul electoral al Ardealului pus sub conducerea lui Mihai Popovici, a trimis o circulară în luna Iunie 1946 organizațiilor din Ardeal, în care se cerea înființarea unor echipe de apărare sau de șoc, nu știu cum s'au numit, în vederea unor acțiuni. Am fost hotărât împotriva acestei idei, care ne-au dăunat foarte mult, deoarece partidul comunist aflând despre acest plan, a hotărât să reacționeze și astfel s'au născut câteva încăerări absolut nedorite de nimeni. Dar nu numai eu, ci și alții (spre pildă Aurel Socol, Iuliu Dross, Simion Nemeș dela Cluj) s'au declarat contra cu motivarea că situația și caracterul democratic al partidului nu ne îngăduia nici de cum să uzăm de asemenea mijloace, care ușor putea degeneral în acțiuni violente (cum s'a și întâlplat apoi în unele județel Someș și Năsăud). De altfel aceste cazuri și circulări amintite au fost desbătute și în presă, și după cât știu autoritățile au și procedat în consecință. Astfel s'au născut apoi procesele dela Alba Iulia și Mediaș cari s'au desbătut în fața Curții Marțiale dela Sibiu. Recunosc că în asemenea cazuri este greu de stabilit cine au fost agresorii și cine au fost cei provocați, dar evident că asemenea măsuri nu numai că erau inoperante, ci loveau profund și categoric în caracterul democratic al partidului.

Aici și în această ordine de idei, trebue să amintesc atitudinea negativă a partidului, față de situațiile din Spania, Turcia și Grecia, unde au dominat și domină și azi, după terminarea războiului împotriva hitlerismului, regimuri nu numai pro-fasciste, ci chiar fasciste dictatoriale și reacționare, față de care partidul trebuia să ia vreo atitudine spre a nu cădea în bănuială, este un partid anti-democratic și că pozează cu lozincile și principiile democratice. Nu cunosc motivele care au determinat pe unele dintre Marile Puteri să susțină amntitele regimuri (Franco, etc.), dar această împrejurare nu ne îndrituia să rămânem impasibili, altminterea sinceritatea noastră putea fi ușor trasă la îndoială.

Cred că nu exprim numai o părere personală, ci una generală sau în orice caz a majorității opiniei publice, când spun că cea mai delicată chestiune este aceia a organizațiunilor tinerești și militare, recte a foștilor militari. Partidul a tratat cu prea multă ușurință această chestiune. De obiceiu, asemenea organizații deviază nu numai dela program, ci și dela metodele democratice și de ordine. Amintesc de pildă cazul dela 7 Noembrie 1945, sau 23 August 1945. sau 10 Mai 1946, când elemente iresponsabile, împreună cu cele organizate, confundându-se între el, s'au dedat la manifestații tulburente, dând

motiv autorităţilor să intervină şi astfel să dăuneze democraţiei şi chiar partidului. Amintesc cazurile dela Cluj şi Sibiu, unde numai cu greu s'a putut menţine ordine, datorită calmului şi tactului autorităţilor şi numai un fir de păr a lipsit să nu se prefacă cazul într'o baie de sânge. In general vorbind, nici studenţii şi nici militarii nu trebuesc încurajaţi sau lăsaţi la largul lor să facă prea multă politică. Avem înaintea noastră cazul trist al mişcărilor legionare dela noi sau a diverselor şi repetatelor răsmeriţe militare din Grecia şi aiurea.

Nu prea cunosc activitatea foştilor militari încadraţi în partid, deci n'aşi putea să vin cu precizări. Aud însă că tocmai în legătură cu procesul grupului dela Tămădău, au fost descoperite câteva planuri şi acţiuni în devenire cari îmi întăresc convingerea, care a dus la rezultatul, adică la concluziile trase de mine.

3. Atitudinea anti-muncitorească a partidului a fost larg desbătută în presă cu diferite ocazii. Nu mă refer de astădată la evenimentele întâmplate cu mult înainte de 1944 (spre pildă Lupeni, Griviţa, etc.), cari dealtfel sunt archicunoscute. Vorbesc de politica partidului mai ales după 23 August 1944.

Este îndeobşte cunoscut că numai două partide s'au ocupat mai deosebit cu probleme muncitoreşti şi au salvgardat interesele muncitorimii înainte de 23 August 1944, acestea erau Partidul Comunist şi Partidul Socialist sau Social-Democrat. La dreptul vorbind am putea aminti numai partidul Comunist, care singur a avut o atitudine intransigentă şi consecventă. Drept cărei împrejurări se datoreşte şi prigonirea conducătorilor comunişti şi fireşte şi popularitatea acestui partid.

Dacă în alegerile din 1932-1933 şi 1937, ar fi fost lăsaţi comuniştii să candideze, desigur că ar fi obţinut succese frumoase. Astfel fiind, îndepărtaţi cu forţa dela urne, voturile lor au fost date socialiştilor şi altor partide, socotite de stânga. Ba în cursul dictaturilor, anumiţi conducători social-democraţi au avut o atitudine nu tocmai ireproşabilă, ba uneori chiar defetistă şi oportunistă, ceiace a constituit un motiv şi mai mult ca muncitorimea sau intelectualii de stânga să se orienteze spre Partidul Comunist.

Cu toate acestea, Partidul Comunist, la 23 August 1944, nu numai că nu a obiecţionat colaborarea cu asemenea elemente, şi printr'un gest de largă toleranţă a întins spre ei o mână prietenoasă de colaborare. La dreptul vorbind, şi eu şi probabil şi alţii, s'au mirat asupra acestui gest, dar Partidul Comunist a socotit mai importantă pentru interesele ţării, colaborarea tuturor elementelor şi ideia refacerii frontului muncitoresc. Poate datorită şi acestor consideraţiuni, Suveranul Ţării şi Mari Puteri au socotit să se dea Partidului Comunist în regimul de după 23 August 1944, un rol mai important.

Cred că hotărârea Partidului Comunist, prin încercarea acaparării unor muncitori, a iritat pe conducătorii acestui partid, după cum spre pildă ar fi supărat pe conducătorii ţărănişti dacă comuniştii s'ar fi aruncat asupra organizaţiilor ţărăneşti. Desigur că liber este orice partid să recruteze

partizanii de unde vrea şi poate dar asemenea incursiunile au fost taxate întotdeauna ca vânători după suflete, chiar şi în cazul dacă ar fi avut vreo îndreptăţire morală.

Am fi neserioşi dacă am spune că la putere fiind partidul naţional-ţărănesc,a făcut mai mult pentru muncitori cât a făcut regimul la care colaborează acum Partidul Comunist. Atunci nu se înţelege tendinţele prozelite ale partidelor burgheze prin specularea unor mizerii inerente şi trecătoare.

Dar ceiace probabil i-a durut pe conducătorii Partidului Comunist,a fost acţiunea de spargere a solidarităţii muncitoreşti prin infiltrarea unor elemente satelite lor,în sindicate,faţă de cari trebue să recunoaştem că numai partidele comuniste şi socialiste au avut o grije deosebită şi permanentă. In orice caz, acţiunile prepotente şi energice ale P.N.T. în această direcţie, au însemnat o greşală de frumuseţe care ducea în mod fatal la anarhie.

Exploatarea nemulţumirilor şi mizeriilor de tot soiul inerente situaţiei nefaste creiate în urma războiului,nu însemnează fireşte o politică mai bună faţă de clasele muncitoreşti,ci dimpotrivă însemnează o greşeală pentru că în mod logic şi firesc creiază o atmosferă irascibilă şi deschiderea unor patimi şi pasiuni greu de saturat.

Creiarea deci a unor secţii muncitoreşti în sânul organizaţiunilor de partid era considerată chiar de mulţi membri ai partidului drept o greşeală chiar şi de tactică,bună numai să pună stavilă unei frăţeşti colaborări. Dealtminteri aceste secţiuni au fost de multe ori prilej de ceartă şi intrigi decât de o acţiune pozitivă. Trebue să spulber aici o legendă şi anume că pentru creiarea şi organizarea acestei secţii,numai dl.Ilie Lazăr poartă răspunderea,deoarece dl. Ilie Lazăr n'a activat numai la început foarte puţin timp,şi conducerea de partid îndeosebi D-rul Lupu a cerut îndepărtarea D-lui Ilie Lazăr, ceiace s'a şi întâmplat. Alţii au ajuns apoi în locul lui. Nume exacte n'aşi putea aminti,deoarece nu prea m'am ocupat de această problemă în amănunt. Dar aceste nume se pot stabili din registrele partidului.

Cred că nu trădez un prea mare secret când voiu constata că politica aceasta muncitorească a partidului a constituit una din cauzele pentru care partidul naţional-ţărănesc a fost îndepărtat dela putere. Ori ar fi fost infinit mai bine să se fi putut înjgheba o colaborare în loc de lupte intestine şi certuri.

4. Politica anti-naţională.
Acţiunea din străinătate şi aşa numitele Misiuni din străinătate cred că au dăunat nu numai ideii de colaborare, ci şi ţării.

Până în 23 August 1944,Dl.Maniu care avea dela partid depline puteri,avea în străinătate 2-3 emisari,aşa spre pildă la Londra pe dl.Cornel Bianu,la Lisabona pe dl.Dianu,la Washington pe dl.C.Davilla şi mai târziu la Cairo pe Prinţul Barbu Ştirbey şi pe dl.C.Vişoianu. Trebue să recunoască oricine că aceste Misiuni lucrau la început şi înainte de 23 August 1944 pe linia comandamentelor naţionale,deşi activitatea lor n'a fost tocmai perfectă sau prodigioasă.

-/-

După 23 August 1944, situaţia s'a schimbat radical. Au intrat în horă trei personagii cari nu prea avea nume bun acasă şi probabil nici în străinătate. Este vorba de dl. Grigore Gafencu, Viorel Tillea şi Cretzeanu. Primii doi au fost stâlpii regimului carlist şi chiar trădătorii cauzei partidului naţional-ţărănesc, al treilea a fost omul fostului Mareşal Antonescu. Aceştia au acaparat încetul cu încetul conducerea acţiunii, cu regret trebue să spunem, chiar cu ştirea şi aprobarea conducerii partidului. Interesant este de ştiut că dl. Cornel Bianu, actualmente cu domiciliul la Londra, a şi protestat împotriva acestei împrejurări şi nici până azi nu are relaţii personale cu dl. V.V. Tillea.

Cei trei corifei amintiţi (Gafencu, Tillea şi Cretzeanu), au înaintat mi se pare două memorii la Conferinţa Păcii. Am citit unul din memorii. Personal şi cred că şi alţi membrii ai partidului, detestăm şi nu aprobăm această acţiune şi aceste memorii. Din punct de vedere formal, excepţionând persoanele adică autorii memoriului şi ale acţiunii, deoarece nu credem nici de cum ca nişte stâlpi ai dictaturilor fasciste şi trădători ai partidului să reprezinte în străinătate fie cauza ţării, fie cauza partidului numai. In fond suntem împotriva acestei acţiuni şi mai ales a memoriului înaintat, din următoarele motive :

In memoriu nu se accentuează decât foarte puţin sau deloc importanţa actului dela 23 August 1944 şi meritele nepieritoare ale României la acţiunea şi victoria Aliaţilor. Măcar ca acesta trebuia să fie principalul argument, în orice caz baza principală a acţiunii noastre în faţa aeropagului internaţional. Dar cum puteam aştepta expunerea largă şi documentată a acestei teze dela nişte oameni care până la 1941 au sprijinit o politică diametral opusă şi sunt principalii vinovaţi pentru dezastrul ţării ? Va trebui să recunoască oricine că Ministrul de Externe al regimului carlist (Gafencu) şi ambasadorul dela Londra (V.V. Tillea) al aceluiaşi regim, de numele căruia se leagă orientarea pro-axistă a României şi pierderea provinciilor, nu sunt tocmai cele mai potrivite persoane pentru a vorbi de actul dela 23 August 1944, sau pentru a cere respectarea principiilor de democraţie, de libertate şi dreptate.

In schimb, am văzut cu mult regret, că în acel memoriu au fost cuprinse nu numai fraze şi argumente, ci teze anti-sovietice sau proprii, să provoace supărarea şi indispoziţia Guvernului U.R.S.S. dela bunăvoinţa căruia depinde foarte mult liniştita şi prodigioasa desvoltare a României. Fireşte că în multe privinţe, aceste aluzii şi concluzii sunt greşite, şi exagerate, cum şi nebazate, în orice caz nu sunt politice.

Vom trata mai jos ceva mai pe larg tezele fundamentale ale acestei politici, acum ne mărginim să spunem doarvatât că o acţiune astfel concepută, nu putea da rezultate bune, după cum nici n'a dat.

Probabil acestui motiv şi acestor împrejurări se datoreşte şi hotărârea conducerii Partidului de a trimite alţi emisari în străinătate. Dealtfel, conducerea de partid nu prea a fost mulţumită cu activitatea emisarilor din străinătate. Unii îi socoteau prea intransigenţi, alţii dimpotrivă prea anemici.

Eu mă găseam în luna Iulie 1947 internat într'un spital

-/-

din Sibiu, de unde n'aveam cum să ştiu de aşa numita plecare şi acţiune a grupului Mihalache, fugă sau complot cum scriu ziarele. Detest această acţiune nu numai din punct de vedere tehnic care este o aberaţie pur şi simplu, ci şi dinp punct de vedere politic, deoarece nu văd şi n'am văzut utilitatea ei, dar în schimb creiază motive în plus pentru a ne îndepărta dela linia pozitivismului la care trebue să tindă un partid de guvernământ. Principal, mai sunt împotriva unor astfel de acţiuni deoarece sunt subversive şi eu nu concep numai lupta deschisă şi de ordine în politică. Astfel de acţiuni, apoi, în străinătate, în orice veştminte frumoase le-am îmbrăca, au un caracter anti-naţional.

După cum însăşi politica partidului naţional-ţărănesc de a se baza pe intervenţiile unor Mari Puteri împotriva celorlalte, are în fond o tendinţă anti-naţională, deoarece speculează unele disesnsiuni dintre Marile Puteri. Numeroase exemple din istorie arată că până în cele din urmă astfel de tactici au dăunat numai micilor puteri şi popoarelor mici, deci o astfel de acţiune este greşită şi ca tactică. Lupta partidului naţional-ţărănesc împotriva Guvernului care în multe împrejurări era opoziţie cu orice preţ "l'art pour l'art", nu este potrivită unui partid de guvernământ. In era postbelică, Guvernul prezidat de Dr. PETRU GROZA ca oricare guvern întâmpina şi întâmpină diferite greutăţi inerente situaţiei. A critica anumite acte greşite de guvernământ şi de administraţie, este just, dar a exploata aceste neajunsuri în scop demagogic şi electoral, este o metodă urâtă cu două tăişuri, cari uşor poate răni şi pe cel care le utilizează. Astfel, exploatarea crizei economice şi mai ales a lipsei de hrană, mi se pare că nu are temei moral şi nici chiar politic, deoarece un guvern poate fi făcut răspunzător pentru multe şi variate mizerii, totuşi pentru lipsa de ploaie sau soare nu poate fi făcut vinovat.

România a fost un Stat învins la 23 August 1944. Guvernul satelit al lui Antonescu a dus un război dement alături de o bandă de criminali internaţionali, care la început a fost aprobat şi de Iuliu Maniu. La 23 August 1944, ţara era deja secătuită de trupele germane de ocupaţie şi de un guvern de diletanţi, prezidat de un megaloman. Au urmat grelele sarcini impuse prin pierderea războiului. Chiar şi ţările victorioase, printre care în primul rând Anglia, se svârcolesc într'o criză economică. Este deci nedrept şi imoral să aruncăm vina asupra unui guvern care n'are nici o vină în provocarea războiului şi deci a acestor stări nefaste economice. O astfel de acţiune este deci anti-naţională, oricât s'ar duce în virtutea unor lozinci naţionale. In urma faptului că acele Mari Puteri la ale cărei protecţii conta conducerea partidului, ne-au lăsat sau în orice caz nu vor sau nu pot să intervină, însemnează falimentul unei tactici sau chiar al unei politici. Prin urmare, nu numai în capul meu, şi probanil şi în al altora, s'a zămislit ideia unei ieşiri din acest impas. Eu personal nu vedeam altfel decât o suspendare temporară a activităţii partidului şi redarea libertăţii fiecărui membru al partidului. Această luptă dusă cu morile de vânt, fie că păcătuia de obiectivul ei, fie că nu era dusă. In orice caz, ea nu putea avea alt desnodământ logic decât cel preconizat de mine.

-/-

In baza celor exppuse mai sus, şi mai cu seamă a diferitelor organizaţii volnice şi acţiuni subversive, conduse şi inspirate de conducătorii fireşti şi oficiali ai partidului, Dl. Iuliu Maniu, Ion Mihalache, N. Penescu, etc., precum şi a unei acţiuni de opoziţie nesăbuită, putem spune că acţiunile acestea târau ţara într'o stare haotică şi anarhică, de unde un pas mai lipsea până la prăpastie.

Drept aceea, din partea mea le desavuez şi mă desolidarizez de suspomenitele acţiuni ale conducerii de partid.

Prezenta declaraţie o dau nesilit şi o susţin întocmai.

Bucureşti, la 30 August 1947.

(ss) Zaharia Boilă.

----

7. oct. 1947

00487

DECLARATIE

Subsemnatul, RUSSU S?VASILE de ani 34, născut in comuna Sarichioi Jud. Tulcea, fiul lui Simion si al Domnica, căsătorit, având un copil, de profesiune avocat, cu ultimul domiciliul in orasul Tulcea, Str. Slozeu Nr. 4, declar următoarele:

In partidul N.T., activez din anul 1936, fiind secretarul Bir. de Avocatură al șefului organizatiei Judetene N. Georgescu Tulcea.

In aceasta calitate, am ocaziunea să cunosc pe membrii mai importanti ai org. Judetene precum si activitatea politică a lor, fiind intrebuintat in unele ocaziuni si la lucrările de cancelarie ale partidului.

Astfel, am putut constata că P.N.T., n'a mai tinut cont de programul fixat, abătându-se dela el, treptat, treptat, până in cel din urmă să aibă o nuantă anti-democratică, anti-guvernamentală și anti-sovietică.

Imediat după 23 August 1944, P.N.T., se "situiază", in afara intereselor clasei tărănesti și muncitoare, prin colaborarea strânsă cu partidul liberal care era impotriva reformelor democratice propuse și susținute de partidele muncitoresti. Prin colaborarea cu partidul Liberal, P.N.T., s'a opus la reforma agrară si la etatizarea Băncii Nationale, pentru a sustine interesele mosierilor si a financiarilor, x în detrimentul țăranilor si muncitorilor.

Ca o justificare a acestei opuneri la reformelex democratice, conducerea P.N.T., da dispozițiuni organizatiilor Judetene că reforma agrară este o momeală electorală, săvârsită prin confiscarea pământului dela gospodarii înstăriți ~~păna~~ pentru ca până la urmă pământul dat țăranilor, să fie confiscat si dela ei ajungându-se astfel la proprietatea colectivă, care va pauperiza țărănimea. In judetul Tulcea, s'a făcut propagandă in sensul că rezultatul Reformei Agrare va fi desființarea proprietății individuale și infiintarea colhozurilor după sistemul sovietic, ceeace ar fi că proprietatea țăranului să fie confisca-

./.

tă de Stat şi astfel va deveni din stăpân un slav al Statului contând ca un simplu număr.

In acest scop s'au dat dispozitiuni ca ţăranii să se organizeze in grupuri cari să aibă misiunea ca in ziua alegerilo să fie prezenti la sectiile de votare si cu orice pret să apere xxx urnele de votare,ca să asigure reusita P.N.T.,in alegeri

Ca un exemplu că s'au dat aceste dispozitiuni este incidentul intâmplat in ziua alegerilor,la sectia de votare din comuna Beidand,din Judetul nostru.

Insuşi organizarea partidului pe diferite sectiuni de tineret,de militari,etc.denotă că PUN.T.,nu era un partid democrat propriuzis,şi lua o nuanţă de tip fascist,probabil că această i s'a imprimat de unele elemente legionare cari au pătruns in partid.

In organizatia de Tulcea,această tendintă de fascizare s'a incercat să fie impiedicată,dar nu a reusit din cauză că dela Centru din Bucuresti veneau recomandări de a proceda la organizarea arătată mai sus.

Partidul N.T.,a făcut o politică anti-guvernamentală, neloială speculând si canalizând unele nemultumiri izvorâte din lipsurile prin care trecea tara,după un războiu dezastruos şi o secetă de mai bine de doi ani.

In acest scop,critica orice măsură luată de guvern,chiar dacă era bună,fără ca vre'odată să fi venit cu soluţiuni de îndreptare,refuzând si colaborarea ce i s'a cerut de partidele Guvernamentale pentru a scoate tara din impasul greu.

Toate străduintele guvernului erau criticate şi chiar ajutorul ce ne venea din U.R.S.Ş.,era socotit ca neindestulător faţă de cel venit din America.

Măsura luată de guvern privind dirijarea cerealelor si a mărfurilor,pentru o cât mai bună si echitabilă repartitie, era luată de P.N.T.,in derâdere,spunând că totul se face superficial si niciodată măsurile luate nu-şi ating scopul scontat, căutând să scoată in evidentă,că,cei cari condus destinele ţării sunt rău intentionati si nepricepuţi şi că blocarea mărfurilor şi a derialelor nu se face decât in scopul de a imbogăţi pe specülanţii cari sunt oamenii regimului.

Ca un exemplu că politica anti-guvernamentală a P.N.T., a fost neloială,este refuzul D-lui Iuliux Maniu de a colabora

./.

la aducerea de alimente din America,pentru regiunile infometate cu toate că in acest scop, a fost solicitat chiar si de Partidul Liberal,a D-lui Dinu Brătianu,lăsând să se vadă din aceasta că scopurile politice,ce le urmărea erau mai presus de foametea ce o suferea populatia din regiunile infometate.

Politica antiguvernamentală a P.N.T.,a culminat prin actiunea sa în străinătate,în contra intereselor ţării,făcând orice concesiuni capitalului si trusturilor străine,numai pentru a putea dobândi guvernarea României.

In afară de atitudinea sa antidemocratică si antiguvernamentală P.N.T.,a iniţiat şi a canalizat în opinia publică şi o admosferă antisovietică,prin diferite articole de ziar,din presa partidului şi prin diferite cuvântări ţinute in adunări publice.

Astfel Dl.Mihalache intr'o cuvântare ţinută în sala "Aro" din Bucuresti,a criticat sistemul colectivist agrar din Rusia Sovietică,exemplificând realizările din Topoloveni pe care le-ar fi arătat insuşi D-lui Ovstrovschi,Ministrul U.R.S.S.-ului din România.

Tot ca o atitudine anti-sovietică se poate considera si expozeul D-lui Iuliu Maniu făcut in fata reprezentantilor presei străine,după alegerile din 1946,când a afirmat că trupele sovietice aflate in ţară au sprijinit guvernul in alegeri pentru a motiva faţă de străinătate si faţă de opinia publică din ţară,impopularitatea P.N.T.-

Deasemenea atitudinea antisovietică a P.N.T.,se poate vedea din actiunea in străinătate a P.N.T.,prin diferite memorii înaintate ţărilor din Apus,in care se plângea de şederea si amestecul trupelor sovietice în ţară,precum şi faptul că conditiunile armistitiului si a datoriilor de războiu faţă de Rusia Sovietică sunt prea grele,fără să se tină seama că prin atitudinea sa pur apuseană favoriza subjugarea economică si politică a ţării noastre,intereselor capitalului si a trusturilor străine.

Refuzul de colaborare si de bună vecinătate cu U.R.S.S., se poate vedea si din faptul că membrii P.N.T.,au fost oprit de a se înscrie la A.R.L.U.S..

Aceasta imi este declaratia pe care o dau si pe care o sustin si o semnez.

ss/Russu Vasile

Bucuresti 7 Oct.1947

10490

I

4 oct-1947

8 Oct.1947

10191

DECLARATIE

=====================

Subsemnatul GHEORGHE GH.IONESCU de ani 32,fiul lui Gheorghe si Maria,născut în comuna Ploeşti,căsătorit,având un copil, de profesiune avocat,domiciliat în Ploesti Str.Ulieru Nr.2, declar următorele:

Am fost membru al P.N.T.,din anul 1944 luna Octombrie.

In ceiace priveste activitatea acestui partid precizez:

Desi avea in program,prevăzută reforma agrară,totuşi s'a opus ei,adoptând părerea lui Rădescu că trebuie amânată până la terminarea războiului şi demobilizarea armatei,prejudiciind în felul acesta interesele păturii tărănesti.

Deşi a participat in alegeri,a refuzat,să-şi trimită aleşii în Parlament,dând impresia că adoptă o atitudine subversivă deoarece in loc ca deputaţii să exprime punctul de vedere in public a preferat să ignoreze parlamentul,adoptând tactica membrilor adresate străinătăţii.

Deşi avea în program etatizarea B.N.R.-ului nu a făcut-o cu toate că Ministerul Educatiei Naţionale era condus după 23 August 1944,de un membru al P.N.T.iar la Ministerul de Finanţe avea un Subsecretar de Stat.

Toate cele de mai sus,denotă caracterul anti-democrat al P.N.T.-

Din discursul tinut de Ion Mihalache in faţa studentilor in Iunie 1946,relativ la Nr.evreilor din ţară,s'a dat impresia că partidul a adoptat o politică anti-semită. Incontestabil că acest discurs a fost o greşală de tact,deoarece studentimea putea fi influentată în acest fel.Deşi presa a dat alarma,partidul n'a dat nici o precizare,lăsând impresia că este anti-semit.

In politica externă oficial partidul era pentru prietenia cu U.R.S.S.In opinia publică datorită memoriilor adresate străinătăţii şi mai ales pentrucă partidul milită pentru a introduce in ţară a unei democraţii de tip occidental,lăsa impresia că partidul era anti-sovietic.

./.

Nicodată partidul n'a dat precizări în acest sens, din aceasta rezultă, într'devăr că avea această atitudine.

Oficiosul partidului "Dreptatea" dădea ~~paxxxxxxxxx~~ precădere știrilor venite din occident. Deasemenea avea o rubrică specială cu fapte petrecute peste Ocean - și aproape nimic din U.R.S.S.-

Toate c le arătate mai sus m'au determinat ca la 18 Iulie 1947, după ce am aflat din ziare de tentativa de fugă în străinătate a unor fruntași în cap cu Ion Mihalache, să trag consecințele, să plec din partid și să dau adeziune la P.N.P. Organizația Prahova.

Aceasta declar și semnez astăzi 4 Oct. 1947.

ss/ Gheorghe G. Ionescu
avocat.

00493

7 oct -1947

77.94

DECLARATIE
=========================

Subsemnatul VASILE IONESCU,avocat domiciliat în Sinaia Bdl. Regele Mihai 13,de 49 ani,născut în comuna Jegăli Jud.Ialomiţa,la data de 4 August 1898 fiul lui Dumitru,în viaţă şi al Anei decedată declar următoarele :

Am fost membru al partidului naţional-ţărănesc - Maniu din anul 1930 până la data de 20 Mai 1947,când am demisionat,lucru pe care l-am făcut cunoscut Poliţiei Sinaia, în mod oficial.-Motivarea acestei demisiuni,era întemeiată pe consideraţiunea că partidul adoptase metode pe cari le-am socotit dăunătoare ţării şi o orientare din ce în ce mai de dreapta.-

In timpul cât am fost membru am avut calitatea de preşedinte al organizaţiei din Sinaia şi anume din anul 1935,partid cu un program de stânga,avea datoria ca la venirea la putere să-şi aplice programul în timpul cel mai scurt şi într'un ritm revoluţionar,lucru pe care-l putea face,fiindcă era,atunci,sprijinit de masa şi avea puterea în mână.-

Socotesc că cea mai dârză acţiune trebue îndreptată în contra partidului naţional liberal,reprezentantul clasei burghezo-capitaliste şi în contra căruia se dusese lupta de opoziţie.-Departe de a proceda în felul acesta partidul n'a dus nici o luptă în contra liberalilor,iar din principalele puncte de program n'a realizat nici-una.- In special în a doua guvernare, partidul s'a îndepărtat cu totul de linia programului său,devenind un partid burghez ; foarte apropiat de partidul liberal.-

După data de 23 August 1944,partidul a continuat şi mai mult să se depărteze de program şi să se orienteze, prin metodele sale de organizare,spre o ideologie de dreapta.

Astfel,în ce priveşte organizarea de partid a adoptat principii cari au fost luate din felul de organizare al partidelor de dreapta,în special,garda de fier.- De ex. : a căutat să organizeze înlăuntrul partidului,secţia tineretului,cu comitet aparte pe grupe.-Deasemenea a organizat o secţie militară (la Prahova n'a fost însă nici o organizaţie militară în cadrul partidului.- Ambele aceste organizaţiuni.

erau, după părerea mea,dăunătoare partidului fiindcă puteau să scape de sub controlul conducerii responsabile a partidului şi să se abată în felul acesta dela program.- Aceasta este consideraţiunea pentru care la Sinaia n'am avut asemenea organizaţiuni).- In plus aceste organizaţiuni aveau un caracter de tip fascist.-

La această abatere dela program şi dela metodele de organizare ale partidului,a contribuit şi apropierea făcută de partid (prin conducerea sa)faţă de legionari,cu ocazia pactului dela alegerile parlamentare din 1937.-

Consecinţa directă a acestui fact, a fost că lupta partidului n'a mai fost dusă în contra partidului legionar, deşi âi era adversar principal şi această situaţiune de inacţiune s'a permanentizat.-

După 23 August 1944, când un grup de legionari, a fost primit în mod oficial în partid, orice acţiune în contra legionaris,ului a încetat definitiv.-Nu numai atât, dar prin intrarea în partid a acestor elemente de extrema dreaptă,caracterul partidului a fost total pierdut.-Tot ca o abatere dela ideologia partidului mai opera şi reprimirea în partid a fostelor elemente vaidiste,care în organizaţia centrală a Jud.Prahova,erau instalate la conducerea partidului.-

Discursul lui Ion Mihalache pronunţat în vara anului 1946,în faţa studenţilor,evidenţiază şi mai mult antrenarea partidului spre principiile de dreapta şi antirasiale.- In adevăr,era foarte uşor de constatat că oricât de obiectiv ar fi fost discutată problema,efectul acestei discuţii nu putea fi decât unul singur : reactualizarea problemei antisemite. Ecoul stârnit în opinia publică îmi întăreşte această convingere. Fusese dicutată această problemă, în faţa unui tineret care desigur că trăia încă sub vraja propagandei legionare.- Si în loc ca rana să fie lăsată să se vindece a fost scărmănată.-

<u>Acţiunea antiguvernamentală a Partidului Naţional Tărănesc.-</u>

In împrejurările speciale şi grele în care se găsea ţara noastră după războiul nefast şi cred că orice partid trebuia să ţină seama de aceste două realităţi a/. că suntem o ţară învinsă şi b/. că suntem vecinii unei ţări mari care deşi ~~xxxxxxx~~ învingătoare,se arăta totuşi

dispusă,să treacă peste tot şi să ne ajute să eşim din nenorocirea în care căzusem.-

Faţă de aceste două realităţi,era de datoria partidului naţional-ţărănesc să ducă o politică clară neechivocă de prietenie cu U.R.S.S.iar în politica internă să caute o apropiere cu partidele de stânga întemeiate pe sprijinul claselor muncitoreşti şi ţărăneşti.- Ceeace n'a făcut.- Partidul a refuzat orice colaborare cu partidele dela guvern,s'a menţinut pe linia unei opoziţiuni îndârjite criticând cu orice preţ toate acţiunile de guvernare a susmenţionatelor partide muncitoreşti de stânga şi în special a criticat şi s'a opus la cele două mari reforme înscrise şi în programul partidului naţional ţărănesc,adică reforma agrară şi etatizarea Băncii Naţionale.-

Pretextul acestui refuz sau mai bine zis critici, era găsit în faptul,că ambele reforme nu erau oportune.(Acest pretext poate justifica neaplicarea totală şi permanentă a oricărui program de guvernământ).-

Faţă de acţiunea parlamentară a Guvernului partidul naţional-ţărănesc,a avut aceiaşi acţiune negativă,refuzând să participe prin reprezentanţii săi,în parlamentul ţării.-

Această participare era cu atât mai necesară,cu cât ţara se găsea în situaţiunea grea de care am vorbit mai sus şi această situaţiune impunea o unire a tuturor forţelor politice pentru ca efortul de redresare să fie cât mai repede dus la un bun sfârşit.-

Refuzul acesta de a accepta o colaborare cu partidele dela Guvern,guvern recunoscut de toţi aliaţii şi sprijinit în deosebi de U.R.S.S. pentru o democratizare reală a ţărei spre binele poporului,apare şi ca un act de inamiciţie faţă de marea noastră vecină dela răsărit.-

Faţă de U.R.S.S.,partidul naţional-ţărănesc afişa, prin programul său,o politică de colaborare şi prietenie sinceră.-Cu toate acestea în partid,plutea cu o altă atmosferă care era departe de a fi ceeace se afişa şi ceeace era în interesul ţării.- Cu alte cuvinte în partid mocnea o atmosferă oarecum ostilă U.R.S.S..- Această atmosferă rezultă şi din unele fapte cari se puteau descoperi în presa partidului.- Astfel rezultă din această presă o preferinţă pentru ştirile ce veneau din Apus.- Câteodată informaţiuni din presa Anglo-Americană,erau reproduse în ziarul " Dreptatea " cu litere mari,tocmai pentrucă ele constituiau atacuri la adresa U.R.SS

In plus în acelaş ziar apărea câte o notiţă care conţinea o interpretare la adresa U.R.S.S.-ului sau a instituţiunilor de bază ale acestei ţări.-

Pentru a scoate şi mai mult în evidenţă, atitudinea neclară a conducerii partidului naţional-ţărănesc faţă de U.R.S.S., cred potrivit să amintesc de multiplele demersuri pe cari această conducere le făcea către Anglo-Americani.-

Mai pot adăoga că în Societatea " ARLUS " era privită de membrii partidului cu neîncredere şi că din toţi membrii acestui partid(organizaţia Sinaia)am fost singurul care m'am înscris în " ARLUS " fiind membru fondator.-

In ce priveşte critica care se făcea instituţiunilor sociale şi politice din U.R.S.S.-ului declar :"în mod oficial conducerea partidului se abţinea de a formula vre-o critică.- Insă nu este mai puţin adevărat ca membrii ai partidului făceau aluzii tendenţioase la instituţia Colhozului.-

Poate că şi conferinţa ţinută sau publicată de Profesorul Tasca (comentată în Ziarul " Dreptatea ") şi care avea drept subiect o comparaţie între rentabilitatea agriculturei colective faţă de acea individuală, urmărea acelaş scop.-

Tin să precizez că în partidul naţional ţărănesc - Maniu, era şi oameni care înţelegeau să păstreze principiile de stânga ale partidului şi să lupte pentru realizarea lor impunându-le fie prin schimbarea conducerii, fie prin rezumarea acestei conduceri la respectul acestor principii.- Ziarele, în special " Semnalul " anunţând prin luna Aprilie a.c. o apropiată schimbare de tactică a partidului ca o consecinţă a acţiunei grupului de stânga.-

Aceasta este şi consideraţiunea pentru care n'am tras consecinţele(retrăgându-mă din partid mai de mult.- Am sperat că lucrurile se vor îndrepta ceeace nu s'a realizat şi retragerea mea din partid este consecinţa convingerii care mi-am făcut-o cum că nu mai exista nici o speranţă de schimbare în metodele de luptă şi orientare ale conducerii partidului.-

Aceasta îmi este declaraţia scrisă şi subscrisă de mine şi dată de bună voe.-

ss/.Vasile Ionescu
Avocat

7 Octombrie 1947

8 oct. 1947
10499

5

D E C L A R A T I E

Subsemnatul N.T. POPESCU-ZORICA, în continuare declar următoarele:

Incepând dela 23 August 1944, când P.N.T. şi-a reluat automat activitatea politică, şi-au reluat activitatea şi secţiile profesionale, parte din ele transformându-se în cercuri profesionale, sau organizaţii profesionale, cu caracter de sine stătător; contrar prevederilor statutare, aceste organizaţii au început să lucreze în afara intereselor profesionale, şi în tot cazul în contra ideologiei partidului.

Stiu că aceste aşa zise cercuri profesionale ţineau şedinţe la Clubul din str.Clemenceau.-

Am aflat că în cadrul cercului de studii funcţiona organizaţii militare, cari în loc de a se ocupa de fixarea unor anumite desiderate cu carcter strict personal şi profesional, sau cu elaborare de proecte pe plan programatic, alcătuiau în realitate organizaţii cu caracter paramilitar şi subversiv, urmărind răsturnarea stărilor de fapt prin mijloace agresive militare interne sau chiar din afara graniţelor ţării. In această privinţă citez ca informatori pe Gen.Vasilescu şi Col.Stătescu, cu cari am discutat.-

- Tot astfel, s'au organizat şi muncitorii, constituindu-se în organizaţie muncitorească P.N.T., care ştiu că era condusă de Ilie Lazăr şi ulterior de Romulus Georoceanu. Contrariu prevederilor statutare, in loc ca muncitorii să se înscrie ca toţi ceilalţi cetăţeni la sediul circumscripţiei, în cuprinsul căreia îşi aveau domiciliul, ei se înscriau direct la clubul din Clemenceau, de unde îşi primeau cartea de membru, plătind cotizaţiile în mânile casierului organizaţiei muncitoreşti.-

Stiu din spusele D-lui Georoceanu că se urmărea să se aibă evidenţa tuturor muncitorilor din ateliere şi fabrici, şi pregătirea şi folosirea lor în manevrele din alegerile sindicale în favoarea P.N.T.-

In acelaşi timp ei urmăreau ca în cadrul partidului să aibă organizaţie paralelă pe întreaga ţară.- Stiu

E.F.

..//..

că au obţinut 6 locuri în comitetul provincial al vechiului regat, de sub preşedinţia D-lui Mihalache.-

Cu prilejul preluării preşedinţiei Capitalei de către D.Mihalache, i-am atras atenţiunea că are 2 organizaţii politice - cea muncitorească şi cea ardeleană - constituite în afară de prevederile statutare.-

- In ce priveşte organizarea tineretului, chestiunea era de atributul exclusiv al secretariatului general al P.N.T., care dădea dispoziţiuni directe secretarilor provinciali şi judeţeni ai tineretului.-

In Capitală funcţiona şi o secţiune a tineretului universitar.-

Tineretul avea organele lui speciale de conducere cu comitete centrale, regionale şi judeţene, paralele cu organele de conducere ale organizaţiilor de cadre, şi se bucurau de o independenţa totală faţă de aceste organe.

Stiu că organizaţia centrală a tineretului avea un comitet de redactarea unor manifeste speciale, cu totul independente de acelea ale organizaţiilor politice (de cadre P.N.T.

Difuzarea acestor manifeste, cât şi a instrucţiunilor speciale, privind organizaţiile tineretului, se făcea prin intermediul curierilor trimişi la Centru de organizaţiile judeţene.-

- In repetate rânduri d. Dr.Virgil Solomon era nemulţumit de modul cum se făcea propaganda.- D-sa preconiza o intensă propagandă contra regimului, pe orice cale, care să fie atacat pe chestia colectării cerealelor, pe chestia instrăinării acestor cereale, afirmând că o parte din ele se duc în U.R.S.S., iar altă parte şi le insuşesc agenţii guvernului în folosul lor, că guvernul este vinovat de secetă şi de foamete, etc.-

Evident că d.Dr.Solomon vorbea cu toată greutatea situaţiei sale în partid, ca intim al D-lui Maniu, şi deci ca exponent al partidului, cum de altfel era şi apreciat de toţi aceia, cu cari venea în contact.-

- După convocarea comitetului executiv central din primăvara anului 1946, am discutat cu D.Dr.Virgil Solomon asupra componenţii delegaţiei permanante centrale şi am

..//..

căzut de acord ca D-sa să pună chestiunea în discuţie şi să ceară a se proceda la alegerea unei noui delegaţii permanente, incetând astfel practica complectării prin cooptări, propuse de biroul central.-

Spre surprinderea mea cu ocazia desfăşurării şedinţei D.Dr.Virgil Solomon a fost cel care a combătut mai mult această soluţie.-

Ulterior la cererea mea mi-a spus că astfel a avut situaţie din partid şi că sunt toate şansele ca în scurtă vreme partidul să fie chemat la guvern.

Arătându-mi nedumerirea, mi-a răspuns că de partea P.N.T. lucrează în acest sens Anglo-Americanii, şi dacă U.R.S.S. nu cedează se poate merge până la un conflict armat, la care eu am ripostat că este o mare naivitate să se creadă că negustorii Americani vor face războı de dragul nostru, şi că în tot cazul nu este de dorit o asemenea întâmplare, care ar constitui o nenorocire pentru întreaga omenire.-

Peste câteva zile d.Maniu mi-a confirmat şi d-sa că într'adevăr P.N.T. se bizue pe sprijinul Anglo-Americanilor, adăogând că în tot cazul este bine că Anglo-Americanii au fost în măsură de a cunoaşte situaţia reală din ţara noastră.-

Referitor la relaţiile conducerii P.N.T. cu misiunile Anglo-Americane, ştiu dela d.Dr.Virgil Solomon că legăturile se făceau prin d.Vasile Serdici, de asemenea că atât Englezii cât şi Americanii sunt dispuşi să ajute P.N.T., să preia conducerea guvernării, contând mai ales pe un conflict armat între Americani şi U.R.S.S., care ar fi înlesnit o asemenea schimbare-svon, care era lansat de d.Dr.Solomon în toate imprejurările şi pretutindeni.- Aceasta am auzit'o din gura D-lui Dr.Virgil Solomon la "Caru cu Bere" şi în faţa mai multor persoane.- In privinţa faptului că d.Vasile Serdici servea de interpret al D-lui Maniu o ştiu chiar din gura D-lui Serdici.- D-sa mi-a afirmat acest lucru când d. Maniu locuia la domiciliul său şi urma să primească vizita unui reprezentant al misiunii americane.-

Se întâmpla uneori să fie de faţă la expunerile D-lui Dr.Solomon şi oameni dela ţară, după cum îmi aduc aminte d-nii: Stan Popescu-Găşteşti, Gr.C.Popescu-Vărăşti, Mihai Matei-Moviliţa, Ion M.Cristea-Dobreni, Mitu Ignat-Buftea, ş.a.-

..//..

Cu prilejul aceleeaşi şedinţe a comitetului executiv, d.Maniu a făcut o expunere amplă a activităţii d-sale, pentru infăptuirea actului dela 23 August 1944, arătând că de acord cu Mareşalul Antonescu a trimis pe Principele Barbu Stirbey şi pe d.C.Vişoianu la Cairo ca, împreună cu d.Cretzeanu dela Ankara să sondeze posibilităţile eşirei României din Axă, şi să trateze armistiţiul cu U.R.S.S. prin intermediul D-lui Beneş şi al D-nei Kolontay.- Ne-a mai comunicat că s'a sprijinit şi pe concursul D-lor: Gafencu în Elveţia, Cornel Bianu la Londra şi Citta Davila la Washington.- A însoţit această expunere cu citirea corespondenţei schimbată cu Principele Barbu Stirbey, arătând în acelaşi timp că se serveau de un cifru american, că încheerea armistiţiului a întârziat din cauza tergiversărilor D-nei Kolontay şi că U.R.S.S. a cerut angajament formal D-lui Maniu în numele Poporului român că condiţiunile armistiţiului vor fi riguros respectate.-

Stiu dela D.Dr.Virgil Solomon că D-nii Cretzeanu, Cornel Bianu, Gafencu, Citta Davila, C.Veşoianu şi Viorel Tilea, lucrează intens în străinătate pentru înlăturarea regimului actual dela cârma Ţării, şi că întreţin corespondenţă cu d.Maniu, pe care îl ţin la curent cu tot ce se întâmplă.-

Tot din relatările D-lui Dr.Virgil Solomon ştiu că în propaganda sa împotriva actualului regim din România d. Cretzeanu să folosea de fondurile puse la dispoziţia sa chiar de Guvernul român, în calitatea sa de Ministru plenipotenţiar la Ankara.-

- In ceeace priveşte declaraţia mea din 31 August 1947, referitoare la echipele de şoc, mai adaog că, întrebat demine, d.Dr.Solomon despre veracitatea informaţiei că d.Mihai Popovici se ocupă de organizarea lor, D-sa nu mi-a răspuns, tăcere din care am dedus veracitatea informaţiei.

Declar, stărui şi semnez propriu.-

ss. N.T.Popescu-Zorica

8 Octombrie 1947.

00503

11 Oct.1947

DECLARATIE

Subsemnatul N.T.POPESCU ZORICA,în continuare declar;

La aperitivele dela "Carul cu Bere" în afară de persoanele specificate de mine în declaraţia anterioară mai frecventau localul şi masa noastră domnii:Ghiţă Pop, din când în când; Mihai Popovici,foarte rar;G-ral Vasile Zorzor,G-ral Barbu,Ceza Simionescu,Romulus Georoceanu, Dr.Virgil Solomon,Victor Pop,preot Păcuraru din Olteniţa Rurală,foarte rar şi câţiva muncitori ale căror nume nu le reţiu,afară de un oarecare Eremia,despre care cred că locueşte pe raza Circumscriptiei 29 Politie /mi-a rămas în minte Str.Tutunari/.

Declar,stărui si semnez propriu.

ss/N.T.Popescu Zorica.

14. oct. 1947. 00504

R E F E R A T

N.T.Popescu-Zorica, de profesie avocat, născut la 23 Ianuarie 1882, în Buzău, fiul lui Toma /decedat/ si Stana /decedată/, căsătorit cu Calypso, născută Mihăilescu, domiciliat în Bucuresti Str.N.Staicovici, Nr.21.-

Membru activ al P.N.T., din anul 1919.

A activat în org. rurală a Jud, Ilfov, ca secretar general al organizatiei până în anul 1942.

Apoi ca preşedinte al aceleiaşi organizatii până în prezent.-

In primele două declaratii din 26 si 31 August 1947, face aprecieri cu caracter general asupra politicei P.N.T., de după 23 August 1944.

Astfel, este de acord că Hudiță a ținut în loc înfăptuirea Reformei Agrare.-

- Că Hatieganu pe durata mandatului său în Guvernul Dr, Petru Groza, tot timpul a mentinut o atmosferă de incordare.-

- Că parlamentarii P.N.T., au sabotat lucrările Guvernul B.P.D., prin neparticipare.-

- Denuntă complicitatea lui Maniu cu Comaniciu prin colaborare si schimb de scrisori.-

- Că Maniu si P.N.T., urmărea promovarea intereselor personale si nu ale ţării.-

- Că P.N.T., a contribuit la atingerea si ştirbirea suveranităţii Statului prin diverse acțiuni, apeluri si proteste adresate tărilor străine si Români trimisi în străinătate precum si prin sabotarea măsurilor economice.-

- Că Mihai Popovici a organizat echipe de şoc în Ardeal cu prilejul alegerilor parlamentare din Noembrie 1946.

-

- Din declaratia III-a luată pe ziua de 8 Oct.1947 rezultă următoarele:

./.

- Că după 23 August 1944,odată cu reluarea activității P.N.T.,o parte din sectiile profesionale, - contrar prevederilor Statutare,s'au transformat in organizatii profesionale - şi care au inceput să lucreze in afara intereselor profesionale şi contra ideologiei partidului.

Are cunostință că organizatia Militară P.N.T.,avea caracter para-militar si subversiv,urmărind răsturnarea stărilor de fapt pr in mijloace agresive,interne şi externe.

Deasemenea are cunoştință de existenta organizatiilor: Muncitorească,Tineret si Ardeleană.

Cu prilejul preluării Preşedintiei Capitalei,de către Ion Mihalache,i/a semnalat că organizaţiile Muncitorească si Ardeleană sunt constituite în afara prevederiloe Statutare.

Tineretul era de atributul Secretariatului General, constituit cu organele lui speciale de conducere şi indepedente de organizatiile politice locale.

Transmiterea manifestelor Tineretului P.N.T.,se făceau prin curierii trimisi la Centru de organizatiile Judetene.

- Dr.Virgil Solomon,apreciat ca intim al lui Maniu, preconiza metode ireale de propagandă contra regimului şi că în susţinerea acestor metode pentru apropiata venire la guvern a P.N.T.-Maniu, sunt sprijiniţi şi de Anglo-Americani si dacă U.R.S.S.,nu cedează,se contează mai ales pe un conflict armat intre americani şi U.R.S.S.-

- Astfel de zvonuri erau lansate de Dr,Virgil Solomon în toate imprejurările şi pretutindeni.La "Carul cu Bere",a spus-o in faţa mai multor membrii ai P.N.T.,printre cari si unele persoane dela ţară ,-

Tot din relatările Dr.Virgil Solomon,stie de relaţiile si conrespondenta lui Maniu şi grupul P.N.T.,din străinătate, cari lucrează la inlăturarea actualului regim dela cârma ţării.

In tot cursul cercetărilor a reamintit si a căutat să arate că se desolidarizează de actiunea ilegală P.N.T.,argumentând că in luna Sept.1946,a dimisionat din P.N.T.,ca o consecintă dela deviereă politicei initială a partidului,dar că in urma stăruintelor unor prieteni,depuse pe lângă el,a acceptat să gireze şi pe mai departe şefia organizatiei până la clarificarea situaţiei ce urma să aibă loc intr'un apropriat congres.

COMISAR SEF [signature]

14 oct. 1947
13506

R E F E R A T

N.T.Popescu Zorica, de profesie avocat, născut la 23 Ianuarie 1882, în Buzău, fiul lui Toma /decedat/ si Stana /decedată/, căsătorit cu Calypso, născută Mihăilescu, domiciliat în Bucuresti Str.N.Staicovici, Nr.21.-

Membru activ al P.N.T., din anul 1919.

A activat în org.rurală a Jud, Ilfov, ca secretar general al organizatiei până în anul 1942.

Apoi ca președinte al aceleiași organizatii până în prezent.-

In primele două declaratii din 26 si 31 August 1947, face aprecieri cu caracter general asupra politicei P.N.T., de după 23 August 1944.

Astfel, este de acord că Hudiță a ținut în loc înfăptuirea Reformei Agrare.-

- Că Hatieganu pe durata mandatului său în Guvernul Dr, Petru Groza tot timpul a mentinut o atmosferă de incordare.-

- Că parlamentarii P.N.T., au sabotat lucrările Guvernul B.P.D., prin neparticipare.-

- Denunță complicitatea lui Maniu cu Comaniciu prin colaborare si schimb de scrisori.-

- Că Maniu si P.N.T., urmărea promovarea intereselor personale si nu ale țării.-

- Că P.N.T., a contribuit la atingerea si știrbirea suveranității Statului prin diverse actiuni, apeluri si proteste adresate țărilor străine si români trimisi în străinătate precum si prin sabotarea măsurilor economice.-

- Că Mihai Popovici a organizat echipe de soc în Ardeal cu prilejul alegerilor parlamentare din Noembrie 1946.

-

- Din declaratia III-a luată pe ziua de 8 Oct.1947 rezultă următoarele:

./.

- Că după 23 August 1944, odată cu reluarea activității P.N.T., o parte din secțiile profesionale, - contrar prevederilor Statutare, s'au transformat in organizatii profesionale - şi care au inceput să lucreze in afara intereselor profesionale şi contra ideologiei partidului.

Are cunoştinţă că organizatia Militară P.N.T., avea caracter para-militar si subversiv, urmărind răsturnarea stărilor de fapt prin mijloace agresive, interne şi externe.

Deasemenea are cunoştinţă de existenta organizatiilor Muncitorească, Tineret si Ardeleană.

Cu prilejul preluării Preşedintiei Capitalei, de către Ion Mihalache, ia semnalat că organizatiile Muncitorească si Ardeleană sunt constituite în afara prevederiloe Statutare.

Tineretul era de atributul Secretariatului General, constituit cu organele lui speciale de conducere şi indepedent de organizatiile politice locale.

Transmiterea manifestelor Tineretului P.N.T., se făcea prin curieri trimisi la Centru de organizatiile Judetene.

- Dr. Virgil Solomon, apreciat ca intim al lui Maniu, preconiza metode ireale de propagandă contra regimului şi că în sustinerea acestor metode pentru apropiata venire la guvern a P.N.T.-Maniu, sunt sprijiniţi şi de Anglo-Americani si dacă U.R.S.S., nu cedează, se contează mai ales pe un conflict armat intre americani şi U.R.S.S.-

- Astfel de zvonuri erau lansate de Dr, Virgil Solomon în toate împrejurările şi pretutindeni. La "Carul cu Bere", a spus-o in faţa mai multor membrii ai P.N.T., printre cari si unele persoane dela ţară . -

Tot din relatările Dr. Virgil Solomon, stie de relaţiil si corespondenta lui Maniu şi grupul P.N.T., din străinătate, cari lucrează la inlăturarea actualului regim dela cârma ţării

In tot cursul cercetărilor a reamintit si a căutat să arate că se dezolidarizează de actiunea ilegală P.N.T., argumentând că in luna Sept. 1946, a dimisionat din P.N.T., ca o consecintă de devierea politicei initiale a partidului, dar că in urma stăruintelor unor prieteni, depuse pe lângă el, a acceptat să girieze si pe mai departe şefia organizatiei până la clarificarea situaţiei ce urma să aibă loc intr'un apropriat congres.

COMISAR ŞEF

Sfetcu (?)

14 oct 1947
508

R E F E R A T

N.T.Popescu Zorica, de profesie avocat, născut la 23 Ianuarie 1882, în Buzău, fiul lui Toma /decedat/ şi Stana /decedată/, căsătorit cu Calypso, născută Mihăilescu, domiciliat în Bucureşti Str.N.Staicovici, Nr.21.-

Membru activ al P.N.T., din anul 1919.

A activat în org.rurală a Jud, Ilfov, ca secretar general al organizaţiei până în anul 1942.

Apoi ca preşedinte al aceleiaşi organizaţii până în prezent.-

In primele două declaraţii din 26 şi 31 August 1947, face aprecieri cu caracter general asupra politicei P.N.T., de după 23 August 1944.

Astfel, este de acord că Hudiţă a ţinut în loc înfăptuirea Reformei Agrare.-

- Că Haţieganu pe durata mandatului său în Guvernul Dr, Petru Groza tot timpul a menţinut o atmosferă de încordare.-

- Că parlamentarii P.N.T., au sabotat lucrările Guvernul B.P.D., prin neparticipare.-

- Denunţă complicitatea lui Maniu cu Comaniciu prin colaborare şi schimb de scrisori.-

- Că Maniu şi P.N.T., urmărea promovarea intereselor personale şi nu ale ţării.-

- Că P.N.T., a contribuit la atingerea şi ştirbirea suveranităţii Statului prin diverse acţiuni, apeluri şi proteste adresate ţărilor străine şi Români trimişi în străinătate precum şi prin sabotarea măsurilor economice.-

- Că Mihai Popovici a organizat echipe de şoc în Ardeal cu prilejul alegerilor parlamentare din Noembrie 1946.

-

- Din declaraţia III-a luată pe ziua de 8 Oct.1947 rezultă următoarele:

./.

- Că după 23 August 1944, odată cu reluarea activității P.N.T., o parte din secțiile profesionale, - contrar prevederilor Statutare, s'au transformat în organizații profesionale - și care au început să lucreze în afara intereselor profesionale și contra ideologiei partidului.

Are cunoștință că organizația Militară P.N.T., avea caracter para-militar și subversiv, urmărind răsturnarea stărilor de fapt prin mijloace agresive, interne și externe.

Deasemenea are cunoștință de existenta organizațiilor Muncitorească, Tineret și Ardeleană.

Cu prilejul preluării Președinției Capitalei, de către Ion Mihalache, ia semnalat că organizațiile Muncitorească și Ardeleană sunt constituite în afara prevederiloe Statutare.

Tineretul era de atributul Secretariatului General, constituit cu organele lui speciale de conducere și indepedent de organizațiile politice locale.

Transmiterea manifestelor Tineretului P.N.T., se făcea prin curierii trimisi la Centru de organizațiile Județene.

- Dr. Virgil Solomon, apreciat ca intim al lui Maniu, preconiza metode ireale de propagandă contra regimului și că în susținerea acestor metode pentru apropiata venire la guvern a P.N.T.-Maniu, sunt sprijiniți și de Anglo-Americani și dacă U.R.S.S., nu cedează, se contează mai ales pe un conflict armat între americani și U.R.S.S.-

- Astfel de svonuri erau lansate de Dr, Virgil Solomon în toate împrejurările și pretutindeni. La "Carul cu Bere", a spus-o în fața mai multor membrii ai P.N.T., printre cari și unele persoane dela țară .-

Tot din relatările Dr. Virgil Solomon, stie de relațiile și corespondenta lui Maniu și grupul P.N.T., din străinătate, care lucrează la înlăturarea actualului regim dela cârma țării.

In tot cursul cercetărilor a reamintit și a căutat să arate că se desolidarizează de acțiunea ilegală P.N.T., argumentând că în luna Sept. 1946, a dimisionat din P.N.T., ca o consecință dela devierea politicei inițiale a partidului, dar că în urma stăruințelor unor prieteni, depuse pe lângă el, a acceptat să girezee și pe mai departe șefia organizației până la clarificarea situației ce urma să aibă loc într'un apropriat congres.

COMISAR ȘEF

[signature]

00510

4 Sept. 1947

13511

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Popescu Mehedinţi Ion, in vârstă de 38 ani, născut in anul 1910, luna Martie, ziua 14, in comuna Bălăcita, jud. Mehedinţu, fiul lui Vasile şi al Mariei, agricultori, domiciliati in comuna Pristolu jud. Mehedinţu, având domiciliul meu in Bucureşti, str. Mitr. Filaret Nr. 33, declar următoarele:

Părinţii mei sunt agricultori in com. Pristolu, jud. Mehedinţi, având circa 8 ha pământ arabil şi o casă cu gospodărie complectă, in care locuiesc. Tatăl meu, in vârstă de 66 ani, avea cunoştinţe in meseria de croitor. După 1930, a militat ca membru in P.N.T., fără să ocupe vreo demnitate. Mai inainte de această dată nu a făcut niciun fel de politică. Mama este gospodină şi nu s'a manifestat politiceşte. Am o soră Maria, de 39 ani, căsătorită cu N. Costovici, mecanic la C.F.R. T. Severin. Nici sora mea nici cumnatul meu nu au activat politiceşte. Am un frate Marin, de 27 ani, absolvent al şcoalei de meserii din Bucureşti şi mic industriaş in Bucureşti. El nu a activat politiceşte din P.N.T., am aflat insă că ar fi inscris in P.N.P.

Am făcut şcoala primară in comuna Pristolu, jud. Mehedinţi. Am făcut liceul "Traian" din T. Severin şi Scoala Superioară de comerţ din T. Severin, unde am fost calificat printre primii 10 absolvenţi. Am absolvit aceste şcoli in 1938 şi m'am inscris la Academia de Inalte Studii Comerciale din Bucureşti.

Lipsit de mijloace materiale pentru intreţinere la universitate, am fost funcţionar la Banca Generală a Tării Româneşti. şi mai apoi la Uniunea Sfaturilor Negustoreşti. La Banca Generală am fost recomandat de către prof. Constantin Georgescu pe baza diplomelor de studii iar la Uniune de către D.P. Niculescu Ritz, care era intr'o cameră vecină satului Pristol şi ceva rudă cu mama mea.

Am părăsit serviciu l dela Uniune pentru a pleca să-mi fac serviciul militar in anul 1932. Am făcut armata la

./.

10512

Reg.21 Inf. Bucureşti şi Reg. 6 M.V.Bucureşti.In 1939 am făcut cursul redus pregătitiro de ofiţer de rezervă şi am fost avansat,pe bază de examen sublt.ad-tor fiind repartizat la Depozitul Central de Subzistenţă al Armatei Bucureşti,unde figurez şi inprezent.

Am terminat studiile la Academia in anul 1933,când am luat licenţa şi in anul 1935 când am susţinut teza de doctorat,fiind de clasat doctor in Stiinţele Economice cu menţiunea "foarte bine".

După luarea doctoratului am candidat şi am reuşit să ocup un post de asistent la Facultatea de Agronomie din Bucureşti,ţinând cursuri de catedră de economie naţională şi politică agrară rămasă vacanţă prin decesul prof.Busuiocescu.Deasemenea am ţinut cursuri la conferinţa de cooperaţie,care era specialitatea mea.

Fiind mutat in 1941 sub legionari,uc port cu tot la o fermă a facultăţei din com,Petroşani-Vlaşca,am fost nevoit să demisionez găsind că nu am nici un rost,cu studii teoretice la o fermă unde se făceau aplicaţiuni practice.

In 1938 am fost angajat in calitate de consilier tehnic la "Reşiţa",in Bucureşti,prin intermediul fostului meu profesor V.Madgaru.Acolo am cunoscut imediat pe d.ing. Malaca,care m'a luat dela soc."Reşiţa" şi m'a trimis la Soc."M.Malaxa",pentru organizarea unei direcţiuni economice,care să se ocupe cu problemele de vămuiri,importuri,exporturi,contingentări,transporturi,devize şi plăţi in treinătate,cu toate formalităţile şi evidenţele necesare.

In prezent sunt consilier tehnic la această societate.

In timpul studiilor liceale am colaborat la cele două societăţi culturale din T.Severin,una a elevilor din cursul inferior,care ţinea şezători in fiecare Spmbătă in prezenţa unui profesor,delegat de fiecare dată şi dela care nu lipseau muzică şi alta,cu o factură mixtă,formată din elevii cursului superior de liceu şi particulari denumită "Casa Luminei",care ţinea şezători culturale in fiedare Duminică dimineaţa in sala teatrului local.In timpul vacanţelor,in colaborare cu studenţii din satul meu şi satele vecine şi cu unii invăţători locali,organizasem o trupă de teatru,dând serbări culturale cu piese de teatru şi jocuri

./.

naţionale.

Ca student,prin intermediul unui student mai vechi, anume Stefan Marinaş,in prezent avocat in Bucureşti,cu care colaborasem in timpul vacanţelor in organizarea serbărilor culturale,am ajuns fiind invitat de el să particip la şedinţele tineretului naţional ţărănist,care se ţineau in fiecare Spmbătă seara la Clubul partidului.Am participat,mi s'a părut instructive ţi mai târziu am inceput să şi bolaborez.Acolo am cunoscut pe dnii Tudor Ionescu,actual Ministru,Nistor Badea N.N.Vasiliu,V.V.Stanciu,Petre Strihan, Aristică Sebileru,Goga Mazilescu,Vasile Neadoran,Anton Alexandrescu,dr.Ionescu Doran,N.N.Mateescu,Constantinescu Cleanov,ing.Blându (decedat in răsboi),Victor Jinga,Gr.Geamănu şi alţii.La constituirea comitetului de convocare,am fost ales bibliotecar.

Impreună cu ei am colaborat la ziarul tineretului naţional ţărănist:"Flamura Verde".

La şedinţele săptămânale se făceau comunicări cu caracter politic,social,economic,etc.,după care urmau discuţii contradictorii,cu concluzii instructive pentru noi toţi Intr'o Sâmbătă,eram inscris să fac eu o comunicare cu subiectul:Aspectul social al bugetului statului.In acea seară din tintâmplare a trecut pe la club şi dl Ion Mihalache,care era Ministru de Interne,dar pe care nu-l cunoscusem personal până atunci.Il văzusem doar l a parlament şi la unele intruniri publice ţinute in Bucureşti.S'a oprit,a intrebat cine suntem,ce facem.A fost lămurit că suntem tineretul,ai cărui fruntaşi erau cunoscute de Dsa şi că avem şedinţa obişnuită săptămânală cu comunicarea menţionată.A plecat sus,unde avea să dea un telefon şi apoi a coborât-asistând câtva timp la şedinţă.M'a chemat la Dsa,s'a interesat de mine: cine sunt,ce sunt părinţii mei,cu ce mă ocup şi a găsit cuvinte binevoitoare faţă de mine.

M'a chemat apoi la Ministerul de Interne şi m'a solicitat să fiu şef de cabinet.Mai erau acolo av.Mihai Muşatescu director de cabinet şi Mircea Răducanu,şef de cabinet. Am promis că primesc,dar dsa a demisionat din guvern,astfel incât deşi am funcţionat circa două săptămâni,totul nu am mai fost numit.Dl I.Mihalache pleacă,după aceia in streinătate,iar eu continui studiile in colaborarea in rândurile tineretului.

./.

In luna Iulie 1933 am luat licenţa şi m'am prezentat la un examen ce se ţinea la Uniunea Camerilor de Agricultori pentru ocuparea unui post de şef de serviciu.Eram 8o de candidaţi.Am reuşit.La primirea adresei Uniunei pentru a mă prezenta cu actele pentru a mi se face numirea,s'a intâmplat că dl Mihalache a revenit,pentru câtva timp in ţară. L'am intâlnit,i-am arătat situaţia mea şi Dsa nu m'a indemnat să intru funcţionar,arătându-mi că eu pot avea un alt rost in viaţă.M'am consultat in această chestiune cu prietenul meu Anton Alexandrescu şi cu un alt prieten D.D.Tănăescu şi amândoi m'au indemnat să renunţ la examenul reuşit şi să urmez sfatul dlui Mihalache.Aşa am făcut.Dsa a plecat din nou in streinătate şi in toamnă când s'a intors a fost ales preşedinte al partidului naţional ţărănesc.M'a chemat şi m'a solicitat să-i fiu secretar,ceace eu am primit. Am funcţionat cu această calitate până in anul 1937 inclusiv când Dsa a demisionat din funcţia de preşedinte şi când d.Iuliu Maniu,noul preşedinte venea cu doi secretari ai săi.

In acest timp am făcut unele călătorii in streinătate şi anume:am fost in Italia impreună cu d.I.Mihalache in 1937, in Ceho-Slovaca,cu o delegaţie de tineret in care intra Victor Jinga şi Schippu (actual subdirector de stat),deasemenea in Polonia cu o delegaţia de tineret in care intra prof I.C.Petrescu, Anton Alexandrescu,Stanciu Stoian.

In 1935 am fost desemnat preşedinte al tineretului naţionalŢărănesc având colaboratori pe V.Moderan,Miron Constantinescu.V.Brătucu,M.Levente,C.Nispeanu,Paul Teodorescu şi alţii,Impreună cu ei am organizat un aşezământ studenţesc denumit "C.Dobrescu-Argeş",având acest nume al primului ţărănist român.Prin el inţelegeam să contracarăm acţiunea studenţilor legionari.

In acest timp a editat o revistă săptămânală "românismul",care n'a putut apărea din lipsă de mijloace baniste decât 14 numere.

In această revistă combăteam politica rasială a miîcărei legionare şi tendinţa de a orienta politica noastră spre Germania a acesteimişcări.

In 1938 după constituirea guvernului Goga şi plecarea din partid a dlui av.Popescu Topoloveni,fiind numit secretar general de minister,am fost solicitat de d.I.Mihalache să primesc direcţia revistei "Ţărănismul",fondată de Dsa in anul 1923 direcţie ce rămânea liberă prin plecarea

dlui Popescu Topoloveni.Am primit şi am condus această revistă până in prezent.Ea nu era o revistă de partid,dar milita in sprîritul indeologic şi programatic ţărănist.

Colaboram la această revistă:prof.Zane,D.V.Toni,Apostol Culea,Prof.Gabriel,Tepelea Gh,Vlădescu Albeşti,prof. Vladimir Steinu şi alţii.

In 1938 s'au dizolvat partidele.In afară de conducerea tineretului eu mai făguram şi in organizaţia de cadre a jud.Mehedinţi.

După 23 August 1944,am fost ales vicepreşedinte al organ izaţiei de Mehedinţi,alături de dnii Mihai Pătulescu şi prof.C.Dicu.

In 194o m'am căsătorit cu Dra Lucia preot Dumitrăchescu din Bucureşti,nepoată a Dnei Diculina Mihalache. Am două fetiţe,una de şase luni şi alta de cinci ani.

Ca avere nu avem decât casa in care locuim din str. Filaret Nr.33.

In timpul răsboiului am fost mobilizat pentru lucru la soc."Malaxa" şi nu am luat parte la la campania militară.

După 23 August 1944 am continuat activitatea la soc. "Malaxa",in calitate de consilier tehnic.Am unceput stăruinţele pe lângă Comisia Aliată de Control pentru obţinerea autorizaţiunei de reapariţie a revistei "Tărănismul",de fusese suprimată in timpul legionarilor.Am obţinut această aprobare şi m'am ocupat imediat cu apariţia acestei reviste săptămânale.

Colaborasem la Cercul de Studii al partidului condus de prof.G.Taşcă şi prof.G.Zane,fiind referent al comisiunei pentru cooperaţie şi credit ţărănesc.Deasemenea participam la comisiunile Cercului de Studii pentru agricultură,finanţe,credit ,udeologie şi doctrină,reforma agrară, etc.

La Ianuarie1946 am fost numit administrator al soc." "Dreptatea" S.A.R. având da director al ziarului pe d.Nistor Badea,care se ocupa de partea redaţională. Aveam un consiliu de ad-ţi compus din dnii Gică Măcărescu,Ghilizan,Coposu, Popescu,Botoşani şi N Carandino cooptat mai târziu,după ce devenise director al ziarului.Cpt a fost director Nistor Badea,nu se amesteca in administraţie,după cum nu mă amestecam in redacţia ziarului.Caracterul pe care Nistor

./.

00516

Badea voia să-l imprime ziarului "Dreptatea",era:critică constructivă privind actele guvernului şi afirmarea ideologiei şi programului P.N.T şi cât timp a funcţionat ca director a reuşit să imprime acest caracter.Dl preşedinte Maniu socotea că ziarul trebue fie in principal un ziar de critică şi de combatere fie in principal un ziar de critică şi de combatere riguroasă a polticei guvernului şi a adversarilor partidului.Aceste directive erau date prin dl N.Carandino care era redactor şef al ziarului.De aci a venit nemulţumirea dlui Nestor Badea,ceace a dus la demisia sa.Dl Badea,după câte ştiu,constata că apar in ziar anumite articole fără ştiinţa sa- şi ele apăreau după dispoziţiile dlui Maniu,date prin Carandino.Aceste articole nu intrau in vederile lui Badea.In urma explicaţiilor avute cu dl Maniu,dl Badea,a dat intr'o zi dispoziţie la tipografie ca să nu mai figureze numele său pe capul gazetei şi din acel moment a părăsit redacţia.A fost numit director Carandino.

La plecarea dlui Badea am voit să plec şi eu-intrucât veniserăm amândoi odată,dar I.Badea m'a sfătuit ca eu să rămân intrucât nu am niciun amestec in redacţia gazetei şi deci motivul pentru care pleca el nu putea fi invocat şi de mine.Eu am continuat să mă ocup de administraţie.

Cu venirea lui Carandino ca director au inceput foarte curând neinţelegeri intre mine şi Dsa pe deoparte şi membri consiliului de administraţie pe de altă parte,pe chestiuni de administraţie.Să unul din ceilalţi angajau cheltuieli peste limitele bugetare fixate de mine şi mă găseam din această pricină adesea in situaţia de a nu putea face faţă cheltuielilor (tipografie,hârtie,salarii,etc.) Din această pricină am demisionat odată in Luna August 1946,dar conducerea partidului a promis că va cere celor indicate ca să inceteze amestecul lor in administraţie peste capul meu-ceeace in cele din urmă nu s'a putut remedia,astfel incât a trebuit să demisionez cu toate insistenţele depuse ca să rămân in funcţiunea avută.Si am demisionat in luna Martie 1947.Ziarul "Dreptatea" a continuat acţiunea de critică riguroasă la adresa guvernului şi de polemică personală,după indicaţiile dlui Maniu,mai ales după retragerea dlui Nestor Badea.

./.

In vara 1946 conducerea P,N.T. hotăreşte ca directorii revistelor care sprijină ideologia partidului,şi sunt membrii ai partidului să fie cooptate in comitetul executiv central.Astfel am fost cooptat odată cu C.Hagea director al revistei "Dreptatea Satelor" ca membru in acest comitet. Am participat la două şedinţe.

La prima şedinţă dl Maniu a făcut o expunere asupra politicei dusă de el in timpul dictaturilor din 1938 şi până in prezent (1945) cu toată corespondenţa documentară respectivă.Deasemenea dl Penescu,ca secretar general, urma pe ordinea de zi să se procedeze la alegerea membrilor din biroul politic şi delegaţia permanentă,care in majoritate erau cooptatţi.Dl Maniu şi a prezentat pe neaşteptate demisia din funcţia de preşedinte,ceace a făcut ca alegerile proectate să fie amânate.Comitetul ce nu era de părere să se aprobe demisia al lui Maniu,cu apt mai mult cu cât venea pe neaşteptate.

La a doua şedinţă,care s'a ţinut după alegerile din 19 Noemvrie era să se hotărească asupra participărei parlamentarilor la lucrările parlamentului. Dl Maniu a prezentat comitetului hotărprea delegaţiei permanente de a nu se participa-deşi in această delegaţia fuseseră şi propuneri de participare-propuneri ce rămăseseră in minoritate.Eu impreună cu unele elemente din generaţia mai tânără,având ca exponent de fapt pe dl Nistor Badea,am susţinut participarea la lucrările parlamentului.Parlamentarii P.N.T. erau in mare parte de părere să se meargă la parlament,dar ei s'au abţinut dela discuţiile ca fiind interesaţi.dl Maniu a susţinut cu tărie neparticiparea.La alegerile din 19 Noemvrie am candidat la Mehedinţi in locul al 3 lea după prof.C.Danciu,preşedintele organizaţiei şi Mihai Pitulescu,vicepreşedintele.Cu 4-5 zile am fost la Mehedinţi, rămânând acolo incă 4-5 zile,după alegeri şi anume in satul părinţilor mei:Pristolu.In aceste alegeri am tipărit la Bucureşti manifeste pentru org.de Mehedinţi pe care le trimiteam dlui prof.Danciu.Am fost in ziua de alegeri la secţia de votare din com.Pristol,participând in calitate de candidat.N'am ţinut nici o adunare la Mehedinţi şi nu am participat la nici o adunare din Bucureşti,sau din altă parte.Dela alegeri şi până azi n'am mai fost niciodată la Mehedinţi.

./.

Manifestele tipărite au fost expediate cu diferite persoane venite dela T.Severin ocazional in Bucureşti in care erau indrumate de prof.Danciu la mine ca să le ridice. Astfel au dus manifeste.dr.Dubovan din T.Severin,C.Răutu,tot din T.Severin, şi alţii.Deasemenea când am mers eu am dus un important pachet cu manifeste.

In ceiace priveşte actele mai importante ale tguvernului şi poziţia P.N.T. faţă de ele,menţionez următoarele:

Reforma agrară, Am făcut parte din comisiunea partidului cu dnii I.Mihalache,prof.Zane,Nestor Badea,Lazăr Iliescu S'a intocmit din iniţiativa dlui Mihalache un proect de reformă agrară impărţit in 2 etape: exproprietea care să se facă imediat după demobilizarea armatei.Proectul intocmit de această comisiune a fost prezentat de dl prof.Zane comisiunei dela Ministerul Agriculturei in ziua când această comisiune s'a dizolvat prin retragerea unora dintre membrii componenţi ai ei.Proectul de mai sus a fost publicat chiar atunci in ziare şi in borşură.

Ministerul de Agricultură de atunci I.Hudiţă era acuzat că tergiversează infăptuirea reformei agrare.Aceasta a fost confirmată la câteva zile după depunerea proectului P.N.T. de xxxxx insuşi şeful guvernului de atunci Gh. Rădescu,care la o intrunire publică a declarat că nu este de xxxxx părere să se realizeze această reformă decât după terminarea răsboiului.Pe de altă parte insuş dl Maniu se pare că nu era de acord cu răalizarea reformei agrare in acel moment,deoarece liberalii erau net contra acestei feforme şi s'ar fi putut ca realizarea ei să ducă la retragerea liberalilor şi deci la neinţelegeri in guvern.Aşa se ecplică de ce I. Hudiţă care era ministru naţional ţărănist nu a inaintat proectul intocmit la consiliul de miniştrii,deşi a continuat să fie ministru indă 10-12 zile după intocmirea şi prezentarea lui de către Zane.

La 6 Martie 1945 cade guvernul Rădescu.Se formează guvernului dr.Petre Groza.Partidul Naţional Ţărănesc prin preşedintele lui Iuliu Maniu,a luat atitudine categorică contra acestui nou guvern.Nu a fost convocat comitetul executiv care să examineze pituaţia şi să dea el directiva de urmat.De altfel forurile statutare ale partidului,toate prezidate de dl Maniu (birou politic,delegaţie permanentă),comitet executiv central) luau hotărâri pe baza elementelor şi datelor astfel prezentate de dl Iuliu Maniu.

000519

încât în mod obişnuit sprijineau şi justifica punctul său de vedere. In practica lucrurilor nu acest foruri hotărau ceace Dl. IULIU MANIU ca preşedinte al partidului avea de făcut-ci xxxxxxx aceste foruri luau cunoştinţă,judecau şi aprobau ceace dl. IULIU MANIU făcuse deja sau ceace Dsa avea de gând să facă.-

Cu privire la etatizarea Băncii Naţionale, această reformă era prevăzută şi in programul P.N.T. Deci această etatizare înfăptuită de guvernul PETRU GROZA nu a fost combătută de P.N.T. decât cu privire la felul cum a fost realizată.- Astfel P.N.T. prevedea o conducere tehnică care să asigure continuitatea în administrarea şi in politica acestei instituţiuni şi care să fie responsabilă în faţa guvernului. P.N.T. a fost deci in contra conducerii politice de partid la Banca Naţională.-

In legătură,cu secţiile perofesionale P.N.T. ştiu că ele au fost prevăzute în statutul partidului din 1936-Scopul lor era să procure material documentar privind interesele profesionale ale categoriei respective. Acest material se remitea cercului de studii care îl examina,astfel incât în acţiunea de opoziţie să se poată lua atitudine când se puneau în discuţie problemele respective,iar în acţiunea de guvern să se legifereze ţinând seama de aceste interese profesionale. Nu ştiu in ce măsură acest scop a fost atins .

Stiu că constituirea secţiei muncitoresti,cara era cea mai gălăgioasă. Nu ştiu dacă s'au contituit şi alte secţii profesionale.- Stiu deasemenea că cu privire la secţia muncitorească a intervenit o contraversă în sensul că conducătorii acestei secţii doreau să facă o organizaţie pe ţară,pe timp de dl. ION MIHALACHE; preşedinte al organizaţiei capitalei vroia o organizaţie pe capitală şi în ţară pe judeţe fiecare subordonate conducerii judeţene respective.-

Nu ştiu cum s'a lă,urit această contraversă pentrucă conducătorii secţiei muncitoresti din capitală nu se încadrau dispoziţiunilor date de dl. ION MIHALACHE aceste luase hotărâre de ase opri oriceîntrunire a lor la club. Către sfârsitul lunei Aprilie, ei au deschis uşile şi au ţinute şedinţe ca şi altă dată .- Nu ştiu ce măsuri sau luat faţă de această nesupunere pentrucă dela 4 Mai eu am fost izolat in Penitenciarul Craiova. Dispoziţiile date de dl. MIHALACHE priveau inscrierea membrilor, astfel încât să se poate face alegeri,cu partiviparea unor membrii indentificabili.

.//.

De organizarea secţiei profesionale şi de coordonarea activităţii lor se ocupa dl. inginer gh. POPESCU+BOTOSANI care fusese special desemnat secretar adjunct al organizaţiei capitalei.

Personal n'am făcut parte din nici'o secţie profesională.

Centrul de studii era condus de dl. profesor GH' TASCA ca preşedinte şi de dl. profesor GH ZANE ca vice preşedinte.- Nu cunosc ca in activitatea xxxtix cercului de studii dl. profesor TASC să,se fi ocupat in special cu anumite probleme care să fie în legătură cu ordinea publică. Cercul de studii,in măsura in care a funcţiat sa ocupat exclusiv cu probleme in legătură cu ,programul şi ideologia partidului.-

De exixtenţa unei comisiuni pentru probleme militare in cadrul cercului de studii nu am cunoştinţă. Nu cunosc militari deblocaţi din cadrul disponibil care să se fi înscris în partidul naţional ţărănesc,cunosc însă militari pensionari cari activau în P.N.T. ca : general NEGREI,gl. BARBU,gl ZORZOR,col STOIKA, gh. STOIKA,cdăr MOCANU pe care nu-l ştiu dacă era pensionar sau din cadrul disponibil sau demisionat din armată.- Nu ştiu ce activutatea desfăşurau acestia în cadrul partidului îi întâlneam însă adesea pe câte unul dintrânşii atunci când eu mergeam la administraţia ziarului "DREPTATEA". Nu aveam discuţii cu dlor ci doar ne salutam.

In vara anului 1946,dl. CARANDINO a organizat un serviciu de informaţii şi presă- care avea de scop să extragă din presa internă şi externă articole şi informaţii pe care le socotea utile conducerii partidului.Se sciau la maşină în 8-1o exemplare şi se distribuiau zilnic membrilor din conducere : MANIU,MIHALACHE,PENESCU,POPOVICI,MIHAIESCU şi alţii.Mai târziu, neputându-se face faţă, s'a renunţat lapresa internă rămânând să se facă estrase numai din presa străină şi în special articole cenzurate în ROMANIA. Ziarele cenzurate eraz procurate de dl. CARANDINO şi colaboratorii săi prin legaţii.,unde aveau legături -colaborau la cest serviciu dnii. ION VINEA,CDOR MOCANU, COPOSU şi alţii pe care nu-i cunosc. Aveam la acest serviciu şi o dactilografă pe care după câte am auzit fusese adzse de dl. VINEA. Eu nu ştiu cum o cheamă.

Nu am fost intodeauna în acord cu metodele folosite de dl. MANIU în conducerea partidului şi deaceia am cerut să se intre cât mai neântârziat în spiritul şi în cadrul membrilor statutare astfel incât biroul partidului şi delegatia permanentă

00521

să fie formate prin alegeri şi nu prin cooptări de persoane propuse de dl. MANIU. Tocmai pentru că nu eseau din cuvântul dsal nu s'a reuşit. Dl MANIU promisese in sfârşit că in luna Ianuarie 1947, va convoca comitetul central pentru alegerea acestor foruri dar această convocare nu s'a făcut.-

La 5 Mai cânfd am fost ridicat şi izolat in penitenciarul Craiova eram foarte dezamăgit de metodele folosute de dl. MANIU si conducerea autocrată a partidului naţiona ţărănesc-metode ce deveneau din ce in ce mai de nesuportat.-

/ss/ POPESCU MEHEDINTI

4 Septembrie 1947.-

2 Aug-1947

20523

DECLARATIE

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL, avocat, domiciliat in Bucuresti Bd, Schitu Magureanu Nr. 19, intrebat fiind asupra expunerii D-lui PENESCU in legătură cu preluarea ministerelor de către Partidul Comunist, declar următoarele:

Intr'o zi când făceam parte din Guvern si Dl. PENESCU era încă Ministru de Interne, s'a prezentat la Dl. MANIU, unde eram mai mulţi fruntaşi şi ne-a făcut o expunere mai lungă cu un dosar în mână, în care ne- a arătat, că cu ocazia manifestaţiei, ce Partidul Comunist va face Duminecă se vor ocupa Ministerele. A arătat că există un plan întreg elaborat, conform căruia grupuri de muncitori se vor aduna la diferite puncte ale oraşului, şi pe urmă se vor deplasa fiecare grup la locul destinat spre al ocupa.-

Eu am ascultat până la sfârşit şi pe urmă am răspuns, că eu nu văd nici un semn de acest fel, că dacă ar exista un asemenea plan, acesta s'ar observa pe atitudinea Ministrilor Comunişti din Guvern, ori eu nu văd nici un semn din care s'ar putea deduce aşa ceva.- Din relaţiile pe care le-am cu membrii comunişti ai Guvernului din contră văd planuri comune de colaborare şi de aranja chestiunile împreună. Dacă ar avea asemenea intentie, ziceam eu, nu ar face planuri de şedinţe şi întâlniri cu noi pentru săptămâna viitoare. Si alţi membrii ai Guvernului din cei prezenti aveau aceiaşi părere. Cu aceste discuţii s'a terminat.

ss/A Leucutia.

Bucuresti 2 August 1947.

Adaug la cele de mai sus, că dosarul despre care am amintit mai sus, că il avea Dl. PENESCU in mână, după afirmatia sa continea datele ce dovedeau sustinerea D-sale.

ss/A. Leucutia.

30 aug 1947

10324

DECLARATIE

Subsemnatul Leucutia Aurel, avocat, domiciliat in Bucuresti Bd. Schitu Măgureanu nr. 19, născut la 26 Aprilie 1895 in comuna Timis- Calacea, jud. Timis declar următoarele :

Sûnt fiul preotului ort. Ion Leucutia din comuna Călacea si a Elenei născ. Trăilescu. Am fost trei frați si o soră. Frații mei au fost ambii doctori in medicină, iar sora mea profesoară. Mama mea are următoarea avere : un apartament in Bd. Schitu Măgureanu 19, ½ parte din o vilă la Snagov şi cu 1/3 parte din o vilă la Sovata. Eu personal in prezent nu posed, decât o parte din vila dela Sovata . Am mai avut o moşie de cca 200 jug lângă Arad,pe care am vândut-o.- După terminarea studiilor universitare m'am deschis birou advocațial la Bucuresti in anul 1923.- In afară de activitatea profesională, prima mea activitate publică in Bucuresti a fost pe teren sportiv. In anul 1923 am fost ales membru in comitetul central al Federatiilor Sportive române a cărui presedinte era Regele Ferdinand,iar secretar general Printul Mostenitor Carol. Lucrând in acest comitet l-am cunoscut pe printul Carol si am tinut legături cu el până când a revenit pe tron. In urma restaurației ivindu-se divergențe intre Regele Carol si Dl. Maniu, iar ~~in~~ eu ataşindu-mă presei Dlui Maniu incetul cu incetul m'am detaşat de fostul Rege si am rămas alături de Dl. Maniu.

In politica militantă efectiv am intrat prin anii 1926-1927, când am candidat in judetul Mureş, iar apoi in anul 1928, am trecut in organizatia din Timişoara unde am funcționat până in anul trecut. In anul 1929 am fost ales deputat.-

In anul 1938, introducându-se dictatura Regelui Carol, partidele au fost dizolvate,deasemenea si sub dictatura lui Antonescu. Totusi Dl. Maniu a ~~xxxtxxxx~~ continuat o activitate in contra regimului Antonescu si a luptat pentru esirea din axă.-

./.

Această activitate a dus la formarea blocului naţional democratic, constituit din partidul liberal, comunist social democrat, si anterior cel ţărănesc, care apoi a realizat actul dela 23 August adică eşirea din axă.-

După 23 August am fost numit ministrul al Economiei in al doilea guvern Sănătescu si in guvernul Rădescu. In această calitate am funcţionat in timpul când războiul era înaintea Budapestei si armatele luptătoare trebuiau sustinute. In această activitate am lucrat in cel mai deplin acord in deosebi cu ministru xxxxxxxxx comunicaţiilor, unde am primit concursul deplin a Dlui Ministru Gheorghiu Dej şi al Dlui Ministru Maurer. După 6 Martie un timp oarecare nu am avut nici-o activitate politică, pe urmă am luat parte la congresul organizaţiei Timis Torontal, iar in vara 1946, am trecut la conducerea provizorie a organizaţiei din Arad. Aici am luat parte la două adunări publice in Chsineu- Criş si in Hălmagiu, pe urmă la 19 Noembrie am luat parte la alegeri si am fost ales deputat. Dela alegeri până astăzi nu am mai fost in judeţ, dând si cuvânt de ordine de a nu xxfxxx se face nici un fel de manifestatie politică.- Aici in Bucuresti d asemenea nu am avut o activitate de manifestare politică, decât in calitate de membru in Delegatia Permanentă, asistând la câteva sedinte ale delegaţiei. Membrii Delegatiei Permanente erau cam următorii : Dl. Maniu, ca presedinte, membrii biroului : Dnii Mihalache, Mihai Popovici, Penescu, şi ing. Mihăescu şi Dnii Ghită Popp, Ionel Popp, Emil Hatieganu , Aurel Dobrescu, Virgil Solomon, şi Aurel Leucutia din partea Ardealului, iar din vechiul regat Dnii, Căpăţâneanu, Spineanu, Gică Măcărăscu, Vasile Lepădatu profesor Zane, profesor Husită, Nestor Badea Ilie Neguzi şi a precum şi dir. ziarului Dreptatea, Dl. N Crandino. Agendele partidului la centru le ducea biroul partidului impreună cu secretariatul si cu diverselerorgane centrale, cum ar fi, sectiileprofesionale, cercul de studii, organizatia centrală a muncitoriilor a tineretului.

Eu nu făceam parte din niciuna din aceste organe si deci nu cunosc activitatea lor. Activitatea mea in Bucuresti, s'a mărginit la participarea la sedintele delegaţiei permanente, precum si la urmărirea problemelor economice, care era de resortul meu.- Altă activitate politică nu aveam nici oficială, nici neoficială, nici fpţise, nici nefăţise, nici măcar contact cu membrii partidului nu

./.

tineam decât în măsura în care eram prieten cu ei. Acestia erau îndeosebi membrii delegatiei permanente, care deobicei veneau la mine să mă vadă. Cu ei discutam stirile zilei, sau situaţia internă din partid. Eu anume eram preşedintele xxxxxxxxxxxxx comisiei pentru modificarea statutelor, si după ce am pregătit un proect de statut, nu am putut până astăzi să-l ducem în fata forurilor statutarea din cauza opozitiei unor membrii din conducere. Aceste erau din motivul că în proectul meu de Stat scrise dispozitie care nu convenea unormembrii con conducere. / Dl. Mihalache si alti./ Aceste dispozitii se referau în deosebi la două chestiuni.-

1.- Eu am eliminat din proect organizatiile profesionale / avocati, medici, ingineri, militari, etc/ pe care nu credem nici necesare, nici democratice, iar Dl. Mihalache intra în contra proectului, le dădea o importanţă deosebită, iar în capitală le şi pusese în aplicare înfiinţând diverse secţii profesionale, între care si cea militară.- In acest sens mi se pare, că va da o circulară pentru înfintarea lor în judete.- Eu la Arad nu am înfinţat nici-o organizatie profesională. La Timisoara cred, că această sectie militară, fiindcă am fost informat, că seful acestei organizaţie Col. Licăreţ a fost internat la Craiova sau Pitesti.-

2.- A doua divergenţă în prezenta, între proectul meu si proectul Dlui Mihalache, se referea la interzicerea din partid a acelora, care au primit posturi de răspundere politică sub dictatura Carol sau Antonescu.-

Bucuresti 30 August 1947.-

/ss/ A. Lucutia.-

1 Sept 1947

00527

D E C L A R A T I E
=======================

Subsemnatul Eurel Leucuţia, avocat în continuarea declaraţiei susţin următoarele: Pe dl.Iuliu Maniu l'am ştiut de mic copil, dar nu l'am cunoscut personal, decât prin anii 1922-23, când m'am stabilit avocat de Bucureşti. Atunci nu făceam politică militantă, dar mă consideram aderent al partidului naţional din Ardeal, al cărui preşedinte era dl.Maniu. Raporturile mele cu d-sa până prin anii 1928-30 nu erau prea apropiate, d-sa fiind ocupat cu politica, iar eu mai mult cu meseria. In urma faptului că eu îl cunoşteam pe prinţul Carol şi îl vizitasem, de câteva ori la Paris, am început să iau contact mai des cu dl Maniu, iar după restauraţie, dl.Maniu a început să î-mi confieze nemulţumirile pe care le are faţă de Regele Carol. Aflând astfel motivele de divergenţe între dl. Maniu şi Regele Carol, am fost de părerea că dl.Maniu are dreptate şi astfel m'am ataşat politicei dlui Maniu,.In urma acestui fapt în anul 1930 am fost internat 3 luni la mănăstirea Turnu. In anul 1939 isbucnind răsboiul, dl. Maniu a luat poziţie în contra Germaniei şi alături de aliaţi, adecă Rusia, Anglia şi America, şi eu fiind deasemenea de părerea că locul nostru este alături de ţările democratice, legăturile dintre mine şi dl.Maniu s'a menţinut, iar împrejurarea că eu aveam automobil şi dsa nu avea, l'a făcut, că foarte des să mă roage să îl duc cu maşina. Aceasta mai ales în timpul lui Antonescu,fiindcă după 23 August aproape permanent a avut maşina la dispoziţie şi nu a mai avut nevoie de maşina mea. In timpul lui Antonescu împrejurarea cu maşina, şi faptul că şi eu eram convins antifascist, m'a făcut să fiu mai aproape de dl. Maniu şi să-i stau la dispoziţie, acolo unde puteam.Aşa s'a întâmplat, că în jurul pregătirii actului dela 23 August să mi se dea diferite însărcinari, cari sunt cunos-

./.

cute, şi pe care le am îndeplinit. După 23 August dl.preşedinte fiind membru în guvernul Sănătescu şi foarte ocupat toată ziua, nu îl mai vedeam aşa de des. După căderea acestui guvern s'a format al doilea guvern Sănătescu în care am intrat eu ca ministru al economiei naţionale. Această împrejurare a făcut, că în acest timp să-mă văd şi mai puţin cu dl.Maniu, din motivul, că eu atunci de dimineaţa până noaptea târziu eram archiocupat la minister (Era răsboiul în Ungaria şi Cehoslovacia). Aceeaşi situaţi era şi sub guvernul Rădescu. După 6 Martie dl.Maniu a plecat la Sibiu şi numai din când în când venea la Bucureşti. In ultimul an venind la Bucureşti a stat ori la ing.Serdici, ori la ing.Romi, Boilă. La mine a stat numai o singură lună, din 20 Mai până pe la 25 Iunie din motivul că în acest timp camera dsale dela Romi Boilă era ocupată de dna Musi Boilă din Cluj. Pe la 25 Iunie eu plecând la Sovata, iar dna Musi Boilă plecând şi dânsa la Cluj, dl. Maniu s'a mutat înapoi la dl.Romi Boilă. In timpul cât a stat la mine, în mod obişnuit veneau la dsa, membrii din conducerea mai mare sau mai mică a partidului, îndeosebi: dnii Mihalache, Mihai Popovici, Penescu, Mihăescu, colaboratorii din birou, cu care discuta chestiuni curente de administrare, din când în când mai veneau şi alţi fruntaşi din delegaţii permanente, ca Ghiţă Pop, Hudiţă, Dobrescu, Ghilezan şi alţii, pe urmă mai veneau şi alţi membri mai mici, cari deobicei aveau plângeri de prezentat. O mare parte a zilei însă dl.Maniu lipsea de acasă, din cauza că în timpul, când venea la Bucureşti, şedinţele biroului şi a altor foruri administrative se ţineau mai des şi dsa pleca să ia parte la ele. Sedinţele biroului de obicei se ţineau la Badea Nestor, câte odată la Mihai Popovici, sau Penescu. La mine acasă în timpul cât a stat dl.Maniu în anul prezent, cred că nu s'a mai ţinut nici o şedinţă, sau una, din cauza că toate discuţiile se auzeau peste uşă şi dl. Mihalache din acest motiv protestă să ţină la mine.

După 20 - 25 Iunie am plecat la Sovata, unde am stat cca o săptămână, pe urmă am venit ca să iau parte

./.

la o şedinţă a deputaţilor, cari dscutau formarea grupului parlamentar. După această şedinţă am plecat din nou la Sovata unde am fost arestat în ziua de 12 Iulie. La şedinţele biroului partidului, din care făceau parte dnii Maniu, Mihalache, Mihai Popovici, Penescu şi ing.Mihăescu, eu niciodată sub nicio formă nu am luat parte, fie că şedinţele erau la mine acasă, fie în altă parte. Dealtfel subsemnatul niciodată nu am avut un rol important în forurile statutare ale partidului, ceeace se poate uşor constata din dările de seamă, ce au apărut în Dreptatea sau în alte gazete. Dreptatea publica totdeauna numele celor participanţi la diversele şedinţe, şi afară de şedinţele delegaţiei şi a comisiei pentru modificarea statutelor, la alte şedinţe eu nu am luat parte.

Bucureşti, la 1 Septemvrie 1947.

ss.A.Leucuţia.

1 sept - 1947

00530

DECLARATIE

Subsemnatul AUREL LEUCUTIA, avocat, în continuare declar următoarele:

Pe Dl. POGONEANU l-am cunoscut cam înainte de 23 August prin Dl. NICULESCU - BUZESTI, fostul Ministru, al cărui colaborator ştiam că este.

In acel timp Dl. N. BUZESTI venea des la Dl. MANIU şi cu o asemenea ocazie l-am cunoscut pe Dl. POGONEANU, care venise cu el. Nu-mi aduc aminte şi nu am asistat la vre'o conversatie politică între Dl. MANIU şi Dl. POGONEANU. Dealtfel pe Dl. POGONEANU, deabea decâteva ori l-am văzut la Dl. MANIU. Stiu că Dl. MANIU, avea părere bună despre Dl. POGONEANU, pe care îl considera priceput şi bine pregătit, în cariera sa diplomatică.

La discuţii între Dl. MANIU şi Dl. POGONEANU eu nu am asistat, dar înainte sau după convorbire îl văzusem pe Dl. POGONEANU sau Dl. BUZESTI, în timpul, când aştepta să intre la Dl. MANIU, sau când ieşa. Despre Dl. POGONEANU ştiam, că este colaboratorul D-lui NICULESCU - BUZESTI, când acesta era ministru de Externe. Când am fost odată la Ministerul de Externe, care era în Palatul Ugirului, in timpul primului Guvern Sănătescu, l-am găsit acolo pe Dl. POGONEANU, ca colaborator al D-lui Ministru BUZESTI.- In ceiace il priveste pe Dl. NICULESCU BUZESTI, pe D-sa l-am cunoscut în timpul guvernării ANTONESCU în următoarele împrejurări: Dl. MANIU mi-a amintit că M.S. REGELE are un colaborator foarte bun pe linia antigermană, care este înalt funcţionar la Ministerul de Externe, fără să-mi spună însă cum îl chiamă. Mai târziu prin 1944, când se apropia-se tratarea condiţiunilor de Armistiţiu dela Cairo, Dl. MANIU mă ruga foarte des să-l duc la Buftea, la Dl. BARBU STIRBEY, unde l-am găsit totdeauna şi pe Dl. BUZESTI. Am inteles adică bănuit, că acesta este colaboratorul M. Sale, care ţine legătura cu Dl. MANIU. Pe urmă şi Dl. MANIU mi-a confirmat, că Dl. BUZESTI lucrează din partea M. Sale.- Despre activitatea actuală a d-lui BUZESTI

./.

n'am nici un fel de cunoştinţă.Stiam,că este intr'un sanatoriu în Helvetia,el suferind de pleumonie - In timpul,când a stat Dl. MANIU la mine /Mai - Iunie 1947/ într'o dimineaţă Dl.MANIU plecând de acasă,a intrat la mine în dormitor şi a pus pe masă un act,rugându-mă ca să-l dau lui PENESCU,care va veni să-l ia.

Nu peste mult a venit PENESCU şi l-a luat.

Actul era de mai multe zile si când l-a m dat am văzut bătut la maşină xxxxxxxx numele lui BUZESTI la sfârşitul actului. Actul nu l-am cetit şi nu ştiu ce conţinea şi ce dată avea.

Eu personal dela Dl.NICULESCU BUZESTI din străinătate nu am primit nici un fel de scrisoare ,niciodată,până acum.-Am primit o singură scrisoare din străinătate dela Dl.DIANU,fost ministru plenipotenţiar,pe care nu-l cunosc şi în care mă ruga, ca să îi arăt D-lui MANIU,că el a avut un comflict nu ştiu cu cine şi că din acest motiv este preferat,şi deci victima unei intriji. pe care i s'a făcut admosferă rea. Eu scrisoarea am rupt-o,fiindcă nici un fel de legătură cu Dl.DIANU,nu aveam şi nici nu îl cunoştiam măcar.

Dintre personalităţile străine din ţară,cunosc pe Dl. Ministru HOLMAN,pe care l-am cunoscut la o recepţie la Insp.GEORGESCU,cam în timpul imediat după ce a venit în ţară.Eu nu am vorbit cu D-sa,decât câteva cuvinte,deoarece nu ştiu englezeşte şi conversaţii era între D-sa şi fostul Ministru,Liberal ROMNICEANU. De atunci l-am mai intâlnit odată la o masă urmată de bridje la Dl.JOVIN,camx tot în iarna aceea când a a venit în ţară.La masă mai era un secretar tânăr al lui cu soţia,precum şi Dl.HOLMAN. La masă a fost conversaţie banală,pe urmă s'a jucat bridje.Am mai luat parte la câteva mese oficiale când am fost Ministru in guvern şi anume am fost la Dl.WEED,Ministru Elveţiei,la Dl.RENTERSWORD, Ministru Suediei şi la Dl.Ministru Finlandei.

ss/A.Leucutia

Bucuresti la 1 Septembrie 1947

(5)

2 Sept. 1947

00532

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL advocat, în continuare declar următoarele:

Raporturile mele cu Dl. Mihalache aşi putea spune, că au fost aproape nule din următoarele motive:

Incă din timpul dictaturei Regelui Carol părerile mele s'au deosebit fundamental de a le Dlui Mihalache. Dsa a sperat într'o colaborare cu Regele Carol şi în acest scop a făcut concesiuni de principii, cari au culminat cu acceptarea situaţiei de consilier Regal. Sunt convins că era de bună credinţă dar abaterea dela principiul democratic nu poate fi scuzată. In timpul dictaturei Antonescu am avut deasemenea divergenţe de opnii, eu fiind convins că trebue să mergem alături de aliaţi, Dl. Mihalache ţinându-se în în acest timp mai mult în rezervă.-

După 23 August am avut iarăşi divergenţe de opinii, Dl. Mihalache pornind la reorganizarea partidului fără a ţine cont de anumite principii, pe care eu le susţineam. Astfel eu eram de părerea, că toţi aceia, cari au avut răspunderi politice în oricare din dictaturile de după abolirea constituţiei, abdicând ei înşăşi dela principiile democratice, nu mai au dreptul de a acţiona în numele acestor principii. Ca urmare am propus, că să se introducă în noile Statute o dispoziţie după care aceste persoane nu pot face parte din partid. Dl. Mihalache s'a opus acestei chestiuni, şi a rămas foarte supărat pe mine. Deasemenea eu în redactarea noilor Statute eram de părere să se omită organizaţiile profesionale, Dl. Mihalache însă a prezentat un contra proect, în care sunt menţinute aceste organizaţii. In urma acestor fapte raporturile dintre Dl. Mihalache şi mine erau mai mult, decât reci şi se limitau la schimburi de cuvinte convenţionale. Cred, că Dl. Mihalache susţinea admiterea celor răspunzători de dictaturi pentru motivul, că şi alte partide îi admite şi Dsa voia să îşi reducă în partid câţi-va prieteni, cari au plecat cu dic-

..//..

taturile şi acum voiau să revină. Astfel au revenit în partid Dnii Anghel dela Buzău, Ionel Lupescu dela Râmnic-Sărat, care a plecat cu Dl.Vaida şi pe urmă în Frontul Renaşterii Naţionale, şi a. Dealtfel eu cu Dl. Mihalache în afară de această chestiune a reprimirilor, altă chestiune de partid nu am discutat. Converzaţia politică cu Dsa nu am avut aproape deloc în ultimii 10 ani. In ceace priveşte organizaţiile profesionale,eu eram contra lor şi insistam că să se voteze cu un ceas mai de vreme statutele, sperând să obţinem majoritate în contra acestor organizaţii profesionale.

In ceace priveşte părerea Dlui Maniu,cred că Dsa era contra organizaţiilor profesionale, deoarece cu o organiza-ocazie argumentându-i că eu de ce sunt contra, Dsa a spus: "Ai dreptate". In aceasta discuţie era vorba în general de toate organizaţiile profesionale, fără nici un fel de deosebire. Noi eram de părere şi cred că şi Dl.Maniu era de acord, - că în locul organizaţiilor profesionale să se prevadă în statute cercuril de studii profesionale. In ceace priveşte organizarea organizaţiei profesionale militare, nu ştiu când şi de cine a fost constituită. Eu nici o singură dată sub nici o forma nu am avut contact cu ea. Cred însă că organizarea s'a făcut după directivele Dlui Mihalache,care se ocupa intens de organizarea Capitalei. Ofiţerii,despre care î-mi amintesc, că umblau la Dl.Maniu, erau cam următorii: Gen.Negrei, care era şi şeful org.Vaslui, Gen. Barbu, Gen. Vasilescu Petre, Gen. Zorzor, Col. Stoica, Col. Bucur, (care însă de mult nu a mai fost).Toţi aceştia erau vechi membrii ai partidului. Organizaţiile profesionale au funcţionat numai în Capitală,afară de acea militară, care s'a extins şi la unele organizaţii judeţene. Aceste extinderi s'a făcut pe baza unei dispoziţiidate prin ziarul "Dreptătea". Despre felul cum funcţionau aceste organizaţii în judeţe dispoziţiuni Statutare nu sunt. Eu cred, că sub raport politic depindeau de centru,dar erau supuse şi disciplinei locale. La Capitala aşa ştiu, că şeful org. militare este Gen.Negrei. Unul dintre colaboratorii principali ai Dlui Gen.Negrei a fost Dl.Col. Stoica. In ceace priveşte amănuntele de organizare a secţiei militare nu cunosc nimic, ea fiind de recentă dată. In ceace priveşte scopul , ce trebuia să-l urmeze aceste

..//..

organizaţii, el era pur profesional şi technic. Adecă să discute problemele profesionale şi cristalisându-se o opinie, să o propună forurilor statutare a le partidului care numai ele puteau lua o hotărâre, deci întreaga activitatea acestor org.prof. trebuia supusă forurilor statutare, care să decidă.-

ss. A.Leucuţia

Bucureşti, la 2 Sept.1947

2 Sept 1947 535

10536 bis

DECLARATIE

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL în continuare declar următoarele: Cu ocazia alegerilor generale din ziua de 19 Nov. şi a pregătirii lor, activitatea mea era următoarea: Nu fusesem nu de mult delegat preşedinte provizoriu al organizaţiei din Arad, unde vechiul preşedinte din motive de boală şi bătrâneţe s'a retras. Fiindcă în prea scurt timp congresul judeţean nu se putea ţine, conducerea centrală a numit o comisie interimară din cca 7-9 membrii, cu care împreună am organizat alegerile. După ce s'au publicat data depunerii listelor, am convocat comisia interimară şi am fixat candidaturile, cap de listă am fost desemnat eu. După ce m'am înţeles cu secretarul general asupra ce e de făcut, am plecat la Bucureşti, de unde m'am reîntors numai decât, cu manifestele tipărite de partid şi trecute prin cenzură. Am încercat să tipăresc manifeste şi la Arad, însă cu toate asigurările date de autorităţi, tipografiile au refuzat tipărirea lor. Astfel tot timpul campaniei am rămas numai cu manifestele din Bucureşti. Am reuşit însă să tipăresc la Timişoara modelul buletinului de vot cu toate listele şi numărul lor, ceace ne-a fost de mare folos, căci ţăranii ştiiau unde se caute lista care îi interesa. Intre timp secretariatul pregătea listele bărbaţilor de încredere şi a delegaţilor, cari asistau la urnă. Acestora li s'au dat instrucţiunile obişnuite în asemenea cazuri, şi anume de a veghea la urnă şi pe urmă la numărarea voturilor. In tot timpul campaniei am stat numai în oraş, în judeţ nu am fost, şi nu am ţinut nici o adunare. Nici în oraş, nici în judeţ. Ziua alegerii a trecut numai cu mici incidente şi liste partidului nostru a luat două mandate. Imediat din după terminarea alegerilor am plecat la Bucureşti, şi de atunci până astăzi nu am mai fost la Arad. Aceasta din motivul, că de atunci încoaci nu am mai avut nici o activitate pe teren. In ceace priveşte felul cum sau pregătit alegerile la centru, nu cunosc nici un detaliu, deoarece nu am fost aici. Instrucţiuni pentru judeţ nu am primit

..//..

dela centru, deoarece nu aveam nevoe de aşa ceva, alegerile făcându-se după cum am arătat mai sus, după şablonul obişnuit. Dacă nu mă înşel, delegaţii şi asistenţii au avut tipărite indatoririle ce le au după textul legii, Legea prevăzând aceste indatoriri.

In ceace priveşte instrucţiunile dela centru, eu pentru judeţul meu nici oficiale nici neoficiale sau secrete nu am cerut şi nu am primit, fiindcă pe deoparte nu aveam nevoe de aşa ceva, pe de altă parte, eu nu aveam alt organ de luptă şi organizare, decât comisia interimară, compusă cum am arătat din cca 7 -9 membrii. Alte organizaţiuni de luptă electorală în judeţul meu nu au existat, fiindcă după cum am arătat, judeţul era neorganizat, având numai această comisie interimară. In alte judeţe, unde organizaţia statutară este desăvârşită sunt următoarele organe de acţiune: Comitete locale în fiecare comună, comitet de plasă în fiecare plasă, pe urmă organele dela judeţ ş.a.: comitet judeţean, delegaţie permanentă, birou, secretariat, precum şi organizaţiile muncitoreşti şi tinereşti, dacă ele există. Aceste din urmă nu sunt organizate anume în toate judeţele din ţară.- In ceace priveşte tactica partidului, ea a fost stabilită imediat după alegeri, şi anume de neparticipare la parlament şi protestare la cele trei puteri cari au constituit conferinţa dela Moscova. Mai târziu s'a pus în discuţie eventuala schimbare a acestei tacticei şi participarea în parlament, şi în acest scop a fost convocat comitetul central pentru ziua de 19 Iulie. Aceasta însă nu a mai avut loc din cauza evenimentului cu încercare de zbor a Dlui Mihalache.

ss. A.Leucuţia.

Bucureşti, la 2 Sept.1947.

3 Sept 1947

537

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL, avocat în continuare declar următoarele: Asupra ultimelor şedinţe a le delegaţiei permanente atât cât îmi reamintesc, relatez următoarele

Inainte de alegeri au fost mai multe şedinţe a le delegaţiei permanente, cari au discutat problema unui cartel electoral cu partidul liberal şi partidul titelist.

La primele şedinţe ţinute in luna Sept. nu am luat parte, fiindcă atunci încă nu eram membru al delegaţiei. Intre timp am fost cooptat, şi am luat parte la doua şedinţe cari au discutat cartelul. Teza era pusă în modul următor: cei mai mulţi oratori erau de părere, că cartel să se facă nu mai în cazul, când aderă şi partidul Dlui Titel Petrescu. Cum însă Dsa a declarat definitiv că nu participa, ar rămâne, că cartelul să se facă numai între noi şi liberali. In aceasta ipoteza, cei mai mulţi oratori in frunte cu Dl. Mihalache, au fost de părere, să nu se facă cartel Eu personal eram de părere, că să se facă cartelul şi fără Titel Petrescu, pe următoarele două consideraţiuni: " Noi trebue să ne orientăm după tactica adversarului. Dacă partidele din B.P.D. ar merge pe liste separate, şi noi ar trebui să mergem separat, cum însă ei au hotărât, că merg pe liste comune, trebue să facem şi noi tot aşa. In plus, că aceasta ar simplifica mult alegerile. 2.) Al doilea motiv, pentru care am susţinut liste comune este, că dela război incoaci partidul liberal în toate acţiunile a mers alături de partidul nostru, şi opinia publică s'a obişnuit cu acest lucru. Până la sfârşit s'a hotărât, că nu se face cartel obligatoriu, dar, că orgânizaţiile judeţene, cari doresc pot face liste comune cu liberalii. Pe urma am incercat se facem liste comune numai în Ardeal, dar şi aceasta a căzut, din cauza, că liberalii erau prea exigenţi în privinţa locurilor pe listă.- Următoarea şedinţa a delegaţiei a avut loc imediat după elegeri, în care s'a hotărât convocarea comitetul Central pentru a hotără asupra participării în parlament. La aceasta şedinţa eu nu am participat, nefiind încă reintors dela alegeri.

..//..

Pe urmă a avut loc şedinţa comitetului central, la care am asistat, şi unde fără nici o controversă s'a hotărât neparticiparea în parlament. De atunci încoaci î-mi mai reamintesc de doua şedinţe,una privitoa la tactica partidului,şi ajutorarea celor arătaţi, şi alte privitor la constituirea Sfatului parlamentar şi intrarea în parlament.-

ss. A. Leucuţia

Bucureşti,la 3 Sept.1947

In continuare declar: La şedinţa, în care s'a discutat tactica partidului nu am asistat dela început,astfel că discursil lui Badea Nestor nu l'am auzit. Am aflat însă că el a vorbit în sensul unei apropieri de guvern. După sosirea mea au vorbit Cartojan, Anghel Cioränescu, Hüdiţa şi Zane. Toţi oratorii au vorbit cam în sensul următor: Faţa de tenziunea mare, care s'a creiat prin arestarea unui important număr de membrii ai partidului nostru, să încercăm o apropriere de Guvern. Toată lumea era de acord cu acesta, dar s'a răspuns, că orice încercare, ce s'a făcut în acest senz'a dat rezultat negativ. Hudiţa într'o expunere optimista a arătat, că lucrurile se vor aranja după ratificarea tratatelor de pace, făcându-se o destindere generală. Zane a luat cuvântul la sfârşit.-

Intr'o expunere frumoasă ca stil, a făcut o recapitulare a evenimentelor internăţionale şi interne şi a conchis şi el, că nu cere schimbări fundamentale în tactica partidului, dar ar dori, că prin diverse încercări, să se creieze o atmosferă mai prietinească între noi şi URSS.şi între noi şi Guvern. Toată lumea a fost de acord cu aceste propuneri. La sfârşit a luat cuvântul Dl.Maniu, care în rezumat a spus următoarele: Tactica unui partid depinde de scopul pe care îl urmăreşte. Dacă noi urmărim o simplă participare la guvern, nimic mai uşor, întrăm în B.P.D., dacă însă urmărim să guvernăm noi ţara după principiile partidului nostru, atunci trebue să aplicăm altă tactica. După Dl.Maniu nu a mai luat nimeni cuvântul şi şedinţa s'a ridicat.

Tot la aceste şedinţe s'a discutat şi acţiunea de ajutorare acelor arestaţi. După diverse propuneri, s'a hotărât, ca parlamentarii să se repartizeze pe inchisori

..//..

şi în fiecare Joi şi Duminică, să fie de faţă câte un parlamentar la fiecare inchisoare ca să asiste pe cei ce duc alimente. După ce toată lumea a fost de acord, am făcut imediat o lista de deputaţi şi după dorinţa fiecăruia, s'a făcut repartizarea. Eu am cerut să fiu repartizat la Bucureşti, unde nu prea era nevoe de concursul deputaţilor, şi mai erau şi alţi 4 delegaţi, cu scopul, ca să pot pleca la băi, pentru tratarea reumatizmului de care sufăr.- Repartizarea parlamentarilor pe inchisori pentru a asista pe cei care duc alimente s'a făcut pentru motivul, ca au venit plângeri dela mai multe inchisori, că să fac greutăţi cu primirea elimentelor.-

Ultimele doua şedinţe a le delegaţiei permanente s'au ocupat de constituirea Sfatului parlamentar. La prima şedinţa s'a susţinut de majoritatea oratorilor necesitatea constituirei Sfatului parlamentar pe mai multe considerente. Motivul principal ar fi, că deputaţii nu trebui să î-şi repartizaze toate legile, ce se discută în parlament, şi apoi să le expună Sfatului parlamentar. S'a hotărât în unanimitate constituirea Sfatului şi s'a hotărât şi data constituirei. La data constituirei, însă aceaşi oratori, cari au susţinut constituirea Sfatului ~~şi s'a hotărât~~ au fost de părere să se amâne constituirea, din cauza că Comitetul Central va trebui să ia hotărâre privitor la participarea la parlament. Cum acest comitet a fost convocat pe 19 Iulie, constituire să se facă, după ce comitetul central a hotărât în principiu.- Cu aceste şedinţe s'a terminat.-

ss. A.Leucuţia

Bucureşti, la 3 Sept.1947.

5 Sept. 1947

VI

00540

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Leucuţia Aurel în continuare declar: Asupra relaţiilor dintre dl.Maniu şi mine dela 23 August 1944 şi până astăzi pot să dau următoarele informaţiuni: la 23 August dl Maniu a locuit în timpul duratei luptelor în adăpostul Băncii Naţionale, de unde apoi s'a mutat în strada Sfinţilor Nr.10, la locuinţa D-sale. In acest timp fiind ministru în guvernul Sănătescu şi având biroul la Preşedinţia Consiliului, toată ziua era fie la birou, fie la consiliile de miniştri. In această perioadă eu îl vedeam numai în timpul mesei într'un separè la Capşa, unde obişnuia să mănânce în societatea mai multor prieteni. Conversaţia la masă mergea despre evenimentele interne şi internaţionale, aşa după cum unul sau altul punea discuţia. Despre cele discutate în Consiliu de Miniştri nici odată nu ne spune nimic. 1-mi aduc aminte că o singură dată ne-a făcut o confidenţă, spunându-ne, că dl.Berry i-a cerut să retragă un memoriu, pe care l-a înaintat Guvernului american şi în care acuza Guvernul american, că nu s'a ţinut de cuvânt. Ne-a spus că a refuzat să retragă acest memoriu, şi că s'a angajat faţă de Guvernul american, să facă dovada afirmaţiei sale. Acest memoriu se referea la condiţiunile de armistiţiu, dl.Maniu afirmând, că la Cairo au fost stabilite unele condiţiuni bilaterale, pe care România le-a executat şi deci condiţiunile dela Cairo trebuiau să intre în vigoare fără nici o modificare. Ne-a spus atunci, că împreună cu Buzeşti pregăteşte documentarea către Guvernul american. Ce s'a făcut pe urmă nu mai ştiu. In afară de mesele dela Capşa în restul zilei nu îl mai vedeam pe dl.Maniu, Eu după masă fiind la Minister iar seara acasă. Pe urmă a venit Guvernul de colaborarea Sănătescu, unde dl.Maniu nu mai era ministru, dar eram ministru eu, şi anume la Economia Naţională. Răsboiul era în curs, trupele operative treceau

M.C. ./.

înainte, armata noastră trebuia înzestrată, ambele armate susţinute cu tot ce aveau nevoe, toate acestea se cereau acestui Guvern şi în deosebi Min.Ec.Naţionale. Se poate imagina, că în această perioadă, eu nu mai aveam timp, să mă ocup de nici un fel de problemă politică, sau de partid, fiind din zori până noaptea târziu ocupat cu Ministerul. In acest timp îl vedeam pe dl.Maniu rar, la câte o masă la Capşa. Pe urmă a venit 6 Martie.Deja înainte de 6 Martie dl.Maniu s'a internat la spitalul din Sibiu, unde a stat tot timpul, venind numai din când în când la Bucureşti, stând când la Serdici cân la nepotul D-sale, Romi Boilă, iar ultima dată în luna Mai (15 Mai - 20-25 Iunie) la mine. In această perioadă de timp l'am văzut deci pe dl.Maniu destul de rar, afară de luna Mai, când a stat la mine. Această lună, cum de altfel şi prezenţa D-sale în Bucureşti era predominată de faptul, că cu ocazia zilelor de 1 şi 10 Mai au fost numeroase arestări în ţară şi dl.Maniu venise la Bucureşt ca să se ocupe de această chestiune. Cu această ocaziune s'au făcut demersuri la Palat, Guvern şi membrii Comisiei Aliate de control. Toate acestea se făceau de către org.oficiale ale partidului şi anume, biroul partidului hotăra şi secretariatul executa. In chestia arestărilor s'au făcut demersuri şi de către parlamentari.

Tot în aceste luni Maiu - Iunie au avut loc şedinţele delegaţiei permanente, care au discutat tactica partidului şi constituirea grupului parlamentar.

Este adevărat, că înainte de 23 August, în tot timpul guvernului Antonescu, am fost un colaborator mai efectiv al dlui Maniu. Aceasta se explică prin următoarele împrejurări. Eu începusem a merge la dl.Maniu acasă,cînd avea nevoie de maşină şi telefona să merg. Pe urmă a început să-mi dea şi alte însărcinări, cari erau în legătură cu pregătirea actului dela 23 August. In acea vreme partidul era desfiinţat şi dl.Maniu nu era legat de nici un fel de forme sau consideraţie oficială în ceeace priveşte persoanele cu care lucra. După 23 August însă situaţia s'a schimbat. Partidul şi-a luat fiinţă legală, au început să se creeze organele statutare şi să se dis-

./.

tribue rolurile. Unii au lucrat în birou, alţii la secretariat, alţii la presă, alţii chestiile externe, etc. Mie mi-a revenit partea cu economia naţională, unde funcţionasem ca Ministru. Aşa se explică, că eu în nici o chestie de organizare nu am avut nici un amestec, nici în altă chestiune, afară de cele economice. In legătură cu problemele economice relev, că am ştiut, că Serdici scoate un buletin economic în care reproduce articole economice interesante din revistele străine. Acest buletin era destinat numai membrilor din conducerea partidului, lucru care era menţionat chiar pe coperta buletinului. Despre altfel de buletin nu am cunoştinţă.

In ceeace priveşte afirmaţia, că eu aş fi persoana care posedă secretele dlui Maniu, este o afirmaţie cu totul greşită, fiindcă cine îl cunoaşte pe dl.Maniu ştie, că dl.Maniu atât prin firea sa cât şi mai ales prin experienţa ~~sa~~, pe care o are, î-şi dozează orice cuvânt la atât, cât vreau, să se ştie şi de alţii, la Dsa fiind orice cuvânt şi orice gest perfect calculat. Este în această materie atât de exagerat, încât discuţiunea sau lipsa de comunicare devine insultătoare pentru un prieten sau apropiat.

Bucureşti, 5 Srptemvrie 1947.

ss. A.Leucuţie.

5 sept 1947

003543

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL, în continuare declar următoarele:

Pela sfârşitul anului trecut sau începutul anului prezent, am fost rugat de câţi-va prieteni politici, ca să invit la masă pe colonelul american Lowel, cari sosise în ţara recent în vederea înlocuirei Dlui Gen.Schuyler, care urma să părăsească ţara. Am primit aceasta sugestie şi am dat aceasta masă. De faţa au fost cam următorii: Hudiţa, Ghiţa Pop, Ilie Lazar, Serdici, Imperiu Mateescu, Ghilezan, Lt.Ruza, adjutantul lui Lowel. Scopul mesei era, că Colonelul Lowel se cunoască membrii din P.N.T. Conversaţia mergea în englezeşte, aşa că eu nu prea pricepeam. Mi s'a spus, că Colonelul Lowel a fost acele, care a obţinut ajutorul american pentru Moldova, sesizând al personal pe Preşedintele Truman. Masa nu a durat mult, întrucât era grăbit şi la plecare a declarat, că a fost foarte agreabil şi că vom mai repeta aceste mese.-

Mesele nu s'au mai repetat, din cauza că nimeni nu a mai luat iniţiativa.

. Dealtfel cunoştinţa a rămas aşa de efemeră, încât întâlnindu-ne cu o altă ocazie pe stradă în societatea unui domn, am fost prezentaţi din nou unul, altuia, şi eu nu am spus, că ne am mai cunoscut, fiindcă era jenant.-

In afară de Colonelul Lowel dintre personalităţile străine cam mai cunoscut pe următorii: Pe Dl.Ministru Berry l'am cunoscut încă subt primul guvern Sănătescu, fiind învitat la masă la Prinţul Barbu Stirbey. Eu nu am vorbit atunci nici un cuvânt cu el, fiindcă nu ştiam englezeşte. O altă dată l'am văzut pe Dl.Berry cu ocazia vizitei Dlui Hariman la Dl. Maniu. Cu această ocazie s'a discutat problema întrării în guvern a unui reprezentant al partidului. Am mai cunoscut pe Dl. Min. Holman, pe care l'am intâlnit cu două ocazii, odata la o recepţie la ing. Rică

E.F.

Georgescu şi o dată la o masă Dnul Jovin. Recepţia dela Rică Georgescu a avut loc imediat după venirea în ţara a Dlui Holman, iar masa dela Jovin, iarna trecută. Politică nu am vorbit cu nici o ocazie. La familia Jovin am jucat bridje. Restul de cunoştinţe străine erau numai oficiale, adecă la Minister cât am fost Ministru.-

Bucureşti, la 5 Sept.1947.

ss. A. Leucuţia.

7 Sept. 1947

00545

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL avocat în continuare declar următoarele :

Asuprsa, întrebării, dacă am ştiut despre acţiunea Dlui Maniu sau a partidului în străinătate, răspund următoarele : Am ştiut din presă, sau radio, că în străinătate sunt români cari lucrază alături de aliaţi. Unii din ei au lucrat şi sub durata războiului. Dacă aceştia, au avut sau nu legătură cu partidul nu ştiu. Stiam că în timpul războiului se formase în străinătate ûn aşa numit " grup Buzeşti" care lucra probabil cu Buzeşti. După 23 Aûgust, credeam că acest grup şi-a îndeplinit xxxxxxxxxx misiunea ţi că nu mai există.-

După conferinţa păcii am aflat cu surprindere că la Paris, la Conferinţa Păcii a acţionat ûn grup Gafencu - Tilea, care arfimativ ar fi reprezentat opoziţia română. Am fostsurprins ,în cercuri de prieteni mi-am exprimat părerea că Gafencu şi Tilea sunt tot aşa de răspunzători de desastrul Tării ca şi Antonescu fiindcă le-au ajutat şi servit întronarea dictaturei în România. Intrebându-l pe Dl. Maniu în această chestiune, niciodată nu mi-a confirmat, că ar fi dat vre'un mandat acestora. Iar dacă ei ar fi acţionat că în numele întregei opoziţii, ar fi trebuit să aibă mandat şi dela Dl. Brătianu şi Titel Petrescu.-

In orice caz, eu nici până astăzi nu ştiu, care e adevărul în această chestiune.-După 23 August toată chestiunile externe Dl. Maniu le lua cu Buzeşti. Dacă ar fi fost ca Dl. Maniu, să facă vre'o indiscreţie, ceace Dsa nicio dată nu făcea, decât voit şi cu anumit scop, nu văd, dece mi-ar fi destăinuit mie acest lucruşi nu Dlui Mihalache, Mihai Popovici, eventual Penescu, care erau membri în birou şi faţă de cari avea obligaţiea de a-i informa. Ez nu puteam pretinde să fiu informat, decât de lucruri, cari se aducea în Delegaţia Permanentă. Dacă grupul din străinătate activează în prezent eu nu am nici-o cunoştintă,

./.

00546

fiindcă de mult nu s'a mai auzit de ei.-

In ceace priveşte guvernarea lui Rădescu pot să arăt următoarele : Eu eram ministru la Economia Naţională. Dat fiind, că războiul era în faţa Budapestei, trebuia cele mai mari eforturi ca lucrurile să meargă. Eu aveam nevoe în deosebi de transporturi şi în această chetiune cum am avut tot concursul Dlui ministru GHEORGHIU DEJ şi Maurer Cred că şi îxx Domniilelor era mulţumiţi de felul cum colaboram.

In consiliul de miniştrii colaborarea mergea destul de bine. Conflictele s'au ivit la Ministerul de Interne. Nu cunosc detaliile, ştiu numai că generalul Rădescu nu se înţelegea cu Dl. TEOHARI GEORGESCU. Conflictul s'a agravat până la demisia guvernului. In privinţa raporturilor dintre Dl. Maniu şi generalul Rădescu, cunosc unele fapte: Odată la un consiliu de miniştri Dl. Rădescu mi-a spus :

" Spune Dlui Maniu să nu îmi trimită vorbe că ştiu eu ce fac, şi va vedea Domnealui că toate le voi aranja bine " Pe de altă parte Dl. Maniu în repetate rânduri mi-a spus, că generalul Rădescu face greşeli care nu are simţ politic, iar ultima dată când a aflat că generalul Rădescu se adresează prin radio poporului a spus : asta e cea mai mare greseală .- Eu personal cred, că şefiă de guvern a generalului Rădescu a fost cel mai mare dezastru pentru motivul, că a făcut imposibilă colaborarea acelor partide care au făcut actul dela 23 August şi-au scos România din axă.- Despre activitatea actuală a guvernului Rădescu nu am nici-o cunoştinţă. Se spune că face pe patriotul în străinătate- ar fi mai preferabil să facă acest lucru în ţară. Asupra fugeii lui în străinătate nu am nici-o cunoştinţă, in orice caz este un lucru xxxxxxxx reprobabil.-

Bucuresti 7 Septembrie 1947.-

/ss/ A LEUCUTIA,

7 Sept 1947

00547

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Leucuţia Aurel în continuare declar: Asupra relaţiilor dintre dl.Maniu şi mine dela 23 August 1944 şi până astăzi pot să dau următoarele informaţiuni: la 23 August dl Maniu a locuit în timpul duratei luptelor în adăpostul Băncii Naţionale, de unde apoi s'a mutat în strada Sfinţilor Nr.10, la locuinţa D-sale. In acest timp fiind ministru în guvernul Sănătescu şi având biroul la Preşedinţia Consiliului, toată ziua era fie la birou, fie la consiliile de miniştri. In această perioadă eu îl vedeam numai în timpul mesei într'un separè la Capşa, unde obişnuia să mănânce în societatea mai multor prieteni. Conversaţia la masă mergea despre evenimentele interne şi internaţionale, aşa după cum unul sau altul punea discuţia. Despre cele discutate în Consiliu de Miniştri nici odată nu ne spune nimic. I-mi aduc aminte că o singură dată ne-a făcut o confidenţă, spunându-ne, că dl.Berry i-a cerut să retragă un memoriu, pe care l-a înaintat Guvernului american şi în care acuza Guvernul american, că nu s'a ţinut de cuvânt. Ne-a spus că a refuzat să retragă acest memoriu, şi că s'a angajat faţă de Guvernul american, să facă dovada afirmaţiei sale. Acest memoriu se referea la condiţiunile de armistiţiu, dl.Maniu afirmând, că la Cairo au fost stabilite unele condiţiuni bilaterale, pe care România le-a executat şi deci condiţiunile dela Cairo trebuiau să intre în vigoare fără nici o modificare. Ne-a spus atunci, că împreună cu Buzeşti pregăteşte documentarea către Guvernul american. Ce s'a făcut pe urmă nu mai ştiu. In afară de mesele dela Capşa în restul zilei nu îl mai vedeam pe dl.Maniu, Dsa după masă fiind la Minister iar seara acasă. Pe urmă a venit Guvernul de colaborarea Sănătescu, unde dl.Maniu nu mai era ministru, dar eram ministru eu, şi anume la Economia Naţională. Răsboiul era în curs, trupele operative treceau

M.C. ./.

înainte, armata noastră trebuia înzestrată, ambele armate susţinute cu tot ce aveau nevoe, toate aceste se cereau acestui Guvern şi în deosebi Min.Ec.Naţionale. Se poate imagina, că în această perioadă, eu nu mai aveam timp, să mă ocup de nici un fel de problemă politică, sau de partid, fiind din zori până noaptea târziu ocupat cu Ministerul. In acest timp îl vedeam pe dl.Maniu rar, la câte o masă la Capşa. Pe urmă a venit 6 Martie.Deja înainte de 6 Martie dl.Maniu s'a internat la spitalul din Sibiu, unde a stat tot timpul, venind numai din când în când la Bucureşti, stând când la Serdici cân la nepotul D-sale, Romi Boilă, iar ultima dată în luna Mai (15 Mai - 20-25 Iunie) la mine. In această perioadă de timp l'am văzut deci pe dl.Maniu destul de rar, afară de luna Mai, când a stat la mine. Această lună, cum de altfel şi prezenţa D-sale în Bucureşti era predominată de faptul, că cu ocazia zilelor de 1 şi 10 Mai au fost numeroase arestări în ţară şi dl.Maniu venise la Bucureşti ca să se ocupe de această chestiune. Cu această ocaziune s'au făcut demersuri la Palat, Guvern şi membrii Comisiei Aliate de control. Toate acestea se făceau de către org.oficiale ale partidului şi anume, biroul partidului hotăra şi secretariatul executa. In chestia arestărilor s'au făcut demersuri şi de către parlamentari.

Tot în aceste luni Maiu - Iunie au avut loc şedinţele delegaţiei permanente, care au discutat tactica partidului şi constituirea grupului parlamentar.

Este adevărat, că înainte de 23 August, în tot timpul guvernului Antonescu, am fost un colaborator mai efectiv al dlui Maniu. Aceasta se explică prin următoarele împrejurări. Eu începusem a merge la dl.Maniu acasă,cînd avea nevoie de maşină şi telefona să merg. Pe urmă a început să-mi dea şi alte însărcinări, cari erau în legătură cu pregătirea actului dela 23 August. In acea vreme partidul era desfiinţat şi dl.Maniu nu era legat de nici un fel de forme sau consideraţie oficială în ceeace priveşte persoanele cu care lucra. După 23 August însă situaţia s'a schimbat. Partidul şi-a luat fiinţă legală, au început să se creeze organele statutare şi să se dis-

./.

tribue rolurile. Unii au lucrat în birou, alţii la secretariat, alţii la presă, alţii chestiile externe, etc. Mie mi-a revenit partea cu economia naţională, unde funcţionasem ca Ministru. Aşa se explică, că eu în nici o chestie de organizare nu am avut nici un amestec, nici în altă chestiune, afară de cele economice. In legătură cu problemele economice relev, că am ştiut, că Serdici scoate un buletin economic în care reproduce articole economice interesante din revistele străine. Acest buletin era destinat numai membrilor din conducerea partidului, lucru care era menţionat chiar pe coperta buletinului. Despre altfel de buletin nu am cunoştinţă.

In ceeace priveşte afirmaţia, că eu aş fi persoana care posedă secretele dlui Maniu, este o afirmaţie cu totul greşită, fiindcă cine îl cunoaşte pe dl.Maniu ştie, că dl.Maniu atât prin firea sa cât şi mai ales prin experienţa sa, pe care o are, î-şi dozează orice cuvânt la atât, cât vreau, să se ştie şi de alţii, la Dsa fiind orice cuvânt şi orice gest perfect calculat. Este în această materie atât de exagerat, încât discuţiunea sau lipsa de comunicare devine insultătoare pentru un prieten sau apropiat.

Bucureşti, 5 Srptemvrie 1947.

ss. A.Leucuţie.

10 Sept 1947

00550

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL,în continuare declar :

Locuinţele D-lui Maniu în Bucureşti erau următoarele: locuinţa permanentă era în Str.Sfinţilor Nr.10,unde avea un apartament închiriat,de trei camere,mobilat.- Aici locuia în majoritatea timpului.- In urma faptului că această locuinţă era spre Nord şi avea fereşti mari,D-lui Maniu îi era frig, în timp de iarnă îşi căuta alt adăpost.- Astfel a început să doarmă la mine,ziua mergând tot în Sfinţilor,pe urmă s'a mutat la Serdici,iar de acolo la nepotul D-sale Ing.Romul Boilă junior.- In ultimul an Dl.Maniu a stat mai mult la Sibiu,iar în Bucureşti a stat una lună la mine,restul la Serdici sau Romul Boilă.- Motivul pentru care Dl.Maniu se muta din loc în loc,cred că este pedoeparte că, D-sa este o fire nomadă,toată viaţa a stat prin hoteluri,pe de altă parte nu voia să deran - jeze prea mult o singură familie,şi când simţea că devine incomod,se muta.- La mine în ultimul an,adică din luna Iunie 1946 începând nu a mai stat decât în anul prezent 1947 c'am dela 15 Mai până pela 20-25 Iunie,când s'a mutat la Ing.Boilă. Cu Dl.Brătianu,Dl.Maniu se întâlnea deobicei la Dl.Brătianu acasă,la mine acasă Dl.Brătianu nu cred că a fost o singură dată,aceasta era cu 2 ani înainte.- Cu Dl.Titel Petrescu nu ştiu unde se întâlnea,fiindcă la mine acasă iarăşi cred că o singură dată l'am văzut,şi aceasta tot înainte cu 1 1/2 - 2 ani.- Cu şefii misiunilor străine Dl.Maniu se întâlnea pe cât ştiu la misiune şi decâte ori se întâlnea era publicat în gazete.-

Despre gărzile Iuliu Maniu direct nu ştiu nimic.- Din cele ce am auzit,aceste gărzi le-a format un oarecare Gavril Olteanu la Braşov,după cum mi-a spus Dl.Maniu fără ştirea sa.-Dl.Maniu mi-a spus că neştiindu-i cine sunt,i-a cerut generalului Sănătescu să-i încadreze în armată,ceeace s'a şi făcut.- Cu ocazia procesului acestor gărzi,ţinut la Braşov,am citit în gazete,că aceste gărzi s'au dedat la acte de cruzime.- Eu nu aprob nici un fel de act de cruzime niciodată.-

Privitor la afirmaţia că Dl.Maniu s'ar fi consultat cu mine în chestiile secrete de partid,declar,că nu ştiu, că

partidul să fi avut chestii secrete.- Toate chestiile de partid se discutau în următoarele foruri : Comitetul Central, Delegaţia Permanentă şi Biroul Partidului.- In afară de aceste trei foruri Preşedintele Partidului în chestiuni curente lucra şi direct cu Secretariatul.-

Eu fac parte din Comitetul Central şi Delegaţia Permanentă.- Tot ce s'a discutat în aceste foruri s'a discutat şi în prezenţa mea,deci am cunoştinţă de el.-Ce s'a discutat în Biroul Partidului sau între Preşedinte şi Secretariat, s'a făcut fără prezenţa mea şi nu am nicio cunoştinţă despre aceste lucrări.-Deşi şedinţele biroului nu erau propriu zis secrete,totuşi Dl.Maniu niciodată nu ne spunea,ce discuţii a avut loc în aceste şedinţe.-

Asupra faptului că Dl.Maniu s'ar fi consultat cu D-nii Mihalache,Mihai Popovici,Peňescu,Leucuţia şi Solomon, răspund,că în chestiunile politice Dl.Maniu se consulta cu forurile partidului şi în deosebi cu membrii Biroului Partidului.- Cu mine Dl.Solomon se consulta în chestiuni minore, de exemplu cu ocazia redactării Statutului,care am directive, insistau pentru convocarea Comitetului Central,ca să alegem forurile Statutare etc.- In general Dl.Maniu nu se consulta cu noi,ci ne asculta şi ne răspundea într'un mod sau altul.-

La Clubul Central al Partidului există un birou de presă,care trimitea D-lui Maniu un buletin,în care se înserau toate ştirile din presa internă zilnică privitoare la partid sau la membrii partidului.- Eu de presă şi informaţii nu m'am ocupat niciodată sub nici o formă.- Despre alt buletin afară de acesta nu am cunoştinţă,decât despre un buletin economic redactat de Serdici,în care se reproduceau articole economice.

ss/.A.Leucuţia.-

Bucureşti la 10 Septembrie 1947

și sept 1947

00552

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL în continuare declar :

Privitor la întrebarea,că în lipsa D-lui Maniu din Bucureşti D-sa ar fi spus D-lui Radu Niculescu - Buzeşti, că orice are cu D-sa,să lase la mine,răspund că Dl.Maniu mie nu mi-a comunicat nimic în această chestiune.-Ori fără mine un astfel de angajament nu se putea face.- Până la 15 Mai,când Dl.Maniu a venit la Bucureşti Dl.~~Maniu~~ Buzeşti nu a fost la mine nici să ceară nici să dea ceva pentru Dl. Maniu.- După 15 Mai Dl.Maniu a fost la Bucureşti permanent, deci nu era cazul ca să folosească de mine.- Acest angajament dacă a avut loc,probabil că se referea pentru viitor şi în orice caz trebuia să se ia şi consimţământul meu,ceeace nu s'a făcut.-

Privitor la organizarea muncitorească am cunoştinţă despre următoarele : După 23 August 1944,conducerea partidului dorind să dea muncitorimii posibilitatea de a se manifesta mai larg în cadrele partidului,a înfiinţat secţii muncitoreşti,acolo,unde exista un grup oarecare de muncitori, cari activau în partid.- Astfel s'aînfiinţat şi în Bucureşti o secţie muncitorească după cât ştiu eu,la început s'a ocupat de această secţie,Ilie Lazăr şi Georoceanu,fiind ajutaţi de muncitorii Lambru şi Bercaru.- Mai târziu ivindu-se conflict în sânul secţiei,prin apariţia unui alt grup de muncitori, Ilie Lazăr s'a retras,n'a fost delegat profesorul Profesorul Veniamin cu conducerea secţiei,în scopul de a face pace.- De aici încolo,nu mai ştiu ce s'a întâmplat.-

In ceeace priveşte organizaţia tineretului,această organizaţie totdeauna a existat în partid.-In mod obişnuit fiecare organizaţie judeţeană avea secţia tineretului,supusă organelor judeţene.- In ultimul timp aceste organizaţii tinereşti tindeau spre o conducere centrală a lor proprie,care într'o oareşi care măsură i-ar fi liberat de ierarhia judeţeană.- Această problemă,urma să se rezolve tot prin noile statute,unde s'a prevăzut ca organizaţiile rămân supuse

ierarhiei judeţene având pentru problemele lor specifice,un comitet de îndrumare şi coordonare pe lângă conducerea centrală a partidului.-Acest comitet s'ar fi constituit în parte prin membrii aleşi de tineret,şi în parte prin membrii numiţi de conducerea centrală.- Până la reglementarea acestei chestiuni prin statute,cred,că a fost ~~xx~~ o conducere provizorie a tineretului,a cărui şef într'o vreme era un student cu numele Tarţia.- Pe urmă am auzit,că acesta s'a retras şi nu mai ştiu cine i-a urmat.-

ss/.A.Leucuţia

11 Septembrie 1947

18 Sept. 1947

- 00554 .

D E C L A R A T I E

Subsemnatul LEUCUTIA AUREL în continuare declar:

Privitor la participarea deputaţilor naţional-ţărănişti în parlament opinia mea a fost următoarea:

Imediat după alegeri a fost convocat un comitet Central executiv, care se hotărască, dacă luăm parte sau nu în parlament. La acest comitet şi eu, cum de altfel toată lumea, eram de acord, ca să nu întrăm în parlament dat fiind, că am considerat alegerile viciate.-

Mai târziu întro delegaţie permanentă s'a discutat constituirea Sfatului parlamentar al partidului, Cu aceasta ocazie, deşi nu am luat cuvântul în delegaţie, eram de părerea, că trebue constituit sfatul, dat fiind, că partidul ne deduse diverse însărcinări în legătură cu cei arestaţi şi deci noi în realitate eram deja în funcţiune, fără să ne fim constituit formal. In aceasta delegaţie s'a şi hotărât constituirea Sfatului şi s'a fixat o zi ulterioara pentru aceasta.

In ziua fixată ne-am întrunit în scopul constituirei, însă spre surprinderea mea am văzut că aproape aceaşi oratori, cari la şedinţa trecută erau pentru constituire, acum sunt de părerea să se amâne constituirea. Văzând Dl.Maniu acest lucru, a declarat, că D-sa dela început a fost în contra constituirei, dar la şedinţe trecute a văzut, că majoritatea membrilor sunt pentru, şi D-sa ca şef democrat s'a supus hotărârei majorităţii. Dar dacă Dlor acum vor se renunţe sau se amâne constituirea Dsa este de acord. La aceasta şedinţa eu nu am luat cuvântul.-
In ceace priveşte însuşi întrarea în parlament, nu am putut să fiu contra, deoarece aceasta chestiune nu s'a

E.F.

..//..

desbătut, ci s'a hotărât convocarea Comitetului central pentru ziua de 29 Iulie, când trebuia să se discute şi să se hoterăscă în aceasta chestiune.-

Relativ la întrebarea, că Dl.Maniu ~~iar~~ i-ar fi spus Dlui Radu Niculescu-Buzeşti că în lipsa D-sale din Capitală să lase la mine ceace are pentru D-să, răspund, că Dl. Maniu mie nu mi-a comunicat nimic în aceasta chestiune, ori fără voia şi ştirea mea, nu se putea face un asemenea aranjament. In orice caz Dl. Radu Nuculescu-Buzeşti până astăzi nu a venit la mine nici să ia, nici să i-mi dea vreo corespondenţă, pentru Dl. Maniu. Dealtfel se pare, că acest aranjament a fost făcut în timpul dela 15 Mai încoaci, când Dl. Maniu tot timpul era în Bucureşti şi deci nu eră nevoe de intervenţia mea, şi probabil, că se referea pentru viitor, ceace nu mai este de actualitate fiindcă între timp am fost arestaţi.-

Este adevărat, că Radu Niculescu-Buzeşti a fost adus la mine în casă de către fratele său Grigore Niculescu-Buzeşti pentru a-i fi prezentat Dlui Maniu, cu care ocazie l'am cunoscut şi eu.-

Relativ la călătoria, ce am făcut împreună cu Dl.Penescu la Sibiu în luna Februarie, declar, că eu am făcut acest drum pentru a prezenta Dlui Maniu proectul de statute pe care l'a elaborat o comisiune prezidată de mine.-

Privitor la faptul, că a-şi făcut parte alături de Dl.I.Mihalache şi Gh.Pop, dintr'un comitet de presă, răspuns, că niciodată sub nici o forma nu am făcut parte din nici un comitet de presă.-

ss.A.Leucuţia.

Bucureşti, 18 Sept.1947.

I

25 sept. 1947

00556

R E F E R A T

25 Septembrie 1947

ASUPRA ANCHETEI FACUTA IMPOTRIVA ARESTATULUI LEUCUTIA AUREL, IN INTERVALUL DE TIMP 30 AUGUST- 18 SEPTEMBRIE 1947.-

LEUCUTIA AUREL, cu ultimul domiciliu în Bucuresti Bdul Schitu Măgureanu nr. 19, de profesie avocat, născut la 16 Aprilie 1895 în comuna Timiş-Călce jud. Timiş- Torontal, fiul preotului ortodox Ion Leucuţia + şi al Elenei, născută Trăilescu.

Are doi fraţii medici, dintre care unul in oraşul Detroit U.S.A. şi al doilea în Bucuresti, şi o soră căsătorită cu Sabin Manuilă.-

Este membru militant în sânul partidului P.N.T. Maniu, din anul 1926-1927.

A fost ales deputat al judeţului Timis- Torontal incepând din anul 1929, în mai multe legislaturi.-

Incepând din anul 1940, şi până la 23 August 1944, a luat parte activă, impreună cu Iuliu Maniu, fiind unul din apropiaţii acestuia, la pregătirea actului dela 23 August.-

A fost ministru al Economiei Naţionale, în al doilea guvern Bănătescu şi până la 6 Martie 1945.-

Dela 23 August 1944 şi până în prezent, a deţinut următoarele functiuni politice, în sânul conducerii P.N.T. Maniu .-

Membru in Delegaţia Permanentă a Partidului şi în Comitetul executiv.-

Din vara anului 1946, a fost preşedintele provizoriu al organizaţiei P.N.T. Maniu din Arad, unde în alegerile dela 19 Noembrie 1946, a fost ales deputat.-

A prezidat o comisiune pentru elaborarea unui proect de statut al P.N.T.-ului Maniu.-

Din declaraţiile ce le dă, in acest interval de timp, rezultă următoarele:

Recunoaşte că a fost in cercurile apropiate ale lui Iuliu Maniu, şi că acesta a locuit în mai multe rânduri la el în casă / Bucuresti Bdul Schitu Măgureanu nr. 19/

Recunoaşte că la Iuliu Maniu, veneau următorii ofiţeri militari ? general Negrei Gabriel , Barbu, Vasilescu Petre, Zerzer, col. Steika şi odată la văzut şi pe colonelul Bucur.-

Işi aduce aminte că intr'o şedinţă a Delegaţiei Permanente a P.N.T. Maniu, Iuliu Maniu, a adus laude lui N. Penescu, pentru activitatea desfăşurată în legătură cu strângerea şi redactarea materialului documentar, dat lui Etheridge, cu ocazia vizitei de informare, pe care acesta a făcut-o in România.-

Recunoaşte deasemenea că după alegeri, 19 Noembrie 1946, la o masă ce s'a dat la Pesada, a dat relaţiuni, despre felul cum au decurs alegerile, în judeţul Arad, ministrului Franţei in România, Paul BONCOUR.-

Recunoaşte că în luna Mai sau Iunie 1947, reprezentantul diplomatic al U.S.A. Berry, a fost la Maniu pentru a-şi lua rămas bun.- Cu această ocazie Iuliu Maniu şi-a manifestat regretul pentru plecarea lui Berry, la care acesta a răspuns că va fi mai folositor cauzei româneşti în noua misiune ce i s'a încredinţat / consilier in Departamentul de Stat pentru problemele din Balcani/.-

Cu această ocazie i-a cerut şi a primit portretul lui Iuliu Maniu, cu o dedicaţie din partea acestuia.-

La începutul anului 1947, recunoaşte, că a luat parte la o masă, dată în onoarea colonelului LOWEED, pentrucа acesta să cunăască pe fruntaşi P.N.T.-ului.-La această masă au luat parte.- Hudiţă, Ghiţă Popp, Ilie Lazăr, Serdici, Imperiu Mateescu.-

Cu această ocazie a aflat că LOWELL, a intervenit personal in U.S.A. pentru ajutorarea cu alimente a populaţiei infometate din Moldova.-

Stie de un singur buletin economic pe care Serdici îl redacta şi îl prezenta fruntaşilor P.N.T.ului

Recunoaşte că până după alegeri, legătura intre Maniu si grupul din străinătate, o făcea Grigore Niculescu Buzesti.-

./.

Recunoaşte că prin luna Mai sau Iunie a.c. intr'o dimineaţă, Iuliu Maniu, plecând deacasă, i-a lăsat un act scris la maşină şi semnat de Grigore Niculescu-Buzesti, pentru a-i fi inmânat şui N Penescu.-

Nu după mult timp, a venit Penescu şi l-a luat.-

Nu cunoaşte conţinutul, intru'cât nu l-a citit.

Recunoaşte că, iniţial, era de acordou toţi ca deputaţii P.N.T. Maniu să nu intre in Parlament.-

Mai târziu, cu ocazia constituiri sfatului Parlamentar, intr'o şedinţă a Delegaţiei Permanente, cu toate că nu a luat cuvântul exprimat in mod manifest părerea, insă era pentru constituirea acestui sfat parlamentar.

Recunoaşte cu împreună cu N Penescu, în cursul lunei Februarie a.c. l-au vizitat pe Iuliu Maniu la Sibiu căruia i-a prezentat proectul de statut, pe care-l elaborase Comisiunea prezidată de el.-

Recunoaşte că Radu Niculescu Buzeşti, a fost adus la el acasă, de către fratele său, Grigore, pentru a-i fi prezentat lui Maniu, cu care ocazie l-a cunoscut şi el.-

Nu recunoaşte faptul că Iuliu Maniu, după 23 August 1944, i-ar fi impărtăşit secrete in legătură cu politica P.N.T.-ului, motivând că acesta este o fire foarte circumspectă şi nu spune mai mult de cât trebuie, fiecăruia in parte.-

Dela această dată declară că, partidul a fost constituit in mod omogen şi fiecare a primit misiuni potrivit funcţiei ce o avea in conducerea partidului.-

Dânsul declară că era insărcinat cu problemel economice ale partidului.

Declară că toate chestiunile importante, care frământau viaţa politică a P.N.T-ului earu discutate în biroul politic al acestui partid, compus din :

Presedinte, Iuliu Maniu

Vice preşedinţii, I Mihalache, şi M Popovici

Secretar, N Penescu

Casier, Ing. Mihăiescu

Iuliu Maniu, nu discuta problemele politice de cât cu acestia.-

Nu recunoaste a fi avut misiuni politice după 23 August 1944, in sânul partidului, de cât faptul că a prezidat o comisiune pentru elaborarea unui proect

de statut al partidului.-

Declară că în totdeauna era în divergență de păreri politice cu Ion Mihalache, pentru următoarele:

a.- Ion Mihalache, susținea reprimirea în partid , a acelor care au deținut posturi de răspundere politică, sub dictaturile Regelui Carol al II-lea și Ion Antinescu ;

b.- Introducerea în sânsul organizării P.N.T. a secțiunilor profesionale.-

Il-arată pe Ion Mihalache, a fi fost inițiatorul, organizatorul și animatorul activității secției militare din partid.-

A auzit că acesta a prezidat, mai multe ședințe a acestei secții militare, în Bucuresti.-

Stie că această organizație, era sub președenția generalului Negrie Gabriel ajutat fiind de col. Steika.-

Declară că in organizașia P.N.T. din Arad, unde el era președinte, această secție militară nu a luat ființă.-

Nu recunoaște a fi dat lui Serdici, material informativ, pentru redactarea vre'unui buletin cu caracter informativ .-

Nu recunoaște să fi făcut parte, alături de I Mihalache și Ghiță Popp, din vre'un comitet de presă.-

Nu recunoaște a fi primit din partea lui Iuliu Maniu, vre'o misiune, în sensul de a primi , dela Radu Niculescu Buzești, totul ceace are cesta, pentru Iuliu Maniu .-

Nu are cunoștință și nu a participat la pregătirile pentru Fuga dela Tămădău, întrucât in acel timp se găsea la Sovata.-

Nu aprobă, asemenea acțiuni săvârșite pe cale ilegală.-

CHESTOR,

[signature]

1

00561

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ŞTEANTA DUMITRU-OPREA, deţinut politic în închisoarea Aiud, condamnat la muncă silnică pe viaţă pentru participare în organizaţia "Sumanele Negre", declar următoarele :

In ziua de 1 Mai 1946, m'am întâlnit în casa avocatului FEDORCIUC OCTAVIAN, vice-preşedintele P.N.T. din Jud. Câmpu-Lung-Bucovina şi preşedintele organizaţiei P.N.T. din Vatra Dornei, cu Locot. HAMILTON dela Misiunea Americană şi translatorul acestuia, MANICATIDE TEODOR.

Avocatul FEDORCIUC OCTAVIAN ne-a pus la dispoziţie o cameră, unde am avut următoarea discuţie cu Lt. HAMILTON.

Discuţiile au fost duse de mine şi colegul meu PALIACU NICULAE.

Am făcut un scurt istoric al organizaţiei "Sumanele Negre", Locotenentului HAMILTON. Acesta ne-a comunicat că ştie de prezenţa organizaţiei pe teritoriul ţării, dela avocatul CORNEL POPP din Bistriţa-Năsăud, preşedintele P.N.T., pe care l-a întâlnit cu ocazia congresului P.N.T. din Năsăud şi care i-a comunicat despre Gavrilă Olteanu şi Sumanele Negre.

La avocatul FEDORCIUC a fost trimis de CORNEL POPP.

In continuarea discuţiilor, Lt. HAMILTON ne-a promis tot sprijinul material ca: posturi de emisiune, armament, muniţiuni, bani, etc. Aceasta în cazul unui conflict armat între U.R.S.S. şi americani, cu care organizaţia trebuia să doteze luptătorii recrutaţi. Locot. HAMILTON mi-a spus că am găsit cu adevărat persoana pe care o căutam, deoarece D-sa se ocupă în Sud-Estul Europei cu organizaţiile subversive care au

acelaş caracter cu organizaţia noastră, că are legătură directă cu Washington-ul, respectiv cu un general ataşat pe lângă preşedintele TRUMANN.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez fără nici o presiune.

8 Octombrie 1947.

(ss) D-tru Şteanţă-Oprea.

00563
C.N.S.A.S.

23 Sept 1948

005564

DECLARATIE

Subsemnatul George Kiuntescu deţinut politic în penitenciarul Aiud declar următoarele :

In anul 1946 luna Martie dl.general Aldea Aurel m'a rugat să viu până la dânsul acasă. Ducându-mă d-sa m'a întrebat dacă îl cunosc pe Fărcăşanu Mihai iar la răspunsul meu afirmativ mi-a spus că ar dori să-l vadă. Intrebând pentru ce mi s'a răspuns că ar dori să-i ceară lui Fărcăşanu să-i alcătuiască un proect pentru o lege a presei. Proect care să prevadă sancţiuni contra calomniatorului, sancţiuni aspre pentru ca astfel în momentul când va putea, acest proect de lege al presei să devină lege.

L'am întrebat dacă spera într'o conjunctură politică care să-i pemmită aceasta, mi-a răspuns că vrea să-şi facă un partid politic şi să rupă tineretul atât dela partidul liberal cât şi cel dela partidul naţional ţărănesc. L'am întrebat dacă are contact cu tineretul Naţ.Tăr. şi mi-a răspuns că da, fără să-mi precizeze cu cine, adăugându-mi că-l va întreba pe Fărcăşanu să-l pună în legătură cu Horaţiu Comaniciu.

La câteva zile interval, Fărcăşanu mi-a spus, că l'a văzut pe Aldea la el acasă şi că i-a vorbit despre acel proect de lege al presei cât şi despre Comaniciu, pe care voia să-l cunoască şi să aibe ocazia a sta de vorbă cu el.

Cred că pe la începutul lunei Aprilie 1946 Fărcăşanu mi-a comunicat că în cursul după amiezei din acea zi, se întâlneşte cu Aldea şi cu Comaniciu, în Str.Niculae Golescu la inginerul Ilin acasă. Aceasta este singura întrebare desprevcare eu ştiu între Aldea-Comaniciu.

./.

M.C.

00565

Cât despre cele ce s'au discutat nu ştiu mare lucru întrucât au am venit către sfârşitul conferinţei pentru a-l lua pe Fărcăşanu care în acel timp erea cu impresia că este urmărit.

La partea de conferinţe la care am asistat erea în discuţie împărţirea în zone a Munteniei şi Olteniei, ca zone unde, să se refugieze cei ce ar fi dorit dintr'un motiv sau altul în cazul unui cónflict armat între aliaţi. Imi reamintesc că Fărcăşanu avea o zonă prin Muntenia cred Muscel, iar Comaniciu în regiunea Sibiu sau Vâlcea. După plecarea de acolo pe drum l'am întrebat ce are de gând să facă, mi-a spus că-l consideră pe Aldea neserios şi că îşi dă seama că sub acest pretext vrea să-l rupă pe el cu tineretul său dela partidul liberal. Lucru pe care el nu îl va face. In legătură cu Comaniciu, mai ştiu că trăia în acel timp ascuns, în Bucureşti, unde avea prieteni ce-i dădeau acestx concurs.

Una dintre adrese am aflat-o dela Fărcăşanu întâmplător adică locuinţa Ing.Ilin din str.Nicolae Gilescu, acest inginer fiind membru al P.N.T. iat în timpul când nu erea în Bucureşti, se pare, spune Fărcăşanu, că avea în regiunea Sebeş adăpost în munţi.

Tot Fărcăşanu mi-a spus că Comaniciu este fost legionar, şi are un grup de intelectuali cu care s'a alipit P.N.T. Replicându-i că ştiu acest lucru, mi-am exprimat mirarea cum un partid democrat poate primi în sânul său o grupare legionară, la care Fărcăşanu mi-a răspuns că şi ei liberalii au primit oferte dar le-au respins categoric neînţelegând să aibe ceva comun cu mişcarea legionară.

Despre adăpostul luix Comaniciu în regiunea munţilor Sebeş ştiu că îşi alesese această regiune din cauza configuraţiei terenului precum şi din cauză că locuitorii ereau binevoitori.

Stiu deasemeni că Comaniciu a spus că este în curs să-şi instaleze în munţii Sebeş un aparat de radio emisie.

./.

Generalul Aldea mi-a spus la un moment dat că spera să obţină dela americani fonduri pe cari el să le întrebuinţeze în strângerea de provizii şi pe cari să le depoziteze în regiunea ce erea aleasă întru adăpostirea Regelui.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez.

ss.Kinţescu.

23 Septemvrie 1947.

3 oct 1947

00567

D E C L A R A T I E

Subsemnatul KINTESCU GHEORGHE,deţinut politic în Penitenciarul Aiud,declar următoarele:

Intr'o convorbire avută cu Generalul ALDEA în cursul anului 1946,cred luna Aprilie,mi-a spus că a ajuns la convingerea că trebuesc centralizate într'o singură mână toate organizaţiile de rezistenţă din ţară.Referindu-se cu aceasta ocazie şi la înglobarea de grupe de militari şi tineret.In privinţa tineretului,Generalul ALDEA se referea la Tineretul P.N.T. şi Liberal.In ceeace priveste Tineretul P.N.T.se referea la HORATIU COMANICIU,ca un bun organizator cunoscându-l ca atare dat fiind că a fost unul dintre conducătorii Miscării Legionare.

In cadrul mişcării de rezistenţă,cu ocazia întâlnirii din casa Ing.ILIU,la care a participat Gen.ALDEA,HORATIU COMANICIU şi N.FARCASANU,se hotărâse împărţirea ţărei în mai multe zone,dintre cari îi revenea lui Comaniciu zona Sibiu-Făgăraş, iar lui Fărcăşanu Muscelul,înmânându-li-se în acelaşi timp şi instrucţiunile asupra modului de activitate şi organizare a zonelor respective.

In cursul lunei Mai cu ocazia unor convorbiri avute cu Mihai Fărcăşanu,acesta mi-a spus că Dl.Maniu ar fi primit o comunicare din partea D-lui Gafencu,prin care i se spunea că ruşii în chestia românească vor fi forţaţi a ceda urmând ca trupele ruse să părăsească terittoriul ţării.

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si o semnez.

ss/ Kintescu Gheorghe.

3 Oct.1947.

00568

26 Aug 1947

(=)

005569

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, Victor Novac, declar următoarele: In cursul lunei Iunie 1946, fiind căutat de poliţie, am plecat la Zorneşti - Braşov, pentru a găsi un refugiu la casa de vânătoare Diana, pe care o cunoşteam dinainte. De acest lucru ştia şi Horia Guguianu, care m'a recomandat lui Tudorică Nicşor. Am stat acolo până în cursul lunei August, spre sfârşit, când am venit la Bucureşti. In luna Noemvrie am plecat în Maramureş, în propagandă electorală, de unde m'am întors imediat după alegeri La Bucureşti am stat până în cursul lunei Decemvrie, când am plecat la Blaj, iar de acolo după câteva zile m'am reîntors la Bucureşti. Aici l'am întâlnit pe Horia Guguianu, căruia i-am spus despre planul meu de a mă reîntoarce la Zărneşti, unde am plecat împreună cu Cici Ioaniţiu. Cu câteva zile-1 - 2 - înaintea Crăciunului a venit la mine Tudor Nişcov, împreună cu Rusu şi Mocanu, iar pe urmă a venit şi Istrate. Tudorică Nişcov mi-a spus că aceştia trei au venit trimişi de către Barbuş deoarece şi ei sunt urmăriţi de poliţie din cauza unor incidente întâmplate în cursul alegerilor. Eu i-am primit cu destulă prietenie, însă după câtva timp ne-am certat şi ne-am despărţit, dânşii spunându-mi că pleacă la Bucureşti De sărbătorile Crăciunului a venit la mine Ghimicescu, care mi-a adus un pachet cu alimente din partea dnei Colonel Mihăilescu, iar pentru ceilalţi 3 a adus un pachet din partea dlui Ghiţă Pop.

Aceasta este declaraţia pe care o dau o susţin şi semnez.

ss.V.Novac.

Buc.26 August 1947.

5 sept 1947

AV

00570

D E C L A R A T I E

Subsemnatul VICTOR NOVAC, din Blaj, județul Târnava Mică, str. Regele Ferdinand nr. 43, de ani 21, de profesiune student, fiul lui + Traian și Elena domiciliați în Blaj, declar următoarele :

Sunt născut in Blaj, Tatăl meu era comerciant de coloniale și manufactură. Liceul l-am făcut la Blaj, până in clasa 8-a când am fost eliminat din cauză că am luat parte la spectacolul de teatru " Mama" de E.Zolla, spectacol la care elevilor le era interzis a lua parte. După eliminare m'am inscris la Liceul Comercial din Turda, unde am terminat în vara anului 1944. Bacaloreatul l-am trecut la Blaj, in Iunie 1944.

După aceasta, la sfârșitul lunei Septembrie am venit la Bucuregti pentru a mă înscrie la Academia Comercială. In luna Februarie 1945 m'am inscris in Tineretul Universitar Național Țărănesc. Ceeace m'a făcut să mă înscriu in P.N.T. a fost faptul că am auzit discursul Dlui Mihalache dela " Aro" din 1944 in care exprimea în linii mari programul partidului, apoi, tradiția, precum și faptul că P.N.T. xxx îmi făcea impresia unui partid cu totul democrat, care a contribuit in mare măsura la încheierea armistițiului.-

In decursul anului 1945, până la terminarea sesiunii de examene din Iunie-Iulie, activitatea mea în cadrul P.N.T. a fost acea de a face înscrieri printre studenți pentru P.N.T. și am participat la cercul de studii al P.N.T., unde se discuta probleme de ordin economic, social, agrar etc. In luna Iulie 1945 am plecat acasă, de unde m'am inapoiat in Februarie 1946. In timpul cât am stat la Blaj, nu am depus nici o activitate organizată de P.N.T.. După venirea mea în Bucuresti, cu ocazia unei adunări pe care am avut-o la Clubul N.T. după terminarea adunării, am trecut in grupuri de câte 2-3, 8-10, discutând diverse chestiuni prin Piața Palatului. Aici am fost înconjurați de armată. După câteva zile, in 5 Martie, am fost arestat și condamnat la 3 luni inchisoare ca participant la manifestație fără autorizație.-

./.

Condamnarea am făcut-o la Inchisoarea C.M.C. până la 21 Aprilie 1946 când am fost graţiat.-

După eşirea mea din închisoare, am plecat la Blaj, deoarece erau sarbătorile Paştelui. Părinţii mi-au făcut observaţii pentru faptul că în loc să-mi văd de carte am ajuns la închisoare. Spre sfârşitul lunei Aprilie am venit din nou la Bucuresti pentru a mă înscrie la sesiunea de examen din vară. ~~Xxxx~~ din care în luna Mai am şi dat examenul scris la limba română.-

Cu ocazia zilei de 1o Mai, s'a svonit printre studenţi că în dimineaţa zilei de 1o Mai să ne întâlnim la Academia comercială. Aici ne-am strâns cricà 100 de studenţi care am pornit la Universitare. Acolo ne-am intâlnit cu un alt grup, cu care am plecat împreună spre Piaţa Victoriei cu scopul de a defila.- Ajunşi în Piaţa Victoriei, un student din mulţime de al cărui nume nu îmi mai amintesc, mi-a spus că ar fi mai bine să-mi văd de treabă, întrucât ~~xxxxx~~ deabia am eşit din inchisoare şi s'ar putea să fiu din nou arestat.

Intru'cât după 1o Mai am fost căutat de poliţie la locuinţa mea din Bucureşti, am plecat din nou acasă, mai ales că intre timp primesesem vestea că a murit tat.-

După aceasta m'am reintors la Bucureşti, spre sfârşitul lui Mai, spre a continua examenele. La Bucureşti m'am întâlnit cu CICI IOANITIU care mi-a spus că nu trebuia să mă întorc în Bucureşti, stiind că sunt căutat de poliţie. Atunci m'am gândit să plec in regiunea Zărneştiului, pe care o cunoşteam dinainte. Am anunţat despre acest lucru si pe Horia Guguianu, care era deacolo, precum şi pe CICI IOANITIU. CICI IOANITIU si HORIA mi-au spus că o săvină şi ei cu mine. La fel şi MARCEL RADULESCU mi-a spus că vine şi el.

Intru'cât CICI IOANITIU nu avea bani, ne-am adresa Dnei Col. LELIA MIHAILESCU, pe care am rugat-o să intervină pe lângă comitetul de asistenţă al P.N.T. ca bursa pe care o primeam sub formă de masă gratuită la o cantină, să o primi în bani, pentru a ne putea întreţine acolo unde ple.ăm In afară de Dna MIHAILESCU ştia de planul nostru de a pleca din Bucureşti şi BARBUS. După ce Dna Mihailescu a obţinut bursa in bani pentru mine şi Ioaniţiu, Dna Mihăilescu ne-a spus că doreşte să vină şi dânsa cu noi la cabană pentru a se odihni câteva zile l.-

./.

La inceputul lui Iunie ne-am urcat în tren: Dna Col. Mihăilescu, Marcel Rădulescu, Horia Cuguianu şi eu. Am ajuns la Zărneşti seara, iar Horia Cuguianu ne-a prezentat lui Tudorică Nişcov, care ne-a găzduit până a doua zi de dimineaţă. A doua zi de dimineaţa am plecat la Plaiul Foii, la cabana lui Albu. Dna Mihăilescu a stat cu noi circa 10 zile iar cu o zi înainte de a pleca de acolo a venit şi Cici Ioaniţiu. Noi aveam intenţia de a pleca inapoi la Bucuresti insă Cici ne-a spus să mai rămânem. Dna Colonel Mihăilescu a plecat la Bucureşti, iar noi am plecat la cabana din S.K.V conduşi de Tudorică Nişcov-fiul. Ne-am stabilit la casa de vânătoare " Diana", une am stat până in luna August. De acolo veneam din când in când la cabana S.K.V. Alimentele de care aveam nevoie le procuram din Zărneşti şi le aduceam sus, de obicei eu şi Cici, iar mâncarea o găteam singuri.-

Intre timp am mai primit bani, dela Bărbuş, pe care mi i-a trimis pe adresa lui Tudorică Nişcov. Deasemenea Rădulescu a primit bani de acasă, precum şi eu, pe aceiaş adresă. In luna August am venit din nou la Bucureşti, eu şi Rădulescu, care a rămas definitiv aci, fără a se mai reintoarce decât odată pentru a-şi lua lucrurile, prin luna Sept.-Oct.- In Bucuresti am venit pentru ca să obţin ceva bani dela Barbuş, care insă nu a putut ca sp-mi dea decât bani de tren. Am plecat inapoi la Zărneşti, unde m'am imprumutat de bani dela Tudorică Nişcov cu care am plecat acasă. Aci am luat o sumă de bani şi haine mai groase, şi m'am intors înapoi la Zărneşti. După câteva zile, CICI a plecat la Bucureşti, de unde nu s'a mai inapoiat decât la Crăciun, deoarece era plecat in propagandă electorală.-

In jurul lui 1 Noembrie 1946, am fost chemat de Bărbuş la Bucureşti, de unde am fost trimis in propagandă electorală in Maramureş. In tot timpul cât am stat acolo nu s'a intâmplat nici un incident. In ziua de 21-22 Noembrie am plecat cu dovadă eliberată de birourile electorale, despre rezultatul votului. Dovezile le-am predat lui Bărbuş când Bărbuş m'a trimis in propagandă mi-a dat 1.200.000 lei Când m'am reintors, mi-au mai rămas 600.000 lei, cu care am plecat din nou la Zărneşti. După terminarea campaniei electorale m'am intâlnit la Bucureşti cu CICI IOANIŢIU, impreună cu care amplecat inapoi la Zărneşti, aproximativ prin 15 Decembrie 1946. Acolo ne-am stabilit la S.K.V. prin 20 Dec a venit Rusu şi Moceanu, impreună cu Schob, care mi-a spus

./.

că Tudorică Nişcov fiul i-a trimis pentru ca să stea câtva timp împreună cu noi. Nici eu, nici CICI şi nici nu îi cunoşteam pe nici unul dintre ei. Eu şi CICI i-am primit destul de bine. Dânşii mi-au spus că au fost tri[illegible] de Bărbuş, fapt pe care nu l-a confirmat ulterior. şi Tudori[illegible] că Nişcov, fiul-După câteva zile a mai venit şi Istrate, pe care dealtfel Rusu şi Mocanu îl aşteptau. Dânşii mi-au povestit că în urma unor incidente petrecute în judeţul Someş, au trebuit să fugă de acolo, deoarece erau urmăriţi de poliţie. Cu ocazia Crăciunului a sosit la noi la cabană Ghimicescu, care ne-a adus un pachet cu alimente dela Dna Mihăilescu pentru mine şi Cici şi o scrisoare pentru Rusu dela Dl. Ghiţă Popp. Nu cunosc conţinutul scrisorii şi nici nu mi-au comunicat ce era în scrisoare. Impreună cu Ghimicescu a venit şi Tudorică Nişcov, fiul-. A doua zi Tudorică Nişcov şi Ghimicescu au plecat înapoi. In ianuarie a venit la Rusu, Mocanu şi Istrate şi învăţătorul Vese din Someş, care le-a adus un pachet şi scrisoare. In timpul acesta eu şi Cici eram certaţi cu Rusu şi ceilalţi aşa că nici nu ne amestecam unul în treburile celorlalţi. Eu şi Cici locuiam într'o cameră iar Rusu şi ceilalţi în altă xxxxxă. A doua zi învăţătorul Vesa a plecat la Bucureşti. Intre timp eu şi Cici ne-am certat definitiv cu Rusu şi ceilalţii din cauza mâncării şi a fetelor SCHOB, fapt care pe ei i-au determinat ca să plece.-

Ei mi-au spus că pleacă la Bucureşti şi deatunc[i] nu i-am mai văzut. Spre sfârşitul lui Ianuarie sau începutul lui Februarie am plecat şi eu la Bucureşti, cu gândul de a da examene. Nu am putut ca să dau examene, deoarece nu m'am putut înscrie la examene din lipsă de frecvenţă. Am rămas totuşi în Bucureşti, şi am locuit la Bărbuş. Cu Bărbuş nu am discutat decât viaţa plină de lipsuri pe care am dus-o acolo, precum şi cearta pe care ei şi Cici am avut-o cu Rusu şi ceilalţi. Intr'ucât Bărbuş a fost arestat, nemaiavând unde locui, am plecat din nou la Zărneşti, la 1 April[ie]

După câteva zile a venit şi Cici şi ne-am stabilit la " Diana" întrucât începuseră să vină excursionişti şi nu mai puteam să stăm la S.K.V. După circa o săptămână Cici a plecat din nou la Bucureşti pentru că nu xxxxxxxxi aveam bani. In ziua de 17 Mai m'am rentors şi eu la Bucureşti, iar după 2 zile am fost arestat.-

./.

00574

Tiu să adaug că dupăce m'am intors din alegeri a[m] rugat pe Tudorică Nişcov fiul- ca să-mi procure o arm[ă] care să pot merge la vânat. Tudorică Niscov-fiul- mi-a dat un pistol şi 12 gloanţe.-

Acest pistol mă l'a dat cu titlul de imprumut şi nu i-am plătit pentru el nici un leu. De pistol m'am folosit la vânătoare, insă nu am vânat nimic.- Ultima dată când am plecat de acolo intr'o peşteră, despre care ştia şi Tudorică Nişcov-fiul-.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o xxxxxx xxxxxxx dau astăzi 5 Sept. 1947, şi pe care o semnez propriu

/ss/ Victor Novac,

8 sept. 1947

D E C L A R A T I E
= = = = = = = = = = = =

Subsemnatul, VICTOR NOVAC, declar în continuare următoarele:

Am primit dela TUDORICA NISCOV, - fiul - 1 /unul/ pistol "Parabelum", 1 / unul/ pistol automat şi 1 / unul/ "Brovning" de 6.35, pentru primele două am avut circa 12-14 cartuşe, care se potriveau pentru amândouă, iar pentru celălalt de 6.35 circa 2-3 cartuşe. Pistoalele mi le-a dat TUDORICA NISCOV - fiul - pt. că unul am cerut eu ca să am pentru vânătoare, iar celelalte pentru ca să le păstrez, deoarece îi era teamă de a mai fi descoperite la el şi socotea că la mine sunt mai în siguranţă. Nu am intrebuinţat pistolul decât o singură dată - la vânătoare, iar odată am tras la ţintă.

Pistoalele le-am restituit lui TUDORICA NISCOV, când am plecat de acolo, iar automatul l-am ascuns într'o peşteră în apropiere de cabană. TUDORICA NISCOV, ştie peştera în care l-am ascuns.

Aceasta este declaratia mea pe care o subscriu, astăzi, 8 Sept. 1947.

ss/ Victor Novac.

9 sept 1947

5/

00576

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, VICTOR NOVAC, declar în continuare următoarele: Privitor la intrebarea despre felul cum era organizat T.U.N.T., răspuns: La întrarea mea în cadrele T.U.N.T., acesta era organizat pe facultăţi şi rectorate. In centrul Bucureşti, erau 3 rectorate: Al Universităţii, al Politechnicei şi al Academiei Comerciale. La acea dată (Febr.1945) preşedintele centrului Bucureşti era Mihai Târţia, iar secretar general era Chicu, student la Medicina Veterinară. Fiecare rectorat avea preşedintele său, dintre care îmi amintesc că la Academia Comercială era Aurel Ludoşan. La rândul lor, rectoratele erau înpărţite pe facultăţi. Fiecare facultate avea şeful ei, precum şi un comitet compus din circa 5 membrii. Acest comitet era ales de către Adunarea Generală a facultăţii respective, care era compusă din toţi membrii facultăţii respective, şi era însărcinat cu organizarea şi recrutarea de membrii La înscrierea în T.U.N.T., trebuia să semnezi o cerere de înscriere, girată de 2 membrii vechi, prin cari îţi luai angajamentul pe cuvânt de onoare, că vei respecta programul, şi că vei servii Tara şi şeful Partidului. Forul suprem de conducere al Centrului Bucureşti era delegaţia permanentă, care era compusă din şefii de facultate. Paralel cu aceasta funcţiona şi cercul de studii, săptămânal, în care se discutau diverse probleme economic-sociale. Tineretul Universitar, a funcţionat sub această formă până la disolvarea Partidului Naţional-Tărănesc.

Intre timp a survenit o schimbare la Academia Comercială, spre sfârşitul anului 1945, când aceasta a fost impărţită în 2; ciclul întâi, cuprinzând anii I şi II, care erau ani comunci de studii, şi care avea şeful de facultate - ciclu - precum şi comitetul său, compus din 4 membrii şi 1 casier. Ciclul II era format din studenţii celor 3 secţii de studii ai anilor III şi IV, care erau socotite facultăţi separate. Fiecare dintre acestea avea şeful şi comitetul său de facultate, care era compus

E.F. ..//..

din 4 membrii şi un casier. In plus, mai era şeful de rectorat - peste toată Academia - iar casierul ciclului I. era totodată şi casierul general, însărcinat cu strângerea cotizaţiilor dela membrii intregului rectorat. Prin cursul lunei Mai-Iunie 1946, îmi amintesc că s'a încercat a reorganizare a T.U.N.T., precum şi organizarea tineretului dela sate precum şi a celui muncitoresc, despre care nu ştiu să fii fost organizat până atunci. Seful tineretului Naţional-Tărănesc pe Tară era la acea dată Mihai Tarţia, iar al celorlate categorii de tineret au fost aleşi sau numiţi, - nu-mi amintesc - următorii: Ion Bărbus - Preşedintele pe Tară al T.U.N.T., avocatul Adamescu Preşedinte al Tineretului dela sate; iar Preşedinte al Tineretului muncitoresc nu îmi aduc aminte cine era. In cursul lunei Mai 1946, s'a hotărât o organizare a tineretului, pe următoarele baze: (Nu ştiu de către cine s'a luat această hotărâre, deoarece nu am luat parte la discuţii) Stiu însă că s'a hotărât organizarea pe "cercuri" care erau grupuri de câte 8 - 10 persoane, conduse de un şef de cerc. Această organizare s'a făcut în vederea alegerilor electorale, care se bănuiau că vor avea loc în toamnă.

Aceste cercuri aveau şi un scop de îndoctrinare. La inceput, în aceste cercuri am auzit că se luau unele jurăminte, al căror conţinut nu îl cunosc, ştiu însă că acest fapt a stârnit proteste din partea unora dintre studenţi, deoarece acest lucru era socotit ca o încercare de atragere a Tineretului spre o formaţie legionară. In acest scop s'a format chiar şi un grup de opoziţie, condus de Tătaru, fapt care a determinat să se renunţe la acest sistem. In toamnă, (1946) când am revenit în Bucureşti, am găsit o aşa zisă "Scoală de Cadre". Această şcoală de cadre era sub conducerea Ing. Puiu, avea un caracter strict confidenţial, şi nu luau parte la dânsa decât cei aleşi probabil de Ing. Puiu.

Am rugat pe Cici Ioniţoiu ca să mă introducă şi pe mine acolo, deoarece doresc să ştiu şi eu ce se discută, însă mi s'a spus că nu se poate. Probabil am fost refuzat din cauză că făceam parte din grupul Tătaru. In cercuri

..//..

nu erau admise persoane streine de cerc şi nici cei din alte cercuri nu puteau lua parte la adunările altui cerc. Stiu că în biroul Ing.Puiu dela sediul partidului am văzut instrucţiuni care se refereau la acelaş sistem de organizare pe cercuri şi pentru tineretul din provincie. Stiu că acest sistem se preconiza şi pentru tineretul dela sate, care urmau să fie organizat pe cercuri,care erau puse sub conducerea unui şef de sat. Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez propriu, astăzi 9 Septembrie 1947.

ss. Victor Novac.

16 Sept 1947

005579

DECLARAŢIE

Subsemnatul,Victor Novac,declar în continuarie următoarele :

In cursul lunei Decembrie 1946,fiind la Bucuresti, l`am rugat pe Dl.Ioan Bărbuş ca să intervină pe lângă comitetul de asistenţă al P.N.T.ca să majoreze pentru mine şi Cici Ioaniţoiu bursa pe care o primeam dela 300.000 lei la 500.000 lei,deoarece acesta ne sunt insuficienţi. Dl. Bărbuş mi-a spus că.acest lucru trebuie ca să-l obţină direct dela Dl.Mantu. Mi-a spus că dânsul cunoaşte chestiunea noastră şi că el singur este în măsură a ne satisface această doleanţă.-

Această îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez.-

ss Victor Novac

Bucuresti 16 Oct.1947

I

22 Sept 1947

003580

DECLARATIE
==================

Subsemnatul, Victor Novac, declar următoarele:

Stiu că în cursul lunei Ianuarie 1947, pe când mă aflam la cabana Piatra Craiului, au venit pentru a face perchezitie un jandarm şi doi paznici de vânătoare. In acest timp eu mă aflam în cabană, unde am fost anunţat de Roza Vasilescu despre faptul că vin jandarmii. Atunci am sărit pe fereastră, iar Zuzi Schob mi-a dat armele, cu care am fugit în pădure. De acolo am văzut cum un paznic de vânătoare se plimba mereu în jurul cabanei. La un moment dat a ieşit cabanierul împreună cu jandarmul şi ceilalţi paznici, şi s'au dus la un grajd care se află situat aproape de cabană. Pentru ca să văd ce fac acolo, m'am urcat mai în sus în pădure, de unde i-am văzut făcând perchezitie la grajd. Acolo am stat circa o jumătate de oră, după care timp am plecat în Zărneşti. Pe drum am văzut urmele unui unui om care cobora în sat. Ajuns în Zărneşti m'am dus la Tudorică Nişcov - fiul - căruia i-am povestit ce s'a întâmplat sus, precum şi despre faptul că sunt foarte intrigat deoarece nu ştiam ale cui sunt urmele pe care le-am văzut în zăpadă. El mi-a spus că sunt probabil ale lui Rusu, care a coborât şi el cu câtva timp înainte, fapt despre care eu nu ştiam nimic. Pe urmă m'am dus cu el într'o casă, unde am întâlnit pe Rusu, pe Istrate şi pe Mocanu. Acolo Rusu mi-a povestit că în timp ce jandarmii făceau perchezitie şi luau apoi masa, a reuşit să fugă şi el. După câtva timp, eu care eram certat cu ei, m'am certat din nou, deoarece Istrate spunea că e foarte bine că s'a întâmplat aşa, deoarece acum cabanierul o să fie arestat în locul lor. Dimineaţa eu am plecat sus la cabană, iar seara au au venit şi ceilalţi trei. După circa 10 minute ei m'au

./.

M.C.

anunţat că şi-au făcut bagajele şi că pleacă la Bucureşti. De atunci nu i-am mai văzut decât la Bucureşti, pe Istrate, în ziua în care am fost arestat. De abia în închisoare am aflat că ei nu au venit la Bucureşti ci au rămas în aceeaşi regiune, schimbând numai locul. Ei au plecat spunând că au fost denunţaţi de către cabanierul Scheb.

Aceasta este declaraţia pe care o susţin şi semnez.

ss. V.Novac.

Buc.22 Sept.1947.

00582

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Astăzi 23 Septembrie 1947 orele 19,3o.-

Noi Nicolae Bogdan, Inspector de Poliţie asistaţi de Dl. Cornişteanu Paul şi Deleanu Carol ofiţeri de Poliţiei în Direcţiunea Generală a Poliţiei.-

Procedând astăzi data şi ora de mai sus la confruntarea lui CICERONE IOANITIU cu VICTOR NOVAC, al cărui rezultat este următorul.-

VICTOR NOVAC

CICI IOANITIU a venit în munţii, pentru prima data în Iunie 1946 şi a stat cam până în August 1946. La Crăciun 1946 a revenit din nou/ la inceputul lui Decemnrie- şi a plecat a doua zi ~~sau xxx~~ a trei zi de Crăciun. A revenit din nou prin 3-4 Aprilie şi a stat vre'o patru zile Prima dată la începutul lui Iunie, 1946 eu am fost sus la Plaiul Foi cu Dna Lelia Mihăilescu când Dna Mihăilescu scobora din munte împreună cu mine, ne-am întâlnit cu CICI IOANITIU, care mi-a comunicat că lucrurile incă nu s'aum liniştit şi să mai rămân în munţi. Dna Mihăilescu a plecat spre Bucureşti, iar eu m'am reîntors cu CICI IOANITIU la cabana S.K.V..-

CICI IOANITIU cunoştea pe MOCANU, RUSU şi ISTRATE şi deasemeni ştia povestea lor că sunt refugiaţi în munţi şi ştia că sunt trimişi de Mureşeanu şi Ghiţă Popp.-

Deasemeni CICI ştia că Dna Laelia Mihăilescu mi-a trimis mie şi lui un pachet cu alimente prin Ghimicesc

Si eu şi CICI am primit de vre'o două ori bani dela Aasitenţa Partidului P.N.T. care reprezentau bursa în bani, câtse 3oo.ooo lei de fiecare lunar.-

Menţionez că CICI IOANITIU a cunoscut pe MOCANU RUSU, şi ISTRATE în Decembrie 1946 la cabana S.K.V.-

CICERONE IOANITIU

.//.

Din cele de mai sus afrimate de VICTOR NOVAC nu recunosc următoarele :

- Nu am fost între lunile Iunie şi August 1946 la cabana, ci numai în Iuni 1946 o zi şi jumătate. In luna August 1946 am stat 7-8 zile.-

- De Crăciun 1946 am venit cu câteva zile înainte de Crăciun, iar în urma mea la o zi au venit doi indivizi, al căror nume l'am aflat acuma Rusu şi Mocanu.-

- Nu recunosc că am primit vre'o sumă de bani dela Asistenţa Partidului, în afară de 400.000 lei drept ajutor de studiu.-

- Nu am ştiut că cei trei/ Rusu, Istrate şi Mocanu au fost trimişi de Ghiţă Popp şi Mureşeanu, ci numai că erau fugiţi din Dej. in urma alegerilor.-

- Nu ştiam că pachetul era trimis de Laelia Mihăilescu, ci dela Pomul de Crăciun.-

CICERONE IOANIŢIU

Drept care am incheiat prezentul proces-verbal spre cele legale.-

Inspector de Poliţie
N. Bogdan

Asistenţi

Paul Cornişteanu
Deleanu Carol,

1 oct 1947

00584

DECLARATIE

Subsemnatul, Victor Novac, student, domicilit in Blaj, Str. Regele Ferdinand Nr. 43, de 21 ani, necăsătorit, condamnat odată la 3 luni inchisoare şi apoi graţiat, condamnarea survenită in urma unor manifestaţii studenţeşti, aceasta in Martie 1946, iar a doua oara condamnat în contumacie la 2 ani inchisoare, tot in anul 1946, pentru acelaş fapt, cu ocazia zilei de 10 Mai, declar următoarele :

La intrebarea: Ce calitate aveam in P.N.T. răspund:

Am fost membru al Tineretului Universitar al P.N.T., din anul 1945, luna Februarie, iar din Februarie 1946, am fost ales membru in comitetul de conducere al Academiei Comerciale.

La întrebarea: Pentru care motiv aţi fost în munţi, răspund: Pentrucă eram urmărit de Poliţie şi mi-am găsit acolo un adăpost.

La intrebarea: Cine ştia despre aceasta, răspund:

Despre aceasta ştia Dna Col. Mihăilescu şi cu studentul Bărbuş Ioan, secretar general al T.U.N.T., pe ţară.-

La întrebarea: Mai erau şi alţii în munţi, răspund:

In Iunie 1946 când eu am plecat în munţi, nu aveam cunoştinţă că ar mai fi şi alte persoane acolo. Mai tărziu însă în Decembrie 1946 au mai venit pe lângă mine şi Cici Ioaniţoiu, tot student, care era şi el urmărit, încă trei persoane : Rusu Gavrilă, student, Mocanu Gh, şi Istrate Alexandru.

La întrebarea: Cine mă ajuta pe mine şi pe ei răspund: Pe mine mă ajuta prin asistenţa socială a P.N.T., cu 300.000 lei lunar, iar pe ei ştiu că îi ajuta Dl. Ghiţa Popp şi cu Ionel A. Mureşanu, care le trimitea bani şi scrisori.

La întrebarea: Pentru care fapte au fost trimişi in munţi Rusu Gavrilă, Mocanu Gh. şi Istrate Alexandru, răspund:

Dela Rusu Gavrilă, student şi membru P.N.T. am aflat că au fost trimişi in munţi pentru că erau urmăriţi ca instigatori şi participanţi la rebeliunea dela Dej, întâmplată cu ocazia alegerilor din Noemvrie 1946.

Aceasta este declaraţia pe care o susţin şi semnez astăzi 1 Oct. 1947.

ss. V. Novac.

3 oct 1947

00585

D E C L A R A T I E

Subsemnatul VICTOR NOVAC,student declar în continuare următoarele : In urma manifestației dela 10 Mai 1946,fiind urmărit de poliție,am luat hotărârea de a pleca la Zărnești în munții Piatra Craiului,unde socoteam că îmi voiu putea găsi un adăpost.- D-na Colonel Mihăilescu și Dl.Ionel Bărbuș pe care i-am anunțat despre hotărârea mea de a pleca în munți nu mi-au făcut nici o obiecțiune,ba din contră,Bărbuș mi-a spus că ar fi bine ca să plec cât mai repede,iar D-na Colonel Mihăilescu după ce a obținut dela prezidența P.N.T.,suma în bani pentru mine,s'a oferit să vină și dânsa acolo.-

Am ajuns la Zărnești în jurul date de Iunie 1946, de unde am plecat la Cabana Plaiul Foii unde am stat 10 zile.- După acest timp,D-na Colonel Mihăilescu a plecat la București. In Zărnești m'am întâlnit cu Ioanițoiu,care mi-a spus că ar fi bine să mai rămân în munți și că acest lucru l-a discutat și cu Bărbuș care a fost de aceiași părere.- Totodată d-na Mihăilescu ne-a spus ca să stăm liniștiți în această regiune, care socotea dânsa că ne oferă destulă siguranță până atunci când se vor liniști lucrurile.- Bărbuș mi-a comunicat că va face tot posibilul ca să ne obțină ca regulat bursa pe care o primeam dela P.N.T.,să o obțină în bani,și ca ea să ne fie trimisă la Zărnești.- Intr'adevăr această bursă am primit-o până în luna August.- In luna August venind la București l-am întâlnit pe Bărbuș pe care l-am întrebat cât timp va mai dura această stare de lucruri,deoarece mie nu-mi convine de loc să stau în munți în loc să-mi văd de examene și de Facultate.- El mi-a spus să am răbdare,deoarece lucrurile se vor schimba în curând,fie intervenind o destindere în viața politica internă fie prin faptul că în toamna acestui an 1946 se vor ține alegerile,cu care ocazie era lucru sigur ca actualul guvern va fi schimbat în urma rezultatului alegerilor.- Pân atunci,m'a sfătuit ca să rămân mai departe în munți și să aștept desfășurarea evenimentelor.-Dela București am plecat înapoi în munți unde am stat până în jurul datei de 1 Noembrie 1946 când am fost chemat de Bărbuș la București.- Venind aci m'am întâlnit cu el,și mi-a spus că m'a chemat pentru a fi trimis în propagandă electorală în Maramureș.- La întrebarea mea dacă ce

.//.

00586

ce rost are plecarea mea în propagandă în ajunul alegerilor, el mi-a spus că rostul meu nu este acela de a face propagandă ci acela de a aduce la Bucureşti dovezi scrise despre rezultatul alegerilor precum şi un raport asupra stării de spirit a locuitorilor,şi asupra eventualelor incidente dacă acestea se vor ivi.- Am plecat în Maramureş,unde am fost la locul de vot din comuna Glod.-Aci nu s'au întâmplat nici un fel de incidente iar după ce am mai strâns câteva dovezi eliberate de către diverse comisii electorale, în ziua de 21 Noembrie am plecat la Bucureşti.-Ajungând aci,am predat dovezile şi raportul lui Bărbuş,care mi-a spus că o să le dea mai departe.- Aci am stat până pe la jumătatea lunei Septembrie,aşteptând o schimbare, deoarece mie îmi venea foarte greu ca să mă întorc din nou în munţi;unde viaţa începuse să fie foarte grea,iar întrucât nu aveam bani suficienţi,nu aveam nici o posibilitate de a trăi mai omeneşte.- In acest timp, la 1 Decembrie 1946, s'a ţinut la Clubul P.N.T.Comitetul Executiv în care s'a hotărât neparticiparea celor 33 de deputaţi N.T.la lucrările camerei.- Am auzit că la acest comitet s'au adus acuzaţii grave la adresa actualului guvern că ar fi falsificat rezultatul alegerilor lucru care se spunea că ne va compromite în faţa opiniei publice mondiale.- Din cele ce s'a discutat acolo se desprindea antipatia faţă de guvern şi s'a hotărât ca şi de acum înainte P.N.T. să rămână pe aceiaşi linie de intransigentă opoziţie distructivă.- Totodată s'a exprimat speranţa că guvernele englez şi american nu vor recunoaşte ca valabile aceste alegeri şi că printr'o viitoare conferinţă internaţională guvernul nostru va fi obligat ca să facă noi alegeri,în prezenţa ziariştilor străini şi a observatorilor anglo-americani.- Totodată am auzit că s'a făcut sau se va face apel şi la O.N.U.care să oblige guvernul nostru la acest lucru.-Discutând aceste lucruri cu Bărbuş,mi-am exprimat credinţa că ar fi fost mult mai bine ca deputaţii noştrii să meargă în Cameră unde vor putea să ducă o acţiune liberă şi legală,o acţiune de opoziţie cinstită,şi de unde vor putea ca să protesteze public asupra tuturor chestiunilor care nu convin P.N.T.- La aceste comentarii Bărbuş mi-a spus că ştie Dl.Maniu pentru ce face acest lucru şi că probabil are asigurări din partea anglo-americanilor, că aceştia ne vor da sprijinul lor,şi că Regele nu se va duce probabil la deschidxrea solemnă a Camerei.- Exprimându-mi neîncrederea ă

că o viitoare conferinţă internaţională care să oblige guvernul de a face noui alegeri se va ţine în curând şi că mie îmi este imposibil să mai trăesc în munţi în aceste condiţiuni, el m'a sfătuit să mă întorc înapoi şi să stau acolo liniştit căci este imposibil ca în primăvara lui 1947 să nu se ajungă la o schimbare, într'un fel sau altul.- Aceasta, deoarece după atâta timp de războiu şi de lipsuri şi după atât timp dela terminarea războiului, întreaga omenire este dornică să se termine odată cu această stare de nesiguranţă, fie ea chiar peste câtva timp.- Tot atunci, la întrebarea mea despre faptul că Dl.E.Haţieganul şi-a dat dimisia din guvern, el mi-a spus că nu putea să mai rămână ministru într'un guvern eşit din alegeri pe care nu le recunoaşte ca valide, şi că acest lucru ar fi un non-sens.- In jurul datei de 15 Decembrie am plecat din nou la Zărneşti împreună cu Ioaniţoiu care venise din Banat, unde a fost în propagandă. Cam prin 20 Decembrie mă pomenesc odată că vin la cabană două persoane.- Rusu Gavrilă şi Mocanu Gheirghe care mi-au spus că au fost trimişi de Ghiţă Popp şi de Bărbuş, deoarece erau fugiţi din jud.Someş din cauză că au luat parte la rebeliunea de acolo întâmplată cu ocazia alegerilor, rebeliune al cărei conducător a fost Rusu Gavrilă care era membru al P.N.T.- Rusu mi-a povestit cum a adunat toate satele din Jud.Someş, pe care le-au condus apoi către oraşul Dej pentru a ocupa Prefectura şi a cere socoteală autorităţilor pentru faptul că au schimbat rezultatul alegerilor.- Mi-a povestit că s'au apropiat de oraşul Dej, şi că au văzut locuitorii cum fugeau cu bagajele în mână, de frica sătenilor, pentru a se ascunde pe niste dealuri si in niste păduri in apropiere. Mi-a mai spus că am fost opriti la intrarea in Dej de către armată si că s'au intors inapoi cântând cântece patriotice si strigând " Trăiască P.N.T." si "Iuliu Maniu", in tot acest timp, mi-a spus că el are acela care a organizat aceasta chestiune, si că era cunoscut sub numele de PUIU OLTEANU. La intrebarea mea pentru ce au venit tocmai la Zărnesti, mi-a spus că el a vrut să meargă in altă parte, dar că GHITA POP si MURESANU i-au trimis aci.(aceasta după ce ne-am certat), după o zi sau două dela venirea lor, a mai sosit si ISTRATE ALEXANDRU. Atunci ei s'au hotărât ca să facş un chef, iar MOCANU a propus chiar ca de Crăciun sş aducă lăutarii din Zărneşti care să le cânte, deoarece el este dispus să le plătească chiar si un milion de lei pentru aceasta. Mie, care stiam cât este de grea situatia, nu mi-a plăcut acest lucru, si le-am

spus că in loc să se gândească să dea un milion de lei la lăutari,mai bine s'ar gândi să-si cumpere de ei pâine.La aceasta observatie a mea MOCANU mi-a răspuns că lor o să le trimită GHITA POPP si MURESANU bani suficienti,deoarece dacă nu le trimite,ei o să-i denunte,iar lor le e frică de acest lucru.Atunci ne-am certat pentru primaoară,căci eu le-am spus că nu e frumos din partea lor,că dacă GHITA POPP nu le trimute bani pentru chesfuri, ei să-l ameninte cu denunţarea. A doua sau a treia zi de Crăciun a sosit GHIMICESCU a adus pentru mine si pentru IONITOIU un pachet cu alimente din partea D-nei Col.MIHAILESCU,iar lui RUSU GAVRILA i-a adus o scrisoare dela GHITA POPP.Din cauză că eu eram certat cu ei nu mi_au citit scrisoarea insă din cele discutate ulterior întrе ei am aflat că GHITA POPP le-a scris să fie linistiti deoarece partidul lucrează imens pentru o cât mai grabnică schimbare a guvernului.Când GHIMICESCU a plecat a doua zi la Bucuresti,eu i-am trimis vorbă lui BARBUS că mie nu-mi comvine că i-a trimis pe cei trei acolo,deoarece toată ziua nu se gândesc decât cum să strice banii pe băutură,iar când le-am făcut observatie asupra acestui lucru ei l-au amenintatx pe GHITA POPP cu denuntarea.I-am trimis deasemeni vorbă si despre faptul că m'am certat foarte urât cu ei şi că ar face mult mai bine ca să facă toto posibilul ca să nu mai stea acolo,deoarece din cauza relatiilor proaste si a certurilor zilnice intre noi,nu ar fi exclus ca să mă denunte si pe mine.Eu eram definitiv certat cu ei si orice legătură intre noi era ruptă in acel moment,fapt care pe ei i-a determinat ca să se mute cu locuinta in altă parte si chiar masa o lua separat de mine.

După trecerea sărbătorilor a venit si invăţătorul VESA din Someş,care i-a adus lui RUSU un pachet cu alimente,iar a doua sau a treia zi a plecat la Bucuresti.Stiu că RUSU l-a trimis pe VESA la GHITA POPP si la MURESANU,pentru ca să le facă rost de bani.VESA trebuia să se intoarcă dela Bucuresti peste câteva zile cu bani,pachet si vesti dela GHITA POPP şi MURESANU,pentru RUSU şi ceilalti doi.

Odată cu VESA ei asteptau să vină si BELDEANU pe care eu nu-l cunostiam.Deasemenea stiu că VESA le-a promis că va aranja si cu CASIM POPP - pe care eu nu-l cunosc - să le trimită pachete cu posta săptămânal.Intre timp,RUSU si ceilalti doi au plecat dela cabana unde eram eu,asa că nu l-am intâlnit pe VESA a douaoară si nici nu stiu dacă BELDEANU a venit sau nu.

După plecarea lui Vesa a venit la Cabană un jandar şi doi paznici de vânătoare pentru ca să facă percheziţie.- La cabană nu eram decât eu şi Rusu.- Eu am reuşit să fug pe fereastră,în pădure,unde am stat câtva timp,iar apoi am plecat la Zărneşti,unde m'am dus la Tudorică Nişcov - fiul -.- I-am povestiticele întâmplate,precum şi faptul că Rusu a fost arestat.- In seara aceai am fost cu el la un cetăţean al cărui nume nu-l ştiu dar ca re era morar.- Acolo am întâlnit pe Rusu şi pe ceilalţi,- Rusu a povestit cum a reuşit să fugă,în timp ce jandarmul şi paznicii luau masa.- La un moment dat Istrate mi-a spus mie,care mi-am exprimat îngrijorarea că o să fie arestat cabanierul, că bine că a scăpat Rusu şi că ar fi foarte bucuros ca să intre la apă cabanierul şi familia lui,cu care ei s'au certat tot timpul.- Atunci eu am fost foarte revoltat de această chestiune şi m'am certat din nou cu ei şi am trecut în altă cameră,împreună cu Nişcov - fiul -.- De acolo am auzit cum Rusu le-a propus celorla.i doi ca împreună cu încă câţiva locuitori din sat al căror nume nu l-am pomenit să meargă în noaptea aceasta sus la cabană, să tăbărască cu armele asupra jandarmului şi a paznicilor, să intre în cabană pentru a-şi lua lucrurile şi să plece din Zărneşti deoarece nu mai pot să rămână la cabană căci ei erau de părere că i-a denunţat cabanierul, şi că acesta a fost motivul pentru care au venit jandarmii să facă percheziţie.-

In seara aceia ştiu că Rusu avea asupra lui un pistol.- Eu,~~pixxxl~~ care mă aflam cu Tudorică Nişcov - fiul- în camera alăturată şi am auzit vorbind despre aceste lucruri : " Ascultă ce prostii vorbeşte Rusu ", la care Nişcov mi-a spus :"Aceştia sunt nebuni ",şi i-a înjurat.-

In acest moment mi-a venit în gând că Rusu în timpul cât a stat acolo şi-a făcut anumite legături pe care eu nu le cunoşteam şi pe care nu le-a ascuns cu unii dintre locuitorii din Zărneşti ; deoarece vorbea cu prea multă siguranţă despre un grup de 10-12 persoane,cu care să atace pe jandarmi.- Aceasta mi-a părut curioa,deoarece ei erau numai trei persoane iar pe mine nu contau,deoarece nu aveau încredere în mine şi eram certat cu ei,iar din discuţia avută cu Nişcov,mi-am dat seama că nici el nu era prea dispus să facă acest lucru, aşa că nu vedeam cu cine ar putea complecta ei un grup de 10-12 persoane.-

./.

Deasemenea nu vedeam cu ar putea fi înarmat acest grup,când ei nu aveau asupra lor decât un pistol,pe care-l avea Rusu.- Tot atunci mi-a venit în minte o discuţie pe care am avut-o ei sus la cabană şi în care Rusu spunea că trebue să vină dela Cluj un sublocotenent cu o maşină,care spunea că este a lui (a Subl.) şi să le aducă din Someş dela Casiu Pop două pistoale automate ruseşti din care se găsesc multe în Someş,rămase acolo cu ocazia războiului.- Nu ştiu dacă Rusu a primit aceste arme sau nu,deoarece mie nu mi-a spus acest lucru,ştiu însă că el odată venind dela Zărneşti unde fusese după alimente când a intrat în cabană le-a spus celorlalţi doi că a găsit pe Subl.acela în Zărneşti şi că le-a adus un pachet.- După aceasta ei au intrat în camera lor,unde nu ştiu ce au discutat.- Eu nu m'am dus cu ei,deo - rece noi eram certaţi pe chestiunea alimentelor şi nu voiam să creadă că de cum au primit un pachet eu mă şi duc la ei în cameră - lucru care până acuma nu îl făcusem - pentru a-i obliga pe ei să mă servească din pachetul cu alimente pe care l-a adus Rusu.- Socoteam umilitor pentru mine să le dau impresia că aşi căuta o împăcare cu ei numai pentru a profita şi eu de pachetul lor,când până acuma luam masa separat iar ei îşi găteau singuri,făcând fiecare cu schimbul pe bucătarul.- Am trecut după aceasta cu Nişcov în camera unde erau ai,iar Rusu i-a spus lui Nişcov planul pe care-l avea el.- Nişcov a spus că aceasta este o prostie, deoarece ar atrage atenţia autorităţilor asupra Zărneştilor, şi că va face el tot posibilul ca să aranjeze cu jandarmul pentru ca să nu se vorbească nimic despre faptul că Rusu a fost arestat şi că a fugit.- După aceasta Nişcov a plecat acasă,urmând ca a doua zi să aranjeze chestiunea aceasta, iar noi ne-am culcat cu toţii într'o cameră,- Aici, Rusu se arăta foarte prost dispus şi nu-i convenea deloc faptul că Tudorică Nişcov - fiul - nu a fost de acord cu el ca să atace şi să desarmeze pe jandarmul dela cabană,iar atunci când eu i-am făcut observaţie că nu ar fi avut nici arme şi nici cu cine să meargă sus,şi că dacă doreşte nu are decât să o facă el împreună cu Mocanu şi Istrate el mi-a spus că eu sunt un copil care nu am făcut nici măcar armata şi că ar fi găsit el şi oameni şi arme,deoarece el nu a stat cu mâinile în sân.- Când eu i-am spus că aceasta ar fi o prostie chiar dacă ar fi avut elementele materiale,deoarece acest

./.

fapt ar fi atras atenţia autorităţilor,el mi-a răspuns că ar fi fost foarte simplu ca să fi mers sus, să fi făcut prizonieri pe paznici şi jandarm,pe care să-i lege de câte un pom până ei ar fi avut timp să-şi adune lucrurile şi să plece la Bucureşti.- In afară de aceasta el susţinea că nimenea nu ar fi îndrăsnit să vină să-l caute,deoarece autorităţilor le este frică să urce după el în munţi,de unde cu o armă bună, poate 2-3 oameni să opună rezistenţă unui regiment întreg.- Eu i-am spus că acestea sunt închipuiri,la care el mi-a răspuns că eu nu ştiu nimic şi că el a făcut în Someş lucruri şi mai grozave cu ocazia rebeliunii,decât acela de a desarma un jandarm.- Totodată a propus celorlalţi doi ca să organizeze această chestiune pentru a doua zi,lucru faţă de care ei erau nehotărâţi.- A doua zi de dimineaţă a venit la noi Tudorică Nişcov - fiul - şi eu i-am spus că lui Rusu încă nici acum nu i-a eşit din cap prostia cu atacatul jandarmilor.-

Tudorică Nişcov şi cu mine ne-am certat din nou cu Rusu,iar Tudorică le-a spus la un moment dat,într'un acces de mânie că ar fi mai bine să plece de unde au venit.- După aceasta Tudorică a plecat ca să aştepte pe jandarmi.-După câteva ore a revenit înapoi,spunând că a aranjat ca să primească înapoi lucrurile lor pe care jandarmul le-a adus jos.- Stiu că Tudorică s'a întâlnit cu jandarmul la o cârciumă,din care cauză era şi puţin băut.-S'a certat încă odată cu Rusu, deoarece spunea că era aproape să-l bage la apă şi pe el, căci jandarmul a găsit acolo - plicuri - pe a căror faţă era scrisă adresa lui,precum şi o scrisoare,pe care Istrate a scris-o către cineva din Legiunea Someş şi în care îşi bătea joc de cei de acolo,şi făcea mare haz de faptul că au reuşit să fugă,susţinea el - îmbrăcat în haine americane şi cu o maşină americană.- Deasemenea a găsit şi un jurnal de zi a lui Rusu,sau a lui Mocanu,ţinut la zi,pe care el l-a început din momentul în care au fugit din Someş.- După aceasta eu am plecat sus la cabană.-Seara,au venit şi Rusu şi ceilalţi şi s'a iscat din nou între mine şi ei o discuţie aprinsă.- Ei susţineau că toate acestea s'au întâmplat numai din cauza cabanierului care i-a denunţat.- Deasemenea mă acuzau şi pe mine pentru faptul că i-am scris lui Bărbuş despre neînţelegerea dintre noi şi că datorită acestui fapt toate acestea au ajuns la cunoştinţa D-lui Ghiţă Popp şi a,lui Mureşeanu,care într'o scrisoare pe care le-a trimis-o lor, le făcea morală

./.

pentru faptul că cheltuesc bani pe băutură şi pentru faptul că l-au ameninţat cu denunţarea.- Ghiţă Popp le scria în acea scrisoare că ei au fost ţinuţi acolo ca oameni de încreder şi partidului şi că nu se aştepta ca tocmai ei care au lucrat atât de frumos în Someş şi despre care sperau că şi de aci înainte să facă la fel să ajungă ca să-l ameninţe tocmai pe el care îi ajuta şi care se îngrijea ca să primească banii pe care el îi socotea suficienţi pentru a,putea trăi.-

După această discuţie ei s'au urcat în câmera lor, iar peste circa o jumătate oră au coborât jos, cu bagajele făcute.- Pe mine m'a surprins aceasta,deoarece ei nu mi-au spus nimic despre intenţia lor de a pleca.- In orice caz, eu am fost foarte bucuros de acest lucru.- Ei au plecat jos imediat, spunându-mi că vor să plece la Bucureşti şi că vor să prindă trenul din Zărneşti dela ora 4 dimineaţa.- Din acel moment eu nu i-am mai văzut şi-i credeam la Bucureşti,deabia ulterior în închisoare am aflat că ei m'au minţit şi că în loc să vină la Bucureşi au rămas mai departe în aceiaş regiune.-După aceasta am venit şi eu la Bucureşti pentru sesiunea de examene din Februarie.- Aci l-am întâlnit pe Bărbuş şi mi-am exprimat neplăcerea faţă de faptul că i-a trimis acolo pe Rusu şi ceilalţi,i-am explicat motivele pentru care m'am certat cu ei şi mi-am exprimat satisfacţia că am plecat de acolo.- El mi-a spus că îi pare foarte rău că ne-am certat şi că dacă ar fi ştiut ce fel de oameni sunt nu i-ar fi trimis acolo.- El credea că o să ne înţelegem bine şi a fost foarte neplăcut surprins când a auzit că noi ne-am certat.- Spunea că nu a avut ce face împotriva lor deoarece Ghiţă Popp avea încredere în ei şi le da lor dreptate.- Când m'am întâlnit apoi cu D-na Mihăilescu i-am povestit şi ei despre cele întâmplate acolo,iar dânsa mi-a spus că vina este a lui Bărbuş şi a lui Ghiţă Popp care atunci când i-a trimis acolo ar fi trebuit să o anunţe şi pe ea, şi că dânsa ar fi fost mai în drept decât oricine să ştie care este situaţia noastră acolo, deoarece dânsa este aceia care se îngrijea de mine şi de Cici.- S'a scuzat despre cele întâmplate spunându-mi că ea nu este vinovată şi că a aflat despre venirea lui Rusu acolo deabia după ce ei plecaseră la noi,şi că Ghiţă Popp le lua mereu apărarea.- Aceasta o cred, deoarece ştiu că Rusu de câte ori venea la Bucureşti locuia la Mureşanu sau la Ghiţă Popp unde lua şi masa,atunci când era în Bucureşti.- In timpul cât am stat la Bucureşti l-am întrebat pe Bărbuş cât timp voi mai fi nevoit să ~~xxx~~ stau în munţi deoarece eu m'am plictisit de această viaţă chinuită

./.

în care nu am făcut altceva decât să-mi pierd examenele.- Deasemenea regretul pentru necazurile pricinuite mamei care m'a trimis la Bucureşti să fac carte,iar pentru o prostie îmi pierd vremea prin munţi.-El mi-a spus că trebue să mai am puţină răbdare deoarece situaţia merge spre o clarificare fie prin ratificarea tratatului de pace după care lucrurile vor intra în normal astfel că atunci este sigur că se vor ţine noi alegeri,fie printr'o conferinţă internaţională între cei trei miniştri de externe,care el spunea că este imposibil să nu aducă o uşurare în viaţa politică internă, la fel ca şi aceia dela Moscova,din Decembrie 1945.- La Bucureşti am stat până la sfârşitul lunei Martie, în care timp nu am mai întâlnit pe D-na Col.Mihăilescu care de frica arestărilor,deoarece începuseră internările în lagăr nu mai venea pe la club.- Intre timp Bărbuş s'a îmbolnăvit şi apoi a fost arestat astfel că eu am fost nevoit să plec din Bucureşti.- Inainte de a pleca din Bucureşti m'am întâlnit întâmplător pe stradă cu sora mea, care mi-a dat ceva bani cu care apoi la 1-2 Aprilie am plecat la Zărneşti din nou.- După câteva zile a venit şi Ioaniţoiu,care a stat numai 3-4 zile,după care a plecat din nou la Bucureşti,astfel că eu am rămas singur.- In jurul datei de 7-8 Mai a venit la cabana S.K.V.Tudorică Nişcov fiul împreună cu D-na Col.Mihăilescu care a venit dela Bucureşti împreună cu încă trei băeţi pe care eu nu-i cunosc.- Dânsa mi-a spus că a venit aci pentru ca să nu fie de 10 Mai în Bucureşti şi mi-a spus că acolo au început din nou arestările în vederea internărilor în lagăr, şi că i-a fost frică să rămână acolo.- Avea de gând să rămână la cabană 6-7 zile,până când credea dânsa că se vor termina cercetările.- A doua sau a treia zi la 10 Mai am aflat că în Zărneşti au fost arestaţi şi trimişi în lagăr Dr.Gogonea şi tatăl lui Tudorică Nişcov.- Atunci D-sa mi-a spus că nici aci nu este destulă siguranţă,astfel că în ziua de 11 Mai am plecat din Zărneşti.- Eu am mai rămas acolo până prin 14-15 Mai când luând cursul de finanţe pentru ca să-mi complectez cunoştinţele mi-a venit deodată în minte situaţia mea şcolară cu examenele rămase în urmă,am avut regrete pentru faptull că am minţit-o pe mama înşelându-i speranţele pe care le pusese în mine atunci când m'a trimis la Facultate.- Intr'un acces de remuşcare,am trântit cartea de pământ,şi am luat hotărârea să viu la Bucureşti,unde după ce îmi voi ~~xxc~~ da o parte din examene,să mă prezint autorităţilor,deoarece doream să mi se lămurească odată situaţia care pentru mine devenise un chin.

./.

Am plecat deci la Bucureşti.- Aci am ajuns în ziua de 17 Mai.- La clubul P.N.T. am întâlnit pe Puiu Beldeanu student la Belle -Arte pxmtxm care m'a întrebat pentru ce m'am certat cu Rusu şi că el i-a vorbit foarte urât despre mine.- Eu i-am că aceasta nu mă interesează şi că acum nu am timp pentru astfel de lucrări.-Am plecat dela Club şi în aceiaşi seară am fos arestat.- Tot în aceiaşi zi l-am întâlnit la Club şi pe Istrate,cu care am stat de vorbă vre-o cinci minute,şi care mi-a xx spus că nici el nu mai ştie nimic despre Rusu şi Mocanu.- Eu am plecat,iar dânsul a rămas acolo spunându-mi că-l aşteaptă pe Dl.Penescu.-

Aceasta este declaraţia mea pe care o susţin şi semnez

ss/.Victor Novac

Bucureşti 3 Octombrie 1947

In continuare mai declar următoarele :

Cu armele pe care le-am avut acolo, am fost odată la vânat cu Tudorică Nişcov,dar nu am vânat nimic.- Tudorică Nişcov avea pistolul mitralieră.-Am mai fost odată la vânătoare împreună cu Mocanu,Istrate şi Rusu.- Rusu a tras cu pistolul mitralieră după o capră,dar nu a lovit-o deşi a tras cu focul automat.-

Adăogirile şi ştersăturile sunt făcute de mine

ss/ Victor Novac

Bucureşti 3 Octombrie 1947.-

(5)

4 Sept 1947

00596

de seris

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ISTRATE ALEXANDRU de ani 28,născut in anul 1919, 24 Martie in comuna Titesti,judetul Argeş,fiul lui GHEORGHE si al FLOAREI,de profesiune Jd. sub. of. activ in legiunea Jand. Someş,Postul jandarmi Chineşti,român ortodoxă, carete ştiu,şapte clase primare,declar următoarele :

După cum am declarat,după încercarea de rebeliune dela Someş Dej- Am fost arestat,iar mai pe urmă impreună cu jd. major MOCANU GH. care si el era arestat ca si mine pentru faptul de instigare la rebeliune,am evadat din locul unde eram deţinuţi.-

In ziua de 11 XII. 1946, când eram deţinut ,unde a fost internat şi RUSU GAVRILA prin locuitorul FARCAS NICULAI, care la rândul lui o dăduse Plut. ROBOZNEANU GH. şeful jand. Chinesti Somes si care el înmânase lui. In bilet după cât mi-a duc aminte scria următoarele : In caz eventual că veţi fi arestaţi si aveţi posibilitate de scăpare vă aştept in Bucuresti la legatia americană,s'au la clubul P.N.T.M. unde ne vom întâlni.-

In noaptea zilei de 11 XII. 1946,am evadat dimpreună cu jand. major MOCANU GH. dela Legiune plecând spre Bucuresti cu trenul. Ajungând la Bucuresti in ziua de 13 XII 946,unde am mers,la o rudă a mea cu numele de MARIA care se află pe str. Vasile Lascăr nr. 80 unde am dormit două nopti,pe ziua de 15 XII 1947 am plecat spre Legaţia Americană cu Serg. maj. MOCANU GH. spre a găsi pe studentul RUSU GAVRILU,acolo am fost intrebaţi de către ofiţerii americani că ce căutăm,noi am răspuns că pe studentul RUSU GAVRILU îl căutăm si că se primeste voluntari in armata americană,în care voriam să ne înrolăm spre a scăpa de urmărire,diincă Serg. major primise vorbă dela avocatul PUSCASU din Dej că se primesc voluntari la Americani şi că studentul RUSU GAVRILA este locotenent la americani.- Am fost daţi afară dela Legaţie,iar noi am plecat spre clubul P.N.T.M,str. Clemenceau nr. 9 unde am găsit pe RUSU GAVRILA,am spus că ne este foame si nici bani N'avem

00597

in care timp ni s'a dat dela club suma de câte 300.000 lei pentru a ne cumpăra de ce avem nevoie.-

Am plecat cu studentul RUSU GAVRILA la Dl. Dr. ANTON IONAL MURESEANU cam către ora prânzului, ajunsi acolo am găsit numai pe doamna MURESEANU si pe fiul domnealor in vârstă de 12-13 ani.-

Studentul RUSU ne-a recomandat Doamnei MURESEANU prin care a spus că suntem dela Someş şi am fost arestaţi in timpul când s'a terminat rebeliunea. A, fost primiţi respectoşi de către Domana oferindu-ne camera despre drum unde se află una dormeză, una masă cu telefon, un masină de scris un dulapt cu cărţi si brosuri, iar pe peretele din dreapta la intrare tablouri cu totţi domnii Tării şi fruntaşi P.N.Ţ.M. Fiind timpul mesi am fost intrebati dacă am mâncat răspunzând că nu am mâncat. Am fost serviţi cu supă de carne, cu friptură de carne, mămăliguţă şi vin , in aceastâ cameră.-

După terminarea mesei am mulţumit frumos aranjându-ne pentru odihnă, pela orele 15 a venit şi Dl. ANTON IONAL MURESEANU care era plecat ne-am sculat şi am fost poftiţi la dânsul spre a sta de vorbă. Am spus cum am fost arestaţi si cine era arestaţi din judet la Legiune, in care timp am văzut că s'a nervat foarte rău şi a început să înjure spunând că nu se va lăsa până nu va omorâ pe Dl. Comand. de Legiune Dl. BUCLAG seful Politiei si pe Dl. Prefect NEAMIU, spunând că aceste persoane sunt vinovate, care sunt tâlhari şi îşi bat joc de popor.- A spus că să fim liniştiţi că va avea grije de noi simcă mâine 16.XII 1946 va sosi la locuinţa Domniei Sale Dl. prof. Gh. POPP, Dl. Dr. CASIN POPP si alţii pe care eu nu-i cunosc asa de bine.-

Seara am fost serviti cu masă după care mai târziu am stat de vorbă iarăsi cu Dl. MURESEANU care spunea că dacă va scăpa de persoanele de mai sus mentionate, va fi cel mai bine pentru noi, am trecut la odihnă până in ziua următoare când am fost rugaţi de către doamna pentru a ajuta să încărcăm sticle la lăzi, care erau de vin, iar studentul RUSU GAVRILA a fost trimis de către Dl. Dr. ANTON I MURESEANU la un pictor spre a duce tabloul cu portretul Dlui MANIU, pe care îl comandase cu suma de lei 3 sau 5 milioane / nu mi-a aduc aminte exact/ Dl. MURESEANU mi-a spus să stăm liniştiti până după masă când va sosi si Dnii GH POPP si alte persoane care va hotărî soarta noastră.-

./.

De prânz am servit din nou masa la Dl. MURESSANU după care am trecut la odihnă,pela orele 16-17 a sosit acasă şi Domnul MURESSANU,care ne-a spus că va sosi şi Dnii Gh.Popp, CASIN POPP şi alţi, după un timp de o oră a sosit toţi domnii mai sus menţionaţi care au început discuţia,iar noi eram in camera care ne'o oferise,noi auzeam ce se discuta fiindcă Dl. ANTON IONAL MURESSANU vorbea foarte tare.-

In timpul discuţiei a fost chemat la dânşi in cameră şi studentul RUSU GAVRILA,care după un timp oarecare am fost chemaţi si noi de către studentul RUSU in cameră unde se afla cu toţii.-

Intâi auzisem că este vorba să ne trimită la o vilă a Dlui ANTON I MURESSANU din judetul Trei Scaune si in cele din urmă a rămas ca să mergem in comuna Zărneşti-Brasov.-

Când am intrat in cameră erau adunaţi Dl. ANTON IONAL MURESSANU ne-a intrebat dacă vrem să mergem la Someş pentru a începe operaţiunea cu Dl. comandant de Legiune,seful politie, şi prefectul s'au la Zărnesti.-

Dl. Gh. Popp a răspuns ca să fim trimişi la Zărnesti că este mai bine şi nu este cazul ca să mai înceapă alte operaţiuni. Apoi ni s'a stabilit suma de întreţinere pe fiecare lună câte 500.000 lei de persoană care va fi trimişi prin postă de Dl. Gh. POPP pe adresa lui TUDORICA NISCOV din Zărneşti.-

Timpul de două zile cât am stat la Dl. ANTON IONAL MURESSANU nu am părăsit camera spre a pleca in oraş,decât studentul RUSU GAVRILA care a mai plecat dempreună cu Dl. MURESSANU prin oraş.-

In ziua de 17 XII am fost chemaţi de către Dl. MURESSANU in camera unde ni s'a dat suma de câte un milion, mie si lui MOCANU,iar studentului RUSU GAVRILA a primit suma de un milion şi jumătate care sumă ne-a spus că reprezintă cheltuielile cu trenu şi intreţinerea pe luna Decembrie 1946 Noi am părăsit locuinţa Dlui MURESSANU plecând la gară,la gară m'am răzgândit că nu mai merg cu dânşi si că vreau să merg pe acasă pentru a vedea pe părinţi şi pe urmă voi veni la ei, prin care studentul RUSU GAVRILA mi-a dat adresa Dlui Dr. GOGONEA din comuna Zărnesti- Brasov,unde trebuie să mă prezint.-

./.

Am plecat acasă, iar în ziua de 25.XII.946 orele 20 am plecat dea casă la Zărnești unde m'am prezentat la Dl. Dr. GOGONEA care mi-a dat un bilet cu care m'am prezentat la Dl TUDOR NISCOV din Zărnești unde am rămas peste noapte și servindu-mă la masă.-

In zorii zilei de 26 XII 946 am plecat cu ~~xxxx~~ TRAIAN NISCOV sus pe muntele Piatra Craiului la cabana de Stat ESCAPE, unde se află ceilalți băeți de care m'am despărțit din București.-

In afară de studentul RUSU GAVRILA și MOCANU GH. am mai găsit în canabă și pe studentii VICTOR NOVAC și GICI care erau veniți la acea cabană cu vre'o șapte luni mai inainte, de a sosi noi.-

După cum am arătat în altă declarație am stat la cabană până la data de 21 II 1947 când din cauza unor certuri care a luat ființă între studentul RUSU GAVRILA și VICTOR NOVAC din cauza mâncări, am coborât eu cu RUSU GAVRILA, MOCANU GH în comuna Zărnești, unde prin intermediul lui TUDORICA NISCOV m'am instalat la locuitorul ANDREI TEBERCI.

- Aci am stat până după Paste.-
- In tot timpul cât am stat la ANDREI TEBERCI se adunau toți membri partidului N.T.M. din Zărnești care discutau diferite chestiuni și pe care îi dau numele mai jos.-

1.- TUDORICA NISCOV 2.- TRAIAN NISCOV 3.- FANICA COPOLEA 4.- GHEORGHE TERCIU 5.- GHEORGHE INGA 6.- Invătătorul TATARU și alți care nu îi cunosc cu numele + toți acestia erau înarmați cu pistoale care veneau pentru a pune la cale atacuri asupra membrilor P.C.R., atacuri asupra Sediului PCR și atacul asupra Doamnei ANA PAUKER care urma să vină până la data de 1 Mai 1947 în comuna Zărnești.-

Din discuțiile lor se vedea că ~~xxxxxxx~~ au o ură mare împotriva comuniștilor și a guvernului.-

Deasemeni se spunea că guvernul american sprijină P.N.T. MANIU.-

Imediat după Paste studentul RUSU a hotărât să ne ducem iarăși în munți fiindcă a început să fim luați la ochii de către unui dintre locuitori.-

Ne-am stabilit în munte la cabana ascună Podul lui Călinet dela Plaiul Foi, unde era cabanier și Paznic de vânătoare TONTSCHI OSCAR !

./.

Legătura cu cabana TONISCH OSCAR s'a făcut prin PANTEA COPOLEA şi studentul RUSU GAVRILA căruia i s'a dat o scrisoare / carete de vizită/ pentru ca noi să fim recunoscuţi de cabanierul TONISCH.La cabana Plaiu Foi am stat peste noapte,urmând ca a doua zi să plecăm dimpreună cu cabanierul TONISCH la cabana ascunsă din Podul lui Călineţ,lucru ce l-am făcut a doua zi.-

La data de 6-7 Mai 1947 m'am hotărât să plec în satul meu iar apoi să mă prezint la unitate.-

Am plecat spunând celorlaţi să mă duc pxmx pe acasă să văd ce e pe acolo după care mă voi reintoarce.-

Plecând dela Zărnesti am dat pela Bucuresti pela Dl. ANTON IONEL MURESEANU,găsind acasă numai pe doamna care mi-a spus că să vin pela orele 15 când vine dânsul acasă.-

Am plecat vizavi de locuinţa Dlui MURESEANU la un Restaurant,unde am servit o ţuică si am asteptat până la orele 15 când am observat pe fereastră pe Dl. MURESEANU că a venit. Am plătit la chelner pentru ce am consumat,după care am plecat la Dl. ANTON IONEL MURESEANU,unde am sunta,in care timp am văzut că vine la uşă şi întreabă că cine este,eu am răspuns că sunt ISTRATE dela Zărnesti,după care am fost recunoscut dându-mi-se drumul inăuntru.-

Eu am intrebat când se clarifică situaţia noastră şi nu mai avem nici bani pentru a cumpăra alimente suferind de foame.- Domnul MURESEANU a spus că situaţia cu noi se va clarifica in luna aceasta când se va schimba guvernul si atunci vom fi liberi,iar cu bani mi-a spus că este foarte greu a ne mai da,fiindcă are multe persoane arestat la lagăr pe care trebuie să le ajute: mi s'a dat de Dl. MURESEANU adresa Dlui Gh. POPP spre a merge la dânsul spre a lămuri chestiunea cu ajutorul în bani pentru alimentare,după care am si plecat dela Dl. MURESEANU la Dl. Gh. Popp in str. Splaiul Unirii nr. 5, unde nu l-am găsit acasă,eu am plecat apoi la gară spre a lua trenul spre Argeş.-

Am luat bilet, m'am suit in tren si am ajuns acasă unde am stat vre'o 8 zile după care am plecat la Jiblea-Arges la Dl. maior STEFANOVICI;Cunosteam pe Dl. Maior STEFANOVICI, ştiam că este maior magistrat si vroiam să il rog să mă sfătuiască ce am de făcut.- După ce am spus domniei sale toată povestea mea dela fuga mea din arest si până am ajuns la dânsu Dsa mi-a spus că nu este cazul să mă prezint la Legiune,că lucrurile se vor schimba si să mă duc inapoi de unde am venit. Dsa mi-a spus că va vorbi cu Dl. maior POPESCU NECULAIE dela Insp. Gl. al Jandarmeriei din Bucuresti cu care va aranja si-

./.

tuaţiunea si să nu caut să trădez partidul N.T.M.,din care spunea şi că face parte si Dsa ca ajutor al Dlui PENESCU.-

După,aceia am plecat la unchiul meu NICU CIOPEI din comuna Turuisor jud. Sibiu unde am stat timp de 15 zile ca să-i spun situaţia mea,Când am plecat dela el am imprumutat suma de 500.000 lei pentru avea de tren,plecând din nou la Jibiea Arges la Dl. Maior STEFANOVICI pe care nu l-am găsit acasă,fiind plecat la Bucuresti str. Stirbei Vodă nr. 18e.-

Am plecat la Bucuresti la Dl. maior STEFANOVICI care mi-a spus să rămân la dânsul până după masă când urmează a veni si Dl. amior POPESCU NICOLAE dela Insp. Gral,care a fost anunţat de Dl. maior STEFANOVICI ca eu mă aflu la Dsa spre a sta de vorbă cu mine şi a-mi clarifica situaţia.-

In timpul mesei Dl. maior STEFANOVICI mi-a dat 100.000 lei spre a mă duce la un restaurant din apropiere spre a servi masa.-

Am plecat să servit masa în oraş după care m'am reintors la Dl. maior STEFANOVICI imediat ,in care timp a sosit si Dl. col. POPA ALEXANDRU tot din jandarmi care se afla in cadrul disponibil,angajasa la un proces pe care le avea in Bucuresti,pe Dl. maior STEFANOVICI ca avocat,in acest timp a sosit si Dl. maior POPESCU NICULAIE dela Insp. Gl,in care timp m'a recomandat Dsale.-

Dl. maior POPESCU NICUAIE mi-a spus să fiu linistit si să nu mă prezint la unitate că se poate intâmpla să se schimbe situaţia cu politica,in caz,eventual că nu se v a schimba să mai astept până la 1 Octombrie 1947,când probabil se va da vre'o atmistiere sau va lucra Dsa in asa fel să fiu scăpat de situaţia in care eram implicat.-

Am plecat dela Dl. Maior STEFANOVICI si m'am dus la Dl. MURESANU,acolo am găsit pe Dl. Popp fratele dlui COSIN POPP,deputatul de Bistriţa Năsăud al P.N.T.M.,care mi-a spus că Dl. MURESANU stă mai mult in Bulevadrul Brătianu nr. 5 etaj 7 compar.23 după acaia mi-a spus că dacă mă duc la Dsa să nu îi spun că a spus dânsul că se supără pe el.-

Atunci când am luat adresa precisă am plecat la gară unde am scos bilet si m'am urcat la tren mergând la Zărneşti pentru ca să văd dacă studentul RUSU GAVRILA si MOCANU mai sunt acolo.-

Am ajuns la Zărnesti la Dl. TUDORICA NISCOV care mi-a spus să nu mă mai duc sus fiindcă si ceilalti o să vină devale la cabană se efectuează razie de către o echipă de

./.

agenţi dela Brasov, eu am stat la Dl. RULEA, unde a spus AURELICA NISCOV să stau, in care timp a venit si studentul RUSU, Dl IULIU MINNEA unde am stat de vorbă, RUSU ma intrebat dacă vreau să mă mai duc să stau acasă ar fi mai bine, fiindcă nu are alimente si pentru mineşi eu am resurri mai multe şi pot sta si camuflat.-

In ziua de 16 Iunie 1947, am plecat dela Zărnesti la Sibiu in comuna Aurnisor unde am mai stat la Unchiu, după care m'am hotărât să mă prezint la un post din legiunea Valcea.-

In ziua de 9 August 1947, am plecat acasă unde am stat până in ziua de 13 August 1947, când am plecat cu niste cartofi spre ai vinde la Drăgăsani, in comuna Frundeni m'am dat jos din tren si m'am dus cu cartofi in comuna spre ai vinde după ce i-am vândut cartofi si cu bani pe care i-am avut la mine şi după cartofi in suma de 6.100.000/ şase milioane una sută de mii/ N'am stiut până in ziua de 16 August 1947 că s'a făcut reforma monetară si că nu mai merg bani. Am căutat ca să mă inscriu si eu la Primăria Frundeni spre a schimba bani şi n'am putut obţine spre a schimba.- In acest timp am intâlnit pe plot. UNGUREANU GH. care era din acea comuna si făcea serviciul in legiunea jand. SOMES si mă cunostea, căruia i-am spus situaţia cum se prezintă si in unire cu el m'am prezentat la Jand Postului Jand. Zavideni dela Primăria Frundeni.-

Am fost inaintat prin legiunea Valcea la Legiunea jand. Somes unde am declarat in mod detailat timpul cât am fost dispărut, Dlui MARIN VASILESCU IOAN comand. Legiunei Jand. Somes.-

- In care timp am fost dus cu masina de Dl. Maior si Dl. xhestor de politiei din Dej la Siguranta din Cluj de unde am fost inaintat in SiguranţaGenerala a Ministerului de Interne.-

Aceasta este declaraţia mea pe care am dat astăzi 4 Septembrie 1947 nesilit şi forţat de nimeni şi care o subţin propriu.-

/ss/ ISTRATE ALEXANDRU

6 Sept 1947

00603

D E L E G A T I E

Subsemnatul Ing. ALEXANDRU A. IONESCU DOMICILIAT în București-Str. Tokio 10- telefon 20200 născut în București în 1905 Aug.26, fiul lui Stefan și al Ioanei - Elvira, cu serviciul militar satisfăcut în " Scoala de Gaze " în judecată n'am fost dat, declar :

Sunt căsătorit în anul 1945 cu D-na Clara General ILIESCU născută Coroianu, care este vară primară cu Dl. Iuliu Maniu.-

Dina această cauză Dl. Maniu a fost invitatul nostru la masă de mai multe ori /5-6 ori/în cerc strict familiar.- Cu acele ocaziuni D-sa era însoțit fie de Dl. Zaharia Boilă fie Dl. Leucuția fie de Dl. Gatenberg Venetu.- Când era însoțit de Dl. Coposu îl conducea până la ușă.- O singură dată Dl. Coposu a luat parte la masă și după aceia la rummy.- Niciodată însă nu s'a discutat politică mai ales că eu nu sunt și nici n'am fost membru în P.N.T. și nici n'am militat politicește sub orice formă, iar în prezent deși formal/nu sunt înscris în nici un partid sunt încadrat în "organizația democratică a inginerilor" fiind în primii care au aderat la " Comitetul de acțiune " a inginerilor democrați, acțiune condusă de Dl. Ministru Profiri.- Sunt pe baza acestei atitudini în comisunea interimară a " Colegiului Inginerilor ".-

Dl. Ilie Lazăr nu se află în raporturi de prietenie cu mine, însă soțiile noastre sunt cunoscute ca ardelence.- De aceia când m'a vizitat prima oară acum 4-5 luni pe la orele 7 seara, a pretextat că se interesează de soția care era suferindă, plecând după o jumătate de oră, astfel că n'am bănuit că vizita lui are alt scop.-

In ziua de Duminică 13 Iulie a.c. pe la orele 9 seara am primit vizita ne anunțată de nimeni a D-lui Ilie Lazăr, care mi-a spus după ce m'a întrebat ce mai fac, dacă s'a dat un telefon de Dl. Romiți Boilă spunându-mi că așteaptă pe Dl. Președinte.- Surprins de vizita neașteptată și neobișnuită ca oră, mai ales că aveam doi prieteni xxxxxx Dl. Lică Sabetay și Dl. Paul Ghimpa la masă cu care venisem dela cursele de galop, i-am spus că nu aștept pe Dl. Maniu și că este imposibil să vie la mine xxxxx deoarece nu mi-a dat nici un telefon și nici nu m'a

.//.

anunţat sub altă formă, spunându-i că nici nu sunt pregătit să primesc la masă.-

Insistând l-am introdus în birou şi după câteva minute am auzit sgomotul unei maşini,cu care a venit Dl.Maniu însoţit de Dl. Ro,iţă Boilă.- Maşina era de piaţă,deoarece Dl. Romiţi Boilă a plătit şoferului şi i-a dat drumul.- Am fost cu totul surprins,ştiind că nu sunt pregătit cu nimic la masă.- Dl. Maniu m-a întrebat dacă a venit cineva,la care i-am răspuns că a venit Dl.Ilie Lazăr.-M'a rugat să-i dau voe să vorbească câteva minute cu el.- L-am introdus în birou şi m'am retras împreună cu Dl.Romiţi Boilă,eu trecând la masă în sufragerie unde am cerut scuze,iar Dl.Boilă a rămas în antreu.-

După maximum 10 minute auzind uşa biroului deschizându-se m'am dus şi Dl.Maniu a plecat imediat pe jos însoţit de Dl.Ro,iţi Boilă,spunându-mi la revedere.- Imediat a plecat şi Dl.Lazăr Ilie fără să-mi spuie decât tot la revedere.- N'am spus celor doi prieteni de această vizită însă i-am spus soţiei că a venit " bătrânul " şi că a plecat,deoarece totul s'a petrecut în câteva minute.- Cu soţia ne-am întrebat ce au căutat intrigate că au venit în acest mod neuzitat faţă de noi.- Sunt sigur că nici soţia mean'a ştiut mai mult decât mine.-

Numai după arestarea grupului lui Ilie Lazăr, aflate din ziare că au încercat să fugă din ţară, mi-am închipuit că poate ar fi discutat ceva în această chestiuni,fără să fie sigur pe această presupunere.-

Calific acest gest pe care l-au făcut faţă de mine şi de legile ospitalităţii,drept un abuz faţă de un om care n'avea nici o legătură cu politica pe care o ducea sub nici o formă,incalificabil de gravă.-

Prezenta declaraţie o semnez propriu de bună voie

ss/.Ing.Alexandru Ionescu
Str. Tokio 10
Bucureşti

6 Septembrie

26 sept 1947

00605

DECLARATIE
===================

SUbsemnatul Jand.Serg.Major ISTRATE ALEXANDRU dela Postul Jand. Chineşti, Legiunea Jand.Someş,declar:

Nu cunosc în persoană pe Dl.Căpitan Bujor dela Reg.2 C.F. Cluj, ştiu numai că purta corespundenţă cu studentul Rusu Gavrilă din com.Urmişor,judeţul Someş,care se afla cu noi în munţi Piatra Craiului.-

Dl.Căpitan Bujor urma săi trimeată copie după sentinţa de condamnare dela C.M.Cluj,pentru faptul de rebeliunea ce s'a produs la data de 20 - 21 Noembrie 1946.

Totodată mai declar că am cetit şi scrisoarea care cu câteva zile o primise studentul Rusu de sărbătorile Paştelui dela Dl.Căpitan Bujor că va veni şi Dsa în vizita la noi.-

Drept care dau prezenta declaraţie susţin şi semnez propriu.-

ss.Jd.Serg.Major Istrate Alexandru

26 Septembrie 1947.

30 IX 947

00606

DECLARATIE

Subsemnatul Jd.Serg.Maj.ISTRATE ALEXANDRU din Leg. Jd.Someş,declar:

1/. INTREBARE: De cine aţi fost trimişi în munţii Piatra- Craiului şi cu ce scop.?

RASPUNS: In munţii Piatra-Craiului am fost trimis de către domnii: Gh.Popp,Anton I.Mureşanu şi Casiu Popp,pentru a sta camuflaţi spre a nu fi urmăriţi şi a sta la dispoziţia P.N.T.M.-

2/.INTREBARE: Aţi primit bani,alimente şi buletine informative în munţi ?

RASPUNS: Am primit bani,alimente şi buletine informative în munţi dela Dl.Gh.Popp,prin curierii.-

3/.INTREBARE: Ce vi s'a propus la consfătuirea ce a avut loc in casa lui Anton I.Muresanu din Bucuresti în legătură cu şefii Autorităţilor din Dej.?

RASPUNS: Dl.Anton I.Mureşanu ne-a propus să mergem în Dej spre asasina pe domnii: Maior Vasilescu Ivan.Comand. Legiunei,Dl.Sef de Poliţie Briceag Ioan,Dl.Prefect şi Dl.Locot Legatău Ioan Comand.Secund al Serviciului E.C.P.cu ocazia zilei onomasticei de Sf.Ioan.

4/.INTREBARE: Mi s'au făgăduit recompense pentru aceasta actiune şi ce anume ?

RASPUNS: Da mi s'a făgăduit câte cinci jugăre de pământ în judeţul Someş de către Dl.Ione Anton Muresanu.

5/. INTREBARE : Grupul aflat in munţii Piatra Craiului era înarmat ?

RASPUNS: Da din grup era inarmaţi următorii: studenţi Victor Novac,Ciceroni Ioanitoiu si Rusu Gavrilă.

Drept care dau prezenta declaraţie şi semnez.

ss/Jd.Serg.Maj.Istrate Al.

30 - IX - 947.

1 oct. 1947

00607

DECLARATIE

Subsemnatul Jd.Serg.Major ISTRATE ALEX. din Legiunea Jd.Someş, declar:

1.- Intrebare: De cine aţi fost trimişi în munţi Piatra Craiului şi cu ce scop ?

- Răspuns: In munţi Piatra Craiului am fost trimişi de Domnii Gh.Popp; Anton Ionel Mureşanu şi Casin Popp, pentru a sta camuflaţi şi a scăpa de urmărire, şi a fi tot timpul la dispoziţia P.N.T. Maniu.-

2.- Intrebare: Aţi primit bani, alimente, Buletine informative şi scrisori în munţi ?

- Răspuns: Da am primit, bani, alimente, buletine informative şi scrisori, dela Dl.Gh.Popp şi Anton I. Mureşanu, prin curieri.-

3.- Intrebare: Ce vi s'a propus la consfătuirea ce a avut loc în casa lui Anton I.Mureşanu din Bucureşti în legătură cu şefii autorităţilor din Dej.

- Răspuns: Da ni s'a propus de către Dl.Anton I.Mureşanu sprea merge la Dej, spre a asasina pe Dl.Maior Vasilescu Ioan Comand.Leg.; Dl.Prefect Gh.Neamţu; Dl. şef de Poliţie Briceag Ioan şi Dl.Locot.Segartău Ioan, cu ocazia zilei onomastice a Sf.Ioan anul acesta.-

4.- Intrebare: Vi s'a făgăduit recompense pentru aceasta acţiune şi ce anume ?

- Răspuns: Da ni s'a făgăduit câte cinci iugăre de pământ de fiecare în judeţul Someş, de către Dl.Anton Ionel Mureşanu.-

Drept care dau prezenta declaraţie şi semnez propriu.-

Jd.Serg.Major ss.Istrate Alexandru.

1 Octombrie 1947.

I.

3 oct. - 1947

00608

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ISTRATE ALEXANDRU, născut la 24 Martie 1919 în comuna Piteşti jud. Argeş, fiul lui Gheorghe şi Floarea absolvent al şcoalei sub. Ofiţeri jandarmi de profesiune sergent major în legiunea jandarmi Someş cu ultimul domiciliu la Postul de Jandarmi Chiueşti jud. Someş, necăsătorit condamant nu am mai fost declar următoarele :

La 2o Noembrie 1946 în judetul Someş şi anume în comunele Chiueşti, Măgoaja, Rugăşeşti, Căşei, Urişor şi Cuzdioara a izbucnit un inceput de rebeliune care apoi a căpătat un caracter foarte grav tinzând să cuprindă întreg judeţul şi oraşul Dej.-

Această rebeliune la care a instigat studentul RUSU GAVRILA şi ANTON IONEL MURESEANU şi CASIU POPP, acestia doi fiind ascunşi în comuna Urişor jud. Someş , a izbunet deaoarece membrii P.N.T. MANIU era nemulţumiţi de rezultatul alegerilor.- Populaţia s'a îndreptat spre Dej înarmată cu furci şi cu topoare având în frunte pe studentul RUSU GAVRILA şi alţii.-

Rebeliunea a fost lichidată în urma intervenţiei armatei, iar ca urmare la cercetările făcute am fost reţinuţi subsemnatul, serg. major MOCANU GHEORGHE şi plot. ROHOZNEANU GHEORGHE şeful postului jandarmi CHIUESTI Someş, sub invinuirea de instigare şi favorizare la rebeliune. După 15 zile de reţinere subsemnatul împreună cu serg. major. MOCANU GHEORGHE am evadat dela închisoarea Legiunei Jandarmi unde eram reţinuţi şi am venit la Bucuteşti unde am luat contact cu studentul RUSU GAVRILA ANTON IONEL MURESEANU, GHEORGHE POPP şi CASIU POPP. Am fost găzduiţi la domiciliul lui ANTON IONEL MURESEANU unde am avut o consfătuire.-

Cu această ocazie ANTON IONEL MURESEANU şi

./.

GHEORGHE POPP şi CASIU POPP mi-a propus mie, lui MOCANU GHEORGHE şi RUSU GAVRILA să plecăm la Dej şi să asasinăm pe dnii.- VASILESCU IOAN Comandantul Legiunei Jandarmi NEAMTU GHEORGHE, prefectul judeţului, BRICEAG IOAN şeful poliţiei Dej şi pe dl. lt. SEGARTAU IOAN Comandantul Secund al servicíul E.C.P. al Legiunei Jandarmi Someş,-iar pentru această acţiune ni s'a promis dă către ANTON IONEL MURESEANU câte 5 jugăre de pământ pentru fiecare pe care mi-l dă în judeţul Someş.- Noi am refuzat propunerea de asasinat şi în urma consfătuirii avute de cei prezenţi la propunerea dlui GHEORGHE POPP s'a hotărât trimiterea noastră în Zârneşti spre a scăpa de urmărirea poliţiei şi a Siguranţei şi a sta la dispoziţia P.N.T. MANIU urmând a ne conforma ordinelor ce ni s'ar trimite prin curier special dela Bucureşti.-

Declar că atât la plecarea noastră din Bucuresti cât şi in timpul cât am stat ascunşi în munţii Piatra Craiului am fost întreţinuţi cu bani şi alimente de către Dnii GHEORGHE POPP şi ANTON IONEL MURESEANU, personal la Bucureşti şi prin curieri când ne aflam în munţii unde ne-au trimis scrisori de încurajare si buletine informative. Mai declar că grupul aflat în Munţii Piatra Craiului, grup din care făceam si eu parte era înarmat cu pistoale mitraliere şi grenade.-

Declar susţiu şi semnez propriu şi nesilit de nimeni.-

/ss/ ISTRATE ALEXANDRU

3 Octombrie 1947.-

Fiind in continuarea declraţiei mele mai declar că pachetel cu alimente, bani scrisori si buletine informative mi se trimiteau şi le-am primit prin următoarele persoane.- Studentul GHIMICESCU, învăţătorul VESA IOAN, din comuna Urişor Someş, GHEORGHE JINGA din com. Zârneşti-Brasov, TUDORICA T. NISCOV şi NITA TARATU din comuna Zârneşti Brasov.-

Declar sustin si semnez propriu nesilit de nimeni.-

3 Octombrie 1947

/ss/ ISTRATE ALEXANDRU,

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Serg.Major MOCANU GH. din Leg.Jand.Someş declar următoarele:

Intrebare: De cine aţi fost trimişi în Munţii Piatra Craiului, şi cu ce scop ?

Răspuns: Noi am fost trimişi in munţi Piatra Craiului de către Domnii Anton Ionel Mureşanu,Casiu Pop, Ghiţă Pop cu scopul de a sta ascunşi să nu ne găsească poliţia însă în caz de va începe o rebeliune în ţară să luăm contact cu populaţia şi fiind tot timp la dispoziţia P.N.T. Maniu.

Intrebare: Aţi primit bani,alimente,scrisori de încurajare şi buletine informative în munţi şi de la cine ?

Răspuns: Am primit bani,alimente,scrisori de încurajare şi buletine informative de la Ghiţă Pop şi Anton Ionel Mureşanu prin curier şi prin poştă.

Intrebare: Ce v'a propus Anton Ion Mureşanu la consfătuirea care au avut loc în casa lui din Bucureşti, în legătură cu şefi autorităţilor din Dej ?

Răspuns: Dl.Anton I$_o$n Mureşan ne-a spus că ne înarmează cu pistole şi grenade spre a merge la Dej şi spre a omorâ în noaptea de Sfântul Ioan 1947 pe Prefectul judeţului Dej,pe Dl.Chestor Briceag,pe Dl. Loct.Sigărtău, Comandantul second al E.C.P. al Legiunei Dej, şi pe Dl.Maior Vasilescu Comandantul Legiunii Jandarmi Dej - Someş de oarece sunt comunişti.-

Intrebare: V'a făgăduit ceva în legătură cu aceasta misiune şi anume ce ?

Răspuns: Ne-a făgăduit câte cinci jugăre de pământ fiecăruia dintre noi la el în Someş, şi anume mie,lui Istrate şi lui Rusu.-

E.F. ..//..

Intrebare: Grupul din munţi Piatra Craiului era înarmat ?

Răspuns: Da grupul din munţi Piatra Craiului din care făceam parte şi eu era înarmat cu pistoale, pistoale mitraliere şi arme şi grenade.

Drept care dau şi semnez prezenta declaraţie ne silit de nimeni.

ss. Serg.Major. Gh.Mocanu

8 Octombrie 1947.

VI

5 Sept 1947

Serna

00613

DECLARATIE

Subsemnatul jand. serg. major SOCANU GHEORGHE dela Legiunea jand. Someş Dej, original din comuna Valea lui Ion jud. Bacău de religie ortodoxă român necăsătorit legal, in continuare declar următoarele, in ziua de 19.XI.1946 pe la orele 11 a venit studentul Rusu cu nume fals şi anume Oltu Puiu care era printre populaţi şi eu l-am intrebat cine eşti dumneata, el mi-a răspuns că este un student din comuna Urişor Someş şi este trimis de către Ionel Mureşeanu si Emil Haţieganu la secţia de votare a noastră şi mi-a spus că în acestea alegeri sigur va reuşi Iuliu Maniu şi noi să fim alături de dânsul căci vom fi fericiţi toată viaţa noastră şi eu i-am dat pace căci aveam ordin de la Legiunea de jand Someş si Prefectură că nu avem voie să arestăm nici un om politic si mi-a spus Rusu că, chiar dacă nu va putea reuşi Maniu eu să ţiu alături de dânşi că tot fericit voi fi şi eu mi-am căutat de serviciu meu pe care îl avea pentru menţinerea ordine de aceasta ştie şi Istrate şi plt. Rohozanu Gh.-

Stiu că Dl. Ionel Mureseanu la trimis pe Rusu in oraş ca să aducă un portret de a lui Iuliu Maniu pe ziua de 16. XII.1946 care costa 6 milioane sau 11 milioane sigur nu pot şti, dar eu nu l-am văzut acest portret de toţă acestea ştie Casin Pop şi Istrate Alexandru- in ziua de 18.XII.1946 ma luat pe mine Istrate si Rusu intr'o magazie la Ionel Muresanu ca să scoatem niste sticle pentru a le inpacheta in lăzi pentru a aduce xxx vine, a chemat un camion depe stradă adus de Rusu şi trimis de Ionel Mureşeanu, care i-a plătit suma de 35.000 lei si am incărcat lăzile cu sticle in camionul in care nu ştiu precis 3 sute sau 8 mii sticle şi ma trimis pe mine cu el şi pe Rusu la un depozit de vin pe care nu ştiu eu cum îi spune

./.

dar cred xxxxxxxxxx.pe str. Buzeşti nu ştiu numărul şi nici adresa.-

Am mers si am lăsat sticlele acolo si m'am reintors inapoi la Ionel Mureşeanu.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o dau ne silit de nimeni pe care o subţin şi semnez propriu.-

00614

/ss/ serg. major Mosanu Gh

5 Septembrie 1947.-

VI

5 sept 1942

~~de serv~~ perusă

00615

D E C L A R A T I E

Subsemnatul jand.Serg.maj.Moceanu Gh. din Legiunea Jand.Someş, născut în anul 1919 în comuna Valea lui Ioan judeţul Bacău, necăsătorit legitim declar următoarele:

In ziua de 20 Noemvrie 1946 după terminarea alegerilor pela orele 14 a venit în comuna Chiueşti învăţătorul Boldur Niculae din comuna Căşeiu judeţul Someş, şi care a luat contact cu studentul Rusu Gavrilă care rămăsese dela alegeri pe la părintele Georgiu Tănase, preşedintele partidului N.T. din comuna Chineşti jud.Someş şi s'au întâlnit ei amândoi în faţa cooperativei şi învăţătorul Boldur a trimis imediat pe un băiat la cântăreţul Botcă Gavrilă tot din aceeaşi comună ca să vină cu cheile dela biserică ca să tragă clopotele şi să se adune poporul din comună, a venit cu cheile şi i-a spus învăţătorul Boldur să meargă la biserică să tragă clopotele, el s'a dus şi le-a tras şi s'au adunat vreo 200 de oameni din aceeaşi comună şi le-a spus învăţătorul Boldur că trebue să mergem la Dej căci comuniştii au falsificat voturile şi procesele verbale şi a spus că este şi Ionel Anton Mureşianu care aşteaptă în comuna Urişor jud.Someş, care ne aşteaptă ca să intrăm în oraşul Dej ca să vedem ce s'a făcut cu voturile noastre şi cu procesele verbale, şeful de post şi anume cu numele de Roboaanu Gh. mi-a dat ordin ca să merg la Primăria comunei Chiueşti jud.Someş şi să raportez cazul Legiunei de jandarmi Someş eu am executat ordinul şi am mers la telefon şi am raportat cazul chiar dlui căpitan Vasilescu comandantul Legiunei jandarmi Someş şi dlui prefect al judeţului, şi dl.căpitan m'a întrebat unde este şeful de post, eu i-am raportat că este în dispozitiv împreună cu serg.major Istrate şi cu jandarmii pe care îi avea la acel Post, şi mi-a dat

./.

M.C.

ordin dl.căpitan să stau la telefon şi să-l ţiu la curent cu tot ce se întâmplă prin comună şi să raportez situaţia din cinci în cinci minute, ei i-am ţinut la curent cu toată situaţia până pe la orele 24 noaptea şi pela orele 24 noaptea au rupt linia telefonică din comuna Urişor jud Someş dar eu n'am părăsit telefonul, am stat tot acolo până a venit şeful de post care a fost dus la Legiune pentru a primi ordine.

De către cine aufost condusă comunele Chiueşti, Măgoja, Strâbu, Boireni, Rugăşeşti, Căşei, Urişor, Cuzirira, Câtcăuş, au fost conduse de către studentul Rusu Gavrilă şi învăţătorul Boldur Nicolae din comuna Căşeiu-Someş

Curierii în comuna Măgoja şi Strâbu şi Boireni au fost trimişi de către studentul Rusu Gavrilă şi învăţătorul Boldur Nicolae, pe cine a trimis, pe Tătaru Lică, Farcaş Vasile cu caii femeii Farcaş Maria din comuna Chiueşti - Someş în comuna Strâbu - Someş. Iar în comuna Măgoja a trimis pe curierul Danciu Vasile cu calul lui propriu, cine a stricat podul Sălătruc şi cine a rupt linia telefonică în timpul alegerilor - au fost o echipă de tineri comandată de învăţătorul Vese, trimişi de studentul Rusu Gavrilă. Când a văzut şeful de post că nu mai funcţionează telefonul m'a trimis imediat în comuna Căşei pentru a comunica Legiunei rezultatul şi pentru a repara podul Sălătruc. Eu am executat ordinul dlui şef de Post şi în termen de 5 ore au fost toate gata aranjate,podul şi linia telefonică.

Intr'o zi după alegeri cam prin 25 - 26 Noemvrie 1946 a primit şeful de post un ordin pentru a se prezenta la Legiune, el a plecat imediat şi a stat vreo 4 zile la Legiune, pe urmă a venit la Post unde a stat vreo câteva zile şi a fost chemat din nou la Legiune împreună cu sergent major Istrate Alexandru, dar pentru ce i-au chemat eu nu pot şti precis, dar pe ziua de 3 Decemvrie 1946 am primit şi eu un ordin dela Legiune ce să mă prezint la Legiune cu toţi jandarmii pentru instrucţie E.C.P. dar pe

./.

00617

la orele 18 tot în aceeaşi zi a venit la postul meu o patrulă de jandarmi care era compusă din 2 jandarmi şi un sergent major şi anume cu numele de Coloesg Teodor şi mi-a spus că trebue să merg să arestez pe doamna preoteasă a lui Pope Georgiu Atanase şi pe învăţătorul Vesa, am mers cu dânsul şi am arestat pe soţia preotului Giorgiu Atanase dar pe învăţătorul Vesa nu l'am găsit acasă şi am spus căci îl aduc eu când vine în clasă la copii, am stat la pândă până la orele 8 dimineaţa şi l-am prins şi l-am dus la Legiune pentru cercetări şi când ajung eu acolo dl. plut.major Voicu Coman mă dezarmează şi pe mine şi îmi ia arma şi cartuşele şi îmi spune că sunt deţinut pentru cercetări, eu am spus că bine, şi stau pe acolo prin legiune dar la masă mergem în oraşul Dej şi cu ocazia aceasta am luat contact cu avocatul Puşcaşu tot un mare reacţionar al P.N.P. şi îi spun toată situaţia lui căci suntem deţinuţi la Legiune, dar pentru ce nu ştim şi el atuncia îmi spune căci noi nu ştim ce să facem căci ne-a trimis studentul Rusu Gavrilă căci dacă se va întâmpla şi ne va aresta să fugim la Bucureşti la el la Legaţia americană căci el e acolo şi l-a avansat la gradul de locotenent şi dacă vom merge şi noi vom fi sigur avansaţi la gradul de sublocotenent şi mi-a spus că să luăm contact cu ţăranul Farcaş Niculae sau Gavrilă - nu pot ţinea bine minte cum îl cheamă-căci el a venit aseara dela studentul Rusu dar cu ocazia că şeful de post Rohozan Gh. a mers în comuna Chiueşti pentru a da postul în primire a vorbit şi cu acel Farcaş care a venit dela Bucureşti dela studentul Rusu Gavrilă şi mi-a spus mie şi sergentului major Istrate căci i-a spus Farcaş Gavrilă lui că studentul Rusu a trimis pe dânsul ca să mergem la Bucureşti la el căci ne va avansa la gradul de sublocotenent, eu pe ziua de 10 Decemvrie 1946 am vrut să raportez dlui Comandant al Legiunei ca să-mi dea drumul acasă ca să-mi iau schimburi şi nu mi-a aprobat, dar când m'am întors de la dl.Căpitan Vasilescu

./.

00618

m'am întâlnit cu avocatul Pușcașu iarăși și spun căci noi vrem să mergem la București, el ne spune căci facem foarte bine și spune multe complimente lui Pop Cașiu și Ioan Mureșianu, și pe când mă duc la Legiune și venea și Istrate dl.locotenent Macoveiu ne înjură și ne bagă într'o închisoare, mai bine zis closet, și ne ține până pe la orele 8, în seara zilei de 10 Decemvrie 1946 pe când ne scoate și mi-a spus ca să mâncăm și să intrăm iar, între timp ce mâncam vine dl.locotenent Sigarteu și ne spune înjurându-ne căci pe noi ne va deporta cât de curând, dar noi l-am întrebat de ce dar dumnealui a spus căci om vedea noi, atuncia eu am vorbit cu Istrate Alexandru să plecăm, în ziua de 11 Decemvrie 1946 pe la orele 8 dimineața a venit și Plut. major Voicu și mi-a spus la fel că ne va deporta, atunci eu cu Istrate am vorbit ca să plecăm înainte de a ne deporta și în seara zilei de 11 Decemvrie 1946 pe la orele 22 am plecat pe poarta principală și ne-a întrebat santinela unde mergem dar noi am spus ca să bem un șpriț, am mers și am luat câte un șpriț și am plecat mai departe spre gară - am ajuns pe la Casa Cercuală unde aveam eu un prieten cu numele Carol, Mecanic, și am stat la el până la ora 2 noaptea până la tren, el ne-a condus până la gară și ne-a scos bilete el până la Cluj, când am ajuns la Cluj, am mers la Spitalul de orbi la un prieten Botcă Vasile și pe urmă am mers și am scos bilete dela Biroul de Voiaj și am scos bilete și pe la orele 17 seara în ziua de 12 Decemvrie 1946 ne-am suit la trenul rapid. Pe la orele 8 dimineața, în ziua de 13 Decemvrie 1946 am ajuns la București în Gara de Nord atuncia noi am venit până în piața Tache Măcelaru pe Str.Atelier și am băut câte o țuică la un cârciumar cu numele de Crăciun, pe urmă am plecat spre Penescu căci eu știam unde stă de când mergeam ~~xx~~ cu masa gărzii pe când era Ministru în anul 1945, dar nu l'am găsit acasă mi-a spus servitoarea căci este la club P.N.T. și noi am plecat la o săteancă de a lui Istrate ce era servitoare la o englezoaică pe Str.Vasile Lazăr 24 și am mai stat acolo până la orele 11.- 12. Tot în aceeași zi și serg.major Istrate a întrebat-o unde este Legație Americană și ea a spus că este pe strada Batiștei în casele lui Mihai Antonescu și ne-a con-

./.

dus ea până acolo aproape şi ne-a arătat unde este, şi noiam ajuns la uşile Legaţiei unde era santinele români şi i-am întrebat dacă se poate şi soldatul că da, am intrat şi am întrebat dacă a fost studentul Rusu pe acolo şi mi-a răspuns o d-ră căci nu ştie ca să mai stăm puţin, am mai stat şi vedem că vine unul gras şi se recomandă Alimănişteanu şi ne pofteşte sus la al doilea etaj la locotenentul Rara şi ne întreabă ce-i cu noi, noi îi spunem dacă cunoaşte pe studentul Rusu, el spune că nu şi îl întrebăm căci pe unde-l putem găsi şi ne spune pe urmă că a fost pe la ei dar a plecat la Club şi noi îl găsim acolo, şi ne-a dat afară de acolo şi ne-a spus să mergem la Clubul P.N.T. noi am plecat la Club şi când am ajuns acolo am găsit pe un secretar cu numele de Ioniţă din Iaşi şi ne-a întrebat cu cine avem treabă, noi am spus că, cu Ghiţă Pop sau Ionel Mureşianu, el mi-a spus că vin imediat a telefonat la Ionel Mureşianu acasă şi în timp de o jumătate de oră a venit, a dat mâna cu noi şi mi-a spus bravo băeţi, de acuma sunteţi ai noştri. Intre timp vine şi Copcsu cu studentul Rusu şi trec într'o cameră şi vorbesc ei ca să ne dea câte 8 sute mii lei pentru masă cât timp vom sta în Bucureşti.

Ne-au dat banii şi să plecăm ca seara pe la orele 8 să ne întâlnim cu Ghiţă Pop, Ionel Mureşianu şi Cassiu Pop. Ne-a întrebat unde poate să ne găsească şi Istrate i-a spus lui Rusu ca să vină în str.Vasile Lazăr 24, dar în seara aceea nu a venit studentul Rusu şi noi am dormit acolo la cunoştinţa lui Istrate,şi a doua zi am mers iar pe la Club şi am întrebat unde stă Mureşianu, mi-a dat adresa Dionisie Lupu 65. Am venit pe la 12 ziua vis-a-vis de hotelul care stătea el şi am stat la masă şi când a ~~xxxxx~~ venit l'am văzut şi pe urmă am mers la el acasă şi am sunat şi el atuncia uitându-se pe un ochi mic ne-a recunoscut şi ne-a dat drumul înăuntru la el şi când am intrat la el era acolo studentul Rusu Gavrilă şi studentul Bărbuş şi Ionel Anton Mureşianu. Mi-a făcut cunoştinţă cu Bărbuş şi ne-a dat masa şi pe urmă ne-am culcat într'o cameră la el şi am dormit până seara pe la orele 20.

./.

In ziua de 14 Decemvrie 1946 văd că vine un om îmbrăcat demn dar era tare slab şi bătrân şi întreb pe studentul Rusu cine este el, îmi spune că e Ghiţă Pop şi mai vine şi Casiu Pop şi trece în altă cameră cu toţi şi discută ei acolo împreună cu studentul Rusu, şi pe la orele 22 - 23 tot în aceeaşi seară mă chiamă şi pe mine şi Istrate la ei şi facem cunoştinţă cu Ghiţă Pop şi Casiu Pop şi ne întreabă dacă ne ajunge câte 500.000 mii lei pe lună sau nu şi noi spunem că nu atunci spune că la plecare ne va da câte un milion dar Ionel Mureşianu faţă de Ghiţă Pop şi Casiu Pop spune că el ne dă câte 2 hectare pământ la vila lui în comuna Rus judeţul Someş dacă noi vom merge de Sfântul Ion la Dej că pe când or fi adunaţi toţi la ziua anomastică a lui locotenentul Sigartău şi şeful Poliţiei dl. Briceag şi dl Prefect al judeţului să-i aruncăm în aer cu toţi, noi am spus căci prostia aceasta nu o facem noi că am făcut una şi Ghiţă Pop spuen căci nici nu trebue făcută, ei au plecat fiecare acasă şi a rămas să mai stăm o zi căci eu vin a doua seară iar la Mureşianu, noi am stat la masă şi ne-am culcat a doua zi am stat la masă şi am mers în oraş şi ne-am cumpărat plicuri şi felicitări pentru Crăciun şi le-am scris tot la Mureşianu, eu iam scris lui tatăl meu şi lui logodnica mea, dar adresa nu le-am dat-o căci nu am ştiut unde mergem, am stat la masă pe ziua de 16 Decemvrie 1946 şi ne-am culcat, iar seara vedem că vine Ghiţă Pop şi Casiu Pop şi dă mâna cu noi şi doamna Mureşianu pregăteşte masa şi ne invită la o masă comună cu toţi, ne-a servit cu ţuică înainte de masă şi pe urmă eu vin şi spunându-mi căci Guvernul Groza nu durează nici până la 1 Ianuarie 1947 şi venim noi la putere şi vom fi fericiţi - dar lui Casiu Pop noi îi spunem căci am evadat dela Legiune, el ne spune căci să ne dăm imediat demisia, ca să punem data din urmă, cu 2-3 zile înainte de alegeri şi direct la I.G.J., noi am dat demisia împreună cu Istrate şi am mers şi ne-a dat câte un milion lei la fiecare lui Rusu şi Istrate şi mie/şi un bileţel lui Rusu către Dr.Gogonea din comuna Zărneşti judeţul Braşov şi un bileţel către studenţii dela cabana

./.

E.K.V. pietra Craiului şi am plecat la Gara de Nord şi am scos bilete eu cu Istrate de la casa de bilete,militare, şi Rusu civil, căci noi ordine de serviciu şi am plecat spre Ploeşti. La Ploeşti Istrate s'a dat jos din tren şi ne-a cumpărat 2 litri vin şi el a spus că Rusu să-i dea adresa unde să vină căci merge pe la o rudă a lui la Vălenii de Munte şi vine imediat la noi şi noi am plecat mai departe spre Braşov şi am ajuns la Braşov pe la orele 5 dimineaţa şi am mers pe la notarul public cumnatul lui Casiu Pop pe strada Castelului 93 Braşov şi am stat la masă acolo şi ne-a dat câte un pachet şi am plecat la un hotel în Braşov care nu-i ştiu numele dar unde ştiu şi am plătit o cameră 35.000 lei pentru dormit dar nu am dormit acolo căci s'a întâlnit Rusu cu nişte fete dela el din sat şi am mers şi am dormit la ele şi pe ziua de 18 am mers şi am stat la hotel până la ora 13 şi am plecat să ne cumpărăm câte o cămaşă şi o pereche de indispensabile şi mănuşi şi ciorapi şi pe la orele 17 seara am plecat spre Zărneşti, am ajuns acolo şi am întrebat unde stă dr.Gogon şi mi-a spus că vis-avis de Postul de jandarmi. Am găsit unde stă dar nu era acasă era numai servitoarea şi noi am mers la un restaurant la Poale Lungi şi am stat la masă şi pe când ne-am reîntors la dr.Gogonea a întrebat la cine este bileţelul, studentul Rusu spune că la el, a citit bileţelul şi ne-a spus haideţi cu mine şi ne-a dus la cârciuma lui Tuderică Nişcov şi ne-a lăsat acolo şi am dormit acolo într'o cameră cu Tuderică Nişcov fiul cel mai mare şi dimineaţa ne-am sculat pe la orele 8 în ziua de 19 Decemvrie 1946 şi am stat la masă şi am băut un litru de vin şi pe urmă a mers împreună cu fiul lui Nişcov până la cârciuma lui Secarea unde am băut o jumătate litru ţuică cu Toderică Nişcov şi cu cabanierul Sob şi am plecat noi cu Sob şi cu fiul lui Hanţ şi fata lui Rozi şi o nepoată a lui Cati şi Tuderică Nişcov s'a întors înapoi acasă. Pe ziua de 24 Decemvrie 1946 a venit studentul Rusu jos şi a luat 14 litri vin şi 7 litri ţuică dela Tuderică Nişcov şi l'a adus împreună cu Sob sus la Cabană şi pe la orele 24 noaptea spre Crăciun am început banchetul îm-

./.

preună cu studentul Rusu,Novac Victor, Cici Ioniţiu şi Istrate, eu şi un evreu din Bucureşti inginer, dar eu numle nu-l ştiu cum îl chiamă, ştie Sob. Banchetul a ţinut până la ora 5 dimineaţa în ziua de Crăciun, a doua zi am făcut banchetul tot împreună cu aceleaşi persoane a treia zi de crăciun ne-a trimis un pachet cu cozonac şi vin prin dr.Gogonea doamna dr.Pop şi doamna dr.Călinescu din Braşov care ni l-a adus sus la Cabană. Dl Sob,.într'o zi dintre Crăciun şi Sfântul Ioan a venit cu un pachet de 80 kgr. conserve şi cozonaci şi ţigări şi prăjituri dl.Ghimicescu trimis de doamna colonel Mihăilescu, Ghiţă Pop şi Ionel Mureşianu şi ne-a trimis şi o scrisoare de felicitare tot prin el, dar conţinutul scrisorii nu-l ştiu eu, i-a dat-o lui studentu Rusu, Cici şi Victor Novac. Pe dl.Ghimicescu la condus la noi dl.Tuderică Mişcov şi a stat acolo vreo trei zile cu noi şi Ghimicescu a plecat şi a spus că mai vine cât de curând dar nu a mai venit şi la o săptămână după plecarea lui Ghimicescu a venit fratele lui Novac Victor care ne-a aprobat lunar câte 500.000 lei pe lună de persoană - pe Ianuarie - Februarie ne-a adus dr.Gogonea dela P.N.T. dela Braşov 15 Februarie - 15 Martie ~~xxxx~~ a adus învăţătorul Vesa care a venit la noi la cabana S.K.V. ca să vadă ce facem noi şi pe ziua de 19 Februarie 1947 a plecat învăţătorul la Bucureşti,după bani la Ghiţă Pop, cu o scrisoare scris de studentul Rusu Gavrilă ca să ne dea bani - de data aceasta ştie şi studentul şi Istrate, în ziua de 19 Februrie 1947, pe când învăţătorul Vesa verişorul lui Rusu a plecat la Bucureşti după bani, eu cu Istrate am mers jos în Zărneşti şi Istrate cu învăţătorul Vesa a mers până la Braşov la hotel Aro la un administrator cu numele de Filimon care era căsătorit cu o fată din comună cu Rusu şi învăţătorul a lăsat ceva alimente acolo şi Istrate s'a dus să le ~~xxx~~ ia, între timp, tot în aceeaşi zi, s'a urcat Sob cu Plut.Adam şi cu 2 pamnici de vânătoare,care cu numele nu-i ştiu, dar îi ştie Sob şi a găsit pe Rusu acolo cu hainele mele şi a lui Istrate şi pe Rusu la-a ~~xxxxx~~ arestat şi a pus santinelă la uşa lui Rusu pe un

./.

paznic de vânătoare, întrentimp plut.Adam a cerut ceva de mâncare şi Sob nu avea şi a cerut lui Rusu, i-a dat o pâine, şuncă şi brânză şi Rusu când stăteau ei la masă el a plecat şi a venit jos la Niţă Târâtu în Săcueşti pe la ora 12. In 19 Februarie 1947 vine sora lui Niţă Târîtu zis Bălăşică şi anume cu numele de Viorica Colţia şi îmi spune că e rău căci pe Puiu l'au prins şi el a fugit, eu atuncia mă bărberiam la frizeria lui Jiga şi mă duc şi eu la Colţia Ioan şi găsesc pe Rusu acolo şi îmi spune că pe el l-a prins şi a fugit şi a venit şi Nişcov Tiodor şi Fănică Copola şi ne-a spus că dacă este jandarmi dela noi să nu ne fie frică căci sunt de ai noştri şi Tuderică Nişcov a plecat să se intereseze cine este pleca sus din jandarmii postului şi a auzit că este plut.Adam şi doi paznici de vânătoare cu el şi a venit şi mi-a spus,mie şi lui Rusu, şi Istrate şi Novac Victor care purta numele de Herman Victor căci să nu ne speriem căci este plut.Adam şi este de al nostru şi mâine iese el înaintea lui în marginea satului şi aranjează el tot,.

Pe ziua de 20 Februarie 1947 a mers Nişcov Teodor înaintea plut.Adam la cârciumă la Secărea şi s'a întâlnit cux plut.Adam şi cu paznici de vânătoare şi a intrat cu ei şi a început să bea până seara cu plut.Adam Teodor, Nişcov şi paznicii de vânătoare, şi am băut dela orele 10 dimineaţa şi până la ora 16 seara şima venit şi ne-a spus că e bine să mergem unul din noi, eu sau Rus cu Tuderică Nişcov pentru a ne cunoaşte, eu nu am vrut să merg dar a mers Rusu la Plut.Adam acasă cu Nişcov şi a venit cam timp de 2 ore şi a spus că a aranjat totul cu Plut.Adam şi noi să mergem sus la Cabana S.K.V., mi-am luat alimente cu Rusu şi Istrate şi am mers sus la Cabana lui Sob. Când am ajuns acolo n'am găsit în cameră nimica, ne luase totul Sob, şi-l întrebăm unde sunt lucrurile noastre şi Sob ne spune căci le-a luat jandarmii. Noi îi spunem căci am vorbit cu jandarmii şi au spus că ei nu au luat nimica, dar noi am stat la masă şi ne-am culcat şi dimineaţa după ce l-a ameninţat pe Sob ca să scoată lucrurile noastre căci îl ducem la jandarmi, el a început să le scoată şi ni le-a dat toate afară de o brăţară şi

./.

un ceas de mână a lui Rusu şi un toc rezervor al meu, care a spus că le-a luat Plut.Adam, şi noi am plecat cu toţii la Zărneşti şi unul la Niţă Târâtu şi ne-a recomandat pe sora lui Maria Andreiu Tiberciu şi am mers acolo şi ne-a dat o cameră din faţă, bani pe luna 15 Martie - 15 Aprilie a fost trimis studentul Ghiţă Jinga din comuna Zărneşti i-a dat o scrisoare către Ghiţă Pop şi Ionel Mireşianu şi ni-a adus bani, suma de 1.500.000 lei, cu alimente ne-a aprovizionat preotul Pizu, Niţă Târâtu, Niţă Colţea, Ghiţă Mastio, Ion Rulna, Nicşov Teodor, Fănică Copola, cine ne-a dat armamentul, o armă Z.B. cu 60 cartuşe, sublocotenentul Sucitu din comuna Zărneşti, 8 grenade, Fănică Copola, un pistol rusesc dela Niţă Pârâtu cu 50 cartuşe, un pistol bereta dela avocatul Mihuia Iuliu din Braşov, l-a adus când a venit şi a luat contact cu noi, un pistol automat cu 150 cartuşe, la adus studentul Rusu, de unde nu pot şti, un pistol valter mic, l-a adus Rusu, dela Bucureşti dela cine nu ştiu, 50 cartuşe ruşesti, pistol automat dela sublocotenentul Dan din comuna Zărneşti.

Când am venit în comuna Zărneşti la ~~xxxxxx~~Andrei Teheriu, pe ziua de 23 Februarie 1947 şi am stat până pe ziua de 10 Aprilie,mie mi-a făcut legătură cu Tonciu dela cabana Plaiul Foi, Fănică Copola a vorbit cu Oscar Tonciu ca să mergem la el la Plaiul Foi, căci el are vreo trei cabane ascunse şi ne duce pe noi la o cabană de a lui Tonciu. Noi ne-am pregătit bagajul şi am plecat spre Plaiu Foi la Tonciu. Noi am ajuns acolo pe la orele 21 seara şi l-am găsit dormind, l-am sculat şi Rusu i-a dat biletul pe care l-a dat Fănică Copola lui şi Tonciu l-a citit şi a spus că e bine să luăm loc şi să mai stăm şi ne întreabă cine ne-a condus, noi îi spunem că Andreiu Tehereiu şi când vrem să mergem sus şi noi, i-i spus când vrei tu şi am mai stat două zile la el şi pe urmă am plecat sus la Cabana ascunsă în Podul lui Calineţ, dar noi cât am stat acolo am avut 2 kgr. vin şi unul ţuică şi am început să bem cu el şi am început discuţiile referitor la arme şi a spus că el are arme destule într'o crăpătură lăsată de nemţi care a stat el cu ei fugit, dar dacă va fi nevoie ne va da şi nouă, noi am plecat sus fiind conduşi de el

./.

şi el a stat vreo două ore şi a plecat înapoi la Plaiu Fo mi-a dat două pături şi un litru petrol, am stat o săptămână şi trei zile la aceeaşi cabană şi de Paşti ne-am coborît jos în Zărneşti ca să facem Paştele în comună, am mers tot la Andreiu Tiberiu acasă şi am stat vreo zece zile şi pe urmă am plecat iar sus la Cabana ascunsă.

A doua zi de Paşti a venit la noi în comuna Zărneşti învăţătorul Vesa dar nu ni-a adus nimica decât o bucată de slănină şi puţină brânză. Cine ne-a dat Biroul populaţiei şi ordine de lăsare la vatră, Fănică Copola dela un verişor de a lui cu gradul de căpitan Activ, eu nu ştiu cum îl cheamă, căci nu mi le-a dat mie ci lui studentu Rusu.

Cum am luat contact cu avocatul Mihnea Iuliu şi de când, dela 10 Mai când a venit la cabana ascunsă dar noi nu am ştiut ce este cu el şi nici el nu a ştiut ce este cu noi, numai acum de două luni înainte mi-a spus căci este urmărit poliţie şi noi i-am spus situaţia noastră şi venea şi stătea cu noi câte o săptămână şi două săptămâni, stătea la Braşov dar nu ştiu pe unde.

Organizaţiile care le ştiu din informaţie şi precise.

1). Organizaţia Bran care este organizată de colonelul comandor Socbaiu fost comandantul Pieţii Braşov Organizaţia este compusă din 12 persoane, ofiţeri deblocaţi şi o aprovizionează madame Ciorbică din comuna Moroieni de Sus, judeţul Braşov, această organizaţie o ştie şi avicatul Iuliu Mihnea din Braşov.

2). Organizaţia din Braşov care este comandată de către fostul inspector general de poliţie al Capitalei şi este refugiat poliţie în aceeaşi comună având vila lui proprie. Avocatul Mihnea ştie cum îl cheamă şi unde are vila.

3). Organizaţia Botoşani, care este chiar în oraşul Botoşani în casele de odihnă al învăţătorilor şi este condusă de către avocatul Dudi Ionescu din oraşul Botoşani, aceasta o ştiu eu.

./.

4). Organizaţia Piatra Neamţ, care este comandată de colonelul Scobani din comuna Pipirig jud.Neamţ. Aceasta o ştiu eu propriu căci e cea mai mare organizaţie din ţară şi cred că are cunoştinţă şi Iuliu Mihnea.

5). Organizaţia din Cluj care este în oraş, cereţi informaţiuni precise la Iuliu Mihnea, pe noi ne-a informat Iuliu Beldean.

6). Organizaţia din Vaslui care este comandată de către Generalul Măgeanu, ştie şi Beldeanu.

7). Organizaţia dela Cabana admir care este compusă din 60 persoane din Câmpu Lung Muscel, oameni de a lui Ion Mihalache, ştie şi cabanierul şi Iuliu Mihnea ştie cum îl chiamă pe cabanierul dela admir care trăeşte cu o rusoaică adusă din timpul răsboiului.

8). Organizaţia din Valea Prahovei şi anume Câmpina, nu ştiu de cine este comandată dar ştie inginerul Davidescu dela fabrica Standard Bucureşti.

9). Organizaţia Someş care o aprovizionează notarul Pura din comuna Chiueşti şi sunt organizaţi în pădurea dealul Măgoji condusă de către avocatul Cristea din Dej, mi-a spus stud.Beldeanu.

10). Organizaţia Maramureş este prin munţi şi au un aparat de radio difuziune, nouă ni-a spus Beldeanu când a venit la noi prin luna Iulie şi de cine este comandată nu mi-a spus dar a rămas să vină pe la 1.VIII 947 cu buletinele informative dela toate organizaţiile din ţară.

Prin 28 Iulie am fost jos la Plaiul Foi şi am trecut şi pe la dl.Albu căci aveam 8 pâini la el, m'am întâlnit cu inginerul Davidescu de la Fabrica Standard din Bucureşti şi am făcut cunoştinţă cu el şi mi-a spus că şi el a fost arestat de către comunişti, dar cine ne-a povestit situaţia mea ~~ixx~~ înainte de a ne cunoaşte eu nu ştiu, şi eu m'am recomandat Sublocotenent Marta Aurel şi a discutat amândoi şi el mi-a dat un sfert de pâine şi m'a rugat să nu mă supăr şi m'a întrebat dacă avem noi ceva căşti, eu i-am spus că da dar nu avem încă [illegible] de nu ne folosim de ele, şi mi-a spus că dacă

./.

ceva piese de radio ne poate face el, dar eu îi spun că avem şi un aparat de radio difuziune, dar nu e bun şi mi-spus că să viu eu la Bucureşti la el când pot căci el poate să-mi facă rost de un aparat de radio difuziune nou şi pe când era inginerul Davidescu la Plaiul Foi, era şi colonelul Popescu Eugen cu doamna lui şi o nepoată pe care a luat contact cu Rusu Gavrilă, care i-a dat nişte bani şi ţigări regale 2 pachete şi un săpun de faţă Bob, dar eu nu-l cunoşteam dela Plaiul Foii. Dar pe ziua de 12.VIII 1947 m'am decis să plec la Bucureşti după aparatul de radio şi mi-a dat dl.Albu o scrisoare la Fabrică la Standard către preşedintele Sindicatului, dar nu în legătură cu aceasta ci cu cabana lui, şi mi-a dat şi studentul Rusu o scrisoare către dl.colonel Popescu Eugen, căci el i-a promis un pistol automat lui studentul Rusu, şi eu vin la Bucureşti pe ziua de 13.VIII.1947. Am ajuns în Gara de Nord şi am luat tramvaiul 26 cu 19 şi am mers pe strada Italiană unde am avut adresă dl colonel Popescu dela Rusu la hotelul Italian etaj V, apartamentul 23, am sunat şi a ieşit servitoarea şi i-am dat plicul şi mi-a spus să merg jos să aştept căci vine dl.colonel, am mers şi peste o oră a venit şi a luat maşina cu şoferul, care nu ştiu cum îl chiamă şi m'a suit în maşină şi i-am spus de ce am venit la Bucureşti, pentru un pistol automat care l-a promis lui Rusu şi pentru un aparat de radio difuziune şi spune că pistolul nu este aicia la el dar este la ţară şi când vine el pe la Plaiul Foi aduce el mai multe pistoale şi muniţie,am mers cu maşina până în faţa unui restaurant dar nu ştiu cum îi spune şi a luat vreo 80 cartuşe ruseşti pentru pistol şi mi le-a dat mie şi m'a adus cu maşina până la Brătianu şi eu am luat tramvaiul 15 şi am plecat la Fabrica Standard, dar în maşină la el am văzut 2 pistoale Valter mari unul la şofer şi unul la el.

Am ajuns la Fabrica Standard şi am intrat acolo, am dat plicul pe care l-am avut la mine preşedintelui Sindicatului şi m'am întâlnit cu Dra Antoaneta Jucan şi Nana Văzaru, între timp ce vorbeam cu ele cum o mai duc eu, excursiunile pe care le fac pe Piatra Craiului, fetele

./.

00628

le-am cunoscut la Cabana Foi la Toneiu, dar situaţia noastră nu a ştiut-o a ştiut că suntem turişti, între timp ce vorbeam cu fetele vine şi inginerul Davidescu şi mă vede şi dăm mâna amândoi şi spune că am venit pentru lucru care am vorbit dar trebue să aştept com mult căci nu este colegul lui acasă este la Băi şi vine pe ziua de 20 August 1947 căci numai împreună cu el se poate face acest lucru am stat la masă cu el la Fabrica Standard şi cu Antoneta Jucan o funcţionară şi pela ora 14, am eşit pe stradă şi a spus că face rpst cât se poate de repede numai să vină colegul lui şi în trei zile e gata şi el i-a spus şi feti care era cu noi că eu am venit după un aparat de radio, şi el a plecat acasă şi eu cu fata am plecat la cinema şi cu inginerul a rămas ca eu să plec la Zărneşti şi el când o fi gata aparatul să-mi trimită o scrisoare sau telegramă şi eu să merg cu 2 pistoale care mi le-a cerut pentru aparatul de radio, şi ne-am despărţit - şi dela cinema de fată şi am plecat spre gară - şi am plecat spre Zărneşti dimineaţa pe la orele 11 şi 15 minute şi la Zărneşti am ajuns pe la orele 6 dimineaţa şi am fost pe la Tudirică Nişcov şi am plecat sus la studentul Rusu dar când m'am reîntors dela Bucureşti pe la Predeal a stat trenul mai mult şi eu m'am dat jos din tren şi am pus la poştă în gara din Predeal nota informativă într'un plic galben cu timbre de 15.000 lei adresat dlui dr.Petre Groza şi am trecut în nota informativă şi aparatul de radio difuziune, dar nu am specificat dela cine îl luam, de aparatul de radio ştie Rusu, Tiodor Nişcov, Fănică Copola, Tică Terciu şi Ion Rulea şi colonelul Direcţia Pensionari Popescu Eugen, referitor cu maiorul Popescu dela I.G.J. ştiu că ţinea legătură cu noi căci a cerut situaţia noastră dela Legiunea Jandarmi Someş şi ne-a trimis-o nouă, el ştia unde suntem fugiţi. Despre plut.major Mărcuşanu comandantul de sector din comuna Zărneşti am auzit căci e mare reacţionar dar legături cu mine nu avea şi nici nu mă cunoaşte personal, poate de pe stradă.

Cu şeful postului şi anume plut.Lazăr eu nu am avut legături cu el dar a avut studentul Rusu şi ştia de situaţia noastră şi prima cunoştinţă cu Rusu a făcut-o

./.

în luna Aprilie dar ziua nu o ştiu precis în casă la Stanciu Moşoi dar îmi spunea Rusu că a spus Plut.Lazăr că ne dă o armă dar nu ne-a dat-o nici până în prezent şi ne spunea stud.Rusu că dacă s'ar începe ceva revoluţie avem Postul de jandarmi Zărneşti alături de noi şi ne dă şi 15 arme Z.B. şi zece cartuşe pe care le are plut.Lazăr de acestea ştie Istrate şi Rusu.

Cu armamentul lui Sob rămas dela Victor Novac un pistol automat cumpărat de Victor Novac de la plut. şeful de post dela Tuhan Nou şi anume cu numele de Plut. Pătraşcu şi un parabelu care l-a adus dela Bucureşti şi un brovning care i l-a adus fratele lui de acasă, de acestea ştie şi Istrate şi Rusu Gavrilă.

Pe ziua de 21 - 22.VIII.1947 a venit un inspector de vânătoare cu o doamnă şi un avocat şi unul domn cu nume de Polizu, dar numele la ceilalţi nu le ştiu cum le chiamă că nu am făcut cunoştinţă eu cu ei dar dacă îi văd îi cunosc bine dar cum îi chiamă ştie Tonciu şi Albu care i-a promis lui Rusu că între 10 şi 15 VIII 1947 vine Inspectorul de vânătoare din Bucureşti şi cu Polizu dela Teatru Naţional la noi cu maşina lui proprie şi ne aduce 80 conserve şi uleiu, muniţii şi armament, el are fabrică de ulei şi conserve şi stă în apropiere de Bucureşti, a fost în excursii cu Rusu şi cu Albu vreo patru zile doamna inspector de vânătoare dl.Polizu şi avocatul din Bucureşti

I-a dat inspectorul de vânătoare lui Tonciu 5 kgr.uleiu şi lui Rusu 2 pe care le-a adus la cabana care stăteam, de toate acestea ştie şi Tonciu.

Referitor cu dl.locotenent Macoveiu ajutor de comandant al Legiunei jand.Someş, Dej, pe timpul când îl urmărea pe Casiu Pop din comuna Mintiul Gherli şi se făcea o razie, dl.locotenent Macoveiu îl anunţa când se face razie sau este urmărit Casiu Pop prin curierul cu numele nu-l ştiu. Si mi-a spus dl.Casiu Pop căci când era urmărit el fugea în pod la şeful de post cu ştiinţa şefului de post în comuna Mintiul Gherlei, Someş, aceasta s'a discutat în casă la dl.Anton Ionel Mureşianu la Bucureşti, erau de toţi Istrate, Ghiţă Pop şi Ioan Mureşianu şi Rusu şi Bărbuş.

./.

In legătură cu Beldianu știu eu, Istrate și Rusu că este în legătură Beldeanu cu locotenentul Rupist Sigarteu, comand.secund, al Legiunei jandarmi Someș, căci ne-a spus Beldeanu că de acum nu-i este frică de locotenentul Sigartău căci este căsătorit cu o verișoară de a lui și i-a promis căci poate sta acasă pe garanția lui căci îl anunță el când va fi urmărit de către poliție sau jand. căci corespondența vine mai întâi la dl.locotenent Sigartău și ne-a spus că ar fi bine să mergem și noi pe acolo pe la el căci avem o pază sigură cu locotenentul Sigartău și a spus că locotenentul Sigartău știe de noi unde suntem dar dacă suntem în legătură cu Beldeanu nu ne are grija noastră, - de toate acestea știe Istrate și Rusu.

Referitor cu fostul Comandant al Legiunii Brașov și anume maiorul Iliescu care i-a promis lui Rusu că ne dă armament și muniție și i-a schimbat o pereche de pantaloni militari lui Rusu Gavrilă, dar eu nu-l cunosc personal căci mie mi-a spus Rusu, de acestea știe și avocatul Iuliu Mihnea din Brașov.

Banii pe luna 15 Martie 15 Aprilie i-a adus Ghiță Jiga din comuna Zărnești Brașov,care ne-a adus 1.500.000 lei, 15 Aprilie 15 Mai a fost și a adus Rusu, 15 Mai 15 Iulie care i-a dat 2 milioane lei, Ion Rules din comuna Zărnești Brașov a fost trimis de Rusu cu o scrisoare la Ghiță Pop și Ionel Mureșianu, conținutul scrisorii nu o știu căci nu mi-a arătat-o Rusu - dar știu că a adus 3 milioane lei - pe 15 Iuhie 15 Iulie i-a adus studentul Beldeanu când a venit la noi la trimis Rusu la București după bani și Rusu l-a așteptat la Brașov la hotelul Aro la dl Filimon - și ne-a adus și 4 milioane lei, toți acești bani au fost dați de către dl.Ghiță Pop.

Iar pe ziua de 1 Mai a venit Tudorică Nișcov la noi la Cabana Foii și ne-a spus că a venit doamna colonel Mihăilescu cu câțiva studenți căci în București arestează pe un cap și din cauza aceasta a venit și merge la cabana lui Seb, dar când a plecat ei nu știu.

Studentul Rusu Gavrilă mai are legături și cu unul Bujor Nicolae din comuna Cașeiu județul Someș este locotenent rezervă și a purtat corespondență cu el și a

./.

avut întâlnire cu el la Braşov când i-a adus o pereche bocanci - un geamantan cu cursuri şi cămăşi dar eu pe acest Bujor nu-l cunosc personal.

Aceasta-mi este declaraţia pe care o dau,susţin şi semnez propriu, ne silit de nimeni.

ss.Serg.Major Mocanu Gheorghe.

Adăugirile şi ştersăturile sunt făcute de mine.

ss.Serg.Major Mocanu Gheorghe.

5 Septemvrie 1947.

8 Sept 1947

00632

DECLARATIE

Subsemnatul jand.serg.maj.Mocanu Ghe. în continuare declar următoarele:

In ziua de 20 Noemvrie 1946 pe la orele 14 pe când dormeam acasă m'a sculat soţia mea ca să merg la Post căci a văzut că e multă populaţie pe stradă şi plecând spre postul de jandarmi, eu atunci mă îmbrac repede şi îmi iau arma şi merg spre post şi când ajung în faţa postului văd o mulţime de oameni şi femei şi în mijlocul lor era învăţătorul Boldur Nicolae şi stud.Rusu care le spusese la popor căci comuniştii au falsificat procesele verbale şi trebue să mergem la Dej cu toţii să vedem cum s'au falsificat aceste procese verbale, a trimis imediat curieri la Măgoja şi Strâmbu şi în comuna Boireni Someş, a început să tragă clopotele la biserica ortodoxă şi catolică înconjurate bisericile de popor înarmaţi cu furci de fier, sape şi coase şi chiar şi arme şi pari, pe cine a trimis să tragă clopotele la biserica ortodoxă pe Bota Gavrilă şi la biserica greco catolică pe Satmare Gavrilă amândoi din comuna Chiueşti Someş - şeful de post cu numele de Bohoaneanu Ilie a dat ordin imediat ca eu să merg la telefon să raportez Legiunii, şi el cu Istrate şi jandarmii în termen să treacă imediat în dispozitiv ca să oprească populaţia. Şeful de post a plecat în serviciu înaintea poporului şi eu am plecat şi am telefonat Legiunei de jandarmi şi Prefecturii totul ce se petrecea în acea comună, şi am cerut ajutor dela Comandantul Legiunii de la dl.Căpitan Vasilescu şi mi-a spus că ne dă,şi m'a întrebat că şeful de post ce măsuri a luat, eu iam raportat că este în dispozitiv dar nu poate face faţă poporului căci sunt mulţi şi dl.comandant mi-a dat ordin să stau la telefon eu permanent şi să raportez situaţia din 5 în 5 minute Legiunii, eu am executat ordinul, şi

./.

pe la orele 16 _ 17 tot în aceeaşi zi vine în ajutor dl. locotenent Ecepist Sigartău cu un pluton de subofiţeri şi trupă de la leg. dar nu ajunge până în comuna Chiueşti căci se întâlneşte cu poporul prin comuna Rugăşeşti pe când eşeau din comună mulţimea care era condusă de către studentul Rusu şi neavând unde să-i oprească s'au întors înapoi până în marginea comunei Căşeiu unde era o apă şi un pod şi a barat podul cu subofiţerii care îi avea şi trupă dar din cauză căci erau un număr mare de populaţie şi era alarmată şi comuna Căşeiu în care se trăgea clopotele de către învăţătorul Boldur şi trecând mulţimea prin apă i-a înconjurat şi nu am putut face nimica şi s'au cerut voie la mulţime să meargă şi să le dea voie să se suie la camion să miargă la Dej, mulţimea le-a dat voie, şi dl.Locotenent Sigarteu a plecat spre Dej cu plutonul lui, toate acestea le ştie Istrate Plut.Rohoznеanu Gh. şi studentul Rusu dar eu am stat la telefon până în ziua de 23 Noemvrie 1946 ziua şi noaptea care în ziua de 21 Noemvrie 1946 au fost rupte firele şi smulşi stâlpii din pământ în comuna Urişor de către cine eu nu ştiu, şi nu am mai putut ţinea legătură până în ziua de 22 Noemvrie 1946 dar a fost curier şeful de post Rohoznanu între Legiune şi Post, de către cine a fost mulţimea la cale ca să chem pe dl.avocat Puşcaşu şi Cristea şi pe dl.Emil Haţieganu din Cluj de către Stud.Rusu, ca să vadă şi ei cum activează stud.Rusu cu mulţimea, acestea le ştie şi Istrate căci ne-a povestit stud.Rusu.

Referitor cu arestarea lui Rohoznanu, Istrate şi a mea pe ziua de 24 Noemvrie 1946 a fost chemat plut. Rohozanu Gh. la Legiune şi a fost reţinut pentru cercetări până pe ziua de 2. Decemvrie 1946 şi i-a dat drumul la post, şi ne spune că a venit ca să urmărească pe stud. Rusu şi să-l ducă la Dej. A fost în urmărirea lui Rusu în ce parte eu nu ştiu căci a fost secret, dar pe ziua de 3 Decemvrie 1946 seara l'am văzut că a venit la post, iar pe ziua de 4 Decemvrie 1946 a primit ordin dela Legiune să se prezinte tot în aceeaşi zi la Legiune pentru a primi ordine. A fost chemat plut.Rohoznanu şi Istrate, dar văd că înapoi nu mai vine şi a doua zi vorbesc cu Rohoznanu la telefon şi-mi spune că sunt reţinuţi pentru

./.

cercetări, dar în seara zilei de 5 Decemvrie 1946 primesc şi eu ordin ca să mă prezint la o instrucţie de E.C.P. cu jandarmii pe care îi mai am la acel post între timp vine şi o patrulă dela Legiune, şi anume serg.major Colceag Teodor cu 2 jandarmi şi spune că trebue arestată preuteasa lui Popa Iorgu şi învăţătorul Vesa, eu atunci zic că s poate şi merg cu el la Vesa şi nu-l găsesc acasă, şi merg la preuteasa şi o găsim acasă şi o luăm şi o conducem la Postul de Jandarmi şi Patrula dela Dej o conducem la Legiune şi eu îmi iau obligaţia căci pe învăţătorul Vesa îl prind eu şi-l aduc pe la orele 8, Decemvrie 1946, îl prind şi îmi iau jandarmii şi plec cu el la Legiune, când ajungem la Legiune, îl dăm în primire şi pe urmă dl.Plut. maj. Voicu Coman văd căci mă dezarmează şi îmi spune că sunt deţinut, şi mă viră într'un birou al sectorului şi-mi dă de lucru la o maşină de scris dar între timp văd şi pe plut.Rohoznanu Gh. şi-l întreb unde este Istrate el îmi spune că este la beciu, iar seara îl văd şi pe Istrate pe afară şi seara pe la ora mesei merg cu Istrate la masă în piaţă, m'am întors şi m'am culcat în dormitorul subofiţerilor cu Istrate şi Rohoznanu în seara zile de 9 Decemvrie mă chiamă dl.Locotenent Macovei ca să-mi ia o declaraţie dar îmi spune ca să nu întind multe pe scurt de tot dar eu spuneam şi dânsul scria la maşină, m'a întrebat cum au decurs alegerile, ce comună am adus la secţie de votare unde am fost în dispozitiv, dece jandarmi am fost însoţit, cine a venit şi anunţat poporul să meargă la Dej, ce serviciu mi-a dat şeful de post, în timpul rebeliunii, aceastea m'a întrebat şi eu am specificat toate după cum am scris şi în această declaraţie, dar ce a scris dumnealui eu nu pot şti căci nu mi-a dat-o să o citesc dar m'a pus să o iscălesc căci nu e nimic grav scris - am iscălit-o şi am plecat.

Pe ziua de 27 August 1947 a venit la cabana lui dl.Albu Iosif ca la orele 14 unde eram eu, cu avocatul Mihnea Iuliu vedem că vine Tudurica T.Nigcov şi cu un tip necunoscut de noi şi chiamă pe Iuliu Mihnea într'un salon şi spune că a fost la Zărneşti secretarul lui dl.Mihalache trimis de dl.Haţieganu şi vrea să vină

./.

la noi să se ascundă căci el are bani din gros - şi pe urmă îmi spune şi mie la fel - că va sosi pe ziua de 3 - 4 la el şi Tuderică Nişcov cu bagajul, îl conduce la noi, dar eu îl întreb că de ce nu a venit acuma, Tuderică spune că s'a dus să-şi aducă cele necesare de îmbrăcat şi banii.

Referitor cu armamentul pe care îl avem la cabana noastră şi anume o armă zebe, un pistol mitralier, un browning şi un parabelu şi unul rusesc cu butoiu cu 7 cartuşe şi 3 grenade defensive, avem ordine dela organizaţia P.N.Ţ. şi anume dela dl.Oniţă Pop şi Ionel Mureşianu căci în cea de se va începe revoluţia să avem cu ce activa şi noi ca partizani contra guvernului, dar numai la ordinul lor când va trimite dânşi pe curierul Beldianu la noi şi ne va mai trimite şi Ionel Mureşeanu o ladă cu grenade tot pe studentul Beldeanu pe când se va începe revoluţia, scopul acestei organizaţii din întreaga ţară după spusele studentului Beldeanu, este de a începe o rebeliune şi de a răsturna guvernul actual, el mi-a spus că ştie sigur căci el este curierul între toate organizaţiile din ţară, aceasta ştie Istrate şi Rusu Gavrilă, căci le-a povestit când a venit la noi la cabana lui Călineţ şi a spus că nu durează aceasta mai mult de 2-3 luni de zile şi se începe - numai să poată el lua contact cu toate organizaţiile din ţară.

Cine venea şi ne ridica moralul - Plut.Ghimicescu stud.Beldeanu, Tuderică T.Nişcov şi Părintele Pizii - la părintele Pizu mergeam noi el nu a fost la noi - venea şi ne tot amâna căci se va schimba peste o lună sau ne spunea peste două luni sau la 1 la 15 şi tot aşa ne ducea Ce ordine avem noi de la organizaţia în caz de revoluţie împreună cu şeful nostru şi anume stud.Rusu să aruncăm în aer sediul partidului comunist din comuna Zărneşti şi să prindem pe toţi şefii de sindicate din toate fabricile şi alături de organizaţia Zărneşti să mergem mai departe la Braşov - cine ne-a adus această ordine - studentul Beldeanu dela Bucureşti dela Ionel Mureşeanu. De aceasta ştie Istrate şi Rusu. Ce făceam noi ziua prin munţi - când era şi Istrate vorbeam permanent cum să facem şi cu cine să luăm contact ca să ne predăm şi să-i vindem pe toţi, dar vorbeam cu Istrate căci dacă ne predăm

./.

nu ne bate după cum spune Beldeanu, Rusu şi Tudericǎ Nigoc că ne bate de ne rupe dacă ne predăm, şi decât să ne predă mai bine să ne sinucidem noi singuri, şi prin luna Aprilie vine Tuderică T.Nigcov şi ne spune căci mai ştiu că Ana Pauker a fost în Zărneşti, şi noi i-am răspuns că nu, şi el spune că păcat că nu a ştiut că xxxfi era bine să o aruncăm cu totul cu sediu în aer sau în marginea comunei Zărneşti să-i dea o grenadă în maşină de toate acestea ştie Istrate şi Rusu Gavrilă,.

Pe când stăteam în comuna Zărneşti prin luna Martie Aprilie 1947 venea şi ne punea la cale ca să mergem să aruncăm în aer sediul partidului comunist şi pe dl. Creţul preşedintele partidului comunist în aer cu trotilul care îl are Fănică Copola, cine ne punea la cale, Fănică Copola Ghiţă Jiga şi sublocotenentul Ion, dar noi nu am vrut să mergem, de aceasta ştie Istrate şi Rusu.

Aceasta declaraţie pe care o dau nesilit de nimeni pe care o susţin şi semnez propriu.

ss.Serg.Major Mocanu Gh.

8 Septemvrie 1947.

8 oct - 1947

scrisă

00637

DECLARATIE

Subsemnatul MOCANU GHEORGHE , născut în comuna Valea lui Ion, jud. Bacău, fiul lui Alexandru şi al Mariei, în anul 1919, absolvit a scoalei de sub.ofiteri jandarmi din Drăgăşani de profesiune serg. major implicat în rebeliunea dela Someş cu ultimul domicilul la postul de Jandarmi Chiueşti legiunea jandarmi Someş, declar următoarele :

In urma încercări de rebeliune dela Dej în 2o Noembrie 1946 deoarece majoritatea ţăranilor ce au participat la ea făcea parte din sate pe raza postului de jandarmi Chiueşti în ruam cercetărilor făcute am fost reţinuţi, subsemnatul, serg- major ISTRATE şi ROHOZNEANU toţi din postul de jandarmi Chiueşti.-

După 15 zile de reţinere eu şi cu ISTRATE am evadat dela închisoarea legiunei plecând spre Bucureşti unde ne-am întâlnit cu studentul RUSU care a fost capul rebeliunei dela Dej şi care ne-a adus în casa lui ANTON IONEL MURESEANU unde am fost şi găzduiţi, tot aici a avut loc şi o consfătuire când ANTON IONEL MURESEANU ne-a cerut ca în noaptea de Sf. Ioan anul acesta să asasinăm pe prefectul judeţului Someş, BRICEAG chestorul poliţiei Dej, maiorul VASILESCU comandantul legiunea jandarmi Dej şi pe. Dl. lt. SEGARTAU comandantul secund al legiunei de jandarmi Dej.-

La această propunere erau de faţă şi GHITA POPP şi CASIU POPP şi studentul RUSU, pentru aceste lucruri dl IONEL MURESEANU ne-a propus câte 5 iugăre de pământ în judeţul Someş. Noi refuzând aceată ofertă de asasinare atuncea IONEL MURESEANU şi GHITA POPP ne-a spus să mergem la Zărnesti unde să stăm ascunşi spre a nu fi prinşi de poliţie şi să fim tot timpul la dispoziţia partidului naţional ţărănesc Maniu.- Tot timpul cât am stat în munţii Piatra Craiului am primit alimente ,bani, scrisori de încurajare, buletine informative din partea lui GHITA POPP şi IONEL MURESEANU prin diferiţi curieri la studentul GHIMICESCU, invăţătorul

./.

Vesa studentul GHITA JINGA,NITA TARATU, toţi membri ai partidului naţional ţărănesc MANIU.-

~~După~~Grupul aflat în Piatra Craiului din care făceam parte şi eu era înarmat cu pistoale,pistoale mitraliere,arme şi grenade.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau susţin şi semnez propriu nesilit de nimeni.-

4 Octombrie 1947

/ss/ serg. major MOCANU GH.-

13 Septembrie 1947

00639

R E F E R A T

ISTORIC

In cursul anchetării cazului Zârneşti numitul MOCANU GHEORGHE a declarat că din informaţii ar fi aflat că Col. ONIGA IOAN ar deţine mari cantităţii de armament şi muniţii.

ANTECEDENTE

ONIGA IOAN de ani 43 născut in com. Chitila Jud. Ilfov fiul lui Ioan şi al Mariei, colonel provenit din activitate actualmente in cadrul disponibil, domiciliat in com. Zârnesti jud. Brasov.-

Apartenenţa politică; Presedintele organizaţiei Partidului national liberal BRATIANU Zârnesti. Intreaga organizaţie număra sase membrii.

REZULTATUL CERCETARILOR

In urma cercetărilor făcute nu s'a stabilit că numitul ONIGA IOAN să deţină vre'o cantitate de armamente sau muniţiuni

Rezultatul perchezitiei domiciliare făcute subsemnatului a fost negativă.

Acesta recunoaste insă că a vândut lui TONTSCH OSCAR o armă militară Cehoslovacă narca Z.B. pe care o avea din timpul când era militar activ.

ONIGA IOAN arată in declaratia sa că a vândut arma deoarece TONTSCH OSCAR era brigadier de vânătoare şi nu avea cunostinţă xă acest OSACR ar duce vre'o activitate dăunătoare ordine si sigurantei statului.

In declaratia sa ONIGA IOAN menţionează că a primit prêşdenţia organizaţiei P.N.L. BRATIANU din Zârnesti cu 3 săptămâni inatea alegerilor din 1946 şi numai datoriză lipsei totale de experienţă politică.

Mai arată deasemeni că se dezice de P.N.L. BRATIANU.

./.

CONCLUZIUNI SI PROPUNERI

Intrucât din cercetările făcute nu rezultă că numitul **ONIGA IOAN** ar poseda vre'o cantitate de armament sau muniţii şi neavând nici un amestec in ancheta Zârnesti sunt de părere ca numitul să fie pus in libertate.

COMISAR SEF

DELEANU CAROL,

000040

15 Sept 1948

00642

D E C L A R A T I E

Subsemnatul IOANITIU CICERONE, domiciliat in str. Av. Sănătescu nr. 16 de profesiune student de ani 23-fost comandat in lipsă la 2 ani in curs de rejudecare declar următoarele :

Cu privire la Tineretul Universitar National Tărănesc si cu privire la Tineretul National Tărănesc ştiu următoarele in ceace priveste organizarea şi modul de acţiune :

Tineretul Universitar National Tărănesc era condus de un preşedinte care primea instrucţiunile dela Preşedintele Partidului şi dela Secretarul General. Presedintele P.U.N.T. era ajutat de o delegaţie permanentă formată din Preşedintii tuturor faclutăţilor din Bucureşti.-

Preşedintele facultăţii era ajutat in conducerea facultăţii de un comitet ales de facultatea respecivăşi care era compus din : Preşedinte de facultate
Secretar de facultate
Casier
Doi membrii

Membrii din aceiaşi facultate, acolo unde numărul lor era mare, erau împărţiţi pe ani.-

Sedinţele delegaţiei permanente se ţineau odat pe săptămână.-

Afară de delegaţia permanentă P.U.N.T. mai avea şi comitetul executiv care la rândul său era compus din cele 5 persoane dela fiecare facultate. Comitetul executiv al T.U.N.T. se intrunea la alegerea presedintelui seu ori de câte ori se decidea de către delegaţia permamentă.

Facultăţiile care aveau posibilitatea ţineau şedinţe săptămânale când avea loc şi sedinţa cercului

./.

de studii al P.N.T.,unde se desbăteau probleme din programul partidului național țărănesc și al ideilor de bază ale acestui partid.-

Cu privire la Tineretul Național Țărănesc știu că avea un birou care se ocupa cu rezolvarea chestiunilor referitoare la acest sector. Nu știu când și de câte ori ținea acest birou ședințe și ceace discutau deoarece n'am asistat niciodată.-

Persoanele cunoscute de subsemnatuldin/organizarea centrală a P.N.T. sunt următoarele :

Redactorul Politehnicei :

Niculescu Ioan- electro-mêcanic
Manolescu
Petrovici Ioan, mine și metalurgie,
Zăgan Vichenta
Băcanu
Marincuș-agronomir

Rectorul Academiei Comerciale :

Tătaru Emil
Jurbie Gheorghe

Rectorul Universității :

Marinescu Farmacie
Bălăceanu Stiințe
Mihail Vladimir- Drept.
Struțeanu Ioan - medicină
Masu Nicolae - veterinare
Stoenescu - teologie.-

Hotărârile care se luau in delegația permanentă se aduceau la cunoștință membrilor din facultate prin șeful de facultate. Aceste hotărâri cu caracter administrativ ex./ data ședinței facultății,subiectul ședinței cercului de studii intrunire cu caracter politic/ erau comunicate atât verbal cât și prin presă.-

După ce se aduceau la cunoștință,in ședința următoare a delegațieipermanentă se făcea o dare de seamă asupra hotărârilor anterioare.-

Nu am cunoștință de nici o altă organizare a tineretului sub alt aspect și nici n'am auzit să se fi propus.

La Zârnești am fost intr'o excursie in jurul datei de 1 aprilie la propunerea lui Novac Victor pentru o recrea

.//.

ţie in urma examenelor pe care le avusesem in luna Marti
. Am convenit cu el ca să mă aştepte in gara Zârnesti
la 1 Aprilie,noaptea am dormit in comuna Zârnesti,iar a
doua zi am urcat pe Piatra intr'o excursie care a durat
3 zile,după care am revenit in Bucuresti.-

In afară de Novac, n'am stat de vorbă cu nimeni
n'am cunoscut pe nimeni şi n'am văzut pe nimeni in cele
câteva zile cât am stat pe acolo. Nici inainte nici după
aceia n'am mai fost la Zârnesti. N'am cunoscut şi nici
nu cunosc pe nimeni din Zârneşti şi nici nu ştiu numele
gazdei une am dormit cu Novac.

Sustiu,stărui si semnez propriu,

00644

/ss/ IOANITIU CICERONI

15 Septembrie 1947.-

23 Sept 1947

DECLARATIE
==========

Subsemnatul Ionițoiu Cicerone student, declar în continuare următoarele:

La întrebarea: ați fost în munții Piatra Craiului dela Zărnești ?

Cine v'a trimis acolo ?

Cu ce scop ?

Cât ați stat acolo ?

Cu ce v'ați îndeletnicit ?

Pe cine cunoașteți din munții Piatra Craiului și din Zărnești ?

In munții Piatra Craiului am fost începând din 1946 până în prezent în următoarele rânduri :

In luna August 1946 într'o excursie de 7 - 8 zile.

In Decemvrie 1946 timp de 4 zile, două înainte de Crăciun și prima zi a sărbătorilor iar în a doua am plecat. Am fost cu scopul de a face ski și nefiind z ăpadă am părăsit locurile.

Am fost pe ziua de 1 Aprilie tot într'o excursie, când am stat trei zile după care iarăși am plecat.

In acest timp am făcut numai excursii și n'am cunoscut nici o persoană din Piatra Craiului și în Zărnești.

Susțin și semnez.

ss. Cicerone Ionițoiu.

23 Septemvrie 1947.

M.C.

000045

23 Sept 1947

00646

PROCES -VERBAL DE CONFRUNTARE

Astăzi 23 Septembrie anul 1947 orele 19,

Noi, Nicolae Bogdan Inspector de Poliţiei, asistat de Dnii Paul Curnişteanu şi Deleanu Carol, ofiţeri de poliţiei în Directiunea Generală a Poliţiei :

Procedând astăzi data şi ora de mai sus la confruntarea lui CICERONE IOANITIU şi ISTRATE ALEXANDRU, al cărui rezultat este următorul :

CICERONE IOANITIU.

Il cunosc pe dl. ISTRATE ALEXANDRU din vedere al cărui nume îl aflu în momentul de faţă, dela cabana S.K.V. de sărbătoriile Crăciunului 1946, unde eram într'o excursi de agrement. Am luat masa cu Dsa în ajunul Crăciunului la cabană aşa cum se obişnuieşte la aceste sărbători, adică cu toţi excursionişti ce se afalu la cabană.-

Auzosem dela unii din ceilalţi cu care eram la masă, că ar fi fost refugiaţi politici dela Dej. In prima zi de Crăciun noaptea am plecat din minţii Piatra Craiului înspre Craiova.-

ISTRATE ALEXANDRU

In ajunul Crăciunului 1936 când am ajuns la cabana S.K.V., am găsit acolo prontre alţi şi pe CICERONE IOANITIU care s'a recomandat CICI. Domnul CICI mă cunoşte pe mine foarte bine, fiindcă am stat multă vreme la această cabană. Deasemeni Dsa a stat acolo până in Februarie 1947, când ştiu că a plecat spre Craiova, de unde s'a reîntors după două săptămâni.- Cunoaşte perfect de bine pe RUSU GAVRILA, MOCANU GHEORGHE, NISKOV TUDORICA , VICTOR NOVAC şi pe alţii din Zărneşti.-

ISTRATE ALEXANDRU

Drept pentru care am incheiat prezentul proces-verbal spre cele legale.-

Inspector de Politiei
N. Bogdan

Asistentii
Cernisteanu
Deleanu

23 Sept 1947

00647

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Astăzi 23 Septembrie anul 1947 ora 17,3o,

Noi, Nicolae Bogdan Inspector de Poliţiei asistat de Dnii Paul Cernişteanu, Deleanu Carol, ofiţeri de poliţiei în Direcţiunea Generală a Poliţiei :

Procedând astăzi data şi ora de mai sus la confruntarea lui CICERONE IOANITIU care pretinde că nu cunoaşte pe nimeni din munţii Piatra Craiului, unde nu a fost decât întâmplător în excursie cu numitul SCHOB IOHAN cabanier, din munţii Piatra Craiului, cu rezultatul de mai sus.-

SCHOB IOHAN

Il cunosc foarte bine pe CICI IOANITIU. El a stat la cabană unde se găseşte trecut în registre în mai multe rânduri. A trăit cu fica mea Maria Wagner născută SCHOB. CICERONE IOANITIU cât timp a stat la cabană a cunoscut şi stat de vorbă cu MOCANU GH, ISTRATE ALEX. şi RUSU GAVRILA. In seara ajunului Crăciunului 1946 toţi cei de mai sus, împreună cu familia mea şi cu un singur turistx am luat masa . Stiu că avea asupra sa un pistol 6,35. Mai ştiu că CICI IOANITIU a stat şi la cabana Plaiul Foi tot din munţii Piatra Craiului.-

SCHOB IOHAN

CICERONE IOANITIU

Pe SCHOB IOHAN îl cunosc numai din vedere abia acuma am aflat cum îl cheamă. In munţii Piatra Craiului nu am stat decât, odată 8 zile, odată 4 ş odată 3 şi numai la cabana S-K.V. Nu cunosc persoanele cu care am stat la masă de care mi s'a amintit mai sus, decât din vedere şi cu ocazia mesei de Crăciun.-

Nu recunoc că am avut asupra mea vre'un pistol şi nu am stat la Plaiul Foi.-

./.

Drept care am dreset prezentul proce-verbal.-

Inspecter de Peliţie

N. Begdan

Asistenţi

P. Cernişteanu

C. Deleanu

00648

00649

D E C L A R A T I E

Subsemnatul IOANITOIU CICERONE, la întrebările puse declar următoarele:

INTREBARE: Unde a avur loc şedinţa din 7 Mai 1947, a Tineretului P.N.T.?

RASPUNS: La Clubul P.N.T. din Clemenceau 9.

INTREBARE: Câte manifeste au fost redactate şi de către cine.?

RASPUNS: Trei manifeste au fost redactate de Ing. MANEA şi anume:

"Români" semnat M.
"Tineri Români" semnat M.
"Români" încheiat cu "Unirea noastră", Victoria noastră"
Unul redactat de subsemnatul şi intitulat "Studenţi Români".

INTREBARE: Cine a multiplicat si răspândit manifestele:

RASPUNS: Manifestele au fost multiplicate si răspândite de subsemnatul. La difuzare am fost ajutat de mai multe persoane ale căror nume nu le reţiu.

INTREBARE: Câte exemplare au fost trase la Ghestetner.?

RASPUNS: Circa 1ooo exemplare, din fiecare manifest.

INTREBARE: De unde a fost luat Ghestetnerul.?

RASPUNS: Dela Clubul P.N.T. Clemenceau 9.

INTREBARE: Cum a fost transportat.?

RASPUNS: A fost transportat cu un taxiu.

INTREBARE: De unde aţi luat bani pentru transport.?

RASPUNS: 1oo.ooo a dat-o inginer MANEA iar 2oo.ooo mii le-au luat dela Administratorului Clubului.

INTREBARE: Ce calitatea avea Ing. Manea.?

RASPUNS: Era membru în comitetul tineretului P.N.T.

INTREBARE: Cărui fruntaş al partidului ai arătat aceste manifeste.?

RASPUNS: Lui Emil Ghilezan.

Aceasta îmi este declaratia pe care o sustin si o semnez.

cerone
ss/Ionitiu Cicerone

3 oct - 1947

I

00650

DECLARATIE

Subsemnatul IONITOIU I.CICERONI, implicat în multiplicarea manifestelor din luna Mai 1947, declar următoarele:

In ziua de 7 Mai 1947, a avut loc la Clubul P.N.T., din Str Clemenceau 9, o şedinţă a Tineretului, ulterior acestei şedinţe am fost chemat de către Inginerul MANEA, membru în Comitetul Tineretului P.N.T., care mi-a propus să scoatem un manifest.

Astfel in cursul lunei Mai mi-a fost date, redactate, de către Ing.Manea, următoarele manifeste:

"Români" semnat "M"
"Tineri Români" semnat "M"
"Români" încheeat cu "Unirea noastră, Victoria noastră"

Ulterior am redactat si eu un manifest intitulat "Studenţi Români".

Toate manifestele au fost multiplicate şi răspândite de mine impreună cu alţi băeţi.

In total au fost multiplicate circa 4 mii exemplare.

Multiplicarea s'a făcut la un Ghestetner luat dela Clubul P.N.T., din Clemenceau 9.

Precizez că primele manifeste, cât şi ultimul au fost răspândite numai in Capitală.

Ghestetnerul a fost transportat de mine, cu un taxiu în Str Cetatea Albă.

Transportul a costat 300.000 mii sumă ce am luat dela Ing. Manea /100000 mii/ iar restul de 200.000 dela dministratorul Clubului.

Din aceste manifeste, unul l-am arătat D-lui Ghilezan Emil.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez.

3 Oct.1947.

ss/Cicerone Ionitoiu

23 Sept 1947

00651

PROCES -VERBAL DE CONFRUNTARE

Astăzi 23 Septembrie anul 1947 orele 19,

Noi, Nicolae Bogdan Inspector de Poliţiei, asistat de Dnii Paul Curnişteanu şi Deleanu Carol, ofiţeri de poliţiei în Directiunea Generală a Poliţiei :

Procedând astăzi data şi ora de mai sûs la confruntarea lui CICERONE IOANITIU şi ISTRATE ALEXANDRU, al cărui rezultat este următorul :

CICERONE IOANITIU

Il cunosc pe dl. ISTRATE ALEXANDRU din vedere al cărui nume îl aflu în momentul de faţă, dela cabana S.K.V. de sărbătoriile Crăciunului 1946, unde eram într'o excursi de agrement. Am luat masa cu Dsa în ajunul Crăciunului la cabană aşa cum se obişnuieşte la aceste sărbători, adică cu toţi excursionişti ce se afalu la cabană.-

Auzosem dela unii din ceilalţi cu care eram la masă, că ar fi fost refugiaţi politici dela Dej. In prima zi de Crăciun noaptea am plecat din minţii Piatra Craiului înspre Craiova.-

ISTRATE ALEXANDRU

In ajunul Crăciunului 1936 când am ajuns la cabana S.K.V., am găsit acolo prontre alţi şi pe CICERONE IOANITIU care s'a recomandat CICI. Domnul CICI mă cunoşte pe mine foarte bine, fiindcă am stat multă vreme la această cabană. Deasemeni Dsa a stat acolo până in Februarie 1947, când ştiu că a plecat spre Craiova, de unde s'a reîntors după două săptămâni.- Cunoaşte perfect de bine pe RUSU GAVRILA, MOCANU GHEORGHE, NISKOV TUDORICA, VICTOR NOVAC şi pe alţii din Zărneşti.-

ISTRATE ALEXANDRU

Drept pentru care am incheiat prezentul proces-verbal spre cele legale.-

Inspector de Poliţiei
N. Bogdan

Asistentii
Curnişteanu
Deleanu

23 Sept 1947

00652

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Ioniţoiu Cicerone student, declar în continuare următoarele:

La întrebarea: aţi fost în munţii Piatra Craiului dela Zărneşti ?

Cine v'a trimis acolo ?

Cu ce scop ?

Cât aţi stat acolo ?

Cu ce v'aţi îndeletnicit ?

Pe cine cunoaşteţi din munţii Piatra Craiului şi din Zărneşti ?

In munţii Piatra Craiului am fost începând din 1946 până în prezent în următoarele rânduri :

In luna August 1946 într'o excursie de 7 - 8 zile.

In Decemvrie 1946 timp de 4 zile, două înainte de Crăciun şi prima zi a sărbătorilor iar în a doua am plecat. Am fost cu scopul de a face ski şi nefiind zăpadă am părăsit locurile.

Am fost pe ziua de 1 Aprilie tot într'o excursie, când am stat trei zile după care iarăşi am plecat.

In acest timp am făcut numai excursii şi n'am cunoscut nici o persoană din Piatra Craiului şi în Zărneşti.

Susţin şi semnez.

ss. Cicerone Ioniţoiu.

23 Septemvrie 1947.

M.C.

00653

1.

00654

DECLARATIE

Subsemnatul Dr.Ing.A.AVRAMESCU, conferenţiar la Politehnică, declar următoarele în legătură cu Domnul Dr.GAFENCU :

Cunosc pe dl Dr.Gafencu sumar de câţiva ani, de când a fost intern la Maternitatea Steaua unde a lucrat şi soţia mea în chestiuni medicale.-

In ziua de Marţi săptămâna trecută, a venit cu o clientă la soţia mea.- In timpul consultaţiei a stat în sufragerie şi mi-a comunicat că în câteva zile are o posibilitate să plece din ţară.- Stiam mai mult de un an că intenţiona să plece în Elveţia la o clnică unde a fost admis intern.-

Mă ruga să invit o persoană politică din opoziţie care să-i uşureze plecarea şi eventual sosirea în străinătate, dându-i recomandaţii eventual plecând cu el.- Asta pentru ca dânsul nu avea nici o calitate şi culoare politică.- Această rugăminte m'a făcut bănuitor dela început că plecarea ar putea să nu fie cu toate formele legale, deoarece amintea că pleacă probabil cu avionul şi ştiam că este lipsit de mijloace.-

Dar cunoscându-l în trecut ca un om liniştit şi studios nu-mi închipuiam că plănueşte o fugă clandestină cu toate riscurile ei.- I-am răspuns imediat că nu cunosc pe nimeni, neavând legături politice, ceeace este realitatea. Totuşi, dânsul a insistat foarte mult să întreb la cunoştinţe care ar putea să indice o cale către o persoană politică.-

Ca să scap de insistenţele lui, am comunicat rugămintea Doamnei Scridan, care era în casă, trecând de pe la noi. Credeam că prin această chestiune se va închide, deoarece bănuiam că nici Doamna Scridan nu cunoaşte pe nimeni.-

In ziua următoare, Miercuri dimineaţă, mi-am dat întâlnire cu soţia la Expoziţia Cărţii Engleze la Sala Dalles, pentru a comanda cărţi de specialitate electro-technică. In hall se găsea singur Dl Gafencu pe care l-am salutat, dar m'am îndreptat către o sală unde am văzut pe soţia mea.- După ce am terminat formalităţile şi ne-am despărţit la eşire, în stradă m'a oprit Dl Dr.Gafencu să mă întrebe dacă am aflat pe cineva.- I-am comunicat că nu ştiu pe nimeni. A insistat că are nevoie urgentă să vorbească cu o personalitate politică din opoziţie în legătură cu plecarea sa şi m'a acompaniat până la biroul meu dela Soc. Gaz şi Electricitate, unde m'a rugat să întreb la telefon dacă

./.

poate alți cunoscuți au aflat ceva.- Am telefonat la D-na Scridan acasă însă nu am găsit-o. A răspuns la telefon menajera. Dl Dr.GAFENCU a plecat fără niciun rezultat, dar m'a rugat să mă mai interesez de chestiunea lui, spunând că mă va chema dânsul la telefon.- Credeam că voiu scăpa de o obligație care-mi era neplăcută.-

00658

După masă, la ora 4.30, aproximativ, m'a chemat la telefon Dl Dr.Hațeganu, comunicându-mi că vrea să-mi vorbească și vine să mă vadă.- Eu credeam că am vorbit cu Dl Eugen Hațeganu și m'a mirat când l'am văzut intrând pe Dl Dr.V.HATEGANU, pe care l-am cunoscut numai fugitiv cu mulți ani înainte, fără a-l mai fi văzut de atunci.- Dânsul mi-a comunicat că dela D-na Scridan a aflat de cazul cu GAFENCU și voia să-l vadă.-

A mai întrebat dacă îl cunosc pe Dl Dr.GAFENCU.- I-am spus că îl cunosc ca un om de specialitate, studios și că nu am auzit nimic desavantajos despre el.- Totuși nu-mi este cunoscut intim, astfel că nu pot să-mi iau vreo responsabilitate.-

In timpul când vorbeam, a dat telefon Dl Dr.GAFENCU întrebând dacă s'a găsit o persoană să se intereseze de cauza lui.- I-am comunicat că e Dl Hațeganu la mine care ar dori să vorbească cu dânsul. Spunea că va veni imediat.-

Când a venit, s'a retras în birou pe sofa, iar eu am eșit în sufragerie unde am lucrat la masă și am stat de vorbă cu cele câteva persoane în hall, care așteptau să o vadă pe soția mea, care în tot timpul vizitei lui Hațeganu și Gafencu a fost în cabinet cu pacientele.- După câteva minute /maximum trei minute/, ambii au eșit din birou și au plecat împreună, luându-și rămas bun. Din acest moment nu mai știu nimic despre ei până când citind în Scânteia în care era fotografia cu cei ce încercau să plece în străinătate cu avionul, cu consternare am văzut că se află și Dl Dr.Gafencu între ei. Nici nu puteam să bănuesc că intrase într'o aventură de așa natură.-

Remarc că nici eu nici soția mea nu i-am dat, din păcate nici o importanță cazului Gafencu. Fapt este că în multele preocupări serioase ce le aveam am uitat de Gafencu până nu l-am văzut în ziare.-

Țin să precizez că abia acum îmi dau seama de gravitatea cazului Gafencu și că nici odată nu am bănuit că e vorba de o acțiune subversivă politică. Gafencu știam că nu face politică. Știam că dorea foarte mult să plece în străinătate pentru studii.

./.

Primul imbold de a-l servi cu ceva a venit numai din această cauză. Mai ştiam că ceruse paşaport pentru a pleca dar avea oarecari greutăţi din cauza numelui cu toate că susţinea că nu e nici o rudă cu fostul ministru. Faptul că pleca cu avionul mi-a părut suspect şi din această cauză nici nu l-am servit crezând că nu se va găsi legătura pe care o căuta. Am fost surprins când a apărut totuşi Dl Haţeganu. Nu ştiu nimic ce au vorbit şi ce înţelegere au luat, dar nici nu puteam bănui că va rezulta o acţiune de gravitatea celei ce s'a întâmplat, după comunicate.-

Tin să mai declar că nu sunt membru în Partidul Maniu şi m'am abţinut dela orice manifestaţie politică ce nu e pe linia Guvernului.- M'am înscris printre primii membri în ARLUS iar atitudinea mea în serviciu şi faţă de Sindicat până în prezent nu a fost exceptată.- Am făcut mai multe conferinţe în cadrul Cercului Cultural ARLUS şi cred că muncitorii dela Gaz şi Elecrticitate mă apreciază. Nu sunt om politic, ci om de ştiinţă. Credinţa mea că D-rul GAFENCU ca om cărutrar nu e capabil de acţiuni frauduloase, a fost crunt înşelată.- Regret că din bunătate nu am fost mai categoric în a respinge orice cerere a D-lui GAFENCU.-

Mă simt cu totul nevionvat, cu toate că îmi dau seama că din bunătatea şi neatenţie am fost implicat într'o acţiune g gravă dar cu care nu am nimic comun.-

ss Dr.Ing.A.Avramescu

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr.Ing.A.AVRAMESCU, conferenţiar la Politehnică, declar următoarele în legătură cu Domnul Dr.GAFENCU :

Cunosc pe dl Dr.Gafencu sumar de câţiva ani, de când a fost intern la Maternitatea Steaua unde a lucrat şi soţia mea în chestiuni medicale.-

00657

In ziua de Marţi săptămâna trecută, a venit cu o clientă la soţia mea.- In timpul consultaţiei a stat în sufragerie şi mi-a comunicat că în câteva zile are o posibilitate să plece din ţară.- Stiam mai mult de un an că intenţiona să plece în Elveţia la o clnică unde a fost admis intern.-

Mă ruga să invit o persoană politică din opoziţie care să-i uşureze plecarea şi eventual sosirea în străinătate, dându-i recomandaţii eventual plecând cu el.- Asta pentru ca dânsul nu avea nici o calitate şi culoare politică.- Această rugăminte m'a făcut bănuitor dela început că plecarea ar putea să nu fie cu toate formele legale, deoarece amintea că pleacă probabil cu avionul şi ştiam că este lipsit de mijloace.-

Dar cunoscându-l în trecut ca un om liniştit şi studios nu-mi închipuiam că plănueşte o fugă clandestină cu toate riscurile ei.- I-am răspuns imediat că nu cunosc pe nimeni, neavând legături politice, ceeace este realitatea. Totuşi, dânsul a insistat foarte mult să întreb la cunoştinţe care ar putea să indice o cale către o persoană politică.-

Ca să scap de insistenţele lui, am comunicat rugămintea Doamnei Scridan, care era în casă, trecând de pe la noi. Credeam că prin această chestiune se va închide, deoarece bănuiam că nici Doamna Scridan nu cunoaşte pe nimeni.-

In ziua următoare, Miercuri dimineaţă, mi-am dat întâlnire cu soţia la Expoziţia Cărţii Engleze la Sala Dalles, pentru a comanda cărţi de specialitate electro-technică. In hall se găsea singur Dl Gafencu pe care l-am salutat, dar m'am îndreptat către o sală unde am văzut pe soţia mea.- După ce am terminat formalităţile şi ne-am despărţit la eşire, în stradă m'a oprit Dl Dr.Gafencu să mă întrebe dacă am aflat pe cineva.- I-am comunicat că nu ştiu pe nimeni. A insistat că are nevoie urgentă să vorbească cu o personalitate politică din opoziţie în legătură cu plecarea sa şi m'a acompaniat până la biroul meu dela Soc. Gaz şi Electricitate, unde m'a rugat să întreb la telefon dacă

./.

poate alţi cunoscuţi au aflat ceva.- Am telefonat la D-na Scridan acasă însă nu am găsit-o. A răspuns la telefon menajera. Dl Dr.GAFENCU a plecat fără niciun rezultat, dar m'a rugat să mă mai interesez de chestiunea lui, spunând că mă va chema dânsul la telefon.- Credeam că voiu scăpa de o obligaţie care-mi era neplăcută.-

După masă, la ora 4.30, aproximativ, m'a chemat la telefon Dl Dr.Haţeganu, comunicându-mi că vrea să-mi vorbească şi vine să mă vadă.- Eu credeam că am vorbit cu Dl Eugen Haţeganu şi m'a mirat când l'am văzut intrând pe Dl Dr.V.HATEGANU, pe care l-am cunoscut numai fugitiv cu mulţi ani înainte, fără a-l mai fi văzut de atunci.- Dânsul mi-a comunicat că dela D-na Scridan a aflat de cazul cu GAFENCU şi voia să-l vadă.-

A mai întrebat dacă îl cunosc pe Dl Dr.GAFENCU.- I-am spus că îl cunosc ca un om de specialitate, studios şi că nu am auzit nimic desavantajos despre el.- Totuşi nu-mi este cunoscut intim, astfel că nu pot să-mi iau vreo responsabilitate.-

In timpul când vorbeam, a dat telefon Dl Dr.GAFENCU întrebând dacă s'a găsit o persoană să se intereseze de cauza lui.- I-am comunicat că e Dl Haţeganu la mine care ar dori să vorbească cu dânsul. Spunea că va veni imediat.-

Când a venit, s'a retras în birou pe sofa, iar eu am eşit în sufragerie unde am lucrat la masă şi am stat de vorbă cu cele câteva persoane în hall, care aşteptau să o vadă pe soţia mea, care în tot timpul vizitei lui Haţeganu şi Gafencu a fost în cabinet cu pacientele.- După câteva minute /maximum trei minute/, ambii au eşit din birou şi au plecat împreună, luându-şi rămas bun. Din acest moment nu mai ştiu nimic despre ei până când citind în Scânteia în care era fotografia cu cei ce încercau să plece în străinătate cu avionul, cu consternare am văzut că se află şi Dl Dr.Gafencu între ei. Nici nu puteam să bănuesc că intrase într'o aventură de aşa natură.-

Remarc că nici eu nici soţia mea nu i-am dat, din păcate nici o importanţă cazului Gafencu. Fapt este că în multele preocupări serioase ce le aveam am uitat de Gafencu până nu l-am văzut în ziare.-

Tin să precizez că abia acum îmi dau seama de gravitatea cazului Gafencu şi că nici odată nu am bănuit că e vorba de o acţiune subversivă politică. Gafencu ştiam că nu face politică. Stiam că dorea foarte mult să plece în străinătate pentru studii.

./.

Primul imbold de a-l servi cu ceva a venit numai din această cauză. Mai ştiam că ceruse paşaport pentru a pleca dar avea oarecari greutăţi din cauza numelui cu toate că susţinea că nu e nici o rudă cu fostul ministru. Faptul că pleca cu avionul mi-a părut suspect şi din această cauză nici nu l-am servit crezând că nu se va găsi legătura pe care o căuta. Am fost surprins când a apărut totuşi Dl Haţegamu. Nu ştiu nimic ce au vorbit şi ce înţelegere au luat, dar nici nu puteam bănui că va rezulta o acţiune de gravitatea celei ce s'a întâmplat, după comunicate.-

Ţin să mai declar că nu sunt membru în Partidul Maniu şi m'am abţinut dela orice manifestaţie politică ce nu e pe linia Guvernului.- M'am înscris printre primii membri în ARLUS iar atitudinea mea în serviciu şi faţă de Sindicat până în prezent nu a fost exceptată.- Am făcut mai multe conferinţe în cadrul Cercului Cultural ARLUS şi cred că muncitorii dela Gaz şi Elecrticitate mă apreciază. Nu sunt om politic, ci om de ştiinţă. Credinţa mea că D-rul GAFENCU ca om cărutrăr nu e capabil de acţiuni frauduloase, a fost crunt înşelată.- Regret că din bunătate nu am fost mai categoric în a respinge orice cerere a D-lui GAFENCU.-

Mă simt cu totul nevionvat, cu toate că îmi dau seama că din bunătatea şi neatânţie am fost implicat într'o acţiune g gravă dar cu care nu am nimic comun.-

ss Dr.Ing.A.Avramescu

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr.Ing.A.AVRAMESCU, conferenţiar la Politehnică, declar următoarele în legătură cu Domnul Dr.GAFENCU :

Cunosc pe dl Dr.Gafencu sumar de câţiva ani, de când a fost intern la Maternitatea Steaua unde a lucrat şi soţia mea în chestiuni medicale.-

00660

In ziua de Marţi săptămâna trecută, a venit cu o clientă la soţia mea.- In timpul consultaţiei a stat în sufragerie şi mi-a comunicat că în câteva zile are o posibilitate să plece din ţară.- Stiam mai mult de un an că intenţiona să plece în Elveţia la o clnică unde a fost admis intern.-

Mă ruga să invit o persoană politică din opoziţie care să-i uşureze plecarea şi eventual sosirea în străinătate, dându-i recomandaţii eventual plecând cu el.- Asta pentru ca dânsul nu avea nici o calitate şi culoare politică.- Această rugăminte m'a făcut bănuitor dela început că plecarea ar putea să nu fie cu toate formele legale, deoarece amintea că pleacă probabil cu avionul şi ştiam că este lipsit de mijloace.-

Dar cunoscându-l în trecut ca un om liniştit şi studios nu-mi închipuiam că plănueşte o fugă clandestină cu toate riscurile ei.- I-am răspuns imediat că nu cunosc pe nimeni, neavând legături politice, ceeace este realitatea. Totuşi, dânsul a insistat foarte mult să întreb la cunoştinţe care ar putea să indice o cale către o persoană politică.-

Ca să scap de insistenţele lui, am comunicat rugămintea Doamnei Scridan, care era în casă, trecând de pe la noi. Credeam că prin această chestiune se va închide, deoarece bănuiam că nici Doamna Scridan nu cunoaşte pe nimeni.-

In ziua următoare, Miercuri dimineaţă, mi-am dat întâlnire cu soţia la Expoziţia Cărţii Engleze la Sala Dalles, pentru a comanda cărţi de specialitate electro-technică. In hall se găsea singur Dl Gafencu pe care l-am salutat, dar m'am îndreptat către o sală unde am văzut pe soţia mea.- După ce am terminat formalităţile şi ne-am despărţit la eşire, în stradă m'a oprit Dl Dr.Gafencu să mă întrebe dacă am aflat pe cineva.- I-am comunicat că nu ştiu pe nimeni. A insistat că are nevoie urgentă să vorbească cu o personalitate politică din opoziţie în legătură cu plecarea sa şi m'a acompaniat până la biroul meu dela Soc. Gaz şi Electricitate, unde m'a rugat să întreb la telefon dacă

./.

poate alţi cunoscuţi au aflat ceva.- Am telefonat la D-na Scridan acasă însă nu am găsit-o. A răspuns la telefon menajera. Dl Dr.GAFENCU a plecat fără niciun rezultat, dar m'a rugat să mă mai interesez de chestiunea lui, spunând că mă va chema dânsul la telefon.- Credeam că voiu scăpa de o obligaţie care-mi era neplăcută.-

00661

După masă, la ora 4.30, aproximativ, m'a chemat la telefon Dl Dr.Haţeganu, comunicându-mi că vrea să-mi vorbească şi vine să mă vadă.- Eu credeam că am vorbit cu Dl Eugen Haţeganu şi m'a mirat când l'am văzut intrând pe Dl Dr.V.HAŢEGANU, pe care l-am cunoscut numai fugitiv cu mulţi ani înainte, fără a-l mai fi văzut de atunci.- Dânsul mi-a comunicat că dela D-na Scridan a aflat de cazul cu GAFENCU şi voia să-l vadă.-

A mai întrebat dacă îl cunosc pe Dl Dr.GAFENCU.- I-am spus că îl cunosc ca un om de specialitate, studios şi că nu am auzit nimic desavantajos despre el.- Totuşi nu-mi este cunoscut intim, astfel că nu pot să-mi iau vreo responsabilitate.-

In timpul când vorbeam, a dat telefon Dl Dr.GAFENCU întrebând dacă s'a găsit o persoană să se intereseze de cauza lui.- I-am comunicat că e Dl Haţeganu la mine care ar dori să vorbească cu dânsul. Spunea că va veni imediat.-

Când a venit, s'a retras în birou pe sofa, iar eu am eşit în sufragerie unde am lucrat la masă şi am stat de vorbă cu cele câteva persoane în hall, care aşteptau să o vadă pe soţia mea, care în tot timpul vizitei lui Haţeganu şi Gafencu a fost în cabinet cu pacientele.- După câteva minute /maximum trei minute/, ambii au eşit din birou şi au plecat împreună, luându-şi rămas bun. Din acest moment nu mai ştiu nimic despre ei până când citind în Scânteia în care era fotografia cu cei ce încercau să plece în străinătate cu avionul, cu consternare am văzut că se află şi Dl Dr.Gafencu între ei. Nici nu puteam să bănuesc că intrase într'o aventură de aşa natură.-

Remarc că nici eu nici soţia mea nu i-am dat, din păcate nici o importanţă cazului Gafencu. Fapt este că în multele preocupări serioase ce le aveam am uitat de Gafencu până nu l-am văzut în ziare.-

Tin să precizez că abia acum îmi dau seama de gravitatea cazului Gafencu şi că nici odată nu am bănuit că e vorba de o acţiune subversivă politică. Gafencu ştiam că nu face politică. Stiam că dorea foarte mult să plece în străinătate pentru studii.

./.

Primul imbold de a-l servi cu ceva a venit numai din această cauză. Mai ştiam că ceruse paşaport pentru a pleca dar avea oarecari greutăţi din cauza numelui cu toate că susţinea că nu e nici o rudă cu fostul ministru. Faptul că pleca cu avionul mi-a părut suspect şi din această cauză nici nu l-am servit crezând că nu se va găsi legătura pe care o căuta. Am fost surprins când a apărut totuşi Dl Haţeganu. Nu ştiu nimic ce au vorbit şi ce înţelegere au luat, dar nici nu puteam bănui că va rezulta o acţiune de gravitatea celei ce s'a întâmplat, după comunicate.-

Tin să mai declar că nu sunt membru în Partidul Maniu şi m'am abţinut dela orice manifestaţie politică ce nu e pe linia Guvernului.- M'am înscris printre primii membri în ARLUS iar atitudinea mea în serviciu şi faţă de Sindicat până în prezent nu a fost exceptată.- Am făcut mai multe conferinţe în cadrul Cercului Cultural ARLUS şi cred că muncitorii dela Gaz şi Elecrticitate mă apreciază. Nu sunt om politic, ci om de ştiinţă. Credinţa mea că D-rul GAFENCU ca om cărutrar nu e capabil de acţiuni frauduloase, a fost crunt înşelată.- Regret că din bunătate nu am fost mai categoric în a respinge orice cerere a D-lui GAFENCU.-

Mă simt cu totul nevionvat, cu toate că îmi dau seama că din bunătatea şi neatenţie am fost implicat într'o acţiune g gravă dar cu care nu am nimic comun.-

ss Dr.Ing.A.Avramescu

00662

15 Iulie 1947

00664

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Adj. Aviator LUSTIG I ROMULUS din Grupul Aero-Transport, serviciul de Educaţie, declar următoarele :

In ziua de 5 Iulie 1947, orele 8, am fost la grădina de zarzavaturi a unităţii pe care o administra Ad. av. PREDA GHEORGHE, pentru verificări.-

Stând de vorbă cu ad. av. PREDA GHEORGHE mi-a spus că ar avea să-mi spună o chestiune foarte importantă şi că nu ştie cum să procedeze .

In cele din urmă mi-a destăinuit că lui i s'au făcut propuneri de către cineva să plece în străinătate şi că printre ei se află persoane politice, cred că a spus şi de doi miniştri.-

Pentru acest lucru ar mai fi nevoie de către un al pilot deoarece sunt mai multe persoane şi este nevoie de cel puţin două avioane.-

Reflectând situaţia m'am decis să plec şi eu.

Odată hotărârea luată în aceeaşi zi la orele 13,oo Adj. Av. PREDA GHEORGHE a luat legătura telefonică cu Dl. Ing. POPESCU prin care i-a anunţat o vizită în cursul aceleiaşi zi la orele 18,3o.-

La ora fixată ne-am prezentat in str. Vasile Gherghel la locuinţa Dlui Ing. Popescu pe care l-am găsit în grădina casei împreună cu Dl. Dr. GAFENCZ.-

Am stat de vorbă cca o oră in care timp s'au discutat chestiuni cu caracter politic şi propunerea pentru evaziune. A. studiat un Atlas Geografic, ne-a arătat că flota Americană este în Marea Marmara şi că în scurt timp va începe un nou război cu victoria anglo-americană.-

Ni s'a spus că vom merge în Turcia la San

.//.

Stefano, unde mi se va aranja o frumoasă situaţie şi că noi chiar dacă nu plecăm cariera noastră va fi ratată deoarece dânşii tot vor pleca şi că în urma acestei evaziuni, care este de cea mai mare greutate politică " Ruşii vor desfinţa toată aviaţia Română .-

Ne-a asigurat că de hartă vor face dânşii rost dela un ofiţer de greutate din aeronautică pe care noi îl cunoşteam.-

Ne vom convinge atunci când mi se va aduce harta cu toate prespmtpţiunile scrise deoarece acel Domn ofiţer cunoaşte aceste lucruri şi că-l vom recunoaşte cine este după scris.-

In acest timp am servit o gustare.-

După aceea am plecat urmând ca a doua zi să ne ducem să-i comunicăm ce am făcut cu avioanele :

A doua zi ne-am dus la orele 18 " tot la Dl. Ing. Popescu Gh. spunându-i că vom pleca cu două avioanel-A.R. 39 pe care urmează ca noi să le transportăm dela Curtea de Argeş la Bucuresti şi că vom pleca cu plinul de benzină făcut de acolo, în acelaş timp eu făcând propunerea ca să plecăm depe aerodromul Piteşti- Dâmboviţa. Propunerea mea n'a fost acceptată deoarece au găsit că nu prezintă suficientă siguranţă şi că este mai bine xxxxxxxx să plecăm din Ialomiţa de undeva de pe lângă Lehliu.-

A urmat ca Duminică, la orele 14 să ne prezentăm tot la Dl. Ing. Popescu Gh. unde vom servi masa de unde vom pleca cu o maşină la Lehliu pentru găsirea terenului.-

La orele 13,40 am fost la dânsul unde am găsit pe dl. Dr. Gafencu şi Dna Ing. Popescu. Mai târziu a venit şi dl. ing. Popescu după care xxxxxxxxx xxxxxxx am servit masa.-

La masă au fost : Dl. Ing. Popescu Gh. Dr. Gafencu Adj, av. Preda Gh. şi subsemnatul. Dna Ing. Popescu nu a asistat la discuţii .-

Eu am făcut propunerea ca să nu mai mergem la Lehliu, ci să plecăm dela Tămădău, deoarece este un câmp bun pe care eu îl cunosc şi este mai aproape. Nu s'a luat nici-o hotărâre ci a rămas să mergem la faţa locului.-

La orle 14,10 am plecat către Lehliu cu o maşină de piaţă, Dl. Ing. Popescu Gh, Dr. Gafencu, adj. av. Preda Gh. şi subsemnatul.-

./.

Am spus soferului că mergem în Ialomiţa ca să cumpărăm grâu.-

Am ajuns la Tămădău,am coborât şi am urcat sus pe izlaz,subsemnatul,dl. Ing. Popescu Gh şi adj. av. Preda Gh.-

Le-am arătat locul pe de parte şi alta lizierel aveau pomi şi că este un loc bine camuflat .-

Dl. Ing. POPESCU GH. a rămas încântat de poziţia locului şi am rămas hotărâţi asupra lui.-

L-eam arătat şi locul lizieră unde să stea spunându-le că noi vom ateriza dinspre calea ferată şi ca atare să aştepte la mijlocul terenului în lizieră pentru mai multă uşurinţă şi camuflare.-

Rămaşi hotărâţi asupra locului am plecat cu maşina către Bucuresti spunând că nu mai continuăm drumul către Lehliu deoarece nu se găseşte nimic,mai ales c n'am găsit brânză la stână,care era pe aerodromul Tămădău.-

La înapoierea ne-am oprit în drum la o crâciumă unde am servit o batrrie de vin.-

Pe soseaua Pantelimon,am avut o pană de cauiuc în care timp am mai servit câte o halbă de bere la localul dl. ing. POPESCU GH. a vrut sp dea un telefon pe care nu l-a dat însă nu ştiu cui.-

După ce a fost maşina gata,dl. Ing. Popescu Gh. ne-a dat suma de 1.000.000 / un milion/ lei pentru amândoi pentru a servi masa de seară. Intre timp Dl. Dr. GAFENCU plecase cu tranvaiul,deoarece avea o întâlnire cu cineva.-

Noi am venit cu maşina până în Piaţa Domeni de unde am plecat acasă romănând ca peste două zile să ne ducem să-i spunem ce am aranjat.-

Ne-am dus a treia oară la dl. Ing. Popescu când am găsit numai pe Dna ing. Popescu acasă şi ne-a spus că sl. ing. Popescu este la dl. Gdor Negrescu acasă după hartă.-

După puţin timp a sosit si dl. Ing. Popescu spunându-ne că a aranjat totuş şi că totul este aranjat, merg doi miniştri de greutate cu noi şi că dl. Dr. GAFENCU este nepotul lui GAFENCU care se află în străinătate. S'a discutat asupra numprului depasageri care nu va fi mai mult de 7-8 şi a valizelor.-

L-eam arătat ce dimensiuni să aibă valizele şi câte să fie,-

Am discutat asupra situaţiei noastre pecuniare

.//.

spunându-ne că în ajunul plecării ni se vor trimite bani la familii/ ni se vor arăta mandatele/ se vor face câte un costum de haine, vom fi angajaţi ca piloţi de linie la americani şi că la plecare seful/ nu ştiam cine/ va lua o valiză de franci elveţieni.-

I-am asigurat că în două zile cel mult vom pleca.

A rămas că a doua zi să ducem valizele la Dl. ing. Popescu Gh. şi să le spunem precis ziua când vom pleca

A doua zi seara, reoel 2o,3o am dus valiza la dl. ing. Popescu Gh. unde am servit masa de seara.-

I-am spus că vom pleca Luni dimineaţa 14 Iulie 1947, la orele 6 cu cele două avioane care vor veni dela Turda cu care noi urma să transportăm medicamente la Constanţa.-

4667

Ne-a arătat şi harta pe care a rămas ca a doua zi Duminică seara să mă duc să tranşez drumul şi fişa de navigaţie.-

La masă au fost discuţii cu caracter politic prin care se arnaja noul guvern Dl. ing. Popescu Gh. urma să fie ministrul comunicaţiilor si dl. Dr. Gafencu Ministrul sănătăţii.-

Ni s'a spus de către dl. Ing. Popescu Gh. că dacă noi nu plecăm aranjează cu un alt pilot dela Preşidenţia Consilului de Miniştri, dl. Chifulescu să plece cu un avion bimotor Henkel care este în reparaţie, având să-i termine tapiţeria.-

Urma sa joi să.i facă proba şi din probă să plece.-

Acest pilot era recomandatbde dl. Cdor av. dela noi din aviaţie.-

Ne-a spus că atunci când a luat harta i-a spus Dlui ofiţer superior că pleacă joi cu avionul He. de pe aerodromul Drăgăneşti. Dl. Ofiţer superior i-a asigurat că au ales un câmp foarte bun şi că nu-i va prinde nimeni.-

Ne-a spus că-i joacă o farsă Dlui ofiţer superior ne spunându-i că pleacă cu noi.

Pentru acest fapt si-au dat întâlnire în ziua de 16 Iulie 1947 orele 2o la Sosea la Bordei.-

La plecare pelaorele 21, le-au spus că-mi trebuiesc bani pentru benzină.-

Pentru acest lucru mi-a dat suma de lei 2oooooo / două milioane/

Am plecat rămânând ca a doua zi Duminică, 13 Iulie 1947, orele 2o să ne ducem la dl. Ing. Popescu Gh, în str. Vasile Gherghel pentru a lua masa de seară împreună şi a tranşa drumul.-

La ora fixată ne-am prezentat acolo unde am găsit numai pe Dna Ing. Popescu şi dl. Dr. Gafencu.-

In timp ce stăteam de vorbă, a venit un sofer pe care nu l-am văzut, dar spunea că nu are benzină şi este târziu ca să mai cumpere.-

Am trecut cu adj. av. Preda Gh. şi dl. Dr. Gafencu în dormitor unde m'am apăcat să fac fişa de navigaţie, trasând drumul pe hartă / o hartă la scara de 1/ 75.ooo/ dela Bucureşti-Tămădău-Călăraşi-Mangalia-adâncime în largul mării 4o-6o Km până la Marea Marmara şi de acolo la San Stefano.-

După ce am făcut fişa de navigaţie mi-a spus că dl. Ing. Popescu Gh. ne aşteaptă în oraş la restaurantul unde vom servi masa.-

Am plecat inainte cu dl. Dr. Gafencu rămânând ca mai târziu să vină si adj. av. Preda Gh. cu Dna Ing. Popescu.-

Ne-am dus la localul " Mioriţa" pe Bulev. Filantropia unde ne aştepta dl. ing. Popescu. Am intrat în grădină unde ne aştepta la o masă dl. Ins. Borcea pe care atunci l-am cunoscut. A urmat prezentările, recomandându-mă dl. Ing-Popescu Gh ca vărul dânsului.-

In timpul mesei am discutat chestiuni politice cu dl. Insp. Borcea printre care mi-a spus că peste câteva zile va pleca şi M.S. Regele.-

Dl. Ing. Popescu mi-a spus că nu va mai aştepta în pădure cum aranjasem şi va pleca cu maşinile din Bucureşti la ora o,3o şi va sta cu maşini pe câmp până când va vedea avioanele şi vor veni cu maşinile la avioane ca lucrurile să meargă mai xxpixi repede şi că şeful nu poate să stea în picioare în pădure, mai ales că timpul dădea semnex de ploaie.-

Către sfârşitul mesei, ing. Popescu şi dl. Dr. Gafencu, s'au retras la o masă separată unde nu ştiu ce au discutat.-

La orele 21,oo Dl. ing. Popescu Gh. li Dr. Gafencu au plecat cu maşina spunând că se duc la şeful cel mare / cine era seful cel mare nu ştiu/

La orele 21,3o am plecat împreună cu adj. av.

.//.

Preda Gh. La plecare prentucă nu mai erau tranvae, Dl. Indp. Borcea ne-a dat suma de 1.000.000. Pe drum pentrucă nu ştiaeam departe în Piaţa Chibrit,am mers pe jos,adj. Preda Gheorghe mi-a spus că Dna Ing. Popescu ia comunicat că va merge cu noi dl. MANIU.-

Am ajuns acasă ,dormind şi adj. av. Preda Gh. la mine,iar a doua zi,Luni 14 / Patrusprezece/ Iulie 1947, am plecat cu primul tranvai la aerodromul Giuleşti.-

La orle 6,1o am decolat cu cele două avioane cu destinaţia Constanţa unde aveam misiunea de executat.-

Noi am aterizat la Tămădău cum era programul făcut unde dl. ing. Popescu Gh. ne aştepta cu maşinile pe aerodrom.-

Am aterizat urcându-se la mine în avion Dnii Mihalache,Penescu, Dna Penescu şi dl. Ing. Popescu Gh.

Când eram gata de decolare,am auzit focuri de armă trăgându-se asupra avionului şi mai multe persoane cu arme în mână înconjurând avionul.-

Mi-am dat seama că este inutil să cerc să mai plec că riscam să fiu împuşcat.-

Am rămas locului şi am fost arestat de către poliţie.-

Prezenta susţin şi semnez.-

/ss/vadj. Av.Lustig

15 Iulie 1947.-

Bucuresti.-

00669

27 Sep 1947

000670

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Adj. av. LUSTIG I. ROMULUS din grupul Aero-Transport Serv. Edur ;

La intrebare ce mi se pune declar :

- Am intrat in Scoala civilă de Pilotaj la 1 Ianuarie 1940.-

Am terminat Scoala civilă la Aero-club Prahova Ploeşti în Noembtie 1940 unde am executat 80 ore de sbor în ture de pistă, acrobaţi şi raiduri de instrucţie.-

Am obţinut două brevete internaţionale de turism, Gradul I şi II.-

Am sburat tipurile de avioane :

R.W.D. 8 Fleet şi Buker .-

- In 1940 10 Decembrie am intrat în Scoala Militară de Pilotaj Buzău unde am stat până în anul 1942 Iulie când am terminat Scoala fiind avansat la Gradul de Adj. stg. av. şi pilot de Război cu tragerile aeriene executate .-

Am sburat tipurile de avioane:

P.W.S. , Nardi, Gotha, I.A.R. 38, I.A.R. 39.-

Am executat un număr de cca 100

In 1942 luna August am fost trimis la Flotila 3 Informaţie Buzău unde am sburat tipurile de avioane .-

- Patez 25, I.A.R. 38, I.A.R. 39, I.A.R.,37 şi Fleet .-

- In 1943 am fost trimis de unitate la Tecuci pentru a executa sboruri de noapte pe avion I.A.R. 39

- In Octombrie 1943, am fost trimis la Grupul Aero-Transport Băneasa unde am făcut Scoala de Remoreaj Planoare D.F. S. 230 cu avionul I.A.R. 39 în vederea plecării pe front.-

- Ca pilot Remorcher am executat pe front un număr de cca 350 ore sbor cu cca 150 misiuni.-

- In August 1944 am fost numit ca instructor Remorcher de Planoare la Scoala de Remorcaj Planoare Petreşti.-

Am executat cca 25o ore sbor în Remorcaj cu avionul I.A.R. 39 şi P.W.S.-

- Am fost în West făcând raid de rezistenţă Bucureşti-Piestiany/ Cehoslovacia .-

- In Grupul Aero-transport am sburat avioanele Fieseler, Storch, I.A.R. 39 Flaet.-

Pe data de 2o Iunie am fost numit instructor de sbor al Grupului aero-trabsport pe avion I.A.R. 39

Am în total în jurul a 9oo ore de sbor până la data de 14 Iulie 1947.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin făcând proba cu carnetul personal de sbor şi fişa personală de navigaţie.-

/ss/ Adj. av. Lustig Romulus

27 Septembrie 1947.-

00672

15 Iul 1947

00673

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Adj.Av.Preda Gheorghe din Grupul aerotransport declar următoarele :

In ziua de 16 Iunie 1947 mi-s'a propus de către soldatul Pruteanu Marin din Esc.3 Leg.să-mi facă cunoştinţă cu o prietenă Dră. cu numele de Dorina ,fiind totodată rudă cu Dl.Ing.Popescu Gheorghe.Eram nerăbdător la o aşa surpriză pe care o doream,fiind necăsătorit.A doua zi acel soldat a venit cu Dra. la strand recomandându-mă ei.Impresiile cele mai frumoase lăsându-i Drei.unde eram solicitat să-i fac o vizită la o fermă din Mogoşoaia.După câteva zile Dra. plecase dela fermă in provincie pentru 2 săptămâni totuşi aveam legătură cu acel soldat zilnic,întrebându-l dacă a sosit sau nu acea Dră. In acest interval de timp m'am pomenit la unitate cu un tânăr civil adresându-se mie şi recomandându-se cu numele de Dl.Doctor Gafencu la care nu ştiam de ce poate fi vorba.Imediat Dlui.mă invită acasă la Dl.Ing.Popescu pentru a servi masa împreună şi că a venit totodată Dra.Dorina din Provincie şi doreşte să mă vadă.I'am răspuns că deocamdată era ora 11,3o şi nu pot părăsi unitatea,deoarece urmam să iau parte la Conferinţa administrativă a unităţii si-i promisesem că în cel mai rău caz voi veni diseară la orele 18.

Totusi Dl.Doctor Gafencu a insistat mult să merg cel puţin până la poarta principală a flotilei ca să-mi facă cunoştinţă cu Dl.Ing.Popescu Gheorghe la care mă aştepta f.curios să mă cunoască.Mergând cu Dl.Doctor poarta principală unde mă aştepta şi avusei cunoştinţă cu Dlui. prezentându-se Ing.Popescu.Imediat după cunoştinţă mi-a propus să merg acasă la dânsul să servim masa şi totodată a discuta chestiuni f.importante.Totuşi l'am refuzat, promiţându-i că voiu veni seara.Apoi impreună cu Dl.Doctor sau dus către tramvaiul Nr.1o.Eram curios şi aştepta ora la care trebuia să le fac vizita,însă la plecarea lor din unitate mi-au dat şi adresa casei Dlui.Inf.Popescu.Reîntors la Conferinţa ad-tivă pe care am avut-o nu a durat decât 1 oră,după care timp,l'am căutat pe sold.Pruteanu Marin să-i spun de vizita celor doi,că au fost aci la unitate vrând să mă cunoască probabil in vederea Drei. Dorina,soldatul ma-a propus ca înainte de-a mă duce la Dl.Ing. Popescu să trec întâi pe la el acasă şi să mergem împreună.

Ajunsei la soldat acasă,unde mă aştepta şi era imbrăcat in ţinută civilă.Dealtfel familia Pruteanu şi Ing.Popescu se cunoşteau datorită faptului că stăteau pe aceiaşi stradă.U

Am părăsit casa cu soldatul îndreptându-ne către casa Dlui.Ing.Popescu.Când am ajuns acasă băturăm in poartă eşind imediat Dna.Ing.Popescu intrebând odată Dl.Inginer este acasă,dar în acelaş timp eşiseră din casă si Dl.Doctor cu Dl.Inginer,bucurându-se de prezenţa mea,aşteptând să-şi facă apariţia si Dra. Dar nú am văzut-o.

După aceasta imediat mi s'a oferit scaun în jurul unei mese in faţa casei si aşteptam pe careva dintre ei să deschidă discuţia dar am remarcat în acelaş timp figurile ~~dumnealor~~ Dlor. schimbate şi neplăcute mie.Am intrebat apoi pe dl Doctor,unde este Dra.?.Mi-a răspuns că nu a venit încă din provincie.Lucru la care nu mă aşteptam să fie absentă,după cum mi-au spus împreun că Dra.a sosit din provincie .Imediat după acest răspuns Dl.Ing. Popescu Gheorghe,mi-a spus următoarele : Dle.Preda :"Esti de acord să plecăm in Turcia.Frază la care nu ştiam să răspund momentam si totuşi ,spunându-le că nu sunt pilot de avion transport

./.

greu sau bombardament,ci pilot de informaţie şi recunoaştere pe avioane monomotare.Dl.Ing.Popescu a insistat asupra avioanelor monomotoare ca să-i dau detaliile încărcătura şi numărul echipagiului Av.I.A.R. 39,spunându-mi că mai multe persoane nu pleacă ci numai în număr de 7-8 persoane cu funcţiuni de Stat foarte mari şi importante care vor să plece în Turcia neapărat şi are totodată relaţii cu străinii în Turcia,care mai târziu să poată veni din nou în ţară în fruntea unui nou Guvern promiţându-mi că voiu deveni şi eu o persoană de o mare importanţă,având şi soldatul Pruteanu Marin.In tot timpul dejunului în acea seară Dna.Ing.Popescu a evitat să servească masa împreună ci a stat în casă tot timpul cât s'a discutat problema evaziunei.

După terminarea acelei discuţii am mulţumit serios pentru masă cu ideia de a pleca fără să le dau nici un răspuns în vederea plecării şi rugându-mă să xtmx fac tot posibilul dându-mi şi nrul. de telefon al Dlui.Ing.Popescu de a proceda în timpul cel mai scurt plecarea noastră,fiind gata complotul.Am plecat la cazarmă unde locuiam.

După 2 zile m'am pomenit din nou cu Dl.Doctor Gafencu întrebându-mă dacă am putut realiza ceva pentru plecarea noastră, nedându-i nici un răspuns favorabil şi plecând din cazarmă Dl. Doctor,cu ideia de a-l ţine în legătură telefonică pentru fiecare punct realizat,Iarăşi după câteva zile mi-a dat telefon Dl.Ing. Popescu la unitate adresându-se şi cu numele de Călin,de-a nu da bănuială ceva la telefon,şi întrebându-mă din nou,dacă pot face ceva şi să viu imediat la dânsul acasă.Nu am putut pleca deoarece fusesem aghiotant de serviciu pe aerodrom până a doua zi la 11,30 ci voiu veni mâine seară la orele 18.La orele 9 1/2 a doua zi dimineaţa am fost chemat din nou la telefon de Dl.Ing. Popescu reamintindu-mi să nu uit să viu la Dlui.Am fost iarăşi prezent la orele 18 la dânsul acasă unde mă aştepta cu mare nerăbdare.Prima întrebare la vedere cu Dlui.,dacă am putut aranja ceva.I-am răspuns că nu se poate pleca deocamdată fiindcă avioanele ce pleacă în cursă,li se pune benzină calculabilă până la destinaţie în raport şi de viteza avionului.

Nici un rezultat în acea seară,ci totuşi Dl.Ing.Popescu mi-a spus că dac- la un caz eventual nu pleacă acum cu mine el va face tot posibilul şi va pleca cu un alt pilot cu un avion de bombardament tip Heinkel 111 şi că solicita totodată harta strict necesară cu traseul până la San Stefano, tot dela un comandant mare de al nostru de aviaţiei şi totodată mare în grad,însă acel comandant nu va pleca'ci va rămâne aici. Atunci le-a propus Dlor ingineri Popescu şi Dr. Gafencu să plecăm cu 2 avioane mai mici I.A.R. 39 şi am căzut de acord.-

Am plecat la cazarmă dela dl. Ing. Popescu rămânând de acord aşa stabilit cu cele 2 avioane.-

A doua zi dimineaţă, eu fiind şi administratorul grădinei de zarzavat al grupului aero- transport,am fost vizitat.,de camaradul meu ad. av. LUSTIG ROMULUS,care făcea parte din aparatul E.C.P. şi i-am spus toate chestiunile acelea în legătură cu această evaziune după care ad. Lustig m'a rugat să-i dau telefon Dlui ing. Popescu că la orele 18 voi veni cu camaradul care vrea să plece şi el în Turcia.- La orele 18 seara am fost apoi împreună cu camaradul meu Lustig la dl. Ing. Popescu recomandându-i un foarte bun pilot şi tot pe I.A.R. 39. La cele propuse de noi că putem pleca până la San-Stefano şi cu un număr de 7-8 persoane se poate cu aceste 2 tipuri de avioane I.A.R. 39 după care am şi început tratativele.

Urma să optinem 2 avioane I.A.R. 39 dela Curtea de Argeş care trebuiau aduse pentru antrenamentul piloţilor pe aerodromul Giuleşti, După câteva zile urma să se trabsporte medicamente dela Giuleşti la aerodromul Constanta. Am raportat comandantului de Esc. împreună cu ad. Lustig să fim programaţi noi doi cu 2 I.A.

.//.

39 pentru transportul acelor medicamente si ni sa aprobat pentru dat de 14 Iulie 1947 orele 6,1o.-

Am anunţat imedtat pe dl. Ing. Popescu şi Dl Dr. Gafenc că avioanele sunt programate pemtru 14 Iulie ora 6,1o cu traseul Giulesti- Constanta.- Dumnealor ne-au indicat pe data de 13 Iulie 1947 seara la localul Mioriţa pe Db. Filantropiei unde trebuie să servim masa impreună,ca la ajunul plecării pe care atunci seara l-am cunoscut şi pe Dl. ing. Borcea şi fiind şi Dna Ing. Popescu, După ce am servit masa impreună am plecat cu ad. Lustig acasă al el.

Din diminea ta zilei de 14 Iulie 1947 la ora 5 am plecat de acasă impreună cu adj. Lustig către aerodromul Giulesti de unde urma să plecăm in misiunea ordonată adică la Constanţa.-

La orele 6,1o am decolat depe aerodromul Giulesti cu destinaţia Constanta iar în drum a aterizat pe izlazul Tămădău unde ne asteptau cu masinile dn. Nu Popescu. După ce am aterizat intorcend avioanele pe teren si in timp ce dl. Dr. Gafencu şi ceilalti se îndreptau către avion pentru a se urca am auzit trăcându-se focuri de armă . Uitându-mă imprejur am văzut avionul incorjurat de oameni inarmati si pusi in iposibilitate de a mă putea face vre'o miscare. Oameni inarmati au venit la avion somându-mă să mă dau jos si să mă culc la pământ.

Aceasta imi este declaratia pe care o semnez si sustin propriu.-

/ss/ Adj. Av Gh. Preda

15 Iulie 1947.

27. Sep. -1947

00676

D E C L A R A Ț I E

Subsemnatul adj. av. PREDA GHEORGHE din Grupul aerotransport declar la întrebările ce mi se pun :

- Am intrat în Scoala Civilă de Pilotaj la 11 VII-1939.-
- Am terminat Scoala Civilă la Asoc. C.F.R. Galați în anul 1939 cu un număr total ore sbor 180 cu ture pistă, acrobații și raiduri de instrucție.-
- Am obținut brevetul gr. I și II internațional de turism .-
- Am sburat în Scoala Civilă av. Fleet F.10 G.-
- In 1941 am urmat gr. III Roșiori de Vede pe av. Fleet 35 ore sbor numai acrobație.-
- In 1941 luna Decembrie am intrat în Sc. Militară de pilotaj până în 1943 1 Sept. absolvit scoala și fiind avansat la gradul de Adj. Stg. av. / Pilot de Război/ cu tragerile aeriene executate la Constanța.-
- Am sburat următoarele tipuri de Av. în Sc. Militară.-
- P.W.S. - Kardi- F.N. 305 - I.A.R. 38- I.A.R. 39.-
- Am fost mutat din Sc. prin D.M. în Fl. 3 Informați Buzpu.-
- In luna Octombrie 1943 am fost mutat în Flotila xxxxxxx de Hidroaviație Constanța.-
- Am executat un număr de ore sbor pe apă 119 ore sbor cu 42 misiuni de război, Av. Shuarts, Heinkel 42, Heinkel 114.-
- Am fost plecat pe Frontul de West în Esc.114 Leg. unde am executat un număr de sbor 211 pe Av. Fleet.-
- La 9 Maiu 1945 M'am reintors în țară .-
- Am xxxxxxx obținut virtutea aeronautică clasa

cruci de aur cu spade.-

- Crucea Serv. Credincios cl. II
- Victoria Rusească contra Germanilor
- Total ore sbor de când sunt pilot 1122 ore sbor.-

27 Septembrie 1947

/ss/ Preda Gheorghe.-

VI

1 sept 1947

00679

D E C L A R A T I E

Subsemnatul G. ZANE, profesor universitar, domiciliat în Bucureşti, Str. N. Bălcescu 17, declar următoarele asupra modului de conducere al P.N.T., precum şi a poziţiei mele personale privind problemele şi evenimentele politice care s'au pus între timp, adică 1944-1947.

I. Cf. statutelor P.N.T. aprobate în 1936, conducerea partidului este alcătuită din preşedinte, delegaţie permanentă şi comitetul central executiv. Cf. spiritului care a prezidat la elaborarea statutului, organul suprem trebuia să fie Comitetul Central executiv, delegaţia permanentă, un organ de rezolvare curentă - sub aprobarea Com. Centr. Executiv, iar preşedintele un organ de reprezentare şi de coordonare a activităţii P.N.T.

În ultimii zile a intervenit o modificare adâncă în modul de conducere, în sensul inversării puterilor şi atribuţiilor de conducere, aşa că preşedintele partidului respectiv I. Iuliu Maniu, a preluat în fapt întreaga conducere, hotărând în toate marile probleme, iar celelalte organe reduse la un rol consultant sau decorator, chemate să ratifice hotărârile împlinite.

Explicaţia acestui proces rezidă în împrejurarea că D. Iuliu Maniu, în tot timpul cât partidul a fost dizolvat (1938-1944) a condus fără nici un organ statutar exercitând depline puteri, precum şi în faptul că însa având o experienţă excepţională politică a exercitat în partid o copleşitoare influenţă, ceace aproape a scos di funcţiune individualitatea celorlalte organe politice - înzestrate formal cu atributele conducerii, dar fără eficienţă practică.

Totodată după 1944 (23 August) a apărut în viaţa de partid un organ neprevăzut de statut, intitulat biroul politic, compus din D. I. Mihalache, ca fost preşedinte D. Mihai Popovici vice preşedinte, D. Penescu Secretar Gl.

E.F.

..//..

Inginer Mihăescu, casier şi..secretarii adjuncţi
ain, N.Pascu şi Cons.Coposu, şi consilierul casie...
I.Ghilezan. Impotriva acestui organ - socotit nestatu...,
s'au ridicat numeroase proteste în partid, deoarece se vedea în el o concentraţiune a conducerii la un număr prea mic de persoane, nepotrivită cu spiritul organizării democratice.-

Astfel, în fapt, conducerea statutară n'a funcţionat. Rolul ei a fost formal, îndeplinit numai în chestiuni minore sau în acele care interesau organizaţiile judeţene (de ex.aprobarea candidaturilor, judecarea litigiilor din lăuntru organizaţiilor judeţene, ori discuţii asupra problemelor Generale, fără a se duce la o hotărâre. Adevărata, singura şi hotărâtoarea conducere a avut-o D.preşed. Iuliu Maniu, de a cărui acte, aviseea, uneori, chiar din presă, deşi angajau răspunderea politică a întregului partid. De ex. interviewurile D-sale, sau declaraţii presei străine. Despre întrevederile avute de Dsa cu diverse personalităţi politice, române sau străine, ori audienţe la Suveran, Dsa nu a făcut în delegaţia permanentă niciodată vreo dare de seamă, spre a avea membrii săi vre o informaţie sau orientare. In delegaţia permanentă din 5-6-7 Iunie la asigurările Dlui preşedinte Maniu, că situaţia politică a P.N.Ţ., se va desvolta normal, şi partidul să aibă încredere, eu am ripostat, că nu putem accepta acest punct de vedere, că sunt potrivnic oricărei acţiuni bazată pe mesianism, şi că Dsa are îndatorirea să arate, aşa cum o ştie, întreaga situaţiune, pe care delegaţia permanentă, îndeplină cunoştinţă de cauză s'o cerceteze şi să hotărască. Nu am primit nici un răspuns. In contra concentraţiunii conducerii în mâna preşedintelui, precum şi a modului de conducere, astfel concentrată, forurile oficiale ale partidului şi cred cei mai mulţi din componenţii lor, fiind ţinuţi în afara oricărei participări efective sau informaţii, s'au ridicat dese ori critici şi evident că la rândul meu, am obiectat şi protestat oridecâteori, în cercuri de prieteni, venea în discuţie problema, şi am căutat s'o pun şi în desbateri oficiale,

..//..

pentru o deslegare.- Am anunţat colegilor mei în mod particular, că intenţionez să propun un regulament de organizare şi funcţionare a Conducerii Centrale - la care începusem chiar să lucrez într'o vreme, pe baza ideii de descentralizare.-

In concluzie - asupra acestui punct din declaraţia mea, ţin să precizez că organele deconducere, în timpul cât am participat eu la lucrările lor, au funcţionat oarecum invers prevederilor statutare, şi că, încă odată repet, întreaga şi exclusiva conducere în chestiunile principale a exercitat-o de preşed. Iuliu Maniu, cu o desăvârşită rezervă şi discreţie faţă de noi,- cel puţin faţă de mine.- De alt minteres, discuţii personale cu Dl. I.Maniu în acest timp 1944-1947, am avut puţine la număr, patru-cinci, la restul fiind prezente alte persoane - iar discuţiile personale s'au purtat asupra unor chestiuni minore, de ex. ce am văzut la Iaşi, care este situaţia prietenilor din Moldova, etc.-

II. In faţa numeroaselor şi variate probleme care s'au pus între timp P.N.T.-ului precum şi a formei de conducere ca şi a metodelor folosite, era inevitabil să se nască divergenţe, uneori vii, şi importante pe chestiuni principale, de organizare internă, de politică internă sau de poziţii faţă de problemele internaţionale survenite în acest timp. Cu atât mai mult cu cât adese ori, eram puşi în faţa unui fapt îndeplinit.

In ceace mă priveşte am fost de multe ori în divergenţă cu conducerea centrală - şi înţeleg prin conducere centrală, preşedintele partidului sau biroul partidului, sau cu unii membrii ai delegaţiei permanente; deasemeni pe unele chestiuni importante şi cu diverşi membrii componenţi ai comitetului executiv sau chiar în afara sa. Presa cotidiană a înregistrat aceste divergenţe, a vorbit chiar de "o acţiune Zane" însă nu totdeauna exact informată, pentru că aceste ştiri nu erau date de mine.-

Chestiunile mai importante, asupra cărora am luat poziţie, fie că le am ridicat chiar eu, cerând o schimbare a soluţiilor date, sau reclamând o anumită soluţionare, au fost destule în aceşti ani, încât eram considerat ca un opozant, atribuindu-mi-se intenţiuni, ventil

..//..

te în presă, (vezi Semnalul din cursul lunii Iulie 1947), că intenționam să pregătesc, sau chiar pregăteam o schimbare a șefiei sau a conducerii.-

Astfel asupra celor mai importante dau următoarele lămuriri.

In toamna lui 1944, la a doua ședință a delegației permanente în care am fost acceptat, am ridicat chestiunea legionarilor care făcea pe atunci multă vâlvă, susținând că atitudinea luată de conducere în această privință este greșită, și că schimbul de scrisori I. Maniu - Comănciu este inoportun, și el contrariază sentimentele noastre. Ca toți legionarii trebue să rămână în afară vieții publice, și reabilitarea lor nu se poate face, și cu atât mai puțin primirea lor în partid. Dl. Iuliu Maniu mi-a dat un lung răspuns, pentru a justifica gestul D-sale, și a precizat că hotărârea aceasta a fost luată în acord cu reprezentanții blocului democratic, aparținând celorlalte partide chiar în aceste condiții, îmi reamintesc că am replicat, această atitudine nu corespunzând vederilor mele, care în trecut, 20 de ani am combătut mișcarea legionară.-

A doua chestiune de divergență a fost pe tema colucrării cu partidul liberal (Dl. Brătianu), colucrare inițiată și perfectată de Dl. I. Maniu personal, și care la fel nu era în sentimentul multor fruntași.

Intre timp din inițiativa unor fruntași D.M. Popovici, Mihalache și alții, mi s'a propus secretariatul general al partidului. Am refuzat. Motivele, erau diverse. Ocupațiile mele științifice (am în lucru o mare lucrare asupra lui N. Bălcescu, la care muncesc de vreo 20 de ani, ajungând la al 4-lea volum sub tipar) apoi socotind că prin felul meu de a gândi și judeca lucrurile mi-ar fi cu neputință să am un rol oficial, și apoi cred că nici Dl. I. Maniu nu agrea în fond această însărcinare, secretarul General al partidului, trebuind să fie o persoană cu care președintele-și mai ales un președinte care deține toate atributele conducerii - să se găsească într'o deplină concordanță.-

Tot în 1944, spre finele lui Decembrie, în v
mulțumirilor pe care le provocaseră în partid

Miniştri ai partidului din guvernul Rădescu - ocupă desemnată strict de Dl. Iuliu Maniu, fără consultarea nici unui for oficial - şi de care am aflat cu toţi cetăţenii ţării din gazete - a protestelor vehemente în delegaţie a Dlor Dr.Lupu, a Dlui Mihalache şi alţii, mi s'a propus departamentul Agriculturii - deţinut de D.I.Hudiţa - propunerea însoţită de insistenţe din partea Dlui presedinte I.Maniu - care de altminterea ştia că am primit, am refuzat ministerul din motivul principal,că în guvern nu era o unitate de lucru, membrii săi fiind frământaţi, de vederi de partid, şi prin urmare aşi fi avut un rol steril şi apoi pentru că nu credeam că generalul Rădescu - - şeful guvernului - ar fi acceptat programul meu agrar.

La începutul lunii Februarie 1945, am depus în comisia agrară - din care făceam parte la Ministerul de agricultură - un proect de lege pentru expropriere şi împroprietărirea ţăranilor, publicat şi în ziare, care întrunise vederile conducerii partidului,după ce-l lucrasem cu mai mulţi specialişti în chestiile economice, membrii din partid.-

După 6 Martie 1945, mi se pare chiar în cursul lunii acestia, a urmat în delegaţie permanentă o discuţie asupra evenimentelor.

Am luat şi eu cuvântul şi am atras atenţiunea celor prezenţi, că în orientarea partidului trebue să se ţină seamă de realităţi,că politica sa internă şi externă nu se poate baza pe vagi considerente şi că oricum ar interpreta diversele acorduri între marii aliaţi (Postdam-Yalta) trebue făcută în nota lor justă, adică România are să ţină seama despre necesitatea unei conlucrări armonioase şi depline cu U.R.S.S.-

După acordul Moscova din 1946 (Ianuarie) au survenit o serie de împrejurări, când a fost nevoie să-mi afirm şi susţin un punct de vedere personal,în opoziţie, fie cu a unor factori din conducere,fie al unui număr mai mare sau mai restrâns de membri ai partidului.

Astfel, în primul rând am susţinut continuu că conducerea şi noi cu toţii trebue să afirmăm caracterul reformist social al partidului, că prin urmare trebue să sim şi eventual să aprobăm,acele reforme socia

..//..

cari prevăzute şi în programul nostru găsesc o posibilitate de realizare în condiţiile actuale. In acest sens n'am fost de părere că oficiosul partidului trebue să ducă campanii personale, să fie folosit ca pamflet,ci să ducă o politică de opoziţie, arătând documentat, ceeace este bun, ceeace este discutabil şi să enunţe mereu doctrina şi ideologia partidului.

00684

Am făcut parte - desemnat de birou - în nişte comitete de supraveghere a presei, dar aceste comitete succesive, n'au funcţionat pentru că gazeta lua direct dela Dl. Preşed.Maniu îndrumarea. I'am scris o scrisoare cerând investirea acestor comitete cu puteri, dar nu s'a dat nici o urmare şi prin consecinţă n'am putut realiza ceace voiam şi comitetele au încetat de fapt înainte de a funcţiona.-

In mai multe rânduri - la unele reuniuni - în vara lui 1946 m'am deosebit de unii factori de conducere - inclusiv de Dl.Iuliu Maniu - pe chestiunea participării studenţilor la viaţa politică, susţinând ceace tot timpul am susţinut în cariera mea profesorală,anume că studenţii trebue îndrumaţi spre carte, nu spre politică,Dl.Iuliu Maniu mi-a replicat că nu este vorba despre activitate politică ci despre manifestare naţională la care trebuie lăsaţi şi studenţii să acceadă. Nu am fost de acord.- Chestiunea a mai fost ridicată,într'un comitet al Vechiului Regat,îndemnând,că chiar dacă alte partide fac la fel - cum şi fac - P.N.T. nu o poate şi nu trebuie să o facă. Din această cauză nu am avut sentimentele de simpatie a le conducătorilor secţiei studenţeşti, iar câţiva dintre studenţii dela Iaşi, probabil informaţi dela Centru, au avut impertinenţa să depună,lângă alte câteva persoane, o contestare la realegerea mea ca preşedinte a org.de Iaşi,în Febr.1946.

Altă divergenţă s'a născut pe chestia cartelului electoral cu partidul liberal, eu, împreună cu alţi fruntaşi fiind în contra, Dl. Iuliu Maniu - după spusele D-sale - "având argumente şi pro şi contra".

Tot în cursul anului 1946, am mai avut discuţii vii, într'o şedinţa la Club, la delegaţie întrunită cu alţi fruntaşi, asupra poziţiei noastre faţa de Suveran,

..//..

cu ocazia deschiderii lucrărilor Parlamentului, când am afirmat că M.S.Regele are singur a aviza asupra atitudinii şi nu este politic şi protocolar să i să facă sugestii - cum auzeam că este vorba. Că trebue evitat să se mai repete întâmplările din 1946.-

La comitetul executiv Central din Noembrie, care a hotărât, sau mai bine zis a aclamat hotărârea Biroului, ca grupul de parlamentari să se abţină dela lucrările Camerii nu am luat parte, anunţând motivul: anticiparea hotărârii, prin încheierea luată de Birou şi publicată în Dreptatea:

In cursul sărbătorilor de Crăciun a intervenit o altă divergenţă. Am propus constituirea Sfatului parlamentar în vederea unei eventuale activităţi parlamentare. Biroul a respins această propunere, eu am reluat-o.

In cursul anului 1947 s'a pus în partid în grup restrâns şi după aceia în delegaţia plenară întrunită cu parlamentarii, problema revizuirii tacticii. Pe planul activităţii parlamentare revizuirea însemna, întrarea în parlament a grupului de parlamentari naţional-ţărănişti, şi desvoltarea unei activităţi de opoziţie constituţională. Pe această chestiune am fost în divergenţă cu D. preş. Iuliu Maniu, care în mod constant a stat pe poziţia că nu s'a schimbat nimic şi prin urmare nu se poate schimba nici hotărârea de abţinere. Tot în funcţie de poziţia partidului, atât în conversaţii particulare, cât şi în delegaţiile permanente (în special la cea din 5,6,7 Iunie 47) am susţinut că - conducerea centrală - în speţă Dl. Iuliu Maniu, trebue să adopte o atitudine hotarâtă care să risipească atmosfera din presa şi radioul sovietic, că partidul Naţ.-Ţărănesc, sau conducerea sa, ar fi ostilă Uniunii Sovietice. Că trebue neapărat făcut în privinţa această acte sau fapte. In toamna lui 1944 propusesem Dlui Iuliu Maniu să solicite o vizită la Moscova, în delegaţia dela 5,6,7 Iunie, propunerea a fost făcută din nou de colegul prof. N. Ciorănescu. In legătură cu ~~ace~~ această atitudine am propus ca toţi publiciştii din partid să colaboreze la revistele româno-sovietice, sau pur sovietice pentru a manifesta public această atitudine. In sfârşit nu m'am putut declara de acord, cu o poziţie statistică, în care conducerea statutară a partidului era

..//..

situată pe linia ortodoxă a partidului, conform cu convingerile noastre vechi şi statornice, şi totuşi conducerea efectivă în special Dnii Maniu şi Mihalache să fie contestaţi in atitudinile lor, şi Dlor să nu manifeste într'o formă vie şi limpede, acea atitudine care să risipească atmosfera din presa U.R.S.S., care ne afectă şi ne îngrijera. Cred că am fost în divergenţă pe interpretarea liniei de desvoltare istorică a momentului [illegible], şi de aceia am urmat toate divergenţele. In consecin[illegible] fost partizanul unei colaborări de partide.- In ulti[illegible] instanţa chiar numai între partidele muncitoreşti şi ţărănişti, pentru aplicarea unui vast program de refacere a României şi asigurarea unei prosperităţi îndelungate. In ultima delegaţie am accentuat asupra transformărilor sociale care se produc în epoca noastră, subliniind că apariţia mişcărilor - muncitoreşti - în special a celui dintr'o parte a Europei, sub forma partidelor comuniste, este un fenomen al epocii noastre, rezultat automat al structurii sociale actuale şi a evoluţiei imanente şi prin urmare un partid politic necomunist, nu poate ignora, fără a greşi - acest lucru.-

Divergenţele ideologice şi tactice care au isvorât în sânul conducerii partidului şi s'au resfrânt în cadre, s'au desvoltat considerabil după 19 Noembrie 1946, şi ele şi-ar fi găsit punctul culminant în comitetul executiv central, convocat pentru ziua de 19 Iulie 1947, dela întrunirea căruia, cred că ar fi purces o nouă orientare a partidului, spre deosebire de ceace se chema curent "politica Maniu".

Dar împrejurările au făcut ca acest comitet să nu se mai poate ţinea, sau poate chiar ţinerea lui a fost nedorită de anumiţi factori din partid - adică, în primul rând a Dlui preş. I. Maniu şi a altora.-

In legătură cu alte chestiuni adaog următoarele:

Niciodată, dar niciodată în delegaţia permanentă la şedinţele la care am participat eu, sau la vreo reuniune particulară de amici politici, nu s'a pus şi n'am asistat la vreo discuţie în legătură cu legături ale P.N.T. cu persoane române sau streine de peste graniţă, în sensul unei colaborări sau informări. La ultima şedinţă a del-

..//..

00686

ţiei permanente Dl.Iuliu Maniu, în scurta sa alocuţiune de deschidere a spus foarte în treacăt că România şi interesele sale se vor desvolta mulţumitor şi are informaţiuni de la persoane din afară, în acest sens. Cum am luat eu cuvântul m'am grăbit să cer preciziuni şi am pus Dlui preş.I.Maniu următoarea întrebare: "Despre ce persoane este vorba,care sunt aceste persoane,nu cunosc pe nici una şi este necesar să ne daţi informaţii".

Nu mi s'a dat nici un răspuns.

Drept care am dat prezenta declaraţie scrisă şi subscrisă de mine.

ss. G.Zane.

1 Septembrie 1947.

00687

VI

1 Sep. 1947

D E C L A R A T I E

00088

Subsemnata Maria Magdalena Mocanu născută la Chişinau în 2 Mai 1922 de profesiune funcţionară la A.N.I.C. (U.G.I.R.) soţia Cpt. Cdorului Gheorghe Mocanu din marină, domiciliată la Şcoala Superioară de Răsboi în blocul B.Etj.II, ap.7., în continuarea declaraţiilor pe care le-am dat la Ministerul de Interne în luna August 1947 mai declar următoarele:

M'am căsătorit în anul 1943 luna Noemvrie cu Lt. Cdor Gheorghe Mocanu atunci la Ministerul Marinei, era prieten cu Cdor Bănică, Cdor Voinescu, care veneau din când în când în casă la noi, mai avea o serie de prieteni colegi de şcoală şi de promoţie, în vremea acea se discuta contra nemţilor şi contra răsboiului nenorocit dus de ţara noastră contra Rusiei. In general nu se discuta în contradictoriu toţi prietenii fiind de acord asupra greşelii enorme făcute de regimul de atunci şi sperau într'o terminare grabnică şi o victorie a aliaţilor.

La 23 August 1944 soţul meu era la Constanţa Şef de Stat Major la Litoralul Maritim la intrarea ruşilor în Dobrogea a lucrat cu ei fiind foarte mulţumit de rezultatele colaborării.

Când venea la Bucureşti, Duminica, unde eu eram deja din luna Septemvrie au venit la noi în casă de vreo trei ori, N.Carandino şi I.Vinea. Se discuta şi-l întrebase pe soţul meu cum se împacă cu ruşii. Se discuta în contradictoriu, N.Carandino neputând concepe ca Ruşi să fie buni ~~prieteni~~ militari, bine organizaţi, şi că soţul meu se putea înţelege perfect cu ei. I.Vinea era de aceiaşi părere cu N.Carandino însă mai puţin vehement. In acea epocă soţul meu a fost considerat de toţi prieteni comunist.

Din 1945 nu am mai primit pe nimeni în casă deoarece având copil nou născut, situaţie materială

M.C. ./.

proastă şi locuinţa neîncăpătoare soţul meu a renunţat să mai cheme prieteni în casă. In primăvară a fost pe front în Cehoslovacia de unde s'a reîntors la 1 August 1945 din nou profesor la Şcoala de Războiu, cred că dela acea epocă a început să scrie la Dreptatea fiind introdus la N.Carandino. Părerea mea este că la început a acceptat acest lucru numai pentru a uşura situaţia materială, iar mai târziu n'a mai dat înapoi prins în angrenajul dela Dreptatea.

00689

Ceilalţi prieteni Cdor Marinescu, Cdor Părăianu, Cdor Bercea nu-mi făceau impresia că au o opinie sau o culoare politică specială. Marile evenimente începând dela 23 August printre care reforma agrară nu a fost privită cu ură ci din contra cu aprecieri. Toţi colegii soţului meu cari au fost puşi în cadrul disponibil odată cu el şi-au găsit o situaţie şi chiar situaţii destul de bune.

Pe N.Carandino soţul meu îl cunoştea dela Evenimentul, Curentul Familiei unde scria deja când ne-am căsătorit. Pe I.Vinea deasemenea deoarece era directorul ziarului Evenimentul.

In ultimul timp cum am mai spus nu i-am mai văzut pe aceşti domni afară de Carandino pe care l-am întâlnit acasă la C.Coposu în toamna 1946 la o reuniune unde nu s'a discutat absolut nimic politic. Soţul meu primea din când în când telefoane dela aceştia. Bănuesc că N.Carandino îi dădea directive ce să scrie pentru ziarul de a doua zi aceasta însă nu se întâmpla în mod regulat nici prea des.

ss. M.Mocanu.

1 Septemvrie 1947.

1.IX.1947

D E C L A R A T I E

00690

Subsemnatul Dr. VLAD G.HATIEGANU în etate de 41 ani de profesiune medic,domiciliat în Aleea Armaşului 3,declar următoarele :

Menţin în total cele declarate la Ministerul de Interne în legătură cu încercarea de a pleca din ţară a D-lui I. Mihalache,I.Lazăr,N.Carandino,şi N.Penescu,D-na Carandino şi D-na Penescu.-

Pentru complectarea informaţiilor ţin să mai adaug următoarele explicaţii.- :

D-na Mărioara Decei este verişoara mea - şi este domiciliată la Istambul de circa 4-5 ani, unde soţul ei este ataşat cultural / n'am însă certitudine asupra definiţiei exacte a postului ce ocupă/.- Pe dânsa n'am mai văzut-o de vre-o doi ani jumătate nici alte ştiri directe n'am dela dânşii Soţul ei a fost în ţară în cadrul iernii probabil în interes de serviciu l-am văzut o singură dată când a fost invitat la masă la unchiul meu.-

Biletul ce i-am scris şi predat D-lui Carandino a fost la cererea D-lui Maniu în seara de duminică 10.VII.adressându-mi textual în felul următor : D-le Doctor cum o cheamă pe fina mea Istambul - atunci eu i-am spus, m'a rugat să-i dau câteva rânduri pentru Dl. Carandino să aibă cui să se adreseze pentru a-i da lămuriri şi legături cu oraşul şi eventual să-i servească de Ghid.- Eu am scris biletul în grabă pe o hârtie /sau bilet/ ce mi-a dat Dl.Carandino - stilul a fost de circumstanţă.- Adresa n'am putut-o da întrucât n'o cunoşteam - dar m'am gândit că Dl.Decei poate fi găsit dacă se vor adresa Consulatului Român.-

Cele două rude ale mele - sunt surori de ale mamei mele -domiciliată în Cleveland - una din 1913 - alta din 1922 aproximativ.- Adresele lor nu le ştiu exact - aşa că le-am scris mi se pare pe un colţ de hârtie,însă ştiu sigur că numărul, casei l-am dat greşit.- Adresele le-am dat exact în aceleaşi condiţii ca şi pentru D-na Decei adică la cererea D-lui Maniu. Numele unei din ele este Aurelia Radu a ceilalte Lucreţia

Până la data de 9 sau 10 Iulie când am întâlnit în stradă pe D-na Scridon - n'am avut nici un fel de amestec în chestiuni politice ale partidului - nefiind membru înscris în partid.- N'am asistat din această cauză la nici un fel de manifestaţie sau activitate partidistă.- Prin natura ocupaţiilor mele profesionale eram ocupat toată ziua - încât nici măcar timp fizic xxxxxxxxxxx n'aşi fi avut să mă ocup de chestiuni extra profesionale.- Dealtfel a fost şi dorinţa tatălui meu să nu fac nici un fel de politică fiind funcţionar public şi având o profesiune absorbantă.-

Dacă aşi fi făcut politică - prin faptul situaţiei tatălui meu în partid, şi prestigiul de care se bucură în Ardeal mai cu seamă - apoi şi prin situaţia mea publică şi profesională - prin pregătirea mea că am o cultură, având o activitate medicală de 9 ani în străinătate unde mi-am făcut studiile şi specializarea - în partid puteam ocupa dacă eram hotărât să fac politică în tot cazul un rol mai proeminent şi în nici un caz un rol secundar sau neînsemnat.- Cu fruntaşii partidului n'am întreţinut nici un fel de legături- pe unii nici nu-i cunoşteam.- Singurul pe care-l cunoşteam bine era Dl.M.Popovici era Dl.M.Popovici - a cărui medic eram.- Pe Dl.Maniu şeful partidului nu l-am văzut din 23 sau 24.XI.1946 - şi atunci în cadrul unei mese cu mai multe persoane la Dl.M.Popovici.- Pe ceilalţi c'am la aceleaşi intervale.- Pe Dl. Mihalache în ultimii doi ani l-am văzut fără să-i vorbesc, decât de 2 sau 3 ori - şi atunci în ocazii când eram cu tatăl meu.-

Pe Romul Boilă junior îl cunosc decând eram copil - /până prin anul 1946 - aproape deloc nu l-am văzut.-

Dela 1946 - încoace îl vedeam c'am odată la două trei luni în cadrul unor serate sau dinee muzicale - soţia lui fiind artistă de operă - ne întâlneam cu diferiţi prieteni artişti.- In anul curent l-am văzut ceva mai des adică c'am odată sau două ori pe lună - când discutam cu prieteni români - probleme de cultură în cadrul unor conferinţe de cultură la Atheneu.- Problema politică n'am discutat decât tangenţial asupra unor generalităţi.- Ultima dată l-am văzut în luna Iunie pela sfârşit - când am trecut pe la el într'o după masă mergând spre casă dela un client.- Am stat de vorbă circa 20 minute, între altele mi-a spus că situaţia politică generală este destul de grea - că Dl. Maniu este foarte plictisit şi obosit şi că ar xxxxx fi încântat dacă

ar putea măcar pe Ilie Lazăr să-l poată pune la adăpost el fiind mai tracasat de măsuri ca arestări,percheziţii etc.- Atunci vorbindu-se în opinia publică de plecarea aviat.Stratilescu cu un avion - a amintit că dacă vor găsi o astfel de ocazie Dl. Maniu va profita să-l poată expedia.- Eu după această convorbire pe R. Boilă nu l-am mai văzut decât după întâlnirea mea accidentală cu D-na Scridon,-

Pe Boilă l'am văzut apoi la Dl.Maniu în Sanat. Jovin unde se internase pare-se în jurul lui 8 Iulie fiind destul de grav bolnav,- N'am discutat cu el nimic aproape - întrebându-,ă doar dacă am văzut pe Dl.Gafencu - cu care mă rugase să vorbesc - pentru a şti detalii - în legătură cu cele spuse de D-na Scridon.-

L-am văzut Duminică seara la orele 11 ½ după ce în prealabil îmi telefonase să viu la Dl.Maniu că nu se simţea bine - In declaraţiile anterioare am descris cele întâmplate acolo în acea seară.-

Pe la 11,45 l'am condus cu maşina mea acasă - şi aceste lucruri le-am consemnat în declaraţiile anterioare.- Nici o altă discuţie cu dânsul n'am avut precizări în legătură cu plecarea unor membrii nu mi-a făcut - probabil neştiind nici dânsul cine pleacă până în ultimul minut.- In tot cazul nu mi-a comunicat nimic.- Dl. R. Boilă este strănepotul D-lui Maniu.-şi ştiu că Dl. Maniu ţine afectiv mult la dânsul.- N'aşi putea preciza dacă Dl.Maniu îi făcea confidenţe politice

Intre Dl.Maniu şi Dl.Gafencu au fost 3 convorbiri Vineri sau Sâmbătă după masă (nu-mi amintesc exact - când l-am prezentat pe Dl.Gafencu - la cererea D-lui Maniu.- Discuţiile n'au durat mai mult de 25-30 minute - n'am asistat tot timpul eu fiind afară la W.C. şi pe urmă m'am oprit în anticameră stând de vorbă cu sora de caritate - şi am schimbat două sau trei cuvinte cu Dl.Coposu care m'a întrebat cum se simte şi nu l-am găsit pe Dl.Maniu.- In prezenţa mea l-a întrebat asupra originii sale,asupra profesiei şi ~~xxx~~ dece pleacă în străinătate şi dacă este rudă cu Dl.Gr.Gafencu - Doctorul a spus că este rudă numai de nume - dar îl cunoaşte,apoi Dl. Maniu l-a întrebat unele detalii technice în legătura avioanelor,câte locuri - câte motoare - dacă au aparate de radio,şi dacă ştie unde să aterizeze,în Turcia.-Doctorul Gafencu i-a dat D-lui Maniu aceste explicaţii.- Intrebându-l pe Dl.Maniu dacă în ~~sb~~or putea da o telegramă înaintea plecării ca să

.//.

nu aibă dificultăţi la aterizare.- La acestea Dl.Maniu n'a dat nici un răspuns.-

I-a comunicat însă că se gândeşte să trimită în străinătate unii fruntaşi ai partidului fără să precizeze pe cine.-

L'a mai întrebat pe Dl.Gafencu dacă ţine să ia fruntaşi poltici cu el.- Acesta a răspuns că să-i uşureze situaţia lui la aterizare în Turcia - el neavând nici o relaţie şi nici bani.-

Dl. Maniu s'a rezumat a-i răspunde că cu fruntaşii politici desigur nu va avea aceste dificultăţi.- 00693

Convorbirea de Duminică dimineaţa a fost de scurtă durată.- In prezenţa mea Dl.Gafencu i-a explicat D-lui Maniu dacă s'a amânat plecarea cu o zi.- Eu nu am asistat la convorbire decât foarte puţin - stând în acest timp de vorbă în anticameră cu Dl.Boilă - Ghilezan şi avocatul Elecheş care venise să-l ia pe Dl.Maniu la Snagov cu maşina.- Eu le-am spus că după avizul medical nu-i consult să facă acest drum.-

Nu-mi aduc aminte precis dacă am xxxxxx părăsit sanatoriul singur sau cu Dl.Gafencu.-

Duminică seara la 11½ am sosit la Dl Maniu în urma unui telefon a D-lui Boilă-rugându-mă să viu că Dl. Maniu nu se simte bine.Cele întâmplate la această întâlnire le-am relatat în declaraţiile anterioare.

Despre plecarea unor fruntaşi ai partidului în străinătate n'am auzit nimic dela nimeni-în afară de plecarea lui I.Lazăr-care dupăcum am arătat mai sus,mi-a fost comunicată de R.Boilă.- Nimeni nu mi-a vorbit că ar fi vorba de o plecare sau de o misiune a acestora în străinătate.- Prima oară când am aflat a fost în ziua de Vineri sau Sâmbătă 11-12 Iulie fără însă ca Dl.Maniu să precizeze pe cine anume voeşte să trimită sau dece anume.- A făcut doar o vagă aluzie la Dl.Mihalache.- Textual a spus în faţa lui Gafencu " poate pe Mihalache ".- Am aflat dela Dl.Maniu cine anume pleacă - cu excepţia D-lui Penescu - D-na Penescu şi D-na L.Carandino - numai în seara de Duminică 13 Iulie.- Eu sosind cu întârziere la Sanatoriul Jovin unde am găsit prezenţi pe Dl.Mihalache,Carandino,Dl. Popescu şi Dl.Gafencu,n'am putut asista la alte discuţiuni decât la dialogul între Dl.Maniu şi Mihalache.-

Dl. Maniu întrebându-l " ei D-le Mihalache D-ta unde intenţionezi să te duci - Dl. Mihalache a răspuns " Dle Maniu voiu merge în Elveţia de acolo poate prin Paris - în

.//.

Statele Unite ".-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o scriu şi semnez propriu astăzi în 1.IX.1947.-

ss/.Dr.Vlad E.Haţieganu

00694

VI

1

DECLARAȚIE

Subsemnatul Dr. VLAD G.HATIEGANU în etate de 41 ani de profesiune medic, domiciliat în Aleea Armașului 00695 declar următoarele :

Menţin în total cele declarate la Ministerul de Interne în legătură cu încercarea de a pleca din ţară a D-lui I. Mihalache, I.Lazăr, N.Carandino, şi N.Penescu, D-na Carandino şi D-na Penescu.-

Pentru complectarea informaţiilor ţin să mai adaug următoarele explicaţii.- :

D-na Mărioara Decei este verişoara mea - şi este domiciliată la Istambul de circa 4-5 ani, unde soţul ei este ataşat cultural / n'am însă certitudine asupra definiţiei exacte a postului ce ocupă/.- Pe dânsa n'am mai văzut-o de vre-o doi ani jumătate nici alte ştiri directe n'am dela dânşii Soţul ei a fost în ţară în cadrul iernii probabil în interes de serviciu l-am văzut o singură dată când a fost invitat la masă la unchiul meu.-

Biletul ce i-am scris şi predat D-lui Carandino a fost la cererea D-lui Maniu în seara de duminică 10.VII.adresându-mi-se textual în felul următor : D-le Doctor cum o cheamă pe fina mea Istambul - atunci eu i-am spus, m'a rugat să-i dau câteva rânduri pentru Dl. Carandino să aibă cui să se adreseze pentru a-i da lămuriri şi legături cu oraşul şi eventual să-i servească de Ghid.- Eu am scris biletul în grabă pe o hârtie /sau bilet/ ce mi-a dat Dl.Carandino - stilul a fost de circumstanţă.- Adresa n'am putut-o da întrucât n'o cunoşteam - dar m'am gândit că Dl.Decei poate fi găsit dacă se vor adresa Consulatului Român.-

Cele două rude ale mele - sunt surori de ale mamei mele -domiciliată în Cleveland - una din 1913 - alta din 1922 aproximativ.- Adresele lor nu le ştiu exact - aşa că le-am scris mi se pare pe un colţ de hârtie, însă ştiu sigur că numărul, casei l-am dat greşit.- Adresele le-am dat exact în aceleaşi condiţii ca şi pentru D-na Decei adică la cererea D-lui Maniu. Numele unei din ele este Aurelia Radu a ceilalte Lucreţia

Până la data de 9 sau 10 Iulie când am întâlnit în stradă pe D-na Seridon - n'am avut nici un fel de amestec în chestiuni politice ale partidului - nefiind membru înscris în partid.- N'am asistat din această cauză la nici un fel de manifestaţie sau activitate partidistă.- Prin natura ocupaţiilor mele profesionale eram ocupat toată ziua - încât nici măcar timp fizic xxxxxxxxxx n'aşi fi avut să mă ocup de chestiuni extra profesionale.- Dealtfel a fost şi dorinţa tatălui meu că nu fac nici un fel de politică fiind funcţionar public şi având o profesiune absorbantă.-

Dacă aşi fi făcut politică - prin faptul situaţiei tatălui meu în partid, şi prestigiul de care se bucură în Ardeal mai cu seamă - apoi şi prin situaţia mea publică şi profesională - prin pregătirea mea că am o cultură, având o activitate medicală de 9 ani în străinătate unde mi-am făcut studiile şi specializarea - în partid puteam ocupa dacă eram hotărât să fac politică în tot cazul un rol mai proeminent şi în nici un caz un rol secundar sau neînsemnat.- Cu fruntaşii partidului n'am întreţinut nici un fel de legături - pe unii nici nu-i cunoşteam.- Singurul pe care-l cunoşteam bine era Dl.M.Popovici era Dl.M.Popovici - a cărui medic eram.- Pe Dl.Maniu şeful partidului nu l-am văzut din 23 sau 24.II.1946 - şi atunci în cadrul unei mese cu mai multe persoane la Dl.M.Popovici.- Pe ceilalţi c'am la aceleaşi intervale.- Pe Dl. Mihalache în ultimii doi ani l-am văzut fără să-i vorbesc, decât de 2 sau 3 ori - şi atunci în ocazii când eram cu tatăl meu.-

Pe Romul Boilă junior îl cunosc decând eram copil - /până prin anul 1946 - aproape deloc nu l-am văzut.-

Dela 1946 - încoace îl vedeam c'am odată la două trei luni în cadrul unor serate sau dinee muzicale - soţia lui fiind artistă de operă - ne întâlneam cu diferiţi prieteni artişti.- In anul curent l-am văzut ceva mai des adică c'am odată sau două ori pe lună - când discutam cu prieteni comuni - probleme de cultură în cadrul unor conferinţe de cultură la Atheneu.- Probleme politică n'am discutat decât tangenţial asupra unor generalităţi.- Ultima dată l-am văzut în luna Iunie pela sfârşit - când am trecut pe la el într'o după masă mergând spre casă dela un client.- Am stat de vorbă circa 20 minute, între altele mi-a spus că situaţia politică generală este destul de grea - că Dl. Maniu este foarte plictisit şi obosit şi că ar xxxxx fi încântat dacă

./.

ar putea mânca pe Ilie Lazăr să-l poată pune la adăpost el fiind mai tracasat de măsuri ca arestări, percheziţii etc.- Atunci vorbindu-se în opinia publică de plecarea aviat. Stratilescu cu un avion - a amintit că dacă vor găsi o astfel de ocazie Dl. Maniu va profita să-l poată expedia.- Eu după această convorbire pe R. Boilă nu l-am mai văzut decât după întâlnirea mea accidentală cu D-na Seridon.-

Pe Boilă l'am văzut apoi la Dl. Maniu în Sanat. Jovin unde se internase pare-se în jurul lui 8 Iulie fiind destul de grav bolnav.- N'am discutat cu el nimic aproape - întrebându-l,ă doar dacă am văzut pe Dl. Gafencu - care mă rugase să vorbesc - pentru a ştii detalii - în legătură cu cele spuse de D-na Seridon.-

00697

L-am văzut Duminică seara la orele 11 ½ după ce în prealabil îmi telefonase să viu la Dl. Maniu că nu se simţea bine - In declaraţiile anterioare am descris cele întâmplate acolo în acea seară.-

Pe la 11,45 l'am condus cu maşina mea acasă - şi aceste lucruri le-am consemnat în declaraţiile anterioare.- Nici o altă discuţie cu dânsul n'am avut precizări în legătură cu plecarea unor membrii nu mi-a făcut - probabil neştiind nici dânsul cine pleacă până în ultimul minut.- In tot cazul nu mi-a comunicat nimic.- Dl. R. Boilă este strănepotul D-lui Maniu.-şi ştiu că Dl. Maniu ţine afectiv mult la dânsul.- N'aşi putea preciza dacă Dl. Maniu îi făcea confidenţe politice

Intre Dl. Maniu şi Dl. Gafencu au fost 3 convorbiri Vineri sau Sâmbătă după masă (nu-mi amintesc exact - când l-am prezentat pe Dl. Gafencu - la cererea D-lui Maniu.- Discuţiile n'au durat mai mult de 25-30 minute - n'am asistat tot timpul eu fiind afară la W.C. şi pe urmă m'am oprit în anticameră stând de vorbă cu sora de caritate - şi am schimbat două sau trei cuvinte cu Dl. Coposu care m'a întrebat cum se simte şi cum l-am găsit pe Dl. Maniu.- In prezenţa mea l-a întrebat asupra originii sale, asupra profesiei şi dacă dece pleacă în străinătate şi dacă este rudă cu Dl. Gr. Gafencu - Doctorul a spus că este rudă numai de nume - dar îl cunoaşte, apoi Dl. Maniu l-a întrebat unele detalii technice în legătura avioanelor, câte locuri - câte motoare - dacă au aparate de radio, şi dacă ştie unde să aterizeze, în Turcia.- Doctorul Gafencu i-a dat D-lui Maniu aceste explicaţii.- Intrebându-l pe Dl. Maniu dacă în sbor putea da o telegramă înaintea plecării ca să

./.

nu aibă dificultăţi la aterizare.- La aceasta Dl.Maniu n'a dat nici un răspuns.-

I-a comunicat însă că se gândeşte să trimită în străinătate unii fruntaşi ai partidului fără să precizeze pe cine.-

L'a mai întrebat pe Dl.Gafencu dacă ţine să ia fruntaşi poltici cu el.- Acesta a răspuns că să-i uşureze situaţia lui la aterizare în Turcia - el neavând nici o relaţi şi nici bani.-

Dl. Maniu s'a rezumat a-i răspunde că cu fruntaşii politici desigur nu va avea aceste dificultăţi.- 00698

Convorbirea de Duminică dimineaţa a fost de scurtă durată.- In prezenţa mea Dl.Gafencu i-a explicat D-lui Maniu dacă s'a amânat plecarea cu o zi.- Eu nu am asistat la convorbire decât foarte puţin - stând în acest timp de vorbă în anticameră cu Dl.Boilă - Ghilezan şi avocatul Elecheş care venise să-l ia pe Dl.Maniu la Snagov cu maşina.- Eu le-am spus că după avizul medical nu-i consult să facă acest drum.-

Nu-mi aduc aminte precis dacă au ~~xxxxxx~~ părăsit sanatoriul singur sau cu Dl.Gafencu.-

Duminică seara la 11½ am sosit la Dl Maniu în urma unui telefon a D-lui Boilă-rugându-mă să viu că Dl. Maniu nu se simte bine.Cele întâmplate la această întâlnire le-am relatat în declaraţiile anterioare.

Despre plecarea unor fruntaşi ai partidului în străinătate n'am auzit nimic dela nimeni-în afară de plecarea lui F.Lazăr-care dupăcum am arătat mai sus,mi-a fost comunicată de R.Boilă.- Nimeni nu mi-a vorbit că ar fi vorba de o plecare sau de o misiune a acestora în străinătate.- Prima oară când am aflat a fost în ziua de Vineri sau Sâmbătă 11-12 Iulie fără însă ca Dl.Maniu să precizeze pe cine anume voeşte să trimită sau dece anume.- A făcut doar o vagă aluzie la Dl.Mihalache.- Textual a spus în faţa lui Gafencu " poate pe Mihalache ".- Am aflat dela Dl.Maniu cine anume pleacă - cu excepţia D-lui Penescu - D-na Penescu şi D-na L.Carandino - numai în seara de Duminică 13 Iulie.- Eu sosind cu întârziere la Sanatoriul Jovin unde am găsit prezenţi pe Dl.Mihalache,Carandino,Dl. Popescu şi Dl.Gafencu,n'am putut asista la alte discuţiuni decât la dialogul între Dl.Maniu şi Mihalache.-

Dl. Maniu întrebându-l " ei D-le Mihalache D-ta unde intenţionezi să te duci - Dl. Mihalache a răspuns " Dle Maniu voiu merge în Elveţia de acolo poate prin Paris - în

Statele Unite ".-

Aceasta îmi este declarația pe care o scriu și semnez propriu astăzi în 1.IX.1947.-

ss/.Dr.Vlad N.Hațieganu

00699

000700

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr. VLAD G.HATIEGANU în etate de 41 ani de profesiune medic, domiciliat în Aleea Armașului 3, declar următoarele :

Menţin în total cele declarate la Ministerul de Interne în legătură cu încercarea de a pleca din ţară a D-lui I. Mihalache, I.Lazăr, N.Carandino, şi N.Penescu, D-na Carandino şi D-na Penescu.-

Pentru complectarea informaţiilor ţin să mai adaug următoarele explicaţii.- :

D-na Mărioara Decei este verişoara mea - şi este domiciliată la Istambul de circa 4-5 ani, unde soţul ei este ataşat cultural / n'am însă certitudine asupra definiţiei exacte a postului ce ocupă/.- Pe dânsa n'am mai văzut-o de vre-o doi ani jumătate nici alte ştiri directe n'am dela dânşii Soţul ei a fost în ţară în cadrul iernii probabil în interes de serviciu l-am văzut o singură dată când a fost invitat la masă la unchiul meu.-

Biletul ce i-am scris şi predat D-lui Carandino a fost la cererea D-lui Maniu în seara de duminică 10.VII. adresându-mise textual în felul următor : D-le Doctor cum o cheamă pe fina mea Istambul - atunci eu i-am spus, m'a rugat să-i dau câteva rânduri pentru Dl. Carandino să aibă cui să se adreseze pentru a-i da lămuriri şi legături cu oraşul şi eventual să-i servească de Ghid.- Nu am scris biletul în grabă pe o hârtie /sau bilet/ ce mi-a dat Dl.Carandino - stilul a fost de circumstanţă.- Adresa n'am putut-o da întrucât n'o cunoşteam - dar m'am gândit că Dl.Decei poate fi găsit dacă se vor adresa Consulatului Român.-

Cele două rude ale mele - sunt surori de ale mamei mele -domiciliată în Cleveland - una din 1913 - alta din 1922 aproximativ.- Adresele lor nu le ştiu exact - aşa că le-am scris mi se pare pe un colţ de hârtie, însă ştiu sigur că numărul casei l-am dat greşit.- Adresele le-am dat exact în aceleaşi condiţii ca şi pentru D-na Decei adică la cererea D-lui Maniu. Numele unei din ele este Aurelia Radu a celeilalte Lucreţia

Până la data de 9 sau 10 Iulie când am întâlnit în stradă pe D-na Scridon - n'am avut nici un fel de amestec în chestiuni politice ale partidului - nefiind membru înscris în partid.- N'am asistat din această cauză la nici un fel de manifestație sau activitate partidistă.- Prin natura ocupațiilor mele profesionale eram ocupat toată ziua - încât nici măcar timp fizic ~~xxxxxxxxxx~~ n'ași fi avut să mă ocup de chestiuni extra profesionale.- Dealtfel a fost și dorința tatălui meu să nu fac nici un fel de politică fiind funcționar public și având o profesiune absorbantă.-

Dacă ași fi făcut politică - prin faptul situației tatălui meu în partid, și prestigiul de care se bucură în Ardeal mai cu seamă - apoi și prin situația mea publică și profesională - prin pregătirea mea că am o cultură, având o activitate medicală de 9 ani în străinătate unde mi-am făcut studiile și specializarea - în partid puteam ocupa dacă eram hotărât să fac politică în tot cazul un rol mai proeminent și în nici un caz un rol secundar sau neînsemnat.- Cu fruntașii partidului n'am întreținut nici un fel de legături- pe unii nici nu-i cunoșteam.- Singurul pe care-l cunoșteam bine era Dl.M.Popovici era Dl.M.Popovici - a cărui medic eram.- Pe Dl.Maniu șeful partidului nu l-am văzut din 23 sau 24.XI.1946 - și atunci în cadrul unei mese cu mai multe persoane la Dl.M.Popovici.- Pe ceilalți c'am la aceleași intervale.- Pe Dl. Mihalache în ultimii doi ani l-am văzut fără să-i vorbesc, decât de 2 sau 3 ori - și atunci în ocazii când eram cu tatăl meu.-

Pe Romul Boilă junior îl cunosc decând eram copil - /până prin anul 1946 - aproape deloc nu l-am văzut.-

Dela 1946 - încoace îl vedeam c'am odată la două trei luni în cadrul unor serate sau dinee muzicale - soția lui fiind artistă de operă - ne întâlneam cu diferiți prieteni artiști.- In anul curent l-am văzut ceva mai des adică c'am odată sau două ori pe lună - când discutam cu prieteni comuni - probleme de cultură în cadrul unor conferințe de cultură la Athaneu.- Probleme politică n'am discutat decât tangențial asupra unor generalități.- Ultima dată l-am văzut în luna Iunie pela sfârșit - când am trecut pe la el într'o după masă mergând spre casă dela un client.- Am stat de vorbă circa 20 minute, între altele mi-a spus că situația politică generală este destul de grea - că Dl. Maniu este foarte plictisit și obosit și că ar ~~xxxxx~~ fi încântat dacă

./.

00701

ar putea măcar pe Ilie Lazăr să-l poată pune la adăpost el fiind mai trecat de măsuri ca arestări,percheziții etc.- Atunci vorbindu-se în opinia publică de plecarea aviat.Stratilescu cu un avion - a amintit că dacă vor găsi o astfel de ocazie Dl. Maniu va profita să-l poată expedia.- Eu după această convorbire pe R. Boilă nu l-am mai văzut decât după întâlnirea mea accidentală cu D-na Scridon.-

00702

Pe Boilă l'am văzut apoi la Dl.Maniu în Sanat. Jovin unde se internase pare-se în jurul lui 8 Iulie fiind destul de grav bolnav,- N'am discutat cu el nimic aproape - întrebându-,ă doar dacă am văzut pe Dl.Gafencu - cu care mă rugase să vorbesc - pentru a ști detalii - în legătura cu cele spuse de D-na Scridon.-

L-am văzut Duminică seara la orele 11 ½ după ce în prealabil îmi telefonase să viu la Dl.Maniu că nu se simțea bine - In declarațiile anterioare am descris cele întâmplate acolo în acea seară.-

Pe la 11,45 l'am condus cu mașina mea acasă - și aceste lucruri le-am consemnat în declarațiile anterioare.- Nici o altă discuție cu dânsul n'am avut precizări în legătură cu plecarea unor membrii nu mi-a făcut - probabil neștiind nici dânsul cine pleacă până în ultimul minut.- In tot cazul nu mi-a comunicat nimic.- Dl. R. Boilă este strănepotul D-lui Maniu.-și știu că Dl. Maniu ține afectiv mult la dânsul.- N'ași putea preciza dacă Dl.Maniu îi făcea confidențe politice

Intre Dl.Maniu și Dl.Gafencu au fost 3 convorbiri Vineri sau Sâmbătă după masă (nu-mi amintesc exact - când l-am prezentat pe Dl.Gafencu - la cererea D-lui Maniu.- Discuțiile n'au durat mai mult de 25-30 minute - n'am asistat tot timpul eu fiind afară la W.C. și pe urmă m'am oprit în anticameră stând de vorbă cu sora de caritate - și am schimbat două sau trei cuvinte cu Dl.Coposu care m'a întrebat cum se simte și nu l-am găsit pe Dl.Maniu.- In prezența mea l-a întrebat asupra originii sale,asupra profesiei și dacă dece pleacă în străinătate și dacă este rudă cu Dl.Gr.Gafencu - Doctorul a spus că este rudă numai de nume - dar îl cunoaște,apoi Dl. Maniu l-a întrebat unele detalii technice în legătura avioanelor,câte locuri - câte motoare - dacă au aparate de radio,și dacă știe unde să aterizeze,în Turcia.-Doctorul Gafencu i-a dat D-lui Maniu aceste explicații.- Intrebându-l pe Dl.Maniu dacă în sbor putea da o telegramă înaintea plecării ca să

nu aibă dificultăţi la aterizare.- La acestea Dl.Maniu n'a dat nici un răspuns.-

I-a comunicat însă că se gândeşte să trimită în străinătate unii fruntaşi ai partidului fără să precizeze pe cine.-

L'a mai întrebat pe Dl.Gafencu dacă ţine să ia fruntaşi poltici cu el.- Acesta a răspuns că să-i uşureze situaţia lui la aterizare în Turcia - el neavând nici o relaţi şi nici bani.-

Dl. Maniu s'a rezumat a-i răspunde că fruntaşii politici desigur nu va avea aceste dificultăţi.-

Convorbirea de Duminică dimineaţa a fost de scurtă durată.- In prezenţa mea Dl.Gafencu i-a explicat D-lui Maniu dacă s'a amânat plecarea cu o zi.- Eu nu am asistat la convorbire decât foarte puţin - stând în acest timp de vorbă în anticameră cu Dl.Boilă - Ghilezan şi avocatul Elecheş care venise să-l ia pe Dl.Maniu la Snagov cu maşina.- Eu le-am spus că după avizul medical nu-i consult să facă acest drum.-

Nu-mi aduc aminte precis dacă sa ~~prinzit~~ părăsit sanatoriul singur sau cu Dl.Gafencu.-

Duminică seara la 11½ am sosit la Dl Maniu în urma unui telefon a D-lui Boilă-rugându-mă să viu că Dl. Maniu nu se simte bine.Cele întâmplate la această întâlnire le-am relatat în declaraţiile anterioare.

Despre plecarea unor fruntaşi ai partidului în stră nătate n'am auzit nimic dela nimeni-în afară de plecarea lui I.Lazăr-care dupăcum am arătat mai sus,mi-a fost comunicată de R.Boilă.- Nimeni nu mi-a vorbit că ar fi vorba de o plecare sau de o misiune a acestora în străinătate.- Prima oară când a aflat a fost în ziua de Vineri sau Sâmbătă 11-12 Iulie fără însă ca Dl.Maniu să precizeze pe cine anume voeşte să trimită sau dece anume.- A făcut doar o vagă aluzie la Dl.Mihalache.- Textual a spus în faţa lui Gafencu " poate pe Mihalache ".- Am aflat dela Dl.Maniu cine anume pleacă - cu excepţia D-lui Penescu - D-na Penescu şi D-na L.Carandino - numai în seara de Duminică 13 Iulie.- Eu sosind cu întârziere la Sanatoriul Jovin unde am găsit prezenţi pe Dl.Mihalache,Carandino,Dl. Popescu şi Dl.Gafencu,n'am putut asista la alte discuţiuni decât la dialogul între Dl.Maniu şi Mihalache.-

Dl. Maniu întrebându-l " ei D-le Mihalache D-ta unde intenţionezi să te duci - Dl. Mihalache a răspuns " Dle Maniu voiu merge în Elveţia de acolo poate prin Paris - în

./.

Statele Unite ".-

Aceasta îmi este declarația pe care o scriu și semnez propriu astăzi în 1.IX.1947.-

ss/.Dr.Vlad N.Hațieganu

007074

Mad. Hotepan.

10 Aug-1947

007706

DECLARATIE

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU declar că Dl GALIN BOTEZ a fost la noi în casă,o dată sau de două ori înainte de a pleca în străinătate pentru a-şi aduce soţia şi apoi de vre o două ori după aceia. Din conversaţia soţului meu cu alte persoane cu ar fi fost CAMIL DEMETRESCU sau FLORIN ROIU îmi reamintesc că Dl GALIN BOTEZ ar fi fost agentul lui Eugen Cristescu dela Lisabona.-

Declar că în prezenţa mea Dl GALIN BOTEZ nu a adus niciodată soţului meu vre'o corespondenţă ci numai câteva numere din revista americană "LIFE" şi corpuri din diferite ziare străine şi câteva numere din revista RIEDER Doget".-

Repet că am scris în altă declaraţie că Dl GALIN BOTEZ venind dela Paris ne-a spus că a luat masa cu cumnatul meu TITU şi ne-a adus veşti ~~despre xxxxxxxxxxxxx~~ despre sănătatea lui.-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogoneanu

16 August 1947.-

Nu mai am nimic de declarat esenţial sau principal la întrebările ce mi s'au pus în decursul anchetei.-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogoneanu,

11 Aug-1947

00707

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU,am transportat dela Ministerul de Externe in toamna anului 1945 două valize / geamantane/ continând hainele sotului meu /.-

Odată cu aceste 2 valize am mai transportat si 3 sau 4 valize mici negre care contineau hârti si care ulterior au fost predate Dlui IOANITIU,iar valizele negre au fost inapoiate la Minister si predate la Directiunea Cifrului,unde se află si astăzi.-

Numerile valizelor după câte imi amintesc sunt intre 15,16,18 si 2o.-

Rectific că una dintre aceste valize mi se pare că era de culoare maron,foarte uzată,numărul nu mi-l amintesc.-

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEAN

Luni 11 August 1947.-

11 Aug 1947

1

06708

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, am transportat dela Ministerul de Externe in toamna anului 1945 două valize /geamantane/continând hainele sotului meu.

Odată cu aceste 2 valize am mai transportat si 3 sau 4 valize mici negre care contineau hârti si care ulterior au fost predate Dlui IOANITIU, iar valizele negre au fost inapoiate la Minister si predate la Directiunea Cifrului, unde se află si astăzi.

Numerile valizelor după câte imi amintesc sunt intre 15,16,18 si 2o.

Rectific că una dintre aceste valize mi se pare că era de culoare maron, foarte uzată, numărul nu mi-l reamintesc.

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU

Luni 11 August 1947.-

11. Aug-1947

00709

DECLARATIE

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, am transportat dela Ministerul de Externe în toamna anului 1945 două valize / geamantane " conţinând hainele soţului meu.-

Odată cu aceste două valize am mai transportat şi 3 sau 4 valize mici negre care conţineau hârtii şi care şi care ulterior au fost predate Dlui IOANITIU, iar valizele negre au fost înapoiate la Minister şi predate Direcţiunei Cifrului, unde se află şi astăzi.-

Numerile valizelor după câte îmi amintesc sunt între 15,16,18 şi 20.-

Rectific că una dintre aceste valize mi se pare că era de culoare maron, foarte uzată, numărul nu mi-l reamintesc.-

ss/. CECILIA RADULESCU POGONEANU

Luni 11 August 1947.-

13 Aug 1947

4

00710

D E CL A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU - POGONEANU, declar in continuare si in complectare următoarele:

Persoanele care veneau in casa noastră din Str. Arhitect Luuis Blank, din Ministerul de Externe sunt: FLORIN ROIU si CAMIL DEMETRESCU. Acestia doi erau des la noi in casă fiind si prieteni mai apropiati ai sotului meu. Conversatiile care aveau loc, intre ei si sotul meu erau mai ales in legătură cu Ministerul de Externe că oamenii din acest minister Dl. FLORIN ROIU ne povestea fapte din minister, in afară de cele pe care le-am declarat.-

Dl. CAMIL DEMETRESCU, Prim Secretar de Legatie, venea deseori la noi in casă, dânsul insă nu era atât de preocupat de cancanurile din Minister, discutam mai ales de situatia politică si era de părerea sotului meu, vorbeam despre evolutia politică in privinta unui viitor războiu si el spunea că nu se va intâmpla că ar fi o prea mare nebunie ca lumea să nu ajungă la o intelegere că Angloâmericanii nu sunt atât de tari /atât de inarmati/ pentru a face un războiu ca să ducă la un sfârsit favorabil lor. Stiu despre dl. CAMIL DEMETRESCU că lipsea foarte des dela Minister după ce a fost mutat de dl. TATARAȘCU la directiunea politică.-

Iar când venea la Minister putea fi găsit numai pe la orele 12. Dl. CAMIL DEMETRESCU, a fost ultima dată cu noi in luna Mai, de atunci nu l-am mai văzut.

Dl. GEORGE BARBUL, secretar de legatiune repartizat la Directiunea Politică venea deasemeni la noi mai rar insă decât ceilalti doi. Îmi amintesc de unele conversații făcute de Dl. BARBUL si sotul meu la care lua parte si Dl. CAMIL DEMETRESCU sau Dl. ROIU sau alții domni care s'ar fi găcit la noi in acel moment Ex: Familia D-lui BARBUL este in relatii foarte bune cu Dl. GROZA, pentrucă D-na BARBUL a ajutat pe Dl. GROZA când acesta era inchis de către Maresalul ANTONESCU.

./.

Dl.GROZA vorbea de familia sa de copii săi pe care vro ia să-i trimită din România,am auzit că unul dintre fii era student la Moscova,altul in Elvetia şi alt fiu se află in România.Tot dela dânsul am auzit că Dl.GROZA ar fi tinut ca una din ficele sale să se mărite cu Dl.BARBUL.Am auzit vorbindu-se şi de Dl.RIPOSANU că ar fi fost rechemat in urma unei neintelegeri ce ar fi avut loc intre el si Dl.RALEA.Că la aceasta rechemare ar fi contribuit si o anumită atitudine răuvoitoare a D-lui RIPOSANU,in legatură cu misiunea sa in străinătate. Mai exact,că ar fi vorbit ceiace nu trebuia,fată de unele cercuri din Wasinghton.Dl.BARBUL in legătură cu unele svonuri care circulau pe atunci /primăvara anului 1947/ in Bucuresti că ar fi o schimbare de Guvern in care Dl.GROZA nu ar mai lua parte,mi-a povestit o conversatie a sa cu Dl.GROZA,in care acesta din urmă spunea că nu se poate intâmpla lucru acesta,deoarece guvernul actual este prea bine alcătuit pentru a suferi vre'o schimbare.Pe plan politic Dl.BARBUL,avea aceiasi păreri care erau in general de acord cu acele ale sotului meu.-

Activitatea D-lui BARBUL in Minister in ultimul timp era la Directiunea Politică.Lipsea insă aproape mereu. In 1944, lucra la Directia Cifrului.~~xxxxxx~~ A fost apoi mutat la Directia Politică la sectia Păcii.unde a făcut o lucrare foarte apre. ciată de Dl.FILOTI.-

Complectez cele spuse de Dl.MURES AXENTE că pachetele primite dela Dîna SMARANDA RIOSANU,actualmente functionară la Oslo,a fost trimise fratelui D-sale dar nu prin curierul externelor.-

Am auzit dela D-na FLORICA SPIRESCU,steno,dactilografă la Cabinetul D-lui TATARASCU că D-na RIOSEANU ar fi foarte apreciată de Dl.Ministru VALIMARESCU.Acelasi lucru mi la spus si D-na RIOSEANU intr'o mică scrisoare pe care am primit-o dela dânsa prin curierul Ministerului,odacă cu unele pachete de şocolată.-

D-na FLORICA SPIRESCU a fost la noi in casa de două ori insotită de Dl.Ministru TELEMAC.Si dânsa ne povestea diferite comunicări din Minister despre rechemări,despre numiri noui in Minister.şi dânsa mi-a spus de rechemarea D-lui RIPOSANU de venirea D-lui VASILE STOICA dela Haga si că dânsa crede că nu ar mai pleca inapoi in post.Ne-a povestit de o chestiune neplăcută care s'ar fi intâmplat la legatia din Praga dintre Domnul Ministru HORIA GIRGORESCU si functionara de acolo,Dna

./.

GRAZIELA OPRESCU ,care s'ar fi rezolvat cu strămutarea Dnei OPRESCU la Budapesta.

Cu ocazia venirei Dnei SPIRESCU la noi am rugat-o în mod insistent să favorizeze aprobarea unui ajutor mai mare bănesc,fostului sofer al nostru STEFAN STAMATE,care se află in ultimul grad de boală.

Mi-a povestit deasemeni de activitatea sa in sindicatul Ministerului cum se ocupă de functionare,că sindicatul a cumpărat o vilă la Carmen Sylva.N-ea vorbit de Dl PAIN,care se ocupă cu chestiuni de sindicat in Minister,interpeni foarte buni,ca fiind un om capabil si in legătură cu aceasta despre ultima epurare din Minister,in ceacexfmx priveste functionarii ca fiind foarte just si potrivit făcută.-

Complectez la cele spuse despre Dl OPRISANcă acesta a făcut o lucrare despre Doborgea pe care mi-a incredintat-o mie in primăvara anului 1946, pentru a o transmite sotului meu si pentru ca sotul meu citind-o să spună dacă este o lucrare bună dacă nu ar mai fi ceva de adăugat.-

Dl FLORIN MIRONESCU secretar de legatiune la sectia păcii a fost decâteva ori in casa sotului meu dein Parcul Jianu,in anul 1945-1946.- A făcut o lucrare in care era vorba despre Dunăre. Această lucrare a adus-o el sotului meu. Imi amintesc că sotul meu a găsit această lucrare foarte bună desi necomplectă.Dex fiecare dată a veniri sale la sotul meu nu au vorbit decât despre acestă lucrare,stiu acest lucru pentru că pleca dela Minister cu masina sotului meu sineram de fată la conversatie.-Vorbeau in calitate de tehniceni deoarece si sotul meu a inceput si el o lucrare tot despre Dunăre,lucrare care a fost inceputa pentru sectia păcii si care după câte l-am auzit nu ar fi terminat-o.

Dl CALIN BOTEZ numit de curând Consul in Minister a fost de câteva ori la noi,odată insotit de D-l OPRISAN cu care este foarte bun prieten si in alte câteva dăti a venit singur.

In primăvara aceasta Dl BOTEZ a plecat din tară pentru a-si aduce sotia.El a plecat in calitate de curier cu această ocazie l-am rugat să-mi facă unele comusioane.Mi-a adus dela Paris un pachet cu naftalină.La intoarcerea sa ne-a spus că l-a văzut pe cumnatul meu TITU RADULESCU POGONEANU la Paris.Sotul meu s'a interesat foarte mult de sănătatea lui TITU,stiu că si el nu este prea sănătos.Dl CALIN BOTEZ ne-a adus si câteva reviste" Life" si câteva corpuri din diverse

./.

ziare americane : " NEW-YORK TIMES" si alte ziare. Aceste corpuri i-au fost restituite.-

Dl Consul CHINEZU a fost la sotul meu odată sau de două ori a venit mai ales pentru a vorbi cu cumnata mea in legătură cu unele cărti.- Eu i-am impurmutat o carte de a amea

Dl Ministru ELEFTERESCU a fost o singură dată la noacasă in strada LOUIS BLANK.Nu am asistat la conversatia sotului meu cu el,eram bolnavă in camera de alături. Am auzit crâpeie din conversatia lor despre situatia politică in general. Sotul meu si-a mentinut părerile sale mai ales in legătură cu problema războiului. Dl ELEFTERESCU nu a stat mult la noi.

Dl Consul CRUCEANU a fost o singură dată la noi,la această conversatie nu am asistat.

In afară de acestia veneau foarte des la noi in casă Dl DORIN ILIESCU,Dl EUGEN POPP, avocatii acestia se ocupau cu chestiuni in legătură cu succesiunea si cu alte chestiuni ale mamei sotului meu si ale lui.-

Dl dr. TIBERIU IONESCU prieten cu sotul meu si doctorul său. Dl NEAMTU prieten cu sotul meu si cu Dl TIBERIU IONESCU Dl NEMATU venea destul de rar la noi ai atunci vorbea cu sotul meu despre o lucrare a s a .Si-a luat doctoratul in vara acesat si se consulta cu sotul meu inprivinta subiectului si a cărtilor in legătură cu acest doctorat.-

Aceasta imineste declaratia in 5 pagini pe care o sustin si semnez.-

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU

13 August 1947.-

00713

13. Aug-1947

007114

D E C L A R A T I E
========================

Subsemnata CECILIA RADULESCU - POGONEANU, declar în continuare şi în complectare următoarele :

Persoanele care veneau în casa noastră din Str. Arhitect Louis Blank,din Ministerul de Externe sunt : FLORIN ROIU şi CAMIL DEMETRESCU.- Aceştia doi erau des la noi în casă fiind şi prieteni mai apropiaţi ai soţului meu,-Conversaţiile care aveau loc,între ei şi soţul meu erau mai ales în legătură cu Ministerul de Externe că oamenii din acest Minister Dl. FLORIN ROIU ne povestea fapte din Minister,în afară de cele pe care le-AM declarat.-

Dl. CAMIL DEMETRESCU,Prim Secretar de Legaţie, venea deseori la noi în casă,dânsul însă nu era atât de preocupat de cancanurile din Minister,discutam mai ales de situaţia politică şi era de părerea soţului meu,vorbeam despre evoluţia politică şi era de părerea soţului meu,vorbeam despre voluţia politică în privinţa unui viitor războiu şi el spunea că nu se va întâmpla că ar fi o prea mare nebunie ca lumea să nu ajungă la o înţelegere că Anglo-Americanii nu sunt atât de tari /atât de înarmaţi/pentru a face un războiu ca să ducă la un sfârşit favorabil lor.- Stiu despre Dl.CAMIL PETRESCU că lipsea foarte des dela Minister după ce a fost mutat de Dl. TATARASCU la direcţiunea politică.-

Iar când venea la Minister putea fi găsit numai pe la orele 12.- Dl. CAMIL DEMETRESCU, a fost ultima dată cu noi în luna Mai,de atunci nu l-am mai văzut.-

Dl. GEORGE BARBUL, secretar de Legaţiune repartizat la Direcţiunea Politică venea deasemeni la noi mai rar însă decât ceilalţi doi.- Imi amintesc de unele conversaţii făcute de Dl. BARBUL şi soţul meu la care lua parte şi Dl. CAMIL DEMETRESCU sau Dl.DOIU sau alţii domni care s'ar fi găsit la noi în acel moment.- EX: Familia D-lui BARBUL este în relaţii foarte bune cu Dl.Groza,pentrucă

.//.

D-na BARBUL a ajutat pe Dl. GROZA când acesta era închis de către MAREşalul ANTONESCU.-

Dl. GROZA vorbea de familia sa,de copii săi, pe care voia să-i trimită din România, am auzit că unul dintre fii era student la Moscova,altul în Elveţia şi alt fiu se află în România.-Tot dela dânsul am auzit că DL. GROZA ar fi ţinut ca una din ficele sale să se mărite cu Dl. BARBUL._ Am auzit vorbindu-se şi de Dl. RIPOSANU că ar fi fost rechemat în urma unei neînţelegeri ce ar fi avut loc între Dl. RALEA şi el.-Că la această rechemare ar fi contribuit şi o anumită atitudine răuvoitoare a D-lui RIPOSANU, în legătură cu misiunea sa în străinătate.- Mai exact,că ar fi vorbit ceiace nu trebuia,faţă de unele cercrui din Washington.-Dl.BARBUL în legătură cu unele svonuri care circulau pe atunci / primăvara anului 1947/ în Bucureşti că ar fi o schimbare de Guvern în care Dl.GROZA nu ar mai lua parte,mi-a povestit o conversaţie a sa cu Dl. GROZA,în care acesta din urmă spunea că nu se poate întâmpla lucrul acesta,deoarece guvernul actual este prea bine alcătuit pentru a suferi vre-o schimbare.- Pe plan politic Dl. BARBUL,avea aceiaşi păreri care erau în general de acord cu acele ale soţului meu.-

Activitatea D-lui BARBUL în Minister în ultimul timp era la Direcţiunea Politică.- Lipsea însă aproape mereu. In 1944,lucra la Direcţia Cifrului.- A fost apoi mutat la Direcţia Politică la Secţia Păcii,unde a făcut o lucrare foarte apreciată de DL.FILOTY.-

Complectez cele spuse de Dl.MURES AXENTE că pachetele primite dela D-na SMARANDA RIOSANU,actualmente funcţionară la Oslo,a fost trimise fratelui D-sale dar nu prin curierul externelor.-

Am auzit dela D-na FLORICA SPIRESCU,steno-dactilografă la Cabinetul D-lui TATARASCU că D-na RIOSANU ar fi foarte apreciată de Dl.Ministru VALIMARESCU.-Acelaşi lucru mi l-a spus şi D-na Rioşanu într'o mică scrisoare pe care a primit-o dela dânsa prin curierul Ministerului,odată cu unele pachete de chocolată.-

D-na FLORICA SPIRESCU a fost la noi în casă de două ori însoţită de Dl. MIBISTRU TELEMEAC.- Si dânsa ne povestea diferite comunicări din Minister despre rechemări,- despre numiri noui în Minister, şi dânsa mi-a spus că rechemarea D-lui RIPOSANU de venirea D-lui VASILE STOICA dela Haga şi că dânsa crede că nu ar mai pleca înapoi în post.-

.//.

Ne-a povestit de o chestiune neplăcută care s'ar fi întâmplat la legaţia din Praga dintre Domnul Ministru HORIA GRIGORESCU şi funcţionara de acolo,D-na GRAZIELA OPRESCU,care s'ar fi rezolvat cu strămutarea D-nei OPRESCU la Budapesta.-

Cu ocazia venirei D-nei SPIRESCU la noi am rugat-o în mod insistent să favorizeze aprobarea unui ajutor mai mare bănesc,fostului şofer al nostru STEFAN STAMATE, care se află în ultimul grad de boală.-

Mi-a povestiti daasemeni de activitatea sa în sindicatul Ministerului, cum se ocupă de funcţionare, că sindicatul a cumpărat o vilă la Carmen Sylva.- Ne-a vorbit de Dl. Pain,care se ocupă cu chestiuni de sindicat în Minister,în termeni foarte buni, ca fiind un om capabil şi în legătură cu aceasta despre ultima epurare din Minister, în ceeace priveşte funcţionarii ca fiind foarte just şi potrivit făcută.-

Complectez la cele spuse despre Dl.OPRISAN că acesta a făcut o lucrare despre Dobrogea pe care mi-a încredinţat-o mie în primăvara anului 1946,pentru a o transmite soţului meu şi pentru ca soţul mai citind-o să spună dacă este o lucrare bună dacă nu ar fi ceva de adăugat.-

Dl. FLORIN MIRONESCU secretar de legaţiune la secţia păcii a fost de câteva ori în casa soţului meu din Parcul Jianu,în anul 1945-1946.- A făcut p lucrare în care era vorba despre Dunăre.- Această lucrare a adus-o el soţului meu. Imi amintesc că soţul meu a găsit această lucrare foarte bună deşi necomplectă.- De fiecare dată a venirii sale la soţul meu nu au vorbit decât despre această lucrare,ştiu acest lucru pentrucă pleca dela Minister cu maşina soţului meu şi eram de faţă la conversaţie.- Vorbeau în calitate de technicieni deoarece şi soţul meu a început şi el o lucrare tot despre Dunăre,lucrare care a fost începută pentru secţia păcii şi care după câte l-am auzit nu ar fi terminat-o.-

Dl. CALIN BOTEZ numit de curând Consul în Minister a fost de câteva ori la noi,odată însoţit de Dl.OPRISAN cu care este foarte bun prieten şi în alte câteva dăţi a venit singur.-

In primăvara aceasta Dl.BOTEZ a plecat din ţară pentru a-şi duce soţia.- El a plecat în calitate de curier cu această ocazie l-am rugat să-mi facă unele comisioane.-Mi-a adus dela Paris un pachet cu naftalină.- La întoarcerea sa

ne-a spus că l-a văzut pe cumnatul meu TITU RADULESCU POGONEANU la Paris.-Soţul meu s'a interesat foarte mult de sănătatea lui TITU,ştiu că şi el nu este prea sănătos.-Dl.CALIN BOTEZ ne-a adus şi câteva reviste " Life " şi câteva corpuri din diverse ziare americane : " NEW-YORK TIMES " şi alte ziare.- Aceste corpuri i-au fost restituite.-

Dl. Consul CHINEZU a fost la soţul meu odată sau de două ori, a venit mai ales pentru a vorbi cu cumnata mea în legătură cu unele cărţi.-Eu i-am împrumutat o carte de a mea.-

Dl. Ministru ELEFTERESCU a fost o singură dată la noi acasă în Str. Louis Blank.- Nu am asistat la conversaţia soţului meu cu el,eram bolnavă în camera de alături.- Am auzit crâmpee din conversaţia lor despre situaţia politică în general.-Soţul meu şi-a menţinut părerile sale mai ales în legătură cu problema războiului.- Dl.ELEFTERESCU nu a stat mult la noi.-

Dl. Consul CRUCEANU a fost o singură dată la noi, la această conversaţie nu am asistat.-

In afară de aceştia veneau foarte des la noi în casă Dl. DORIN ILIESCU,Dl.EUGEN POPP,avocaţii aceştia se ocupau cu chestiuni în legătură cu succesiunea şi cu alte chestiuni ale mamei soţului meu şi ale lui.-

Dl. Dr. TIBERIU IONESCU prieten cu soţul meu şi doctorul său.- Dl. NEAMTU prieten cu soţul meu şi cu Dl. TIBERIU IONESCU.- Dl. NEAMTU venea destul de rar la noi şi atunci vorbea cu soţul meu despre o lucrare a sa.- Si-a luat doctoratul în vara aceasta şi se consulta cu soţul meu în privinţa subiectului şi a cărţilor în legătură cu acest doctorat.-

Aceasta îmi este declaraţia în 5 pagini pe care o susţin şi semnez.-

ss/. CECILIA RADULESCU
POGONEANU

13 August 1947

13 Aug 1947

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, declar in continuare următoarele :

Dl. ROIU in conversaţiile pe care le avea in casă la noi cu sotul meu, povestea despre unii functionari ai Ministerului, in legătură cu a căror activitate aducea diferite informaţii culese din Minister. Exemplu: In legătură cu Dl. BABES a cărui rechemare era socotită ca rezultatul unor afaceri de devize făcute in Suedia. Deasemeni se vorbea de Dl. NAE GEORGESCU, că a venit in Bucuresti si că a plecat din nou, despre Dnsa SMARANDA POPESCU, despre care se spunea că este o femee frumoasă, o viaţă aventuroasă, pomenind şi despre legăturile ei cu Dl. MICU, despre care se ştia in tot ministerul. Mai venea la noi in casă Dl. CAMIL DEMETRESCU, Dl. BARBUL, Dl. OPRESCU/ de câteva ori/ Dl. CALIN BOTEZ, tot foarte rar, Dl. CESIANU, care a venit odată sau de două ori, Dl. CHINEZU, Dna FLORICA SPIRESCU, Dl. CRUCEANU, a fost o singură dată, Dl. Ministru ELEFTERESCU a venit o singură dată, Dl. SANDU DANIELOPOL, a venit deasemeni in casa sotului meu in vara anului 1946. Eu nu eram căsătorită atunci. Dl. MURES AXENTE a venit in casa noastră o singură dată chemat de mine pentru a-i da nişte pachete cu ţigări şi alimente venite dela Dra. RIOSEANU in post la Oslo. Aceste pachete mi-au fost mie date de fratele Drei RIOSEANU. Cu această ocazie am primit si eu un pachet de cacaua şi unul de ceai. Dl. EMIL. LAZARESCU a fost odată sau de două ori : in una din dăţi a venit cu fiul său şi cu fosta sa soţie, iar altădată a venit să-mi aducă un dicţionar englez pe care i l-am imprumutat. Acest dictionar se află in casă la mine. Dl. CORDESCU a fost deasemenea o singură dată ...

.... Duminica venea lume multă la noi le dădeam ceai si prăjituri si stăteam de vorbă sau jucam şah sau un alt joc căişori. Aceştia erau :

./.

- Dl. PUIU ILIESCU avocat, prieten cu sotul meu şi avocatul intregeii familii, Dl. EUGEN POPP,deasemenea avocatul ..... Dl. Dr. TIBERIU IONESCU,medicul soţului meu, Dl. RADU NICULESCU BUZESTI. fratele fostului Ministru de Externe, inginer la Reşita, Dl. RICI HILIARD, cu domana uneori. Cei care veneau mai des erau Dl. ROIU, CAMIL DEMETRESCU,BARBUS, Dl Dl. RICI HILLARD. Acestia domni impreună cu sotul meu mai vorbeau despre politică in general si chetiuni sau mai bin zis intâmplătilr din Minister,cancanuri. Am auzit vorbindu-se despre partidul Tărănesc ale cărei activităţi era in general criticate.-

Am auzit vorbindu-se despre domnii GAFENCU, VISOIANU, NICULESCU BUZESTI, despre asa zisa " Rezistentă" din străinătate.-

Despre acestia din urmă se vorbea despre unii cu simpatie, despre alţii cu antipatie. Mai ales de Dl. BUZESTI si VISOIANU, prieteni ai sotului meu şi cunoscuti mai indeaproape, am auzit vorbindu-se cu mare simpatie. Despre Dl. GAFENCU, s'a vorbit despre cărtile sale care erau apreciate de cunoscuţii nostrii.- Despre Dl. TILEA un domn POPESCU ORADEA, care venea la noi in casă destul de rar vorbea cu sotul meu, Nu am stat niciodată la conversaţiile cu Dl. POPOESCU ORADEA si sotul meu. Acestia din urmă / sotul meu/ nu punea pret pe capacitatea si seriozitatea spuselor Dlui POPESCU ORADEA'+

Sotul meu in conversatiile sale cu domnii HILLARD CAMIL DEMTRESCU, ROIU, pe plan politic, vorbea despre situaţia internaţională, despre conferinţa care a avut loc in primăvara anului 1947 la Moscova, făceau diferite presupuneri : Exemplu : Sotul meu credea că vom ajunge in mod cert la intelegera anglo-americanii pe deoparte si sovietici de cealaltă parte. Că aceste neintelegeri sunt mai ales de natură economică că Uniunea Sovietică vrea să aibă suprematie economică in Europa, vorbeau că scopul Uniunii Sovietice este distrugerea clasei burgheze ex.: din Polonia, tările Balzice, că la noi este mult mai bine ca in aceste ţări, ci din punct de vedere economic putem trăi mult mai bine.Repe spunea că scopul sovietelor era exclusiv o suprematie economică, deoarece in Rusia este o populatie imensă si hrana neindestulătoare. In legătură cu bomba atomică socotea că aceastea armă nu este pusă la punct si că dacă ar exista realmente nu crede că va fi nevoe să se intrebuinteze.- El

./.

0019

credea in mod cert că o intelegere intre Anglo-Americani si Uniunea Sovietică este posibilă. La aceastea discutii lua parte CAMIL DEMETRESCU, BARBUL, ROIU, HILLARD si eu asistam dar nu eram totdeauna atentă nu urmăream conversatia.-

Aceasta era de cele mai multe ori de aceiasi părere cu sotul meu, el explicând si celorlati situatia politică mersul politicei internationale. Această imi este declarati pe care o sustin si semnez.-

/ss/ Cecilia Radulescu
Pogoneanu,

13 August 1947.-

13 Aug-1947

00721

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, declar in continuare următoarele ;

Dl ROIU in conversatiile pe care le avea in casă la noi cu sotul meu, povestea despre unii functionarii ai Ministerului,in legătura că a căror activitate aducea diferite informatii culese din Minister. Exemplu: In legătură cu Dl BABES a cărui rechemare era socotită ca rezultatul unor afaceri de devize făcute in Suedia . Deasemeni se vorbea de Dl. NAE GEORGESCU,că a venit in Bucuresti si că a plecat din nou,despre Dna SMARANDA POPESCU,despre care se spunea că este femee frunoasă,o viata aventuroasă,pomenind si despre legăturile ei cu Dl. MICU,despre care se stia in tot Ministerul. Mai venea la noi in casă Dl. CAMIL DEMETRESCU,Dl.BARBUL,Dl OPRISANU / de câteva ori/,Dl CALIN BOTEZ,tot foarte rar Dl. CESIANU,care a venit odată sau de două ori,Dl.CHINEZU,Dna FLORICA SPIRESCU,Dl CRUCEANU,a fost o singură dată,Dl.Ministru ELEFTERESCU a venit o singură dată, Dl SANDU DANIELOPOL, a venit deasemeni in casa sotului meu in vara anului 1946. Eu nu eram căsătorită atunci. Dl MURES AXENTE a venit in casa noastră o singură dată chemat de mine pentru a-i da niste pachete cu tigări si alimente venite dela Dra ROIBEANU in post la Oslo Aceste pachete mi-au fost mie date de fratele D-rei RIOSEANU. Cu această ocazie am primit si eu un pachet d cacauă si unul de ceai. Dl. EMIL LAZARESCU a fost odat sau de două ori in una din dăţi a venit cu fiul său si cu fosta sa sotie,iar altădată a venit să-mi aducă un dictionar englez pe care i l-am cerut. Acest diction se află in casă la mine. Dl CORDESCU a fost deasemenea o singură dată .

.... Duminica venea lume multă la noi le dădeam ceai si prăjituri si stăteam de vorbă sau jucam sah sau un alt joc căiseri.

./.

Acestia erau : Dl. BUIU ILIESCU avocat,prieten cu sotul meu si avocatul intregii familii, Dl. EUGEN POPP, deasemeni avocatul ..... , Dl Dr. TIBERIU IONESCU,medicul sotului meu,Dl. RADU NICULESCU BUZESTI,fratele fostului Ministru de Externe,inginer la Resita, Dl. RICI HILARD,cu doamna uneori. Cei care veneau mai des erau Dl. ROIU,CAMIL DEMETRESCU,BARBUSUL, Dl. RICI HILARD. Acesti domni impreună cu sotul meu vorbean despre politica in general si chestiuni sau mai bine zis intâmplări din Minister,cancanuri. Am auzit vorbindu-se despre partidul Tărănesc ale cărei activităţi era in general criticate.- Am auzit vorbindu-se despre domnii GAFENCU VISOIANU,NICULESCU BUZESTI,despre asa zisa" Rezistentă" din străinătate.-

Despre acestia din urmă se vorbea despre unii cu simpatie,despre altii cu antipatie. Mai ales de Dl BUZESTI si VISOIANU,prieteni ai sotului mei si cunoscuti mai indeaproape,am auzit vorbindu-se cu mare simpatie.- Despre Dl. GAFENCU s'a vorbit despre cărtiile sale care erau apreciate de cunoscutii nostrii.-Despre Dl. TILEA,un domn POPESCU ORADEA,care venea la noi in casă destul de rar vorbea cu sotul meu. Nu am asistat niciodată la conversatiile cu Dl. POPESCU ORADEA si sotul meu. Acestia din urmă/ sotul meu/ nu punea pret pe capacitatea si seriozitatea spuselor Dlui POPESCU ORADEA.-

Sotul meu in convesatiile sale cu domnii. HILIARD CAMIL DEMETRESCU,ROIU, pe lan politiei,vorbea despre situatieinternatională,despre Conferinta care a avut loc in primăvara anului 1947 la Moscova,făceau diferite presupuneri : Exemplu : Sotul meu credea că com ajunge in mod cert la intelegere anglo-americanii pe deoparte si sovietici de cealaltă parte. Că aceste neninteleger sunt mai ales de natură economică că Uniunea Sovietică vrea să aibă suprematia economică in Europa,vorbeau că scopul Uniunii Sovietice este distrugerea clasei burgheze ex. din Polonia,tările Balzice,că la noi este mult mai bine ca in aceste tări că din punct de vedere economic noi putem trăi mult mai bine. Repet,spunea că scopul sovietelor era exclusiv o suprematie economică,deoarece in Rusia este o populatie

./.

imensă si hrana neindestulătoare. In legătură cu bomba atomică socotea că această armă nu este pusă la punct si că dacă ar exista realmente nu crede că va fi nevoe să se intrebuinteze. El credea in mod cert că o neintelegere intre anglo-Americani si Uniunea Sovietică este posibilă. La aceste discutii luau parte CAMIL DEMETRESCU, BARBUL, ROIU, MILALD si eu asistam dar nu eram todeauna atentă nu urmăream totdeauna conversatia.-

Acestea erau de cele mai multe ori de aceiasi părere cu sotul meu, el explicând si celorlalti situatia politică, mersul politicei internationale. Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si semnez.-

/ss/ CECILIA RADULESCU
POGONEANU.-

13 August 1947.-

13 Aug-1947

D E C L A R A T I E .-

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, declar in continuare si in completarea următoarele :

Persoanele care veneau in casa noastră din str. Arhideet Blank Louis, din Ministerul de Externe sunt: FLORIN ROIU si CAMIL DEMETRESCU. Acestia doi erau des la noi in casă fiind si prieteni mai apropiati si sotului meu. Conversatiile care aveau loc, intre ei si sotul meu erau mai ales in legătură cu Ministerul de Externe că oameni din acest Minister Dl. FLORIN ROIU ne povestea fapte din minister, in afară de cele pe care le-am declarat.-

Dl. CAMIL DEMETRESCU, Prim Secretar de Legatie, venea deseori la noi in casă, dânsul insă nu era atât de preocupat de cancanurile din Minister, discuta mai ales de situatia politică si era părerea sotului meu, vorbeam despre evolutia politică in privinta unui viitor război si el spunea că nu se va intâmpla că ar fi prea mare nebunie ca lumea să nu ajungă la o intelegere că Anglo-americanii nu sunt atât de tari / atât de inarmati/ pentru a face un război ca să ducă la un sfârsit favorabil lor. Stiu despre Dl. CAMIL DEMETRESCU că lipsea foarte des la Minister după ce a fost mutat de dl. TATARASCU la directiunea politică.-

Iar când venea la Minister putea fi găsit numai pela orele 12 Dl. CAMIL DEMETRESCU, a fost ultima dată cu noi in luna Mai, de atunci nu l-am mai văzut.-

Dl. GEORGESCU BARBUL, secretar de legatiune repartizat la Directiunea Politică venea deasemeni la noi mai rar insă decât ceilalti doi. Nu-mi amintesc de unele conversatii făcute de Dl. BARBUL si sotul meu la care lua parte si Dl. CAMIL DEMETRESCU sau Dl. ROIU sau altii domni care s'ar fi găsit la noi in acel moment. Ex.: Familia Dlui BARBUL este in relatii foarte

./.

bune cu Dl. GROZA,pentrucă Dna BARBUL a ajutat pe Dl.GROZA când acesta era inchis de către Maresalul ANTONESCU.-

Dl. GROZA vorbea de familia sa de copii săi pe care vreoia să-i trimită din România, am auzit că unul dintre fii era student la Moscova,altul in Elvetia si alt fiu se află in România. Tot dela dânsul am auzit că Dl. GROZA ar fi tinut ca una din fiicele sale să se mărite cu Dl. BARBUL. A, auzit vorbindu-se si de Dl. ROPOSANU că ar fi fost rechemat in urma unei neintelegeri ce ar fi avut loc intre el si Dl. RALEA. Că la această rechemare ar fi contribuit si o anumită atitudine rău voitoare a Dlui RIPOSANU,in legătură cu misiunea sa in străinătate.- Mai exact,că ar fi vorbăt deiace nu trebuia,fată de unele cercuri din WASINGTON. Dl BARBUL in legătură cu unele svonuri care circulau pe atunci / primăvara anului 1947/ in Bucuresti parte,mi-a povestit o conversatie a sa cu Dl GROZA,in care acesta din urmă spunea că nu se poate intâmpla lucru acesta,deoarece guvernul actual este prea bine alcătuit pentru a suferi vre'o schimbare . Pe plan politic Dl. BARBUL,avea aceiasi păreri care erau in general de acord cu acele ale sotului meu.-

Activitatea Dlui BARBUL in Minister in ultimul timp era la Directiunea Politică. Lipsea insă aproape mereu In 1944 lucra la Directia Cifrului . A fost apoi mutat la Directia Politică la sectia Păcii,unde a făcut o lucrare foarte apreciată de Dl. FILOTI.-

Complectez cele spuse de Dl. MURES AXENTE că pachetele primite dela Dna SMARANDA RIOSANU,actualmente functionară la Aslo,a fost trimise fratelui Dsale dar nu prin curierul externelor.-

Am auzit dela Dna FLORICA ISPIRESCU,steno-dactilografă la Cabinetul Dlui TATARASCU că Dna RIOSEANU ar fi foarte apreciată de Dl. Ministru VALIMARESCU. Acelasi lucr mi la spus si Dna RIOSEANU intr'o mică scrisoare pe care am primit-o dela dânsa prin curierul Ministerului,odată cu unele pachete de ciocolată.-

DNa FLORICA SPIRESCU a fost la noi in casă de dou ori insotită de Dl. Ministru TELEMAC. Si dânsa ne povestea diferite comunicări din Minister despre rechemări,despre numiri noi in Minister si dânsa mi-a spus de rechemarea Dlui RIPOSANU de venirea Dlui VASILE STOICA dela Haga si c dânsa crede că nu ar mai pleca inapoi in post. Ne-a povestit de o chestiune neplăcută care s'ar fi intâmplat la

./.

legatia din Praga dintre Domnul Ministru HORIA GRIGORESCU si functionara de acolo, Dna GRAZIELA OPRESCU, care s'ar fi rezolvat cu strămutarea Dnei OPRESCU la Budapesta.-

Cu ocazia veniri Dnei SPIRESCU la noi am rugat-o in mod insistent să favorizeze aprobarea unui ajutor mai mare bănesc fostului sofer al nostru STEFAN STAMATE, care se află in ultima grad de boală.-

Mi-a povestit deasemeni de activitatea sa in sindicatul Ministerului cum se ocupă de functionare, că sindicatul a cumpărat o vilă la Carmen Sylva. Ne-a vorbit de Dl. PAIN, care se ocupă cu chestiuni de sindicat in Minister, in termeni foarte buni, ca fiind un om capabil si in legătură cu aceasta despre ultima epurare din Minister, in ceace priveste functionarii ca fiind foarte just si potrivit făcută.-

Completez la cele spuse despre Dl. OPRISAN aceasta a făcut o lucrare despre Dobrogea pe care mi-a incredintat-o mie in primăvara anului 1946, pentru a o transmite sotului meu si pentru ca sotul meu citind-o săspună dacă este o lucrare bună , dacă nu ar mai fi ceva de adăugat.-

Dl. FLORIN MIRONESCU secretar de legatiune la sectia păcii a fost de câteva ori in casa sotului meu din Parcul Jianu, in anul 1945-1946.- A făcut o lucrare in care era vorba despre Dunăre. Această lucrare a adus-o el sotului meu. Imi amintesc că sotul meu a găsit aceastä lucrare foarte bună desi necompleetă. De fiecare dată a veniri sale la sotul meu nu au vorbit decât despre această lucrare, stiu acestu lucru pentru că pleca dela Minister cu masina sotului meu si eram de fată la conversatie.- Vorbeau in calitate de tehnicieni deoarece si sotul meu a inceput si el o lucrare tot despre Dunăre, lucrare care a fost incepută pentru sectia păcii si care după câte l-am auzit nu ar fi terminat-o.-

Dl. CALIN BOTEZ numit de curând Consul in Minister a fost de câteva ori la noi, odată insotit de Dl. OPRISAN cu care este foarte bun prieten si in alte câteva dăti a venit singur.-

In primăvara aceasta Dl. BOTEZ a plecat din tară pentrua-si aduce sotia. El a plecat in calitate de curier cu această ocaziel-am rugat să-mi facă unele comisioane. Mi-a adus dela Paris un pachet cu naftalină. La intoarcerea sa ne-a spus că l-a văzut pe cumnatul meu TITU RADULESCU POGONEANU la Paris. Sotul meu s'a interesat foarte mult de sănătatea lui TITU ,stiu ca si el nu este prea sanatos.-

./.

Dl. CALIN BOTEZ ne-a adus si câteva reviste " Life" si câteva corpuri din diverse ziare americane: " NEW-YORK TIMES" si alte ziare. Aceaste corpuri i-au fost restituite.-

DL.Consul CHINEZU a fost la sotul meu odată sau de două ori a venit mai ales pentru a vorbi cu cumnata mea in legătura cu unele cărti.- Eu i-am imprumutat o carte de a mea .-

Dl. Ministru ELEFTERESCU a fost o singură dată la noi acasă in strada LOUIS BLANK. Nu am asistat la conversatia sotului meu cu el, eram bolnavă in camera de alături. Am auzir crâmpeie din conversatia lor despre situatia politică in general.Sotul meu si-a mentinut părerile sale mai ales in legătură cu problema războiului. Dl. ELEFTERESCU nu a stat mult la noi.-

(0727)

Dl. Consul CRUCEANU a fost o singurp data la noi, la această conversatie nu am asistat.-

In afară de acestia veneau foarte des la noi in casă Dl. DORIN ILIESCU. Dl. EUGEN POPP, avocatii acestia se ocupau cu chestiuni in legătură cu succesiunea si cu alte chestiuni ale mamei sotului meu si ale lui.-

Dl. dr. TIBERIU IONESCU prieten cu sotul meu si doctorul său. Dl. NEAMTU prietn cu sotul meu si cu Dl TOBERIU IONESCU Dl. NEAMTU venea destul de rar la noi si atunci vorbea cu sotul meu despre o lucrare a sa. Si-a luat doctoratul in vara aceasta si se consultau cu sotul meu in privinta subiectului si a cărtilor in legătură cu acest doctorat.-

Acesata imi este declaratia in 5 pagini pe care o sustin si semnez.-

/ss/ CECILIA RADULESCU
POGONEANU

13 August 1947.-

13 Aug-1949

3

D E C L A R A T I E

00728

Subsemnata CECILIA RADULESCU -POGONEANU, declar în continuare următoarele:

Dl.ROIU în convorbatiile pe care le avea în casă la noi cu soţul meu, povestea despre unii functionari ai Ministerului, în legătură cu a căror activitate aducea diferite xxxxxxxx culese din Minister. Exemplu: In legătură cu Dl. BABES a cărui rechemare era socotită ca rezultatul unor afaceri de devize făcute în Suedia. Deasemeni se vobea de Dl. NAE GEORGESCU, că a venit în Bucuresti si că a plecat din nou, despre D-na SMARANDA POPESCU, despre care se spunea că este o femee frumoasă, o viaţă aventuroasă, pomenind si despre legăturile ei cu Dl.MICU, despre care se stia în tot ministerul. Mai venea la noi în casă Dl.CAMIL DEMETRESCU, Dl. BARBUL, Dl.OPRESCU /de câteva ori/, Dl.CALIN BOTEZ, tot foarte rar, Dl.CESIANU, care a venit odată sau de două ori, Dl.CHINEZU, D-na FLORICA SPIRESCU, Dl.CRUCEANU, a fost o singă dată, Dl. Ministru ELEFTERESCU a venit o singură dată, Dl.SANDU DANIELOPOL, a venit deasemeni în casa sotului meu în vara anului 1946. Eu nu eram căsătorită atunci. Dl.MURES AXENTE a venit în casa noastră o sinfură dată chemat de mine pentru a-i da niste pachete cu ţigări si alimente venite dela D-ra RIOSEANU în post la Oslo. Aceste pachete mi-au fost mie date de fratele D-rei RIOSEANU. Cu aceasta ocazie am primit si eu un pachet de cacaua si unul de ceai. Dl.EMIL LAZARESCU a fost odată sau de douăori în una din dăţi a venit cu fiul său şi cu fosta sa soţie, iar altădată a venit să-mi aducă un dictionar englez pe care i l-am cerut. Acest dictionar se află în casă la mine. Dl.CORDESCU a fost deasemenea o singură dată .... Duminaca venea lume mai multă la noi le dădeam ceai si prăjituri si stăteam de vorbă sau jucam şah sau un alt joc cărţi. Acestia erau: Dl.BUIU ILIESCU avocat, prieten cu soţul meu si avocatul intregii familii, Dl.EUGEN POPP, deasemenea avocatul ..... , Dl.Dr.TIBERIU IONESCU, medicul so

./.

țului meu, Dl. RADU NIÇULESCU BUZESTI, fratele fostului Ministru de Externe, inginer la Resita, Dl. RICI MILLARD, cu doamna uneori. Cei care veneau mai des erau Dl. ROIU, CAMIL DEMETRESCU, BARBUL, Dl. RICI MILLARD. Acesti domni impreună cu sotul meu vorbeau despre politică in general si chestiuni sau mai bine zis intâmplări din Minister, cancanuri. Am auzit vorbinduse despre partidul Tărănesc ale cărei activități era în general criticate. Am auzit vorbindu-se despre domnii GAFENCU, VISOIANU, NICULESCU BUZESTI, despre asa zisa "Rezistență" din străinătate.

Despre acestia din urmă se vorbea despre unii cu simpatie, despre alții cu antipatie. Mai ales de Dl. BUZESTI si VISOIANU, prieteni ai soțului meu și cunoscuți mai indeaproape, am auzit vorbindu-se cu mare simpatie. Despre Dl. GAFENCU s'a vorbit despre cărțile sale care erau apreciate de cunoscuții noștrii. Despre Dl. TILEA, un domn POPESCU ORADEA, care venea la noi in casă destul de rar vorbea cu sotul meu. Nu am asistat niciodată la conversatiile cu Dl. POPESCU ORADEA si sotul meu. Acestia din urmă /soțul meu/ nu punea preț pe capacitatea și seriozitatea spuselor D-lui POPESCU ORADEA.-

Sotul meu in conversatiile sale cu domnii: MILLARD, CAMIL DEMETRESCU, ROIU, pe plan politic, vorbea despre situatia internatională, despre Conferinta care a avut loc in primăvara anului 1947 la Moscova, făceau diferite presupuneri: Exemplu: Sotul meu credea că vom ajunge in mod cert la intelegere anglo americanii pe deoparte si sovieticii de cealaltă parte. Că aceste neintelegeri sunt mai ales de natură economică că Uniunea Sovietică vrea să aibă suprematia economică in Europa, vorbeau că scopul Uniunii Sovietice este distrugerea clasei burgheze ex: din Polinia, țrile Baltice, că la noi este mult mai bine ca în aceste țări că din punct de vedere economic noi putem trăi mult mai bine. Repet, spunea că scopul sovietelor era exclusiv o suprematie economică, deoarece in Rusia este o populatie imensă si hrana neindestulătoare. In legătură cu bomba atomică socotea că aceasta armă nu este pusă la punct si că dacă ar exista realmente nu credea că va fi nevoe să se intrebuinteze. El credea in mod cert că o inteelegere intre Anglo-Americani si Uniunea Sovietică este posibilă. La aceste discutii luau parte CAMIL DEMETRESCU, BARBUL, ROIU, MILLARD și eu asistam dar nu eram totdeauna atentă nu urmăream totdeauna conversatia.

./.

Acestea erau de cele mai multe ori de acelasi părere cu sotul meu,el explicând si celorlalti situatia politică,mer sul politicei internationale.Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si semnez.

ss/Cecilia Rădulescu
" Pogoneanu.

007730

13 August 1947

14 Aug.-1947

D E C L A R A T I E

00731

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU declar că am transportat dela Ministerul Afacerilor străine 4 sau 5 valize diplomatice de culoare neagră purtând numerele intre 18-20 după câte imi pot aminti care contineau hârti ce făceau partedin arhiva ICA ANTONESCU si din arhiva Palatului.-Aceste valize au fost aduse la locuinta sotului meu in toamna anului 1945, intr'o după amiază au fost scoase dela Minister de mine, pe scara de serviciu a Ministerului si puse in masina sotului meu care se afla in curtea Ministerului, masina fiind rechizitonată de Minister.-

Am dus aceste valize la locuinta sotului meu din Parcul Jianu. Am procedat la trierea hârtiilor care se afalu in aceste valize. Trierea hârtiilor a durat câtva timp sau pe măsură ce le clasam in mape speciale erau aduse la Minister si predate la directia Politică. Am predat astfel Dlui Ministru FILOTI si Dlui OPRIȘAN in diferite rânduri mape cu aceste hârtii, mai departe nu stiu ce s'a făcut cu ele.-

Declar că stiu că se afla hârti si din arhiva Palatului. Acestea nu le-am triat cu au fost puse apoi intr'un geamantan pe care stiu că a fost predat Dlui IOANITIU. Nu a fost predate de mine. Trierea hârtiilor am făcut-o impreună cu sotul meu si Dl Consul DEMETRESC

In hârtiile triate se aflau chestiuni privitoare la Dl. TATARASCU, la corespondénta mea cu fostul Rege Carol cu diferite rapoarte informative ale oamenilor Dlui ANTONESCU erau scrisori personale a lui ICA si ale lui Dl TATARASCU.-

Imi amintesc de o scrisoare a Dlui TATARASCU către FABICIUS deasemeni corespondenta intre ICA ANTONESCU si Dl GIURESCU care mi se pare că pe timpul guvernării lui ANTONESCU se afla in Turcia.-

Deasemeni corespondenta intre TATARASCU si Dl. FRANASOVICI si ICA ANTONESCU.-

./.

Deasemeni intre ICA ANTONESCU si un informator al său care se afla la Lisabona.- Imi reamintesc că era si unele rapoarte politicie ale diferitiilor diplomati care activau pe atunci in străinătate. Toate aceste hârtii care mi-au trecut prin mână nu le-am citit imi reamintesc insă in mod general de continutul lor din conversatiile avute intre sotul meu si CAMIL DEMETRESCU.-

Deasemeni tot din conversatiile imi reamintesc că erau in aceste hârtii informatii pe care le primea ICA ANTONESCU in vederea unei tratative inainte de 23 August 1944.-

00732

Despre existenta acestor hârti o stie Dl FLORIN ROIU, Dl CAMIL DEMETRESCU si eu. Dl ROIU nu a contribuit la trierea hârtiilor .-

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU.-

14 August 1947.-

11 Aug 1947

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU declar că am transportat dela Ministerul Afacerilor străine 4 sau 5 valize diplomatice de culoare neagră purtând numerele int 15 si 2o după câte imi pot aminti care contineau hârti ce făceau parte din arhiva ICA ANTONESCU si din arhiva Palatului.- Aceste valize au fost aduse la locuinta sotului meu in toamna anului 1945, intr'o după amiză au fost scoas dela Minister de mine, pe scara de serviciu a Ministerului si puse in masina sotului meu care se afla in curtea Ministerului, masina fiind rechizitionată de Minister.

007.33

Am dus aceste valize la locuinta sotului meu din Parcul Jianu. Am procedat la tierea gârtiilor care se aflau in aceste valize. Trierea hârtiilor a durat câtva timp sau pe măsură ce le clasam in mape speciale erau aduse la Minister si predate la directia Politică. Am predat astfel Dlui Ministru FILOTI si Dlui OPROSAN in diferite rânduri mape cu aceste hârtii, mai departe nu stiu ce s'a făcut cu ele.-

Declar că stiu că se afla hârti si din arhiva Palatului. Acestea nu le-am triat eu au fost puse apoi intr'un geamantan pe care stiu că a fost predat Dlui IOANITIU. Nu a fost predate de mine.-Trierea hârtiilor am făcut-o impreună cu sotul meu si Dl consul DEMETRESCU

Inhârtiile triate se aflau chestiuni privitoare la Dl TATARASCU, la corespondenta mea cu fostul Rege Carol cu diferite rapoarte informative ale oamenilor Dlui ANTONESCU erau scrisori personale a lui ICA si ale lui Dl TATARASCU.-

Imi amintesc de o scrisoare a Dlui TATARASCU către FABICIUS deasemeni corespondenta intre ICA ANTONESCU si Dl GIURESCU care mi se pare că pe timpul guvernării lui ANTONESCU se afla in Turcia. ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~
~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~
~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~

Deasemeni corespondenta intre TATARASCU si Dl FRANASOCI si ICA ANTONESCU.

./.

Deasemeni intre ICA ANTONESCU si un informator al său care se afla la Lisabona.-Imi reamintesc că era si unele rapoarte politice ale diferitiilor diplomati care activau pe atunci in străinătate. Toate aceste hârtii care mi-au trecut prin mână nu le-am citit imi reamintesc însă in mod general de continutul lor din conversatiile avute xxxxx intre sotul meu si CAMIL DEMETRESCU.

Deasemeni tot din conversatii imi reamintesc că erau in aceste hârtii informatii pe care le primea ICA ANTONESCU in vederea unei tratative inainte de 23 August 1944.-

Despre existenta acestor hârti o stie Dl FLORIN ROIU, Dl CAMIL DEMETRESCU si eu. Dl ROIU nu a contribuit la trierea hârtiilor.-

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU

14 August 1947.-

16 Aug-1947

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU declar că Dl CALIN BOTEZ a fost la noi în casă,o dată sau de două oriînainte de a pleca în străinătate pentru căsi aduce cotia şi apoi de vre o două ori după aceia. Din conversatia sotului meu cu alte persoane cu ar fi fost CAMIL DEMETRESCU sau FLORIN ROIU îmi reamintesc că Dl CALIN BOTEZ ar fi fost agentul lui Eugen Cristescu dela Lisabona.- 007735

Declar că în prezenta mea Dl CALIN BOTEZ nu a adus niciodată sotului meu vre'o corespondentă ci numai câteva numere din revista americană "LIFE" şi corpuri din diferite ziare străine şi câteva numere din revista RIEDER Doget".-

Repet că am scris în altă declaratie că Dl CALIN BOTEZ venind dela Paris ne-a spus că a luat masa cu cumnatul meu TITU şi ne-a adus vesti ~~[illegible]~~ despre sănătatea lui.-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogoneanu

16 August 1947.-

Nu mai am nimic de declarat esential sau principal la întrebările ce mi s'au pus în decursul anchetei.-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogoneanu,

16 Aug - 1947

00736

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, imi aduc aminte că astă iarnă prin Februarie am văzut o foaie de hârtie pe vre'o două pagini adusă de Dl. NICULESCU BUZESTI si arătată sotului meu. Au vorbit in prezenta mea fiind nevoiti să vină in camera mea, imi reamintesc că era vorba in această conversatie de alcătuirea unui partid in America ai cărui reprezentanti să se alăture partidelor agrariene din America.- Că ar fi bine ca si România să se alăture acestei actiuni trimitând reprezentanti săi.-

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU

16 August 1947.-

16 Aug-1947

007737

DECLARATIE

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, îmi aduc aminte că astă iarnă prin Februarie am văzut o foaie de hârtie pe vre'o două pagini adusă de Dl. NICULESCU BUZESTI și arătată soțului meu. Au vorbit în prezența mea fiind nevoiți să vină în camera mea, îmi reamintesc că era vorba în această conversație de alcătuirea unui partid în America ai cărui reprezentanți să se alăture partidelor agrariene din America.- Că ar fi bine ca și România să se alăture acestei acțiuni trimițând reprezentanți acolo.-

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU

16 August 1947.-

16 Aug. 1947

00738

DECLARATIE

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU fiind întrebată despre Dl RADU NICULESCU BUZESTI declar că dânsul venea des la noi în casă este prieten cu soțul. Din conversațiile cu soțul meu am văzut că au amândoi aceleaș vederi politice știu că Dl RADU NICULESCU BUZESTI este înscris în partidul naționalä țărănesc, că se ducea pela Dl MANIU. Deasemeni că dânsul primea vești dela fratele său pe care le comenta cu soțul meu și cu cei care mai erau prezenți ; uneori CAMIL DEMETRESCU, alte ori ROIU. Îmi aduc aminte în mod general despre conversații: alăturarea noastră la grupul agrar din America, comentarii despre activitatea fratelui lui în materie de articole apărute în presa străină.-

Nu am auzit niciodată vorbindu-se despre el că ar avea vre'o legătură specială cu NIULIK și generalul SCHYLER.

Am văzut o scrisoare al cărui conținut mi l-a spus soțul meu. Era vorba de sănătatea lui GRIGORE NICULESCU BUZESTI, de starea lui sufletească, și despre o eventuală plecare a sa în Italia într'un sanatoriu.-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogoneanu

16 August 1947.-

16 Aug-1947

00739

DECLARATIE

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU fiind intrebată despre Dl RADU NICULESCU BUZESTI declar că dânsul venea des la noi in casă este prieten cu sotul. Din conversatiile cu sotul meu am văzut că au amândoi aceleas vederi politice stiu că Dl RADU NICULESCU BUZESTI este inscris in partidul natională tărănesc, că se ducea pela Dl MANIU. Deasemeni că dânsul primiea vesti dela fratele său pe care le comenta cu sotul meu si cu cei care mai erau prezenti ; uneori CAMIL DEMETRESCU, alte ori ROIU. Imi aduc aminte in mod general despre conversatii: alăturarea noastră la grupul agrar din America, comentarii despre activitatea fratelui lui in materia de articole apărute in presa străină.-

Nu am auzit niciodată vorbindu-se despre el că ar avea vre'o legătură specială cu IULIK si generalul SCHYLER.

Am văzut o scrisoare al cărui continut mi l-a spus sotul meu. Era vorba de sănătatea lui GRIGORE NICULESCU BUZESTI, de starea lui sufletească, si despre o eventuală plecare a sa in Italia intr'un sanatoriu.-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogoneanu

16 August 1947.-

I

23 aug-1947

00740

DECLARATIE

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU adaug ~~tn~~ următoarele că : pe la sfârsitul lunei Oct. 1946 in urma inţelegerii dintre Dl. STARCEA si sotul meu care urma să se intâlnească la Dl. NEAMTU si deoarece Dl STARCEA nu stie unde locuieste acesta a rămas inteles ca eu să-l conduc acolo.- M'am intâlnit cu Dl. STARCEA in apropiere de YOKEY-CLUB de unde cu un taxi am mers in strada unde locuieste Dl. NEAMTU. Nereamintându-mi exact casa am depăsit-o, am fost apoi strigati de Dl. NEAMTU si am intrat in casă, unde nu era nimeni străini de casă, in timp ce stăteam de vorbă noi trei; a sosit sotul meu si cu Dl CAMIL DEMETRESCU. Sotul meu mi-a spus mie si Dlui NEAMTU să-i lăsăm singuri, atuncea eu cu Dl. NEAMTU am trecut in altă cameră unde am jucat pinacle.-

Convorbirea din cealaltă cameră la care nu am participat nici eu nici Dl. NEAMTU a durat cel mult o oră si cred că am plecat impreună cu sotul meu, nu eram atunc căsătorită. Nu-mi reamintesc dacă la plecare sau la sosirea mea era si Radu Niculescu Buzesti.-

Drept care dau prezenta declaratie azi 23 August 1947.-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogonean

II.

30 Aug 1947

00741

D E C L A R A T I E
===================

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, născută în anul 1919, Oct. 3, in Ploesti, Jud. Prahova, fica lui Gheorghe Sorescu, avocat, şi Filofteia Bărbulescu, casnică,. Am avut un frate Runcu-Gh., mai mic decât mine cu trei ani. Părinţii mei au fost oameni bogaţi, tatăl meu avea, terenuri petrolifere care îi aducea un venit mare. Mama mea deasemeni fica unui industriaş din Ploesti avea avere. Copilăria mea a fost îmbelşugată, într'o casă mare, frumoasă întâi la Ploesti până la vârsta de 6 ani, apoi la Bucureşti. Aveam în casă trei servitori, automobil, guvernante până când am împlini 11 ani si am trecut în liceu. Clasele primare le-am făcut la şcoala "Silvestru" din Bucureşti.

Aceasta perioadă a copilăriei mele până la 11 ani a fost foarte fericită, belşug şi înţelegere în casă, tatăl meu mai ales mă iubea nespus de mult pe mine şi eu îi întorceam aceasta dragoste. Vara ne ducea la Buşteni unde aveam o vilă si uneori la mare. Tatăl meu, avocat, nu profesa însă, rentele îi erau aşa de mari încât nu avea nevoie. Numai când eram eu fată mică, până pe la 3-4 ani ştiu că a fost ajutor de primar în Ploeşti. Făcea politică liberală. Mama mea a fost o femee cu totul fără personalitate s'a căsătorit foarte tânără şi imediat ce a ieşit din scoală cu tatăl meu, era intre ei o diferenţă de vre'o 15 ani. Pe la 10-11 ani viaţa mea s'a schimbat, au intervenit neînţelegeri in casă, din ce în ce mai mari si mai ales lipsa banilor care o mărea neînţelegerea. Între timp am intrat în Liceul Regina Maria" pe care l-am terminat in anul 1938. Am fost o elevă bună, fără să fiu foarte silitoare sau mai bine zis fără să-mi dau ostenseala prea mare, tatăl meu însă se ocupa foarte mult de mine şi de fratele meu, făcea lecţii cu noi şi ne supraveghea la început, până la vârsta mea de 15 ani apoi a început şi el să nu se mai ocupe de noi. Neînţelegerile dintre părinţi erau foarte mari, am vândut si casa mare pe care o aveam in Bucuresti si ne-am mutat intr'un apartament, trăiam acum foarte modest cu o femee în casă, aceasta a durat până

./.

în anul 1936, când părinţii mei au divorţat şi eu şi fratele meu, am rămas la tatăl meu. Intre fratele meu şi mine era o dragoste foarte mare, ne.am legat mai mult încă după ce s'au ivit aceste n înţelegeri. Astfel au trecut doi ani, pe mama o vedeam foarte rar se mutase la Ploeşti la părinţii ei. Tatăl meu a angajat o femee ca menajeră care fusese ca croitoreasă, MARCELA COSTANDACHE din G laţi. La început casa a mers mai bine, cu timpul încă am văzut cum această femee nu ţinea în realitate deloc la noi, dimpotrivă ne depărta de tatăl meu cât putea mai mult. Situaţia în casă era foa te rea, erau neînţelegeri mari între tatăl meu pedeoparte şi fratele meu şi cu mine pedecealaltă parte. Am terminat liceul în 193 şi m'am înscris la Facultatea de Drept pe care nu am frecventat decât câteva luni, m'am retras din cauza sănătăţii proaste şi am continuat să locuesc cu tatăl meu, cu fratele meu şi cu această femee până când nemai putând suporta situaţia din casă am pleca la o prietenă a mea SANDA CHIRITESCU, măritată cu Dr. SUFANA. Era cea mai bună prietenă a mea şi colegă de liceu timp de 8 ani. Am stat la ea câteva luni, mai veneam şi pe la tatăl meu, mai stătea şi acolo, am stat apoi un timp mai îndelungat tot la ea, aproape u an poate şi mai mult. M'am întors apoi acasă la tatăl meu numai din cauza fratelui meu care suferea şi el foarte mult şi nu vroia să-l las singur şi am stat până în primăvara anului 1942, când m'a îmbolnăvit, [redacted] am plec astfel bolnavă la mătuşa mea D-na SÂRESCU nu era măritată atunci cu actualul ei soţ, inginer LUCULESCU. Am stat la ea câteva luni, m'am întors apoi acasă de unde am plecat definitiv în Ianuarie 1943. Intre timp şi fratele meu plecase şi el de acasă la Şcoala Militară, ei vroia să facă Politehnica, dar pentru a scăpa de casă şi de atmosfera de acasă s'a înscris la Şcoala Militară.

Până la intrarea mea în Ministru de Externe am dus o viaţă fără interes. Aveam un grup de prieteni de fete şi băeţi: Sanda Chiritescu şi sora ei, Vigi Gheorghiu, Mira Simion, Nini Romniceanu, Elena Prodan, toate aceste fete nu avea nici o preocupare specială, numai Sanda Chiritescu era infirmieră voluntară, şi Elena Prodan care deasemenea era infiermieră voluntară,. Prieteni băeţi aveam foarte puţini, George Miron, care nu mai ştiu unde est acum, apoi logodnicul lui Digi Gheorghiu, Hari Drago, avocat din Bucureşti, mai era fratele meu, logodnicul Sandei Marius Sufagiu, câteodată dar foarte rar venea la noi Costel Lutter, care acum este la Ministerul de Externe, Paul Dimitriu, pe care îl vedeam foarte rar. In această perioadă eu citeam foarte mult împreună c

./.

prietena mea Sanda Chiritescu, am citit astfel pe gide si tot felul de cărti de romane in special pe care nu le mă țin minte. Nu aveam nici o preocupare de politică, aveam unele conversatii păreri despre oameni despre viață in special cu Sanda Chiritescu si cu sora ei, eram foarte legată de ele. In aceasta perioadă a vieții mele am fost infermieră coluntară dar numai vre'o trei săptămâni si am renunțat, mă obosea foarte mult. Aveam o stare morală foarte proastă, [redacted]. Tot în acest timp prin iarna anului 1940, î-mi aduc aminte de evenimente care mau preocupat, au fost legionarii cu revoluția lor. Nu am putut niciodată să am vre'o simpatie pentru aceasta mișcare mai ales că un alt prieten al nostru Alex. Buzescu, din București era mare simpatizant, și cred că legionar. Nici unul din ceilalți prieteni nu erau preocupati în special de politică, dar nu eram deloc pentru legionari. Imi aduc aminte că în perioada revoluției legionare în 1940, am fost îngrozită, mi-a inspirat foarte mult dispreț aceea epocă și nu îi înțelegeam deloc. Tot in acest timp căutam să obtinut undeva un serviciu, pentru a mă desprinde total de părintele meu care nu se mai ocupa deloc de noi, și nu am reușit. In general nu am rezistat in aceasta deciziune, ceiace vroiam in fond vroiam să fiu căsătorită, cu un om însă la care să țiu foarte mult. In aceasta perioadă de căutarea unui serviciu am întâlnit-o pe Mia Prodan sora Elenei Prodan, care era functionară pe timpul acela la Directiunea Politică, acu, este numită in străinătate, cred că la Oslo. Mia Prodan care avea simpatie specială pentru mine mi-a spus că aș putea încerca să intru tot la Externe si să fac o cerere de admitere. Acest lucruri s'au întâmplat in vara anului 1943 prin Martie, am dat cererea prietenii mele, și nu am avut nici un răspuns. Doream mult să fiu numită in Minister, mai ales că-mi închipuiam cât pot pleca în străinătate unde să duc o viață indepedentă. Deabea pe la sfârșitul lui Mai am primit o scrisoare prin care eram invitată la Minister, m'am dus la Directia Personalului era atunci Director Ministrul Gheorge Crutescu și mi s'a spus că am fost repartizată la Directiunea Administrativă, ca impiegată cu două gradatii, era director pe atunci Nicolae Celibidache Prim Secretar de Legatiune. M'am bucurat mult de tot de acest eveniment și am inceput să lucrez cu plăcere. Indeplineam o funcțiune de secretariat mă ocupat cu trecerea in registru al hârtiilor care intrau și ieșeau în Directie. Acest lucru am făcut insă foarte putin pentru că a sosit din concediu functionara care se ocupa mai înainte cu aceasta Domnisoar

./.

Rodica Iliescu.Nu stiam să bat deloc la maşină,totuşi mi s'a dat o maşină şi câteva adrese de bătut şi astfel am mai lucrat vre'o lună când am fost mutată într'un birou cu D-ra Cogălniceanu tot la Directiunea Administrativă.Lucram sub ordinele dânsei,băteam la maşină formulare cu cereri de eşire din ţară. Aceste lucrări erau foarte simple .

In luna August am luat concediu 15 zile,venind la Minister am aflat că am fost mutată la Directiunea Protocolului dar numai pentru 10 zile si am revenit la Directiunea Administrativă unde am luacrat tot sub conducerea D-nei Gogălniceanu până în Aprilie când au inceput bombardamentele .In tot acest timp am fost foarte multumită si m'am simţit bine in special in tovărăsia D-nei Gogălniceanu.Nu am legat prietenii cu celelalte colege ale mele,aveam numai relaţii de minister.D-ra Olga Gheorghiu dactilografă,D-ra Zizi Cioranu,dactilografă şi D-ra Rodica Iliescu care era secretara Directiei.

Eram numai prietenă cu D-ra Mia Prodan,care însă a plecat chiar in August 1943 în post in străinătate.

Chiar din primele zile de functiune in Minister am cunoscut pe un coleg al meu,din aceiaşi directiune,Stefan Ciocâlteu, atasat de legatie si intre noi s'a infiripat o mare simpatie cu planuri de viitor.

Tatăl meu însă a aflat de acest lucru şi nu mă aproba deloc,găsindu-l prea in vârstă pentru mine avea 32 ani si mai ales nu-i plăcea ca om.Eu însă nu m'am preocupat de părerea tatălui meu care însă până la urmă s'a dovedit că avea dreptate

Colegul meu avea însă o legătură serioasă de care nu se putea despărti şi astfel eu am renunţat şi m'am hotărât să nu-l mai văd.Acest lucru m'a indurerat si m'a deceptionat,dat până la urmă mi-am putut reveni.Si astfel in Aprilie 1944,când au incepu bombardamentele şi se vorbea de dispersiunea Ministerului de Externe.Intre timp în luna Ianuarie,am plecat definitiv de acasă am locuit la aceiaşi prietenă veche de care de care eram atât de legată,la Sanda Chiriţescu,acum măritată cu Dr.Marius Şufană în apartamentul lor din Piaţa Lahovary.Am stat la ei vre'o 10 zile si m'am mutat la mătuşa mea D-na Inginer Luculescu pe Str. Stanislav Cihosky,unde am stat până la 10 sau 12 Mai când am plecat cu o parte din Minister in dispersiunile Snagov.Cealaltă parte care era si cea mai mare a plecat la Herculane si din fie care directie,afară de o parte a Directiunei Cifrului ,care după câtem am auzit mai târziu ,s'a mutat in casa sotului meu din

./.

Parcul Jianu,câte doi sau trei functionari am fost instalati un unele vile dela Snagov.

Directiunea Administrativă compusă din : Dl.Stefan Ciocâlteu,care era lăsat de Dl. Ministru Bălăţeanu,Seful Directiunei Administrative în acel timp,era răspunzătorul directiei.D-ra Condureţu,dactilografă,iar eu care mă ocupam cu înregistrarea şi ţinerea în evidentă a hârtiilor şi încă trei functionari', Octavian Blaga,M.Angheluţă.şi Brătulescu era să fie instalată la Snagov.Din aceşti toţi functionari numai D-ra Condureţu şi cu mine am ~~fost~~ plecat şi ne-am instalat la vila Penescu Kerci.

In această vilă mai era şi directorul Protocolului cu domnii: Caius Văleanu,Consilier de Legatie şi responsabilul Directiunei,D-na Martiu functionară administrativă care se ocupa cu pasapoartele împreună cu D-ra Lenoş,Dl.Rădulescu Mehedinţi,secretar de legatie ,Dl.Nicolae Cecilidache,Consilier de Leg. care mi se pare că fusese mutat tot la dir.Protocolului şi D-ra Rodica Iliescu.Mai târziu Dir,Administrativă,adică D-ra Condureţu şi cu mine şi cu D-ra R.Iliescu am fost mutate la o vilă alăturată unde aveam şi birourile .In fiecare săptămână veneam de câteva ori la Bucureşti pentru expedierea hârtiilor,.

La Snagov,odată cu noi a mai fost instalată şi Directiunea Cifrului la vila Simonide.Acolo era şi Serviciul Telefonic. Vilele noastre erau la o depărtare de vre'o patru Km.pe jos,dar noi Ciurculanu cu o barcă cu motor care veneau să ne ia şi ne ducea apoi la Parcul Snagov şi de acolo cu autobuze la Bucureşti Mai târziu a venit şi Dir,Politică într'o vilă aproape de vila Simonide,apoi în alte trei vile tot în apropierea vilei Simonide s'a mai instalat şi altă parte a Directiunei Cifrului şi Secretarul General al Ministerului ,Dl.Ministru Davidescu.

Functionarii instalaţi la vila Simonide şi în celelalte trei vile erau: Secretarii de Legatie,: Florin Roiu,Nicolae Oancea,Nicolae Georgescu,Atasat de legatie Vlad Skeletzi,N.Djuvara, Consulul Onişor,Dr.A[illegible] Oiconomu,dactilografă.Mai târziu au venit :Mureş Axente,Eduard Mătaş,şi Zecov Câmpeanu,secretari de legatie,când o parte din cei dintâiu,cum erau Vlad Skeletzi a fost mutat la Băile Herculane şi Onişor care mi se pare că a plecat dela Snagov.Aceştia făceau parte din Dir.Cifrului.

./.

In vila alăturată erau: Carmen Lăzărescu,bibliotecaru mi nisterului,care lucra în directia Politică,D-na Djuvara,sotia atasatului de legatie - Neagu Djuvara,mai târziu a venit dl. MinistruDem Buzdugan cu D-na si o domnisoară telefonistă,Olga Vasiliu,.In altă vilă tot aproape de cele două,la vila Polizu unde erau instalată Dir Politică lucrau: Dl.Ministru Borceanu, Dl.Gresi Prim secretar de Legatiune,D-ra Smaranda Rioşanu dacti lografă si D-na Oprean telefonistă,alături venea apoi vila unde s'a instalat mai târziu,prin Iunie sau Iulie,sotul meu împreună cu domnii Camil Demetescu,Emil Lăzărescu,si Emil Ciurea.Acestiau formau tot Directia Cifrului.In sfârsit in ultima vilă din aceia regiune erau locuința secretarului genarl.Astfel Dir.Administra tivă si Dir.Protocolului nu aveau deloc legătură cu celelalte directiuni si functionarii la început nici nu se cunoştiau.Cu timpul însă făcând drumul dela Snagov la Bucureşti cu autobuze speciale ale Ministerului şi în Bucuresti,serviciile fiind restrânse si functionari mai puțini mai puțin,au început să se cunoască între ei.

Intr'o după masă am avut mult de lucru la Directiunea mea autobuzele fiind plecate l-am rugat pe Emil Ciurea să mă ia cu maşina Cifrului.Astfel l-am cunoscut pe soţul meu,am călătorit noi trei,soţul meu eu şi Dl.Emil Ciurea dela Bucuresti la Snagov.Peste vre'o 2-3 săptămâni a trecut Camil Demetrescu pe la vila noastră şi ne-a spus că peste câteva zile vom merge la vila D-lui Pogoneanu pentru a bate la maşină ceva pentru Dir, Cifrului .I-am spus că eu nu voi veni pentru că eu nu ştiu să bat la maşină, dar el mi-a spus că nu este nevoie să ştiu, că este ceva foarte simplu - Intr'adevăr peste două zile am primit un telefon ca domnişoarele : Iliescu,Leouş şi cu mine să fie luate cu barcă şi aduse la Dl.Pogoneanu,acolo era dl.Dir.Rioreanu, şi Oeconomu,şi toate am început să batem nişte cifre pe o hârtie specială împărţită în căsuţe de câte cinci coloane.Am stat acolo toată după masa şi seara ne-am întors acasă.Ni s'a spus că aceste şedinţe se vor repeta .

Intr'adevăr peste câteva zile am venit iar la soţul meu şi am făcut acelaşi lucru iar seara,am fost toate colegele mele şi alţi funcţionari,invitaţi la el la masă şi am stat până noaptea târziu.

După aceea nu l-am mai văzut pe soţul meu,vre'o 2 sau 3 săptămâni,şi într'o după masă când eram în vizită la vila apropiată am trecut şi pe la el şi am fost oprită iar la masă cu

./.

împreună cu mai multă lume din celelalte vile ale Ministerului Acest lucru se petrecea prin preajma lui 23 August,nu l-am mai văzut deloc pe soţul meu ,iar în ziua de 23 August după masă l-am văzut la Minister,când i-am spus că vreau să nu plec la Snagov în acesa seară şi să rămân la mătuşa mea.El m'a rugat foarte insistent să plec şi eu ţin minte că am fost impresionată de acest lucru şi am plecat imediat cu ultima maşină a Ministerului .Noaptea am auzit că s'a făcut 23 August,iar o parte din functionari au rămas izolaţi la Snagov,o parte din ei plecase-ră de după masă în Bucuresti şi nu au mai putut să se întoarcă .Zilele următoare am trăit sub o teroare grozavă,am aşteptat să fim bombardaţi ,mai ales că nemţii ştiau că acolo erau vilele Ministerului de Externe.Tot atunci am aflat de noul guvern şi de funcţiunea soţului meu de Directorul Presei şi Informaţiilor şi Directorul Cifrului şi al Cabinetului Sub Ministrului Buzeşti.

Intre funcţionarii rămaşi la Snagov a intrat o mare panică,unii au plecat cum au putut,alţii au părăsit vilele şi s'au mutat în alte,eu m'am mutat in vila alăturată de acesa a soţului meu.După câteva zile s'a trimis un camion care a luat o parte din funcţionari,secretari de legatie care rămăseseră la Snagov,aveau nevoie de ei la Minister şi peste alte câteva zile a venit maşina Cifrului,au mai plecat o parte din functionari cu arhivele Ministerului,care am aflat că erau aici şi am plecat şi eu .La Bucuresti m'am dus la Banca Naţională unde era Ministerul,iar soţul meu când a aflat că am venit mi-a trimis vorbă să plec imediat înapoi la Snagov să stau la el acasă, iară bucătăreasa lui să aibă grije de mine .Acelaşi lucru l-a făcut şi D-na Carmen Lăzărescu şi ne-am intors amândouă la Snagov,iar eu m'am instalat la vila sotului meu unde am stat până la 9 Septembrie .Intre timp sau mai făcut transporturi de funcţionari şi de mobile ale Ministerului de prin vilele rechizitionate,eu am rămas ultima impreună cu D-na Rioşanu si Dl.Mureş Axente .In ziua de 9 Sept.mi-a trimis un camion am încărcat toate lucrurile din casa lui si am plecat si noi.Ministerul era instalat atunci la U.G.I.R.,Indată ce am sosit,soţul meu mi-a ieşit înainte şi mi-a spus să dorm câteva zile la U.G.I.R.,mai durmeau si alţi funcţionari,chiar şi el,deoarece nu aveam unde să mă duc,toată lumea cunoscută era plecată,iar tatăl meu pe care nu-l mai văzusem din Luna Ianuarie era şi el plecat la Busteni,nu stiam când se întoarce ,mai ales că îmi era foarte

./.

greu să mă reintorc acasă.Chiar a doua zi am aflat o veste îngrozitoare pentru mine,prietenii mei din Minister,D-ra Rioşanu ştiau de acest lucru,dar nu vroiau să-mi spună şi soţul meu ştia dar vroia să amâe să aflu.In sfârşit mi-au spus că fratele meu a murit în luptele din Transilvania împotriva nemţilor.Pe el nu-l mai văzusem din primăvară,într'un concediu el se afla cu regimentul într'un sat de lângă Braşov.Aceasta veste a fost îngrozitoare pentru mine,eram foarte legaţi unul de altul,pentru mine fratele meu însemna totul.

00748

Sotul meu m'a intrebat chiar a doua zi dacă poate sa facă ceva pentru mine,dacă poate să mă ajute cu ceva şi să ştiu că el este cu totul alături de mine. L'am rugat să mă schimbe dela Dir.Administrativă în altă parte si să am mult de lucru pentru a putea sustrage din aceasta stare morală în care mă aflam.Si am fost mutată după câteva zile la Dir.Cabinetului.

Adaug aici că odată cu lucrurile care constituiau casa soţului meu la Snagov,am adus la Bucuresti şi un acumulator,care am aflat mai târziu,era instalat la postul de emisiune instalat cu ştiinţa lui Ică Antonescu în casa soţului meu la Snagov.

La Directiunea Cabinetului mă ocupam de audienţe şi răspundeam la telefoane.Eram colegă cu Dl.Fl.Roiu şi dânsul îmi spunea ce să fac.Am functionat la aceasta directie pe timpul D-lui Niculescu Buzeşti,Vişoianu si Dl.Tătărăscu până la data de 1 Iulie 1945,cred,când sotul meu si-a dat demisia din postul pe care-l deţinea ,când am rugat ca si eu să fiu schimbată dela acea directiune ,mai ales că era si foarte obositor.In toamna anului 1944, in Noembrie m'am imbolnăvit atunci pentru primadată de colitacilozā si am stat in pat o lună de zile,abea după vre'o câteva săptămâni am putut să-mi reiau serviciul.In timpul boalei mele,eu locuiam la prietena mea Dr.Rioşanu,tatăl meu am aflat intre timp că s'a căsătorit fără să ne anunţe pe noi copiii,fiindcă ştia că noi nu vrem să facă acest lucru.A fost altă lovitură pentru mine, mai ales că fratele meu plecase din casă din cauza aceleaşi femei şi o socoteam responsabilă de ce s'a întâmplat fratelui meu.In toată această epocă grea pentru mine nu a fost decât sotul meu care m'a ajutat cu prezenta lui şi mi-a dat curaj,pentru a-mi reveni.Tot prin el am aflat că fratele meu era prizonier la nemţi şi deci că se va intoarce acasă.

Pe timpul Dl.Niculescu-Buzesti am functionat la Dir.Cabinetului pe la sfârsitul lui Septembrie 1944,şi apoi m'am imbolnăvit la inceputul lunei Noembrie când m'am reintors la Minister pe la mijlocul lunei Decembrie era Dl.Vişoianu Ministru.In prima perioadă din Sept.până in Noembrie nu făceam altceva decât să decât să răspund la telefon şi să primesc oameni pentru audienţe,apoi pe timpul D-lui Vişoianu am început să mă descurc mai bine.Dl.Roiu imi arăta cum să procedez.Pe Dl.Niculescu Buzeşti nu l-am cunoscut înainte de 23 August,si atunci când am fost numită la Cabinet dânsul nu avea simpatie pentru mine şi ştiu că nu a fost de acord cu soţul meu asupra numirii mele la Cabinet.

./.

In timpul D-lui Visoianu am în ceput să mă ocup cu plasa. hârtiilor Rador le ţineam în evidenţă într'o mapă specială. Aceste erau atribuţiile mele ,soţul meu şi dl.Roiu cunosc acest lucru foarte bine.Hârtiile care se lucrau nu treceau pe la mine prin mână şi după câte îmi amintesc nu era activitate pe timpul acela.După 6 Martie a venit Dl.Tătărăscu,care a păstrat aceiaşi funcţionari la Cabinet,mai târziu a fost numit Dl.Mircea Vasiliu Secretar de Legatie care este acum la Washington.Atributiile mele erau exact ca şi mai înainte.Stiu că în acest timp Camil Demetrescu,a fost închis în legătură cu nişte lucruri ale lui Ică Antonescu,aşa am auzit.

In vara anului 1945,prin luna Iunie am auzit vorbindu-se că dl.Tătărăscu ar schimba cabinetul şi într'adevăr pe data de 1 sau 10 Iulie soţul meu şi-a dat demisia din postul pe care-l deţinea,odată cu el au fost schimbaţi şi ceilalti funcţionari, Dl.Camil Demetrescu,Roiu şi cu mine,au rămas D-nele,Floriaa Spiresacu,şi Răluca Georgescu,steno-dactilografe - Nu stiu exact dece soţul meu şi-a dat demisia ,îmi aduc aminte că era în legătură cu o scrisoare a Dl.Buzeşti către Dl.Tătărăscu.Nu am luat niciodată parte la discuţiunile lor,între sotul meu,Camil Demetrescu,Roiu,sau Dl.Buzeşti sau Vişoianu.

Eu am fost mutată apoi la Secţia Păcii condusă de Dl. Filotti,tot aici era şi Dl.Roiu,fusese mutat mai înaintea mea, eu am mai lucrat la Dir,Cifrului împreună cu Dl.Camil Demetrescu şi D-na Maria Belizare,am pus în ordine dosare cu telegrame vechi din anii 1934 până în anii 1942,nu-mi aduc aminte pentrucă nu le citeam ,erau clasate în mape,iar noi le făceam dosare.Apoi am plecat în concediu şi deabea când m'am reintors,în August am început să lucrez la Dir.Păcii.Sotul meu fusese şi el numit la Directia Păcii,nu mai venea însă în permanenţă la Minister,numai când era convocat sau când erau şedinţele Comisiei Rador al cărui Vicepreşedinte cred că era.Când am lucrat în Cifru am aflat că soţul meu avea două sau trei geamantane la Cifru şi haine şi nişte valize negre,nu ştiam,câte,stiu că în timp ce era Dir.Cabinetului avea o valiză neagră,pe care o lua acasă si venea cu ea la Minister nu ştiu ce se afla în aceasta valiză mi s'a spus că sunt acte personale.

Mai erau la Cifru si alte valize cu haine ale altor funcţionari.Dl.Oprişan a luat locul soţului meu la Dir,Cifrului In August 1945,nu-mi aduc aminte să-l fi văzut pe soţul meu, poate odată sau de două ori în treacăt,el a plecat apoi la Sina

./.

ta şi l-am revăzut când s'a întors încă tot destul de rar. Veneam câteodată la el îi aduceam alimente care se dădeau la Minister la economat, unele ziare şi filele Rador, pe care nu le mai primea, le luam dela Dl. Filotti cu ştiinţa sa, şi unele veşti dela Minister, lucruri pe care nu mai mi le aduc aminte, nu erau lucruri importante, în orice caz eu căutam să-l văd. Prin toamna 1945, soţul meu a fost într'o zi la Minister unde a vorbit cu Dl. Filotti, nu am asistat la conversaţie, Am aflat încă că trebuia păstrat într'un dulap în Dir. Păcii mai multe documente din Arhiva lui Ică Antonescu şi arhiva Palatului. Roiu şi cu mine aveam în grije aceste hârtii, eu am vrut să-mi asum această grijă pentru a face un serviciu şi eu la rândul meu soţului meu pe care acum îl vedeam destul de rar câteodată la el acasă şi prin Noembrie pe la sfârşit, am început să trec câteodată pe la Palatul Styrbey, unde am cunoscut-o pe soţia lui Niculescu - Buzeşti şi care mă invita la dânsa.

In toamnă pe la sfârşitul lunei Octombrie soţul meu, am auzit cum vorbea cu Camil Demetrescu, că ar trebui să pună în ordine hârtiile pe care le avea la Minister la Dir. Păcii şi eu m'am oferit să le ajut. A rămas hotărât să fie scoase din Minister de către Dl. Roiu iar eu să le aduc la el acasă în Parcul Jianu.

Imi aduc aminte că vorbea cu Camil Demetrescu că aceste hârtii trebue demult să fie puse în ordine şi că au neglijat, îi făcea observatii lui CAMIL că s'a pierdut atâta timp şi că trebuia făcut acest lucru cât erau ei în Minister. Valizele care am văzut că erau în număr de cinci, le-am luat dela Dir. Păcii am scoborât pe scara de serviciu şi cu maşina soţului meu le-am dus acasă la el.

Continutul a fost pus într'un geamantan şi valizele negre înapoiate la Minister, nu le-am adus eu. Peste câteva zile ne-am apucat de lucru, soţul meu şi CAMIL clasa hârtiile pe categorii şi eu le puneam în mape speciale pe care apoi le aduceam la Minister şi le dădeam lui Filotti sau Oprişan. Nu-mi reamintesc ce anume conţineau aceste hârtii eu nu le citeam, numai din conversatiile lor reţin că erau diferite rapoarte ale diplomaţilor din vremea lui Ică, scrisori personale ale lui Ică, şi ale informatorilor săi, am arătat în celelalte declaraţii. Mai începusem odată în primăvara anului 1945, când soţul meu era directorul Cifrului să clasez unele hârtii împreună cu CAMIL, cred că şi acelea erau tot din arhiva lui ICA ANTONESCU. Lucru a durat câteva zile

./.

şi ne-am oprit, CAMIL nu ştiu ce treburi avea şi hârtiile care rămăseseră într'un geamantan au rămas la soţul meu. Peste câtva timp am reînceput lucrul, CAMIL şi cu mine, foarte puţin ne-a ajutat şi EMIL LAZARESCU. Erau telegrame cu acţiuni dela 23 August dela legaţiile din Berna, Stokholm, Ankara, Madrid, Lisabona şi Cairo. Aceste telegrame erau bătute la maşină, parte când era soţul meu la Minister, şi parte erau bătute de D-ra Oeconomu dela Cifru. CAMIL şi cu mine le clasam pe date şi pe Legaţii şi apoi am făcut dosare. Imi aduc aminte că Dl. NICULESCU BUZESTI, îi spunea soţului meu să se grăbească cu această lucrare care trebuia să fie de mult pusă la punct, îl acuza pe soţul meu de neglijenţă. Tot în acest hârtii mai erau rapoarte deale lui BUZESTI, Conversaţii economice. Eu nu am citit niciodată vre'o hârtie am văzut când le puneam în dosare.

In iarna anului 1945, când începusem să mă duc la Palatul Stirbey, prin Decembrie, am contribuit deasemeni la corectarea unui raport pe care îl făcuse BUZESTI. Acest raport care era bătut la maşină în mai multe exemplare a fost dat de BUZESTI americanilor sau englezilor, nu ştiu bine. Celelalte exemplare le-a luat soţul meu acasă şi am contribuit să le corectez împreună cu Dl. ROIU şi cu soţul meu.

Iarna 1945-1946, l-am văzut pe soţul meu destul de rar. In primăvară prin Aprilie el s'a îmbolnăvit, o gripă care l-a ţinut vre'o trei săptămâni în casă şi atunci l-am văzut mai des. Prin Februarie sau Martie am scos dela Minister, după ce am controlat-o dacă are molii şi cred că se mai află şi acum acolo. In toată această perioadă până în vara anului 1946 nu ştiu ce făcea, cine vedea, nu-l întrebam niciodată nimic el nu-mi împărtăşea gândurile lui. Când eram împreună, vorbeam de cărţi, discutam muzică şi totdeauna era şi mama lui cu noi sau sora sau unchiul lui. Acum eram mai des împreună, mergeam foarte mult la el la masă mai ales după moartea tatălui meu şi a fratelui meu când soţul meu mi-a fost de cel mai mare sprijin moral.

In vara anului 1946, prin Iulie geamantanul cu dosare a fost adus la DORIN ILIESCU avocat în Bucureşti. Insă eu şi CAMIL am continuat să complectăm dosarele, îmi aduc aminte de convenţii economice, nu ştiu de unde veneau aceste acte. Am făcut astfel alte dosare cu chestiuni economice. Toate aceste lucruri le-am făcut numai din dragoste pentru soţul meu, pentru a mă putea răscumpăra de tot binele pe care mi l-a făcut el. Nu am nici o preocupare politică şi nici nu cred că voi avea vreodată.

./.

După ce am terminat lucrul pe care-l aveam la DORIN ILIESCU am plecat pe munte şi nu m'am întors decât pe la începutul lui Septembrie, am stat în Bucureşti până la 14 Septembrie când a venit soţul meu. L-am văzut şi pe Dl. BUZEŞTI şi pe fratele lui între 1 şi 14 Sept. şi am luat masa şi ei de câteva ori la Palatul Styrbey. Când a venit şi soţul meu în Bucureşti, mi-a spus că a venit special să mă ia la Sinaia, am mai stat câteva zile şi am plecat împreună la Sinaia unde am stat până aproape de 1 Oct. Când m'am reîntors l-am mai văzut pe BUZEŞTI şi pe fratele său şi într'o după masă când am trecut pe la Styrbey, mi-a spus portarul că Dl. Ministru a plecat la vilă la părinţii lui. Il auzisem şi eu să pleacă acolo ştiam că a cerut viză de ieşire din ţară soţia lui era foarte grav bolnavă şi în aşteptarea vizei, pleacă la ţară. M'am întors la soţul meu şi i-am spus acest lucru şi el s'a mirat foarte mult şi a fost surprins că nu i-a spus nimic de această plecare. Intre timp casa din Parcul Jianu a mamei soţului meu a fost închiriată Ambasadei Poloneze şi nu ne-am ocupat decât de acest lucru. El s'a mutat la casa Styrbey şi mama lui la fiica ei în Str. Arh. Brank.

In luna Octombrie eu am fost din nou bolnavă am stat în casă aproape trei săptămâni. Imi aduc aminte că am fost în această lună la Dl. NEAMŢU odată, l-am condus pe IONEL STARCEA, acolo era soţul meu, CAMIL DEMETRESCU şi cred şi RADU BUZEŞTI. Acest lucru l-am spus într'o declaraţie anterioară.

In Octombrie la 26 m'am logodit, înainte am avut o conversaţie cu soţul meu, încă dela Sinaia mi-a spus că ar vrea să se căsătorească cu mine, că de mult dela început decând m'a cunoscut a dorit acest lucru, dar a ezitat, fiind bolnav şi având o viaţă complicată n'ar vrea să mi-o complice şi pe a mea. L-am rugat să treacă peste aceste lucruri, că nu au importanţă şi deabea la sfârşitul lui Octombrie s'a hotărât logodna. Dela 26 Oct. am stat aproape în fiecare zi cu el şi confirm acest lucru că nu am avut vre'o activitate politică, nu am văzut pe nimeni decât pe CAMIL, pe BARBUL sau Fl. ROIU care venea să-l vadă, pe RADU BUZEŞTI şi familia STYRBEY care veneau dela Buftea. Stăteam tot timpul în casă nu se ducea decât la sora lui la dejun. La 17 Noembrie ne-am căsătorit şi am locuit la Palatul STYRBEY. Nici în acest timp până la 1 Decembrie când am plecat la IONEL STARCEA la Buleţi, soţul meu nu a văzut pe nimeni şi nu a plecat undeva. S'a dus cred de vre'o două ori la masă la NEAMŢU şi la DORIN ILIESCU şi mi se pare că

./.

0758

a mâncat odată cu IONEL STARCEA în oraş.

Adaug că dela 1 Sept. până la începutul lui Octombrie când m'am îmbolnăvit am fost des la Buzesti în casă unde venea fratele lui iar mai târziu CAMIL DEMETRESCU, soţul meu şi IONEL STARCEA.

La conversaţiile lor nu asistam, CAMIL DEMETRESCU, chiar m'a făcut să înţeleg că viu prea des pe la STYRBEY, soţul meu însă îmi spunea să trec pe acolo, pentru a mă vedea.

00754

In perioada dela sfârşitul lunei Oct. până la [illegible]orie am asistat la diverse conversaţii între soţul meu, RADU BUZESTI şi CAMIL, fără să iau parte la ele, am auzit că NICULESCU BUZESTI ar fi plecat din ţară şi că este reţinut de americani în Germania, cred că la Frankfurt. Familia STYRBEY vorbea foarte des cu BERNA la telefon cu sora D-nei BUZESTI, care le comunica dacă BUZESTI a sosit sau nu în Elveţia. Apoi cu câteva zile înainte de a pleca la Bulci, tot prin familia STYRBEY a aflat soţul meu şi eu că BUZESTI ar fi ajuns la soţia lui care dealtfel peste câteva zile a murit.

La 1 Decembrie am plecat la Bulci la STARCEA. Acolo am găsit pe RADU BUZESTI, a venit de două ori şi consulul IONESCU BALACEANU, care se ocupă cu afacerile lui STYRCEA, mai veneau şi vărul lui STYRCEA, Dl. NECULITA, şi câţiva oameni de afaceri ai lui Ing. TATU şi alţii. Nu vorbeau politică, nu aveau jurnale şi nu ascultau radio. Eu plecam seara mai devreme să mă culc, de cele mai multe ori venea si soţul meu şi IONEL STYRCEA şi RADU BUZESTI stăteau mai mult. Am auzit vorbind că şi VIŞOIANU a plecat din ţară că ar fi împreună cu BUZESTI, cu care nu s'ar înţelege dar nu ştiu dacă.

Dela Bulci ne-am întors în Bucuresti pe la 15 Ianuarie unde locuia la cumnata mea in Arhitect Louis Blank.

A început să vină lume la noi în casă, care să-l vadă pe, soţul meu. Mai des venea FLORIN ROIU, care ne aducea diverse informaţii dela Minister, jurnale, ne povestea diverse chestiuni despre oamenii din minister şi aducea soţului meu unele informaţii dela OPRISAN. Am spus aceasta în declaraţiile anterioare. Mai venea CAMIL DEMETRESCU, care am auzit că se ducea uneori la DINU BRATIANU. Dl. RADU BUZESTI, pe care-l auzinea că se ducea la I. MANIU.

Am auzit că discutau de nişte lucrări ale lui NICULESCU BUZESTI, pe care trebuia duse la Dl. MANIU. Am auzit si de o scri-

./.

soare a lui NICULESCU BUZESTI, pe care ia scris-o so
în care îl felicita pentru călătoria noastră. Ii vorb
rea lui sufletească şi de sănătatea lui. Nu am avut niciodată
vre'o scrisoare sau raport politic dela BUZESTI şi nu ştiu
exact ce anume trimetea el. Intr'o seară Dl. RADU BUZESTI, a adus
soţului meu o lucrare, de vre'o două pagini bătută la maşină,
au vorbit cu fata mea pentru că au venit la mine în cameră.
Imi amintesc că era vorba de crearea unui bloc agr... în America
această lucrare însă nu ştiu dela cine era. Am auzit ... vorbin
du-se de GREDZEANU care se afla în America şi de DAVVILA, care
formau rezistenţa acolo. Mai venea în casa noastră, NEAMTU dar
foarte rar, NAE POPESCU, mai ales in luna Iunie când trebuia să-
mi transporte mie cu un camion ~~xxxxxx~~ unele ~~bagaje~~ lucruri,
mobilă, cărţi dela locuinţa tatălui meu. Pe soţul meu nu l-am auzi
niciodată vorbind politică cu N. POPESCU si nici cu NEAMTU.

Mai veneau GEORGE BARBUL, foarte rar DODY GEORGESCU, RACI
HOLLARD si foarte des, de câteva ori pe săptămână, venea DORIN
ILIESCU si EUGEN POP, avocaţii soţului meu, ai mamei soţului meu
si ai mei si ne ţineau în curent cu diversele chestiuni cu ca
se ocupau ei.

Dela minister mai venea DI. OPRISAN dar nu prea des, ne
spunea ce se mai întâmplă la Minister, unele lucruri dela Cifru
dar mai ales prin Florin Rotu le comunica soţului meu. A mai
fost odată DI. MURES AXENTE care a luat niste pachete venite pe
tru el dela Dir. Rioşanu şi pe care eu le luasem dela fratele
D. RIOSANU, avocatul BARBUL RISOIANU. D-na FLORICA SPIRESCU, a ven
de vre'o două ori vorbea tot de minister am spus in celelalte
declaraţii ultima oară ne-a vorbit de epurarea care s'a făcut
la Externe. In special Duminica după masă venea la noi lume, vor
beau politică uneori, uneori nu.

Discutiunile politice se învârteau in jurul regimului
politic din ţară, despre jurnalele si articolele apărute de po
litica dusă de Anglo-Americani si U.R.S.S., am vorbit de confe-
rinţa dela Moscova, unde soţul meu vedea o inţelegere intre ame
ricani şi ruşi. In general vederile soţului meu erau că o inte-
legere intre Anglo Saxoni şi Ruşi se va face in orice caz făr
războiu.

însă
Despre rezistenţă ~~v~~orbeau mai ales CAMIL DEMETRESCU,
cu RADU BUZESTI şi soţul meu. Am auzit vorbindu-se de TEBBA,
soţul meu reda o conversaţie pe care o avusese cu un domn PO-
PESCU ORADEA, care spunea că este in legătură cu TILBEA

Acest domn venea destul de des la noi în casă,nu am asistat niciodată la convesaatia lor. Sotul meu este foarte atras de discuţiunile politice,nu socotea însă ca serioase informaţiun le pe care le aduce Dl.POPESCU ORADEA.

Imi aduc deasemeni aminte că am auzit pe sotul meu sp nând că nu este de acord cu multe chestiuni în activitatea po litican Dl.MANIU,am asistam la aceste conversaţii dar niciodat nu luam parte ,nu mă preocupam în mod special ce se vorbea.

Aflam tot din discutiunile lor că s'au primit scrisor din străinătate ,le aducea deobicei RADU BUZESTI,o singură dată sotul meu a primit niste scrisori printr'un domn dela Leg.Americană,român,am văzut pe fereastră maşina cu steagul american şi am auzit din odaia de alături că aceste scrisori erau adresate lui RADU BUZESTI pe care rugându-l le-a adus so ţului meu.

Aceste scrisori si rapoarte pe care le aducea RADU BU-ZESTI pentru ca soţul meu să le citească,erau luate apoi înap stiu însă că soţul meu,nu îşi păstra scrisorile DORIN ILIESCU,

S'a dus decâteva ori la el singur şi odată îmi aduc aminte că i-a lăsat lui DORIN un plic si i-a spus să le pună împreună cu celelalte.Până la plecarea mea la mare la 8 Iuli cred că acestea hârtii au stat la DORIN ILIESCU.Nu m'am inter sat la NEAMTU împreună cu soţul meu,DORIN ILIESCU,NAE POPESCU, un Dr.m NUTIU GEORGESCU şi un domn GEANA,prietenii lor comuni.

Când am plecat dela NEAMTU sotul meu a invitat să mear cu noi si NAE POPESCU,am plecat împreună si am auzit pe sotul meu că NAE POPESCU trebue să se ducă acasă şi să-i aducă a do zi la DORIN ceva,i-a dat cu aceasta cearfa şi o cheiţă,l-am în trebat pe sotul meu când am ajuns acasă ce amestec are NAE PO-PESCU si mi-a spus că hârtiile pe care le avea la DORIN ILIESC într'o casetă,le are NAE POPESCU acum în păstrare.Acest lucru întâmplat Miercuri după masă,iar Joi de dimineată soţul meu a împrumutat pe DORIN ILIESCU cu niste bani din caseta sotului m pe care DORIN trebuia să-i schimbe si să plătească zugravul ce cel din Jianu.

Adaug că în perioada dela 15 Sept.si 7 Oct.când m'am în bolnăvit am asistat la unele discuţii între NICULESCU BUZESTI CAMIL,RADU BUZESTI,IONEL STIRBEA.Am aflat că NICULESCU BUZESTI este hotărât să plece în străinătate si căuta diferite mijloac

./.

iar într'o zi când am aflat că a plecat din Bucureşti,nu ştiam nici eu nici soţul meu cum a plecat.

Mai târziu mi-a spus soţul meu că a plecat cu un avion american,că a ajuns în Germania şi că este reţinut la Frankfort. Deasemeni am auzit că şi Dl.VISOIANU ar vrea să plece în străinătate,asta încă din anul 1946,şi acum ar fi vrut să plece tot prin acelaşi mijloc ca şi NICULESCU BUZESTI,ceiace s'a întâmplat pe la începutul lunei Noembrie.Aceste lucruri nu-mi erau împărtăşite decât mie,nu întrebam niciodată nimic,soţul meu cu RADU BUZESTI şi cu CAMIL avea adesea discuţiuni la care nu asistam, mă rugau să trec în altă cameră,de cele mai multe ori eram plecată de acasă,fiind ocupată cu pregătiri pentru căsătoria mea.

Deasemeni din auzite că acea corespondenţă pe care o primea RADU BUZESTI şi soţul meu era adusă de americani.

Ştiu că s'au trimis scrisori în străinătate lui BUZESTI prin D.HODOS cu aceasta ocazie am trimis cumnatului meu fotografii şi mi se pare şi o scrisoare.

Prin iarna 1945,sau începutul primăverii 1946,nu-mi aduc aminte exact Dl.MIRONESCU secretar de legaţie din Dir.Păcii mi-a dat o lucrare a sa în care era vorba de Dunăre.L-am văzut lucrând şi la Minister,la această lucrare,s'o aduc soţului meu să o citească şi să-şi spună părerea .După câtva timp soţul meu l-a chemat pe MIRONESCU,la el şi-a discutat împreună lucrarea.Am aflat mai târziu dela FLORIN ROIU şi l-am văzut şi pe MIRONESCU îngrijorat,că dl.FILOTTI ar fi alarmat că s'a găsit lucrarea lui MIRONESCU la Dl.MIHALACHE.

In privinţa documentelor cunoşteam că sunt ţinute la DORIN ILIESCU scrisori şi rapoarte dela NICULESCU BUZESTI,deasemenea din conversaţiile între soţul meu,CAMIL şi ROIU,am aflat că celelalte documente la care am lucrat şi eu au fost duse la D-na COLETTA,nu ştim unde locueşte şi ce anume documente se aflau la dânsa.-

Dacă mai sunt unele amănunte dacă sunt necesar de lămurit sunt gata să dau orice declaraţie în această privinţă.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez propriu şi care se compune din 23 de pagini.

ss/Cecilia Rădulescu
Pogoneanu

30 August 1947.

VI

2 Sep 1947

007569

DECLARAȚIE

Subsemnatul Nicolae N. Popescu, în vârstă de 41 ani, domiciliat în str. Lt. Medic Slătescu Nr. 39, de profesiune funcționar, la Fundația Regele Mihai I, Director la Direcția Economică, declar următoarele :

In complectarea declarației și memoriului pe care le-am dat în cursul lunei August la Ministerul de Interne, Direcția Poliției de Siguranță precizez operațiunile pe care le-am făcut cu caseta predată subsemnatului de către dl. Victor Rădulescu Pogoneanu după cum urmează :

La sfârșitul lunei Iulie a.c. am fost chemat telefonic la Fundația Regală Regele Mihai I unde eram la serviciu, de către Victor Rădulescu Pogoneanu, rugându-mă să viu imediat la el acasă.

M'am dus către ora 12 a.m.

Cu acest prilej m'a rugat să mă duc a doua zi la avocatul Iliescu Dorin și înainte de ora 7 dimineața, căci după această oră dl. Iliescu pleacă și să iau dela D-sa o casetă pe care să o păstrez câteva zile până când dl. Pogoneanu pleacă la Sinaia când o va lua cu d-sa.

Am ridicat a doua zi dela dl. Iliescu caseta și am dus-o acasă.

La două sau trei zile după aceasta dl. Pogoneanu tot prin telefon m'a chemat la d-sa. Mi-a dat cheia dela casetă și m'a rugat să scot din ea un plic care era sigilat și să il aduc acasă. Am făcut această operațiune și tot în aceiași zi, după amiază i-am dus acasă plicul. Se mai găsea la dl. Pogoneanu un domn z zugrav, cu care dl. Pogoneanu trata zugrăvirea casei din Parcul Jianu. Am lăsat plicul la dl. Pogoneanu care m'a rugat ca a doua zi tot de dimineață să trec pe la avocatul Dorin Iliescu și să iau plicul și să-l pun din

N.C. ./.

nou în casetă. In acest scop mi-a lăsat şi cheia dela casetă.

A doua zi am luat plicul dela Dorin Iliescu, l-am pus în casetă şi am reţinut cheia urmând să o predau în cursul zilei următoare când era fixată masa la dl. Octavian Neamţu masă la care eram invitat şi eu şi dl. Pogoneanu.

Miercuri, când a avut loc masa, la sfârşitul ei, către ora 5-6, dl. Pogoneanu m'a rugat să-l însoţesc acasă, rugându-mă ca după ce îl las acasă să mă duc, să deschid din nou caseta, să desfac plicul mic care se găseşte deasupra, să iau din el patru monede de aur care se găseau în plic şi să i le dau lui Dorin Iliescu şi să-i trimit cheia prin şofer.

Am însoţit pe dl. Pogoneanu acasă unde l'am lăsat dimpreună cu soţia lui, m'am dus acasă am luat banii şi cu aceeaşi maşină m'am dus la dl. Octavian Neamţu unde se mai găsea dl. Dorin Iliescu, am predat cheia şoferului pentru a fi înapoiată dlui Pogoneanu şi am dat banii dlui Dorin Iliescu. Aceşti bani spunea dl. Pogoneanu, că urmează să fie daţi de către dl. Dorin Iliescu zugravului care făcea lucrările la casa din Parcul Jianu. Deci în total am umblat în casetă de două ori: odată când am adus dlui Pogoneanu plicul cerut şi a doua oară când am scos banii pe care i-am predat dlui Dorin Iliescu.

Asupra întrebării de când îl cunosc pe dl. Pogoneanu şi ce relaţii am avut cu dsa declar următoarele:

Cunosc pe dl. Pogoneanu din anul 1929 când am luat parte dimpreună cu dsa la campania monografică din satul Drăguş Făgăraş organizată de către Institutul Social Român şi Seminarul de Sociologie al Facultăţii de Litere şi Filozofie din Bucureşti, condusă de către dl. Prof. Gusti.

In această campanie am fost încartiruiţi la aceeaşi gazdă dimpreună cu Octavian Neamţu şi Roman Cresin. Cu această ocazie şi în aceste împrejurări

./.

am legat prietenie cu Victor Rădulescu Pogoneanu. L'am revăzut după câteva luni la Facultate, la cursuri când prietenia noastră a continuat apoi la celelalte campanii monografice dela Runcu - Gorj şi Cornove-Orhei, când prietenia noastră a continuat.

Din anul 1934 ne-am despărţit; eu plecând la Ploeşti şi dl.Pogoneanu în străinătate.

Ne-am revăzut după câţiva ani când d-sa s'a întors bolnav la Bucureşti.

Relaţiunile mele cu dl.Pogoneanu au fost de pură amiciţie. Nici d-sa nici eu n'am luat parte la activităţile profesionale ale fiecăruia din noi. Eu n'am făcut niciodată nici un fel de politică şi ştiam că nici D-sa nu face politică. N'am avut niciodată preocupări politice şi niciodată nu am avut cu dl.Pogoneanu şi nici nu am luat parte la convorbiri politice din care să rezulte o atitudine a dlui Pogoneanu.

In chestiunea manipulării casetei mai adaug:

După arestarea dlui Pogoneanu care a avut loc a doua zi după masa dela dl.Octavian Neamţu şi după arestarea dlui Neamţu care s'a produs, Vineri, adică a doua zi după arestarea Dlui Pogoneanu, am socotit că vor fi arestaţi toţi prietenii care au luat parte la masa oferită de către dl.Octavian Neamţu şi care-şi sărbătorea căsătoria D-sale. In acest moment am bănuit că pe lângă banii din casetă dl.Pogoneanu mai păstrează în ea şi alte lucruri compromiţătoare. Pentru a nu fi găsit cu această casetă asupra mea şi convins fiind că în acest caz nimeni nu va putea crede că eu nu am nimic comun cu conţinutul acelei casete, m'am gândit să mă scap de ea într'un chip carecare. Deocamdată singura soluţie rapidă la care m'am oprit a fost să ascund această casetă. In acest scop, Vineri după amiază m'am transportat cu ea la Ploeşti unde în curtea caselor părinteşti de acolo aveam un garaj în care ţineam lucrurile gospodăreşti rămase şi pe care nu le-am putut aduce la Bucureşti. Acolo sub o masă, am depus caseta şi am aco-

./.

00762

perit-o cu pământ din garaj, pentru a nu fi găsită d cineva care s'ar fi introdus în Garaj prin uşile sparte şi dărîmate ale Garajului.

Interesându-mă la Bucureşti, am aflat că dl. Neamţu a fost pus în libertate şi a doua zi, Sâmbătă, l'am întâlnit la Fundaţie.

Cu acest prilej l'am rugat să-mi acorde o întrevedere având a-i face comunicări confidenţiale.

Întrucât la Fundaţie era lume multă, m'a rugat să trec a doua zi, Duminică la Dsa acasă.

M'am dus a doua zi şi i-am comunicat că dl. Pogoneanu mi-a dat în păstrare o casetă în care bănuesc că se află lucruri care se leagă de arestarea d-sale şi i-am comunicat hotărîrea mea de a preda această casetă. Dl. Neamţu m'a înştiinţat atunci că la Ministerul de Interne a fost anchetat de către dl. Consilier Mircea Lepădătescu pe care amândoi îl cunoşteam din timpul Serviciului Social, când Dsa a fost directorul Fundaţiei la Craiova şi că ar fi bine să-l anunţăm pe Dsa. Am rugat pe dl. Neamţu să ia legătura cu dl. Mircea Lepădătescu şi să-i comunice din partea mea că am să-i fac comunicări în legătură cu Pogoneanu. Ştiu că dl. Neamţu l-a căutat la telefon în câteva rânduri pe dl. Lepădătescu, fără să-l poată găsi. Joi sau Vineri 14 sau 15 August, dl. Neamţu a fost din nou chemat la Ministerul de Interne pentru completarea declaraţiei sale prime.

A cerut imediat să vorbească cu dl. consilier Lepădătescu pe care nu l-a putut vedea însă decât Marţi 19 August dimineaţa şi căruia i-a comunicat cererea mea de a mă primi. În aceeaşi zi pela ora 11 am primit un telefon dela dl. Lepădătescu, la Fundaţie, chemându-mă la Minister.

An comunicat cu acest prilej dlui Lepădătescu că am asupra mea, încredinţată de către dl. Pogoneanu o casetă şi am indicat locul unde se află. M'am deplasat dimpreună cu d-sa la Piteşti şi i-am predat caseta care a fost deschisă la Bucureşti cu care ocazie s'a făcut inventarierea conţinutului şi s'a încheiat cuvenitul

./.

proces de predare şi primire şi când am semnat toate actele care s'au găsit în casetă. In aceeaşi seară mi s'a dat drumul acasă urmând a trece a doua zi Miercuri 20 August la ora 13 ca să dau declaraţia cuvenită. Am venit conform înţelegerii şi dl. Spădăţescu m-a amânat până seara la ora 18 când am revenit din nou la Minister şi am făcut două declaraţii. Din aceeaşi seară am fost reţinut dimpreună cu Octavian Neamţu.

In complectare mai adaug. In ziua când am ridicat caseta a venit la mine acasă dl. Pogoneanu dimpreună cu dl. Emil Lăzărescu pe care menţionez că îl vedeam pentru a 4-a sau a 5-a oară în viaţa mea. Mi-a spus că dl. Lăzărescu lucrează la o istorie a evenimentelor dela 23 August şi căruia i-a dat nişte hârtii care spunea că îi sunt necesare la întocmirea acestei cărţi.

Dl. Lăzărescu a plecat foarte repede şi dl. Pogoneanu care a mai rămas la mine ca să trieze acest material mi-a dat un plic închis pe care a doua zi dl. Lăzărescu l-a ridicat dela mine dela Fundaţie.

Aceasta-mi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez propriu.

ss. N. Popescu.

2 Septemvrie 1947.

IV

2, Sep 1947

00764

DECLARATIE

Subsemnatul Nicolae N.Popescu, în vârstă de 41 ani, domiciliat în str.Lt.Medic Zlătescu Nr.39, de profesiune funcţionar, la Fundaţia Regele Mihai I,Director la Direcţia Economică, declar următoarele :

In complectarea declaraţiei şi memoriului pe care le-am dat în cursul lunei August la Ministerul de Interne, Direcţia Poliţiei de Siguranţă precizez operaţiunile pe care le-am făcut cu caseta predată subsemnatului de către dl.Victor Rădulescu Pogoneanu după cum urmează :

La sfârşitul lunei Iulie a.c. am fost chemat telefonic la Fundaţia Regală Regele Mihai I unde eram la serviciu, de către Victor Rădulescu Pogoneanu, rugându-mă să viu imediat la el acasă.

M'am dus către ora 12 a.m.

Cu acest prilej m'a rugat să mă duc a doua zi la avocatul Iliescu Dorin şi înainte de ora 7 dimineaţa, căci după această oră dl.Iliescu pleacă şi să iau dela D-sa o casetă pe care să o păstrez câteva zile până când dl.Pogoneanu pleacă la Sinaia când o va lua cu d-sa.

Am ridicat a doua zi dela dl.Iliescu caseta şi am dus-o acasă.

La două sau trei zile după aceasta dl.Pogoneanu tot prin telefon m'a chemat la d-sa. Mi-a dat cheia dela casetă şi m'a rugat să scot din ea un plic care era sigilat şi să il aduc acasă. Am făcut această operaţiune şi tot în aceiaşi zi, după amiază i-am dus acasă plicul. Se mai găsea la dl.Pogoneanu un domn g zugrav, cu care dl.Pogoneanu trata zugrăvirea casei din Parcul Jianu. Am lăsat plicul la dl.Pogoneanu care m'a rugat ca a doua zi tot de dimineaţă să trec pe la avocatul Dorin Iliescu şi să iau plicul şi să-l pun din

M.C. ./.

nou în casetă. In acest scop mi-a lăsat şi cheia dela casetă.

A doua zi am luat plicul dela Dorin Iliescu, l-am pus în casetă şi am reţinut cheia urmând să o predau în cursul zilei următoare când era fixată masa la dl.Octavian Neamţu masă la care eram invitat şi eu şi dl.Pogoneanu.

Miercuri, când a avut loc masa, la sfârşitul ei, către ora 5-6, dl.Pogoneanu m'a rugat să-l însoţesc acasă, rugându-mă ca după ce îl las acasă să mă duc,să deschid din nou caseta, să desfac plicul mic care se găseşte deasupra, să iau din el patru monede de aur care se găseau în plic şi să i le dau lui Dorin Iliescu şi să-i trimit cheia prin şofer.

Am însoţit pe dl.Pogoneanu acasă unde l'am lăsat dimpreună cu soţia lui, m'am dus acasă am luat banii şi cu aceeaşi maşină m'am dus la dl.Octavian Neamţu unde se mai găsea dl. Dorin Iliescu, am predat cheia şoferului pentru a fi înapoiată dlui Pogoneanu şi am dat banii dlui Dorin Iliescu. Aceşti bani spunea dl. Pogoneanu, că urmează să fie daţi de către dl.Dorin Iliescu zugravului care făcea lucrările la casa din Parcul Jianu. Deci în total am umblat în casetă de două ori: odată când am adus dlui Pogoneanu plicul cerut şi a doua oară când am scos banii pe care i-am predat dlui Dorin Iliescu.

Asupra întrebării de când îl cunosc pe dl. Pogoneanu şi ce relaţii am avut cu dsa declar următoarele:

Cunosc pe dl.Pogoneanu din anul 1929 când am luat parte dimpreună cu dsa la campania monografică din satul Drăguş Făgăraş organizată de către Institutul Social Român şi Seminarul de Sociologie al Facultăţii de Litere şi Filozofie din Bucureşti, condusă de către dl.Prof.Gusti.

In această campanie am fost încartiruiţi la aceeaşi gazdă dimpreună cu Octavian Neamţu şi Roman Cresiu. Cu această ocaziune şi în aceste împrejurări

./.

am legat prietenie cu Victor Rădulescu Pogoneanu. L'am revăzut după câteva luni la Facultate, la cursuri când prietenia noastră a continuat apoi la celelalte campanii monografice dela Runcu - Gorj şi Cernove-Orhei, când prietenia noastră a continuat.

Din anul 1934 ne-am despărţit, eu plecând la Ploeşti şi dl. Pogoneanu în străinătate.

Ne-am revăzut după câţiva ani când d-sa s'a întors bolnav la Bucureşti.

Relaţiunile mele cu dl. Pogoneanu au fost de pură amiciţie. Nici d-sa nici eu n'am luat parte la activităţile profesionale ale fiecăruia din noi. Eu n'am făcut niciodată nici un fel de politică şi ştiam că nici D-sa nu face politică. N'am avut niciodată preocupări politice şi niciodată nu am avut cu dl. Pogoneanu şi nici nu am luat parte la convorbiri politice din care să rezulte o atitudine a d-lui Pogoneanu.

In chestiunea manipulării casetei mai adaug:

După arestarea d-lui Pogoneanu care a avut loc a doua zi după masa dela dl. Octavian Neamţu şi după arestarea d-lui Neamţu care s'a produs, Vineri, adică a doua zi după arestarea D-lui Pogoneanu, am socotit că vor fi arestaţi toţi prietenii care au luat parte la masa oferită de către dl. Octavian Neamţu şi care-şi sărbătorea căsătoria D-sale. In acest moment am bănuit că pe lângă banii din casetă dl. Pogoneanu mai păstrează în ea şi alte lucruri compromiţătoare. Pentru a nu fi găsit cu această casetă asupra mea şi convins fiind că în acest caz nimeni nu va putea crede că eu nu am nimic comun cu conţinutul acelei casete, m'am gândit să mă scap de ea într'un chip oarecare. Deocamdată singura soluţie rapidă la care m'am oprit a fost să ascund această casetă. In acest scop, Vineri după amiază m'am transportat cu ea la Ploeşti unde în curtea caselor părinteşti de acolo aveam un garaj în care ţineam lucrurile gospodăreşti rămase şi pe care nu le-am putut aduce la Bucureşti. Acolo sub o masă, am depus caseta şi am aco-

./.

perit-o cu pământ din garaj, pentru a nu fi găsită d cineva care s'ar fi introdus în Garaj prin uşile sparte şi dărîmate ale Garajului.

Intorcându-mă la Bucureşti, am aflat că dl. Neamţu a fost pus în libertate şi a doua zi, Sâmbătă, l'am întâlnit la Fundaţie.

Cu acest prilej l'am rugat să-mi acorde o întrevedere având a-i face comunicări confidenţiale.

Intrucât la Fundaţie era lume multă, m'a rugat să trec a doua zi, Duminică la Dsa acasă.

M'am dus a doua zi şi i-am comunicat că dl. Pogoneanu mi-adat în păstrare o casetă în care bănuesc că se află lucruri care se leagă de arestarea d-sale şi i-am comunicat hotărîrea mea de a preda această casetă. Dl.Neamţu m'a înştiinţat atunci că la Ministerul de Interne a fost anchetat de către dl.Consilier Mircea Lepădătescu pe care amândoi îl cunoşteam din timpul Serviciului Social, când D-sa a fost directorul Fundaţiei la Craiova şi că ar fi bine să-l anunţăm pe Dsa. Am rugat pe dl.Neamţu să ia legătura cu dl. Mircea Lepădătescu şi să-i comunice din partea mea că am să-i fac comunicări în legătură cu Pogoneanu. Stiu că dl.Neamţu l-a căutat la telefon în câteva rânduri pe dl.Lepădătescu, fără să-l poată găsi. Joi sau Vineri 14 sau 15 August, dl. Neamţu a fost din nou chemat la Ministerul de Interne pentru complectarea declaraţiei sale prime.

A cerut imediat să vorbească cu dl.consilier Lepădătescu pe care nu l-a putut vedea însă decât Marţi 19 August dimineaţa şi căruia i-a comunicat cererea mea de a mă primi. In aceiaşi zi pela ora 11 am primit un telefon dela dl.Lepădătescu, la Fundaţie, chemându-mă la Minister.

Am comunicat cu acest prilej dlui Lepădătescu că am asupra mea, încredinţată de către dl.Pogoneanu o casetă şi am indicat locul unde se află. M'am deplasat dimpreună cu d-sa la Ploeşti şi i-am predat caseta care a fost deschisă la Bucureşti cu care ocazie s'a făcut inventarierea conţinutului şi s'a încheiat cuvenitul

./.

proces de predare şi primire şi când am semnat toate actele care s'au găsit în casetă. In aceeaşi seară mi s'a dat drumul acasă urmând a trece a doua zi Miercuri 20 August la ora 13 ca să dau declaraţia cuvenită. Am venit conform înţelegerii şi dl.Lepădătescu m-a amânat până seara la ora 18 când am revenit din nou la Minister şi am făcut două declaraţii. Din aceeaşi seară am fost reţinut dimpreună cu Octavian Neamţu.

In complectare mai adaug. In ziua când am ridicat caseta a venit la mine acasă dl.Pogoneanu dimpreună cu dl.Emil Lăzărescu pe care menţionez că îl vedeam pentru a 4-a sau a 5-a oară în viaţa mea. Mi-a spus că dl. Lăzărescu lucrează la o istorie a evenimentelor dela 23 August şi căruia i-a dat nişte hârtii care spunea că îi sunt necesare la întocmirea acestei cărţi.

Dl.Lăzărescu a plecat foarte repede şi dl.Pogoneanu care a mai rămas la mine ca să trieze acest material mi-adat un plic închis pe care a doua zi dl.Lăzărescu l-a ridicat dela mine dela Fundaţie.

Aceasta-mi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez propriu.

ss.N.Popescu.

2 Septemvrie 1947.

00769

15. Aug 1947

00770

D E C L A R A T I E

1.- In continuarea celor arătate cu privire la convorbirea "xxxxxx despre "Planul MARCHAL" lacererea Dvs., adaug următoarele: Concluzia pentru mine asupra acestei discutii este că după părerea exprimată de dl. POGONEANU, cu acest prilej, comflictul intre U,R.S.S., deoparte si Anglia si America de altă parte, era "amânat", dar inevitabil.-

2.- Desăre dl. MIRCEA GRIGORESCU şi ziarul "Ecoul", inda tă după 23 August, dl POGONEANU, care urmare la demersul făcut de mine la dânsul in acest scop mi-a spus:

"Nu eu am cerut suprimarea ori suspendarea "Ecoului" (nu-mi amintesc exact cuvântul), deşi orice părere am despre MIRCEA GRIGORESCU, ci tocmai acei care au fost în Redactia ziarului său. Dealtfel, chiar dacă a-si incerca eu să fac ceva în favoarea "Ecoului", nu cred că a-si reuşi, (dau "nu a-şi reuşi") , deoarece se opune Partidul Comunist.-"

3.- Cu ocaziunea atacului îndreptat impotriva mea de dl. STEFAN IACOBESCU, functionar concediat de mine, dela Fundatia "Regele Mihai I.", si membru al P.N.T., (MANIU), m?am adresat lui POGONEANU ca să mă ajute in aceasta imprejurare in care sunt calomniat de un om pornit impotriva mea. Dl. POGONEANU mi-făgăduit să vorbească in favoarea mea cu dl. BERCOVICI dela ziarul "Liberalul" si cu dl. IULIU MANIU, ca să inceteze aceasta campanie pe care şi dl. POGONEANU o considera nedreaptă.

4.- Cu ocaziunea atacurilor indreptate de "Ardealul" gazeta D-lui ANTON IONEL MURESANU, impotriva lui POGONEANU, am făcut un demers in favoarea lui POGONEANU in următoarele imprejurări:

Mă aflam in preajma sărbătorilor Crăciunului si am fost solicitat de ziarul "Ardealul" ca si de alte gazete, să dau un interviu pentru pagina culturală, referitor la activitatea Fundatiei Regele Mihai I.,

Producându.se amintitele atacuri de presă contra lui POGONEANU când dl. GIUGIUCA, redactorul paginei "Literale" a venit să-mi ceară răspunsurile, am declarat că nu sunt dispus

./.

să le dau din cauza din cauza atitudinii nedrepte pe care ziarul o are faţă de dl.POGONEANU. Dl.GIURGIUCA a dexlarat că va vorbi în această privinţă cu dl.A.I.MURGEANU,şi după două-trei zile şi-a anunţat la mine vizita d.A.I.MURESANU şi dl. GIURGIUCA. Am spus d-lui A.I.MURESANU părerea mea şi mi-a răspuns:"Dle NEAMTU,în această chestiune mi-au vorbit şi d-nii IULIU MANIU şi MIHAI POPOVICI,dar eu cred că redactorii mei au documente în sprijinul afirmaţiunilor lor,deaceea cred că voi continua".

Ulterior,după câteva luni,când am revăzut pe dl. MURESEANU,dl.MURESEANU mi-a spus:"Aţi avut dreptate în privinţa d-lui POGONEANU,dl.MANIU mi-a spus că are o părere foarte bună despre dânsul şi că îl consideră un om perfect cinstit".

Declar,susţin,semnez.

/ss/Octavian Neamţu

15 August 1947

15. Aug. 1947

00772

D E C L A R A T I E

Subsemnatul NEAMTU G. OCTAVIAN,născut in Caransebes judetul Severin ,anul 1916,luna Decembrie,ziua 6,fiul Gheorghe si al Elisabetei,căsătorit cu ELENA GAVRILESCU, copii nu am,de profesiune profesor,in prezent directorul Fundatiei Regele Mihai I,serviciul militar satisfăcut,cu gradul caporal T.R.,la Centrul de Instructie A.C.G.,condamnat n am fost,ultimul domiciliu Str. Drăghicescu 9,declar următoarele :

In complectarea declaratiei mele anterioare declar următoarele cu privire la intrebarea relativ la o valiză pe care am avut-o in păstrare dela Dl VICTOR POGONEANU

Când d. POGONEANU mi-a cerut să iau in păstrare unele documente in legătură cu evenimentele dela 23 August ,1944 eu am refuzat să-mi iau o asemenea răspundere.

Intr'un alt moment,si anume in epoca dinainte de căsătoria sa,când d POGONEANU si-a manifestat si dorinta de a se muta la mine pentru câtva timp,lucru pe care nu-l puteam refuza,dar asupra căruia am arătat imprejurarea că locuinta mea nu corespunde nevoilor sale,dată fiind starea sănătăţii sale,d. POGONEANU a venit intr'o zi la mine cu masina,a lăsat o valiză si m'a anuntat că va veni să stea totusi la mine câteva zile. Nu am intrebat ce contine valiza, care a fost depusă de sofer in Hallul locuintei mele si nici nu stiu ce continea. Am presupus că sunt lucrurile Dlui POGONEANU pentru mutarea sa la mine. După câteva zile -două sau trei- cel mult patru m'a anuntat că va ridica valiza intrucât va locui in Palatul STIRBEY,ceacea s'a si intâmplat, nu-mi amintesc dacă a ridicat personal valiza ori numai prin sofer.-

Aceasta este declaratia mea pe care o sustin si o semnez propriu.-

15 August 1947.-

/ss/ OCTAVIAN NEAMTU,

15 Aug-1947

00773

D E C L A R A T I E

Subsemnatul NEAMTU G.OCTAVIAN,născut în Caransebeş,Jud Severin,anul 1910,luna Decembrie,ziua 6,în continuare declar următoarele:

Intrebat cu privire la prietenii şi cunoştinţele comune pe care le am cu Dl.POGONEANU declar următoarele:

a/. Prieteni comuni care se află în ţară : Dl.N.M.,POPESCU si dl.Av.DORIN ILIESCU.Cu dl.POPESCU,am avut comun împreună şi cu Dl.POGONEANU toţi anii de tinerete din 1931 încoace,până în momentul plecării in străinătate al D-lui POGONEANU.-

Dl.Av.DORIN ILIESCU a fost coleg de liceu cu Dl.POGONEANU si coleg de Facultate cu noi amândoi.-

b/. Cunoştinţe adică persoane pe care le-am cunoscut la Dl.POGONEANU şi cu care nu sunt prieten,ci numai "cunoscut" sunt domnii: CAMIL DEMETRESCU,FLORIN BOIU,DODI GEORGESCU,Ing. BUZESTI,pe care i-am cunoscut la dl.POGONEANU şi veneau des la dânsul.Am considerat pe acesti domni ca niste colaboratori din Minister ai D-lui POGONEANU si subalterni ai lui,cu care nu am avut nici un fel de legături în afară de acelea de "bun ziua".

In străinătate am un singur prieten comun cu dl.POGONEANU,anume Dl.BRUTUS COSTE,cu care am fost coleg de Facultate si de cercetări stiinţifice sociologice.Decând se afla în străinătate şi în mod precis din 1937 incoace când,cu ocaziunea expeditiei internaţionale dela Paris,l-am vizitat la Londra,nu am mai avut nici un fel de contact cu dl.BRUTUS COSTE; ocazional am întrebat pe Dl.POGONEANU dacă are stiri despre dânsul;mi-a răspuns că dl.GOLOPENTIA,revenit dela Conferinţa Păcii dela Paris ia comunicat că Dl.COSTE,se afla la Paris.-

Alte persoane despre care am intrebat ocazional pe Dl. POGONEANU sunt: Dl.TITU POGONEANU ,fratele său ,Dl.GIGI ANASTASIU,un coleg al său pe care pe vremuri il cunoscusem si ei si Dl.MITICA POPESCU vărul său.Nu am insistat a cere lămuriri despre aceste persoane,iar dl.POGONEANU,mi-a răspuns in totdeauna vag,dar despre fratele său mi-a spus că lucrează la o agentie de presă.-

./.

Persoane pe care personal nu le cunosc,dar pe care stiam că le cunoaste si le pretueste Dl.POGONEANU,sunt domnii: CRETEANU,NICULESCU BUZESTI si VISOIANU.-

Despre dl.CRETEANU,l-am intrebat in momentul in care in presă să vorbea despre insuşirea de către dl.CRETEANU,a unor fonduri ale Statului.Dl.POGONEANU mi-a spus că Dl.CRETEANU ar deţine aceşti bani în baza unor aprobări valabile.Am întrebat dacă nu ar putea avea neplăceri dl.VISOIANU care dăduse aceste aprobări şi mi-a răspuns că dl.VISOIANU ,in momentul xxxxxx când a dat aprobările era Ministru in functiune si a autorizat a le da. Nu am insistat asupra acestei dicutii,pe care am ridicat-o numai fiindcă era în discuţia presei în acel moment.-

Cu altă ocaziune,şi anume într'un din zilele in care am găsit la dl.POGONEANU pe dl.Ing.BUZESTI - (care la câteva minute după venirea mea a plecat) l-am intrebat ce stie despre fratele d-lui BUZESTI _(dl.NICULESCU BUZESTI care a fost ministru) unde se află în Elvetia sau in America. Am pus aceasta întrebare în legătură cu svonurile care circulau;mi-a răspuns că nu stie, dar crede că este in Elvetia.-

Tot după conferinta de Pace,când se spunea că dl.prof. ROSETTI ar fi adus unele stiri despre dl.VISOIANU,l-am intrebat pe dl.POGONEANU dacă este adevărat - aşa cum se spunea- că dl. VISOIANU regretă că a plecat si ar dori să revie; Dl.POGONEANU mi a răspuns că nu stie nimic,dar n-ar crede că ceiace se spune este adevărat.-

Despre Dl.TILEA nu l-am intrebat niciodată nimic.-

Intrebat dacă cunosc pe Dl.STEALEA,răspund că l-am cunoscut cu multi ani înainte,cam prin 1932-1933,si că nu are nici un fel de legături personale cu D-sa,in ultimii 7-8 ani,nu l-am intâlnit decât intâmplător in tranvai sau pe stradă si ne-am salutat,schimbând vorbe conventionale.Cam in luna Aprilie 1947, dl. STEALEA intâlnit chiar in preajma Fundatiei mi-a comunicat dorinţa sa de a primi unele cărti editate de noi ;a şi venit după câteva zile,dar nu am xxx putut sta cu D-sa deoarece,veni pe neanuntate,nu eram liberi,a intrat in birou mi-a spus că va reveni altădată si a plecat.Nu ştiam că este in legătură cu dl.POGONEANU şi nu ştiam că se cunoscut.-

Despre dl.GARBICEANU nu pot spune nimic,în afară de faptul că,l-am cunoscut o singură dată la dl.ANTON ION MURESANU acasă.Nu am avut nici un fel de contact cu dl.AGARBICEANU nici înainte si nici după aceasta imprejurare,in nici un fel si nu am ştiut niciodată despre existenta vre'unor legături între dl.AGARBICEANU si dl.POGONEANU.-

./.

Adaug,că ferindu-mă de a avea vre'un amestec in chestiuni politice,am evitat in mod sistematic asemenea discutiuni si am izbutit că nu le am.Mi-am creeat o activitate pe care o iubesc şi pe care o desvolt cu sprijinul Guvernului si am căutat să-mi pot mentine aceasta situatie,ca să pot continua munca la care ţin.-

Deaceea,oricât ar fi de necrezut nu cunoscut activitatea pe care o avea dl.POGONEANU in politică si nu am căutat s.o cunosc dimpotrivă,am căutat să nu am amestec in ea si nici dl.POGONEANU, nu am avut impresia că ar căuta să mă atragă spre preocupările lui politice.-

O"discutie" de natură politică a fost aceea in care dl. POGONEANU,cam in epoca conferinţei primitoare la PLANUL MARCHAL, si-a exprimat părerea că,comflictul care la un moment dat părea eminent între U.R.S.S.,şi Statele Anglo-Americane pare amânat,ceeace insemnează că situatia actuală politică in ţara noastră rămâne neschimbată.- La aceasta discuţie,care nu a fost o discutie ci o convorbire incidentală,singura mea remarcă a fost că eu sunt de părerea exprimată mereu de mine că sunt inutile agitaţiile politice şi cred mult mai constructivă o activitate simplă ca aceea culturală căreia m'am consacrat eu.Cred că la aceasta discutie a asistat şi Dl.TIBERIU IONESCU,care in acel moment se afla la dl POGONEANU.

ss/Octavian Neamţu

15 August 1947.

1/

25 aug 1947.

25. Aug. 1947

00776

DECLARATIE

Subsemnatul Neanţu G.Octavian, de ani 36, născut în Caransebeş, judeţul Severin, anul 1910, luna Decembrie, ziua 6, fiul lui Gheorghe şi al Elisabetei, căsătorit cu Elena, născ. Gavrilescu, copii nu am, de profesiune profesor, în prezent directorul Fundaţiei Regele Mihai I. serviciul militar satisfăcut, cu gradul caporal T.R., la centrul de Instrucţie A.C.G. condamnat nu am fost, ultimul domiciliu Str.D.Drăghiescu, 9, declar următoarele:

Sunt fiu de învăţător, atât tatăl cât şi mama mea au fost învăţători, în oraşul Caransebeş, în care m'am născut şi eu. Am o soră, mai tânără ca mine. Ambii copii ne-am dedicat aceleiaşi cariere: suntem ca şi părinţii noştri, profesori secundari. Mama a murit.

Am făcut liceul în oraşul natal, Caransebeş, am fost premiat in toate clasele; am fost trimis de liceu la concursurile Tinerimii Române şi am fost premiat şi acolo, cu premiul II pe ţară în clasa VII de liceu.

Am venit la universitate în Bucureşti. Am studiat filosofia, cu specialitatea principală sociologia; am fost premiant al facultăţii de filosofie. Mi-am luat deasemenea licenţa în drept.-

Am lucrat în Universitate cu hotărârea unui tânăr care, deşi venit din provincie, trebue să înveţe temeinic şi, să fie la înălţimea pregătirii celor care au studiat în Capitală. Priveam spre colegii mei care au învăţat în Capitală ca spre nişte favorizaţi, care pleacă mai uşor la drum decât noi cei veniţi din provincie fără să fi avut în nici un fel contactul cu Capitala, şi cu viaţa ei intelectuală.-

In 1931, la terminarea studiilor universitare, anume după examenul de licenţă pe care l-am trecut cu D. Prof.Gusti, am fost invitat de D.Prof Gusti la cercetările monografice, care urmau a se face în Basarabia, în comuna

..//..

Cornova din judeţul Orhei.

Am acceptat această invitaţie, drept urmare, am luat parte la un număr de şedinţe pregătitoare, presidate de D.Prof.. D.Gusti, în sala Seminarului de Sociologie de la Universitate. Luan parte la aceste şedinţe: asistenţii Dlui D.Gusti G. Vlădescu-Răcoasa, Mircea Vulcănescu, Traian Herseni, H.H.Stahl, precum şi "monografiştii", adică acei care urmau să lucreze pe teren. Cei mai mulţi dintre aceştia au făcut de atunci cariere strălucite în ştiinţă şi în viaţa publică: N.D.Cornăţeanu R.Cressin, Anton Golopenţia, Mircea Manolescu.-

Era pentru mine o cinste să fiu invitat la aceste şedinţe şi la aceste lucrări.-

In acest cadru l-am cunoscut şi pe Victor Rădulescu Pogoneanu şi pe N.N.Popescu.-

Când veneam la şedinţe nu cunoşteam încă pe nimeni în afară de asistenţii în a căror seminarii lucrasem, cu rezultate excelente, G.Vlădescu Răcoasa, Mircea Vulcănescu şi H.H. Stahl. (H.H.Stahl, licenţiat în drept, asistent la filosofie, catedra de sociologie, dăduse în aceeaşi sesiune licenţă în filosofie, deodată cu mine, ceace ne-a apropiat).

Priveam destul de stingher, în singurătatea mea această lume nouă, pe care o stimam. fiindcă reprezenta cariera pentru care mă pregăteam.-

Victor Pogoneanu mă privea şi el, cum mi-a mărturisit mai târziu, ca pe un om nou printre "monografiştii" care se cunoaştea din lucrările făcute in anii dinainte. Eram aproape singurul "monografist" nou, cu un aer destul de timid, intre atâţea oameni care erau legaţi între ei de amintiri şi lucrări comune.

Ne-am apropiat totuşi, vârsta: Pogoneanu şi cu mine suntem de aceiaş vârstă, ceilalţi erau mai mari ca noi.

La cercetărila monografice am lucrat in aceiaşi echipă. Aci ne-am imprietenit. Victor Pogoneanu era o fire caldă, plăcută şi pentru cei de care se ataşa, o fire apropiată, faţă de alţii dintr'o anumiţa poză, el manifesta o anumită receală mai mult căutate decât reală.-

In aceasta epocă stă începutul prieteniei noastre făcute din amintiri comune, de muncă şi de veselie tânărească.

Nu cred, ca în aceasta epocă, să fi fost vreodată între noi vre-o discuţie de ordin politic.

Stiam însă că, Victor Pogoneanu este un fervent adept al societăţii naţiunilor şi că militează pentru aceasta idee, în cadrul grupării universitare pentru societatea naţiunilor.

..//..

Aceasta poziţia socială a lui Victor Pogoneanu mi-a fost confirmată şi in epocă ce a urmat campaniei monografice dela Craiova, prin faptul că, mai ales prin stăruinţa lui Pogoneanu s'au organizat o serie de conferinţe ale acestei grupări, conferinţe care s'au ţinut in cadrul restrâns al Bibliotecii seminarului de sociologie, al cărui bibliotecar fusesem numit după lucrările cu bune rezultate.

Orientarea democratică a lui Victor Pogoneanu era ilustrată pentru noi şi în urma unui studiu al său publicat în arhiva pentru ştiinţă şi reformă socială ,intitulat " Criza Capitalusmului".

In aceasta vreme 1932-1933, in atmosfera plină de preocupări politice a vremei, am păşit şi eu in arenă, intemeind impreună cu un prieten al meu care a murit, anume E. Herescu, o Gazeta din care au apărut 8 sau 9 numere intitulată "Dreapta". După nume ea insemna o gazetă naţionalistă în sensul obişnuit al vremei,Cuzistă sau Legionară, dar nu era nici una nici altă: Nu era antisemită şi nici nu susţinea Garda de Fier, ci le combatea. Presa Cuzistă şi Presa Legionară, atăcau deopotrivă "Drepata", considerând această gazetă ca o publicaţie menită să abată studenţimea dela ceace Cuziştii respectivi Legionarii socoteau orientare cea adeverată.-

Dar, eu nu mergeam nici pe drumul lui A.C.Cuza,nici pe drumul lui C.Codreanu.

Când am venit in Bucureşti cu sentimentele de acasă, cu orientarea socială a părinţilor mei invăţători, cu amintirile tâmplarului la care am lucrat în anii de şcoală în vacanţă şi care îmi citea din Marx, am mers la Clubul Socialist Gelerterist în Sala Smârdan şi apoi din Str.Calomfirescu unde am cunoscut pe Stefan Voitec. Aceasta s'a petrecut în anii 1928-1929 şi până in 1930.

Am lucrat acolo mai bine de un an de zile, colaborând şi la ziarul "Proletarul" al acestui grup socialist, legăturile cu Dl.Stefan Voitec le-am continuat şi în scris prin corespondenţă şi am păstrat cu Stefan Voitec o legătură strânsă şi mai târziu.-

Dar,in acea epocă, aveam 20 de ani,nu vedeam înlăţuirea internaţională a evenimentelor şi a relaţiunilor Societăţii umane, şi credeam că,studiul limitat al stărilor naţionale şi rezolvarea lor adecuată este posibilă; de aceia prin "Dreapta" propovăduiam, părăsirea partidelor

..//..

politice, în favoarea unei acţiuni de cercetare socială, care să aducă soluţii bune de aplicat prin politică.

In acest spirit, când s'au petrecut luptele dela Atelierele Griviţa, Gazeta Noastră "Dreapta" a luat apărarea muncitorilor; deaceea, "Dreapta" a combătut Cuzismul şi fascismul; deaceea, printre redactorii ei se număra Hary Brauner, evreu; deaceea, "Dreapta" a fost atacată de fascismul din România.

Ba la un moment dat, în mod violent, Mihail Polihroniade, în "AXA", m'a atacat spunând că aş fi franc mason; ceeace era cu totul neadevărat: nu am fost şi nu sunt franc mason.

Dar, acesta a fost un episod "politic" pe care nu l'am repetat niciodată.

Am fost bibliotecarul seminarului de Sociologie, apoi, am făcut armata şi în Octomvrie - Noemvrie 1934 am fost chemat de D.Prof Gusti la Fundaţia Regele Mihai I.(pe atunci Fundaţia Principele Carol) - ca inspector în acea instituţie, ceeace am şi primit.

In epoca aceasta, 1932 - 1934. mă vedeam des cu Pogoneanu, în ocaziunile vieţii studenţeşti (petreceri, prietenii comune, etc.), dar şi pentru discuţiunule corespunzătoare preocupărilor vremii. El nu era în totul de acord cu poziţia "Dreptei", fiindcă, intransigeant şi intolerant, cum era încă de pe atunci, nu era de acord să se amestece cu ceeace el numea "politica studenţească", deşi "Dreapta" era împotriva amestecului studenţilor în politică. Apoi, convingerile lui mergeau spre Societatea Naţiunilor şi spre concepţia ei generală politică.

La propunerea lui Pogoneanu am concurat la o bursă a Grupării Universitare pentru Societatea Naţiunilor şi am obţinut un premiu, care consta într'o călătorie de cincisprezece zile la Geneva. Am făcut această călătorie împreună cu Emil Galian, iar la Geneva am întâlnit pe Petre Comarnescu. La Geneva am asistat la congresul Federaţiei internaţionale Universitare pentru Societatea Naţiunilor, într'o atmosferă de tineri care şi dădeau multă importanţă, fără ca lucrările să aibă vre-un conţinut real. M'am folosit de călătorie ca să vizitez Muzee şi împrejurimi; era primul meu drum în Străinătate.

Pogoneanu în acest timp, se dedicase carierei di-

..//..

plomatice pe care a dorit-o mereu. Biblioteca lui era consacrată aproape în întregime acestor probleme: Relaţii internaţionale. Iubea şi stima această carieră; în ea vedea studiul cel mai avansat al politicii. Considera pe diplomat ca omul prin excelenţă chemat a avea o menire politcă. Pogoneanu era convins, încă de pe atunci, că dacă politica ar fi condusă de diplomaţi de carieră, lucrurile ar merge mult mai bine în lume. S'a pregătit pentru această carieră şi a intrat în mod strălucit, prin concurs.

Făcea parte din grupul celor cări îşi făuriseră un cult din Nicolae Titulescu. Deaceea, încă dela inceput, grupul spre care s'a orientat Pogoneanu cuprindea pe: Savel Rădulescu, C. Vişoianu, Al.Creţeanu, Ion Christu, iar dintre cei tineri Niculescu Buzeşti, Brutus Coste, Gigi Anastasiu.

In anii care au urmat, adică după 1934, l-am văzut mai puţin pe Pogoneanu. Era absorbit de "cariera" lui, iar eu voiam să mă dovedesc folositor la Fundaţia Regele Mihai I. (pe atunci Fundaţia Culturală Regală "Principele Carol"),- unde lucram cu Dl.Prof.D.Gusti.

Nu însemnează că, în această vreme nu eram prieten cu Pogoneanu, dar, el avea alte prietenii de lucru şi activitate comună, în o altă lume. El lucra în "diplomaţie", iar eu mă intorsesem la preoţi, învăţători, ţărani, studenţi. Poate, adeseori, in incântarea :carierei", Pichi privea cu un zâmbet de neînţelegere ceeace mă preocupa; iar eu la rândul meu eram mirat de admiraţia, exagerată după mine, cu care Pichi se dedica idealului de viaţă al "carierei".-

Din această vreme am reţinut faptul - comunicat în confesiunea ce am făcut Dlui Secretar General Bunaciu - că, Pogoneanu a făcut parte dintr'unul din comitetele de redacţie al revistei "Rânduiala", care se orienta spre dreapta legionară. Pogoneanu a motivat prezenţa sa acolo prin faptul că socoteşte această revistă ca o revistă de cultură generală nu ca o publicaţie politică; este adevărat că, nu peste multă vreme Pichi a şi părăsit această publicaţie.

In vara 1936 sau 1937, Pogoneanu a făcut o vizită în satul Leşu, din judeţul Năsăud, unde lucram cu o Echipă studenţească. Cu această ocaziune a văzut cât de constructivă era munca noastră şi cât de serioase ideile ei, şi în urmă a avut mereu o opinie bună, in discuţiuni şi, după 23 August 1944, şi la Minister despre ceeace se face la Fundaţia Regele Mihai I.

..//..

In această epocă nu este de semnalat nici o idee politică dominantă în "poziţia" lui Pichi, în afară poate de o uşoară atitudine critică faţă de Regele Carol II.,indeosebi in privinţa vieţii lui particulare. Cred că în aceasta era şi influenţa familiei, Pichi era foarte legat de opinia familiei sale - dna Pogoneanu purtând o afecţiune deosebită M.S.Regina Mamă Elena.

Apoi, Pichi a plecat "în post" în străinătate: Berlin, Stockholm şi a călătorit şi în alte Capitale.

Aveam veşti ocazional, dela cunoscuţi; nu ne prea scriam; el este leneş la scris, eu deasemenea.

Eu lucram cu devotament şi pasiune la Fundaţia Regele Mihai I; era visul meu: muncă socială pentru cei mulţi, şi o şcoală de muncă pozitivă, cu scop înalt social,pentru tineret. Am făcut tot ce era nevoe: am împachetat cărţi,am făcut concepte de adrese, am condus şcoli pregătitoare, am ingrijit cărţi, am lucrat pe teren, cu un cuvânt m'am identificat cu această muncă, pe care am văzut-o ca scopul implinit al vieţii mele.-

Am ferit-o de amestecul politicii de partid; am ferit-o de amestecul legionar şi nu am acceptat nici inglobarea ei în formaţiunea Frontului Renaşterii Naţionale, care avea aspectul unui partid fascist.

Imi amintesc de faptul că, în 1937 şi 1938 şi 1939 am chemat la această activitate, ca s'o cunoască pe Miron R.Paraschivescu, scriitor comunist, care a scris elogios despre ea în "Timpul", gazetă care era atunci gazeta cea mai avansată la noi. Deasemenea în acea vreme, în "Era Nouă", revistă de stânga d. Stefan Voicu a scris elogios despre munca noastră.-

Apoi, sunt nevoit să amintesc şi faptul că aici şi-au putut găsi teren de muncă nestingherită, şi prin grija mea de a-i feri de neplăceri, tineri comunişti ca: Miron Constantinescu, Mircea Tirinag, C.Pavel,Stefan Popescu şi alţii. Aceeaşi atitudine am avut şi faţă de medicii evrei din echipele studenţeşti, sau faţă de D.Hary Brauner, când a fost in mijlocul nostru, ori a fost ameninţat. Amintesc acestea numai ca o ilustrare a unor atitudini care pentru mine erau normale, dar la timpul lor a fost nevoe de curaj ca să le implinesc.

..//..

In 1939, activitatea Fundaţiei Regele Mihai I. se suspendă în cea mai mare parte a ei. Profesorul Gusti pleacă dela conducere; eu sunt considerat "omul lui" şi sunt pus "pe linie moartă". Rămân totuşi în Fundaţie, folosit rar de tot.

Pichi Pogoneanu era în Bucureşti. L-am văzut în această vreme de câteva ori. Lucra la Minister la Cabinetul Dlui Ministru Gafencu. Intr'o zi, era în Martie - April 1940 mi-a comunicat propunerea să plec la Berlin, în calitate de corespondent al ziarului "Timpul". Mi-a surâs această propunere: "Timpul" era un ziar de prestigiu şi de ţinută; linia lui era serioasă; nu era angajat în nici o aventură politică Am primit propunerea, am luat contact cu Mircea Grigorescu, Redactorul Gazetei, şi la începutul lunei Mai am plecat la Berlin.

Am sosit in Berlin in dimineaţa zilei de 10 Mai 1940; în aceeaşi dimineaţă armatele hitleriste inundau Belgia şi Olanda. Mi-am început de îndată activitate.-

Pichi era şi el în post la Berlin, reintors de câteva zile, înaintea mea.-

M'am consultat adeseori cu el în privinţa telegramelor, dar a părăsit Berlinul curând după sosirea mea. Am lucrat mult şi cu zel, telegramele mele telefonate seară de seară erau primite la redacţie în Bucureşti - aşa mi s'a spus la reîntoarcere - ca nişte documente rare şi obiective. Nu am folosit nici o singură dată materialul pus la dispoziţie de propaganda germană; la aceea epocă, telegramele mele erau singurele care prezentau posibilităţi politice europene şi nu glorificau victoriile hitleriste; sunt singurul care, la acea epocă am arătat că victoria armatelor germane stă în slăbiciunea adversarului găsit nepregătit şi că gradul de desvoltare militară al hitleriştilor va putea fi atins şi de aliaţi. Astfel concepute multe telegrame ale mele nu au putut apare. Dar ceeace a apărut este concludent.

In August 1940, după retrocedarea Basarabiei şi după plecarea D-lui Gafencu dela Minister, am refuzat să primesc a lucra pentru altă gazetă, cum mi se făcuseră făgăduieli şi am părăsit Berlinul, revenind în ţară.-

In ţară, mi-am reluat locul la Fundaţia Regele Mihai I şi am fost angajat redactor la "Timpul", redactând "situaţia internaţională", în acelaş spirit ca şi telegra-

mele mele din Berlin.

Precizez că, nu am cunoscut personal şi nu am vorbit cu D.Gafencu decât, odată la plecarea spre Berlin şi încăodată la sosirea dela Berlin şi în ambele cazuri convorbirile au avut un caracter de "Prezentare", fără nici un caracter politic. Nu am mai văzut altădată pe D.Gafencu şi nici nu am avut vre'o legătură cu el.

In timpul care a urmat, 1940 - 1941, a fost la Fundaţia Regele Mihai I., mereu "pe linie moartă", şi la "Timpul" unde lucram foarte conştiincios.-

Cu legiunea nu am avut legături şi nici nu le-am dorit. Cunoşteam pe mulţi din şefii ei, dar nu am dorit legătura cu ei. Am făcut apel la unul din ei, Constantin Stoicănescu, o singură dată, ca să vin în ajutorul unui om lovit pe nedrept, anume ca să ajut pe Profesorul Gusti,care fusese terorizat de legionari. Nu eram şi nu-am fost niciodată legionar, şi nu am aprobat nici odată politică şi faptele lor.

In această vreme, Pichi Pogoneanu era în Minister. Boala, pe care i-o constatasem încă dela Berlin făcea progrese. Când ne vedeam aproape nu vorbeam altceva decât despre boala lui, era preocupat de ea şi căutam să-l încurajez dându-i ca exemplu pe Mama mea care, suferind de o boală ce s'a manifestat la fel, a dat dovadă de un curaj unic,găsindu-şi mulţumirea în viaţa de familie.-

In rarele ocaziuni în care discutam politică,atât eu cât şi Pichi, ne manifestam convingerea, ca şi la Berlin, că,până la urmă, armatele germane vor fi zdrobite de aliaţi. Pichi în această vreme era "încântat" de "talentul" meu de gazetar pentru chestiuni de politică externă.-

In 1941, după căderea legionarilor,căutându-se un director nou pentru Fundaţia Regele Mihai I.,susţinut de Prof.I.Simionescu şi de Prof. D.Gusti, care făceau parte din Consiliul Fundaţiilor Regale, am fost însărcinat cu conducerea ei, ca Director - delegat, motivându-se că aş fi încă prea tânăr ca să fiu director titular.-

Am găsit instituţia într'o stare totală de părăginire şi m'am consacrat cu pasiune ca s'o consolidez. A fost extrem de greu : orice solicitare a mea era contracarată de servituţi politice pe care nu le puteam accepta. Atunc datorită unui prieten comun, anume Dl.C.Sabin Făgeţel, un

..//..

om către 60 de ani, am primit sprijinul Generalului Pichi Vasiliu, care, în această chestiune - cum am spus şi Dlui Secr General Bunaciu - a ajutat Fundaţia Regele Mihai I. numai ca s'o ajute, fără a cere nici un contraserviciu politic, dimpotrivă spunând : "Să nu vă amestecaţi în politică, vedeţi-vă de treaba voastră. Am să văd eu cum o scot la capăt cu Mareşalul".

Am lucrat mult la Fundaţia Regele Mihai I. nu am amestecat-o cu politică. Revistele noastre nu au comentat războiul; "Albina" nu a publicat nici o poză a "Mareşalului"; Congresul Căminelor Culturale ţinut în Octombrie 1943 la Craiova, a fost o glorificare a M.S.Regelui Mihai I; după cuvântarea ce am rostit acolo mulţi mi-au spus că se miră cum am avut curajul să vorbesc numai de M.S.Regele.-

In toamna anului 1942 d.Al.Budânţă mi-a făcut cunoscut că trebue să se stabilească o legătură între Fundaţia şi Ministerul Propagandei, fiindcă altfel va fi ori înglobată în acest Minister ori desfiinţată. După discuţiuni a propus să fiu numit director în Ministerul Propagandei şi în acest mod, lucrând şi în Minister şi la Fundaţie, să se realizeze legătura dorită.-

Am luat contact cu D.Mareşal al Curţii Majestăţii Sale Regelui, d.Ion Mocsonyi-Stârcea, iam comunicat acestea şi mi-a spus că trebue să accept, "deoarece nu voim să dăm in acest moment impresia că suntem în conflict cu Antonescu"

In cadrul Ministerului am căutat să abat întreaga activitate a direcţiei propagandei spre chestiuni culturale care-mi plăceau şi pe care le pricepeam: am organizat "Săptămâna culturală bănăţeană" şi "Săptămâna Olteniei", am iniţiat colecţii de cărţi literare, şi am lăsat chestiunile politice pe seama celor care le făcuseră şi până aci, fapt care a provocat dese conflicte între mine şi conducătorii departamentului.

Nici in această epocă nu l-am văzut decât rar pe Pichi. De câte ori ne vedeam îmi atrăgea atenţiunea"Că nu te bagă în chestii politice. Toţi cei care fac o vor păţi. Ascultă-mă pe mine".

Nu ştiam că face aluzie la acţiuni care se pregăteau, nu mi-a destăinuit nici odată nimic, Stiam că lucrează mult în Minister, indeosebi cu D.Niculescu-Buzeşti. Cum îl ştiam

..//..

foarte gelos şi mândru de activitatea lui şi cum ştiam că-şi face un punct de onoare şi o calitate caracteristică şi necesară carierei din "discreţie", mă obicinuisem de mult să nu-l întreb nimic din activitatea lui "diplomatică".-

L-am văzut într'oseară acasă la mine, dorise să cunoască pe colegii mei de redacţie: Mircea Grigorescu, Ganea Corescu, G.Ionşcu, Badea Marinescu, Miron Radu Paraschivescu, spunând că apreciază ziarul "Timpul".

L-am revăzut apoi în timpul evacuărilor la Snagov, unde era evacuat cu Ministerul de Externe. Am mers la Snagov rugat de D.Prof.D.Gusti, care dorea informaţiuni în legătură cu scoaterea unui paşaport.

Pichi părea în mijlocul unei activităţi febrile, inconjzrat de colegii săi de Minister, pe care, pe unii din ei, atunci îi vedeam pentru prima dată: Camil Demetrescu, Cecilia Ionescu, Florin Roiu, Emil Lăzărescu, Carmen Lăzărescu şi poate şi alţii pe care nu iam reţinut.

Tot pentru d.Gusti a venit odată Pichi la locul nostru de evacuare la Grivina. Nu s'au discutat chestiuni politice, dar incidentul, cu un aer destul de misterios, Pichi profesiza evenimente importante apropiate. Tuturora ni s'a părut că, aşa ca deobiceiu, Pichi "face pe misteriosul", "îşi dă importanţă" şi ne tratează ca pe nişte oameni care nu sunt chemaţi a cunoaşte "secretele zeilor".

Acest lucru nu mă supăra, deoarece nu doream să cunosc lucrurile considerate de alţii ca secrete.-

Dar, în aceeaşi vară, la 23 August 1944 s'au produs răsturnări decisive, iar cele ce s'au spus ulterior au arătat că şi Pichi a avut un rol în pregătirea şi în desăvârşirea celor petrecute.-

O povestire a acestor lucruri şi evenimente Pichi nu mi-a făcut-o nici până azi, şi nu am insistat şi nici măcar nu i-am cerut s'a facă, lăsând ca asta să se producă atunci când va voi el.-

Aceasta-mi este declaraţia pe care o susţin şi semnez propriu, urmând a fi continuată.

ss. Octavian Neamţu.

25 August 1947.

II

26 Aug 1947

00786

D E C L A R A T I E

Subsemnatul NEAMTU G.OCTAVIAN, in continuare declar următoarele:

Inainte de a merge mai departe, amintindu-mi o intrebare pusă de D. Secretar General Bumbaciu, precizez următoarele referitor la relaţiile dintre mine şi Palat.

Deşi lucrez din 1934 la Fundaţia Regele Mihai I. relaţiunile mele cu Palatul au fost extrem de rare, mai rare chiar decât era obligatoriu faţă de funcţiunea pe care o indeplinesc din 1941 incoace. Astfel: pe timpul domniei Regelui Carol II, adică din 1934 şi până la abdicarea sa nu am vorbit cu Regele Carol II. nici o singură dată, nu am avut nici o audienţă,toate relaţiile cu Palatul erau purtate exclusiv de Prof.D.Gusti, iar in timpul absenţei sale de Emanoil Bucuţa, Ap. D.Culea sau D.G.Banu, care aveau delegaţie de suplinire; decând am fost numit ca director delegat şi apoi ca director titular (1945) am fost primit de Majestatea Sa numai de două ori, odată ca director delegat (1942 sau 1943) in audienţă comună şi cu ceilalţi directori de Fundaţii şi odată ca director titular, pentru buget in Mai 1946. Nu cunosc pe nimeni din cercurile Palatului, in afară de d.Mareşal Negel la care am fost numai in rare ocaziuni şi numai pentru chestiuni de serviciu. Tot aşa am cunoscut şi pe d.Ion Mocsonyi Stârcea când era Mareşal al Curţii M.S.Regelui, şi tot numai pentru chestiuni de serviciu; când am vorbit pentru intâia oară cu d. Mocsonyi Stârcea, chemat de Dsa, in chestiuni de serviciu,la incheierea audienţei am spus: "Daţi-mi voe să vă spun că avem câteva cunoştinţe comune: Pichi Pogoneanu,Brutus Coste,Titu Pogoneanu". Mi-a răspuns: "Da! Imi pare bine".

In cursul activităţii mele la Fundaţia Regele Mihai I. d. Mocsonyi Stârcea susţinea activitatea mea faţă de incercările D-lui D.Caracostea, care era Director General al Uniunii Fundaţiilor Regale, de a hitleriza şi activitatea noastră, cum a făcut cu Revista Fundaţiilor Regale pe care o conducea el (D.Caracostea).Aceasta a dus la legea din 13 Mai 1944, care a desfiinţat Uniunea Fundaţiilor Regale şi a contopit Fundaţia Regală pentru literatură şi artă cu Fundaţia

..//..

Regele Mihai I; această contopire a durat până la 16 Iunie 1945, când cele două Fundaţii s'au despărţit din nou.-

In present sunt director numai la Fundaţia Regele Mihai I.-

+

Continui acum povestirea făcută în declaraţia anterioară.

Ne aflăm după 23 August, 1944. Eu eram directorul Fundaţiei Regele Mihai I., care inglobase /prin legea din 18 Mai 1944) şi Fundaţia pentru literatură şi artă, şi aveam enorm de mult de lucru.-

Printre primele măsuri ce am luat a fost să schimb şi să indrept ce stricase d. Caracostea. Am redat Revistei Fundaţiilor Regale Comitetul ei de direcţie şi am încredinţat din nou redactarea ei Dlui Camil Petrescu şi Dlui Petre Comarnescu; am chemat la conducerea editurii pe d.Prof. Tudor Vianu, actualul ambasador al României la Belgrad; am reînfiinţat premiile pentru scriitorii tineri, etc. Eram absorbit de această muncă, şi o implineam cu drag.

Pichi Pogoneanu era directorul presei şi informaţiilor in Ministerul Afacerilor Străine, în care se inglobase fostul Minister al Propagandei, desfiinţat. Fundaţia Regele Mihai I. depindea de acest Minister şi de această direcţie a presei şi informaţiilor.-

Intr'o dimineaţă, prin Septembrie - Octombrie 1944, Pichi m'a chemăt la el la Direcţie, care funcţiona in Palatul Ugir, şi mi-a cerut, din partea Ministerului, să demisionez din postul de director al Propagandei şi să mă dedic exclusiv Fundaţiei Regele Mihai I. Am primit aceasta cu cea mai mare bucurie; dorinţa mea era să desvolt o activitate socială şi culturală ca aceea dela Fundaţie, nu o activitate administrativă ori politică intr'un departament.

Pichi Pogoneanu a mărit şi subvenţia pentru Fundaţia Regele Mihai I., subvenţie care era luată în bugetul Direcţiei Presei şi Informaţiilor din Ministerul Afacerilor Străine, situaţie, desigur, provizorie, până la trecerea noastră în bugetul Ministerului de Finanţe, unde figurăm cu subvenţiişi azi.

In această epocă Pichi era extrem de ocupat; locuia chiar la Minister, chiar în camera în care-şi avea biroul. Nu l-am prea văzut în această vreme.-

Ocaziunile în care am mers la dânsul sunt următoarele: - Odată am fost rugat să stărui pe lângă Pichi să accep-

te ca d. Alex. Bădăuţă să-şi dea demisia din Minister ca să nu fie epurat. Pichi a protestat: "Să nu vii la mine cu asemenea intervenţii. Nu vreau să ştiu de Bădăuţă. Trebue să fie epurat." Am stăruit, dar fără succes. Ulterior au intervenit pentru d. Bădăuţă şi alţii prieteni ai săi, care erau şi prietenii lui Pichi (Buzdugan, Filotti, Dragu) şi astfel demisia lui Bădăuţă s'a acceptat.-

- Altădată, am mers la Pichi pentru ziarul "Ecoul" care urma să fie suspendat ori suprimat. Am susţinut "Ecoul" ca pe singurul ziar care, în epoca dictaturii antonesciene, a avut un ton de reţinere clară şi de pregătire a opiniei publice în vederea schimbărilor care urmau să se producă şi care prin "Mersul războiului", prin "situaţia internaţională" prin "chenarele" sale, ca şi prin articolele sale, era un ziar cu atitudine favorabilă ruperii de alianţa cu germania hitleristă. Pichi nu a primit nici această cerere a mea, pe care am repetaţ-o, motivând că totuşi el consideră pe Mircea Grigorescu, directorul "Ecoului", ca un om interesat şi de veniturile pe care i le aducea gazeta. "Dealtfel, a adăogat Pichi, nici nu aş putea face nimic. Suspendarea "Ecoului" nu e cerută de mine ci de N.Carandino şi de foştii redactori ai "Ecoului". Pichi făcea aluzie la d.G.Macovescu care era în comisiunea respectivă. In încheiere Pichi a adăogat : "Nici nu aş putea face nimic; se opune partidul comunist."

- Un alt demers, de astă dată telefonic, am făcut la Pichi, tot în răstimpul 1944-45, în împrejurarea următoare: un denunţ făcut împotrivă mea de nişte funcţionari concediaţi de mine dela Fundaţie, mă pusese în situaţia de a fi ridicat şi dus la Prefectura sau la lagărul dela cazarma "Tudor Vladimirescu". Am chemat pe Pichi la telefon acasă şi i-am spus situaţia în care mă aflu. Era pe vremea în care d.N.Penescu era Ministru al Afacerilor Interne. In urma demersurilor făcute de Pichi - mi-a spus că a vorbit cu d.Ministru Dămăceanu şi cu d. Bălăceanu, care era la cancelaria Palatului. In urma acestor demersuri, d.Director Manolescu (aşa cred că se numea) dela Prefectura Poliţiei a chemat la telefon pe agentul care venise la mine. Am rămas pe loc la birou, am mers după masa la Prefectură şi am dat acolo o declaraţie în care am arătat că nu am făcut nici odată, nici o politică şi mai ales că nu am fost niciodată legionar, nici măcar simpatizant.-

..//..

In vremea aceasta contact personal cu Pichi nu am prea avut; el era mereu cu cercul său de prieteni şi de colaboratori dela Ministerul Afacerilor Străine, în deosebi cu G.Niculescu-Buzeşti, Camil Demetrescu,Cecilia Sorescu,Emil Lăzărescu. Nu-mi părea curios acest lucru. Pichi avea nevoe ca să fie mereu cineva cu dânsul,din cauza stării sănătăţii sale; boala era rea,mersul tot mai defectuos şi mai greu. Socoteam că acesta e şi motivul pentru care câte unul din cei arătaţi (Camil Demetrescu, Emil Lăzărescu, Florin Roiu) adeseori rămâneau şi peste noapte la dânsul. Telefonând la Pichi îi găsiam acolo; ei răspundeau la telefon.

Am mers şi eu cu Pichi adeseori la croitor,la bărbier, după cumpărături; deasemenea, i-am împrumutat foarte-foarte des automobilul de care dispuneam la Fundaţia Regele Mihai I. Toate acestea le făceam cu drag, ca pentru un prieten bun, care are nevoe de ajutorul prietenilor săi, pe care şi el i-ar ajuta la nevoe.

Din punct de vedere politic în această vreme Pichi era in intregime alături de G.Niculescu Buzeşti,pe care-l iubea ca prieten şi îl stima ca diplomat. Ori de câte ori pomenea de G.Niculescu Buzeşti spunea: "Este un om foarte bine". Deasemenea, cred că se vedea in această epocă cu D.C.Vişoianu şi Pavel Rădulescu. Stiu aceasta,adică pot afirma aceasta, bazat pe faptul că uneori când îmi cerea maşina şi eu nu eram în situaţia de a i-o putea da imediat,spunea: "Fă cumva,fiindcă trebue să-l văd neapărat pe Vişoianu" sau altădată, "trebue să merg neapărat la Pavel."

Nu mi-a spus nici odată ce anume vorbeşte cu ei; odată, doar l-am rugat să-i vorbească despre mine lui Pavel Rădulescu, despre care auzisem că este în termeni foarte amicali cu d.Mareşal Negel, ca d.Mareşal Negel să nu dea crezare tuturor denunţurilor ce se fac împotriva mea de funcţionarii concediaţi de mine.

La 16 Iunie 1945,am fost numit director titular al Fundaţiei Regele Mihai I. Numirea mea s'a făcut la propunerea D-lui Ministru Lucreţiu Pătrăşcanu, de care depinde,conform legii, Fundaţia Regele Mihai I. Nu cunoşteam personal pe d. Ministru Pătrăşcanu; l-am cunoscut personal abia după ce am fost numit. Cred că d.Ministru Pătrăşcanu mă cunoştea dela prietenii comuni Dş.Lena Constanţe şi d.H.Brauner şi cred că numirea mea îşi avea justificarea în împrejurări ca cele

..//..

următoare: atitudinea mea clară din timpul dictaturilor, cu care nu am simpatizat; ajutorul dat de mine multor oameni de stânga cunoscuţi, ajutor dat fără ezitare şi cu riscuri mari personale din partea mea: am intervenit pentru Traian Selmaru, am ajutat pe G.Ivaşcu, am ajutat mult pe Aurel B[illegible], am făcut servicii mari inginerului V.Borsan, membru de partid, am avut în trecut (1934-1935) o atitudine neşovăitoare în chestiuni care priveau pe H.Brauner şi l-am ajutat într'o împrejurare foarte grea în vara 1944; m'am oferit să iau sub adăpostirea mea un membrum marcant al partidului comunist, al cărui nume nu mi s'a comunicat şi nici nu am insistat să mi se comunice (Solicitarea mi s'a făcut prin d.ing.H.Zilber în 1944 primăvara); nu am hitlerizat în nici un fel Fundaţia Regele Mihai I; am rostit cuvântarea dela Craiova, manifestare clară în favoarea M.S.Regelui, care simboliza pentru toată lumea opunerea faţă de hitlerism; munca devotată şi consacrată exclusiv Fundaţiei Regele Mihai I., adică satelor şi ţărănimii şi dusă într'un spirit democratic şi progresist; ajutorul dat unor oameni orientaţi spre stânga, precum Stanciu Stoian, Ion Berca, Iorgu Stoian, etc.etc.- ceiace reprezenta un stat de serviciu bogat şi clar, şi la care se poate adăoga scrisul meu la "Timpul" şi "Ecoul", sau ajutorul dat în timpul legionarilor Dlui Prof. Tudor Vianu, şi alte multe fapte, pe care mi-e greu să le amintesc, fiindcă nu le-am făcut cu gândul să le citez vreodată şi nici nu credeam că voi ajunge în situaţia de a le pomeni în apărarea mea.-

Am fost foarte bucuros de numirea ce mi s'a făcut; ea însemna pentru mine împlinirea unei aspiraţii de muncă. Fap Faptul că ea mi s'a făcut de guvernul democratic al epocei de după 6 Martie 1945 constituia pentru mine o obligaţie morală, pe care am înţeles s'o respect.-

Si am lucrat în acest spirit. Nu am lăsat să pătrundă în lucrările Fundaţiei nici un ţară, nici în provincie, nimic împotriva guvernului şi am luptat cu tact, cu răbdare, dar continuu să aduc această activitate, aşa de răspândită pe toată suprafaţa ţării, spre linia cerută de vremuri şi de guvernul ţării. Nu este o muncă uşoară să realizez această lucrare, într'o activitate care înglobează sute de preoţi, învăţători, ţărani şi chiar unii, pe care Fundaţia este nevoită să-i primească aşa cum sunt şi cărora trebue să le comunice ţelurile ei şi spiritul ei. Pot afirma însă

că s'a făcut enorm în acest sens și că eu eram pe acest drum. Unde au fost ezitări sau greșeli din partea mea, aceasta nu pornea din alt motiv decât grija de a nu strica o operă în care mai ales tactul și răbdarea puteau fi utile.-

Programul de editură pe care l-am întocmit cu d. Tudor Vianu a fost prezidat și el de acest spirit. Pe conlucrarea organismelor județene ale Fundației au fost aleși pretutindeni domnii prefecți ai județelor, iar din partea Fundației am păstrat la conducerea treburilor județene numai oameni cu care domnii prefecți erau dispuși să lucreze; în foarte multe cazuri domnii prefecți au păstrat chiar pe vechii colaboratorii ai Fundației, fiindcă nu li s'au putut imputa greșeli împotriva spiritului progresist și democratic.

In acest spirit lucram și în această atmosferă clară, orientată în sensul regimului democratic, când s'a produs faptul de care sunt învinovățit azi, fără să am nici o vină, fiindcă Pichi nu mi-a spus ce face, ci m'a pus într'o situație rea:

Intr'o convorbire, pe care o situez în toamna din 1945, Pichi mi-a spus că el crede că va avea o percheziție și că ar vrea să pună în siguranță unele materiale privind actul dela 23 August și că s'a gândit că le lasă câteva zile la mine. "Poate - a spus Pichi - odată voi scrie și eu cu Buzești o istorie a lui 23 August și atunci aș vrea ca aceste documente să fie la noi". I-am răspuns că nu cred nimerit să aducă acest material la mine și i-am arătat că eu însumi - după cum, dealtfel, știa - am avut percheziții (în legătură cu niște pretinse materiale de captură germană, ce s'ar afla la mine; lucrul s'a dovedit a nu fi adevarat), și sânt mereu denunțat de funcționarii concediați.

Atunci Pichi a zis că "dacă va putea (el Pichi) nu-l va aduce la mine. Totuși, după câteva zile dela această convorbire, Pichi a venit la mine cu mașina sa, nu s'a dat jos, am eșit eu la el în Stradă și mi-a spus că vrea să lase un geamantan la mine. Geamantanul a fost dat jos din mașină de șofer (Stefan), căruia i-am spus să-l pună în hall-ul locuinței mele din Str.Dr.Drăghicescu, 9, unde ne aflam, și unde locuesc și azi.-

Asupra datei când s'au petrecut cele de mai sus am avut unele ezitări, în cursul declarațiilor mele; ele au următoarea explicație: dacă nu s'ar fi produs cele ce s'au

intâmplat cu Pichi, nu m'aş fi gândit poate nici odată la această chestiune, care nu era prezentă in nici un fel în memoria mea, in cursul discuţiunilor cu D. Consilieri Rădesc am putut rectifica data şi modul cum s'au petrecut lucrurile.

Resping însă in mod hotărât şi acum afirmaţia lui Pichi despre faptul că eu aş fi cunoscut vreodată conţinutul valizei ce a lăsat la mine. Afirm în mod clar că nici odată nu am cunoscut conţinutul valizei lăsate de Pichi la mine, nici măcar din spusele lui Pichi, necum din văzute; valiza a rămas acolo unde a fost pusă de şofer, până când a fost ridicată, după câteva zile, tot de şofer.

Nu ştiam care este activitatea lui Pichi în această epocă, după plecarea lui din Ministerul Afacerilor Străine. Cum am arătat, el în această vreme el era în contact permanent mai ales cu colaboratorii săi din Minister. In toată epoca dela 1945 toamna şi până în prezent, ocaziunile în care eu m'am văzut cu el au fost rare, iar in ultimul timp, din toamna 1946 şi până azi chiar foarte rare, din imposibilitatea de a comunica: nici eu nici el nu mai aveam maşini, iar distanţa dintre noi foarte mare - eu stau în Cotroceni la Scoala de răsboiu, iar el în Parcul Jianu şi în Parcul Filipescu.-

Totuşi, ca fapte care, în lumina celor ce le cunosc azi ar putea avea o semnificaţie, relatez următoarele, fără să am certitudinea că voi fi în stare să le pun în ordine cronologică, dar relatările vor fi exacte:

- După conferinţa de pace, când s'a întors delegaţia de experţi, Pichi mi-a spus că ar dori să vadă pe D.H. Zilber şi pe d. Golopenţia, care făcuseră parte din tehnicienii delegaţiei române şi care sunt prieteni ai noştri. Atunci am convocat la mine la masă pe cei arătaţi, precum şi pe d.M. Bramner, cred că şi pe d.D. Georgescu dela Institutul de Statistică. Masa a decurs amical, fără discuţiuni politice. Despre Paris s'a vorbit în general d.Zilber elogiind contribuţia D-lui Golopenţia, iar d.Golopenţia spunând cuvinte foarte bune despre activitatea D-lui Zilber. Nu ştiu dacă în particular Pichi le-a cerut şi alte informaţiuni despre lucruri sai persoane.-

In toamna 1946 - iarăşi spun data după memoriul şi dacă cercetările vor dovedi că a fost în alt moment rog să fiu crezut că nu am avut intenţia de a nu spune lucrurile exact - in toamna 1946 aşadar, am fost anunţat, într'o dimi-

neaţă, de Dş. Sorescu actuala doamnă Victor Pogoneanu, că Pichi va veni după masa la mine. Nici odată Pichi nu s'a anunţat in acest mod la mine; obicnuit telefonic, dş.Sorescu nu fusese nici odată la mine, în nici o chestiune.

După masa Pichi a venit la mine, am deschis eu, căci servitoare nu aveam. L-am primi şi mi-a spus că a venit la mine nu atât pentru mine ci pentru că are de discutat nişte chestiuni de afaceri cu d.Jon Mocsonyi Stârcea, care nu voia să-l vizitese acasă şi atunci el (Pichi) s'a gândit să vie la mine. Mi-a părut ciudată chestiunea, dar nu am cerut explicaţii. Curând a sunat cineva şi au sosit, pe rând, mi se pare, d.Ing.Radu Buzeşti şi D.Camil Demetrescu. Cred că pe d. Inginer Buzeşti l-am cunoscut atunci, primindu-l la uşă. Apoi am văzut trecând pe stradă pe d. Stârcea, cu dş.Sorescu, am eşit în stradă şi i-am strigat (Allo!Allo! Aici!) au intrat, am schimbat câteva vorbe convenţionale şi apoi Pichi mi-a cerut să pun patefonul (pickupp), mi-a spus că dânşii doresc să discute nişte chestiuni care nu mă privesc, anume afaceri şi că mă roagă să nu mă supăr, dar să-i las singuri, să inchid uşa şi să stau în cealaltă cameră cu Dş.Sorescu. Nimic din toate acestea nu-mi convenea, dar eram pus în faţa unui fapt implinit. Am luat în celelalte cameră cu Dş.Sorescu am jucat cărţi. Nu ştiu ce s'a discutat; nu am auzit nici o singură vorbă. Inainte de a pleca dela mine, am fost chemaţi înăuntru eu şi dş.Sorescu; le-am oferit câte o felie de cozonac; s'au schimbat iarăşi câteva vorbe convenţionale şi au plecat.

A doua zi dimineaţa am fost vizitat de cineva care spunea că vine dela circumscripţie pentru fişa de imobil; nu aveam fişa de imobil, deoarece proprietarul nu era acasă. Dar cel care venise s'a mulţumit să ştie cine stă la parter, adică era vorba despre mine. Am pus aceasta în legătură cu vizita din ajun a lui Pichi.-

Faptul acesta m'a speriat, dar m'a şi bucurat deoarece aveam un motiv temeinic ca să-i pun în vedere lui Pichi să nu mai facă aşa ceva, fiindcă nu voiam să dau ocazia la nici un fel de suspiciuni pe seama mea. Deacea, telefonic am chemat la mine la birou pe d.Camil Demetrescu şi l-am rugat să pună în vedere lui Pichi toate acestea, ca să nu mi se creeze, fără motiv, o situaţie neplăcută. "Nu ştiu

ce vorbiţi şi ce discutaţi - am spus - şi nici nu mă priveşte. Cred că sunt prostii. Dar modul acesta de a proceda e de bănuit şi ne vreua să am neplăceri". d.Camil Demetrescu a răspuns: "Am să-i comunic lui Pichi, dar să ştii că nu ai nici un motiv de îngrijorare, nu e nimic nepermis (sau compromiţător, nu reţin exact termenul folosit de d.Camil Demetrescu)".

Totuşi, Pichi a repetat această întâlnire a sa cu cei arătaţi în ziua următoare, sau după o zi, nu ştiu exact. Nici de astădată nu am asistat nici o clipă la convorbiri. Mai mult, de astădată, ca să nu fiu deranjat de sgomotul pickuppului am cerut voe proprietarului să stau într'o garsonieră liberă a sa, situată tot la parter, dar despărţită printr'un hall şi două uşi de locuinţa mea.- La plecare i-am condus până la poartă şi ne-am despărţit, fără cea mai mică aluzie la ceeace au vorbit.-

Repetarea acestui lucru care nu mi-a plăcut m'a indispus şi m'a îngrijorat. Deaceea, am rugat pe prietenul nostru comun d.N.N.Popescu să-i comunice lui Pichi părerea mea că eu nu am voe să accept asemenea vizite şi că îl rog să nu mă mai pună în asemenea situaţii, deşi - aşa cum spunea Pichi - este vorba de afaceri comerciale ale D-lui Ion Stârcea - Mocsonyi şi de nimic altceva. Nu ştiu dacă d.Popescu a transmis sau nu acestea, dar nici o asemenea vizită nu s'a mai repetat.

Dealtfel, şi din cauza comunicaţiilor grele nu ne-a mai văzut decât rar.

După mutarea sa în Palatul Stirbey Pichi m'a chemat odată la el.

Reamintesc aici că, la un moment dat şi anume prin vara-toamna lui 1946, când lui Pichi i s'a rechiziţionat o cameră, el a luat hotărârea, împreună cu familia sa să se mute în Str.Arh.Louis Blank, la unchiul său, şi să închirieze casa din Parcul Jianu. Atunci, Pichi mă rugase ca, pentru un timp, să-l adăpostesc la mine. Fără să-l refuz - ceeace dată fiind prietenia dintre noi, nu aş fi putut face în niciun caz, i-am arătat că locuinţa mea nu este convenabilă pentru el care are nevoe de atâtea îngrijiri.

Ulterior m'a anunţat că nu mai e nevoe să facă apel la mine, deoarece va locui în Palatul Stirbey, unde va fi găzduit de d.Niculescu-Buzeşti.-

Acolo m'a chemat într'o dimineaţă şi mi-a spus că s'a logodit şi se va căsători cu Dş.Sorescu. I-am spus că mă

bucură aceasta şi că sunt sigur că viaţa de om căsătorit îi va face bine.-

Curând după aceasta s'a căsătorit. Am asistat la căsătorie în casa prietenului nostru comun d.Dr. [illegible] Iliescu.

După câteva zile m'a chemat Pichi din nou şi mi-a spus că doreşte să se sfătuiască cu mine cu privire la situaţia lui materială. Imi dădeam seama că are greutăţi materiale. Am crezut că doreşte să-i ofer un post la Fundaţie. Mi-a spus că nici nu se gândeşte la aşa ceva, ca nucumva să-mi cauzeze greutăţi, el fiind o persoană cunoscută ca ostilă Guvernului şi dată fiind prietenia lui cu d.Niculescu Buzeşti. Am mai propus să roage pe d.Pavel Rădulescu, sau pe d.Creţeanu dela Banca Românească, pe care ştiam că-i cunoaşte, ori pe d.Vişoianu, dar mi-a spus că se jenează să le ceară un asemenea serviciu şi că poate va obţine un post în cadrul intreprinderilor D-lui Ion Mocsonyi Stârcea, ceeace cred că s'a şi realizat, fiindcă ulterior m'a rugat să stărui pe lângă prietenul nostru d.Ing.Zilber să se aprobe cererea de imprumut prezentată la CEC de d.Stârcea. "Spune-i a spus Pichi - că îmi face mie un serviciu dacă se aprobă împrumutul acesta". Data fiind situaţia sănătăţii lui Pichi toţi căutam să-l ajutăm şi ne părea rău că se încăpăţinează intr'o atitudine de opoziţie fără nici un rost şi fără nici o justificare.

Apoi l-am revăzut înainte de a pleca şi el şi eu în vacanţa de Crăciun. El pleca împreună cu soţia sa la Bulci la d.Stârcea, eu la Caransebeş la tatăl şi la sora mea. Pichi m'a chemat ca să-mi ceară maşina pentru gară.

La intoarcerea din vacanţă l-am văzut din nou; era bine dispus, sănătatea se ameliorase; stătea la sora lui şi la unchiul său in Str.Arh.Lonis Blank,19. Ne-am bucurat mult că arată bine şi am comunicat aceasta şi prietenilor comuni, ocazional, Dlui Golopenţia,Brauner, N.N.Popescu.

In Str.Arh.Lonis Blank,ne-am văzut rar. Eu eram extrem de ocupat la birou,nu aveam mijloc de transport şi eram foarte preocupat de problemele vieţii mele personale, fiind în pragul căsătoriei. Căsătoria mea s'a petrecut în condiţiuni grele,deacea acest fapt mi-a reţinut luni de zile toată atenţiunea. La 4 Iunie 1947 m'am căsătorit;apoi la 30 Iunie,1947 mi-am trecut doctoratul în filosofie.

Aceste două acte mi-au ocupat toată viaţa şi toate preocupările în tot cursul anului 1946/1947.

..//..

După căsătorie şi după doctorat Pichi m'a chemat adeseori la telefon, dorind să ne vedem. Am avut conversaţii de ordin amical,fără discuţiuni de ordin politic. El ştia că eu am mers tot mai mult pe linia legăturilor tot mai adânci cu Guvernul,iar eu ştiam că el se află în opoziţie cu Guvernul, deaceea,şi unul şi altul am evitat subiectele de natură a sublinia deosebirile dintre noi.

Amintesc din ocaziunile în care am văzut pe Pichi în cursul verii şi primăverii 1947,următoarele:

Odată am mers eu la el ca să-l vizitez la întoarcerea din vacanţa de Crăciun,fără conversaţii politice;

Odată m'a chemat el ca să mă roage să intervin,prin prietenul nostru d.H.Brauner,ca d.Av.Pop să fie primit de către d.Ministru Pătrăşcanu,privitor la o nedreptate care se făcea unui client al D-lui Av.Pop;

Altădată m'a chemat ca să intervin în favoarea nepoatei sale,fiica sorei lui Pichi,Viorica,ce se află la studii în Elveţia,ca să se bucure de avantajul de schimb acordat studenţilor români din străinătate. In această chestiune Pichi m'a chemat de multe ori la telefon şi cred de două trei ori la el acasă. Vizitele mele erau foarte scurte.-

Altădată am fost invitat de Sora lui Pichi,Dna Anina Rădulescu Pogoneanu,la o după masă literară,cu mulţi invitaţi,unde s'au cetit poezii. Erau de faţă: Pichi,Anina, Lia Pogoneanu-mûm,Sisi Pogoneanu,Ana Gherghinescu-Vania,o poetă şi traducătoare italiană,Gicu Barbul,Sandu Tzigara Samurcaş,o vară a lui Pichi,soră cu d.Mitica Popescu,etc.

Intr'o altă ocaziune,am mers eu la Pichi spre a-l ruga ca,dacă cunoaşte pe cineva,să intervie pentru mine la Soc.de Asigurări "Naţionala" sau la Banca Românească (de care depinde Soc.Naţională),ca să primesc un post acolo,leafa modestă dela Fundaţie fiindu-mi insuficientă,cum sunt acum căsătorit.-

Precizez că postul mi-a fost propus de d.Mihai Pop, director la fabrica de ciment Fieni,prieten al meu; şi deasemenea,precizez că,prin prietenul meu d.H.Brauner;am cerut şi am primit încuviinţarea d-lui Ministru Pătrăşcanu, ca să pot funcţiona şi acolo.

Pichi mi-a spus că va interveni ocazional la d. George Creţianu şi apoi mi-a telefonat şi mai târziu mi-a spus şi verbal că a vorbit şi crede că voi primi postul so-

..//..

licitat. In epoca în care s'a produs deţinerea mea, urma ca eu să fac, în acest scop,un stagiu de practică la Soc.de Asigurări "Agricola".

In această epocă (primăvara 1946 şi vara 1947) la Pichi întâlneam în mod obicinuit pe : Camil Demetrescu,Florin Roiu, Dali Georgescu, de două ori pe Rici Hillard, odată pe d. Gicu Barbuli de trei sau patru ori pe d.Inginer Budeşt odată pleca dela Pichi, în momentul în care am sosit eu la Pichi,d.Melboarne dela misiunea americană;de câteva ori pe d.Av.Dorin Iliescu,odată sau de două ori pe d.Av.Pop,chemat de Pichi în legătură cu rechiziţionarea casei lui din Parcul Jianu,chestiune care a determinat atunci şi chemarea mea la el.

In prezenţa mea ei nu au discutat politică nici odată. Dealtfel,în general,ori eu plecam când veneau ei,ori ei plecau la sosirea mea. Incidental ei pomeneau despre chestiuni de serviciu,despre oameni şi colegi din Ministerul de Externe pe care nu-i cunosc,chestiuni indiferente,la care nu eram atent,şi la care nu participam.

Din această vreme reţin unele afirmaţiuni ale lui Pichi care învederează unele poziţii politice ale lui,fără a putea preciza când anume au fost pronunţate; când îmi amintesc de martorii conversaţiilor le voi cita.

Când l-am întrebat odată dacă face parte din Partidul Naţional-Ţărănesc (Maniu) mi-a spus că nu,dar că el (Pichi) preţueşte mult pe d.Maniu pe care-l consideră un om politic de seamă. Deasemenea,a adăogat,că faptul că d.Niculescu Buzeşti s'a înscris nu înseamnă că este şi el înscris. "De altfel,a adăogat răzând,ce mă mai întrebi ? Sti că eu nu fac politică".

Altădată,după plecarea lui din Ministerul Afacerilor Externe, mi-a spus că a avut o conversaţie cu d.Tătărăsc în care i-a comunicat părerile sale politice deosebite de ale D-lui Tătărescu.

Discuţia am deschis-o eu, întrebându-l de ce a plecat din Minister şi spunându-i că eu cred că era mai bine să rămână la cariera lui şi să lucreze în cadrul regimului şi cu Guvernul.

Nu mi-a relatat conversaţia în amănunt,mi-a spus doar că a spus dlui Tătărescu că el (Pichi) e deacord să rămână în Minister, dar că nu înţelege să-şi schimbe părerile

..//..

politice pe care d.Tătărescu le cunoaşte. Mi-a mai spus că apoi şi-a adunat colaboratorii şi le-a comunicat că va pleca. Am spus: "Crezi că mai era nevoe şi de asta? De ce să ai un aer provocator?" Pichi a răspuns că el aşa înţelege să procedeze.

Am considerat că, încăodată, Pichi "îşi dă importanţă" şi că bravează numai de dragul de a face frăudă.-

Altădată, aceasta în mai multe ocaziuni, când întâmplător era vorba de chestiuni politice, Pichi îşi exprima convingerea că un conflict între puterile Anglo-Americane şi U.R.S.S. va isbucni în mod cert. In aceste ocaziuni Pichi preciza chiar şi date, după el, probabile când ar fi să se producă conflictul: primăvara spunea - "până în vară", vara spunea "până în toamnă", etc.-

Cred că a fost ultima noastră convorbire (Luni sau Marţi) înainte de arestarea lui, adică la 4 sau 5 August, 1947 Eram la el, unde se afla şi d-rul Tiberiu Ionescu. Provocat d Drul Tiberiu Ionescu, Pichi a spus că el rămâne convins că vom avea conflict şi că este inevitabil conflictul, dar că discuţiunile ocazionate de Planul Marschall au darul să mai amâne acest conflict inevitabil.

Atunci am combătut punctul său de vedere, spunându-i că face foarte rău că se agaţă de asemenea idei, în loc să lucreze constructiv aşa cum ar putea-o face cu darurile şi pregătirea sa, i-am spus că toate aceste agitaţii politice provocate de d.Maniu sunt un rău pentru ţară şi pentru oameni care se pierd în închisori, în loc să lucreze; i-am spus că ţara are nevoe de oameni cu adevărat capabili pentru muncă, nu pentru agitaţii sterile; şi am mai spus că "d.Maniu nu avea decât să-şi facă singur cu o dactilografă protestele, şi trebuia să lase oamenii în pace".

Mi-a răspuns că nici nu mai discută cu mine, că am adoptat limbajul "Scânteii" şi că el nu-i de părerea mea, care mă conduc - a zis el - după proverbul "capul plecat, sabia nu-l tae".

Când era vorba despre conflictul care "se va produce" dar nu se producea, Pichi o punea ori pe seama pregătirilor anglo-americane neîncheiate de ordin militar, ori pe seama curentelor de opinie, încă deosebite, din U.S.A; spunea că opinia publică americană are o evoluţie lentă, dar că el e convins că se merge spre conflict.-

..//..

In politca internă Picki protesta împotriva a ceace el considera tendinţă xxxxxxxx partidului comunist de a decide in toate chestiunile,de orice ordin fără a ţine seama de alte opinii

Pe această linie de gândire şi atitudine politică se afla Pick. Lucruri mai precise nu pot comunica fiind lucruri mai precise nu cunosc, aceste chestiuni nu intrau in orbita preocupărilor mele si nici nu am căutat să le cunosc mai deaproape.-

Cred că atitudinea lui Picki are, asa cum am caracterizat-o şi in fata Dlui secretar general BUNACIU,următoarele caractere şi următoarea xxxxxxx cazalitate ;

- Credinţa lui Pici in rostul " Carieri" şi a oamenilor din carieră ca să conducă ; deaceea si grupul de oameni cu care a rămas legat in dtoată activitatea lui ;

- fôrmaţia lui Pichi de democraţie geneveazã " spiritu genevei" care l-a legat de ceeace azi se numeste " democraţie de tip occidental ".-

Ataşamentul lui prieten faţă de G. NiculescuBBuzesti pe care a inteles săl reprezinte şi in lipsa acestuia dinaTară;

- adaug si faptul psihologic că, după 23 August, după ce a avut un rol in acest act, Pichi se considerea ca obligat să rămână in luptă pòlitică şi să reprezinte puteri proprii.-

Niciodată nu am crezut că politica pe care o face Pichi il va duce la acte care să-l aducă in fata justiţiei. Când combăteam ceeace făcea o făceam cu respectul că, un om capabil se iroseste intr'o agitaţie necontructivă,in vizite si conversatii, in loc să producă in cadrul nei activităţi constructive.-

Nu am avut nici un amestec,niciodată in nimic din ceace a făcut şi nici nu am dorit să am. I-am arătat lui Pichi preietenie,fără nici un angajament sau orientare politică de felul celei practicată de el.-

Am mers pe o linie de muncă pozitivă,loaial si corect faţă de regimul care mi-a incredintat un post de lucru si am înţeles şi înţeleg să adâncesc această legătură,fără nici un echivoc,dorind să muncesc cinstit şi corect,acolo unde voi fi pus aşa cum am declarat Dlui Secretar General Bunaciu.-

Ar fi nedrept să fiu aruncat intr!o tabără cu care nu am avut deaface si in care nu am ce căuta ; doresc să-mi inchin viaţa şi munca,poporului pe care l-am slujit şi până acum in mod devotat,cinstit si cu respectarea legilor Tării.-

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si o semnez propriu.-

/ss/ Neamtu Octavian

26 August 1947,

VI

25 Aug.-1947

000800

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Neamţu G.Octavian, de ani 36, născut în Caransebeş, judeţul Severin, anul 1910, luna Decembrie, ziua 6, fiul lui Gheorghe şi al Elisabetei, căsătorit cu Elena, născ. Gavrilescu, copii nu am, de profesiune profesor, în prezent directorul Fundaţiei Regele Mihai I. serviciul militar satisfăcut, cu gradul caporal T.R., la centrul de Instrucţie A.C.G. condamnat nu am fost, ultimul domiciliu Str.D.Drăghiescu, 9, declar următoarele:

Sunt fiu de învăţător, atât tatăl cât şi mama mea au fost învăţători, în oraşul Caransebeş, în care M'am născut şi eu. Am o soră, mai tânără ca mine. Ambii copii ne-am dedicat aceleiaşi cariere: suntem ca şi părinţii noştri, profesori secundari. Mama a murit.

Am făcut liceul în oraşul natal, Caransebeş, am fost premiat în toate clasele; am fost trimis de liceu la concursurile Tinerimii Române şi am fost premiat şi acolo, cu premiul II pe ţară în clasa VII de liceu.

Am venit la universitate în Bucureşti. Am studiat filosofia, cu specialitatea principală sociologia; am fost premiant al facultăţii de filosofie. Mi-am luat deasemenea licenţa în drept.-

Am lucrat în Universitate cu hotărârea unui tânăr care, deşi venit din provincie, trebue să înveţe temeinic şi să fie la înălţimea pregătirii celor care au studiat în Capitală. Priveam spre colegii mei care au învăţat în Capitală ca spre nişte favorizaţi, care pleacă mai uşor la drum decât noi cei veniţi din provincie fără să fii avut în nici un fel contactul cu Capitala, şi cu viaţa ei intelectuală.-

In 1931, la terminarea studiilor universitare, anume după examenul de licenţă pe care l-am trecut cu D. Prof.Gusti, am fost invitat de D.Prof Gusti la cercetările monografice, care urmau a se face în Basarabia, în comuna

..//..

Cornova din județul Orhei.

Am acceptat această invitație, drept urmare, am luat parte la un număr de ședințe pregătitoare, prezidate de D.Prof. D.Gusti, în sala Seminarului de Sociologie dela Universitate. Luam parte la aceste ședințe: asistenții Dlui D.Gusti - G. Vlădescu-Răcoasa, Mircea Vulcănescu, Traian Herseni, H.H.Stahl, precum și "monografiștii", adică acei care urmau să lucreze pe teren. Cei mai mulți dintre aceștia au făcut de atunci cariere strălucite în știință și în viața publică: N.D.Cornățeanu R.Cressin, Anton Golopenția, Mircea Manolescu.-

Era pentru mine o cinste să fiu invitat la aceste ședințe și la aceste lucrări.-

In acest cadru l-am cunoscut și pe Victor Rădulescu Pogoneanu și pe N.N.Popescu.-

Când veneam la ședințe nu cunoșteam încă pe nimeni în afară de asistenții în a căror seminarii lucrasem, cu rezultate excelente, G.Vlădescu Răcoasa, Mircea Vulcănescu și H.H. Stahl. (H.H.Stahl, licențiat în drept, asistent la filosofie, catedra de sociologie, dăduse în aceeași sesiune licența în filosofie, deodată cu mine, ceace ne-a apropiat).

Priveam destul de stingher, în singurătatea mea această lume nouă, pe care o stimam, fiindcă reprezenta cariera pentru care mă pregăteam.-

Victor Pogoneanu mă privea și el, cum mi-a mărturisit mai târziu, ca pe un om nou printre "monografiștii" care se cunoaștea din lucrările făcute în anii dinainte. Eram aproape singurul "monografist" nou, cu un aer destul de timid, intre atâtea oameni care erau legați între ei de amintiri și lucrări comune.

Ne-am apropiat totuși, vârsta: Pogoneanu și cu mine s[untem] de aceiaș vârstă, ceilalți erau mai mari ca noi.

La cercetările monografice am lucrat in aceiași echi[pă]. Aci eram ne-am împrietenit. Victor Pogoneanu era o fire caldă, plăcută și pentru cei de care se atașa, o fire apropiată, fața de alții dintr'o anumita poză, el manifesta o anumită răceală mai mult căutate decât reală.-

In aceasta epocă stă începutul prieteniei noastre făcute din amintiri comune, de muncă și de veselie tânărească.

Nu cred, ca în aceasta epocă, să fi fost vreodată între noi vre-o discuție de ordin politic.

Stiam însă că, Victor Pogoneanu este un fervent adept al societății națiunilor și că militează pentru aceasta idee, în cadrul grupării universitare pentru societatea națiunilor.

..//..

Aceasta poziţia socială a lui Victor Pogoneanu niça fost confirmată şi in epoca ce a urmat campaniei monografice dela Craiova, prin faptul că, mai ales din stăruinţa lui Pogoneanu s'au organizat o serie de conferinţe ale acestei grupări, conferinţe care s'au ţinut in cadrul restrâns al Bibliotecii seminarului de Sociologie, al cărui bibliotecar fusesem numit după lucrările cu bune rezultate.

Orientarea democratică a lui Victor Pogoneanu era ilustrată pentru noi şi în urma unui studiu al său publicat în arhiva pentru ştiinţă şi reformă socială ,intitulat " Criza Capitalusmului".

In aceasta vreme 1932-1933, in atmosfera plină de preocupări politice a vremei, am păşit şi eu in arenă, intemeind impreună cu un prieten al meu care a murit, anume E. Herescu, o Gazeta din care au apărut 8 sau 9 numere intitulată "Dreapta" După nume ea insemna o gazetă naţionalistă în sensul obişnuit al vremei,Cuzistă sau Legionară, dar nu era nici una nici altă: Nu era antisemită şi nici nu susţinea Garda de Fier, ci le combatea. Presa Cuzistă şi Presa Legionară, atăcau deopotrivă "Drepata", considerând această gazetă ca o publicaţie menită să abată studenţimea dela ceeace Cuziştii respectivi Legionarii socoteau orientare cea adeverată.-

Dar, eu nu mergeam nici pe drumul lui A.C.Cuza,nici pe drumul lui C.Codreanu.

Când am venit in Bucureşti cu sentimentele de acasă, cu orientarea socială a părinţilor mei invăţători, cu amintirile tâmplarului la care am lucrat în anii de şcoală în vacanţă şi care îmi citea din Marx, am mers la Clubul Socialist Celerterist în Sala Sărdan şi apoi din Str.Calomfirescu unde am cunoscut pe Stefan Voitec. Aceasta s'a petrecut în anii 1928-1929 şi până in 1930.

Am lucrat acolo mai bine de un an de zile, colaborând şi la ziarul "Proletarul" al acestui grup socialist, legăturile cu Dl.Stefan Voitec le-am continuat şi în scris prin corespondenţă şi am păstrat cu Stefan Voitec o legătură strânsă şi mai târziu.-

Dar,in acea epocă, aveam 20 de ani,nu vedeam înlănţuirea internaţională a evenimentelor şi a relaţiunilor Societăţii umane, şi credeam că,studiul limitat al stărilor naţionale şi rezolvarea lor adecuată este posibilă; de aceia prin "Dreapta" propovăduiam, părăsirea partidelor

politice, în favoarea unei acţiuni de cercetare socială, care să aducă soluţii bune de aplicat prin politică.

In acest spirit, când s'au petrecut luptele dela Atelierele Griviţa, Gazeta Noastră "Dreapta" a luat apărarea muncitorilor; deaceea, "Dreapta" a combătut Cuzismul şi fascismul; deaceea, printre redactorii ei se număra Hary Brauner, evreu; deaceea, "Dreapta" a fost atacată de fascismul din România.

Ba la un moment dat, în mod violent, Mihail Polihroniade, în "AXA", m'a atacat spunând că aş fi franc mason; ceeace era cu totul neadevărat: nu am fost şi nu sunt franc-mason.

Dar, acesta a fost un episod "politic" pe care nu l'am repetat niciodată.

Am fost bibliotecarul seminarului de Sociologie, apoi, am făcut armata şi în Octomvrie - Noemvrie 1934 am fost chemat de D.Prof Gusti la Fundaţia Regele Mihai I.(pe atunci Fundaţia Principele Carol) - ca inspector în acea instituţie, ceeace am şi primit.

In epoca aceasta, 1932 - 1934. mă vedeam des cu Pogoneanu, în ocaziunile vieţii studenţeşti (petreceri, prietenii comune, etc.), dar şi pentru discuţiunile corespunzătoare preocupărilor vremii. El nu era în totul de acord cu poziţia "Dreptei". fiindcă, intransigent şi intolerant, cum era încă de pe atunci, nu era de acord să se amestece cu ceeace el numea "politica studenţească", deşi "Dreapta" era împotriva amestecului studenţilor în politică. Apoi, convingerile lui mergeau spre Societatea Naţiunilor şi spre concepţia ei generală politică.

La propunerea lui Pogoneanu am concurat la o bursă a Grupării Universitare pentru Societatea Naţiunilor şi am obţinut un premiu, care consta într'o călătorie de cincisprezece zile la Geneva. Am făcut această călătorie împreună cu Emil Galian, iar la Geneva am întâlnit pe Petre Comarnescu. La Geneva am asistat la congresul Federaţiei Internaţionale Universitare pentru Societatea Naţiunilor, într'o atmosferă de tineri care şi dădeau multă importanţă, fără ca lucrările să aibă vre-un conţinut real. M'am folosit de călătorie ca să vizitez Muzee şi împrejurimi; era primul meu drum în Străinătate.

Pogoneanu în acest timp, se dedicase carierei di-

..//..

plomatice pe care a dorit-o mereu. Biblioteca lui era consacrată aproape in intregime acestor probleme: Relații internaționale. Iubea și stima această carieră; in ea studiul cel mai avansat al politicii. Considera pe diplomat ca omul prin excelență chemat a avea o menire politcă. Pogoneanu era convins, încă de pe atunci, că dacă politica ar fi condusă de diplomați de carieră, lucrurile ar merge mult mai bine in lume. S'a pregătit pentru această carieră și a intrat in mod strălucit, prin concurs.

Făcea parte din grupul celor cări își făuriseră un cult din Nicolae Titulescu. Deaceea, încă dela început, grupul spre care s'a orientat Pogoneanu cuprindea pe: Savel Rădulescu, C. Vișoianu, Al.Crețeanu, Ion Christu, iar dintre cei tineri Niculescu Buzești, Brutus Coste, Gigi Anastasiu.

In anii care au urmat, adică după 1934, l-am văzut mai puțin pe Pogoneanu. Era absorbit de "cariera" lui, iar eu voiam să mă dovedesc folositor la Fundația Regele Mihai I. (pe atunci Fundația Culturală Regală "Principele Carol"),- unde lucram cu Dl.Prof.D.Gusti.

Nu însemnează că, în această vreme nu eram prieten cu Pogoneanu, dar, el avea alte prietenii de lucru și activitate comună, în o altă lume. El lucra în "diplomație", iar eu mă interesam la preoți, învățători, țărani, studenți. Poate, adeseori, in insăntarea :carierei", Pichi privea cu un zâmbet de neînțelegere ceeace mă preocupă; iar eu la rândul meu eram mirat de admirația, exagerată după mine, cu care Pichi se dedica idealului de viață al "carierei".-

Din această vreme am reținut faptul - comunicat în confesiunea ce am făcut Dlui Secretar General Bunaciu - că, Pogoneanu a făcut parte dintr'unul din comitetele de redacție al revistei "Rânduiala", care se orienta spre dreapta legionară. Pogoneanu a motivat prezența sa acolo prin faptul că socotește această revistă ca o revistă de cultură generală nu ca o publicație politică; este adevărat că, nu peste multă vreme Pichi a și părăsit această publicație.

In vara 1936 sau 1937, Pogoneanu a făcut o vizită în satul Leșu, din județul Năsăud, unde lucram cu o Echipă studențească. Cu această ocaziune a văzut cât de constructivă era munca noastră și cât de serioase ideile ei, și în urmă a avut mereu o opinie bună, în discuțiuni și, după 23 August 1944, și la Minister despre ceeace se face la Fundația Regele Mihai I.

..//..

In această epocă nu este de semnalat nici o idee politică dominantă în "poziţia" lui Pichi, în afară poate de o uşoară atitudine critică faţă de Regele Carol II., îndeosebi în privinţa vieţii lui particulare. Cred că în aceasta era şi influenţa familiei, Pichi era foarte legat de opiniile familiei sale - dna Pogoneanu purtând o afecţiune deosebită M.S.Regina Mamă Elena.

Apoi, Pichi a plecat "în post" în străinătate: Berlin, Stockholm şi a călătorit şi în alte Capitale.

Aveam veşti ocazional, dela cunoscuţi; nu ne prea scriam; el este leneş la scris, eu deasemenea.

Eu lucram cu devotament şi pasiune la Fundaţia Regele Mihai I; era visul meu: muncă socială pentru cei mulţi, şi o şcoală de muncă pozitivă, cu scop înalt social, pentru tineret. Am făcut tot ce era nevoe: am împachetat cărţi, am făcut concepte de adrese, am condus şcoli pregătitoare, am îngrijit cărţi, am lucrat pe teren, cu un cuvânt m'am identificat cu această muncă, pe care am văzut-o ca scopul împlinit al vieţii mele.-

Am ferit-o de amestecul politicii de partid; am ferit-o de amestecul legionar şi nu am acceptat nici înglobarea ei în formaţiunea Frontului Renaşterii Naţionale, care avea aspectul unui partid fascist.

Imi amintesc de faptul că, în 1937 şi 1938 şi 1939 am chemat la această activitate, ca s'o cunoască pe Miron R.Paraschivescu, scriitor comunist, care a scris elogios despre ea în "Timpul", gazetă care era atunci gazeta cea mai avansată la noi. Deasemenea în acea vreme, în "Era Nouă", revistă de stânga d. Stefan Voicu a scris elogios despre munca noastră.-

Apoi, sunt nevoit să amintesc şi faptul că aici şi-au putut găsi teren de muncă nestingherită, şi prin grija mea de a-i feri de neplăceri, tineri comunişti ca: Mircea Constantinescu, Mircea Tirinaş, C.Pavel, Stefan Popescu şi alţii. Aceeaşi atitudine am avut şi faţă de medicii evrei din echipele studenţeşti, sau faţă de D.Hary Brauner, când a fost în mijlocul nostru, ori a fost ameninţat. Amintesc acestea numai ca o ilustrare a unor atitudini care pentru mine erau normale, dar la timpul lor era fost nevoe de curaj ca să le îndeplinesc.

..//..

In 1939, activitatea Fundaţiei Regele Mihai I. se suspendă în cea mai mare parte a ei. Profesorul Gusti pleacă dela conducere; eu sunt considerat "omul lui" şi sunt pus "pe linie moartă". Rămân totuşi în Fundaţie, folosit rar de tot.

Pichi Pogoneanu era în Bucureşti. L-am văzut în această vreme de câteva ori. Lucra la Minister la Cabinetul Dlui Ministru Gafencu. Intr'o zi, era în Martie - April 1940 mi-a comunicat propunerea să plec la Berlin, în calitate de corespondent al ziarului "Timpul". Mi-a surâs această propunere: "Timpul" era un ziar de prestigiu şi de ţinută; linia lui era serioasă; nu era angajat în nici o aventură politică. Am primit propunerea, am luat contact cu Mircea Grigorescu, Redactorul Gazetei, şi la începutul lunei Mai am plecat la Berlin.

Am sosit în Berlin în dimineaţa zilei de 10 Mai 1940; în aceeaşi dimineaţă armatele hitleriste inundau Belgia şi Olanda. Mi-am început de îndată activitatea.-

Pichi era şi el în post la Berlin, reîntors de câteva zile, înaintea mea.-

M'am consultat adeseori cu el în privinţa telegramelor, dar a părăsit Berlinul curând după sosirea mea. Am lucrat mult şi cu zel, telegramele mele telefonate seară de seară erau primite la redacţie în Bucureşti - aşa mi s'a spus la reîntoarcere - ca nişte documente rare şi obiective. Nu am folosit nici o singură dată materialul pus la dispoziţie de propaganda germană; la acea epocă, telegramele mele erau singurele care prezentau posibilităţi politice europene şi nu glorificau victoriile hitleriste; sunt singurul care, la acea epocă am arătat că victoria armatelor germane stă în slăbiciunea adversarului găsit nepregătit şi că gradul de desvoltare militară al hitleriştilor va putea fi atins şi de aliaţi. Astfel concepute multe telegrame ale mele nu au putut apare. Dar ceeace a apărut este concludent.

In August 1940, după retrocedarea Basarabiei şi după plecarea D-lui Gafencu dela Minister, am refuzat să primesc a lucra pentru altă gazetă, cum mi se făcuseră făgăduieli şi am părăsit Berlinul, revenind în ţară.-

In ţară, mi-am reluat locul la Fundaţia Regele Mihai I şi am fost angajat redactor la "Timpul", redactând "situaţia internaţională", în acelaş spirit ca şi telegra-

..//..

mele mele din Berlin.

Precizez că, nu am cunoscut personal şi nu am vorbit cu D.Gafencu decât, odată la plecarea spre Berlin şi încăodată la sosirea dela Berlin şi în ambele cazuri convorbirile au avut un caracter de "Prezentare", fără nici un caracter politic. Nu am mai văzut altădată pe D.Gafencu şi nici nu am avut vre'o legătură cu el.

In timpul care a urmat, 1940 - 1941, a fost la Fundaţia Regele Mihai I., mereu "pe linie moartă", şi la "Timpul" unde lucram foarte conştiincios.-

Cu legiunea nu am avut legături şi nici nu le-am dorit. Cunoşteam pe mulţi din şefii ei, dar nu am dorit legătura cu ei. Am făcut apel la unul din ei, Constantin Stoicănescu, o singură dată, ca să vin în ajutorul unui om lovit pe nedrept, anume ca să ajut pe Profesorul Gusti, care fusese terorizat de legionari. Nu eram şi nu am fost niciodată legionar, şi nu am aprobat nici odată politica şi faptele lor.

In această vreme, Pichi Pogoneanu era în Minister. Boala, pe care i-o constatasem încă dela Berlin făcea progrese. Când ne vedeam aproape nu vorbeam altceva decât despre boala lui, era preocupat de ea şi căutam să-l încurajez dându-i ca exemplu pe Mama mea care, suferind de o boală ce s'a manifestat la fel, a dat dovadă de un curaj unic, găsindu-şi mulţumirea în viaţa de familie.-

In rarele ocaziuni în care discutam politică, atât eu cât şi Pichi, ne manifestam convingerea, ca şi la Berlin, că, până la urmă, armatele germane vor fi zdrobite de aliaţi. Pichi în această vreme era "încântat" de "talentul" meu de gazetar pentru chestiuni de politică esternă.-

In 1941, după căderea legionarilor, căutându-se un director nou pentru Fundaţia Regele Mihai I., susţinut de Prof.I.Simionescu şi de Prof. D.Gusti, care făceau parte din Consiliul Fundaţiilor Regale, am fost însărcinat cu conducerea ei, ca Director - delegat, motivându-se că aş fi încă prea tânăr ca să fiu director titular.-

Am găsit instituţia într'o stare totală de părăginire şi m'am consacrat cu pasiune ca s'o consolidez. A fost extrem de greu : orice solicitare a mea era contracarată de servituţi politice pe care nu le puteam accepta. Atunci datorită unui prieten comun, anume Dl.C.Sabin Făgeţel, un

ca către 60 de ani, am primit sprijinul Generalului Pichi Vasiliu, care, în această chestiune - cum am spus şi Dlui ~~Gen~~ General Dumsciu - a ajutat Fundaţia Regele Mihai I. numai ca s'o ajute, fără a cere nici un contraserviciu politic, dimpotrivă spunând : "Să nu vă amestecaţi în politică, vedeţi-vă de treaba voastră. Am să văd eu cum o scot la capăt cu Mareşalul".

Am lucrat mult la Fundaţia Regele Mihai I. nu am amestecat-o cu politica. Revistele noastre nu au comentat războiul; "Albina" nu a publicat nici o poză a "Mareşalului"; Congresul Căminelor Culturale ţinut în Octombrie 1943 la Craiova, a fost o glorificare a M.S.Regelui Mihai I; după cuvântarea ce am rostit acolo mulţi mi-au spus că se miră cum am avut curajul să vorbesc numai de M.S.Regele.-

In toamna anului 1942 d.Al.Busuioc mi-a făcut cunoscut că trebue să se stabilească o legătură între Fundaţia şi Ministerul Propagandei, fiindcă altfel va fi ori înglobată în acest Minister ori desfiinţată. După discuţiuni a propus să fiu numit director în Ministerul Propagandei şi în acest mod, lucrând şi în Minister şi la Fundaţie, să se realizeze legătura dorită.-

Am ~~luat~~ luat contact cu D.Mareşal al Curţii Majestăţii Sale Regelui, d.Ion Mocsonyi-Stârcea, iam comunicat aceasta şi mi-a spus că trebue să accept, "deoarece nu voim să dăm in acest moment impresia că suntem în conflict cu Antonescu"

In cadrul Ministerului am căutat să abat întreaga activitate a direcţiei propagandei spre chestiuni culturale care-mi plăceau şi pe care le pricepeam: am organizat "Săptămâna culturală bănăţeană" şi "Săptămâna Olteniei", am iniţiat colecţii de cărţi literare, şi am lăsat chestiunile politice pe seama celor care le făcuseră şi până aci, fapt care a provocat dese conflicte între mine şi conducătorii departamentului.

Nici în această epocă nu l-am văzut decât rar pe Pichi. De câte ori ne vedeam îmi atrăgea atenţiunea "Că nu te bagă în chestii politice. Toţi cei care fac o vor păţi. Ascultă-mă pe mine".

Nu ştiam că face aluzie la acţiuni care se pregăteau, nu mi-a destăinuit nici odată nimic, Stiam că lucrează mult în Minister, îndeosebi cu D.Niculescu-Buzeşti. Cum îl ştiam

foarte gelos şi mândru de activitatea lui şi cum ştiam că-şi face un punct de onoare şi o calitate caracteristică şi necesară carierei din "discreţie", mă obicinuisem de mult să nu-l întreb nimic din activitatea lui "diplomatică".-

L-am văzut într'o seară acasă la mine, dorind să cunoască pe colegii mei de redacţie; Mircea Grigorescu, Ganea Corescu, G.Ipşcu, Baden Marinescu, Miron R.Paraschivescu, spunând că apreciază ziarul "Timpul".

L-am revăzut apoi în timpul evacuărilor la Snagov, unde era evacuat cu Ministerul de Externe. Am mers la Snagov rugat de D.Prof.D.Gusti, care dorea informaţiuni în legătură cu scoaterea unui paşaport.

Pichi părea în mijlocul unei activităţi febrile, inconjzrat de colegii săi de Minister, pe care, pe unii din ei, atunci îi vedeam pentru prima dată: Camil Demetrescu, Cecilia Ionescu, Florin Roiu, Emil Lăzărescu, Carmen Lăzărescu şi poate şi alţii pe care nu i-am reţinut.

Tot pentru d.Gusti a venit odată Pichi la locul nostru de evacuare la Grivina. Nu s'au discutat chestiuni politice, dar incidentul, cu un aer destul de misterios, Pichi profeţiza evenimente importante apropiate. Tuturora ni s'a părut că, aşa ca deobiceiu, Pichi "face pe misteriosul", "îşi dă importanţă" şi ne tratează ca pe nişte oameni care nu sunt chemaţi a cunoaşte "secretele zeilor".

Acest lucru nu mă supăra, deoarece nu doream să cunosc lucrurile considerate de alţii ca secrete.-

Dar, în aceeaşi vară, la 23 August 1944 s'au produs răsturnări decisive, iar cele ce s'au spus ulterior au arătat că şi Pichi a avut un rol în pregătirea şi în desăvârşirea celor petrecute.-

O povestire a acestor lucruri şi evenimente Pichi nu mi-a făcut-o nici până azi, şi nu am insistat şi nici măcar nu i-am cerut s'o facă, lăsând ca asta să se producă atunci când va voi el.-

Aceasta-mi este declaraţia pe care o susţin şi semnez propriu, urmând a fi continuată.

ss. Octavian Neamţu.

25 August 1947.

VI.

26. Aug-1947

00810

DECLARAŢIE

Subsemnatul NEAMTU G.OCTAVIAN, in continuare declar următoarele;

Inainte de a merge mai departe, amintindu-mi o întrebare pusă de D. Secretar General Bunaciu, precizez următoarele referitor la relaţiile dintre mine şi Palat.

Deşi lucrez din 1934 la Fundaţia Regele Mihai I. relaţiunile mele cu Palatul au fost extrem de rare, mai rare chiar decât era obligatoriu faţă de funcţiunea pe care o îndeplinesc din 1941 încoace. Astfel: pe timpul domniei Regelui Carol II, adică din 1934 şi până la abdicarea sa nu am vorbit cu Regele Carol II. nici o singură dată, nu am avut nici o audienţă, toate relaţiile cu Palatul erau purtate exclusiv de Prof.D.Gusti, iar in timpul absenţei sale de Emanuil Bucuţa, Ap. D.Culea sau D.G.Banu, care aveau delegaţie de suplinire; decând am fost numit ca director delegat şi apoi ca director titular (1945) am fost primit de Majestatea Sa numai de două ori, odată ca director delegat (1942 sau 1943) în audienţă comună şi cu ceilalţi directori de Fundaţii şi odată ca director titular, pentru buget în Mai 1946. Nu cunosc pe nimeni din cercurile Palatului, în afară de d.Mareşal Negel la care am fost numai în rare ocaziuni şi numai pentru chestiuni de serviciu. Tot aşa am cunoscut şi pe d.Ion Mocsonyi Stârcea când era Mareşal al Curţii M.S.Regelui, şi tot numai pentru chestiuni de serviciu; când am vorbit pentru întâia oară cu d. Mocsonyi Stârcea, chemat de Dsa, în chestiuni de serviciu, la încheierea audienţei am spus: "Daţi-mi voe să vă spun că avem câteva cunoştinţe comune: Pichi Pogoneanu, Brutus Coste, Titu Pogoneanu". Mi-a răspuns: "Da! Imi pare bine".

In cursul activităţii mele la Fundaţia Regele Mihai I. d. Mocsonyi Stârcea susţinea activitatea mea faţă de încercările D-lui D.Caracostea, care era Director General al Uniunii Fundaţiilor Regale, de a hitleriza şi activitatea noastră, cum a făcut cu Revista Fundaţiilor Regale pe care o conducea el (D.Caracostea). Aceasta a dus la legea din 13 Mai 1944, care a desfiinţat Uniunea Fundaţiilor Regale şi a contopit Fundaţia Regală pentru literatură şi artă cu Fundaţia

..//..

Regele Mihai I; această contopire a durat până la 16 Iunie 1945, când cele două Fundaţii s'au despărţit din nou.-

In present sunt director numai la Fundaţia Regele Mihai I.-

Continui acum povestirea făcută în declaraţia anterioară.

Ne aflăm după 23 August, 1944. Eu eram directorul Fundaţiei Regele Mihai I., care înglobase /prin legea din 13 Mai 1944) şi Fundaţia pentru literatură şi artă, şi aveam enorm de mult de lucru.-

Printre primele măsuri ce am luat a fost să schimb şi să îndrept ce stricase d. Caracostea. Am redat Revistei Fundaţiilor Regale Comitetul ei de direcţie şi am încredinţat din nou redactarea ei Dlui Camil Petrescu şi Dlui Petre Comarnescu; am chemat la conducerea editurii pe d.Prof. Tudor Vianu, actualul ambasador al României la Belgrad; am reînfiinţat premiile pentru scriitorii tineri, etc. Eram absorbit de această muncă, şi o îndeplineam cu drag.

Pichi Pogoneanu era directorul presei şi informaţiilor în Ministerul Afacerilor Străine, în care se înglobase fostul Minister al Propagandei, desfiinţat. Fundaţia Regele Mihai I. depindea de acest Minister şi de această direcţie a presei şi informaţiilor.-

Intr'o dimineaţă, prin Septembrie - Octombrie 1944, Pichi m'a chemat la el la Direcţie, care funcţiona în Palatul Ugir, şi mi-a cerut, din partea Ministerului, să demisionez din postul de director al Propagandei şi să mă dedic exclusiv Fundaţiei Regele Mihai I. Am primit aceasta cu cea mai mare bucurie; dorinţa mea era să desvolt o activitate socială şi culturală ca aceea dela Fundaţie, nu o activitate administrativă ori politică într'un departament.

Pichi Pogoneanu a mărit şi subvenţia pentru Fundaţia Regele Mihai I., subvenţie care era luată în bugetul Direcţiei Presei şi Informaţiilor din Ministerul Afacerilor Străine, situaţie, desigur, provizorie, până la trecerea noastră în bugetul Ministerului de Finanţe, unde figurăm cu subvenţii gi anii.

In această epocă Pichi era extrem de ocupat; locuia chiar la Minister, chiar în camera în care-şi avea biroul. Nu l-am prea văzut în această vreme.-

Ocaziunile în care am mers la dânsul sunt următoarele: - Odată am fost rugat să stărui pe lângă Pichi să accep-

te ca d. Alex. Bădăuţă să-şi dea demisia din Minister ca să nu fie epurat. Pichi a protestat: "Să nu vii la mine cu asemenea intervenţii. Nu vreau să ştiu de Bădăuţă. Trebue să fie epurat." Am stăruit, dar fără succes. Ulterior s'a intervenit pentru d. Bădăuţă şi alţii prieteni ai săi, care erau şi prietenii lui Pichi (Busdugan, Filotti, Dragu) şi astfel demisia lui Bădăuţă s'a acceptat.-

- Altădată, am mers la Pichi pentru ziarul "Ecoul" care urma să fie suspendat ori suprimat. Am susţinut "Ecoul" ca pe singurul ziar care, în epoca dictaturii antonesciene, a avut un ton de reţinere clară şi de pregătire a opiniei publice în vederea schimbărilor care urmau să se producă şi care prin "Mersul războiului", prin "situaţia internaţională" prin "chenarele" sale, ca şi prin articolele sale, era un ziar cu atitudine favorabilă ruperii de alianţa cu germania hitleristă. Pichi nu a primit nici această cerere a mea, pe care am repetat-o, motivând că totuşi el consideră pe Mircea Grigorescu, directorul "Ecoului", ca un om interesat şi de veniturile pe care i le aducea gazeta. "Dealtfel, a adăogat Pichi, nici nu aş putea face nimic. Suspendarea "Ecoului" nu e cerută de mine ci de N.Carandino şi de foştii redactori ai "Ecoului". Pichi făcea aluzie la d.G.Macovescu care era în comisiunea respectivă. In încheiere Pichi a adăogat : "Nici nu aş putea face nimic; se opune partidul comunist."

- Un alt demers, de astă dată telefonic, am făcut la Pichi, tot în răstimpul 1944-45, în împrejurarea următoare: un denunţ făcut împotriva mea de nişte funcţionari concediaţi de mine dela Fundaţie, mă pusese în situaţia de a fi ridicat şi dus la Prefectura sau la lagărul dela cazarma "Tudor Vladimirescu". Am chemat pe Pichi la telefon acasă şi i-am spus situaţia în care mă aflu. Era pe vremea în care d.N.Penescu era Ministru al Afacerilor Interne. In urma demersurilor făcute de Pichi - mi-a spus că a vorbit cu d.Ministru Dămăceanu şi cu d. Bălăceanu, care era la cancelaria Palatului. In urma acestor demersuri, d.Director Manolescu (aşa cred că se numea) dela Prefectura Poliţiei a chemat la telefon pe agentul care venise la mine. Am rămas pe loc la birou, am mers după masa la Prefectură şi am dat acolo o declaraţie în care am arătat că nu am făcut nici odată, nici o politică şi mai ales că nu am fost niciodată legionar, nici măcar simpatizant.-

..//..

In vremea aceasta contact personal cu Pichi nu am prea avut; el era mereu cu cercul său de prieteni şi de colaboratori dela Ministerul Afacerilor Străine, în deosebi cu G.Niculescu-Buzeşti, Camil Demetrescu, Cecilia Sorescu, Emil Lăzărescu. Nu-mi părea curios acest lucru. Pichi avea nevoe ca să fie mereu cineva cu dânsul, din cauza stării sănătăţii sale; boala era rea, mersul tot mai defectuos şi mai greu. Socoteam că acesta e şi motivul pentru care câte unul din cei arătaţi (Camil Demetrescu, Emil Lăzărescu, Florin Roiu) adeseori rămâneau şi peste noapte la dânsul. Telefonând la Pichi îi găsiam acolo; ei răspundeau la telefon.

Am mers şi eu cu Pichi adeseori la croitor, la bărbier, după cumpărături; deasemenea, i-am împrumutat foarte-foarte des automobilul de care dispuneam la Fundaţia Regele Mihai I. Toate acestea le făceam cu drag, ca pentru un prieten bun, care are nevoe de ajutorul prietenilor săi, pe care şi el i-ar ajuta la nevoe.

Din punct de vedere politic în această vreme Pichi era în întregime alături de G.Niculescu Buzeşti, pe care-l iubea ca prieten şi îl stima ca diplomat. Ori de câte ori pomenea de G.Niculescu Buzeşti spunea: "Este un om foarte bine". Deasemenea, cred că se vedea în această epocă cu D.C.Vişoianu şi Pavel Rădulescu. Ştiu aceasta, adică pot afirma aceasta, bazat pe faptul că uneori când îmi cerea maşina şi că nu eram în situaţia de a i-o putea da imediat, spunea: "Fă cumva, fiindcă trebue să-l văd neapărat pe Vişoianu" sau altădată, "trebue să merg neapărat la Pavel."

Nu mi-a spus nici odată ce anume vorbeşte cu ei; odată, doar l-am rugat să-i vorbească despre mine lui Pavel Rădulescu, despre care auzisem că este în termeni foarte amicali cu d.Mareşal Negel, ca d.Mareşal Negel să nu dea crezare tuturor denunţurilor ce se fac împotriva mea de funcţionarii concediaţi de mine.

La 16 Iunie 1945, am fost numit director titular al Fundaţiei Regele Mihai I. Numirea mea s'a făcut la propunerea D-lui Ministru Lucreţiu Pătrăşcanu, de care depinde, conform legii, Fundaţia Regele Mihai I. Nu cunoşteam personal pe d. Ministru Pătrăşcanu; l-am cunoscut personal abia după ce am fost numit. Cred că d.Ministru Pătrăşcanu mă cunoştea dela prietenii comuni Dş.Lena Constanţe şi d.H.Brauner şi cred că numirea mea îşi avea justificarea în împrejurări ca cele

..//..

următoare: atitudinea mea clară din timpul dictaturilor, cu care nu am simpatizat; ajutorul dat de mine multor oameni de stânga cunoscuţi, ajutor dat fără ezitare şi cu riscuri mari personale din partea mea: am intervenit pentru Traian Şelmaru, am ajutat pe G.Ivaşcu, am ajutat mult pe Aurel Baud, am făcut servicii mari inginerului V.Borsan, membru de partid, am avut în trecut (1934-1935) o ~~activitate~~atitudine negovăitoare în chestiuni care priveau pe H.Brenner şi l-am ajutat într'o împrejurare foarte grea în vara 1944; m'am oferit să iau sub adăpostirea mea un membru marcant al partidului comunist, al cărui nume nu mi s'a comunicat şi nici nu am insistat să mi se comunice (Solicitarea mi s'a făcut prin d.ing.H.Zilber în 1944 primăvara); nu am hitlerizat în nici un fel Fundaţia Regele Mihai I; am rostit cuvântarea dela Craiova, manifestare clară în favoarea M.S.Regelui, care simboliza pentru toată lumea opunerea faţă de hitlerism; munca devotată şi consacrată exclusiv Fundaţiei Regele Mihai I., adică satelor şi ţărănimii şi dusă într'un spirit democratic şi progresist; ajutorul dat unor oameni orientaţi spre stânga, precum Stanciu Stoian, Ion Berca, Iorgu Stoian, etc.etc.- ceiace reprezenta un stat de serviciu bogat şi clar, şi la care se poate adăoga scrisul meu la "Timpul" şi "Ecoul", sau ajutorul dat în timpul legionarilor Dlui Prof, Tudor Vianu, şi alte multe fapte, pe care mi-e greu să le amintesc, fiindcă nu le-am făcut cu gândul să le citez vreodată şi nici nu credeam că voi ajunge în situaţia de a le pomeni în apărarea mea.-

Am fost foarte bucuros de numirea ce mi s'a făcut; ea însemna pentru mine împlinirea unei aspiraţii de muncă. Fa| Faptul că ea mi s'a făcut de guvernul democratic al epocei de după 6 Martie 1945 constituia pentru mine o obligaţie morală, pe care am înţeles s'o respect.-

Şi am lucrat în acest spirit. Nu am lăsat să pătrundă în lucrările Fundaţiei nici la ţară, nici în provincie, nimic împotriva guvernului şi am luptat cu tact, cu răbdare, dar continuu să aduc această activitate, aşa de răspândită pe toată suprafaţa ţării, spre linia cerută de vremuri şi de guvernul ţării. Nu este o muncă uşoară să realizez această lucrare, într'o activitate care înglobează sute de preoţi, învăţători, ţărani şi chiar ~~unii~~, pe care Fundaţia este nevoită să-i primească aşa cum sunt şi cărora trebue să le comunice ţelurile ei şi spiritul ei. Pot afirma însă

că s'a făcut enorm în acest sens și că eu eram pe acest drum. Unde au fost ezitări sau greșeli din partea mea, aceasta nu pornea din alt motiv decât grija de a nu strica o operă în care mai ales tactul și răbdarea puteau fi utile.-

Programul de editură pe care l-am întocmit cu d. Tudor Vianu a fost prezidat și el de acest spirit.- La configurarea organismelor județene ale Fundației au fost aleși pretutindeni domnii prefecți ai județelor, iar din partea Fundației am păstrat la conducerea treburilor județene numai oameni cu care domnii prefecți erau dispuși să lucreze; în foarte multe cazuri domnii prefecți au păstrat chiar pe vechii colaboratorii ai Fundației, fiindcă nu li s'au putut imputa greșeli împotriva spiritului progresist și democratic.

In acest spirit lucram și în această atmosferă clară, orientată în sensul regimului democratic, când s'a produs faptul de care sunt învinovățit azi, fără să am nici o vină, fiindcă Pichi nu mi-a spus ce face, ci m'a pus într'o situație rea:

Intr'o convorbire, pe care o situez în toamna din 1945, Pichi mi-a spus că el crede că va avea o perchiziție și că ar vrea să pună în siguranță unele materiale privind actul dela 23 August și că s'a gândit că le lasă câteva zile la mine. "Poate - a spus Pichi - odată voi scrie și eu cu Buzești o istorie a lui 23 August și atunci aș vrea ca aceste documente să fie la noi". I-am răspuns că nu cred nimerit să aducă acest material la mine și i-am arătat că eu însumi - după cum, dealtfel, știa - am avut perchiziții (în legătură cu niște pretinse materiale de captură germană, ce s'ar afla la mine; lucrul s'a dovedit a nu fi adevărat), și sânt mereu denunțat de funcționarii concediați.

Atunci Pichi a zis că "dacă va putea (el Pichi) nu-l va aduce la mine. Totuși, după câteva zile dela această convorbire, Pichi a venit la mine cu mașina sa, nu s'a dat jos, am eșit eu la el în Stradă și mi-a spus că vrea să lase un geamantan la mine. Geamantanul a fost dat jos din mașină de șofer (Stefan), căruia i-am spus să-l pună în hall-ul locuinței mele din Str. Dr. Drăghicescu, 9, unde ne aflam, și unde locuesc și azi.-

Asupra datei când s'au petrecut cele de mai sus am avut unele ezitări, în cursul declarațiilor mele; ele au următoarea explicație: dacă nu s'ar fi produs cele ce s'au

întâmplat cu Pichi, nu m'aş fi gândit poate nici odată la această chestiune, care nu era prezentă in nici un fel în memoria mea, in cursul discuţiunilor cu D. Consilieri Mănescu am putut rectifica data şi modul cum s'au petrecut lucrurile.

Resping însă in mod hotărât şi acum afirmaţia lui Pichi despre faptul că eu aş fi cunoscut vreodată conţinutul valizei ce a lăsat la mine. Afirm în mod clar că nici odată nu am cunoscut conţinutul valizei lăsate de Pichi la mine, nici măcar din spusele lui Pichi, necum din văzute; valiza a rămas acolo unde a fost pusă de şofer, până când a fost ridicată, după câteva zile, tot de şofer.

Nu ştiam care este activitatea lui Pichi în această epocă, după plecarea lui din Ministerul Afacerilor Străine. Cum am arătat, el în această vreme el era în contact permanent mai ales cu colaboratorii săi din Minister. In toată epoca dela 1945 toamna şi până în prezent, ocaziunile în care eu m'am văzut cu el au fost rare, iar in ultimul timp, din toamna 1946 şi până azi chiar foarte rare, din imposibilitatea de a comunica: nici eu nici el nu mai aveam maşini, iar distanţa dintre noi foarte mare - eu stau în Cotroceni la Şcoala de războiu, iar el în Parcul Jianu şi în Parcul Filipescu.-

Totuşi, ca fapte care, în lumina celor ce le cunosc azi ar putea avea o semnificaţie, relatez următoarele, fără să am certitudinea că voi fi în stare să le pun în ordine cronologică, dar relatările vor fi exacte:

- După conferinţa de pace, când s'a întors delegaţia de experţi, Pichi mi-a spus că ar dori să vadă pe D.H. Zilber şi pe d. Golopenţia, care făceau parte din technicienii delegaţiei române şi care sunt prieteni ai noştri. Atunci am convocat la mine la masă pe cei arătaţi, precum şi pe d.H. Brauner, cred că şi pe d.D.Georgescu dela Institutul de Statistică. Masa a decurs amical, fără discuţiuni politice. Despre Paris s'a vorbit în general d.Zilber elogiind contribuţia D-lui Golopenţia, iar d.Golopenţia spunând cuvinte foarte bune despre activitatea D-lui Zilber. Nu ştiu dacă în particular Pichi le-a cerut şi alte informaţiuni despre lucruri sau persoane.-

In toamna 1946 - iarăşi spun data după memoriul şi dacă cercetările vor dovedi că a fost în alt moment rog să fiu crezut că nu am avut intenţia de a nu spune lucrurile exact - in toamna 1946 aşadar, am fost anunţat, într'o dimi-

..//..

neaţă, de Dş. Sorescu actuala doamnă Victor Pogoneanu, că Pichi va veni după masa la mine. Nici odată Pichi nu s'a anunţat în acest mod la mine; obicinuit telefonic, dş.Sorescu nu fusese nici odată la mine, în nici o chestiune.

După masa Pichi a venit la mine. Am deschis eu, căci servitoare nu aveam. L-am primit şi mi-a spus că a venit la mine nu atât pentru mine ci pentru că are de discutat nişte chestiuni de afaceri cu d.Ion Mocsonyi Stârcea, care nu voia să-l viziteze acasă şi atunci el (Pichi) s'a gândit să vie la mine. Mi-a părut ciudată chestiunea, dar nu am cerut explicaţii. Curând a sunat cineva şi au sosit, pe rând, mi se pare, d.Ing.Radu Buzeşti şi D.Camil Demetrescu. Cred că pe d. Inginer Buzeşti l-am cunoscut atunci, primindu-l la uşă. Apoi am văzut trecând pe stradă pe d. Stârcea, cu dş.Sorescu, am eşit în stradă şi i-am strigat (Allo! Allo! Aici!) au intrat, am schimbat câteva vorbe convenţionale şi apoi Pichi mi-a cerut să pun patefonul (pickupp), mi-a spus că dânşii doresc să discute nişte chestiuni care nu mă privesc, anume afaceri şi că mă roagă să nu mă supăr, dar să-i las singuri, să închid uşa şi să stau în cealaltă cameră cu Dş.Sorescu. Nimic din toate acestea nu-mi convenea, dar eram pus în faţa unui fapt împlinit. Am luat în celelalte cameră cu Dş.Sorescu am jucat cărţi. Nu ştiu ce s'a discutat; nu am auzit nici o singură vorbă. Inainte de a pleca dela mine, am fost chemaţi înăuntru eu şi dş.Sorescu; le-am oferit câte o felie de cozonac; s'au schimbat iarăşi câteva vorbe convenţionale şi au plecat.

A doua zi dimineaţa am fost vizitat de cineva care spunea că vine dela circumscripţie pentru fişa de imobil; nu aveam fişa de imobil, deoarece proprietarul nu era acasă. Dar cel care venise s'a mulţumit să ştie cine stă la parter, adică era vorba despre mine. Am pus aceasta în legătură cu vizita din ajun a lui Pichi.-

Faptul acesta m'a speriat, dar m'a şi bucurat deoarece aveam un motiv temeinic ca să-i pun în vedere lui Pichi să nu mai facă aşa ceva, fiindcă nu voiam să dau ocazia la nici un fel de suspiciuni pe seama mea. Deci, telefonic am chemat la mine la birou pe d.Camil Demetrescu şi l-am rugat să pună în vedere lui Pichi toate acestea, ca să nu mi se creeze, fără motiv, o situaţie neplăcută. "Nu ştiu

ce vorbiţi şi ce discutaţi - am spus - şi nici nu mă priveşte. Cred că sunt prostii. Dar modul acesta de a proceda dă de bănuit şi ne vrem să am neplăceri". d.Camil Demetrescu a răspuns: "Am să-i comunic lui Pichi, dar să ştii că nu ai nici un motiv de îngrijorare, nu e nimic nepermis (sau compromiţător, nu reţin exact termenul folosit de d.Camil Demetrescu)".

Totuşi, Pichi a repetat această întâlnire a ba cu cei arătaţi în ziua următoare, sau după o zi, nu ştiu exact. Nici de astădată nu am asistat nici o clipă la convorbiri. Mai mult, de astădată, ca să nu fiu deranjat de zgomotul pickupp-ului am cerut voe proprietarului să stau într'o garsonieră liberă a sa, situată tot la parter, dar despărţită printr'un hall şi două uşi de locuinţa mea.- La plecare i-am condus până la poartă şi ne-am despărţit, fără cea mai mică aluzie la ceeace au vorbit.-

Repetarea acestui lucru care nu mi-a plăcut m'a indispus şi m'a îngrijorat. Deaceea, am rugat pe prietenul nostru comun d.N.M.Popescu să-i comunice lui Pichi părerea mea că eu nu am voe să accept asemenea vizite şi că îl rog să nu mă mai pună în asemenea situaţii, deşi - aşa cum spunea Pichi - este vorba de afaceri comerciale ale D-lui Ion Stârcea - Mocsonyi şi de nimic altceva. Nu ştiu dacă d.Popescu a transmis sau nu aceastea, dar nici o asemenea vizită nu s'a mai repetat.

Dealtfel, şi din cauza comunicaţiilor grele nu ne-am mai văzut decât rar.

După mutarea sa în Palatul Stirbey Pichi m'a chemat odată la el.

Reamintesc aici că, la un moment dat şi anume prin vara-toamna lui 1946, când lui Pichi i s'a rechiziţionat o cameră, el a luat hotărârea, împreună cu familia sa să se mute în Str.Arh.Louis Blank, la unchiul său, şi să închirieze casa din Parcul Jianu. Atunci, Pichi mă rugase ca, pentru un timp, să-l adăpostesc la mine. Fără să-l refuz - ceeace dată fiind prietenia dintre noi, nu aş fi putut face în niciun caz, i-am arătat că locuinţa mea nu este convenabilă pentru el care are nevoe de atâtea îngrijiri.

Ulterior m'a anunţat că nu mai e nevoe să facă apel la mine, deoarece va locui în Palatul Stirbey, unde va fi găzduit de d.Niculescu-Buzeşti.-

Acolo m'a chemat într'o dimineaţă şi mi-a spus că s s'a logodit şi se va căsători cu Dş.Sorescu. I-am spus că mă

..//..

00819

bucură aceasta şi că sunt sigur că viaţa de om căsătorit îi va face bine.-

Curând după aceasta s'a căsătorit. Am asistat la căsătorie în casa prietenului nostru comun d.Dr.Dorin Iliescu.

După câteva zile m'a chemat Pichi din nou şi mi-a spus că doreşte să se sfătuiască cu mine cu privire la situaţia lui materială. Imi dădeam seama că are greutăţi materiale. Am crezut că doreşte să-i ofer un post la Fundaţie. Mi-a spus că nici nu se gândeşte la aşa ceva, ca nucumva să-mi cauzeze greutăţi, el fiind o persoană cunoscută ca ostilă Guvernului şi dată fiind prietenia lui cu d.Niculescu Buzeşti. Am mai propus să roage pe d.Pavel Rădulescu, sau pe d.Creţeanu dela Banca Românească, pe care ştiam că-i cunoaşte, ori pe d.Vişoianu, dar mi-a spus că se jenează să le ceară un asemenea serviciu şi că poate va obţine un post în cadrul intreprinderilor D-lui Ion Mocsonyi Stârcea, ceeace cred că s'a şi realizat, fiindcă ulterior m'a rugat să stărui pe lângă prietenul nostru d.Ing.Zilber să se aprobe cererea de împrumut prezentată la CEC de d.Stârcea. "Spune-i a spus Pichi - că îmi face mie un serviciu dacă se aprobă împrumutul acesta". Data fiind situaţia sănătăţii lui Pichi toţi căutam să-l ajutăm şi ne părea rău că se încăpăţinează într'o atitudine de opoziţie fără nici un rost şi fără nici o justificare.

Apoi l-am revăzut înainte de a pleca şi el şi eu în vacanţa de Crăciun. El pleca împreună cu soţia sa la Bulci la d.Stârcea, eu la Caransebeş la tatăl şi la sora mea. Pichi m'a chemat ca să-mi ceară maşina pentru gară.

La intoarcerea din vacanţă l-am văzut din nou; era bine dispus, sănătatea se ameliorase; stătea la sora lui şi la unchiul său in Str.Arh.Louis Blank,19. Ne-am bucurat mult că arată bine şi am comunicat aceasta şi prietenilor comuni, ocazional, Dlui Golopenţia, Brauner, N.N.Popescu.

In Str.Arh.Louis Blank, ne-am văzut rar. Eu eram extrem de ocupat la birou, nu aveam mijloc de transport şi eram foarte preocupat de problemele vieţii mele personale, fiind în pragul căsătoriei. Căsătoria mea s'a petrecut în condiţiuni grele, deaceea acest fapt mi-a reţinut luni de zile toată atenţiunea. La 4 Iunie 1947 m'am căsătorit; apoi la 30 Iunie, 1947 mi-am trecut doctoratul în filosofie.

Aceste două acte mi-au ocupat toată viaţa şi toate preocupările în tot cursul anului 1946/1947.

..//..

După căsătorie şi după doctorat Pichi m'a chemat adeseori la telefon, dorind să ne vedem. Am avut conversaţii de ordin amical, fără discuţiuni de ordin politic. El ştia că eu am mers tot mai mult pe linia legăturilor tot mai adânci c Guvernul, iar eu ştiam că el se află în opoziţie cu Guvernul, deaceea, şi unul şi altul am evitat subiectele de natură a sublinia deosebirile dintre noi.

Amintesc din ocaziunile în care am văzut pe Pichi în cursul verii şi primăverii 1947, următoarele:

Odată am mers eu la el ca să-l vizitez la întoarcerea din vacanţa de Crăciun, fără conversaţii politice;

Odată m'a chemat el ca să mă roage să intervin, prin prietenul nostru d.H.Brauner, ca d.Av.Pop să fie primit de către d.Ministru Pătrăşcanu, privitor la o nedreptate care se făcea unui client al D-lui Av.Pop;

Altădată m'a chemat ca să intervin în favoarea nepoatei sale, fiica sorei lui Pichi, Viorica, ce se află la studi în Elveţia, ca să se bucure de avantajul de schimb acordat studenţilor români din străinătate. In această chestiune Pich m'a chemat de multe ori la telefon şi cred de două trei ori la el acasă. Vizitele mele erau foarte scurte.-

Altădată am fost invitat de Sora lui Pichi, Dna Anina Rădulescu Pogoneanu, la o după masă literară, cu mulţi invitaţi, unde s'au cetit poezii. Erau de faţă: Pichi, Anina, Lia Pogoneanu-mân, Gigi Pogoneanu, Ana Gherghinescu-Vania, o poetă şi traducătoare italiană, Gicu Barbul, Sandu Tzigara Samurcaş, o vară a lui Pichi, soră cu d.Mitica Popescu, etc.

Intr'o altă ocaziune, am mers eu la Pichi spre a-l ruga ca, dacă cunoaşte pe cineva, să intervie pentru mine la Soc.de Asigurări "Naţionala" sau la Banca Românească (de care depinde Soc.Naţională), ca să prinesc un post acolo, leafa modestă dela Fundaţie fiindu-mi insuficientă, cum sunt acum căsătorit.-

Precizez că postul mi-a fost propus de d.Mihai Pop, director la fabrica de ciment Fieni, prieten al meu; şi deasemenea, precizez că, prin prietenul meu d.H.Brauner; am cerut şi am primit încuviinţarea d-lui Ministru Pătrăşcanu, ca să pot funcţiona şi acolo.

Pichi mi-a spus că va interveni ocazional la d. George Creţianu şi apoi mi-a telefonat şi mai târziu mi-a spus şi verbal că a vorbit şi crede că voi primi postul ac-

..//..

licitat. In epoca în care s'a produs deținerea mea, urma ca eu să fac, în acest scop, un stagiu de practică la Soc.de Asigurări "Agricola".

In această epocă (primăvara 1946 și vara 1947) la Pichi întâlneam în mod obicinuit pe : Camil Demetrescu, Florin Roiu, Dali Georgescu, de două ori pe Rici Hillard, odată pe d. Gicu Barbuli de trei sau patru ori pe d.Inginer Budești odată pleca dela Pichi, în momentul în care am sosit eu la Pichi, d.Melbourne dela misiunea americană; de câteva ori pe d.Av.Dorin Iliescu, odată sau de două ori pe d.Av.Pop, chemat de Pichi în legătură cu rechiziționarea casei lui din Parcul Jianu, chestiune care a determinat atunci și chemarea mea la el.

In prezența mea ei nu au discutat politică nici odată. Dealtfel, în general, ori eu plecam când veneau ei, ori ei plecau la sosirea mea. Incidental ei pomeneau despre chestiuni de serviciu, despre oameni și colegi din Ministerul de Externe pe care nu-i cunosc, chestiuni indiferente, la care nu eram atent, și la care nu participam.

Din această vreme rețin unele afirmațiuni ale lui Pichi care în vedèrează unele poziții politice ale lui, fără a putea preciza când anume au fost pronunțate; când îmi amintesc de martorii conversațiilor le voi cita.

Când l-am întrebat odată dacă face parte din Partidul Național-Țărănesc (Maniu) mi-a spus că nu, dar că el (Pichi) prețuește mult pe d.Maniu pe care-l consideră un om politic de seamă. Deasemenea, a adăogat, că faptul că d.Niculescu Buzești s'a înscris nu înseamnă că este și el înscris. "De altfel, a adăogat râzând, ce mă mai întrebi ? Sti că eu nu fac politică".

Altădată, după plecarea lui din Ministerul Afacerilor Externe, mi-a spus că a avut o conversație cu d.Tătărăscu în care i-a comunicat părerile sale politice deosebite de ale D-lui Tătărescu.

Discuția am deschis-o eu, întrebându-l de ce a plecat din Minister și spunându-i că eu cred că era mai bine să rămână la cariera lui și să lucreze în cadrul regimului și cu Guvernul.

Nu mi-a relatat conversația în amănunt, mi-a spus doar că a spus dlui Tătărescu că el (Pichi) e deacord să rămână în Minister, dar că nu înțelege să-și schimbe părerile

..//..

 00822

politice pe care d.Tătărescu le cunoaşte. Mi-a mai spus că apoi şi-a adunat colaboratorii şi le-a comunicat că va pleca. Am spus: "Crezi că mai era nevoe şi de asta? De ce să ai un a aer provocator?" Pichi a răspuns că el aşa înţelege să procedeze.

Am considerat că,încăodată,Pichi "îşi dă importanţă" şi că bravează numai de dragul de a face frondă.-

Altădată, aceasta în mai multe ocasiuni,când întâmplător era vorba de chestiuni politice,Pichi îşi exprima convingerea că un conflict între puterile Anglo-Americane şi U.R.S.S. va isbucni în mod cert. In aceste ocasiuni Pichi pre ciza chiar şi date,după el,probabile când ar fi să se produc conflictul: primăvara spunea - "până în vară", vara spunea "până în toamnă", etc.-

Cred că a fost ultima noastră convorbire (Luni sau Marţi) înainte de arestarea lui, adică la 4 sau 5 August,1947 Eram la el, unde se afla şi d-rul Tiberiu Ionescu. Provocat d Drul Tiberiu Ionescu,Pichi a spus că el rămâne convins că vo avea conflict şi că este inevitabil conflictul,dar că discuţiunile ocasionate de Planul Marschall au darul să mai amâne acest conflict inevitabil.

Atunci am combătut punctul său de vedere,spunându-i că face foarte rău să se agaţă de asemenea idei, în loc să lucreze constructiv aşa cum ar putea-o face cu darurile şi pregătirea sa, i-am spus că toate aceste agitaţii politice provocate de d.Maniu sunt un rău pentru ţară şi pentru oameni care se pierd în închisori,în loc să lucreze; i-am spus că ţara are nevoe de oameni cu adevărat capabili pentru muncă, nu pentru agitaţii sterile; şi am mai spus că "d.Maniu nu avea decât să-şi facă singur cu o dactilografă protestele,şi trebuia să lase oamenii în pace".

Mi-a răspuns că nici nu mai discută cu mine,că am adoptat limbajul "Scânteii" şi că el nu-i de părerea mea,care mă conduc - a zis el - după proverbul "capul plecat,sabia nu-l tae".

Când era vorba despre conflictul care "se va produce" dar nu se producea, Pichi o punea ori pe seama pregătirilor anglo-americane neîncheiate de ordin militar,ori pe seama curentelor de opinie,încă deosebite,din U.S.A; spunea că opinia publică americană are o evoluţie lentă,dar că el e convins că se merge spre conflict.-

..//..

00823

In politica internă Picki protesta împotriva a ceea ce el considera tendință xxxxxxxx partidului comunist de a decide în toate chestiunile,de orice ordin fără a ține seama de alte opinii.

Pe această linie de gândire şi atitudine politică se afla Pick. Lucruri mai precise nu pot comunica fiindcă lucruri mai precise nu cunosc, aceste chestiuni nu intrau în ordinea preocupărilor mele si nici nu am căutat să le cunosc mai deaproape.-

Cred că atitudinea lui Picki are, asa cum am caracterizat-o şi în fata Dlui secretar general BUNACIU,următoarele caractere şi următoarea xxxxxxx cauzalitate ;

- Credința lui Pici in rostul " Carieri" si al oamenilor din carieră ca să conducă ; deaceea si grupul de oameni cu care a rămas legat în ăăăăăă activitatea lui ;

- formația lui Pichi de democrație genevează " spiritu genevei" care l-a legat de ceeace azi se numeste " democrație de tip occidental ".-

Ataşamentul lui prieten față de G. NiculescuBBuzesti pe care a înteles săăl reprezinte şi în lipsa acestuia dinăȚară;

- adaug si faptul psihologic că, după 23 August, după ce a avut un rol în acest act, Pichi se considerea ca obligat să rămână în luptă pălitică şi să repězsinte puteri proprii.-

Niciodată nu am crezut că politica pe care o făce Pichi il va duce la acte care să-l aducă în fata justiției. Când combăteam ceeace făcea o făceam cu respectul că, un om capabil se iroseste intr'o agitație neconstructivă,în vizite si conversatii, in loc să producă în cadrul nei activități constructive.-

Nu am avut nici un amestec,niciodată în nimic din ceace a făcut şi nici nu am dorit să am. I-am arătat lui Pichi preietenie,fără nici un angajament sau orientare politică de felul celei practicată de el.-

Am mers pe o linie de muncă pozitivă,loaial si corect față de regimul care mi-a incredintat un post de lucru și am înțeles şi înțeleg să adâncesc această legătură,fără nici un echivoc,dorind să muncesc cinstit şi corect,acolo unde voi fi pu aşa cum am declarat Dlui Secretar General Bunaciu.-

Ar fi nedrept să fiu aruncat intr'o tabără cu care nu am avut deaface si în care nu am ce căuta ; doresc să-mi închin viața şi munca,poporului pe care l-am slujit şi până acum în mod devotat,cinstit si cu respectarea legilor Țării.-

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si o semnez propriu.-

/ss/ Neamtu Octavian

26 August 1947,

II/11

27 Aug-1947

00824

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Neamtu Gh. Octavian, declar in continuare următoarele :

In ziua de 25 August a.c. pe când treceam prin faţa celulei mele, am zis către d. ing. Radu Buzeşti " Ce mai faci, nu te-am văzut de loc azi " mi-a răspuns : " ce să fac ? Am dormit" Apoi am zis : " Ce mai e nou" D. Ing. Buzesti mi-a răspuns : " Ce să fie " Sti că zisi Dna Pogoneanu / a mai făcut una boacănă" C Ce anume ? am intrebat . D Ing. Buzesti mi-a răspuns : " A spus că spus că ne-am intâlnit atunci la Dta cu Tonel / Stârcea /"-

Dl. Buzesti faţă de aerul meu mirat a zis : " Sti atunci - am venit noi intr'o după amiază la Dta".

Atunci am zis " Da,da. Spunem te rog când a fost ? " - ştiu şi eu " - mi-a răspuns Dl. Buzesti- ". cred că era prin Septembrie Octombrie ".-

- " Da- am adăugat eu " dar in ce an " ?

Dl. Buzesti mi-a rpspuns : " anul trecut ".-

Am insistat : " 1946 ?"- iar d. Buzesti a spus : " Da ".

Conversaţia s'a terminat aici.-

Precizez că despre această intâlnirea a lui Pichi cu prietenii săi la mine, ca şi despre imprejurările in care ea s'a produs si despre neamesteecul meu total in aceasta chestiune, am vorbit pe larg Dnei. Cecilia Rădulescu Pogoneanu şi am relatat şi in scris in declaraţia mea din 25 şi 26 August a.c., din proprie iniţiativă - Aceasta imi este declaraţia pe care o sustin şi o semnez propriu.-

/ss/ Octavian Neamţu

27 August 1947.-

A.T.

27. Aug. 1947

00825

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Neamţu Octavian, in continuare declar următoarele :

Faţă de precizările cerute de Dl. Consilier Rădescu, privitor la cuprinsul declaraţiunilor mele anterioare, adaug următoarele :

-Privitor la atitudinea lui Pichi Pogoneanu faţă de guvern, ce era o atitudine de desaprobare, Pich considera guvernul ca aservit sovietelor " Tu nu vezi că nu se face nimic decât aşa cum cer ruşii" zicea el, în acest mod el manifesta ostilitatea sa faţă de guvern Sănătescu au greşit în plitică lăsând posibilitate partidului comunist să ia rol conducător in politică. " A fost o alegere gresită" spunea Pichi despre generalul Sănătescu. Am comunicat acest Dlui Secretar General BUNACIU.-

- Ca şi in epoca dinainte de 23 August, Pichi manifesta adeseori un aer " misterios" al omului care ştie mai mult decât spune, şi care nu poate spune tot ce ştie. In discuţiuni zicea : " Am eu informaţiunile mele " " Stiu eu mai bine " Consideram că prin aceasta ori face aluzie la publicaţii străine din care se informează, ori la oamenii cu care se vede si cu care discută Primea regulat buletinele " Rador" rezervat. Nici pe acestea nu am avut curiozitatea să le citesc la dânsul sau în altă parte. Acest aer misterios era accentuat in deosebi în ultima vreme. Deasemenea, in ultima vreme manifesta, ca şi după 23 August, o anumită edgiditate sau intoleranţă, caracteristică lui, dar accentuată acum, faţă de oameni şi situaţii . Am comunicat aceasta Dlui Secretar General Bunaciu.-

- In ce priveşte ideia conflictului intre puterile anglo-americane si U.R.S.S., in ultima fază, această idee apărea la Pichi nu numai ca o concluzie bazată pe o judecată politică a lui, dar şi ca o idee de care se agăţa ca de o nevoie sufletească.

./.

00826

Această idee apărea ca o certitudine pe care Pichi şi ă făurise pentru sine. Nu pot căta cazuri, ceace afirmasem este o judecată a mea asupra lui Pichi, la care m'am gândit în ultima vreme, cu regretul că se iroseşte într'o atitudine negativă şi ale cărui opinii mi le-au trecut prin memorie şi le-am judecat în lumina cunoştinţei mele despre Pichi." Nu se poate să nu se producă acest conflict. Poate să fie în execuţie , doar dacă el se va produce "- zicea el cu hotărâre.-

- Stiu că Pichi se vedea cu străini, l-am auzit spunând : " Am luat masa la club / Prietenii Naţiunilor Unite / cu un străin, sau cu nişte străini. Nu am intrebat cu cine. Altă l-am auzit spunând : " Am luat masa cu Elisabet Burkor / aşa cred că se numea/ o ziaristă americană " - sau " Nu pot mâine seară, iau masa cu Elisabeth Bertkor ". Se deducea dintre asta că Pichi se vede cu străini şi consideram că aşa este şi una din modurile sale de a se informa în politică.

- Stiam, deasemenea , că primeşte ştiri dela prietenii săi din străinătate. Eram convins că le primeşte prin fratele său Titu, care se află în Elveţia. Când îl întrebam dacă mai are ştiri dela Titu sau dela Brutus Coste, îmi răspundea simplu : " Da am mai primit unele veşti bune " - sau " Nu mai am nici-o veste" xxxxxxxxxxxxxxxxxxx Intrebările mele priveau viaţa personală şi sănătatea acestor cunoscuţi ai mei, nu chestiuni politice.- Nu l-am intrebat pe Pichi cum primeşte aceste veşti, adică pe ce cale le primeşte.

M'am intebat însă eu şi am socotit că le primeşte pe calea curierului Ministerului de Externe, în care Pichi urmărea atâţia prieteni. Am comunicat aceasta în convorbirea avută cu Dl Secretar General Bumbeiu.- Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi pe care o semnez propriu.

/ss/ Neamtu Octavian

27 August 1947.-

II

1 Sep. 1947

00827

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Neamţu Octavian,in compłectarea Declaraţiilor mele referitoare şi la intrebarea Dlui Consilier Lelădătescu declar următoarele :

Pentru Dl. Pogoneanu ideea conflictului intre U.R.S.S. si puterile anglo-americane apărea,in prima fază a vederilor lui, ca o conclusie logică a raporturilor dintre aceste puteri. Intr'o fază,recentă,această idee era pentru Dl. Pogoneanu mai mult decât o deducţie logică a judecăţii ce el făcea asupra situaţiei politice si ea xxxxxxx apărea ca o ideie care era necesară Dlui Pogoneanu in însă-şi judecata lui generală,in asa măsură că ea era cheia opiniilor lui politice : " Nu se poate ca acest conflict să nu se producă . Nu se produce acum,se va produce in toamnă, saù la primăvara,dar el se va produce.-

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si o semnez propriu.-

/ss/ Octavian Neamtu

1 Septembrie 1947.-

00828

22 Sep.-1947

00829

DECLARATIE

Subsemnatul CONSTANTIN TINCU, consul în Ministerul Afacerilor Străine cu serviciul la Subdivizierul Vizelor domiciliat în str. Aviator Mircea Zorileanu 86, născut în Bucureşti 9 Iunie 1908 declar următoarele:

1.- Sunt funcţionar în M. Af. Străine din anul 1938, am intrat cu gradul de şef de birou prin transferare dela Ministerul de Finanţe, am lucrat la Dir. Contabilităţii din Ministerul Afacerilor Străine obţinând între timp gradul de şef se secţie la 1 Aprilie 1943 am fost numit pe lângă Leg Română din Budapesta funcţionar în gradul de şef se secţie ; pe data de 1 Mai 1943 am fost trecut în corpul Consulilor în gradul de Consul II rămânând în post la Budapesta până la data de 23 August 1944, când am fost internaţi la început de către unguri iar apoi în Decembrie 1944, am fost duşi în Germania/tot personalul Legaţiei Române din Budapesta, precum şi funcţionatii şi personalul fostelor Consulate Române dela Cluj şi Oradea circa 100 de persoane/ şi internaţi în Silesia în localitatea Obăr Schreiberler. Am rămas în Silezia până în anul 1945, când am fost îmbarcaţi în tren.

In tren am stat timp de circa două luni făcând următorul traseu. Schuiberlau-Dresda-Eisenstein-Suşite-Regen.-

Dela Regen jumătate dingrupul de mai sus am fost internaţi intr'o şcoală primară în cătunul Hochbruk

La Hochbruk am rămas până în luna Septembrie 1945, când am fost repatriaţi prin Lintz-Budapesta-Arad cu un tren numai cu repatriaţi români organizat de americani până la Budapesta, unde ne aştepta o garnitură românească care ne-a adus până la Arad.-

./.

La înapoierea în Ministerul Afacerilor Străine am fost repartizat la Biroul Vizelor având ca şef direct pe dl. Consul General CARSTIUC. In Iunie 1946 Dl. CARSTIUC fiind numit consul general la Viena am rămas şeful acestei Subdiviziuni.-

2.- Am cunoscut pe Dl. POGONEANU înainte de plecarea mea la Budapesta Dlui lucând în minister. Raporturile mele cu Dsa au fost de serviciu înainte de plecarea mea la Budapesta. La înapoierea din Germania Dl. POGONEANU nu mai lucra în minister. L-am văzut de două ori în legătură cu repararea unei maşini D.K.W mergând la Dlui acasă.-

3.- Cu FLORIN ROIU sunt în raporturi de prietenie. Il caracterizez ca un funcţionar foarte bun fiind totdeauna apreciat în minister, ca moralitate este un om cinstit onest, corect în toate relaţiunile.-

4.- Niciodată nu mi s'a cerut şi nu am dat Dlui POGONEANU sau ROIU nici un fel de document aparţinând serviciului meu sau altui serviciu din Minister.-

Nu am văzut, nu am avut şi nu am predat nimănui nici un fel de convenţie economică.-

Aceasta este declaraţia pe care o semnez.-

/ss/ C. TINCU

22 IX 1947

23. Sep. 1947

00831

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONSTANTIN TINCU, consul în Ministerul Aafacerilor Străine domiciliat în Bucureşti str. av. Zorileanu 86 declar următoarele :

1.- In Ministerul Afacaerilor Străine ROIU FLORIN ducea o activitatèa de convingere şi coptarea anumitor persoane pentru mişcarea de rezistenţă din care făcea parte.-

Acea activitatea era dusă după părerea subsemnatului, de către CAMIL DEMETRESCU, BARBU probabil şi alţii. Seful pentru care lucrau era POGONEANU.-

2.- La insistenţele lui ROIU repetate am fost convins şi înşelându-mi-se buna credinţă am fost atras să le fac diferite servicii.-

Astfel ROIU mi-a cerut insistent să-i procur convenţia economică încheiată de guvern la Moscova în anul 1947. Fiind prieten bun cu dl. Octav Constantinescu din Ministerul de Finainţe m'am dus la acesta şi l-am rugat să-mi împrumute convenţia pentru o jumătate de zi, afirmându-i că Ministerul Afacerilor Străine, are nevoie de ea la biroul Păcii. Dl. Constantinescu mi-a dat convenţia şi i-am predat-o lui ROIU. Convenţia a fost copiată ROIU mi-a predat textul înapoi ,care mi-a afirmat că o va duce lui Pogoneanu şi apoi Americanilor.-

Mai târziu i-am predat lui Roiu un rezumat sumat al convenţiilor feroviare.-

Alte documente nu i-am mai predat.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez.-

/ss/ C. TINCU

23 SEPTEMBRIE 1947.-

21 Sep - 1947

00832

P R O C E S - V E R B A L

de confruntare.

Astăzi 25 Septemvrie 1947, noi Inspector general Mihalcea Constantin şi Inspector Dobre Nicolae, procedând la confruntarea dintre dl.Constantinescu Octav şi dl.Tincu Carol, am constatat următoarele :

DL' TINCU CONSTANTIN :

Imi menţin declaraţia dată la data de 24 Sept. 1947 şi precizez următoarele :

La începutul lunei Iulie 1947 am fost la dl. Constantinescu, i-am cerut convenţia economică cu U.R.S.S. şi mi-a spus că nu mi-o poate da că are nevoie de ea.

Mi-a cerut să-i aduc o adresă oficială, eu am insistat însă spunând că este urgent şi că nu o reţin decât 1/2 zi.

Mi-a spus să viu a doua zi dimineaţă, am venit aproximativ la orele 10, s'a dus în alt birou şi mi-a adus'o într'un plic. Nu era nimeni de faţă când mi-a dat-o.

Când mi-a dat-o mi-a atras atenţia că este secretă, să am grije de ea şi să i-o restitui cât mai repede.

In aceeaşi zi seara i-am adus-o la birou,unde l'am găsit singur şi i-am dat-o în acelaş plic. A scos-o a verificat lucrarea şi apoi, fără alte discuţii în această direcţie am plecat.

ss.Insp.Gral Mihalcea. ss. C.Tincu. ss.Insp.Dobre.

DL CONSTANTINESCU OCTAV :

Nu recunosc nimic din acuzaţiile ce mi se aduc.

ss.Constantinescu Oct.

ss.Insp.Gral Mihalcea. ss.Insp.Dobre.

./.

M.C.

Drept care am dresat prezentul proces verbal, spre cele legale.

INSPECTOR GENERAL,
ss. Mihalcea.

INSPECTOR,
ss. N.Dobre.

00834

22 Sept 1947

00835

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MIHAI RADULESCU declar următoarele :

Mi s'a întâmplat de câteva ori să am contact fizic cu persoane de aceiaş ~~xxxxx~~ sex. Faptul îşi are origina în liceu unde unii dintre colegi " ne jucam" impreună, în vremea când nu avusesem încă relaţii cu femeile. Pe urmă, timp de câţiva ani, nu am practicat acest obicei. După ce am făcut serviciul militar, în timpul unei concetrării, un camarad, sublocotenent de rezervă m'a găsduit intr'o seara în camera lui, după ce petrecusem cu un grup mai mare de camarazi. După plecarea celorlalţi ne-am culcat în singurul pat pe care-l avea şi am constatat că începe să mă mângâie şi să-mi şoptească, ceva.- Nu mi-am dat seama în primul moment ce poate să, fie-pe urmă însă am văzut şi m'am apropiat şi eu de el. Nu au fost dealtfel decât mângâieri şi îmbrăţişări reciproce, nu întrebuinţarea vreunor alte procedee mai precise. După aceea am mai avut ocazia să mă apropii de el de câteva ori, fiindcă am fost destul de lungă vreme mobilizaţi şi am fost chiar pe front împreună.- Avea obiceiul ca în cantonament, unde ne aflam, să vie seara pela mine, să bem ceva împreună şi apoi să nu mai pleca, rămânând la mine.-

La Bucuresti, multă vreme nu am ştiut de existenţa unor asemenea practici. Am întâlnit însă odată pe stradă pe Bd. Elisabeta, în apropierea locuinţei mele- pe un băiat cam de vârstra mea, care mi s'a părut că se uită foarte atent la mine şi-mi zâmbeşte, deşi nu-l cunoşteam, ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~. I-am răspuns şi eu cu un zâmbet şi după ce am trecut mai departe m'am întors şi am constatat că şi el se întorsese.- Am intrat atunci în vorbă şi am mers la un cinematograf din apropiere : in timp ce şedeam alături la cinematograf mi-am putut da seama că presupunerile mele nu mă înşelaseră.-

Pe acest băiat l-am mai întâlnit de câteva ori în oraş acasă la mine nu-l puteam primi fiindcă stau impreună cu părinţii şi cu fratele meu, la el deasemenea nu se putea, fiindcă după câte îmi spusese era căsătorit.- Il întâlneam de multe ori seara, când mă întorceam acasă-deobicei, în compania altor doi, trei băieţi. Mi-am dat seama că era vorba de tineri care făceau această" plimbare" în mos obijnuit, aşa cum o fac şi anumite femei.- Am cunoscut şi eu pe unii dintre dânşi -însă

i-am văzut foarte rar : chiar când îi intâlneam pe stradă- căci era drumul meu obijnuit-evitam de cele mai multe ori să-i întâ-neso şi să mer cu ei,deoarece avea impresia că sunt foarte cunoscuţi şi nu voiam să mă compromit în tovărăşia lor. Dealtf relaţii de acest gen erau pentru mine trecătoare.- şi nu constituiau principala mea preocupare : din anul 1943,până în 1946 anul trecut,am fost logodit şi mă gândeam foarte serios să mă căsătoresc cât mai curând. Singul lucru care m'a impedicat să fac a fost dificultăţiile matrriale şi felul puţin favorabil in care părinţii mei,din caeastă cauză priveau această xxxxx căsătorie.-

Pe CAMIL DEMETRESCU l-am cunoscut in luna Septembrie 1946, la Ministerul de Externe unde intrase la 1 August 1946 Această cunoştinţă a avut un caracter foarte vag până în momentul când a fost repartizat cu serviciul la secţia juridici unde CAMIL DEMETRESCU era director,. Aceasta s'a întâmplat la jumătatea lunei Octombtie 1946. Deatunci inainte,timp de vreo două luni,cât am funcţionat in acest serviciu l-am văzut prin natura lucrurilor, in fiecare zi. Am observat după puţină vreme că este foarte atent faţă de mine şi care la adresa xx mea aprecieri foarte elogioase.-. La un moment dat am crezut că această atitudine urmăreşte un anumit scop : ştiam din Minister că CAMIL DEMETRESCU este unul dintre colaboratorii fostului Ministru NICULESCU BUZESTI şi că face parte dintr'un grup constituit din prietenii devotaţi ai acestuia. Deşi nu-mi făcuse nici o aluzie in acest sens,am căutat eu să provoc o discuţie,ca să-mi dau seama despre ce este vorba: în cursul unei conversaţii i-am mărturisit la un moment dat,in mod foart categoric, că nu vrau să fac nici un fel de politică,că nu am ambiţii politicie, mai mult chiar,i-am spus că din punct de vedere al ideilor nu mă simt solidar cu clasa burgheză,că idealurile mele nu sunt deloc burgheze. A fost surprins de aceast declaraţie a mea şi mi-a răspuns că din xxxxx acest punct de vedere el este profund diferit- deoarece il pasionează politica,pe deoparte.iar pe de altă xxxxx se simte puternic legat de condi-ia clasei burgheze. Dar a adăugat imediat că aceste lucruri nu au nimico importanţă in cazul de faţă,deoarece el nu urmăreşte câtuşi de puţin să-mi imoună ideile lui politice,că eu il interezes numai ca om,că îi place calitatea intelingenţei mele,felul meu de a judeca lucrăruile,felul de a vorbi,cunoştinţele etc.-

Ocaziunea cu care am devenit cu adevărat prieteni a fost o boală a mea: în iarna trecută am suferit de o gripă

./.

care m'a ţinut la pat timp de vreo două săptămâni. In tot acest timp CAMIL DEMETRESCU a fost extrem de amabil, a venit aproape in fiecare zi să mă vadă-şi astfel a cunoscut şi pe părinţii şi pe fratele meu. Cu acest prilej am stat cu el mai mult de vorbă şi l-am cunoscut mai bine. Mi-am dat seama în primul rând că e un om foarte singur, foarte izolat, şi că suferă mult din această cauză. Nu mi-a făcut mărturisii directe , mai ales la inceput, fiindcă e un om extrem de discret şi de inchis in sine, dar am simţit clar că in viaţa lui e o mare lipsă. Deşi vedea mxxx foarte multă lume, deşi eşea foarte mult, era foarte des invitat, şi deşi avea şi o activutate politică in cadrul " grupului său"- in fond, exista în viaţa lui un gol, care-l lăsa nemulţumit. Explicaţia nu putea fi dàta decât aceea că nu avusese nicodată o experienţă sentimentală mulţumitoare, o" legătură" adevărată. Acest lucru concorda dealtfel cu ceeace auzisem dela alţii despre CAMIL DEMETRESCU : se spunea că, deşi amabil în aferenţă, este totuşi în fond un " sxxxxxxxxxxxxxx " sălbatec", şi că are câteodată un fel de adoraţie pentru unii din prieteni lui.-

Aşa se îmtâplase mai demult cu un coleg din minister, SANDU GHICA pe care eu nu l-am cunoscut şi care era de mai mulţi ani plecat în Suedia- şi aşa se întâmpla acum cu BARBUL. Nimeni insă nu spunea şi nici nu dădea a îbţelege că ar avea relaţii sexuale cu aceştii prieteni sau alte relaţii de aceast natură.- Aceste afecţiuni se explicau prin aceea că CAMIL DEMETRESCU îşi plasa toate sentimentele asupra unor prieteni, în lipsă de alte legături.

Am fost sensibil atât la atenţia şi amabalitatea pe care mi-a arătat-o CAMIL DEMETRESCU cât şi la situaţia grea în care simteam că se află din punct de vedere lăuntric. Acest este motivul pentru care m'am apropiat de el şi am răspuns prieteniei lui cu prietenie.- Nu mă gândeam că relaţiile noastre să ia alt aspect.- Doream numai să-i pot veni în ajutor şi să-i pot fi de folos.- AM încercat in primul rând să-i deu mai multă încredere în el, să-l inviorez, să-l determin să ducă o viaţă mai sănătoase, căci era un om obosit şi blazat.- Am incercat să-l antrenez in preocupările mele : i-am dat să citească şi am discutat impreună literatură, am mers împreună la spectacole, am ascultat muzică. Am incercat deasemenea să-l conving să ducă o viaţă mai sportivă şi mai in plin aer ; în iarna trecută am insistat să vină cu mine pe munte să facă xxxx sky- dar nu am reuşit. In acela scop îi propusesem ca în vara această să meargă cu mine la mare.-

./.

Aceasta a fost,fidel de scris, caracterul prieteniei mele cu CAMIL DEMETRESCU. Intr'o zi,cred că în luna Februarie când CAMIL DEMETRESCU se afla la mine,stând de vorbă alături unul de altul, pe un divan, mă mângâia pe mână și am simțit la un moment dat că mă strânge mai puternic.- M'am uitat atunci în ochii lui- mi-am dat seama că poate fi intre noi o apropiere fizică, la care nu mă gândisem niciodată până xxx atunci și ne-am îmbrățișat.- După aceia - întraltă zi - ne-am apropiat și mai mult fizicește. Ne-am îmbrățișat și ne-am mângâiat unul pe altul până când am juisat amândoi.-

Acest lucru nu l-am repetat decât de puține ori, deoarece ce nu avem decât foarte rare ori ocazia de a fi izolați : în afară de Minister ne vedeam sau la mine, sau la el acasă,-și cum amândoi locuiam împreună cu părinții,era foarte greu să fim în siguranță.-

După ce s'a întâmplat acest lucru,CAMIL DEMETRESCU a devenit și mai deschis cu mine și mi-a făcut confindențe asupra vieții lui intime. Mi-a spus că în domeniul sexual el nu a găsit niciodată adevărată satisfacție - fiindcă in primu rând nici el nu este bine lămurit in ce privește instinctul lui, este atras atât către femei cât și către bărbați,dar însăși această atracție are în ea ceva neclar și imprecis.In al doilea rând,există in el un fel de timiditate,de ezitare de lipsă de încredere în sine- însuși,care-l făcea să nu încerce să iasă efectiv din acest impas. Din această cauză fusese totdeauna foarte rezervat, și cu toate că resimșise uneori sentimente puternice pentru unele din femei,se menținuse în rezervă față de ele: acest lucru făcea ca în viața lui intimă el să fie profund nemulțumit.-

In ce privește pe SANDU GHIKA, nu pot da decât foarte puținee detalii, deoarece nu l-am cunoscut niciodată. Tot ce știu despre el știu numai prin CAMIL DEMETRESCU. Era sec tar de legați în minister- cam xxx de vârsta lui CAMIL DEMETRESCU sau poate ceva mai tânăr- și a fost trimis incă de multă vreme,de acum câțiva ani, în post în Suedia,de unde nu s'a mai întors. Pentru el CAMIL DEMETRESCU resimțise o mare afecțiune, tot așa de mare cum avea acum pentru BARBUL:îmi spunea adesea că îi este foarte dor de el și că, acum câțiva ani, fusese și el în concediu în Suedia,pentru ca să-l vadă- Nu mi-a spus insă niciodată că ar fi avut și contact fizic cu el. IN ce privește pe Brbul, Camil Demetrescu,îmi mărturisise că ține la el mai mult decât la orice al prieten,însă îmi spusese tot așa de precis că nu a avut cu el niciun contact fizic.

mai mult decât atât,el

era confident al lui Barbul in privința relațiilor feminine

ale acestuia, era prieten cu femeile cu care trăia BARBUL şi căuta să-i facă servicii in acest domeniu- împăcând de exemplu lucrurile când Barbul se certase cu vreo femeie.

In Minister, n'am auzit niciodată pe nimeni spunând că CAMIL DEMETRESCU ar fi homosexual. Se spunea despre el numai că are viaţă intimă foarte " misterioasă" că nu i se cunosc legăturile sau relaţiile de vreo natură oarecare. Se spunea că dinaceastă pricină e un om inchis in sine şi nemulţumit.-

Imi amintesc şi că am auzit spunându-se că starea lui s'ar datora faptului că are legături numai cu femei de proastă condiţie,cu " profesioniste" şi că nu a putut trece niciodată la o legătură mai complectă.-

In ce priveşte activitatea politică a lui CAMIL DEMETRESC ştiu că el făcea parte dintr'un grup al colaboratorilor fostului Minitru NICULESCU BUZESTI. Despre existenţa acestui grup am aflat după intrarea mea în Minister de Externe;nu îmi aduc aminte pe cine am auzit vorbind pentru prima oară despre această chestiune- deoarece era un subiect care se dicuta foarte des în Monister. Cred că am auzit pentru întâia oară despre acest grup la Direcţiunea Politică,unde am lucrat întâi cand am fost în minister, Mă întâlneam adesea in birourile sau pe culoarele Ministerului cu colegii mei- ataşaţi de legaţie din ultima serie- şi stăteam de vorbă despre serviciu şi despre colegii noştri mai mari din Minister.,pe cari,în majoritatea lor,abia atunci îi cunoşteam- Atunci am auzit că există un aşa zis " cabinet negru",denumit astfel fiindcă era compis din membrii fostului cabinet NICULESCU BUZESTI.-

Dintre aceştia,cei mai importanţi fuseseră îndepărtaţi din minister.: NICULESCU BUZESTI el însăşi şi RADULESCU POGONEANU. Dar mai rămaseră in Minister câţiva dintre cei mai mici în grad: Roiu, Camil Demetrescu, Barbul- şi în general lumea se mira că nu fusese îndepărtaţi şi ei.-

In ce priveşte activitatea lor, nu se ştia mare lucru: se ştia că fac parte din " opoziţie",deci că sunt impotriva actualului regim, şi că speră intr'o revenire la putere a Ministrului Niculescu- Buzesti. In acest scop, sperau intr'o schimbare a conjucturei politice,internaţionale- anume intr'o sporire a influenţei puterilor occidentale. Mai târziu am afla că au luat contact direct cu partidul naţional ţărănesc prin aceea că NICULESCU BUZESTI aderase la acest partid,candidând la deputat in cadrele sale. Am aflat deasemenea că acesta a fugit in străinătate impreună cu fostul ministru VISIOANU, spre a lua contact cu cercurile de acolo.

./.

In această privinţă însă svonurile sau contradictorii unii spuneau că în străinătate există o unitate între fugarii politici români- Cretzeanu, Gafencu, Buzesti, Visoianu pe xïţï când alţii susţineau căîmpotriva există rivalitate intre ei, fiecare acţionând " pe cont propriu".

Toate aceste lucruri le-am aflat însă prin alţii prin ceace se spunea în Minister- şi nu prin Camil Demetrescu.-

Cu aceasta lumărisem încă dela început situaţia mea politică şi după aceea n'am avut niciun contact pe acest domeniu. Imi spunea numai că se duce foarte des să-l vadă pe POGONEANU sau pe ROIU în afară de Barbul, pe care-l vedea aproape în fiecare zi. Niciodată însă nu îmi spunea ce discutau, ce activtate aveau. Stiu numai că se bucura de evenimentele internaţionale care păreau să indice o accentuare a influenţei puterilor occidentale în sfera noastră.- Incolo,nu-mi xxxxxxxx xomunixa absolut nimic şi nici eu nu îi ceream niciun detaliu- ceace era firesc, deoarece ce îmi exprimasem ferm voinţa,de a nu intra în " grup" Imi amintesc că o singură dată am avut curiozitatea de a-l intreba dacă zvonul care circulă în oraş este adevărat- anume dacă Niculescu Buzeşti şi Vişoianu au fugit intr'adevăr-in străinătate. Când l-am intrebat, a păx părut surprins şi mi-a spus: " Da? Cine spune asta ?" Mi-am dat seama atunci că nu înţelege să facă niciun fel de confidenţă politică unui om care,deşi prieten,nu-i este colaborator in sferă politică şi n'am mai încercat niciodată să aflu nimic dela el in acest domeniu.-

Pe fostul ministru Niculescu Buzesti nu l-am cunoscutniciodată. Pe Rădulescu Pogoneanu l-am ~~vizitat~~xxxxxxxxx văzut o singură dată,acum mai multi ani,înainter de intrarea mea in Minister,cred că prin anul 1943 - in casa unor cunoscuti.Pe Roiu l-am cunoscut la Minister unde l-am văzut foarte rar - de două sau trei ori - in chestiuni de serviciu: N'am fost prieten cu el şi nu l-am văzut niciodată în afară de Minister.La fel si pe Oprişan - despre care nu auzisem niciodată că ar face parte din acest grup,până când a fost arestat pentru acest motiv.-

./.

Barbul este singurul membru al grupului pe care l-am mai vazut in afară de Minister - ca fiind cel mai bun prieten al lui Camil Demetrescu. Am fost impreună cu el acasă de vre'o două ori, să ascultăm muzică - fiindcă Barbul avea o colectie mare de plăci de gramafon. Cred că Barbul cunoaste exact natura prieteniei dintre Camil Demetrescu si mine deoarece Camil imi spusese in repetate rânduri că Barbul este omul in care el are cea mai mare incredere si căruia nu-i ascunde nimic.-

In ce priveste recrutarea "cadrelor" nu stiu ca grupul să x fi avut vre'o activitate. Am rămas dimpotrivă cu impresia că erau foarte rezervati, poate fiindcă se temeau să introducă oameni noi in grup, poate findcă nu doreau să mărească grupul spre a da mai mare preţ activităţii lor personale. Aşa imi explic că asupra mea de pildă nu au făcut presiuni ca să intru in grup - deşi prin intermediul lui Camil Demetrescu ar fi putut să o facă. Erau dealtfel si dezorganizati in minister - că şefii lor nu mai făceau parte din cadrele ministerului, iar despre cei care mai rămăseseră toată lumea să aştepta să fie indepărtati foarte curând. Singurul "plan" in cadrul organizării Ministerului pe care l-am auzit dela Camil Demetrescu a fost că in cazul în care va fi iarăş "la putere", va reface cadrele ministerului dând afară pe toti cei care fuseseră numiti prin articolul 82, adică prin mijloace polotâce.-

Nu stiu unde se află în prezent Camil Demetrescu. Ultima oară l-am văzut la Buşteni, unde se afla impreună cu părinţii lui, pe data de 25 Iulie. Dealtfel in ultimile luni - încă din Mai încoace, l-am văzut foarte rar. La începutul lui Mai s'a făcut acasă la el o perchezitie şi a fost căutat. Camil Demetrescu se afla atunci la Strejeşti, la moşia D-nei Ghica, mama prietenului lui Sandu Ghica.-

In urma acestei descinderi a dispărut un timp, temându-se să nu fie din nou căutat. A apărut din nou la sfârsitul lui Iunie sau inceputul lui Iulie; intr'o zi a revenit la Minister, si mi-a spus că are impresia că nu mai este căuatăt, că s'a făcut la el numâi o perchezitie spre a se căuta documente, si că de aceea a luat hotărârea de " a cifcula" din nou.-

Mi-a spus că peste câteva zile pleacă la Buşteni cu părinţii lui, pentru vre'o lună si dacă voi trece pe acolo să vin să-l văd fără teamă fiindcă nu merge acolo ca să se ascundă ci in vacantă. M'am intrebat ce planuri de vacantă am eu si i-am spus că am concediu in luna August si că vreau să merg pentru 10 zile la Mare.-

./.

Mi-a spus că tot pe la inceputul lui August,intentiona să vină si el la Bucuresti si că ar vrea să meargă împreună cu mine la Mare.-

In ziua de 25 Iulie am plecat intr'o excursie de 3 zile - până la 27 Iulie - pe munte,la trecerea prin Busteni l-am văzut pe Camil Demetrescu,aceasta a fost ultima oară când l-am văzut. Mi-a spus că totul este bine,că vrea să revină in Bucuresti pe la sfârsitul lui August,dar că nu stie incă precis ziua - şi să nu-mi iau concediu până nu vine el,ca să plecăm împreună. Pe urmă n'am mai primit nici un semn de viată dela el.In jurul datei de 10 August am primit un telefon dela mama lui care m'a rugat să trec pe la ei.M'am dus la ei acasă,unde D-na Demetrescu mi-a spus că Camil a fost din nou căutat de Polotie,cu câteva zile mai inainte si că toţi prietenii lui politici au fost arestaţi. Pe el nu l-au găsit,fiindcă nu revenise incă acasă.-

Dată fiind aceasta stare de lucruri,Damil Demetrescu nu mai putea reveni acasă şi nici nu mai putea merge cu mine în concediu..Deci să nu-l mai asetpt şi să plec singur.Mama lui părea extrem de ingrijorată şi când am întrebat-o unde este Camil mi-a spus că "nici ea nu ştie".Nu am insistat,deoarece mi-am dat seama că chiar dacă stie unde se află fiul ei nu mi-ar spune mine,pe care mă cunostia atât de putin şi căruia era firesc să nu-i facă asemenea destăinuiri.-

In consecintă ,mi-am luat in cel mac scurt timp concediu dela Minister si am plecat singur,in ziua de 13 August,la Carmen Sylva la Colonia Sindocatului Ministerului de Externe,xx unde am stat până la 24 August.-In seara de 24 August am revenit in Bucuresti. In ziua de 25 am trecut pe la Minister ca să-mi iau un avans din salariu,iar xx in dimineata de 26 August am plecat să-mi termin concediu la unchiul meu,la tară,in apropriere de Bucuresti în comuna Fundulea Ilfov. De acolo am fost ridicat si adus la Ministerul de Interne pe data de 3 Sept.1947.-

Ca locuri probabile unde s'ar putea ascunde Camil Demetrescu,xxxxx nu pot indica decât numele câtorva prieteni pe care ştiu că-i frecventa mai des-afară bineinteles de prietenii lui politici,despre care nu poate fi vorba. Il vedea destul de se pe ION VLAD, NENITESCU,fost ofiţer de cavalerie şi frate al unui fost coleg al lui CAMIL DEMETRESCU care se află actualmente în străinătate. După câte ştiu,ION VLAD NENITESCU locuieste pe Bd. Ferdinand-nu-i cunosc insă adresat exactă.-

./.

00843

Alt bun prieten şu mi se pare fost coleg de şcoală al lui CAMIL DEMETRESCU era un domn ERBICEANU / când am fost la Buşteni CAMIL DEMETRESCU mi-a spus că el vizitase la Sinaia /. Nu -l cunnosc şi nu ştiu unde locuieste. Stiu că mergea uneori în casa Dlui POULOPOL, fost secretar general al Ministerului Justiţiei pe care deasemenea nu-l cunosc şi nu ştiu exact unde locuieste. CAMIL DEMETRESCU frecventa deasmenea destul de des pe Dna COLETTI ALEXANDRI, pe care am cunoscut-o o singură dată la DODY GEORGESCU.-

In provincie, decât il cunosc eu, ştiu că a fost la Strejeşti în jud- Vâlcea, la o Domană GHICA mama lui SANDRU GHICA. Acolo se afla in luna Mai, când am fost căutat de poliţie. Stiu că mai mergea uneori si la Buftea, la unii membrii ai familiei Stribey- mi se pare soţii Flondor.-

Aceasta este declaraţia pe care o dau şi o semnez propriu.-

/ss/ M Rădulescu,

22 Septembrie 1947.-

3 Sep 1947

008844

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Mihai Rădulescu, ataşat de legaţiune, declar următoarele :

L-am cunoscut pe Camil Demetrescu după intrarea mea în Ministerul Afacerilor Interne, la 1 August 1946. La începutul lunii Octomvrie 1946 am fost repartizat la secţiunea juridică, unde Camil Demetrescu era director-adjunct şi unde am lucrat până la sfârşitul lunii Noemvrie - cu care prilej l-am cunoscut mai îndeaproape. Niciodată această cunoştinţă nu a avut un efect sau un subiect politic. L-am văzut dealtfel foarte puţin înafară de minister în tot acest timp cred că până la Crăciun o singură dată. De Crăciun trebuia să mergem împreună pe munte, la o tabără de sky a Ministerului. Inainte de plecare mi-a spus că nu mai poate merge, şi după câte ştiu, a rămas în Bucureşti, unde l-am revăzut la întoarcere.

In cursul iernii şi a primăverii 1947 l-am văzut destul de des, fără ca să-mi comunice însă niciodată date precise asupra activităţii lui politice - date pe care dealtfel nici nu le-am cerut. Prietenia noastră a avut un caracter pur personal, şi nu a implicat din partea mea nici o legătură cu vreun grup politic.

In primele zile ale lui Mai a.c. mi-a spus că se duce la ţară la o doamnă Stoika (pe care nu o cunosc)pentru două zile. Dat fiind că după o săptămână nu revenise încă, m'am interesat la părinţii lui cari mi-au spus că se făcuse între timp o perchiziţie la domiciliul lor, că fiul lor fusese căutat, că tatăl său declarase că se află la moşia Strejeşti (cu această ocazie am aflat cu precizie locul unde fusese) şi că după aceea îl anunţaseră acolo, de unde plecase. Nu mi-a spus unde anume plecase.

Nu l-am mai văzut după aceea până la începutul lunii Iulie, când a început din nou să circule: a venit la Minister (de unde fusese între timp comprimat) pentru a

./.

pune la punct unele chestiuni de serviciu - şi mi-a spus că peste câteva zile pleacă la Buşteni împreună cu părinţii lui, dat fiind că are impresia că nu mai este căutat şi că în Mai a fost vorba de o simplă percheziţie fără urmări, deoarece nu se găsise nimic compromiţător. Mai mult mi-a spus că în luna August, când eu trebuia să-mi iau concediu dela Minister, ar vrea să meargă împreună cu mine la mare unde ştia că am intenţia să mă duc - şi mi-a propus că dacă până atunci trec prin Buşteni, să viu să îl văd.

La 28 Iulie a.c. am făcut o excursie pe munte; am urcat dela Buşteni la Dihamul şi apoi m'am înapoiat prin Predeal. La trecerea prin Buşteni, l-am văzut pe Camil Demetrescu care circula în oraş, mi-a spus că persistă în ideia de a merge la mare şi îmi va da un semn la sosirea lui în Bucureşti în primele zile ale lui August. Aceasta a fost ultima dată când l-am văzut.

Intr'una din primele zile ale lui August (nu-mi reamintesc exact ziua, dar cred că era înainte de 10 August am primit un telefon dela părinţii lui, cari mi-au spus să trec pe la ei. Când i-am văzut, erau foarte îngrijoraţi pentrucă Camil Demetrescu fusese căutat din nou, imediat după reîntoarcerea lor în Bucureşti, şi prietenii lui mai apropiaţi fuseseră arestaţi. Mi-au spus că nu mai putea fi vorva de proectul lui de vacanţă, în aceste condiţii. Nu am insistat să aflu unde se găseşte, pentrucă părinţii lui aveau aerul, faţă de mine, că nu ştiu nici ei unde se află şi mi-am dat seama că chiar dacă ar fi ştiut n'ar fi fost dispuşi să-mi spună (îi vedeam pentru a doua oară de când îi cunoşteam şi mă chemaseră numai ca să-mi comunice chestiunea cu vacanţa, pentru ca să nu aştept zadarnic).

La câteva zile după aceea (13 August) am plecat singur la Carmen Sylva, la colonia Ministerului Afacerilor Străine, unde am stat până la 24 August. Am revenit la această dată în Bucureşti, am trecut pe la Minister în ziua de 25 August spre a-mi lua un acont din salariu, şi poi, în ziua de 26 August, am plecat la ţară la un unchi al meu, la Fundulea, spre a-mi termina acolo concediul. De acolo am fost ridicat astăzi, 3 Septemvrie 1947.

./.

Despre activitatea politică a lui Camil Demetrescu ştiu doar lucruri foarte vagi, care erau curente în Ministrul Afacerilor Străine. Stiam că cei cari fuseseră membri ai Cabinetului Ministrului Niculescu - Buzeşti, când acesta era ministru de externe, erau denumiţi "cabinetul negru fiindcă păstraseră între ei legături şi alcătuiau un "cabinet în ....." în cazul când Niculescu Buzeşti ar fi redevenit ministru de externe. Dintre membri acestui grup, pe dl.Buzeşti nu l-am cunoscut niciodată, pe dl.Pogoneanu l'am văzut o singură dată, acum câţiva ani (cred că înainte de armistiţiul 1944) în casa unor prieteni. Pe dl.Roiu nu l'am văzut niciodată în afară de minister, şi chiar în minister foarte rar. Pe dl.Barbul l-am văzut de câteva ori fiind foarte amator de muzică şi având o colecţie de discuri, am ascultat muzică la el de două trei ori. Afară de Camil Demetrescu este singurul membru al aşa zisului "grup" pe care l'am frecventat fiindcă era cel mai bun prieten al lui Camil Demetrescu.

Dat fiindcă n'am manifestat niciodată intenţia de a pătrunde în acest grup sau măcar de a-i cunoaşte activitatea, nu am fost "iniţiat" în niciun fel în această activitate. Stiu numai că duceau o politică "de opoziţie" dela 6 Martie, decând conducerea Ministerului de Externe se schi base, şi că, prin dl.Buzeşti, luaseră poziţie în favoarea partidului naţional ţărănesc. Afară de aceasta nu am mai aflat decât câteva fapte care erau general cunoscute: plecarea dlor Buzeşti şi Vişoianu în străinătate, de pildă. Nu am luat cunoştinţă de nicio dată concretă asupra activităţii lor: Camil Demetrescu, singurul membru al grupului cu care eram prietem (căci cu Barbul nu aveam decpt foarte neînsemnate relaţii) era foarte discret în această privinţă şi n'am căutat niciodată să forţez această discuţie, întrucât nu aveam nici un motiv să o fac şi ţineau chiar ca să nu dea prieteniei noastre pur personale niciun fel de substrat politic.

Aceasta este declaraţia pe care o dau, semnez propri

ss.Mihai Rădulescu.

3 Septemvrie 1947.

00847

II.

24 Sep 1947

00848

DECLARATIE

Subsemnatal FLORICA SPIRESCU, funcţionară în Ministerul Afacerilor Străine cu gradul de sefă de cabinet, născută în 19o9 comuna Predea domiciliată în Bucuresti Bd. Banu Manta nr 24 declar următoarele:

1.- In cursul anului 1945 aproximativ în luna Iunie, Dl Florin Reiu mi-a adus 3 documente rugându-mă să i le copiez. Documentele mi-au fost aduse în trei date succesive la mine acasă. După câte îmi amintesc cele trei documente aveau un caracter economic. Dl. Reiu mi-a spus că lucrarea este pentru dl. Pogoneanu şi că mi-o aduce s'o copiez, intrucât contează în discreţia mea.-

2.- Dl. Reiu mi-a cerut în numele Dlui Pogoneanu să-i dau în copie documentele sau răspunsul guvernului Român la diferitele proteste ale anglo-americanilor, care se lucrau la cabinet.-

Ca răspuns la aceste cereri am predat Dlui Reiu pentru dl. Pogoneanu următoarele documente.-:

a.- Nota Guvernului referitoare la libertatea alegerilor.-

b.- Protocolul dintre Guvernul român şi Jugoslav încheiat la Belgrad.-

c.-Convenţia dintre Guvernul român şi guvernul Bulgar încheiată la Sofia în 1947.-

d.- In plus am mai predat în 1946 un discrus al Dlui Tătărăscu ţinut la Cameră, Partid sau Presă / nu-mi amintes conţinutul/ Deasemenea în primăvara anului 1947, cunoscutul memoriu al Dlui Tătărăscu.-

3.- Recunosc că predarea acestor documente constitue o culpă foarte grea cu atât mai mult cu cât

./.

ele trebuiau să ajungă la dl. Pegeneanu,care fusese îndepărtat din M.A.S. şi nu avea deci calitatea să ia cunoştinţă de ele.-

008449

Din discuţiile avute cu dl Pegeneanu am dedus că pe Dsa îl interesau aceste documente pentru a urmări activitatea Lui Tătărăscu. N'am ştiut niciodată că aceste documente serveau în realetate uner scopuri subversive de care iau cunoştinţă abea acum.-

Am făcut totuşi greşeala ~~xxxx~~ de a preda documentele de mai sus pe considerentul uner puternice sentimente de afecţiuni şi admiraţie faţă de dl.Pegeneanu care mi-a fost multă vreme şef.-

4.-Imi amintesc că documentele cu caracter economic pe care le-am copiat acasă şi pe care le-am arătat la punct. I al acestei declaraţii se refereau la livrările de toate felurile in cadrul armistiţiului.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o semnez şi o susţin.-

/ss/ Florica Spirescu

24 Septembrie 1947.-

00850

14 sep. 1947

00851

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Nicolae Cârja,născut in anul 1913,Decemvrie 3,in Statele Unite,comuna Whitman,Statul West Virginia, jud.Logan,ţin să declar următoarele:

Sunt căsătorit cu un copil de doi ani şi jumătate,domiciliat in Bucureşti,str.Alexandru Odobescu Nr.11,etaj III,

Am funcţionat la ServiciulSpecial de Informaţii,din anul 1939-1945,având calitatea de translator de l engleză şi referent politic (gradul agent principal).

In Iunie 1945,am fost epurat.De atunci şi până in anul 1946,luna Aprilie,când am fost angajat la "Lido",ca director din partea Misiunei Militare Americane,am fost şomer,fiind intreţinut cu multe greutăţi de către neobosita mea soţie,Matilda,care este funcţionară la CFR.

Nu mult după epurare,la sfatul soţiei mele,m'am adresat Dlui Ing.Vidrighin,pe atunci preşdintele consiliului de administrţaţie al Soc.Astra Vagoane şi fost director general al C.F.R.-ului,solicitându-i un post.I-am spus că soţia mea este funcţionară la CFR,că sunt ardelean,cunosc limba engleză,n'am serviciu şi că vreau să muncesc.I-a plăcut aceasta când a auzit că vreau să muncesc,urmând să-mi dea răspunsul peste câteva zile.

Când m'am prezentat a doua oară,mi-a spus să mă duc la fiul său d.Gh.Vidrighin,care e procurist la Soc.Titan-Călan Nadrag.

In ziua următoare m'am dus la dl Gh.Vidrighin,când am şi făcut cunoştinţă cu dânsul pentru prima dată,asigurându-mă că va vorbi cu d.Rică Georgescu,directorul general al Soc.de petrol "Româno-Americana",din Calea Victoriei Nr. 126,pentru un serviciu de corespondenţă engleză.

Nu peste mult timp,m'am prezentat la d.Rică Georgescu,care actualmente e plecat la New York,fiind numit in postul de reprezentant general al Soc.Standard Oil din New York (Centrala Soc.Româno-Americana,din Bucureşti) la Haga D.Rică m'a pus in contact cu d.Iuca,dela direcţia personalului.Cum d.Iuca mi-a spus că nu are loc vacant pentru mine la Bucureşti,ci numai la Teleajen,adică la schelele Soc. Româno-Americana,am renunţat.

In toamna aceluiaş an,aproximativ Oct-Nov,am făcut o cerere de serviciu adresat Misiunei Militare Americana,din str.Oţetari.Cum nu aveam cine să mi-i prezinte,m'am dus la d. Vidrighin,pe care il cunoşteam acum,să-l intreb dacă eventual cunoaşte pe cineva ca să intervină la Misiune să mă numească intr'un serviciu.

Mi-a răspuns că are pe cumnatul său Alimănişteanu,care lucrează acolo şi că va vorbi cu el.

Ducându-mă din nou la dl Vidrighin,acesta mi-a spus să trec pe la d.Alimănişteanu,cu care a vorbit in prealabil.

M'am prezentat la d.Alimănişteanu cu cererea care a dat-o la personal,după care intorcându-se mi-a spus că nu sunt locuri vacante deocamdată şi când vor fi locuri libere mă vor anunţa.

Nu m'am mulţumit cu acest răspuns şi peste câteva zile m'am dus la d.Vidrighin să-l intreb de ce nu vor să mă primească la Misiune şi dânsul mi-a răspuns că nu trebuia să pun in cerere Serviciul unde am lucrat,pentrucă acest lucru

./.

inspiră neincredere americanilor.
Nu m'am mai interesat de cerere, care urma să fie rezolvată favorabil altădată, după cum vou arăta ceva mai târziu.
La inceputul primăverii anului 1946 sau poate era chiar iarna din cei comprimaţi din serviciu, precum şi cei din alte servicii, ne intâlneam pe Calea Victoriei.
Intre timp, unul din aceştia, d.Lascăr zis şi Lăzărescu, mi-a făcut propunerea să lucrez pentru decedatul Georgescu, in vederea obţinerii de informaţiuni din cercurile anglo-americane. I-am spus că nu am legături cu aceste cercuri şi nu văd cum aş putea să-mi indeplinesc o atare misiune. De atunci, nu mi-a mai făcut vreo ofertă.
Apoi, după aceasta am făcut cunoştinţă tot pe Calea Victoriei, cu dl Stelian Bălănescu, fost comisar şef -cum afirma dânsul- la Siguranţă, care era deasemeni epurat.
Intâlnindu-ne in mod obişnuit in plimbările noastre fără rost pe Calea Victoriei, d.Bălănescu ne-a făcut cunoscut că are legături cu un oarecare domn Senti, inspector şi colonel de Stat Major şi că acesta are intenţia să formeze un serviciu de informaţii pentru d.Mihalache, vice preşedinte al P.N.T.-ului, sigurându-ne că vom avea perpective mari şi că vom fi plătiţi.
Am fost prezentaţi Dlui Senti de către d.Bălănescu mai mulţi inşi printre care subsemnatu, Elefterescu, Vasilescu, CiobanuDăsdălescu (prieten cu Elefterescu), Dăsălescu Costel, adus de mine, Năstase Nicolae, Stefan Dorobanţu, care se cunoştea mai dinainte cu d Senti, pe când era la Statul Major, etc.
D.Senti afirmând că este inspector şi colonel in M. St.M., precum şi administrator al blocului din Piaţa Rosseti Nr..., unde eram adunaţi, ne-a făcut cunoscut că are intenţia de a creia un organ informativ, pentru d.Mihalache, numai din băieţi buni, in care scop se inţelesese cu dânsul. Deasemeni d.Senti mai afirma că d.Mihalache nu inţelege să preia internele, fără numirea dânsului ca director general la Siguranţă.
Intr'una din seri, am fost prezentaţi Dlui Mihalache de către d.Senti, la locuinţa sa din str.Berna Nr.3.
D.Mihalache ne-a primit cu multă ospitalitate şi era chiar măgulit de oferta făcută de d.Senti, căruia d.Mihalache ii spunea d.Stefănescu sau d.Inspector Stefănescu. Se cunoşteau mai dinainte.
D.Senti i-a infăţişat Dlui Mihalache modul cum vor lucra fiecare, adunând material informativ de ordin politic, economic şi militar, iar eu care cunosc l.engleză m'am oferit să redactez un buletin de sinteză a situaţiei internaţionale săptămânale, in baza audiţiilor şi comentariilor posturilor de radio streine, in special cele anglo-americane.
D.Mihalache a acceptat această propunere făcută de d. Senti care a mai ţinut să adaoge că eu cunosc limba engleză. La aceasta d.Mihalache m'a intrebat dacă am legături cu americanii. Eu i-am răspuns că nu am. D.Mihalache mi-a spus pe urmă că nu strică să am legături cu Misiunea Americană.
Peste circa o săptămpnă ne-am intrunit din nou in blocul din Piaţa Rosseti Nr.3, unii cu material alţii fără material informativ, iar eu cu buletinul de sinteză a situaţiei internaţionale săptămânale, care prezenta evident situaţia internaţională in favoarea anglo-americanilor, ca de pildă ilustrarea situaţiei din Spania, depare care afirmam că regimul franchist spaniol se menţine ferm la putere, generalul Franco bucurându-se de sprijinul necondiţionat al mişcării falan-

./.

giste şi a ofiţerimii şi in deosebi fiind favorizat de actuala conjunctură internaţională,când anglo-americanilor nu le-ar conveni răsturnarea unui regim favorabil lor,cu un altul comunist,fapt ce implicit ar duce la supravegherea liberei treceri a flotei anglo-americane prin Gibraltar.

D.Senti avea deasemeni note şi piese dela Statul Major, printre altele ce am putut vedea o hartă germană cu operaţiuni militare din timpul răsboiului trecut,etc.

Ne-am dus iarăşi la d.Mihalache,care a frunzărit in faţa noastră cele câteva note informative.Ne-a mulţumit pentru ele.

Inainte de a părăsi locuinţa,d.Bălănescu a propus dlui Mihalache infiinţarea unei gărzi personale,propunere la care s'a asociat şi d.Senti şi incă vreo doi inşi.D.Mihalache a spus că aceasta rămâne să o decidă d.Ştefănescu,adică d. Senti.

Tot atunci s'a mai hotărât să avem fiecare câte un nume conspirativ,ca atunci când vorbim cu d.Mihalache, la telefon, să nu fim descoperiţi.D.Mihalache a propus cifre,1,2,3,,etc. Eu i-am propus intr'o altă intrevedere ca să mă cheme pe numele de Ardeleanu,ca să ştie dinainte când ii aduc buletinul.

Printre alte comentarii ale situaţiei internaţionale imi amintesc că d.Mihalache afirma că "Ruşii duc un răsboiu al vorbelor".

Am mai fost odată câţiva la d.Mihalache,fără d.Senti. De astădată,ne-a primit cu rezervă,nu ştiu din ce motiv.

După aceasta,m'am prezentat singur la d.Mihalache de vreo două sau trei ori cu buletinul despre care spunea că este bun şi util,insă aceasta impune muncă şi ca atare trebuie plătit.

Deaceea,m'am sfătuit să mă duc la d.Serdici,pentru a aranja această chestiune.I-am dus şi Dlui Serdici vreo dou buletine şi la rândul său,mi-a spus că trebzie să vorbească cu d.Mihăescu,casierul general al P.N.T.-ului.

In cele din urmă,d.Serdici,~~mixixpa~~ mi-a făcut cunoscut că partidul nu are fonduri şi deci nu mă poate plăti.

Am plecat dela d.Serdici,nici pela d.Mihalache nu am fost şi cu aceasta nu ştiu dacă d.Santi şi ceilalţi au mai fost la d.Mihalache.Nici pela d.Senti nu m'am mai dus.

La cele de mai sus ţin să mai adaog că motivul pentru care m 'am hotărât să duc personal buletinul la d.Mihalache, era că d.Santi ţinea acest buletin la dânsul şi-l ducea probabil in altă parte,in timp când lipsea d.Mihalache din Capitală.

In legătură cu plecările Dlui Mihalache in provincie, tot d.Senti afirma că dânsul a sugerat ideea ca să nu se dea la ziar localitatea exactă,aşa de exemplu d.Mihalache pleacă la Dobreşti,să se anunţe Timişoara,etc.

La formarea acestui grup informativ,ni s'a dat asigurări din partea dlui Mihalache,prin d.Senti că vom fi repuşi in locurile noastre,cu câştigarea tuturor drepturilor din urmă,Chiar d.Mihalache a afirmat aceasta şi că vor fi reabilitaţi şi ceilalţi funcţionar epuraţi.

Nu se precizase definitiv cum trebuia să fie format acest grup sau serviciu informativ al dlui Mihalache,Unii eram pentru redactarea unui buletin informativ zilnic şi pe baza acestor buletine să se intocmească un buletin informativ săptămânal.Alţii,printre care eram şi eu,erau de părerea ca acest serviciu să fie impărţit in trei secţii: Secţia buletin informativ,Secţia filaj,Secţia gardă personală a dlui Mihalache.

./.

Or,după cum mi s'a spus şi de dnii Elefterescu,Dăscălescu (prietenul lui Elefterescu),Dorobanţu,acest serviciu n'a mai luat fiinţă,din cauza că fiecare pe rând l'a părăsit pe d.Senti,despre care se aflase că nu avea funcţia de inspector şi colonel la M.St.M.,ci ceva mai mic in grad,ca agent,etc.

Nu pot să afirm cu certitudine dacă ceilalţi mai mergeau sau nu la d.Senti sau d.Mihalache,şi dacă activau pe linia de mai sus.

In ce priveşte strângerea materialului informativ,orice interesa,fie politic,fie economic sau fie militar,precum şi cele din tabăra adversă partidului.

In ce priveşte filajul membrilor din cadrul P.N.T-ului, nu-mi aduc aminte să se fi discutat când eram eu de faţă. Poate să ştie celelalte persoane care il frecventau pe d. Senti.

Referitor la natura informaţiilor aduse nu pot deasemeni să precizez,pentrucă notele ereu inmânate personal Dlui Senti,care le băga intr'un plic mare.Aceasta ar putea să o spună persoanele respective.Una dacă nu mă inşel,pe care mi-a arătat-o d.Elefterescu sau prietenul lui d.Dăscălescu, se referea la cazarea unor unităţi sovietice intr'o cazarmă sau altă instituţie asemănătoare.

Pe d.Serdici l'am cunoscut prima dată la recomandaţia dată de d.Boşca Mălin,care il ştiam redactor la ziarul "Dreptatea" şi cunoscut cu fratele meu.Aceasta prin iarna anului 1945-46.

Cum d.Boşca Mălin nu putea să-mi ofere un loc de translator din limba engleză la redacţie,m'a trimis la d.Serdici,dându-mi adresa din strada Cristian Tell Nr 1o.

M'am prezentat a doua zi la d.Serdici adresându-mă in limba engleză,ca să se convingă după cum imi spusese d. Boşca Mălin că ştiu limba enbleză.Apoi,i-am spus că sunt fără serviciu şi că poate ar avea nevoie de mine să-i lucrez la biroul dânsului.I-am mai spus că mă cunoaşte şi d.Mihalache era pe vremea când mergeam cu grupul Senti la vice preşedintele P.N.T-ului -prin d.inspector Stefănescu sau Senti,despre care spunea: mise pare că nu-l cunoaşte. Ii spunam că că acest inspector a hotărât să formeze un serviciu de informaţie pentru d.Mihalache.D.Serdici mi-a răspuns atunci că nu-l interesează ce face d.Mihalache şi a continuat" eu sunt omul partidului şi lucrez pentru el." In sfârşit,d.Serdici mi-a spus că o să mai vadă şi să mai dau pe la dânsul.

Intre timp,am făcut cunoştinţă cu d.lt.col.Mihăilescu Ctin,cumnat cu un prieten de al meu care acum e notar public la Zalău,pe nume Gogu Ioan.In cursul unei discuţii,am aflat că lt.col.Mihăilescu este bun prieten cu d.Serdici şi l'am rugat să-mi pună o vorbă ca să mă angajeze intr'un serviciu la partid.I-am spus că am fost la d.Serdici şi că probabil nu are incredere in mine.

La cele spuse,d.lt.col.Mihăilescu mi-a promis că o să mă recomande ceeace a şi făcut.

Nu am fost angajat nici atunci şi nici când m'a trimis d.Mihalache,din motivul că partidul nu are bani,după cum spunea d.Serdici.

După cum am amintit mai sus,circa prin luna Oct-Nov, 1945,am făcut o cerere adresată Misiunei Americane Militare, care am predat-o prin d.Alimănişteanu.Nu am primit nici un răspuns afirmativ atunci.

./.

A trecut circa două luni şi prin Ian-Febr., după câte imi amintesc, a venit la mine acasă un militar cu gradul de caporal sau sergent pe nume.........?, cu o recoamdnaţie dela un văr al meu, Alexe Burz, căpitan în armata americană în vremea aceea la Paris, care îmi aducea totodată salutări din partea lui.

Mi-a spus că a venit cu un camarad de arme intr'un concediu in România şi că face o călătorie de studii informative, in care sens dacă l'aş putea servi cu date politice, economice şi militare, pentru orientare, ca de pildă :politice: partidele politice din România şi şefii lor, ideologiile lor politice, ce orientare politică are d.dr. Petru Groza. Economice Resursele natruale ale ţării, ce se produce, datorii de răsboiu. Militare: Unităţi militare româneşte şi sovietice, efectivul lor, depozite, aeroporturi, ce fel de unităţi au ruşii in ţară la noi şi denumirile.

I-am spus că nu aceste date la indemână, dar o să inceerc să-i fac acest serviciu, amintindu-i in schimb că am o cerere la Misiune dată mai de mult şi să mi-o susţie cu recomandaţia lui. Mi-a promis că va face acest lucru, ceeace a şi făcut.

Cum nu aveam datele necesare afară doar de cele câteva politice, m'am adresat dlui Vidrighin şi i-am spus despre ce este vorba şi dacă mi-ar putea da relaţii economice, fie personal, sau dela cunoştinţele pe care le are in rândul P.N.T.-ului.

Intr'adevăr mi-a spus că are pe cineva şi anume pe d. Emil Ghilezan, fost subsecretar de Stat la Finanţe, la care ne-am şi dus. După ce m'a prezentat d. Vidrighin şi i-a spus scôpul vizitei noastre, d. Emil Ghilezan a inceput să-mi dicteze următoarele: Bogăţiile ţării constau in vite, lemn, petrol, cărbune, fier, etc. România dispune de o producţie puţin desvoltată in fier, lemn, petrol, cărbune, textile. Iar situaţia economică in loc să prospereze, regresează, La fel băncile româneşti au inceput să fie achiziţionate de elementele comuniste. Apoi, situaţia economică a ţării nu poate prospera din cauza condiţiunilor grele impuse de armistiţiu, că prin diferite procedee de calcul sovietice, nu ştim ce avem de plată dela o lună la alta, din care cauză volumul cererilor sovietice de mărfuri româneşti sunt din ce in ce mai exagerate că pentru a ne putea reface avem nevoie de ajutor şi imprumut american.

D. Ghilezan mi-a dat şi următoarele politice:

Dintre partidele existente in România, pe primul plan se situază partidul naţional ţărănist, de sub şefia dlui Iuliu Maniu, care se bucură de adeziunea masselor largi populare, că ideologia partidului este situată la mijlocul celor două extreme, având o concepţie de organizare corporatistă ţărănească a Statului, că d. Maniu nutreşte idei şi sentimente filo-anglo-americane, că este contra ideologiei comuniste şi extremiste.

Apoi, partidul liberal de sub şefia Dlui Dinu Brătianu, care este al doilea după cel ţărănist, având o ideologie liberală şi simpatii faţă de puterile democratice apusene. Este socotit partidul clasei aristpcratico-burgheze.

Al treilea, este partidul social democrat de sug şefia dlui Titel Petrescu, cu ideologie socialistă deosebită de cea comunistă, că are de luptat cu elementele de extremă stângă din partid.

Partidul Liberal al dlui Tătărescu, care este o dezidenţă a vechiului partid liberal, având aceeaşi ideologie politic

./.

Frontul Plugarilor al Dlui dr.Petru Groza P.N-T.-Alexandrescu şi Social Democrat Lotar Rădăceanu-Voitec,socotite anexe ale Partidului Comunist Român.

In sfârşit Partidul Comunist Român,socotit de d.Ghilezan ca fiind cel mai mic,cu ideologie net de stânga şi simpatii vădite faţă de Uniunea Sovietică.

Acest partid,spunea d.Ghizelan in acel raport pe care l'a prezentat ameircanului,urmăreşte acapararea băncilor şi capitalului românesc şi instaurarea dictaturii proletariatului.

Pentru informaţiunile militare m'am adresat Dlui Senti care in timpul când mergeam la dânsul a insistat in reptate rânduri să-k introduc in cercurile anglo-americane,spunând că poate furniza informaţiuni preţioase dela M.St.M. şi despre N.K.V.D, Ii spuneam atunci că nu am nicio legătură. Tot atunci imi spunea că are pe cineva cunoscut la Misiunea Americană şi m'a poftit cu dânsul să trecem prin faţa Misiunei din Oţetari.Am trecut pe acolo şi nu am găsit pe cine căuta,nu ştiu pe ce american avea acolo.

Insă cum spusei mai sus,având acum cunoscut pe un american trimis cu recomandaţie de vărul meu,m'am adresat dlui Senti pentru informaţiunile militare.

D.Senti mi-a comunicat următoarele din câte imi amintesc: Efectivul armatei române este de circa 150-200.000 oameni,nu ştiu câţi ofiţeri, numărul şi felul regimentelor.

Apoi,că M.St.M. este controlat de comandamentul sovietic,că ruşii dispun de un aeroport militar prin apropiere de Pipera,că au depozite ascunse,nu-mi amintesc unde,prin Muntenia sau Oltenia,că cazărmele şi depozitele de armamentm din regiunea Dunării au fost ocupate comandamentul sovietic,că pe malul Mării Negre se construesc cazemate de ruşi.

In ce priveşte N.K.V.D.-ul,acesta are ca şef pe un maior ....?,pe care spunea d.Senti că-l cunoaşte personal şi că acest organ informativ sovietic are ramificaţie in S.S.I.,Siguranţă şi M.St.M.

Toate acestea date le-am adunat şi le-am tradus in limba engleză şi le-am prezentat impreună cu d.Senti americanului respectic,la hotel Stănescu,fiind invitaţi la masă seara,la luase parte şi camaradul acestui american,tot militar.

După terminarea mesei,am mers cu toţii sus in camera lor şi cu ajutorul unei hărţi militare pe care o aveau americanii,d.Senti le-a dat lămuririle complimentare,fiind eu interpret,deoarece nu ştia nici englezma şi nici franceză, după cum le spusese americanilor,că ştie să vorbească franţuzeşte.

Americanii au aflat multe lucruri pe care nu le cunoşteau.

După ce am plecat,d.Senti mă tot intreba şi era revoltat că de ce nu ne plăteşte americanul,pentrucă el a făcut multe cheltuieli deplasându-se pentru informaţii-mi se pare in direcţia Olteniţa,pentru a verifica construirea de depozite sovietice subterane.

Eu i-am spus că mi-e jenă să le cer,dacă nu oferă de bună voie.Nu voiam să-i spun că americanul mi-a promis in schimb că-mi face rost de serviciu la Misiune.

După aceasta am mai dat de câteva ori pe la hotel "Stănescu",car să mă interesez cea făcut americanul pentru mine, dacă are vreun rezultat.Mi-a spus să mai aştept şi mi-a dat telefonul dela cu numele unui maior............?,care imi scapă,şi că să ţin contactul cu el prin telefon că imi va face cunoscut.

./.

Intre timp americanul a părăsit România şi cam pe la inceputul lunei Martie 1946, dând un telefon maiorului respectiv mi-a spus ca să mă intâlnesc a doua zi la cofetăria din Academiei de lângă Biserica Enei, cu sergentul Jimmy Bolog, pe care il voiu recunoaşte uşor fiind singurul american care va intra la acea oră (circa ora 9(in cofetărie.

A doua zi dimineaţa, l-am intâlnit la cofetărie, de unde m'am dus cu el pe urmă la hotel Stănescu in camera lui şi m'a intrebat dacă pot să-i furnizezx date in legătură cu persoanele care lucrează in afară şi in interiorul Misiunei, contra Misiunei Americane. I-am spus că o să văd poate că personal nu o să pot, ci prin altcineva şi anume un prieten bun al meu, d. Stefan Dorobanţu, forst la Siguranţa Statului Major şi Siguranţa Poliţiei.

Pe d. Dorobanţu il cunosc de mult, de vreo 15 ani. A fost epurat şi arestat vreo 7 luni de zile, la Curtea Marţială. Nu avea serviciu ca şi mine şi mereu mi se plângea că o duce greu şi cum am putea să lucrăm la Misiunea Americană.

Astfel la oferta sergentului Jimmy Bolog, l'am incunoştiinţat numai decât pe d. Dorobanţu şi l'am dus de l'am prezentat sergentului Jimmy.

D. Dorobanţu a inceput să lucreze. Sergentul Jimmy ii dădea spre verificare diferite nume de persoane care lucrau in misiune şi afară de Misiune, in sensul dacă aceste persoane lucrează contra intereselor Misiunei Americane in România. I dădea chestiunea de felul acesta şi poate altele pe care nu mi le arăta. D. Dorobanţu ştie mai bine acestea.

Eu cum nu puteam să lucrez in direcţia aceasta, am stat aşa fără serviciu, urmând ca sergentul Jimmy să mă anunţe prin d. Dorobanţu, cpnd se va ivi un loc liber pentru mine la Misiune.

Mă interesam mereu dela d. Dorobanţu despre numirea mea, până când la sfârşitul lunei Martie şi inceputul lunei Aprilie, dânsul mi-a spus că probabil voiu fi numit ca director la bazinul "Lido", după cum i-a spus sergentul Jimmy.

Am mai aşteptat câtevax zile, apoi după inştiinţarea dlui Dorobanţu am mers la Misiune, la lt. asimilat Warren Wilkinson, şeful personalului, căruia m'a prezentat sergentul Jimmy Bolog.

Am complectat un formulat de angajare (numele, locul naşterii, semne particulare), fiind cu aceasta numit la data de 16 Aprilie 1946, director la "Lido", unde am luat in primire supravegherea lucrărilor de reparaţii ale bazinului.

Incepând activitatea la "Lido", lcul de intâlnirea dintre sergentul Jimmy şi Stefan Dorobanţu era aici şi chiar in camera mea. D. Dorobanţu a continuat să lucreze până la inchiderea "Lido"-ului, când după puţin timp a plecat şi sergentul Jimmy, in American.

D. Dorobanţu a incetat să lucreze cu Jimmy, cu ceva inainte de plecarea acestuia in American, după cum spunea d. Doribanţu, - fiindcă sergentul Jimmy işi terminase misiunea la biroul investigaţiilor, din Misiunea Americană. Aşa că d. Dorobanţu fără serviciu. Deasemeni, am rămas şi eu fără serviciu la inchiderea bazinului.

Cea mai mare parte din timp am stat la "Lido", unde dormeam şi noaptea. Nu mă duceam acasă de teama să nu fiu arestat, aşa se svoneaza cel puţin la Misiune, după cum mi-a spus mai intâiu Dra Brotmam şi lt. Warren Wilkinson.

Afară de d. Dorobanţu am primit vizita următoarelor persoane vizate şi de serviciu:

./.

Stelian Bălănescu. Acesta după câte imi amintesc a fost de vreo două sau trei ori. Mă intreba mereu ce mai fac americanii, ce mai vorbesc despre situaţia politică. Odată mi-a adus şi o notă informativă pe care a scris-o in cameră la mine. Precis nu-mi aduc aminte despre ce era vorba, parcă de d.Văleanu, despre care spunea că obţine informaţii dela americani prin d.Pavelescu. Aceasta mi se pare că am dato dlui Dorobanţu, ca să o dea lui Jimmy sau am dat-o chiar eu. Nu-mi amintesc pentrucă eram câteodată foarte ocupat cu bazinul şi intrarea.

Ultima dată văzându-l pe d.Văleanu că vine la "Lido", s'a infricat şi mi-a spus că nu mai vine pela mine ca să-mu-l semnaleze d.Văleanu, care lucrează la Siguranţă. Nici n'a mai venit.

Iasoslavici (N'a venit la mine in vizită). Acesta a venit odată ştiu cu unchiul său d.Asderban, unul din coproprietarii "Lidoului", care m'a rugat să-i dau voie să intre după ce d. Asderban mi-l prezentase. Nu ştiu dacă a mai venit vreodată pentrucă nu l'am mai văzut la Lidoc.

Mai târziu l'am văzut venind la Soc.Româno-Americană. La. văzut prima dată aici, in a unul numirii mele la această societate, in Noemvrie 1946, m'a recunoscut dânsul şi m'a intrebat ce caut aici. I-am spus că un post. D.Irasoslavici s'a oferit să pună o vorbă la d.Rică Georgescu pentru mine, i-am mulţumit şi i-am spus că nu e nevoie pentrucă sunt ca şi angajat.

L'am mai văzut venind de câteva ori pe la societate, probabil că la d.Rică Georgescu. In ultimul timp nu l'am mai văzut.

Cezar Pavelescu zis Puiu (Nu m'a vizitat pe mine). D. Pavelescu lucra inainte la Misiunea din Oţetari, apoi a venit la "Lido", de subdirector. Nu ştiu care a fost cauza mutării lui aici.

Pe dânsul il vizita mereu aici d.Văleanu dela Siguranţă, mai ales in cursul dimineţii, când se instalau la o masă pe terasă şi discutau discret. La aceste discuţii lua parte de multe ori şi americanul Iohn Popa, care era civil.

Pe d.Văleanu nu l'am cunoscut personal ci numai din văzute. Odată m'a intrebat dacă e la Lido d.Pavelescu şi mi-a cerut voie să-l las să intre.

Deasemeni nu l'am cunoscut personal pe americanul John Popa, cu toate că venea aproape in fiecare zi la bazin.

Ion Stoica. Este redactor la ziarul "Liberalul". L'am cunoscut in imprejurarea următoare;

La inceputul lunei Septemvrie 1946, am organizat o petrecere dată in folosul copiilor orfani de răsboiu şi al angajaţilor dela "Lido" care urmau să rămână fără serviciu la inchiderea bazinului.

Din partea ziarului "Liberalul", am invitat un reporter, am invitat şi dela "Timpul", "Universul" şi "Dreptatea". A venit numai din partea ziarului "Liberalul", un reporter, in persoana dlui Ion Stoica, care e şi student, mic de statură, fire visătoare. Atunci l'am cunoscut prima dată.

Cu ocazia petrecerii organizate la Lido, a dat un reportaj la ziarul "Liberalul", despre reuşita acesteia şi despre organizatorul ei care eram eu.

Apoi, intr'un alt număr a publicat un interview-ul luat tot cu ocazia acelei petreceri, cu câţiva ofiţeri americani prin mine, şi care declarau că se simt incântaţi de România.

M'am imprietenit cu d.Stoica şi venea din când in când

./.

00859

pe la mine, in cele două săptămâni câte au mai rămas până la închiderea bazinului. Il serveam cu câte o bere in trecere spre casă.

Cpt. Sandru. A venit la "Lido", tot cu ocazia petrecerii de mai sus impreună cu cpt. Ginga. Au stat până a doua zi când au făcut baie. A mai venit odată cu Cpt. Ginga să facă baie. S'au desbrăcat in cameră la mine. Făcându-mi-se observaţia că de ce ii las să intre fără a fi insoţiţi de americani sau de persoane care posedă tichet de intrare nu i-am mai putut lăsa să facă baie impreună, ci mai veneau din când in când pe rând de făceau baie.

Pe cpt. Sandru il cunosc de vreo doi ani, prin intermediul cpt. Ginga, pe care la rândul lui, l'am cunoscut prin d. Ion Mihălţeanu, fost coleg de birou cu mine la serviciu. Trecea la baie şi să facă baie. ~~Asaxxxxxmai~~ impins şi de curiozitatea de mai vedea câte o femeie la baie. Odată a mai venit la mine să mă intrebe dacă nu ştiu pe cineva amator să cumpere vase de aluminiciu, avea de vânzare.

Si cpt. Ginga trecea pe la "Lido", de obiceiu seara, in trecere spre casă, locuia pe strada Maria Rosseti, la un cămin, după câte imi amintesc. Odată mi-a lăsat o scrisoare să i-o dau colonelului Emmens, din aviaţie. Erau prieteni buni, după cum imi spunea cpt. Ginga de când era ofiţer de legătură la Misiune. In scrisoarea aceasta pe care mi-a cetit-o şi mie cerea un serviciu, nu specifica ce anume la misiune.

Cum colonelul Emmens a plecat intre timp in streinătate iar cpt. Ginga la părinţi, jud. Arad, nu am mai avut cui să o dau şi a rămas in sertarul biroului dela Lidp.

Bogdan. Nu ştiu cum ii mai spune. A fost in serviciu. E un băiat inalt, căsătorit cu una din Galaţi sau Brăila şi cumnat cu d. Munteanu dela Siguranţă, fost in serviciu.

Acesta mi-a scris o notă in camera mea de dormit mi se pare tot despre d. Văleanu că vine la Lido şi spionează pe americani şi că are doi fraţi in armata sovietică, apoi de cimantul său că lucrează pentru ruşi. Erau in ceartă. Această notă i-am dat-o d. Dorobanţu ca să o dea lui Jimmy.

Dl. Lt. Col. Rădulescu. Pe dl lt. col. Rădulescu, fostul meu şef dela Secţia I-a a Serviciului, l'am intâlnit in una din zile prin faţa bazinului Lido, in stradă, impreună cu soţia dânsului. M'a intrebat de fac. I-am spus că sunt la Lido, din partea Misiunei Americane şi l'am invitat să vină pe la mine.

A venit peste câteva zile la mine, odată in ziua de 20 Sept. 1946 şi mi-a spus că are un aparat de fotografiat de vânzare marcă elveţiană, de mare valoare, cum rar se găseşte in ţară şi că ar vrea să-l vândă la americani, că numai aceştia pot să ofere un preţ bun. I-am spus să-l aducă la Lido, la care dânsul mi-a răspuns că nu poate, că-l ţine in safe. In cele din urmă i-am spus că nu cred să-i intereseze pe americani, fiindcă ei toţi cam au aparate de fotografiat.

După toate acestea m'a intrebat dacă aş putea să-l pun in contact cu cineva mare dela Misiune, pentru a-i da informaţiuni foarte importante, cum nici nu bănuesc ei. L'am intrebat ce anume, piese originale, documente, etc. Dânsul mi-a răspuns atunci, ceva foarte foarte important, ce poate servi pentru americani şi pe care nu le pot obţine din altă parte.

I-am spus că o să vorbesc cu un sergent Jimmy ca să-i inlesnească contactul cu unul din ofiţerii superiori ai Misiunei care se ocupă cu aşa ceva.

Aducându-i aceasta la cunoştinţa lui Jimmy, mi se pare că era de faţă şi d. Dorobanţu, acesta s'a interesat la Misiune chiar la maiorul despre care am amintit mai sus, al cărui nume imi scapă.

./.

Rezultatul a fost că Jimmy trebuia să ia contactul cu d.lt.col.Rădulescu,insă dânsul a refuzat neavând incredere in"umul mic".

A mai venit odată sau de două ori să se intereseze de vânzarea aparatului şi in legătură cu informaţiile.Nu i-am putut aranja nimic fiindcă refuza să stea de vorbă cu sergentul Jimmy.

Pe urmă l'am mai intâlnit pe d.lt.col.Rădulescu,intr'o seară când mergeam spre casă dela Soc.Româno-Americană,asta prin luna Noemvrie 1946.Aceasta era pe Calea Victoriei in dreptul blocului situat peste drum in dreptul străzii ce duce spre Piaţa Amzei.M'am luat şi m'a dus sus la etajul II,să mi arate biroul dânsului unde lucrează pentru a societate de textile sau zahăr,nu-mi amintesc precis,ce societate mi-a spus. In orice caz imi părea suspect biroul şi nu mă simţeam liniştit,deoarece observasem că mă ducea foarte discret.

In biroul dânsului mi-a făcut aceeaşi ofertă dela Lido, adică să lucreze pentru americani.I-am spus atunci că nu am cum pentrucă am plecat de acolo.

I-am mai intâlnit odată pe d.lt.col.pe Calea Victoriei, l'am salutat şi atâta tot.

Tot in legătură cu d.lt.col.Rădulescu trebue să amintesc că Misiunea se interesa prin Jimmy de Georgescu,fostul director dela serviciu.Era de faţă şi dlDorobanţu,când ne intreba Jimmy despre el cum poate să fie recrutat şi ce sentimente are.

Nu ne-am interesat de Georgescu pentrucă nu eram sigur de sentimentele lui şi ne era teamă ca să nu ne divulge la serviciul

Am omis să adaog mai sus că atunci când eram la Lido, am primit dela d.Serdici,prin secretara dânsului-nu-i amintesc numele-o parte dintr'un memoriu referitor la situaţia numerică a elementului maghiar in Transilvania şi drepturile istorice ale românilor asupra acestei provincii,pentru a fi tradus in limba engleză.Cum nu a mai venit după el,l'am aruncat la gunoi.

După cum am amintit la inceputul declaraţiei mele, recomandaţia pentru d. Rică Georgescu, de numire la Soc.Româno-Americana,mia făcut-o d.Vidrighin,insă nu am vrut să mă angajez atunci,pe motivul că nu era loc vacant la Bucureşti, decât la Teleajen.

A doua recommandaţie am avut-o dela d.Serdici,la interval de o lună după ce am plecat dela Lido,adică pe la inceputul lunei Noemvrie.Scrisoarea de recommandaţie dela d.Serdici am primit-o,am primit-o prin dactilografa la locuinţa acesteia din str.Visarion Nr.8,după câte imi amintesc.

N'am mers acasă la d.Serdici după scrisoarea de recomandaţie pentrucă locuia d.Maniu acolo şi mi-e era frică să nu fiu filat.

Această scrisoare de recomandaţie după ce a cetit-o, d.Rică Georgescu a distrus-o,spunând că nu are nevoie de recomandaţie deoarece,mă cunoaşte,adică de când mă recomandase d.Vidrighin.I-am spus că am fost la Lido şi cum fiind acum inchis am rămas fără serviciu.Mi-a reproşat că de ce n'am ştiut să-l invit pe dânsul la "Lido",să facă baie.

Cu acestea am fost numit la soc.Româno-Americana,in calitate de dactilograf poliglot,pentru traduceri de corespondenţă,legi din Monitoare Oficiale,etc.

Am inceput să lucrez,fiind cercetat intre timp de d. Dorobanţu,care rămăsese fără serviciu de când cu plecarea lui Jimmy in American,care mă ruga să-i fac rost de angajare la societate.L'am dus la d.Iuca,directorul personalului,recomandându-l ca epurat fără serviciu,bun prieten cu mine şi că

./.

00861

ar putea să indeplinească serviciu de contabilitate,având rutină din acest domeniu.A complectat un formular,insă a primit mai târziu un răspuns negativ,din cauza că nu erau locuri.

A mai venit pe la mine d.Vasiliu,care in ultima vreme fusese numit subdirector la Lido,in locul dlui Pavelescu,care acum era mutat la garajul Misiunei,deasemeni cu rugămintea să-i fac rost de un serviciu.A complectat un ~~sfmr~~ formulat, insă nu a fost angajat din lipsă de locuri.

Deasemeni au mai venit alţii ca: Ion Crăciun,fost chelner la Lido,Ion Barbu,fost cabinier la Lido,şoferul Moraru (zis Creţu),cpt.Sandru,toţi aceştia au venit ca să le fac rost de serviciu.

Cpt.Sandru voia să găsească un post de translator.A mai venit de vreo două sau trei ori.Se indrăgostise de o doamnă din birou dela mine cu numele de Malvina Dumitriu. Nu i-am prezentat-o personal,ci venea să o vadă dela distanţă prin geamul biroului,lucru despre care ştia şi doamna Dimitriu.Cpt.Sandru m'a intrebat de câteva ori prin telefon in limba engleză că ce face fetiţa şi că ar vrea să o mai vadă dar n'ar haine aşa bune.Sunt câteva luni de când cpt. Sandru n'a mai dat pe la mine pe la societate.

Cei care m'au vizitat mai des la societate a fost tot d.Dorobanţu şi mai târziu cu unul Gheorghe Drăgănescu, dela Secţia a II-a M.St.M.,depsre care voiu arăta mai jos in ce imprejurare l'am cunoscut.

Cum zic veneau mereu pe la mine şi mă pisau-afirm pisau- pentrucă cânşilor le atribui cele ce am făcut mai jos. Mă indemnau insistent să fac tot posibilul să le mijlocesc să lucreze cu Misiunile anglo-americane.

Pe d.Gh.Drăgănescu il ştiam din auzite că lucrează pentru M.St.M.,iar pe d.Dorobanţu incepusem să-l bănuiesc că după ce a plecat dela Lido colabora cu d.Drăgănescu şi pe urmă să lucreze pentru Prefectura Poliţiei Capitalei,in care sens i-am dat nişte note cu invenţii in industria petrolului american.

Aşadar,venind mereu pe la mine,d-Dorobanţu mi-a făcut cunoscut intr'una din zile că vrea să mă pună in contact cu un domn Drăgănescu dela M-St.M.,despre care afirma că mi l'a mai prezentat odată pe Calea Victoriei sau Telefoane.Aceasta era prin iarna anului 1946-47.

Intrebându-l despre ce este vorba,d.Dorobanţu mi-a spus că d.Drăgănescu lucrează cu d.Victor Ionescu sub ordinele Mareşalului Negel,in vederea creiării unui organ informativ pentru Rege,din oameni pregătiţi şi că s'au gândit şi la mine ca să mă recruteze.

Mi s'a părut suspectă afacere şi l'am intrebat atunci pe d.Dorobanţu cum o să lucreze acest serviciu clandestin sau cu asentimentul regimului.Mi-a spus-după cum i-a comunicat şi d.Drăgănescu- că organele de Siguranţă ştiu despre acest lucru şi sunt de acord,aşa că nu a niciun pericol.

Ne-am fixat o intâlnire intr'una din seri,cu d. Dorobanţu şi d.Drăgănescu,in hall la sediul partidului liberal Tătărescu,fiind un punct central.

Intâlnindu-ne toţi trei,dDrăgănescu mi-a făcut cunoscut rostul acestui serviciu informativ condus de dl Mareşal Negel,cu a cărei organizare şi recrutare de elemente a fost insărcinat şi d.Victor Ionescu,care lucrează după directivele dlui Negel.

In ce priveşte rostul serviciului,d.Drăgănescu spunea că se urmăreşte informarea reală a Regelui din toate punc-

tele de vedere,adunare de tot felul de material informativ, fie in favoarea sau defavoarea rușilor,fie in favoarea sau in defavoarea anglo-americanilor,etc. și că acest serviciu este cunoscut și de celelalte organe.

Dl Drăgănescu mai spunea că pentru a fi primiți in acest serviciu trebue să prezentăm material de probă și dacă vom reuși să trecem acest examen,vom ajunge la situații bune și bine retribuiți.Mi-a făcut propunerea să lucrez și eu,adunând dacă se poate informații din cercurile anglo-americane, etc.și că voiu fi plătit la inceput cu 80.000 lei lunar.

I-am spus in cele din urmă că accept,deși nu am deocamdată surse de informații,rămânând ca să vorbească cu d. Victor Ionescu și să-i aduc ceva material pe rândul viitor.

Am inceput să adun ceva material de prin buletine mai vechi de știri in limba engleză,pe care le ave in colecție la RomânoAmericana.Atât d.Drăgănescu cât și d.Dorobanțu știau că sursa mea erau buletinele englezești.

După câte imi amintesc din aceste buletine de radio ascultare in limba engleză am dat odată cu pregătirile militare americane din Alaska,dotarea trupelor americane cu echipament militar de iarnă,construirea de șosele,aeroporturi,baze navale,instrucția de parașuta,etc.

Altădată am dat o notă in legăturăcu inființarea unui serviciu secret la Departamentul de Stat american, cunoscut sub numele de Nia,care are o secție internă de legătură cu anumite departament americane ca:răsboiu,marină, aer,etc. și o secție externă menită să se ocupe cu organizarea de servicii informative in toate țările acolo unde Statele Unite au sau urmează să se inființeze legații.

Am dat de vreo 2-3 ori asemenea note,urmând ca să primesc răspuns de angajare,impreună cu d.Dorobanțu și d. Drăgănescucare dădeau note,insă nu știu ca de ce natură.

In cele din urmă,răspunsul a fost negativ,pentrucă după cum ne spunea d.Drăgănescu -că se știau de lucrurile pe care le dădeam deoarece le dăduse o domnișoară cu ceva mai dinainte.După aceasta nu am mai dat note,cât privește pe ceilalți doi,nu pot să știu.Imi spuneau că nici dânșii nu mai dau note.

Pe la sfârșitul iernii trecute,am aflat prin d.Ion Mihălțeanu,că a venit la Misiunea Americană un fost coleg de liceu cu mine la Turda,sergentul Alexandru Popa.Mi-a spus să trec pe la hote Stănescu că am să-l găsesc acolo.

M'am dus la hotel Stănescu și ne-am revăzut după circa 98 ani de când a plecat in American,unde se născuse.Venise din Germania pentru câteva săptămâni la Misiunea din București.

L'am invitat la masă și din vorbă in vorbă mi-a spus că lucrează ca interpret la biroul atașatului militar colonel Lovell.Aflând aceasta,i-am spus să vorbească cu colonelul dacă l'ar interesa obținerea de informații,pentrucă am doi prieteni care au material și tot insistă să le mijlocesc contactul cu Misiunea Americană sau Engleză.

Mi-a spus că se va interesa,reușind să-mi fixeze o intâlnire cu colonelul la Misiune intr'o seară,unde m'am și prezentat.Cum insă colonelul era ocupat cu lucrul și nu avea timp să mă primească,a rămas ca sergentul Alexandru Popa să mă introducă la dl.Iohn Popa,in birou.Eu am refuzat motivând că nu am incredere in dânsul deoarece il știam că se intâlnește cu dnii Pavelescu și Văleanu și mi-e era teamă să nu mă divulge lor.

In cele din urmă colonelul a lăsat lucrul și a trimis pe serg.Alexadru Popa să mă cheme sus in biroul dân-

./.

sului,unde lucra numai cu secretara.Pe masă avea o mulţime de hârtie,note,buletine,purtând stampila secret pe ele.

După ce m'a prezentat serg.Alexandru Popa,i-am expus scopul vizitei mele,acela de a mă oferi cu doi prieteni ai mei să-i procur orice fel de informaţiuni de care ar avea nevoie. M'a intrebat ce fel de informaţiuni pot să-i dau.Eu i-am spus că orice il interesează,pentrucă am doi prieteni care lucrează la sursă,unul la M.St.M. şi celălalt la Prefectura Poliţiei.

Colonelul a intrebat atunci pe prietenul meu Alexandru Popa dacă are incredere in mine şi răspunzând,desigur da, acesta mi-a zis bine să-mi aduc următoarele informaţiuni:Organizarea şi funcţionarea serviciilor de siguranţă ale Statului N.K.V.D.,care conspirative sovietice,persoane care lucrează pentru ruşi şi contra americanilor şi cum recrutează ruşii oamenii pentru serviciilor lor de spionaj.

După aceasta am plecat,după ce mi-a luat numele pe care l'a scris pe o hârtieşi l'a dat secretarei să-l pună la secretul cel mai strict (top secret).A rămas să trec peste lo zile cu materialul şi să-i telefonez in prealabil sub numele de Nick,dela romănescul Nicolae pe care l'am propus eu.

Am luat contact cu dnii Dorobanţu şi Drăgănescu,cărora le-am spus că am reuşit să aranjez ca să lucreze pentru Misiunea Americană şi anume cu ataşatul militar căruia i-am vorbit despre dânşii.Le-a părut bine şi mi-au spus că-şi dau şi legitimaţiile dacă e nevoie,ca să vadă colonelul că unde lucrează dânşii.

Le-am dat chestionarul la care au răspuns prezentând materialul in decurs de circa lo zile,pe care l'am tradus şi bătut la maşină in limba engleză,aproximativ,după cum urmează:

S.S.I. In ce priveşte organizarea acestui serviciu,am dat şi următoarele informaţiuni: Director General D.Mihăilescu (?) Secţia I.)Infomaţii) Director d.Rârsan (Barbu),Secţia II-a C.I. (Contra informaţii) Secţia C.Sp.Director Georgescu,Secţia Coordonării,d.Stroescu,Secţia-Radio,Secţia Desen,Secţia Garaj, Secţia Economat,etc.Restul mi se pare au fost completate de Dnii Drăgănescu şi Dorobanţu,care arătau deasemeni că S.S.I. este controlat de ruşi prin secţia sau Direcţia Coordonării, că are legătură cu celalte organe de siguranţă,despre care lucru am putut afla şi dela d.Negoescu,care mi-a făcut cunoscut datele de mai sus,atunci când m'a determinat să mă duc cu dânsul la Themes,după cum arăt in altă parte.

<u>Secţia II-a M.St.M.</u> Condus de Col.Evulescu şi diferite birouri cu şefii lor pe care le-a dat d.Drăgănescu.

<u>Prefectura Poliţiei Capitalei.</u> Cum este organizată pe brigăzi şi de cine sunt conduse aceste brigăzi date de d.Dorobanţu. Cu ce se ocupă fiecare brigadă in parte.etc.

<u>Siguranţa.</u> Cum este organizată şi şefii date cu amănunte, probabil de amândoi.

<u>N.K.V.D.</u> Dat de amândoi sau d.Drăgănescu Sef: general Zabelin,pe urmă şeful de Stat Major,colonel........?.apoi diferite birouri şi agenturi conduse de diferiţi ofiţeri de care nu-mi mai amintesc.Numere de două trei telefoane şi automobile,la fel pe care iarăşi nu le ţin minte.

<u>Case Conspirative:</u> Au dat mai multe case conspirative sovietice : Marmororsch Blank,Dumbrava Roşie,Băneasa,Casa saz Villa Jalea,despre care auzeam şi eu inainte,un bloc in Batiştei,apoi alte case particularepe care nu le mai ţin minte.

<u>Persoane care lucrează pentru ruşi şi contra americanilor</u> Col.Almăjeanu,Borcescu şi Rădulescu dacă nu mă inşel,apoi Joe Reiningher,muzicantul,proprietarul casei unde locuia col.

./.

Farnsworth,persoane din Misiune,etc. şi chiar din provincie cum ar fi de exemplu la Braşov.

Recrutarea persoanelor.După d.Drăgănescu,Ruşii recrutează elemente din acele persoane care datorită trecutului lor dubios sunt vulnerabili şi elemente româneşti şi evreeşti care nu prezintă garanţii morale trădându-i pe toată linia.

Apoi,persoana recrutată trebue să complecteze,să facă un "curriculum vitae",scris de mână.

In ce priveşte informaţiile,aceste deasemeni trebue să fie scrise de mână,inducându-se persoana dela care s'a obţinut această informaţie şi cine era de faţă.

Prezentând acest material,pe care dnii Drăgănescu şi Dorobanţu spun că l'au adunat in decurs de mai mult timp,d. Colonel Lovell a rămas profund impresionat exlamând "fantastic" şi că o să protesteze la ruşi.

Pe urmă,colonelul adresânru-se mie a zis: Nick,vezi acel tablou (pe peretele din faţa lui dela masa de lucru era tabloul generalului Eisenhower),acela imi este şeful şi lucrez pe faţă şi noi n'am aici să spionăm,să cumpărăm informaţii,pentru care nu avem fonduri speciale.Noi am venit aici ca să apărăm interesele.Când vreau un lucru mă duc şi-l cer dela general Ionescu,şeful Marelui Stat Major Român.Il intreb cum se prezintă armata,ce fel de echipament are şi de care are nevoie,care sunt metodele de instrucţie,pentrucă şi eu vreau să-i arăt care sunt metodele şi armamentul perfecţionat dela noi,cu documente,filmen,etc.Sau dacă am nevoie de informaţii mă duc la autoritatea respectivă şi-i pretind acest lucru.L'am intrebat şi dacă nu o să isbutiţi să obţineţi acest lucru?.A răspuns:Atunci plec cu soţia mea şi voiu face cunoscut că nu mi se dă concursul şi că nu mi se dă putinţa să colaborez in cadrul misiunei mele.

Am rămas profund stupefiat la cele auzite şi i-am răspuns : Colonele,Dvoastră mi-aţi cerut ce v'am adus şi nu pot să cred ce spuneţi pentrucă Dvs ca ataşat militar aveţi neapărată nevoie de infromaţii.La aceasta dpnsul mi-a răspuns inainte de a ieşi pe uşă.Bine,Nick,iţi mulţumesc şi o să te mai văd.

Toate cele petrecute le-am povestit dlor Dorobanţu şi Drăgănescu,rămânând şi d nşii miraţi.Cu colonelul nu m'am mai intâlnit şi nici dânsul nu m'a chemat.

Peste câteva zile au venit din nou la mine,la societate,dnii Dorobanţu şi Drăgănescu.D.Drăgănescu a zis că ar fi bine să mă interesez la Misiunea Engleză că sunt mai serioşi decât americanii.Am fost şi eu de aceeaşi părere.M'am dus la Misiunea Militară engleză,unde aveam cunoscut acolo pe lt.aviator Duval,care pe lângă sbor era insărcinat cu conducerea secţiei sportive a misiunei britanic.Pe acesta l'am cunoscut in felul următor:

După ce am terminat cu "Lido",rămânând astfel fără serviciu,m'am dus şi Misiunea Britanică din Jules Michelet pentru sa să solicit un post dela d.Ministru Hollma,pe care il cunoşteam şi mă cunoştea dela "Lido",unde venea să facă baie,de obiceiu dimineaţa.Cum dânsul era ocupat şi pe punctul de a pleca,dela informaţii m'am indreptat la consilierul Porter.M'am prezentat acestuia,spunându-i cine sunt,că am fost la Lido şi că mă cunoaşte d.Ministru Hollman.Acum fiind Lido inchis,am rămas fără serviciu şi dacă ar avea un loc liber să lucrez la birou,garaj sau oriunde.D. porter mi-a spus că acum nu au nevoie locurile fiind ocupate,dar mă indrumează la cineva dela Misiunea Militară Engleză,la Lt.Duval (sport flight lieutenant =locotenent aviator şi sport).

./.

00865

Prezentându-mă şi la acesta,mi-a spus că nu au deocadată locuri libere,insă se va interesa pentru Predeal,dacă va găsi acolo un loc pentru mine,in cadrul sporturilor de iarnă ale Misiunei,dânsul fiind insărcinat şi cu secţia sportivă. Intre timp a mai dat pe la Misiune să mă interesez dacă are vreun rezultat pentru mine şi cum se intârzia cu răspunsul iar locotenentul plecând in concediu in Anglia,cu timpul am fost angajat la Romăno A,ericana.

Cum zic,m'am dus,după ce am abandonat Misiunea Americană şi la sugestia dlor Drăgănescu şi Dorobanţu,la Misiunea Britanică să vorbesc cu lt.Duval. Acesta mi-a spus să trec a doua zi să vorbească cu cineva mai intâău.Am fost a doua zi dimineaţa,lt.Duval venind jos in hall cu un maior cu ochelari,căruia i-am spus scopul pentru care am venit,Dânsul mi-a spus că nu interesează şi cu aceasta am plecat fără rezultat pentru dnii Dorobanţu şi Drăgănescu,care continuau să vină pe la mine,la birou.

Intr'o zi,d.Drăgănescu spune,de faţă fiind şi d.Dorobanţu că acum ar fi momentul să dăm informaţiuni la Misiunile anglo-americane că are multe şi le-ar interesa.Spunea că ar trebuiz să găsim pe cineva de incredere şi introdus bine la americani,care să ne recomande.Eu atunci le-am sugerat ideea să mă duc la d.Serdici,că-i naţional ţărănist,cunoaşte engleza şi trebue să aibă cunoştinţe.

M'am dus la d.Serdici,insinte Paşte ac. şi i-am spus că am doi prieteni,unul la Secţia II-a M.St.M. şi altul la Prefectura Poliţiei,care ar putea să furnizeze informaţiuni pentru Misiunile anglo-americane.

D. Serdici a fost imediat de acord,spunând să aducă ceva materiale de probă şi dacă e bun imediat intră aceştia in Intelligence Sercie.Să aducă informaţiuni cu privire la persoanele care urmăresc Misiunile,influenţa economică sovietică in România,cam astea mi le-a cerut d.Serdici.Mi-a mai spus să aduc două exemplare in limba engleză,iar unul in româneşte ca să-l citească dânsul şi apoi il va duce personal la dl Maniu ca să-l citească,apoi il va distruge ca să nu-l citească nimeni altul.

Dnii Drăgănescu şi Dorobanztu mi-au dat acelaşi material pe care l'am dat ataşatului american,cu mici modificări, insă fără acea problemă economică pe care o ceruse d.Serdici.

Peste câteva zile,am dat acest material tradus in limba engleză şi bătut la maşină de mine,precum şi un exemplar in limba română.Două exemplare englezeşti erau destinate Misiunilor respective.

I-am atras atenţiunea să nu cumva să dea cineva peste acest material că-i pericol,la care d.Serdici mi-a răspuns, ce vrei,d. Cârja,ştiu eu ce fac,nu vreau să ajung in Siberia După toate acestea d.Serdici mi-a spus să trec peste câteva zile să văd de rezultat,rămânând să aduc şi cele două "curriculum vitae " ale dlor Dorobanţu şi Drăgănescu.

Peste câteva zile am fost din nou la d.Serdici cu cele două "curriculum vitae" şi cu cele două legitimaţii ale dlor Drăgănescu şi Dorobanţu,care mă aşteptau afară,lângă Biserica Amzei.

Cele două "Curriculum vitae",cuprindea date personale studii,pregătire,funcţiuni ocupate.I-am arătat dlui Serdici şi cele două legitimaţii.A rămas apoi să mai aştept rezultatul dela Misiunile respective,iar d.Serdici să ducă cele două "curriculum" traduse de mine in limba engleză.Si la plecare d.Serdici imi spune: Vezi dle Cârja,spune băeţilor să se intereseze de arestări dacă se mai fac,partidul plăteşte bine astfel de informaţiuni.

Am fost din nou la d.Serdici,ducând şi o notă informativă din partea dlui Drăgănescu,nu îmi amintesc de cuprindea,era o chestiune ce interesa partidul.De astădată,d. Serdici mi-a zis că a dat cele două "Curriculum" şi că băeţii să aştepte rezultatul acasă,că-i va anunţa din partea Misiunilor.

Cred că dnii Drăgănescu şi Dorobanţu nu au primit niciun răspuns,pentrucă alt fel imi făceau cunoscut.

Acestea s'au petrecut inainte de Paşte,când am plecat in concediu forţat,fără salariu,de 21 zile,din cauza că mi-e era teamă să nu mă aresteze,după cum mă anunţase d Uţă,fost dactilograf la Personalul Serviciului,că i-ar fi comunicat cineva dela serviciu.

De atunci nu am mai dat pe la locuinţa dlui Serdici, despre care am aflat din gazete că este arestat.

Incă o chestiune pe care ţin să o amintesc:

~~Xxx~~ In primăvara acestui am am primit dela un văr al meu din America,un articol decupat din ziarul american "Detroit News",intitulat "Astăzi Rege" mâine poate nu" şi sub titlu "Mihai se teme că va fi detronat de Roşii",iscălit de un corespondent din Bucureşti,cu nume grecesc care imi scapă.In cadrul articolului,este infăţişată şi fotografia Regelui,impreună cu câinele favorit,mare negru.

In acest articole se spune in esenţă următoarele:

Regele Mihai al Românei se teme că va fi detronat de Roşii.Deaceea el stă izolat cu Mama sa Elena pe care o adoră. in castelul său "Peleş" din Sinaia,munţii Cappaţi şi meditează asupra dilemei sale.Deşi se bucură de simpatia poporului său, acesta nu este suficent.El este ingrjorat de felul cum va şti să iasă din incurcătură,fără a târi poporul intr'o baie de sânge.

El nu este prea inteligent,insă are simţul realităţii.

In anul 1945,d Vişânsckâ,lunându-şi sborul dela Moscova a venit la Bucureşti şi bătând cu pumnul in masa tânărului Rege,l'a obligat să numească guvernul prezidat de dl dr. Petre Groza.

In ce priveşte viaţa mondenă,el păşeşte pe urma tatălui său,fostul Rege Carol II,prima aventură având loc la vârsta de 17 ani.

Ii stă cu mult mai bine in uniformă decât in costum civil,care ii scoate in evodenţă burta.

Acest articol pe care l'am traduc in româneşte,am dat un exemplar dlui Serdici,inainte Paşte,iar originalul cu traducerea l'am dlui consul general Naum Ionescu,dela Palat, pe care il cunoşteam de când era consul general la Rusciuk, trecând pe acolo in calitate de curir.De când eram curier nu l'am mai văzut,până acum cu ocazia inmânării respectivului articole care l'a prezentat Regelui.

După aceste declaraţii in care m'am străduit să fiu cât mai complect şi după cât imi ajută memoria să le redau in ordine cronologică şi cu toată sinceritatea,mai adaog in incheiere următoarele:

După ce am fost epurat din serviciu,am inaintat acestuia un memoriu prin d.Bârsan dela Secţia I-a pe care il cunoşteam din timpul curieratului la Sofia.

Acest memoriu,in care arătam situaţia mea dela serviciu şi intenţia mea de a lucra mai departe in folosul serviciului,precum şi sentimentele mele antihitleriste din timpul răsboiului trecut,când odată am afirmat că nemţii vor pierde răsboiul,după cum de altfel prevedeam acest lucru in rapoartele pe care le făceam in timpul curieratului in Apus,in mo-

00867

mentul când se dăea bătălia la Stalingrad,am fost de multe ori calificat de comunist (expresia decedatului lt.col.N.Reit, etc),a fost respins.Nu mă intreb care a fost motivul.

Si o mărturisăse:

Omul,in imprejurări grele ale vieţii sale,caută prin insăşi natura lui de a fi,să se apere.

In ce mă priveşte,eu nu voiu face acest lucru,ci voiu recunoaşte că am făcut aceeaşi continuă greşeală,aceea a fi cu sufletul deschis,sincer şi cu intenţii binevoitoare,atât faţă de prietenii mei,cât şi faţă de duşmanii mei.

Pe aproapele meu in sugerinţă şi lipsuri,am căutat să-l ajut intotdeauna cu vorba şi cu fapta pe cât posibil şi de cel mai multe ori am cules roadele invidiei şi răutăţii.

Tot ce am făcut pâmă acum imi va fi pentru viitor o aspră invăţătură.Cer iertare.Rog,Serviciul,unde mi-am inceput cariera in viaţă şi unde vreau să o cântinuu,să-mi redea libertatea,să fiu lângă scumpa mea soţie şi copilaşul meu drag, pentru a căror existenţă grea mă sbat,cerând cu toată hotărârea să fiu reprimit in serviciu,căruia să-i dedic cu devotament toate puterile mele de muncă pentru ridicarea nivelului acestuia cât mai sus,menit să joace,astăzi un rol atât d important la consolidarea regimului nostru democratic de tip nou şi la apărarea securităţii Statului nostru.

Aceasta imi este declaraţia pe care o semnez.

14 Septemvrie 1947.

ss.N.Cârja

00868

ANEXA LA DECLARATIA N.CARJA
din 14 SEPTEMVRIE 1947.

Pe locotenentul de marină american Themes l'am cunoscut la următoarea imprejurare:

După epurarea mea din serviciu-aproximativ la două sau trei săptămâni,a venit la mine d.N.Negoescu,care lucra sub ordinele dlui Victor Ionescu,spunându-mi că de ce nu intru la americani,mai ales acum când nu am serviciu.Dânsul nu era in vremea aceea epurat.I-am răspuns că nu cunosc pe nimeni la Misiune.Nu s'a oprit aici.

A venit la mine de mai multe ori cu insistenţe ca să intru la Misiune,că vrea să lucreze şi el şi că o să vorbească pentru amândoi,cu un maior.........?.cu care a lucrat din partea Serviciului,după 23 August 1945,Nu-i mairetin numele.

Deşi ezitam să merg la Misiune,d. Negoescu continua să insiste-fapt pe care nu poate să-l nege-,ceeace mă făcea să bănuesc că o fi având o misiune din partea Serviciului.

M'am dus cu dânsu,in cele din urmă,intr'o seară la locuinţa maiorului.......,din str.Dumbrava Roşie Nr....,când nu era acasă,fiind plecat in streinătate,după câte ni s'a spus, şi că locul maiorului il ţine un locotenent cu numele de Themes.

D.Negoescu a venit şi m'a luat intr'una din zilele următoare să merg cu dânsul la Misiune,la Mhemes,căruia după ce ne-am prezentat şi i-am arătat cine suntem şi că d.Negoescu a lucrat inainte cu maiorul......din partea S.S.I-ului,lt.Themes ne-a poftit in birou.

După ce i-am arătat biroul populaţiei,iar d.Negoescu legitimaţia dela serviciu,i-am spus că doresc să lucrez la Misiune,ori unde va fi un loc pentru mine,iar d.Negoescu ,care continuă să lucreue la serviciu,le oferă serviciile mai departe in sensul in care a lucrat cu maorul.........La aceasta lt.Themes a cerut din nou legitimaţia d.Negoescu şi adresa,precum şi adrresa mea deşi se vedea că nu-i prezint un aşa de mare interes.Cu aceasta am plecat,urmând ca să ne anunţe acasă lt.Themes rezultatul.

După câteva zile a venit din nou la mine d.Negoescu cu o cerere,in care după câte imi amintesc,dădea şi câteva date informative mi se pare in legătură cu organizarea serviciului,că d. Stroescu a fost numit director al Coordonării,care face elgătura cu ruşii,etc.Această notă informativă prezentată şi sub formă de cerere,am tradus-o intr'o dimineaţă la Lacta Bar,unde d.Negoescu spunea ca să intru,că-i este foame.

Cu aceasta s'a prezentat la Misiune,unde mai avea cunoscut şi pe unul Jan de care imi spunea că-l cunoaşte.

Nu ştiu ce a mai aranjat cu lt.Themes,eu nu am mai primit nici un răspuns din partea lui.

Intâlnindu-l după aceea,la vreo lună l'am intrebat ce a aranjat cu Themes.Spunea că a inceput să lucreze pentru Themes, e tare incuiat şi că nu-i plăteşte.De altfel d.Negoescu se lăuda că lucrează pentru americani,făcea şi risipă de parale şi se intrebau că de unde are atâţia bani.

Acestea sunt imprejurările in care l'am cunoscut pe lt.Themes şi prin care nu am reuşit să ocup un serviciu la Misiune.

Aceasta imi este declaraţia pe care o semnez propriu.
14 Septemvrie 1947. ss.N.Cârja

16 Septembrie 1947.-

16 sept 1947

00869

R E Z U M A T

din declarațiile lui N. GARJE arestat în legătură cu VASILE SERDICI.-

In urma arestării, NICOLAE GARJE, fost funcționat la S.S.I. și actualmente funcționar la Soc. Română-Americană, a recunoscut că a lucrat in organele informative a P.N. T și a furnizat informații Misiunilor Anglo-Americane, făcând următoarele declarații :

I.- In legătură cu P.N.T. NICOLAE GARJE recunoaște următoarele :

a.- In primăvara anului 1946 NICOLAE GARJE cu un grup de foști funcționari S.S.I. și poliție s'au angajat să lucreze în organul informativ a P.N.T., direct cu MIHALACHE.-

b.- Grupul avea sarcini de asuna material informativ de ordin politic, economic și militar, iar GARJA avea sarcina de a redacta un buletin de sinteze a situației internaționale săptămânal, în baza audițiilor și comentăriilor posturilor de radio străine, în special anglo-americane.-

c.- In casa lui MIHALACHE, unde se adune acest grup informativ s'a discutat formarea acestui organ informativ compus din 3 secții : Secția Buletin Informativ, Secția Filaj, Secția Garda Personală a lui Mihalache.-

d.- Acest grup a fost format din următoarele persoane: GARJA NICOLAE, ELEFTERESCU, BALANESCU STELIAN, VASILESCU, CIOBANU, DASCALESCU COSTEL, DASCALESCU/un prieten a lui ELEFTERESCU/, NASTASE NICOLAE, STEFAN DOROBANTU sub conducerea unui oarecare inspector colonel SENTI, fiecare avea nume conspirative cu cifra 1. 2 . 3 ....

e.- Acest grup a activat un timp însă din cauza că nu primeau plata s'a disolvat.-

.//.

00870

f.- După angajarea lui GARJA ca director al bazinului "Lido",el a tradus în limba engleză pentru SERDICI un memoriu referitor la situaţia numerică a elementului maghiar în Transilvania şi drepturile istorice ale Românilor asupra acestei promincii.-

g.- GARJA a primit o scrisoare de recomandare dela SERDICI către RICA GEORGESCU pentru obţinerea postului la Soc. Română-Americană.-

II.- In legătură cu furnizarea informaţiilor Misiunilor Anglo-Americane GARJA declară următoarele :

a.- Prin luna Octombrie- Noembrie 1945 GARJA a făcut o cerere de a fi primit în serviciul Misiunei Militare Americane din str. Oţetari.Pentru recomandarea s'a adresat lui GH. VIDRIGHIN,care l'a îndreptat către cumnatul său ALIMANISTEANU un colaborator al Misunei însă n'a fost angajat.-

b.- In luna Ianuarie- Februarie 1946 a venit la GARJA un sergent american,care spunea că face o călătorie de studii informativă şi i-a cerut ajutorul pentru strângerea materialului politic,economic şi militar pentru orientarea de pildă; politice : partidele politice din România şi şefii lor,ideologiile lor politive,ce orientare politică are dl. PETRE GROZA. ECONOMICE resursele naturale ale ţării,ce se produce,datorii de război. Militare : unităţi militare române şi sovietice,efectivul lor,depozite,aeroporturi,ce fel de unităţi au Ruşii în ţară la noi şi denumirele.-

Acest material a fost procurat de următorii: politic şi economic dela GHILEZAN fost subsecretar de stat la finanţe iar cel militar dela SENTI.-

Acest material a fost foarte preţios deoarece multe lucruri Americanii nu le cunoşteau.-

Drept răsplată lui GARJE ii s'a promis un serviciu la Misiune.-

c.- Prin luna Martie 1946,GARJA face legătura cu sergentul JIMI BOLOG,care îi cere următoarele informaţii:

.//.

indâficarea persoanelor care lucrează in afară şi interiorul Misiunei,contra Misiunei Americane. Deoarece GARJA nu putea strânge aceste informaţii pune pe sergentul JIMI BOLOG în legătură cu STEFAN DOROBANTU,care lucrează cu BOLOG până la plecarea acestuia in America. Intâlnire au loc la bazinul " Lido",unde intre timp GARJA este numit director,punându-i la dispoziţie chiar camera sa.-

d.- In timpul funcţionării la " Lido" GARJA a fost vizitat de lt. col. RADULESCU fost sef la Secţia I-a,care a cerut că să fie recomandat Misiunei deoarece are unele informaţii de o foarte mare importanţă pe care nu le poţi obţine în altă parte.-

Acest lucru GARJA a spus lui JIMI BOLOG,care trebuia să introducă pe lt. col. RADULESCU.-

e.- După ce GARJA a fost numit la Soc. Română-Americă este vizitat de STEFAN DOROBANTU şi GHEORGHE DRAGANESCU cari i-au propus lui GARJA să lucreze pentru serviciul Informativ al Palatului condus de Mareşalul NEGEL,recrutarea de informatori se face de către VICTOR IONESCU fost funcţionar în S.S.I.,GARJA a primit propunerea şi a dat informaţii din cercurile anglo-americane.-

f.- Pe la sfârşitul iernii trecute GARJA a aflat că la misiune se găseşte un fost prieten de al lui de liceu ALEXANDRU POPA. S'a dus la dânsul şi a cerut să-l intruducă la colonelul LOWELL deoarece are 2 prieteni DOROBANTU şi DRAGANESCU,cari posedă o serie de informaţii cari ar interesa misiunea. Fiind prezentat lui LOWELL,GARJA i-a oferit serviciile sale şi a prietenilor săi.-

Colonelul LOWELL a acceptat şi a dat un chestionar care cuprindea următoarele : Organizarea şi funcţionarea serviciilor de siguranţă ale Statului, N.K.V.D,case conspirative sovietice,persoane care lucrează pentru Ruşii şi contra americanilor şi cum recrutează Ruşii oamenii pentru serviciile lor de spionaj.-

Peste lo zile GARJA a adus următoarele informaţii Despre S.S.I.,Secţia II-a M.St.M.,Prefectura Poliţiei a Capitalei,Siguranţă,N.K.V.D.,case conspirative,persoane care lucrează pt. Ruşii şi contra Americanilor,recrutarea

00872

persoanelor.-

Tot materialul a fost adunat de GARJA,DOROBANTU, şi DRAGANESCU.-

La prezentarea acestui material LOWELL a fost impresionat,insă a spus că el strânge informaţii pe calea legală şi deci a refuzat serviciile lor.-

Atunci toţi trei au hotărât să prezinte acest material Misiunei Engleze însă şi aici au fost refuzaţi.

g.- După refuzul la ambele Misiuni ei au prezentat acest material lui SERDICI,care fiind foarte bucuros a cerut să se facă 2 exemplare in limba engleză şi unu în limba română pentru MANIU şi le va ajuta să fie angajaţi la " Intelegence Service".- Angajarea lor tot timpul a fost amânată şi nu s'a produs.-

In urma celor mai sus propun inceparea cercetărilor a indivizilor implicaţi in organe informative a P.N.T. şi a celor cari au dat informaţii Misiunilor Anglo-Americane având în vedere că majoritatea din ei au făcut parte din S.S.I,Siguranţă şi M.S.M.

N.M

00873

00874

R E F E R A T

asupra anchetei făcute de comisarul sef MAXIM DUMITRU în cazul reţinutului TANCU GHEORGHE.-

------

TANCU GHEORGHE ,originar din Basarabia cu domiciliul in Bucuresti str. Romană nr. 77 A,funcţionar la M.I.C. direcţia acordurilor comerciale cu U.R.S.S.,reţinut în urma unei declaraţii a reţinutului SERDICI VASILE în care acesta arată pe TANCU GHEORGHE ca informator al său înprivinţa acordurilor comerciale dintre România şi U.R.S.S.

Luând contat cu el în iua de 13 Septembrie 1947 TANCU GHEORGHE dă o declaraţie asupra activităţii sale în general. Din declaraţie reese că a fost funcţionar la Ministerul de Finainte începând din anul 1928 şi până în 1945,- când la cerere a fost transferat la M.I.C. direcţia acordurilor comerciale cu U.R.S.S. cunoscând limba rusă.

Dela început declară că nu a făcut niciodate politică în afară de cea sindicală,când a fost ales preşedinte în 1945 a unui nucleuu sindical la o direcţie din Ministerul de Finainţe.-

Prin 1937-1938 şi după aceea prin 1940-41 în timpul liber se mai ocupa şi cu cumpărarea şi vânzarea de automobile deocazie.-Declară că în timpul carierei sale de funcţionar nu a avut nici.o pedeapsă şi nu a avut nicoodată deaface cu poliţia sau justiţia.-

Incă din 1932-1933 face parte din asociaţia Fracmazonilor,cu sediul în str. Bursei şi care mai are o sală de şedinţe în strada Sărindar. La această asociaţie a fost introdus de un anume MAURIUCIU SEGALESCU,Asociaţia e condusă de un oarecare NORADANGHIANS şi GHITA GRIGORIU. TANCU GHEORG declară că este preşedinte al atelierului " Isis" din 1946 în această organizaţie.-

./.

Declară că în ziua de 8 Septembrie 1947 când a fost arestat i s'au găsit de autorităţi pe lângă arhiva atelie-rului mason şi un dosar dela Ministerul de Finainţe direcţia M.A.T.,precum şi o copie trasă la gestetner a acordului comercial româno-sovietic din 1947.-

Intrebat de ce avea nevoie să-l ţină acasă spune că ia trebuit pentru a se documente la întocmirea unui referat şi întrucât acesta nu era secret putea să-l ia acasă.

Declară că a cunoscut pe SERDICI VASILE la soc. " Cominco" de construcţii şi import export,unde el era acţionar iar SERDICI vroia să facă prin această firmă un import de mărfuri. La revăzut la Vatra Luminoasă,comisia de rechiziţii auto,iar după acea acasă la el prin anul 1940-41 ca preşedinte a unei socetăţi de trabsporturi unde TANCU a mers să-şi înscrie auto-camionul său pentru a putea obţine ulterior " căruşia publică".-

N'am mai văzut pe SERDICI VASILE până în 1946 pe stradă,după ce fusese transferat dela Ministerul de Finainte la Ministerul Industriei şi Comerţ. Intr'una din zile SERDIC V. a trimis pe fiul său la TANCU pentrucă acest vroia să facă un import din Cehoslovacia.- Cu acea ocazie acesta la invitat pe TANCU la tatăl său. Mergând la SERDICI VASILE /pela sfârşitul lui 1946 / acesta l-a rugat să-i dea datele şi cifrele acordului comercial româno-sovietic din 1945.-

TANCU i-a dictat lui SERDICI care ş'a notat şifrele şi datele referitoare la cantităţile exportate,la cele importate şi soldurile depe timpul acela,precum şi amănuntele asupra preţurilor şi al tuturor mărfurilor.- Deasemenea i-a explicat ce înseamnă " Leul bază". Pretinde că i-a dat aceste fiind convins că SERDICI le va întrebuinţa ca bază pentru apropierea dintre partidul său şi U.R.S.S. Repetă,că pe lângă faptul că era convins că SERDICI e sincer, mai era convins de necesitatea că acestea trebuiesc popularizate pe orice cale.-

<u>CONCLUZII</u>

Deşi TANCU GHEORGHE caută să ne documenteze că el n'a făcut în viaţa sa politică totuşi convingerea anghetatorului este că TANCU este un fidel simpatizant al P.N.Ţ.

Mai am convinegerea că este şi un duşman al U.R.S.-ului deoarece tatăl său a fost mare moşier în Basarabia,iar

./.

în 1940 a fost deposedat de Statul Sovietic .-

Nu cred că ar fi primit bani în schimbul informaţiilor date lui SERDICI şi cred că le-a dat din ură faţă de regim şix în conştiinţă că acestea măsluite bine de P.N.Ţ. vor putea fi folosite de duşmanii ţării noastre.-

ANCHETATORI

COMISAR SEF,

MAXIM DUMITRU.-

13. Sept. 1947.

00876

D E C L A R A T I E

Subsemnatul George Tancu, născut in comuna Comrat, jud. Tighina, in anul 1905, luna Iunie, ziua 16, domiciliat in Bucureşti, str. Romană Nr. 77 A, cu serviciul ~~[illegible]~~ militar satisfăcut, funcţionar la M.I.C., şef al serviciului U.R.S. referitor la legăturile mele cu dl Serdici declar cele de urmează:

Am cunoscut pe dl Serdici in anul 1939 la soc. "Comindco", care se ocupa cu lucrări de construcţii şi import şi export. Vizitam această societate in calitate de acţionar personal, cât şi in calitate de reprezentant al mamei mele, care era şi dânsa acţionară. Acţiunile acestei soc. au fost vândute de noi in anul 1946. Societatea era condusă de dl inginer Radovici, iar dl Serdici care nu era nici acţionar şi nici funcţionar, voia să facă un import prin această firmă. După aceasta, nu ne-am mai văzut până când ne-am reintâlnit la Vatra Luminoasă, unde era comisia de rechiziţii auto a armatei. La comisie mă prezentasem cu asociaţii mei, cu cari cumpărasem impreună un autocamion. Dl Serdici avea şi el un autocamion, iar nouă lipsindu-ne adeverinţa de cărăuşie publică, dl Serdici ne-a lămurit cum o putem obţine. Am mers după aceasta la el acasă, căci era reprezentantul unei firme de cărăuşie publică, iar in baza adeverinţei de inscriere la această firmă, puteam să obţinem autorizaţia de cărăuşie publică la Direcţia Generală a Drumurilor. După aceasta nu m'am mai văzut cu dl Serdici până in anul 1946, pe stradă, când m'a rugat să indrumez pe fiul său care voia să facă un import de foarfeci de tăiat vie, pentru I.N.C.O.O.P. Aceasta, când aflase din discuţie că nu mai sunt in Ministerul de Finanţe şi am trecut la Ministerul Industriei şi Comerţului.

Până atunci nu imi aduc aminte dacă cunoscusem pe fiul său. După un timp oarecare tânărul Serdici a venit la Minister la biroul meu, iar eu spunând că nu pot să-i dau nici o lămurrire precisă, l'am rugat să se adreseze colegului meu care se ocupa cu secţia cehoslovacă.

./.

00877

Tot cu această ocazie am transmis tatlui său felicitări că a fost ales deputat,iar el m'a rugat să trec pe la tatăl său spunând că o să-i facă plăcere că o să mă vadă.

Peste câteva zile am trecut pe la Dsa pe acasă şi am stat de vorbă cu dânsul in biroul său.Cu această ocazie s'a exprimat că pregăteşte un discurs in parlament la intrare, prin care voia să arate apropierea partidului său faţă de U.R.S.S.şi cu această ocazie s'a discutat in linii generale schimburile de mărfuri intre ţara noastră şi Uniunea Sovietică M'a rugat atunci să-i comunic câteva cifre şi date,căci ii lipseau,prin cari să-şi ilustreze discursul său. Mi-am exprimat chiar mirarea cum de nu le culege din presă cotidianul,unde au fost publicate.Dsa m'a rugat să i le dau eu,intrucât nu le poate avea la indemână mai repede,şi tot atunci i-am dat explicaţie noţiunii"leu bază",noţiune pe care nu o cunoştea şi pe care o intrebuinţasem in lămuririle ce le dădeam.Cu această ocazie dânsul şi-a notat cifrele şi datele referitoare la convenţia cu U.R.S.S. ulm,care fusese publicate in presă in repetate rânduri.

Ne-am despărţit după ce am făcut unele comentarii asupra calităţii mărfurilor,a preţurilor internaţionale şi in general al acestei convenţii.

Imi reamintesc că am insistat asupra importanţei importurilor de fontă,zagăle,platine (semifabricate de fier şi oţel) arătând că in cazul când ar putea fi contractate din altă parte decât din U.R.S.S.,chiar la preţuri mai mici,in orice caz ar reveni mai scumpe din cauza navlului,(transportului pe apă), ce trebuia plătit până la porturile noastre.

Deasémenea am subliniat că dacă acordul din 8 Mai 1945 ar avea anumite lipsuri din cauze diferite,convenţia nouăcare este tratată deelemente pregătite,le va inlătura cu siguranţă.

Peste un timp oarecare prin primăvara anului 1947,dl Serdici m'a rugat telefonic să trec pe la Dsa.

Ducându-mă acasă la dânsul am stat de vorbă in camera din fund,care făcea impresia de sufragerie,insă dezordonată şi friguroasă.

I-am dat elementele esenţiale din noua convenţie cu care voia să-şi complectezediscursul despre care mi-a mai vorbit şi pe care incă nu-l pronunţase şi de care chestiunea preţurilor incă nestabilită nu a fost discutată.

./.

Cu această ocazie am arătat că prevederile mele asupra convenţiei a doua s'au adeverit,intrucât de astă dată reprezentanţii noştrii au fost foarte bine aleşi,făcând faţă onorabilă experţilor sovietici,deasemenea de prima mână.

L'am rugat chiar ca in discursul său să arate acest lucru.

După aceasta nu l'am mai văzut până in prezent,nemai cerându-mi nimic,iar eu la rândul meu neavând nici o dorinţă să-l văd sau să-i vorbesc.

Declar că eram convins că datele pe care le-am furnizat şi cari erau de multe ori publicate,ii vor servi drept bază reală la acel discurs,utile a fi reafirmat de un deputat din opoziţie.

Prezenta declaraţie este scrisă de mine,nesilit de nimeni şi cuprinde două ştersături şi un adaus cu arcadă.

Declar,susţin şi semnez propriu.

13 Septemvrie 1947

Gh.Tancu

13. Sept. 1947

00879

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GEORGE ION TANCU,născut in anul 1905, luna Iunie 16, in comuna Comrat jud. Tighina din părinţi Ion şi Elena Tancu,aceştia in viaţă domiciliat in prezent in Bucuresti str. Teiul Doameni nr. 95,iar subsemnatul in Bucuresti str. Romană 77 A,cu serviciul militar satisfăcut cu gradul de sarg. T.R. la Reg. 21 Infanterie Bucuresti,actualmente seful serv. M.R.S.S. din Ministerul Industriei şi Comertului, Dir. Generală şi acordurilor cu străinătate.-

Sunt licenţiat al Academiei Comerciale din Cluj din anul 1930.-

Am intrat ca funcţionar public in anul 1928 contrar vointei părinţilor mei,oameni cu stare materială bună şi cari se ocupau cu agricultura în comuna Rezin jud, Tighina,vrând să-mi creez personal un alt mediu de viaţă decât ce al părinţilor.-

Prima slujbă la stat am avut-o in Ministerul de Finainţe cu gradul de controlor fiscal unde am avansat in baza examenilor depuse şi a vechimei până la gradul de sub. director în anul 1945 când in urma cererii mele am fost dela început detaşat iar ulterior transferat la Ministerul ~~xxxxxxxxx~~ Industriei şi comertului.-

Peste un scurt timp am fost însărcinat să conduc serv. M.R.S.S. funcţie care dă in atribuţiunea mea pregătirea materialului tehnic/documentar/ necesar studiilor făcute de organele de conducere ale Ministerului în privinţa incheerii acordurilor,comerciale cu Uniunea Sovietică şi mărirea executării acestor acorduri.-

Din tinereţe până in prezent nu am fost şi nu sunt militant al unui partid sau organizaţiei politică.-

Am aparţinut şi aparţin organizaţiilor sindicale dela infinţarea lor,mai intâi in cadrul Ministerului de Finainţe şi în prezent la Ministerul Industriei si Comerţului.-

In timpul carierei mele de funcţionar public pentru a-mi uşura situaţia materială m'am ocupat prin 1937,1938 in timpul liberarilor,cu cumpărarea de automobile pe cari le

.//.

00880

refăceam la diverse ateliere şi le vindeam. Specific că nu am avut nici direct nici prin interpus firmă inregistrată.-

In timpul carierei mele de funcţionar public nu am avut xxxx pedepse şi am fost calificat " foarte bun"

Incă din anul 1932 sau 1933 am făcut şi fac partedin asociaţia franc-masonilor.

Aceasta in momentul de faţă are sediul in str. Bursei colţ cu Doamnei care mai are şi o sală de şedinţe in str. Sărindar.-

La această asociaţie am fost introdus de un prieten al meu av. MAURICIU SELALESCU care după ce asociaţia a fost disolvată in timpul Regelui Carol II nu a mai reuşit după 23 August când asociaţia a început să funcţioneze din nou. Scopurile acestei asociaţii nu sunt lucrative şi pur morale si filozoafice.- Această asociaţie in momentul de faţă este condusă de Dl. Noradanghiaus de Dl. GHITA GRIGORCE. Fiecare membru face parte xxxxx dintr'un " atelier"/ unitatea ad-tivă care e condusă de un preşedinte şi care ţiu şedinţe obligatorie în fiecare săptămână in afară de vacanţa mare,Paşte şi Crăciun.-

Am fost ales in anul 1946 Noembrie ca preşedinte pe timpul de un an ale"atelierului " ISIS".

In ziua de luni 8 Septembrie a.c. am fost invitat pela orele 9 de Dir. al Personalului din Min. Ind. şi Com. care mi-a prezentat pe 2 domnin care au exprimat dorinţa să-mi facă o percheziţie domiciliară.-

La perchezitie s'a incheiat un proces verbal semnat de toti 3 că nu s'au găsit devize sau arme. Totuşi am fost depuse la Politie material in legătură cu franc-masonerie,o copie trasă la gestetner al tratatului acordului comercial incheiat intre Misiunea Republicelor Socialiste Sovietice si România la 20 Februarie 1947. Textul nu are un caracter secret şi l'am luat acasă pentru a mă documenta la intocmirea unui referat.-

Deasemeni a mai fost luat mai un dosar cuprinzând rapoartele şi procesele verbale in copie,dresate de mine cu ocazia verificărei diverselor adţii financiare in cercul anului 1940 şi pe cari inspectorii le păstrează pentru justificarea xxx activităţii .

In timpul activităţii mele sindicale am fost ales preşedinte al nucleului sindical din Dir. generală a Loteriei de Stat in anul 1944 unde am funcţionat până in anul 1945 Mai.-

Nu am fost niciodată urmărit sau cercetat de justiţie sau poliţie.-

Declar susţin si semnez propriu .-

13 Sept. 1947 /ss/ G. TANCU

K /

15 sept. 1947

00881

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Gh.Tancu, de 42 ani, in continuarea cercetărilor declar următoarele:

Repet şi susţin cu toată tăria că in viaţa mea nici odată n'am făcut niciun fel de politică, nici acum nici in tinereţe ca student. Cunoştinţa mea cu dl Serdici a fost ocazională şi dacă s'a reinceput, a fost probabil din interesele sale personale, şi nici decum din ale mele.

Faptul că i-am transmis felicitări lui Serdici cu ocazia când fiul său m'a intrebat dacă ştiu că tatăl său a fost ales deputat, a fost in cadrul strict al bune cuvinţe şi nici decum dintr'un interes desimpatie pentru el sau pentru partidul său.

Datele cari il intereseau pe dl Serdici şi pe cari eu i le-am dat pentru discursul său, pe lângă faptul că erau cunoscute, publice, dar le-am comunicat incă cu multă satisfacţie, căci sunt probe reale că U.R.S.S.-ul ne livrează materiale in cantităţi masive şi absolut necesare desvoltării industriei noastre.

Eu ca element care am contribuit zi de zi la la uşurarea schimburilor cu Uniunea Sovietică, eram mulţumit că pot fi popularizată cu atât mai mult de un deputat de opoziţie căci cifrele nu se pot discuta.

Tin minte că s'a prezentat la mine un student al Academiei Comerciale, care avea o lucrare de seminar, tratând raporturile noastre cu U.R.S.S.-ul (comerciale) şi i-am furnizat cu plăcere toate explicaţiile şi datele cu plăcere.

Deasemenea unui domn ofiţer din Grănicericare spunea că are nevoie de ele pentru un subiect de conferinţă in cadrul cercului de studii ostăşesc sau al armatei.

Sunt convins incă şi astăzi de necesitatea popularizării acestor date pentru a conbate gurile cari insinuiază că numai livrăm in U.R.S.S. şi nu primin nimic in schimb.

Dela nimeni din cei cărora eu am comunicat aceste

./.

00882

date, fie ziariști, fie studentul, ofițerul sau dl Serdici nu am luat niciodată sub nici o formă bani, cadoul sau alte bunuri. Plata acestor realizări era mulțumirea mea care muncisem acolo că aceste realizări vor fi cunoscute de marele public, aceasta pentru a xxxxxxxxx spublera insinuările că exportăm fără a importa nimic.

Drept pentru care dau prezenta declarație.

Susțin și semnez propriu.

Gh. Tancu

15 Septemvrie 1947.

Cele trei adausuri din cuprinsul declarației sunt făcute de mine personal.

Gh. Tancu

17. sept. 1947 / 00883

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GEORGE TANCU de ani 42 , intrebat asupra cifrelor si datelor comunicate de mine dlui. SERDICI referitor la acordul comercial al ţării noastre cu U.R.S.S. dau următoarele lămuriri.-

In timp ce mă găseam în biroul Dlui SERDICI şi după ce Dsa mă rugase să-i dau datele cerute,Dsa şi-a luat creion şi hârtie şi a notat cele ce-i spuneam.

Nu-mi aduc aminte dacă a făcut sau nu coloane pe hârtie, în orice caz a notat cifrele mărfurilor care intrase în ţară la acea dată şi cele care ieşise,precum poate şi soldurile ce trebuiau să intre şi să iasă ulterior.

Prim dată când mi-a spus că pregăteşte un discurs la intrarea sa în parlament şi pentru care necesită aceste date eu l-am crezut sută la sută. A doua oară când a discutat chestiunea acordului nou ,nu-mi aduc aminte,l-am crezut totuşi de perfectă bună credinţă cu atât mai mult că datele acestea trebuiau popularizate.-

Chiar azi regret că am scăpatdin vedere şi să discutăm şi chestiunea importului de cereale care s'a făcut în condiţiuni incomensurabile mai bune din U.R.S.S./79 $ tona de porumb bun faţă de circa 110 $ tona de porumb importat de peste ocean/

Prezenta declaraţie este scrisă de mine şi semnată propriu.-

/ss/ Gh. TANCU

17 Septembrie 1947.-

Adaosul " ce trebuia " este făcut de mine personal

/ss/ G. TANCU.-

30. sept. 1947 / 00884

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GEORGE TANCU, de ani 42, domiciliat in Bucuresti Str. Romană Nr. 77 A., funcţ. superior la Ministerul Industriei si Comerţului Directia G-rală a Plătilor şi a Acordurilor Comerciale cu Străinătatea, Seful Serviciului U.R.S.S., referitor la cifrele asupra acordului cu U.R.S.S.-ul date de mine D-lui SERDICI declar următoarele:

Cunoştiam pe Dl. Serdici din anul 1939, cunoştinţă ocazională. Din anul 1946, întâlnindu -mă cu dânsul intâmplător pe stradă m'a intrebat cum mai merge Ministerul de Finante unde mă stia că functionez, la care intrebare i-am răspuns că sunt ~~la~~ acum la Ministerul de Industrie şi Comerţ.

Cu aceasta ocazie m'a rugat, dacă va veni fiul lui pe la mine să-i dau indrumări asupra unui import pe care vroia să-l facă.

Nu mult după aceasta intâlnire în una din zile, tânărul Serdici a venit la biroul meu şi mi-a spus că intenţionează să importe foarfeci de tăiat viţă de vie din Cehoslovacia. Eu i-am spus că nu depinde de mine si să se adreseze colegului meu care lucra la Sectia Cehoslovacă. Tot cu aceasta ocazie tânărul Serdici mi-a spus că tatăl său ar vrea să mă vadă si dacă pot să trec pe la el pe acasă. Peste 2-3 zile, într'o după masă în drum spre Minister am trecut la D-sa în Str. Cristian Tell. Am stat de vorbă în birou, întrebându-mă despre munca pe care o prestez la Minister. După aceasta D-sa s'a exprimat că ar vrea ca la intrarea sa in Parlament ca Deputat să rostească un discurs prin care va fixa atitudinea partidului său faţă de politica externă şi printre care va avea nevoie si de datele acordului comercial Ruso-Român. A urmat discutii în cadrul cărora am explicat tehnica acordului nostru de clearing, explicatia notiunei "leu bază" şi contigentele mai importante a mărfurilor importate si exportate in cadrul acestui acord. D-sa a notat datele expuse de subsemnatul cu amănuntele şi explicatiile

./.

date.După aceasta m'am despărtit şi nu ne-am mai revăzut până prin primăvara anului 1947,când mi-a dat un telefon la Minister să mai trec la D-sa.

La a doua vizită interesându-se dacă prevederile mele exprimate în prima intrevedere,că acordul nou era si mai bun decât primul,i-am răspuns că da,că al doilea acord este mai complect şi că de data aceasta expertii nòstrii au fost mult mai bine aleşi şi pregătiţi.Mi-a cerut atunci D-sa să-i arăt şi D-sale tehnica şi cifrele acestui nou acord.

Tehnica acordului am explicat-o iar cifrele afară de contigente,nu erau incă fixate.-

D-sa ca şi de prima dată şi-a notat amănuntele celor discutate.-

După aceasta nu ne-am mai băzut decât o singură dată când eu treceam pe Bd.Tache Ionescu,unde in colţ cu Str.Al. Lahovari D-sa stătea prinsde o criză de tusă.Ne-am salutat fără a schimba nici o vorbă.-

Nu m'am intrebat niciodată la ce altceva decât pentru discurs ar putea să-i servească D-sale aceste date.

Sustin si semnez propriu prezenta declaratie.

ss/Gh.Tancu.

30 Ix-947.

00887

N O T A

Referitor la rezultatul cercetărilor intreprinse contra lui Senti Ion.

SENTI ION, născut în 1892, Galaţi, de naţionalitate română, religie ortodoxă, domiciliat in Bucureşti Str. T. Masaryk Nr. 18, actualmente administratorului blocului din Piaţea Rosetti Nr. 3.

In legătură cu formarea grupului informativ personal al lui Mihalache Ion, rezultă următoarele:

a/. In iarna anului 1945-1946, Senti prin farmacista D-na ULEIA, face cunostinta cu Ion Mihalache, chiar în casă la dânsa.

Dela început Senti arăta devotamentul si increderea lui Mihalache, afirmându-i că vărul lui, Eugen Zamfirolul, decedat, i-a recomandat în ultima clipă a vietii, să urmeze pe Mihalache.

A urmat apoi între aceştia discutii politice, în urma cărora Senti a spus că are vre'o 20 fosti funcţionari care vor să lucreze pentru P.N.T., dândului-se intrebuinţările pe care Mihalache le va crede de cuviinţă.-

Mihalache a primit cu plăcere propunerea si a cerut ca oamenii să-i fie prezentaţi la dânsul acasă, însă in prealabil să fie anuntat prin telefon ziua prezentării oamenilor, in care scop i-a dat lui Senti si numărul de telefon.-

Totodată l-a asigurat pe Senti că dacă va intra în Guvern va căuta să-l servească cu un post corespunzător pentru persoana lui, cum ar fi Director la Sigiranta Statului.-

La plecare, Mihalache, l-a condus pe Senti cu masina până în Str. Maria Rosetti, amintindu-i să-l viziteze la domiciliul.-

b/. Peste câteva zile Senti il vizitează pe Mihalache acasă si în lipsa lui lasă servitorului un memoriu din partea Gen. Stefelea, partea I-a / memoriul fiind compus din trei părti/.

c/, Senti incepe recrutarea oamenilor dintre fostii functionari epuraţi, astfel se formează un grup compus din; Bălănescu Stelian, Cârje Nicolae, Năstase Nicolae, Georgescu Sterică, Elefterescu Ciobanu, Dăscălescu, Vasilescu, Dăscălescu Costel, toţi foşti politişti

Se hotăreste infiintarea organului informativ in slujba personală a lui Mihalache, adunând informaţiile din toate domeniile /politic, militar, economic etc./.

S'a hotărât ca organul informativ să fie compus din următoarele sectii:

- O sectie buletine informative, unde intra N. Cârje care trebuia să intocmească un buletin de sinteză a politicei internatio

.//.

nale săptămânale,după stirile si comentările posturilor de radio străine,in deosebi celor anglo-americane.

La aceasta sectie,fiecare contribuia prin note informative personale,din toate domeniile / politice,economice,militare etc./.

Centralizarea informațiilor le făcea Senti care urma să le predea lui Mihalache.-

- O sectie de filaj cu sarcina de a semnala si identifica elementele,cari eventual ar fila anumite persoane marcante din P.N.T.-

- O gardă personală a lui Mihalache din care făcea parte Bălăneanu,Elefterescu,Dăscălescu etc..

d/. După ce s'a hotărât in principiu organizarea si activitatea viitoare a acestui organ informativ,Senti a anuntat telefonic pe Mihalache,care i-a fixat ziua când să-i prezinte oamenii.-

Atunci au mers la Mihalache,Senti,Cârje,Georgescu,Bălăneanu,Dăscălescu si Elefterescu.-

Mihalache i-a primit foarte bine si s'a interesat de situația fiecăruia,după care i s'a expus planul de lucru stabilit in prealabil la Senti,care a fost aprobat de Mihalache.

- Senti a prezentat atunci partea a doua a memoriului Gen.Stefelea.-

- Cârje un buletin de sinteză a situatiei Internationale săptămânale,in baza auditiilor si comentărilor posturilor de radio străine,in special anglo-americană.-

La aceasta intrunire Mihalache le-a spus că dacă au ceva urgent,să se adreseze prin telefon cu nume conspirative Alexandrescu I,Alexandrescu II,III,etc.iar Cârje a primit numele de Ardeleanu.-

- Au mai fost încă de multe ori la Mihalache,dar din cauză că nu li se plătea bani,au abandonat de a mai furniza lui Mihalache informații.

e/. In total s'a predat lui Mihalache următoarele informații:

1/. Buletin de sinteză a situatiei internationale săptămânale de Cârje.-

2/. Note informative militare privitoare la situatia trupelor sovietice,adunate de Senti dela diferite surse.

Astfel:

-

- Dela col.Ichim,ofiter de rez.din Constanta,Senti a aflat că rușii au făcut tranșee pe Malul Mării Negre,in Dobrogea și pe malul Dunării.Deasemenea la Popesti Leordeni au făcut tranșe depozite de munitii si alte lucrări anti-aeriene.-

./.

00889

- Dela Georgescu,/ din echipa/, a aflat că un cumnat al lui căpitan la Cercul Teritorial, a spus că s'au lăsat ordine de chemare pentru ofiterii deblocati si că la Popesti Leordeni s'au făcut transee si depozite de munitii.-

- Dela Elefterescu /prin echipă/, informatii privitoare la cazarea trupelor sovietice în jurul Bucurestilor.

Dela Cpt. Ivănescu, deblocat, a aflat că deblocările se datorsec N.K.W.D.

- O notă de ofiteri deblocati din M.St.M.,: Col.Ghită Zamfirescu, Lt.Col.Beca C-tin, Lt.Col.Ivănescu, Lt.Col.Magistrat Atanasiu Ioan si Maior Ulic Nicolae din Comuna II-a Teritorial.

- Memoriul Gen.Stefelea compus din trei părti:

- O hartă germană cu România si Ardealul cedat.

00890

1/

00891

R E F E R A T

asupra anchetei făcute de comisarul şef MAXIM DUMITRU în cazul deţinutului GHITULESCU DUMITRU.-

----

GHITULESCU DUMITRU este născut în comuna Pârul Roş jud. Argeş şi domiciliat în Bucureşti str. Admiral Murgescu nr. 14. Este funcţionar superior în M.A.DOMENII seful reformei agrare, reţinut în urma unei declaraţii a reţinutului SERDICI VASILE pentru faptul că i-a comunicat acestuia date asupra reformei agrare din 1945.

In ziua de 14 Septembrie GHITULESCU DUMITRU dă o declaraţie din care rezultă că îl cunoaşte pe SERDICI din anul 1926. In timpul acela el era sef de birou iar SERDICI director al Camerii de Agricultură Târnava Mare din Ministerul Agriculturei şi Domenilor.- Prin 1927-1928 SERDICI a demisionat din M.A.D. şi s'a apucat de politică naţional ţărănist fiind după,aceia ales deputat.- Incă din timpul cât SERDICI era în M.A.D. GHITULESCU avea legături cu el pentrucă el era secretarul comisiei de reformă agrară depe atunci iar SERDICI venea cu cazuri de reformă din Târnava Mare.-

Cunoştinţa a continuat în acest fel până a fost întreruptă de refugiul din timpul războiului. După 1944 23 Aug. în timp ce la Domenii era ministru HUDITA s'a format o comisiunea grară unde SERDICI era delegat al P'N.T. iar GHITULESCU era secretarul acestei comisiuni. Comisiunei ia pus cap pe 6 Martie 1945 insă vizita lui SERDICI pela Domenii a continuat,venind cu diferite intervenţii din Târnava Mare ,pirivitor la expropieri pe care GHITULESCU declară cu nu le revolva întrucât nu erau juste.-

./.

Prin 1946 SERDICI VASILE i-a cerut lui GHITULESCU DUMITRU datele asupra situaţiei reformei agrare din 1945.- Pentru un moment el fiind prea ocupat nu l-a putut servi pe SERDICI însă acesta revenind şi insistând îi le-a făcut şi le-a dus acasă. Decalră că acestea constau într'o statistică pe judeţe care cuprindea numărul expropiaţilor,suprafaţa expropiată,numărul împropiretăriţilor şi al celor îndreptăţiţi la împroprietărie şi numărul loturilor de tip mediu. Declară ci i-a dat acestea deaorece le mai dăduse şi alter persoane .

Mai declară că în viaţa sa nu a făcut niciunfel de politică.

Adaugă că cifrele date nu pot fi interpretate în rău deoarece el fac dovada complectă,în mâna oricui s'ar găsi că opera de reformă agrarp a reuşit pe deplin.-

CONCLUZII

Deşi arată în declaraţii că nu a făcut politică niciodată,însă faptul că a menţinut legătura cu SERDICI deşi acesta nu ami era funcţionar la Ministerul de Domenii, dovedeşte că GHITULESCU credea intr?o revenire a P.N.T. la putere pentru a-şi menţine postul şi eventual avansarea ia furnizat lui SERDICI ceace acesta acerut.-

Faptul că GHITULESCU s'a dus cu situaţia la SERDICI acasă,deşi nu erau prieteni nici nu era obligat dovedeşte la acesta spirit de servilism faţă de cineva ce el îl crede tare.-

ANCHETATOR

COMISAR SEF

MAXIM DUMITRU.-

7

14.Sept.1947/00893

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dumitru Ghiţulescu,născut in anul 1898, in com.Broşteni,satul Pârâu Roşu,jud.Argeş,fiul lui Mihai şi al Ioanei Ghiţulescu,de profesie invăţător invăţător pensionar in viaţă,mama moartă,cu serviciul la Minis.Agriculturii,in gardul de director la Direcţiunea Proprietăţii şi Bunurilor Statului,căsătorit,cu un copil,domiciliat in Bucureşti,str.Amiral Murgescu Nr.14,proprietar,declar următoarele:

Sunt licenţiat in teologie al facultăţii din Bucureşti,am făcut seminarul Nifon,din Bucureşti,intre anii 1912-1920. In timpul studenţiei am intrat in serviciu in Minist.Agriculturii şi Domeniilor (Casa de Improprietărire), Deşi am luat licenţa in teologie,am rămas mai departe in serviciu,in Minister,fiind funcţionar apreciat.

Incă din anul 1927,fiind funcţionar la lucrările de reformă agrară,pentru Ardeal,am cunoscut pe dl Serdici,care era directorul Camerei Agricole Tr.Mare.Această cunoştinţă a rămas intre noi ca intre un funcţionar mic din Minister şi un director de cameră agricolă.

După câţiva ani Dsa a demisionat din slujbă şi a intrat in politică,candidând la partidul naţional ţărănist ca deputat la judeţul Tr.Mare.

Dsa a reuşit şi apoi in calitate de deputat in chestiunile ce avea legătură cu reforma agrară inevitabil avea legătură cu subsemnatul,care cu acelaş respect ii dădeam toate lămuririle ce le credea necesare.

Aceste raporturi s'au menţinut astfel,intrerupându-se in timpul războiului din cauza refugiului.

După 23 August 1944,sub ministeriatul dlui Hudiţă. s'a constituit o comisiune pentru elaborarea legii de reformă agrară.Din această comisiune făceau parte reprezentanţii tuturor partidelor cari constituiau guvernul;din partea partidului naţional ţărănesc făcea parte şi dl Serdici,cu

./.

care ocaziune am luat din nou contact cu Dsa, subsemnatul fiind secrretarul acestei comisiuni in calitate de conducător al serviciului de reformă agrară.

In această situaţiune s'a păstrat raporturile de mai inainte, eu indeplinindu-mi funcţiunea mea şi dânsulluând parte la comisiune cu intrerupere, dacă imi imi aduc aminte bine ultimele şedinţe nu am mai luat parte.

Apoi nu am mai avut contact cu Dsa până a fost ales iarăşi deputat de Tr.Mare, când, din când in când mă vizita cu cereri ale diferiţilor locuitori din judeţ, care erau expropriaţi şi care nu puteau fi rezolvate favorabil.

Intr'una din zile, prin anul 1946, ne-a cerut date cuprivire la reforma agrară, date ce nu erau secreteşi cari din cauza prea marei ocupaţiuni ce aveam, nu i le.am putut da imediat, insă Dsa a stăruit şi a doua sau a treia zi m'am dus personal la Dsa in dosul bisericii Amzei pe str.Tell.

Aceste date cuprindeau numărul expropriaţilor, suprafaţa expropriată, numărul improprietăriţilor, numărul indreptăţiţilor şi numărul loturilor de tip mediu.

Aceste date nu erau secrete, ci erau publice pe biroul meu in situaţie pe judeţe şi in diagramă pe perete. De altfel erau in per anenţă arătate in diferite ocaziuni in discursurile pe care le ţineanu dnii Miniltrii cu ocaziunea diferitelor festivităţi.

Cred că acestea au fost publicate şi in ziar.

Nu l'am intrebat ce face cu ele şi nici nu mi-a spus deoarece nu-l consideram un lucru secret. In momentul când mi-a cerut aceste date poziţia partidului naţional ţărănesc al cărui reprezentant era dl Serdici, nu era atât de pronunţată faţă de poziţia guvernamentală şi poate şi aceasta a fost motivul că nu m'a interesat ce face cu datele cerute.

Din momentul in care partidul naţional ţărănesc s'a distanţat şi-a luat atitudine contra guvernului, nu am mai avut nici o legătură cu dl Serdici, care de altfel nici nu mi-a mai cerut nimic.

Dacă in această situaţiune mi-ar mai fi cerut, declar că nu i-aş fi dat fără a cere aprobarea superiorilor.

Menţionez că aceleaşi date mi-au fost cerute de reprezentanţii statului sovietic, pe care deasemenea le-am dat, repet nefiind secrete.

Prezenta declaraţie este scrisă de mine, neşilită de nimeni, susţin şi semnez.

ss.Ghiţulescu D.

14 Sept.1947.

I

17. Sept 1947 /9895

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dumitru Ghiţulescu, de ani 49, in continuarea cercetărilor declar următoarele:

Faptul că am dus datele statistice refeiitoare la expropriere şi improprietăririe, nu constituia nici o obligaţiune, ci numai datorită firei mele serviabile şi a respectului ce-l aveam faţă de dl Serdici, mai ales când era conştient că aceste date nu erau secrete şi deci nu puteau constitui vreo vină.

Nu am făcut politica partidului naţional şi nici altă politică a vreunui partid politic.

Cifrele date nu pot fi interpretate in rău, deoarece ele fac dovada complectă in mâna oricui s'ar găsi, că opera de expropriere şi imprzoprietărire a reuşit pe deplin.

Am declarat şi repet, aceste cifre statistice au fost date şi altor persoane, dela Frontul Plugarilor, Legaţia Sovietică, Ministerul Informaţiilor, fără nici o recompensă, ci numai din simpla datorie de funcţionari.

Drept pentru care dau prezenta declaraţie scrisă de mine şi semnată propriu.

15 Septemvrie 1947.

ss. Ghiţulescu Dumitru

17. Sept 1947

00896

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GHITULESCU DUMITRU de ani 49, referitor la cifrele asupra reformei agrare date de subsemnatul Dlui SERDICI dau următoarele lămuriri.-

Nu am dat Dlui SERDICI nici un fel de informaţii asupra inventarului mort, deoarece nu-l cunosc şi nu depindea de Directiunea mea, nici nu am cerut colegului respectiv, acele date spre a le da Dlui SERDICI.-

Când am predat lucrarea ce era făcută în formă statistică pe judeţ şi care cuprindea cele ce am relatat în declaraţia anterioară, am înmânat-o la poartă Dsa nefiind acasă.-

Lucrarea nu era bătută la maşină, ci un imprimat special de statistică la directiune şi complectat în cerneală ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~ cred de functionarul din directiunea mea căruia îi cerusem această lucrare.-

Prezenta declaraţie este scrisă de mine cu adăugirea cuvântului " respectiv" şi cu arcada.

Declar susţin şi semnez propriu.-

/ss/ GHITULESCU DUMITRU

17 Septembrie 1947.-

30. Sept 1947

00897

DECLARATIE

Subsemnatul DUMITRU GHITULESCU de ani 49, domiciliat in Bucuresti Str. Amiral Murgescu Nr. 14, căsătorit, cu un copil, Director în Ministerul Agriculturii si Domeniilor, Directorul Directiunei proprietăţii si Bunurilor în care se cuprinde şi partea execuţiei şi a reformei agrare; referitor la datele statistice date de mine D-lui Serdici declar următoarele:

Cunoştiam pe Dl. Serdici încă din anul 1926, când era Directorul Camerii Agricole Tr. Mare.-

Am făcut parte din Comisiunea pentru Pregătirea Legii de reforme agrare din 1944, -1945, ca secretar, iar Domnia Sa împreună cu alţii ca membrii, comisiune instituită de Dl. Hudiţă în calitate de Ministru al Agriculturii şi Domeniilor.

Deşi ştiam că este politician şi fost deputat, totuşi îl cunoştiam ca un om serios.-

După alegerile din 1946, avenit la Minister şi a cerut datele statistice cu privire la ~~suprafata~~ expropriere si împroprietărire, date pe care le poseda Ministerul prin aceasta Directiune.

Neputându-le da imediat din cauza aglomerării de lucru, a stăruit telefonic a doua si a treia zi.

Faţă de aceasta stăruinţă am dat dispoziţiuni şi s'a copiat situaţia obişnuită cu datele la zi, mai ales că acestea erau publice, care cuprindeau: Nr. moşiilor expropriate, suprafaţa expropiată, numărul îndreptăţiţilor, nr. împroprietăriţilor şi lotul tip.

Aceasta situaţiune pe o pagină, care arăta că reforma agrară este terminată aproape, am dus-o D-lui Serdici in Str. Tell şi am predat-o la poartă, nefiind acasă D-sa.

Deobiceiu aceste situaţii le semnam, însă nu-mi aduc aminte dacă am semnat-o, însă sunt mai mult ca sigur că era semnată.-

00898

Nu l-am întrebat pentru ce are nevoie şi nici nu mi-a spus, eu crezându-l un om corect.-

De atunci nu xxxxxx a mai fost pe la mine si nici nu mi-a mai cerut nimic, nici personal şi nici verbal şi nici nu l-am mai văzut.

Sustin si semnez propriu, prezenta declaraţie.

ss/D-tru Ghitulescu

Cele două adăugiri "expropiat şi mai" sunt făcute de mine.

ss/D-rru Ghitulescu

30 IX-947.

Prezentul dos.
conține 899. file.
19. 03. 1955.
[signature]

numerotarea cu mașina 899 file
(Opt sute nouă zeci și nouă file).
Dragu[signature]

Prezentul vol. conține
898 (optsutenouăzecișiopt) file
[signature]
26. VII 969

568

Prezentul dosar conține 899 + ~~file~~ file 875 bis = 900 (nouă sute file) și a fost verificat de Lulu Crăcană azi 12.05.2003